

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

Veysel KÖSE

93 NUMARALI ANTALYA ŞER'İYYE SİCİL DEFTERİ'NİN TRANSKRİPSİYON
VE DEĞERLENDİRİLMESİ (H. 1282 – 1284 M. 1865 – 1868)

Tarih Anabilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi

Antalya, 2023

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

Veysel KÖSE

93 NUMARALI ANTALYA ŞER'İYYE SİCİL DEFTERİ'NİN TRANSKRİPSİYON
VE DEĞERLENDİRİLMESİ (H. 1282 – 1284 M. 1865 – 1868)

Danışman

Doç. Dr. Hatice DURGUN

Tarih Anabilim Dalı

Yüksek Lisans Tezi

Antalya, 2023

T.C.
Akdeniz Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğüne,

Veysel KÖSE'nin bu çalışması, jürimiz tarafından Tarih Anabilim Dalı Tezli Yüksek Lisans Programı tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan : Prof. Dr. Hakan KARAGÖZ (İmza)

Üye (Danışman) : Doç. Dr. Hatice DURGUN (İmza)

Üye : Prof. Dr. Güven DİNÇ (İmza)

Tez Başlığı: 93 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicil Defteri'nin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi (H. 1282 – 1284 M. 1865 – 1868)

Onay: Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

Tez Savunma Tarihi : 26/07/2023

Mezuniyet Tarihi : 17/08/2023

AKADEMİK BEYAN

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum “93 Numaralı Antalya Şer‘iyye Sicil Defteri’nin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi (H. 1282 – 1284 M. 1865 – 1868)” adlı bu çalışmanın, akademik kural ve etik değerlere uygun bir biçimde tarafımdan yazıldığını, yararlandığım bütün eserlerin kaynakçada gösterildiğini ve çalışma içinde bu eserlere atıf yapıldığını belirtir; bunu şerefimle doğrularım.

(İmza)

Veysel KÖSE

T.C.
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

15 / 08 / 2023

TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU BEYAN BELGESİ

Öğrenci Bilgileri	
Adı-Soyadı	Veysel KÖSE
Öğrenci Numarası	20195206009
Anabilim Dalı	Tarih
Programı	Tezli Yüksek Lisans
Danışman Öğretim Üyesi Bilgileri	
Unvanı, Adı-Soyadı	Doç. Dr. Hatice DURGUN
Yüksek Lisans Tez Başlığı	93 Numaralı Antalya Şer'iyne Sicil Defteri'nin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi (H. 1282 – 1284 M. 1865 – 1868)
Turnitin Bilgileri	
Ödev Numarası	2146122209
Rapor Tarihi	15.08.2023
Benzerlik Oranı	Alıntılar hariç: %13 Alıntılar dahil: %14
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE, Yukarıda bilgileri bulunan öğrenciye ait tez çalışmasının a) Kapak sayfası, b) Giriş, c) Ana Bölümler ve d) Sonuç kısımlarından oluşan toplam 619 sayfalık kısmına ilişkin olarak Turnitin adlı intihal tespit programından Sosyal Bilimler Enstitüsü Tez Çalışması Orijinallik Raporu Alınması ve Kullanılması Uygulama Esaslarında belirlenen filtrelemeler uygulanarak yukarıdaki detayları verilen ve ekte sunulan rapor alınmıştır. Danışman tarafından uygun olan seçenek işaretlenmelidir: (X) Benzerlik oranları belirlenen limitleri aşmıyor ise: Yukarıda yer alan beyanın ve ekte sunulan Tez Çalışması Orijinallik Raporunun doğruluğunu onaylarım. () Benzerlik oranları belirlenen limitleri aşıyor, ancak tez/dönem projesi danışmanı intihal yapılmadığı kanısında ise: Yukarıda yer alan beyanın ve ekte sunulan Tez Çalışması Orijinallik Raporunun doğruluğunu onaylar ve Uygulama Esaslarında öngörülen yüzdelik sınırlarının aşılmasına karşın, aşağıda belirtilen gerekçe ile intihal yapılmadığı kanısında olduğumu beyan ederim.	
Gerekçe:	
Benzerlik taraması yukarıda verilen ölçütlere uygun olarak tarafımda yapılmıştır. İlgili tezin orijinallik raporunun uygun olduğunu beyan ederim.	
Danışman Öğretim Üyesi Doç. Dr. Hatice DURGUN İmza	

İÇİNDEKİLER

ŞEKİLLER LİSTESİ	i
TABLolar LİSTESİ	ii
KISALTMALAR LİSTESİ	iv
ÖZET	v
SUMMARY	vi
TEŞEKKÜR.....	vii
ÖNSÖZ	viii
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM

19. YÜZYIL ORTALARINDA ANTALYA’NIN İDÂRÎ ve ASKERÎ DÜZENİ ve GÖREVLİLERİ

1.1. İdârî Taksîmât	28
1.2. İdârî Teşkilât	35
1.2.1. Sancak Yöneticisi Kaymakam	35
1.2.2. Kazâ/Nâhiye Müdürü	36
1.2.3. Beytû’l-Mâl Emîni/Kâtibi/Memuru	38
1.2.4. Mal Müdürü ve Kâtibi	40
1.2.5. Sandık Emîni	40
1.2.6. Sancak Meclisi	41
1.2.7. Ayânlık	42
1.2.8. Mübâyaacı	44
1.2.9. Nüfus Nâzırı	45
1.2.10. Karantina Müdürü	46
1.2.11. Evkâf Müdürü	47
1.2.12. Muhtar	49
1.3. Adli Teşkilât	50
1.3.1. Kadı	50
1.3.2. Nâib	54
1.3.3. Mahkeme Görevlileri	55
1.3.3.1. Muhzır ve Muhzırbaşı	55
1.3.3.2. Kâtib ve Başkâtib	56
1.3.3.3. Kassâm	59

1.3.3.4. Şühûdü'l-hâl.....	59
1.4. Askerî Teşkilât.....	61
1.4.1. Asâkir-i Zabtiye Teşkilâtı	61
1.4.2. Redif Teşkilâtı	64
1.4.3. Topçu Ocağı.....	65
1.5. Dînî Görevliler.....	66
1.5.1. Nakîbü'l-Eşrâf Kaymakamı.....	66
1.5.2. Müderris.....	67
1.5.3. Müftü	68
1.5.4. İmam	70
1.5.5. Câmiler	71

İKİNCİ BÖLÜM

19. YÜZYIL ORTALARINDA ANTALYA'NIN SOSYAL HAYATI VE EKONOMİK DURUMU

2.1. 19. Yüzyıl Ortalarında Antalya'nın Sosyal Hayatı	73
2.1.1. Mahalleler ve Yerleşim	73
2.1.2. Meslek Grupları.....	77
2.1.3. Gayrimüslimler.....	78
2.1.4. Kölelik.....	82
2.1.5. Aile	87
2.1.5.1. Evlilik	87
2.1.5.2. Boşanma	92
2.1.5.3. Yetim Çocuklar	95
2.1.5.4. Aile Nüfusuna Dair Veriler	101
2.1.5.5. Aile Yaşamı	102
2.1.5.6. Ailenin Yaşadığı Mekân	102
2.1.5.6.1. Ev	103
2.2. 19. Yüzyıl Ortalarında Antalya'nın Ekonomik Durumu	103
2.2.1. Para	103
2.2.2. Fiyatlar	109
2.2.3. Gayrimenkul Fiyatları	111
2.2.4. Ev Eşyaları ve Fiyatları	124
2.2.4.1. Mutfakta Kullanılan Eşyalar ve Fiyatları	124

2.2.4.2. Yatak Odasında Kullanılan Eşyalar ve Fiyatları.....	136
2.2.4.3. Oturma Odasında Kullanılan Eşyalar ve Fiyatları.....	139
2.2.5. Giyim Kuşam Eşyaları ve Fiyatları	143
2.2.5.1 Başa Giyilen, Takılan, Örtülenler ve Fiyatları.....	143
2.2.5.2. Üste Giyilenler ve Fiyatları	147
2.2.5.3. Alta Giyilenler ve Fiyatları	153
2.2.5.4. Ayağa Giyilenler ve Fiyatları	154
2.2.5.5. İçe Giyilenler ve Fiyatları	156
2.2.5.6. Aksesuarlar ve Fiyatları.....	157
2.2.5.7. Kumaş Türleri ve Giyim-Kuşamla İlgili Diğer Kayıtlar	162
2.2.6. Silah Fiyatları.....	165
2.2.7. Çeşitli Eşyalar ve Fiyatları	166
2.2.8. Ziraat.....	169
2.2.8.1. Tarım	169
2.2.8.1.1. Hubûbât Fiyatları	171
2.2.8.2. Hayvancılık.....	173
2.2.8.2.1. Hayvan Fiyatları	174
2.2.9. Ticaret	178
2.2.9.1. Sûk-ı Sultânî.....	179
2.2.9.2. Tüccâr-ı Hayriyye	179
2.2.9.3. Değişik Bölgelerle Yapılan Ticaret	182
2.2.9.3.1. İç Ticaret.....	182
2.2.9.3.2. Dış Ticaret.....	185
SONUÇ	188
KAYNAKÇA.....	192
EKLER	208
EK-1. 93 Numaralı AŞS'den Örnek Belgeler	208
EK- 2. Antalya'nın Değişik Bölgeler Arasındaki Konumu (Fiyatlar Bazında).....	215
TRANSKRİPSİYON.....	224
HÜKÜM ÖZETLERİ	538
SÖZLÜK	587
ÖZGEÇMİŞ.....	602

ŞEKİLLER LİSTESİ

Grafik 0. 1. 93 Numaralı AŞS’de Yer Alan Hüküm Konuları	12
Grafik 2. 1. Gayrimüslimlerin Dahil Olduğu Dava Konuları.....	80
Grafik 2. 2. Gayrimüslimlerin Meşgul Oldukları Meslekler	81
Grafik EK-2. 1. 1864 – 1870 Yılları Arasında Bazı Bölgelere Ait Ortalama Hayvan Fiyatları	216
Grafik EK-2. 2. 1864 – 1870 Yılları Arasında Bazı Bölgelere Ait Ortalama Mutfak Eşya Fiyatları	218
Grafik EK-2. 3. 1864 – 1870 Yılları Arasında Bazı Bölgelere Ait Yatak Odasında Kullanılan Eşyalar ve Ortalama Fiyatları	220
Grafik EK-2. 4. 1864 – 1870 Yılları Arasında Bazı Bölgelere Ait Oturma Odası Eşyaları ve Ortalama Fiyatları	221
Grafik EK-2. 5. 1864 – 1870 Yılları Arasında Bazı Bölgelere Ait Giyim-Kuşam Eşyaları ve Ortalama Fiyatları	222

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1. 1. 19. Yüzyıl Ortalarında Antalya'nın Mahalleleri	30
Tablo 1. 2. 19. Yüzyıl Ortalarında Antalya'ya Bağlı Kazâlar	31
Tablo 1. 3. 19. Yüzyıl Ortalarında Antalya'ya Bağlı Nâhiyeler	32
Tablo 1. 4. 19. Yüzyıl Ortalarında Antalya'ya Bağlı Karyeler	32
Tablo 1. 5. 19. Yüzyıl Ortalarında İstanos Nâhiyesine Bağlı Karyeler.....	33
Tablo 1. 6. 19. Yüzyıl Ortalarında Elmalu Merkez Kazâsına Bağlı Karyeler.....	33
Tablo 1. 7. 19. Yüzyıl Ortalarında Serik Nâhiyesine/Kazâsına Bağlı Karyeler.....	33
Tablo 1. 8. 19. Yüzyıl Ortalarında Kaş Kazâsına Bağlı Karyeler	34
Tablo 1. 9. Ele Alınan Defterde İsmi Geçen Diğer Karyeler	34
Tablo 1. 10. Ele Alınan Defterde İsmi Geçen Diğer Yer Adları	34
Tablo 1. 11. Ele Alınan Defterde İsmi Geçen Kâtib ve Başkâtibler	58
Tablo 1. 12. Ele Alınan Defterde Şühûdü'l-hâl Arasında Yer Alan Şahsiyetler.....	60
Tablo 2. 1. Antalya'nın 93 Numaralı Şer'iyeye Sicil Defteri'nde Yer Alan Meslekler	77
Tablo 2. 2. Gayrimüslimlerin Meşgul Oldukları Meslekler	80
Tablo 2. 3. Gayrimüslim Erkek İsimleri.....	81
Tablo 2. 4. Gayrimüslim Kadın İsimleri	82
Tablo 2. 5. Mehir Miktarını Gösterir Tablo	89
Tablo 2. 6. Müslüman Ailelere Ait Sayısal Veriler / (30 Eylül 1865 – 27 Temmuz 1867) ...	102
Tablo 2. 7. Gayrimüslim Ailelere Ait Sayısal Veriler / (30 Eylül 1865 – 27 Temmuz 1867)102	
Tablo 2. 8. 93 Numaralı AŞS'de Yer Alan Yerli Paralar	105
Tablo 2. 9. 93 Numaralı AŞS'de Yer Alan Yabancı Paralar	108
Tablo 2. 10. Tereke Kısımında Yer Alan Gayrimenkuller ve Fiyatları.....	111
Tablo 2. 11. Hükümler Arasında Yer Alan Gayrimenkuller ve Fiyatları (Bey'-i Bât: Kesin Satış vs.)	117
Tablo 2. 12. Mutfakta Kullanılan Eşyalar ve Fiyatları	128
Tablo 2. 13. Yatak Odasında Kullanılan Eşyalar ve Fiyatları	137
Tablo 2. 14. Oturma Odasında Kullanılan Eşyalar ve Fiyatları	140
Tablo 2. 15. Başa Giyilen, Takılan, Örtülenler ve Fiyatları	146
Tablo 2. 16. Üste Giyilenler ve Fiyatları	150
Tablo 2. 17. Alta Giyilenler ve Fiyatları	153
Tablo 2. 18. Ayağa Giyilenler ve Fiyatları	155
Tablo 2. 19. İçe Giyilenler ve Fiyatları	156

Tablo 2. 20. Aksesuarlar ve Fiyatları	158
Tablo 2. 21. 93 Numaralı AŞS.'de Yer Alan Kumaş Türleri.....	162
Tablo 2. 22. Silah Fiyatları	165
Tablo 2. 23. Çeşitli Eşyalar ve Fiyatları	166
Tablo 2. 24. Hubûbât Fiyatları	171
Tablo 2. 25. Hayvan Fiyatları.....	174
Tablo 2. 26. İç Ticaretle Antalya'ya Getirilen Mallar	183
Tablo 2. 27. Dış Ticaretle Antalya'ya Getirilen Mallar	186
Tablo Ek-2. 1. 1864 – 1870 Yılları Arasında Bazı Bölgelere Ait Hayvan Fiyatları (En Düşük, En Yüksek ve Ortalama Fiyat)	215
Tablo Ek-2. 2. 1864 – 1870 Yılları Arasında Bazı Bölgelere Ait Mutfakta Kullanılan Eşyalar ve Fiyatları (En Düşük, En Yüksek ve Ortalama Fiyat).....	218
Tablo Ek-2. 3. 1864 – 1870 Yılları Arasında Bazı Bölgelere Ait Yatak Odasında Kullanılan Eşyalar (En Düşük, En Yüksek ve Ortalama Fiyat)	220
Tablo Ek-2. 4. 1864 – 1870 Yılları Arasında Bazı Bölgelere Ait Oturma Odası Eşyaları (En Düşük, En Yüksek ve Ortalama Fiyat).....	221
Tablo Ek-2. 5. 1864 – 1870 Yılları Arasında Bazı Bölgelere Ait Giyim-Kuşam Eşyaları (En Düşük, En Yüksek ve Ortalama Fiyat)	222

KISALTMALAR LİSTESİ

AŞS.	Antalya Şer‘iyye Sicili
ATSO	Antalya Ticaret ve Sanayi Odası
bkz.	Bakınız
BOA.	Başkanlık Osmanlı Arşivi
bs.	Basım
C.	Cilt
Çev.	Çeviren
DH.TMIK.S.	Dahiliye Nezareti Tesri-i Muamelat ve Islahat Komisyonu
Ed.	Editör
H.	Hicrî
Hız.	Hazreti
hızl.	Hazırlayan
M.	Milâdî
Mah.	Mahallesi
MÖ	Milattan önce
MS	Milattan sonra
MŞH.ŞSC.d.	Meşihat Şer‘iyye Sicil Defterleri
OTAM	Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi
TTK	Türk Tarih Kurumu
vb.	Ve benzeri
vd.	Ve diğerleri
vrk.	Varak
vs.	Vesaire

ÖZET

Bilindiği üzere Osmanlı çok uluslu bir yapıya sahip olmasının yanı sıra özellikle Türk-Müslüman kimliği ile ön plana çıkan bir devlettir. Kozmopolit bir yapıya sahip olan Osmanlı, şer‘î ve örfî olmak üzere ikili ve birbirini tamamlayan hukuk sistemine sahiptir. Şer‘î hukukun uygulayıcısı olan kadı ve onun yardımcısı olan nâib de Osmanlı Devleti’nde oldukça önemli konuma sahiptir. Kadı veya nâib tarafından tutulan şer‘iyye sicilleri ise hukuk ve tarih gibi birçok alanda ilk elden kaynak olarak ön plana çıkmaktadır.

Tez konumuzun ana kaynağı olan 93 Numaralı Antalya Şer‘iyye Sicil Defteri’nin içerik açısından oldukça zengin olması, Tanzimat Fermanı’nın ilanından sonra Antalya’nın 1865 – 1868 yılları arasında idârî teşkilât, taksîmâtı ve adlî teşkilâtı, askerî ve dînî hayatı ve sosyo-ekonomik durumu hakkında bilgiler edinmemize olanak sağlamaktadır.

Tarihi oldukça eski zamanlara kadar dayanan Antalya, farklı isimlerle anılmasının yanı sıra bir liman şehri olarak akıllara kazınmıştır. Liman zaman zaman popülerliğini kaybetse de uzun yıllar ticaret merkezlerinden biri olma özelliğini sürdürebilmeyi başarmıştır. 1865 – 1868 yılları arasını kapsayan 93 Numaralı Antalya Şer‘iyye Sicil Defteri, liman hareketliliği açısından da dolaylı yollardan bilgiler vermektedir. Gemi, gemici, sefîne kayıtları, bazı dükkanlarda ve terekelerde yer alan denizcilikle ilgili malzemeler ve deniz aşırı tüccarlar kayıtları dolaylı kayıtlara örnek olarak gösterilebilir.

Şer‘iyye sicillerinde yer alan tedavülde olan paralar, tereke kısmındaki eşyalar ve fiyatları, gayrimenkul-alım satımı gibi hususlar ekonomik alana ilişkin bilgi vermektedir. Sosyal alanda ise mahalleler ve yerleşim, aile ve yaşadığı mekân, özellikle terekelerde yer alan ev ve giyim-kuşam eşyaları sayesinde birtakım çıkarımlar yapılabilir. Ayrıca Gayrimüslim kayıtlarının bolluğu, kendi içlerindeki yaşamın yanı sıra Müslüman-Gayrimüslim ilişkileri hakkında da bilgi edinmemize zemin hazırlamaktadır. Bunların yanı sıra şer‘iyye sicilleri sayesinde Tanzimat Fermanı’nın getirmiş olduğu yeniliklerin, emir ve yasakların merkezden uzak sayılabilecek bölgelerdeki uygulanabilirliği hususu da gözlenebilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Antalya, şer‘iyye sicili, mahkeme, kadı, nâib.

SUMMARY

THE TRANSCRIPTION AND EVALUATION OF COURT RECORD NUMBERED 93 OF ANTALYA (H. 1282 – 1284 / M. 1865 – 1868)

The Ottoman Empire, known for its multinational structure, prominently featured the Turkish-Muslim identity. As a cosmopolitan entity, the Ottoman Empire had a dual and complementary legal system consisting of Islamic (Sharia) law and customary law. The qadi (judge) and his deputy, the na'ib (deputy judge), held significant positions in the Ottoman Empire as enforcers of Sharia law. The Sharia court registers kept by the qadis and na'ibs serve as primary sources in various fields such as law and history.

The main source for our thesis is the 93rd Numbered Antalya Sharia Court Register, which is rich in content. It allows us to obtain information about the administrative, territorial, judicial, military, religious, and socio-economic aspects of Antalya from 1865 to 1868, following the proclamation of the Tanzimat Decree.

Antalya, with its ancient history, has been remembered as a port city under various names. Although the prominence of its port fluctuated over time, it managed to maintain its status as a commercial center for many years. The 93rd Numbered Antalya Sharia Court Register, covering the years 1865 to 1868, indirectly provides information about port activities. Records of ships, sailors, and maritime affairs, as well as materials found in certain shops and estates, and traders, serve as indirect sources of information.

The circulating currency, the inventory of items in estates, and their prices, as well as real estate transactions, provide insights into the economic sphere. In the social domain, analysis can be made regarding neighborhoods, settlements, families, living conditions, and particularly homes and clothing items found in estates. Furthermore, the abundance of records concerning non-Muslims allows us to gain insights not only into their lives but also into Muslim-non-Muslim relations. Additionally, through the Sharia Court Registers, we can observe the implementation of the innovations, commands, and prohibitions introduced by the Tanzimat Decree in regions considered somewhat distant from the center.

Keywords: Antalya, sharia court registers, court, qadi (judge), na'ib (deputy judge).

TEŞEKKÜR

Tez konusunun belirlenmesinde, transkripsiyonda ve değerlendirilmesinde yapıcı eleştirileriyle işimi kolaylaştıran ve kendimi geliştirmeme zemin hazırlayan tez danışmanın kıymetli hocam Doç. Dr. Hatice DURGUN başta olmak üzere, özellikle defterin transkripsiyonunda değerli vaktini esirgemeyerek yardımına koşan değerli dostum Bektaş KAYA'ya, manevi olarak desteğini bir an olsun bırakmayan kıymetli arkadaşım Şükrü OKAN'a, odamı paylaştığım ve tez aşamasında kafasını bir hayli ağrıttığım kardeşim Salih Can KÖSE'ye ve son olarak maddi ve manevi destekleriyle rahatlamamı sağlayarak tezin daha sağlıklı ilerlemesini sağlayan canım aileme sonuz teşekkürlerimi sunarım.

ÖNSÖZ

Şehir tarihi çalışmalarında ilk elden kaynaklar arasında yer alan şer‘iyye sicilleri, bölge tarihinin aydınlatılması adına, sahip oldukları zengin içerik sayesinde büyük önem taşır. Bu bağlamda şer‘iyye sicilleri üzerinde yapılan çalışmalar; araştırmacıya sicillerin dili, yazı türü, içeriği vb. konularda tecrübe kazanmasına olanak sağlarken, şehir hayatının birçok alanında araştırma yapma imkanı da sunmaktadır. Ayrıca terekeler sayesinde çeşitli eşya isimlerine de göz aşinalığı sağlanmaktadır. Tüm bunların yanı sıra şer‘iyye sicillerinden hareketle birçok konuda fikir yürütme, makale konusu üretmekte ve hatta kariyerine (doktora vs.) şekil verebilmektedirler. Bunlara ilaveten akademik anlamda olmayıp aile geçmişine merak duyan vatandaşlara da bilgiler sunmaktadır.

Lisans ve yüksek lisan eğitimimi yapmış olduğum Akdeniz Üniversitesi ve Antalya Şehri’ne az da olsa katkı sağlamak amacıyla şehir tarihi alanında bir çalışma yapmayı düşünmekteydim. Kıymetli danışmanım Doç. Dr. Hatice DURGUN’un önemli ölçüdeki katkıları ve az önce saydığımız hususların da etkisiyle Antalya şer‘iyye sicilleri üzerinde çalışma yapılması uygun görülmüştür. Bu doğrultuda ilk bakışta dahi içerik açısından oldukça zengin olduğu anlaşılan 93 Numaralı Antalya Şer‘iyye Sicil Defteri’nin transkripsiyonun yapılarak değerlendirilmesine karar verilmiştir. Terekelerin oldukça yoğun olması ve Gayrimüslim (çoğunlukla Rum) kayıtlarının bolluğu, defter seçiminde en büyük etkenler arasında yer almaktadır.

Çalışmamızın amaçları arasında 93 No’lu AŞS’nin içeriği doğrultusunda Antalya’nın 19. yüzyıl ortalarında idârî, askerî düzeni ve görevlileri, sosyal hayatı ve ekonomik durumu gibi alanlarda kapsamlı bir çalışma yapmak yer almaktadır. Tüm bunları yaparken genelden özele doğru bir yöntem izlenerek Osmanlı’nın devlet genelini ilgilendiren hususlarda yapmış olduğu değişiklikler ve yeniliklerin Antalya’ya yansımaları da incelenmeye çalışılmıştır. Ayrıca Antalya tarih sahnesine çıktığı ilk yıllardan 19. yüzyıl ortalarına kadar geçirdiği süreç kronolojik olarak ele alınmaya çalışılarak tarihi gelişimi gözler önüne serilmeye çalışılmıştır.

Bahsedilen durumlara ek olarak 93 No’lu AŞS. ile tarihleri örtüşen ve yüksek lisans tezi olarak hazırlanan 14 ve 15 No’lu AŞS’lere başvurularak eksik bilgiler tamamlanmaya çalışılmıştır.

Tüm bunların yanı sıra 1864 – 1870 yıllarını kapsayan ve yüksek lisans tezi olarak hazırlanan Isparta (190 ve 191 No’lu defterler), Antakya (34 ve 35 No’lu defterler), Kastamonu (4595 No’lu defter), Urfa (206 No’lu defter) ve Siverek’e (438 No’lu defter) ait defterler fiyatlar

bazında ekler bölümünde ele alınmıştır. Böylelikle geniş bir bakış açısıyla Antalya'nın diğer şehirler arasındaki konumu tespit edilmeye çalışılmıştır.

Değerlendirme öncesi yapılan hazırlıklar: İlk olarak hüküm özetleri çıkarılmıştır (hüküm özetlerini çıkarmak defterin zengin içeriğini gözler önüne sermiş ve içindekilerin şekillenmesine olanak sağlamıştır). Hüküm özetleri çıkarılırken transkripsiyonda yapılan hatalar düzeltilmiştir. İçindekiler büyük oranda şekillendikten sonra her bölüm için ayrıntılı bir şekilde kaynak taraması yapılmıştır. İçindekiler kısmına uygun olarak tablolar ve grafikler hazırlanmıştır. Ankara'da ikamet etmiş olmamın avantajından yararlanılarak Türk Tarih Kurumu Kütüphanesi ve Milli Kütüphanede yer alan kaynaklardan istifade edilmiştir.

GİRİŞ

Genel Hatlarıyla Osmanlı Hukuk Sistemi

Osmanlı hukuk sistemi, kendinden önceki Türk ve İslâm devletlerinin kullanmış olduğu hukuk sistemlerinin mirası üzerinde gelişme göstermiştir. Bunlar arasında Abbasi, Büyük Selçuklu ve Anadolu Selçuklu gibi devletlerle, Türk-Moğol hukuk geleneği belli ölçüde etkili olmuştur¹.

Osmanlı hukuk sistemi esas itibariyle örfî ve şer‘î hukuk olarak ikiye ayrılmakta ancak, devlet bu sistemi harmanlayarak uygulamaktadır. Ayrıca İslâm hukukunun devlet liderine vermiş olduğu geniş yetkiler kullanılarak, hukuk sisteminde bazı değişiklikler ve eklemeler yapıldığı bilinmektedir. Osmanlı padişahlarının bu yetkiyi kullanarak ferman ve kanunlarla yürürlüğe soktuğu hukuk sistemine örfî hukuk, devlet/padişahın müdahalesine izin vermeyen İslâm hukukuna dayanan sisteme ise şer‘î hukuk denilmiştir. Bu sistemin Osmanlı Devleti’nin yıkılışına kadar hâkim olduğu bilinmektedir².

Osmanlı Devleti’nde örfî kanunların oluşturulmasında Dîvân-ı Hümâyûn’un ve nişancıların önemli rolleri olduğu da bilinmektedir. Dîvân-ı Hümâyûn’daki görüşmeler ve nişancıların çalışmaları neticesinde kanun taslakları oluşmakta ve ortaya çıkan taslaklar padişaha sunulup onay alındıktan sonra kanun haline getirilmektedir. Kanunların yürürlükte kalma süreleri ise padişahların ömrüyle doğru orantılıdır. Yürürlükte kalması istenilen kanunların yenilenmesi gerekmektedir³. Buradan anlaşıldığı üzere bir nevi padişah iradesine dayanan örfî hukuk, tahta çıkan padişaha göre değişebilmekte veya yinelenebilmektedir.

Mevzubahis kanunların uygulama alanı ise kadı’nın başkanlığını yaptığı ve yardımcılarının da görev aldığı şer‘iyye mahkemeleridir. Şer‘iyye mahkemeleri, Tanzimat’ın ilan edilmesine kadar Osmanlı Devleti’nde mevcut tek mahkeme olma özelliği taşımaktadır. Kadı’nın verdiği kararlar Osmanlı Devleti’nde temyiz kurumunun mevcut olmaması dolayısıyla, devletin en yüksek karar alma organı olan Dîvân-ı Hümâyûn tarafından denetlenmekteydi⁴. Dîvân-ı Hümâyûn bu özelliğiyle aslında temyiz görevini de bünyesinde barındırdığı ortadadır.

Osmanlı yargısındaki hâkim olan görüşe bakıldığında; şer‘î hukukla alakalı konularda yargı yetkisi ulema sınıfına yani bu sınıfın başındaki kadıya/kazaskere ait olduğu

¹ Aydın, 2019: 65; Yetkin, 2013: 382.

² Aydın, 2019: 66.

³ Gayretli, 2008: 51-52.

⁴ Durhan, 1999: 61.

görülmektedir. Yani şer'î hukukla alakalı düzenlenmiş olan konular padişahın yetkisi dışında kalmaktadır. Böylelikle şer'î hukuk ve onu temsil eden kadı/kazaskerin bu alanda padişahın üstün bir konumda olduğu söylenebilir. Örfî hukuka ilişkin konularda ise padişah doğrudan müdahale edebilmekteydi. Bu durum örfî alanda padişahın iradesinin yasa hükmünde olmasından kaynaklanmaktadır⁵.

Tanzimat Döneminde Hukuk Reformlarını Doğuran Sebepler

Tanzimat dönemi ile birlikte Osmanlı Devleti'nde diğer alanlarda olduğu gibi hukuk alanında da reform hareketleri başlamıştır. Bu reform hareketlerinin belli bir kısmı Osmanlı Devleti'nin sosyal ve iktisâdî yapısındaki değişikliklerden ve bunlarla doğru orantılı olarak ortaya çıkan reform ihtiyacından, bir kısmı da Batılı devletlerin ticârî ve iktisâdî hayatlarındaki değişikliklerden kaynaklanmıştır. Bunların yanı sıra Batılı devletlerin kendi hukuk kurallarını Osmanlı'ya empoze etme çabaları da hukuk alanında yaşanan reform hareketlerinin nedenleri arasında sayılmaktadır⁶.

Avrupa'da Sanayi İnkılabının gerçekleşmesinden sonra Batılı ülkelerin yeni pazar arayışları artmış, böylelikle hammadde ihtiyaçlarını karşılayabilmek için Osmanlı Devleti'ne yönelmişlerdir. Böylelikle pek çok Batılı tüccar Osmanlı topraklarına ticaret amacıyla gelip gitmeye ve yerleşmeye başlamışlardır. Mevcut durum neticesinde yerli ve yabancı tüccarlar arasında birtakım anlaşmazlıklar doğmaya başlamıştır. Taraflar, değişime ayak uyduramayan kadı mahkemeleri yerine tüccar hakemlere müracaat eder olmuşlardır. Osmanlı Devleti ise kargaşadan rahatsızlık duymaya başlamış, işi düzene koymak veya en azından kontrol edebilmek için ticaret davalarına bakan ve üyeleri arasında yabancı tüccarların da bulunduğu adlî meclisler kurmuştur⁷.

Avrupalı devletler, kendilerini Osmanlı sınırları içinde yaşayan ve Osmanlı'nın hukuk sistemine tâbi olan azınlıkların koruyucusu olarak görmekteydiler. Bundan dolayı hukuk reformlarına yönelik müdahalelerde bulunmuşlardır. Özellikle kamusal haklar bakımından azınlıkları himaye etme arzuları, Osmanlı hukuk sistemine müdahale etmelerinde önemli bir husustur. Bu sebeple Fransızlar Katolik, İngilizler Protestan, Ruslar ise Ortodoks Hristiyanların koruyucusu konumunda olduklarından (kendilerini bu şekilde gördüklerinden) Osmanlı Devleti'ne karşı sürekli olarak baskı yapmışlardır. Tanzimat ve Islahat Fermanlarının bahsi geçen baskıları hafifletmek ve Avrupalı devletleri hoşnut etmek düşüncesiyle hazırlandığı da söylenmektedir. Tanzimat döneminde öncelikle kurulan ticaret ve nizâmiye mahkemeleri bu

⁵ Durhan, 1999: 68.

⁶ Aydın, 2019: 416.

⁷ Aydın, 2019: 416; Ekinci, 2017: 543-544.

baskıların etkisiyle kurulmuş mahkemelerdir⁸. Bahsi geçen fermanlarla Gayrimüslimlere oldukça geniş imtiyazlar verilmiş, mahkemelerde azalık ve şahitlik yapabilmelerinin önündeki engel de kaldırılmıştır⁹.

Hukuk reformlarına etki eden bir başka önemli husus; Fransa'nın kendi kanunlarını ve adli düzenini Osmanlı Devleti'ne ihraç ederek bundan kendileri için kazanç sağlamak istemesidir. 19. yüzyılda Fransızlar kanunlaştırma hareketlerine hız vermişlerdir. Özellikle Fransız Medeni Kanunu (Code Civile), hazırlandığı dönemde çok beğenilmiştir. Bu beğeni Fransızları kendi kanunlarını diğer ülkelere ihraç etme konusunda cesaretlendirmiş ve bilhassa Mecellenin hazırlanması sırasında Fransız Medeni Kanunu'nun alınması konusunda devrin sadrazamı Ali Paşa'ya baskı yapmışlardır. Baskılar sonucunda Tanzimat döneminde düzenlenen Osmanlı hukuku olumsuz yönde etkilenmiş, Osmanlı Devleti'nin ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde değil, Avrupalı devletlerin menfaatleri doğrultusunda düzenlemeler hayata geçmiştir¹⁰.

19. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin sosyal ve iktisâdî hayatındaki değişiklik ve gelişmeler de hukuk alanında birtakım düzenlemelere gidilmesine sebep olmuştur. Tüm bunların yanı sıra mevcut hukuksal yapıdan memnun olmayan Osmanlı halkı da içinde yaşadığı güvensizlik ortamını giderecek yeni düzenlemelere ihtiyaç duymaktaydı. Böylelikle şer'îyye mahkemelerine ek olarak iki dereceli mahkemelerin oluşturulması kaçınılmaz olmuştur. Tanzimat'ın ilan edilmesinden sonra kurulmuş olan Ticaret, Nizâmiye Mahkemeleri ve ilk Osmanlı Temyiz Mahkemesi olan Dîvân-ı Ahkâm-ı Adliyye bu ihtiyaçlar neticesinde teşkil edilmiştir¹¹.

Şer'îyye Mahkemeleri

Kadı veya onun yardımcısı konumundaki nâiblerin şer'î hukuk kuralları çerçevesinde bizzat yargılama işleriyle meşgul oldukları resmî mahkemeye şer'îyye mahkemeleri denilmektedir¹². Şer'îyye mahkemelerindeki kazâ görevi, İslâm hukukuna göre yapıldığı için bu mahkemelerin kökeni İslâmiyet'in doğuşuna kadar dayandırılmaktadır. Bu kazâ görevini İslâm devletinde ilk olarak Hz. Muhammed bizzat icrâ etmiştir¹³. Fetih hareketleriyle birlikte genişleyen İslâm topraklarında hâkimlik görevi tek kişinin üstesinden gelemeyeceği bir hal alınca nihayet hükümdar adına kazâ görevi ifa etmesi için kadılar tayin edilmeye başlanmıştır.

⁸ Aydın, 2019: 419.

⁹ Ekinci, 2017: 544.

¹⁰ Aydın, 2019: 419-420.

¹¹ Aydın, 1994: 431-432; Aslantürk, 2010: 71.

¹² Atalar, 1980: 304.

¹³ Ortaylı, 1975: 117.

Muaz ibn Cebel, Ali, Attab ibn Esid, Hz. Muhammed tarafından kadı olarak tayin edilen kişilerdir¹⁴.

Arapça “kazâ” kökünden ism-i fâil olan “kâdî”, fıkıh terimi olarak insanlar arasında meydana gelen çekişme ve davaları şer‘î hükümlere göre çözüme kavuşturmak için yetkili makamca görevlendirilen kişiyi ifade etmektedir¹⁵. Osmanlı kadısının mülkî, beledî, mâlî, askerî ve adlî sahaları kapsayan yetki ve sorumlulukları göz önüne alındığı takdirde onunki kadar geniş bir görev alanı bulunan başka bir memur olmadığı gibi, şahsiyeti de onunki kadar çeşitli olanı yoktur denilebilir. Bütün yönetici zümre gibi askerî sınıfın bir üyesi olan kadı, görev yaptığı bölgenin halkı ile devlet merkezi arasında bir köprü vazifesi görmektedir ve yerel halkın temsilcisi ve sözcüsü durumundadır¹⁶. Ayrıca kadılar merkezden tayin edilir ve yazışmalarını doğrudan merkez ile yürütürlerdi¹⁷. Bu durum Osmanlı halkının devlet merkezi ile iletişimde kadıların önemini göstermesi bakımından önemlidir. Ayrıca bu özellikler, Osmanlı kadısının yönetimdeki rollerinin önemi hakkında da bilgiler vermektedir.

Osmanlı Devleti, kuruluştan itibaren şer‘î yargılama usulünü benimsemiş ve Tanzimat’a kadar her türlü hukukî anlaşmazlıkları bu mahkemelerde ele almıştır. Şer‘iyye mahkemelerinde bir kadı ile birlikte, bulundukları yerin büyüklüğüne göre değişen yardımcıları vardır. Kadıların kazâ görevini ifa edecekleri ve her an bulunabilecekleri belirli bir yerleri olmakla birlikte şer‘iyye mahkemelerinin belirli bir binası yoktur. Kadılar genelde ikâmet ettiği evde ya da câmi, medrese, mescit gibi yerlerde görevlerini icrâ etmişlerdir. Ayrıca kadı’nın bulunduğu Osmanlı mahkemelerine *mahfil-i şer‘* ve *meclis-i şer‘* de denilmektedir¹⁸.

Tanzimat öncesi Osmanlı mahkemesi denildiği zaman akla tek hâkimli olan şer‘iyye mahkemeleri gelmektedir. Şer‘iyye mahkemeleri başka mahkeme olmadığı için konu ayrımı yapılmaksızın ortaya çıkan yargısal anlaşmazlıklar vb. durumlarda yetkili tek mahkemedir. Ayrıca Tanzimat’a kadar olan dönemde Osmanlı mahkemelerinde bir karmaşa, ikilik, uygulamada farklılık söz konusu değildi¹⁹.

Şer‘iyye mahkemelerinin görev ve yetkisinin sınırlandırıldığı döneme bakıldığında, Tanzimat yılları ile karşılaşmaktadır. 19. yüzyıl başlarında sanayi devrimini gerçekleştiren Avrupa’nın ucuz ve bol malları, Osmanlı Devleti’ni adeta pazar haline getirmiştir. Bu sebeple pek çok Avrupalı tüccar Osmanlı Devleti’ne gelip-gitmeye, hatta yerleşmeye başlamıştı. Bu tüccarlar, Osmanlı Devleti sınırları içinde yaşayan diğer şahıslarla yaşamış oldukları

¹⁴ Atalar, 1980: 304.

¹⁵ Atar, 2001: 66.

¹⁶ Ortaylı, 2001: 70.

¹⁷ Ekinci, 2005: 418.

¹⁸ Güler, 2017: 138; Erçin, 2015: 18.

¹⁹ Şentop, 2006: 87.

anlaşmazlıkları, kadıların görev yaptığı şer‘iyye mahkemelerine götürmek yerine, kendi aralarında belirledikleri tüccar hakemlere taşımaktaydılar. Bunun sebebi ise kadı’nın ticârî örfilere pek hâkim olamamasıdır. Osmanlı bu işi düzene sokmak ve kontrol etmek için ticaret davalarına bakan ve üyeleri arasında yabancıların da bulunduğu yargı meclisleri kurmaya mecbur kaldı ve böylece ilk defa şer‘iyye mahkemelerinin yetkileri sınırlandırılmış oldu. Bahsedilen mahkemeler ilerleyen yıllarda ilk olarak ticaret meclisi ve sonra da ticaret mahkemesi olarak şekillenmiştir. Kadılık ve şer‘iyye mahkemelerinin yetkilerini sınırlandıran diğer gelişmeler ise; 1879 yılından itibaren savcılık kurumunun getirilmesi, modern anlamda avukatlık ve noterliğin kurulmasıdır. Cumhuriyet’in ilanından sonra 1924 yılında ise şer‘iyye mahkemeleri kaldırılarak, Nizâmiye Mahkemeleri kurulmuştur²⁰.

Şer‘iyye Sicilleri

Kadı sicili, kadı divanı, mahkeme kayıtları, sicillât-ı şer‘iyye, zabt-ı vekayi, Osmanlı mahkeme kayıtları, Osmanlı mahkeme sicilleri ve daha yaygın kullanımı olan şer‘iyye sicili olarak adlandırılan bu siciller, kadı veya nâibi tarafından kaydedilmekte ve çeşitli türden belgeler içermektedir. Şer‘iyye sicilleri Osmanlı Devleti’nin merkezinde ve taşrasında her kesimden insanlar arasındaki hukukî ilişkilere dair kayıtları içermektedir. Bunun yanı sıra aile, toplum, ekonomik ve hukuk tarihi çalışmaları ve birçok alan için en önemli kaynaklardandır²¹. Şer‘iyye sicilleri siyâsî ve askerî tarih, kültürel, sosyal ve iktisâdî yapı hakkında oldukça önemli bilgiler vermektedir. Kayıt altına alındığı bölgede yaşayan halkın günlük hayatını, giyecek ve yiyecek fiyatlarını, bölge çarşılarını, evlerini, câmilerini, müesseselerini, mahalle ve köylerini, örf ve adetlerini, o dönemki hukuku ve nasıl tatbik edildiğini, vakıflarını, hayat şartlarını, ödenen vergileri, devlet görevlileri ile olan ilişkilerini ve bunun gibi birçok konuda bilgiler içermektedir. Tüm bu özellikleri itibariyle ilk elden kaynak olma özelliği taşımaktadır²².

Şer‘iyye sicilleri kaydedildiği yerde oldukça titiz bir şekilde korunmaktaydı. Kaydedilen sicillerin bir kopyası tutulduğu yerde kalır bir kopyası da merkeze gönderilirdi. Şekil itibariyle ince uzun ve cübbenin cep kısmına rahatlıkla girebilecek şekilde olurdu. Vazifesi sona eren kadı, yerine atanan kadıya bu sicili sağ salım teslim etmekle yükümlüydü²³.

Şer‘iyye sicilleri, İslâm hukuk tarihinde çok erken dönemlerden beri tutulmaya başlanmıştır. İlk sicil ise Emeviler döneminde bir miras davasının taraflar tarafından sonradan inkâr edilmesi neticesinde tutulmuştur. Dava yeniden hükme bağlanıp ispatını kolaylaştırmak

²⁰ Ekinci, 2005: 420.

²¹ Uğur, 2010: 8; Gedikli, 2005: 187.

²² Yılmazçelik, 1998: 160.

²³ Ekinci, 2017: 93.

için bir deftere kaydedilmiş ve şahitlerle de bu tasdik edilmiştir. Evlenme, boşanma, satış, vakıf kurma gibi önemli işlemler bu sicillere kaydedilmektedir. Mevzubahis işlemlerin oldukça önemli olması ve bunların ispatı için sicillere başvurulması, defterlerin oldukça titiz tutulmasını gerektirmekteydi. Aynı durumlar Osmanlı Devleti'nde tutulan siciller için de geçerlidir²⁴.

Şer'iyeye sicilleri denildiği zaman *mahdar*, *sicil* ve *sakk-ı şer'î* adlı kavramların bilinmesi elzemdir. Bu kavramlara bakıldığında:

Mahdar: Sözlük anlamı huzur ve hazırdır. Terim anlamına bakıldığında ise iki anlam ile karşılaşılmaktadır. 1-) Hukukî bir dava ile ilgili kayıtlardır. Bu iki tarafın iddia ve delillerini içeren ancak hâkimin kararına esas teşkil etmeyen yazılı kayıtlardır. 2-) Herhangi bir mesele hakkında düzenlenen yazılı belgenin içeriğinin doğruluğunu resmîyete dökmek için hazırda bulunan ve konuya hâkim olan subaşı, çavuş ve muhız gibi devlet görevlilerinin yazılı olarak görüşlerini sundukları şehadet beyanlarına ve imzalarına da mahdar denir. Aynı zamanda bu manadaki mahdarlar, bir tür emniyet veya adlî soruşturma tutanakları niteliğindedir²⁵.

Sicil: Sözlük anlamı okumak, kaydetmek ve karar vermektir. Terim anlamına bakıldığında ise insanlarla ilgili tüm hukukî olayları, kadıların verdikleri karar ve sûretlerini, hüccetleri ve yargıyı ilgilendiren çeşitli kayıtları içeren defterler (şer'iyeye sicilleri, sicillât-ı şer'iyeye, kadı defterleri, mahkeme defterleri, zabt-ı vekayi sicilleri veya sicillât defteri) olarak tanımlandığı görülmektedir. Şer'î mahkemeler tarafından tutulan her çeşit ilam, hüccet ve şer'î evrak, sicile eksiksiz bir şekilde kaydedilmektedir. Bu siciller belli bir usule göre uzun boylu, dar ve enli olmaktadır. 40 cm. boyunda olan bir defterin 16-17 cm eni olmaktadır. Ancak tüm defterlerin boyutları birebir aynı değildir. Mahkemelere ve kadılara göre sicillerin boyutları değişebilmektedir. Sicillerde kullanılan yazı çeşidine bakıldığında çoğu zaman talik kırmısı olarak adlandırılan tür kullanıldığı görülmektedir. Kâğıt sağlam ve mürekkepleri de bugün bile parlaklığını muhafaza edecek kadar kalitelidir. Sicilin ilk sayfasına bakıldığında kadı'nın adı, sanı ve vazifeye başladığı tarih görülmektedir²⁶.

Sakk-ı Şer'î: Kadılar şer'iyeye siciline hüküm kaydederken belli bir usulü takip etmektedirler. Bu usule ise *sakk-ı şer'î* denilmektedir. Arapça olan sakk, Farsça "çek" kelimesinden türemiştir. Sözlükte berat, hüccet, temessük, tapu tezkeresi ve kısaca yazılı belge anlamına gelmektedir. Terim olarak ise şer'î mahkemelerde sicile kaydedilen veya yazılı olarak taraflara verilen her türlü belgenin düzenlenmesinde ve yazılmasında uyulan yazım usulüne veya bu çeşit yazılı belge türleri anlamı taşımaktadır. Bu usulleri her kadı muntazaman ezberden

²⁴ Aydın, 2019: 99.

²⁵ Akgündüz, 1988: 17.

²⁶ Akgündüz, 1988: 17-18.

uygulayamayacağı göz önünde bulundurulmuş, önde gelen alim kadılar tarafından farklı türden şer‘î muamelelerin ne şekilde yazılması gerektiğine dair numunelik sakklar kaleme alınmıştır. Sakk kitaplarına örnek olarak Kazasker Bosnalı Beyazîzâde Ahmed Efendi’nin eseri, Debbagzâde Numan Efendi’nin Câmi‘ü’s-Sakk’ı ve Tuhfetü’s-Sakk adlı beş bölüme ayrılmış olan eseri, Dürrîzâde Mehmed Arif Efendi’nin iki ciltlik Dürrü’s-Sukûk adlı eseri gösterilebilir²⁷.

Şer‘iyye Sicillerindeki Belge Türleri

Şer‘iyye sicillerinin ihtiva ettiği belge türlerine bakıldığında hüccet, i‘lâm, tereke kayıtları, ma‘rûz ve mürâseleler, emir ve fermanlar, berat, buyruldu, tezkere ve temessükler vb. çeşitlerle karşılaşmaktadır. Bu belge türleri ise şu şekildedir:

Hüccet: Kadı’nın kararını içermeyen, mahkemede taraflardan birinin ikrârını ve karşı tarafın bu ikrârı tasdikini içine alan ve üst tarafında kadı’nın mühür ve imzasını taşıyan yazılı belgelerdir. Hüccetlerde belgenin üst kısmında kadı’nın mühür ve imzası, daha sonra tarafların adı ve adresleri, hüccetin konusu, hukukî olay veya muamelenin şekli ve şartları, yapılan ikrâr beyanları, daha sonra belgenin düzenlenme tarihi ve son olarak şuhûdü’l-hal “şahitler” yer almaktadır. Hüccet adı verilen bu belgelerin en önemli özelliği, konusuyla alakalı davalarda kesin delil olarak kabul edilmeleridir²⁸.

İ‘lâm: Kadı’nın kararını gösterir belgelerdir. Bu belgeler yargı ile ilgilidir. İ‘lâmları diğer belge türlerinden ayıran en önemli özellik kadı’nın verdiği kararı içermesidir²⁹. Kadılar, yargılamayı tamamladıktan sonra dava dosyasını esas alarak şer‘î hükümlere göre karar vermektedirler. Verilen bu kararın gerekçelerini de içeren bir i‘lâm düzenler, davacıya ve gerekli gördüğü durumlarda davalıya birer sûret verir. Bir kopyasını da sicil defterine kaydeder. Her i‘lâmda kadı’nın imzası, mührü, taraflar, dava konusu ve iddia, davalının cevabı, ispat vasıtaları ve son kısımda kadı’nın kararına ait kayıtlar ve tarih bulunur³⁰.

Ma‘rûz: Kelime anlamı olarak arz edilen şey demektir. Bu belge türü genellikle i‘lâmlarla karıştırılmaktadır. Kadı tarafından kaydedilen ma‘rûzların bazen ma‘rûz diye kaydedilen i‘lâmlardan farkı, kadı’nın kararını ihtiva etmemesidir. Bu ayrım olukça önemlidir. Halkın icrâ makamına veya kadıya hitâben yazdığı dilekçelere de ma‘rûz denmektedir³¹.

Mürâsele: Kadı’nın kendine denk veya daha aşağı rütbedeki şahsa/shâhıslara veya makama hitâben kaleme aldığı belge çeşidine denmektedir. Örneğin merkezden gelen ferman

²⁷ Akgündüz, 1988: 18.

²⁸ Cin ve Akgündüz, 1990: 420.

²⁹ Avcı, 1998: 196; Akgündüz, 1988: 29.

³⁰ Cin ve Akgündüz, 1990: 421.

³¹ Akgündüz, 1988: 36-37; Cin ve Akgündüz, 1990: 421-422.

veya buyruldu doğrultusunda herhangi bir sanığın yakalanması için bölgenin voyvodasına veya kethüdasına resmî yazı yazabilmektedir. Yahut tayin edildiği kadılık görevini yine resmî bir yazı ile nâib'e devredebilmektedir. İşte bu tür belgeler mürâsele türüne girmektedir³².

Ferman, buyruldu, temessük ve tezkereler ise padişah veya diğer icrâ makamlarınca gönderilen, kadı/nâib tarafından sicillere kaydedilen oldukça önemli belge türleridir³³. Bahsi geçen tereke adlı belge türü ise şer'îyye sicillerine kaydedilen vefât eden şahsın miras bıraktığı menkul-gayrimenkul malları, alacak ve borçlarını ihtiva eden kayıtlardır.

Antalya Şer'îyye Sicilleri

Antalya'ya ait Başkanlık Osmanlı Arşivi'nde (BOA., MŞH.ŞSC.d..) toplam 100 adet şer'îyye sicili bulunmaktadır. BOA., MŞH.ŞSC.d.. 9007 "Antalya isimli" defter ise 31.12.1967 tarihinde kaydedilmiş Antalya Şer'îyye Sicillerinin bir nevi kataloğudur. Bu defterler arşive tarih sırasına göre kaydedilmiştir. Ancak, defter numaralarına bakıldığında düzenli bir şekilde ilerlemediği göze çarpmaktadır. Örneğin 1808 – 1924 yılları arasını kapsayan Antalya Şer'îyye Sicilleri içinde, 17 numaralı defter 1879 – 1883, üzerinde çalıştığımız 93 numaralı defter ise 1865 – 1868 yıllarını kapsamaktadır.

BOA., MŞH.ŞSC.d., 12 (1159), 24 (1171), 62 (1209), 55 (1202), 91 (1237), 93 (1240), 100 (1247)³⁴ numaralı defterlerin görüntüleri "100 numaralı hariç" 2020-2021 yılları arasında yenilendiği tahmin edilmektedir. 100 numaralı defter ise 2015'te yenilenmiş/eklenmiştir. Diğer defterler ise 1998 yılında çekilen eski görüntülerdir. Ayrıca üzerinde çalıştığımız tezin ana kaynağı olan 93 numaralı defterin görüntüleri yenilenmesine karşın, herhangi bir restorasyon söz konusu değildir.

Antalya Şer'îyye Sicilleri Kullanılarak Hazırlanan Tezler

Antalya Şer'îyye Sicil defterleri kullanılarak hazırlanan birçok yüksek lisans tezi mevcut olmakla birlikte Hasan Moğol'un 1990 yılında hazırlamış olduğu "Şer'îyye Sicillerine Göre XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Antalya" başlıklı bir doktora tezi de bulunmaktadır. Ayrıca çok bilinmeyen Mustafa Ekiz'in 2004'te hazırlamış olduğu Ankara Pala Sahaf'ta da bulunan *Yirmi Dokuz Numaralı Antalya Şer'îyye Sicili'nin Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi* adlı çalışma bir lisans tezidir.

Şer'îyye sicili defterlerine dayalı toplamda 27 tez çalışması mevcuttur. Bu çalışmalardan ilki doktora tezi olup toplam 8 defter kullanılmıştır. 1 numaralı defterin toplam

³² Akgündüz, 1988: 38.

³³ Cin ve Akgündüz, 1990: 422. Bu belge türleriyle ilgili ayrıntılı bilgi için bkz. Akgündüz, 1988: 39-50.

³⁴ Parantez içindeki numaralar defterlerin yer bilgisini ifade etmektedir.

3 farklı tez çalışmasında kullanıldığı görülmektedir. Bunların ilki Hasan Moğol'un doktora tezi, ikincisi Serap Sarıhan'ın hazırlamış olduğu yüksek lisans tezi, diğeri ise Halife Nergiz'in hazırladığı yüksek lisans tezidir. 98 numaralı defterde ise müşterek bir çalışma söz konusudur. Bu defter iki farklı kişi tarafından ikiye bölünerek (Kemal Öncel, Abdullah Akar) ayrı ayrı yüksek lisans tezi olarak hazırlanmıştır. Ayrıca Bektaş Kaya, içeriğinde giyim-kuşam eşyasının bulunduğu toplam 56 sicili ana kaynak olarak kullanmıştır.

Bu noktada enteresan iki husus mevcuttur. İlki 29 numaralı defterin bir lisans öğrencisi tarafından çalışılmış olmasıdır. Böyle bir sorumluluğun altına lisans döneminde girmesi gerçekten takdire şayandır. Diğer husus ise 1 numaralı defter üzerinde üç farklı kişi tarafından "Hasan Moğol 1990, Serap Sarıhan 2003, Halife Nergiz 2010" farklı tarihlerde çalışılmış olmasıdır. Hasan Moğol, doktora tezinde incelediği defterler arasında yer alırken, Serap Sarıhan ve Halife Nergiz doğrudan ana kaynak olarak kullanmışlardır.

Antalya Şer'iyye Sicillerinin çeviriyazısı ve değerlendirmesi yapılarak YÖKTEZ'e yüklenen yüksek lisans tezleri ise aşağıda liste halinde verilmiştir:

Yüksek Lisans Tezleri:

- Ağır, Ç. (2019). *24 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicil Defterinin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi (H. 1300-1301 / M. 1883-1884)*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.
- Akar, A. (2014). *98 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili H. 1331-1333/M. 1913-1915 (Vr. 51-98) (Transkripsiyon, Tahlil ve İndeks)*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Aya, F. (2019). *99 Numaralı Antalya (Finike) Şer'iyye Sicili'nin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi H. 1335 / M. 1916 H. 1341 / M. 1924*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.
- Beden, A. (2004). *1854-1859 Tarihleri Arasında Antalya (8 No'lu Antalya Şer'iyye sicilleri Defterine Göre)*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.
- Bircan, E. (2012). *49 No'lu Antalya Şer'iyye Sicili Defteri'nin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi 1315-1316 (M. 1897-1899)*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.
- Bulut, M. (2017). *84 No'lu Antalya Şer'iye Sicili Defteri'nin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.

- Büber, S. (2018). *59 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili Defteri'nin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi (H. 1329-1332; M. 1911-1914)*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.
- Çetinkaya, N. (2012). *XLI Numaralı Antalya Şer'iyye Sicil Defterinin Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi 1309-135 (M. 1892-1897)*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.
- Demirci, M. (2019). *77 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicilinin (1918/1924) Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Kütahya Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kütahya.
- Dinç, G. (2005). *9 No'lu Antalya Şer'iyye Sicili Defterine Göre 1853-1859 Yılları Arasında Antalya Şehrinin İdarî ve Sosyo-Ekonomik Durumu*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.
- Karstarlı, S. (2001). *İki Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'nin Transkripsiyon ve Değerlendirmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırıkkale.
- Katracı, Ö. G. (2003). *Antalya'nın Üç No'lu Şer'iyye Sicil Defteri'nin Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırıkkale.
- Kaya, B. (2023). *Antalya Şer'iyye Sicillerinde Yer Alan Tereke Kayıtlarına Göre Antalya'da Giyim-Kuşam*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.
- Kaymak, M. (2013). *34 No'lu Antalya Şer'iyye Sicil Defterinin Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.
- Nergiz, H. (2010). *Teke Sancağı Şer'iyye Sicili 1807-1817 Transkripsiyon ve Değerlendirme*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Niğde.
- Oktay, T. (2012). *XXVII Numaralı Antalya Şer'iyye Sicil Defteri'nin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi 1301-1303 (M. 1883-1886)*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.
- Öncel, K. (2013). *98 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili H. 1330-1331 / M. 1912-1913 (Vr. 1-50) (Transkripsiyon, Tahlil ve İndeks)*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

- Özdemir, H. B. (2012). *XXVI Numaralı Antalya Şer'iyeye Sicil Defterinin Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi 1301-1302 (M. 1883-1885)*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.
- Sarıhan, S. (2003). *I Numaralı Şer'iyeye Siciline Göre XIX Yüzyıl Başında Antalya'nın Sosyo-Ekonomik Profili*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.
- Silsüpür, A. (2011). *14 No'lu Antalya Şer'iyeye Sicili Defterine Göre 1865-1866 Yılları Arasında Antalya Şehrinin İdarî ve Sosyo-Ekonomik Durumu*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.
- Tan, S. (2010). *17 No'lu Antalya Şer'iyeye Sicilinin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi 1297-1300 (M. 1879-1883)*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.
- Tanriseven, R. (2007). *12 No'lu Antalya Şer'iyeye Sicili Defterine Göre 1862-1864 Yılları Arasında Antalya Şehrinin İdarî ve Sosyo-Ekonomik Durumu*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.
- Taşbaş, E. (2007). *15 No'lu Antalya Şer'iyeye Sicili Defterine Göre 1866-1867 Yılları Arasında Antalya Şehrinin İdarî ve Sosyo-Ekonomik Durumu*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.
- Togral, Ö. (2014). *35 No'lu Antalya Şer'iyeye Sicilinin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi (H. 1309-1311)*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.
- Tufan, H. (2018). *5 Numaralı Antalya Şer'iyeye Sicili'nin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi (H. 1247/1251/M. 1832-185)*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.

93 Numaralı Antalya Şer'iyeye Sicil Defteri

Çalışmamızın ana kaynağı olan ve 1865 – 1868 yılları arasını kapsayan 93 Numaralı Antalya Şer'iyeye Sicilinde toplam 94 varak bulunmaktadır. Kapak, iç kapak, 89. varığın “b” yüzü ve son varığın “b” yüzü tamamen boştur. Bunlar hesaptan çıkarıldığında toplam 91 varak (182 sayfa) kalmaktadır.

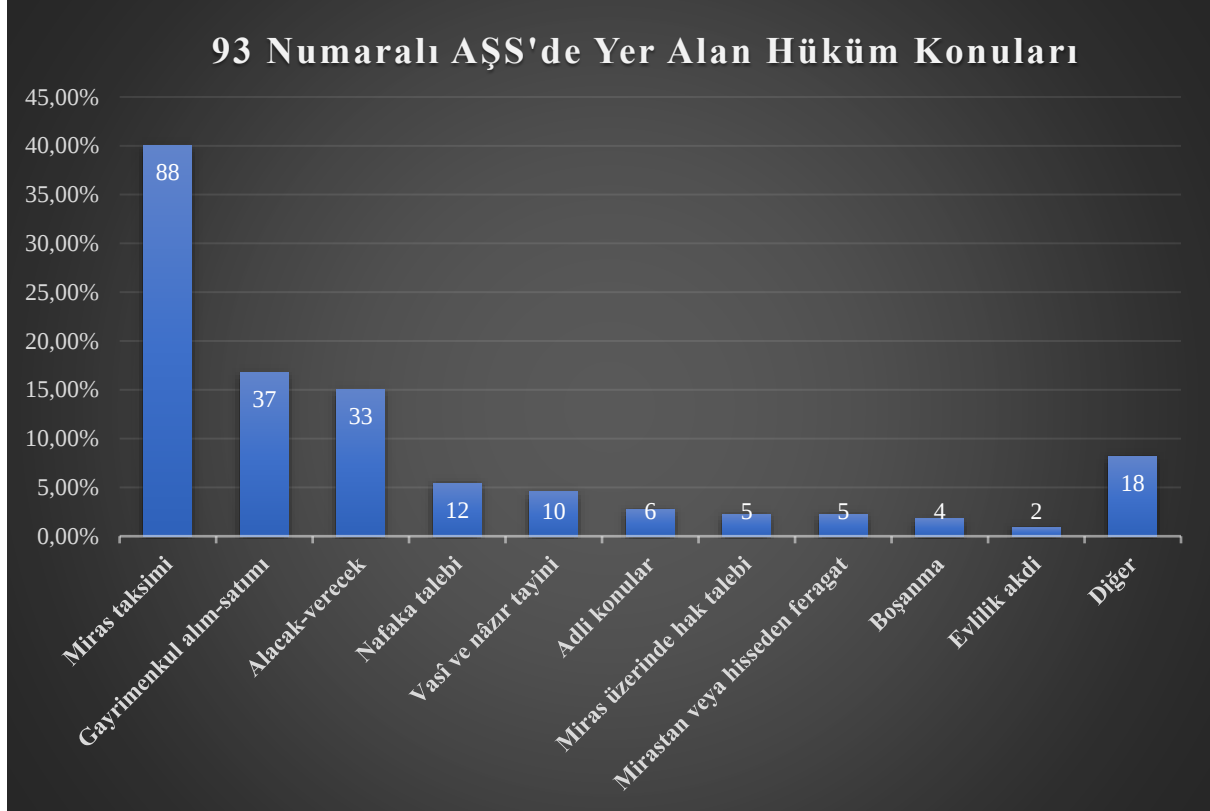
Görüntü itibariyle genel olarak oldukça temizdir. Ancak transkripsiyon ve değerlendirme yapılırken birtakım zorluklarla karşılaşılmasına zemin hazırlayan hususlar da mevcuttur. Bunlar: Kâtip hataları (bozuk yazı ve aynı kelimenin farklı imlalarla yazılması), kâtip değişiklikleri, görüntüdeki yıpranmalar, bozulmalar vb. durumlar, farklı türden eşyaların

aynı öbek içinde kayda girmesi olarak sıralanabilir. Bahsedilen hususlar hem transkripsiyonda hem de değerlendirmede zorluk çıkarmaktadır.

Transkripsiyon ve değerlendirme yapılırken her ne kadar zorluk çekilse de defterin zengin içeriği Antalya'nın idârî, askerî düzeni ve görevliler, sosyal ve ekonomik durumu gibi önemli alanlarda değerlendirme yapılmasına olanak sağlamaktadır.

Ele alınan defterin mahiyetinin daha iyi anlaşılması için hükümlerin genel olarak ihtiva ettiği konuları grafik olarak vermek daha doğru olacaktır.

Grafik 0. 1. 93 Numaralı AŞS'de Yer Alan Hüküm Konuları

Grafiğe bakıldığında ele alınan defterde yer alan hüküm konularının oldukça çeşitli olduğu görülmektedir. Hükümlerin %40'ı (220 hükümden 88'i) miras taksimiyle alakalıdır. Bu da terekelerin bolluğuna işaret etmektedir. Terekeler, şer'iyeye sicilleri üzerinde çalışma yapmak isteyen araştırmacılar adına oldukça önemlidir. Ev, ev eşyaları, giyim kuşam eşyaları, hayvanlar, hububat ve bunların fiyatları vb. konularda en kapsamlı bilgilere terekeler aracılığıyla ulaşılmaktadır. Miras taksimlerinden sonra gayrimenkul alım-satımı ve alacak verecek davaları da ön plana çıkmaktadır.

Diğer Hüküm Konuları:

1. Gayrimenkul üzerine şerh.
2. Tereke taksiminde karışıklık
3. Mirasın beytü'l-mâl'a aktarılmasına itiraz.

4. Beytû'l-mâl memur vekilinin mirasa haksız yere el koyması.
5. Miras yoluyla intikal eden evde hissedar olan şahısların ne şekilde ikamet edecekleri.
6. Mirasçıları bulunmayan şahsın mallarının beytû'l-mâl'a kim tarafından ve ne süre için aktarıldığı.
7. 1867 tarihli arazi kanunnamesi sureti.
8. Muhacir olan Çerkeslerin ne şekilde iskân edilecekleri.
9. Memâlik-i Mahrûse-i Şâhâne'de iskân ettirilen muhacirlerden maddi durumları kötü olanların terekelerinden vergi alınmaması ve diğer muhacirlerin terekelerinden nısf (yarım) vergi alınması.
10. Şahitlerin açık ve gizli olarak ne şekilde soruşturulacağına dair ferman.
11. Mahkemede şahitlik yapacak kişilerin güvenilir olup olmadıkları hakkında araştırma yapılması.
12. Şâhitlerin tezkiyeleri icrâ olunacak mahalle irsal kılınacak mestûre sureti.
13. Sultan Hâtûn Vakfı yöneticileri ve bazı şahıslar arasında bir arazi üzerindeki hak talepleri.
14. Müslüman mahallelerinde Hristiyân ve Hristiyân mahallerinde Müslümanların ikamet etmemesi hususunda Meclis-i Vâlâ-yı Ahkâm-ı Adliyye'den çıkan karara riayet edilmediği.
15. Ketânîzâde Mevlânâ Mehmed Aziz Efendi'nin Antalya, Bucak, Karahisar-ı Teke ve Kızılkaya'ya nâib olarak atanması. (Her biri ayrı hüküm olarak kayıt altına alınmış).

Transkripsiyon Yapılırken Uygulanan Yöntem:

Defterin transkripsiyonu yapılırken basit diye tabir edilen transkripsiyon usulü/alfabesi kullanılmıştır. Defter transkript edilirken genel itibariyle kâtibin yazdığı usule riayet edilmiş ancak defterde geçen “anterî, babuşçı, nîm-ten, çâmeşuy, şem‘dân, temür, kazgân” vs. kelimeler yerine “entâri, pabuççu, mintan, çamaşır, şamdan, demir, kazan” gibi günümüzde kullanıldığı şekliyle yazımı tercih edilmiştir. Ayrıca defterin çeşitli yerlerinde farklı imlâlarla kaydedilen ve aynı anlama gelen kelimelerde tek tip belirlenmiştir. Örneğin çuka veya çuha olarak yazılan kelime çuha olarak belirlenmiş ve transkriptte bu şekilde kullanılmıştır.

Çalışma konumuzun ana kaynağı olan 93 Numaralı Antalya Şer‘iyye Sicil Defteri’ndeki sayfa ve hüküm numaralarında tasnif çalışmaları sırasında yaşanan karışıklıklardan dolayı ufak bir değişikliğe gidilmiştir. Örneğin 93 numaralı Antalya Şer‘iyye Sicil Defteri’nin 1. varağının a yüzü “yani defterin sağ yüzü”, “AŞS., 93, vrk. 1-a” şeklinde gösterilmiştir. Böyle bir düzenlemeye gidilmesinin temel sebebi defter tasnifi sırasında arşiv çalışanının sayfa ve hüküm numaralarını, hükümler arasındaki boşlukları dikkate alarak vermesi, bu nedenle o hükmün bittiğine ve diğer hükmün başladığını varsaymasıdır. Ek olarak; yine sonradan eklenen sayfa numaralarında, bazı sayfalara numara verilmemesinin yanı sıra bazı sayfalara da iki kez aynı

numaranın verildiği görülmüştür. Öte yandan defterin kimi sayfalarının tasnif çalışmaları sırasında karışmış olduğu anlaşılmıştır. Tespit edilen bu aksaklıklar dipnotlarla açıklanmıştır. Tüm hususlar göz önünde bulundurularak Antalya'nın 93 Numaralı Şer'iyye Sicil Defteri'nin varak numaraları baz alınarak dipnot verilmiştir.

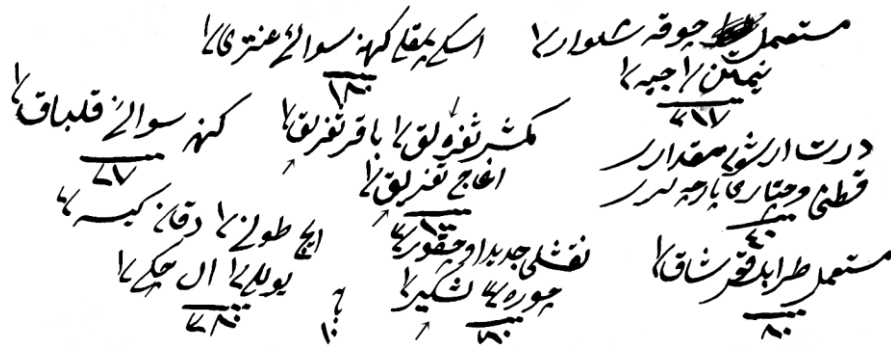
Defterin transkripsiyonu sırasında okunuşundan emin olunamayan kelimeler, *قصايج*, Kalkanca'da?" örneğindeki gibi kelimenin görüntüsü ve tahmini okunuşu verildikten sonra soru işareti eklenerek belirtilmiştir. Ancak okunuşundan emin olunamayan kelime aynı sayfada tekrar geçiyorsa görüntüsü eklenmeyip sadece kelimenin sonuna "?" eklenmiştir. Hiç okunamayan kelimeler ise *سربارم* ?" örneğindeki gibi doğrudan kelimenin görüntüsünün sonuna soru işareti eklenerek belirtilmiştir. Düzeltme yapılan kelime/harf/hüküm/sayfa numarası, sonradan eklenen harf veya defterde olması gereken ama yazılmayan veri/kelime/harf vb. durumlar "[" köşeli parantez içinde belirtilmiştir. Defterde okunması ve görüntüsü eklenmesi mümkün olmayan kelimelerde ise "[...]" işareti kullanılmıştır. Bunlar iki sayfanın birbirine yapışması, sayfanın yıpranması, tahrip olması gibi durumlardır. Mükerrer kelimelerde ise "*" işareti kullanılmıştır.

Defterde görülen hesap hataları, kimi terekelerde tespit edilen karışıklıklar, eklenmesi gereken ancak kâtibin gözünden kaçan durumlar da dipnotta veya metin içinde belirtilmeye özen gösterilmiştir. Eşyaların fiyatları, özellikleri, vb. durumlarda karışıklık yaşanmaması için terekeler tablo halinde kaydedilmiştir. Son olarak hükümlerin sonuna eklenen ve hicri takvime göre Arapça olarak kaydedilen tarihler "[M. 9 Ağustos 1866]" örneğindeki gibi miladi tarihe çevirerek köşeli parantez içinde verilmiştir (Arapça tarihin sonuna).

Şer'iyye Sicili Çalışmalarında Karşılaşılan Zorluklar ve Dikkat Edilmesi Gereken Bazı Hususlar

Şer'iyye sicili çalışmalarında dikkat edilmesi gereken hususlardan ilki okuma zorluklarıdır. Bu duruma neden olan birçok husus vardır. Bunlara örnek olarak kâtip hataları ve aynı defterdeki farklı kâtiplerin üslûbu, görüntüdeki yıpranma, bozukluk vb. durumlar, aynı eşyanın farklı şekillerde yazılması veya yine kâtip tarafından imlada hata yapılması gibi durumlar gösterilebilir. Ayrıca tereke kaydında aynı türden eşyaların öbek halinde yazıldığı kuralı göz önünde bulundurularak eşya, hayvan, gayrimenkullerin arasına karışmış farklı bir malzeme olduğu akla gelmemektedir. Bu durumlar ilk defa şer'iyye sicili çalışmaya başlayan araştırmacıların işini zorlaştırmaktadır.

Bahsedilen hususlar görsellerle desteklenecek olursa:

Çevirisi: Müsta‘mel çuha şalvar 1 aded, mintan 1 aded, cübbe 1 aded, 317 kuruş. – Eski pamuklu köhne sevâ‘î anterî/entârî 1 aded, 180 kuruş. – Dört arşun mikdârî kutnî ve çitari parçaları, 40 kuruş. Gümüş sofralık 1 aded, bakır sofralık 1 aded, ağaç sofralık 1 aded, 100 kuruş. – Köhne sevâ‘î kalpak 1 aded, 27 kuruş. – Müsta‘mel Trablus kuşak 1 aded, 80 kuruş. – Nakışlı cedîd uçkur 3 aded, çevre 3 aded, peşkir 1 aded, 60 kuruş. – İç donu 1 aded, duhân kîse 2 aded, pullu 1 aded, al çeki 1 aded, 380 kuruş 10 para³⁵.

Bu görselde bahsedilen iki farklı duruma rastlanmaktadır. İlki kılık-kıyafet kategorisine giren eşyaların arasında mutfakta kullanılan bir eşya olan sofralığın bulunmasıdır. Araştırmacının kılık-kıyafetle ilgili kayıtları okuduğunda, oklar ile belirtilen sofralığın da aynı türden bir eşya olduğunu düşünmesi kaçınılmazdır. Bozuk imla da ne yazık ki durumu iyice zorlaştırmaktadır. İkinci husus ise zaten kâtibin bozuk imlasıdır. Sofralık ve görselin alt kısmında yer alan peşkirdeki imla bozukluğu ve yazım hatası göze çarpmaktadır. İç donu, duhân kîse, pullu ve al çekin de tek seferde kayıt altına alınması nadir de olsa rastlanılan bir durumdur. Bu öbek içinde duhân kîsenin bulunması enteresandır.

Ayrıca bahsedilmeye değer bir husus var o da yollu/pullu, al çeki/el çeki arasındaki ayrımın nasıl yapılacağıdır. Yollu/pullu meselesi: Yollunun sözlük anlamına bakıldığında çizgili: “yollu kumaş” gibi bir anlamla karşılaşılmaktadır³⁶. Pullu ise çevresi ve üstü sırmayla, pulla işlenmiş, kırmızı kadın başörtüsü anlamına gelmektedir³⁷. Al çeki/el çeki meselesi: Çeki kelime anlamı olarak *Kâmûs-ı Türkî*’de tartı/vezn³⁸ olarak geçerken, *Derleme Sözlüğü*’nde birçok anlamı bulunmaktadır. Bunlardan konu ile ilgili olan anlamları: Kadınların başlarına bağladıkları başörtüsü, kuşak ve pantolon³⁹. Al/el meselesine bakıldığında iki anlam ile

³⁵ AŞS., 93, vrk. 6-a.

³⁶ Ayverdi, 2010: 1363.

³⁷ DS, 1993/IX: 3485.

³⁸ Şemseddin Sami, 2015: 404.

³⁹ DS, 1993/III: 1111-1112.

karşılaşılmaktadır. Al pembeye kaçan parlak kırmızı renktir⁴⁰. El ise el ile tutulan bir eşya/alet anlamındadır.

Mevzubahis eşyaların hangi anlamda kullanılmış olduğuna bakılacak olursa: Yollu/pullu mevzusunda ön plana çıkan pulludur. Bunun sebebi kayıt öbeğinin ağırlıklı olarak giyim-kuşamla ilgili olmasıdır. Yollu tek başına kullanıma pek uygun görülmemektedir. Keza sözlükteki örnekte de yollu kumaş olarak ele alınmıştır. İlk kelime pullu olarak kabul edilirse al çeki/el çeki ayrımında anlam olarak daha uygunu al çeki olduğunu söylemek yanlış olmasa gerek. Ancak, kayıta geçen duhân kîsenin varlığı akıl çelmektedir. Bunun sebebi el çeki yani el tartısının duhân/tütün tartmak için kullanılıyor olabileceğidir. Görüldüğü üzere tereke kaydında farklı tür eşyaların aynı öbekte yazılması hem anlam olarak hem de değerlendirme yapılırken oldukça zorluk çıkarmaktadır.

Çevirisi: Sofra peşkîri 1 adet, asgar peşkîr 1 adet, havlu 1 adet, 24 kuruş. – Nakışlı don 1 adet, gömlek 1 adet, peşkîr 36,5 kuruş. – Köhne şal 1 adet ve gömlek 1 adet, peşkîr 1 adet, 16,5 kuruş⁴¹.

Görüldüğü üzere altı çizilen ilk peşkîrin p'si havlu kelimesinin üzerine gelmiş, ayrıca kef harfinin keşîdesi çekilmemiş. Nakışlının ise n'si eklenmemiş. Diğer peşkîrlerde ise kâtipin her zaman yaptığı yazım yanlışı ortadadır. Her ikisinde de p'yi eklememiş. Ele alınan bu iki görselin aynı sayfada olduğu göz ardı edilmemelidir. Kâtip sınırları zorlayarak tek sayfada oldukça fazla hata yapmıştır.

⁴⁰ Ayverdi, 2010: 34.

⁴¹ AŞS., 93, vrk. 6-a.

Yazım ve imla hatalarına dair son örnek:

Çevirisi: Medîne-i Antalya nevâhîsinden Serik Kazâzı kurâsından İstavros karyesinde sâkine iken bundan akdem vefât eden Saliha Hâtûn ibnete Ali bin* el-Hâcc İbrahim'in verâseti zevc-i meşrûhu Hasan Ali bin el-Hâcc Ali⁴².

Görüldüğü üzere kâtip Serik'i ilk olarak nâhiye daha sonra ise kazâ olarak zikretmektedir. Daha sonra ise İstavros karyesini, okunması ve anlamlandırması oldukça zor *işbu Özkarası*'nda şeklinde yazıya dökmüştür. Son olarak ise verâseti olarak transkript ettiğimiz kelimeyi verâkati gibi herhangi bir anlam karşılığı olmayan imla ile yazdığı görülmektedir.

İşbu Özkarası'nda olarak yazılmış bu iki kelimenin yer adı olduğu ilk bakışta dahi anlaşılmaktadır. Burada kâtibin bozuk imlasını aşarak doğru okumanın farklı bir yoluna başvuracağız. Antalya yer adlarına ulaşılabilecek kaynaklar ve sicilde geçen diğer yer adlarına bakıldığında (Serik'e bağlı nâhiyelere) bu imlaya en yakın yer adının İstavros olduğu görülmektedir. Ayrıca bir önceki hükme bakıldığında doğru okunuş hususunda akıllarda şüphe kalmamaktadır. Bir önceki hüküm de miras taksimiyle alakalıdır ve ölen şahsın 2 eşinden birinin adı Saliha olduğu göze çarpmaktadır. Her iki şahsın da tek oğlu var ve adı Ali'dir. Ayrıca iki şahsın da miras taksim tarihi (30 Eylül 1965) aynıdır⁴³

Defterde daha birçok hata mevcut ancak, işimiz kâtibin hatalarını gün yüzüne çıkarmak olmadığı için bu bahsi kapatıyoruz.

Bahsedilen hataların okumaya engel olmasının önüne geçilebilmek için yapılacak ilk iş kaydın öncesinde ve sonrasında gelen kelimelere bakıp çıkarım yapmaktır. Daha önce verilen örnekte asgar peşkîr okuyucunun işini kolaylaştırmaktadır. Diyelim ki böyle bir kayıt, yazım/imla hatası yapılan kelimenin önünde arkasında bulunamadı ne yapılması gerekiyor? Öncelikle sabırlı olup çeviriye devam edilmeli. Muhtemelen aynı sayfada veya sonraki

⁴² AŞS., 93, vrk. 7-b.

⁴³ AŞS., 93, vrk. 6-a, 7-a/b.

sayfalarda aynı tür eşya ile karşılaşılacaktır. Karşılaşılmadığı takdirde daha önce çalışılmış şer‘iyye sicillerinin transkripsiyon metnine başvurulabilir. Burada önemli olan husus transkript metinde aranan kelimenin aynı türde kayıtların olduğu kısma bakmak. Bazen bu yöntem de işe yaramamakta. Böyle bir durumda ise yine şer‘iyye sicili kullanılarak hazırlanmış makalelere göz atmakta yarar var. Örnek verilecek olursa: Diyelim ki imla hatası/yazım hatası olan kelimenin giyim-kuşam veya ev eşyalarıyla ilgili olduğu düşünülüyor. O noktada ilgili makale/makaleleri bulup araştırmayı bu yönde yapmak gerekiyor. Aynı durumlar sempozyum bildirileri ve ilgili kitaplarda da geçerli. Tüm bunlara rağmen kelimenin ne olduğunu bulmak bazen müspet sonuç vermeyebilir. Aynı şekilde imla hatası olmayan ancak sözlükler vb. eserlerde aranıp bulunamayan, okunamayan kelimelerin olduğu da göz ardı edilmemelidir. Böyle durumlar genellikle halk ağzı usulünde kayıt altına alınan kelimeler, özel isimler ve yer adlarında yoğunluk göstermektedir.

Şer‘iyye sicili çalışmalarında okuma zorluğu yaşanmasının diğer sebepleri arasında kâtip değişiklikleri, görüntüde yıpranma, lekelenme, yanık, sayfaların birleşmesi ve sayfaların karışması gibi durumlar yer almaktadır. Kâtip değişikliğine ayrı bir parantez açılacak olursa: Ele alınan defterde birden fazla kâtibin olduğu göze çarpmaktadır. Her insanda olduğu gibi doğal olarak kâtiplerin de el yazıları birbirinden farklıdır. Ayrıca eğitim durumları arasında da fark olduğu söylenebilir. Öyle ki her kâtip değişikliği, kısa bir süre acemilik çekmemize neden olmaktadır.

Tereke kaydındaki malzemeler değerlendirilirken dikkat edilmesi gereken birçok durum var. Bu durumlardan bazıları ise şu şekildedir:

Öncelikle okunan eşya vb. kaydın ilk akla gelen anlamda kullanılmış olduğu yanlışlığına düşülmemelidir. Bu yanlışlığa genellikle günümüzde halihazırda kullanılan eşyaların varlığından dolayı düşülmektedir. Bahsedilen duruma ilk verilecek örnek *yemenidir*. Yemeni denildiği zaman akla ilk olarak kadınların başına örttükleri başörtüsü gelmektedir. Ancak, az bilinen bir diğer anlamı da kısa kenarlı hafif bir pabuç çeşidi olduğudur. Ayrıca çivisiz dikişli erkek ayakkabısı olarak da geçmektedir⁴⁴. Ele alınan defterde ismi geçen yemeninin pabuç olduğuna dair ipucu “çift” ibaresidir⁴⁵. Bir diğer kelime ise perdedir. Perdenin akla ilk gelen anlamı ışığı veya dışardan evin içinin görülmesini engellemek amacıyla kullanılan kumaştır. Diğer anlamı ise yüze örtülen örtü, peçe, nikaptır⁴⁶. Giyim-kuşam haricinde farklı türden bir eşya örnek olarak gösterilecek olursa mangal bu duruma gayet uygundur. Mangal toprak, saç,

⁴⁴ Ayverdi, 2010: 1350; Gülensoy, 2003: 143.

⁴⁵ AŞS., 93, vrk. 20-a, 62-a.

⁴⁶ Ayverdi, 2010: 987; Çağbayır, 2007/4: 3824.

bakır, pirinç vb. malzemelerden imal edilen ayaklı ve taşınabilir bir ısıtma aracıdır. Akla gelen ilk kullanım alanı; içinde kömür yakılarak veya yanmış ateş konularak yemek pişirmeye yarayan eşyadır. Ancak gözden kaçırılmaması gereken anlamı ev ısıtmak için de kullanılan bir eşya olduğudur⁴⁷. Ayrıca mangal, Anadolu topraklarında hala kullanılmaktadır. Bahsi geçen kullanım alanlarının haricinde farklı bir durum göze çarpmaktadır. Ahali genellikle geleneksel sohbet toplantılarında masasının altına mangalı yerleştirip, bacaklarını masa altında tutarak ısınmaktadır. Bu masa etrafında ise sohbetler gerçekleşmektedir. Örnekler daha da arttırılabilir ancak durumun anlaşılması adına bu kadarı yeterli diye düşünüyoruz.

19. Yüzyıl Ortalarına Kadar Antalya

Türk Tarihi Öncesi Dönem

Antalya şehrinin yer aldığı Pamphilya adlı bölgenin iskân tarihi, bahsedilen bölge ve yakın çevresindeki mağaralarda bulunan malzemelerden yola çıkarak prehistorik devre kadar dayandığı düşünülmektedir. Çok uluslu anlamına gelen Pamphilya, batıda Lykia, doğuda Cilcia Trakheia ve kuzeyde Pisidia ile çevrelenmektedir. Şehrin eski isminin Attaleia olduğu, Pergamon Kralı II. Attalos Philadelphos (MÖ 158-138) tarafından kurulduğu ve adını da kurucusundan aldığı söylenmektedir. Antalya şehrinin antik isimlerine bakıldığında Attaleia, Satalia veya Adalya gibi farklı adlarla karşılaşılmaktadır. Ayrıca şehrin tarihi, limanın varlığından yola çıkılarak tarihî çağların başlangıcına kadar gittiği tahmin edilmektedir⁴⁸. Ayrıca II. Attalos'un bu bölgede tabii bir deniz üssü arayışı içinde olduğu ve bu şekilde Antalya şehrinin kurulduğu söylenmektedir. II. Attalos'un burada bir şehir kurma zorunluluğu hissetmesi, bölgenin en gelişmiş şehirlerinden olan ve Antalya'nın doğu tarafında yer alan Side'nin Roma hâkimiyetinde olmasına bağlanmaktadır⁴⁹.

Antalya'nın, Helenistik devirde tamamen surlarla çevrili olduğu bilinmektedir. Bu surlar, daha sonra Roma, Bizans ve Türk devirlerinde, ilaveler yapılarak birçok defa onarıma tabi tutulmuştur. Bu ilavelerin en bilindik olanı MS 130'da şehri ziyarete gelen İmparator Hadrian'ın onuruna yapılan ve hala aynı isimle zikredilen Hadrian Kapısı'dır⁵⁰.

MS 395'te Roma ikiye ayrılınca, Antalya Bizans İmparatorluğu sınırları içinde kalmıştır. MS 4. yüzyılın başlarında Antalya'daki Hristiyan halk büyüdü ve Antalya bir Hristiyan şehri halini aldı. Bölge ve çevresindeki zengin tarım alanları Mısır, Filistin, Suriye ve Libya ile olan ticarî ilişkiler ve Bizans'ın politik istikrarı Antalya'ya ekonomik bir refah

⁴⁷ Ayverdi, 2010: 768.

⁴⁸ Yılmaz, 2002: 5.

⁴⁹ Emecen, 1991: 233.

⁵⁰ Yılmaz, 2002: 5-6.

sağlamıştır⁵¹. Antalya yine Bizans İmparatorluğu devrinde “1084’de” İmparator Aleksius Comnenos tarafından metropolitlik haline getirilmiştir⁵².

Şehir, kurulduğu dönemde Likya, Psidya ve Doğu Pamfilya’dan gelen yolların kesişme noktasında bulunmasından kaynaklı, limanı sayesinde önem kazanmıştı. 8. yüzyıldan sonra ise Tarsus’la birlikte Anadolu’nun güney sahillerindeki en önemli liman haline gelmiştir. Ayrıca Antalya limanı bu dönemde önemli bir ihracat limanı, doğudan gelen ürünler için transit liman, Kıbrıs ve Doğu Akdeniz’e doğru gidiş-geliş ve hacılar için oldukça önemli bir geçiş limanı durumundadır⁵³.

Antalya, ayrıca Bizans döneminde Batı’ya açık bir liman durumundaydı. Özellikle Venedikli tüccarlar Antalya limanında faaliyet göstermekteydiler. Venedikli tüccarların ilgisini Antalya’ya çeken en önemli hususlardan biri Mısır ile Antalya arasındaki yoğun ticârî ilişkilerdir. Mısır ile yapılan ticarete yoğunlukla baharat, keten, şeker gibi ürünler Antalya’ya gelmekteydi. Antalya’dan ise meşe palamudu, kitre zımkı, şap, kereste ve zift gibi sanayi malları ihraç edilmekteydi. Yine bu dönemde Batı’yla olan ticaret dolayısıyla Antalya’da Avrupa menşeli ürünler görmek olağandı⁵⁴.

Selçuklu Dönemi

11. asrın sonlarından itibaren Bizans ile Türkler arasında sürekli olarak Antalya’nın el değiştirdiği bilinmektedir. Şehir ilk olarak Süleyman Şah tarafından 1085’de fethedilmiştir. Ancak bu tarih net değildir⁵⁵. 1117’de Bizans İmparatoru Alexios ve Melikşah arasında yapılan anlaşma neticesinde Antalya tekrar Bizans topraklarına katılmıştır. Alexios Feçiyos (Komnenos) zamanında Venediklere verilen imtiyazlar neticesinde Antalya adeta Venedik sömürgesi haline gelmiştir⁵⁶. Süleyman Fikri Erten’in eserinde bu anlaşmanın yılı 1117 olarak geçerken Darkot ve Emecen 1120 olarak ele almaktadır. Ancak yine bu bilgiler doğrultusuna 11 ve 12. yüzyılda Antalya’nın Türkler tarafından fethi konusu netlik kazanmış değildir. Yine de bu tarihlerde Antalya’da bir Türk potansiyeli ve mücadelesi söz konusudur⁵⁷.

Antalya’nın jeopolitik konumu itibariyle sağlamış olduğu imkanlar ve avantajlar tarih boyunca devletlerin ilgisini çekmiştir. Selçuklu Devleti’nin Antalya’yla ilgilenmeye başlaması da bu sebeplerden dolayıdır. Selçuklu Devleti’nin bir İslâm devleti olduğu göz önünde

⁵¹ Çimrin, 2007: 35.

⁵² Yılmaz, 2002: 6.

⁵³ Dayar, 2016: 19.

⁵⁴ Emecen, 1991: 234.

⁵⁵ Yılmaz, 2002: 6.

⁵⁶ Erten, 1997: 42.

⁵⁷ Tızlak, 2019: 20.

bulundurulduğunda Yazıcızâde'nin de ifadesi doğrultusunda Antalya'nın dârü'l-küfr olarak görülmesi bu bölgenin fethi için bir sebep daha doğurmaktadır⁵⁸. Böylelikle Antalya'nın Selçuklular tarafından fethi, 1. Gıyaseddin Keyhüsrev tarafından H. 3 Şaban 603 / M. 5 Mart 1207 tarihinde gerçekleşmiştir. Bu fetih hareketi iki aylık bir kuşatma sonucunda neticelenmiştir. Böylelikle Antalya ilk defa Türklerin eline geçmiş oldu. Selçuklu bu fetihle sadece bir şehri ele geçirmedi ayrıca ticârî hareketliliğin merkezlerinden olan Antalya Limanını da ele geçirmiş oldu. Fethin hemen ardından 1. Gıyaseddin Keyhüsrev, Venedik ve Kıbrıslı Latinler arasında ticârî antlaşmalar yapılmıştır⁵⁹.

Fetihten sonra Antalya'ya subaşı olarak Mübârizeddin Ertokuş tayin edilmişti. Ertokuş uzun bir süre bölgede önemli rol oynamıştır. Antalya'nın fethinden kısa süre sonra ticârî imtiyazlar neticesinde oluşan yakınlaşma ve barış ortamı bozulmuş, Kıbrıs kralının da desteği neticesinde Kıbrıslı Franklar (Hristiyan ahali) tarafından başlatılan ayaklanma neticesinde Antalya Selçuklu hâkimiyetinden kısa süreliğine de olsa çıkmıştır. 22 Ocak 1216'da ise bu sefer İzzeddin Keykavus tarafından Antalya tekrar hâkimiyet altına alınmıştır. Ertokuş ise tekrar subaşıliğe getirilmiştir⁶⁰.

Antalya'nın Selçuklu hâkimiyeti sırasında bölgeye Türk aşiretleri yerleştirildiği bilinmektedir. Bu gelenek Anadolu'nun Türkleşmesi adına önemli bir durumdur. Anadolu'ya gelen göçebe Türkmenlerin Antalya'ya iskân edilmesi bölgenin savunması açısından da oldukça önemlidir. Bilindiği üzere göçebe Türkmen boyları konar-göçer hayattan yerleşik hayata geçişte oldukça zorluk çekmiştir. Ancak, Türkmenlerin Antalya'ya yerleştirilmelerinde diğer bölgelere nazaran daha istekli oldukları görülmektedir. Bunun sebebi ise Antalya'da kendilerine yeni otlaklar bulma ihtimallerinin daha yüksek olmasıdır⁶¹.

Antalya'nın fethiyle birlikte Selçuklu Devleti önemli bir deniz üssüne sahip olmuştur. Ayrıca bu üs deniz silahları ve mühimmatı açısından önemli bir depo olarak da kullanılmıştır. Antalya'nın ve ardından Sinop ve Alâiyye'nin fethi, Türklerin denizciliğe başlaması açısından da oldukça önemlidir. Bahsedilen fetihler Akdeniz ve Karadeniz'de askerî ve ticârî seferlerin başlaması için zemin hazırlamıştır. Bu da günümüze kadar uzanan iktisâdî ve ticârî gelişmelerin başlangıcı demektir⁶². Bu durumlar göz önünde bulundurulduğunda Antalya'nın fethinin ne kadar önemli olduğu daha iyi anlaşılmaktadır.

⁵⁸ Tızlak, 2019: 20-21.

⁵⁹ Yılmaz, 2002: 7.

⁶⁰ Yılmaz, 2002: 7-8; Emecen, 1991: 233.

⁶¹ Tızlak, 2019: 28.

⁶² Tızlak, 2019: 28-29.

Hamitoğulları Dönemi

Antalya ve civarının, Selçuklu Devleti'nin zayıflamaya başlaması üzerine Isparta ve Teke bölgesine hâkim olan Hamitoğulları'nın eline geçtiği görülmektedir. Ebü'l-Fidâ'nın aktardığına göre, Hamitoğulları'nın beyi Feleküddin Dünder, gezmek için kale dışına çıkan Antalya hâkiminin esir edilmesi üzerine şehri ele geçirmiştir (1301). Feleküddin Bey daha sonra Antalya'yı kardeşi Yunus Bey'e vermesiyle birlikte Hamitoğulları'nın Teke kolu ortaya çıkmıştır. Daha sonra Yunus Bey'in oğlu Mahmut Bey bu beylik üzerinde hüküm sürmeye devam etmiştir⁶³.

Mahmut Bey'in Antalya'ya hükmettiği sırada kardeşi Hızır Bey ise İstanos yani Korkuteli'ni elinde bulundurmaktadır (1319). Mahmut Bey'in Memluk Sultanlığına sığınması ve daha sonra hapsedilmesi üzerine İstanos emiri olan kardeşi Hızır Bey 1327'de Antalya emiri olmuştur. İbn Batuta 1333'de Antalya'yı ziyaret ettiği sırada Hızır Bey'in Antalya emiri olduğunu aktarmakta ve aynı zamanda hasta olduğunu da belirtmektedir. Hızır Bey'in vefât tarihi ise tam olarak bilinmemektedir. Hızır Bey'in vefatından sonra yerine oğlu Dadı Bey geçmiştir. Dadı Bey'den sonra ise Memluk sultanlığına sığınan Mahmud Bey'in oğlu Mübarizüddin Mehmed Bey hüküm sürmeye başlamıştır. Antalya Mehmed Bey döneminde 24 Ağustos 1361 tarihinde Kıbrıs Kralı Petro'nun eline geçmiş, 14 Mayıs 1373'te ise yine Mehmed Bey tarafından tekrar hâkimiyet altına alınmıştır. Mehmed Bey şehri tekrar hâkimiyeti altına aldıktan sonra kale burçlarına Mühr-i Süleyman (altı köşeli yıldız) baskılı kendi bayrağını astırmıştır⁶⁴.

Hamitoğulları'nın Antalya'ya hâkim olduğu yıllarında Antalya'ya gelen İbn Batuta Antalya'yı "...genişlik, büyüklük ve azamet itibariyle dünyanın en güzel şehirlerinden biri..." olarak görmekte ve "...gerek planlı gerekse bakımı ile de öteki ülkelerdeki benzerlerinin üstünde..." diyerek tarif etmektedir⁶⁵.

Osmanlı Hâkimiyeti Dönemi

Osmanlı Devleti, Rumeli'deki varlığını sağlamlaştırdıktan sonra artık Anadolu'da Türk birliğinin kurulması gerektiğini düşünmeye başlamış ve bu yöndeki çabalarını hızlandırmıştır. Böylelikle 1392 yılında Antalya'yı topraklarına katmıştır. Ancak, Yıldırım Bayezid 1402 Ankara Savaşı neticesinde Timur'a yenilmiş, ardından kısa süreliğine de olsa bu topraklarda tekrar Beylikler Dönemi başlamıştır. Bu karmaşık ortamdan yararlanmak isteyen Mehmed Bey'in oğlu Osman Çelebi, Karamanlıların da desteğini alarak Antalya'yı tekrar hâkimiyeti

⁶³ Emecen, 1991: 233; Tızlak, 2010. 154.

⁶⁴ Uzunçarşılı, 1969: 67-68; Emecen, 1991: 233; Akıncıgözü, 1998: 60.

⁶⁵ Başgelen, 1998: 5.

altına almak istemiştir. Ancak, Osmanlı kumandanı olan Firuz Bey'in oğlu Teke Karahisarı Subaşı Hamza Bey'in girişimiyle Osman Çelebi'nin bu girişimi engellenmiştir. Böylelikle Ocak 1423'de Osmanlı'nın Antalya merkezli Teke-ili'nin üzerindeki hâkimiyeti başlamıştır⁶⁶.

Timur tehlikesinin ardından yine bu yüzyılda Osmanlı'nın Antalya hâkimiyetini tehlikeye sokan son olay Haçlı donanması olmuştur. Haçlıların görünen amacı Uzun Hasan'a yardımdır ancak, asıl amaçlarının Osmanlı ticaretine darbe indirmek olduğu da bilinmektedir. Haçlı donanması 1472'de Antalya'yı kuşatmış, limanı koruyan zincir kırılmış, dış mahalleler yakılıp yıkılmış ve yağmalanmıştır. Ancak, Antalya suru aşılamayınca Haçlı donanması gerisin geriye dönmüştür⁶⁷. Antalya kalesini aşamayan Haçlılar, zafer anısı olarak limandaki zinciri de beraberlerinde götürmüşler, bu zincirin halkalarını halka dağıtmışlardır. Bu halkalardan oluşan zincir, bugün St. Pietro Atölyesi'nde Clementia Kubbesini çeviren bir koridorda asılı halde durmaktadır⁶⁸.

Teke-ili'nin merkezi olan Antalya'da, Osmanlı şehzadeleri idareci olarak bulunmuştur. Yıldırım Bayezid'in oğlu İsa Çelebi bu şehzadelerden biridir. II. Bayezid'in oğlu Korkut ise 1502-1509 yılları arasında Teke Sancağı beyliği yapmıştır. Beylik yaptığı dönem ve saltanat mücadelesi sırasında ikâmet ettiği yer Antalya'dır. Yine Antalya'da ikâmet ettiği sırada Teke-ili'nde patlak veren Şahkulu Baba Tekeli İsyanı ile uğraştığı bilinmektedir. Ayrıca bu isyan Antalya üzerinde büyük tahribata sebep olmuştur. Öyle ki Şahkulu, etrafında topladığı leventlerle kasabaları basmış, kanlar dökmüş, geniş soygunlar yapmıştır⁶⁹.

16. yüzyılın ilk yarısında Antalya'ya gelen önemli şahsiyetler arasında bulunan Pîrî Reis, kaleme aldığı meşhur eseri Kitab-ı Bahriyye'de Antalya sahillerini şöyle tarif etmiştir:

Antalya'nın nişanı, doğu tarafındaki dağlardır. Gelirken günbatısı tarafında bu dağlar bölünürler. İrili ufaklı tepelere ayrıldığı bu kısımda sivri bir dağ vardır. Dağın günbatısı alçaktır. O alçak kısımlara doğru yaklaşıncı kalenin burç ve bârusu görünür. Kale önünde bir liman vardır. Bu küçük limana giren gemiler baştan kıçtan kuvvetli bağlayıp yatarlar. Liman ağzının iki tarafında birer bergas vardır. İkisinin arasında zincir gerilmiştir. Yabancı gemi giremez⁷⁰.

1530'da Antalya şehrinin mahallerine bakıldığında toplam 20 mahalle, 94 köy bulunduğu görülmektedir. Antalya'ya bağlı İstanos, Kürt, İğdir ve Muslu kazalarının köyleri de eklendiği için bu kadar yüksek çıkmaktadır. Bu mahallelerin 3'ü câmi, 16'sı mescit ve 1 tanesi de imaret isimleriyle anılmaktadır. Gayrimüslimlerin kendilerine ait mahalleleri olmadığı görülmekle birlikte Müslümanlarla birlikte Hristiyan ve Yahudi halkın birlikte yaşadığı

⁶⁶ Akıncioğlu, 1998: 60-61; Emecen, 1991: 233-234.

⁶⁷ Emecen, 1991: 234.

⁶⁸ Çimrin, 2007: 59.

⁶⁹ Emecen, 1991: 234; Akdağ, 1995: 116.

⁷⁰ Pîrî Reis, 1973: 276.

mahalleler İcmal Defteri'ne *Cemâat-i Gebrân* ve *Cemâat-i Yahudiyân* olarak kaydedilmiştir. 1568 tarihinde ise Antalya'ya bağlı toplam 25 köy bulunmaktadır⁷¹. Yine 1568 tarihinde Antalya'da toplam 39 mahalle bulunmaktadır. Bu mahallelerden üçü câmî, 34'ü mescit, 1'i imaret ve sonuncu ise ismini şahıstan almıştır. 1568'de yine yüzyılın başında olduğu gibi Gayrimüslimlerin kendilerine ait mahalleleri yoktur. *Cemâat-i Gebrân* olarak ifade edilen 2 Hristiyan mahalle ve *Cemâat-i Yahudiyân* olarak kaydedilen 1 Yahudi cemaati bulunmaktadır⁷².

1568 yılında Antalya'da *gurbet taifesi* (suhte) olarak da adlandırılan bir grup ortaya çıkmıştı. Bunların 30-40 hane civarında (Teke, Alaiyye ve Manavgat toplamı) bir grup olduğu Antalya kadısı ve Tekeli beyi tarafından aktarılmaktadır. Bu taife 70-80 kişilik bir silahlı güce sahiptir ve şehirlere saldırmakta, köyleri yağmalamakta, yol kesmekte ve geceleri çok sayıda hırsızlık yapmaktadırlar. Ayrıca Manavgat, Alaiyye, Menteşe ve Hamid ili suhtelerinin güçlerine güç katmak için Antalya'daki medrese öğrencilerine mektup göndererek ya gelip bizimle savaşın ya da biz gelip şehrinizi talan ederiz şeklinde tehdit etmekteydiler. Bahsedilen kayıtlar Antalya'daki *gurbet taifesi*'sinin varlığı adına önemlidir⁷³.

Nürnbergli Johann Wild'ın 1604 tarihinde yayınlanan eserinde Antalya hakkında söylediklerine bakıldığında; şehrin pek büyük olmadığını, çok sayıda Türk ve Hristiyan'ın birlikte yaşadığını ayrıca liman sayesinde ticaretin yoğun olduğunu yazdığı görülmektedir. Bunların haricinde şehrin pek güzel olmadığını (bunu paşanın ve halkın evlerini kıyaslayarak yapmakta), lezzetli meyvelerin olduğunu ve bu meyvelerin fiyatlarını kıyaslamaktadır. Bu bölgede yetiştirilen tahılın kalitesinin düşük olduğunu, ekmek yapımında kullanılan tahılların ise Kıbrıs'tan getirildiğine dikkat çekmektedir⁷⁴.

17. yüzyılın ortalarına doğru Antalya'da bir isyan hareketinin doğduğu bilinmektedir. Bu isyanın başını Körbey Mustafa Paşa çekmektedir. Mustafa Paşa, Abaza Hasan Paşa'nın isyanını fırsat bilerek Antalya'da isyan başlatmıştır. Ayaklanmayı bastırmak için karadan ve denizden Antalya'ya yardım gönderilmiş ve nihayet 1659'da Antalya halkı tarafından derdest edilen Mustafa Paşa hükümet kuvvetlerine teslim edilmiştir. Benzer bir isyanın 2. Mahmud döneminde çıktığı görülmektedir. Babasının yerine Antalya'ya mütesellim olan İbrahim Bey, daha önce isyan edip derdest edilen Kadı Abdurrahman Paşa'nın mallarını hükümete teslim

⁷¹ Armağan, 2020: 44; Karaca, 1997: 54.

⁷² Armağan, 2020: 44-45.

⁷³ Koç, 2020: 276; Akdağ, 1995: 199.

⁷⁴ Johann Wild'ın Antalya hakkında yazdığı bilgilerin ayrıntıları için bkz. Dörtlük ve Boyraz, 2008: 25.

etmek istememiş ve kaleye kapanmıştır. Karadan ve denizden kuşatılan kalede uzun süre mücadele eden İbrahim Bey, 29 ayın sonunda yakalanarak öldürülmüş ve isyan bastırılmıştır⁷⁵.

Johann Wild'dan eserinden yaklaşık 58 yıl (1662) sonra yayınlanan eseriyle tanınan Vincent de Stochove ise Johann Wild'ın aksine Antalya'yı Küçük Asya'nın en güzel kentlerinden biri, Doğu Akdeniz'in en büyüleyici ve en verimli yeri olarak nitelemektedir. Şehrin kalesinin ne kadar korunaklı, limanın küçük, denizin çalkantılı vb. fiziki durumlardan bahsetmektedir. Stochove da Wild gibi şehirdeki evlerin kötü inşa edildiğine değinmektedir. Stochove şehrin güzelliği üzerinde oldukça fazla durmakta, ayrıntılı bir şekilde şehri tarif etmektedir. Şehrin güzelliğinin tam olarak kâğıda dökülemeyeceğinin de altını çizmektedir. Ayrıca bölgede yaşayanların çoğunun Türk olduğunu, çok sayıda tımarlı sipahinin zeametlerini bırakıp buraya vakit geçirmeye geldiklerini de belirtmektedir⁷⁶.

1671-72 yıllarında Antalya'ya gelen Evliya Çelebi ise Antalya'yı; üç tarafı denizle çevrili bir kale, onun içinde dar ve gölgeli 70 konağı, 4 mahallesi, 80 kulesi, etrafı 4.400 adım tutan surların içinde 3.000 civarında kiremitle örülü evi, 200 gemi sığacak kadar büyük bir limanı, 11 büyük câmisi, 7 medresesi, birçok han ve hamamları olan bir yer olarak anlatmaktadır⁷⁷. Evliya Çelebi, Antalya ovasında, Antalya ve Alanya'nın dışında çok köy olmadığını, bölge halkının genelde konar göçer olduğunu ve daha çok ticaretle uğraştıklarını öne sürmektedir. Ayrıca Antalya'nın bostanları ve bahçelerinin meyve ve sebze üretiminde oldukça zengin olduğunu, pazar yerlerinin de oldukça fazla olduğunu dile getirmektedir⁷⁸.

18. yüzyılın ortalarına gelindiğin istikrarsız da olsa kale dışındaki iskân oranı artmaya başlamıştır. Ayrıca Antalya, bu yüzyılda devlet genelinde yaşanan siyâsî dönüşümden de etkilenmişti. Devlet otoritesinin sarsıldığı bu dönemde imparatorluğun genelinde etkili olan önde gelen başlıca aileler arasında mücadeleler baş göstermeye başlamıştı. Bu durumdan Antalya da nasibini almıştır. Aileler arasındaki mücadeleler 1784'te Antalya mütesellimi Tekelioğlu Bekir'in diğer aileleri saf dışı bırakması neticesinde son bulmuştur. Böylelikle Antalya'daki istikrar tekrar sağlanmış oldu⁷⁹.

En kapsayıcı şekilde *vücûh-ı memleket* (memleketin ileri gelenleri) olarak bilinen bu grup, ayân, eşraf, hânedân mensubu ve kişizâde olarak da adlandırılmaktadırlar. Bu tabirler özellikle soy sop ve itibarca ön planda olan şahsiyetler için kullanılmaktadır. Ayrıca voyvoda, mütesellim, muhassıl, mutasarrıf ve vali olarak görülen yerli hânedanlar, aynı zamanda ayân,

⁷⁵ Emecen, 1991: 234; Çelik, 2011: 346.

⁷⁶ Dörtlük ve Boyraz, 2008: 29-30.

⁷⁷ Başgelen, 1998: 5.

⁷⁸ Faroqhi, 2008: 13.

⁷⁹ Dayar, 2020: 61.

derebeyi veya mütegalibe olarak da belgelerde geçmektedir⁸⁰. İşte Antalya'yı istikrara kavuşturduğu söylenen Tekelioğulları da ayân olarak tabir edilen gruba dahil olmaktadır. Ayrıca imparatorluk içinde en güçlü ayân ailelerinden de biridir.

Antalya ve çevresine (Teke) hâkim olan Hacıosmanoğulları olarak da bilinen Tekelioğulları, 1770'li yıllardan 1812 yılına kadar ortalama 40 yıl boyunca güçlerini muhafaza etmeyi başarmışlardır⁸¹. Bu ailenin 40 yıl boyunca ayânlık, mütesellimlik ve mutasarrıflık yaptığı, zaman zaman devlet ile çıkar çatışması yaşadığı ve ters düştüğü bilinmektedir. Hatta Hacı Osman Ağa vefât ettikten sonra devlete olan borcu muhalefatından tahsil edilmek istenmiş, bunu taahhüt etmesine rağmen sözünü yerine getirmeyen Hacı Osman Ağa'nın oğlu Ebubekir ile devletin arası bozulmuştur. Bu durum neticesinde Ebubekir firari duruma düşmüştür. En nihayetinde hanedanın son üyesi olan Tekelioğlu İbrahim ile devlet arasında büyük çatışmalar yaşanmış, İbrahim isyan başlatmış ve neticede 1812'de öldürülmüştür. Böylelikle bu hanedanlık son bulmuştur⁸².

1812'de gemisiyle Antalya Limanı'na gelen Tuğamiral Sir Francis Beaufort, Tekelioğlu İbrahim Bey'den gerekli izinleri alamamış, Antalya Kalesi ve diğer eserleri incelemeye muvaffak olamamıştır⁸³. Ancak, buna rağmen Antalya'nın bir kısmını gözlemleyebilmiştir. O'na göre şehrin çevresindeki bahçeler güzel, ağaçlar meyve yüklü, her tür bitki gür, ekim alanları da oldukça bereketlidir. Ayrıca Antalya'nın farklı yönleri üzerinde de durmaktadır. Farklı bir husus olarak Rumların Türkçe dışında bir dil bilmediklerinin altını çizmekte ve bazı dualarının da Türkçeye çevrilmiş olduğunu söylemektedir⁸⁴.

23 Ağustos 1814 tarihine gelindiğinde Vahit Efendi'nin İstanbul'a yazdığı yazıya bakıldığında; bölge yöneticileri ile devlet arasındaki mücadele ve isyanlar neticesinde Teke'de servet sahibi kimsenin kalmadığı, Teke'nin masraflarının gelirini aştığı, bölge halkının çift sürececek öküzünün dahi olmadığı görülmektedir. Vahit Efendi, bu vahim durumun önüne geçilmesi için birtakım çözüm önerileri de sunmuştur. Antalya'da tarımın geliştirilmesi için Kemiklik bölgesinde bulunan turunc bahçelerinin iyileştirilmesi ve buralara bir miktar dut ve zeytin ağacının dikilmesi gerektiğini dile getirmiştir. Ayrıca Tekelioğulları'nın şerrinden kaçan Türkmenlerin de vatanlarına geri dönebilmeleri için girişimlerde bulunulmasının altını çizmiştir. Yine bu yıllarda Tekelioğlu İbrahim Bey'in isyanı sırasında zarar gören Antalya Kalesi'nin tamiratı için çalışmalara başlanmıştır⁸⁵.

⁸⁰ Çadircı, 1991: 33; Özcan, 1991: 195.

⁸¹ Tızlak, 2018: 97-98.

⁸² Tekelioğulları ile ilgili ayrıntılı bilgi için bkz. Tızlak, 2018: 96-104.

⁸³ Çimrin, 2007: 75.

⁸⁴ Beaufort, 2002: 129-130.

⁸⁵ Çimrin, 2007: 74-75.

Prusya'nın İstanbul Elçiliği tercümanı olan E. Sperling'in 1862'deki Antalya seyahati sırasında tuttuğu notlar arasında Antalya'da 500'ü Rumlara ait olmak üzere yaklaşık 2.500 – 3.000 kadar ev olduğu ve Rumlara ait 3 kilise bulunduğu kaydedilmiştir. Sperling, Rumların II. Justinian zamanında Suriye'den sürülen/göçe zorlanan Mardalılar olduğunu belirtmekte ve kendilerini buranın (Antalya'nın) yerlisi olarak gördüklerini de dile getirmektedir. Rumlara ait 500 hanenin 100'ü ticaretle uğraşmakta, ticaretle uğraşanların zengin olduğunu, geriye kalan hanelerin ise 1822-23 yıllarında Mora'dan kaçıp Antalya'ya gelenlerden oluştuğunu söylemektedir. Ayrıca Mora'dan gelen Rumların diğer Türkleşmiş olan Rumlara anadillerini öğrettiğini de eklemektedir. E. Sperling ayrıca şehirdeki ticârî hareketlilik, kendinden önce şehre gelen seyyahlardan bilgiler ve bu seyyahların anlattıkları ile kendi gözlemleri arasındaki farklılıklar vb. hususlar hakkında da bilgiler vermektedir⁸⁶.

⁸⁶ Ayrıntılı bilgi için bkz. Pınar, 1998: 118-127.

BİRİNCİ BÖLÜM

19. YÜZYIL ORTALARINDA ANTALYA’NIN İDÂRÎ ve ASKERÎ DÜZENİ ve GÖREVLİLERİ

1.1. İdârî Taksîmât

Osmanlı idârî taksîmâtının ne şekilde olduğuyla ilgili başvurulacak en önemli kaynak, 1847-1912 yılları arasında tutulan ve devletin resmî belgeleri olan salnamelerdir. Bu belgeler sayesinde Osmanlı’nın idârî taksîmâtının ne şekilde değişim gösterdiği gözlemlenebilmektedir⁸⁷.

Osmanlı, hâkimiyet sağladığı toprakların tamamını mülk olarak tanımlamaktaydı. Mülkî idare ise merkezî yönetim anlamına gelmektedir. Devlet mülk olarak tanımladığı bu arazileri büyükten küçüğe doğru sıralamakta ve bu şekilde yönetmekteydi. Aslında Osmanlı mevcut sistemi oluştururken, kendinden önce kurulmuş olan Türk-İslâm devletleri, Bizans ve Selçuklu devletlerinden esinlenerek kendi idârî taksîmâtına şekil vermiştir. Buna göre kuruluştan itibaren temel idârî birim sancaklardı ve toprakların genişlemeye başlamasıyla birkaç sancak birleşerek eyaletler ortaya çıkmıştır. Kadıların yönetiminde olan kazâlar ise varlığı bilinmekle birlikte klasik dönemde idârî yapıdan çok, adli bir kimliğe sahipti⁸⁸.

Osmanlı’da ilk zamanlar idârî taksîmât beylerbeyilik, sancak, kazâ ve köy şeklindeydi. Rumeli Beylerbeyiliği, Anadolu Beylerbeyliğinden üstün durumdaydı. Rumeli Beylerbeyliğinin merkezi Manastır, Anadolu Beylerbeyliğinin ise ilk zamanlar Kütahya iken şehzade sancağı olduğu sırada Ankara, daha sonra tekrar Kütahya olmuştur⁸⁹. Rumeli Beylerbeyliği 1361’de, Anadolu Beylerbeyliği ise Yıldırım Bayezid zamanında “1389-1402” kurulmuştur. 15. yüzyılda ise 1413’de Rum, 1481’de ise Karaman Beylerbeylikleri kurulmuştur. Yavuz Sultan Selim döneminde 1515’de Diyarbakır, 1516’da Halep ve 1517-1520 arasında Şam ve Mısır Beylerbeylikleri kurulmuştur. Yani Kanuni Sultan Süleyman’dan önce toplamda 8 beylerbeylik bulunmaktadır. Kanuni’nin hükümdarlığıyla birlikte sayı iki katına çıkmış, 1645’e gelindiğinde ise 37’yi bulmuştur. 1686’da Budin, 1687’de Eğri, 1689’da ise Kaniye Osmanlı hâkimiyetinden çıkınca bu beylerbeyliklerin de ortadan kalktığı görülmektedir⁹⁰. Tuncer Baykara’nın yapmış olduğu tespitlere göre ise 1653’de ülkede 34

⁸⁷ Torun, 2017: 86.

⁸⁸ Torun, 2017: 86-87.

⁸⁹ Uzunçarşılı, 1988a: 503-504.

⁹⁰ Göyünç, 1999: 77-78.

eyalet/beylerbeylik ve 320 sancak bulunmaktadır. Yine Baykara'nın belirttiğine göre Sofyalı Ali Çavuş'a göre ülkede 34 eyalet ve 326 sancak bulunmaktadır⁹¹.

Osmanlı sınırları dahilindeki sancaklara bakıldığında; Kanuni Sultan Süleyman'ın hükümdarlığının ilk yıllarında Rumeli Beylerbeyliğinde 33, Anadolu Beylerbeyliğinde 34, Karaman'da 8, Rum'da 5 tane bulunmaktadır. Daha geniş bakıldığında; 16. yüzyıl sonlarında 500, 19. yüzyıl başlarında ise 290 civarı sancak olduğu tahmin edilmektedir. 16 ve 19. yüzyıllar arasında oldukça fazla fark olduğu görülmektedir. Bu durumun sebepleri arasında; bazı sancakların beylerbeylik olması, bazılarının ise toprak kayıpları neticesinde statüsünün son bulması gibi durumlar yer almaktadır⁹².

Kazâlar ise sancakların alt birimidir. Burada devlet merkezinden atanan hem devletin hem de halkın temsilcisi vaziyetinde bulunan kadılar bulunmaktadır. Kazaların idarî bir bölge haline gelişi 17. yüzyıldan itibaren gerçekleşmeye başlamıştır⁹³.

Klasik dönemdeki idârî taksîmât 18. yüzyıl ortalarından itibaren değişime uğramaya başlamıştır. Bu yüzyılda eyalet ve sancak teşkilatlanması devam etse de merkezi otoritenin zayıflaması, bazı bölgelerdeki eyalet ve sancak yöneticilerinin nitelik olarak değişmesine neden olmuştur. Enderun kökenli yönetici sınıfının yerini ayânların almaya başladığı da görülmektedir. 2. Mahmud dönemiyle başlayan merkeziyetçilik politikası ve Tanzimat Fermanının ilanından sonra idârî sistemde yeniden yapılanma süreci başlamıştır. Böylelikle ilk olarak 1842'de sancak ile köy arasında kazâ idare birimi kurulmuştur. Buna göre eyalet yöneticisi vali/müşir, sancak yöneticisi kaymakam, kazâ yöneticisi ise müdür unvanlarıyla bilinmektedir⁹⁴. 1839-1850 yılları arasında toplamda 46 eyalet tespit edilmiştir. 31'i 1839-1847'ye aittir. Diğer eyaletler ise 1847'de tutulmaya başlayan salnamelerde tespit edilmiştir⁹⁵.

1858'de yapılan düzenlemeyle birlikte müstakil sancak uygulaması getirilmiştir. Buna göre ülkedeki idârî taksîmât eyalet, müstakil sancak, sancak, kazâ ve köylerden oluşmaktaydı. Eyalet yöneticisi vali, müstakil sancak yöneticisi mutasarrıf, sancak yöneticisi kaymakam, kazâ yöneticisi müdür ve köylerin yönetiminde muhtarlar bulunmaktadır. Ayrıca muhtarlık kurumunun uygulandığı ilk yıl 1836'dır⁹⁶.

1864'e gelindiğinde ise Fransa taşra yönetim sisteminden esinlenilerek adına Tuna Vilayet Nizamnamesi de denilen yeni bir nizamname yayınlanmıştır. Bunun sebebi ilk olarak Tuna Vilayetinin oluşturulmasıdır. Osmanlı oluşturmuş olduğu sistemi memleketin tamamında

⁹¹ Baykara, 1988: 98.

⁹² Göyünç, 1999: 83.

⁹³ Göyünç, 1999: 86; Baykara, 2002: 119.

⁹⁴ Torun, 2017: 87-88.

⁹⁵ Özkan, 2017: 19.

⁹⁶ Torun, 2017: 88.

uygulamak istese de ilk zamanlar tedbirli davranmıştır. Nihayetinde olumlu sonuçlanan bu girişim ülkenin genelinde uygulamaya sokulmuştur. Bu Nizamname ile eyaletler kaldırılarak yerine livalardan oluşan vilayet üniteleri kurulmuştur. 1865’den itibaren Rumeli, Anadolu ve Arabistan’da yeni vilayetler kurulmuş, 1867’de ise Vilayet-i Umumiye Nizamnamesi ile örgütlenme tüm devleti kapsayacak şekilde genişletilmiştir⁹⁷.

15. yüzyılda Antalya’nın idârî durumuna bakıldığında; Teke Sancağının kazâ merkezi ve bu merkezin nâhiyesi durumunda olduğu görülmektedir. Antalya’nın batısında İğdir ve İstanos, doğusunda Karahisar ve kuzeyinde ise İstanos ve Bağovası Nâhiyeleri bulunmaktadır⁹⁸. Tahrir defterlerine göre 15. yüzyılda Antalya Nâhiyesine bağlı herhangi bir köye rastlanmazken, 107 numaralı tahrir defterinde bakıldığında toplam 11 köy, 1530’da 94 köy ve 1568’de ise 25 köy olduğu görülmektedir⁹⁹. Osmanlı hâkimiyetine geçtikten sonra şehzade sancağı olarak da adlandırılan Teke ve merkez kâzası olan Antalya’ya Şehzade İsa ve Mustafa Çelebi, ayrıca 1502’de II. Bayezid’in oğlu Sultan Korkud’un tayin edildiği görülmektedir¹⁰⁰.

1530 yılına ait Muhasebe İcmal ve 1538’e ait Mufassal defterlere göre XVI. yüzyılda Antalya’da 1530’a ait 20, 1568’e ait toplam 39 mahalle bulunmaktadır. Ayrıca 1530’da 2, 1568’de ise 3 Gayrimüslim cemaat bulunmaktadır¹⁰¹.

1826’da Anadolu eyaletleri dörde bölünmüş, Hamid Sancağı ile İzmir muhafazası ve Aydın, Saruhan, Sığıla ve Teke Sancakları Vezir Hasan Paşa’ya verilmiştir. Bu yeni duruma bir düzenleme getirilmiş, 13 Eylül 1836’da Takvim-i Vekayi’de ilan edilerek askerî-idarî mahiyetinde olan müşirlikler kurulmuştur. Antalya 1841’de yapılan idarî düzenlemeyle, Konya’ya bağlı sancak haline getirilmiştir. Ayrıca devlet salnamelerine bakıldığında Karaman’a bağlı Teke Sancağı merkez kazâsı olarak görülmektedir¹⁰².

Tablo 1. 1. 19. Yüzyıl Ortalarında Antalya’nın Mahalleleri

93 Numaralı Defter (1865-68)		14 (1865-66) ve 15 (1866-67) Numaralı Defterler ¹⁰³	Varlığı Bilinen Diğer Mahalleler ¹⁰⁴
Âhi Yusuf	İskender Çelebi	Araban/Urban	Hacı Balaban (Hasbalaban)
Âhi Kızı	Kızıllarım	Kara Dayı	Kesik Minare
Arab Mescidi	Kızılsaray	Kiçi Bali	-
Âşık Doğan	Kirişçiler	Şeyh Şücaeddin	-
Baba Doğan	Makbûle	Yüksek (Yüksek Alan)	-

⁹⁷ Gençoğlu, 2011: 34-35.

⁹⁸ Karaca, 1997: 54.

⁹⁹ Karaca, 1997: 57.

¹⁰⁰ Armağan, 2005: 96.

¹⁰¹ 1530-1568 ve 1754 tarihlerinde Antalya’da bulunan mahalleler hakkında ayrıntılı bilgi için bkz. Armağan, 2020: 46-47; Karaca, 1997: 100-102.

¹⁰² Dinç, 2005a: 19.

¹⁰³ Silsüpür, 2011: 14, 339; Taşbaş, 2007: 103-104.

¹⁰⁴ Dinç, 2005a: 26-27.

Bali Beğ	Mecdüddin	-	-
Câmi‘-i Atîk	Meydan	-	-
Câmi‘-i Cedîd	Sağır Beğ	-	-
Çavuş Bağçesi	Sofular	-	-
Değirmenönü	Şeyh Sinan	-	-
Dîvân Pîrî	Tahıl pazarı	-	-
Elmalu	Takyeci	-	-
Hasbalaban	Temürcü Kara	-	-
Hatib Süleyman	Temürcü Süleyman	-	-
İğdir Hasan	Tuzcular	-	-

Antalya’nın mahalleleri arasında yer alan Elmalu Mahallesi’nin kasaba olarak da geçtiği görülmektedir¹⁰⁵.

Tablo 1. 2. 19. Yüzyıl Ortalarında Antalya’ya Bağlı Kazâlar

93 Numaralı Defter (1865-68)	14 (1865-66) ve 15 (1866-67) Numaralı Defterler ¹⁰⁶	Varlığı Bilinen Diğer Kazâlar ¹⁰⁷
Bucak/Germiği	Alanya	Akseki
Finike	Elmalu	Beşkonak
Kalkan	İğdir	Karaöz
Karahisar-ı Teke (Serik)	Kalkanlı	-
Kaş	Kardıç	-
Kızılkaya	Manavgat	-

Serik, nâhiye ve (çoğunlukla) kazâ olarak geçerken, Serik’in diğer ismi olan Karahisar-ı Teke ise bir yerde ve kazâ olarak geçtiği görülmektedir¹⁰⁸. Kaş ise ele alınan defterde yer ismi olarak geçmekte ancak, kazâ olduğuna dair herhangi bir ibareye rastlanmamaktadır. 15 numaralı defterden kazâ olduğu sonucuna ulaşılmıştır¹⁰⁹. 9 numaralı defterde ise nâhiye olarak kayda geçmiştir¹¹⁰. Kızılkaya ele alınan defterde ve 15 numaralı defterde kazâ, 14 numaralı defterde hem kazâ hem de nâhiye olarak geçmektedir¹¹¹.

Ele alınan defterde Alanya, sancak olarak geçmektedir¹¹². Manavgat ele alınan defterde yer almaktadır ancak, kazâ olduğuna dair herhangi bir ibâre bulunmamaktadır. Sadece bir kayıta *Manavgat Aşîreti’nden* ibâresi yer almakta¹¹³. Kardıç 14 numaralı sicilde kazâ, 15 numaralı sicilde ise nâhiye olarak kayda geçmiştir¹¹⁴.

¹⁰⁵ AŞS., 93, vrk. 3-a, 4-a.

¹⁰⁶ Silsüpür, 2011: 14; Taşbaş, 2007: 103-104.

¹⁰⁷ Dinç, 2005a: 22; Moğol, 1990: 33.

¹⁰⁸ AŞS., 93, vrk. 6-a, 7-b, 8-a, 15-a, 43-b, 45-b, 48-a, 49-a, 55-b, 56-b, 86-a, 90-a.

¹⁰⁹ Taşbaş, 2007: 27.

¹¹⁰ Dinç, 2005a: 22.

¹¹¹ AŞS., 93, vrk. 90-a; Silsüpür, 2011: 10, 12, 67-68, 98, 100, 102, 105, 288, 289-290; Taşbaş, 2007: 24, 82.

¹¹² AŞS., 93, vrk. 51-a.

¹¹³ AŞS., 93, vrk. 25-b, 38-a.

¹¹⁴ Silsüpür, 2011: 10, 13, 165-166, 200; Taşbaş, 2007: 24, 29, 391.

Tablo 1. 3. 19. Yüzyıl Ortalarında Antalya'ya Bağlı Nâhiyeler

93 Numaralı Defter (1865-68)	14 (1865-66) ve 15 (1866-67) Numaralı Defterler ¹¹⁵
Gebiz	Döşemealtı
İstanos	Hani
Serik	Karaöz
Beşkonak	Kardıç
-	Millü
-	Murtana

Serik, çoğunlukla kazâ olarak geçmektedir. Nâhiye olarak da kaydedildiği için buraya da yazılması uygun görülmüştür.

Ele alınan defterde Karaöz yer ismi olarak geçmekte ancak, nâhiye veya kazâ olduğuna dair herhangi bir ibâre yer almamaktadır¹¹⁶. 15 numaralı defterde hem nâhiye hem de karye olarak geçmektedir¹¹⁷. Millü ise ele alınan defterde bir kez geçerken idârî durumuyla ilgili herhangi bir ipucu bulunmamaktadır. Yalnızca *Yörükân ve Millü ahâlîsinden* ibâresi yer almaktadır¹¹⁸. Yine ele alınan defterde Murtana ismi geçmekte ancak idârî durumuyla ilgili herhangi bir ipucu bulunmamaktadır. Yalnızca *Murtanalı, Murtana Aşîreti, Murtanâ Aşîreti'nden, Murtana'da* gibi ibareler yer almaktadır¹¹⁹. Bu kayıtlardan yola çıkarak Murtana'nın bir nâhiye olduğu sonucuna ulaşılamaz. Bu isimli aşîretin nâhiye olarak zikredildiği 14 numaralı sicilde görülmektedir¹²⁰. 15 numaralı sicilde ise aşîret ve karye olarak kayda girmiştir¹²¹.

Tablo 1. 4. 19. Yüzyıl Ortalarında Antalya'ya Bağlı Karyeler

93 Numaralı Defter (1865-68)			15 (1866-67) Numaralı Defter ¹²²
Ahatlı	Doyran	Kışlak	Alaylı
Aşağı Karaman	Dumanlar	Kundu	Asıl Karacan (Asi Karaman)
Avdan	Duraliler	Mandarlı	Cumalar
Bahtılı	Ekşili	Mirahur	Çandır
Bıyıklı	Geyikbayırı	Solak	İkibaşlı
Çakırlar	Haymana	Solaklar	Sağırılı
Çamköy	Hurma	Uncalı	Sekice
Çiğlik	Karabayır	Varsak	Sülekler
Çıvgalar	Karaçalı	Yazır	Tahtalı
Çirkinoba	Karaveliler	Yeltan	-
Çukurca	Keşirler	Zeytun	-

¹¹⁵ Silsüpür, 2011: 11; Taşbaş, 2007: 24.

¹¹⁶ AŞS., 93, vrk. 66-a.

¹¹⁷ Taşbaş, 2007: 24.

¹¹⁸ AŞS., 93, vrk. 4-b.

¹¹⁹ AŞS., 93, vrk. 29-a, 61-b, 75-a, 93-b.

¹²⁰ Silsüpür, 2011: 11, 112, 159.

¹²¹ Taşbaş, 2007: 329, 335, 416.

¹²² Görünürde 15 numaralı defterde daha fazla karye var ancak, bazı karyelerin imlasından vb. durumlardan dolayı yanlış okumaların olduğu tespit edilmiş ve buraya alınmamıştır. Taşbaş, 2007: 24.

Ele alınan defterde Karaçalı yer ismi olarak geçmekte ancak, idârî statüsüyle ilgili herhangi bir ibare bulunmamaktadır¹²³. 1817-1825 yılları arasını kapsayan 2 numaralı defterde mahalle olarak geçmektedir¹²⁴. Ayrıca Kızılsaray mahallesine (ma‘a) bağlı bir bölge olarak da geçmekte¹²⁵. 1854-1859 yılları arasını kapsayan 8 numaralı defterde ise karye olarak geçmektedir¹²⁶. Görüldüğü üzere Karaçalı 19. yüzyılın ilk yarısında mahalle, ikinci yarısında karyedir. Önemli bir statü değişikliği göze çarpmaktadır.

Tablo 1. 5. 19. Yüzyıl Ortalarında İstanos Nâhiyesine Bağlı Karyeler

93 Numaralı Defter (1865-68)		14 (1865-66) ve 15 (1866-67) Numaralı Defter ¹²⁷	
Akçainiş	Garibce	Aklar	Kızılağaç
Akkilise	İmecik	Bazarlı	Mamatlar
Ali Fahreddin	Kışla	Beğiş	Orkutlu (Ürkütlü)
Ali Fahreddin-i Kebîr	Küçük Ali Fahreddin	Datköy	Osman Halifeler
Ali Fahreddin-i Sagîr	Leylek	Gözer	Sülekler
Anbehan	Manay	İmrahor	Yalangediği/Yılangediği
Andiye	Selâmet Boğazı	Karadiğin	Yeleme
Çaykenarı	Taşkesiği	Karakuyu	Yelten
Fığla	Yaka	Kargalık	-

Kışla karyesi ele alınan defterde hem İstanos hem de Elmalu'ya bağlı karye olarak kaydedilmiştir¹²⁸.

Tablo 1. 6. 19. Yüzyıl Ortalarında Elmalu Merkez Kazâsına Bağlı Karyeler

93 Numaralı Defter (1865-68)		14 (1865-66) ve 15 (1866-67) Numaralı Defter ¹²⁹
Armutlu	Çobanisa	Eğmir
Bayındır	Dire	İlyığı
Çuğun	Karaköy	Kevgi (Gilevgi)
Dereköy	Semayük	Yalkartam (Yalnızdam).
Düdenköy	Kışla	-
İmircik	Kortan	-
İslamlar	Yalnızdam	-
Müğren/Müren	-	-

Tablo 1. 7. 19. Yüzyıl Ortalarında Serik Nâhiyesine/Kazâsına Bağlı Karyeler

93 Numaralı Defter (1865-68)		14 (1865-66) ve 15 (1866-67) Numaralı Defter ¹³⁰	
Ala Câmi‘	Eskiyörük	Akbaş	İnceler
Aşağıoba	İstavros/Boztepe	Böğüş (Büğüş)	Tekke
Belek	Karadaş	Hacı Osmanlar	Tobuzlar
Boğazak	Karınca	Has	Yani (Yanköy)
Çakallık	Kocayatak	Hisarini	Yokuş

¹²³ AŞS., 93, vrk. 15-a.

¹²⁴ Karstarlı, 2001: 48, 146, 177, 187, 190.

¹²⁵ Karstarlı, 2001: 53.

¹²⁶ Beden, 2004: 39.

¹²⁷ Silsüpür, 2011: 12; Taşbaş, 2007: 26. Ayrıca İstanos 14 ve 15 numaralı sicillerde kazâ olarak geçmekte.

¹²⁸ AŞS., 93, vrk. 38-b, 55-b.

¹²⁹ Silsüpür, 2011: 13; Taşbaş, 2007: 28.

¹³⁰ Silsüpür, 2011: 11; Taşbaş, 2007: 25.

Aşağıoba, ele alınan defterde Gebiz Nâhiyesine bağlı mahalle olarak geçmektedir¹³¹. Karadaş yer ismi olarak yer almakta ancak, idârî statüsüyle ilgili herhangi bir ipucu yer almamaktadır¹³². Karıncalı ise karye olarak geçmekte ancak hangi nâhiyeye bağlı olduğuna dair herhangi bir ipucu yer almamaktadır¹³³. Kocayatak karyesinde de aynı durum geçerlidir¹³⁴.

Tablo 1. 8. 19. Yüzyıl Ortalarında Kaş Kazâsına Bağlı Karyeler

93 Numaralı Defter (1865-68)	15 (1866-67) Numaralı Defter ¹³⁵
Çukurbağ	Biş (Bayat)
Dere/Dereköy	-
Yuva	-

Ele Alınan Defterde (1865-68) İsmi Geçen Finike Nâhiyesine Bağlı Karye: Yazır.

Tablo 1. 9. Ele Alınan Defterde İsmi Geçen Diğer Karyeler

Arifli	Kızıllı
Bayır	 ?
Bayırlı	Dere
Gökşam (Gökçam?)	Kum
Kırcıbayırı	Beğ

Tablo 1. 10. Ele Alınan Defterde İsmi Geçen Diğer Yer Adları

Antalya İskelesi	Seyyid Ahmedli Mahallesi (Eskiörük'de)	Gürlü Mahallesi (Murtanâ Aşireti'nden)
Aksu İskelesi	Gök Hırka (Selâmet Boğazı'nda)	Ormana ¹³⁶
Akyokuş (Selâmet Boğazı karyesinde)	Gökçam	Pencereli (Selâmet Boğazı Karyesinde)
Alaybeyi (İstanos kurâsından Andiye karyesinde)	Hitam	Sebilhâne Önü (Antalya çarşısı/Hasbalaban Mahallesi)
Aşağıpazar (Câmi'-i Cedîd Mahallesi)	Kalkanca (Solak Karyesi)	Senirkent
Ağva İskelesi ¹³⁷	Karacaagaç (Manavgat'ta)	Sarâçlar ¹³⁸
Ayvad	Karacık	Aşağıpınar (Sûk-ı Sultânî'de)
Bâlâ	Karahacılı ¹³⁹	Uluyol (Selâmet Boğazı Karyesinde)
Beşkazâ	Karakoyun ¹⁴⁰	Uzunçarşı (Tuzcular Mahallesi)
Bâtpazarı/Bitpazarı (Antalya Çarşısı'nda)	Karatahra	Üççamlar (Selâmet Boğazı Karyesinde)
Belkız (Beşkonak Nâhiyesine bağlı karye)	Kartal Pınarı (Selâmet Boğazı Karyesinde)	Yalıkenarı (Şeyh Sinan Mahallesi)

¹³¹ AŞS., 93, vrk. 64-a, 64-b.

¹³² AŞS., 93, vrk. 37-b.

¹³³ AŞS., 93, vrk. 49-a.

¹³⁴ AŞS., 93, vrk. 29-a.

¹³⁵ Taşbaş, 2007: 27.

¹³⁶ XXVI numaralı sicilde karye ve Akseki Kazâsı Nevâhisinden Ormana Kasabası olarak geçiyor. Bkz. Özdemir, 2012: 9, 413-414.

¹³⁷ Günümüzdeki Antalya'nın Kemer ilçesi. Defterde Avva şeklinde yazılmış. Bkz. AŞS., 93, vrk. 4-a.

¹³⁸ XXXIV numaralı defterde Serik Nâhiyesine bağlı bir karye olarak geçiyor. Bkz. Kaymak, 2013: 13, 16, 570, 736.

¹³⁹ 12 numaralı defterde aşiret olarak geçmekte. Bkz. Tanriseven, 2007: 188-189, 193.

¹⁴⁰ Muhtelif sicillerde Karakoyunlu Aşireti, Şehr-i Karakoyunlu, Karakoyunlu Karyesi, Karakoyunlu yaylası, Karakoyunlu Nâhiyesi, olarak geçiyor. Bkz. Silsüpur, 2011: 68, 164, 190, 192, 198; Taşbaş, 2007: 25, 170, 422; Beden, 2004: 37, 56; Moğol, 1990: 34.

Buğday Pazarı Meydanı (İstanos Nâhiyesi çarşısı civarında)	Kaşkiri (Selâmet Boğazı Karyesinde)	Pencereli?
Burgazak	Kazlar	Cirin Boğazı
Büyük Hamam	Kısalar	Bayralar
Çadırağılı (Selâmet Boğazı karyesinde)	Koğalı (Selâmet Boğazı Karyesinde)	Kuluköy
Çirkinova (muhtemelen Çirkinoba)	Kortan	انقرالار? (Antalya hudûdunda)
Demre	Kurd Pınarı	Başında Yoklu Mahallesi (Yeni Osmanlı Aşîreti mahallâtından)
Develik (Dîvân Pîrî Mahallesi'nde)	Kuyu	Bağbek?
Erdelek	Malkayası (Selâmet Boğazı Karyesinde)	-
Çankara Mahallesi (Eskiyörük'de)	Marolya ¹⁴¹	-

1.2. İdârî Teşkilât

Tanzimat döneminde devlet yönetimi ayrıntılı bir şekilde ele alınmış ve bu yönde köklü değişikliklere gidilmiştir. Buna göre eyaletler sancaklara, sancaklar kazâlara, kazâlar da nâhiyelere bölünmüştür. Köyler ise nâhiyeler içinde yer almaktadır. Kazâların yönetimi kazâ müdürlerine, sancak yönetimi kaymakama ve köylerin yönetimi ise muhtarlara verilmiştir. Eyalet yönetiminin de valilere bırakıldığı görülmektedir. Ancak, bu yönetim şekli memleketin her yerinde aynı anda yürürlüğe girmemiştir¹⁴². Bu ve bunun gibi hususlar idârî taksîmât kısmında ayrıntılı bir şekilde ele alındığı tekrara düşmemek için burada ayrıca değinilmemiştir.

1.2.1. Sancak Yöneticisi Kaymakam

Taşra teşkilâtının vazgeçilmez görevlisi konumunda olan kaymakam, öncelikle sancak beyinin yerini almış ve sancağın mülkî amiri olmuştur. Bu konumuyla 1849'dan itibaren sancak meclisi adıyla da bilinen küçük meclise başkanlık yapmıştır. Bu meclisin görevi ise haftanın belirli günlerinde toplanıp, sancağın maliye, belediye ve eğitim öğretim gibi işleri karara bağlamaktır¹⁴³.

Kaymakamlar direkt olarak Dahiliye Nezareti'ne bağlı olup, atama ve özlük işlemleri yine Dahiliye Nezareti tarafından yapılmaktadır. Valilere karşı sorumlu olmaları dolayısıyla önemli karar alıp yürütme yetkileri de sınırlıdır. Kaymakamların yolsuzluk ve görevini kötüye kullanma gibi durumlarda valiler tarafından denetlendiği görülmektedir. Kaymakamların en önemli görevi; vergilerin halktan düzenli bir şekilde toplanıp, kayıt altına alınıp, hazineye aktarılmasını sağlamaktır¹⁴⁴.

¹⁴¹ Akseki. 49 Numaralı defterde (1867-1899) Akseki kazâsına bağlı bir kasaba olarak geçiyor. Bkz. Bircan, 2012: 199, 214-215.

¹⁴² Karal, 2007: 191-192.

¹⁴³ Özkaya, 2002: 84.

¹⁴⁴ Dinç, 2005a: 30.

İncelenen defterde Teke Sancağı Kaymakamı olarak Rıdvan Paşa'nın ismi geçmektedir. Teke Sancağı Kaymakamı Rıdvan Paşa'nın ismi: *Mîr-i mîrân-ı kirâmdan Sa'adetlû el-Hâcc Rıdvan Paşa Hazretleri*¹⁴⁵, *Rumeli Beylerbeyi pâyelülerinden Sa'adetlû el-Hâcc Hâfız Rıdvan Paşa Hazretleri*¹⁴⁶, *Rumeli Beylerbeyi pâyelülerinden Sa'adetlû el-Hâcc Rıdvan Paşa Hazretleri*¹⁴⁷, *Sa'adetlû el-Hâcc Hâfız Rıdvan Paşa Hazretleri*¹⁴⁸ şeklinde çeşitli hükümlerde geçmektedir. Rıdvan Paşa'nın ismi Teke ve Alanya Sancakları mutasarrıfı olarak da hükümler arasında yer almaktadır¹⁴⁹. Burada önemli olan iki husus var. İlki Rıdvan Paşa'nın hem Teke hem de Alanya Sancaklarının kaymakamı olmasıdır. Diğer husus ise Alanya'nın kazâ değil sancak olarak kaydedilmiş olması. Daha önce de bahsedildiği üzere Alanya, 14 numaralı defterde kazâ olarak geçmektedir.

Ayrıca bahsedilmesi gereken bir başka husus da İstanos Nâhiyesi Kaymakamı vekîli Rif'atlû Davud Hâkim Beğefendi'dir. Hükümde Teke Sancağı Kaymakamı Rıdvan Paşa'nın vekili olarak görülmekte ancak, *İstanos Nâhiyesi Kaymakamı vekîli* ifadesi bu nâhiyeye kaymakam atanıp atanmadığı sorusu akla gelmektedir¹⁵⁰. Ne yazık ki başka bir hükümde böyle bir ifadeye rastlanmadığı için daha fazla çıkarım yapılamamaktadır.

1.2.2. Kazâ/Nâhiye Müdürü

Kazâ, Mehmed Ali Ünal'ın ifadesiyle: “Kazâ ticârî ve kültürel üstünlüğü ile çevrenin merkezi olmuş bir kasaba veya şehir ile, böyle bir topluluk merkezini çevrelemiş köylerin teşkil ettiği idarî bir birliktir”¹⁵¹. Ayrıca kazâlar, idârî teşkilât içinde sancakların altında yer alan birimler şeklinde de ifade edilmektedir. Her sancak kazâlara ayrılmıştır¹⁵². Kazâların mülkiye, mâliye, zaptiye işleri gibi görevlerinden sorumlu kişi ise kazâ müdürleridir. Kazâ müdürlerinin esas görevleri ise kazâ dahilinde asayişin sağlamak, dava ve ihtilafların usulü dairesinde çözülmesi için çalışmaktır¹⁵³.

Kazâların mülkî idarede ilk kez idârî bir birim olarak karşılaşılan dönem Tanzimat'tır. Tanzimat'la birlikte kazâlar taşrada yönetim birimi olmuştur. Kazâ yöneticisi olan müdürler ise bölgenin önde gelen şahıslarından seçilmekte ve devletin onayıyla birlikte göreve başlamaktadırlar. Vali veya kaymakamlar ise müdür seçimlerine ilke olarak

¹⁴⁵ AŞS., 93, vrk. 3-b.

¹⁴⁶ AŞS., 93, vrk. 34-b.

¹⁴⁷ AŞS., 93, vrk. 36-a.

¹⁴⁸ AŞS., 93, vrk. 51-a, 52-a, 62-a, 82-b.

¹⁴⁹ AŞS., 93, vrk. 51-b.

¹⁵⁰ AŞS., 93, vrk. 82-b.

¹⁵¹ Ünal, 1999: 118.

¹⁵² Akyılmaz, 1999: 139.

¹⁵³ Akyılmaz, 1999: 146.

karışmamaktadırlar. Ancak, herhangi bir anlaşmazlık çıktığında veya müdür seçimi yapılmadığında merkezin de onayını alarak vali, müdür atayabilmektedir. Burada önemli olan husus, halk tarafından kazâ müdürü seçilmesidir. Bu durum Osmanlı’da meşrutiyete gidişin önemli bir adımı olarak görülmektedir¹⁵⁴. Seçim; Meclis-i Vâlâ kararı doğrultusunda, kazânın ileri gelenleri toplanarak aralarında birini seçmeleriyle gerçekleşmektedir¹⁵⁵.

Nâhiye ise Osmanlı idarî sistemi içinde bazen yönetim ünitesini ve bölgeyi, bazen de coğrafi olarak küçük veya büyük bir çevreyi, yöreyi, semti ifade etmektedir. Bu tabirin ne zaman ortaya çıktığı bilinmemekle birlikte; 17 ve 18. yüzyıllarda timar sisteminin önemini kaybetmesiyle beraber kazâların alt birimi olarak ön plana çıkmıştır. Tanzimat’ın ilanıyla birlikte bu özelliği belirgin hale gelmiştir. 1864 tarihli Vilâyet Nizamnâmesi’ne bakıldığında nâhiye, “birkaç köyün toplanmasıyla meydana gelen ve kazâlara ilhak edilerek idare edilen yerler” şeklinde tanımlandığı görülmektedir. Nâhiyelerin idarî bir birim şekline bürünmesi ise 1871 tarihli nizamnâme ile gerçekleşmiştir¹⁵⁶. Nâhiyelerin yönetiminden ise nâhiye müdürü sorumludur. Nâhiye müdürünün görev ve sorumlulukları: Yasa, tüzük ve yönetmeliklerin, emir ve uyarıların bölge halkına duyurulması, ölüm, doğum, arazi kullanımı ile ilgili kendisine ulaştırılan bilgilerin ve şikayetlerin kazâ kaymakamlarına iletilmesi, muhtar ve ihtiyar heyetiyle ilgili şikayetlerin araştırılarak kaymakama bildirilmesi gibi çeşitli görevler yer almaktadır¹⁵⁷.

Ele alınan defterde kazâ ve nâhiye müdürü olarak iki farklı isimle karşılaşılmaktadır. İlki Serik Kazâsı müdürü Zaim oğlu Hasan Ağa diğeri ise Töngüşlü müdür-i sâbık el-Hâcc Mehmed bin Mümin’dir. Zaim oğlu Hasan’ın aktif bir şekilde kazâ müdürlüğü yaptığı açıktır. Töngüşlü eski müdürü el-Hâcc Mehmed’in ise hangi dönemde müdürlük yaptığı ne yazık ki anlaşılamamaktadır¹⁵⁸. Serik Kazâsı müdürü Zaim oğlu Hasan, Zeynel Ağa ibn-i İbrahim bin Hasan’ın vefâtı sonucunda alacaklılar arasında kendine yer bulmuştur¹⁵⁹.

Töngüşlü eski müdürü el-Hâcc Mehmed ise bir alacak-verecek davasıyla defterde kendine yer edinmiştir. Mevzubahis dava Hacı İsalı Aşîreti’nden Beşe Hâcî Mehmed bin Abdul ile el-Hâcc Mehmed arasında gerçekleşmiştir. Aslında el-Hâcc Mehmed de Töngüşlü Aşîreti

¹⁵⁴ Çadircı, 1981: 1155-56.

¹⁵⁵ Çadircı, 1989: 238.

¹⁵⁶ Şahin, 2006: 306-307.

¹⁵⁷ Akyılmaz, 1999: 151.

¹⁵⁸ AŞS., 93, vrk. 49-a, 56-b.

¹⁵⁹ AŞS., 93, vrk. 49-a.

mensubudur. Görüldüğü üzere kendi aşîretinin hâkim olduğu bölgede müdürlük yapmaktadır¹⁶⁰.

1.2.3. Beytü'l-Mâl Emîni/Kâtibi/Memuru

Beytü'l-mâl devlete ait her türlü mal varlığı ve gelirlerin toplandığı, harcamaların yapıldığı, haklara ve borçlara ehil bağımsız bir kurumu ifade etmektedir¹⁶¹. İncelenen deftere bakıldığında vârisiz vefât eden, vârisleri tespit edilemeyen mûrisin malları ve geriye vâris olarak yalnızca eşi “kadın” kalan mevzubahis mirasın muhafazası gibi hususlarda yer aldığı görülmektedir. Bahsedilen işlerin yürütülmesi için görevli şahsa beytü'l-mâl emîni/memuru veya kâtibi denilmektedir. Bu şahıslar kayıtlara *emîn-i beytü'l-mâl*, *vekîl* ve *ketebeden* şeklinde yansımıştır.

Ele alınan defterde emîn-i beytü'l-mâl olarak yalnızca bir kayıt bulunmaktadır. Hükümde bu görevi üstlenen şahsın ismi kaydedilmediği için ne yazık ki kim olduğu tespit edilememiştir¹⁶². Diğer hükümlere bakıldığında ise Antalya'da beytü'l-mâl memûru olarak kaydedilen Hâfız Mehmed Ağa ibn-i Abdullah ismi ile karşılaşılmaktadır. Davaya bakıldığında Emine bint-i Veli nâm Hâtun'un vârisiz bir şekilde vefât ettiği görülmektedir. Bu noktada beytü'l-mâl memuru Hâfız Mehmed Ağa beytü'l-mâl'a aktarmak amacıyla mirasa el koymuştur. Ancak, Hüseyin Kâhya ve Mehmed ibn-i Mustafa adlı iki kişi, vefât eden şahsın vârisleri olduklarını ispat edince mallar kendilerine iade edilmiştir¹⁶³. Malların iadesinde görevli kişi ise Mevâlî Mehmed Hurşid Efendi'dir¹⁶⁴.

Bahsi geçen kişiler vekil veya kâtip sıfatıyla değil görevi bizzat yürütenlerdir. Bu şahıslardan başka aynı görevi üstlenen farklı kişilerin olduğunu da tespit edilmiştir. Bahsedilen kişiler görevi vekil veya kâtip “ketebe” sıfatıyla yürütmektedirler.

Buna göre kayda giren ilk kişi beytü'l-mâl emîni/memuru vekili el-Hâfız Mehmed bin Abdullah'tır. Dava vefât eden Saatçi Artin adlı Ermeni'nin çocuklarından biri tarafından beytü'l-mâl memuru vekili el-Hâfız Mehmed'in haksız yere mallara el koyduğu gerekçesiyle açılmıştır. Aslında vârislerden Roza, kendisine vekil olarak kardeşini Kütahya mahkemesi aracılığıyla atamıştır. Hâfız Mehmed ise bu duruma inanmayarak mallara el koymuştur.

¹⁶⁰ AŞS., 93, vrk. 56-b. Dava el-Hâcc Mehmed ile Beşe Hâcî Mehmed'in oğlu Molla Hasan arasındaki kavga neticesinde mahkemeye taşınmıştır. El-Hâcc Mehmed ile Molla Hasan arasındaki kavgada Molla Hasan, el-Hâcc Mehmed'in sağ elinin parmaklarına zarar vermiş, el-Hâcc Mehmed ise bu durumu öne sürerek Molla Hasan'ın babası Beşe Hâcî Mehmed'den 2.500 kuruş almıştır. Beşe Hâcî Mehmed bu parayı geri alabilmek için mahkemeye başvurmuştur.

¹⁶¹ Erkal, 1992: 90.

¹⁶² AŞS., 93, vrk. 58-a.

¹⁶³ AŞS., 93, vrk. 32-a.

¹⁶⁴ AŞS., 93, vrk. 91-a.

Roza'nın vekili "kardeşi" bu durumu şahitler aracılığıyla da kanıtlayınca Antalya mahkemesi tarafından malların kendisine iadesine karar verilmiştir¹⁶⁵.

Ayrıca Teke Sancağı Kaymakamı olan el-Hâcc Hâfız Rıdvan Paşa'nın da bu görevi üstlendiği görülmektedir. Ancak, görevi bizzat değil vekilleri aracılığıyla icra etmektedir. Bahsi geçen kişiler: Mehmed Emin Efendi ibn-i Süleyman Efendi¹⁶⁶, Hâfız Mehmed bin Kadir/Abdülkadir¹⁶⁷, aynı zamanda Eytâm Müdürü de olan Yörükzâde Mehmed Efendi ibn-i el-Hâcc Ahmed¹⁶⁸.

Teke Sancağı Kaymakamı Rıdvan Paşa'nın ismine ilk olarak herhangi bir mirasçısı olmadan vefât eden, mirasçı olarak geride yalnızca eşi "kadın" kalan veya mirasçıların bulunmadığı durumlarda karşılaşılmaktadır. Rıdvan Paşa'nın bu gibi durumlarda miras kalan malların tamamının veya bir kısmının beytû'l-mâl'a aktarılması hususunda görevli olduğu görülmektedir¹⁶⁹. Mirasçıların bulunmadığı ifadesinden kasıt, aslen farklı bir memlekette ikâmet etmekteyken ticaret yapma amacıyla Antalya'ya gelip burada vefât eden şahısların mirasçılarıdır. Aslında mirasçıların ortaya çıkma durumu göz önünde bulundurularak miras geçici olarak beytû'l-mâl'a aktarılmaktadır. Belirli bir süre sonra mirasçı ortaya çıkmadığında ise miras Hazîne-i Celîle'ye aktarılmaktadır. Bu duruma örnek olarak Aslen Rumeli'nin Vidin ahâlîsinden olup uzun süredir Antalya Çarşısı'nda Hoca Nebi Vakfı odalarında misafir olan el-Hâcc Mehmed bin Abdullah bin Abdurrahman gösterilebilir. El-Hâcc Mehmed bin Abdullah ticaret amacıyla Antalya'da bulunduğu sırada vefât etmiş ve mirasçıları haliyle tespit edilememiştir. Bu durumda öncelikle Rıdvan Paşa'nın vekili Eytâm Müdürü Yörükzâde Mehmed Efendi malları Sûk-ı Sultânî'de müzayede ile sattırmıştır. Ardından müzayedede elde edilen nakit parayı Teke Mal Sandığı'na teslim etmiştir. Bu para mirasçılar ortaya çıkana kadar yani 5 yıl boyunca Teke Mal Sandığı'nda tutulacaktır. Buradaki önemli olan husus herhangi bir mirasçı çıkmadığı sûretle paranın *ribhiyle* yani faiziyle birlikte Hazîne-i Celîle'ye aktarılacağıdır¹⁷⁰.

Anlaşıldığı üzere mirasçılara ulaşamadığı durumlarda nakit para işletilmektedir. Eğer işletilmiyor ise neden *ribh* ifadesi kullanıldı. Belki de 5 yıl içinde mirasçıların hakkının korunabilmesi adına enflasyon göz önünde bulundurularak böyle bir ifadenin kullanılması uygun görüldü. Kesin konuşabilmek için ne yazık ki elde yeterli bilgi yok. Ayrıca kaymakamın bu işleri yürütmesi için kendine vekil seçtiği hususu da atlanmamalı. Görüldüğü üzere

¹⁶⁵ AŞS., 93, vrk. 34-a.

¹⁶⁶ AŞS., 93, vrk. 3-b.

¹⁶⁷ AŞS., 93, vrk. 34-b, 36-a, 76-a.

¹⁶⁸ AŞS., 93, vrk. 52-a/b, 62-a.

¹⁶⁹ AŞS., 93, vrk. 3-b, 34-b, 36-a, 51-a, 52-a, 52-b, 62-a.

¹⁷⁰ AŞS., 93, vrk. 62-a/b.

Kaymakam Rıdvan Paşa'nın vekilleri arasında Eytâm Müdürü Yörükzâde Mehmed Efendi de bulunmaktadır. Bu hususun vurgulanmasının sebebi: Vefât eden şahsın reşit olmayan çocuklarının da olabileceği hususuna dikkat çekmektir. Belki de yetimlerin hakkının korunması adına böyle bir yola başvurulmuştur.

1.2.4. Mal Müdürü ve Kâtibi

Mal müdürü, sancak yönetiminde bulunan görevlilerden biridir. Bulunduğu konum itibariyle eyaletteki defterdarlara karşılık gelmektedir. Mal müdürünün yetki ve sorumlulukları: 1-) Hazine gelirleriyle tüm vergilerin sancak meclisinin denetimi ve aracılığıyla toplanması, gerekli harcamaların yapılması. 2-) Kazâ müdürleri tarafından iletilen gelirleri kayıt altına alıp, üç ayda bir özetlerini eyalet meclislerine bildirmek ve gerektiği durumlarda ortaya çıkan aksaklıklar ve büyük sorunları direkt olarak kaymakamla birlikte devlete iletip ne yapılması gerektiğini öğrenmek¹⁷¹. Bahsedilen yetki ve sorumluluklar mal başkâtibi/kâtibinde de geçerli olduğu unutulmamalıdır.

Ele alınan defterde yer alan *livâ-i mezbûr mal kâtibi* kaydından anlaşıldığı üzere Antalya mal kâtibi Ali Vasfi Efendi'dir¹⁷². İncelenen defterde mal müdürü ve mal başkâtibi sıfatında herhangi bir isim geçmemektedir. Ancak, incelenen dönemin bir kısmını kapsayan 15 numaralı deftere bakıldığında Antalya mal başkâtibi Yusuf Halil Bey ve Teke Sancağı mal başkâtibi Veyis Efendi olduğu görülmektedir¹⁷³.

1.2.5. Sandık Emîni

Sandık emîni, 2. Mahmud döneminde oluşturulan Memleket Sandığıyla birlikte tarihteki yerini almıştır. Sandık emîni, sancak merkezinde oturan ve önde gelen şahsiyetler tarafından seçilmekteydiler. Bu durum Tanzimat'ın ilanı ile birlikte değişikliğe uğramış ve bundan sonra yönetici, meclislerin üyeleri arasından yine üyeler tarafından seçilmeye başlanmıştır. Tanzimat'la birlikte önemini arttıran sandık emîninin başlıca görevleri arasında kendine teslim edilen hazine gelirlerini mal sandığında saklamak yer almaktadır. Gerekli görüldüğü durumlarda harcamalar buradan karşılanmaktadır. Ancak sandık emîni, tek başına hazineye para koyamamakta ve para çekememektedir. Bu işlemleri meclis üyelerinin birkaçı nezaretinde yapabilmekteydi. Ayrıca eyalet sınırları içinde görev yapan tüm memurlar ve askerlerin maaşları da memleket sandığından ödenmektedir. Artan para yine hazineye dönmektedir. Haziran 1846 tarihine gelindiğinde ise sandık emînliği kaldırılmıştır. Sandık

¹⁷¹ Çadırcı, 1991: 240.

¹⁷² AŞS., 93, vrk. 51-a.

¹⁷³ Taşbaş, 2007: 35.

emînliğinin kaldırılmasında, bazı sandık emînlerinin sandıktan zimmetine para geçirmeleri, bazı işlemlerin gecikmesine neden olmaları vb. hususlar etkili olmuştur. Bu tarihten sonra mevcut görev sarraflara devredilmiştir¹⁷⁴.

Ele alınan defterde eski sandık emîni olarak ismi geçen şahıs Vasilaki veled-i Zanâîr'dir¹⁷⁵. Bu şahıs Antalya'nın önde gelen sarrafları arasında bulunan Zanâiroğlu ailesine mensuptur. Şahsın ismine alacak-verecek davasında şahitler arasında rastlanmıştır. Zanâiroğullarının da sarraflıkla uğraştığı göz önünde bulundurulduğunda görev değişikliği 93 Numaralı AŞS. vasıtasıyla da tasdik edilmiş oldu.

Ayrıca ele alınan defter incelendiğinde *emîn-i sandık* tabirine rastlanmakla birlikte herhangi bir isim kaydı bulunamamıştır¹⁷⁶.

İncelenen dönemin bir kısmını kapsayan 14 numaralı defter aracılığıyla Elmalı Kazâsı Sandık Emîni'nin Salih Efendi olduğu öğrenilebilmiştir. Bu şahsın ismine yine şahitler arasında rastlanmıştır¹⁷⁷.

Sandık emînliğinin 1846 tarihinde kaldırıldığı ve görevin sarrafların üstlendiğinden bahsedilmişti. Ele alınan defterde yer alan 22 Nisan 1867 tarihli kayda ve Mart 1906 tarihli Antalya'nın 16 numaralı Şer'iyî Sicil Defteri'ne bakıldığında sandık emînliği kavramının hâlihazırda kullanılmaya devam edildiği görülmektedir¹⁷⁸.

1.2.6. Sancak Meclisi

Muhassıllık Meclisi uygulamasından istenilen verimin alınamaması üzerine 1842'de kaldırılarak yerine *Memleket Meclisleri* kurulmuştu. İlk zamanlar sancaklarda *Küçük Meclis* olarak anılan bu meclisler daha sonra *Sancak Meclisi*, 1864'de yapılan düzenlemeyle ise *Sancak İdâre Meclisi* adını almıştı. Eyaletteki meclisler ise sırasıyla *Büyük Meclis*, *Eyalet Meclisi* ve son olarak *Vilâyet İdare Meclisi* olarak isim değişikliği yaşamıştır¹⁷⁹. Sancak Meclisleri kaymakam, mal müdürü, hâkim, tahrirat ve mal başkâtipleriyle birlikte Müslim ve Gayrimüslim halkın temsilcilerinden oluşmaktaydı. Sancak Meclisleri, şeriatın kapsamı dışında kalan davaları, kanun ve tüzüklerin öngördüğü şekilde görüşüp sonuçlandırmak, güvenliğin sağlanması (bunu kaymakamla birlikte yapmakta) gibi görevlerde sorumludur. Ayrıca asayişin sağlanması görevini icrâ ederken suçluları tutuklayıp, şahit ve belgeleriyle birlikte valiye iletmektedir. Öldürme ve yol kesme gibi suçlarda yargılama görevi valilikte, geri kalanlar ise

¹⁷⁴ Çadırcı, 1991: 230-231.

¹⁷⁵ AŞS., 93, vrk. 91-b.

¹⁷⁶ AŞS., 93, vrk. 34-b, 36-a.

¹⁷⁷ Silsüpür, 2011: 216.

¹⁷⁸ AŞS., 16, s. 215, no: 411. 1906 tarihinde Teke Sandık Emînliğini Öksüzoğlu Yordan yürütmektedir.

¹⁷⁹ Torun, 2005: 35.

sancak meclisinde görüşülmektedir. Ancak vali ve büyük meclisin yani kaymakamın onayı alındıktan sonra Sancak Meclisi tarafından uygulanabilmekteydi¹⁸⁰.

Ele alınan defterde ismi geçen meclis üyeleri: A'zâdan Moravî Ali Ağa¹⁸¹, a'zâdan fütüvvetlü Ahmet Pertev Efendi¹⁸², a'zâdan müftü-i esbâk Hasan Vehbi Efendi¹⁸³, a'zâ meclisinden mükerrermetlü Hasan Efendi¹⁸⁴, a'zâdan mükerrermetlü Hasan Vehbi Efendi “muhtemelen müftü-i esbâk Hasan Vehbi Efendi ile aynı kişi”¹⁸⁵, a'zâdan Hâcî Kabadayızâde fütüvvetlü Hüseyin Efendi¹⁸⁶, a'zâdan Osman Ağazâde fütüvvetlü Mustafa Beğ¹⁸⁷.

Meclis üyelerinin unvanlarına bakıldığında oldukça önemli şahsiyetler olduğu görülmektedir. Yalnızca Moravî Ali Ağa'nın önemli bir şahsiyet olup olmadığı tespit edilememiştir. Ancak bu şahsın da bölgenin saygı duyulan şahsiyetlerinden biri olduğu söylenebilir. Öyle olmasa meclis üyeliğine seçilmesi biraz zor olurdu. Ayrıca isimlere bakıldığında aralarında eski müftü olduğu da görülmektedir. Görülen o ki meclis üyelerinin seçiminde oldukça dikkatli davranılmaktaydı. Bu isimlere çoğunlukla şahitler kısmında rastlanmıştır.

1.2.7. Ayânlık

Ayânlık terim olarak halk tarafından genellikle soy sop ve itibarca ön planda olanlar için kullanılmaktadır. İlk Müslüman devletlerinde de görülen ayânlık, Osmanlı Devleti'ne Anadolu Selçuklu Devleti'nden geçmiştir. Ayân tabiri diğer devletlerde olduğu gibi Osmanlı Devleti'nde de çok geniş anlamda kullanılmıştır. Bu duruma bakıldığında; tarihî belgelerde voyvoda, mütesellim, muhassıl, mutasarrıf ve vali gibi yerli hanedanın, aynı zamanda ayân, derebeyi ve mütegalibe gibi tabirlerle de ifade edildiği görülmektedir. Daha ayrıntılı bir şekilde ele alındığında ise ilmiye mensubu olarak bilinen molla, kadı, müftü, müderris, seyyid ve tarikat şeyhi, kapıkulu olan kethüdâyeri ve yeniçeri serdarı ve bunların mâzul ve emeklileri ile çocukları, esnaf olarak önde gelen kasabbaşı ve bakkalbaşı, ayrıca zahireci, kuyumcu, sarraf, bezzaz ve çuhacı gibi tüccar ve mültezimler de ayân olarak adlandırılmaktadır¹⁸⁸.

Osmanlı Devleti'nde taşra idâresinde bulunan ve devlet tarafından doğrudan atanan vali, mutasarrıf, mütesellim ve voyvodalar haricinde her şehir ve kasabada ayân-ı vilâyet arasından

¹⁸⁰ Çadircı, 1991: 236-237.

¹⁸¹ AŞS., 93, vrk. 4-b.

¹⁸² AŞS., 93, vrk. 40-b.

¹⁸³ AŞS., 93, vrk. 43-a.

¹⁸⁴ AŞS., 93, vrk. 43-a.

¹⁸⁵ AŞS., 93, vrk. 46-a, 51-b, 92-a.

¹⁸⁶ AŞS., 93, vrk. 46-a.

¹⁸⁷ AŞS., 93, vrk. 63-b, 82-b.

¹⁸⁸ Özcan, 1991: 195-196.

seçilen bir ayân da yer almaktadır. Bu ayânlar halk ile devlet arasındaki ilişkilerde bir köprü görevi görmektedirler ve baş ayân, reis-i ayân, aynü'l-ayân veya resmî ayân olarak adlandırılmaktadır. 1683'e gelindiğinde II. Viyana Kuşatması neticesinde mali sıkıntılardan dolayı mâlikâne sistemine geçilmiş, bu sistem neticesinde ise ayânlar daha da güçlenmiştir. Mâlikâne sistemiyle mukataalar kayd-ı hayat şartıyla iltizama verilmeye başlanmıştır. Böylelikle ayânlar devletin alması gereken vergiyi kendi inisiyatifleri üzerine almışlar ve güçlerine güç katmışlardır¹⁸⁹.

16. yüzyılın ikinci yarısından itibaren maddi sıkıntılarla uğraşan Osmanlı Devleti'nin mevcut durumundan yararlanan ayânlar, 18. yüzyıla gelindiğinde Anadolu ve Rumeli'de çok güçlenmişler, devlete karşı da tehdit oluşturmaya başlamışlardır. Öyle ki kendi aralarındaki anlaşmazlıklar ve devlet ile giriştikleri mücadeleler sosyal yapıyı ve dengeleri iyice bozmaya başlamıştır. Bu ayânlar padişah değişikliğinde dahi aktif rol oynayacak derecede güçlenmişlerdir. Padişah değişikliğine örnek olarak 2. Mahmud gösterilebilir. Kabakçı Mustafa isyanı neticesinde öldürülen 3. Selim'in yerine Rusçuk Ayânı Alemdar Mustafa Paşa tarafından 28 Temmuz 1808 tarihinde 2. Mahmud tahta çıkarılmıştır. Alemdar Mustafa Paşa ise daha sonra sadrazam olmuştur. Sadrazamlık bir ayânın gelebileceği en üst rütbedir. Daha sonra Ayân Alemdar Mustafa Paşa'nın girişimiyle bazı ayânlar ve devlet arasında İstanbul'da Sened-i İttifak imzalanmıştır. Böylelikle ayânlara hukukî bir statü kazandırılmak istenmiştir. Ancak, İstanbul'da yeniçeriler tarafından çıkarılan ayaklanma neticesinde Alemdar Mustafa Paşa öldürülmüş ve Sened-i İttifak tam anlamıyla uygulamaya konulamadan rafa kalkmıştır¹⁹⁰.

Ayânlık, Tanzimat Dönemi'nde gitgide gücünü kaybederek ortadan kalkmıştır. 2. Mahmud, doğrudan onlarla askerî bir çatışmaya gitmemiş, merkezi otoriteyi güçlendirerek taşradaki ayânların güçlerini kırma politikasına yönelmiştir. Bu noktadan sonra ölen ayânın yerine vârisini değil, merkezden bir memur atanmaya başlanmıştır. Böylelikle ailenin gücünün giderek zayıflaması hedeflenmiştir. İsyân eden ayânlar ise idam edilerek malları müsadere usulüyle devlet hazinesine aktarılmıştır¹⁹¹.

Antalya'da ise önde gelen ayânlar arasında Tekelioğulları yer almaktadır. Bu aile daha önce **Osmanlı Hâkimiyeti Dönemi** bölümünde ele alınmıştır. Burada tekrara düşmemek adına ilgili bölüme bakılabilir.

Ele alınan 93 Numaralı AŞS'ye bakıldığında ayân olarak birtakım şahıslara ve unvanlara rastlanmaktadır. Buna göre ayânlıkla alakalı olabilecek kayıtlar şu şekildedir:

¹⁸⁹ Özcan, 1991: 196.

¹⁹⁰ Akyıldız, 2009: 512-513.

¹⁹¹ Özkaya, 1977: 309; Özcan, 1991: 197-198.

Elmalu'da Ayânoğlu Hâfız Mustafa¹⁹², Ayân Mustafa Ağa¹⁹³, Bahçıvan Kel Ayân¹⁹⁴, Ayân'ın Koca Arab, Abdil oğlu Ayân¹⁹⁵, Ayân'ın İbrahim, Ayânoğlu Mehmed Onbaşı, Hurmalı Ayân'ın oğlu İbrahim, Ayân, Ayân'ın Ömer¹⁹⁶.

Bu kayıtlara şühûdü'l-hâl, hüküm içi ve terekelerin alacak-verecek bölümünde rastlanmıştır. Görüldüğü üzere ayân tabiri özel ad, aile ismi ve bölgenin önde gelen şahıslarını niteler şekilde kullanılmaktadır.

1.2.8. Mübâyaacı

Mübâyaa usulü özellikle 18. yüzyılda savaş giderlerindeki artışla paralel bir şekilde kendini göstermeye başlamıştır. Bu usul devletin ihtiyaç duyduğu mal ve hizmetleri, üreticiden aynî gelir vergisi tarzında, normal fiyatının ve hatta maliyetinin de altında halktan satın almasına imkân vermektedir¹⁹⁷. Mübâyaa ise hükümet tarafından tayin edilen, mübâyaa kapsamında satın alma işini gerçekleştiren yerel bir memurdur. Bu memurlar eliyle çiftçinin ellerindeki malın 1/10'u mübâyaa edilmekteydi. Bu mallar ise (arpa, buğday vs.) iskelelerden/limanlardan İstanbul'a nakledilirdi. Aynı işi mübaşirlerin de yaptığı bilinmektedir. Mübâyaaacılar önceleri halktan aldıkları malların ücretini nakit olarak anında öderlerken, ilerleyen yıllarda câize ile mübâyaaacılığı ele geçirenler ederinin altında mübâyaa ettikleri malların ücretini ödememeye başlamışlardır. Bunlar yetmiyormuş gibi bir de halka zulüm ve cefa çektirmeye de başlamışlardır. Mübâyaaacılık, mübâyaa usulüyle birlikte Tanzimat'tan sonra kaldırılmıştır¹⁹⁸.

İncelenen defterde Mübâyaaacı olarak bir isimle karşılaşılmıştır. O da Mübâyaaacı Halil Ağa'dır¹⁹⁹. Bu şahıs aslında incelenen dönemde değil 1824'te Antalya'ya Mübâyaaacı olarak atanmıştır²⁰⁰. Mübâyaaacılıkla ilgili olarak ismi geçen bir diğer şahıs ise Mübâyaaacızâde Mustafa Bey'dir. Anlaşıldığı üzere kendi mübâyaaacı değildir. Mübâyaaacı soyundan gelmektedir. Mübâyaaacızâde Mustafa Bey ile ilgili toplam 2 hükme rastlanmıştır.

İlk hüküm bir alacak-verecek davasıdır. Mustafa Bey'in, Sarraf Zanoğlu Yorgi'ye 36.000 kuruş borcu vardır. Buna göre borçlu olan Mübâyaaacızâde Mustafa Bey, alacaklı Sarraf Zanoğlu Yorgi'ye borcu karşılığında 5/6 hissesinin bulunduğu *kiremit pûşîdeli dört oda ve*

¹⁹² AŞS., 93, vrk. 4-b.

¹⁹³ AŞS., 93, vrk. 9-a.

¹⁹⁴ AŞS., 93, vrk. 10-a.

¹⁹⁵ AŞS., 93, vrk. 65-a.

¹⁹⁶ AŞS., 93, vrk. 65-b.

¹⁹⁷ Genç, 2014: 85.

¹⁹⁸ Pakalın, 1993/II: 580.

¹⁹⁹ AŞS., 93, vrk. 5-b.

²⁰⁰ Dinç, 2019: 298.

tahtında ahır ve havluda başkaca dört bâb cedîd kâgîr mağaza ve bir miktar havluyu müştemil bir bâb mülk-i hâriciyye konak'ı rehin olarak göstermiştir. Borç ödenmezse bu konak tamamen satılıp elde edilen para alacaklıya verilecek, eğer üste para kalırsa Mustafa Bey'e teslim edilecek²⁰¹.

Diğer hüküm ise gayrimenkul alım-satımıyla alakalıdır. Mübâyaacızâde Mustafa Bey bahsi geçen gayrimenkulde yine kardeşi Ayşe Hanım ile ortaktır. Gayrimenkul Âhi Yusuf Mahallesi'nde bulunmakta ve 30.000 kuruş değerindedir. Alıcı ise Nikolaki veled-i Cisidi isminde bir Rum'dur. Gayrimenkul *Âhi Yusuf Mahallesi'nde vâki' kiremit pûşîdeli bir köşk ve bir su havuzu ve limon ve portakal ve sâ'ir eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmireli ve iki kanat sokak kapusunu müştemil bir bâb mülk bağçe*²⁰² şeklinde tarif edilmekte ve oldukça lüks olduğu görülmektedir.

Suraiya Faroqhi; Mübâyaacızâde Mustafa Bey'in eşi olan Havva Hanım'ın terekesini de ele aldığı eserinde aynı duruma değinmiştir²⁰³. Havva Hanım, terekesinden de anlaşıldığı üzere oldukça zengin bir kadındır²⁰⁴. Mustafa Bey'in eşinin malvarlığı ve ele alınan 93 Numaralı Defterdeki 2 farklı hükümde yer alan toplamda 66.000 kuruş değerindeki gayrimenkullere bakıldığında oldukça zengin olduğu söylenebilir. Burada ayrıca bahsedilmesi gereken husus Havva Hanım'a baba tarafından da birtakım malların kalmış olabileceğidir. Havva Hanım vefât ettiğinde²⁰⁵ Mustafa Bey hala hayattadır. Havva Hanım'ın mallarının bir kısmı eşi tarafından üstüne yapılmış olabilir. Bu sadece bir varsayımdır. Malların büyük kısmının babasından kalma ihtimali daha kuvvetlidir. Kesin bir hükme varmak ne yazık ki olanaksızdır²⁰⁶.

1.2.9. Nüfus Nâzırı

1831 tarihli genel nüfus sayımının sonuçlarının İstanbul'a ulaşmaya başlamasıyla birlikte bu sonuçları değerlendirme işi için (tasnif, kontrol vs.) Cerîde Nezâreti kurulmuştur. Bununla birlikte nüfusun kontrol edilmesi amacıyla doğan, ölen ya da göç edenlerin belirli aralıklarla (öncelikle 3 ay olarak belirlenmiş, daha sonra 6 aya çıkarılmıştır) kaydedilip Cerîde Nezâreti'ne gönderilmesine karar verilmiştir. Ayrıca bu bilgilerin kolay bir şekilde merkeze

²⁰¹ AŞS., 93, vrk. 5-b.

²⁰² AŞS., 93, vrk. 55-a. Nikolaki veled-i Cisidi kayıtlara "*ticâret tarîkiyle sâkin Mültezim tâ'ifesinden ve Devlet-i Aliyye teb'asının Rum Milleti mu'teberânından işbu bâ'isü'r-rakîm*" şeklinde yansımıştır. Şahsın Antalya'da bulunma amacı ticarettir.

²⁰³ Faroqhi, 2008: 252.

²⁰⁴ Ayrıca bahsedilmeye değer bir başka husus: Havva Hanım'ın servetinin büyük çoğunluğunu gayrimenkuller oluşturmaktadır. Faroqhi, 2008: 259.

²⁰⁵ Havva Hanım'ın verâset ilâm tarihi H. 21 Zilkade 1277, M. 31 Mayıs 1861'dir. Bu kayda göre serveti ise toplam 279.351,5 kuruştur. AŞS., 11, vrk. 23-a/b.

²⁰⁶ Bu ve benzeri çıkarımlar ve Havva Hanım'la ilgili daha fazla bilgi için bkz. Faroqhi, 2008: 251-262.

gönderilmesi için, sancakbaşlarında bölgenin ileri gelenleri arasından nüfus nâzırı namıyla bir memur görevlendirilmiştir²⁰⁷. Osmanlı halkı ticaret ya da işini halletmek için devlet sınırları içinde rahatça hareket etmek istiyorlarsa borcunun olmadığını ispat etmesi gerekmektedir. Müslüman olanlar nüfus nâzırı ve muhtarlar aracılığıyla bunu ispat etmekteydiler. Bu bilgiler İstanbul'daki Cerîde Nezâreti'ne gönderilmekteydi²⁰⁸. Mevcut duruma bakıldığında nüfus nâzırlarının farklı bir görevi daha ortaya çıkmaktadır.

Ele alınan deftere bakıldığında nüfus nâzırı olarak bir isimle karşılaşılmıştır o da Kabadayızâde Hüseyin Efendi'dir. Bu kayıtlar *a'zâ'dan Hâcî Kabadayızâde fütüvvetlü Hüseyin Efendi*²⁰⁹, *Nüfus Nâzırı Kabadayızâde Hüseyin Efendi*²¹⁰, *el-Hâcc Kabadayızâde Nüfus Nâzırı Hüseyin Efendi*²¹¹ şeklinde geçmektedir. Fütüvvetlü kaydı şuhûdü'l-hâl, diğerleri ise hüküm ve terekenin borçlular kısmında yer almaktadır. *A'zâ'dan* ibaresine bakıldığında Hüseyin Efendi'nin aynı zamanda sancak meclisi üyesi olduğu sonucu çıkmaktadır.

1.2.10. Karantina Müdürü

Bulaşıcı hastalıklardan korunmak için insan veya hayvanların bir müddet belirli bir yerde gözetim altına tutulması anlamına gelen karantina, Osmanlı Devleti'nde ilk olarak 2. Mahmud Devrinde 1831'de kolera salgısıyla birlikte uygulamaya konulmuştur. Uygulamanın yürürlüğe girdiği ilk yıllarda Osmanlı Devleti tarafından *karantina* tabiri yerine “usûl-i tahaffuz”, karantina yeri anlamına gelen *lazaret* yerine ise “tahaffuzhâne” kullanıldığı görülmektedir²¹².

1841'e gelindiğinde Antalya ve Antalya'nın Alanya Kazâsında karantina merkezi kurulmuştur. 1868'de Antalya ve Alanya Karantina merkezlerinin çalışma alanına bakıldığında, Akdeniz sahilinde Kaş Kazâsından Silifke Kazâsına kadar olan bölgenin girdiği görülmektedir²¹³.

Ele alınan deftere bakıldığında karantina müdürü olarak Aksu İskelesi Karantina Müdürü Mustafa Efendi'nin²¹⁴ yer aldığı görülmektedir. Bu isme gayrimenkul alım-satımının yer aldığı hükmün şuhûdü'l-hâl kısmında ve bizzat gayrimenkul satın aldığı hükümde rastlanmıştır. Mustafa Efendi, Hatib Süleyman Mahallesi'nde altı üstlü birer odalı bir miktar da avlusu olan 6.250 kuruş değerinde bir gayrimenkul satın almıştır. İki katlı evin alt katı

²⁰⁷ Evcî, 2021: 211.

²⁰⁸ Yiğit ve Yakar, 2021: 250; Küçük, 1993: 409.

²⁰⁹ AŞS., 93, vrk. 46-a.

²¹⁰ AŞS., 93, vrk. 77-b.

²¹¹ AŞS., 93, vrk. 78-a.

²¹² Sarıyıldız, 2001: 463.

²¹³ Gönüllü, 2008: 447.

²¹⁴ AŞS., 93, vrk. 88-b, 93-a.

mağaza olarak kayda girmiştir. Aksu İskelesi ile Hatib Süleyman Mahallesi arasındaki mesafe ve Mustafa Efendi'nin Karantina Müdürlüğü göz önünde bulundurulduğu zaman gayrimenkul, kullanım için değil al-sat yani ticaret maksadıyla alındığı söylenebilir. Ancak, gayrimenkulü kiraya verilmek maksadıyla da almış olabilir. Mustafa Efendi'nin amacı ne olursa olsun yatırım yapabilecek derecede durumunun iyi olduğu aşikardır.

1.2.11. Evkâf Müdürü

Sözlük anlamı “durmak; durdurmak, alıkoymak” olan *vakıf* kelimesinin terim anlamı; bir malın mâliki tarafından dinî, içtimaî ve hayrî bir amaca sonsuza dek tahsisi şeklinde özetlenmektedir. Ayrıca İslâm dünyasının önemli unsurlarından birini teşkil eden vakıf, hayır müessesesi olarak da ifade edilmektedir²¹⁵. Vakfın çoğulu evkâf ve vukûf, bir malı vb. şeyi vakfeden kişiye vâkıf, vakfedilen şeye ise mevkûf veya vakıf denilmektedir²¹⁶. Bahaeddin Yediyıldız'ın ifadesine bakıldığında vakıf: “vakfın temelinde insanlığa karşı şahsî ve vicdanî sorumluluk hissi, iyilik, şefkat, yardımlaşma/dayanışma duygusu vb. değerler ve bu değerleri kendisine ilke edinmiş kişinin hür iradesi yatar”²¹⁷ gibi kapsayıcı bir tarifile karşılaşılmaktadır.

Vakıf kavramı görüldüğü üzere literatürde farklı anlamlarda kullanılmaktadır. Bunun nedeni vakıf kavramının hukukî, iktisadî ve dînî boyutlarının olmasıdır. İktisadi tanımı ise bireysel çalışma ve gayretle kazanılan yani insanın alın terinin karşılığı olan, olanakların ve mal varlığının bireyin gönüllü olarak paylaşılmasını ifade eden bir sistemdir²¹⁸. Bu tanıma miras yoluyla edinilen malların da eklenmesi gerekmektedir. İnsan kendine miras kalan malları da hür iradesiyle vakfedebilmektedir.

Bir vakıfta olması gereken özellikler: İrade beyânının esas olması, ebedî olması yani sürekliliğinin olması, vakfedilen malın bir başkasına devredilmemesi, vakfın tüzel kişiliğe sahip olması, vakfın lüzumu ve vakıftan geri dönüşün olmaması²¹⁹. Vakfın temel unsurlarına bakıldığında; vakfeden, mevkuf yani vakfedilen şey ve vakfedilen şeyin menfaatlerinin tahsis edildiği şahıslar²²⁰ şeklinde toplam üç unsurun bulunduğu görülmektedir.

Anadolu topraklarında vakıf müessesesine ilk olarak Hitit Krallığı döneminde rastlanmaktadır. Doğu Türkistan'da Turfan kazılarında keşfedilen kitabe, Budist Uygur Türklerine ait olduğu tespit edilmiştir. Bu kitabenin MÖ 12-13. asırlarda meydana getirildiği düşünülmektedir. Türklerin İslâmiyet'i kabulüyle birlikte dinî kaynaklı vakıf müesseseleri

²¹⁵ Günay, 2012: 475.

²¹⁶ Telli, 2018: 4.

²¹⁷ Yediyıldız, 2012: 479.

²¹⁸ Akyıldız ve Abay, 2017: 143.

²¹⁹ Telli, 2018: 5.

²²⁰ Akyıldız ve Abay, 2017: 144.

kurulmaya başlanmış ve Anadolu'ya göç öncesinde özellikle eğitim ve sağlık alanında vakıflar oluşturulmuştur. Selçuklularla birlikte vakıfların amacı yalnızca dinî olmaktan çıkarak sosyal alanda faaliyet gösteren müesseseler de kendini göstermeye başlamıştır. Bu kapsamda Selçuklular dönemi vakıfları fakirlere, yaşlılara, engelli ve hastalara, hapis bulunan insanlara da yardım eli uzatmaktaydı²²¹.

Osmanlı Devleti'nde ise vakıflar *sahih ve tahsisat kabilinden olanlar* şeklinde ikiye ayrılmaktadır. Sahih vakıflar mülk arazinin, sahibi tarafından belli bir amaca tashihinden doğmaktadır. Tahsisat kabilinden olanlar ise mirî araziden belli bir kısmın menfaatinin veya tasarruf hakkının ya da her ikisinin birden padişah tarafından veya padişahın izni ile başka biri tarafından belli bir amaca dayalı tahsis edilmesidir. Tabi bu durumda mülk hukuken devlete aittir²²². Osmanlı Devleti özellikle 15 ve 16. yüzyıllarda yeni fethedilen bölgelerin daha kolay bir şekilde İslâmlaştırılması için vakıflar kurmuştur. Ayrıca Osmanlı, sınır bölgelerine zâviyeler kurarak yerleşen ve bu bölgelerde ticârî ve ziraî faaliyetlerde bulunan, böylelikle ülke topraklarını genişleten sûfilere ve diğer Müslümanları desteklemek amacıyla da vakıflar inşa etmiştir. Diğer hayır kuruluşlarının da vakıflar eliyle bu bölgelere götürülmesi iktidarın meşrulaştırılması ve güçlenmesi açısından da önemliydi. Bu yönüyle vakıfların siyasal işlevi de ön plana çıkmaktadır²²³.

1826'ya gelindiğinde ise sultanlara ve yakınlarına ait dağınık bir durumda bulunan vakıflar tek elden yönetilmek amacıyla 2. Mahmud tarafından Evkâf-ı Hümâyûn Nezâreti kurulmuştur²²⁴. Tanzimat'tan sonra vakıflarda meydana gelen suiistimalleri engellemek ve vakıfların daha iyi bir şekilde hizmet vermelerini sağlamak maksadıyla belli bir sisteme oturtulmaya, 4 Mart 1849 tarihinden itibaren fermanlarla her sancağa evkâf müdürü tayin edilmeye başlanmıştır²²⁵. İstanbul dışında bulunan önemli merkezlerdeki evkâf müdürleri, bulunduğu yerin mülkî âmirine bağlı olarak görev yapmaktadırlar²²⁶.

İncelenen defterde evkâf müdürü olarak ismi geçen şahıs Selim Efendi'dir²²⁷. Ayrıca Selim Efendi'nin Teke, Burdur ve Hamid sancakları evkâf müdürlüğü yaptığını söylemekte yarar var²²⁸.

²²¹ Akyıldız ve Abay, 2017: 149.

²²² Cin, 1978: 39.

²²³ Yediyıldız, 2012: 484.

²²⁴ N. Öztürk, 1995: 521.

²²⁵ Dinç, 2005a: 40-41.

²²⁶ Akyıldız, 2010: 8.

²²⁷ AŞS., 93, vrk. 79-a, 82-b.

²²⁸ Silsüpür, 2011: 23; Taşbaş, 2007: 41.

1.2.12. Muhtar

Muhtar kelime anlamı olarak beğenilmiş, seçilmiş, seçkin, mümtaz, terim anlamı olarak ise bir köy ya da mahalle halkı tarafından, bulunan bölgenin kanunla belirlenmiş idarî işlerin yürütülmesi için seçilen kimse olarak ifade edilmektedir. Ayrıca devlet ve halk arasındaki ilişkilerde oldukça önemli yeri olmakla birlikte 2. Mahmud döneminde (1829) oluşturulmuştur²²⁹. Muhtarlık kurulmadan önce köy ve mahallelerde halk ve devlet arasındaki ilişkilerde aynı görevi üstlendiği söylenebilecek kişiler kethüda ve ihtiyar olarak tabir edilen şahıslardır²³⁰. Bunların dışında Avrupa ülkeleri, İran ve Hindistan ile ticârî ilişkileri olan hayriyye tüccarlarının İstanbul'da kendilerini temsil etmesi için kendi aralarında seçtikleri kişilere de muhtar unvanı verildiği bilinmektedir²³¹.

Muhtarlık örgütünün ilk olarak İstanbul'da kurulmuş olması da göz önünde bulundurulduğunda bu örgütün kurulma amaçları arasında: Yeniçeri ocağının da kaldırılmasıyla beraber yoğun göçün kentte düzensizliğe sebep olması, işsiz ve serserilerin İstanbul'a gelişini engellemek için çıkarılan mürur tezkerelerinin kontrol edilmesinde imamların ihmal ve yolsuzlukları, vergilerin toplanmasındaki sorunlar gibi durumlar sayılabilir. Ayrıca göç hareketleri kırsal kesimdeki nüfusun azalmasına, kentsel bölgelerde ise düzensiz bir şekilde artmasına neden olmaktaydı. Ayrıca muhtarlıklar ilk olarak Müslüman mahallelerinde kurulmaya başlanmıştır. Gayrimüslim mahallelerde ise 1864'te yayınlanan Vilâyet Nizamnâmesi neticesinde görülmeye başlanmıştır²³². Bu nizamnâme ile Müslümanların ve Gayrimüslimlerin birlikte yaşadığı mahallerde her cemaatin kendi muhtarını seçmesine olanak sağlanmıştır²³³.

Ele alınan deftere bakıldığında ismi geçen muhtarlar: Muhtar Mehmed Ağa²³⁴, Takyeci Mahallesi muhtarı عیامن ? oğlu Molla Hasan ibn-i İsa²³⁵, Sofular Mahallesi muhtarı Duhâncı el-Hâcc Hasan²³⁶, Koca Muhtar²³⁷, Arab Mescidi Mahallesi muhtarı Moravî Kürrâscı? el-Hâcc Hasan²³⁸, Muhtar Mustafa bin Ali²³⁹.

Takyeci Mahallesi muhtarı عیامن ? Molla Hasan ismine 3 farklı kayıta rastlanmıştır. Bunların ikisi hüküm içinde diğeri ise şühûdü'l-hâl kısmında yer almaktadır. İlk hükme

²²⁹ Ayverdi, 2010: 845; Çadırcı, 1970: 409.

²³⁰ Ercoşkun, 2012: 132.

²³¹ Akyıldız, 2020: 51.

²³² Aydoğdu ve Tuncer, 2018: 101.

²³³ Akyıldız, 2020: 52.

²³⁴ AŞS., 93, vrk. 9-b.

²³⁵ AŞS., 93, vrk. 20-a, 40-a, 84-b.

²³⁶ AŞS., 93, vrk. 43-a, 63-b.

²³⁷ AŞS., 93, vrk. 65-b.

²³⁸ AŞS., 93, vrk. 70-a.

²³⁹ AŞS., 93, vrk. 82-b.

bakıldığında aslen İçelli olup vefât eden Veli Hoca ibn-i Mehmed bin Abdullah'ın miras taksimi için mahkemeye Muhtar Molla Hasan'ın başvurduğu görülmektedir²⁴⁰. Diğer hükme bakıldığında ilk hükümle bağlantılı olduğu görülmektedir. Vefât eden Veli Hoca ibn-i Mehmed bin Abdullah'a borcu olanlardan borcu tahsil için muhtar Molla Hasan ve Deli Mehmed Ağa ibn-i Hüseyin yasal mirasçılar tarafından tayin edilmiştir. Mahkeme bu durumu kabul ile birlikte iki şahsa görev için (terekeden tahsil olunmak şartıyla) aylık 250'şer kuruş takdir etmiştir²⁴¹. Sofular Mahallesi muhtarı olan el-Hâcc Hasan'ın aynı zamanda tütün işiyle de ilgilendiği, Arab Mescidi Mahallesi muhtarı el-Hâcc Hasan'ın ise aslen Moralı olduğu ve aynı zamanda emin olunmamakla birlikte pırasa yetiştiriciliğiyle de uğraştığı görülür.

Son olarak Koca Muhtar kaydına gelinecek olursa: Buradaki muhtar ibaresi ilk akla gelen anlamda kullanılmamış olabilir. Sözlük anlamları arasında “zor, baskı ve emir altında bulunmayan, dilediği gibi hareket edebilen, istediğini yapabilen”²⁴² tanımının bulunması akılları çelmektedir. Muhtar ibaresinin Koca ile birlikte kullanılması bu durumu daha da güçlendirmektedir. Zira Koca'nın sözlükteki anlamına bakıldığında “büyük, geniş ve iri” ifadeleriyle karşılaşılmaktadır²⁴³.

1.3. Adlî Teşkilât

1.3.1. Kadı

Kadı Arapçada “ق” kaf ve “ض” dad harflerinden oluşan “kada” yani yargılama kelimesinden türemekte ve yargıç/hâkim anlamına gelmektedir²⁴⁴. Hâkim veya hakimü's-şer' olarak da adlandırılan kadı; insanlar arasında zuhur eden dava ve anlaşmazlıkları şer'î kurallara göre karara bağlayan, Osmanlı adlî teşkilâtının temel taşı olan, bulunduğu bölgenin hâkimi, emniyet âmiri, mülkî âmiri, belediye başkanı, emniyet âmiri ve ayrıca halkın her konuda başvurabileceği bir görevlidir²⁴⁵.

Osmanlı Devleti'nin kuruluş yıllarındaki en büyük kadılık öncelikle İznik ve daha sonra Bursa'da kurulmuş, ele geçirilen yerlerde de ikinci ve üçüncü derecelerde kadılıklar kurulmuştur. Günümüzdeki ilçeler daha önceleri yani Osmanlı zamanında kadılar tarafından yönetildiği için kazâ olarak adlandırılmaktaydı. Yani o dönemdeki kazalar ismini kadılardan

²⁴⁰ AŞS., 93, vrk. 20-a.

²⁴¹ AŞS., 93, vrk. 40-a.

²⁴² Ayverdi, 2010: 845.

²⁴³ Ayverdi, 2010: 687.

²⁴⁴ Ortaylı, 2020a: 11.

²⁴⁵ Akgündüz, 2009: 16.

almıştır²⁴⁶. Görüldüğü üzere kadılık kurumu, görev yaptığı idarî bölgenin ülke genelinde isminin değişmesine etki edecek kadar önem arz etmektedir.

Kadıların yetki kapsamı içinde şer'î hükümleri icrâ etmek, Hanefî mezhebinin doğruluğunda şüphe olmayan görüşlerini uygulamak²⁴⁷, şer'îyye sicillerine kaydederek veli veya vasîsi olmayan küçükleri evlendirmek, miras taksimi yapmak, yetimler ve gâib olanların mallarını muhafaza etmek, vekil ve vasî tayin etmek yahut azletmek, vakıf tescili ve muhasebesinin kontrolünü yapmak, evlilik akdi düzenlemek, tüm şer'î meselelerle ilgilenmek olarak sıralanabilirken, ülkenin düzeni, vatandaşın korunması ve gözetilmesi, devlet idaresiyle ilgili konularda karar hakkının, devlet tarafından atanan ilgili yetkililere bırakmak kaydıyla kendilerine bildirilen tüm emir ve talimatları icrâ etmek yer almaktadır²⁴⁸.

İlber Ortaylı kadı'nın görevlerini şu şekilde sıralamıştır:

Sanatkâr ve esnafın kontrolü, lonca düzeninin, yönetiminin ve bununla ilgili kuralların gözetimi, şehrin ekonomik hayatıyla yakından ilgili olarak fiyat tespit ve kontrolü, diğer yandan şehirlerin altyapısal tesislerinin denetimi, imar nizamının korunmasını gözetmek, vakıfların yöneticilerini denetlemek, bu konudaki atamalarla ilgili olarak arzda bulunmak... Asayiş konusunda subaşı, asesbaşı gibi görevlilerle yakın işbirliği... Yine bölgesinin din işleri görevlilerini atama için ilgili merciye onun arzı gerekirdi.

Ortaylı, ayrıca kadı'nın diğer görevlerini şu şekilde sıralar: Nâib, müteveli, imam, hatib vs. tayini, noterlik görevleri, nafaka tayini, alacak senedi (hüccet) ve kefalet gibi senetlerin tanzimi, emlak alım-satım kaydı, infaz hakimliği, vüzera haslarının kontrolü, narh tespiti, iaşe, kale dizdarları teftişi, mukataa işlerinin kontrol ve kaydı, ordunun iaşe ve ibâtesine (gece yatırma, barındırma) yardım, birtakım dinî gurup, zaviye ve tekkelerin durumlarını teftiş ve gözetme vs.²⁴⁹.

İlmiye sınıfı içinden tayin edilen kadılarda aranan özellikler: Reşit, temyiz gücüne sahip, iman sahibi ve adil, hukukî ehliyet ve muamele kabiliyetine sahip, tarafsız, nesebi sahih, hukukî bilgi hususunda yeterli, erkek, göz, kulak gibi uzuvları sağlam ve Müslüman olmalı.

Kadıların azledilmesine neden olan sebepler: Aklını ve temyiz kabiliyetini kaybetmesi, kör, sağır veya dilsiz kalması, görevini kötüye kullanıp kanunları çiğnemesi, yolsuzluk yapması, bilgisizliği anlaşılması veya bizzat itiraf etmesi²⁵⁰.

Kadılar, Osmanlı Devleti'nin kuruluş yıllarında belirli sürelerle ve sınırlı olarak tayin edilmekteydi. Buna göre kadıların bulunduğu bölgelerde kalma süresi: 16. yüzyıldan itibaren 3 sene, sonraları 2 sene ve 17. yüzyılın sonları itibarıyla 1 sene olarak kararlaştırılmıştır. Görev

²⁴⁶ Uzunçarşılı, 2014: 91.

²⁴⁷ Ancak belirtmelidir ki davacı davasının diğer üç mezhepten birinin hükümlerine ve içtihadına göre görülmesini talep ederse kadı buna uymak zorundadır. Ortaylı, 2020a: 72.

²⁴⁸ Akgündüz, 1988: 68.

²⁴⁹ Ortaylı, 2020a: 41-43.

²⁵⁰ Ortaylı, 2020a: 21-22; Ekinci, 2017: 368.

süresi 1 yıl olarak sınırlanan kadılar mevleviyet derecesindeki büyük kadılardır. Küçük kadıların görev süresi ise ilerleyen yıllarda 2 seneden 20 aya indirilmiştir²⁵¹.

Görev süreleri belirlenirken dikkate alınan hususlar: Kadılar, görev yaptıkları bölge halkıyla içli-dışlı olmamaları ve böylelikle yargılama sırasında tarafsızlıklarını korumaları, sürekli olarak hakimlik yapmaları neticesinde tedrisat faaliyetlerinden uzak kalmaları ve bu durumun ilmi yönden aleyhlerine olması, yeterli hâkimlik kadrosunun bulunmadığı dönemlerde medreseden yeni mezun olanların hâkimlik yapabilmesi olarak sıralanabilir. 16. yüzyılın sonlarına doğru gelindiğinde üst rütbeli kadı tayin işlemini ilmiye sınıfının başı olan şeyhülislamlık makamının yaptığı görülmektedir²⁵². Ayrıca belirtilmesi gerekir ki Osmanlı Devleti'nde bir göreve gelmek isteyen kişiler belli bir eğitim düzeyinde olması gerekmektedir. Kadı da ilmiye sınıfı mensubu olup medreselerde yetişmekteydi²⁵³.

Bir bölgeye tayin edilen kadı padişah tuğrasını taşıyan berat ve bağlı olduğu kazaskerden de mühürlü bir mektup alarak vazifeye başladılar. Bu berat için ise kendisinden vergi alınır²⁵⁴. Kadılar devletten maaş almamaktadırlar ancak vakıf gelirleri, mahkemede gördükleri davalar (miras taksimi sonrasında meblağın oranına göre alınan resm-i kısmet gibi) ve yürüttükleri diğer devlet işleri neticesinde aldıkları yüzdelerle geçinmektedirler. Ayrıca yardımcıları olan nâib, kâtib, muhızır ve mübâşir gibi görevlilerin maaşları da bu şekilde karşılamaktaydı²⁵⁵. Kadıların bazı usulsüzlüklerinin ortaya çıkmasıyla birlikte Yıldırım Bayezid döneminde, gördükleri işlerde ne kadar ücret alacakları bir nizamla bağlanmıştır. Ayrıca bahsedilmelidir ki kadılar hakkında söylenen 300 ve 500 akçelik tabirleri aldıkları ücreti değil mevkilerini nitelemektedir²⁵⁶.

1716'da yayınlanan fermanda, kadı atamalarında bilgi ve yeteneğe önem verilmediği ve olması gereken özelliklerden yoksun olanların göreve getirildikleri dile getirilmiştir. Ayrıca geçimini sağlama noktasında yeterli gelir elde edemedikleri ve bu nedenle yoksul kaldıklarına da dikkat çekilmektedir. Bu noktada kadı ve nâiblerin geçimlerini sağlamak için halka zulüm yaptıkları, yolsuzluklara neden oldukları bilinmektedir. Mevcut duruma engel olmak amacıyla *mülâzemet-i müstemire* yöntemiyle kadı atamalarına son verilmek istenmiştir. Bundan böyle kadılık ve nâiblik yapmak isteyenler kazaskerlik makamınca sınava tâbi tutulacak ve hak

²⁵¹ Yetkin, 2013: 389.

²⁵² Ekinci, 2005: 417; Yetkin, 2013: 389.

²⁵³ Arık, 1997: 2.

²⁵⁴ Ekinci, 2017: 369.

²⁵⁵ Doğan, 2019: 36; Ekinci, 2004: 24.

²⁵⁶ S. Öztürk, 1995: 49-50.

edenler şeyhülislama iletilecek. Şeyhülislam tarafından onay verildikten sonra ise atama gerçekleşmesi için ferman çıkarılacak²⁵⁷.

Tanzimat devrine girildiğinde yapılan yenilikler arasında kadılık kurumu da yer almaktadır. Tanzimat ilan edilmeden hemen önce 1838’de alınan kararlara bakıldığında kadılık kurumuna çeki düzen getirilmek amacıyla tayin, yükselme, görevden alınmaları bir yasaya bağlanarak, adam kayırmalarının ve görevlerini kötüye kullanmalarının önüne geçilmeye çalışıldığı görülmektedir²⁵⁸.

Ele alınan deftere bakıldığında 1865-68 yılları arasında Antalya’da kadınların değil nâiblerin görev yaptığı görülmektedir. Bununla birlikte defterde geçen kadı isimlerine de rastlanmaktadır. Ele alınan defterde yer alan kadı kayıtları:

El-kâdı Yörükoğlu Mehmed Efendi²⁵⁹, Kâdıkıran Hüseyin²⁶⁰. El-kâdı Yörükoğlu Mehmed Efendi’nin ismine iki farklı hükümde rastlanmıştır. İlk hüküm bir alacak-verecek davasıyla ilgili olup, el-kâdı Yörükoğlu Mehmed Efendi, alacak-verecek davasına dolaylı olarak müdahil edilmeye çalışılmıştır. Alacak-verecek davası bir gön yani tabaklanmış deriyle ilgili olup, satıcı olan Yörükoğlu Mecnûn Yusuf ile alıcı Asir oğlu Petro arasında gerçekleşmektedir. Yusuf’un vasîsi annesi Ümmügülsüm, derilerin teslim edildiğini ancak değeri olan 10.300,5 kuruşu Petro’dan alamadıklarını dile getirmektedir. Asir oğlu Petro ise derileri aldığını ikrâr etmekte ancak, parayı bahsi geçen el-kâdı Yörükoğlu Mehmed Efendi’ye teslim ettiğini de dile getirmektedir. Mahkeme Petro’yu haksız bularak, paranın sahibine yani Mecnûn Yusuf’un vasîsi Ümmügülsüm’e teslim edilmesi gerektiğine karar vermiştir. Diğer hükümde de durum aynıdır. Bu sefer borçlu Debbâğ Ali Onbaşı, borç ise (gönlerin değeri) 7.300,5 kuruştur.

Kâdıkıran Hüseyin ismine ise ölüm sonucu miras taksimi kaydında menzil tarifi sırasında tesadüf edilmiştir. Ancak, kendisinin kadılıkla herhangi bir ilgisinin olmadığı, Kâdıkıran’ın bir unvan olduğu düşünülmektedir. Burada ele alınmasının sebebi ise bu unvanın ne şekilde edinildiğidir. Kıran kökünden hareket edildiğinde, kendisi ya da ailesinden bir üyenin vaktiyle bir kadı’nın ve hatta ailesinin ölümüne/katline sebep olduğu akıllara gelmektedir. Bu sadece bir varsayımdır. Böyle bir olayın gerçekleşmiş olma ihtimali oldukça düşüktür. Ancak, her ihtimali düşünmekte yarar var.

²⁵⁷ Feyzioğlu ve Kılıç, 2005: 35-36.

²⁵⁸ Erçin, 2015: 18.

²⁵⁹ AŞS., 93, vrk. 3-a/b.

²⁶⁰ AŞS., 93, vrk. 51-a.

1.3.2. Nâib

Nâib, sözlükte bir makâmın sorumluluğunu asıl sahibi yerine ve geçici bir müddet için üzerine alan ona vekâlet eden kimse, vekil şeklinde izah edilmektedir²⁶¹. Bilindiği üzere Osmanlı Devleti'nde adli teşkîlât görevlileri medreselerde yetişmekteydi. Nâib de bu medreselerde eğitim alan oldukça önemli ve donanımlı bir görevlidir. Ayrıca bir kişinin nâib olabilmesi için öncelikle Hariç ve Dahil adlı medreselerden mezun olması şartı konulmuştu²⁶².

Nâib Osmanlı'da iki anlama gelmektedir. 1-) Kadılar, sultanın vekilleri olmasından dolayı nâib olarak adlandırılırdı. 2-) Kadıların kendi görevlerini yerine getirmeleri için görevlendirdikleri şahıslardı. İkinci anlamda kullanılan yani konu itibarıyla de ele alınan nâib ataması, kadılar tarafından kaleme alınan mürâseleler vasıtasıyla yapılmakta ve Anadolu veya Rumeli kazaskeri tarafından da tasdik edilmekteydi²⁶³. Mevâlî nâibleri, mevâlinin tayin edilen eyalete bizzat gitmeleri usulünün sona erdiği dönemde, kendilerine vekillik yapması için gönderdikleri nâiblerdi. Bu nâibler mevâlî olarak adlandırılan kadıların vekilleri olduğuna dair bir belge alırlar ve bu belge o bölge kazaskeri tarafından da tasdik edilirdi²⁶⁴. Ancak nâibler kazaskerlere değil, bağlı oldukları kazânın kadısına tabiydiler²⁶⁵. Nâiblerin azledilmesi de yine onu atayan kadılar tarafından gerçekleştirilirdi²⁶⁶.

Kadıya vekillik yapması için görevlendirilen nâibler kısa veya uzun süreli olarak bu işi yürütürlerdi. Uzun süreli olarak göreve gelen nâiblere, genellikle uzak bir bölgeye tayin edilen kadı'nın bu bölgeye gitmek istemediği ve yerine vekil olarak gönderdiği durumlarda karşılaşılmaktaydı. Bu durumlarda kadı İstanbul'da kalmayı tercih etmekteydi. Ayrıca emekli olan kadılar günümüzdeki emekli maaşının karşılığı sayılabilecek *arpalık* olarak verilen kazâ bölgelerine kendileri gitmez (bunlar genellikle büyük kadılıklarda bulunmuş şahsiyetlerdir), yerlerine nâib atarlardı. Nâib elde ettiği harcı kadı ile paylaşırdı. Bu uygulamanın kurumun yozlaşmasına neden olduğu gibi nâiblerin suiistimallerine de yol açmaktaydı²⁶⁷.

Yerel yöneticiler tarafından geçici bir durum için nâib ataması yapıldığına da rastlanmaktadır. Bu nâibler bölge halkından ve hatta mahkeme görevlileri arasından seçilmekteydi. Mahkeme görevlileri içinden seçilen nâiblerin yargı açısından olumlu yanları varken, bölge idarecisi tarafından ve bölge halkı arasından seçilen nâiblerin adalet konusunda güvenilirliği şaibeliydi. Keza 4. Mehmed dönemine ait olduğu tahmin edilen fermana

²⁶¹ Ayverdi, 2010: 909.

²⁶² Kayar, 2020: 197.

²⁶³ Akgündüz, 1988: 72.

²⁶⁴ Uzunçarşılı, 2014: 121.

²⁶⁵ Fendoğlu, 1999: 457.

²⁶⁶ Kayar, 2020: 219.

²⁶⁷ Aydın, 2019: 83.

bakıldığında yasaklanmış olmasına rağmen bölge halkı arasından nâib ataması gerçekleştiği görülmektedir. Fermanın içeriğinde de bölge halkı arasından atanan nâib'in, ehl-i örf ile iş birliği yaparak bölge halkına zulmettiği gibi bilgiler mevcuttur²⁶⁸.

Ele alınan deftere bakıldığında bahse konu dönemde Antalya Nâibi'nin el-Hâcc Mehmed el-Gavzî olduğu görülmektedir²⁶⁹. Mevâlî olarak tarif edilen nâib'e, ele alınan defterde de rastlanmıştır. H. 1 Ramazan 1283 / M. 7 Ocak 1867 tarihli belgeye göre Antalya, Germiği (Bucak), Karahisar-ı Teke (Serik) ve Kızılkaya kazâlarına mevâlî-i fihâm/kirâmdan Ketânîzâde Mevlânâ Mehmed Aziz Efendi nâib olarak atanmıştır. Her bir hükmün sonunda Anadolu Kazaskeri Arabzâde Mehmed Edib ismi yer almaktadır²⁷⁰. Görüldüğü gibi nâib ataması genel kurallar doğrultusunda kazasker tarafından da tasdik edilmiştir.

1.3.3. Mahkeme Görevlileri

1.3.3.1. Muhzır ve Muhzırbaşı

Kadı yardımcıları arasında bulunan ve sözlükte huzura getiren, hazır bulunduran anlamlarına gelen muhzır, klasik İslâm hukukunda davalı ve davacının mahkemede hazır bulunmasını sağlayan, günümüzdeki emniyet mensuplarının ve savcılarının bazı görevlerini yerine getiren memurdur²⁷¹. Muhzırların görevleri arasında mahkemenin güvenliğini sağlamak, suçluların takibini, âsilerin yakalanmasını sağlamak, mahkemede yargılamanın güvenli bir şekilde yapılabilmesi için kapıda bekleyerek güvenlik ve asayişin temini sağlamak, getir-götür işlerini yerine getirmek, soruşturmalara yardımcı olmak, yeri geldiğinde kâtabin görevini üstlenmek, mahkeme neticesinde tutuklanmasına karar verilen suçluları hapis haneye teslim etmek, terekeyle ilgili bilgi toplamak, tereke sahibinin alacaklarının tahsilini yapmak yer almaktadır²⁷². Bu görevlere bakıldığında mahkemenin adlî polislik işlevlerini de yerine getirdiği söylenebilir²⁷³. Muhzırlar yapmış oldukları hizmetler doğrultusunda *ihzâriyye* veya *muhzırıyye* adıyla terekeden tahsil edilen gelire sahiptirler. Ancak, belli bir maaşları olmadığından kadı ve müderris tayinlerinde *müjdecilik* isminde bahşış de almaktaydılar. Ayrıca mahkemelerin ihtiyaçlarına göre muhzır sayıları değişmekteydi²⁷⁴.

Muhzırbaşı ise muhzırların amiri/başıdır. Muhzırların sayıca fazla olduğu mahkemelerde bulunmaktadır. Hizmet süreleri ise 1 yıl olarak belirlenmiştir²⁷⁵. 19. yüzyıl

²⁶⁸ Kayar, 2020: 199-200.

²⁶⁹ AŞS., 93, vrk. 3-a.

²⁷⁰ AŞS., 93, vrk. 90-a.

²⁷¹ Ahışhalı, 2020: 85; Akgündüz, 1988: 72.

²⁷² Bozkurt, 2011: 129-130; Ekinci, 2017: 377; Doğan, 2019: 539-540.

²⁷³ Feyzioğlu, 2010: 18.

²⁷⁴ Bozkurt, 2011: 130; Akgündüz, 1988: 73.

²⁷⁵ Akgündüz, 1988: 73.

öncesinde padişah tarafından verilen beratla yeniçeri ocağına tabii, liyakatli kişiler arasından seçilmekteydi. Yürüttüğü göreve binaen ihzâriyye adında bir ücret almakta ve muhızır teşkilâtının aylığını da bu şekilde sağlamaktaydı. Bu ücretin %2'si ise devlete ait olmakla birlikte, muhızırbaşı tarafından 3 ayda bir devlet hazinesine aktarılmaktaydı²⁷⁶. Yeniçeri Ocağı'nın lağvedilmesinden sonra muhızırbaşılık hizmeti mukataa haline getirilmiş ve iltizamla yönetilmeye başlanmıştır. Muhızırbaşılardan mahkeme binası içinde özel bir odaları da bulunmaktadır²⁷⁷.

Ele alınan defterde muhızır ve muhızırbaşı olarak isimleri geçen görevliler: Muhızır İsmail/Ağa²⁷⁸, Muhızır Ali/Ağa²⁷⁹, Muhızır Hasan²⁸⁰, Muhızır Salih Ağa²⁸¹, Muhızır Mehmed Ağa²⁸², Muhızırbaşı Mehmed Ağa²⁸³.

Muhızırların isimlerinin tamamı şühûdü'l-hâl arasında geçmektedir. Muhızırbaşı Mehmed Ağa'nın ismi ise 2 kayıt hariç tamamı şühûdü'l-hâl arasında bulunmaktadır. Bu hükümlerden ilki mülkü gasp ile alakalıdır. Mülk üzerinde hak talep eden şahıslar şahitler arasında Muhızırbaşı Mehmed Ağayı da göstererek davalarında haklı olduklarını ispat etmişlerdir. Diğer hüküm ise miras üzerinde hak talebiyle alâkalıdır. Davacı yine iddiasını şahitler aracılığıyla tasdik etmektedir. Muhızırbaşı Mehmed Ağa yine şahitler arasında yerini almıştır. Ayrıca bu hükümle birlikte Muhızırbaşı Mehmed Ağa'nın babasının isminin Halil olduğu öğrenilmiştir²⁸⁴. Bu hükümde şühûdü'l-hâl kısmının olmaması dikkatleri çekmektedir. Unutulmuş yahut hüküm içinde ismi geçen şahitlerin açık bir şekilde ortada olduğu göz önünde bulundurularak yazılma gereği duyulmamış olabilir. 3 farklı kayıta ismi geçen Muhızır Mehmed Ağa, muhtemelen yanlış yazımdan kaynaklı muhızırbaşı olarak değil muhızır olarak kaydedilmiştir.

1.3.3.2. Kâtib ve Başkâtib

Resmî dairelerde, kurumlarda veya bir kişinin yanında yazı yazmakla görevli kişi anlamına gelen kâtib²⁸⁵ güvenilir, sağlam, düzgün yazılı, becerikli, davaları tutanağa geçirir

²⁷⁶ Yağar, 2002: 1145.

²⁷⁷ Feyzioğlu, 2010: 19.

²⁷⁸ AŞS., 93, vrk. 8-b, 9-a, 10-b, 13-b.

²⁷⁹ AŞS., 93, vrk. 8-b, 9-a, 10-b, 12-a, 14-b, 19-a/b, 51-b, 53-a/b, 55-a, 56-b, 58-a, 63-b, 68-a/b, 70-b, 71-a, 75-a, 81-a, 84-b, 85-a, 86-b, 88-b, 90-b, 92-a, 93-a/b, 94-a.

²⁸⁰ AŞS., 93, vrk. 19-a.

²⁸¹ AŞS., 93, vrk. 67-b, 70-b.

²⁸² AŞS., 93, vrk. 56-b, 80-a, 93-a.

²⁸³ AŞS., 93, vrk. 8-b, 9-a, 10-b, 11-b, 12-a, 13-b, 14-b, 19-a/b, 26-b, 27-a, 40-a/b, 41-b, 42-a, 43-a, 46-a, 51-a/b, 53-a/b, 55-a, 58-a, 63-b, 64-a, 67-b, 68-a/b, 69-b, 70-b, 71-a, 75-a, 78-a, 81-a, 84-b, 85-a, 86-b, 88-b, 90-b, 92-a, 93-b, 94-a.

²⁸⁴ AŞS., 93, vrk. 78-a.

²⁸⁵ Ayverdi, 2010: 639.

ve ilamları tanzim usulünde yetkin, yazışma usullerine vâkıf olan ve çoğunlukla medrese mezunları arasından seçilmekte ve kadı tarafından atanmaktadır. Ayrıca kadı, atadığı kâtibî başkâtibe de bildirmektedir. Kâtiblerin görevleri arasında mahkemedeki tarafların beyanlarını doğru ve eksiksiz bir şekilde kayıt altına almak, defterleri (şer‘iyye sicillerini) düzgün bir şekilde tutmak ve korumak, merkezden gelen yazıları, kadıların vermiş olduğu hüccet, ilam, senet vb. şeyleri deftere kaydetmek, hesapları kontrol etmek yer almaktadır²⁸⁶. Kadıların, kâtiblerin medrese çıkışlı ve mahkeme uygulamalarında tecrübeli olmaları nedeniyle nâibleri bu şahıslar arasından seçtikleri bilinmektedir²⁸⁷. Ayrıca kâtibler, kadı’nın inisiyatifine göre keşfe çıkmak, davaya ait özel durumlarda tahkikat yapmak, suçlulara suçüstü yapmak gibi görevleri de üstlendiği görülmektedir²⁸⁸. Bunların yanı sıra kâtibler, genellikle kazâ çevresinde yaşayan bilgi sahibi kişiler arasından seçilmektedir. Şair olarak tanınan bazı kişilerin mahkemelerde kâtiblik yaparak geçimini sağladığı da bilinmektedir²⁸⁹.

Başkâtibler ise kadı ve nâiblerin görev sürelerinin bitiminde mülâzemetleri için İstanbul’a döndükleri, istifa ettikleri yahut vefât ettikleri zaman mahkemeye başkanlık yapmaktadırlar. Bilgili, güzel yazılı ve becerikli insanlar arasından ve kadı tarafından seçilen bu şahıslar, *mürâsele* ile *mukayyidliğe* atanmakta ve merkeze de bir ilam yazılarak berat istenmektedir. Bu şahıslar mukayyidlik görevinde birkaç yıl kaldıktan sonra, berat ve mürâsele ile ikinci ve sonra üçüncü kâtibliğe geçmekte, daha sonra başkâtiblik makamının boş olması ve kadı’nın da uygun görmesiyle birlikte *mürâsele-i şer‘iyye* ile başkâtibliğe atanmaktadır. Ancak, ilerleyen yıllarda usulsüz bir şekilde askerîlerden elde ettikleri beratlarla başkâtipliği babadan oğula geçen bir kurum haline getiren şahısların varlığı da bilinmektedir²⁹⁰. Başkâtiblerin görevleri arasında kâtiblerin tuttukları her türlü kaydın kurallara uygun olup olmadığını denetlemek, deftere kaydedilen ferman, buyruldu vb. resmî yazıların aslına uygun şekilde yazılmasını sağlamak, kadı veya nâib’in izniyle nikah kıymak, gerekli hallerde keşiflere katılmak ve kâtiblerde olduğu gibi sicillerin muhafazasını sağlamak yer almaktadır²⁹¹.

²⁸⁶ Akgündüz, 1988: 75; Ekinci, 2017: 377; Feyzioğlu, 2010: 17-18; Arık, 1997: 23.

²⁸⁷ Demir, 2012: 364.

²⁸⁸ Arık, 1997: 23.

²⁸⁹ Demir, 2012: 365.

²⁹⁰ Feyzioğlu, 2010: 18.

²⁹¹ Çadırcı, 1991: 88.

Tablo 1. 11. Ele Alınan Defterde İsmi Geçen Kâtib ve Başkâtibler

Kâtipler	Başkâtibler
Mahkeme Kâtibi İsmail Efendi ²⁹²	Mahkeme Başkâtibi İsmail Efendi ²⁹³
Kâtib-i Mahkeme İsmail Hakkı Efendi ²⁹⁴	Mahkeme-i Şer'iyye Başkâtibi (Meveddetlü) İsmail Hakkı Efendi ²⁹⁵
Kâtib Ahmed Rıfat Efendi ²⁹⁶	Mahkeme Başkâtibi İsmail Hakkı Efendi ²⁹⁷
Mahkeme Kâtibi (Meveddetlü) İsmail Hakkı Efendi ²⁹⁸	Mahkeme Başkâtibi Meveddetlü İsmail Hakkı Efendi ²⁹⁹
Kâtib Hacı Osman Efendi ³⁰⁰	-
Moralî Kâtib Süleyman Efendi ³⁰¹	-
Kâtib el-Hâcc Osman Efendi ibn-i Mehmed ³⁰²	-
Kâtib Ahmed Efendi ³⁰³	-
Mahkemebaşı Kâtib Meveddetlü İsmail Hakkı Efendi ³⁰⁴	-
Mahkemebaşı Kâtib İsmail Hakkı Efendi ³⁰⁵	-

Kâtibler ve başkâtibler defterde ne şekilde geçiyorsa aslına uygun olarak ele alınmıştır. Buna göre kâtibler: İsmail (Hakkı) Efendi, Ahmed Rıfat Efendi, Hacı Osman, Süleyman Efendi iken, başkâtib İsmail (Hakkı) Efendi'dir. Kâtib ve başkâtib olarak kaydedilen İsmail (Hakkı) Efendilerin emin olunmamakla birlikte aynı kişi olduğu düşünülmektedir. Aynı isimlerin farklı unvanlarla da ele alınması dikkat çekmektedir.

Belli hallerde görevi başında bulunamayan kadı ve nâiblerin yerine başkâtiblerin mahkeme başkanlığı yaptığından bahsedilmişti. Kâtib ve başkâtiblerin önüne unvan olarak meveddetlü yazıldığı görülmektedir. Meveddetlü unvanının sözlükte rütbesi olmayan kadılar için kullanılan bir tabir³⁰⁶ olarak ele alınması, başkâtiblerin mahkeme başkanlığı yaptığını akıllara getirmektedir. Buradaki önemli olan husus kâtiblere de bu unvanın verilmiş olmasıdır. Yapılan araştırmalarda kâtiblerin mahkeme başkanlığı yaptığı bilgisine rastlanmamıştır. Ancak, açık bir şekilde *Mahkemebaşı Kâtib Meveddetlü İsmail Hakkı Efendi* kaydının varlığı, kâtiblerin de mahkeme başkanlığı yaptığını göstermektedir. Bu durum akıllara kesin olmamakla birlikte “baş-“ ibâresinin unutulduğunu düşündürmektedir. Daha önce kâtib ve başkâtib olarak kaydedilen İsmail (Hakkı) Efendilerin aynı kişi olabileceği üzerinde durulmuştu. Bunların yanı

²⁹² AŞS., 93, vrk. 9-a, 40-a, 50-b, 65-a, 90-b, 93-a,

²⁹³ AŞS., 93, vrk. 8-b, 9-b, 25-a.

²⁹⁴ AŞS., 93, vrk. 40-b.

²⁹⁵ AŞS., 93, vrk. 19-b, 41-b,

²⁹⁶ AŞS., 93, vrk. 45-a.

²⁹⁷ AŞS., 93, vrk. 40-b, 56-b, 91-b,

²⁹⁸ AŞS., 93, vrk. 46-a, 53-a/b, 58-a, 63-b, 64-b, 93-b.

²⁹⁹ AŞS., 93, vrk. 51-a/b, 92-a.

³⁰⁰ AŞS., 93, vrk. 50-b.

³⁰¹ AŞS., 93, vrk. 51-a.

³⁰² AŞS., 93, vrk. 51-a.

³⁰³ AŞS., 93, vrk. 61-b.

³⁰⁴ AŞS., 93, vrk. 64-a.

³⁰⁵ AŞS., 93, vrk. 43-a,

³⁰⁶ Pakalın, 1993/II: 497.

sıra daha önce ele alınan bilgiler doğrultusunda kadıların, nâibleri kâtibler arasından seçtiği de göz ardı edilmemelidir.

1.3.3.3. Kassâm

Sözlükte “bölen, taksim eden, kısım kısım ayıran (kimse)” olarak tarif edilen kassâm³⁰⁷, Ömer L. Barkan, İ. Hakkı Uzunçarşılı, Said Öztürk, E. Buğra Ekinci, Halil Cin ve Ahmet Akgündüz gibi şahsiyetler ve birçok kişi tarafından mahkemelerde görev yapan ayrı bir memur olarak tarif edilmektedir³⁰⁸. Ancak, Fatih Bozkurt bu duruma oldukça farklı bakmaktadır. O’na göre kassâm, ayrı bir memur olmamakla birlikte taksim işini de üzerine alan kişidir. Bozkurt’a göre zaman zaman kadı, çoğunlukla kâtib, bahsedilen işi yürütmektedir³⁰⁹.

Ele alınan deftere bakıldığında kassâmlıkla ilgili ayrı bir memurun varlığına rastlanmamaktadır. Ancak, “*Kalemiyye-i defter-i kassâm*” şeklinde kaydedilen vergiden de anlaşıldığı üzere, terekeyi taksim eden ve bunu deftere yazanın aynı kişi olduğu anlaşılmaktadır³¹⁰. Bu durum, Bozkurt’un kassâmlık görevini de üzerine alan kâtib iddialarını destekler niteliktedir.

1.3.3.4. Şühûdü’l-hâl

Duruşmaların herkese açık olduğunu, yargılamanın kurallara uygun bir şekilde gerçekleştiğini göstermek için davalar şahitler önünde yapılmaktaydı. Kadıların yardımcıları arasında yer alan *şühûdü’l-hâl*, mahkemeye taşınan hukukî anlaşmazlıkların şahitleri değil, mahkemede görülen yargılamanın gözlemcileri konumundadırlar. Dinleyici olarak mahkemede bulunan kişiler arasından da seçilebilen şühûdü’l-hâl, dinleyici olarak kimsenin bulunmadığı zamanlarda muhızrlar arasından seçilmekteydi³¹¹.

Birkaç kişiden oluşabilen şühûdü’l-hâl, gerekli görüldüğü hallerde 20-30 kişiye kadar çıkabilmekteydi. Kadılar genel olarak şer’î ve örfî hukuku iyi bilen kişiler arasından seçilmektedir. Ancak, görev yaptığı bölgenin örf ve âdetlerine hâkim olamaması sebebiyle tereddüte düştüğü durumların olduğu da bilinmektedir. Bu gibi durumlarda şühûdü’l-hâl ile fikir alışverişinde bulunarak karara varmaktadır. Ayrıca fikhî konularda kazâ müftüsüne danışmakta veya şeyhülislamdan fetva isteyebilmektedir³¹². Bölgenin ileri gelen şahsiyetleri arasından da seçilen şühûdü’l-hâl, davanın işleyişine veya kadı/nâib’in verdiği karara herhangi

³⁰⁷ Ayverdi, 2010: 626.

³⁰⁸ Barkan, 1966: 4; Uzunçarşılı, 2014: 124; Öztürk, 1977: 393-394; Ekinci: 2017: 377; Cin ve Akgündüz, 1990: 280.

³⁰⁹ Kassâmlıkla ilgili ayrıntılı incelemeleri ve çıkarımları için bkz. Bozkurt, 2011: 111-131.

³¹⁰ AŞS., 93, vrk. 12-a.

³¹¹ Çadircı, 1991: 90; Aydın, 2019: 84.

³¹² Ünal, 1997: 239.

bir şekilde müdahalede bulunmaz ancak, varlıklarıyla kadı/nâib'i baskı altında tutarak adil karar vermesini sağlarlardı³¹³. Bu şekilde bakıldığında doğrudan değil dolaylı bir şekilde etkilerinin olduğu görülmektedir.

Şühûdü'l-hâl arasında bulunan şahıslara bakıldığında öncelik sırasına göre kadı ve müderrisler, daha sonra bölgenin önemli şahsiyetleri arasında yer alan örf görevlileri, şehir kethüdası, muhızrlar ve yeniçerilerin kaydedildiği görülmektedir. Eğer davaya taraf olanlar arasında meslek veya sosyal gruptan olan kişiler varsa, şahitler arasında da bu zümreden kişiler bulunmaktaydı³¹⁴. Ayrıca saygın kişilerin ismi kıymet ve hürmet ifade eden unvanlarıyla birlikte, sıradan olarak ifade edilen kişilerin ise isimlerinin yanı sıra en fazla mahalleleri ve meslekleri yazılmaktaydı³¹⁵. Bunların yanı sıra şühûdü'l-hâl'in gerekli hallerde keşif yapıldığı sırada bölgede bulunmaları, yargılamanın her aşamasına şahitlik ettiklerini göstermektedir³¹⁶.

Tablo 1. 12. Ele Alınan Defterde Şühûdü'l-hâl Arasında Yer Alan Şahsiyetler³¹⁷

A'zâ (Fütüvvetlü)	Dikici	Kasab	Mumcu	Tamgacı
Attar	Divân-ı Hümâyûndan	Katırcı	Muytâb	Terzi
Ayân	Dülger	Kavvâs	Müftü (Fekâhetlü)	Topçu Binbaşı
Bağcı	Dürzî	Keresteci	Mühendis Kolağası	Tüccar
Bakkal	Eytâm Müdürü	Kethüdâ	Mülâzım	Tüccar-ı Hayriyyeden
Baş Hâfiz	Fakîh	Kuyumcu	Mültezim	Ulemâ
Bâyi'	Gemici	Kürrâsçı?	Nalçacı	Yağcı
Berber	Hâfiz	Me'zûn-ı Bi'l-iftâ (Fekâhetlü)	Papas	Yiğitbaşı
Bezci	Hammâm/Hammâmî	Menzilci	Pâsbân	Zabtiye
Boyacı	Hânedândan	Miralay	Pazar Ağası	Zabtiye Çavuşu
Çilingir	Hatabcı	Mu'allimü's-sıbyân	Reis	Zabtiye Hazînedârı
Çorbacı	İmam	Mu'tak Gulâm	Sandık Emîni	Zenci Mu'tak Zabtiye
Debbağ	Kahvecibaşı	Mu'teberân-ı Tüccâr	Şehbender	-
Dellâl	Kâhyâ	Muhtar	Şehbender Vekili	-
Deveci	Karantina Müdürü	Mukayyid	Şeyh	-

Tablodaki şahsiyetlerin yanı sıra kadı/nâiblerin yardımcısı ve mahkeme görevlisi olan kâtib/başkâtib ve muhızr/muhızrbaşılardan sıklıkla şühûdü'l-hâl kısmında yer aldıkları görülür. Bahsi geçen şahsiyetler, davanın önemine göre kendilerine yer bulmaktadırlar. Alelade bir davanın şahitleri arasında Antalya Hanedânı'ndan veya Ulemâdan bir şahsı görmek pek olağan değildir.

³¹³ Aydın, 2019: 84.

³¹⁴ Taş, 2008: 33; Kılıç, 2012: 301.

³¹⁵ Erçin, 2015: 20.

³¹⁶ Demir, 2012: 374.

³¹⁷ AŞS., 93, vrk. 3-a, 8-b, 40-a/b, 9-a/b, 51-a/b, 63-b, 84-b, 92-a, 43-a, 70-a, 10-b, 11-a/b, 94-a, 12-b, 14-b, 19-b, 42-a/b, 85-a, 27-a, 41-b, 54-b, 55-a, 56-b, 64-a/b, 88-b, 90-b, 91-b, 53-a/b, 46-a, 83-b, 50-b, 67-b, 86-b, 58-a, 69-b, 80-a/b, 81-a, 68-a/b, 71-a, 93-a, 87-b.

Ayrıca ele alınan deftere bakıldığında toplam 71 hükümde şühûdü'l-hâl kısmı bulunurken 36 hükümde bulunmadığı görülmüştür³¹⁸. Şühûdü'l-hâl'in bulunmadığı hükümlerin konuları şu şekildedir: Alacak-verecek davası, gayrimenkul alım-satımı, malı gasp davası, boşanma davası, evlilik akdi, tereke taksiminde karışıklık, haksız bir şekilde beytû'l-mâl'a aktarılan mallar, fi'l-i şenî' davası, belli bir ücret karşılığı mirastan feragat, boşanmaya itiraz, miras taksiminde anlaşmazlık, miras üzerinde hak talebi. Bunlar arasında merkezden gelen yazılar bulunmamaktadır.

Zimmî olarak da tabir edilen Osmanlı tebaası olan Gayrimüslimlerin, kendi aralarındaki davalarda birbirlerine tanıklık/şahitlik etmelerinde herhangi bir engel yoktu. Ancak, Gayrimüslim, Müslüman aleyhinde şahitlik yapamazdı. Müslümanların ise Gayrimüslimler aleyhinde tanıklık yapmasının önünde herhangi bir engel bulunmamaktaydı. Tanzimat'ın ilanından sonra Batılı Ülkelerin baskısıyla, Nizâmiye Mahkemeleri eliyle Gayrimüslimlerin tanıklığı kabul edilmiştir. 1856'dan itibaren İngiliz konsolosluk raporlarına yansıyan bilgilerden anlaşıldığı üzere, Hristiyanların şahitlikleri kabul edilmeye başlanmıştır. Ancak, devletin yıkılışına kadar şer'iyeye sicillerine yansıyan davalarda böyle bir duruma rastlanmamaktadır³¹⁹.

Ele alınan deftere bakıldığında bahsedildiği gibi, bir Gayrimüslimin her ne konuda olursa olsun Müslüman karşısında şahitlik/tanıklık yaptığı görülmemektedir. Bununla birlikte dava konusundan bağımsız (gayrimenkul alım-satımı, alacak-verecek davası vs.) Müslüman-Gayrimüslim arasındaki davalarda, iki farklı Gayrimüslim arasındaki davalarda şahitler arasında Müslümanların yer aldığı görülmektedir. Müslüman-Müslüman, Müslüman-Gayrimüslim arasındaki davalarda şahitler arasında hiçbir şekilde Gayrimüslim yer almamaktadır. Yani davaya taraf olan bir Müslüman varsa şahitler arasında hiçbir şekilde Gayrimüslimin ismi yer almamaktadır.

1.4. Askerî Teşkilât

1.4.1. Asâkir-i Zabtiye Teşkilâtı

Zabtiye teşkilâtı, Tanzimat devrinde devletin halkın can, mal, ırz ve namus dokunulmazlığını koruyacağına dair beyanı çerçevesinde iç güvenliği sağlamak adına 8 Haziran 1844'te Tımar Teşkilâtı'nın kaldırılmasının ardından kurulmuştur. Bu teşkilâtın temelleri 1839'da daha Tanzimat devrinin ilk zamanlarında kurulan *umûr-ı zabtiyye* ile

³¹⁸ AŞS., 93, vrk. 3-a/b, 5-b, 8-a/b, 9-b, 10-b, 11-b, 26-b, 29-b, 32-b, 33-b, 34-a, 35-b, 37-a, 42-a, 43-b, 45-b, 46-b, 51-a, 53-b, 54-b, 55-b, 56-b, 57-a, 58-a, 61-b, 69-b, 70-a/b, 78-a, 84-a, 87-a, 88-a, 90-b, 92-b.

³¹⁹ Ercan, 2001: 250; Bozkurt, 1989: 115-116.

atılmıştır³²⁰. Ayrıca Zabtiye Teşkilâtı'nın kurulmasıyla derbentçilik görevini üstlenmiş olan martulos ve pandorların işlerine de son verilmiştir³²¹.

Bahsedilen teşkilâtın şimdiki polis ve jandarmaların yapmış olduğu görevleri üstlendiği görülmektedir. Kuruluş ve işleyiş itibarıyla daha çok jandarmayı andıran zabtiye teşkilâtı, vali ve kaymakamların denetiminde olması ve günümüzdeki polislerin görevlerini üstlenmesi oldukça dikkat çekicidir. Zabtiyeler, teşkilâtın kuruluşunun ilk döneminde işlemiş oldukları suçlar neticesinde diğer kamu görevlilerinde olduğu gibi yargılanırken, ilerleyen yıllarda asker oldukları ileri sürülerek askerî birlikte yargılanmalarına karar verilmiştir³²².

1846 yılına gelindiğinde Zabtiye Müşiriyeti kurulmuş ve zabtiye birlikleri bu kuruma bağlanmıştır. Müşiriyet ilk iş olarak *Zabtiye Askerine Dair Nizâmât* adı altında bir nizamnâme hazırlamıştır. Nizamnâme ile zabtiye birliklerinin nerelerde kurulacağı da belirlenmiştir. Bu doğrultuda nizamnâmenin nüshaları Anadolu ve Rumeli ordusu komutanlıklarına da gönderilmiştir. Rumeli'de Edirne, Silistre, Vidin, Niş, Üsküp, Manastır, Selanik Eyaletleri ve ayrıca Gelibolu Sancağı ile Erbaa Kazâsı, Anadolu'da ise Hüdavendigar, Kastamonu, Ankara, Sivas, Konya, Aydın ve Saruhan Eyaletleri, Biga ve Kocaeli Sancaklarında ilk zabtiye birlikleri kurulmuştur³²³.

Ele alınan defterde zabtiye olarak ismi geçen şahıslar: Zabtiye İlyas³²⁴, Zabtiye Nuri, Hüsamlı Zabtiye³²⁵, Zabtiye Çavuşu Mustafa Ağa³²⁶, Zabtiye Feyzullah³²⁷, Zabtiye Mehmed (Mübâşir Arab Çil İbrahim oğlu)³²⁸, Asâkir-i Zabtiye neferâtından Zenci mu'tak Server³²⁹, Zabtiye Denizlili Ali Ağa ibn-i Mehmed, Asâkir-i Zabtiye neferâtından Ali Ağa, Zabtiye neferâtından Kürdoğlu Mustafa ibn-i Hasan bin Abdullah³³⁰, Şakir Ağa ibn-i Abdullah bin Abdullah³³¹, Zabtiye Bölükbaşısı Ali Ağa, Zabtiye Osman Çavuş³³², Süvârî-i Asâkir-i Zabtiye neferâtından Mumcu Hâcî Mehmed Ağa oğlu İsmail³³³, Asâkir-i Zabtiye neferâtından Ali

³²⁰ Çadırcı, 1999: 187; Özcan, 2013: 129.

³²¹ Halaçoğlu, 1991: 161. *Martulos*: Osmanlı'da 15 ve 19. yüzyıllar arasında çoğunlukla Hristiyan tebaadan oluşturulan ve Rumeli'de ordunun geri hizmetlerinde güvenliği, asayişini sağlama gibi işlerde kullanılan askerî teşekkül. *Pandor*: Osmanlılar döneminde Rumeli'de derbentçi, kır bekçisi gibi koruma ile görevli kimse. Ayverdi, 2010: 773, 974.

³²² Çadırcı, 1999: 187.

³²³ Sönmez, 2007: 2857; Sönmez, 2006: 202-203.

³²⁴ AŞS., 93, vrk. 11-a.

³²⁵ AŞS., 93, vrk. 25-a.

³²⁶ AŞS., 93, vrk. 27-a.

³²⁷ AŞS., 93, vrk. 30-b.

³²⁸ AŞS., 93, vrk. 41-a, 58-a.

³²⁹ AŞS., 93, vrk. 45-b, 55-b.

³³⁰ AŞS., 93, vrk. 51-a.

³³¹ Aslen Kastamonulu olup bir süredir Antalya hükümet konağında zabtiyelik yapmakta iken vefât etmiş. Mirasçısı bulunamadığı için mallar beytü'l-mâl'a aktarılmış.

³³² AŞS., 93, vrk. 52-b.

³³³ AŞS., 93, vrk. 53-b.

Çavuş³³⁴, Ispartalı Zabtiye-i sâbık Hüseyin Çavuş ibn-i Mustafa³³⁵, Asâkir-i Zabtiye neferâtından Moravî Hüseyin Ağa³³⁶, Zenci mu‘tak Zabtiye el-Hâcc Said³³⁷, Zabtiye Kahveci Mehmed³³⁸, Zabtiye Kadri³³⁹, Zabtiye Moravî İsmail³⁴⁰, Gümrük Zabtiyesi Ispartalı Hüseyin Ağa³⁴¹, Zabtiye Arnabut el-Hâcc Hüseyin ibn-i ...³⁴², Asâkir-i Zabtiye neferâtından Mumcuoğlu İsmail³⁴³, Mübâşir-i Zabtiye neferâtından Arnabut Abdulfettah³⁴⁴, Asâkir-i Zabtiye neferâtından Aydınli Zeybek Mustafa³⁴⁵, Zabtiye Hazînedârı el-Hâcc Ahmed Ağa, Zabtiye Davud oğlu Ahmed, Zabtiye Burdurî Mustafa Çavuş³⁴⁶.

Zabtiyelerin isimlerinin geçtiği kayıtlar şu şekildedir: Vefât sonucu miras taksimi (hem mûris hem de vâris), şühûdü’l-hâl, terekenin alacaklı/borçlu kısmı, dava görülürken taraflardan biri mahkemede hazır bulunmuyorsa sonucu bildirmek ve son olarak mirasta bahsedilen mallar usule uygun bir şekilde satıldıktan sonra hükümete düşen verginin teslim edilmesinde görevli.

Kayıtlara bakıldığında zabtiyelerin çeşitli şekillerde (zabtiye, asâkir-i zabtiye vs.) kaleme alındığı görülmektedir. Buna göre normal zabtiyelik haricinde zabtiye çavuşu, gümrük zabtiyesi, hükümet konağı zabtiyesi, zabtiye bölükbaşı, süvârî (atlı) zabtiye, zabtiye hazînedârı gibi kayıtlara da rastlanmaktadır.

Şakir Ağa ibn-i Abdullah bin Abdullah’ın aslen Kastamonulu olup, bir süredir Antalya hükümet konağında zabtiyelik yaptığı ve burada vefât ettiği görülür ki bu durum “*Teke sancağı zabtiye kuvvetlerinin ihtiyaca cevap veremediğinden, Kastamonu veya Trabzon’dan azaltılan neferlerden karşılanması*”³⁴⁷ özeti ile arşivde yer alan belgedeki örnekten de hareketle Şakir Ağa’nın da aynı şekilde Antalya’ya gönderilmiş olabileceğini akıllara getirmektedir. Aynı durum Denizlili, Ispartalı, Burdurî, Arnabut, fi’l-asl Malatyalı şeklinde kaydedilen şahıslar için de geçerlidir.

“Mu‘tak” ibaresi, bu şahısların daha önce köle olup efendileri tarafından azat edildiğini göstermektedir. Bahsedilen kayıtlar zabtiye teşkilâtı içine böyle şahısların da katılabileceğini göstermesi adına oldukça önemlidir.

³³⁴ AŞS., 93, vrk. 54-b.

³³⁵ AŞS., 93, vrk. 55-b.

³³⁶ AŞS., 93, vrk. 56-b.

³³⁷ AŞS., 93, vrk. 58-a.

³³⁸ AŞS., 93, vrk. 72-a.

³³⁹ AŞS., 93, vrk. 75-b.

³⁴⁰ AŞS., 93, vrk. 77-a.

³⁴¹ AŞS., 93, vrk. 77-b.

³⁴² AŞS., 93, vrk. 86-a.

³⁴³ AŞS., 93, vrk. 88-a.

³⁴⁴ AŞS., 93, vrk. 91-a.

³⁴⁵ AŞS., 93, vrk. 92-b.

³⁴⁶ AŞS., 93, vrk. 94-a.

³⁴⁷ BOA. DH.TMIK.S., 28–78.

1.4.2. Redif Teşkilâtı

2. Mahmud'un 1826'da Yeniçeri Ocağı'nı lağvetmesinin ardından Asâkir-i Mansûre-i Muhammediyye adıyla yeni bir ordu oluşturulmuştur. Bu orduya destek olması adına 8 Temmuz 1834'te yayınlanan Redif Kanunnamesi/Nizamnâmesi ile redif askerî teşkilâtı kurulmuştur. Ayrıca teşkilâtın kuruluşu 2. Mahmud önderliğinde, üst düzey devlet görevlilerinin de katılımıyla Meşveret Meclisi'nde kararlaştırılmıştır. Bu yedek ordunun amacı; yeni orduya destek sağlamak ve halk uzun süre zorunlu hizmette tutulmadan bulundukları bölgelerde eğitilerek iç güvenliği sağlamaktır³⁴⁸.

Redif teşkilâtına alınacaklar 23-32 yaş aralığı arasındaki kişiler arasından, kura usulüyle seçilmekteydi. Bu şahıslarda aranan özellikler arasında yaş sınırının yanı sıra askerliğe engel bir durumunun olmaması da yer almaktadır. Tüm şartlar yerine getirilip redif teşkilâtına seçilenler belli olduktan sonra, sancak mutasarrıfı veya valiler tarafından İstanbul'a Bâb-ı Seraskerî'ye bildirilecektir. Mütesellim ve voyvodalar bu göreve yardımcı olmakla birlikte asıl sorumlular mutasarrıf ve valilerdir³⁴⁹.

Mart 1846'ya gelindiğinde kura usulü ile asker alma ve askerlikle ilgili birtakım işler sağlam bir temele oturtulmuştur. Ayrıca her ordu bölgesinde muvazzaf alayların miktarı kadar redif bölgeleri oluşturulmuş, her bölgede ise dört taburlu bir redif alayının kurulması uygun görülmüştür. Muvazzaflık süresi biten asker, yılda bir kez bağlı bulunduğu tabur merkezlerinde bir ay eğitim alacak ve aynı süre içinde muvazzaf erat gibi maaş ve tayinat alacaktır. Bu değişiklikler çerçevesinde redif teşkilâtı yedek ordu mahiyeti kazanmıştır³⁵⁰.

Redif Teşkilâtı'nın ilk kurulduğu yerler arasında Antalya (Teke) bölgesi de yer almaktadır. Bu bölgede bir tabur yeterli görülmeyerek Terkemiş Hassı (Burdur ve çevresi) ile birleştirilerek bir tabur oluşturulmasına karar verilmiştir. Böylece Teke Sancağı için Antalya Muhassılı Osman Paşa ve Terkemiş Hassı Voyvodası Ahmet Azmi Bey girişimlere başlamıştır³⁵¹.

Ele alınan deftere bakıldığında Redif Teşkilâtı'na mensup olan bir kişiye rastlanmıştır. O da Asâkir-i Redîfe-i Şâhâne yüzbaşlarından Hüseyin Ağa ibn-i Ebubekir bin Abdullah'tır³⁵². Bu kayda ölüm sonucu miras taksiminde rastlanmıştır. Şahıs bizzat mûristir. Borç ve alacakları hesap edildiğinde toplam 10.403 kuruşluk serveti, şahsın ekonomik durumunun pek de iyi olmadığını göstermektedir. Ancak, haziran ve temmuz maaşlarından artı kalan meblağın 1.033

³⁴⁸ Özcan, 2007: 524; Dinç, 2018: 193.

³⁴⁹ Çadırcı, 1963: 67.

³⁵⁰ Bolat, 2000: 75-76.

³⁵¹ Dinç, 2018: 197-198.

³⁵² AŞS., 93, vrk. 88-b, 89-a.

kuruş olması toplam servetinin neden bu kadar düşük olduğu hususunda birtakım şüpheler uyandırmaktadır. Ayrıca Hüseyin Ağa'nın çift ortağından alacağına olması, çiftçilikle de uğraştığını göstermektedir.

1.4.3. Topçu Ocağı

Sözlükte Kapıkulu Ocağı teşekküllerinden birinin adı³⁵³ olarak tarif edilen Topçu Ocağı, top dökmek ve muharebede top kullanmak üzere iki kısımdan oluşan yaya birliğidir³⁵⁴. Bu ocakta çeşitli büyüklükte güller atan irili ufaklı toplar imal edilir ve bu toplar üzerinde eğitim yapılırdı. Ayrıca top dökmek ve kullanmak üzere iki kısma ayrılan bu ocağın temelini Acemi Ocağı oluşturmaktadır³⁵⁵.

Osmanlı'da ilk top kullanımı 1. Murat döneminde Kosova muharebesi sırasında gerçekleşmiştir. Fatih Sultan Mehmed ve Kanuni Sultan Süleyman dönemlerinde ise top kullanımı en üst seviyeye çıkmıştır³⁵⁶. 17. yüzyıldan itibaren ise Avrupa sanayisinin gelişmesiyle birlikte Osmanlı topçuluğu gerilemeye başlamıştır. Bu vaziyeti takiben 3. Mustafa devrinde getirilen Baron de Toth ve 3. Selim devrinde görevlendirilen Hüseyin Rıfkı Efendi ile Topçu Ocağı'nda ıslahat çalışmalarına başlanmıştır³⁵⁷.

Pek çok hadisenin cereyan ettiği ve oldukça inişli çıkışlı bir durumu olan Topçu Ocağı, Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılması sırasında devlete sadık kalmış, 1832'de Tophane Müşirliği kurulmuş ve ocağın idaresi bu müşirliğe verilmiştir. Abdülmecid ise Meclis-i Tophâne-i Âmire'yi kurarak ocağı bu meclisin idaresine vermiştir³⁵⁸.

Ele alınan defterde Topçu Ocağı'yla ilişkisi olan şahıslar: Topçu Bahçıvan³⁵⁹, Asâkir-i Şâhâne topçu altıncı alayının birinci taburunun üçüncü bölüğünde altıncı nefer olup vefât eden Mehmed bin Hüseyin³⁶⁰, Binbaşısı rif'atlı İbrahim Ağa³⁶¹.

Vefât eden Mehmed bin Hüseyin'in kimi kimsesi olmadığı için toplam 155 kuruş olan malvarlığı, Binbaşısı rif'atlı İbrahim Ağa'ya teslim edilmiştir. Ayrıca Topçu Bahçıvan, kaydından da anlaşılacağı üzere Topçu Ocağı'nda görev yapan bu şahıs, aynı zamanda bahçıvanlık da yapmaktadır. Yahut Topçu Ocağı'nda bahçıvanlıkla görevlidir.

³⁵³ Pakalın, 1993/II: 512.

³⁵⁴ Uzunçarşılı, 1988b: 35.

³⁵⁵ Özcan, 2001: 347.

³⁵⁶ Uzunçarşılı, 1988b: 35.

³⁵⁷ Kütükoğlu, 1994: 622.

³⁵⁸ Çelik, 2009: 548.

³⁵⁹ AŞS., 93, vrk. 30-b.

³⁶⁰ AŞS., 93, vrk. 34-b.

³⁶¹ AŞS., 93, vrk. 34-b, 46-a, 79-a.

1.5. Dînî Görevliler

1.5.1. Nakîbü'l-Eşrâf Kaymakamı

Seyyid ve şeriflerle ilgili işlere bakan bir yetkiliyi ifade eden nakîbü'l-eşrâf kaymakamı, bir topluluğun başkanı anlamına gelen *nakîb* kelimesiyle Hz. Muhammed'in, kızı Hz. Fatma'nın iki oğlundan Hasan'ın soyunu ifade eden *eşrâftan* oluşan bir terimdir³⁶². Hz. Fatma'nın oğlu Hz. Hasan'ın soyundan gelenlere *şerif*, diğer oğlu Hz. Hüseyin'in soyundan gelenlere ise *seyyid* denilmektedir. Osmanlı Devleti, büyük İslâm camiası teşkil etmeye başladığı zamandan itibaren ülkeye gelen seyyid ve şerif olarak zikredilen kişilere hürmet göstermiş ve hatta bu şahısları vergilerden muaf tutarak ellerine berat verilmiştir³⁶³.

Osmanlı Devleti'nde seyyid olarak kabul edilmenin ön şartı seyyid olan bir babanın çocuğu olmaktır. Annesi köle bile olsa babası seyyid ise doğan çocuk seyyid olacaktır. Eğer anne seyyide veya şerife ise eşi kendi statüsü dışında olsa bile bu şahıslardan doğan çocuklar annesinin statüsünü alarak şerif/şerife unvanı alırlar. Ayrıca hem anne hem de babası seyyid/seyyide, şerif/şerife olanlardan doğan çocuklar statü olarak üst düzeydir³⁶⁴.

Bunların yanı sıra nakîbü'l-eşrâf makamı, çoğunlukla *sâdât* olarak ifade edilen ulema sınıfının üst düzey şahsiyetleri arasından seçilmektedir. Ayrıca bu görevi üstlenen kişilerin kazasker ve şeyhülislam olarak atandıkları ve hatta iki görevi birlikte yürüttükleri de görülmektedir. Bu şahısların nakîbü'l-eşrâflık görevinde ömür boyu kaldıkları görülmekle birlikte, çeşitli sebeplerden dolayı görevden el çektiler, görevden feragat ettikleri yahut başka bir göreve atanmaları neticesinde mevcut durumunda değişiklik olmaktadır. Aksi durumda genel olarak vefât sonucunda görevleri son bulmaktadır³⁶⁵.

Ele alınan deftere bakıldığında nakîbü'l-eşrâf kaymakamı olarak herhangi birinin ismi geçmemekle birlikte seyyid/seyyide unvanıyla/ismiyle yer alan kişiler ise şu şekildedir: Seyyide bint-i İbrahim³⁶⁶, Seyyid Ahmed es-Seyyid Köse Ali³⁶⁷, es-Seyyid Mustafa Mesud en-nâibi'l-vekîl-i Nâhiye-i İstanos³⁶⁸.

Bu unvan ve isimlere miras taksiminde, terekenin alacak/verecek kısmında rastlanmaktadır. Seyyid Ahmed es-Seyyid Köse Ali kaydı seyyidliğin babadan oğula geçtiği hususu açısından oldukça önemli bir kayıttır. Ayrıca es-Seyyid Mustafa Mesud'un İstanos Nâhiyesi nâib vekilliği yaptığı görülmektedir.

³⁶² Buzpınar, 2006: 322.

³⁶³ Uzunçarşılı, 2014: 167-169.

³⁶⁴ Işık, 2013: 83.

³⁶⁵ Yılmaz, 2018: 729.

³⁶⁶ AŞS., 93, vrk. 31-a, 32-a.

³⁶⁷ AŞS., 93, vrk. 37-b.

³⁶⁸ AŞS., 93, vrk. 82-b.

Bunların yanı sıra defterde ismi geçen Şerifeler ise şu şekildedir: Şerife³⁶⁹, Şerife bint-i Süleyman³⁷⁰, Şerife Hâce³⁷¹, Yeşil Ördek nâm-ı diğer Şerife³⁷², Şerife bint-i Mehmed³⁷³, Bekir kızı Şerife³⁷⁴, Moravî Şahoğlu zevcesi Şerife Hâtûn³⁷⁵, Şerife bint-i Hüseyin ibn-i Abdullah³⁷⁶.

1.5.2. Müderris

Osmanlı ilmiye teşkilâtı kadılık, müftülük ve müderrislik olarak üç temel görevden oluşmaktaydı. Bu görevliler arasında yer alan müderris, medreselerde çeşitli dersler veren hocalar olarak tanımlanabilir. Medreselerin ortadan kalkmasından sonra da bu tabir kullanılmaya devam etmiştir. Ayrıca 19. yüzyılda açılan batı tarzı eğitim kurumlarında da eğitimciler müderris unvanı verilmiştir³⁷⁷.

Hâşiye-i Tecrid olarak ifade edilen en alt düzeydeki bir medreseden başlayıp sırasıyla devam edip, son olarak sahn düzeyinde bir medresedeki eğitimi sonunda icazet alan öğrenci, müderris unvanı ile mezun olmaktadır. Sahn derecesindeki medreseden mezun olan müderris, hangi bölgede görev almak istediğine göre (Anadolu ya da Rumeli) *ruznâme* veya *matlâb* adındaki deftere ismini yazdırır ve görevlendirmeyi beklerdi. Beklemeye *nevbet* (nöbet) bekleyen müderris adayına *mülâzım*, bu usule ise *mülâzemet* denilmektedir. Bekleme süresi boyunca bu aday bir müderrisin yanında yardımcılık yaparak müderrislik adına tecrübe kazanmaktadır³⁷⁸.

Bir medresede müderrislik açığı varsa buraya birden fazla aynı derece müderris başvuru yapabilmekteydi. Kimin atanacağına ise yapılacak olan sınav sonucunda karar verilmektedir. Yapılan imtihan ise şu şekildedir: Mevzubahis durumunda müderrislere herhangi bir mesele hakkında soru sorulur ve bu konu hakkında görüşleri dinlenirdi. Ayrıca aynı konu hakkında birer rapor hazırlamaları istenirdi. Bu raporlar da heyet tarafından incelendikten sonra aralarından biri boş konuma atanırdı. İmtihanlar genellikle câmilerde yapılmakla birlikte, bu imtihanlara bölgenin kazaskeri de katılmaktadır. Müderrislerin azledilmeleri ise şu hallerde gerçekleşmektedir: Şer'î bir engeli bulunmadan görevini terk etmek, amirlerine kötü

³⁶⁹ AŞS., 93, vrk. 14-a, 15-a, 19-a/b, 75-a/b, 76-b, 77-a, 86-a/b.

³⁷⁰ AŞS., 93, vrk. 20-b.

³⁷¹ AŞS., 93, vrk. 31-b.

³⁷² AŞS., 93, vrk. 39-a.

³⁷³ AŞS., 93, vrk. 41-a/b.

³⁷⁴ AŞS., 93, vrk. 75-b.

³⁷⁵ AŞS., 93, vrk. 79-a.

³⁷⁶ AŞS., 93, vrk. 91-a.

³⁷⁷ İpşirli, 2020: 467.

³⁷⁸ Akyüz, 2016: 76.

davranmak ve edep dışı sözler söylemek, muîdlik ve mülâzımlığı para ile bir başkasına devretmek, satmak³⁷⁹.

Müderisler atandıkları medreselere göre unvan almaktadır. Bu unvanlar ise şu şekildedir: Birinci sınıf olanlar (kibâr-ı müderisîn) Darü'l-Hadis, Süleymaniye, Hâmise-i Süleymaniye, Mûsıla-i Süleymaniye Müderisleri, ikinci sınıftan olan müderisler Hareket-i Altmışlı, İbtidâ-i Altmışlı, Sahn-ı Semân Müderisleri, üçüncü sınıf olanlar ise Mûsıla-i Sahn Müderisleri olarak adlandırılmaktadırlar³⁸⁰. Müderisler çoğunlukla sahn derecesinde müderislik yaptıktan sonra maddi açıdan daha iyi olan kadılığa geçmek istemektedirler. Müderisler derecelerine göre kazâ, sancak ve vilayetlere (Şam, Halep, Mısır vs.) kadı olarak atanabilmektedirler. Ayrıca bu durumun sakıncaları da vardı. Müderislik yapan şahısların görevini kadılığa veya mevcut durumundan daha kârlı farklı bir memurluğa geçmek için kullanmaları, öğretim ve bilimle uğraşmalarını engellemektedir³⁸¹.

Ele alınan deftere bakıldığında medrese olarak yalnızca Çakallıklı Hüseyin Efendi Medresesi³⁸² yer alırken, müderis olarak ismi geçen kişiler ise şu şekildedir: Müderis Ahmed Efendi³⁸³, Müderis-i Kirâm'dan Ahmed Efendi³⁸⁴. Bu ikisi aynı kişi olmakla birlikte 2 gün arayla vefât eden karı-kocanın çocuklarına vasî olarak atandığı görünmektedir. Aslında vefât tarihleri yazılmamakla birlikte, miras kayıt tarihleri arasında 2 gün fark vardır. Birkaç sene arayla vefat etmişler ve miras taksimi yeni yapılmış olabilir. Ayrıca Müderis Ahmed Efendi ilk kayıta miras taksimi için bizzat mahkemeye başvurmuştur.

1.5.3. Müftü

Şehir hayatında sözü geçen, saygın biri olan müftü, devlet merkezinde bulunan ve ulemânın başkanı olan Şeyhülislâmın devletin merkezinde gördüğü işleri, eyalet ve sancak merkezlerinde, büyük kentlerde o'nun adına yürüten kişidir. Müftülerin işleri *hanefî* mezhebi hükümlerine göre yürüttükleri de bilinmektedir. Yöneticilerin, kadı'nın veya halkın üstesinden gelemedikleri dînî hususlarda o'na danışılır, böylelikle verdiği kararlara *fetvâ* denilirdi. Geçimlerini ise fetvâ isteyen kişiden ücret alarak sağlamaktadırlar. Zaman zaman kendisine Şeyhülislâm denildiği de görülmektedir. 16. yüzyıldan sonra ise müftü, bütün ilmiye sınıfının reisi konumuna getirilmiş, müderisler ve mevâlî olarak tanımlanan kadılar da o'nun idaresi

³⁷⁹ Uzunçarşılı, 2014: 72-73; Akyüz, 2016: 76.

³⁸⁰ Akgündüz, 1988: 65.

³⁸¹ Uzunçarşılı, 2014: 75; Akyüz, 2016: 76.

³⁸² AŞS., 93, vrk. 42-a.

³⁸³ AŞS., 93, vrk. 14-a.

³⁸⁴ AŞS., 93, vrk. 15-a.

altına verilmiştir³⁸⁵. Ayrıca Osmanlı Devleti'ndeki müftüler iki kısma ayrılmaktadır. İlki tüm İlmiye Teşkilâtı'nın başı olan müftü yani Şeyhülislâm, diğeri ise kenar müftüleri denilen müftülerdir³⁸⁶.

Merkez ve taşrada bulunan müftülerin tamamı bir Müslüman aileye mensup ve iyi bir din eğitimi almış kişilerden oluşmaktadır. Müftülerin arasında din eğitiminin yanı sıra fennî ilimlere de hâkim olanlar vardı³⁸⁷. Meclis-i idârenin tabii üyeleri arasında bulunan müftü, görev yaptığı bölgenin ulemâsına başkanlık yapmakla birlikte, medrese nizamnâmesine uygun olarak müderrislerin görevlerini ifasında görevlidir³⁸⁸. Ayrıca kadıların dînî hususlarda tereddüte düştüğü durumlarda müftüye danıştığından bahsedilmiştir. Müftüler yargılamadaki bu konumundan dolayı kendisine bilirkşi (dînî konularda) sıfatı da yakıştırılmaktadır. Ayrıca davasında haklı olduğuna inanan kişiler müftüye danışarak haklılığını gösteren şer'î hukuka göre düzenlenmiş fetvâ almakta ve bu belgeyi kadıya taktim etmektedirler³⁸⁹.

Ele alınan deftere bakıldığında Antalya müftüsü olarak ismi geçen kişi Mustafa Efendidir. Eski müftü ise Hasan Vehbi Efendidir. Bu şahısların isimlerinin ne şekilde kaydedildiğine bakılacak olursa: A'zâ'dan müftü-i esbâk Hasan Vehbi Efendi³⁹⁰, a'zâ'dan mükerremetlü Hasan Vehbi Efendi³⁹¹, müftü-i belde fekâhetlü el-Hâfız Mustafa Efendi³⁹², me'zûn-ı bi'l-iftâ fekâhetlü Mustafa Efendi³⁹³.

Eski müftü Hasan Vehbi Efendi'nin hâlihazırda meclis a'zâlığı yaptığı görülmektedir. Bu şahsın ismine gayrimenkul alım-satımında (menzil tarifinde) ve şühûdü'l-hâl arasında rastlanmıştır. Aktif olarak müftülük yapan Mustafa Efendi'nin ismine de aynı şekilde gayrimenkul alım-satımında (menzil tarifinde) ve şühûdü'l-hâl arasında rastlanmıştır. Gayrimenkul alım-satımından öğrenildiği üzere Müftü Mustafa Efendi'nin Sûk-ı Sultânî'de Yukarıpazar adlı mevkide dükkânı vardır.

Ayrıca Osmanlı'nın 148. Şeyhülislamı olan Mehmed Refik Efendi'nin adına da defterde rastlanmıştır. Mehmed Refik Efendi'nin ismi, merkezden gelen şahitlerin açık ve gizli olarak ne şekilde soruşturulacağına dair ferman ve tezkiye evrakının bir sûretinde yer almaktadır. Bu şahsın aynı zamanda müftü olarak da anıldığı görülmektedir³⁹⁴.

³⁸⁵ Çadırcı, 1991: 91-92; Uzunçarşılı, 2014: 181.

³⁸⁶ Akgündüz, 2009: 14.

³⁸⁷ Sütçü, 2017: 468.

³⁸⁸ Ekinci, 2004: 285.

³⁸⁹ Durhan, 1999: 48.

³⁹⁰ AŞS., 93, vrk. 43-a.

³⁹¹ AŞS., 93, vrk. 46-a, 51-b, 92-a.

³⁹² AŞS., 93, vrk. 42-a, 84-b.

³⁹³ AŞS., 93, vrk. 51-b, 63-b, 92-a.

³⁹⁴ AŞS., 93, vrk. 81-b.

1.5.4. İmam

İmamlar, Osmanlı Devleti'nde padişah beratı ile tayin edilen, mülkî ve beledî amir olan kadı'nın mahallelerdeki temsilcisi konumundadırlar. Görevleri arasında beş vakit namaz kıldırmak, doğum-ölüm kayıtlarını tutmak ve dînî açıdan gerekli işlemleri yapmak, işlenen cinayet, yaralama, hırsızlık gibi olaylar, zina, fuhuş, taciz, sarkıntılık gibi ahlak dışı suçları takip ederek bölgenin güvenlik güçlerine bildirmek, mahallelinin ödemesi gereken verginin tevzi ve tahsil işleriyle ilgilenmek, mahalle halkı arasındaki anlaşmazlıkların çözümü, mahallenin temizliği ve düzeni ve mahalleyi ilgilendiren diğer işlerle uğraşmak yer almaktadır. Ayrıca muhtarlık örgütünün teşkiline kadar tek başlarına, örgütün kuruluşundan sonra ise muhtarlar ile birlikte mevzubahis görevleri yürütmektedir³⁹⁵.

Padişah beratı ile atanan dînî bilgiler konusunda yetkin, güvenilir ve sevilen kişiler arasından seçilen imamlar, yaptıkları işler için *vazife* adı altında maaş almaktadırlar. Bu ücret yevmiye usulü ile hesaplanırken genellikle maaşları vakıflar aracılığıyla karşılanmaktadır³⁹⁶.

Ele alınan deftere bakıldığında Antalya'da imamlıkla görevli kişiler ise şu şekildedir: Çakallıklı Topal İmam³⁹⁷, Âhi Yusuf Mahallesi İmamı Abdullah Hâfizzâde Ebubekir Efendi³⁹⁸, İmam-ı mahalle Ahmed Efendi (mahalle ismi yazılmamış)³⁹⁹, Deli İmam⁴⁰⁰, Paşa Câmî'i İmamı⁴⁰¹, Bakkal İmam⁴⁰², Köse Ali oğlu Ali'nin İmam İbrahim Hoca⁴⁰³, Hitamlı Deli İmam⁴⁰⁴, Dilik İmam⁴⁰⁵, Kortanlı İmam⁴⁰⁶, İmam Bekir Hâfız⁴⁰⁷, Arab İmam⁴⁰⁸, İçelli İmam⁴⁰⁹, Meydan Mahallesi İmamı Ahmed Hoca⁴¹⁰, Dumanlarlı İmam Ali Hoca⁴¹¹, Mustafa İbiş İmam⁴¹², Elmalu

³⁹⁵ Arık, 1997: 28; Ortaylı, 2008: 305; Ünal, 2012: 12; Çadırcı, 1991: 40.

³⁹⁶ Çadırcı, 1991: 40.

³⁹⁷ AŞS., 93, vrk. 4-a.

³⁹⁸ AŞS., 93, vrk. 5-b, 55-a.

³⁹⁹ AŞS., 93, vrk. 9-b.

⁴⁰⁰ AŞS., 93, vrk. 25-a.

⁴⁰¹ AŞS., 93, vrk. 25-a.

⁴⁰² AŞS., 93, vrk. 31-a.

⁴⁰³ AŞS., 93, vrk. 37-b.

⁴⁰⁴ AŞS., 93, vrk. 37-b.

⁴⁰⁵ AŞS., 93, vrk. 38-a.

⁴⁰⁶ AŞS., 93, vrk. 38-b.

⁴⁰⁷ AŞS., 93, vrk. 39-a.

⁴⁰⁸ AŞS., 93, vrk. 40-a.

⁴⁰⁹ AŞS., 93, vrk. 48-b.

⁴¹⁰ AŞS., 93, vrk. 51-b, 92-a.

⁴¹¹ AŞS., 93, vrk. 60-a.

⁴¹² AŞS., 93, vrk. 60-a.

Mahallesi İmamı Zobuzâde Hâfız Ahmed Efendi⁴¹³, İmam Hasan⁴¹⁴, İmam Veli Efendi⁴¹⁵, İmam Yusuf⁴¹⁶, Bâlâlı İmam Mehmed Hoca⁴¹⁷, Takyeci Mahallesi İmamı Kara Bekir⁴¹⁸.

Bu isimlere alacak-verecek davaları, şühûdü'l-hâl, terekelerin alacaklı-borçlu kısımları, davada şahitlik gibi yerlerde rastlanmaktadır. İsmi geçen imamlar arasında görev yaptığı bölge haricinde hangi câmide görevli oldukları öğrenilememektedir. Yalnızca Paşa Câmi'i İmamı kaydı mevcut olmakla birlikte imamın ismine yer verilmemiştir. Bunlar haricinde imamların etkin kökeni (Arab), nereli oldukları (Çakallıklı, Dumanlarlı, İçelli vs.) ve unvan/lakap/aile ismi (Topal, Dilik, Deli, Zobuzâde vs.) yer almaktadır.

Tüm bunların yanı sıra Bakkal İmam kaydından da anlaşıldığı üzere imamlıkla görevli olan şahsın aynı zamanda bakkallık yaptığı görülmektedir. Ayrıca imamlar arasında hâfızların olduğu da dikkat çekmektedir.

1.5.5. Câmiler

Şehir idârî ve sosyal bakımdan mahalle olarak adlandırılan alt birimlerden oluşmaktadır. Şehir merkezinde bulunan mahalleler ise genellikle büyük bir câminin etrafında gelişmiştir. Bu mahallelerin *Câmi-i Kebîr Mahallesi* olarak adlandırıldıkları da görülmektedir⁴¹⁹. Şehir içinde bulunan câmiler, ibâdet için kullanılmasının yanı sıra, Müslümanların işlerini gördükleri, herhangi bir devlet emrinin yahut kararının görüşüldüğü mekânlar olarak da kullanılmaktadır. Osmanlı Devleti'nde eğitim kurumu olarak da işlev gören câmilerin, ilk zamanlarında kadı atamalarında berat okunup merasim yapılan bir mekân olarak da kullanıldığı görülmektedir. Ayrıca kadıların davaları câmilerde de gördüğü olmuştur⁴²⁰.

Câmiler genellikle şehrin merkezini oluşturan bir veya birden fazla mahallede bulunur. Çevre mahalledeki insanlar ise bu câmiye gelerek Cuma namazlarını kılarlardı. Bunların yanı sıra câmilerin etrafında alış-veriş merkezleri ve pazarlar da bulunurdu. Büyük câmilerin bulunduğu mahallelerin dışında kalan mahallelerde ise mescid yahut küçük câmiler bulunmaktaydı⁴²¹.

Osmanlı Devleti'nde câmilerin eğitim yeri olarak kullanıldığından daha önce bahsedilmişti. Böylelikle sıbyan mekteplerinin bulunmadığı şehir, kasaba ve köylerde küçük

⁴¹³ AŞS., 93, vrk. 63-b.

⁴¹⁴ AŞS., 93, vrk. 65-a.

⁴¹⁵ AŞS., 93, vrk. 65-b.

⁴¹⁶ AŞS., 93, vrk. 66-a.

⁴¹⁷ AŞS., 93, vrk. 66-a.

⁴¹⁸ AŞS., 93, vrk. 84-b.

⁴¹⁹ Ünal, 2012: 9.

⁴²⁰ Halaçoğlu, 2002: 1519.

⁴²¹ Ünal, 2012: 10.

çocukların eğitimden geri kalmaları engellenmekteydi. En azından amaç buydu. Câmiler eğitimin desteklenmesi açısından yalnızca sıbyan mekteplerinin görevlerini üstlenmekle kalmayıp, kültürel açıdan önemli olan kütüphaneleri de bünyesinde barındırmaktaydı. Câmilerde dersleri takip eden öğrenciler ve namaz vakitleri arasında insanlar bu kütüphaneden faydalanabilmekteydi⁴²².

Câmiler, Osmanlı Devleti'nde *bâni* olarak adlandırılan şahısların kurduğu vakıfların mütevellileri tarafından yönetilmekteydi. Ancak, mütevelliler câmilerde görev yapacak kişileri bizzat atayamamakta, uygun gördüğü kişileri kadıya bildirmekteydiler. Kadı ise uygun gördüğü kişiyi İstanbul'daki Dîvân-ı Hümâyûn'a bildirir, şahıs uygun görülürse câmidde görevlendirilirdi. Ayrıca câmi görevlilerinin ücretleri müteveli eliyle ödenmektedir⁴²³.

Ele alınan deftere bakıldığında Antalya'da bulunan câmiler: Paşa Câmî'-i Şerîfi⁴²⁴, Elmalu'da Âhi Sinan Câmî'-i Şerîfi⁴²⁵, Temürcü Kara Câmî'-i Şerîfi⁴²⁶. Ayrıca ismi geçen, Antalya'da câmi isimleriyle zikredilen mahalle ve köyler ise şu şekildedir: Câmî'-i Cedîd Mahallesi, Câmî'-i Atîk Mahallesi, Serik Kazâsı kurâsından Ala Câmî' karyesi.

Görüldüğü üzere defterde Paşa Câmî', Âhi Sinan Câmî' ve Temürcü Kara Câmî' olmak üzere toplam 3 adet câmi ismi geçmektedir. Bunların yanı sıra Müslüman mahallelerinde Hristiyan ve Hristiyan mahallelerinde Müslümanların ikâmet etmemesi hususunda Meclis-i Vâlâ-yı Ahkâm-ı Adliyye'den çıkan karara riayet edilmediğine dair bir hüküm yer almaktadır. Bu hüküm içinde Antalya'da terkedilmiş durumda bulunan toplam 7 câmiden bahsedilmektedir. Ancak, bu câmilerin isimlerine yer verilmemiştir⁴²⁷.

⁴²² Önkol ve Bozkurt: 1993: 51.

⁴²³ Önkol ve Bozkurt: 1993: 53.

⁴²⁴ AŞS., 93, vrk. 6-b.

⁴²⁵ AŞS., 93, vrk. 39-b.

⁴²⁶ AŞS., 93, vrk. 60-a, 73-b.

⁴²⁷ AŞS., 93, vrk. 92-b.

İKİNCİ BÖLÜM

19. YÜZYIL ORTALARINDA ANTALYA’NIN SOSYAL HAYATI VE EKONOMİK DURUMU

2.1. 19. Yüzyıl Ortalarında Antalya’nın Sosyal Hayatı

2.1.1. Mahalleler ve Yerleşim

Şehirler, kasabalar ve bazı büyük köylerde en büyük idârî birim olan mahalle, “konak yeri, yerleşme yeri” anlamlarına gelmekte ve “hall” kökünden türemektedir. Müslüman-Türk mahalleleri genellikle câmi veya mescit, Gayrimüslim mahalleleri ise kilise veya havranın etrafında şekillenmektedir. Câmiler ibâdethâne olmasının yanı sıra bölge halkının toplanma mekânları olarak da işlev görmektedir. Ayrıca mahallelerde câmi gibi ibâdethâneler haricinde, insanların ihtiyaçlarını karşılayabilecekleri bakkal, kasap, berber, kalaycı vb. dükkânlar, eğitim-öğretim için sıbyan mektebi, içme ve temizlik için su ihtiyaçlarını karşılayacak çeşme (bu durum genellikle evlerde su kuyusu vs. bulunmayan dönemler için geçerlidir), yıkanmaları için ise hamam ve çoğunlukla kahvehane bulunmaktaydı⁴²⁸. Bunların yanı sıra bazı meslek mensupları kendi mesleklerinin adlarını alan mahallelerde topluca yaşamaktaydılar. Ancak, bu şahıslar kendi mahalleleri dışındaki mahallelerle iletişimi kestikleri anlamına da gelmiyordu⁴²⁹.

Osmanlı mahallelerinde genellikle fakir ve zenginler bir arada yaşamaktaydı. Zenginler, maddî açıdan durumları kötü olan kişileri koruyup gözetmekteydiler. Özellikle ramazan aylarında büyük konakların sofraları bu gibi durumlar için oldukça ideal yerlerdi. Ayrıca Osmanlı’da Müslüman ve Gayrimüslimlerin yaşadıkları mahalleler genel olarak ayrıydı. Ancak, Müslüman mahallelerinde hiç Gayrimüslim nüfusun bulunmadığı anlamına gelmemektedir. Elbette iki farklı milletten olan insanların birlikte yaşadığı mahalleler de mevcuttu. Hatta Müslüman ve Gayrimüslimlerin kendi aralarında ev alıp sattıkları durumların olduğu bilinmekle birlikte bu durum 19. yüzyılda gitgide artmıştır⁴³⁰. Mübahat S. Kütükoğlu bu sözleri Osmanlı’nın geneli için kullanmaktadır.

Osmanlı Devleti’nin sınırları dahilinde bulunan Antalya’nın demografik yapısı, Selçuklu Devleti’nin hâkimiyet yıllarında atılmıştı. Yine Selçuklu Devleti zamanında Antalya’daki Müslümanlar ve Hristiyanlar ayrı ayrı mahallelerde yaşamlarını sürdürmekteydi. Hristiyanlar doğuda, Müslümanlar batıda, Yahudiler ise orta bölgede yaşamaktaydılar. İşte bu düzen Osmanlı Devleti’nin hâkimiyet yıllarında da devam etmiştir. 17. yüzyılda Kaleiçi’nde 4,

⁴²⁸ Kütükoğlu, 2020: 22-23.

⁴²⁹ Ergenç, 1980: 104.

⁴³⁰ Kütükoğlu, 2020: 24-25.

dışında (kuzey tarafında) 20 Türk-Müslüman ve 4 Rum olmak üzere toplam 28 mahalle bulunmaktaydı. Ayrıca 26 Mart 1809 tarihli Tevzî ve Taksîm Defteri'ne göre 35, 1837 tarihli Tevzî ve Taksîm Defteri'ne göre ise toplam 41 mahalle bulunmaktaydı. 19. yüzyıl ortalarına gelindiğinde Müslümanlar ve Gayrimüslimlerin (özellikle Rum ve Ermeniler) yaşadıkları bölgelere bakıldığında (şehir merkezi) Kaleiçi'nde 13, dışında 22 olmak üzere toplam 34 mahalle bulunmaktaydı. 1840'da bu mahallelere Şehr-i Karakoyunlu eklenerek toplam mahalle sayısı 35'e çıkmıştır⁴³¹.

Ele alınan deftere bakıldığında gayrimenkul alış-verişlerinin çoğunlukla Müslüman-Müslüman ve Gayrimüslim-Gayrimüslim arasında gerçekleştiği görülmektedir. Ancak, Müslüman-Gayrimüslim arasında gayrimenkul alım-satımının yapıldığı durumlara da rastlanmaktadır. Bunlara örnek olarak Tüccârdan Pandeli veled-i Hâcî Kiryako ile Mehmed Ağa ibn-i el-Hâcc Abdurrahman arasındaki ev alış-verişi⁴³², Gözerlioğlu Ömer Ağa ibn-i İbrahim Ağa ve Papasoğlu Hâcî Yani ibn-i Hâcî Gabi arasındaki kürûm-ı mahlûlesiyle birlikte bağ alış-verişi⁴³³, Mübâyaacızâde Mustafa Beğ ibn-i Halil Ağa (kız kardeşi de dahil) ve Nikolaki veled-i Cisidi arasındaki bahçe alış-verişi⁴³⁴, evlâd-ı Arab'dan Hüseyin Besyoni ibn-i Halîfe ve Tomazoğlu Kostanti veled-i Dimitri nâm Hristiyân arasındaki ev alış-verişi⁴³⁵ gösterilebilir.

Gayrimenkul alış-verişinin yanı sıra Müslüman ve Gayrimüslimlerin bir arada yaşadığına dair bilgilerin olduğu da görülmektedir. Bu kayıtlardan bazıları ise şu şekildedir: Âhi Yusuf Mahallesi'nde bulunan Arab Ahmed Cemil menzili ve Hoca Karabet menziline mevcudiyeti⁴³⁶, Makbûle Mahallesi'nde ikâmet eden evlâd-ı Arab'dan Hüseyin Besyoni ve Alamanoğlu Kostanti kaydının varlığı⁴³⁷, mahalle ismi yer almamakla birlikte yine bir mülk alım-satımında ismi geçen Hâcî Kiryako veled-i Yorgi ve şühûdü'l-hâl'de ismi yer alan aynı mahallenin muhtarı ve imamı⁴³⁸. Ayrıca çoğunluk olarak Gayrimüslimlerin bulunduğu Makbûle Mahallesi'nde ikâmet eden Abdurrahman bin el-Hâcc Yusuf, Anamurlu Mustafa Kapudan, el-Hâcc Şeyh Efendizâde Süleyman Efendi⁴³⁹ mevzubahis duruma örnek olarak eklenebilir. Bu örnekler çoğaltılabilir ancak, konunun anlaşılabilmesi adına yeterli olduğu

⁴³¹ Özdemir, 1992: 149-150; Dinç, 2020: 99.

⁴³² AŞS., 93, vrk. 51-b.

⁴³³ AŞS., 93, vrk. 53-a.

⁴³⁴ AŞS., 93, vrk. 55-a.

⁴³⁵ AŞS., 93, vrk. 88-b.

⁴³⁶ AŞS., 93, vrk. 46-a.

⁴³⁷ AŞS., 93, vrk. 88-b.

⁴³⁸ AŞS., 93, vrk. 9-b.

⁴³⁹ AŞS., 93, vrk. 11-a, 78-a, 88-b.

düşünülmektedir. Bununla birlikte mevzubahis durumun birer istisna olduğu da göz önünde bulundurulmalıdır.

Tüm bunların yanı sıra Meclis-i Vâlâ-yı Ahkâm-ı Adliyye'den çıkan bir karara göre Müslüman mahallerinde Hristiyân, Hristiyân mahallelerinde ise Müslümanların ikâmet etmesine yasak getirildiği ve bu kurala uyulmadığı gibi bilgiler, ele alınan 93 Numaralı AŞS'de yer almaktadır. Hükmün ayrıntılarına bakıldığında Hristiyanların Kaleiçi'nde bulunan evleri satın alma yoluyla ele geçirdiği ve bölgede Müslüman nüfusunun azaldığı, bu yüzden Kaleiçi'nde bulunan 7 câmi ve 2 mektebin kullanılamaz duruma geldiğinden bahsedildiği görülmektedir. Mevzubahis durumun kale dışındaki mahallelerde de yaşanmasının önüne geçilmesi gerektiği belirtilmektedir. Müslümanlara, evlerini Hristiyanlara satmamaları ve hatta kiraya dahi vermemeleri salık verilmiştir. Ayrıca Hristiyanların bu emir neticesinde boşta kalmalarının önüne geçilmesi için tedbir alınması gerektiği de belirtilmektedir⁴⁴⁰. Hristiyanların Kaleiçi ve dışında Müslümanlardan ev satın alarak nüfuslarını arttırmaya çalışmaları yeni bir şey değildi. Bu mevzu 1840 tarihine kadar uzanmaktadır. Rumların Kaleiçi ve dışındaki yayılmacı politikaları ve ardı arkası kesilmeyen istekleri neticesinde Antalya'da yeni bir mahalle (Rağbetiye) kurma kararı alınmıştır⁴⁴¹.

Ele alınan defterde ismi geçen mahalleler (1865-1868):

Âhi Yusuf⁴⁴², Âhi Kızı⁴⁴³, Arab Mescidi⁴⁴⁴, Âşık Doğan⁴⁴⁵, Baba Doğan⁴⁴⁶, Bali Beğ⁴⁴⁷, Câmi'-i Atîk⁴⁴⁸, Câmi'-i Cedîd⁴⁴⁹, Çavuş Bağçesi⁴⁵⁰, Değirmenönü⁴⁵¹, Dîvân Pîri⁴⁵², Elmalu⁴⁵³, Hasbalaban⁴⁵⁴, Hatib Süleyman⁴⁵⁵, İğdir Hasan⁴⁵⁶, İskender Çelebi⁴⁵⁷, Kızılharim⁴⁵⁸,

⁴⁴⁰ Bu ve daha fazla bilgi için bkz. AŞS., 93, vrk. 92-b, 93-a.

⁴⁴¹ Dinç, 2020: 100-104.

⁴⁴² AŞS., 93, vrk. 5-b, 8-b, 46-a, 54-b, 55-a.

⁴⁴³ AŞS., 93, vrk. 3-a, 12-a.

⁴⁴⁴ AŞS., 93, vrk. 39-b, 70-a.

⁴⁴⁵ AŞS., 93, vrk. 36-a, 51-a, 59-a, 85-a.

⁴⁴⁶ AŞS., 93, vrk. 4-a, 15-b, 17-a, 19-a, 22-b, 27-a, 29-b, 46-b, 51-b, 87-a/b, 92-a.

⁴⁴⁷ AŞS., 93, vrk. 26-b, 35-b, 36-b, 45-b, 56-a, 58-b, 93-b.

⁴⁴⁸ AŞS., 93, vrk. 10-b.

⁴⁴⁹ AŞS., 93, vrk. 16-b, 18-a, 23-a, 26-b, 27-b, 28-a, 29-b, 33-a, 37-a, 46-a, 51-a, 65-a, 66-b, 67-b, 68-a/b, 69-a/b, 70-a, 80-b, 84-a.

⁴⁵⁰ AŞS., 93, vrk. 3-a, 32-a, 51-b.

⁴⁵¹ AŞS., 93, vrk. 28-a, 69-b, 79-b, 80-a.

⁴⁵² AŞS., 93, vrk. 64-a, 84-b, 90-b.

⁴⁵³ AŞS., 93, vrk. 34-a, 43-a, 63-b, 71-a, 72-b, 88-a. Kasaba ve yalnızca Elmalu olarak geçenler dahil edilmemiştir.

⁴⁵⁴ AŞS., 93, vrk. 40-b, 42-b.

⁴⁵⁵ AŞS., 93, vrk. 12-b, 83-a, 93-a.

⁴⁵⁶ AŞS., 93, vrk. 53-b.

⁴⁵⁷ AŞS., 93, vrk. 3-a, 4-a.

⁴⁵⁸ AŞS., 93, vrk. 13-b, 70-b.

Kızılsaray⁴⁵⁹, Kirişçiler⁴⁶⁰, Makbûle⁴⁶¹, Mecdüddin⁴⁶², Meydan⁴⁶³, Sağır Beğ⁴⁶⁴, Sofular⁴⁶⁵, Şeyh Sinan⁴⁶⁶, Tahıl pazarı⁴⁶⁷, Takyeci⁴⁶⁸, Temürcü Kara⁴⁶⁹, Temürcü Süleyman⁴⁷⁰, Tuzcular⁴⁷¹.

Ele alınan defterde ismi geçmeyen ancak varlığı bilinen diğer mahalleler:

Araban/Urban, Kara Dayı, Kiçi Bali, Şeyh Şücaeddin, Yüksek (Yüksek Alan), Kesik Minare⁴⁷².

Antalya mahallelerinin isimlerine bakıldığında aralarında esnaf grubu (Temürcü Süleyman, Temürcü Kara, Tuzcular vs.), belli bir bölge (Kovanlık Burnu, Tahıl pazarı vs.), dîni grup veya tasavvufi isimlerin (Sofular, Âhi Yusuf, Âhi Kızı vs.) yer aldığı da görülmektedir.

Ayrıca mahallelerde câmi gibi ibâdethâneler, insanların ihtiyaçlarını karşılayabilecekleri bakkal, kasap, berber, kalaycı vb. dükkânlar, sıbyan mektebi, çeşme hamam ve kahvehanelerin bulunduğu bahsedilmişti. Ele alınan deftere bakıldığında Antalya İskelesi'nde gümrük hanı ve buğday hanı⁴⁷³, İstanos çarşısında han⁴⁷⁴, Temürcü Süleyman Mahallesi'nde çeşme⁴⁷⁵, büyük hamam⁴⁷⁶, Antalya çarşısında terzi dükkânı⁴⁷⁷, Âhi Kızı Mahallesi'nde ekmekçi dükkânı⁴⁷⁸, Aşağıpazar'da kürkçü dükkânı⁴⁷⁹, Sûk-ı Sultânî'de yağcı dükkânı⁴⁸⁰, Antalya çarşısında Sebilhâne Önü'nde sebze ve etçi dükkânı⁴⁸¹, Antalya çarşısında dikiciler içinde dikici dükkânı⁴⁸², Antalya çarşısında Yukarıpazar'da aşçı dükkânı⁴⁸³, Antalya çarşısında Sebilhâne Önü'nde çilingir dükkânı⁴⁸⁴, Antalya çarşısında helvacı, attâr ve

⁴⁵⁹ AŞS., 93, vrk. 3-a, 9-b, 10-a, 22-a, 82-b, 88-a.

⁴⁶⁰ AŞS., 93, vrk. 86-a/b.

⁴⁶¹ AŞS., 93, vrk. 8-b, 9-a, 11-a, 13-b, 14-b, 15-b, 16-a, 35-a/b, 46-a, 65-a, 68-a, 69-b, 71-a, 74-a, 76-a, 78-a/b, 81-a, 88-b.

⁴⁶² AŞS., 93, vrk. 78-b.

⁴⁶³ AŞS., 93, vrk. 3-b, 5-a, 14-a, 15-a, 29-a, 51-b, 66-a, 73-a, 85-a, 92-a.

⁴⁶⁴ AŞS., 93, vrk. 19-b, 20-b, 59-a, 63-b, 90-b.

⁴⁶⁵ AŞS., 93, vrk. 13-b, 39-b, 43-a, 57-a.

⁴⁶⁶ AŞS., 93, vrk. 8-a, 9-b, 10-a, 19-a, 22-b, 31-b, 32-a, 33-a, 41-a, 42-a, 58-a, 83-a, 84-b, 85-b, 90-b, 91-a.

⁴⁶⁷ AŞS., 93, vrk. 88-b, 93-a.

⁴⁶⁸ AŞS., 93, vrk. 11-b, 20-a, 40-a, 42-a, 84-b, 92-b.

⁴⁶⁹ AŞS., 93, vrk. 27-a, 32-a, 58-a, 69-b, 75-a, 83-a.

⁴⁷⁰ AŞS., 93, vrk. 8-b, 9-a, 10-b, 11-b, 31-a, 34-b, 50-b, 55-b, 75-a, 78-a, 90-b, 91-b.

⁴⁷¹ AŞS., 93, vrk. 8-a/b, 13-a, 24-a, 62-b.

⁴⁷² Silsüpür, 2011: 14, 339; Taşbaş, 2007: 103-104; Dinç, 2005a: 26-27; Moğol, 1990: 42-43; Özdemir, 1992: 152. Ayrıca isimleri farklı olup, aynı mahalleler olduğu düşünülen mahalleler buraya eklenmemiştir.

⁴⁷³ AŞS., 93, vrk. 4-a.

⁴⁷⁴ AŞS., 93, vrk. 78-b.

⁴⁷⁵ AŞS., 93, vrk. 50-b.

⁴⁷⁶ AŞS., 93, vrk. 31-b. Bulunduğu mevki tespit edilememiştir.

⁴⁷⁷ AŞS., 93, vrk. 4-a.

⁴⁷⁸ AŞS., 93, vrk. 12-a.

⁴⁷⁹ AŞS., 93, vrk. 16-b.

⁴⁸⁰ AŞS., 93, vrk. 24-b.

⁴⁸¹ AŞS., 93, vrk. 40-b.

⁴⁸² AŞS., 93, vrk. 59-a.

⁴⁸³ AŞS., 93, vrk. 75-a.

⁴⁸⁴ AŞS., 93, vrk. 78-b.

bâzergân dükkânı⁴⁸⁵, Yukarıpazar'da duhân dükkânı⁴⁸⁶, Temürcü Kara Mahallesi'nde su değirmeni⁴⁸⁷ tarzı yapıların olduğu görülmektedir. Bu yapılar, defterde geçenlerin yalnızca bir kısmını oluşturmaktadır. Örnek olması adına bu kadarının yeterli olacağı düşünülmüştür. Ayrıca defterde yer alan ancak, konumları tespit edilemeyen mağaza vs. yapılar ve şahıs lakaplarında yer alan esnafların (kazzâz, hamam, bakkal, debbâğ, pabuççu vs.) da olduğunu belirtmekte fayda var.

2.1.2. Meslek Grupları

Bu bölümün esnaf olarak değil meslek olarak ele alınmasının en önemli nedeni; defterde ismi geçip değinilmeyen, Antalya'nın sosyal ve ekonomik tarihine katkısı bulunan hiçbir bireyin, meslek grubunun kayıt dışı kalmamasıdır.

Tablo 2. 1. Antalya'nın 93 Numaralı Şer'iyye Sicil Defteri'nde Yer Alan Meslekler

Abacı	Dellâl	Kahvecibaşı	Kuyumcu	Onbaşı	Yağcı
Aşçı	Demirci	Kâhya	Kürkçü	Pabuççu	Yasakçı
Attar	Deveci	Kalafat	Kürrâsı?	Papas	Yolcu (Çerçi)
Avcı	Dikici	Kalaycı	Kütükçü	Pâsbân	Yorgancı
Bahçıvan	Dinkçi	Kapıcı	Mal Kâtibi	Pazar Ağası	Zabtiye Çavuşu
Bakırcı	Dizdar	Kaptan	Mal Müdürü	Peştemâlcı	Zabtiye
Bakkal	Duhâncı	Karantina Müdürü	Manav	Postacı	Zabtiye Bölükbaşı
Balıkçı	Dülger	Kasab	Manifaturacı	Reis	Zabtiye Hazinedârı
Barutçu	Ebe	Kasabbaşı	Maunacı	Rencber	Zabtiye Mübâşiri
Basmacı	Eskici	Katıncı	Mazıcı	Saatçi	Ziftçi
Başkâtip	Eşkici/Ekşici	Katırcı	Menzilci	Sâkî	Zincircibaşı Çavuşu
Bâyi'	Eytâm Müdürü	Kâtip	Metropolid	Sancakdar	-
Bekçi	Fakîh	Katırcı	Muallim	Sandık Emîni	-
Berber	Gemici	Kavâf	Muhtar	Sandıkçı	-
Beytü'l-Mâl Memuru	Güdükcü	Kavvâs	Muhzır	Sarraf	-
Bezci	Gümrük Zabtiyesi	Kayıkcı	Muhzırbaşı	Sebzeci	-
Binbaşı	Gümrükçü	Kaymakam	Mukayyid	Ser-çeşme	-
Boyacı	Habbâz/Ekmekçi	Kazzâz	Mumcu	Serrâc	-
Bulgurcu	Hamamcı	Keçici	Mutâf	Sipâhî	-
Çavuş	Hammâl	Kelleci	Mutasarrıf	Sucu/Saka	-
Çeltikçi	Hancı	Keresteci	Muytâb	Sülükçü	-
Çilingir	Hatabcı/Oduncu	Kethüdâ	Müderis	Süvârî	-
Çoban	Hatîb	Kışlakçı	Müftü	Şehbender	-
Çorbacı	Hayvancı	Kileci	Mühendis Kolağası	Tabîb	-
Çömlekçi	Hekîm	Kıracı	Mültezim	Tamgacı	-
Çubukçu	Helvacı	Kiremitçi	Münâdî	Tellak	-
Çuhacı	Huddâm	Kolağası	Mütevelli	Terzi	-
Çuhadâr	İmam	Kovacı	Nakkâl	Topçu	-
Çulha	Kadayıfçı	Köçek	Nalçacı	Tüccar/Bâzergân	-
Debbâğ	Kahveci	Kundakçı	Nüfus Nâzırı	Uncu	-

⁴⁸⁵ AŞS., 93, vrk. 83-a.

⁴⁸⁶ AŞS., 93, vrk. 90-b.

⁴⁸⁷ AŞS., 93, vrk. 83-a.

Ele alınan defterde yer alan mesleklere bakıldığında ayrı başlıklarla değinilemeyecek derecede fazla olduğu görülmektedir. Bununla birlikte birtakım önemli görevlilere ayrı başlıklar açılarak (**sandık emîni, mübâyaacı, nüfus nâzırı** vs.) değinilmiştir.

Meslek gruplarının bazıları aile adları ve dükkân isimlerinden yola çıkılarak tespit edilip kayıt altına alınmıştır. Aile isimlerine örnek olarak Habbâzzâde, Güdükçüoğlu, Kundakçioğlu (aslen Ispartalı), Sancakdaroğlu gösterilebilir. Aile isimleri vaktiyle Antalya’da bulunan meslek grupları açısından oldukça önemlidir.

2.1.3. Gayrimüslimler

İslâm ülkelerinde vatandaş olarak Müslümanların yanı sıra farklı dine mensup halkların da yaşadığı bilinmekle birlikte bu topluluklar için genel olarak zimmî ifadesi kullanılmaktadır⁴⁸⁸. İslâm hukukuna bakıldığında ise insanlar, Müslüman ve Gayrimüslim olarak ikiye ayrıldığı görülmektedir. Gayrimüslimler kendi arasında Müşrikler (Putperestler) ve ehl-i kitaptan olanlar olarak ikiye ayrılmaktadır. Ehl-i kitaptan olanlar yani yaratıcı tarafından gönderilen kitaba mensup olanlar Hristiyan ve Musevilerdir⁴⁸⁹.

Osmanlı Devleti’nde Gayrimüslim denildiği zaman akla ilk olarak Rumlar, Ermeniler ve Yahudiler gelmektedir. Ancak Osmanlı Devleti sınırları dahilinde toplam 20 farklı etnik gruptan Gayrimüslim yaşamaktadır. Bunlar Türkler, Rumlar, Ermeniler, Yahudiler, Yunanlar, Bulgarlar, Hırvatlar, Karadağlılar, Sırlar, Bosnalılar, Arnavutlar, Romenler, Macarlar, Çingenler, Süryaniler, Kildaniler ve son olarak Araplardır⁴⁹⁰.

Osmanlı Devleti’nde Gayrimüslim halka din ve mezhep farkı gözetmeksizin oldukça geniş eşitlik hakkı tanınmıştır. Özellikle sosyal haklar açısından eşitlik ilkesi benimsendiğinden, Gayrimüslim halkın seyahat ve ikâmet hakları konusunda herhangi bir kısıtlama söz konusu değildi. Ayrıca herhangi bir konuya dair kanunnameler aracılığıyla yapılan düzenlemelerde (cezaî hükümler ve vergiler dışında) yine Müslüman-Gayrimüslim arasında bir ayırım yapılmamaktaydı. Bahsi geçen cezaî hükümler ve vergi hususu İslâm hukukunun bir gereğidir⁴⁹¹. Gayrimüslimlerin ikâmet konusundaki özgürlüklerini câmi, türbe vb. Müslümanların saygı gösterdikleri yerlerin çevresinde olmamak şartıyla kullanmalarına izin verildiğini belirtmekte fayda var. Bununla birlikte İslâm hukukuna göre Gayrimüslimler, Müslümanlardan daha büyük ev yaptıramazlardı ancak, mevzubahis durumun Osmanlı Devleti sınırları dahilinde geçerli olmadığı bilinmektedir⁴⁹².

⁴⁸⁸ Fayda, 2013: 428.

⁴⁸⁹ Ercan, 1983: 1125.

⁴⁹⁰ Ercan, 2007: 77-78.

⁴⁹¹ Ercan, 2001: 173; Kenanoğlu, 2001: 70.

⁴⁹² Doğru, 1995: 217 – 218.

Zimmîlerin evlenme, boşanma, miras gibi durumlarda yetkili mercii bağı bulundukları dine mensup din adamlarıdır. *Drahoma*, çeyiz, mehir ve nafaka gibi meseleler de dînî işlerden sayılmaktaydı ve bu konularda yine kendi din adamları yetkiliydi. Ancak, zimmîlerin bu düzene tamamen uyduğu söylenemez. Öyle ki kimi zaman evlilik ve boşanma vb. davalar için mahalle imamlarına ve hatta kadılara başvurdukları kayıtlara yansımaktadır. Bu hususların yanı sıra zimmîlerin inançları doğrultusunda ibâdet etmelerinin önünde herhangi bir engel de yoktu⁴⁹³.

Miras hususunda ise zimmîler tıpkı Müslümanlar gibi haklara sahipti. Ellerinde bulundurdıkları topraklar, yakınlarına miras yoluyla intikal edebilmekteydi. Ölen zimmînin geride bıraktığı çocuklar arasında reşit olmayanlar varsa onlara düşen miras tıpkı Müslümanlarda olduğu gibi emanete alınıp (beytü'l-mâl), çocuklar büyüyene kadar işletiliyor, vakti gelince ise kendilerine iade ediliyordu⁴⁹⁴. Zimmîler ile Müslümanlar birbirlerine mirasçı olamazlardı. Müslüman erkek ile zimmî kadının evliliğinden dünyaya gelen çocuk, babalarının dininden sayılmakta, anneleri ile miras bağı bulunmamaktaydı. Zimmîler ise din, mezhep fark etmeksizin birbirlerine mirasçı olabilmekteydiler. Ayrıca Müslümanlar ve zimmîlerin birbirleri lehine yapmış oldukları vasiyetler geçerli sayılmaktaydı⁴⁹⁵.

Tanzimat'ın ilan edilmesine değin zimmîlere kent yönetiminde resmî görev verilmemekteydi. Tanzimat'ın ilanı ile birlikte bu durum değişmiştir. Ayrıca özellikle Rum ve Yahudilerin sarraflık yaptıkları bilinmekle birlikte mültezimlikle uğraşanlar da vardı⁴⁹⁶. Genel olarak bakıldığında ise Osmanlı şehirlerinde ekonomik hayatın önemli bir parçasını teşkil eden zimmîler, ticaret ve her türlü el sanatı ile uğraşmışlardır. Kimi zaman vergi konusunda elde ettikleri ayrıcalıklar sayesinde ekonomik özerklik de kazanmışlardır⁴⁹⁷.

Ele alınan deftere bakıldığında Antalya'da Gayrimüslim olarak Rumların çoğunluğu oluşturduğu görülmektedir. Ayrıca az da olsa Ermeni ve Yahudi kayıtlarına da rastlanmaktadır.

⁴⁹³ Çadırcı, 1991: 328. Özcoşar, 2003: 131-132. *Drahoma*: Museviler ve Hristiyanlarda evlenirken gelin tarafından damada verilen para, mal veya mülk. Ayverdi, 2010: 306.

⁴⁹⁴ Doğru, 1995: 220.

⁴⁹⁵ Bozkurt, 1989: 15.

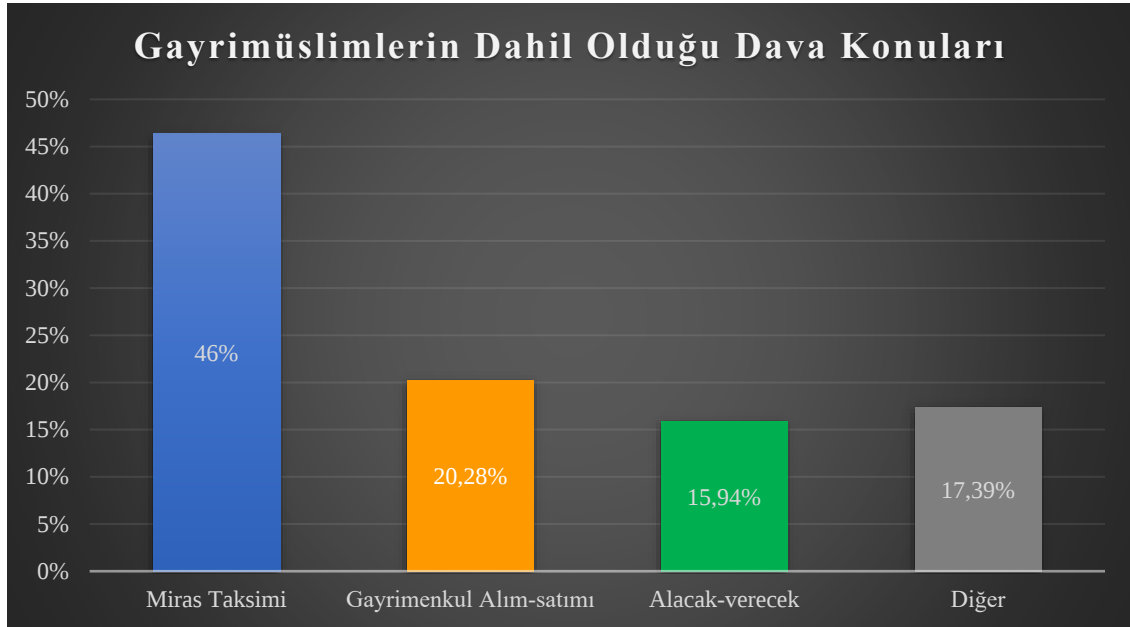
⁴⁹⁶ Çadırcı, 1991: 328.

⁴⁹⁷ Doğru, 1995: 221.

Gayrimüslimlerin dahil olduğu dava konuları:

Miras taksimi⁴⁹⁸, alacak-verecek⁴⁹⁹, miras üzerinde hak talebi⁵⁰⁰, miras taksiminde anlaşmazlık⁵⁰¹, tereke taksiminde karışıklık⁵⁰², mirastan feragat⁵⁰³, nafaka davası⁵⁰⁴, vasî tayini⁵⁰⁵, vasî ve nâzır tayini⁵⁰⁶, gayrimenkul alım-satımı⁵⁰⁷, mülkü gasp⁵⁰⁸.

Grafik 2. 1. Gayrimüslimlerin Dahil Olduğu Dava Konuları

Gayrimüslimlerin meşgul oldukları meslekler:

Tablo 2. 2. Gayrimüslimlerin Meşgul Oldukları Meslekler

Abacı	Dikici	Kiremitçi	Sucu
Bahçıvan	Dinkçi	Kürkçü	Terzi
Bakırcı	Dülger	Mazıcı	Tüccar/Bâzergân
Basmacı	Ebe	Metropolid	Yorgancı
Bâyi'	Hammâl	Mültezim	Ziftçi
Berber	Hekîm	Nalçacı	-
Çilingir	Kalaycı	Pabuççu	-
Çorbacı	Kapıcı	Papas	-
Çömlekçi	Kayıkçı	Saatçi	-
Demirci	Keresteci	Sarraf/Kuyumcu	-

⁴⁹⁸ AŞS., 93, vrk. 4-a, 13-b, 14-b, 15-b, 16-a/b, 17-a/b, 18-a/b, 22-b, 23-a, 27-a/b, 28-a, 29-b, 30-b, 31-a, 32-a, 33-a, 35-a/b, 37-a, 65-a, 67-b, 68-a, 69-a, 70-a (miras taksimi sırasında anlaşmazlık), 71-a, 74-a, 79-b, 80-b.

⁴⁹⁹ AŞS., 93, vrk. 3-a, 5-b, 8-b, 51-a, 53-b, 57-a, 69-b, 70-b, 84-a, 92-a, 93-b.

⁵⁰⁰ AŞS., 93, vrk. 80-a/b.

⁵⁰¹ AŞS., 93, vrk. 70-a, 87-a.

⁵⁰² AŞS., 93, vrk. 29-b.

⁵⁰³ AŞS., 93, vrk. 34-a, 70-a.

⁵⁰⁴ AŞS., 93, vrk. 9-a, 68-a (reşit olmayan çocuklara vasî tayini ve nafaka talebi), 69-b (reşit olmayan çocuklara vasî tayini ve nafaka talebi).

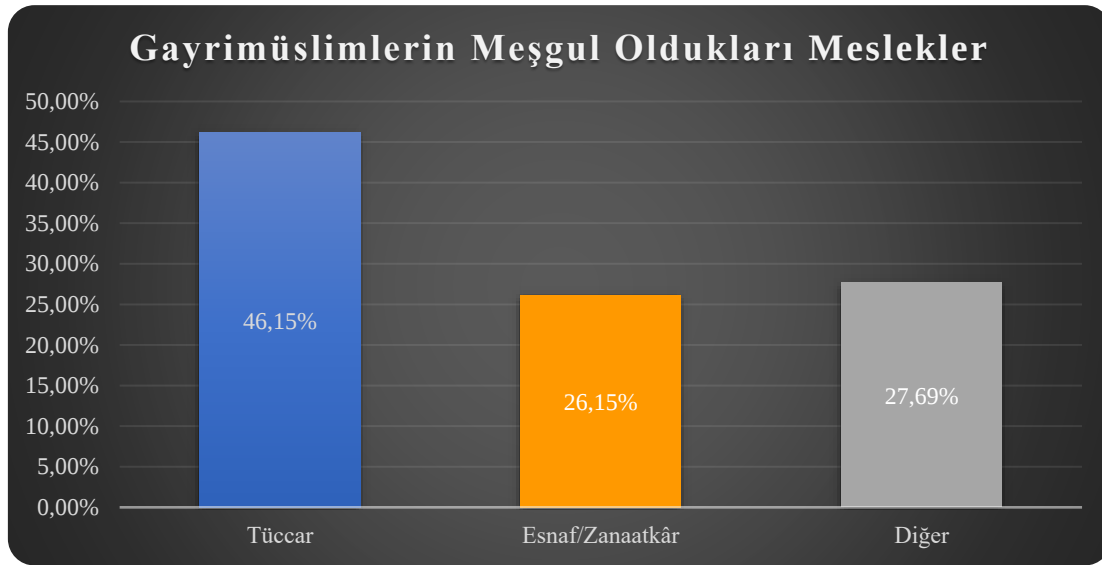
⁵⁰⁵ AŞS., 93, vrk. 14-b, 19-a, 68-b.

⁵⁰⁶ AŞS., 93, vrk. 66-b.

⁵⁰⁷ AŞS., 93, vrk. 9-a/b, 27-a, 46-a/b, 50-b (Ermeni ve Rum), 51-b, 53-a, 55-a, 67-b, 81-a, 83-b, 87-b (gayrimenkul alım-satımı ve hibe), 88-b.

⁵⁰⁸ AŞS., 93, vrk. 26-b.

Grafik 2. 2. Gayrimüslimlerin Meşgul Oldukları Meslekler

Gayrimüslimlerin genel olarak ikâmet ettiği bölgeler:

Baba Doğan, Makbûle, Câmî‘-i Cedîd, Temürcü Süleyman, Temürcü Kara, Şeyh Sinan, Çavuş Bağçesi, Âhi Yusuf, İstanos (nâhiye), Rumkuşu (mahall), Değirmenönü.

Gayrimüslim erkeklerin kullandığı isimler:

Tablo 2. 3. Gayrimüslim Erkek İsimleri

İsim	Uyruk	İsim	Uyruk	İsim	Uyruk	İsim	Uyruk
Abram	Rum	Elyon	Rum	Lazaroz	Rum	Todoros	Rum
Akdeb	Ermeni	Esmer	Rum	Ligori	Rum	Vasilaki	Rum
Akro	Rum	Evran	Rum	Luka	Rum	Vasili	Rum
Aleksandroz	Rum	Fili	Rum	Makara	Ermeni	Viyan	Rum
Aleksi	Rum	Filyo	Rum	Manol	Rum	Yako	Rum
Alikro	Rum	Gabi	Rum	Mederine	Rum	Yakob	Rum
Anastas	Rum	Haçik	Ermeni	Mazaros	Rum	Yakomi	Rum
Andirine	Rum	Hristo	Rum	Mena	Rum	Yakos	Rum
Andon	Rum	İsa	Rum	Mihail	Yahudi	Yani	Rum
Angel	Rum	İstafroz	Rum	Musa	Yahudi	Yanko	Rum
Anidize?	Rum	İstati	Rum	Nesim	Yahudi	Yaris	Rum
Anine	Rum	İstavli	Rum	Nikola	Rum	Yasef	Yahudi
Apostol	Rum	İstavri	Rum	Nikolaki	Rum	Yohanni	Rum
Arakil	Ermeni	İstavrona	Rum	Odon	Rum	Yordan	Rum
Arnabes	Rum	İstefan/İstefani	Rum	Ohan	Ermeni	Yorgaki	Rum
Arslan	Rum	İstelyanos	Rum	Ohannes	Ermeni	Yorgi	Rum
Artin	Ermeni	İstirati	Rum	Otori?	Rum	Zavrako	Rum
Asir	Rum	İstodolob	-	Pandeli	Rum	Zehariye	Rum
Ataman	Rum	İtamri	Rum	Pavli	Rum	-	-
Atnaş	Rum	İvan	Rum	Pavlos	Rum	-	-
Avram	Yahudi	Kara Limboz	Rum	Pedro	Rum	-	-
Banayot	Rum	Kara Yorgi	Rum	Penayir	Rum	-	-
Baris	Rum	Karabet	Ermeni	Petro	Rum	-	-
Barşuka?	Rum	Keresi?	Rum	Sava	Rum	-	-
Beyram	Yahudi	Kigork	Ermeni	Seradi	Rum	-	-
Begondi	Rum	Kirya	Rum	Serazi	Rum	-	-
Behvan	Rum	Kiryako	Rum	Serkiz	Ermeni	-	-

Birmi?	Rum	Kiryos	Rum	Sevzani?	Rum	-	-
Cisidi	Rum	Kiryoz	Rum	Simyon	Rum	-	-
Daskalos	Rum	Kosta	Rum	Sodori?	Rum	-	-
Debbas?	Rum	Kostantaki	Rum	Solomon	Rum	-	-
Dimitri	Rum	Kostanti	Rum	Teranide?	Rum	-	-
Elyaz	Rum	Kucur?	Rum	Todori	Rum	-	-

Gayrimüslim kadınların kullandığı isimler:

Tablo 2. 4. Gayrimüslim Kadın İsimleri

İsim	Uyruk	İsim	Uyruk	İsim	Uyruk	İsim	Uyruk
Ademiya	Rum	Dürdü	Rum	Katarina	Rum	Şehnas?	Rum
Adimiye	Rum	Eleni	Rum	Kere	Rum	Şerbene	Rum
Alenko	Rum	Esber	Rum	Kire	Rum	Şirin	Rum
Almiya	Rum	Ester	Rum	Leviz	Rum	Şirine	Rum
Amalya	Rum	Evante?	Rum	Malike?	Rum	Takusye	Ermeni
Anastasya	Rum	Fasilkan	Rum	Marya	Rum	Tranide?	Rum
Anderiye	Rum	Hurispime	Ermeni	Ermeni	Ermeni	Trantefile?	Rum
Anna	Rum	İskoliye	Rum	Maryam	Rum	Varvar	Rum
Anine	Rum	İvanya	Rum	Merdan	Rum	Yasmi	Rum
Desbene	Rum	Kadınko	Rum	Meryem	Yahudi/Rum	Yasmin	Rum
Despina	Rum	Kadrina	Rum	Nazlı	Rum	Zanik	Ermeni
Deste	Rum	Kalye?	Rum	Roza	Ermeni	-	-

Ele alınan defterde Gayrimüslimlerle ilgili pek çok bilgiye rastlanmakta ancak, bu hususlar çeşitli bölümlerde (**şühûdü'l-hâl**, **tüccâr-ı hayriyye**, **mahalleler ve yerleşim** vs.) incelenmiştir. Tekrara düşmemek adına ilgili bölümlere bakılabilir.

2.1.4. Kölelik

Savaşlar veya başka yollarla ele geçirilip satılan erkeklere köle, kadınlara ise cariye denilmektedir. Bu şahıslar hürriyetlerinden yoksun, sahiplerinin hüküm ve tasarrufunda bulunan, para ile alınıp satılan kişilerdir. İman, namaz, oruç gibi şahsî işlerde ise hür olan insanlardan hiçbir farkları yoktur. Köle ve cârîye yerine kullanılan farklı tabirler de mevcuttur. Erkekler için bende, gulâm, abd, rakîk, memlûk, kinn, rakabe, vâsif, mülkü'l-yemîn, feta kadınlar için ise eme, odalık, halayık, karavaş, kenîz, kenîzek, memlûke, vâsife, gurre, süriyye gibi ifadeler kullanılmaktadır⁵⁰⁹.

Köleler kendi aralarında sahiplerinin izni doğrultusunda evlenebilmekteydiler ve dünyaya gelen çocuklar aynı anne babaları gibi köle statüsünde olurdu. Köleler eğer izin almadan bir evliliğe kalkıştırlarsa sahipleri tarafından engellenebilmekteydi⁵¹⁰. Bunların yanı sıra İslâmî kurallar gereği normal bireylerde olduğu gibi kölelerde de dört kadına kadar evliliğe

⁵⁰⁹ Sak,1992: 6; Yağcı, 2018: 207.

⁵¹⁰ Kütükoğlu, 2020: 3.

izin verilmektedir⁵¹¹. Boşanma mevzuunda ise hür insanlarda olduğu gibi tam ehliyeteye sahiptirler. Bu hususta sahibine danışmak gibi bir mecburiyeti yoktur⁵¹².

Osmanlı'da kölelik hukuku ve kölelikle ilgili uygulamalar İslâmî kurallar çerçevesinde gelişmiştir. Bununla birlikte diğer İslâm devletlerinde olduğu gibi Osmanlı'da da köleliğin en büyük kaynağı savaşlardır. Ayrıca savaş sonucu ele geçirilen erkek esirler öldürülebilirken, kadın köleler yani câriyelerin öldürülmesi kesin bir şekilde yasaklanmıştır⁵¹³. Savaşların yanı sıra ticaret de köle kaynağı olarak oldukça önemlidir. 19. yüzyıl başları itibariyle dünyada serbest bırakılan köle ticareti, Osmanlı'da Müslümanlar tarafından ve belli kurallar çerçevesinde yapılmaktaydı. Köle ticaretindeki önemli merkezler: İstanbul, Bağdat, Şam, Erzurum, Konya, Medine, Halep, Kahire, Belgrad ve Sofya. Ayrıca köle ticaretinde başı Afrika (siyâhî) çekmekle birlikte Kafkaslar, Balkanlar ve Avrupa'dan (beyaz) da köle toplanmaktadır⁵¹⁴.

Kafkaslardan getirilen güzel kızlar haremlere gönderilirken, genç ve güçlü erkekler ise Osmanlı ordusunda, hükümet dairelerinde ve İran'da çalışma imkânı bulmaktaydılar⁵¹⁵. Ayrıca savaşlar ve denizlerde korsanlık faaliyetleri esnasında ele geçirilen esirler donanmada kürekçi olarak kullanılırlar ya da esir pazarlarında satılırlardı⁵¹⁶. Bunların yanı sıra kölelerin istihdam edildiği alanlar genellikle sahiplerinin ne işle uğraştığına göre farklılık göstermektedir. Buna göre köleler toplumun nerdeyse tüm katmanlarında aktif veya pasif bir şekilde yer almaktadırlar⁵¹⁷.

Osmanlı Devleti'nde kölelere eziyet edilmemekle birlikte toplumda oldukça önemli rolleri vardır. Özellikle konaklarda Arap bacılar adeta evin demirbaşı olarak görülüyor ve birkaç neslin yetişmesinde önemli rol oynuyorlardı⁵¹⁸.

Osmanlı tebaası olan Gayrimüslimler, 16. yüzyılın ortalarına kadar Müslümanlardan olmamak şartıyla köle ve câriye sahibi olabilmekteydiler. Kanuni Sultan Süleyman devrinden itibaren bu serbestiyet son bulmuştur. 1559'da Bursa kadısına gönderilen bir fermanla Gayrimüslimlerin köle sahibi olmalarına yasak getirilmiş, ellerindeki köle ve câriyelerin ise parası ödenmek şartıyla Müslümanlara verilmesi istenmiştir. Bununla birlikte İslâm hukukuna göre Gayrimüslimlerin Müslüman olmayan köle ve câriye ticaretine herhangi bir yasak

⁵¹¹ Hatalmış, 2012: 80; Yağcı, 2018: 218.

⁵¹² Sak, 1992: 39.

⁵¹³ Yağcı, 2018: 208-209.

⁵¹⁴ Bayarslan, 2017: 444; Kütükoğlu, 2020: 2; Yağcı, 2018: 212.

⁵¹⁵ Lewis, 2006: 24.

⁵¹⁶ Kütükoğlu, 2020: 3.

⁵¹⁷ Kölelerin hangi ekonomik alanlarda kullanıldığı hususunda daha fazla bilgi için bkz. Hatalmış, 2012: 209-230.

⁵¹⁸ Kütükoğlu, 2020: 2.

getirilmemiştir. Osmanlı ise çoğunlukla bu düzene uymakla birlikte zaman zaman bunu yasakladığı da olmuştur⁵¹⁹.

Köle, sahibiyle yapmış olduğu anlaşmanın gereği bir miktar para karşılığında, belirlenen bir koşulun yerine getirilmesiyle veya sahibin vefât etmesi neticesinde serbest kalabilmekteydi. Bunların yanı sıra İslâmî kurallara göre kölesine bakamayan veya kötü davranan kişiler mahkeme tarafından kölesini serbest bırakmaya zorlanabilmekteydi⁵²⁰. Sahibin vefât etmesi neticesinde kölenin azat edilmesiyle ilgili herhangi bir vasiyet ortaya çıkmazsa köle, miras taksimi sırasında fiyat biçilerek terekeye kaydedilmekteydi⁵²¹. Ayrıca kölelerin her türlü ihtiyaçları efendileri tarafından karşılanmaktaydı. Köle hürriyetini eline aldıktan sonra bu olanaklardan mahrum kalacağını hatta elinde hiçbir şey kalmayacağını düşündüğü için, bazıları hür olmaktan kaçınılmaktaydı. Köle, mevcut durumunu adeta bir güvence olarak görmekteydi⁵²².

Köleliğin kaldırılması ise ilk olarak Fransız ihtilalinin etkisiyle 1794'de Fransa'da köle ticaretinin yasaklanmasıyla başlamaktadır. Köleliğin dünya çapında kaldırılması hususu 1890 Büksek Konferansı ve daha sonra 1919 tarihli Saint Germain sözleşmesi ile ele alınmıştır. Tamamen kaldırılması adına büyük çapta etki eden kuruluş ise Milletler Cemiyeti'dir. 1926 yılında köleliğin en kısa sürede kaldırılması için görüşlerini beyan etmişlerdir⁵²³.

Osmanlı Devleti'nde köleliğin kaldırılması 19. yüzyılın ilk yarısı itibariyle gerçekleşmeye başlamıştır. Bu doğrultuda İngilizlerin çabaları da etkili olmuştur. İlk olarak 1846 yılında Abdülmecid tarafından yayınlanan irade ile İstanbul Esir Pazarı kapatılmıştır. Ancak, cârîye alınıp satılması Osmanlı Devleti'nin yıkılmasıyla birlikte son bulmuştur⁵²⁴. 1857'de Hicaz bölgesi hariç siyâhî köle ticaretinin yasaklanması bu hususta önemli bir adımdır. Beyaz köle ticaretini yasaklamaya yönelik ilk girişim yine 19. yüzyılın ortalarında gerçekleşmiştir. Bu doğrultuda Meclis-i Vükelâ'dan çıkan Gürcü ve Çerkezlerle ilgili irade oldukça önemlidir. İlk fermanda Gürcülerin köleleştirilmesi ve satışının tamamen yasaklanması gerektiği gibi bilgiler mevcuttur. Yasağın çiğnenmesi halinde hem satıcı hem de alıcının cezalandırılacağı dile getirilmektedir. İkinci fermanda ise Çerkezlerle ilgili enteresan bilgiler mevcuttur. Çerkezlerin kendi çocuklarını ve yakınlarını sattıkları görülmektedir. Bu durumun insanlığa sığmadığı, bu işle uğraşanların uyarılması gerektiğinin altı çizilmektedir. Ayrıca

⁵¹⁹ Karataş, 2007: 139-141.

⁵²⁰ Toledano, 1994: 5.

⁵²¹ Kütükoğlu, 2020: 3.

⁵²² Tunç, 2018: 289.

⁵²³ Sak, 1992: 9-10.

⁵²⁴ Yağcı, 2018: 219-220.

limanlarda gerçekleşen Çerkez köle naklinin de engellenmesi gerektiği belirtilmektedir. Beyaz köle ticaretinin tamamen yasaklanması ise II. Meşrutiyet'ten sonra gerçekleşmiştir⁵²⁵.

Antalya'daki köle ticaretinin varlığına bakıldığında:

Kuzey'den getirilen beyaz köleler Güney ülkelerine ihraç ediliyor, Güney'den ise siyah köle ithal ediliyordu. Bu durumda Antalya Limanı bir köprü görevi üstlenmekteydi. 1560-1561 tarihli gümrük kayıtlarına bakıldığında şehre pek çok gulâm ve câriyenin ithal edildiği görülmektedir. Yine aynı gümrük kayıtlarında 26 Mart – 13 Nisan 1560 tarihleri arasında Antalya'ya toplam 30 geminin giriş yaptığı tespit edilmiştir. Bu gemilerin 18'inde köle mevcut olmakla birlikte, 9 gemide köle harici hiçbir şey bulunmamaktadır. Yalnızca köle taşıyan gemilerde 15 ilâ 27 arasında köle bulunmaktadır⁵²⁶. 16. yüzyıl sonlarına doğru Antalya'daki köle ticareti hareketliliğine bakıldığında; Liman'a 1580 siyâhî köle, 270 siyâhî câriye ve 2 beyaz köle getirildiği, 11 beyaz köle ve 6 beyaz câriye ise limandan çıktığı görülmektedir⁵²⁷. Halil İncalcık ise 16. yüzyılda Antalya'nın köle ticareti konusunda merkez olduğunu dile getirmektedir⁵²⁸.

Antalya'da ticârî etkinliğin (liman bazlı) düşüşte olduğu 17 ve 18. yüzyıllarda dahi köle ticaretinin devam ettiği Fransız konsolosluk raporlarına yansımaktadır. İskenderiye'den siyah köle getirtilip, Kafkasya'dan getirtilen beyaz köleler ise İskenderiye'ye gönderilmekteydi⁵²⁹.

19. yüzyıl ortalarında ise Arap ve Rum gemileriyle Antalya'ya köle taşımacılığı yapılmaktaydı. Ayrıca bu gemiler Antalya'ya köle teslim ettikten sonra Mısır'a kereste yüklü bir şekilde dönüyorlardı⁵³⁰. Danieloğlu da 19. yüzyılın ortasında İskenderiye'den erkek ve kadın olmak üzere toplam 300 siyâhî köle/câriyenin Antalya'ya getirildiğinden bahsetmektedir⁵³¹. Bu bilgilerin yanı sıra 19. yüzyılın son çeyreğinde Antalya'ya gelen Fransız seyyah Collignon, yapmış olduğu gözlemler neticesinde Antalya'daki siyâhî kölelerin en az Rum evlerinde bulunduğunu dile getirmektedir⁵³².

Ele alınan deftere bakıldığında Antalya'da köle varlığına dair kayıtların olduğu görülmektedir. Defterde köleler gulâm ve hâdime şeklinde, azat edilmiş olanlar ise mu'tak, mu'taka, ma'tûk olarak kayıt altına alınmıştır.

⁵²⁵ Aydın ve Hamîdullah, 2002: 245-246; Erdem, 2018: 638.

⁵²⁶ Dayar, 2016: 22; Yağcı ve Akkaya, 2017: 124-125.

⁵²⁷ Karaca, 2021: 23.

⁵²⁸ İncalcık, 1995: 134.

⁵²⁹ Dayar, 2016: 22.

⁵³⁰ Toledano, 1994: 34.

⁵³¹ Danieloğlu, 2010: 151.

⁵³² Tunç, 2018: 189.

Ele alınan defterde yer alan kayıtlar:

Zenci gulâm⁵³³, hâdime Zenciyye⁵³⁴, mu'tak Mehmed bin Abdullah bin Abdullah⁵³⁵, mu'tak Zenci gulâm Mercan⁵³⁶, mu'tak Süleyman Beğ (Mercan'ın oğlu)⁵³⁷, mu'tak Zenci gulâm Selim⁵³⁸, mu'tak gulâm Abdulhayr⁵³⁹, ma'tûk Abdullah⁵⁴⁰, Asâkir-i Zabtiye neferâtından Zenci mu'tak Server⁵⁴¹, Zenci mu'tak Zabtiye el-Hâcc Said⁵⁴², mu'taka Zeyneb bint-i Abdullah⁵⁴³, Zenci mu'tak Elmas bin Abdullah⁵⁴⁴. Ayrıca Köle Ahmed, Köleoğlu Ahmed, Köle'nin kayını Deli Ali⁵⁴⁵ gibi kayıtların varlığını da zikretmekte fayda var.

Bahsi geçen kayıtlara bakıldığında Antalya'da aktif bir şekilde kölelik yapan şahısların varlığının oldukça sınırlı olduğu görülmektedir. Defterde yalnızca bir şahsın (Zenci gulâm) resmen köle olduğu anlaşılmaktadır. Değeri ise 1.600 kuruş olarak kayıtlara yansımıştır. Kayıt 27 Ocak 1867 tarihlidir. Bahsi geçen köle 25 yıl önce vefât etmiş bir şahsa aitken oğluna intikal etmiştir⁵⁴⁶. Ayrıca hala aktif bir şekilde köleliği devam ediyor mu yoksa hürriyetini kazandı mı bilinmemektedir.

Hâdime Zenciyye ise vefât eden Moravî Esirci Mustafa ibn-i Ali'nin sagîre kızı Kamile'nin hizmetçisidir. Buradaki hâdime ifadesi köle olarak mı yoksa hürriyeti elinde olan herhangi bir hizmetçi için mi kullanıldı tam olarak bilinmemekte. Ancak aslen Moralı olan ve vefât eden Esirci Mustafa'nın vaktiyle ticaretini yaptığı esirler arasından bu şahsı köle olarak evine aldığı tahmin edilmektedir. Bununla birlikte reşit olmayan Kamile ve hizmetçisi hâdime Zenciyye'ye aylık 100'er kuruş nafaka takdir edildiği görülmektedir. Bu işlerden sorumlu kişi ise Kamile'nin vasîsidir⁵⁴⁷.

Defterde yer alan Köle Ahmed, Köleoğlu Ahmed ve Köle'nin kayını Deli Ali kayıtlarından bu şahısların resmen köle olup olmadıkları ne yazık ki anlaşılamamaktadır. Köle tabirini lakap olarak almış olabilirler.

Azatlı köleler arasında yer alan mu'taka Zeyneb bint-i Abdullah'ın ise vefât ettiği (25 Mayıs 1867) görülmektedir. Mirasçılar arasında tek çocuğu olan kızı Fatma'nın yanı sıra

⁵³³ AŞS., 93, vrk. 92-b.

⁵³⁴ AŞS., 93, vrk. 85-b.

⁵³⁵ AŞS., 93, vrk. 10-a.

⁵³⁶ AŞS., 93, vrk. 13-a, 48-b.

⁵³⁷ AŞS., 93, vrk. 13-a.

⁵³⁸ AŞS., 93, vrk. 41-a.

⁵³⁹ AŞS., 93, vrk. 58-a.

⁵⁴⁰ AŞS., 93, vrk. 59-a.

⁵⁴¹ AŞS., 93, vrk. 45-b, 55-b.

⁵⁴² AŞS., 93, vrk. 58-a.

⁵⁴³ AŞS., 93, vrk. 62-b.

⁵⁴⁴ AŞS., 93, vrk. 70-a.

⁵⁴⁵ AŞS., 93, vrk. 49-a.

⁵⁴⁶ AŞS., 93, vrk. 92-b.

⁵⁴⁷ AŞS., 93, vrk. 85-b.

kendisini azat eden efendisi Ömer Beğ ibn-i Bekir Beğ'in oğulları Mehmed ve Süleyman Beğler de yer almaktadır. Ayrıca Ömer Beğ, vefât eden Zeyneb'i herhangi bir karşılık beklemeden (daha önce bahsedildiği üzere belli bir para veya koşulun yerine getirilmesi neticesinde) merhameten azat ettiği bilgisi de yer almaktadır⁵⁴⁸. Zeyneb bint-i Abdullah'ın eşi Zenci gulâm mu'tak Mercan ibn-i Abdullah ise 28 Eylül 1866'da vefât etmiştir⁵⁴⁹. Bu iki şahsın da efendisi Ömer Beğ'dir. Mercan'ın mirasçıları arasında eşi Zeyneb, kızı Fatma ve efendisinin oğlu Süleyman yer almaktadır. Zeyneb'in mirasçıları arasında yer alan Mehmed'in ismine ise rastlanmamıştır.

2.1.5. Aile

Sosyal yapının çekirdeği olan aile müessesesinin, insanlığın ilk yıllarından beri var olduğu ve günümüzdeki çekirdek aileye benzer bir özelliğe sahip olduğu bilinmektedir. İslâm öncesi ve sonrası Türk dünyasında da önemli bir müessese olarak kabul edilmektedir⁵⁵⁰. Aileyi oluşturan bireyler devirlere, bölgelere, sosyal ve iktisâdî yapıya göre değişiklik göstermektedir. Geniş aile, aile reisinin başkanlığında eş, çocuk, torun, gelin, damat, amca, dayı, hala ve teyzelerden oluşur. Ailenin ataerkil veya anaerkil olmasına göre aileyi oluşturan bireyler de değişmektedir. Çekirdek aile ise karı-koca ve çocuklardan meydana gelmektedir⁵⁵¹.

Osmanlı toplumunda geniş aile tipi denildiği zaman akla üç kuşağın bir arada yaşadığı topluluk gelmektedir ve bu durum Gayrimüslimler için de geçerlidir⁵⁵². Osmanlı'da erkek, ailenin reisi durumundadır ancak, evin hâkimiyeti kadına aittir. Evdekiler annenin sorumluluğu altındadır. Bunun yanı sıra yüksek mevki sahibi veya maddi durumu iyi olan ailelerde erkek çocuklar, lala veya hocalar tarafından yetiştirilmekte ve bu bakımdan babanın sorumluluğu altında bulunmaktadır⁵⁵³.

2.1.5.1. Evlilik

Aileyi meşru bir temele oturtan dînî ve sosyal bir olgu olan evlilik, ailenin teşekkül etmesinde en büyük etkidir. Evlenme, aralarında evlenme engeli bulunmayan erkek ve kadının ortak bir hayat sürme, evlat yetiştirmek amacıyla gerekli bağı meydana getirmek üzere yaptıkları bir sözleşmedir⁵⁵⁴. İslâm'a göre nikâh, âkil ve bâliğ olan erkek ve kadın arasında, sözlü veya yazılı icap ve kabul ile yapılan akittir. İslâm hukuku, evliliğin alenî olmasını da şart

⁵⁴⁸ AŞS., 93, vrk. 62-b, 63-a.

⁵⁴⁹ AŞS., 93, vrk. 13-a.

⁵⁵⁰ Kazıcı, 2017: 159.

⁵⁵¹ Aydın, 1989: 196.

⁵⁵² Ortaylı, 2000: 57.

⁵⁵³ Kütükoğlu, 2020: 7.

⁵⁵⁴ Kazıcı, 2017: 171.

koşmaktadır. Yine İslâm'a göre evlenecek kişilerin kadı'dan izin alması ve imamın nikah akdi sırasında bulunması şart değildir. İzinname usulü ile yapılan nikâh ise tamamen örfî hukuka dayanmaktadır. Evliliğin izinnâme ile yapılıp sicillere kaydedilmesi ilk olarak Kanuni Sultan Süleyman döneminde görülmüştür⁵⁵⁵.

Osmanlı Devleti'nde (oranı tam olarak bilinmese de) evlilik, birçok yerde kadı sicillerine kaydedilmekteydi. Bu usulün yaygın olduğu bölgelerde nikah akdini sicillere kaydettirmeyen kadın ve erkek nikahsız yaşadıkları gerekçesiyle mahkemeye şikâyet ediliyorlardı ve gayrimeşru durumları sicile kaydediliyordu. Ancak bazı bölgelerde evlilik, çiftlerin sözü ve o toplumun kabulü ile de meşruiyet kazanabilmekteydi⁵⁵⁶.

Sicillere yansıyan nikah akitleri 3 farklı türde karşımıza çıkmaktadır. Bunlar: 1-) Evlenecek kadın ve erkek mahkemeye gelir, şahitler huzurunda nikah kıyılır. 2-) Evlenecek kadın veya erkek kendilerine yakın gördükleri bir şahsı vekil tayin eder ve vekilin katılımıyla mahkemede nikah işlemi yapılır. 3-) Şer'îyye mahkemesinden bir görevli, kadının veya erkeğin evine giderek nikah işlemini gerçekleştirir⁵⁵⁷.

Osmanlı Devleti'nde (şer'îyye sicillerine de dayanmakta) evlilik akdinin evreleri:

1-) Evlenecek olan erkek ve kadın, evlenmelerine dair herhangi bir engelin olmadığına dair mahallenin ihtiyar heyetinden bir ilmühaber kâğıdı almalıdırlar.

2-) Alınan ilmühaber kâğıdı ile kadıya başvurulur. Kadı ve 2 şahidin de şahitliğinde gelin adayına verilecek olan mehr-i mu'accel ve mehr-i mü'eccel tespit edilir. Nikah akdi ve kararlaştırılan mehir tutarları sicile kaydedilir.

3-) Kadı ve şahitler tarafından da tasdik edilen mehirler izinnâme-i bîkr (bekarlar için) ya da izinnâme-i seyyib (dullar için) adında kağıtlara yazılır. İleride özellikle mehir konusunda anlaşmazlık yaşandığı takdirde bu belgelere başvurulduğu için oldukça iyi muhafaza edilmeleri gerekmektedir.

4-) Bahsi geçen izinnâme ile mahalle imamına giden adaylar, burada yapılan dinî törenle nikâh işlemini tamamlamış olurlar⁵⁵⁸.

Mehir: Dînî nikah sırasında belirlenen ve erkek tarafından kadına verilmesi gereken mal veya para, nikah bedeli olarak tanımlanmaktadır ve evliliğin tabii bir sonucudur. Kadın, bu haktan feragat etmediği veya bağışlamadığı sürece koca er ya da geç sözünü verdiği bedeli ödemek zorundadır⁵⁵⁹.

⁵⁵⁵ Kavuncu, 1999: 161.

⁵⁵⁶ Ortaylı, 2020b: 104.

⁵⁵⁷ Kavuncu, 1999: 161.

⁵⁵⁸ Savaş, 1992: 510.

⁵⁵⁹ Ayverdi, 2010: 788; Kazıcı, 2017: 175.

Mehr-i mu‘accel: Evlenme sırasında erkeğin kadına peşin olarak vermesi kararlaştırılan, mehr hakkında kullanılan bir tabirdir.

Mehr-i mü‘eccel: Evlenme sırasında erkeğin kadına peşin olmamak üzere sonradan vermeyi taahhüt etmiş olduğu mehr hakkıdır. Mehr-i mü‘eccel ölüm, boşanma veya eşlerden birinin vefâtı neticesinde mu‘accel olur⁵⁶⁰.

Tablo 2. 5. Mehr Miktarını Gösterir Tablo

Mehir Sahibinin Eşi	Mehir Sahibi	Malvarlığı ⁵⁶¹	Mehir Miktarı (Kuruş)	Tarih (Miladi)
Güdükkınoğlu Mehmed Ali ⁵⁶²	Emine bint-i Ali	10.640	201	22 Nisan 1866
Hasan Ali Ağa ⁵⁶³	Fatma bint-i Mehmed	54.657	1.100	30 Eylül 1865
	Saliha Hâtûn		800	
Kayıkcı Çakal Hasan ⁵⁶⁴	Fatma Hâtûn	6.765/10	401	4 Mayıs 1866
Zenci gulâm mu‘tak Mercan ⁵⁶⁵	Zeyneb bint-i Abdurrahman	1.435/25	101	28 Eylül 1866
Moralı Kır Salih bin Halil ⁵⁶⁶	Ayşe bint-i Osman	-	251	1 Ekim 1866
Mustafa ⁵⁶⁷	Hafize bint-i Hüseyin	1.261 ⁵⁶⁸	200	2 Ekim 1866
Mustafa ibn-i Bekir ⁵⁶⁹	Müteveffiyze zevcesi	2.530	200	5 Ekim 1866
Gökçe Hacı oğlu Süleyman ⁵⁷⁰	Zeliha bint-i Mehmed	12.792	151	1 Ekim 1866
Çivıdcıoğlu el-Hâcc Ali Ağa ⁵⁷¹	Saliha ibnete Mehmed	14.942,5	251	4 Haziran 1867
İsmail bin Mehmed ⁵⁷²	Adile bint-i Abdullah	521	61	9 Ekim 1866
Tüccârdan el-Hâcc Ali Raşid ⁵⁷³	Zeyneb bint-i İbrahim	96.629,5	201	7 Ağustos 1866
Aşçı Ömer bin Abdurrahman ⁵⁷⁴	Fatma Hâtûn	2.735	200	2 Kasım 1866
Mehmed Ağa ibn-i el-Hâcc Ahmed ⁵⁷⁵	Meryem bint-i el-Hâcc Mehmed ⁵⁷⁶	30.666	500	4 Kasım 1866
Veli Hoca ibn-i Mehmed ⁵⁷⁷	Havva bint-i Mustafa	2.005/30	251	4 Haziran 1867
Bahçıvan Sancakdaroğlu Koca Ahmed ⁵⁷⁸	Şerife bint-i Mehmed	6.209	501	11 Mayıs 1867

⁵⁶⁰ Pakalın, 1993/II: 444.

⁵⁶¹ Mehr sahibinin eşine veya kendisine ait terekede yer alan ham meblağ. Terekede yer alan alacakları-borçları, vergiler/masraflar hesaba dahil edilmemiştir.

⁵⁶² AŞS., 93, vrk. 5-a.

⁵⁶³ AŞS., 93, vrk. 6-a, 7-a. Saliha Hâtûn kendinden önce vefat etmiş, Fatma ise hala hayattadır.

⁵⁶⁴ AŞS., 93, vrk. 10-b.

⁵⁶⁵ AŞS., 93, vrk. 13-a.

⁵⁶⁶ AŞS., 93, vrk. 13-b.

⁵⁶⁷ AŞS., 93, vrk. 14-a.

⁵⁶⁸ Mehr sahibi vefat etmiş. Dolayısıyla malvarlığı (tereke) mehr sahibine aittir.

⁵⁶⁹ AŞS., 93, vrk. 15-a.

⁵⁷⁰ AŞS., 93, vrk. 19-a, 21-b.

⁵⁷¹ AŞS., 93, vrk. 20-b, 21-a.

⁵⁷² AŞS., 93, vrk. 22-a.

⁵⁷³ AŞS., 93, vrk. 24-a, 25-b.

⁵⁷⁴ AŞS., 93, vrk. 34-b.

⁵⁷⁵ AŞS., 93, vrk. 36-b.

⁵⁷⁶ Mehr sahibi vefat etmiş. Dolayısıyla malvarlığı (tereke) mehr sahibine aittir.

⁵⁷⁷ AŞS., 93, vrk. 20-a, 39-b. Bu terekenin devamı AŞS., vrk., 37-b’den 39-b’ye kadar olan kısımdır. (39-b dahil).

⁵⁷⁸ AŞS., 93, vrk. 41-a.

Ahmed bin Fakih Mehmed ⁵⁷⁹	Ümmü bint-i Ahmed	2.325	101	27 Temmuz 1867
Zeynel Ağa ibn-i İbrahim ⁵⁸⁰	Fatma bint-i Salih	39.473/20	201	17 Temmuz 1867
Mehmed ibn-i İsmail ⁵⁸¹	Hatice bint-i el-Hâcc Hasan	5.800	51	7 Mayıs 1867
Derviş Mehmed bin Mustafa ⁵⁸²	Ümmü bint-i Mustafa	-	51	4 Mayıs 1867
Mustafa bin Abdulgaffar oğlu Ali ⁵⁸³	Hatice bint-i Berber Mehmed	-	61	19 Mayıs 1867
Mustafa Ağa ibn-i Osman ⁵⁸⁴	Hatice bint-i Derviş Ali bin Mehmed	1.335 ⁵⁸⁵	451	13 Mayıs 1867
Yorgancı el-Hâcc Abdurrahman Ağa ⁵⁸⁶	Hafize bint-i Ahmed	70.320	201	19 Mayıs 1867
Mustafa bin Ahmed ⁵⁸⁷	Hafize bint-i Kocabeğ Mehmed	3.164 ⁵⁸⁸	351	2 Aralık 1866
Bahçıvan Ahmed bin Hüseyin ⁵⁸⁹	Ayşe bint-i Ahmed	13.394,5	301	13 Kasım 1866
	Fatma bint-i Hüseyin		401	
Hocaoğlu Ömer bin Ali ⁵⁹⁰	Hatice bint-i Ahmed	21.636	501	23 Ekim 1866
Anamurlu Mustafa Kapudan ⁵⁹¹	Saide Hanım ibnete Osman	35.164	301	28 Kasım 1866
El-Hâcc Şeyh Efendizâde Süleyman Efendi ⁵⁹²	Ayşe Hanım ibnete Mustafa Paşa	111.955	2.500	13 Kasım 1866
Eyüb oğlu Molla Hasan Efendi ⁵⁹³	Fatma bint-i el-Hâcc Hâfız Abdü	75.655	501	9 Aralık 1866
Zabtiye Arnabut el-Hâcc Hüseyin ⁵⁹⁴	Alime Hâtûn ibnete Mustafa bin Abudullah	6.856	101	2 Ocak 1867
Hüseyin Ağa ibn-i Ebubekir ⁵⁹⁵	Fatma bint-i Ömer	12.197	301	9 Kasım 1866
Aşçı İbrahim ibn-i Halil ⁵⁹⁶	Şerife bint-i Hüseyin	4.577 ⁵⁹⁷	50	29 Ocak 1867
Tolunoğlu Veli bin Mahmud ⁵⁹⁸	Ayşe bint-i Hoca Ahmed	-	800 ⁵⁹⁹ -200 ⁶⁰⁰	11 Şubat 1867

⁵⁷⁹ AŞS., 93, vrk. 45-a.

⁵⁸⁰ AŞS., 93, vrk. 47-a, 49-b.

⁵⁸¹ AŞS., 93, vrk. 54-a.

⁵⁸² AŞS., 93, vrk. 54-b.

⁵⁸³ AŞS., 93, vrk. 58-a.

⁵⁸⁴ AŞS., 93, vrk. 58-b.

⁵⁸⁵ Mehir sahibi vefat etmiş. Dolayısıyla malvarlığı (tereke) mehir sahibine aittir.

⁵⁸⁶ AŞS., 93, vrk. 59-a, 60-a.

⁵⁸⁷ AŞS., 93, vrk. 72-b, 73-a.

⁵⁸⁸ Mehir sahibi vefat etmiş. Dolayısıyla malvarlığı (tereke) mehir sahibine aittir.

⁵⁸⁹ AŞS., 93, vrk. 73-a/b.

⁵⁹⁰ AŞS., 93, vrk. 75-a.

⁵⁹¹ AŞS., 93, vrk. 76-a, 77-b.

⁵⁹² AŞS., 93, vrk. 78-a, 79-a.

⁵⁹³ AŞS., 93, vrk. 83-a/b.

⁵⁹⁴ AŞS., 93, vrk. 86-a.

⁵⁹⁵ AŞS., 93, vrk. 88-b, 89-a.

⁵⁹⁶ AŞS., 93, vrk. 91-a.

⁵⁹⁷ Mehir sahibi vefat etmiş. Dolayısıyla malvarlığı (tereke) mehir sahibine aittir.

⁵⁹⁸ AŞS., 93, vrk. 92-b.

⁵⁹⁹ Mehr-i mu'accel.

⁶⁰⁰ Mehr-i mü'eccel.

Mehmed bin Veliyüddin ⁶⁰¹	Ayşe bint-i el-Hâcc Süleyman	-	800 ⁶⁰² -200 ⁶⁰³	16 Şubat 1867
--------------------------------------	------------------------------	---	--	---------------

23 Ekim 1831 tarihli arızaya göre mehir verme bakımından insanlar fakir, orta halli ve zengin olarak üçe ayrılmaktadır. Böylece maddi durumlarına göre şahıslar 100, 150 veya 250 kuruş mehir ödeyeceklerdir⁶⁰⁴. Ele alınan deftere (1865-1867) bakıldığında mehr-i mü'eccelin 50 ila 2.500 kuruş arasında değişiklik gösterdiği görülmektedir. Tablonun ayrıntılı bir şekilde ele alınmasının sebebi; mehr-i mü'eccel sözü veren şahısların malvarlıklarının mehir miktarına etkisinin gözler önüne serilmek istenmesidir. Malvarlıkları 2.735 kuruş, 39.473 kuruş 20 para, 70.320 kuruş ve 96.629,5 kuruş arasında değişiklik gösteren şahısların eşlerine vermeyi vaat ettikleri mehr-i mü'eccel miktarı 200-201-201-201 kuruş olarak kayıtlara yansımaktadır. Mevcut durum, malvarlığının mehir üzerinde çok da etkili olmadığını göstermektedir.

Tablodan da anlaşıldığı üzere mehr-i mü'eccel vermeyi taahhüt eden şahıslar arasında 2 kişinin 1'den fazla eşi vardır. Bu şahısların eşlerine vermeyi taahhüt ettikleri mehr-i mü'eccel miktarlarının aynı olmadığı görülmektedir. Hasan Ali Ağa, kendinden önce vefât eden Saliha Hâtûn'a 800 kuruş, hala hayatta olan diğer eşi Fatma Hâtûn'a ise 1.100 kuruş mehir sözü vermiştir. Aradaki 300 kuruşluk farkın sebebi tam olarak bilinmemekle birlikte, evlendiği sıradaki (evlilik tarihleri bilinmemekte) ekonomik durumuyla alakalı olabileceği düşünülmektedir. Bahçıvan Ahmed bin Hüseyin'in iki eşi de sağ olup mehir miktarları arasında 100 kuruşluk bir fark (Ayşe'ye 301 – Fatma'ya 401 kuruş) vardır. Bu farkın sebebi ise ne yazık ki bilinmemektedir.

Güven Dinç, kaleme aldığı *Şer'iyye Sicillerine Göre XX. Yüzyıl Ortalarında Antalya'da Ailenin Sosyo-Ekonomik Durumu* adlı çalışmasında miras taksimi sırasında ilk eşlerin ikinci eşlere nazaran 2 kat mehr-i mü'eccel aldıklarını öne sürmektedir. Bu durumu örneklerle de desteklemektedir⁶⁰⁵. Ancak, ele aldığımız defterde bu durumun tam tersi bir vaziyetle karşılaşılmaktadır. Hasan Ali Ağa'nın ilk eşi Saliha, ikinci eşi Fatma'dan 300 kuruş daha az mehr-i mü'eccel almıştır.

Görüldüğü üzere mehir miktarlarında iki eş arasında dahi tutarlılık söz konusu değildir. Bu durum da göz önünde bulundurulduğunda belirli bir bölgede, şehirde ya da ülke genelinde (belirli bir dönemle kısıtlı dahi olsa) mehir miktarlarında bir standart olabilmesi ne yazık ki mümkün görülmemektedir.

⁶⁰¹ AŞS., 93, vrk. 94-a.

⁶⁰² Mehr-i mü'eccel.

⁶⁰³ Mehr-i mü'eccel.

⁶⁰⁴ KAZICI, 2017: 175-176.

⁶⁰⁵ Dinç, 2005b: 6-7.

Evlilikleri arasında 5 gün gibi kısa bir süre olan Tolunoğlu Veli bin Mahmud (11 Şubat 1867) ve Mehmed bin Veliyüddin'in (16 Şubat 1867) eşlerine peşin olarak verdikleri mehr-i mu'accel ve sonradan vermeyi taahhüt ettikleri mehr-i mü'eccel ücretlerinin aynı olduğu görülmektedir. Mehmed bin Veliyüddin'in nikah akdinde şühûdü'l-hâl arasında Miralay ve Zabtiye Hazînedârı gibi şahısların olması dikkat çekicidir. Bu durum Mehmed bin Veliyüddin'in önemli bir şahsiyet ve varlıklı biri olabileceğine işaret etmektedir. Tolunoğlu Veli bin Mahmud'un nikah akdinde ise şühûdü'l-hâl'in bulunmaması oldukça enteresandır⁶⁰⁶. Ayrıca ele alınan defterde ismi geçen şahıslar hariç başka evlilik akdine rastlanmamıştır.

Bilindiği üzere İslâm, birtakım zaruri durumlarda belirli şartlara uymak kaydıyla birden fazla kadınla (en fazla 4) evliliğe izin vermektedir. Bahsi geçen şartlar arasında en bilindik olanı kadınlar arasında adaletli davranılmasıdır. Ancak kadınlar arasında adaletli davranılamayacağı ve çökeşlilikten kaçınılması gerektiği de belirtilmektedir. Zira kadınlar arasında adaleti sağlayamayan kocanın, kıyamet günü bir tarafı felçli olarak dirileceği ayetle sabittir. İslâm Devletleri arasında yer alan Osmanlı Devleti'nde de çökeşliliğin varlığı bilinmektedir ancak bu yaygın bir durum değildir. Ayrıca çökeşlilik ahlakdışı veya kanundışı olmasa dahi toplum tarafından pek hoş karşılanmazdı⁶⁰⁷.

Ele alınan deftere bakıldığında çökeşli kişi sayısının 9 olduğu görülmektedir. İsmi geçen şahıslardan yalnızca 1'i 3 eşli olup, geri kalan 8'i ise 2 eşlidir⁶⁰⁸. Bu şahıslar arasında yalnızca 2'sinin her iki eşi de hayatta olup, diğerlerinin eşleri kendinden önce vefât etmiştir. Hayatta olan eşler çökeşliliğe resmen kanıt niteliği taşımakla birlikte geri kalanların durumu şüphelidir. Bu şahıslar ilk eşleri vefât ettikten sonra çocuklarına bakması veya hayatının geri kalan kısmını yalnız geçirmemek için tekrar evlenmiş olabilirler. Ya da ilk eşleri hayattayken ikinci biriyle evlenmiş olabilirler. Mevcut durumda hangi ihtimalin yüksek olduğu ne yazık ki bilinmemektedir. Ayrıca Müslüman erkeklerin ilk eşlerinden erkek çocuğu olmaması gibi durumlarda ikinci biriyle evlendikleri de bilinmektedir. Gayrimüslimlerde ise çökeşliliğe dair herhangi bir kayda rastlanmamıştır. Bu bilgilerden hareketle 1865-1867 yılları arasında Antalya'da çökeşliliğin pek yaygın olmadığını söylemek yanlış olmayacaktır.

2.1.5.2. Boşanma

İslâmiyet'te, boşanmaya zorunlu durumlarda izin verilmektedir. Hevâ ve hevesler için boşanma yasaklanmış ve birtakım şartlarla boşanma zorlaştırılmıştır. Boşanmadan dönüş

⁶⁰⁶ Ele alınan defterde şühûdü'l-hâl'in bulunmadığı toplam 36 hüküm yer almaktadır. Bu vb. durumlar için bkz. **şühûdü'l-hâl**.

⁶⁰⁷ Öztürk, 2002b: 686; Kazıcı, 2017: 181; Ortaylı, 2020b: 117.

⁶⁰⁸ AŞS., 93, vrk. 6-a, 10-b, 20-b, 47-a, 59-a, 73-a, 75-a, 76-a, 88-b.

yolları ise açık tutulmuştur⁶⁰⁹. İslâm hukukunda üç çeşit boşanmadan söz edilmektedir. İlki; kocanın tek taraflı olarak yapmış olduğu boşanmadır (talâk). Bu boşanmanın gerçekleşmesi için mahkeme kararına gerek yoktur. İkincisi; karı kocanın anlaşarak boşanmasıdır. Buna muhâla'a denmektedir. Üçüncü tür boşanmaya ise tefrik veya kazai boşanma denilmektedir. Tefrik veya kazai olan boşanma türünde kocanın ayrılmaya rızası olması şart değildir. Hâkimin karar vermesi yeterlidir⁶¹⁰.

Bahsi geçen talâk kendi içinde ikiye ayrılmaktadır. İlki ric'î talâktır ve bu dönülebilir boşanma anlamına gelmektedir. Ric'î talâk ayrıca erkeğin yeni bir nikaha gerek duymadan ve iddet süresi içinde eşine dönebileceği boşanma türüdür. Diğer talâk türü ise bâin (bâyin) talâktır. Ayırıcı boşanma olarak da adlandırılan bâin talak, kocanın boşanma iradesini kesin olarak açıkladığı ve eşine yeni bir nikah kıymadan dönme imkânının olmadığı türdür. Eğer erkek üç talâk hakkını da kullanmadıysa yeni bir nikâh kıyılıp ikinci kez mehir belirlenmesi koşuluyla aynı kişiyle yeniden evlenme söz konusu olabilir. Ancak üç hakkını da kullanmışsa aynı kişiyle evlenmesi hülle neticesinde gerçekleşebilmektedir. Talâk türlerinin sonuncusu ise tefviz-i talâktır. Tefviz-i talâk, erkeğin tek taraflı boşanma yetkisini nikâh sırasında veya sonrasında kadına devrettiği durumlar için kullanılan bir tabirdir. Tefviz-i talâk ayrıca dördüncü boşanma türüdür⁶¹¹.

Eşlerin kendi aralarında anlaşarak boşanmasına muhâla'a denmektedir. Bu tür genellikle erkeğin boşanmak istemediği ve kadının belli bir para, alması gereken mehirden vazgeçme ya da herhangi bir mal karşılığında kocasını boşanmaya ikna etmesi neticesinde gerçekleşirdi. Son boşanma türü olan tefrik ise erkeğin ciddi hastalığının olması, gaipliği, hapiste olması, kocanın eşine zarar vermesi, şiddetli geçimsizlik vb. durumlarda mahkemeye başvurarak gerçekleşmektedir⁶¹².

Ele alınan deftere bakıldığında talâk türüne giren davaların olduğu görülmektedir. İlk dava Emine bint-i Mehmed ve Hasan bin Mehmed arasında gerçekleşmiştir. Mahkemeye başvuran kişi Emine olmakla birlikte, kocası Hasan'ın davadan 1 ay önce kendini fahişelik yaptığı gerekçesiyle boşadığını dile getirmektedir. Emine böyle bir durumun olmadığını (fahişelik yapmadığını) belirtmektedir. Ayrıca boşa düştüğü gerekçesiyle toplam 1.701 kuruş değerinde nikah, nafaka-i iddet, nişan, Selîmiye entâri ve bir kat yatak bedelini talep etmektedir. Hasan, eski eşi Emine'nin bahsettiği hakları inkâr etmektedir. Ancak Emine iddiasını ispat ettiği

⁶⁰⁹ Kavuncu, 1999: 164.

⁶¹⁰ Aydın, 1992: 441.

⁶¹¹ Durgun, 2022: 310. *Hülle*: Şer'an (talâk-ı selâse ile) boşanmış bir kadının, kendisini boşayan eski kocasıyla tekrar evlenebilmesinin helal olması için bir başka erkekle evlenip boşanması usulü. Ayverdi, 2010: 523.

⁶¹² Durgun, 2022: 310.

için mahkeme tarafından haklı görülmüştür. Böylelikle taraflar 1.000 kuruş üzerinde anlaşmaya varmışır⁶¹³. Bir diğer dava Mebruke bint-i Yusuf ve Hasan Beğ ibn-i Osman arasında gerçekleşmiştir. Yusuf, Mebruke'yi geçinemedikleri gerekçesiyle boşamışır⁶¹⁴.

Daha önce talâkın kendi arasında ric'î ve bâyin olarak ikiye ayrıldığından bahsedilmişti. Bunlar arasında bâyin talâk türüne giren iki adet dava olduğu görülmektedir. İlki Rahime bint-i Saka el-Hâcc Mehmed ve Mirân? ibn-i Abdurrahman arasında gerçekleşmiştir. Mirân?, şahitlerin ifadelerine göre mahkemeden 6 ay önce (21 Ağustos 1866) Denizli Kazâsı Çınardibi adlı bölgede bulunan bir kahvehanede eşi Rahime'yi bâyinen boşamışır⁶¹⁵. Diğer dava ise Derviş Mehmed bin Mustafa ve Ümmü bint-i Mustafa arasındadır. Derviş Mehmed, eşiyle birlikte ikâmet ettiği şehirden ayrılmış ve 1 senedir gezgin vaziyettedir. Derviş Mehmed memleketine döndüğünde eşinin başkasıyla evlendiğini görmüş ve mahkemeye kendi evliliğinin geçerli olması için başvurmuştur. Ümmü ise Derviş Mehmed'in şehirden ayrılmadan önce kendisini bâyin-i tatlik ettiğini ileri sürmekte ve bu iddiasını şahitlerle tasdik etmektedir. Mahkeme Ümmü'nün haklı olduğu hükmüne varmış ve Derviş Mehmed'in davası düşmüştür⁶¹⁶.

Ele alınan defterde anlaşarak boşanma türüne giren muhâla'aya da rastlanmaktadır. Buna göre ilk olarak Ayşe bint-i Osman ve Moralı Kır Salih bin Halil'in anlaşarak boşandığı görülmektedir. Ayşe, kocasıyla geçinemediklerini dile getirerek boşanmak istemektedir. Mehr-i mü'eccel, nafaka-i iddet, 1 adet çitari entâri, 1 adet çuha salta, 1 yazma salta, 1 püskül ve iki yüzöl peştemâl hakkından vazgeçtiğini söyleyerek eşi Salih bin Halil'i boşanmaya ikna etmiştir⁶¹⁷. Bir diğer muhâla'a ise Hatice bint-i Berber Mehmed ve Mustafa bin Abdulgaffar arasında gerçekleşmiştir. Bu davanın da ana nedeni geçimsizliktir. Hatice'nin, hakkı olan mehr-i mü'eccel, nafaka-i iddet ve kadının iddet süresince barınma ihtiyacının karşılanması anlamına gelen me'ûnet-i süknâdan vazgeçtiği görülmektedir. Bu şartlar altında eşi Mustafa'yı boşanmaya ikna etmiştir⁶¹⁸.

Marya bint-i Mihail ve Andon veled-i Birmi? arasında gerçekleşen nafaka talep davası da incelemeye değerdir. Andon, eşi Marya'nın yanında ikâmet etmesini istememiş ve başka bir yere adeta sürgün etmiştir. Marya, bu durum karşısında çıkmaza girerek mahkemeye başvurmuş, durumu izah edip reşit olmayan 2 çocuğunun bakımı için Andon'dan nafaka talep

⁶¹³ AŞS., 93, vrk. 8-a.

⁶¹⁴ AŞS., 93, vrk. 11-b. Bu dava aslında nafaka talep davasıdır. Hüküm içinde Yusuf'un eşi Mebruke'yi boşadığı bilgisi de mevcut olduğu için ele alınmıştır.

⁶¹⁵ AŞS., 93, vrk. 93-b.

⁶¹⁶ AŞS., 93, vrk. 54-b.

⁶¹⁷ AŞS., 93, vrk. 13-b.

⁶¹⁸ AŞS., 93, vrk. 58-a.

etmiştir. Mahkeme, Marya'yı haklı bularak her çocuk için aylık 25 kuruş olmak üzere toplam 50 kuruş nafaka taktir etmiştir⁶¹⁹. Görüldüğü üzere ortada herhangi bir boşanma söz konusu olmadığında dahi reşit olmayan çocukların bakımı için nafaka taktir edilebilmektedir. Bu durum Osmanlı'da buluş çağına erişmemiş olan çocukların haklarının korunması konusunda oldukça önemlidir.

2.1.5.3. Yetim Çocuklar

Bu noktada Osmanlı'nın bir Türk-Müslüman devlet olduğu göz ardı edilmemelidir. Diğer alanlarda olduğu gibi bu alanda da büyük oranda etkileşimin söz konusudur. O yüzden bu iki olgudan bağımsız bir şekilde değerlendirmek doğru olmayacaktır.

İslâmiyet'te çocukların yetiştirilmesi hususunda anne-babaya çok önemli sorumluluklar yüklenmesinin yanı sıra, öksüz ve yetim çocuklarla ilgili tüm topluma da görevler verilmiştir. Ayrıca Kur'ân-ı Kerîm'de yer alan 12 surede 23 yerde tekil ya da çoğul şekilde yetim kelimesi geçmektedir. Bunların yanı sıra Hz. Muhammed'e atfedilen yetimlerle ilgili pek çok hadisin bulunduğu da bilinmektedir⁶²⁰.

Osmanlı Devleti'nin de tıpkı diğer Türk devletlerinde olduğu gibi tebaasının sosyal hayatına önem verdiği ve yetim kalan çocuklar konusunda oldukça hassas olduğu bilinmektedir. Bu doğrultuda yetim çocukların sosyal, hukuki, mali vb. açılardan korunup kollanması için yürürlüğe soktuğu en büyük ve kapsayıcı politikası Eytâm Sandıklarıdır⁶²¹. Eytâm Sandıkları anne veya babanın yahut her ikisinin birden vefât etmesi neticesinde yetim/öksüz çocuklara intikal etmesi gereken malların zayi edilmemesi, sağlıklı bir şekilde muhafaza edilmesi, çocukların reşit olmasıyla birlikte kendilerine bu malların teslim edilmesinden sorumludur⁶²². Bilindiği üzere yetim kalan çocukların tespitinde en önemli durum miras davalarıdır. Vefât eden şahsın mallarının mirasçılar arasında paylaştırılması için kadiya müracaat edilmektedir. Böylelikle yetimler arasında özellikle buluş çağına erişmemiş çocuklar saptanıyor ve haklarının korunması adına oldukça titiz davranılıyordu.

Mevzubahis durumda tereke taksiminden sorumlu görevliler arasında yer alan kassâm oldukça önemli bir konumdadır. Kassâmlık görevini üstlenen kişi (kassâmın ayrı bir memur olmadığı **Kassâm** adlı bölümde ele alınmıştı) özellikle gâib, mecnun ve buluş çağına erişmemiş çocukların haklarının korunması için oldukça titiz davranmaktadır. Ayrıca buluş çağına erişmemiş olan yetimlerin malları vasî tayin edilerek muhafaza edilmektedir. Vasî atamaları ise

⁶¹⁹ AŞS., 93, vrk. 9-a.

⁶²⁰ Yazıcı, 2007: 4.

⁶²¹ Yakan, 2019: 4.

⁶²² Özcan, 2006: 106.

iki şekilde gerçekleşmektedir. İlki yetimlerin atası yani baba veya dedesi tarafından önceden seçilmesidir. Bu durum *vasî-i muhtar* olarak adlandırılmaktadır. Diğer usul ise kadı tarafından atamadır. Bu *vasî-i mensûb* olarak adlandırılmaktadır. Bahsi geçen vasîler, yetim/yetimlerin yakını/akrabası olabileceği gibi kadı tarafından tayin edilen ve yetimlerle herhangi bir bağı olmayan üçüncü şahıslar da olabilmekteydi. Annenin vasî olarak atanması ancak Tanzimat'ın ilan edilmesiyle birlikte mümkün olabilmıştır. Atanan vasî, yetimle ilgili oldukça geniş sorumluluklar üstlenmektedir. Vasîler bu doğrultuda malların muhafazasını da yapmaktadır. Ayrıca vasîlerin yetimlerin lehine yapmış oldukları her türlü işlem geçerli sayılırken, aleyhine sonuç doğurabilecek işler ise engellenmektedir. Aleyhe olan hususlara örnek olarak; yetime ait herhangi bir malın gereksiz bir şekilde veya değerinin altında satılması gösterilebilir. Bu durum tespit edildiğinde işlem iptal edilebilmekte ve kadı tarafından başka biri vasî olarak atanabilmektedir⁶²³.

Yetimlere atanacak olan vasîde fikrî ve ahlâkî olarak yeterli olması, hür olması, akıllı olması, reşit olması, emin olması, aynı dine mensup olması, vasîlik işine gerekli vakti ayırabilmesi, vasîsi olduğu çocuk/çocuklarla sıkı ilişki kurabilmesi gibi özellikler aranmaktadır. Ayrıca akli yönden problemlili olanlar, köle olanlar, küçükler, gayrimüslimler ve güvenilirlik konusunda sorun çıkarabilecek kişilerin vasî olmaları dinen caiz değildir⁶²⁴. Tüm bunların yanı sıra vasîye, yetim çocuklar hakkında yapmış olduğu işleri denetlemek için nâzır da tayin edilmektedir. Nâzır bir nevi müfettiş rolü üstlenmektedir. Yani yetimlerin malları üzerinde herhangi bir tasarruf hakları bulunmamaktadır⁶²⁵.

Ele alınan defterin içeriğine bakıldığında vasî ve nâzır atamalarıyla ilgili davaların olduğu görülmektedir. Ayrıca miras davalarının oldukça fazla olduğu da göze çarpmaktadır. Miras davalarında önemli olan hususlardan biri hiç şüphesiz reşit olmayan çocukların tespiti. Miras hükmüne bakıldığında öncelikle vefât eden şahsın kim olduğu ardından mirasçıların kimler olduğu bilgisinin yer aldığı görülmektedir. Ardından varsa reşit olmayan çocukların haklarının korunması için atanmış olan vasî ve nâzırların bilgilerine rastlanmaktadır. İşte bu noktada vasî ve nâzır tayin hükümleri dışında mevzubahis konu için oldukça değerli bilgilerle karşılaşılmaktadır. Ayrıca alacak-verecek davalarında da vasî ve nâzır kayıtlarına rastlanmaktadır. Bu doğrultuda öncelikle vasî ve nâzır atama davaları, ardından miras davaları, son olarak alacak verecek vs. gibi davalar incelenerek birtakım tespitler yapılmaya çalışılacaktır.

⁶²³ Özcan, 2006: 106-107; Çanlı, 2002: 61; Tan, 2010: 37.

⁶²⁴ Çanlı, 2002: 60.

⁶²⁵ Tan, 2010: 37-38.

Ele alınacak olan davaların her birinin o olay açısından tek örnek olmasına özen gösterilmiştir. Örneğin annenin, babanın, reşit olan kardeşin vasî olarak atanması vs. gibi durumlar. Ancak mevzubahis hususun zıttı ile karşılaştırılması o davada farklı bir durumun varlığına delalet etmektedir.

Doğrudan vasî ve nâzır atamalarıyla ilgili davalar:

Makbûle Mahallesi'nde ikâmet etmekte iken vefât eden Berber Hâcî Andirine veled-i Serazi'nin yetim kalan ve reşit olmayan çocukları Vasili, Odon ve Espina'ya anneleri vasî olarak tayin edilmiştir⁶²⁶.

Baba Doğan Mahallesi'nde ikâmet etmekte iken vefât eden Zehariye veled-i Yafani ve eşi Dürdü veled-i Hâcî Todoros'un yetim ve öksüz çocukları Yafani'ye dedesi (annesinin babası) Hâcî Todoros vasî olarak tayin edilmiştir⁶²⁷.

Sağır Beğ Mahallesi'nde ikâmet etmekte iken vefât eden Çivîdcioğlu el-Hâcc Ali Ağa'nın yetim kalan ve reşit olmayan çocukları Salih, Ali ve Rabia'ya amcaları Çivîdcizâde İsmail Efendi vasî, diğer amcaları Ahmed ise nâzır olarak tayin edilmiştir. Ayrıca İsmail Efendi marifetiyle 3 yıl süreyle çocuklara nafaka bağlandığı bilgisi de yer almaktadır. Salih ve Ali için günlük 2'şer kuruş, Rabia için ise günlük 1 kuruştan toplam 5 kuruş⁶²⁸. Ali ve Rabia'nın anneleri Saliha hayattayken, Salih'in annesi Emine ise vefât etmiştir. Bu bilgiler ise miras taksimi davasından öğrenilmektedir⁶²⁹.

Câmi'-i Cedîd Mahallesi'nde ikâmet etmekte iken vefât eden Papas Pavlos veled-i Seradi'nin yetim kalan ve reşit olmayan çocuğu Yordan'a anneannesi Hâce Todori vasî olarak tayin edilmiştir⁶³⁰. Yordan'ın annesi, kardeşleri veyahut başka bir akraba bilgisine rastlanmamıştır.

Câmi'-i Cedîd Mahallesi'nde ikâmet etmekte iken vefât eden Yasmin veled-i Hâcî İsa'nın öksüz kalan ve reşit olmayan çocuğu Amalya'ya anneannesi Dozari? vasî olarak tayin edilmiştir. Öksüz çocuğun babası ise hala hayattadır⁶³¹.

Miras taksimi davalarından öğrenilen vasî ve nâzır atamalarına dair örnekler:

Baba Doğan Mahallesi'nde ikâmet etmekte iken vefât eden Tuzcuoğlu Hâcî İstirati'nin reşit olmayan yetim çocuklarına vasî olarak anneleri Hâce Eleni bint-i Pavlos, nâzır olarak ise Yaylaoğlu Hâcî Dimitri atanmıştır. Dimitri'nin aile ile herhangi bir bağının olup olmadığı

⁶²⁶ AŞS., 93, vrk. 14-b.

⁶²⁷ AŞS., 93, vrk. 19-a; Miras taksimi için bkz. AŞS., 93, vrk. 17-b.

⁶²⁸ AŞS., 93, vrk. 19-b.

⁶²⁹ AŞS., 93, vrk. 20-b.

⁶³⁰ AŞS., 93, vrk. 68-b.

⁶³¹ AŞS., 93, vrk. 69-b.

bilinmemektedir. Vefât eden Tuzcuoğlu Hâcî İstirati'nin malvarlığına bakıldığında (alacak-verecek ve tüm masraflar çıktıktan sonra 397.666 gurus 10 para)⁶³² nâib'in her ihtimali düşünerek nâzır atamış olduğu akıllara gelmektedir.

Serik Nâhiyesine bağlı İstavros köyünde ikâmet etmekte iken vefât eden Hasan Ali Ağa'nın kendinden önce vefât eden karısı Saliha'dan doğma reşit olmayan öksüz ve yetim oğlu Ali'ye halası Fatma vasî olarak atanmıştır. Hasan Ali Ağa'nın daha sonra Fatma bint-i Mehmed Kethüdâ adlı biriyle evlendiği görülmektedir. Buradaki enteresan olan nokta yetim çocuğa üvey annesinin değil de kan bağı olan halasının vasî olarak atanmış olmasıdır⁶³³.

Aslen Mora muhâcirlerinden olup Temürcü Süleyman Mahallesi'nde ikâmet etmekte iken vefât eden Kayıkçı Çakal Hasan bin Salih'in reşit olmayan yetim çocukları Salih, Murad, Osman, Hafize ve Süleyman'a anneleri Fatma bint-i Süleyman vasî olarak atanmıştır. Bu davada önemli olan husus; vefât eden şahsın kendinden önce vefât eden eşlerinden birinden ve hala hayatta olan eşinden doğma reşit olmayan çocuklarının olmasıdır. Hayatta olan eş (Fatma bint-i Süleyman), yetim kalan kendi çocuklarının yanı sıra diğer çocuğa da (Süleyman) yani üvey çocuğuna da vasî olarak atanmıştır⁶³⁴.

Âhi Kızı Mahallesi'nde ikâmet etmekte iken vefât eden Hatice Hâtûn bint-i eş-Şeyh Mehmed'in reşit olmayan öksüz çocukları Mehmed, Zeyneb ve Ayşe'ye babaları Sa'idî Şeyh İbrahim vasî olarak atanmıştır⁶³⁵.

Hatib Süleyman Mahallesi'nde ikâmet etmekte iken vefât eden Sülûha bint-i Ali'nin reşit olmayan öksüz çocukları Mehmed, Ahmed, Ayşe ve Fatma'ya dayıları el-Hâcc Talib Ağa vasî olarak atanmıştır. Öksüz çocuklara bu defa dayılarının vasî olarak atandığı görülmektedir. Halbuki çocukların babaları da hayattadır. Burada birtakım problemlerin olduğu aşıkardır. Öncelikle hükümde vefât eden şahsın ismi zikredilmeden önce *bu def'a* şeklinde bir tabirin olması akla ilk babalarının öldüğünü getirmektedir. Ancak hem mirasçılar arasında hem de mirasın taksim edildiği bölümde (terekenin sonu) isminin geçtiği görülmektedir. Ayrıca *vasî-i mensûbları* ibaresinin varlığı bu duruma karar verenin mahkeme olduğunu göstermektedir⁶³⁶.

Meydan Mahallesi'nde ikâmet etmekte iken vefât eden Hafize bint-i Hüseyin'in reşit olmayan öksüz çocukları Bekir ve Şerife'ye Müderris Ahmed Efendi vasî olarak tayin edilmiştir⁶³⁷. Vefât eden şahsın eşi Mustafa ve annesi Hafize'nin hayatta olmasına rağmen reşit olmayan çocuklara Müderris Ahmed Efendi'nin vasî olarak atanması anlaşılabilir bir durum

⁶³² AŞS., 93, vrk. 4-a/b.

⁶³³ AŞS., 93, vrk. 6-a.

⁶³⁴ AŞS., 93, vrk. 10-b.

⁶³⁵ AŞS., 93, vrk. 12-a.

⁶³⁶ AŞS., 93, vrk. 12-b, 13-a.

⁶³⁷ AŞS., 93, vrk. 14-a.

değildir. Bu bir miras taksimi davası olduğu için ne yazık ki mevcut duruma neyin sebep olduğu bilinmemektedir.

Meydan Mahallesi'nde ikâmet etmekte iken vefât eden Mustafa ibn-i Bekir'in reşit olmayan yetim çocukları Bekir ve Şerife'ye Müderris-i Kirâm'dan Ahmed Efendi vasî olarak tayin edilmiştir. Miras taksimine bakıldığında şahsın eşine veya herhangi bir akrabasına (anne, baba, kardeş vs.) rastlanmamıştır. Ayrıca *vasî-i mensûbeleri* ibaresinden anlaşıldığı üzere vasî atamasına karar veren mahkemedir⁶³⁸.

Câmi'-i Cedîd Mahallesi'nde ikâmet etmekte iken vefât eden Meryem veled-i Elyon ve eşi Yorgi'nin reşit olmayan öksüz ve yetim çocukları Nikola ve Kadrina'ya amcaları Ligorî vasî olarak tayin edilmiştir. Vefât edenler bu sefer karı-kocadır. *Vasî-i mensûbları* ibaresi ise bu duruma mahkemenin karar verdiğini göstermektedir⁶³⁹.

Şeyh Sinan Mahallesi'nde ikâmet etmekte iken vefât eden Gökçe Hâcî oğlu Süleyman'ın reşit olmayan yetim çocukları Abdülkerim, Mehmed ve Şerife'ye akrabalarından Mevlüd oğlu Ali vasî olarak tayin edilmiştir. Çocukların anneleri Zeliha bint-i Mehmed hayatta olmasına rağmen böyle bir karar çıkmıştır. Ayrıca bu şahsın tam olarak kim olduğu (amca, dayı, dede vs.) kayıtlara girmemiştir⁶⁴⁰.

Tuzcular Mahallesi'nde ikâmet etmekte iken 15 Rebî'ü'l-evvel 1283 (28 Temmuz 1866) tarihinde vefât eden Tüccâr el-Hâcc Ali Raşid'in reşit olmayan yetim çocukları Süleyman, Ali ve Bağde'ye reşit olan ağabeyleri Abdülfettah vasî olarak tayin edilmiştir. Burada önemli olan husus *vasî-i muhtâr* ibaresin varlığıdır. Bu durumda şahıs vefât etmeden önce reşit olan çocuklardan birini vasî olarak belirlemiştir. Ayrıca çocukların anneleri Zeyneb bint-i İbrahim'in de hayatta olduğunu söylemekte yarar var⁶⁴¹.

Câmi'-i Cedîd Mahallesi'nde ikâmet etmekte iken vefât eden Marya veled-i Kostanti'nin reşit olmayan öksüz çocuğu Panayir'e amcası vasî olarak tayin edilmiştir. Hala hayatta olan babası Dimitri veled-i Kirye ve anneannesi Kere veled-i Arslan değil de amcasının vasî olarak atanması oldukça sıra dışı bir durumdur⁶⁴². Mevcut duruma neyin sebep olduğu tam olarak bilinmemekle birlikte mahkemenin güvenini sarsacak bir hususun olduğu tahmin edilmektedir.

⁶³⁸ AŞS., 93, vrk. 15-a.

⁶³⁹ AŞS., 93, vrk. 16-b.

⁶⁴⁰ AŞS., 93, vrk. 19-a.

⁶⁴¹ AŞS., 93, vrk. 24-a.

⁶⁴² AŞS., 93, vrk. 27-b.

Câmi‘-i Cedîd Mahallesi’nde ikâmet etmekte iken vefât eden Hâcî Yani veled-i Vasili’nin reşit olmayan yetim çocuğu İstelyanos’a annesi Desbene vasî, amcası Hâcî Dimitri veled-i Vasili ise nâzır olarak tayin edilmiştir⁶⁴³.

Baba Doğan Mahallesi’nde ikâmet etmekte iken vefât eden Marya veled-i Arslan’ın reşit olmayan öksüz çocukları Panayir, Yani ve Kara Limboz’a Vasili veled-i Arslan vasî, Kara Yorgi veled-i Yorgi ise nâzır olarak tayin edilmiştir. Bu kişilerin tam olarak kim oldukları (akrabaları mı yoksa aile dışı biri mi) bilinmemektedir. *Vasî-i mensubu* ve *bâ-hüccet-i şer‘iyye nâzırı* ibarelerinden anlaşıldığı üzere bu atamalar mahkeme tarafından yapılmıştır. Çocukların babaları Kosta veled-i Kostanti ise hala hayattadır⁶⁴⁴.

Temürcü Süleyman Mahallesi’nde ikâmet etmekte iken vefât eden Uşaklı el-Hâcc İbrahim Efendi’nin reşit olmayan yetim çocuğu İbrahim’e reşit olan ağabeyi Ahmed vasî olarak tayin edilmiştir. Çocukların anneleri Seyyide bint-i İbrahim ise hala hayattadır⁶⁴⁵.

Alacak-verecek davalarında yer alan kayıtlar:

Antalya’da ikâmet etmekte iken vefât eden el-Hâfız Abdü, hayatının son döneminde (13 ay boyunca) kendine bir doktor tutmuştur. Bu hizmet karşılığında doktora 1.600 kuruş borçlanmıştır. Doktor hizmetinin karşılığı olan parayı borçlunun mirasçılarından istemektedir. İddiasını şahitlerle de kanıtlayınca mahkeme reşit olmayan çocukların vasîsi el-Hâcc Ömer Ağa’ya borcun ödenmesini yönünde talimat vermiştir. Burada önemli olan hususlardan ilki el-Hâcc Ömer Ağa’nın yetimlerle herhangi bir kan bağının olmamasıdır (aksi yönde bir kayda rastlanmamıştır). Bir diğer önemli husus ise *vasî-i mensûb* ibaresinin doğrudan kayıtlarda geçmesidir⁶⁴⁶. Bu dava vasîlerin alacak-verecek davalarında hukuki açıdan durumlarını anlamak açısından oldukça önemlidir.

Bir diğer alacak-verecek davasında ise mecnûn olarak tarif edilen şahsa vasî atandığı görülmektedir. İskender Çelebi Mahallesi’nde ikâmet eden Yörükoğlu Mecnûn Yusuf’a Ümmügülsüm adında bir şahıs vasî olarak atanmıştır. Mecnûn Yusuf’un babasından intikal eden alacakları vasîsi Ümmügülsüm marifetiyle tahsil edilmiştir⁶⁴⁷. Ümmügülsüm’ün Yusuf ile herhangi bir kan bağının olup olmadığı ne yazık ki bilinmemekte.

⁶⁴³ AŞS., 93, vrk. 28-a.

⁶⁴⁴ AŞS., 93, vrk. 29-b.

⁶⁴⁵ AŞS., 93, vrk. 31-a. Konu ile ilgili diğer örnekler için bkz.: AŞS., 93, vrk. 35-a, 35-b, 45-a, 47-a, 65-a, 76-a, 86-b, 94-a.

⁶⁴⁶ AŞS., 93, vrk. 8-a.

⁶⁴⁷ AŞS., 93, vrk. 3-a.

Mevcut vasînin vefâtı neticesinde başka birinin vasî olarak tayini:

Şeyh Sinan Mahallesi'nde ikâmet etmekte iken vefât eden Moravî Esirci Mustafa ibn-i Ali'nin reşit olmayan yetim kızı Kamile'ye öncelikle Hüseyin Ağa vasî olarak tayin edilmiştir. Hüseyin Ağa'nın vefât etmesi üzerine yetim Kamile'ye vasî olarak üvey babası Hüseyin Ağa tayin edilmiştir⁶⁴⁸.

Ele alınan deftere bakıldığında reşit olmayan yetim ve öksüz çocuklar, gâib ve mecnûn gibi şahıslara vasî ve nâzır olarak atanan kişiler arasında anne, baba, reşit ağabey, dede, anneanne, babaanne, amca, hala, dayı, teyze, üvey anne, üvey baba ve aile dışı ancak toplumca güvenilirliği ispat edilmiş kişilerin olduğu görülmektedir.

Bahsedilen durumlar gayet normal olarak gözüксе de biraz inceleme yapıldığında farklı durumların olduğu görülmektedir. Bunlara örnek olarak; Yasmin veled-i Hâcî İsa'nın vefâtı sonucu öksüz kalan çocuklara hâlâ hayatta olan babalarının değil de anneannelerinin vasî olarak atanması, Hasan Ali Ağa'nın vefâtı sonucu yetim kalan çocuklara üvey annelerinin değil de halalarının vasî olarak atanması, Sülüha bint-i Ali'nin vefâtı sonucu öksüz kalan çocuklara hâlâ hayatta olan babalarının değil de dayılarının vasî olarak atanması, Hafize bint-i Hüseyin'in vefâtı sonucu öksüz kalan çocuklara hâlâ hayata olan babaları ve anneannelerinin değil de Müderris Ahmed Efendi'nin vasî olarak atanması vs. gibi durumlar gösterilebilir. Ayrıca davalar incelendiğinde vasî ve nazır olarak kimlerin atanabileceği konusunda belirli bir düzenin olmadığı görülmektedir.

2.1.5.4. Aile Nüfusuna Dair Veriler

Şer'iyye sicillerinden öğrenilebilecek hususlardan bir diğeri aile nüfusuna dair verilerdir. Özellikle tereke kayıtları ele alındığında vefat eden şahsın aile yapısı büyük oranda tespit edilebilmektedir. Bunların yanı sıra miras taksiminde yer alan çekirdek aile dışındaki aile bireyleri bir hane içinde mi yoksa haricen mi yaşıyorlar bunları tespit etmek olanaksızdır. Mevzubahis sebepten dolayı bir ailenin çekirdek mi yoksa geniş aile mi olduğu ne yazık ki tespit edilememektedir. Vefat eden şahsın anne-baba vs. gibi aile bireylerinin miras taksiminde yer alması, ailenin geniş aile olduğuna dair kesin kanıt niteliği taşımamaktadır.

Aşağıdaki tabloda yer alan eş sayıları kayda alınırken erkek tereke sahipleri göz önünde bulundurulmuştur. Birden fazla erkekle evlenme söz konusu olmadığı için kadın tereke sahipleri kayda girmemiştir. Tereke sahipleri arasında eşi veya eşlerinden birinin kendinden önce vefat ettiği durumlara da rastlanmaktadır. Bunlar arasında 1 eşi vefat eden 1 çocuklu 1, 4

⁶⁴⁸ AŞS., 93, vrk. 85-b.

çocuklu 2, 5 çocuklu 1, 7 çocuklu 1, 8 çocuklu 1 kayıt bulunmaktadır. 2 eşi vefat eden ve 6 çocuklu tereke sahibi ise 1 kişidir.

Tablo 2. 6. Müslüman Ailelere Ait Sayısal Veriler / (30 Eylül 1865 – 27 Temmuz 1867)

	Toplam Aile	Erkek Çocuk	Kız Çocuk	Toplam Çocuk	Eş Sayısı	
					Tek Eş	İki Eş
Çocuksuz Aile	8	-	-	-	1	-
1 Çocuklu Aile	6	3	3	6	3	-
2 Çocuklu Aile	7	5	9	14	4	1
3 Çocuklu Aile	4	8	4	12	3	-
4 Çocuklu Aile	9	14	22	36	5	1
5 Çocuklu Aile	1	3	2	5	-	-
6 Çocuklu Aile	4	15	9	24	2	-
7 Çocuklu Aile	2	11	3	14	2	-
8 Çocuklu Aile	2	7	1	8	2	-
Toplam	43	66 / %55,46	53 / %44,53	119	-	-

Tablo 2. 7. Gayrimüslim Ailelere Ait Sayısal Veriler / (30 Eylül 1865 – 27 Temmuz 1867)

	Toplam Aile Sayısı	Erkek Sayısı	Kız Sayısı	Toplam Çocuk Sayısı
Çocuksuz Aile	5	-	-	-
1 Çocuklu Aile	11	7	4	11
2 Çocuklu Aile	10	6	14	20
3 Çocuklu Aile	4	8	4	12
4 Çocuklu Aile	1	2	2	4
5 Çocuklu Aile	3	11	4	15
7 Çocuklu Aile	3	14	7	21
Toplam	37	48 / %57,83	35 / %42,16	83

Hazırlanan tablolara bakıldığında Müslüman ve Gayrimüslim ailelerin sahip oldukları erkek ve kız çocuk oranları birbirlerine yakın olduğu görülmektedir. Her iki milletin de erkek çocuk oranı kızlara göre biraz daha yüksektir. Ayrıca Müslüman ailelerin çocuk oranı 2,76 iken Gayrimüslimlerininki 2,24'tür. Müslüman ailelerin çok eşlilik durumuna bakıldığında ise %9,09 gibi bir oranla karşılaşılmaktadır. Gayrimüslimlerde ise çok eşlilik görülmemektedir.

2.1.5.5. Aile Yaşamı

2.1.5.6. Ailenin Yaşadığı Mekân

Şer'iyye sicillerinden öğrenilebilecek hususlardan bir diğeri ailenin yaşamış olduğu mekâna dair bilgilerdir. Bu bilgilere tereke kayıtları ve gayrimenkul alım-satımlarında rastlanmaktadır. En ayrıntılı bilgiler ise gayrimenkul alım-satımlarında yer almaktadır. Bunlar arasında ev (menzil) ve iç mekân (kat ve oda sayısı, evde kullanılan eşyalar vs.), evin bulunduğu avlu ve müstemilat, evlerin özelliklerine göre fiyatları yer almaktadır. Ele alınan 93 Numaralı AŞS'ye bakıldığında miras taksimi ve gayrimenkul alım-satım kayıtlarının bolluğu göze çarpmaktadır. Dolayısıyla ailenin yaşamış olduğu mekâna dair ayrıntılı bilgilere ulaşmamıza olanak sağlamaktadır.

2.1.5.6.1. Ev

Miras taksimi kayıtlarına bakıldığında Antalya'daki evler genel olarak bir bâb, fevkânî ve tahtânî, hudûd ve müstemilâtıyla birlikte, müsmire ve gayri müsmireli (meyveli ve meyvesiz) ağaçları olan şeklinde genel ve kalıp cümlelerle kayıt altına alındığı görülmektedir. Gayrimenkul alım-satımlarında ise miras taksimi kayıtlarından hariç evin anayola olan konumu, çevresinde bulunan yollar, önemli bölgelere ve toplum tarafından tanınan şahısların menzillerine göre konumu gibi bilgiler de yer almaktadır.

Sicilde yer alan kayıtlar incelendiğinde birkaç zengin şahıs hariç ev özelliklerinin genellikle birbirlerine yakın olduğu söylenebilir. Ancak Gayrimüslim şahısların evleri, Müslüman evlerine nazaran biraz daha ihtişamlı olduğu göze çarpmaktadır. Gayrimüslimlerin yoğun olarak ticaretle uğraşmaları, maddi durumlarının Müslümanlara kıyasla daha iyi olması kaçınılmazdır. Mevcut durum şahısların ev özelliklerine de yansımaktadır.

93 Numaralı AŞS'de yer alan evler hakkında ayrıntılı bilgi için **gayrimenkul fiyatları** adlı bölüme bakılabilir.

2.2. 19. Yüzyıl Ortalarında Antalya'nın Ekonomik Durumu

2.2.1. Para

Bir devletin iktisâdî düzeninin en belirgin unsurları para ve parasal değerlerdir. Devletlerin iktisâdî alanındaki olumlu-olumsuz her türlü gelişmeler kısa süre içinde paraya yansımaktadır⁶⁴⁹. Osmanlı Devleti'nde Tanzimat devrine kadar altın ve gümüş gibi değerli madenlerden imal edilen para sistemi kullanılmaktaydı. Bu paraların değeri ise içindeki altın veya gümüşün değerine (gramına vs.) bağlıydı. Madenlerin değeri ise içinde bulunduğu dönemde bulunurluk ve arz-talep ile doğrudan ilişkilirdi. Ayrıca devlet içinde kullanılan paralar, yalnızca kendi ürettikleriyle sınırlı olmayıp, yabancı paralar da kullanılmaktaydı⁶⁵⁰.

Kuruluş yıllarından itibaren Osmanlı'da para yaygın bir şekilde kullanılmakla birlikte ilk para 1291'de Osman Bey'in Karacahisar'ı zapt etmesinden sonra bastırılmıştır⁶⁵¹. Ayrıca Fatih Sultan Mehmed'e kadar gümüş para ve bakır mangır yürürlükte kalmıştır. Ancak, iç piyasada dolaşım, yabancı altın paraları ile sağlanmaktaydı. Fatih Sultan Mehmed tarafından *sultani* ya da *hasane-i sultaniye* adında ilk altın sikke yürürlüğe sokulmuştur⁶⁵².

Osmanlı Devleti'nde para birimi olan *akçe*, uzun süre tedavülde kalmıştır. *Sikke* ise altın, gümüş, bakır yahut bu madenlerin karışımıyla darphanelerde basılan yuvarlak ve yassı

⁶⁴⁹ Öztürk, 2002a: 1485.

⁶⁵⁰ Çadircı, 1991: 107.

⁶⁵¹ Aykut, 2002: 1528.

⁶⁵² Divitçioğlu, 2010: 43; Özdemir, 2010: 18-19.

maden parçaları olmakla birlikte, hutbeyle birlikte devletin egemenliğinin önemli bir simgesidir. Akçenin değerinin düşmesiyle birlikte ortaya *para* ve *kuruş* çıkmıştır⁶⁵³.

12. yüzyılda Orta Avrupa'nın zengin gümüş madenlerinin işletilmeye başlamasından itibaren Avrupa, Asya ile olan alışverişi bu değerli madenlerle yapmaktaydı. Bu durum ise Avrupa'nın ticarete açık vermesine sebep olmaktaydı. Ayrıca Amerika'nın keşfini takiben buralara oldukça yüksek miktarda altın ve gümüş girişi başlamıştır. Osmanlı ise 15. yüzyılın ikinci yarısı itibariyle Doğu Akdeniz'deki ticaret yollarını hâkimiyeti/denetimi altına almaya başlamış, batıdan gelen değerli madenler (altın ve gümüş) özendirilmiştir. Hızla devam eden kıtalararası mal ve değerli maden değişimi, Osmanlı para düzenini bozmaya başlamıştır. Bunların yanı sıra Osmanlı Devleti'nin batılı devletler karşısında askerî açıdan geri kalması, ekonomiyi, doğal olarak paranın değerini etkilemekteydi⁶⁵⁴. 15. yüzyıl sonları itibariyle kent nüfusunun neredeyse tamamı, kır nüfusunun ise bir bölümünün para ekonomisinin bir parçası olduğu görülmektedir. 16. yüzyıla gelindiğinde ise değerli madenlerin ülkeye girişi sebebiyle altın ve gümüşün bollaşması ve kırsal kesimdeki insanların gitgide pazara yönelmeleri para kullanımının artmasına sebep olmuştur⁶⁵⁵.

Fatih Sultan Mehmed döneminde, askerî seferler neticesinde harap olmuş İstanbul'un yeniden inşa edilebilmesi için piyasada paraya oldukça ihtiyaç duyulmaktaydı. Bu durumlar neticesinde yine aynı dönemde gümüş paralar piyasadan çekilip 1462 – 1470 – 1475 – 1477 yıllarında yeni akçeler kesilmiş ve para ihtiyacı karşılanmaya çalışılmıştır. Piyasaya yeni akçeler sürülürken, halka elindeki akçeleri darphanelere teslim edip yeni akçe ile değiştirmeleri emri verilmişti. Halkın elinde eski akçelerini tutması suç sayılmakta, *gümüşsarayıcı* ismindeki memurlarla bu şahıslar tespit edilip ceza verilmekteydi. Vatandaş vermiş olduğu her 12 akçe karşılığında 10 akçe almaktaydı. Görüldüğü üzere 2 akçe (%17 oranında bir vergi) devletin kasasına kalmaktadır. Bu usule ise *tağşiş* denilmektedir⁶⁵⁶.

Diğer ülkelerde olduğu gibi Osmanlı Devleti de maden yatakları açısından potansiyeli yüksek olan bölgelere önem göstermiştir. Osmanlı Devleti'nin Balkanlara özel ilgi göstermesinin başlıca sebepleri arasında maden yatakları açısından oldukça zengin olması yer almaktadır. Keza Osmanlı'da 16. yüzyıl sonlarına kadar kullanılan altınlar çoğunlukla Balkanlardaki maden ocakları tarafından karşılanmaktaydı. Gümüş ise çoğunlukla Makedonya, Bosna ve Sırbistan'daki ocaklardan, kısmen ise Anadolu'daki ocaklardan karşılanmaktaydı. Avrupa'nın gümüş üretimi 10 ton iken, Osmanlı'nın gümüş üretimi bu bölgeleri ele

⁶⁵³ Çadırcı, 1991: 107; Pamuk, 2018: 14.

⁶⁵⁴ Pamuk, 2018: 16.

⁶⁵⁵ Pamuk, 2018: 69.

⁶⁵⁶ İnalçık, 2006: 13-14.

geçirmesiyle 1600’de 50 tona kadar çıkmıştır⁶⁵⁷. Bu durum Osmanlı Devleti’nin Balkanlardaki madenlerin işletilmesine ne denli önem verdiğini göstermektedir.

18. yüzyılın ilk yarısında Osmanlı’da altın paraların ayarları olukça sık değiştirilmekteydi. Bu doğrultuda altın paraların isimleri de değişmekteydi. Ayarları değişen bazı altın paralar ve tarihler ise şu şekildedir: 1703’de *tuğralı*, 1706’da *zincirli*, 1716’da *findık*, 1729’da *zer-i mahbûb*⁶⁵⁸. 3. Selim’in hükümdarlık yıllarına gelindiğinde ise devlet para bulmakta oldukça zorluk çekmekteydi. Borç para alma girişimlerinden de sonuç alamayan Osmanlı, İstanbul’da ikâmet eden zengin şahsiyetler başta olmak üzere, halktan altın ve gümüş eşyaları hazineye satmalarını istenmiş ve bu doğrultuda ferman hazırlatmıştır. Bu şekilde piyasaya düşük ayarlı altın ve gümüş sikkeler sürülmüştür. Ancak istenen sonuç alınamamış, üstelik fiyat artışlarına sebep olmuştur. 2. Mahmud ise ortaya çıkan bütçe açığını kapatmak için oldukça fazla çaba sarf etmiştir. Böylelikle altın paralarda 35, gümüş paralarda ise toplam 37 kez düzenleme yapılmıştır⁶⁵⁹.

Abdülmecid devrine (1840) gelindiğinde ilk defa kâğıt para basma girişiminde bulunulmuştur. İlk kâğıt para basımı ihtiyacı karşılamayınca aynı yıl içinde tekrar para basıldığı görülmektedir. Bu kâğıt paraya ise *kâime* adı verilmiştir. Sultan Abdülaziz’in hükümdarlık yıllarına gelindiğinde ise kâime olarak adlandırılan kâğıt para basımına hız verilmiş ancak, bu durum piyasadaki kâğıt paranın artmasına ve doğru orantılı olarak değerlerinin düşmesine neden olmuştur⁶⁶⁰. 1844’e gelindiğinde *Tashîh-i Ayar Fermanı* ile sikkelere düzenleme getirilmiş, 1 altın lira 100 gümüş kuruş esası benimsenmiştir. Sikkeler ise bu fermanla 50 ve 100 kuruşluk altın 5, 10 ve 20 kuruşluk gümüş olarak belirlenmiştir. Böylece 12 milyon liralık altın, 4 milyon liralık gümüş sikke basılmıştır⁶⁶¹.

Tablo 2. 8. 93 Numaralı AŞS’de Yer Alan Yerli Paralar

Paranın Adı	Adet/Kıyye/Fî	Değeri (Kuruş)
Beşlik altın ⁶⁶²	1	5
	4	-
Yedilik altın ⁶⁶³	2	36
Onluk altın ⁶⁶⁴	16	160
	1	12
Eski onluk altın ⁶⁶⁵	2	30
	3	40

⁶⁵⁷ Kütükoğlu, 2020: 321-322.

⁶⁵⁸ Kütükoğlu, 2020: 334.

⁶⁵⁹ Çadırcı, 1991: 108.

⁶⁶⁰ Kütükoğlu, 2020: 335.

⁶⁶¹ Akyıldız, 2007: 165. Ayrıca Tashîh-i Ayar Fermanı’ndan sonra basılan paralar ve aynı fermanla ismi geçen yerli ve yabancı paralar hakkında ayrıntılı bilgi için bkz. Öztürk, 2002a: 1513-1515.

⁶⁶² AŞS., 93, vrk. 12-b, 14-a, 69-a.

⁶⁶³ AŞS., 93, vrk. 63-a.

⁶⁶⁴ AŞS., 93, vrk. 14-a, 63-a.

⁶⁶⁵ AŞS., 93, vrk. 7-b.

Eski onluk altın ⁶⁶⁶	-	687,5
Yeni onluk altın ⁶⁶⁷	2	22
Sac altın eski onluk ⁶⁶⁸	100	1.300
Cedîd onluk altın ⁶⁶⁹	117	1.170
Baş altını ⁶⁷⁰	58	696
	-	150
	19	405
Onluk baş altın ⁶⁷¹	50	500
	35	500
Eski onluk baş altın ⁶⁷²	78	926
Mısır nısfı altın ⁶⁷³	1	14
Baş altını İstanbul nısfı ⁶⁷⁴	26	266
Baş altını ma'a inci ⁶⁷⁵	-	1.000
Baş altını ve rub'iyye altını ⁶⁷⁶	16 adet, fî 10	136
Yirmilik altın ⁶⁷⁷	100	2.000
	12	240
	1	20
	5	100
	20	400
	4	80
	14	280
Yirmilik nısf altın ⁶⁷⁸	3	33
Eski yirmilik altın ⁶⁷⁹	Kıyye 6, fî 23,5	141
	4	92
Atık yirmilik altın ⁶⁸⁰	1	23,5
Çifte yirmilik altın ma'a boncuk ⁶⁸¹	1	60
Bütün yirmilik altın ⁶⁸²	-	2.000
Bütün ecnâs altın ⁶⁸³	1	180
Yeni yirmilik	4	88
Eski yirmilik	2	50 ⁶⁸⁴
Yirmilik nişan altını ⁶⁸⁵	25	500
Sac altın yirmilik ⁶⁸⁶	76	1.520
Boyun altını ⁶⁸⁷	-	-
Boyun altını İstanbul nısfı ⁶⁸⁸	8	112

⁶⁶⁶ AŞS., 93, vrk. 28-a, 36-b.

⁶⁶⁷ AŞS., 93, vrk. 7-b.

⁶⁶⁸ AŞS., 93, vrk. 30-a.

⁶⁶⁹ AŞS., 93, vrk. 36-b.

⁶⁷⁰ AŞS., 93, vrk. 18-b, 33-a, 73-a.

⁶⁷¹ AŞS., 93, vrk. 15-b, 18-a.

⁶⁷² AŞS., 93, vrk. 17-a.

⁶⁷³ AŞS., 93, vrk. 7-b. Baş altını ittisâlinde.

⁶⁷⁴ AŞS., 93, vrk. 36-b.

⁶⁷⁵ AŞS., 93, vrk. 37-a.

⁶⁷⁶ AŞS., 93, vrk. 7-b.

⁶⁷⁷ AŞS., 93, vrk. 7-b, 10-a, 12-b, 14-a, 18-b, 63-a, 69-a.

⁶⁷⁸ AŞS., 93, vrk. 12-b.

⁶⁷⁹ AŞS., 93, vrk. 69-a, 74-a.

⁶⁸⁰ AŞS., 93, vrk. 63-a.

⁶⁸¹ AŞS., 93, vrk. 69-a.

⁶⁸² AŞS., 93, vrk. 7-b.

⁶⁸³ AŞS., 93, vrk. 30-a.

⁶⁸⁴ AŞS., 93, vrk. 7-b. Gümüş sarkıtmanın fiyatı da 30 kuruştur. Kayıttan anlaşıldığı üzere toplam 6 adet eski ve yeni yirmilik altınlar gümüş bir sarkıtmanın ucuna takılmıştır.

⁶⁸⁵ AŞS., 93, vrk. 58-b.

⁶⁸⁶ AŞS., 93, vrk. 36-b.

⁶⁸⁷ AŞS., 93, vrk. 36-b.

⁶⁸⁸ AŞS., 93, vrk. 69-a.

Rub'iyye altın ⁶⁸⁹	15	135
	33 kıyye, fi 10	330
	81	972
Tob altın ⁶⁹⁰	-	-
Sac altın rub'iyye ⁶⁹¹	80	800
Kaba rub'iyye altın ⁶⁹²	1	9
İstanbul bütünü altın ⁶⁹³	1	30
	2	56
	11 kıyye, fi 28	308
İstanbulî nısfı altın ⁶⁹⁴	5	75
Adliyye altını ⁶⁹⁵	2	36
	1	18
Adliyye bütünü altın ⁶⁹⁶	2	40
Adliyye rub'u altın ⁶⁹⁷	12	60
	2	10
	1	50
Adliyye nısfı altın ⁶⁹⁸	1	120
Mısır altını ⁶⁹⁹	2	48
Mısır nısfı altın ⁷⁰⁰	1	12,5
Mısır rub'u altın ⁷⁰¹	10 kıyye, fi 6	60
Yaldız altını ⁷⁰²	1	60
	2	120 ⁷⁰³
	2	110
	8 kıyye, fi 55	440
Nısf yaldız altın ⁷⁰⁴	-	27,5
Altın-ı âdi ⁷⁰⁵	2	25
Mahmûdiye altını ⁷⁰⁶	1	50
	1	70
	3 kıyye, fi 80	240
Mahmûdiye bütünü altın ⁷⁰⁷	1	80
	2	160 ⁷⁰⁸
	1	38 ⁷⁰⁹
Mahmûdiye nısfı ⁷¹⁰	1	38
Nişan altını yirmilik ⁷¹¹	25	500
Nakdî Hurşîd altını ⁷¹²	1	28

⁶⁸⁹ AŞS., 93, vrk. 14-a, 74-a, 91-a.

⁶⁹⁰ AŞS., 93, vrk. 30-a.

⁶⁹¹ AŞS., 93, vrk. 37-a.

⁶⁹² AŞS., 93, vrk. 63-a.

⁶⁹³ AŞS., 93, vrk. 7-b, 74-a.

⁶⁹⁴ AŞS., 93, vrk. 7-b. Baş altını ittisâlinde.

⁶⁹⁵ AŞS., 93, vrk. 63-a, 69-a.

⁶⁹⁶ AŞS., 93, vrk. 7-b. Sîm zülûf bastı ucunda.

⁶⁹⁷ AŞS., 93, vrk. 7-b. Sîm zülûf bastı ucunda.

⁶⁹⁸ AŞS., 93, vrk. 7-b. Altılık inci ucunda.

⁶⁹⁹ AŞS., 93, vrk. 10-a.

⁷⁰⁰ AŞS., 93, vrk. 36-b.

⁷⁰¹ AŞS., 93, vrk. 74-a.

⁷⁰² AŞS., 93, vrk. 7-b, 63-a, 69-a, 74-a.

⁷⁰³ AŞS., 93, vrk. 7-b. Baş altını ittisâlinde.

⁷⁰⁴ AŞS., 93, vrk. 28-a.

⁷⁰⁵ AŞS., 93, vrk. 12-b.

⁷⁰⁶ AŞS., 93, vrk. 28-a, 69-a, 74-a.

⁷⁰⁷ AŞS., 93, vrk. 17-a.

⁷⁰⁸ AŞS., 93, vrk. 7-b. Baş altını ittisâlinde.

⁷⁰⁹ AŞS., 93, vrk. 7-b. Baş altını ittisâlinde.

⁷¹⁰ AŞS., 93, vrk. 74-a.

⁷¹¹ AŞS., 93, vrk. 58-b.

⁷¹² AŞS., 93, vrk. 63-a.

Hurşid altın ⁷¹³	11 kıyye, fî 28	308
Fındık altın ⁷¹⁴	2	70
	3 kıyye, fî 35	105
Fındık rub‘u altın ⁷¹⁵	-	200
	4	40
Beyaz akçe ⁷¹⁶	-	30
	-	6
	-	1.305
	-	25
Beyaz Mecîd akçe ⁷¹⁷	-	135

Tablo 2. 9. 93 Numaralı AŞS’de Yer Alan Yabancı Paralar

Paranın Adı	Adet	Değeri (Kuruş)
Doblino/Doblon? altın ⁷¹⁸	1	86
Konstantinos altın ⁷¹⁹	1	55
Dökme Konstantinos ⁷²⁰	1	80
Kostanti altını ⁷²¹	1	55
Nısf Kostanti altını ⁷²²	1	35
	2	55
Fransız altını ⁷²³	1	86,5
Macar altını ⁷²⁴	35	1.802
Dört Macar i‘tibarlı altın ⁷²⁵	1	250
İngiliz lirası altın ⁷²⁶	1	86,5
Moskof altını ⁷²⁷	1	250
Sacılı riyâl ⁷²⁸	1	22,5

Kayıtlar aslına uygun bir şekilde ele alınarak, değerli maden olarak adlandırılan altın ve gümüşten imal edilmiş paraların ne şekilde kullanıldığının tespiti amaçlanmıştır. Ayrıca aynı türden olup fiyatlarının tespit edilmesinin imkânsız olduğu (tür olarak çeşitli olan paraların tek kalemde yazılıp fiyatlandırılması vb.) paralar tabloya eklenmemiştir. Bunların yanı sıra fiyatının tespit edilemediği ancak başka bir yerde ismi geçmeyen para ise farklı bir tür olması dolayısıyla tabloya eklenerek kayıt altına alınmıştır.

Görüldüğü üzere Antalya’da kullanılan paralar oldukça çeşitlilik göstermektedir. Bahsi geçen paraların alım-satım, alışveriş gibi hususlar için kullanılmasının yanı sıra aksesuar olarak

⁷¹³ AŞS., 93, vrk. 74-a.

⁷¹⁴ AŞS., 93, vrk. 69-a, 74-a.

⁷¹⁵ AŞS., 93, vrk. 28-a, 63-a.

⁷¹⁶ AŞS., 93, vrk. 7-b, 14-a, 28-a, 63-a.

⁷¹⁷ AŞS., 93, vrk. 28-a.

⁷¹⁸ AŞS., 93, vrk. 28-a.

⁷¹⁹ AŞS., 93, vrk. 28-a.

⁷²⁰ AŞS., 93, vrk. 28-a.

⁷²¹ AŞS., 93, vrk. 28-a.

⁷²² AŞS., 93, vrk. 28-a, 74-a.

⁷²³ AŞS., 93, vrk. 77-a.

⁷²⁴ AŞS., 93, vrk. 87-b.

⁷²⁵ AŞS., 93, vrk. 91-a.

⁷²⁶ AŞS., 93, vrk. 77-a.

⁷²⁷ AŞS., 93, vrk. 28-a.

⁷²⁸ AŞS., 93, vrk. 28-a.

kullanıldığı da görülmektedir. Doblino/Doblon? olarak çevirisi yapılan altın türünün, emin olmamakla birlikte İspanyolların 19. yüzyıl sonuna kadar kullandıkları bir tür para birimi olduğu tahmin edilmektedir⁷²⁹. Liman şehri olan Antalya'da kayda girmemiş birçok altın/gümüş para biriminin de olduğu tahmin edilmektedir. Şer'iyye sicillerine yansımış kayıtlara bakarak bu gibi durumlar da tespit edilebilmektedir.

Tabloda yer alan aynı türden paraların fiyat aralıklarında farklılıklar olduğu görülmektedir. Bu durum öncelikle altın ve gümüş gibi paraların ayarları arasında farklılıklar olduğunu akla getirmektedir. Ancak gözden kaçırılmaması gereken başka durumlar da söz konusudur. Bunlar, kullanım amaçları ve paraların yıpranma vb. durumlardır. Günümüzde de olduğu gibi özellikle altın paralardaki işçilik önemli bir husus olmalıdır. Altın ve gümüş paralardaki işçiliğin yıpranması, uzun süreli kullanımdan dolayı yontularak gramajındaki azalma gibi durumlar da göz önünde bulundurulmalıdır. Ayrıca yirmilik altın olarak kayıtlar arasında yer alan paranın ise (nısf, eski, vs. olanlar hariç) her halükârda adet değerinin 20 kuruş olması da gözlerden kaçmamalıdır.

Tabloda ismi geçen paraların yanı sıra altın ve gümüşlerin dirhemlerinin kaç kuruştan işlem gördüğü de öğrenilebilmektedir. Buna göre: 15 dirhem ayarlı altın 300 kuruş⁷³⁰, 40 dirhem gümüş 100 kuruş⁷³¹ iken farklı bir kayıtta 80 dirhemlik ham gümüşün fiyatı 160 kuruştur⁷³².

2.2.2. Fiyatlar

Bilindiği üzere ülkelerde iktisâdî düzenin durumunu/niteliğini paranın durumu, ticaret hacmi, üretim miktarı gibi hususlar belirlemektedir. Bunların yanı sıra fiyatlar ise iktisâdî hayatın vaziyetini yansıtan çok önemli bir unsurdur. Bu bağlamda paranın durumu, ticaret hacmi ve üretim miktarındaki dalgalanmalar fiyatlara doğrudan ve kısa sürede olumlu veya olumsuz bir şekilde etki etmektedir⁷³³. Alış-verişlerde paranın kullanıldığı ülkelerde iktisâdî olayları, büyük oranda fiyat sistemi belirlemektedir. Fiyatlar ise ilke olarak piyasa ortamındaki arz ve talebin etkisiyle şekillenmektedir. Ayrıca bölgenin özel piyasa şartları, malın/ürünün değişken olan kalitesi, bölgelerde kullanılan ölçeklerin farklılıkları, mevsim farkları, siyâsî ve askerî hareketlilik gibi durumlar da fiyatları etkilemektedir⁷³⁴.

⁷²⁹ <https://web.archive.org/web/20160808121454/https://www.apmex.com/education/numismatics/what-are-gold-dobloons> (erişim tarihi: 05.05.2023).

⁷³⁰ AŞS., 93, vrk. 28-a.

⁷³¹ AŞS., 93, vrk. 30-a.

⁷³² AŞS., 93, vrk. 68-a.

⁷³³ Öztürk, 1991: 87.

⁷³⁴ Tabakoğlu, 1987: 112; Barkan, 1970: 557.

Ülkelerin kendilerine özgü fiyat politikaları olmakla birlikte, Osmanlı Devleti'nin fiyat politikası büyük oranda İslâm iktisat ilkelerinin ve fiyat politikasının yansıması olarak nitelendirilmektedir. Ayrıca kur, narh ve mübâyaa fiyatlarının şer'î olmamakla birlikte, kısmen şeriata dayandırılmış örfî fiyatlar, serbest ve müzâyede fiyatlarının ise şer'î hukuka dayalı fiyatlar olduğu söylenebilir⁷³⁵. Osmanlı Devleti'nin fiyatlar hususunda özellikle başvurduğu yöntem ise narh sistemidir. Osmanlı, bu sisteme ülkedeki fiyatlara bir standart getirmek için başvurmuştur. Mevzubahis sistem, Osmanlı'nın ekonomiye müdahale araçlarından biri olmakla birlikte, malların fiyat düzeyinin devlet eliyle belirlenmesi ve bu fiyatların üzerinde bir fiyatlandırmaya izin verilmemesi şeklinde tarif edilmektedir⁷³⁶. Böylelikle esnaf sık sık teftiş edilmekte, fiyatlar ve kullanılan ağırlıklar denetlenmekte, istifçi ve karaborsacılar kontrol edilmekte, yürürlükteki paraların değerleri saptanmaktadır. Ayrıca bu sistem 19. yüzyılın ortalarına kadar yürürlükte kalmıştır⁷³⁷.

⁷³⁵ Tabakoğlu, 1987: 117; Öztürk, 1991: 92.

⁷³⁶ Köktaş, 2016: 228.

⁷³⁷ Pamuk, 1990: 62.

2.2.3. Gayrimenkul Fiyatları

Tablo 2. 10. Tereke Kısımında Yer Alan Gayrimenkuller ve Fiyatları

Gayrimenkul Sahibinin Bilgileri			Türü	Özelliği	Bulunduğu Mevki	Fiyat (Kuruş)	Tarih (Miladi)
İsimi	Milleti	Mesleği					
Tuzcuoğlu Hâcî İstirati veled-i Yorgi veled-i İstirati ⁷³⁸	Gayrimüslim	-	Menzil	Hudûd ve müştemilâtıyla birlikte bir bâb	Baba Doğan Mahallesi	80.000	18 Mayıs 1866
			Bahçe	-	İskender Çelebi Mah.	9.000 ⁷³⁹	
			Terzi dükkânı	Bir bâb	Antalya Çarşısı	3.000	
			Mağaza	Bir bâb	Antalya İskelesi Gümrükhanı	12.000	
			Mağaza	Bir bâb	Antalya İskelesi Buğdayhanı	18.000	
Güdükkırıoğlu Mehmed Ali bin Hüseyin bin Abdullah ⁷⁴⁰	Müslüman	Bahçıvan	Bahçe	Hudûd ve müştemilâtıyla birlikte bir bâb	Meydan Mah.	8.000	22 Nisan 1866
Hasan Ali Ağa ibni'l-müteveffâ el-Hâcc Ali Ağa ibn-i Hasan ⁷⁴¹	Müslüman	-	Anbar	Tahta ve kebîr	Serik Nâhiyesi (İstavros Karyesi)	1.000	30 Eylül 1865
			Un anbarı	Tahta ve sagîr	Serik Nâhiyesi (İstavros Karyesi)	100	
			Menzil	Kiremit pûşîdeli iki odalı cedîd mülk harem dâ'iresi	Serik Nâhiyesi (İstavros Karyesi)	6.000	
			Misafirhâne	Kiremit pûşîdeli iki odalı	Serik Nâhiyesi (İstavros Karyesi)	1.000	
			Ahır	Saz pûşîdeli	Serik Nâhiyesi (İstavros Karyesi)	150	
Kaşlıkızı Ayşe Hâtûn ibnete Abdullah bin Abdurrahman ⁷⁴²	Müslüman	-	Menzil	Bir bâb, harabe	Şeyh Sinan Mah.	6.500	10 Ekim 1865
			Bahçe	Bir bâb	İstanos Nâhiyesi (Yukarıpazar)	500	

⁷³⁸ AŞS., 93, vrk. 4-a.

⁷³⁹ Şahsın bahçede yarım hissesi var. Bahçeye ortak olan diğer kişi Habbâzzâde Hâfız Ali Efendi'dir.

⁷⁴⁰ AŞS., 93, vrk. 5-a.

⁷⁴¹ AŞS., 93, vrk. 6-b.

⁷⁴² Şahıs vefat etmeden önce menzili oğlu Hasan'a satmıştır.

Kayıkçı Çakal Hasan bin Salih bin İbrahim ⁷⁴³	Müslüman	Kayıkçı	Menzil	Hudûd ve müştemilâtıyla birlikte bir bâb	Temürcü Süleyman Mah.	5.000	4 Mayıs 1866
Hatice Hâtûn bint-i eş-Şeyh Mehmed nâm Hâtûn ⁷⁴⁴	Müslüman	-	Menzil	Bir bâb	Âhıkızı Mah.	6.500	23 Eylül 1866
Berber Hâcî Andirine veled-i Serazi ⁷⁴⁵	Gayrimüslim	Berber	Menzil	Bir bâb	Makbûle Mah.	15.000	30 Eylül 1866
Dinkçi Hâcî Yako veled-i Yorgi ⁷⁴⁶	Gayrimüslim	Dinkçi	Menzil	Bir bâb	Makbûle Mah.	2.000	5 Ekim 1866
Hâcî Anastas veled-i İstefani ⁷⁴⁷	Gayrimüslim	-	Menzil	Nısf hisse	Makbûle Mah.	3.000	5 Ekim 1866
Meryem veled-i Elyon ⁷⁴⁸	Gayrimüslim	-	Kürkçü dükkânı	Bir bâb	Aşağıpazar	2.500	6 Ekim 1866
Yorgi ⁷⁴⁹	Gayrimüslim	-	Menzil	Nısf hissede 2/5 hisse	Câmi'-i Cedid Mah.	7.100	6 Ekim 1866
			Dükkân	Bir bâbda 2/5 hisse	Antalya İskelesi	2.600	
Zehariye veled-i Yafani ⁷⁵⁰	Gayrimüslim	-	Menzil	Bir bâb, 2 katlı ve 2 odalı	-	20.000	6 Ekim 1866
Gökçe Hâcî oğlu Süleyman ibn-i Hüseyin ibn-i Abdullah ⁷⁵¹	Müslüman	-	Menzil	Bir bâb, 2 katlı ⁷⁵²	Şeyh Sinan Mah.	5.000	1 Ekim 1866
Çivıdcioğlu el-Hâcc Ali Ağa ibn-i el-Hâcc Hasan ibn-i el-Hâcc Ahmed ⁷⁵³	Müslüman	Manifaturacı	Menzil	Hudûd ve müştemilâtıyla birlikte, kiremit pûşideli, iki odalı bir bâb ⁷⁵⁴	Sağır Beğ Mah.	8.000	4 Haziran 1867
			Menzil	Bir bâb hissede 1/3 hisse	İstanos Nâhiyesi	1.000	
			Menzil	Bir bâb hissede 1/3 hisse	İstanos Çarşısı	1.000	
			Dükkân	Bir bâb hissede 1/3 hisse	Antalya Çarşısı	800	

⁷⁴³ AŞS., 93, vrk. 10-b.

⁷⁴⁴ AŞS., 93, vrk. 12-a.

⁷⁴⁵ AŞS., 93, vrk. 13-b.

⁷⁴⁶ AŞS., 93, vrk. 14-b.

⁷⁴⁷ AŞS., 93, vrk. 15-b.

⁷⁴⁸ AŞS., 93, vrk. 16-b.

⁷⁴⁹ Meryem veled-i Elyon'un eşi. AŞS., 93, vrk. 16-b.

⁷⁵⁰ AŞS., 93, vrk. 17-b.

⁷⁵¹ AŞS., 93, vrk. 19-a.

⁷⁵² Ev iki katlı ancak alt kat muhtemelen depo, anbar veya kömürlük olarak kullanılmakta.

⁷⁵³ AŞS., 93, vrk. 20-b.

⁷⁵⁴ Şahıs muhtemelen bu evi aynı zamanda dükkân olarak da kullanıyordu.

Nikolaki veled-i Yani ⁷⁵⁵	Gayrimüslim	-	Menzil	Bir bâb	Şeyh Sinan Mah.	13.500	13 Ekim 1866
Kirye veled-i Anastasi ⁷⁵⁶	Gayrimüslim	-	Menzil	Bir bâb	Baba Doğan Mah.	10.000	12 Ekim 1866
Dürdü veled-i Hâcî Elyon ⁷⁵⁷	Gayrimüslim	-	Menzil	Hisse	Câmi‘-i Cedîd Mah.	6.000	15 Ekim 1866
Tüccârdan el-Hâcc Ali Raşid bin el-Hâcc Mehmed bin Abdullah ⁷⁵⁸	Müslüman	Tüccar	Menzil	2 katlı birbirine bitişik 2 bâb	Tuzcular Mah.	15.000	7 Ağustos 1866
			Dükkân	Bir bâb	Aşağıpınar (Sûk-ı Sultânî)	10.000	
			Yağcı Dükkânı	Bir bâb	Aşağıpınar (Sûk-ı Sultânî)	10.000	
Tranide? veled-i Hâcî Apostol ⁷⁵⁹	Gayrimüslim	-	Menzil	Bir bâb	Baba Doğan Mah.	10.000	25 Ekim 1866
Marya veled-i Kostanti ⁷⁶⁰	Gayrimüslim	-	Menzil	1/9 hisse	Câmi‘-i Cedîd Mah.	1.164	25 Ekim 1866
Hâcî Yani veled-i Vasili ⁷⁶¹	Gayrimüslim	Tüccar	Menzil	Hisse ⁷⁶²	Câmi‘-i Cedîd Mah.	17.500	15 Ekim 1866
			Dükkân	Hisse ⁷⁶³	Sûk-ı Sultânî’de Lonca karşısında	2.000	
			Dükkân	Hisse ⁷⁶⁴	İskele ⁷⁶⁵	5.000	
			Bahçe	-	Değirmenönü	4.000	
			Dükkân	Bir bâb	Terziler içinde ⁷⁶⁶	1.500	
Uşaklı el-Hâcc İbrahim Efendi ibn-i Mehmed bin Abdullah ⁷⁶⁷	Müslüman	-	Menzil	Bir bâb	Temürcü Süleyman Mah.	20.000	25 Ekim 1866
			Dükkân	Bir bâb	Yıkarpazar	2.500	

⁷⁵⁵ AŞS., 93, vrk. 22-b.

⁷⁵⁶ AŞS., 93, vrk. 23-a.

⁷⁵⁷ AŞS., 93, vrk. 23-a.

⁷⁵⁸ AŞS., 93, vrk. 24-a.

⁷⁵⁹ AŞS., 93, vrk. 27-a.

⁷⁶⁰ AŞS., 93, vrk. 27-b.

⁷⁶¹ AŞS., 93, vrk. 28-a.

⁷⁶² Hisse bilgisi yer almamakta.

⁷⁶³ Hisse bilgisi yer almamakta.

⁷⁶⁴ Hisse bilgisi yer almamakta.

⁷⁶⁵ Muhtemelen Antalya İskelesi’nde.

⁷⁶⁶ Muhtemelen Sûk-ı Sultânî’de.

⁷⁶⁷ AŞS., 93, vrk. 31-a.

İstavli Usta veled-i Yani ⁷⁶⁸	Gayrimüslim	-	Menzil	Bir bâb	Çavuş Bağçesi Mah.	7.000	26 Ekim 1866
Alikro ⁷⁶⁹	Gayrimüslim	-	Bahçe	-	Şeyh Sinan Mah. (Yalıkenarı)	2.000	4 Kasım 1866
Aşçı Ömer bin Abdurrahman ibn-i Abdullah ⁷⁷⁰	Müslüman	Aşçı	Menzil	-	Temürcü Süleyman Mah.	2.000	2 Kasım 1866
Vasili veled-i Seradi ⁷⁷¹	Gayrimüslim	-	Bahçe	Bir buçuk dönüm	Rumkuşu	2.000	4 Kasım 1866
Hâcî Kiryako veled-i Yorgi ⁷⁷²	Gayrimüslim	-	Menzil	Nısf hisse	Makbûle Mah.	8.000	4 Kasım 1866
Meryem bint-i el-Hâcc Mehmed ⁷⁷³	Müslüman	-	Menzil	1/4 hisse	Bali Beğ Mah.	3.750	4 Kasım 1866
Bahçıvan Sancakdaroğlu Koca Ahmed bin Mehmed ibn-i Abdullah ⁷⁷⁴	Müslüman	Bahçıvan	Menzil	Bir bâb	Şeyh Sinan Mah.	1.500	11 Mayıs 1867
Zeynel Ağa ibn-i İbrahim bin Hasan ⁷⁷⁵	Müslüman	Çiftçi	Anbar	Kebîr ve tahta	Serik Kazâsı	500	17
			Menzil	Hudûd ve müştemilâtıyla birlikte bir bâb	Serik Kazâsı	20.000	Temmuz 1867
Yorgancı el-Hâcc Abdurrahman Ağa ibn-i Ömer bin Abdurrahman ⁷⁷⁶	Müslüman	Dikici	Menzil	Hudûd ve müştemilâtıyla birlikte bir bâb	Sağır Beğ Mah.	25.000	19 Mayıs 1867
			Bahçe	Kebîr	Sağır Beğ Mah.	17.500	
			Dikici dükkânı	Bir bâb	Antalya Çarşısı (Dikiciler içinde)	3.500	
			Menzil	Bir bâb, bahçe ve müştemilâtıyla birlikte	İstanos Nâhiyesi	10.000	
			Dükkân	Bir bâb	İstanos Nâhiyesi	1.000	
			Menzil	3/4 hisse, bir saz odalı	Aşıkoğan Mah.	1.500	

⁷⁶⁸ AŞS., 93, vrk. 32-b.

⁷⁶⁹ Desbene veled-i Kara Limboz'un eşi. AŞS., 93, vrk. 33-b.

⁷⁷⁰ AŞS., 93, vrk. 34-b.

⁷⁷¹ AŞS., 93, vrk. 35-a.

⁷⁷² AŞS., 93, vrk. 35-a.

⁷⁷³ AŞS., 93, vrk. 36-b.

⁷⁷⁴ AŞS., 93, vrk. 41-a.

⁷⁷⁵ AŞS., 93, vrk. 48-a/b.

⁷⁷⁶ AŞS., 93, vrk. 59-a.

Basmacıoğlu Ligorî veled-i Kostantin ⁷⁷⁷	Gayrimüslim	Basmacı	Menzil	Hudûd ve müştemilâtıyla birlikte	Câmi‘-i Cedîd Mah.	40.000	4 Haziran 1867
Anastasya veled-i Hâcî Seradî ⁷⁷⁸	Gayrimüslim	-	Bahçe	İki buçuk dönüm	Rumkuşu	1.600	10 Kasım 1866
Papas Pavlos Seradî ⁷⁷⁹	Gayrimüslim	-	Menzil	1/6 hisse	Câmi‘-i Cedîd Mah.	2.500	13 Kasım 1866
			Menzil	1/3 hisse	Câmi‘-i Cedîd Mah.	1.000	
Yasmin veled-i Hâcî İsa ⁷⁸⁰	Gayrimüslim	-	Terzi dükkânı	Hisse ⁷⁸¹	Sûk-ı Sultânî	540	15 Ekim 1866
			Menzil	Hisse ⁷⁸²	Câmi‘-i Cedîd Mah.	2.840	
			Dükkân	-	-	48	
Sarıkhoğlu Ligorî veled-i Yorgi ⁷⁸³	Gayrimüslim	-	Menzil	Hisse ⁷⁸⁴	Makbûle Mah.	3.000	13 Ekim 1866
Bahçıvan Ahmed bin Hüseyin bin Abdullah ⁷⁸⁵	Müslüman	Bahçıvan	Harem dairesi	Yirmi dört dönüm arazili ⁷⁸⁶	Meydan Mah.	3.000	13 Kasım 1866
Kostanti veled-i Esber ⁷⁸⁷	Gayrimüslim	-	Menzil	Nısf hisse	Makbûle Mah.	10.000	5 Aralık 1866
Hocaoğlu Ömer bin Ali bin Abdullah ⁷⁸⁸	Müslüman	-	Aşçı dükkânı	Bir bâb	Antalya Çarşısı (Yukarıpazar)	10.000	23 Ekim 1866
			Menzil	Bir bâb	İstanoş Nâhiyesi	4.500	
			Dükkân	Bir bâb	İstanoş Nâhiyesi	1.000	
			Bahçe	Bir bâb, 30/75 hisse	İstanoş Nâhiyesi	2.500	
			Menzil ⁷⁸⁹	Kiremit pûşîdeli ve iki odalı	İstanoş Nâhiyesi	1.200	

⁷⁷⁷ AŞS., 93, vrk. 65-a.

⁷⁷⁸ AŞS., 93, vrk. 67-b.

⁷⁷⁹ AŞS., 93, vrk. 68-a.

⁷⁸⁰ AŞS., 93, vrk. 69-a.

⁷⁸¹ Hisse bilgisi yer almamakta.

⁷⁸² Hisse bilgisi yer almamakta.

⁷⁸³ AŞS., 93, vrk. 71-a.

⁷⁸⁴ Hisse bilgisi yer almamakta.

⁷⁸⁵ AŞS., 93, vrk. 73-a.

⁷⁸⁶ İçinde meyveli ve meyvesiz ağaçlar da mevcut.

⁷⁸⁷ AŞS., 93, vrk. 74-a.

⁷⁸⁸ AŞS., 93, vrk. 75-a.

⁷⁸⁹ 30/75 hissesi olan bahçenin içinde.

El-Hâcc Şeyh Efendizâde Süleyman Efendi ibn-i el-Hâcc Mehmed Efendi ibn-i Osman ⁷⁹⁰	Müslüman	-	Çilingir dükkânı	Bir bâb	Antalya Çarşısı (Sebilhâne Önü)	2.500	13 Kasım 1866
			Arsa	Annesinin evinin kenarında bir miktar	Makbûle Mah.	2.000	
			Harem, mağaza ve anbar	Hudûd ve müştemilâtıyla birlikte üst katı ev alt katı ise mağaza. Avlusu da mevcut	Makbûle Mah.	35.000	
			Selamlık dairesi	İki oda ve ahır, bir mikdâr avlu	Mecdüddin Mah.	20.000	
			Arsa ve bahçe	Arsa ve bahçenin bulunduğu ev yanmış, harap durumda	İstanos (Yukarıpazar)	4.000	
			Han arsası	-	İstanos Çarşısı	1.000	
			İki bâb harem dairesi, bahçe ve iki bâb çiftçi damı	Harem, kiremit pûşîdeli taş duvar ile çevrili, bahçe 5 dönüm, çiftçi damı ise saz pûşîdeli	Karakoyun'da çiftlik içinde	4.000	
			Bahçe	İki odalı kiremit pûşîdeli ev. 6 dönümlük arazide dut ağaçları mevcut	Karakoyun'da Çiftlik içinde	5.000	
			Ahır ve samanlık	Saz pûşîdeli ve taş duvar ile çevrili	Karakoyun'da çiftlik içinde	2.000	
Todoros veled-i Yanko ⁷⁹¹	Gayrimüslim	-	Menzil	-	Câmi'-i Cedid Mah.	6.000	9 Aralık 1866
Eyüb oğlu Molla Hasan Efendi bin el-merkûm Eyüb bin Abdullah ⁷⁹²	Müslüman	-	Menzil	Hudûd, müştemilât ve anbar içermektedir	Hatib Süleyman Mah.	20.000	9 Aralık 1866
			Bahçe	Bir miktar	Hatib Süleyman Mah. ⁷⁹³	1.000	
			Bahçe	-	Şeyh Sinan Mah. ⁷⁹⁴	16.000	
			Menzil	Hudûd ve müştemilâtıyla birlikte	İstanos Nâhiyesi	3.000	
			Su Değirmeni	1/3 hisse	Temürcü Kara Mah.	7.000	
			Helvacı Dükkânı	Nısf hisse	Antalya Çarşısı (Yukarıpazar)	6.000	

⁷⁹⁰ AŞS., 93, vrk. 78-b.

⁷⁹¹ AŞS., 93, vrk. 80-b.

⁷⁹² AŞS., 93, vrk. 83-a.

⁷⁹³ Menzil karşısında kale duvarı dibinde.

⁷⁹⁴ Çavuş Hacı Mehmed'in bahçesinin bitişiğinde.

			Ekmekçi Dükkânı	-	Antalya Çarşısı (Bâtpazarı)	10.000	
			Attar Dükkânı	-	Antalya Çarşısı (Bâzergânlar içinde)	2.000	
			Bâzergân Dükkânı	1/4 hisse	Antalya Çarşısı (Lonca karşısı)	3.000	
			Anbar	-	İstanos Nâhiyesi	300	
Alime Hâtûn ibnete Mustafa bin Abudullah ⁷⁹⁵	Müslüman	-	Menzil	Meyveli ve meyvesiz ağaçları olan bahçesiyle birlikte	Kirişçiler Mah.	6.000	2 Ocak 1867
Hüseyin Ağa ibn-i Ebubekir bin Abdullah ⁷⁹⁶	Müslüman	-	Menzil	Hudûd ve müştemilâtıyla birlikte	Tahılpazarı Mahallesi	8.000	9 Kasım 1866

Tablo 2. 11. Hükümler Arasında Yer Alan Gayrimenkuller ve Fiyatları (Bey'-i Bât: Kesin Satış vs.)

Gayrimenkul Alım-Satımında İsmi Geçen Şahıslar		Türü	Özellği	Bulunduğu Mevki	Fiyat (Kuruş)	Tarih (Miladi)
Satıcı	Alıcı					
Atnaş veled-i Andon ⁷⁹⁷	Satıcının oğlu ve oğlunun eşi Hâcî Andon ve Despina Hâtûn	Bahçe	Bir tarafı şarampol ve tarafeyni yol ile mahdûd 4 dönüm	Rumkuşu (mahall)	2.500	23 Temmuz 1866
Hâcî Kirye veled-i Yorgi ⁷⁹⁸	Hâcî Vasili veled-i Mihail	Menzil	Taraf-ı râbî'i tarîk-i âmm ile mahdûd, bir bâb	-	450	23 Temmuz 1866
Nesim veled-i Avram Yehûdî ⁷⁹⁹	Karabet	Dükkân	Taraf-ı râbî'i tarîk-i âmm ile mahdûd, bir bâb	Rodos Çarşısında Kazzâzlar sırasında	10.000	3 Ağustos 1866
Hafize bint-i Halil nâm Hâtûn ⁸⁰⁰	İsmail	Arsa	Bir tarafı tarîk-i âmm ile mahdûd	Temürcü Süleyman Mah.	1.300	15 Ağustos 1866
El-Hâcc İsmail ibn-i el-Hâcc Nasir ⁸⁰¹	Zeyneb bint-i el-Hâcc Abid ve oğlu İbrahim bin Ali	Menzil	Taraf-ı tarîk-i âmm ile mahdûd, bir bâb	Temürcü Süleyman Mah.	7.500	15 Eylül 1866

⁷⁹⁵ AŞS., 93, vrk. 86-a.⁷⁹⁶ AŞS., 93, vrk. 89-a.⁷⁹⁷ AŞS., 93, vrk. 9-a.⁷⁹⁸ AŞS., 93, vrk. 9-b.⁷⁹⁹ AŞS., 93, vrk. 9-b.⁸⁰⁰ AŞS., 93, vrk. 11-b.⁸⁰¹ AŞS., 93, vrk. 11-b.

Dimyat ahâlisinden Reis Abdullah Mehmed ⁸⁰²	Trablusşam ahâlisinden Ömer Ağa ibn-i İbrahim	Menzil	-	Antalya'da sur içinde	40 Osmanlı lirası	23 Eylül 1866
Nikola veled-i Vasili ⁸⁰³	Hâcî Andon veled-i İstorina ⁸⁰⁴	Menzil	-	-	5.000	21 Ekim 1866
Azmi Efendi ibni'l-merhûm Çeribaşızâde el-Hâcc İbrahim Efendi ⁸⁰⁵	Kasabbaşı el-Hâcc Ahmed Ağa ibn-i İbrahim Yunus	Sebze ve etçi dükkânı	Bir taraftan hendek ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd ve ma'lûm'l-müştemilât bir bâb	Sebilhâne Önü (Antalya Çarşısı)	2.800	4-13 Haziran 1867
Şaban Efendi ibni'l-merhûm Çeribaşızâde el-Hâcc İbrahim Efendi ⁸⁰⁶	Mu'teberân-ı Tüccârdan Mehmed Edib Efendi ibn-i el-Hâcc İbrahim	Sebze ve etçi dükkânı	Bir taraftan hendek ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd ve ma'lûm'l-müştemilât bir bâb	Sebilhâne Önü (Antalya Çarşısı)	2.850	14 Haziran 1867
Temürcü Hamidli Osman Ağa ibn-i Osman ⁸⁰⁷	Serban oğlu Berber Mehmed Ağa ibn-i el-Hâcc Hâfız Mustafa	Berber dükkânı	Taraf-ı râbi'i buğday pazarı meydanı ile mahdûd bir bâb	İstanos Nâhiyesi çarşısında	900	28 Haziran 1867
Azmi Efendi ibni'l-merhûm Çeribaşızâde el-Hâcc İbrahim Efendi ⁸⁰⁸	Mu'teberân-ı Tüccârdan bâ'isetü'l-kitâb Mehmed Edib Efendi ibn-i el-Hâcc İbrahim	Sebze ve etçi dükkânı	Bir taraftan hendek ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd ve ma'lûm'l-müştemilât bir bâb	Sebilhâne Önü (Antalya Çarşısı)	2.600	16 Haziran 1867
Fatma ve Rabia binteyn-i Hasan nâm Hâtûnlar ⁸⁰⁹	İsmail Ağa ve eşi Ayşe	Menzil	Taraf-ı râbi'i tarîk-i hâss ile mahdûd fevkânî bir oda ve tahtânî bir oda ve bir mikdâr havluyu müştemil bir bâb	Elmalu Mah.	6.200	26 Şubat 1868

⁸⁰² AŞS., 93, vrk. 12-b.

⁸⁰³ AŞS., 93, vrk. 27-a.

⁸⁰⁴ Bu şahıs menzilin yarısının sahibiymken diğer yarısını da alarak tek sahibi olmuştur.

⁸⁰⁵ AŞS., 93, vrk. 40-b.

⁸⁰⁶ AŞS., 93, vrk. 40-b.

⁸⁰⁷ AŞS., 93, vrk. 41-b.

⁸⁰⁸ AŞS., 93, vrk. 42-b.

⁸⁰⁹ AŞS., 93, vrk. 43-a.

Rum Milleti mu'teberânından ve mültezim tâ'ifesinden Bursalı Nikolaki veled-i Cisidi ⁸¹⁰	Saatçi esnâfından Hâcî Pandeli veled-i Yorgaki	Bahçe ve içindeki köşk vs.	Tarafeyni tarîk-i âmm ile mahdûd derûnunda kiremit pûşîdeli bir köşk ve bir su havuzu ve portakal ve limon ve sâ'ir eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmireli bir bâb	Âhi Yusuf Mah.	35.000	27 Temmuz 1867
Meisli Desbene ve oğulları Pabuççu Kostanti ve Bahçıvan Nikola ⁸¹¹	Ademiya Hâtûn	Menzil	Bir taraftan Usta Simyon menziliyle müşterek duvar ve bir taraftan kal'a duvarı ve bir taraftan tarîk-i hâss ile mahdûd fevkânî nisf oda ve bir mikdâr havluyu ve nisf sokak kapusunu müştemil	Baba Doğan Mah.	2.000	6 Aralık 1867
Ermeni milleti mu'tebârından ve mültezim gürûhundan Hoca Karabet veled-i Artin ⁸¹²	Kosta oğlu Yorgi Sevezani Bâzergân	Arsa	Bir taraftan su harkı ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd bir kıt'a hâne arsa	İstanos Nâhiyesi çarşısı civârında	1.000	10 Eylül 1867
Tüccârdan Pandeli veled-i Hâcî Kiryako ⁸¹³	Mehmed Ağa ibn-i el-Hâcc Abdurrahman	Arsasıyla birlikte menzil	Bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd tahtânî saz pûşîde bir oda ve bir dönüm mikdârı havluyu müştemil bir bâb	Meydan Mah.	3.550	14 Nisan 1867
Gözerlioğlu Ömer Ağa ibn-i İbrahim Ağa ⁸¹⁴	Papasoğlu Hâcî Yani ibn-i Hâcî Gabi	Bağ ve kürûm-ı mahlûle	Tarîk-i âmm ile mahdûd tahminen üç dönüm mikdârı bir kıt'a bağ ve kürûm-ı mahlûle	Yaka karyesi (İstanos)	1.086	22 Nisan 1867
Dudu bint-i Hamza nâm Hâtûn ⁸¹⁵	Buharalı el-Hâcc Mehmed bin Hüseyin	Menzil	Tarafeyni tarîk-i âmm ile mahdûd tahtânî saz pûşîdeli bir oda ve bir mikdâr havluyu müştemil bir bâb	İğdir Hasan Mah.	1.400	7 Mayıs 1867

⁸¹⁰ AŞS., 93, vrk. 46-a.

⁸¹¹ AŞS., 93, vrk. 46-b.

⁸¹² AŞS., 93, vrk. 50-b.

⁸¹³ AŞS., 93, vrk. 51-b.

⁸¹⁴ AŞS., 93, vrk. 53-a.

⁸¹⁵ AŞS., 93, vrk. 53-b.

Çanderî Hatîbzâde el-Hâcc Hâfız Ahmed Efendi ibn-i el-Hâcc İbrahim ⁸¹⁶	Kahvecioğlu Mülâzım Ali Ağa ibn-i Süleyman Ağa	Menzil	Tarafeyni tarîk-i âmm ile mahdûd mümtaz fevkânî bir oda ve tahtında bir mağaza ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireli bir mikdâr havlu ve iki kanat sokak kapusunu müstemil bir bâb menzilde hisse	Âhi Yusuf Mah.	13.500	11 Mayıs 1867
Mübâyacızâde Mustafa Beğ ibn-i Halil Ağa ve kız kardeşi Ayşe Hanım ⁸¹⁷	Nikolaki veled-i Cisidi	Bahçe	Tarafeyni tarîk-i âmm ile mahdûd mümtâz derûnunda kiremit pûşideli bir köşk ve bir su havuzu ve limon ve portakal ve sâ'ir eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireli ve iki kanat sokak kapusunu müstemil bir bâb	Âhi Yusuf Mah.	30.000	11 Mayıs 1867
Hâce Ayşe binti'l-müteveffâ Halil Efendi ⁸¹⁸	Kemerlioğlu Molla Halil bin Ahmed	Tarla	Tahmînen 40 dönüm tarla	Andiye karyesi (İstanos)	800	17 Mayıs 1867
Serrâc Yusuf bin Ahmed ⁸¹⁹	Nakkâl Hasan Çavuş ibn-i el-Hâcc Hüseyin	Menzil	Tarafeyni tarîk-i âmm ile mahdûd fevkânî iki oda ve tahtında iki ahır ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireli bir mikdâr bağçe ve havluyu ve iki kanat sokak kapusunu müstemil bir bâb	Elmalu Mah.	7.200	10 Haziran 1867
Adile Hanım bint-i el-Hâcc Mehmed Ağa nâm Hâtûn ⁸²⁰	Marolyalı Zeybekoğlu Hasan Usta ibn-i Mehmed	Arsa	İki taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd Develik ta'bîr olunur bir bâb	Dîvâne Pîri Mah.	3.850	16 Haziran 1867
Berber Yani ve Mederine bint-i Sava ⁸²¹	İspartalı Tüccârdan Hâcî Lazaroğlu veled-i Atnaş	Menzil	Tarafeynî tarîk ve tarâf-ı sâlisî kal'a	Câmi'-i Cedîd Mah.	14.750	6 Kasım 1866

⁸¹⁶ AŞS., 93, vrk. 54-b.

⁸¹⁷ AŞS., 93, vrk. 55-a.

⁸¹⁸ AŞS., 93, vrk. 57-a.

⁸¹⁹ AŞS., 93, vrk. 63-b.

⁸²⁰ AŞS., 93, vrk. 64-a.

⁸²¹ AŞS., 93, vrk. 67-b.

Zenci mu'tak Elmas bin Abdullah ⁸²²	Satan şahsın eşi Saliha bint-i Abuzer	Menzil	Taraf-ı râbî'i tarîk-i âmm ile mahdûd tahtânî bir oda ve bir mikdâr havluyu müştemil bir bâb	Arab Mescidi Mah.	1.050	3 Aralık 1866
-	⁸²³	Menzil	Tarafı râbî'i tarîk-i âmm ile mahdûd bir bâb	Elmalu Mah.	8.300	1 Mart 1866
Papa Yani, li-ebeveyn er karındaşı İstafroz, Vasili veled-i Yorgi, Kostanti veled-i Todoros ⁸²⁴	Anna bint-i Nikolaki nâm Hâtûn	Menzil	Taraf-ı râbî'i tarîk-i hâss ve ... ile mahdûd	Makbûle Mah.	6.150	5 Aralık 1866
Hâcî Nikola ve Yorgi veled-i Hâcî Seradi ⁸²⁵	Kız kardeşleri Eleni Hâtûn	Menzil	Bir tarafı kal'a duvarı ve taraf-ı râbî'i tarîk-i âmm ile mahdûd	-	4.500	23 Aralık 1866
Ayşe bint-i Mehmed ⁸²⁶	Kesikcizâde el-Hâcc Mehmed Ağa ibn-i Ali	Sebze ve etçi dükkânı	Arka tarafı kışla meydanı ve taraf-ı râbî'i tarîk-i âmm ile mahdûd ve ma'lûmu'l-müştemilât bir bâb	Yukarıpazar (Sûk-ı Sultânî)	6.500	26 Aralık 1866
Moravî Dürzî Halil Ağa ibn-i Ali ⁸²⁷	Hüseyin ibni'l-müteveffâ Moravî İsmail Efendi	Menzil	Bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd fevkânî iki oda ve tahtında iki mefâze ve bir mikdâr havluyu müştemil bir bâb	Takyeci Mah.	4.100	25 Aralık 1866
Katrancı Hâfız oğlu Receb bin Hâfız Ahmed ⁸²⁸	Kel Mehmed oğlu İsmail	Menzil ve bahçe	Bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd ve ma'lûmu'l-müştemilât, tahmînen altı dönüm eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmireli	Meydan Mah.	2.260,5	26 Aralık 1866

⁸²² AŞS., 93, vrk. 70-a.

⁸²³ AŞS., 93, vrk. 71-a. El-Hâcc Hüseyin bin Süleyman, anne bir erkek kardeşi Hüseyin bin Hasan'a düşen hisseyi, 4.200 kuruşa satın alıyor. Daha sonra satın almış olduğu hisseyle birlikte kendi hissesini kız kardeşinin eşi hâfız Mehmed bin el-Hâcc Halil'e 8.300 kuruşa satıyor.

⁸²⁴ AŞS., 93, vrk. 81-a.

⁸²⁵ AŞS., 93, vrk. 83-b.

⁸²⁶ AŞS., 93, vrk. 84-b.

⁸²⁷ AŞS., 93, vrk. 84-b.

⁸²⁸ AŞS., 93, vrk. 85-a.

İsmail bin Ömer ⁸²⁹	Yağcıoğlu Halil bin Mehmed	Arsa	Tarafeyni tarîk-i âmm ile mahdûd ma'lûmu'l-müştemilât bir mikdâr mülk-i menzil arsa	Âşık Doğan Mah.	600	30 Aralık 1866
Desbene'nin babası Asir ⁸³⁰	Desbene bint-i Asir	Menzil	Taraf-ı râbi'i tarîk-i âmm ile mahdûd fevkânî bir oda ve bir matbah ve bir mikdâr havluyu müştemil bir bâb mülk-i menzilde 2/10 hisse	Baba Doğan Mah.	1.500	4 Ocak 1867
Evlâd-ı Arab'dan Hüseyin Besyoni ibn-i Halîfe ⁸³¹	Tomazoğlu Kostanti veled-i Dimitri nâm Hristiyân	Menzil	Bir taraftan kal'a duvarı ve tarafeyni tarîk-i âmm ile mahdûd fevkânî bir oda ve tahtânî bir oda ve bir mefâze ve ittisâlinde bir mikdâr limon bağçesi ve bir mikdâr havluyu müştemil bir bâb	Makbûle Mah.	16.000	19 Ocak 1867
Ümmügülsüm Güldalı Hanım binti'l-müteveffâ Ayân el-Hâcc Mehmed Ağa ⁸³²	Kesikcizâde el-Hâcc Mehmed Ağa ibn-i Ali	Dükkân	Taraf-ı râbi'i tarîk-i âmm ile mahdûd bir bâb	Yukarıpazar (Sûk-ı Sultânî)	2.600	25 Ocak 1867
Saliha bint-i Mehmed bin Abdullah'ın mirasçıları ⁸³³	Hamide bint-i Ömer nâm Hâtûn	Menzil	Fevkânî bir oda ve tahtında bir mefâze tahtânî bir oda ve bir mikdâr havluyu müştemil bir bâb	Temürcü Süleyman Mah.	3.050	24 Nisan 1867
Kazzâzoğlu el-Hâcc Mustafa bin Ali ⁸³⁴	Aksu İskeleyi Karantina Müdürü Mustafa Ağa ibn-i Mehmed	Menzil	Bir taraftan kal'a duvarı bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd fevkânî bir bâb oda ve tahtânî bir bâb mağaza ve bir mikdâr havluyu müştemil bir bâb	Hatib Süleyman Mah.	6.250	12 Şubat 1867

⁸²⁹ AŞS., 93, vrk. 85-a.

⁸³⁰ AŞS., 93, vrk. 87-b.

⁸³¹ AŞS., 93, vrk. 88-b.

⁸³² AŞS., 93, vrk. 90-b.

⁸³³ AŞS., 93, vrk. 91-b.

⁸³⁴ AŞS., 93, vrk. 93-a.

İki tabloya bakıldığında, üzerinde çalışılan 93 Numaralı AŞS'nin gayrimenkul kayıtları açısından oldukça zengin bir içeriğe sahip olduğu görülmektedir. Ayrıca iki ayrı tablo yapılarak, hükümler arasında yer alan bey'î bât (kesin satış) vb. kayıtlar ile miras taksiminde yer alan gayrimenkullerin ne şekilde tarif edildiklerine dikkat çekilmek istenmiştir.

Tereke kısmında yer alan gayrimenkuller çoğunlukla genel ifadelerle (bir bâb menzil, bağ, bağçe vs.) kayıt altına alınırken, hükümler arasında yer alan kesin satışlarda vs.de ise daha fazla ayrıntı olduğu görülmektedir. Hükümler arasında yer alan gayrimenkullerin ayrıntılı bir şekilde tarif edilmesi, Antalya'da vaktiyle var olan gayrimenkullerin konumu, özelliği eğer yıkılmamış, yanmamış ise (arsa, tarla vs. hariç) günümüzdeki durumuyla kıyas yapabilme gibi olanaklar sağlarken, gayrimenkule biçilen değer gerçeği yansıtır yansıtmadığının tespitini de kolaylaştırmaktadır. Ayrıca kapsamlı bir çalışma yapıldığında bazı şahısların servetlerini ortaya koyma, alım-satım işiyle uğraşanların fiyatlar bağlamında piyasaya ne şekilde etki ettiği gibi hususlar da öğrenilebilmektedir. Gayrimenkulün bulunduğu konum tarif edilirken Antalya'da yaşayan önemli şahsiyetlerin bilgileri, çeşitli esnaf/meslek isimleri vb. durumların da yer aldığını söylemekte yarar var.

Tablo halinde verilen kayıtlara bakıldığında Antalya'da yaşayan halkın evlerinin çoğunlukla iki katlı olduğu görülmektedir. Bununla birlikte kayıtlara, evlerin kaç odalı ve kaç katlı olduğu alt ve üst katın ne amaçla kullanıldığı gibi bilgiler de yansımaktadır. Mevcut bilgiler doğrultusunda evlerin alt katlarının genellikle mağaza, dükkân ve ahır olarak kullanıldığı söylenebilir. Ayrıca evlerin çoğunda avlu olduğu, çatı katlarının ise saz veya kiremitle kaplı olduğu görülmektedir.

Ele alınan defterde yer alan evlerin geneline bakıldığında Ziya Kazıcı'nın Osmanlı evi tarifine “Özellikle şehirde yaşayan Osmanlı ailesinin kullandığı evde ortak mekân, avlu ve bahçedir. Bunlar, ailenin gündelik işlerini rahatça görebilmesi için dış dünyadan yüksek ve kalın duvarlarla ayrılmıştır. Evler küçük boyutlu olmasına rağmen oldukça kullanışlıdır.”⁸³⁵ uyduğunu söylemek yanlış olmasa gerek.

Fiyatlar konusuna gelinecek olursa: Öncelikle ev fiyatları arasında ciddi farkların olduğu göze çarpmaktadır. Bunun birçok sebebi olmakla birlikte (*fiyatlar* başlığı altında ele alınan hususlar haricinde) evin konumu, mevcut durumu, avlusunun kaç dönüm olduğu ve içinde bulunan *eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmireli* olarak tarif edilen meyveli ve meyvesiz ağaçlar gibi durumlar sayılabilmektedir. Ayrıca yalnızca *fevkânî* yazılarak kayıt altına alınan evlerin alt katlarının ahır, ağıl ve özellikle depo olarak kullanıldığı tahmin edilmektedir. Fiyatlar değerlendirilirken hisse oranlarının da göz önünde bulundurulması gerekmektedir. Ancak, nisf

⁸³⁵ KAZICI, 2017: 293-294.

hisseye sahip olan şahsın kendi payına düşen payı 3.000 kuruşa satmış olması, gayrimenkulün tamamının değerinin 6.000 kuruş olduğu anlamına gelmemektedir. Şahsın hak sahibi olduğu payı ne amaçla sattığının bilinmiş olması gerekmektedir. Borçlarından kurtulmak için değerinin altında bir fiyata da satmış olabilir. Bu ve bunun gibi hususları da unutmamakta yarar var.

Yukarıda bahsedildiği üzere gayrimenkul alım-satımıyla uğraşan bir şahsa, ele alınan defterde de rastlanmaktadır. Buna göre Nikolaki veled-i Cisidi, 11 Mayıs 1867 tarihinde Mübâyaacızâde Mustafa ibn-i Halil Ağa ve kız kardeşi Ayşe Hanım'dan 30.000 kuruşa *Tarafeyni tarîk-i âmm ile mahdûd mümtâz derûnunda kiremit pûşîdeli bir köşk ve bir su havuzu ve limon ve portakal ve sâ'ir eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmireli ve iki kanat sokak kapusunu müştemil bir bâb* olarak kayıtlara yansıyan mülkü satın almıştır⁸³⁶. Tarihler 27 Temmuz 1867'yi gösterdiğinde ise Nikolaki veled-i Cisidi, bahsi geçen mülkü 35.000 kuruşa Saatçi esnâfından Hâcî Pandeli veled-i Yorgaki'ye satmıştır⁸³⁷. Görüldüğü üzere 2 ay gibi kısa bir sürede aynı mülk 5.000 kuruş farkla el değiştirmiştir. Bu durumun ele alınmasındaki sebeplerden biri; bu şekilde al-sat yapmak sûretiyle ticaret yapan şahısların mülk fiyatlarına etkisine dikkat çekmektir. 5.000 kuruş azımsanmayacak derecede yüksek bir meblağdır. Ayrıca Nikolaki veled-i Cisidi aslen Antalyalı olmayıp, ticaret yapmak amacıyla burada bulunmaktadır.

2.2.4. Ev Eşyaları ve Fiyatları

Ev eşyaları bölümüne geçmeden önce özellikle belirtilmesi gereken önemli bir husus vardır. Bu husus bazı eşyaların evin hangi bölümünde kullanıldığıdır. Kilim, peşkîr, yastık, minder, sandık, şamdan, mangal, namazlağı vb. eşyaların bazı durumlarda tam olarak hangi bölümde kullanıldıkları tespit edilememektedir. Bu durum göz önünde bulundurularak ismi geçen eşyalar vd. tahmini bölümlerde ele alınacaktır.

2.2.4.1. Mutfakta Kullanılan Eşyalar ve Fiyatları

Yemeklerin pişirilip hazırlandığı yer olan mutfak, insan hayatında oldukça önemli bir konuma sahiptir. Yemek alışkanlıkları ise insanların yaşadığı coğrafya (şehir, kırsal bölge veya dağlık alan vs.), yaşam tarzı (konar-göçer olma durumu vs.), dini inanışlar gibi durumlara göre değişiklik göstermektedir. Ayrıca insanların diğer topluluklarla olan etkileşimi de yemek alışkanlıklarına etki etmektedir. Bunların yanı sıra yemek kültürü zamana göre de değişiklik gösterebilmektedir⁸³⁸.

⁸³⁶ AŞS., 93, vrk. 55-a.

⁸³⁷ AŞS., 93, vrk. 46-a.

⁸³⁸ Kütükoğlu, 2020: 198.

Osmanlı toplumuna bakıldığında ise Osmanlı mutfakları ile yemek kültürünün birbirinden ayrılmaz bir bütünlük içinde olduğu görülmektedir. Oldukça zengin olan Türk yemek kültürü ve bu kültürün ayrılmaz parçası olan mutfak, aynı oranda zenginliği de paylaşmaktadır⁸³⁹.

Ele alınan 93 Numaralı AŞS'ye bakıldığında 2 kayıt harici mutfak (matbah) kaydına rastlanmamaktadır. Bu durum evlerin çoğunda mutfak olmadığı anlamına gelmemektedir. Sicilde yer alan miras taksimi ve gayrimenkul alım-satımı kayıtlarına bakıldığında çoğunlukla genel ifadeler kullanıldığı görülmektedir. Mevcut durum göz önünde bulundurulduğunda evde mutfak olduğu durumlarda mutfak 1 oda olarak görülmüş ve kayda bu şekilde girmiş olduğu düşünülmektedir. Ev içinde mutfak olmadığı durumlarda ise avlu içinde haricen bulunduğu veya yalnızca bir ocak kurulduğu akıllara gelmektedir.

Mübahat S. Kütükoğlu ise eski yapılarda mutfakların ev dışında bulunduğunu ve zamanla ev içine alındığını dile getirmektedir⁸⁴⁰.

93 Numaralı AŞS'de yer alan mutfak eşyaları:

Tencere, tava, kâse, çanak, desti, değirmen, kahve takımı, dibek, güğüm, kahve güğümü, fincan ve fincan tepsisi, zarf, cezve, kazan, sini, leğen, sahan ve sahan kapağı, mertebânî, lenger, tepsi, çömlek, sofralık, tas, evânî-i nühâs, şişe, tabak, bakraç, şerbet takımı, kaşık, piron, bıçak, süzgeç, su bakırı, bardak, tağan, çay takımı, sünger, sac, sac ayağı, peşkîr, sandalye, iskemle, kevgir, zenbil, billûr, harânî.

İsmi geçen eşyaların tür ve özellikleri:

Tencere: Kapaklı, ma'a kapak, kapaksız, kebîr (büyük), kebîr ma'a kapak, kapaklı kebîr, sagîr (küçük), kapaklı sagîr, cedîd (yeni), kapaklı cedîd, köhne, müsta'mel (kullanılmış), kuzu.

Tava: Nühâs (bakır), demir, kebîr, kebîr yağ, sagîr, sagîr yağ, yağ, köhne yağ, balık, bakır balık, kadayıf, helva, kebîr çorba, kahve, sefer, sahan bakır balık.

Kâse: Çukur, kapaklı, kapaklı çorba, toprak, çanak.

Çanak: Kaşgarlı Mahmud'da ayak ile eş anlamlı olarak; kap kacak, çanak, tuzluk ve tuzluğa benzer ağaçtan oyulmuş kap, eski Türkçede büyük kap, Osmanlı'da toprak kâse, Tarama Sözlüğü'nde çanaktan türemiş çanakçık, küçük çanak, Türkçe Sözlükte çanak anlamı haricinde toprak, metal vb. maddeden imal edilmiş yayvan, çukurca kap olarak geçmektedir.

⁸³⁹ Demirel vd., 1992: 711.

⁸⁴⁰ Kütükoğlu, 2020: 202.

Genel olarak ise pişirilmiş topraktan yapılma yayvan kâse anlamı kullanılmaktadır⁸⁴¹. Toprak, çukur, eski, köhne, kâse.

Desti: Biçimine, boyutuna, maddesine ve işlevine göre farklılık gösteren gövdesi geniş, boğazı dar, kulplu, emzikli veya emziksiz, topraktan ve ağaçtan imal edilmiş su kabı⁸⁴². Tahta su, nühâs, kebîr, sagîr, orta, penâ'ir, küp, bardak, hurda.

Değirmen: İri ve taneli maddeleri öğütmek için kullanılan, el, su, rüzgâr, elektrik vb. güçle çalıştırılan alet⁸⁴³. Kahve değirmeni, köhne.

Kahve takımı: Değirmenle birlikte.

Dibek: Dibek taşı da denilen taştan veya ağaç kütüğünden yapılmış, çok büyük ve geniş havan⁸⁴⁴. Ma'a el.

Güğüm: Biçimine, boyutuna, maddesine ve işlevine göre farklılık gösteren tek kulplu, uzun boyunlu, ağzı dar ve kapaklı veya kapaksız, içine sıvı malzeme konan bakır veya toprak kap⁸⁴⁵. Kebîr köhne, köhne su, kahve.

Kahve güğümü: Dibekle birlikte, kebîr, nühâs.

Fincan: Çay, kahve, süt vb. sıcak şeyleri içmek için kullanılan, porselenden yapılma kulplu ufak kap⁸⁴⁶. Herhangi bir tür ve özellik kaydına rastlanmamıştır.

Fincan tepsisi: Herhangi bir tür ve özellik kaydına rastlanmamıştır.

Zarf: İçine kahve fincanı veya bardak oturtulan süslü ve sanatkârane bir şekilde yapılmış, tahtada, pirinç, gümüş, altın, işlemeli, mineli ve oymalı tarzlarda yapılmış kap. Kulpsuz fincanlar zarfın içine konularak elin yanmasını engellemektedir⁸⁴⁷. Gümüş, sîm, sîm hâlis.

Cezve: Kahve, bakır kahve, teneke.

Kazan: Kebîr, sagîr, köhne, hurda, rakı.

Sini: Kebîr, kebîr meydan, kebîr sarı, kebîr dîvân, büyük, sagîr, köhne sagîr, orta, orta nühâs, evsat, müsta'mel.

Leğen: Kebîr, hamur, kebîr hamur, sagîr hamur, sagîr hamur, köhne hamur, çorba, süt.

Sahan: İçinde yemek ısıtılan, yumurta vb. pişirilen, derinliği az, bakır, alüminyum, çelik vb. malzemelerden imal edilmiş kap⁸⁴⁸. Kebîr, sagîr, çukur, kebîr çukur, köhne çukur, mertebânî, kapaklı, eski kapaklı, tunç kapaklı, kapaksız çukur, kuzu, Edirne, ma'den.

⁸⁴¹ Naskali, 2017: 39-40; Ayverdi, 2010: 211.

⁸⁴² Naskali, 2017: 113-115; Ayverdi, 2010: 1246.

⁸⁴³ Ayverdi, 2010: 261.

⁸⁴⁴ Ayverdi, 2010: 281.

⁸⁴⁵ Naskali, 2017: 98; Ayverdi, 2010: 443.

⁸⁴⁶ Ayverdi, 2010: 387.

⁸⁴⁷ Ayverdi, 2010: 1378; Pakalın, 1993/III: 648.

⁸⁴⁸ Ayverdi, 2010: 1046.

Sahan kapağı: Tunç.

Mertebânî: Hindiçini'nde yapılan, açık yeşil renkte, bugün antika sayılan çok kıymetli fayans kap⁸⁴⁹. Kebîr, sagîr, büyük, küçük, sahan.

Lenger: Toprak ve tahtadan da imal edilenleri olmakla birlikte büyük, yayvan, kenarları geniş bakır yemek kabı⁸⁵⁰. Nühâs, kebîr.

Tepsi: Küçük, köhne, teneke, hurda, polat, kadayıf, sagîr kadayıf, hurda kadayıf, kahve, bakır kahve, fincan.

Çömlek: Biçimine, boyutuna, maddesine ve işlevine göre farklılık gösteren geniş veya dar ağızlı, kulplu, süzölmüş çamura şekil verildikten sonra pişirilerek elde edilen tencere, küçük küp vb. kaplara verilen isim. Bakırdan yapılanlara da rastlanmaktadır⁸⁵¹. Süt, köhne nühâsî, bakır.

Sofralık: Gümüş, bakır, ağaç.

Tas: Su, saplı su, saplı, çorba, kapaklı çorba, sefer, üç gözlü sefer, sarı, köhne, pilav.

Evânî-i nühâs/nühâsiyye: *Evânî:* Yemek, çay, sofraya ve kahve takımları, kâse, desti, ibrik, leğen, bardak vb. kap kacaklar⁸⁵². Nühâs ise bu malzemelerin bakırdan imal edildiğini belirtmektedir. Parça.

Şişe: Kebîr, hasırlı kebîr, sagîr, sirke.

Tabak: Yassı, kebîr, toprak, kebîr toprak, ma'a keçe?, reçel.

Bakraç: Biçimine, boyutuna, maddesine ve işlevine göre farklılık gösteren su, süt gibi şeyleri koymaya ve taşımaya yarayan kulplu, küçük, bakır, çinko ve tahtadan imal edilmiş kap⁸⁵³. Su, köhne.

Şerbet takımı: Ma'a kadeh.

Kaşık: Gümüş, hoşaf, gümüş tatlı, ma'den.

Piron (çatal): Gümüş.

Bıçak: Kebîr, kebîr köhne, sagîr, köhne.

Süzgeç: Nühâs.

Su bakırı: Sagîr.

Bardak: Toprak kebîr, sagîr, desti, şerbet.

Tağan: Saplı yağ tavası⁸⁵⁴. Sagîr, iki kulplu.

Çay takımı: Herhangi bir özellik kaydına rastlanmamıştır.

⁸⁴⁹ Ayverdi, 2010: 803.

⁸⁵⁰ Ayverdi, 2010: 741.

⁸⁵¹ Naskali, 2017: 96-97; Ayverdi, 2010: 241.

⁸⁵² Ayverdi, 2010: 360; Pakalın, 1993/I: 569.

⁸⁵³ Naskali, 2017: 93; Ayverdi, 2010: 108.

⁸⁵⁴ DS, 1993/X: 3800.

Sünger: Yapay olarak elde edilen temizlik veya dolgu gereci⁸⁵⁵. Herhangi bir özellik kaydına rastlanmamıştır.

Sac: Üzerinde yufka, ekme, gözleme vs. gibi hamur işlerinin pişirildiği hafif tümsek levha⁸⁵⁶. Müsta‘mel.

Sac Ayağı: Biçimine ve işlevine göre değişiklik gösteren, ateş üzerine konacak tencere, tava vb. kapların üstüne oturtulduğu, çember veya üçgen biçimindeki üç ayaklı demir alet⁸⁵⁷. Herhangi bir özellik kaydına rastlanmamıştır.

Peşkîr: 1-) Pamuk ipliğinden dokunmuş havlu. 2-) Yemek yerken dizlerin üstüne örtülen, el kurulan pamuk veya keten örtü, peçete⁸⁵⁸. Sofra, sagîr sofra, asgar.

Sandalye: Cedîd, müsta‘mel.

İskemle: Aralıksız, üstü tahta veya hasır, dört ayaklı bir çeşit sandalye⁸⁵⁹.

Kevgir: 1-) Kaynayan bir şeyin köpüğünü almak, yemek kotarmak gibi işlerde kullanılan uzun saplı, yayvan ve delikli kepçe. 2-) Sulu şeyleri süzmekte kullanılan delikli yayvan kap⁸⁶⁰. Nühâs.

Zenbil: 1-) Bir şeyler taşımakta, koymakta kullanılan örme, yassı sepet, meyve sepeti. 2-) Hasırdan veya hurma liflerinden örtülmüş kulplu torba. 3-) Eskiden erzak taşımak için yapılan saplı kamıştan örülmüş yayvan torba⁸⁶¹. Köhne.

Billûr: Bardak, cam bardak⁸⁶². Su, şerbet.

Harânî: Kazan⁸⁶³. Herhangi bir özellik kaydına rastlanmamıştır.

Tablo 2. 12. Mutfakta Kullanılan Eşyalar ve Fiyatları

Eşya İsmi	Türü veya Özelliği	Adet/Deste/Dirhem Kıyye/Fî	Fiyat (Kuruş/Para)
Tencere	Kapaklı	1	30
Tencere	Kapaklı	1	25
Tencere	Kapaklı	1	25
Tencere	Kapaklı	2	60
Tencere	Kapakla birlikte	1	51
Tencere	Ma‘a kapak	2	70
Tencere	Ma‘a kapak	3	100
Tencere	Ma‘a kapak	2	44,5
Tencere	Kebîr, ma‘a kapak	1	80
Tencere	Kebîr, kapaklı	1	80
Tencere	Kebîr, kapaklı	1	60
Tencere	Kapaksız	1	25
Tencere	Kebîr	1	100

⁸⁵⁵ <https://sozluk.gov.tr> (erişim tarihi 25.03.2023).

⁸⁵⁶ Ayverdi, 2010: 1040.

⁸⁵⁷ Naskali, 2017: 105; Ayverdi, 2010: 1039.

⁸⁵⁸ Ayverdi, 2010: 992.

⁸⁵⁹ Ayverdi, 2010: 573.

⁸⁶⁰ Ayverdi, 2010: 663.

⁸⁶¹ DS, 1993/XI: 4359; Ayverdi, 2010: 1382; Çimrin, 2010: 463.

⁸⁶² DS, 1993/II: 694; Çimrin, 2010: 58.

⁸⁶³ Ayverdi, 2010: 498.

Tencere	Kebîr	1	40
Tencere	Kebîr	-	60
Tencere	Kebîr	1	50
Tencere	Kebîr	3	120
Tencere	Kebîr	1	50
Tencere	Sagîr	6	240
Tencere	Sagîr	1	15
Tencere	Sagîr	2	50
Tencere	Sagîr	1	20
Tencere	Sagîr	2	20
Tencere	Sagîr, kapaklı	2	30
Tencere	Sagîr, kapaklı	2	37
Tencere	Sagîr, kapaklı	1	20
Tencere	Sagîr, kapaklı	2	60
Tencere	Sagîr	2	40
Tencere	Kuzu tenceresi	1	40
Tencere	Müsta‘mel	1	15
Tencere	Cedîd, kapaklı	3	180
Tencere	Cedîd	3	80
Tencere	Cedîd	2	60
Tencere	-	1	60
Tencere	-	-	70
Tencere	-	3	40
Tencere	-	1	30
Tencere	-	1	30
Tencere	-	2	50
Tencere	-	3	100
Tencere	-	2	80
Tencere	-	1	25
Tencere	-	2	51/15
Tencere	-	2	120
Tencere	-	1	30
“Tencere” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	15 – 100
Tava	Nühâs	1	16
Tava	Kebîr, yağ	1	30
Tava	Kebîr, yağ	1	20
Tava	Sagîr, yağ	1	12
Tava	Sagîr, yağ	1	6
Tava	Yağ	2	20
Tava	Yağ	1	5
Tava	Yağ	1	10
Tava	Yağ	1	3
Tava	Yağ	1	13,5
Tava	Yağ	1	37,5
Tava	Yağ	1	30
Tava	Yağ	1	20
Tava	Yağ	1	3
Tava	Yağ	1	10
Tava	Yağ tavaşı, tencere	2	100
Tava	Balık	1	15
Tava	Bakır, balık	1	15
Tava	Kadayıf	-	30
Tava	-	1	20
Tava	Helva	1	30
Tava	Kebîr, çorba	1	25
“Tava” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	3 – 50
Kâse	Çukur	2	5

Kâse	Kapaklı, çorba	1	10
Kâse	Toprak	3	8
Kâse	Çanak	1	3
“Kâse” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	2,66 – 10
Çanak	Toprak	10	10
Çanak	Çukur	8	80
Çanak	Çukur	2	30
Çanak	Çukur	2	20
Çanak	Köhne	2	15
Çanak	-	2	20
Çanak	Kâse	1	3
“Çanak” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	1 – 10
Desti	Su	1	7
Desti	Tahta, su	2 adet, 1 kıyye	24
Desti	Nühâs	1	5
Desti	Büyük ve küçük	7	7
Desti	-	2	6
Desti	Orta	2	7,5
Desti	Sagîr	2	4
Desti	-	5	5
“Desti” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	1 – 13,5
Değirmen	-	1	10
Değirmen	Köhne	1	10
Kahve değirmeni	-	1	10
Kahve değirmeni	-	1	17,5
Kahve değirmeni	-	-	10
“Kahve Değirmeni” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	10 – 17,5
Kahve takımı	Ve değirmen	-	50
Kahve takımı	Ma’a değirmen	1	20
“Kahve Takımı” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	20 – 50
Kahve güğümü	Ve dibek	-	20
Kahve güğümü	-	1	19
Kahve güğümü	-	1	13
Kahve güğümü	Sagîr	1	10
Kahve güğümü	Nühâsî	2	30
“Kahve Güğümü” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	13 – 20
Dibek	Ma’a el	-	20
Güğüm	-	1	50
Güğüm	Kebîr, köhne	1	50
Güğüm	Köhne, su	1	50
Güğüm	Köhne	2	30
“Güğüm” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	15 – 50
Fincan	-	8	8
Fincan	-	-	7,5
“Fincan” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	1 – 7,5
Fincan Tepsisi	-	-	10
Zarf	Sîm hâlis	10	600
Zarf	Sîm	8	110

Zarf	Sîm	8 adet, 80 dirhem	200
Zarf	Gümüş	6	180
Zarf	Gümüş	1	10
Zarf	Gümüş	5	75
Zarf	Gümüş	7	100
“Zarf” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	10 – 60
Cezve	-	-	5
Cezve	-	-	15
Cezve	Teneke	3	5
“Cezve” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	1,66 – 15
Kazan	-	2	300
Kazan	-	1	125
Kazan	-	1 adet, 11 kıyye	165
Kazan	-	1	125
Kazan	-	5	125
Kazan	-	3	260
Kazan	-	1	100
Kazan	-	1	120
Kazan	-	1	110
Kazan	-	1	80
Kazan	-	1	90
Kazan	-	-	120
Kazan	-	1	125
Kazan	-	1 adet, 4 kıyye	112
Kazan	Köhne	1	70
Kazan	Sagır	1	80
Kazan	Sagır	1	125
Kazan	Sagır	1 adet, 4 kıyye	60
Kazan	Sagır	1	70
Kazan	Sagır	1	74
Kazan	Sagır	1	50
Kazan	Kebîr	1	200
Kazan	Kebîr	1	120
Kazan	Kebîr	1	250
Kazan	Kebîr	1	100
Kazan	Hurda	-	30
“Kazan” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	15 – 250
Sini	Büyük ve küçük	3	250
Sini	Köhne	2	45
Sini	Köhne, sagır	1	60
Sini	Köhne, sagır	1	23,5
Sini	Köhne, sagır	1	8/5
Sini	Köhne, sagır	2	55/2
Sini	Sagır	1	23
Sini	Sagır	1	40
Sini	Sagır	1	50
Sini	Sagır	1	20
Sini	Sagır	1	38
Sini	Sagır	2	50
Sini	Sagır	1	50
Sini	Sagır	-	15
Sini	Kebîr, nühâs	1	125
Sini	Sagır, nühâs	1	45
Sini	Kebîr, meydan	1	100
Sini	Kebîr, meydan	1	200
Sini	Kebîr, sarı	1	80

Sini	Kebîr, divân	1	280
Sini	Kebîr	1	100
Sini	Kebîr	1	120
Sini	Büyük	1	80
Sini	Kebîr	1	200
Sini	Orta	1	80
Sini	Orta	1	80
Sini	Orta	1	45
Sini	Orta	1	100
Sini	Orta	2	100
Sini	Orta, nühâs	1	80
Sini	Nühâs	1	80
Sini	Müsta‘mel	1	70
Sini	Evsat	1	120
Sini	-	1	30
Sini	-	1	60
Sini	-	2	150
Sini	-	1	30
Sini	-	1	70
Sini	-	-	100
Sini	-	1	40
Sini	-	1	36/5
“Sini” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	8/5 – 280
Leğen	Sagîr, hamur	1	40
Leğen	Köhne, hamur	1	15
Leğen	Köhne, hamur	2	60
Leğen	Hamur	1	40
Leğen	Hamur	1	50
Leğen	Hamur	1	60
Leğen	Hamur	1	50
Leğen	Hamur	1	30
Leğen	Hamur	1	50
Leğen	Hamur	2	80
Leğen	Hamur	1	50
Leğen	Hamur, kebîr	1	60
Leğen	Hamur, sagîr	1	40
Leğen	Çorba	1	10
Leğen	Süt	2	40
“Leğen” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	10 – 60
Sahan	-	1	80
Sahan	-	1	40
Sahan	-	2	20
Sahan	Çukur	6	55/5
Sahan	Çukur, kebîr	1	35
Sahan	Çukur, kebîr	1	30
Sahan	Çukur, köhne	3	25
Sahan	Mertebânî	2	20
Sahan	Mertebânî	4	70
Sahan	Kapaklı	8	150
Sahan	Kapaklı	5	30
Sahan	Kapaklı	2	40
Sahan	Kapaklı	5	150
Sahan	Eski, kapaklı	6	100
Sahan	Sagîr	6	50
Sahan	Sagîr	4	30
Sahan	Kuzu	1	80
Sahan	Köhne	2	16

Tepsi	Kahve	-	3
Tepsi	Kahve, bakır	1	10
Tepsi	Fincan	-	10
“Tepsi” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	3 – 61,5/10
Çömlek	Süt	1	20
Sofralık	Gümüş	1	80
Sofralık	Gümüş	-	40
“Sofralık” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	40 – 80 ⁸⁶⁴
Tas	Su	3	30
Tas	Su	1	15
Tas	Su	-	5
Tas	Su, saplı	1	10
Tas	Çorba	1	20
Tas	Çorba	1	15
Tas	Çorba	-	10
Tas	Çorba, kapaklı	1	25
Tas	Çorba, kapaklı	1	20
Tas	Çorba, kapaklı	1	15
Tas	Üç gözlü sefer	-	60
“Tas” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	5 – 60
Evânî-i nühâs	-	5 kıyye	100
Evânî-i nühâs	-	4 kıyye, 100 dirhem	68
Evânî-i nühâs	-	4 kıyye, fî 16	64
Evânî-i nühâs	-	20 kıyye, fî 20	400
Evânî-i nühâs	-	37 kıyye fî 20	740
Evânî-i nühâs	-	2 kıyye	50
Evânî-i nühâs	-	20 kıyye	400
Evânî-i nühâs	-	25 kıyye	500
Evânî-i nühâsiyye	Parça	11 kıyye	120
“Evânî-i Nühâs/Nühâsiyye” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	16 – 20
Şişe	-	5	3
Şişe	-	-	60
Şişe	-	3	3
Şişe	Kebîr, hasırlı	1	13/5
“Şişe” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	0,6 – 60
Tabak	Yassı	21	36
Tabak	Toprak, kebîr	3	6
“Tabak” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	1,71 – 2
Bakraç	-	1	20
Bakraç	Köhne	-	10
“Bakraç” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	10 – 20
Şerbet takımı	Ma’a kadeh	-	30
Şerbet takımı	-	-	40
Şerbet bardağı	-	-	52,5
Kaşık	Gümüş	1	20
Kaşık	-	2 deste	6

⁸⁶⁴ Sofralık türleri arasında bakır ve ağaç olanları da var ancak gümüş, bakır ve ağaç olarak tek kalemdede kaydedildiği için fiyat tespiti imkansızdır. Bu yüzden tabloda yer almamaktadır. Keza aynı durumda olan birçok ev araç gereci bulunmaktadır.

Kaşık	Hoşaf	1 deste	20
Kaşık	Hoşaf	1 deste	30
Kaşık	Hoşaf	6 deste	12
Kaşık	Gümüş, tatlı	2	80
“Kaşık” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	2 – 40
Piron (Çatal)	Gümüş	1	12
Bıçak	Kebîr, köhne	1	20
Bıçak	Kebîr	1	26
Bıçak	Sagîr	1	5/30
Bıçak	Köhne	1	4/10
Bıçak	-	1	40
“Bıçak” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	4/10– 40
Süzgeç	Nühâs	1	10
Su bakır	-	1	440
Su bakır	-	1	33
Su bakır	-	1	20
Su bakır	-	1	30
“Su Bakır” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	20 – 440
Bardak	Şerbet	-	52,5
Tağan	-	2	25
Tağan	Sagîr	1	6
Tağan	İki kulplu	-	8
Tağan	-	-	15
“Tağan” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	6 – 15
Çay takımı	-	-	101
Sünger	-	1	7
Sac	Müsta‘mel	1	5
Sac	-	1	4
Sac	-	1	5
“Sac” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	4 – 5
Sac Ayağı	-	2	3
Peşkir	-	3	15
Peşkir	-	6	32
Peşkir	-	2	10
Peşkir	Sofra	2	30
Peşkir	Sofra	1	10
Peşkir	Sofra, sagîr	16	43
“Peşkir” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	2,68 – 15
Sandalye	Cedîd ve müsta‘mel	21	200
Sandalye	Müsta‘mel	1	10/5
Sandalye	-	4	25
Sandalye	-	4	25
Sandalye	-	9	50
Sandalye	-	6	60
Sandalye	-	4	7
“Sandalye” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	1,75 – 10
Kevgir	Nühâs	-	-
Zenbil	Köhne	-	24
Billûr	Su	1	5/20
Billûr	Şerbet	7	-
İskemle	Ma‘a teneke	-	4
Harânî	-	1	30

Tabloya bakıldığında mutfak araç-gereçlerinin oldukça çeşitli olduğu görülmektedir. Bununla birlikte aynı tür eşyalar arasında oldukça yüksek fiyat farklarının olduğu da aşıkardır. Bu eşyalar arasında tencere, tava, çanak, desti, zarf, kazan, sini, leğen, sahan, mertebânî, tepsi, tas, şişe, kaşık, bıçak ve su bakırı özellikle göze çarpmaktadır. Bahsi geçen eşyalar ve diğerleri arasındaki fiyat farklarını, özellikleri belirlemektedir (istisnalar hariç). Bu özellikler arasında genel olarak büyüklük küçüklük, eski ve yenilik, kullanım amaçları, neyden imal edildiği (bakır, demir, gümüş, toprak, tahta vb.) ve son olarak ne ile birlikte kaydedildikleri (kapaklı, kapaksız vb.) yer almaktadır. Ancak adet ve özellik açısından herhangi bir farkı olmayan eşyalar arasında da fiyat farklılıklarının olduğu saptanmıştır. Kayıt edildikleri tarihler de göz önünde bulundurulduğunda (aralarında maksimum 2 yıl var) fiyat farklarının temel sebebinin ne olduğu bilinmemektedir. Ayrıca bazı eşyaların adet olarak değil ağırlık olarak fiyatlandırıldığının altını çizmekte fayda var.

2.2.4.2. Yatak Odasında Kullanılan Eşyalar ve Fiyatları

Yatak, yatak takımı, yorgan, döşek, battaniye, beşik, nâmûsiyye, sandık, bohça, çarşaf.

İsmi geçen eşyaların tür ve özellikleri:

Yatak: Köhne, bir kat köhne, bir kat basma.

Yatak takımı: Yorgan ve döşekle birlikte.

Yorgan: Cedîd kutnî, basma, müsta‘mel, müsta‘mel basma, köhne, hurda.

Yastık: Penbe memlû, penbe memlû kutnî, kutnî (ipekli kumaş çeşidi), mavi, al çuha yüzlü, yün memlû, ot memlû köhne, kamış memlû, kamış memlû duvar, basma yüzlü kamış memlû duvar, oda döşemesi. Yastık hem oturma odası hem de yatak odasında kullanıldığı için her iki alanda da ele alınmıştır. Birkaç kayıt hariç “oda döşemesi” tam olarak nerede kullanıldığı net değildir.

Döşek: Kebîr, sagîr, penbe memlû, penbe memlû beyaz, köhne, mavi köhne Moskof bezi yüzlü.

Battaniye: Herhangi bir özellik kaydına rastlanmamıştır.

Beşik: Herhangi bir özellik kaydına rastlanmamıştır.

Nâmûsiyye: Yatanların görülmemesi için yatağın etrafına çekilen perde, cibinlik⁸⁶⁵. Müsta‘mel, köhne.

⁸⁶⁵ Pakalın, 1993/II: 653; Ayverdi, 2010: 913.

Sandık: Demir, kebîr, kebîrce, büyük ve küçük, köhne kebîr tahta, köhne sagîr tahta, sagîr tahta, tahta, eski, galle, kebîr galle, müsta‘mel, tahta boş pirinç, çuha kağıdı, ceviz tahtasından ma‘mûl kebîr elbise.

Bohça: Cedîd mükemmel, Selîmiye.

Çarşaf: Yorgan, müsta‘mel bez, köhne, altın ipekli, beyaz.

Tablo 2. 13. Yatak Odasında Kullanılan Eşyalar ve Fiyatları

Eşya İsmi	Türü veya Özelliği	Adet/Fî	Fiyat (Kuruş/Para)
Yatak	Köhne	1	70
Yatak	Köhne	1	68
Yatak	Bir kat, köhne	-	50
Yatak	Bir kat, basma	1	150
“Yatak” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	50 – 150
Yatak takımı	-	2	500
Yatak takımı	Yorgan ve döşekle birlikte	1	80
“Yatak Takımı” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	80 – 250
Yorgan	-	2	100
Yorgan	-	1	150
Yorgan	-	1	100
Yorgan	-	2	200
Yorgan	Müsta‘mel	1	65
Yorgan	Müsta‘mel	1	60
Yorgan	Müsta‘mel	1	68/5
Yorgan	Cedîd, kutnî	1	160
Yorgan	Köhne	1	15
Yorgan	Köhne	1	100
Yorgan	Köhne	1	60
Yorgan	Köhne	1	18
Yorgan	Köhne	2	50
Yorgan	Köhne	2	100
Yorgan	Basma	3	250
“Yorgan” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	15 – 160
Yastık	Penbe memlû, kutnî	1	25
Yastık	Penbe memlû	2	22
Yastık	Kutnî	1	25
Yastık	Kutnî	1	39/10
Yastık	Mavi	1	16
Yastık	Al çuha yüzlü	4	56
Yastık	Yün memlû	2	12
Yastık	Yün memlû	7	35
Yastık	Yün memlû	4	25
Yastık	Ot memlû, köhne	8	15
Yastık	Kamış memlû	8	20
Yastık	Köhne, kamış memlû	3	15/10
Yastık	Oda döşemesi	6	30
Yastık	Oda döşemesi	-	15
Yastık	-	12	41
Yastık	Köhne	1	10
“Yastık” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	1,8 – 39/10

Battaniye	-	2	300
Beşik	-	1	5
Nâmûsiyye	-	1	30
Nâmûsiyye	-	1	45
Nâmûsiyye	-	1	50
Nâmûsiyye	-	1	10
Nâmûsiyye	-	1	20
Nâmûsiyye	Müsta'mel	1	20
Nâmûsiyye	Müsta'mel	1	15
Nâmûsiyye	Köhne	1	28
<i>“Nâmûsiyye” En Düşük ve En Yüksek Fiyat</i>	-	-	10 – 50
Sandık	-	1	41
Sandık	-	1	26
Sandık	-	1	20
Sandık	-	1	20
Sandık	-	1	20
Sandık	-	-	30
Sandık	-	1	30
Sandık	-	1	40
Sandık	-	1	30
Sandık	-	2	100
Sandık	-	2	50
Sandık	-	1	75
Sandık	-	1	40
Sandık	-	1	10
Sandık	-	1	40
Sandık	-	1	30
Sandık	-	2	100
Sandık	-	1	25
Sandık	-	1	20
Sandık	-	2	20
Sandık	-	1	50
Sandık	-	-	20
Sandık	-	1	20
Sandık	-	1	40
Sandık	Demir	1	650
Sandık	Köhne, kebîr, tahta	1	60
Sandık	Kebîr	1	30
Sandık	Kebîr	1	50
Sandık	Kebîr	1	120
Sandık	Kebîr	-	32
Sandık	Kebîr	1	30
Sandık	Kebîrce	-	30
Sandık	Sagîr, tahta	1	30
Sandık	Sagîr	1	15
Sandık	Tahta	2	15
Sandık	Tahta	1	25
Sandık	Tahta	1	17
Sandık	Tahta	3	50
Sandık	Sagîr, tahta	1	20
Sandık	Köhne, sagîr, tahta	1	2/5
Sandık	Eski	1	30
Sandık	Müsta'mel	1	10
Sandık	Müsta'mel	1	16/5
Sandık	Galle	2	150
Sandık	Galle	2	56
Sandık	Kebîr, galle	1	72
Sandık	Köhne	1	10

Sandık	Köhne	1	10
“Sandık” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	2/5 – 650
Bohça	-	1	10
Bohça	-	2	10
Bohça	Cedîd, mükemmel	8	500
“Bohça” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	5 – 62,5
Çarşaf	Yorgan	1	20
Çarşaf	Müsta’mel, bez	3	30
Çarşaf	Altın ipekli	1	800
“Çarşaf” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	20 – 800

Ele alınan eşyalar arasında yastık, yorgan, battaniye ve döşeklerdeki fiyat farkının üç ana sebebi vardır. Bunların ilki; içinin ne ile dolu olduğu, ikincisi; yüzeyinin neyden imal edildiği, üçüncüsü ise diğer eşyalarda olduğu gibi eski ve yeni olmalarıdır. Bunların yanı sıra tüm özellikleri aynı olmasına rağmen aralarında fiyat farkı olan eşyalar da yok değil. Mevzubahis duruma neyin sebep olduğu tam olarak bilinmemekle birlikte, kayıtlara yansımayan birtakım özellik farkları olduğu düşünülmektedir.

2.2.4.3. Oturma Odasında Kullanılan Eşyalar ve Fiyatları

Daha önce de belirtildiği üzere bazı eşyaların evin hangi alanında kullanıldığı tam olarak tespit edilememektedir. Oturma odasında kullanılan eşyalarda söz konusu durum açık ortadadır. Örnek vermek gerekirse kilim, mangal, namazlağı gibi eşyalar oturma odası, yatak odası veya mutfakta kullanmaya gayet elverişli eşyalardır. Bahsedilmesi gereken bir diğer husus ise eski tarz evlerde yatak odası ve oturma odasının tek bir gözden oluştuğudur. Gündüz oturma odası olarak kullanılan yer, uyku vakti geldiğinde yatak odasına dönüşmekteydi. Günümüzde dahi kırsal kesimlerde eski tarz evlerin olduğu göz önünde bulundurulduğunda aynı durumun kısmen devam ettiği söylenebilir.

93 Numaralı AŞS’de yer alan oturma odası eşyaları:

Yastık, minder, mak’ad, kilim, hasır, şamdan, keçe, fener, çul, saat, namazlağı/seccâde, mangal.

İsmi geçen eşyaların tür ve özellikleri:

Yastık: Penbe memlû, penbe memlû kutnî (ipekli kumaş çeşidi), kutnî, mavi, al çuha yüzlü, yün memlû, ot memlû köhne, kamış memlû, kamış memlû duvar, basma yüzlü kamış memlû duvar, oda döşemesi.

Minder: Köhne, köhne yün, sagîr, sagîr köhne, basma yüzlü penbe (pamuk) memlû (dolu), penbe memlû sagîr, kırmızı.

Mak'ad: Oturmak için kullanılan minder üzerine yayılan, ön kenarı saçaklı bir çeşit örtü⁸⁶⁶. Basma, katık memlû, saman memlû, saman memlû çuha.

Kilim: Cedîd, cedîd Ali Fahreddin, müsta'mel, sagîr müsta'mel, zili müsta'mel, köhne, sagîr, sagîr köhne, Türkmen, cedîd Türkmen, yarım Türkmen, müsta'mel Türkmen, iki kanat cedîd Türkmen, müsta'mel yeşilli Türkmen, yeşilli, Yörük, Hamid, müsta'mel Hamid, köhne beşik, sagîr beşik.

Hasır: Saz ve kurumuş bitki saplarından örülmüş taban örtüsü⁸⁶⁷. Müsta'mel ma'a tepelik, köhne, çivîdî basma.

Şamdan: Üzerine mum dikilen aydınlatma aleti⁸⁶⁸. Sagîr, orta, tulumbalı.

Keçe: Yün ve keçi kılının ham olarak dövülmeden elde edilen kaba kumaş, yer sergisi⁸⁶⁹. Cedîd kebîr ala, köhne, müsta'mel, ala, kırmızı, beyaz.

Fener: İçinde fitil, mum veya elektrik ampulü gibi bir ışık kaynağı bulunan aydınlatma aracı⁸⁷⁰. Bakır.

Çul: Keçi kılından dokunan ve yere serilen yazgı, bez⁸⁷¹. Cedîd, köhne, müsta'mel, Serik, cedîd Serik, kebîr.

Saat: Oturak, rehavili, çalar.

Namazlağı/Seccâde: Büyük, küçük, köhne, cedîd, müsta'mel, halı, kilim, sagîr, sagîr köhne, sagîr köhne kilim, Türkmen, yeşil, müsta'mel göz Kula, kebîr Yörük.

Mangal: Toprak, saç, bakır, pirinç vb. maddelerden üretilen içinde kömür yakılarak veya yanmış ateş konularak oda ısıtma, yemek pişirme gibi işlerde kullanılan, ayaklı ve taşınabilir ısıtma aracı⁸⁷². Nühâsî kebîr, bakır, köhne takımı ma'a demir, köhne demir.

Tablo 2. 14. Oturma Odasında Kullanılan Eşyalar ve Fiyatları

Eşya İsmi	Türü veya Özelliği	Adet/Tob/Fî	Fiyat (Kuruş/Para)
Kilim	Müsta'mel	5	500
Kilim	Müsta'mel	2	125
Kilim	Müsta'mel	1	40
Kilim	Müsta'mel	1	40
Kilim	Müsta'mel	1	10
Kilim	Müsta'mel	2	120
Kilim	Müsta'mel	1	25
Kilim	Müsta'mel	1	20
Kilim	Müsta'mel	1	25
Kilim	Müsta'mel	1	60
Kilim	Müsta'mel	2	100

⁸⁶⁶ Ayverdi, 2010: 762.

⁸⁶⁷ Ayverdi, 2010: 477.

⁸⁶⁸ Ayverdi, 2010: 1153.

⁸⁶⁹ Çimrin, 2010: 268.

⁸⁷⁰ Ayverdi, 2010: 375.

⁸⁷¹ Çimrin, 2010: 107.

⁸⁷² Ayverdi, 2010: 768.

Kilim	Müsta‘mel	3	70
Kilim	Müsta‘mel	1	40
Kilim	Müsta‘mel	1	60
Kilim	Müsta‘mel	1	50
Kilim	Müsta‘mel	2	60
Kilim	Müsta‘mel	2	80
Kilim	Müsta‘mel	2	100
Kilim	Müsta‘mel	1	50
Kilim	Müsta‘mel	3	300
Kilim	Müsta‘mel	1	51
Kilim	Müsta‘mel	2	150
Kilim	Müsta‘mel	-	20
Kilim	Müsta‘mel ve köhne, parça	3	65
Kilim	Müsta‘mel, Türkmen	1	130
Kilim	Müsta‘mel, Türkmen	1	109
Kilim	Müsta‘mel, yeşilli Türkmen	1	60
Kilim	Müsta‘mel, Yörük	1	50
Kilim	Müsta‘mel, Hamid	1	60
Kilim	Zili, müsta‘mel	1	150
Kilim	Cedid Türkmen	2	400
Kilim	Cedid Ali Fahreddin	2	120
Kilim	Cedid	1	25
Kilim	Cedid	1	200
Kilim	Cedid	1	200
Kilim	Cedid	1	250
Kilim	Cedid	1	80
Kilim	Cedid	1	250
Kilim	Cedid	1	60
Kilim	Cedid	6	600
Kilim	Köhne	1	15
Kilim	Köhne	1	20
Kilim	Köhne	1	6
Kilim	Köhne	1	30
Kilim	Köhne	4	300
Kilim	Köhne	2	24/5
Kilim	Köhne	1	30
Kilim	Köhne	2	10
Kilim	İki kanat, cedid Türkmen	1	300
Kilim	Kebîr	1	100
Kilim	Sagîr, müsta‘mel	2	40
Kilim	Türkmen	1	200
Kilim	Türkmen	1	110
Kilim	-	2	125
Kilim	-	2	33
Kilim	-	1	30
Kilim	-	3	63
Kilim	-	1	70
Kilim	-	1	100
Kilim	-	1	70
Kilim	-	1	100
Kilim	-	1	100
“Kilim” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	5 – 300
Hasır	Müsta‘mel, ma‘a tepelik	1	25
Hasır	Köhne	3	9
Hasır	Çivîdî, basma	2 top	100
Hasır	-	2	5

“Hasır” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	2,5 – 50
Şamdan	-	1	7,5
Şamdan	-	1	10
Şamdan	-	1	10
Şamdan	-	2	40
Şamdan	-	4	30
Şamdan	-	1	10
Şamdan	-	1	40
Şamdan	-	1	12
Şamdan	Sagır	2	31/10
Şamdan	Orta	1	20
Şamdan	Tulumbalı	1	5
“Şamdan” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	5 – 40
Keçe	Cedid, kebir, ala	1	65
Keçe	Müsta‘mel	1	31
Keçe	Ala	1	70
Keçe	-	2	116
Keçe	Kırmızı	1	37,5
Keçe	Müsta‘mel	1	10
Keçe	Müsta‘mel	1	10
Keçe	Beyaz	1	30
Keçe	-	2	60
Keçe	Köhne	4	60
“Keçe” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	10 – 70
Fener	Bakır	2	15
Çul	Köhne	2	52
Çul	Köhne	1	10
Çul	Köhne	1	10
Çul	Köhne	1	7/20
Çul	Serik	1	50
Çul	-	1	80
Çul	Kebîr	1	37/20
Çul	-	1	30
Çul	Köhne	2	30
Çul	Cedid ve müsta‘mel	2	70
Çul	Müsta‘mel	1	40
Çul	Cedid, Serik	1	70
Çul	-	1	40
Çul	-	1	50
Çul	Müsta‘mel	2	60
Çul	-	1	50
Çul	-	3	100
Çul	Köhne	2	30
“Çul” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	7,5 – 80
Saat	Oturak	1	500
Namazlağı	-	1	10
Namazlağı	-	1	15
Namazlağı	Köhne	1	25/10
“Namazlağı” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	10/25 – 10 para
Mangal	Nühâsî, kebîr	1	500
Mangal	-	2	200
Mangal	-	1	200
Mangal	Bakır	1	150

Mangal	Köhne takımı ma'a demir	-	50
Mangal	Köhne, demir	3	16
"Mangal" En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	5,33 – 500
Minder	Köhne, yün	-	17
Minder	Sagır	5	90
Minder	Köhne	1	10
Minder	Basma yüzlü penbe memlû minder ve döşek	6	350
Minder	Kırmızılı	60 adet, fi 1,5	90
Minder	Penbe memlû, sagır	2	59
"Minder" En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	1,5 – 58,33

Tabloda yer alan aynı tür eşyaların bazılarında fiyat birliği, bazılarında ise ciddi bir fark olduğu görülmektedir. Bu durumun sebepleri arasında eşyanın neyden ve nerede imal edildiği, eski ve yeni olma durumu gibi hususlar yer almaktadır.

Ayrıca birtakım eşyaların nerede kullanıldığı hususu (yatak odası, oturma odası) tartışmaya açıktır. Kilim, yastık, minder, namazlağı vb. eşyalar her iki bölümde de kullanılmış olabilir. Net bir şey söylemek oldukça zor. Bahsedilen durumun geçerli olduğu eşyalarda yatak odasında ele alınan aynı eşyaya tekrara düşülmemesi adına oturma odasında yer verilmemiştir. Bunların yanı sıra kilimin yere örtülen bir eşya olması haricinde süs eşyası olarak duvara da asılabileceği unutulmamalıdır.

2.2.5. Giyim Kuşam Eşyaları ve Fiyatları

İnsanlar, dünya üzerindeki varlıklarının başlangıcıyla birlikte vücutlarını örtme ihtiyacı duymuşlardır. İlk olarak avladıkları hayvanların postları, bitki ve ağaç yapraklar aracılığıyla örtünmüşlerdir. Zamanla tecrübe edinince otlar ve bitki lifleriyle tamamen ilkel eteklikler yapmışlardır. Daha sonraları ise bitki liflerini ezip incelmışler, basit dokuma tezgahlarıyla kumaş dokumaya başlamışlardır. Tezgahlarda dokunan kumaşlar ilk olarak elde, daha sonra ise sanayi devrimiyle başlayan makineleşmenin etkisiyle dikiş makineleriyle dikilmeye başlanmıştır. Teknolojinin hızla gelişmesi temel ihtiyaç olan örtünmeyi, asıl amacını aşarak süslenme ve gösteriş malzemesi durumuna getirmiştir⁸⁷³.

2.2.5.1 Başa Giyilen, Takılan, Örtülenler ve Fiyatları

Fes, sarık/destâr, takye, terlik, kukuleta, kalpak, yazma, dülbend, mücessem, pûşî, sakandırık, mahrama, çevre, perde, yaşmak, çeki, pullu.

⁸⁷³ Kütükoğlu, 2020: 157.

İsmi geçen eşyaların sicilde yer alan tür ve özellikleri:

Fes: Kuzey Afrika'nın batısında bulunan Fas'ta icat edilmiş, kırmızı renkli bir baş giyeceğidir. Osmanlı'nın tamamı ve bazı Müslüman ülkelerde yaygın olarak kullanılmıştır⁸⁷⁴. Sırma tepeli, sırma püsküllü, sırma çocuk, Mısır, Mecîdiye, Mora, Serviyan?, İskenderiye taklidi Frenk, Mecîdiye taklidi Frenk, büzme, al, ma'a püskül, ma'a tepelik, zenne, ednâ, aşâğılık, âdî.

Sarık/destâr: Türkçe sarmak eyleminden türemiş, fes, külah, kavuk, börk, takke gibi başa giyilen şeylerin üzerine sarılan tülbent veya kumaş türü. Araplar amâme/imâme, İranlılar ise destar demektir⁸⁷⁵. Yeşil, müsta'mel, müsta'mel beyaz, müsta'mel ürbeli, köhne abânî.

Takye: Başın terini emmesi için fes, külah gibi diğer başlıkların altına giyilen ince bezden imal edilmiş, kenarı ince oyali bir tür baş giyeceğidir. Şekli kubbeye benzediği için Arapça takye/tâkiye ismi verilmiştir⁸⁷⁶. Köhne.

Terlik: Beyaz patiskadan dikilen ya da yünden örülen takke başlık. Ayrıca yün çorap, manto, yeldirme, ferace ve yerli dokumadan yapılan giysi, başa giyilen altın başlık, eskiden külah ve kavuk altına giyilen ve serpuşun ter ile kirlenmesini engelleyen bir tür takye gibi tariflerle de karşılaşılmaktadır⁸⁷⁷. Terlik denildiği zaman hemen hemen herkesin ilk olarak aklına ayağa giyilen terlik gelmektedir. Daha önce de söylediğimiz üzere şer'iyeye sicillerinde yer alan eşyalar her zaman ilk akla gelen anlamında kullanılmayabilir. Terlik bahsedilen duruma çok güzel bir örnektir. Sırmalı.

Kukuleta: Genellikle yağmur veya rüzgâr olduğu zamanlar kullanılan, eğreti, yağmurluk, aba, palto, ceket vb. giyeceklere dikili veya ayrı, bazen yüzün bir kısmını örtecek şekilde bol ve geniş başlık türü⁸⁷⁸. Müsta'mel çuha.

Kalpak: Asıl derinden, pösteki yani hayvan postundan veya taklit olarak çuhadan sarıksız ve düz baş giyeceği⁸⁷⁹. Ayrıca kalpak; Hunlardan itibaren Türklerde kullanıldığı bilinmektedir. Kalpağın kökeninin ise Orta Asya olup Avrupa'ya da Türk göçleri ile giriş yaptığı söylenmektedir⁸⁸⁰. Köhne sevâ'î.

Yazma: Yemeni, örtü, çember, burgu gibi anlamları olan kadınların başlarına giydikleri bir çeşit örtü, başörtüsü⁸⁸¹. Kâğıtlı, İstanbul işi, oyali İstanbul, İzmir işi, sagîr Mora, yedi kırat, sekiz kırat, dokuz kırat, kaba, oyali.

⁸⁷⁴ Koçu, 1967: 113.

⁸⁷⁵ Ayverdi, 2010: 1063; Turan, 2014: 241.

⁸⁷⁶ Şemseddin Sami, 2015: 676.

⁸⁷⁷ DS, 1993/X: 3893; Aydın, 2012: 398; Koçu, 1967: 229.

⁸⁷⁸ Şemseddin Sami, 2015: 856; Ayverdi, 2010: 709.

⁸⁷⁹ Şemseddin Sami, 2015: 836; Ayverdi, 2010: 613.

⁸⁸⁰ Turan, 2014: 239.

⁸⁸¹ Çimrin, 2010: 446.

Dülbend: Pamuk ipliğinden dokunmuş, çok yumuşak, çok seyrek ve ince bez veya bu bezden imal baş örtüsü⁸⁸². Yara bezleri, sargı bezleri dülbendden yapılmakla birlikte sık ve seyrek dokunuşuna, keten ve pamuk ipliğinden oluşuna göre çeşitleri vardır. Eski Türk giyiminde sarıklık olanı en makulüdür⁸⁸³. İpekli, beyaz, işlemeli, çevrelik.

Mücessem: Oyalı kadın başörtüsü, yemeni⁸⁸⁴. Kirazlı, İzmir işi, Frenk.

Pûşî: Poşu ve puşu gibi farklı imlalara sahip bu eşyanın; kadınların başlarına örttükleri, kenarları saçaklı, ipek, pamuk veya yünden imal edilmiş baş örtüsü, bele sarılan örtü, kuşak, eskiden askerlerin başlarına sardıkları bir nevi sarık, hocaların, hacıların ve orta yaşlıların başlarına sardıkları örtü gibi birçok tarifine rastlanmaktadır⁸⁸⁵. İpekli, harîr.

Sakandırık: Şapka ya da başlığın çene altından bağlanan bağı⁸⁸⁶. Herhangi bir özellik kaydına rastlanmamıştır.

Mahrama: Kenarları işlemeli peşkir, el bezi, havlu, destmal veya bazı köylü kadınların başlarına sardıkları nakışlı örtü⁸⁸⁷. Müsta'mel.

Çevre: Mendil, mendilden büyük, kenarı kıvrılıp oya veya nakış ile süslenmiş, işlenmiş bir tür başörtüsü⁸⁸⁸. Çevrenin mendil mi yoksa başörtüsü mü olduğunu tespit etmek ne yazık ki mümkün görünmemektedir. Cedîd, köhne nakışlı.

Perde: Yüze asılan örtü, nikab, peçe⁸⁸⁹. Enli ve ensiz, basma.

Yaşmak: Müslüman kadınların sokakta ferace giydikleri zaman yüzlerine tuttıkları ince beyaz tülbentten örtü. Biri yukarıdan diğeri aşağıdan gelerek gözlerin önünde bir aralık bırakan iki parçadan oluşmaktadır⁸⁹⁰. Ayrıca kapalı ve açık yaşmak olarak iki türü mevcuttur. Reşat Ekrem Koçu bu iki türü ayrıntılı bir şekilde tarif etmektedir⁸⁹¹. Buldan.

Çeki: Yörük kadınlarının alınlarına bağladığı bir tür başörtüsü⁸⁹². Bazı yörelerde perişan adı verilen çeki; al ve yeşil renkli olur, al renk gelinliği, yeşil ise soyluluğu belirtir⁸⁹³. Al.

Pullu: Çevresi ve üstü sırmayla, pulla işlenmiş, kırmızı, kadın başörtüsü⁸⁹⁴. Herhangi bir özellik kaydına rastlanmamıştır.

⁸⁸² Ayverdi, 2010: 1275;

⁸⁸³ Koçu, 1967: 98.

⁸⁸⁴ Çimrin, 2010: 318.

⁸⁸⁵ Ayverdi, 2010: 1002; Parlatur, 2006: 1371.

⁸⁸⁶ DS, 1993/X: 3518.

⁸⁸⁷ Devellioğlu, 2012: 664.

⁸⁸⁸ Çimrin, 2010: 95; Şemseddin Sami, 2015: 409.

⁸⁸⁹ Şemseddin Sami, 2015: 276.

⁸⁹⁰ Şemseddin Sami, 2015: 1184.

⁸⁹¹ Koçu, 1967: 240-241.

⁸⁹² Çimrin, 2010: 91.

⁸⁹³ Aydın, 2012: 404.

⁸⁹⁴ DS, 1993/IX: 3485.

Tablo 2. 15. Başa Giyilen, Takılan, Örtülenler ve Fiyatları

Eşya İsmi	Türü veya Özelliği	Adet/Top/Deste/Kıyye/Fî	Fiyat (Kuruş/Para)
Fes	Sırma tepeli	1	100
Fes	Sırma tepeli	-	100
Fes	Mısır	1	37
Fes	Büzme al	2,5 deste	60
Fes	-	2	60
Fes	-	1 top	30
Fes	Ma'a püskül	-	40
Fes	Büzme	22	55
Fes	Müsta'mel	1	6,5
Fes	Mecidiye	16 kıyye	144
Fes	Zenne	11 kıyye, fî 7	85
Fes	Al	6 kıyye	180
Fes	Mora	23 kıyye	218/20
Fes	Mora	60, fî 8	480
Fes	Serviyan?	14, fî 9	126
Fes	Mora	2	16
Fes	Ednâ, al	88, fî 3	264
Fes	İskenderiye taklidi Frenk fesi	30, fî 22	660
Fes	Aşağılık	10, fî 12	120
Fes	Mecidiye taklidi Frenk fesi	7, fî 10	70
Fes	İskenderiye taklidi	1	22
Fes	Mora	17, fî 8	136
Fes	-	3	25
Kukuleta	Müsta'mel çuha	1	90
Sarık	Yeşil	1	15
Sarık	Müsta'mel beyaz	1	15
Sarık	-	2	14
Sarık	Müsta'mel ürbeli	2	20
Sarık	Köhne abânî	5	50
Sarık/Destâr	Müsta'mel	1	30
Takye	Köhne	1	-
Kalpak	Köhne sevâ'î	1	27
Yazma	-	2	5
Yazma	Kâğıtlı	42	82
Yazma	İstanbul	2	14/5
Yazma	Yedi kırat	127 kıyye	297
Yazma	Dokuz kırat?	97 kıyye	291
Yazma	İzmir işi	20 kıyye	54
Yazma	Kâğıd yazması	77 kıyye	261/10
Yazma	-	54 kıyye	144/20
Yazma	İstanbul işi	19 kıyye	128/10
Yazma	İzmir işi	36 kıyye, fî 3	108
Yazma	İzmir işi, mücessem kirazlı	44 kıyye	166/5
Yazma	Sekiz kırat kaba	200, fî 2,5	500
Yazma	Kaba	56, fî 2	112
Yazma	Yedi kırat	180, fî 2	360
Yazma	Sekiz kırat	8, fî 2,5	20
Yazma	Yedi kırat	19, fî 2	38
Yazma	Sağır Mora	68	51/30
Yazma	Kâğıdlı	110, fî 2,5	275
Yazma	Kâğıdlı	362, fî 2,5	905
Yazma	Oyalı İstanbul	4	16
Dülbend	İpekli	5 top, fî 30	150
Dülbend	Beyaz	2 top	40

Dülbend	İpekli	2	60
Dülbend	İşlemeli	-	20
Yaşmak	Buldan	13	45,5
Mücessem	Kirazlı	12 top	35
Mücessem	İzmir işi yazma, kirazlı	44 top	166/5
Mücessem	Frenk	114, fi 2	228
Pûşî	-	1	22
Pûşî	İpekli	3	70/20
Pûşî	Harîr	30, fi 16	480
Sakandırık	-	-	20
Perde	Engili metre?, basma	194,5	427
Perde	Enli ve ensiz, basma	207	350
Perde	Basma	3	5
Perde	Basma	67 kıyye, fi 2,5	175/35
Perde	Basma	63 kıyye	165/15
Perde	-	463, fi 3	1.389
Perde	Enli, basma	137, fi 3	411
Perde	Soğuk basma	31,5, fi 90	70/30
Perde	Çivîdî, basma	25, fi 90	56/10

Tabloda görüldüğü üzere başa giyilen, takılan ve örtülenler adet, top, deste ve kıyye olarak kaydedilmiş ve bu şekilde değer biçilmiştir. Bu türün tek tip olarak kaydedilmediği göz önünde bulundurularak fiyat belirlemenin yanıltıcı olabileceği düşünülerek tabloya eklenmemiştir. Bunların yanı sıra diğer bölümlerde olduğu gibi burada da diğer eşyalarla birlikte kaydedilenler olduğu saptanmıştır. Bu durumda bahsi geçen kıyafetler tabloda yer almamıştır.

2.2.5.2. Üste Giyilenler ve Fiyatları

Entâri, mintan, libâs, ferâce, kaput, hırka, salta, cepken, yelek, setre, üstlük, maşlah, sako, ihram, yağmurluk, kürk, cübbe, çarşaf, habâ.

İsmi geçen eşyaların sicilde yer alan tür ve özellikleri:

Entâri: Basma, patiska ve kumaş gibi ince veya daha kalın bir şeyden, yumuşak pamuklu bir kumaştan imal edilmiş, kadınların genellikle evde veya yatakta, erkeklerin ise gece evde giydiği fistan, kadın elbisesi, etek ve gömlek olarak da adlandırılan kollu, genellikle bol ve uzun giyecek. Ev içinde tercih edildiği zaman iç çamaşırı ve iç donu üzerine giyildiği de görülmektedir⁸⁹⁵. Müsta‘mel çitari, müsta‘mel, eski pamuklu köhne sevâ‘î, müsta‘mel altıparmak çitari, müsta‘mel Selîmiye, müsta‘mel zınbalı çitari, müsta‘mel sarı çitari, müsta‘mel sevâ‘î, köhne, köhne çitari, basma, çitari, kısa, hakîr, müsta‘mel hakîr, uzun çitari,

⁸⁹⁵ Şemseddin Samî, 2015: 139; Ayverdi, 2010: 346; Çimrin, 2010: 157; Kütükoğlu, 2020: 167-168; Koçu, 1967: 102.

sevâ'î, çocuk, kumaş, Selîmiye, altın oluk, pullu işlemeli canfes, çitari uzun, Sakız işi, Sakız işi müsta'mel telli, canfes, kısa, alaca kısa, basma kısa, sırmalı, müsta'mel Kadıköy alacası, hurda, kısa aba, müsta'mel alaca, gülmez.

Mintan: Farsça yarım beden anlamına gelen *nîm-ten* kelimesinin halk ağzıyla evrimleşmiş halidir. Genellikle bir tür erkek gömleği şeklinde tarif edilmektedir. Etekleri kalçayı örtecek şekilde uzun, uzun kollu, düz yakalı, önü entariye benzer biçimde yarım yırtmaçlıdır ve yırtmaç 3-4 düğme ile kapanıp, baştan geçirilerek giyilmektedir. Ayrıca mintanın etekleri şalvarın, poturun ve pantolonun içine alınır, üzerine de yelek, ceket, cepken veya câmedan gibi üstlükler giyilir. Genellikle alelade kumaşlardan ve basmadan imal edilirdi⁸⁹⁶. Abânî, çuha, sırmalı, köhne, müsta'mel çuha, canfes, sagîr, beyaz.

Libâs/elbise: Çamaşır üstüne giyilen her türlü giyecek, giysi. Tek parçadan oluşan uzun kadın giyeceği⁸⁹⁷. Müsta'mel, müsta'mel , köhne, çocuk.

Ferâce: Ferâce asıl olarak erkek ve kadın ferâcesi olarak ikiye ayrılmakla birlikte Selçuklular zamanında ortaya çıkmıştır. Erkeklerin giydiği ferâcenin dini boyutu da vardır. Kadın ferâcesi: Sokakta yaşamakla beraber giyilen, çeşitli biçimlerde olmakla birlikte zamanla modaya göre şekil olarak değişikliğe uğramıştır bir tür mantodur. En bilindik türün ise eteklerle bir boyda yakası vardır. Ayrıca kadınlar ferâceyi çarşaftan önce tesettür için giymekteydi. Erkek ferâcesi: Eskiden çoğunlukla ulema sınıfına mensup erkeklerin giydiği kolları çok geniş ve yarık resmî günlerde giyilen sırma işlemeli üstlük, biniş, cübbe. Ayrıca Mevlevilerin giydiği önü açık hırka olarak da tarif edilmektedir. Ferâce; çuha, sof, daha lüks kumaşlardan ve çoğunlukla koyu renkten yapılmaktaydı⁸⁹⁸. Canfes, müsta'mel canfes.

Kaput: Fransızca capote'den türemiş olan kaputun yağmurluk, kadın mantosu, kalın yünlü kumaştan asker paltosu ve kaba kalın kumaştan dikilmiş palto, Amerikan bezi, kaba ve beyaz pamuklu bez gibi anlamları vardır⁸⁹⁹. Köhne, köhne al çuha.

Hırka: Satrançlı kısa canfes, köhne, beyaz, basma.

Salta: Çuha veya kadife üzerine, önü, arkası ve kolları zengin işlemeli, boyu bel uzunluğunda, önü açık sırma, boncuk ve kordonetlerle işlenmiş cepken, kısa ceket. Kollarının tamamen ceket koluna benzemesi onu cepkenden ayıran önemli bir özelliğidir. Üçetek ve yabanlık don/entari üzerine giyilmektedir. Bölgelere göre sarka, kazeki, libade, erkane, fermene, kebe ve güdük olarak adlandırılmaktadır⁹⁰⁰. Müsta'mel çuha üzerine sırma nakışlı,

⁸⁹⁶ Ayverdi, 2010: 826; Şemseddin Sami, 2015: 1090; Koçu, 1967: 174.

⁸⁹⁷ Çağbayır, 2007/2: 1412.

⁸⁹⁸ Turan, 2014: 256; Ayverdi, 2010: 375-376; Çağbayır, 2007/2: 1561; Şemseddin Sami, 2015: 765; Koçu, 1967: 107; Kütükoğlu, 2020: 173; Pakalın, 1993/I: 601.

⁸⁹⁹ Mehmed Salâhî, 1322: 206; Ayverdi, 2010: 623; Esmert, 2019: 106.

⁹⁰⁰ Görgünay, 2008: 214; Koçu, 1967: 201.

kebe, köhne, müsta‘mel çuha, çuha, aba, sırmalı, mavi sırmalı, sırmalı siyah çuha, beyaz, cedîdce çuha, müsta‘mel kadife.

Cepken: Gömlek üzerine giyilen, kolları bol ve yırtmaçlı, genellikle yakasız ama yakası olanların yakası düz kesim, sırma işlemeli, bele kadar inen ve el üstüne düşen giyenlerin yaşına göre kahve rengi, al ve mavi olarak değişen kısa giyecek⁹⁰¹. Müsta‘mel habâ, köhne habâ.

Yelek: Gömlek, önü açık kısa kollu yün veya kumaş giyecek⁹⁰². İç ve dış yeleği olarak ikiye ayrılmaktadır⁹⁰³. Yelekler geleneksek giyimde ayrı bir önem taşımaktadır. Saltanın giyilmediği vakit, içlik üzerine süslü yelekler giyilmektedir⁹⁰⁴. Çuha, müsta‘mel.

Setre: Eskiden genellikle resmi dairelerde giyilen yakası düz, önü ilikli, etekleri uzun, Avrupai tarzda bir tür ceket⁹⁰⁵. Müsta‘mel şâlî, cedîd çuha.

Üstlük: Üstlük ilk bakıldığında dahi oldukça kapsamlı bir ifade olduğu görülmektedir. Keza sözlüklere bakıldığında da pek çok anlamıyla karşılaşılmaktadır. Bunlar: 1-) En üste giyilen elbise. 2-) Sokağa çıkarken ve ev işi yaparken kadınların giydiği uzun giyecek. 3-) Hamam havlusu. 4-) Kadın başörtüsü⁹⁰⁶. 5-) Elbise, esvab üzerine giyilen palto, kaput, gocuk, burnos, pelerin, kepenek, cübbe, kürk vb. giyim kuşam eşyalarının tümü için de kullanılmaktadır⁹⁰⁷. Antalya tarihi hakkında önemli çalışmaları bulunan Hüseyin Çimrin ise üstlüğü önlük olarak adlandırmaktadır⁹⁰⁸. Beyaz.

Maşlah: Dörtgen bir şekilde kesilmiş, kol yerleri yarık, uzun, geniş, hafif ve sırtı geçirilmesi kolay kadın üstlüğü. Yünlü uzun palto. Kolsuz, önden açık, bol sokak giysisi. Gibi anlamlarına rastlanmaktadır. Ayrıca varlıklı Arap kadınları tarafından yaygın bir şekilde kullanıldığı belirtilmektedir⁹⁰⁹. Müsta‘mel.

Sako: Dolamaya benzer bir çeşit üstlük, kısa palto, yün ceket, pardösü, kazak gibi anlamlara sahiptir⁹¹⁰. Müsta‘mel, muşamma‘lı.

İhram: İhramın temelde iki farklı anlamı mevcuttur. İlki Hacca giden Müslüman erkeklerin dikişsiz, beyaz bir peştamal ve omuza alınan bir havludan, kadınların ise bolca bir elbiseden ibaren olan kıyafetine verilen addır. İkincisi ise yer, sedir, minder vb. üzerine serilen

⁹⁰¹ Ayverdi, 2010: 224; Koçu, 1967: 51.

⁹⁰² Çimrin, 2010: 447.

⁹⁰³ Koçu, 1967: 242.

⁹⁰⁴ Görgünay, 2008: 214.

⁹⁰⁵ Ayverdi, 2010: 1094.

⁹⁰⁶ Çağbayır, 2007/5: 5061; DS, 1993/XI 4076.

⁹⁰⁷ Koçu, 1967: 237.

⁹⁰⁸ Çimrin, 2010: 430.

⁹⁰⁹ Çağbayır, 2007/3: 3077; Ayverdi, 2010: 776; Görgünay, 2008: 575; Çimrin, 2010: 305; Şemseddin Sami, 2015: 1046.

⁹¹⁰ Çağbayır, 2007/4: 4033; Çimrin, 2010: 357.

yün yaygı⁹¹¹. Köhne, köhne sagîr. Ele alınan sicilde yer alan ihramın özelliklerine bakarak tam olarak hangi amaçla kullanıldığını kestirmek ne yazık ki mümkün görülmemektedir.

Yağmurluk: Müsta‘mel, müsta‘mel siyah aba, müsta‘mel beyaz.

Kürk: Çuha kablı uzun alaca, müsta‘mel uzun teyyûn, müsta‘mel çuha kablı uzun boğaz, müsta‘mel, kısa, müsta‘mel nâfe, cedîd ve atîk, müsta‘mel çuha kablı uzun, çuha kablı kısa, samur.

Cübbe: Kadınların sokak arasında giydikleri eteklik⁹¹². Elbise üstüne giyilen, bedeni uzun ve bol, kolları geniş, düğmesiz giyecek. Ayrıca eskiden din adamlarının binişlerinin altına giydikleri dar ve uzun giyecek olarak da tanımı yapılmaktadır⁹¹³. Müsta‘mel çuha, cedîd, müsta‘mel sagîr, müsta‘mel lâciverd çuha, köhne, mavi çuha, köhne çukur.

Çarşaf: Farsçada gece örtüsü, elbisesi anlamına gelen çadır-ı şeb‘den gelmekte ve kadınlar tarafından erkeklerden saklanmak amacıyla Tanzimat’tan sonra giymeye başlanan, genellikle siyah renkli sokak kıyafetidir⁹¹⁴. Altın ipekli, beyaz merinos, müsta‘mel bez, Arab.

Habâ: Siyah yünden dokunmuş, önü kaytanlı, cepkene benzer kısa erkek ceketi⁹¹⁵.

Tablo 2. 16. Üste Giyilenler ve Fiyatları

Eşya İsmi	Türü veya Özelliği	Adet	Fiyat (Kuruş/Para)
Entâri	Müsta‘mel çitari	1	200
Entâri	Eski pamuklu köhne sevâ‘î	1	180
Entâri	Müsta‘mel altı parmak çitari	-	100
Entâri	Müsta‘mel Selîmiye	1	160
Entâri	Müsta‘mel zınbalı çitari	1	130
Entâri	Müsta‘mel sarı çitari	1	50
Entâri	-	2	60
Entâri	Müsta‘mel sevâ‘î	1	50
Entâri	Müsta‘mel çitari	1	20
Entâri	Köhne	1	70
Entâri	-	1	70
Entâri	Köhne çitari	1	20
Entâri	Basma	1	10
Entâri	Müsta‘mel sevâ‘î	1	60
Entâri	Köhne çitari	1	50
Entâri	-	1	60
Entâri	Çitari	1	80
Entâri	Çitari	-	70
Entâri	Kısa	1	20
Entâri	Hakîr	1	150
Entâri	Uzun çitari	2	200
Entâri	Sevâ‘î	1	120
Entâri	Çocuk	1	60
Entâri	Kumaş	1	31
Entâri	-	1	32
Entâri	Çitari	1	60

⁹¹¹ Ayverdi, 2010: 544.

⁹¹² DS, 1993/III: 1027.

⁹¹³ Ayverdi, 2010: 204.

⁹¹⁴ Turan, 2014: 215; Ayverdi, 2010: 215.

⁹¹⁵ DS, 1993/VII: 2245.

Entâri	Selîmiye	1	300
Entâri	Altın oluk	1	600
Entâri	Sevâ'î	1	250
Entâri	Çitari	5	550
Entâri	Selîmiye	1	180
Entâri	Pullu işlemeli canfes	1	100
Entâri	Çitari uzun	2	180
Entâri	Müsta'mel sevâ'î	1	150
Entâri	-	1	80
Entâri	-	-	5
Entâri	Köhne çitari	2	45
Entâri	Sakız işi	1	600
Entâri	Selîmiye	1	300
Entâri	Canfes	1	60
“Entâri” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	5 – 600
Mintan	Abânî	1	46
Mintan	Çuha	1	12
Mintan	Ve çuha parçası	2	150
Mintan	Çuha, dizlik	1	15
Mintan	Sırmalı	1	500
Mintan	Çuha	1	40
Mintan	Çuha	1	40
Mintan	Köhne	2	10
Mintan	Müsta'mel çuha	1	40
“Mintan” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	5 – 500
Elbise	Müsta'mel ?	1	80
Elbise	Müsta'mel	-	50
Elbise	Müsta'mel	-	150
“Elbise” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	50 – 150
Ferâce	Müsta'mel, canfes	1	250
Ferâce	Canfes	1	250
Ferâce	Canfes	1	200
Ferâce	Canfes	1	150
Ferâce	Müsta'mel, canfes	1	200
“Ferâce” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	150 – 250
Kaput	Köhne	1	5
Kaput	Köhne al çuha	-	100
Hırka	Satrançlı kısa canfes	1	40
Salta	Müsta'mel çuha üzerine sırma nakışlı	-	360
Salta	Kebe	1	10
Salta	Köhne	1	10
Salta	Müsta'mel çuha	1	50
Salta	Çuha	1	30
Salta	Aba	-	45
Salta	-	1	40
Salta	Mavi sırmalı	1	120
Salta	Sırmalı siyah çuha	1	250
Salta	Cedîdce çuha	1	70
Salta	Müsta'mel kadife	1	350

“Salta” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	10 – 350
Cepken	Müsta‘mel, haba	1	25
Yelek ⁹¹⁶	Çuha	2	40
Setre	Müsta‘mel şâlî	1	50
Üstlük	Beyaz	11	51
Maşlah	Müsta‘mel	1	40
Sako	Müsta‘mel	1	40
Sako	Müsta‘mel	3	350
Sako	Muşamma‘lı	1	255
“Sako” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	40 – 255
İhrâm	Köhne sagîr	1	8
İhrâm	Köhne	1	15
Yağmurluk	Müsta‘mel	1	165
Yağmurluk	Müsta‘mel siyah aba	1	61
Yağmurluk	-	1	80
Yağmurluk	Müsta‘mel	1	50
Yağmurluk	Müsta‘mel beyaz	1	40
“Yağmurluk” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	40 – 165
Kürk	Çuha kablı uzun alaca	1	300
Kürk	Müsta‘mel uzun teyyûn	1	200
Kürk	Müsta‘mel	2	200
Kürk	Kısa	1	25
Kürk	Müsta‘mel nâfe	1	250
Kürk	Müsta‘mel	1	300
Kürk	-	2	355/20
Kürk	Köhne	2	55/10
Kürk	Müsta‘mel diz kürkü	1	200
Kürk	-	1	80
Kürk	Cedîd ve atîk	3	500
Kürk	Müsta‘mel çuha kablı uzun	1	150
Kürk	Çuha kablı kısa	1	58
Kürk	Köhne	1	50
Kürk	Müsta‘mel çuha kablı	2	350
Kürk	Samur	1	100
“Kürk” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	25 – 300
Cübbe	Müsta‘mel çuha	2	200
Cübbe	Müsta‘mel çuha	1	65
Cübbe	Cedîd	1	250
Cübbe	Müsta‘mel sagîr	1	30
Cübbe	Müsta‘mel	1	40
Cübbe	Müsta‘mel lâciverd çuha	1	80
Cübbe	Köhne	1	1/20
Cübbe	Mavi çuha	1	150
Cübbe	Köhne çukur	2	77
Cübbe	Çuha	1	120
Cübbe	Müsta‘mel	3	150
Cübbe	Müsta‘mel çuha	2	320

⁹¹⁶ Genellikle farklı tür kıyafetlerle birlikte yazılmıştır.

“Cübbe” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	1/20 – 250
Çarşaf	-	1	20
Çarşaf	-	1	15
Çarşaf	Altın ipekli	1	800
“Çarşaf” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	15 – 800

Tabloda yer alan üste giyilen kıyafetlere bakıldığında neredeyse tamamında (ferâce hariç) fiyat aralıklarında ciddi bir fark olduğu görülmektedir. Bu duruma sebep olan şeyler arasında neyden ve nerede imal edildikleri, eski ve yenilik durumu, büyüklük ve küçüklük gibi hususlar yer almaktadır. Ayrıca tabloda da görüldüğü üzere fiyatlar arasındaki farklar bazı durumlarda kabul edilebilir. Yalnızca kısa olarak kaydedilen kürkün fiyatı 25 kuruşken, çuha kablı uzun alaca kürkün fiyatının 250 kuruş olması gayet normaldir. Buna benzer durumların diğer kıyafetlerde de geçerli olduğu söylenebilir. Ancak, tüm özellikleri aynı olan kıyafetler arasında da fiyat farkları olduğu gözlemlenmiştir.

2.2.5.3. Alta Giyilenler ve Fiyatları

Şalvar, pantolon, dizlik.

İsmi geçen eşyaların tür ve özellikleri:

Şalvar: Köhne, köhne çuha, çuha, basma, müsta‘mel, müsta‘mel canfes, bez, al canfes, şalâki, Şam gezisi müsta‘mel, müsta‘mel çuha mavi, basma hurda, canfes, hâre, köhne hâre, çitari.

Pantolon: Çuha, müsta‘mel.

Dizlik: Sözlüğe bakıldığında dizliğin giyim-kuşamla ilgili oldukça fazla anlamıyla karşılaşılmaktadır. Bunlar: İç donu, dizi korumak maksadıyla kullanılan yumuşak sargı, belden dize kadar uzanan don, çizmenin dizi örten parçası, tulumbacıların kullandığı ak bezden yapılmış, paçalı külot pantolon, pantolonların diz kısmını korumak amacıyla yapıştırılan deri parçası, iş önlüğü, tozluk, önlük, peştamal, kadınların giysi üzerine bağladıkları süslü kuşak, zeybek pantolonu, dize kadar uzanan uzun konçlu çorap, diz kapağını geçen çorap, çorap bağı, 4-5 santim eninde örülmüş kadın kuşağı⁹¹⁷. Çuha mintan, Amelgân bez, beyaz, köhne.

Tablo 2. 17. Alta Giyilenler ve Fiyatları

Eşya İsmi	Türü veya Özelliği	Adet	Fiyat (Kuruş/Para)
Şalvar	Köhne çuha	1	20,5
Şalvar	Basma	1	15
Şalvar	Basma	1	15

⁹¹⁷ Çimrin, 2010: 132; Çağbayır, 2007/2: 1253-1254; DS, 1993/IV: 1531.

Şalvar	Köhne	2	10
Şalvar	Müsta‘mel canfes	1	30
Şalvar	Köhne	1	10
Şalvar	Çuha	4	300
Şalvar	Müsta‘mel	1	50
Şalvar	Köhne	1	20
Şalvar	Basma entâri	1	15/15
Şalvar	Bez	1	40
Şalvar	Müsta‘mel	4	100
Şalvar	Müsta‘mel, çuha	2	130
Şalvar	Al canfes	1	60
Şalvar	Şalâki	1	35
Şalvar	Şalâki	1	50
Şalvar	Şam gezisi, müsta‘mel	1	50
Şalvar	Müsta‘mel, çuha, mavi	1	50
Şalvar	Müsta‘mel, çuha	2	115
Şalvar	-	2	40
Şalvar	Basma, hurda	-	5
Şalvar	Canfes	1	50
Şalvar	Köhne, hâre	1	100
“Şalvar” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	5 – 100
Pantolon	Çuha	1	60
Pantolon	Müsta‘mel	5	300
“Pantolon” Ortalama Fiyat	-	-	60
Dizlik	Çuha, mintan	1	15

Alta giyilen kıyafetlerde çok çeşitlilik olmadığı ortadadır. Görüldüğü üzere Antalya halkı genellikle altlarına şalvar giymektedirler. Diğer durumlar ise istisnaidir. Pantolonlarda ortalama fiyat 60 kuruş olup, aralarında herhangi bir ayırım yapılmadığı görülmektedir. Şalvarda ise fiyat birliği yoktur. Aynı özellikte olan şalvarlarda dahi fiyat farklılıkları bulunmaktadır.

2.2.5.4. Ayağa Giyilenler ve Fiyatları

Çizme, pabuç, kundura, mest, yemeni, çorap, nalın, kalçın.

İsmi geçen eşyaların tür ve özellikleri:

Çizme: Müsta‘mel, köhne Frenk.

Pabuç: Tahta, sırmalı.

Kundura: Müsta‘mel, müsta‘mel sagîr.

Mest: Ev içinde ve genellikle çorap üzerine giyilen, dışarıda giyileceği vakit ise mutlaka üzerine bir ayakkabı geçirilen, taban ve yüz kısmı yumuşak deriden imal edilmiş, düğmesiz ve bağırsız bir çeşit ayakkabı. Hem erkek hem de kadın tarafından giyilebilen bu ayakkabı, çıkarılmadan abdest alınabilmektedir⁹¹⁸. Cedîd serhatli siyah.

⁹¹⁸ Koçu, 1967: 173.

Yemeni: Dikicilerin diktiği bütün yüzölçümü altı köşeli ayakkabı. Pabuç, çarık, ayakkabı. Hafif, plastik kadın ayakkabısı. Arkası basık bir tür kadın ayakkabısı⁹¹⁹. Çift.

Çorap: Kısa, iplik.

Nalın: Hamam vb. zemini taş ile döşenmiş veya ıslak yerlerde giyilen, üstünde ayağı tutması için köseleden bir tasma olan, tahtadan tek parça halinde oyulmuş yüksek ayakkabı, takunya⁹²⁰. Ruganlı.

Kalçın: Çizme veya pabuç içine giyilen, düşmemesi için çok sık örülmüş çorap⁹²¹.

Tablo 2. 18. Ayağa Giyilenler ve Fiyatları

Eşya İsmi	Türü veya Özelliği	Adet/Fî	Fiyat (Kuruş/Para)
Çizme	Müsta'mel, çift	-	30
Çizme	Çift	1	24
Çizme	Köhne, Frenk	1	30
Çizme	-	1	27/20
<i>"Çizme" En Düşük ve En Yüksek Fiyat</i>	-	-	24 – 30
Pabuç	Sırmalı, çift	1	20
Kundura	Müsta'mel	-	25
Kundura	Müsta'mel, sagır	-	15
Mest	Cedid, serhatli, siyah, çift	1	7
Mest	Pabuç, çift	-	11
Yemeni	Çift	1	15
Çorap	Çift	-	5
Çorap	Çift	4	24
Çorap	-	4	20
Çorap	Çift	11	80
Çorap	Kısa, çift	14	20
Çorap	İplik, çift	35 adet, fî 3	105
Çorap	Çift	1	5
<i>"Çorap" En Düşük ve En Yüksek Fiyat</i>	-	-	1,42 – 7,27
Nalın	Ruganlı, çift	1	32

Ayağa giyilenlerin genellikle çift olarak kaydedildiği görülmektedir. Adet ise bunların kaç çift olduğunu belirtmektedir. Çift olup olmadığı belli olmayan kayıtların olduğu da gözden kaçırılmamalıdır. Buna göre çift hesabı olarak kayıt altına alınan çorap, mest, kundura ve çizmeler arasında fiyat birliği olmamakla birlikte aralarındaki fiyat farkının çok yüksek olmadığı görülmektedir. Ancak, köhne olmasına rağmen Frenk işi çizmenin 30 kuruş olarak kayıt altına alınması dikkat çekmektedir. Tek kayıt olan yemeni ve pabuçta ise bu durumu tespit etmek imkansızdır.

⁹¹⁹ Çimrin, 2010: 448.

⁹²⁰ Ayverdi, 2010: 912.

⁹²¹ Ayverdi, 2010: 607.

2.2.5.5. İçe Giyilenler ve Fiyatları

Don, gömlek, entâri.

İsmi geçen eşyaların tür ve özellikleri:

Don: Don kelimesine ilk bakıldığında dahi oldukça kapsamlı bir ifade olduğu görülmektedir. Keza sözlüklerde de pek çok anlamıyla karşılaşılmaktadır. Bunlar: Vücudu belden aşağı topuklara kadar örten ve ten üzerine giyilen iç çamaşırı, külotun bol ve uzun olanı, beyaz bezden yapılmış pijama, şort, elbise, çamaşır, kadın elbisesi, gelinlik, pantolon, şalvar⁹²². İç, nakışlı, müsta‘mel, Amelgân bezi iç, işli, yelek.

Gömlek: Gömlek, gönlek, göğnek veya göynek gibi imlalara sahip olan bu giyim-kuşam eşyası, kadın ve erkeğin giydiği iç çamaşırı, atlet, fanila, vücudun üst kısmına giyilen ceket veya kazağın altına giyilen yakalı ve kollu ince giyecek, kadın paltosu gibi anlamlara gelmektedir⁹²³. Antalya yöresinde *mes* olarak da ifade edilmektedir⁹²⁴. Frenk, ipekli, cedîd, cedîd ipekli, köhne, entâri, müsta‘mel, bürüncek, zenne, canfes, penbezâr, dülbend.

Entâri: Basma iç.

Tablo 2. 19. İçe Giyilenler ve Fiyatları

Eşya İsmi	Türü ve Özelliği	Adet	Fiyat (Kuruş)
Don	İç donu	1	-
Don	Nakışlı	1	-
Don	Müsta‘mel	1	-
Don	Amelgân bezi iç donu	-	-
“Don” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	-
Gömlek	Bez	3	80
Gömlek	-	1	5
Gömlek	İpekli	11	400
Gömlek	Cedîd	3	80
Gömlek	-	2	80
Gömlek	Entâri	-	38
Gömlek	Müsta‘mel	7	20
Gömlek	-	7	255
Gömlek	Bürüncek	2	25
Gömlek	Zenne	1	31
Gömlek	Cedîd, ipekli	1	25
Gömlek	-	1	40
Gömlek	Peşkîr	-	22
“Gömlek” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	2,85 – 40

Don ve gömlek haricinde entâri de içe giyilen eşyalar arasında yer almaktadır. Ancak, üste giyilenler bölümünde ele alındığı için tekrara düşmemek adına burada yer verilmemiştir.

⁹²² Koçu, 1967: 93; Çağbayır, 2007/2: 1274; DS, 1993/IV: 1557; Çimrin, 2010: 135.

⁹²³ Çimrin, 2010: 211; Çağbayır, 2007/2: 1745-1746; DS, 1993/VI: 2171-2172.

⁹²⁴ Çimrin, 2010: 310.

2.2.5.6. Aksesuarlar ve Fiyatları

Demir sikke ve köstek, zülûf basdı, baş altını, boyun altını, sarkıtma, mâşallah, askı, mırmır, gerdanlık, boyunduruk, boyun takımı, boyun bağı, iğne, küpe, yüzük, hâtem, bilezik, Enteşe, henteş, saat, istavroz, çiçek, kuşak, şal.

İsmi geçen eşyaların sicilde yer alan tür ve özellikleri:

Demir sikke ve köstek: Herhangi bir özelik kaydına rastlanmamıştır.

Zülûf basdı: Zülûflük ve yanakdöven olarak da adlandırılan zülûf basdı; genellikle gümüşten yapılmış değişik şekillerde olup, başlığa veya fese tutturulmak sûretiyle arka tarafında iğne, alt kenarında çeşitli boncuk ve penez yani paralarla (altın, gümüş vs.) süslenmiş zincirlerin yer aldığı bir tür baş aksesuarı, takısıdır⁹²⁵. Saç tokası olarak da Derleme Sözlüğü'nde yerini almaktadır⁹²⁶. Ucunda adliyye rub'u altın, sîm.

Baş altını: Baş düzenlenmesinde 2 ya da 3 sıra olarak kullanılan altın⁹²⁷. Onluk, eski onluk, İstanbul nısfı, ma'a inci, baş altın takımı.

Boyun altını: İstanbul nısfı.

Sarkıtma: Kadınların başına taktıkları, başlarından alına doğru sarkan, değerli bir aksesuar özelliği taşıdığı düşünülmektedir. Yahut aynı mantıkla kolye de olabilir. Gümüş, ucunda yıldız İstanbul ve sâ'ir altın.

Mâşallah: Türkmen kadınlarının başlarına taktığı gümüş başlık, üzerinde mâşallah yazısının bulunan ve nazardan koruduğuna inanılan çocuklara takılan nazarlık⁹²⁸. Gümüş, ucunda rub'iyye altın, ucunda adliyye rub'u altın, çift.

Askı: Gümüş bir parça üzerine sarılıp başa takılan ziynet eşyası veya kadınların süs olarak kullandıkları, altın dizisi, zincirlere asılan mücevherat⁹²⁹. Baş.

Mırmır: Altın gerdanlık⁹³⁰. Altın.

Gerdanlık: Altın, gümüş, ma'a İngiliz altını.

Boyunduruk: Altın.

Boyun takımı: Eski işi.

Boyun bağı: Örme veya yün kumaştan atkı, çeşitli biçimlerde boyna bağlanan dar ve uzun kumaşlar, kravat⁹³¹. Ayrıca Türklerde boyun bağı, kravat kullanımı Avrupai tarzda ceket,

⁹²⁵ Özbağı, 2002: 789.

⁹²⁶ DS, 1993/XII: 4842.

⁹²⁷ Gülensoy, 2003: 19.

⁹²⁸ Gülensoy, 2003: 93; Ayverdi, 2010: 776.

⁹²⁹ DS, 1993/I: 344; Ayverdi, 2010: 74.

⁹³⁰ DS, 1993/IX: 3188.

⁹³¹ Gülensoy, 2003: 24; Ayverdi, 2010: 164.

pantolon giyilmesiyle birlikte başlamıştır. İyice yaygın hale gelmesi ise 1860-1875 yılları arasına rastlamaktadır⁹³². Herhangi bir özellik kaydına rastlanmamıştır

İğne: Altında göğse veya başa takılmak üzere bir iğnesi bulunan altın veya mücevherli süs eşyası⁹³³. Baş, gümüş.

Küpe: Altın, incili, yüzük incili.

Yüzük: Altın, elmas, lâl, antika, elmas taşlı altın halkalı, kırık.

Hâtem: Mühür, imza yerine mektubun sonuna basılmak için sahibinin ismi işlenmiş, bir tür damga. Yüzük gibi parmağa geçirilir. Ayrıca üzerinde mühür bulunan yüzük olarak da tarif edilmektedir⁹³⁴. Gümüş.

Bilezik: Gümüş, elmaslı henteş.

Enteşe: Bilezik⁹³⁵. Altın.

Henteş: Zincir bilezik⁹³⁶. Altın, elmaslı.

Saat: Sîm köstekli, sîm basma, eski, ma'a kordon, altın ma'a kordon, gümüş kablı, sîm mahfazalı pıryol, köhne sîm basma, pıryol, basma hilâlî.

İstavroz: Haç⁹³⁷. Gümüş, elmaslı.

Çiçek: Yapıştırma da denilen bu eşya; çiçek şeklinde kesilen kadife, atlas vs. gibi kumaş çeşitleri üzerine küçük yakutlar, zümrütler, elmaslar yerleştirilip gelinin yüz çevresine yapıştırılan bir tür süs eşyasıdır. İncili ve elmaslı olanları daha çok zengin gelinlerde görülmektedir⁹³⁸. Türkmen kadını kepez başlık yapımında, allı yağlıkla sıkılan baş çevresine, tavus kuşu tüyü ve titreklerle birlikte takılan süs çiçekleri⁹³⁹. Elmas, sırma.

Kuşak: Müsta'mel, gök, Trablus, iplik Trablus, müsta'mel Trablus, harîr Trablus, sagîr harîr Trablus, şal, bakır, gümüş, şal taklidi, canfes, köhne Hama, iplik Hama, köhne iplik, gümüş zenne, usta Burdur, sagîr Burdur, Kadıköy, Humus, İskenderiye, Buldan.

Şal: Kuşak, iki yüzlü, bir yüzlü basma, iki yüzlü basma, dokuma, müsta'mel, Acem, Frenk, basma Frenk, harîr Şam kârî, fanila, eriş, ipekli, köhne, nısf.

Tablo 2. 20. Aksesuarlar ve Fiyatları

Eşya İsmi	Türü veya Özelliği	Adet/Deste/Tob Kıyye/Fî	Fiyat (Kuruş/Para)
Demir sikke ve köstek	-	-	15
Demir sikke ve köstek	-	-	7/10

⁹³² Koçu, 1967: 43.

⁹³³ Ayverdi, 2010: 542.

⁹³⁴ Şemseddin Sami, 2015: 444; Ayverdi, 2010: 481.

⁹³⁵ DS, 1993/V: 1761.

⁹³⁶ DS, 1993/VII: 2341.

⁹³⁷ Ayverdi, 2010: 529.

⁹³⁸ Koçu, 1967: 239-240.

⁹³⁹ Gülensoy, 2003: 36.

Zülûf basdı	Ucunda adliyye rub‘u altın	1	50
Zülûf basdı	Sîm	1	50
Baş altını	Onluk	50	500
Baş altını	Eski, onluk	78	926
Baş altını	Onluk	35	500
Baş altını	-	58	696
Baş altını	-	19	405
Baş altını	İstanbul nısfı	26	266
Baş altını	Ma‘a inci	-	1.000
Baş altını	-	-	150
“Baş Altını” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	10 – 1.000
Boyun altını	İstanbul nısfı	8	112
Sarkıtma	Gümüş	-	30
Sarkıtma	Ucunda yaldız İstanbul ve sâ‘ir altın	-	468
Mâşallah	Gümüş	-	50
Mâşallah	Ucunda rub‘iyye altın	4	40
Mâşallah	Ucunda rub‘iyye altın	6	60
Mâşallah	Ucunda adliyye rub‘u	2	10
Mâşallah	-	-	20
“Mâşallah” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	5 – 50
Askı	Baş	1	80
Mırmır	Altın	1	800
Gerdanlık	-	1	160
Gerdanlık	-	1	60
Gerdanlık	Ma‘a İngiliz [altını]	-	810
“Gerdanlık” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	60 – 810
Boyunduruk	-	1	600
Boyun takımı	-	1	100
Boyun bağı	-	11	36/35
Boyun bağı	-	5	56
İğne	Gümüş	2	15
Küpe	Altın, çift	1	200
Küpe	Yüzük incili	1	100
Küpe	İncili, çift	-	50
Küpe	Çift	1	150
Küpe	Altın, çift	1	40
Küpe	Altın	1	120
“Küpe” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	40 – 200
Yüzük	-	2	30
Yüzük	-	2	3
Yüzük	Altın	2	50
Yüzük	Elmas	1	300
Yüzük	-	2	400
Yüzük	Altın	1	20
Yüzük	Lâl	1	200
Yüzük	-	3	450
Yüzük	Altın	1	50
Yüzük	Elmas	1	370

Yüzük	Antika	1	43
Yüzük	Elmas taşlı altın halkalı	6	6.000
“Yüzük” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	1,5 – 1.000
Hâtem	Gümüş	1	5
Bilezik	Gümüş, çift	1	100
Bilezik	Sîm, çift	1	100
Bilezik	Gümüş, çift	1	25
“Bilezik” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	25 – 100
Enteşe	Altın, çift	1	2.500
Henteş	Altın, çift	-	2.000
Henteş	Elmaslı	1	2.000
Saat	-	-	500
Saat	Sîm köstekli, sîm basma	-	400
Saat	Eski	1	200
Saat	Altın, ma‘a kordon	1	1.200
Saat	Gümüş kablı	1	300
Saat	-	1	200
Saat	Sîm mahfazalı pıryol	1	600
Saat	-	1	450
Saat	-	1	200
Saat	-	1	250
Saat	-	1	150
Saat	Ma‘a kordon	1	282
Saat	Köhne sîm	1	100
Saat	Pıryol	1	350
Saat	Basma, hilâli	2	400
“Saat” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	100 – 1.200
İstavroz	Gümüş	1	40
İstavroz	Elmaslı	-	1.000
Çiçek	Elmas	1	2.000
Kuşak	Müsta‘mel	1	5/5
Kuşak	Gök, çift	1	21
Kuşak	Trablus	-	41
Kuşak	Müsta‘mel, Trablus	1	80
Kuşak	Şal	1	10
Kuşak	Bakır	1	80
Kuşak	Trablus	1	60
Kuşak	Müsta‘mel Trablus	1	40
Kuşak	Trablus	1	80
Kuşak	Trablus	1	170
Kuşak	Gümüş	1	600
Kuşak	Trablus	2	150
Kuşak	Şal taklidi	1	23,5
Kuşak	Trablus	1	70
Kuşak	Canfes	1	40
Kuşak	-	-	30
Kuşak	Köhne, Hama	-	53
Kuşak	Gümüş, zenne	1	520
Kuşak	Sîm, zenne	1	520
Kuşak	Usta Burdur	5	20
Kuşak	Sagîr Burdur	7	12
Kuşak	Trablus	1	150
Kuşak	Humus	1	80

Kuşak	İskenderiye	3	30,5
Kuşak	İskenderiye	2	22,5
Kuşak	Müsta‘mel, Trablus	1	40
Kuşak	Harîr, Trablus	1	100
Kuşak	Müsta‘mel, Trablus	1	150
“Kuşak” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	1,71 – 600
Şal	Kuşak şal	1	10
Şal	-	1	15
Şal	-	1	40
Şal	Bir yüzlü basma	24	84
Şal	İki yüzlü basma	9	54
Şal	Dokuma	4	40
Şal	Müsta‘mel	1	50
Şal	Müsta‘mel	1	20
Şal	Acem	2	320
Şal	Acem	1	50
Şal	-	1	30
Şal	Acem	1	206
Şal	Fanila	36 kıyye, fi 4,5	162
Şal	İki yüzlü	11 kıyye, fi 6,5	71/10
Şal	Eriş	3	80
Şal	İpekli	4	115
Şal	Frenk	41 kıyye	69/20
Şal	-	1 kıyye	17/15
Şal	-	1 kıyye	28/20
Şal	-	30 kıyye	150
Şal	-	41 kıyye	190
Şal	-	1	28/20
Şal	İki yüzlü	12, fi 26,5	318
Şal	Basma, Frenk	46,5 top, fi 5	232,5
Şal	Harîr, Şam kârî	7, fi 25	175
Şal	İpekli	2, fi 25	50
“Şal” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	3,5 – 206

Ele alınan aksesuarlar arasında değerli eşyalar da yer almaktadır. Bununla birlikte bazı eşyaların aksesuar olarak kullanılıp kullanılmadığı hususu tartışmalıdır. Bu durum göz önünde bulundurularak defterde ismi geçen eşyalardan yalnızca bir kısmına tabloda yer verilmiştir. Saat gibi eşyalar hem aksesuar olarak hem de evde süs vs. amaçlarla kullanılmaktadır. Örnek verilecek olursa oturak saat olarak kayıtlara yansıyan eşyanın evde kullanıldığı açık bir şekilde ortada olduğu için tabloda yer almamaktadır. Belirgin veya herhangi bir özelliği yazılmayan eşyalar her ihtimale karşı tabloya eklenmiştir.

Ayrıca tabloda yer alan eşyaların birçoğu arasında fiyat farklarının yüksek olduğu görülmektedir. Bunun sebepleri arasında birçok unsur yer almaktadır. Özellikle değerli olarak addedilen madenden imal edilen aksesuarlar ve özelliklerine bakıldığında aralarındaki fiyat farklarının sebebi anlaşılmaktadır. Bu eşyaların imal edildiği yer, hangi madenden imal edildiği ve ne gibi bir eşya ile süslendiği (altın, gümüş, elmas, inci vs.) gibi durumlar mevzubahis durumda oldukça etkilidir. Aksesuar olarak yer alan diğer eşyalara bakıldığında da fiyatları

arasındaki farkların nedenini özellikleri ele vermektedir. Ancak, 1'er adet ayrı ayrı kayıtlara yansıyan Trablus kuşaklara 41, 60, 70, 80, 150 ve 170 kuruş olarak değer biçilmesi anlaşılabilir bir durum değildir. Aynı durum diğer eşyalar için de geçerlidir. Örnek olması adına yalnızca Trablus kuşağına yer verilmiştir.

2.2.5.7. Kumaş Türleri ve Giyim-Kuşamla İlgili Diğer Kayıtlar

Tablo 2. 21. 93 Numaralı AŞS.'de Yer Alan Kumaş Türleri

Aba	Bürüncek	Gülmez	Kumaş
Abânî	Canfes	Hakîr	Kutnî
Alaca	Çevrelik	Hâre	Merinos
Amelgân	Çitari	Hümâyûn	Penbezâr
Ankene	Çuha	İpek	Sakangûr
Atlâs	Dimi	Kadife	Selîmiye
Basma	Dokuma	Kazmir	Sevâ'î
Bez	Fanila	Keçe	Şâlî
Boğası	Gezi	Keten	Şalâki

Aba: Kalın kaba kumaş⁹⁴⁰.

Abânî: Çoğunlukla sarık, bokça, kundak ve yorgan yüzü yapımında kullanılan üzeri turuncu iplikle işlenmiş bir tür kumaş⁹⁴¹.

Alaca: Birkaç renkli iplikten dokunan ve genellikle kırmızı zemin üzerine sarı çubuklu, Anadolu halkı tarafından yaygın bir şekilde kullanılan kumaş türü⁹⁴². Pamuklu ve ipekli alaca diye ikiye ayrılmaktadır⁹⁴³.

Amelgân: Amerikan bezi⁹⁴⁴. 19. yüzyıl sonlarında ithal edilmeye başlanan bir tür pamuklu kumaş⁹⁴⁵.

Ankene: Bir tür kumaş⁹⁴⁶.

Atlâs: Daima düz renkli, ipekten sık dokunmuş yüzü parlak, üzerinde motif bulunmayan sert ve tüysüz kumaş türü⁹⁴⁷.

Basma: Çiçekli, çeşitli renk ve desenli kumaş⁹⁴⁸.

Bez: Pamuk veya ketenden dokunmuş kumaş⁹⁴⁹.

⁹⁴⁰ Çimrin, 2010: 11.

⁹⁴¹ Ayverdi, 2010: 1.

⁹⁴² Ayverdi, 2010: 35.

⁹⁴³ Koçu, 1967: 10.

⁹⁴⁴ Koçu, 1967: 13.

⁹⁴⁵ Tez, 2009: 12.

⁹⁴⁶ Özen, 1982: 301.

⁹⁴⁷ Ayverdi, 2010: 83.

⁹⁴⁸ Özen, 1982: 303.

⁹⁴⁹ Koçu, 1967: 35.

Boğası: Astarlık bez, ince Amerikan bezi⁹⁵⁰. Amele ırgat sırtı için gömleklik olarak da kullanıldığı da görülmektedir⁹⁵¹.

Bürüncek: Ham ipekten, biraz da keten ipliği karıştırılarak dokunan yazlık kumaş türü⁹⁵². Bürümcük, bürümcek olarak da telaffuz edilen bürüncek; Antalya yöresinde iç çamaşırı yapılan kumaş olarak zikredilmektedir⁹⁵³.

Canfes: Parlak, ince ve iki renkli gibi görünümüne sahip olan ipekli kumaş türü⁹⁵⁴.

Çevrelilik: Çevre yapımında kullanılan bir tür kumaş olmalıdır.

Çitari: 1 ipek, 3 pamuk ipliğiyle dokumuş renk renk çizgilere sahip yollu çatmalı bir tür kumaş⁹⁵⁵.

Çuha: Yünden dokunmuş tüysüz, ince ve sık düz kumaş türü⁹⁵⁶.

Dimi: Yünden dokunmuş kumaş⁹⁵⁷.

Dokuma: İpekleri birbiri arasından geçirerek yapılan bez ve kumaşlar⁹⁵⁸.

Fanila: 1-) Çamaşır yapımında kullanılan, pamuk ipliğinden ince kumaş. 2-) Yünden dokuma ince ve gevşek kumaş⁹⁵⁹.

Gezi: Pamuk ve ipek karışımı ser ve hareli bir çeşit kumaş⁹⁶⁰.

Gülmez: El tezgahlarında dokunan renkli alaca bez⁹⁶¹.

Hakîr: Yol yol ipekli kumaş⁹⁶². İşlemeli hissi vermektedir⁹⁶³.

Hâre: Sof gibi dalgalı bir tür kumaş⁹⁶⁴.

Hümâyûn: İpekli kumaş türü⁹⁶⁵.

İpek: İpek ipliğiyle dokunan kumaşlara verilen isim⁹⁶⁶.

Kadife: İpek veya pamuk ve yünden, tüylü ince kumaş⁹⁶⁷.

⁹⁵⁰ Şemseddin Sami, 2015: 248.

⁹⁵¹ Koçu, 1967: 41.

⁹⁵² Özen, 1982: 306.

⁹⁵³ Çimrin, 2010: 70.

⁹⁵⁴ Ayverdi, 2010: 183.

⁹⁵⁵ Çimrin, 2010: 101.

⁹⁵⁶ Ayverdi, 2010: 243.

⁹⁵⁷ DS, 1993/IV: 1499.

⁹⁵⁸ Özen, 1982: 312.

⁹⁵⁹ Ayverdi, 2010: 368.

⁹⁶⁰ Ayverdi, 2010: 418.

⁹⁶¹ DS, 1993/VI: 2220.

⁹⁶² Şemseddin Sami, 2015: 437.

⁹⁶³ Özen, 1982: 316.

⁹⁶⁴ Koçu, 1967: 128.

⁹⁶⁵ Ayverdi, 2010: 523.

⁹⁶⁶ Özen, 1982: 318.

⁹⁶⁷ Şemseddin Sami, 2015: 834.

Kazmir: Çoğunlukla erkek elbisesi yapılan ince ve sık yünlü kumaş⁹⁶⁸. Kadınların bu kumaş türünden çarşaf yaptırdığına da rastlanmaktadır⁹⁶⁹.

Keçe: Yün ve keçi kılından ham olarak dövülerek elde edilen kaba kumaş⁹⁷⁰.

Kumaş: Yün, keten veya iplikten dokunmuş sade veya nakışlı her türlü dokuma⁹⁷¹.

Kutnî: Atlas ve kemha arasında, bir yüzü ipekli diğer yüzü ize pamuklu olan bir tür kumaş adı⁹⁷².

Merinos: Merinos cinsi koyundan elde edilen yünden imal kumaş⁹⁷³.

Penbezâr: Gömlek yapımında kullanılan ince pamuklu bir tür kumaş⁹⁷⁴.

Sakangûr: Yaşamak yapımında kullanılan kumaş türü⁹⁷⁵.

Selîmiye: 1-) Sırmalı ve üzeri çiçeklerle süslenmiş kumaş⁹⁷⁶. Dokunduğu yerden ismini alan (Üsküdar'a bağlı Selimiye) beyaz, açık pembe, tahinî yollu, düz, çizgili veya nakışlı şekillerde dokunan ipekli kumaş türü⁹⁷⁷. 3-) Eskiden saray kadınları için dokunan ipek ve pamuk karışımı kumaş⁹⁷⁸.

Sevâ'î: Erkek ve kadın elbisesi, şalvar yapılan bir tür ipekli kumaş⁹⁷⁹.

Şâlî: Şal gibi Keşmir Keçisi yününden veya Ankara tiftik keçisinin yününden dokunan seyrek ve ince kumaş⁹⁸⁰.

Şalâki: 1-) Şal taklidi kumaşlara verilen ad⁹⁸¹. 2-) Elbise, hırka veya yorgan yüzü yapılan, tiftik veya Keşmir keçisinin yününden, kılından yapılmış ince kumaş⁹⁸².

Giyim-kuşamla ilgili diğer kayıtlar:

Gön, hamam takımı, ip, iplik, kıl, meşin, penbe, peştemâl, püskül, uçkur.

Gön: Terbiye edilmiş, tabaklanmış deri⁹⁸³. Sığır cinsinden, kalın hayvan derisi⁹⁸⁴.

Hamam takımı: Kâse, tas, peştamal, nalın, hasır ve minderler vs. gibi malzemeler.

⁹⁶⁸ Ayverdi, 2010: 648.

⁹⁶⁹ Koçu, 1967: 152.

⁹⁷⁰ Çimrin, 2010: 268.

⁹⁷¹ Özen, 1982: 323.

⁹⁷² Özen, 1982: 324.

⁹⁷³ Ayverdi, 2010: 801.

⁹⁷⁴ Çağbayır, 2007/4: 3817.

⁹⁷⁵ Özen, 1982: 331.

⁹⁷⁶ Özen, 1982: 331.

⁹⁷⁷ Ayverdi, 2010: 1080.

⁹⁷⁸ Çağbayır, 2007/4: 4133.

⁹⁷⁹ Ayverdi, 2010: 1094.

⁹⁸⁰ Koçu, 1967: 214; Çağbayır, 2007/4: 4423.

⁹⁸¹ Koçu, 1967: 214.

⁹⁸² Ayverdi, 2010: 1152.

⁹⁸³ Ayverdi, 2010: 429.

⁹⁸⁴ Çimrin, 2010: 208.

Kaytan: Pamuk, sırma veya ipten balıksırtı örülmüş, orta kısmı yivli, sicim⁹⁸⁵.

Kıl: Keçi tüyü, sof⁹⁸⁶.

Meşin: Saraçlık ciltçilik, marokencilik gibi mesleklerde kullanılan, tabaklanmış, sepilenmiş koyun vb. hayvan derilerinin kalitesi en düşük olan hali⁹⁸⁷.

Penbe: Pamuk.

Peştemâl: Hamamda belden aşağısını örtecek şekilde bağlanan bez⁹⁸⁸. Esnaf peştemâlı ve kadınların sokağa çıkarken örttükleri car peştemâlları da mevcuttur⁹⁸⁹.

Püskül: İplik, ipek, sırma ya da ince telden, üst kısmı top ve aşağısı dağınık askı şeklinde süs. Ayrıca Türk giyim-kuşam ve süslenme geleneğinde iplikten ve ipekten yapılmış mavi ve kara püsküller fes olarak bilinen kırmızı şapkaya takılmaktaydı⁹⁹⁰.

Uçkur: İnce kuşak. İç donu, çakşır, şalvar, sıkma, potur, zıbka gibi vücudun belden aşağısına giyilen her şey bu kuşakla tutturulurdu⁹⁹¹.

Yapağı: Baharda kesilen ve ip yapımında kullanılan koyun yünü⁹⁹².

2.2.6. Silah Fiyatları

Tablo 2. 22. Silah Fiyatları

Silah İsmi veya Silah Malzemesi	Özelliği	Adet	Fiyat (Kuruş/Para)
Tüfeng	-	1	40
Tüfeng	Kara takım, kırık	1	80
Tüfeng	Kara takım	1	150
Tüfeng	Kabzalı	1	50
Tüfeng	-	1	50
Tüfeng	-	1	50
Tüfeng	Kara takım	1	150
Tüfeng	Gümüşlü	1	400
Tüfeng	Simli	1	155
Tüfeng	Sagır, kara takım, Macar	1	38
Tüfeng	Kara kıl	1	170
Tüfeng	Kara takım	1	50
Tüfeng	Demir	1	20
Tüfeng	-	1	120
Tüfeng	Şişhâne	1	80
Tüfeng	Çifte demirli	1	380
Tüfeng	-	1	100
Tüfeng	Çifte demirli	1	200
Tüfeng	-	1	40
Tüfeng	-	1	20
Tüfeng	Çifte demirli	1	250

⁹⁸⁵ Çağbayır, 2007/3 2502-2503.

⁹⁸⁶ Şemseddin Sami, 2015: 874.

⁹⁸⁷ Ayverdi, 2010: 808.

⁹⁸⁸ Ayverdi, 2010: 992.

⁹⁸⁹ Özen, 1982: 330.

⁹⁹⁰ Koçu, 1967: 195.

⁹⁹¹ Koçu, 1967: 236.

⁹⁹² Çimrin, 2010: 441.

“Tüfeng” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	20 – 400
Tabanca	Sagır, ceyb	1	12
Tabanca	Çift	-	200
Tabanca	Çift	1	126
Tabanca	Kara takım, çift	1	105/5
Tabanca	Kara takım	1	15
Tabanca	Simli	1	150
Tabanca	Çift	1	102
“Tabanca” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	12 – 200
Hançer	Taban	1	150
Kılıç	-	1	20
Kılıç	-	1	75

Tabloda yer alan silahlar haricinde silah olarak kullanılabilecek eşyaların da olduğu (bıçak vs.) söylenebilir. Ancak, ele alınan eşyaların silah olarak kullanılmalarında herhangi bir şüphe yoktur. Bununla birlikte silahlarda çok çeşitlilik olduğu söylenemez. Ayrıca aynı özellik ve adetteki silahlar arasındaki fiyat farkları da göze çarpmaktadır. Örneğin kara kıl tüfeng (50 ve 150 kuruş).

2.2.7. Çeşitli Eşyalar ve Fiyatları

Tablo 2. 23. Çeşitli Eşyalar ve Fiyatları

Eşya İsmi	Türü veya Özelliği	Adet/Kıyye/Fi/Deste	Fiyat (Kuruş/Para)
Hırdavat	-	-	3
Hırdavat	-	-	2,5
Hırdavat	-	-	160
Hırdavat	-	-	15
Hırdavat	-	-	15
Hırdavat	-	-	10
Hırdavat	-	-	25
Hırdavat	-	-	20
Hırdavat	-	-	80
Hırdavat	-	-	31
Hırdavat	-	-	50
Hırdavat	-	-	4/5
Hırdavat	-	-	3
Hırdavat	-	-	14
Hırdavat	-	-	16
Hırdavat	-	-	11
Hırdavat	-	-	5/5
Hırdavat	-	-	20
Hırdavat	-	-	12
Hırdavat	-	-	12,5
Hırdavat-1 beyt	-	-	60
Hırdavat-1 beyt	-	-	50
Hırdavat-1 beyt	-	-	25
Hırdavat-1 beyt	-	-	300
Hırdavat-1 beyt	-	-	50
Hırdavat-1 beyt	-	-	200
Hırdavat-1 beyt	-	-	200
Hırdavat-1 beyt	-	-	180
Hırdavat-1 menzil	-	-	100

Hırdavat-ı menzil	-	-	100
Hırdavat-ı menzil	-	-	50
Hırdavat-ı menzil	-	-	25
Hırdavat-ı menzil	-	-	150
Hırdavat-ı menzil	-	-	500
Hırdavat-ı menzil	-	-	50
Hırdavat-ı menzil	-	-	100
Hırdavat-ı menzil	-	-	100
Hırdavat-ı menzil	Ve çevre	21	20
“Hırdavat” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	0,95 – 500
Oturak değirmeni	-	1	10
Devât	Sîm	-	350
Devât	Gümüş	1	450
Dîvît	-	1	10
Dîvît	-	1	13
“Devât ve Dîvît” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	13 – 450
Kantar	-	1	15
Kantar	-	1	50
Kantar	-	1	70
Kantar	-	1	61
Kantar	Kebîr	1	53,5
Kantar	Kebîr	1	80
Kantar	Sagîr	1	10
“Kantar” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	10 – 80
Örtü	Basma, mak‘ad	1	34
Örtü	Basma, mak‘ad	2	35
Örtü	Müsta‘mel Kıbrıs kârî basma mak‘ad	1	500
Örtü	Çuha, parça	1	125
“Örtü” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	17,5 – 500
Havlu	Hamam takımı ve sâ‘ir	-	80
Havlu	Orta	1	12
Havlu	Göç	1	75
“Havlu” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	12 – 80
Sanduka	Tahta	1	5
Sanduka	-	1	30
Nargile	-	1	20
Nargile	Ma‘a marpuç	1	15
Nargile	-	1	15
Nargile	Şişe, ma‘a marpuç ve ser	2	38
Nargile	-	1	27
“Nargile” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	15 – 27
Dolab	Tahta	1	15/10
Küp	-	-	20
Küp	Kebîr, toprak, Mağrip	1	40
Berber takımı	-	-	300
Balta	-	1	7

Sabun	Girid	324 kıyye, fî 6	14.525/10
Sabun	Ayvalık	249 kıyye, fî 3	809/10/10
Sabun	Trablus	345 kıyye, fî8	2.846/10/10
Sabun	Yafa	108 kıyye, fî 9	972
Sabun	-	2 kıyye	40
Sabun	-	8 kıyye, 9 kile?	72
Sabun	Toz	3,5 kıyye	13,5
“Sabun” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	2 – 9
Mum	Frenk	2.000 kıyye, fî 3	6.000
Süpürge	Mısır	140, fî 2	280
Resim tahtası	-	2	30
Çekmece	-	12	20
Çekmece	Sagîr	1	40
Çekmece	Sagîr	1	6
“Çekmece” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	1,66 – 40
Fırça	-	3	20
Fırça	-	1	12,5
“Fırça” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	6,66 – 12,5
Koku âlâtı	-	-	50
Keman	Çalgı	1	10
Buhûrdanlık	-	1	10
Kûze	Çift	8	80
Cam fânus	Cam	1	10
Sepet	Sırça	2 deste	20
Sepet	Kulplu	-	4,5
Sepet	Kahve	1	10
“Sepet” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	4,5 – 10
Anbâr	Tahta	1	250
Anbâr	Orta, tahta	1	100
Anbâr	Sagîr, tahta	3	200
Anbâr	Sagîr, tahta	1	40
Anbâr	Sagîr, tahta	1	30
“Anbâr” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	30 – 250
Kapı Kilidi	Demir	1	5
Tahra	-	-	2
Nacak	Kebîr	1	15
Nacak	-	-	5
Balta	-	1	7
Çubuk takımı	-	3	400
Çubuk takımı	Köhne kehribar	2	50
Çubuk takımı	Kehribar	1	155
“Çubuk Takımı” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	25 – 155
Mushaf-ı Şerîf	-	1	100
Kitap	-	19	250
Kitap	-	-	840
Kitap	-	6	210
Kitap	Karadavud, yazma	1	120
Kitap	Yazma, altıparmak	1	50
Kitap	Kelâm-ı kadîm	1	105
Kitap	Kelâm-ı kadîm	1	56

Kitap	Kelâm-ı kadîm	1	100
“Kitap” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	18,9 – 840
Çandır	Köhne	1	20
Rakı kazanı	-	1	60

Eşya çeşitliliğine bakıldığında kullanım alanlarının oldukça geniş olduğu görülmektedir. Ancak aralarında ev içinde kullanılabilecek olan sabun, örtü, perde, havlu, anbâr gibi kayıtlar da yer almaktadır. İlgili bölümlere kaydedilmemelerinin sebebi; tam olarak nerede kullanıldıklarının saptanamamasıdır (mutfak, oturma odası vs.). Nerede kullanıldıklarının saptanamamış olması bu eşyalara ayrı bir başlık açılmasına engel olmamaktadır.

2.2.8. Ziraat

2.2.8.1. Tarım

Osmanlı Devleti çoğunlukla işgücü kaynağı sınırlı, toprak bakımından oldukça zengin, sermaye bakımından ise yoksul bir tarım ekonomisine sahip olarak tanımlanmaktadır. Nüfusun %80-90’lık kısmı geçimini küçük aile arazilerindeki topraklardan sağlıyordu. Osmanlı Devleti’nin 19. yüzyıl ortalarına kadar toplamış olduğu verginin yaklaşık %40’ını tarımdan alınan vergiler “öşür ve arazi vergisi” oluşturmaktaydı. Bu orana bakıldığında Osmanlı halkının büyük çoğunluğunun tarımla uğraştığını söylemek yanlış olmasa gerek. Ayrıca halk, tarımı çoğunlukla ticarî amaçla değil kendi ihtiyaçlarını karşılamak için yapmaktaydı⁹⁹³. Bunların yanı sıra, önceleri Osmanlı’da toprağın mülkiyeti devlete aitti. Savaşlarda başarı gösteren birtakım sipahilere arazi tahsis edilir (yalnızca tasarruf hakkı), sipahi ise bu araziye ekip biçmesi için çiftçi veya köylüye verir, vergiyi ise kendisi alırdı⁹⁹⁴.

Osmanlı’da tarım, sanayi ve ticaretin gelişebilmesi adına birtakım girişimlerde bulunulmuş ve bu işlerle ilgilenmesi için öncelikle 1839’da Ticaret Nezareti kurulmuştur. Ardından 1843’te Meclis-i Ziraat kurulmuş ve bu meclis zirai üretimin arttırılması, dış ticaret dengesinin sağlanması, reayanın geliri ve refah seviyesinin yükseltilmesi gibi hususlarda araştırma yaparak birtakım önerilerde bulunmak gibi görevleri üstlenmiştir. Ayrıca bu meclis, devletin iktisâdî konularda en yetkili organdır⁹⁹⁵.

1858’e gelindiğinde Arazi Kanunnamesi yürürlüğe sokularak, devlet ile yerel unsurlar arasındaki dengeleri değiştirebilecek bir belgeye imza atılmış oldu. Arazi Kanunnamesi toprak mülkiyeti açısından oldukça önemli maddeler içermektedir. En önemli hususlardan biri toprakta özel mülkiyet hakkıdır. Böylelikle toprağın alım-satımındaki engel ortadan kalkmıştır.

⁹⁹³ Quataert, 2004: 194-195.

⁹⁹⁴ Birinci Köy ve Ziraat Kalkınma Kongresi. 1938: 35.

⁹⁹⁵ Güran, 1999: 305.

Osmanlı'nın bu kanunnameyi yürürlüğe sokmasının amaçları arasında ayânların gücünü sınırlamak ve tarımsal üretimin gelişmesiyle birlikte vergi gelirini arttırmak yer almaktaydı⁹⁹⁶. Ancak, kanunnamede yer alan bazı maddelerin büyük arazi sahiplerinin lehine olduğu görülmektedir. Mevcut durum ise devlet ile küçük çiftçilerin arasının bozulmasına sebep olmuştur. Devlet, küçük çiftçilerin yanı sıra, üretimin arttırılması için malikâne sahiplerine de destek vermektedir⁹⁹⁷.

18 Haziran 1867'ye gelindiğinde yayınlanan bir iradeyle 1858 tarihli Arazi Kanunnamesine ek maddeler getirilmiştir. Bu tarihten itibaren yabancılar da Osmanlı Devleti'nde gayrimenkul sahibi olabileceklerdir⁹⁹⁸.

Antalya'yı 19. yy'da ziyaret eden yerli ve yabancı seyyahlar şehrin tarım açısından önemine değinmişlerdir. 19. yüzyılın ilk yarısında Antalya'yı ziyaret eden *John Lewis Burckhardt* “ihracat büyük oranda hububat, yağ ve pamuktan oluşuyor”⁹⁹⁹ sözleriyle Antalya'daki tarım ürünleri hakkında fikir yürütülmesine olanak sağlamaktadır. Aynı tarihlerde Antalya'ya gelen *Charles Texier* ise “Bu verimli toprakta iyi bir yönetim üretimi köstekleyeceğine desteklese her türlü meyve yetişir”¹⁰⁰⁰ sözleriyle Antalya topraklarının verimliliğine değinmekle birlikte yöneticilere de sitem etmektedir.

Yine 19. yüzyılın ilk yarısında Antalya'yı ziyaret eden belki de Antalya'yı en güzel sözlerle tarif eden *Charles Fellow* Antalya'nın ne denli verimli topraklara sahip olduğunu şu sözlerle betimlemektedir:

Türklerin Atalia dediği Adalia'yı şu ana kadar ziyaret ettiğim tüm Türk kentlerine yeğlerim; her evin bahçesi var ve de sonuçta kent sanki bir orman gibi görünüyor – peki ne ormanı? Tümü de bir kent bahçesindeki gibi yapay özenle yetiştirilen portakal, limon, incir, üzüm ve dut ağaçlarının ormanı ve hepsi de taze ilkbahar güzelliğinde. Çarşıda tazecik çağlalar görüyordum meyve yüklü ağaçların altında arpalar başaklanıyor¹⁰⁰¹.

Antalya'nın yerlisi olan ve 1850'de Antalya'yı gezen *Danieloğlu*'na da kulak vermekte yarar var. Danieloğlu, bölgenin tarım açısından gelecek vaat ettiğini, toprağın oldukça verimli olduğunu ve hatta çeşitli ürünler yetiştirilebileceğini dile getirmektedir. Ayrıca Antalya'da üretilen malların ihraç edildiğinin altını çizmektedir. Bunların yanı sıra o tarihlerde askere alımlardan dolayı toprağı işleyecek insan bulmakta zorluk çekildiğini de dile getirmektedir.

⁹⁹⁶ Pamuk, 2007: 214.

⁹⁹⁷ Quataert, 2006: 975-976.

⁹⁹⁸ Davison, 1997: 28. Ayrıca 18 Haziran 1867 tarihli ek iradenin ayrıntıları için bkz. AŞS., 93, vrk. 44-a/b.

⁹⁹⁹ Dörtlük ve Boyraz, 2008: 50.

¹⁰⁰⁰ Texier, 2002: 443.

¹⁰⁰¹ Dörtlük ve Boyraz, 2008: 61.

Danieloğlu ayrıca Antalya'nın fiziki durumu ve iklim şartlarına da değinmekte, bu şartların Antalya'da yapılan tarıma ne derece etki ettiğinin altını çizmektedir¹⁰⁰².

Antalya'nın tarım potansiyeline olumlu yönde etki eden faktörler arasında bol su kaynakları ve elverişli iklim koşulları yer almaktadır. Yeraltı su kaynakları bakımından zengin olan Antalya'da Kırkgöz, Gürkavak, Mağara, Duraliler, İskele, Arapsuyu ve Düden Şelalesi kaynakları, Hurma Pınarı, Meydan, Duraliler ve Boğaçayı Keson kuyuları bulunmaktadır¹⁰⁰³.

Ele alınan deftere bakıldığında Antalya'da üretimi yapılan tahıl ürünleri ise şu şekildedir: Mısır darısı, bulgur, hınta (buğday), şa'îr (arpa), susam ve darı. Tahıl harici Antalya'da yetişen diğer ürünler: Penbe (pamuk), duhân (tütün), bakla, soğan, biber, bamyâ, kabak, bal kabağı, ceviz, badem, zeytin, dut, portakal, limon, üzüm, çilek. Ayrıca defterde yer alan bağ, bağçe, çiftlik, saban, saban demiri, çift takımı, harman döğeni, orak, çapa, tahra, demir bel gibi kayıtlardan da anlaşıldığı üzere Antalya halkı genel tarife uygun olarak üretimde geri kalmamaktadır. Alım-satım işlemlerine de yansıyan bilgiler doğrultusunda Antalya'ya gelip burayı tarif eden seyyahların haksız olmadığı, Antalya'nın 19. yüzyılın 3. çeyreği itibarıyla de oldukça verimli topraklara sahip olduğu görülmektedir.

2.2.8.1.1. Hubûbât Fiyatları

Hubûbât, ekonomisi tarıma dayalı olan ülkelerde vazgeçilmesi mümkün olmayan ürünlerin başında gelmektedir. Bu vaziyetin sebepleri arasında temel gıda maddeleri olmasının yanı sıra, stratejik ve askerî yönden de önemli olduğu bilinmektedir. Öyle ki fetihçi bir politikaya sahip olan devletler, ordularının iaşesi için buğday gibi temel gıda maddelerine oldukça fazla ihtiyaç duymaktadır. Böylelikle hubûbât üretiminin devamlılığı için halk teşvik edilmekte ve tedbirler alınmaktadır¹⁰⁰⁴.

Tablo 2. 24. Hubûbât Fiyatları

Hubûbât	Kile/Fî	Fiyat (Kuruş)
Mısır darısı	2 kile	20
Mısır darısı	12 kile, fî 15	180
Mısır darısı	15 kile	225
Mısır darısı	35 kile, fî 8	280
“Mısır Darısı” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	8 – 15
Bulgur	1 kile	20
Bulgur	1 kile	20
Bulgur	1 kile	20
Bulgur	2 kile	60
Bulgur	1 kile	25

¹⁰⁰² Daha fazla bilgi için bkz. Danieloğlu, 2010: 158-162.

¹⁰⁰³ Sarı, 2012: 66.

¹⁰⁰⁴ Karaca, 1997: 214.

“Bulgur” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	20 – 30
Dakik	8 kile	160
Dakik	5 kile	125
“Dakik” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	20 – 25
Hınta	90,5 kile, fi 20	1.820
Hınta	21 kile, fi 25	525
Hınta	28 kile	800
Hınta	15 kile	225
Hınta	15 kile	350
Hınta	125 kile, fi 20	2.500
Hınta	20 kile	400
Hınta	13 kile	260
Hınta (İstanbulî)	190 kile, fi 20	3.800
“Hınta” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	15 – 28,5
Şa‘ır	63 kile, fi 10	630
Şa‘ır	6 kile	60
Şa‘ır	13 kile	180
Şa‘ır	1 kile	8
Şa‘ır	3 kile	24
Şa‘ır	86 kile, fi 9	774
Şa‘ır	23 kile, fi 8	184
Şa‘ır	13,5 kile	335
Şa‘ır	10 kile	100
“Şa‘ır” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	8 – 24,8
Melâz	5 kile	90
Melâz	17 kile	340
Melâz	1 kile	15
Melâz	43 kile, fi 15	645
“Melâz” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	15 – 20
Susam	62 kile, fi 45	2.790
Susam	5 kile	150
Susam	6 kile	240
Susam	24 kile, fi 45	1.107,5
Susam	2 kile, fi 40	80
Susam	4 kile, fi 45	180
Susam	5 kile	200
“Susam” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	30 – 46
Bakla	2 kile	40
Darı	2 kile	18
Darı	10 kile	100
Darı	80 kile, fi 15	1.200
Darı	152 kile, fi 15	2.280
Darı	650 kile, fi 12	7.800
Darı	15 kile	150
Darı	10 kile	100
Darı	-	15
“Darı” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	9 – 15
Zahire	1 kile	20
Tahıl	1 kile	5

Tabloda yer alan *kile*, tahıllarda kullanılan ve bölgelere göre değişen bir ağırlık ölçüsü¹⁰⁰⁵, *fî* ise fiyat/değer¹⁰⁰⁶ anlamına gelmektedir. Örnek verilecek olursa: 180 kuruş olarak değer biçilen 4 kile susamın kilesi 45 kuruşa gelmektedir. Buradaki *fî* her bir kilenin fiyatını nitelemektedir. Tablodan da anlaşıldığı üzere bazı ürünlerde *kâtip fî*'yi eklememiştir. Ancak, aynı mantıkla toplam değer kileye bölündüğünde *fî* ortaya çıkmaktadır. Bu doğrultuda ürünlerde fiyat sağlaması da yapılabilmektedir. Görüldüğü üzere diğer alanlarda olduğu gibi hubûbâtta da fiyat birliği yoktur.

2.2.8.2. Hayvancılık

19. yüzyıl itibariyle Avrupa'da makineleşme anlamında oldukça önemli gelişmeler yaşanmakta, kas gücü yerini makinelere bırakmaya başlamaktadır. Bu vaziyet karşısında ise Osmanlı Devleti etkisiz kalmış, geleneksel yöntemlerle tarım ve hayvancılık sürdürülmeye devam edilmiştir. Mevcut durumun en önemli sebepleri arasında bilgisizlik, ulaşımdaki zorluklar, iklim koşulları, salgın hastalıklar, iç güvelik problemleri ve bir türlü bitmek tükenmek bilmeyen savaşlar yer almaktadır. Ancak, bu olumsuz şartlar karşısında Osmanlı Devleti, dünyanın önde gelen tarım ve hayvancılık ülkeleri arasında yerini korumayı başarmıştır¹⁰⁰⁷. Antalya'ya bakıldığında ise hayvancılık, eskiden beri başlıca geçim kaynakları arasında yer almaktadır. 19. yüzyılın başları itibariyle gelişmiş bir limana da sahip olan Antalya, başkentin et ihtiyacını karşılayan oldukça önemli bir bölgeydi¹⁰⁰⁸.

Ele alınan deftere bakıldığında Antalya'da yetiştirilen hayvanlar arasında deve, merkep, öküz, tosun, dana, inek, karasığır ineği, camus, düğe, bargîr, kısarak, tay, koyun, keçi, çebiç, toklu, davar yer almaktadır. Ayrıca arı kovanı, asel ve asel-i musaffâ, bal mumu, gibi kayıtların varlığı Antalya'da arıcılık faaliyetlerinin de yürütüldüğünü göstermektedir.

Hayvan türlerinden ayrı olarak defterde yer alan birçok kayıt Antalya'daki hayvancılık faaliyetleri hakkında bilgi vermektedir. Bu kayıtlar ise genel olarak şu şekildedir: Çift takımı, heybe, gem, meşin, meşin parçası, reşme, en'âm kabı (hayvan kabı), dizgin ve terki bağı, at bukağı, saban, saban demiri, saman, samanlık, kebe, mahfe, mahfe kolân, harâr, nal, nalband takımı, mih, gön, peynir, süt için çömlek, sütlük, süt için leğen, hayvan torbası, deve takımı, sarı çan, urgan. Bunların yanı sıra çuha, keçe, yapağı, yün, davar kılı, ahır ve giyim-kuşamda kullanılan birçok kumaş türü.

¹⁰⁰⁵ Ayverdi, 2010: 679.

¹⁰⁰⁶ Ayverdi, 2010: 384.

¹⁰⁰⁷ Çadircı, 1991: 7-8.

¹⁰⁰⁸ Dinç, 2005a: 60.

Bahsi geçen hususlar dışında Antalya’da hayvancılıkla ilgili bağlantısı olan meslek, lakap, unvan ve aile adları da yer almaktadır. Bunlar ise şu şekildedir: Debbağ¹⁰⁰⁹, Katırcı¹⁰¹⁰, Katırcızâde¹⁰¹¹, Deveci¹⁰¹², Devecioğlu¹⁰¹³, Sülükçü¹⁰¹⁴, Çoban¹⁰¹⁵, Çobanoğlu¹⁰¹⁶, Kasab¹⁰¹⁷, Kasabbaşı¹⁰¹⁸, Balıkçı¹⁰¹⁹, Kelleci¹⁰²⁰, Mutâf¹⁰²¹, Serrâc¹⁰²², Teke¹⁰²³, Bülücoğlu¹⁰²⁴, Keçici¹⁰²⁵, Tulukoğlu¹⁰²⁶, Çuhadâr¹⁰²⁷, Çuhadâroğlu¹⁰²⁸. Ayrıca defterde yer alan çiftlikler, tarımda olduğu kadar hayvancılık alanında da oldukça önemlidir.

2.2.8.2.1. Hayvan Fiyatları

Tablo 2. 25. Hayvan Fiyatları

Hayvanın Cinsi	Özellği	Adet	Yaşı	Değeri (Kuruş)	Tarih (Miladi)
Deve	Ak	1	7	600	7 Mayıs 1867
Deve	Erkek, kırmızı	1	5	750	7 Mayıs 1867
Deve	Erkek, kırmızı	1	5	700	7 Mayıs 1867
Deve	Erkek	1	-	600	19 Mayıs 1867
Deve	Dişi	1	-	900	19 Mayıs 1867
Deve	Dişi, köşekli	1	-	1.000	19 Mayıs 1867
Deve	Dişi	1	-	500	19 Mayıs 1867
“Deve” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	-	500 – 1.000	7 – 19 Mayıs 1867
Merkep	Amel-mânde	1	-	40	1 Aralık 1865
Merkep	-	1	-	200	22 Nisan 1866
Merkep	Kır	1	-	400	30 Eylül 1865
Merkep	Siyah	1	-	250	30 Eylül 1865
Merkep	Amel-mânde, kırmızı	1	-	150	30 Eylül 1865
Merkep	Kırmızı	1	-	150	30 Eylül 1865
Merkep	-	2	-	200	5 Ekim 1866
Merkep	-	1	-	200	4 Haziran 1867
Merkep	-	1	-	300	4 Kasım 1866
Merkep	Erkek	1	-	200	27 Temmuz 1867
Merkep	-	1	-	185	17 Temmuz 1867

¹⁰⁰⁹ AŞS., 93, vrk. 4-b, 53-a, 60-a.

¹⁰¹⁰ AŞS., 93, vrk. 4-b, 11-a, 24-a, 29-a, 30-b.

¹⁰¹¹ AŞS., 93, vrk. 55-a.

¹⁰¹² AŞS., 93, vrk. 9-b, 21-a, 38-a, 60-a, 66-a.

¹⁰¹³ AŞS., 93, vrk. 4-b, 66-a.

¹⁰¹⁴ AŞS., 93, vrk. 6-b.

¹⁰¹⁵ AŞS., 93, vrk. 34-a, 48-a/b, 79-a.

¹⁰¹⁶ AŞS., 93, vrk. 20-a, 65-b.

¹⁰¹⁷ AŞS., 93, vrk. 25-b, 34-b, 40-b, 42-b, 43-a, 62-b, 66-a, 90-b.

¹⁰¹⁸ AŞS., 93, vrk. 40-b.

¹⁰¹⁹ AŞS., 93, vrk. 30-b.

¹⁰²⁰ AŞS., 93, vrk. 30-b.

¹⁰²¹ AŞS., 93, vrk. 31-b.

¹⁰²² AŞS., 93, vrk. 24-a, 39-a/b, 42-a, 63-b, 79-a, 89-a.

¹⁰²³ AŞS., 93, vrk. 49-a,

¹⁰²⁴ AŞS., 93, vrk. 49-a.

¹⁰²⁵ AŞS., 93, vrk. 52-a.

¹⁰²⁶ AŞS., 93, vrk. 65-b.

¹⁰²⁷ AŞS., 93, vrk. 78-a.

¹⁰²⁸ AŞS., 93, vrk. 38-a.

Merkep	Dişi	1	-	100	17 Temmuz 1867
Merkep	Boz	1	5	200	7 Mayıs 1867
Merkep	Küçük	1	-	250	13 Mayıs 1867
Merkep	Sıpalı	1	-	250	13 Mayıs 1867
Merkep	Sıpalı	1	-	250	13 Mayıs 1867
Merkep	-	1	-	300	19 Mayıs 1867
Merkep	-	1	-	400	13 Kasım 1866
Merkep	Amel-mânde	1	-	150	9 Aralık 1866
Merkep	-	1	-	200	15 Şubat 1867
“Merkep” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	-	40 – 400	30 Eylül 1865 – 17 Temmuz 1867
Öküz	-	3	-	1.200	22 Nisan 1866
Öküz	Ala	1	-	450	22 Nisan 1866
Öküz	Amel-mânde, koca	1	-	50	22 Nisan 1866
Öküz	-	3	-	600	30 Eylül 1865
Öküz	-	2	-	800	30 Eylül 1865
Öküz	-	3	-	1.200	30 Eylül 1865
Öküz	-	2	-	800	30 Eylül 1865
Öküz	-	2	-	1.000	30 Eylül 1865
Öküz	-	2	-	600	30 Eylül 1865
Öküz	-	3	-	1.200	30 Eylül 1865
Öküz	-	2	-	900	30 Eylül 1865
Öküz	-	2	-	850	30 Eylül 1865
Öküz	-	2	-	900	30 Eylül 1865
Öküz	-	2	-	600	30 Eylül 1865
Öküz	-	2	-	700	30 Eylül 1865
Öküz	Boz	1	-	250	30 Eylül 1865
Öküz	Amel-mânde	1	-	150	4 Haziran 1867
Öküz	Çift	1	-	600	4 Kasım 1866
Öküz	-	1	-	600	11 Mayıs 1867
Öküz	Çift	1	-	800	27 Temmuz 1867
Öküz	Çift	2	-	1.400	19 Mayıs 1867
Öküz	Çift	1	-	900	4 Haziran 1867
Öküz	Çift	1	-	900	13 Kasım 1866
Öküz	Çift	1	-	800	13 Kasım 1866
Öküz	Amel-mânde, koca	1	-	400	13 Kasım 1866
Öküz	Amel-mânde, koca	6	-	1.200	9 Aralık 1866
“Öküz” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	-	50 – 900	30 Eylül 1865 – 27 Temmuz 1867
Tosun	-	2	2	400	30 Eylül 1865
Tosun	-	2	3	500	30 Eylül 1865
Tosun	Ala	1	5	300	30 Eylül 1865
Tosun	-	1	2	150	30 Eylül 1865
Tosun	Kuyruğu ak	1	2	150	30 Eylül 1865
Tosun	Kara ala	1	-	150	30 Eylül 1865
Tosun	Ala	1	-	300	30 Eylül 1865
Tosun	-	1	-	200	5 Ekim 1866
Tosun	-	1	-	150	23 Ekim 1866
“Tosun” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	-	150 – 300	30 Eylül 1865 – 23 Ekim 1865
Dana	-	1	1	60	30 Eylül 1865
Sığır	Danalı	1	-	250	30 Eylül 1865
Sığır	Buzağılı	7	-	1.750	30 Eylül 1865
Karasığır İneği	-	1	-	170	11 Mayıs 1867
Karasığır İneği	-	2	-	500	27 Temmuz 1867
Karasığır İneği	-	2	-	400	23 Ekim 1867
Karasığır İneği	Ma’a buzağı	3	-	600	13 Kasım 1866
Karasığır İneği	Buzağılı	2	-	300	9 Aralık 1866

“Karasığır İneği” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	-	150 – 250	13 Kasım 1866 – 27 Temmuz 1867
İnek	Kısır	3	-	600	30 Eylül 1865
İnek	-	2	3	300	5 Ekim 1866
İnek	Kısır	1	-	200	7 Mayıs 1867
İnek	-	2	-	300	19 Mayıs 1867
“İnek” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	-	150 – 200	30 Eylül 1865 – 19 Mayıs 1867
Camus	İri ve ufak	5	-	2.000 (adedi 200 kuruş)	18 Mayıs 1866
Düğe	-	1	2	150	30 Eylül 1865
Düğe	-	1	3	600	30 Eylül 1865
Düğe	-	3	2	300	30 Eylül 1865
Düğe	-	1	2	150	7 Mayıs 1867
“Düğe” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	-	100 – 600	30 Eylül 1865 – 7 Mayıs 1867
Esb	Kır	1	-	450	30 Eylül 1865
Esb	-	1	-	150	4 Kasım 1866
“Esb” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	-	150 – 450	-
Bargır	Ma’a semer	1	-	501	4 Haziran 1867
Bargır	Kır	1	-	380	11 Mayıs 1867
Bargır	Al	1	-	926	17 Temmuz 1867
Bargır	Ma’a eyer takımı	1	-	530	2 Mayıs 1867
Bargır	Ma’a eyer ve gem	1	-	600	13 Kasım 1866
Bargır	-	1	-	300	13 Kasım 1866
Bargır	Doru	1	-	1.000	13 Kasım 1866
Bargır	-	1	-	400	9 Aralık 1866
Bargır	-	1	-	300	9 Kasım 1866
“Bargır” En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	-	300 – 1.000	9 Kasım 1866 – 17 Temmuz 1867
Kısrak	Topal, iki yaşında kör tay ile birlikte	1	-	150	30 Eylül 1865
Kısrak	Kır, celeb	1	3	350	30 Eylül 1865
Kısrak	Yağız, celeb	1	-	350	30 Eylül 1865
Kısrak	Kebir	1	-	150	30 Eylül 1865
Kısrak	Al	1	-	400	30 Eylül 1865
Kısrak	Yağız, celeb	1	5	400	30 Eylül 1865
Kısrak	Canavar tutuklu kulunlu doru	1	-	400	30 Eylül 1865
Kısrak	Al	1	-	350	30 Eylül 1865
Kısrak	Kulunlu, kır	1	-	350	30 Eylül 1865
Kısrak	Yalın, al	1	-	450	30 Eylül 1865
Kısrak	Kulunlu, al	1	-	150	30 Eylül 1865
Kısrak	Al	1	-	400	30 Eylül 1865
Kısrak	Ma’a tay	1	-	300	5 Ekim 1866
Kısrak	-	1	-	300	4 Haziran 1867
Kısrak	-	1	3	200	4 Haziran 1867
Kısrak	-	1	2	100	4 Haziran 1867
Kısrak	Acem, ma’a tay	1	-	700	17 Temmuz 1867
Kısrak	Al	1	8	400	7 Mayıs 1867
Kısrak	Kulunlu, doru	1	-	300	19 Mayıs 1867
Kısrak	-	3	-	1.000	13 Kasım 1866
Kısrak	Al, ma’a tay	1	-	300	15 Şubat 1867
Kısrak	Al, ma’a tay	1	-	350	15 Şubat 1867
Kısrak	Doru, ma’a tay	1	-	400	15 Şubat 1867
Kısrak	Al, ma’a tay	1	-	450	15 Şubat 1867
Kısrak	Siyah, ma’a tay	1	-	500	15 Şubat 1867

Kısrak	Siyah, ma'a tay	1	-	500	15 Şubat 1867
"Kısrak" En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	-	100 – 700	30 Eylül 1865 – 17 Temmuz 1867
Tay	Doru	1	3	500	30 Eylül 1865
Tay	Dişi	1	1	150	30 Eylül 1865
Tay	Kör	1	2	150	30 Eylül 1865
Tay	Erkek	1	1	150	30 Eylül 1865
Tay	Al	1	-	256	30 Eylül 1865
Tay	Erkek	1	1	150	30 Eylül 1865
Tay	Dişi	1	1	150	4 Haziran 1867
Tay	Al	1	-	350	17 Temmuz 1867
Tay	Kır	1	2	200	15 Şubat 1867
Tay	Doru	1	3	400	15 Şubat 1867
"Tay" En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	-	150 – 500	30 Eylül 1865 – 17 Temmuz 1867
Koyun	-	30	-	1.890	30 Eylül 1865
Koyun	-	93	-	2.600	17 Temmuz 1867
Koyun	Toklu	5	-	275	17 Temmuz 1867
Koyun	Kuzulu	1	-	60	19 Mayıs 1867
"Koyun" En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	-	27,95 – 63	30 Eylül 1865 – 17 Temmuz 1867
Kuzu	-	12	-	420	30 Eylül 1865
Keçi	-	6	-	150	30 Eylül 1865
Keçi	-	42	-	750	4 Haziran 1867
Keçi	Ma'a çebiç	4	-	100	9 Aralık 1866
"Keçi" En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	-	17,85 – 25	30 Eylül 1865 – 4 Haziran 1867
Çebiç	-	7	-	140	17 Temmuz 1867
Çebiç	-	10	-	200	7 Mayıs 1867
"Çebiç" Ortalama Fiyat	-	-	-	20	-
Davar	-	4	-	150	30 Eylül 1865
Davar	Oğlaklı	40	-	1.200	7 Mayıs 1867
Davar	Oğlaklı	41	-	1.800	13 Mayıs 1867
Davar	-	7	-	225	13 Mayıs 1867
"Davar" En Düşük ve En Yüksek Fiyat	-	-	-	30 – 43,90	30 Eylül 1865 – 13 Mayıs 1867

Tabloda yer alan hayvanlar defterde fiyatlarının tespit edilebilecek olanlar arasından seçilmiştir. Buna göre aynı cins hayvanlar arasında çoğunlukla fiyat farkı olduğu saptanmıştır. Mevzubahis duruma neden olan hususlar arasında yaşları, özellikleri (amel-mânde yani iş göremez, topal, iri veya ufak, erkek veya dişi olması, yavrulu olup olmadığı vb. durumlar), hangi amaçla kullanıldığı yer almaktadır. Ancak, aynı özellik ve yaşa sahip olan hayvanlar arasında fiyat farkının olduğu durumlara da rastlanmıştır. Bu duruma en güzel örnek 5 yaşında, kırmızı erkek deve gösterilebilir. Bu develer aynı tarihte (7 Mayıs 1867) ve yan yana 700 – 750 kuruş olarak kaydedilmiştir. Özelliklerinde hiçbir fark olmayan (yaşları da dahil) bu develerin aralarındaki 50 kuruşluk fiyat farkına neyin sebep olduğu bilinmemektedir. Aralarında bir fark olmasaydı, ayrı ayrı değil tek kalemde 2 adet olarak kaydedilirdi.

Bahsedilen hususların yanı sıra oğlaklı olarak kaydedilen toplam 40 adet davarın fiyatı 7 Mayıs 1867'de 1.200 kuruş iken, 13 Mayıs 1867 tarihli kayıta 41 adet oğlaklı davarın fiyatı

1.800 olarak kayıtlara yansımıştır. Oğlaklı davar başına fiyat farkının 13.9 kuruş olduğu görülmektedir. Ancak bu davar ve olakların özelliklerinin kaydedilmediğini de söylemekte yarar var.

2 yıl arayla kaydedilen koyunlara da değinmekte fayda var. 30 Eylül 1865 tarihinde toplam 30 koyun tek kalemde kayıt altına alınmış ve toplu olarak 1.890 kuruş değer biçilmiştir. Bu kayda göre koyun adedi 63 kuruştur. 17 Temmuz 1867’de ise toplam 93 koyunun değeri 2.600 kuruştur. Bu kayıttan anlaşıldığı üzere koyun adedi 27,95 kuruşa düşmüştür. Yaklaşık 2 yıl sonra koyun fiyatının 35 kuruş azaldığı kayıtlara yansımıştır. Koyunların özellikleri yazılmasa bile (adetlerine bakıldığında gayet normal bir durum) bu gibi durumlar göz önünde bulundurulduğunda adet başına fiyat farkı yine oldukça yüksektir.

2.2.9. Ticaret

Şehir ve kasabalar veyahut devletler arasında yapılan geniş çaplı ticarete toptan ticaret denilmektedir. Osmanlı Devleti sınırları içinde üretimi yapılan veya dışarıdan gelen mahsul ve mamullerin, üretildiği yerler ya da ulaştıkları limanlardan diğer bölgelere dağıtım toptancı tüccarlar tarafından yapılmaktadır. Osmanlı Devleti’nde iki tür tüccar olduğu görülmektedir. Bunların ilki seyahat ederek ticaret yapanlar diğeri ise yerleşik olanlardır. Ayrıca *mübârebe* denilen bir durum da mevcuttur. Bu durumda ortak olan iki şahıstan biri sermaye, diğeri ise emeğini ortaya koyarak çalışır¹⁰²⁹.

Osmanlı Devleti, İslâm geleneği çerçevesince ticaret serbestisini bir ilke olarak benimsemiştir. Özellikle transit ve dış ticaretin gelişmesi için çaba sarf etmiş, tekelci eğilimin güçlenmesi, üretici ve tüketiciyi zarara uğratacak hallerin doğmasını engellemek adına bir denetim sistemi de kurmuştur. Ayrıca kâra ve rekabete açık ticaret söz konusu olmamıştır¹⁰³⁰.

19. yüzyılın başları itibariyle Avrupa ve Amerika’nın, sanayi ve ticarete yapmış oldukları atılımlar netice vermeye başlamıştır. Sömürgecilik ve ucuz madde bulma girişimleri hızla büyümeye devam etmiş, dünyanın siyâsî haritası bu ülkelerin iktisâdî çıkarları doğrultusunda yeniden şekillenmeye başlamıştır. Mevcut duruma ayak uyduramayan ülkelerden bazıları bağımsızlıklarını kaybedip sömürge haline gelmiş, bir kısmı ise ekonomik özgürlüklerini kaybederek kapitalizmin altında ezilmişlerdir. Siyasal ve ekonomik anlamda sayılı ülkeler arasında bulunan Osmanlı Devleti ise bu ortamda ekonomik özgürlüğünü yavaş yavaş yitirmeye başlamıştır. Uzun yıllardır siyâsî varlığını sürdürmek adına oldukça yıpratıcı savaşlar içinde bulunan Osmanlı, bu şartlar altında birtakım bölgeleri tamamen yitirmiş, bazı

¹⁰²⁹ Kütükoğlu, 2020: 349; Ayverdi, 2010: 838.

¹⁰³⁰ Tabakoğlu, 1987: 120; Şenel, 2002: 1364.

eyalet ve sancaklar ise uzun süreli düşman istilasına uğramıştır. Ayrıca batılı devletlere tanınmış olan ticârî imtiyazlar, yerli üretim ve ticaretin sekteye uğramasına sebep olmuştur¹⁰³¹.

18 ve 19. yüzyıllarda dünyada uluslararası ticarete çok önemli artışlar meydana gelmiş ancak, bu ortamda Osmanlı topraklarındaki artış az önce bahsedilen sebeplerin de etkisiyle sekteye uğramıştır. 19. yüzyılda uluslararası ticaret 64 kat büyürken, Osmanlı'daki büyüme 10 ila 16 kat arasındadır. Görüldüğü üzere Osmanlı ekonomisi tam anlamıyla küçülmemekte ancak, uluslararası duruma bakıldığında nispeten geri kalmaktaydı. Ayrıca 17. yüzyılda Batı Avrupa için hayatî önem taşıyan Osmanlı pazarı, 19. yüzyılda bu önemi koruyamamış, ticârî önemi gitgide azalmaya başlamıştır. Ancak İngiltere, Fransa ve Almanya'nın ticaret yaptığı önemli ülkeler arasında yerini almaya da devam etmektedir¹⁰³².

2.2.9.1. Sûk-ı Sultânî

Antalya şehir merkezinde yer alan ve Sûk-ı Sultânî olarak adlandırılan büyük pazar, alış-verişin gerçekleştirildiği mekân olmasının yanı sıra esnafların etkin rol oynadıkları, farklı etnik ve dînî yapıları barındıran, çeşitli sosyal grupların etkileşim içinde bulundukları, şehrin hayat damarının attığı yerlerdir¹⁰³³.

Ele alınan deftere bakıldığında Sûk-ı Sultânî, Antalya Çarşısı olarak da zikredilmektedir. Mevzubahis kayıtlara genel itibariyle miras taksimindeki malların müzayede usulü ile satılması¹⁰³⁴ ve gayrimenkul alım-satımı gibi durumlarda karşılaşılmaktadır. Mülklerin fiyatları vs. gibi bilgiler için **gayrimenkul fiyatları** bölümüne bakılabilir. Ayrıca Sûk-ı Sultânî'nin (Antalya Çarşısı) Yukarıpazar¹⁰³⁵, Aşağıpazar¹⁰³⁶, Lonca¹⁰³⁷, Hoca Nebi Vakfı odaları¹⁰³⁸, Sebilhâne Önü¹⁰³⁹, Bâtpazarı (Bitpazarı)¹⁰⁴⁰, Bâzergânlar¹⁰⁴¹, gibi yerleri de bünyesinde bulundurduğu görülmektedir.

2.2.9.2. Tüccâr-ı Hayriyye

19. yüzyıldan önce Avrupalı devletlerin girişimleri, kendi tüccarlarının Osmanlı sınırları içinde bölge tüccarlarına nazaran daha avantajlı şartlarda ticaret yapabilmeleri, Osmanlı tebaası

¹⁰³¹ Çadırcı, 1991: 111.

¹⁰³² Quataert, 2004: 189.

¹⁰³³ Tanriseven, 2007: 80.

¹⁰³⁴ AŞS., 93, vrk. 34-b, 36-a, 41-a, 47-a, 52-b, 62-a/b, 72-a, 76-a, 77-a, 91-b.

¹⁰³⁵ AŞS., 93, vrk. 75-a, 83-a, 84-b, 90-b.

¹⁰³⁶ AŞS., 93, vrk. 16-b.

¹⁰³⁷ AŞS., 93, vrk. 28-a, 83-a.

¹⁰³⁸ AŞS., 93, vrk. 62-a.

¹⁰³⁹ AŞS., 93, vrk. 78-b.

¹⁰⁴⁰ AŞS., 93, vrk. 83-a.

¹⁰⁴¹ AŞS., 93, vrk. 83-a.

olan Gayrimüslimlerin de kendi himayelerine girerek dış ticarete aktif rol oynamalarına zemin hazırlamıştır. Bu doğrultuda 3. Selim döneminde Osmanlı Gayrimüslimleri, devletten Avrupa tüccarı adı altında berat alarak Avrupalı tüccarların avantajlarına sahip olmuşlardır. Mevcut durumdan Müslüman tüccarlar oldukça rahatsızlık duymaya başlayınca, ilerleyen yıllarda 3. Selim, Müslüman tüccarların da tıpkı Gayrimüslimler gibi dış ticarete rol oynayabilmeleri adına önemli girişimlerde bulunmuştur. Ancak 3. Selim'in projelerinin hayata geçmesi 2. Mahmud'un saltanatı yıllarına sarmıştır. Hayriye Tüccarlığının teşekkül tarihi 1815-1816 olarak bilinmekte ancak, aktif olarak Osmanlı ticârî hayatına girmesi 1827-1828 yıllarına rastlamaktadır¹⁰⁴².

Hayriye Tüccarı olabilmek birtakım şartlara bağlanmıştır. Bu şartlar arasında namuslu, doğru ve dürüst, dindar olması yer almaktadır. Ayrıca bu özellikleri diğer tüccarlarca da tasdik edilmelidir. Bahsedilen şartları sağlayan tüccar, faaliyet gösterebilmek için berat sahibi de olması gerekmektedir. Hayriye Tüccarlarına verilen beratla bakıldığında dış ticaret yapmaları için bir serbestiyet verilmiş ise de bu şahısların daha çok iç ticarete etkili oldukları görülmektedir. Bu durumun sebepleri arasında Gayrimüslim tüccarlarla olan rekabet, dil konusunda yetersiz kalmaları, uluslararası ticarete gerekli tecrübe sahibi olmamaları gibi durumlar sayılabilir¹⁰⁴³.

Ele alınan deftere bakıldığında Hayriye Tüccarı olarak 2 isimle karşılaşılmıştır. Bu isimler: Tüccâr-ı Hayriyye'den el-Hâfız Abdü ibn-i Mehmed¹⁰⁴⁴ ve Tüccâr-ı Hayriyye'den Abdülhamid Efendi¹⁰⁴⁵. İsmi geçen el-Hâfız Abdü'ye bir alacak-verecek davasında, Abdülhamid Efendi'ye ise 30.000 kuruş değerli bir gayrimenkul alım-satımının şühûdü'l-hâl kısmında rastlanmıştır.

El-Hâfız Abdü vefât edince borcu mirasçısı olan el-Hâcc Ömer Ağa'ya intikal etmiştir. Borç ise 13 aylık "hidmet-i etibbâ" doktorluk hizmet bedelidir (aylık 200 kuruş olmakla birlikte toplam 2.600 kuruş). Görüldüğü üzere el-Hâfız Abdü vefât etmeden önce uzunca bir süre tedavi görmüştür. Ayrıca el-Hâfız Abdü'nün eve özel hizmet veren (meblağa bakıldığında doktorun yatılı olduğu düşünülmemektedir) doktor tutacak kadar maddi durumunun iyi olduğu görülmektedir.

Abdülhamid Efendi'nin de isminin yer aldığı şühûdü'l-hâl'e bakıldığında Antalya Hânedânı'ndan Dizdârzâde Füttüvvetlü Hasan Beğ, Tüccârdan Mehmed Edib Efendi, Tüccârdan Katırcızâde Hâfız Yusuf Efendi gibi önemli şahsiyetlerin olduğu görülmektedir.

¹⁰⁴² Kütükoğlu, 1998: 64; Şenel, 2002: 1367-1368.

¹⁰⁴³ Şenel, 2002: 1368-1371.

¹⁰⁴⁴ AŞS., 93, vrk. 8-a.

¹⁰⁴⁵ AŞS., 93, vrk. 55-a.

Ayrıca gayrimenkul alım-satımındaki taraflar ise Mübâyaacızâde Mustafa ibn-i Halil Ağa (alıcı), Mültezim tâ'ifesinden Bursalı Nikolaki veled-i Cisidi (satıcı) gibi önemli şahsiyetlerdir. Bu bilgiler Tüccâr-ı Hayriyye olarak tanımlanan Müslüman tüccarların statüsünü belirlemek adına oldukça önemlidir.

İsmi Geçen Diğer Müslüman Tüccarlar:

Mu'tak Mehmed bin Abdullah bin Abdullah¹⁰⁴⁶, Tüccârdan Çivîdcizâde el-Hâcc Hasan Ağa, Tüccârdan Hacı Ağazâde Hasan Efendi¹⁰⁴⁷, Tüccârdan el-Hâcc Ali Raşid bin el-Hâcc Mehmed bin Abdullah¹⁰⁴⁸, Tüccârdan Abdülhamid Efendi¹⁰⁴⁹, Elmalu'da Ali Bâzergân¹⁰⁵⁰, Mu'teberân-ı (Tüccârdan) Yörükzâde Mehmed Efendi¹⁰⁵¹, Mu'teberân-ı Tüccârdan Kandilzâde Hâfız Yusuf Efendi, Mu'teberân-ı (Tüccârdan) Mehmed Edib Efendi (ibn-i el-Hâcc İbrahim)¹⁰⁵², Tüccârdan Hâfız Halil bin Hâfız Abdullah Balı¹⁰⁵³, Tüccârdan Yörükzâde Ahmed Efendi¹⁰⁵⁴, Mu'teberân-ı Tüccârdan Yörük el-Hâcc İbrahim Ağa¹⁰⁵⁵, Mustafa ibn-i Eyüb ibn-i Abdullah¹⁰⁵⁶, Mu'teberân-ı Tüccârdan Abdülhamid Efendi, (Mu'teberân-ı) Tüccârdan Katırkazığzâde el-Hâcc Ali Efendi, Tüccârdan Manavzâde Ali Ağa¹⁰⁵⁷, Tüccârdan Katırcızâde Hâfız Yusuf Efendi¹⁰⁵⁸, Tüccârdan Moravî Mustafa Tosun Ağa bin Süleyman¹⁰⁵⁹, Tüccârdan Abdülfettah Efendi, Tüccârdan Abdülâl¹⁰⁶⁰, Mu'teberân-ı (Tüccârdan) Ministreli Hüseyin Ağa (ibn-i Hasan)¹⁰⁶¹, Hammâmî Hacı Osman oğlu Tüccâr Ömer Ali Ağa¹⁰⁶², Tüccârdan Hamamzâde Ömer Ali Ağa¹⁰⁶³, Tüccârdan Ferrâcoğlu Abdü'l-âl Ağa¹⁰⁶⁴, Tüccârdan el-Hâcc Mehmed Raşid ibn-i el-Hâcc Mehmed Raşid, Tüccârdan el-Hâcc Mehmed Çelebi, Tüccârdan

¹⁰⁴⁶ AŞS., 93, vrk. 10-a.

¹⁰⁴⁷ AŞS., 93, vrk. 19-b.

¹⁰⁴⁸ AŞS., 93, vrk. 24-a.

¹⁰⁴⁹ AŞS., 93, vrk. 26-b.

¹⁰⁵⁰ AŞS., 93, vrk. 39-a.

¹⁰⁵¹ AŞS., 93, vrk. 40-a.

¹⁰⁵² AŞS., 93, vrk. 40-b, 42-b, 55-a.

¹⁰⁵³ AŞS., 93, vrk. 41-a.

¹⁰⁵⁴ AŞS., 93, vrk. 41-b.

¹⁰⁵⁵ AŞS., 93, vrk. 42-a.

¹⁰⁵⁶ AŞS., 93, vrk. 52-a.

¹⁰⁵⁷ AŞS., 93, vrk. 54-b, 60-a.

¹⁰⁵⁸ AŞS., 93, vrk. 55-a.

¹⁰⁵⁹ AŞS., 93, vrk. 55-b.

¹⁰⁶⁰ AŞS., 93, vrk. 56-b.

¹⁰⁶¹ AŞS., 93, vrk. 64-b, 76-a.

¹⁰⁶² AŞS., 93, vrk. 84-b.

¹⁰⁶³ AŞS., 93, vrk. 90-b. Muhtemelen Hammâmî Hacı Osman oğlu Tüccâr Ömer Ali Ağa ile aynı kişi. Her ihtimale karşı kayıt altına alınmıştır.

¹⁰⁶⁴ AŞS., 93, vrk. 88-b.

Halil ibn-i Ramazan, Tüccârdan Moravî el-Hâcc [...] Efendi ibn-i Abdullah, Tüccârdan Manav Hâcî Yusuf oğlu Ahmed Efendi¹⁰⁶⁵, Ömer Ağa ibn-i İbrahim Ağa¹⁰⁶⁶.

İsmi Geçen Gayrimüslim Tüccarlar:

Avva İskelesinde Bâzergân Tüfeng¹⁰⁶⁷, Sakızlı Kosta Bâzergân, Tüfeng Seradi Bâzergân¹⁰⁶⁸, Papasoğlu (Hâcî) İstrati Bâzergân¹⁰⁶⁹, Nesim veled-i Avram nâm Yehûdî¹⁰⁷⁰, Hâcî Yani veled-i Vasili¹⁰⁷¹, Tüccârdan Beşeli? Hâcî Vasili Bâzergân¹⁰⁷², Sandıkcıoğlu Elyon Bâzergân¹⁰⁷³, Luka oğlu Hâcî Pandeli Bâzergân¹⁰⁷⁴, Kosta oğlu Yorgi Sevezani? Bâzergân¹⁰⁷⁵, Tüccârdan Pandeli veled-i Hâcî Kiryako¹⁰⁷⁶, Papasoğlu Hâcî Yani Bâzergân¹⁰⁷⁷, Tüccârdan Kâhya oğlu Anastas¹⁰⁷⁸, Ispartalı Tüccârdan Hâcî Lazaro veled-i Atnaş¹⁰⁷⁹, Despina? Bâzergân¹⁰⁸⁰, Bursalı Nikolaki veled-i Cisidi¹⁰⁸¹, Hâcî Kostanti veled-i Yorgi¹⁰⁸², Hoca Karabet veled-i Artin¹⁰⁸³.

2.2.9.3. Değişik Bölgelerle Yapılan Ticaret

2.2.9.3.1. İç Ticaret

Tanzimat Fermanı esasen devletin sarsılmış olan durumunu kuvvetlendirmek ve ülkenin refah seviyesini arttırmayı amaçlamaktaydı. Ancak, bu kapsamda doğrudan doğruya ticareti ilgilendiren bir girişim söz konusu da değildi. Bunun yanı sıra Mustafa Reşit Paşa ve arkadaşları (özellikle Rifat Paşa) iç ticaretin hareketlenmesi hususunda bir programın yürürlüğe sokulması için görüş birliği sağlamışlardı. 2. Mahmud'un yabancı devletlerle imzalamış olduğu ticaret antlaşmaları ise Türklerden ziyade yabancıların ticârî menfaatlerini korumaya yönelikti. Bu ülkeler arasında başta İngiltere olmak üzere Fransa, İsveç, Norveç, İspanya, Belçika, Prusya

¹⁰⁶⁵ AŞS., 93, vrk. 91-b.

¹⁰⁶⁶ AŞS., 93, vrk. 12-b, 53-a.

¹⁰⁶⁷ AŞS., 93, vrk. 4-a. Belgede "Tüfeng" imlâsı ile geçen bu isim, "Tifani" isminin bozulmuş şekli olabilir.

¹⁰⁶⁸ AŞS., 93, vrk. 4-b.

¹⁰⁶⁹ AŞS., 93, vrk. 5-a, 73-b.

¹⁰⁷⁰ AŞS., 93, vrk. 9-b.

¹⁰⁷¹ AŞS., 93, vrk. 28-a.

¹⁰⁷² AŞS., 93, vrk. 39-b.

¹⁰⁷³ AŞS., 93, vrk. 39-a.

¹⁰⁷⁴ AŞS., 93, vrk. 41-a.

¹⁰⁷⁵ AŞS., 93, vrk. 50-b.

¹⁰⁷⁶ AŞS., 93, vrk. 51-b.

¹⁰⁷⁷ AŞS., 93, vrk. 53-a.

¹⁰⁷⁸ AŞS., 93, vrk. 60-a.

¹⁰⁷⁹ AŞS., 93, vrk. 67-b.

¹⁰⁸⁰ AŞS., 93, vrk. 79-a.

¹⁰⁸¹ AŞS., 93, vrk. 46-a, 55-a.

¹⁰⁸² AŞS., 93, vrk. 93-b.

¹⁰⁸³ AŞS., 93, vrk. 50-b.

gibi önemli devletler bulunmaktadır. İsmi geçen ülkeler ve diğerleri ile imzalanan ticaret antlaşmaları neticesinde iç ticaret sahasında çeşitli milletlere mensup tüccarlar görülmeye başlanmıştır. Mevcut ortamda ticârî anlaşmazlıkların ortaya çıkmasıyla beraber ticaret mahkemeleri kurulmaya başlanmıştır¹⁰⁸⁴.

Bunların yanı sıra 1839 ve 1856 tarihli fermanlar sayesinde, uluslararası ve iç ticarete devlet eliyle konmuş olan engeller büyük ölçüde azaltılmıştır. Ayrıca iç kesimler (özellikle iç kesimlerdeki kasabalar) ile liman şehirleri arasındaki ticaret, büyük oranda Müslüman tüccarların denetimi altındaydı. Yani Müslüman tüccarlar, dışarıdan gelen ürünlerin iç piyasaya dağıtımında tekel oluşturmuşlardı¹⁰⁸⁵.

İstanbul, İzmir, Selanik, Beyrut Trabzon, Kefe ve Antalya gibi merkezlerin limanları, yalnızca dış ticaret için değil, iç ticarete de oldukça önemlidir. Bunun sebepleri arasında deniz taşımacılığının karaya nazaran daha ucuz ve bazı durumlarda elverişli olması yer almaktadır¹⁰⁸⁶. Ayrıca çiftçiler ve zanaatkârlar temel ihtiyaçlarını kendileri karşılamakta ya da yetiştirdikleri ürünleri çevre bölgelerde satarak hayatlarını idame ettirmektedirler. Bu durum iç ve dış ticaretin toplamından daha yüksektir¹⁰⁸⁷.

Ele alınan deftere bakıldığında birçok bölge isminin yer aldığı görülmektedir.

Bölge isimleri ve ticareti yapılan ürünler ise şu şekildedir:

Tablo 2. 26. İç Ticaretle Antalya'ya Getirilen Mallar

İsmi Geçen Eşya	Özelliği	Üretildiği/Geldiği Yer
Kuşak ¹⁰⁸⁸	-	İskenderiye
Baş altın ¹⁰⁸⁹	Nısf	İstanbul
Boyun altın ¹⁰⁹⁰	Nısf	
Bütün altın ¹⁰⁹¹	Bütün	
Hinta ¹⁰⁹²	-	
Altın ¹⁰⁹³	Yaldız	
Yazma ¹⁰⁹⁴	-	
	Oyalı	İzmir
Tuz ¹⁰⁹⁵	-	
Hinta ¹⁰⁹⁶	-	
	-	

¹⁰⁸⁴ Karal, 2007: 253-254; Çadırcı, 1991: 354.

¹⁰⁸⁵ Quataert, 2004: 191-194.

¹⁰⁸⁶ Kütükoğlu, 2020: 374.

¹⁰⁸⁷ Quataert, 2006: 952.

¹⁰⁸⁸ AŞS., 93, vrk. 31-a.

¹⁰⁸⁹ AŞS., 93, vrk. 36-b.

¹⁰⁹⁰ AŞS., 93, vrk. 69-a.

¹⁰⁹¹ AŞS., 93, vrk. 7-b, 14-a, 69-a, 74-a.

¹⁰⁹² AŞS., 93, vrk. 48-b.

¹⁰⁹³ AŞS., 93, vrk. 36-b.

¹⁰⁹⁴ AŞS., 93, vrk. 63-a, 71-b.

¹⁰⁹⁵ AŞS., 93, vrk. 4-b. İzmirli Mehmed Efendi ma'rifetiyle iskelede mevcûd tuzda ba'de'l-muhâsebe sermâye ve ticâreti. Toplam 39.969 kuruş değerinde.

¹⁰⁹⁶ AŞS., 93, vrk. 4-b. İzmirli Mehmed Efendi ma'rifetiyle İzmir'e gönderilen hinta semeninden bâki babası Mustafa Ağa zimmetinde. Toplam 7.103,5 kuruş değerinde.

Peştemâl ¹⁰⁹⁷	-	
	Mücessem, kirazlı	
Yaşmak ¹⁰⁹⁸	-	Buldan
Entârî ¹⁰⁹⁹	Müsta'mel	
	-	
[Canfes] ¹¹⁰⁰	Parça	Selîmiye
İpek ¹¹⁰¹	-	
Entârî ¹¹⁰²	Müsta'mel, telli	Sakız
	-	
Kuşak ¹¹⁰³	Müsta'mel	
	-	
	İplik	Trablus
	Harîr	
	Sagîr, harîr	
Sabun ¹¹⁰⁴	-	
Kuşak ¹¹⁰⁵	Köhne	
	İplik	Hama
	-	
Kuşak ¹¹⁰⁶	Usta	
	Sagîr	Burdur
Alaca ¹¹⁰⁷	-	
Peştemâl ¹¹⁰⁸	İplik	
Entârî ¹¹⁰⁹	Kadıköy alacası	
Kuşak ¹¹¹⁰	-	Kadıköy
Alaca ¹¹¹¹	-	
Şalvar ¹¹¹²	Şam gezisi, müsta'mel	Şam
Şal ¹¹¹³	Şam kârî	
Peştemâl ¹¹¹⁴	Büyük	
	-	Denizli
Boğası ¹¹¹⁵	Kırmızı	
İplik ¹¹¹⁶	-	
	Topak	Tire
Kumaş ¹¹¹⁷	Haleb alacası	Haleb
Alaca ¹¹¹⁸	-	
	Siyah ipek	Beyrut

¹⁰⁹⁷ AŞS., 93, vrk. 20-b.

¹⁰⁹⁸ AŞS., 93, vrk. 20-b.

¹⁰⁹⁹ AŞS., 93, vrk. 7-b, 8-a, 18-a, 36-b, 91-a.

¹¹⁰⁰ AŞS., 93, vrk. 18-b.

¹¹⁰¹ AŞS., 93, vrk. 29-b.

¹¹⁰² AŞS., 93, vrk. 7-b, 91-a.

¹¹⁰³ AŞS., 93, vrk. 6-a, 18-a, 24-b, 27-b, 28-b, 30-a, 37-a, 58-b, 67-b, 69-a, 71-a, 75-a, 76-b, 91-a.

¹¹⁰⁴ AŞS., 93, vrk. 24-a.

¹¹⁰⁵ AŞS., 93, vrk. 6-a, 71-a.

¹¹⁰⁶ AŞS., 93, vrk. 20-b.

¹¹⁰⁷ AŞS., 93, vrk. 20-b.

¹¹⁰⁸ AŞS., 93, vrk. 20-b.

¹¹⁰⁹ AŞS., 93, vrk. 20-a

¹¹¹⁰ AŞS., 93, vrk. 20-b.

¹¹¹¹ AŞS., 93, vrk. 74-b.

¹¹¹² AŞS., 93, vrk. 58-b.

¹¹¹³ AŞS., 93, vrk. 76-b.

¹¹¹⁴ AŞS., 93, vrk. 20-a/b.

¹¹¹⁵ AŞS., 93, vrk. 20-a.

¹¹¹⁶ AŞS., 93, vrk. 71-b, 76-b.

¹¹¹⁷ AŞS., 93, vrk. 7-a.

¹¹¹⁸ AŞS., 93, vrk. 27-b, 76-b.

Sahan ¹¹¹⁹	-	Edirne
İplik ¹¹²⁰	-	Hamid
Kilim ¹¹²¹	Müsta'mel	
Örtü ¹¹²²	Müsta'mel Kıbrıs kârî basma mak'ad	Kıbrıs
	Kıbrıs basması mak'ad	
Yorgan yüzü ¹¹²³	-	Mağrib
Küp ¹¹²⁴	Kebîr, toprak	
Sabun ¹¹²⁵	-	Girid
Sabun ¹¹²⁶	-	Ayvalık
Sabun ¹¹²⁷	-	Yafa
Altın ¹¹²⁸	Nısf	Mısır
	Rub'	
	-	
Fes ¹¹²⁹	-	Kula
Süpürge ¹¹³⁰	-	
Hasır ¹¹³¹	-	
Seccâde ¹¹³²	-	Buldan
Kuşak ¹¹³³	-	

Ayrıca *Antalya Çarşısı'nda Bâzergânlar*¹¹³⁴, *Antalya Çarşısı'nda Lonca karşısında bir bâb mülk Bâzergân dükkânı*¹¹³⁵. Yine *derûn-ı defter-i kassâm-ı atıkde mukaddemâ şeriki vasî-i sâbık İsmail Ağa zimmetinde cihet-i şerikinden ba'del-muhâsebe zuhûr eden sermâye ma'a ticâret*¹¹³⁶ gibi kayıtların varlığı, Antalya'daki ticaret hareketliliği açısından oldukça önemlidir.

2.2.9.3.2. Dış Ticaret

1838-40 yılları arasında İngiltere ve diğer Avrupa devletleri arasında yapılan ticaret antlaşmaları hususuna daha önce değinilmişti. Bahsi geçen antlaşmaların akabinde yabancı tüccarlar, Anadolu'nun kıyı ticaret şehirlerine gelip yerleşmeye başlamışlar, böylelikle Osmanlı'daki dış ticaret hacmi genişlemeye başlamıştır. Avrupalı devletlerin himayesi altında bulunan ve Osmanlı tebaası olan Gayrimüslim tüccarlar da dış ticaret hacminin genişlemesinde

¹¹¹⁹ AŞS., 93, vrk. 59-b.

¹¹²⁰ AŞS., 93, vrk. 21-b.

¹¹²¹ AŞS., 93, vrk. 24-b.

¹¹²² AŞS., 93, vrk. 6-a.

¹¹²³ AŞS., 93, vrk. 28-a.

¹¹²⁴ AŞS., 93, vrk. 75-a.

¹¹²⁵ AŞS., 93, vrk. 24-a.

¹¹²⁶ AŞS., 93, vrk. 24-a.

¹¹²⁷ AŞS., 93, vrk. 24-a.

¹¹²⁸ AŞS., 93, vrk. 7-b, 36-b, 74-a, 10-a, 16-a, 30-a.

¹¹²⁹ AŞS., 93, vrk. 13-a.

¹¹³⁰ AŞS., 93, vrk. 24-a.

¹¹³¹ AŞS., 93, vrk. 24-b.

¹¹³² AŞS., 93, vrk. 47-b.

¹¹³³ AŞS., 93, vrk. 20-b.

¹¹³⁴ AŞS., 93, vrk. 83-a.

¹¹³⁵ AŞS., 93, vrk. 83-a.

¹¹³⁶ AŞS., 93, vrk. 48-b.

oldukça etkilidir¹¹³⁷. Ayrıca 16. yüzyılda kurulan Levant Company, üyeleri haricindeki tüccarların Doğu Akdeniz’de ticaret yapmasına engel teşkil etmekteydi. Levant Company 1825’de lağv edilince tüm İngiliz tüccarların Akdeniz ticaretine dahil olmasının önündeki engel kalkmış oldu. 29 Nisan 1861’e gelindiğinde ise Fransa ile imzalanan Kanlıca Ticaret Anlaşmaları ile Osmanlı Devleti’nde dış ticaret farklı bir boyut kazandığı görülmektedir. Bu antlaşmayla, yabancı tüccarlar *dahili ticarete en çok müsaadeye mazhar yerli tüccar* statüsünde ticaret yapmaları kabul edilmiştir¹¹³⁸.

Ele alınan defterde ismi geçen yabancı menşeli mallar:

Tablo 2. 27. Dış Ticaretle Antalya’ya Getirilen Mallar

İsmi Geçen Eşya	Özellği	Üretildiği/Geldiği Yer
Mum ¹¹³⁹	-	Frenk (Avrupa)
Alaca ¹¹⁴⁰	-	
Çitari ¹¹⁴¹	İpekli	
Gömlek ¹¹⁴²	-	
Şal ¹¹⁴³	-	
	Basma	
Sof ¹¹⁴⁴	-	
Gezi ¹¹⁴⁵	İpekli	
Fes ¹¹⁴⁶	İskenderiye taklidi	
	Mecîdiye taklidi	
Mücessem ¹¹⁴⁷	-	Acem (İran)
Çizme ¹¹⁴⁸	-	
Şal ¹¹⁴⁹	-	Amelgân (Amerika)
Kısrak ¹¹⁵⁰	Ma’a tay	
Dizlik ¹¹⁵¹	Bez	
Bez ¹¹⁵²	Engili	
	Astarlık	
	Gömleklik	
	Nâmûsiyyelik	
	Parça	
	Boyalı	
	Elvân	
	Perdeli ve aynalı, astarlık	
	Arslan tamgalı	
	Öküz tamgalı	

¹¹³⁷ Çadırcı, 1991: 348-349; Quataert, 2004: 194.

¹¹³⁸ Kütükoğlu, 2020: 367-368.

¹¹³⁹ AŞS., 93, vrk. 24-a.

¹¹⁴⁰ AŞS., 93, vrk. 65-a.

¹¹⁴¹ AŞS., 93, vrk. 71-b.

¹¹⁴² AŞS., 93, vrk. 71-b.

¹¹⁴³ AŞS., 93, vrk. 71-b, 76-b.

¹¹⁴⁴ AŞS., 93, vrk. 71-b.

¹¹⁴⁵ AŞS., 93, vrk. 76-b.

¹¹⁴⁶ AŞS., 93, vrk. 76-b.

¹¹⁴⁷ AŞS., 93, vrk. 76-b.

¹¹⁴⁸ AŞS., 93, vrk. 78-b.

¹¹⁴⁹ AŞS., 93, vrk. 28-a, 30-a, 47-b.

¹¹⁵⁰ AŞS., 93, vrk. 48-a.

¹¹⁵¹ AŞS., 93, vrk. 10-b.

¹¹⁵² AŞS., 93, vrk. 20-b, 28-a/b, 65-a, 71-a/b, 72-a, 76-a/b, 77-a, 88-a.

	Yeşil kenar	
	Dört yüz elli numaralı	
	İki yüz yetmiş altı numaralı	
	Parçalı	
	Büyük öküz	
	Astarlık ve sâir, parça	
	Enli astarlık	
	Üç bereli ensiz	
İç donu ¹¹⁵³	Amelgân bezinden	
İplik ¹¹⁵⁴	Yünlü	Hindistan
Döşek ¹¹⁵⁵	Moskof bezi yüzlü, köhne	Moskof (Rusya)
Altın ¹¹⁵⁶	-	
Altın ¹¹⁵⁷	-	Fransa
Altın ¹¹⁵⁸	İ'tibarlı	Macaristan
Tüfeng ¹¹⁵⁹	Sagîr, kara takım	
Mahramalık ¹¹⁶⁰	-	
Gerdanlık ¹¹⁶¹	-	İngiltere
Altın ¹¹⁶²	İngiliz lirası	

2. Mahmud döneminde birkaç tezgâh ile çalışmak üzere İstanbul'da kurulan bez fabrikası, çadır ve Amerikan bezi imal etmekteydi. 1839'da Amerikan bezi imali durdurulmuş ve fabrika Basmahâne'ye çevrilmiştir. Ancak, basma imali çok maliyetli olduğu için 1853'de bez imaline geri dönmüştür¹¹⁶³. Bu bilgiler dikkate alındığında tabloda yer alan Amelgân bezlerinin yalnızca dış ticaretle değil iç ticaret yoluyla da Antalya'ya gelmiş olabileceği unutulmamalıdır.

¹¹⁵³ AŞS., 93, vrk. 62-b.

¹¹⁵⁴ AŞS., 93, vrk. 28-a, 71-b.

¹¹⁵⁵ AŞS., 93, vrk. 6-a.

¹¹⁵⁶ AŞS., 93, vrk. 28-a.

¹¹⁵⁷ AŞS., 93, vrk. 77-a.

¹¹⁵⁸ AŞS., 93, vrk. 30-a, 87-b, 91-a.

¹¹⁵⁹ AŞS., 93, vrk. 41-a.

¹¹⁶⁰ AŞS., 93, vrk. 20-b.

¹¹⁶¹ AŞS., 93, vrk. 30-a.

¹¹⁶² AŞS., 93, vrk. 77-a.

¹¹⁶³ Karal, 2007: 257-258.

SONUÇ

Ana kaynağımız olan 93 Numaralı Antalya Şer‘iyye Sicil Defteri’nin transkripsiyonu yapılarak zengin içeriğinden hareketle Antalya’nın idârî, askerî düzeni ve görevlileri, sosyal ve ekonomik hayatı gibi alanlarda kapsamlı bir değerlendirme yapılmaya çalışılmıştır.

Antalya’nın tarih sahnesine çıktığı ilk zamanlardan itibaren ne denli önemli bir konuma sahip olduğu gözler önüne serilmeye çalışılmıştır. Antalya, tarih sahnesine çıktığı andan itibaren 19. yüzyılın üçüncü çeyreğine kadarki dönemde büyük oranda önemini korumuş, Anadolu topraklarındaki ticaret merkezleri arasında yerini almıştır. Ayrıca Evliya Çelebi, Charles Texier gibi seyyahların Anadolu’da ziyaret ettiği yerler arasında Antalya’nın da bulunması, Antalya’nın cazibe merkezleri arasında yer aldığını göstermektedir. Evliya Çelebi, Charles Texier, Danielloğlu ve diğer seyyahların Antalya hakkındaki gözlemleri, ilgili bölümlerde ele alınarak bilgiler pekiştirilmeye, desteklenmeye yahut çelişkiler ortaya konmaya çalışılmıştır.

İncelenen deftere bakıldığında 19. yüzyılın üçüncü çeyreğinde Antalya’ya bağlı mahalleler, kazâlar, nâhiyeler, merkeze bağlı karyeler ve kazâ, nâhiyelere bağlı karyeler ve birçok yer ismi hakkında bilgilerle karşılaşılmaktadır. Mevcut bilgiler ele alındığında Antalya’da zamanla ismi değişen, tarih sahnesinden silinen, statü değiştiren ve yeni kurulan mahalle, karye vs. yerleşim yerlerinin olduğu anlaşılmıştır.

Ele alınan defterden anlaşıldığı üzere Antalya, Konya Vilayetine bağlı Teke Sancağı’nın merkezi konumundadır ve yöneticisi kaymakamdır. Kaymakamlık makamının, Tanzimat Fermanı’nın ilanıyla birlikte idari alanda yapılmış olan yeniliklerle gelmiş olması önemli bir husustur. Ayrıca Tanzimatla birlikte gelen idari alandaki görevliler arasında kazâ/nâhiye müdürü, beytü’l-mâl emîni/müdürü, mal müdürü, sandık emîni, sancak merkezinde bulunan a‘zâlar, nüfus nâzırı, karantina müdürü, evkaf müdürü ve son olarak muhtar yer almaktadır. Sandık emînliğinin 1846’da kaldırılmasıyla bu görevi sarrafların üstlendiği bilgisi 93 No’lu AŞS. aracılığıyla da tasdik edilebilmektedir.

Antalya’nın adli teşkilâtına bakıldığında kadı’nın yerine nâib’in mahkeme reisliği yaptığı, muhızır ve muhızırbaşı, kâtib ve başkâtib, kassâm ve son olarak şühûdü’l-hâl’in yer aldığı görülmektedir. Antalya’nın önemli merkezlerden biri olmasına rağmen şer‘iyye mahkemesine kadı’nın değil de nâib’in atanmış olması oldukça önemli bir husustur. 1865-1868 (1868 tarihli yalnızca bir hüküm olduğunu belirtmekte fayda vardır) yılları arasında toplam 3 sicil tutulduğu göz önünde bulundurulduğunda bu yıllar arasında mahkeme görevlilerinin

oldukça fazla mesai yaptığını ve mahkemedeki işlem hacminin yoğun olduğunu söylemek yanlış olmasa gerek.

Davaların ehemmiyetine göre şühûdü'l-hâl'de yer alan şahsiyetlerin de aynı oranda değişikliğe uğraması oldukça önemli bir husustur. Alelade bir davanın (sıradan birinin miras taksimi vs.) şühûdü'l-hâl kısmına bakıldığında genellikle kâtib, muhızır vs. gibi görevlilerle, 30.000 kuruş değerinde bir gayrimenkul alım-satımında Antalya Hânedânı'ndan ve Hâcegân-ı Dîvân-ı Hümâyûn'dan Fütüvvetlü... ve Hayriyye Tüccarları gibi önemli şahıslarla karşılaşabilmektedir. Bu durum genel kabul görmüş bilgilerin tasdiki için oldukça önemlidir.

19. yüzyıl üçüncü çeyreğinde Antalya'nın ekonomik durumuna bakıldığında ise tatmin edici bilgilerle karşılaşmaktadır. Özellikle fiyatlar (gayrimenkul, hubûbât, ev ve giyim-kuşam eşyaları) ve ticari hareketlilik konusunda 93 No'lu AŞS. oldukça cömert davranmaktadır. Ancak, ziraat hususunda aynı şeyi söylemek pek mümkün değildir.

Para ve çeşitli alanlardaki fiyatlar ayrıntılı bir şekilde tablolara dökülerek araştırmacıların bilgisine sunulmuştur. Fiyat hareketliliğinde özellikle değinilmesi gereken husus fiyatlardaki birliğin sağlanamamış olmasıdır. Özellikle hayvan, hubûbât, ev ve giyim-kuşam alanlarındaki aynı özelliklere sahip ürünlerde hiçbir şekilde fiyat birliği söz konusu değildir. Ayrıca kayıtlara yansıyan yerli ve yabancı paralar, giyim-kuşam alanındaki eşya çeşitliliği (üretim merkezleri bazında) Antalya'daki ticari hareketlilik adına oldukça önemlidir. Bu bilgilerden hareketle Antalya iç ve dış ticaretteki önemini koruduğunu söylemek yanlış olmasa gerek.

Antalya'nın sosyal durumuna bakıldığında mahalleler ve yerleşim, meslek grupları, Müslüman-Gayrimüslim ilişkileri ve aktif oldukları alanlar, aile, evlilik, boşanma, yetim çocuklar ve haklarının muhafazası, ailenin yaşadığı mekân olan ev, kullanılan ev eşyaları ve giyim-kuşam alanlarında geniş bilgilerle karşılaşmaktadır.

Özellikle belirtilmesi gereken husus yetim çocuklar mevzusudur. Osmanlı genelinde genelgeçer olan yetim çocuklar üzerindeki hassasiyet, Antalya özelinde de aynen yürürlükte olduğu görülmektedir. Yetim çocukların korunup kollanması adına vasî ve nâzır atamalarında oldukça titiz davranıldığı apaçık ortadadır. Devlet yetim çocuklarla ilgili büyük hassasiyet göstermekte ve güvenilir görmediği anne veya babayı dahi vasî olarak atamamaktadır. Hayatta kalan anne veya baba vasî olarak atansa bile herhangi bir şüphede amca, dayı, hala hatta bölgenin önde gelen güvenilir şahsiyetlerinden birini nâzır tayin ederek denetiminin yapılmasını sağlamaktadır. Usulsüzlüğü, ilgisizliği tespit edilen vasî veya nâzır tespit edildiğinde duruma el konulup gerekli değişimler yapılmaktadır.

Aile yapısında bahsedilmeye değer konulardan biri çökeşliliğidir. Elde edilen verilere bakıldığında Antalya’da çökeşliliğin yaygın olmadığı görülmektedir. Ayrıca Gayrimüslim kayıtlarının bolluğu, Antalya’da Müslüman-Gayrimüslim arasındaki yaşam standartları, aile yapıları ve birçok hususta bilgi edinmemize olanak sağlamaktadır. Ev, ev eşyaları ve giyim-kuşam alanlarındaki çeşitlilik de göze çarpmaktadır. Özellikle giyim-kuşam alanına bakıldığında ayrı bir çalışma konusu olabilecek zenginlikle karşılaşılmaktadır.

Bahsi geçen yer adları, görevliler ve gerekli görülen diğer alanlarda ele aldığımız dönemi kapsayan Ayten Silsüpür (AŞS. 14 / 1865-66) ve Erdal Taşbaş’ın (AŞS. 15 / 1866-67) üzerinde çalıştığı şer‘iyye sicil defterlerine başvurularak eksikler giderilmeye çalışılmıştır. Bu yönüyle şer‘iyye sicilleri bir bütünün parçaları gibidir. 1 adet defter her ne kadar ayrıntılı bilgiler içerse de bazı noktalarda eksik kalabilmektedir. İncelediğimiz döneme ait iki adet şer‘iyye sicilinin yüksek lisans tezi olarak hazırlanması da bize bu noktada önemli avantajlar sağlamıştır.

Tüm bunların yanı sıra ele alınan defterin tarihiyle örtüşen ve yüksek lisans tezi olarak hazırlanan Antalya, Isparta, Antakya, Kastamonu, Urfa ve Siverek’e ait şer‘iyye sicilleri sayesinde fiyatlar konusunda birtakım çıkarımlar yapılabilmektedir.

Hayvan, ev eşyaları (mutfak, yatak ve oturma odası) ve giyim kuşam eşyalarında en düşük ve en yüksek fiyatlara bakıldığında Isparta, Antakya, Kastamonu, Urfa ve Siverek’te de tıpkı Antalya’da olduğu gibi oldukça fazla fiyat farklarının olduğu görülmektedir. Bu duruma sebep olan ana sebep; genellikle farklı kalite ve niteliklere sahip olmalarıdır. Ancak Antalya örneğinde (93 No’lu defterde) olduğu gibi diğer illerde de özellik olarak birebir aynı olan hayvan ve eşyaların fiyatları arasında (en düşük, en yüksek ve ortalama fiyatlarda) farklarının olduğu tespit edilmiştir.

Hayvanların ortalama fiyatları:

Merkepte Kastamonu, inekte Antakya ve Kastamonu, kısırak ve tayda Urfa ve Siverek diğer bölgelere göre daha yüksek fiyatlara sahiptir.

Antalya; merkepte Antakya, Urfa ve Siverek, öküz ve inekte Kastamonu, bârgîrde Isparta, Urfa ve Siverek, tayda Isparta, koyunda Isparta ve Kastamonu, keçide ise Isparta, Antakya, Urfa ve Siverek ile daha yakın fiyata sahiptir.

Mutfakta kullanılan eşyaların ortalama fiyatları:

Tavada Kastamonu, kazanda Antalya ve Antakya, sinide Antalya, leğende Isparta, sahandada Antalya ve Isparta, tepside ise Antalya ortalama fiyat konusunda diğerlerine nazaran daha yüksektir.

Antalya; tencerede Isparta, Urfa ve Siverek, tavada Urfa ve Siverek, kazanda ve leğende Antakya, sahandada ise Isparta ile daha yakın ortalama fiyata sahiptir.

Yatak odasında kullanılan eşyalar ve fiyatları:

Yorganda Antakya, yastıkta Isparta ve Antakya, sandıkta ise Antalya ve Kastamonu ortalama fiyat konusunda diğerler bölgelere nazaran biraz daha yüksektir.

Antalya; yorganda Antakya, yastıkta Kastamonu, Urfa ve Siverek, bohçada Antakya ile daha yakın ortalama fiyata sahiptir.

Oturma odasında kullanılan eşya fiyatları:

Minderde Isparta, şamdanda ise Antakya diğer bölgelere nazaran daha yüksek ortalama fiyata sahiptir.

Antalya; kilimde Isparta, minderde Kastamonu, şamdanda ise Antakya hariç diğer bölgelerle daha yakın ortalama fiyata sahiptir.

Giyim-kuşam fiyatları:

Feste Antakya, entârîde Antalya, kürkte Isparta, şalvarda Kastamonu, yüzükte ise Antalya diğer bölgelere nazaran daha yüksek ortalama fiyata sahiptir.

Antalya; feste Urfa ve Siverek, entârîde Isparta, kürkte Kastamonu, şalvarda Urfa ve Siverek, küpe de ise Isparta ile daha yakın ortalama fiyata sahiptir.

KAYNAKÇA

Arşiv Belgeleri

- BOA., DH.TMIK.S., Defter/Hüküm no: 28-78
 BOA., MŞH.ŞSC.d. AŞS. 93 (Ana kaynak)
 BOA., MŞH.ŞSC.d. AŞS. AŞS. 11
 BOA., MŞH.ŞSC.d. AŞS. AŞS. 16

Kitaplar

- Akdağ, M. (1995). *Türk Halkının Dirlik ve Düzenlik Kavgası “Celalî İsyanları”*. Cem Yayınevi, İstanbul.
- Akgündüz, A. (1988). *Şer‘iyye Sicilleri: Mahiyeti, Toplu Kataloğu ve Seçme Hükümler C. 1*. Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı. İstanbul.
- Akıncıoğlu, M. C. (1998). *Antalya “Solimkent” Tarihi*. Ece Ajans, Antalya.
- Akyüz, Y. (2016). *Türk Eğitim Tarihi*. Pegem Akademi. Ankara.
- Aydın, M. A. (2019). *Türk Hukuk Tarihi*. Beta, İstanbul.
- Başgelen, Nezih. (1998). *Bir Zamanlar Antalya*. Kentbank Yayınları, İstanbul.
- Baykara, T. (1988). *Anadolu’nun Tarihî Coğrafyasına Giriş I: Anadolu’nun İdarî Taksimatı*. Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yayınları, Ankara.
- Beaufort, F. (2002). *Karamanya*, (Çev. A. Neyzi ve D. Türker). Suna-İnan Kıraç Akdeniz Medeniyetleri Araştırma Enstitüsü, Antalya.
- Birinci Köy ve Ziraat Kalkınma Kongresi (1938). *Türk Ziraat Tarihine Bir Bakış*. Devlet Basımevi, İstanbul.
- Bozkurt, G. (1989). *Alman – İngiliz Belgelerinin ve Siyasî Gelişmelerin Işığında Gayrimüslim Osmanlı Vatandaşlarının Hukukî Durumu (1839-1914)*. TTK Basımevi, Ankara.
- Cin, H. (1978). *Osmanlı Toprak Düzeni ve Bu Düzenin Bozulması*. Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara.
- Cin, H. Ve Akgündüz, A. (1990). *Türk-İslam Hukuk Tarihi C. 1*, Timaş Yayınları, İstanbul.
- Çadırcı, M. (1991). *Tanzimat Döneminde Anadolu Kentleri’nin Sosyal ve Ekonomik Yapıları*. TTK Basımevi, Ankara.
- Çimrin, H. (2007). *Bir Zamanlar Antalya C. 1*. ATSO, Antalya.
- Danieloğlu, D. E. “Antalyalı” (2010). *1850 Yılında Yapılan Bir Pamphylia Seyahati*. (Çev. A. Ozil). Suna – İnan Kıraç Akdeniz Medeniyetleri Araştırma Enstitüsü, Antalya.

- Davison, R. H. (1997). *Osmanlı İmparatorluğu'nda Reform: 1856-1876 C. 2.* (Çev. O. Akınhay). Papirüs Yayınevi, İstanbul.
- Divitçioğlu, S. (2010). *Asya Üretim Tarzı ve Osmanlı Toplumu: Marksist Üretim Tarzı Kavramı.* Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul.
- Doğru, H. (1995): *XVIII. Yüzyıla Kadar Osmanlı Kentlerinin Sosyal ve Ekonomik Görüntüsü.* Anadolu Üniversitesi Yayınları, Eskişehir.
- Dörtlük, K. ve Boyraz, R. (2008). *Gezginlerin Gözüyle Antalya.* Suna – İnan Kırac Akdeniz Medeniyetleri Araştırma Enstitüsü, Antalya.
- Ekinci, E. B. (2004). *Osmanlı Mahkemeleri: Tanzimat ve Sonrası.* Arı Sanat, İstanbul.
- Ekinci, E. B. (2017). *Osmanlı Hukuku: Adalet ve Mülk.* Arı Sanat Yayınevi, İstanbul.
- Ercan, Y. (2001). *Osmanlı Yönetiminde Gayrimüslimler: Kurulustan Tanzimat'a Kadar Sosyal, Ekonomik ve Hukuki Durumları.* Turhan Kitabevi, Ankara.
- Ercan, Y. (2007). *Rumlar ve Diğer Müslüman Olmayan Topuluklar: Toplu Eserler: II.* Turhan Kitabevi, Ankara.
- Erten, S. F. (1997). *Antalya Livası Tarihi.* (hızl. A. Tekin), Altınportakal Kültür ve Sanat Vakfı Yayınları, Antalya.
- Faroqhi, S. (2008). *19. Yüzyıl Başlarında Antalya'da Sosyal Hayat.* Antalya Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları, Antalya.
- Faroqhi, S. (2008). *Osmanlı Dünyasında Üretmek, Pazarlamak, Yaşamak.* (Çev. G. Ç. Güven ve Ö. Türesay). YKY, İstanbul.
- Feyzioğlu, H. S. (2010). *Tanzimat Döneminde Kadılık Kurumu ve Şer'i Mahkemelerde Düzenlemeler.* Kitabevi, İstanbul.
- Genç, M. (2014). *Osmanlı İmparatorluğu'nda Devlet ve Ekonomi.* Ötüken Neşriyat, İstanbul.
- Görgünay, N. (2008). *Geleneksel Türk Giyim Tarihi (Milâttan Önce Binyıllardan Günümüze Kadar).* Sergi Yayınevi, İzmir.
- Gülensoy, B. (2003). *Türkiye Giyim-Kuşam ve Süslenme Sözlüğü -Etimolojik ve Açıklamalı- (Kuşamlar-Giyimler-Başta Giyilenler/Baş Bağlama-Ayağa Giyilenler – Takılar – Saç, Sakal Şekilleri).* Motif Vakfı Yayınları, İstanbul.
- Halaçoğlu, Y. (1991). *XIV-XVII. Yüzyıllarda Osmanlılarda Devlet Teşkilâtı ve Sosyal Yapı.* TTK Basımevi, Ankara.
- Hatalmış, A. (2012). *İslam Toplumunda Kölelik ve Cariyelik.* Araştırma Yayınları, Ankara.
- İnalcık, H. (1995). *Osmanlı İmparatorluğu Klâsik Çağ (1300-1600).* (Çev. R. Sezer). YKY, İstanbul.

- Karal, E. Z. (2007). *Osmanlı Tarihi: Islahat Fermanı Devri (1856-1861, C. VI. (8. bs.)*. TTK Basımevi, Ankara.
- Karal, E. Z. (2007). *Osmanlı Tarihi: Nizam-ı Cedi ve Tanzimat Devirleri (1789-1856, C. V. (8. bs.)*. TTK Basımevi, Ankara.
- Kazıcı, Z. (2017). *Osmanlı'da Toplum Yapısı*. Kayıhan Yayınları, İstanbul.
- Kılıç, Ü. (2012). "İlmiye Teşkilatı". T. Gündüz (Ed.), *Osmanlı Teşkilat Tarihi El Kitabı*. Grafiker Yayınları, Ankara, 273-315.
- Kütükoğlu, M. S. (2020). *Osmanlı'nın Sosyo-Kültürel ve İktisâdî Yapısı*. TTK Basımevi, Ankara.
- Lewis, B. (2006). *Ortadoğu'da Irk ve Kölelik*. Truva Yayınları, İstanbul.
- Naskali, E. G. (2017). *Mutfak Gereçleri Kitabı*. Kitabevi, İstanbul.
- Ortaylı, İ. (2000). *Osmanlı İmparatorluğu'nda İktisadî ve Sosyal Değişim: Makaleler I*. Turhan Kitabevi, Ankara.
- Ortaylı, İ. (2008). *Türkiye Teşkilât ve İdare Tarihi*. Cedit Neşriyat, Ankara.
- Ortaylı, İ. (2020a). *Hukuk ve İdare Adamı Olarak Osmanlı Devleti'nde Kadı*. Kronik, İstanbul.
- Ortaylı, İ. (2020b). *Osmanlı Toplumunda Aile*. Kronik Kitap, İstanbul.
- Özdemir, B. (2010). *Osmanlı Devleti Dış Borçları*. T.C. Maliye Bakanlığı Strateji Geliştirme Başkanlığı, Ankara.
- Öztürk, S. (1995). *Askeri Kassama Ait Onyendinci Asır İstanbul Tereke Defterleri (Sosyo-Ekonomik Tahlil)*. OSAV, İstanbul.
- Pamuk, Ş. (1990). *100 Soruda Osmanlı-Türkiye İktisadî Tarihi: 1500-1914*. Gerçek Yayınevi, İstanbul.
- Pamuk, Ş. (2007). *Osmanlı-Türkiye İktisadî Tarihi: 1500-1914*. İletişim Yayınları, İstanbul.
- Pamuk, Ş. (2018). *Osmanlı İmparatorluğu'nda Paranın Tarihi*. Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul.
- Pınar, İ. (1998). *Alman Gezginlerin Gözüyle 19. Yüzyıl Anadolu Şehirleri: Manisa, Edirne, Kütahya, Ankara, İstanbul, Trabzon, Antalya, Diyarbakır, Konya, İzmir*. Akademi Kitabevi, İzmir.
- Pîrî Reis (1973). *Kitâb'ı Bahriyye: Denizcilik Kitabı: C. 2. (hızl. Y. Senemoğlu)*. Tercüman Gazetesi 1001 Temel Eser, İstanbul.
- Quataert, D. (2004). *Osmanlı İmparatorluğu: 1700 – 1922. (Çev. A. Berktaş)*. İletişim Yayınları, İstanbul.
- Texier, C. (2002). *Küçük Asya: Tarihi ve Arkeolojisi C. 3. (Çev. A. Suat)*. Enformasyona ve Dokümantasyon Hizmetleri Vakfı, Ankara.

- Tez, Z. (2009). *Tekstil ve Giyim Kuşamın Kültürel Tarihi*. Doruk Yayınevi, İstanbul.
- Toledano, E. R. (1994). *Osmanlı Köle Ticareti 1840-1890*. (Çev. Y. H. Erdem). Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul.
- Turan, Ş. (2014). *Türk Kültür Tarihi: Türk Kültüründen Türkiye Kültürüne ve Evrenselliğe*. Bilgi Yayınevi, Ankara.
- Uzunçarşılı, İ. H. (1969). *Anadolu Beylikleri ve Akkoyunlu, Karakoyunlu Devletleri*. TTK Basımevi, Ankara.
- Uzunçarşılı, İ. H. (1988a). *Osmanlı Tarihi: C. 1*. (5. bs.). TTK Basımevi, Ankara.
- Uzunçarşılı, İ. H. (1988b). *Osmanlı Devleti Teşkilâtından Kapukulu Ocakları II: Cebeci, Topçu, Top Arabacıları, Humbaracı, Lâğımcı Ocakları ve Kapukulu Suvarileri*. TTK Basımevi, Ankara.
- Uzunçarşılı, İ. H. (2014). *Osmanlı Devletinin İlmiye Teşkilâtı*. TTK Basımevi, Ankara.
- Ünal, M. A. (1997). *Osmanlı Müesseseleri Tarihi*. Fakülte Kitabevi, Isparta.
- Ünal, M. A. (2012). *Osmanlı Sosyal ve Ekonomik Tarihi*. Paradigma Yayıncılık, İstanbul.
- Yılmaz, L. (2002). *Antalya (16. Yüzyılın Sonuna Kadar)*. TTK Basımevi, Ankara.

Kitap Bölümü

- Armağan, A. (2020). “XVI. Yüzyılda Teke Sancağı’nda Yerleşim Merkezleri: Şehirler ve Nüfus Durumları”. Koçakoğlu, B. ve Çakılcı, D. (Ed.). *Antalya Kitabı 3*. Palet Yayınları, Konya, 43-62.
- Aydın, M. A. (1992). “Osmanlılarda Aile Hukukunun Tarihî Tekamülü”. *Sosyo-Kültürel Değişme Sürecinde Türk Ailesi*. C. II, Ankara, 434-455.
- Aydın, M. A. (1994). “Osmanlı’da Hukuk”. E. İhsanoğlu (Ed.). *İslam Tarihi*. Sanat ve Kültür Araştırma Merkezi (IRCICA), İstanbul, 375-438.
- Aydın, Ö. (2012). “Antalya Kadın ve Erkek Giyim Kuşamı”. *Dünden Bugüne Antalya C. 2*. Antalya Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Yayınları, Antalya, 392-409.
- Çadırcı, M. (1999). “Tanzimat”. G. Eren., vd. (Ed). *Osmanlı: Teşkilât C. 6*. Yeni Türkiye Yayınları, Ankara, 183-198.
- Demir, A. (2012). “Osmanlı Hukuku ve Adliye Teşkilatı”. T. Gündüz (Ed.), *Osmanlı Teşkilat Tarihi El Kitabı*. Grafiker Yayınları, Ankara, 343-396.
- Demirel, Ö. Tuş, M. Gürbüz, A. (1992). “Osmanlı Anadolu Ailesinde Ev, Eşya ve Giyim-Kuşam (XVI-XIX Yüzyıllar)”. *Sosyo-Kültürel Değişme Sürecinde Türk Ailesi C. 2*, Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu. Ankara, 703-755.

- Dinç, G. (2020). “XIX. Yüzyıl Antalya’sında Yeni Bir Mahallenin Doğuşu: Rağbetiye Mahallesi”. Koçakoğlu, B. ve Çakılcı, D. (Ed.). *Antalya Kitabı 3*. Palet Yayınları, Konya, 99-105.
- Erdem, Y. H. (2018). “Tanzimat Döneminde Kölelik”. H. İnalcık ve M. Seyitdanlıoğlu (Yayına Hazırlayanlar). *Tanzimat: Değişim Sürecinde Osmanlı İmparatorluğu*. Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul, 625-664.
- Ergenç, Ö. (1980). “Osmanlı Şehrinde Esnaf Örgütlerinin Fizik Yapıya Etkileri”. Okyar, O. ve İnalcık, H. (Ed.). *Türkiye’nin Sosyal ve Ekonomik Tarihi (1071 – 1920)*. “Birinci Uluslararası Türkiye’nin Sosyal ve Ekonomik Tarihi Kongresi” Tebliğleri Kitabı. 11 – 13 Temmuz 1977. Meteksan Limited Şirketi, Ankara, 103-109.
- Fendoğlu, H. T. (1999). “Osmanlı’da Kadılık Kurumu ve Yargının Bağımsızlığı”. G. Eren., vd. (Ed.). *Osmanlı: Teşkilât C. 6*. Yeni Türkiye Yayınları, Ankara, 453-469.
- Göyünç, N. (1999). “Osmanlı Devleti’nde Taşra Teşkilâtı (Tanzimat’a Kadar)”. G. Eren., vd. (Ed.). *Osmanlı: Teşkilât C. 6*. Yeni Türkiye Yayınları, Ankara, 77-88.
- Güran, T. (1999) “Tarım Politikası (1839-1919)”. G. Eren, (Ed.). *Osmanlı: Teşkilât C. 3*. Yeni Türkiye Yayınları, Ankara, 305-311.
- İlgürel, M. (1999). “Osmanlı Devleti’nde Ateşli Silâhlar”. G. Eren., vd. (Ed.). *Osmanlı: Teşkilât C. 6*. Yeni Türkiye Yayınları, Ankara, 605-611.
- Karaca, B. (2021). “XV. ve XVI. Yüzyıllarda Antalya Şehrinin Sosyal, Kültürel ve Ekonomik Durumu”. Koçakoğlu, B. ve Çakılcı, D. (Ed.). *Antalya Kitabı 4*. Palet Yayınları, Konya, 15-34.
- Kütükoğlu, M. S. (1994). “Osmanlı İktisadî Yapısı”. E. İhsanoğlu (Ed.). *Osmanlı Devleti ve Medeniyeti Tarihi C. 1*. İslâm Tarih, Sanat ve Kültür Araştırma Merkezi (IRCICA), İstanbul, 513-650.
- Quataert, D. (2006). “19. Yüzyıla Genel Bakış: Islahatlar Devri 1812-1914”. H. İnalcık ve D. Quataert (Ed.). *Osmanlı İmparatorluğu’nun Ekonomik ve Sosyal Tarihi C. 2: 1600-1914*. Eren Yayıncılık, İstanbul, 885-1052.
- Sarı, C. (2012). “Antalya’nın Genel Coğrafya Özellikleri”. *Dünden Bugüne Antalya I. Cilt*. Antalya Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Yayınları, Antalya, 45-62.
- Savaş, S. (1992). “Fetva ve Şer’iye Sicillerine Göre Ailenin Teşekkülü ve Dağılması”. *Sosyo-Kültürel Değişme Sürecinde Türk Ailesi C. II*, Ankara, 504-547.
- Tızlak, F. (2010). Türk Hâkimiyetinde Teke Yöresinin Sosyal Tarihi (XX. Yüzyıla Kadar). *Dünden Bugüne Antalya C. 1*. Antalya Valiliği İl ve Turizm Müdürlüğü Yayınları, Antalya, 153-163.

- Tızlak, F. (2018). “Antalya’da Bir Ayan Ailesi: Hacı Osman Hanedanı”. Koçakoğlu, B. vd. (Ed.). *Antalya Kitabı 1*. Palet Yayınları, Konya, 96-105.
- Tızlak, F. (2019). “Antalya’nın Anadolu Selçukluları Tarafından Fethedilmesi”. Sustam, D. vd. (Ed.). *Antalya Kitabı 2*. Palet Yayınları, Konya, 19-34.
- Tunç, S. (2018). “XIX. Yüzyılın Sonlarında Bir Fransız Seyyahın Antalya Notları”. Koçakoğlu, B. vd. (Ed.). *Antalya Kitabı 1*. Palet Yayınları, Konya, 183-196.
- Ünal, M. A. (1999). “Osmanlı Devleti’nde Merkezî Otorite ve Taşra Teşkilâtı”. G. Eren., vd. (Ed.). *Osmanlı: Teşkilât C. 6*. Yeni Türkiye Yayınları, Ankara, 111-122.
- Yılmaz, H. (2018). “Osmanlıda Nakîbü’l-Eşrafîlik Kurumu ve Eyâlet-i Rum’da Seyyitler Defteri”. *IV. Uluslararası Alevilik ve Bektaşilik Sempozyumu Bildiriler Kitabı*. 18-20 Ekim 2018, C. 2. Ankara, 725-737.

Süreli Yayınlar

- Akgündüz, A. (2009). “İslam Hukukunun Osmanlı Devletinde Tatbiki: Şer’iye Mahkemeleri ve Şer’iye Sicilleri”. *İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi*, 14: 13-48.
- Akyıldız, Y. Ve Abay, A. R. (2017). “Vakıf Müessesesinin Gelişimi ve Mahiyeti Tarihsel Bir Değerlendirme”. *Yalova Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(15): 141-157.
- Akyılmaz, B. (1999). “Osmanlı Devleti’nde Merkezden Yönetimin Taşra İdaresi”. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1(4): 127-156.
- Arık, F. Ş. (1997). “Osmanlılarda Kadılık Müessesesi”. *OTAM*, 8: 1-72.
- Armağan, A. L. (2005). “XVI. Yüzyılda Antalya”. *Tarih Araştırmaları Dergisi*, 24(38): 93-111.
- Atalar, M. (1980). “Şer’iye Mahkemelerine Dair Kısa Bir Tarihçe”. *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi İslam İlimleri Enstitüsü Dergisi*, (4): 303-328.
- Aydoğdu, O. ve Tuncer, A. (2018). “Tanzimat Sürecinin Dönüştürücü Etkisi ve Mahalle Muhtarlarının Kurulması”. *Journal of Political Administrative and Local Studies*, 1(1): 87-112.
- Barkan, Ö. L. (1966). “Edirne Askerî Kassamı’na Âit Tereke Defterleri (1545-1659)”. *Belgeler*, 3(5-6): 1-479.
- Barkan, Ö. L. (1970). “XVI. Asrın İkinci Yarısında Türkiye’de Fiyat Hareketleri”. *Belleten*, 34(136): 557-607.
- Bayarslan, H. (2017). “Osmanlı Devleti’nde Köleleştirme ve Azat Etme Yöntemleri”. *Ulakbilge Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(10): 439-452.
- Çadırcı, M. (1963). “Anadolu’da Redif Askeri Teşkilâtının Kuruluşu”. *Tarih Araştırmaları Dergisi*, 8(14): 63-75.

- Çadırcı, M. (1970). “Türkiye’de Muhtarlık Teşkilâtının Kurulması Üzerine Bir İnceleme”. *Belleten*, 34(135): 409-420.
- Çadırcı, M. (1989). “Türkiye’de Kaza Yönetimi (1840-1876)”. *Belleten*, 53(206): 237-258.
- Dayar, E. (2020). “Osmanlı İmparatorluğu’nun Son Dönemlerinde Antalya Kaleiçi ve Çevresi”. *METU JFA*, 37(2): 59-84.
- Dinç, G. (2005b). “Şer’iyye Sicillerine Göre XIX. Yüzyıl Ortalarında Antalya’da Ailenin Sosyo-Ekonomik Durumu”. *OTAM*, 17(17): 1-19.
- Dinç, G. (2019). “Antalya Buğdayı İstanbul Fırınlarda: XIX Yüzyıl Başlarında İstanbul’un Buğday İhtiyacının Karşılmasında Antalya’nın Önemi”. *Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, (65): 289-301.
- Doğan, K. C. (2019). “Osmanlı Devleti Klasik Çağında Kadılık Kurumu ve Fonksiyonları”. *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, 6(4): 34-40.
- Doğan, O. (2019). “Tanzimat Sonrası Osmanlı Mahkemelerinde Görev Yapan Yardımcı Adliye Çalışanları”. *Adalet Dergisi*, 1-2(62-63): 531-555.
- Durgun, H. (2022). “Antalya’da Evlilik ve Boşanma (1918-1919). *Genel Türk Tarihi Araştırmaları Dergisi*, 4(7): 283-316.
- Ekinci, E. B. (2005). “Osmanlı Devleti’nde Mahkemeler ve Kadılık Müessesesi Literatürü”. *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, 3(5): 417-439.
- Ercan, Y. (1983). “Türkiye’de XV. Ve XVI. Yüzyıllarda Gayrimüslimlerin Hukuki, İctimai ve İktisadi Durumu”. *Belleten*, 47(188): 1119-1150.
- Ercoşkun, T. (2012). “Osmanlı Devleti’nde Muhtarlık Kurumunun İşleyişine İlişkin Düzenlemeler ve Gözlemler”. *Bilig*, 60: 131-154.
- Erçin, A. (2015). “Osmanlı Devleti’nde Kadı ve Şer’i Mahkemeler”. *Bartın Üniversitesi Çeşm-i Cihan: Tarih Kültür ve Sanat Araştırmaları E-Dergisi*, 2(1): 15-23.
- Evcı, Tevfik. (2021). “Osmanlı Tarihi Yazımında Nüfus Defterlerinin Yeri: 1831 Tarihli Teke Livasına Bağlı Elmalı Kazası Nüfus Defteri Örneği”. *Karadeniz Uluslararası Bilimsel Dergisi*, 1(49): 205-225.
- Feyzioğlu, H. S. Ve Kılıç, S. (2005). “Tanzimat Arifesinde Kadılık-Naiplik Kurumu”. *Tarih Araştırmaları Dergisi*, 24(38): 31-53.
- Gedikli, F. (2005). “Osmanlı Hukuk Tarihi Kaynağı Olarak Şer’iyye Sicilleri”. *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, 3(5): 187-213
- Gençoğlu, M. (2011). “1864 ve 1871 Vilâyet Nizamnamelerine Göre Osmanlı taşra İdaresinde Yeniden Yapılanma”. *Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2(1): 29-50.

- Gönüllü A. R. (2008). “Antalya’da Salgın Hastalıklar (1894-1922)”. *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*, 24(71): 445-486.
- Güler, Ü. (2017). “17. Ve 18. Yüzyıl Kıbrıs Şer’i Mahkemeleri ve Şer’iyye Sicillerine Bir Bakış”. *Batman Üniversitesi İslami İlimler Hakemli Dergisi*, 1(2): 136-149.
- İnalcık, H. (2001-02). “Osmanlı Para ve Ekonomi Tarihine Toplu Bir Bakış”. *Doğu Batı Düşünce Dergisi*, 4(17): 9-36.
- Karataş, İ. (2007). Bursa Şer’iyye Sicilleri Işığında Osmanlı Devleti’nde Köleliğe Bir Bakış. *İstem*, 5(9): 135-162.
- Kavuncu, M. (1999). “Osmanlılarda Aile ve Kadın”. *Dinî Araştırmalar*. 2(4): 143-168.
- Kayar, B. (2020). “Osmanlı Yargı Teşkilatında Naib”. *YBHD*, 1: 189-234.
- Koç, Y. (2020). “Osmanlı Taşrasının Gezginici Gruplarından Gurbet Taifesi Üzerine Bazı Notlar (16.-17. Yüzyıllar)”. *Tarih Araştırmaları Dergisi*, 39(67), 263-288.
- Köktaş, A. M. (2016). “Osmanlı İmparatorluğu’nda Piyasa Düzenlemeleri: 1500-1700 İstanbul Kadı Sicillerinde Narh Uygulamaları”. *Niğde Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 9(2): 219-242.
- Ortaylı, İ. (1975). “Osmanlı Kadısı: Tarihi Temeli ve Yargı Görevi”. *Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, 30(1): 117-128.
- Özcan, T. (2006). “Osmanlı Toplumunda Yetimlerin Himayesi ve Eytâm Sandıkları”. *AÜİFD*, 0(14): 103-121.
- Özcoşar, İ. (2003). “Osmanlı Devleti’nde Gayrimüslimlerin Hukuki Durumu ve Millet Sistemi”. *Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 7: 124-139.
- Özdemir, R. (1992). “Osmanlı Döneminde Antalya’nın Fizikî ve Demografik Yapısı (1800-1867)”. *Tarih İncelemeleri Dergisi*, 7(1): 133-166.
- Özen, M. E. (1982). “Türkçe’de Kumaş Adları”. *Tarih Dergisi*, 33: 291-340.
- Öztürk, M. (1991). “Osmanlı Dönemi Fiyat Politikası ve Fiyatların Tahlili”. *Belleten*, 55(212): 87-100.
- Öztürk, S. (1997). “Osmanlı İlmiye Teşkilâtında Kassamlık Müessesesi”. *İÜ Edebiyat Fakültesi Tarih Enstitüsü Dergisi*, “Prof. Dr. Münir Aktepe’ye Armağan Özel Sayısı”, 15: 393-429.
- Sönmez, A. (2006). “Zaptiye Teşkilatı’nın Düzenlenmesi (1840-1869). *Tarih Araştırmaları Dergisi*, 25(39): 199-219.
- Sütcü, M. S. (2017). “Osmanlı Devleti’nde Müftülük Kurumu: Anadolu Müftüleri”. *Tarih Okulu Dergisi (TOD)*, 10(32): 459-536.

- Şentop, M. (2006). “Tanzimat’tan Önceki Dönemde Osmanlı Mahkemelerinin Görev ve Yetkisi”. *Türk Hukuk Tarihi Araştırmaları Dergisi*, (1): 87-105.
- Tabakoğlu, A. (1987). “Osmanlı Ekonomisinde Fiyat Denetimi”. *İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Mecmuası*, 43(1-4): 111-150.
- Taş, H. (2008). “Osmanlı Kadı Mahkemesindeki “Şühûdü’l-Hâl” Nasıl Değerlendirilebilir?”. *Bilig*, 44: 25-44.
- Torun, S. F. (2017). “Son Dönemde Osmanlı İmparatorluğu’nun İdari Taksimatı”. *TİDSAD*, 4(14), 85-110.
- Yağcı, Z. G. ve Akkaya, M. (2017). “Güney-Kuzey Köle Ticaretinde Antalya Limanı”. *Turkish Studies*, 12(26): 115-130.
- Yazıcı, N. (2007). “Osmanlılarda Yetimlerin Korunması Üzerine Bazı Değerlendirmeler”. *AÜİFD*, 48(1): 1-46.
- Yetkin, A. (2013). “Osmanlı Devleti’nde Hukuk Devletinin Gelişim Süreci”. *Uluslararası Sosyal Araştırma Dergisi*, 6(24): 380-413.
- Yiğit, İ. ve Yakar, M. (2021). “Tarihi Bir Kaynak Olarak XIX. Yüzyıl Nüfus Defterlerindeki Yabancıyân Kayıtlarının Göç Araştırmalarındaki Yeri: Isparta ve Çevre Kazalar Örneği”. *Ege Coğrafya Dergisi*, 30(2): 247-263.

Ansiklopedi Maddesi

- Ahışhalı, R. (2020). “Muhzır”. *TDV İslâm Ansiklopedisi*. TDV İslâm Araştırmaları Merkezi, Ankara, 31: 85-86.
- Akyıldız, A. (2007). “Para”. *TDV İslâm Ansiklopedisi*. TDV İslâm Araştırmaları Merkezi, İstanbul, 34: 163-166.
- Akyıldız, A. (2009). “Sened-i İttifak”. *TDV İslâm Ansiklopedisi*. TDV İslâm Araştırmaları Merkezi, İstanbul, 36: 512-514.
- Akyıldız, A. (2010). “Şer‘iyye ve Evkaf Vekâleti”. *TDV İslâm Ansiklopedisi*. TDV İslâm Araştırmaları Merkezi, İstanbul, 39: 7-8.
- Akyıldız, A. (2020). “Muhtar”. *TDV İslâm Ansiklopedisi*. TDV İslâm Araştırmaları Merkezi, Ankara, 31: 51-53.
- Atar, F. (2001). “Kadı”. *TDV İslâm Ansiklopedisi*. TDV İslâm Araştırmaları Merkezi, İstanbul, 24: 66-69.
- Aydın, M. A. (1989). “Aile”. *TDV İslâm Ansiklopedisi*. TDV İslâm Araştırmaları Merkezi, İstanbul, 2: 196-200.
- Aydın, M. A. ve Hamîdullah, M. (2002). “Köle”, *TDV İslâm Ansiklopedisi*. TDV İslâm Araştırmaları Merkezi, Ankara, 26: 237-246.

- Aykut, Ş. N. (2002). “Osmanlı Sikkeleri”. H. C. Güzel., vd. (Ed.). *Türkler*. C. 10. Yeni Türkiye Yayınları, Ankara, 1528-1561.
- Baykara, T. (2002). “Kaza”. *TDV İslâm Ansiklopedisi*. TDV İslâm Araştırmaları Merkezi, Ankara, 25: 119-120.
- Buzpınar, Ş. T. (2006). “Nakîbüleşraf”. *TDV İslâm Ansiklopedisi*. TDV İslâm Araştırmaları Merkezi, İstanbul, 32: 322-324.
- Çanlı, M. (2002). “Eytam İdaresi ve Sandıkları (1851-1926)”. *Türkler*. C. 14. Yeni Türkiye Yayınları, Ankara, 57-73.
- Çelik, Ş. (2011). “Teke-ili”. *TDV İslâm Ansiklopedisi*. TDV İslâm Araştırmaları Merkezi, İstanbul, 40: 344-347.
- Çelik, Yüksel, “Serasker”. *TDV İslâm Ansiklopedisi*. TDV İslâm Araştırmaları Merkezi, 36: İstanbul, 547-549.
- Emecen, F. (1991). “Antalya”. *TDV İslâm Ansiklopedisi*. TDV İslâm Araştırmaları Merkezi, İstanbul, 3: 232-236.
- Erkal, M. (1992). “Beytül-mâl”. *TDV İslâm Ansiklopedisi*. TDV İslâm Araştırmaları Merkezi, İstanbul, 24: 90-94.
- Fayda, M. (2013). “Zimmî”, *TDV İslâm Ansiklopedisi*. TDV İslâm Araştırmaları Merkezi, Ankara, 44: 428-434.
- Günay, H. M. (2012). “Vakıf”. *TDV İslâm Ansiklopedisi*. TDV İslâm Araştırmaları Merkezi, İstanbul, 42: 475-479.
- Halaçoğlu, Y. (2002). “Klasik Dönemde Osmanlı Devlet Teşkilatı”. *Türkler*. C. 9. Yeni Türkiye Yayınları, Ankara, 1462-1548.
- İpşirli, M. (2020). “Müderris: Osmanlılarda”. *TDV İslâm Ansiklopedisi*. TDV İslâm Araştırmaları Merkezi, Ankara, 31: 467-468.
- Küçük, C. (1993). “Cerîde Nezâreti”. *TDV İslâm Ansiklopedisi*. TDV İslâm Araştırmaları Merkezi, İstanbul, 7: 409-410.
- Kütükoğlu, M. S. (1998). “Hayriye Tüccarı”. *TDV İslâm Ansiklopedisi*. TDV İslâm Araştırmaları Merkezi, İstanbul, 17: 64-65.
- Ortaylı, İ. (2001). “Kadı: Osmanlı Devleti’nde Kadı”. *TDV İslâm Ansiklopedisi*. TDV İslâm Araştırmaları Merkezi, İstanbul, 24: 69-73.
- Önkal, A. ve Bozkurt, N. (1993). “Cami”. *TDV İslâm Ansiklopedisi*. TDV İslâm Araştırmaları Merkezi, Ankara, 7: 46-56.
- Özbaşı, T. (2002). “Geleneksel Türk Takıları”. *Türkler*. C. 7. Yeni Türkiye Yayınları, Ankara, 785-799.

- Özcan, A. (2001). “Kapıkulu”. *TDV İslâm Ansiklopedisi*. TDV İslâm Araştırmaları Merkezi, İstanbul, 24: 347-349.
- Özcan, A. (2007). “Redif”. *TDV İslâm Ansiklopedisi*. TDV İslâm Araştırmaları Merkezi, İstanbul, 34: 524-526.
- Özcan, A. (2013). “Zaptiye”. *TDV İslâm Ansiklopedisi*. TDV İslâm Araştırmaları Merkezi, İstanbul, 44: 128-130.
- Özcan, M. (1991). “Âyan”. *TDV İslâm Ansiklopedisi*. TDV İslâm Araştırmaları Merkezi, İstanbul, 4: 195-198.
- Özkaya, Y. (2002). “Kaymakam”. *TDV İslâm Ansiklopedisi*. TDV İslâm Araştırmaları Merkezi, Ankara, 25: 84-85.
- Öztürk, M. (2002a). “Genel Hatlarıyla Osmanlı Para Tarihi”. H. C. Güzel., vd. (Ed.). *Türkler*. Yeni Türkiye Yayınları, 10: Ankara, 1485-1527.
- Öztürk, N. (1995). “Evkâf-ı Hümâyûn Nezâreti”. *TDV İslâm Ansiklopedisi*. TDV İslâm Araştırmaları Merkezi, İstanbul, 11: 521-524.
- Öztürk, S. (2002b). “Osmanlı’da Çok Eşlilik”. H. C. Güzel., vd. (Ed.). *Türkler*. Yeni Türkiye Yayınları, Ankara, 10: 686-704.
- Sarıyıldız, G. (2001). “Karantina”. *TDV İslâm Ansiklopedisi*. TDV İslâm Araştırmaları Merkezi, İstanbul, 24: 463-465.
- Şahin, İ. (2006). “Nahiye”. *TDV İslâm Ansiklopedisi*. TDV İslâm Araştırmaları Merkezi, İstanbul, 32: 306-308.
- Şenel, Ş. (2002). “Osmanlılarda Ticaret Anlayışı ve Ticaret Teşkilatında Yeni Bir Yapılanma: Hayriye Tüccarı”. H. C. Güzel., vd. (Ed.). *Türkler*. Yeni Türkiye Yayınları, Ankara, 10: 1364-1379.
- Uğur, Y. (2010). “Şer‘iyye Sicilleri”. *TDV İslâm Ansiklopedisi*. TDV İslâm Araştırmaları Merkezi, İstanbul, 39: 8-11.
- Yağar, H. (2002). “Osmanlı Polis Teşkilatı ve Yenileşme Süreci”. *Türkler*. Yeni Türkiye Yayınları, Ankara, 13: 1137-1180.
- Yağcı, Z. G. (2018). “Osmanlı Devleti’nde Köle Kadınlar”. M. K. Kaya ve B. Yılmaz (Ed.), *Tanzimat Öncesi Osmanlı Toplumunda Cinsiyet, Mahremiyet ve Sosyal Hayat*. TDV Yayınları, Ankara, 207-222.
- Yediyıldız, B. (2012). “Vakıf: Tarih”. *TDV İslâm Ansiklopedisi*. TDV İslâm Araştırmaları Merkezi, İstanbul, 42: 475-486.

Tezler

- Aslantürk, O. (2010). *Tanzimat Dönemi Yargı Bürokrasisi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Trabzon.
- Ataş, İ. H. (2011). *438 Numaralı Siverek Şer'iyye Sicili'nin (H.1283-1284 / M.1866-1867) Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep.
- Atmaca, A. (2018). *206 Numaralı Urfa Şer'iyye Sicili'nin (H.1282-1287 / M.1865-1870) 187-366. Sayfaları Transkripsiyon ve Değerlendirmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Harran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Şanlıurfa.
- Bahçeci, G. (2014). *H. 1284 / M. 1867-1868 (35 Nolu) Antakya Şer'iyye Sicili (Transkripsiyon ve Değerlendirme)*. Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Hatay.
- Beden, A. (2004). *1854-1859 Tarihleri Arasında Antalya (8 No'lu Antalya Şer'iyye Sicilleri Defterine Göre)*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.
- Bircan, E. (2012). *49 No'lu Antalya Şer'iyye Sicili Defteri'nin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi 1315-1316 (M. 1897-1899)*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.
- Bolat, C. (2000). *Redif Askeri Teşkilâtı (1834-1876)*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Bozkurt, F. (2011). *Tereke Defterleri ve Osmanlı Maddî Kültüründe Değişim (1785-1875 İstanbul Örneği)*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.
- Çakar, Ü. (2019). *190 Numaralı Isparta Şer'iyye Siciline Göre Isparta'nın Sosyo-Ekonomik Durumu (H.1280-1282/M.1864-1866) ve Transkripsiyonu*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Isparta.
- Dayar, E. (2016). *Antalya'da Devlet ve Eşraf İlişkileri (1839-1908)*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.
- Dinç, G. (2005a). *9 No'lu Antalya Şer'iyye Sicili Defterine Göre 1853-1859 Yılları Arasında Antalya Şehrinin İdarî ve Sosyo-Ekonomik Durumu*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.
- Durhan, İ. (1999). *Yapısı ve İşleyişi İtibariyle Osmanlı Yargı Örgütü ve Tanzimat Dönemindeki Gelişmeler*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

- Esiroğlu, G. (2015). *H. 1283-1284 / M. 1866-1868 (34 Nolu) Antakya Şer'iyye Sicili (Transkripsiyon ve Değerlendirme)*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Hatay.
- Gayretli, M. (2008). *Tanzimat Sonrasında Cumhuriyet'e Kadar Olan Dönemde Kanunlaştırma Çalışmaları*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Göktaş, H. (2012). *191 Numaralı Isparta Şer'iyye Sicili (H. 1282-1823/M.1865-1867)'nin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Isparta.
- Horasanlı, A. A. (2016). *4595 Numaralı Kastamonu Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirmesi (H. 1279-1284/M. 1862-1868)*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kastamonu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kastamonu.
- Işık, A. (2013). *Meşihat Arşivi Belgeleri Işığında Seyyidler ve Nakîbü'l-Eşrâflık Müessesesi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Karaca, B. (1997). *XV ve XVI. Yüzyıllarda Teke Sancağı*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Samsun.
- Karstarlı, S. (2001). *İki Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili'nin Transkripsiyon ve Değerlendirmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırıkkale.
- Katrancı, Ö. Göven (2003). *Antalya'nın Üç No'lu Şer'iyye Sicil Defterinin Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırıkkale.
- Kaymak, M. (2013). *34 No'lu Antalya Şer'iye Sicil Defterinin Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.
- Kenanoğlu, M. M. (2001). *Osmanlı Devletinde Millet Sistemi ve Gayrimüslimlerin Hukuki Statüleri (1453-1856)*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Moğol, H. (1990). *Şer'iyye Sicillerine Göre XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Antalya*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.
- Özdemir, H. B. (2012). *XXVI Numaralı Antalya Şer'iye Sicil Defterinin Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi 1301-1302 (M. 1883-1885)*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.

- Özkan, E. (2017). *19. Yüzyılda Osmanlı Devlet'inin İdari Taksimatı (1839-1914)*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ.
- Özkaya, Y. (1977). *Osmanlı İmparatorluğu'nda Ayanlık (Doçentlik Tezi)*. A. Ü. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Yayınları, Ankara.
- Sak, İ. (1992). *Şer'ıye Sicillerine Göre Sosyal ve Ekonomik Hayatta Köleler (17. Ve 18. Yüzyıllar)*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- Silsüpür, A. (2011). *14 No'lu Antalya Şer'ıyye Sicili Defterine Göre 1865-1866 Yılları Arasında Antalya Şehrının İdarî ve Sosyo-Ekonomik Durumu*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.
- Tan, S. (2010). *17 No'lu Antalya Şer'ıyye Sicilinin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi 1297-1300 (M. 1879-1883)*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.
- Tanriseven, R. (2007). *12 No'lu Antalya Şer'ıyye Sicili Defterine Göre 1862-1864 Yılları Arasında Antalya Şehrının İdarî ve Sosyo-Ekonomik Durumu*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.
- Taşbaş, E. (2007). *15 No'lu Antalya Şer'ıyye Sicili Defterine Göre 1866-1867 Yılları Arasında Antalya Şehrının İdarî ve Sosyo-Ekonomik Durumu*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.
- Telli, H. (2018). *Osmanlı Dönemi Üsküp Vakıfları*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Torun, S. F. (2005). *Tanzimat'tan Meşrutiyet'e Türkiye'de Kaza Yönetimi (1842-1876)*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Yakan, İ. (2019). *209 Numaralı Urfa Şer'ıyye Sicili'nin Transkripsiyon ve Değerlendirmesi (H. 1294-1302/M. 1877-1885)*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Harran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Şanlıurfa.

Sözlükler

- Ayverdi, İ. (2010). *Misalli Büyük Türkçe Sözlük*. Kubbealtı Neşriyat, İstanbul.
- Çimrin, H. (2010). *Antalya Teke Yöresi Ağzı ve Deyimleri*. ATSO, Antalya.
- Devellioğlu, F. (2012). *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügat* (29. bs.). Aydın Kitabevi Yayınları, Ankara.
- Esmert, E. (2019). *Ansiklopedik Giyim-Kuşam ve Moda Sözlüğü*. Hayalperest Yayınevi, İstanbul.

- Koçu, R. E. (1967). *Türk Giyim, Kuşam ve Süslenme Sözlüğü*. Başnur Matbaası, Ankara.
- Mehmed Salâhî. (1322). *Kâmûs-ı Osmânî, Kısım-ı Râbî*. (1. bs.). Mahmud Bey Matba'ası, İstanbul.
- Pakalın, M. Z. (1993). *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü C. I-II-III*. Milli Eğitim Basımevi, İstanbul.
- Parlatır, İ. (2006). *Osmanlı Türkçesi Sözlüğü*. Yargı Yayınevi, Ankara.
- Sami, Ş. (2015). *Kâmûs-ı Türkî*. (4. bs.). İdeal Kültür Yayıncılık, İstanbul.
- Türk Dil Kurumu. (1983). *Yeni Tarama Sözlüğü*. Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.
- Türk Dil Kurumu. (1993). *Türkiye'de Halk Ağzından Derleme Sözlüğü C. I, II, III, IV, V, VI, VII, IX, X, XI, XII*. (2. bs.) Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.
- Çağbayır, Y. (2007). *Ötüken Türkçe Sözlük C. 2-3-4-5*. Ötüken Neşriyat, İstanbul.

Sempozyum ve Kongre Bildirileri

- Avcı, O. (1998). "Kültür Tarihi Kaynağı Olan Şer'iyeye Sicilleri'nin Türk Millî Arşivciliği'ne Katılması". *I. Millî Arşiv Şûrası: Tebliğler-Tartışmalar*. 20-21 Nisan 1998, Ankara, 195-208.
- Çadırcı, M. (1981). "Tanzimat Döneminde Osmanlı Ülke Yönetimi (1839-1876)". *IX. Türk Tarih Kongresi Ankara (21-25 Eylül 1981) C. II*. Ankara, 1153-1162.
- Dinç, G. (2018). "Antalya Redif Taburu'nun Kuruluşu ve İşleyişi". *XVIII. Türk Tarih Kongresi*. 1-5 Ekim 2018, Ankara, 191-212.
- Sönmez, A. (2007). "Osmanlı Devleti'nde İç Güvenliğin Dönüşümü: Zaptiye Teşkilatı'ndan Jandarma'ya". *Uluslararası Asya ve Kuzey Afrika Çalışmaları Kongresi ICNAS 38*. 10-15 Eylül 2007, Ankara, 2839-2854.
- Yılmazçelik, İ. (1998). "Şer'iyeye Sicillerinin Bir Merkezde Toplanması Üzerine Bazı Mülahazalar". *I. Millî Arşiv Şûrası: Tebliğler-Tartışmalar*. 20-21 Nisan 1998, Ankara, 159-173.

Dijital Kaynaklar

- <https://sozluk.gov.tr> (erişim tarihi 25.03.2023).
- <https://web.archive.org/web/20160808121454/https://www.apmex.com/education/numismatic/s/what-are-gold-doubloons> (erişim tarihi: 05.05.2023).

Sözlük Hazırlanırken Kullanılan Diğer Kaynaklar

- <https://www.luggat.com> (erişim tarihi: 15.05.2023)
- <https://www.osmanice.com> (erişim tarihi: 15.05.2023)
- <https://www.turkcesozlukler.com> (erişim tarihi: 15.05.2023)

<https://www.hukukmedeniyeti.org/nedir> (erişim tarihi: 15.05.2023)

<https://www.nedirnedemek.com> (erişim tarihi: 15.05.2023)

<https://trttelaffuz.com> (erişim tarihi: 15.05.2023)

Günay, R. (2012). “şer’iyye Sicillerinde Mülk Alışverişleri: Kullanılan Usul ve Dil”. *SDÜ Fen ve Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 27: 15-24.

Bardakoğlu, A. (1998). “Hidâne” *TDV İslâm Ansiklopedisi*. TDV İslâm Araştırmaları Merkezi, Ankara, 17: 467-471.

şık, Z. (2020). *Lügat-ı şer’î / şer’iyye Sicilleri Sözlüğü*. Konya. Baskı yapılmamış.

EKLER

EK-1. 93 Numaralı AŞS'den Örnek Belgeler

Alacak Verecek Davası:

Borcun Konusu: Asir oğlu Petro'nun borçlu, Yörükoğlu Mecnûn Yusuf'un alacaklı olduğu davada mahkemenin Mecnûn Yusuf'u haklı bulması.

م
مردمده عیدید که
مده بینة انصافیه محلاتند اسکندر جلایی محله سی اهایسند زیدون اوغلو مجنون زید
نسویه امورینه با جهت شرعی و حق منصوبه بی اولان معرفت الذات ام کلثوم ط
قدیم فکیل مثبت شرعیس دباغ علی او نباش اسم محمد نام کسند مجلس شرعیس زلفا انور
المالیه سی اهایسند زیدون اوغلو پیرو نام کسند بواجده سند مرقوم بترو مجنون مرقومده
مالند زیدون بیک او جید زیدون عذر شلوه کون المیش او ملقه شنی اولان مبلغ مزبور او
بیک او جید زیدون عذر شلوه کون المیش او ملقه شنی اولان مبلغ مزبور او
حالا طلب اید مردم دید عوا اید که مرقوم بترو جوا بند فی الواقع کون مجنون
مرقوم مالند زیدون یعنی اقرار کون شنی اولان مبلغ مزبور بدلا امر الوصل اولقا
ضه یورک اوغلی محمد اسندی یم اید مردم دید مقام دفعده اید اید بکی کلامی شرعی موجب
اولیب علی موجب اقراره مبلغ مزبور او بیک او جید زیدون عذر شلوه کون المیش او ملقه شنی
مرقوم کلامی مرقوم بترو یه نفهم و بالانیماس سند عاید بین اعلام اولندی الامر مله لمر
فی البدع الحادی عشره شریح محرم الحرام سنه ثلث و ثمانیه و ثانیه و الف

Kaynak: AŞS., 93, vrk. 3-a.

صورت امر نامه حضرت مشیت باهی

فصیلتو افند

مملکت محروسه شاهانه ده توطن ایدم قبائل مهاجره جو اگر ره سنده اسلمت
 مدیده بکریک تحت رقیبند نه قاله رقی اره صره نزع کجور ایلکده بولند یغنه بنا واسطه
 نیکیات و انما و قوجولم محله ده مالک ایلک مملوک بیدنده مکاتبه اصول مشر و عه سک
 اجواسیله اصلاح ذات البین اولمنه اغنا قلمی و برده بعض رویانه نظر مشرق
 صورتله اسکان ایدیلیم مهاجرین کجور دو لجه تحید و ارانه اولنم برله در بشقه محل اسکان
 قریب و جوارنده تراخت و عمارت خالی اراضی اچیره بولند یغنه اسرایه منتظم
 اولم روضی مهاجرینه اسبوا اراضی خالیه پاره پاره و بر قاج نوع و درجه اعتباریه
 می تارک و اعطای قلمی مقابلنده تحت رقیبند بولند نفوس ذکور و انانک موافقت
 و رضایه عتی و آزاد ایدیلیم رک حقلنده ساعرا حرار مهاجرین کبی معامله نشه
 و بویولده و بریلیم جک اراضیک شرف موقعیه کوره بر قاج نوع تقسیم اولیم جی
 مشدو ازاد ایدیلیم لازم کلام اسرا و فی حال و صفیلری اقتضایه طریف
 متعده و به منتظم ایدیلیم بدل عتی اولم اوزره ترک اولنم جی مملکت قیمت
 متعده و به موازنه به احتیاط قلمیه هم او مقوله اراضی معهود و آب و دهانه
 و مالکریک حشودی و رضایه بر جوق نفوس اسیره قید قیدند ازاد اید
 اولم یغنه شوم مطالعه نک اسباب اجرائیه و امکانبه سحایه هر طریقه تا ملایم
 اراضی خالیه اولم محله ده بوسو رتک روضی مهاجرین مکتوبه حسن تبلیغ
 و تقریریه موافقت صحیحله را استحصال ایدیلیم بیدیلیم تقدیر چه فعلیانه
 ابتدا اولنم سی و فقط بو معامله جریانه رضایه مشروط اولد یغنه
 مهاجر بیدیلیم هیچ بریلی حقد معامله جریه و قوه کتور لاسی و اجرات واقعه
 بیدیلیم باب عالی به اشعار و انهار ایدیلیم و اثباتی مرافعه و اثبات حریته مقدار
 اولم میوبه کند و له نیک متعلقات و قبیلله له نیک محل اسکان بیدیلیم و اواده
 اثبات مدعا به اقتدار لر بیدیلیم در میام ایدیه جک اولنم کلجه مهاجر نیک اسکان اولنم
 برله بر بیدیلیم بعد الماسفه اولم حسیله بوندی متوالیا مشوب اولد قلم ساجله
 کوند رتک صعوبت و مشکلائی استلزام ایلیم بکند مکتوبه اثبات حریت
 ایدیه جکری بیدیلیم ایلاندر اولور ایه او نوع نیک حال و کیفیتی یعنی صحیح
 حر اولوب اولد یعنی و نیک نه سی و قنخی شخصک مشوب و منوبه سی ایدیه قلم
 و سانه اقتضا ایدیلیم بالاطراف تحقیق اولنم رقی با مضطره بیدیلیم و اشعار اولنم
 صورت نیک و خواصول انجا و قلمی خصوصه مجلس دال و انجن مخصوص و کلایه
 بالاستبداد اولباید مشر قصد و روسو ج بیوریلیم اراده سینه جناب
 ملوکانه اوزرینه صورت حال اقتضا ایدیلیم محله ده مورین ملکیه سینه با امر نامه سی
 توصیه و اشعار قلمی بفرستی رأس ایالت و لواده بولند با بکله مورین شرع شریقه
 و خیر عمیا با تحریرات مجبی بیدیلیم اولنم اولمغله بعد ازین خصوصه مد کورکی بر منوال
 مشر و ج فعلیانه نیک میدانه اکتور لسی و اشوب و تحریراتک بر صورت نیک
 داخل ایالت و الویه بولند فضایل نواینه ارسال قلمی خصوصه سینه سینه و هم
 ایلک سبانه تر قیم شقه مجبی به ابتدا رقلند سینه سینه سینه

محمد بن محمد

EK- 2. Antalya'nın Değişik Bölgeler Arasındaki Konumu (Fiyatlar Bazında)

Hayvan Fiyatları

Tablo Ek-2. 1. 1864 – 1870 Yılları Arasında Bazı Bölgelere Ait Hayvan Fiyatları (En Düşük, En Yüksek ve Ortalama Fiyat)

	Antalya	Isparta	Antakya	Kastamonu	Urfa ve Siverek
Deve	300/2000 873	-	-	-	250/1200 633,5
Merkep	40/628 238,5	40/550 196,9	75/400 223	100/1.350 445,1	70/400 192,5 ¹¹⁶⁴
Öküz	50/1200 492,6	50/1.085 399,1	37,5/675 300,9	100/1.350 445,1	70/400 192,5 ¹¹⁶⁵
Tosun	100/500 276,8	75/450 295,1	-	-	-
İnek	170/3.000 420,8 ¹¹⁶⁶	110/650 122,2	60/400 208,75 ¹¹⁶⁷	95/250 185	57,5/200 113,5
Bârgîr	300/1.000 507,2 ¹¹⁶⁸	150/800 437	200/500 384,2	290/400 368	150/700 457,5
Kısrak	100/1.000 404,6	23,8/750 303	150/1500 642,7	-	250/2700 1.044
Tay	100/500 240,3 ¹¹⁶⁹	150/300 217,1	100/400 305	-	200/1070 671,6
Koyun	30/60 38,48	18,18/75 39,5	25/70 49,3	20/50 40,4	12/71 54,4
Keçi	17,8/40 30,78	30/33,3 32,5 ¹¹⁷⁰	12,5/50 34	20/55 41,1	10/66,6 27,1
Davar	24/46,6 31,25	12,7/64 31,74	-	-	-

Kaynaklar: AŞS. 93; Ataş, 2011; Atmaca, 2018; Bahçeci 2014; Çakar, 2019; Esiroğlu, 2015; Göktaş, 2012; Horasanlı, 2016; Silsüpür, 2011; Taşbaş, 2007.

¹¹⁶⁴ Ataş, 2011 hariç.

¹¹⁶⁵ Ataş, 2011 hariç.

¹¹⁶⁶ Taşbaş, 2007 hariç.

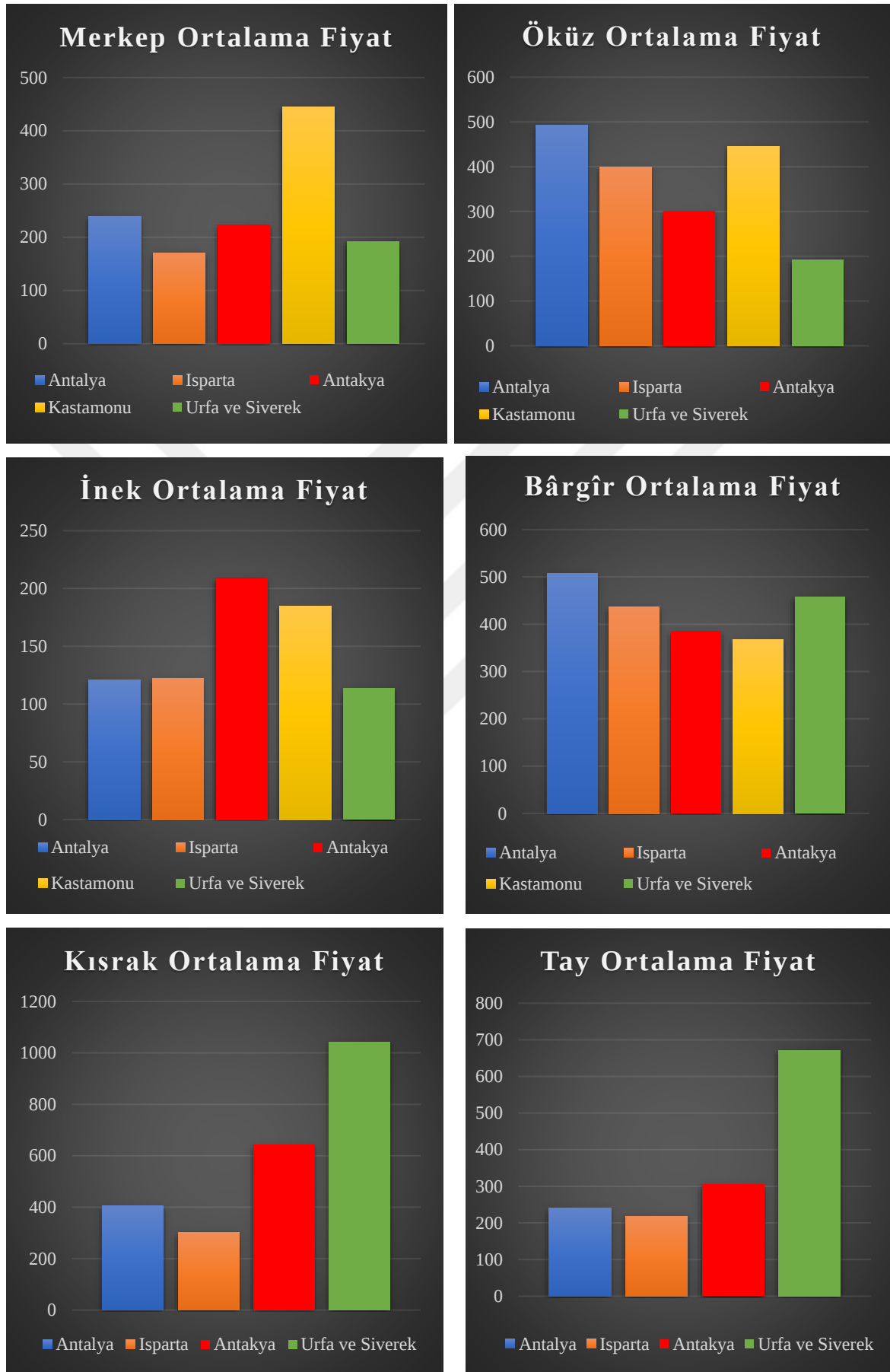
¹¹⁶⁷ Bahçeci 2014 hariç.

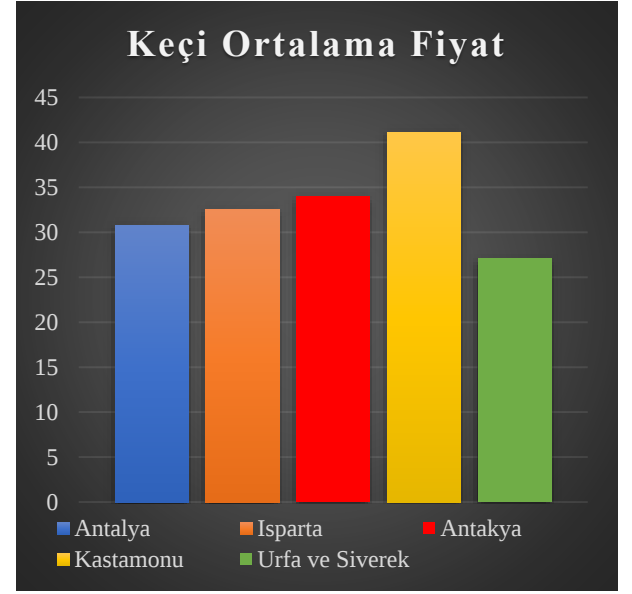
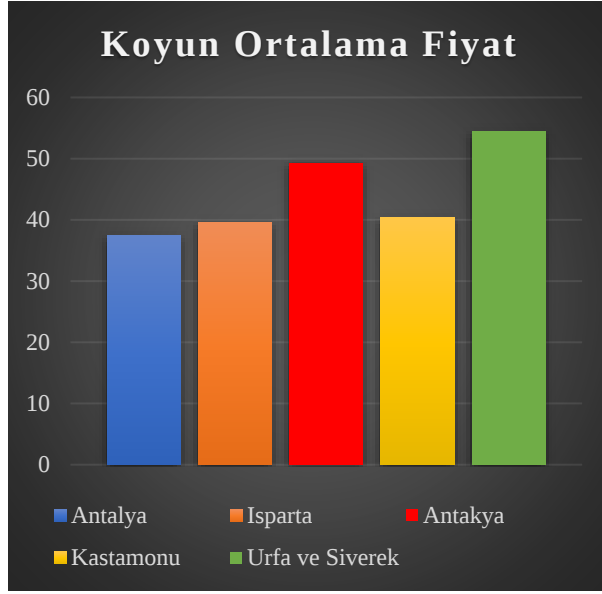
¹¹⁶⁸ Silsüpür, 2011; Taşbaş, 2007 hariç.

¹¹⁶⁹ Silsüpür, 2011 hariç.

¹¹⁷⁰ Göktaş, 2012 hariç

Grafik EK-2. 1. 1864 – 1870 Yılları Arasında Bazı Bölgelere Ait Ortalama Hayvan Fiyatları

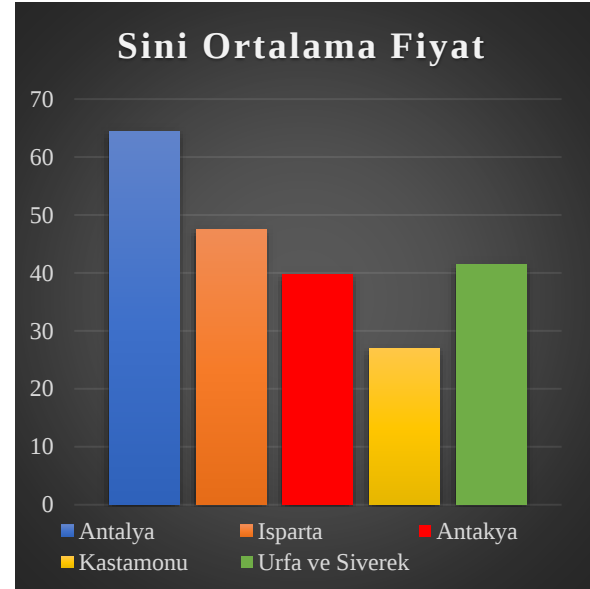
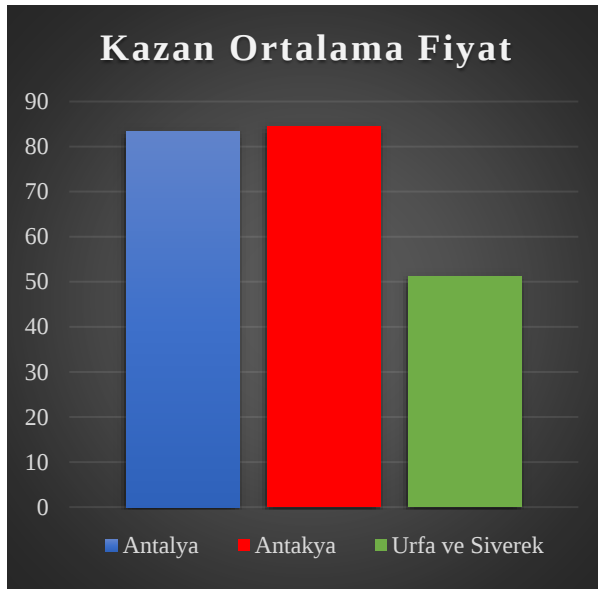
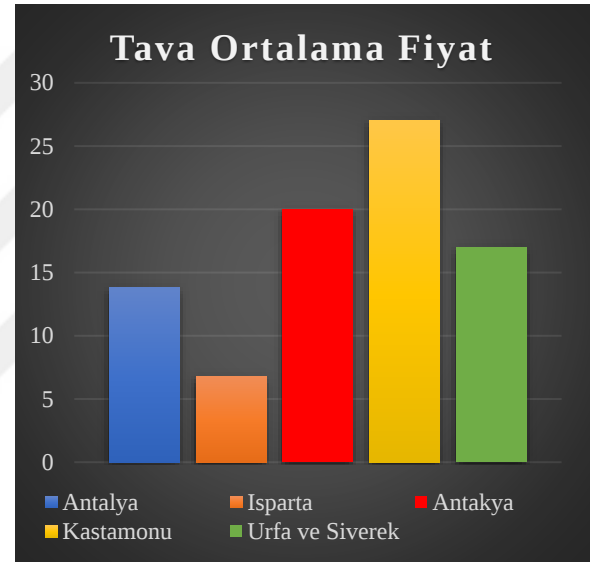
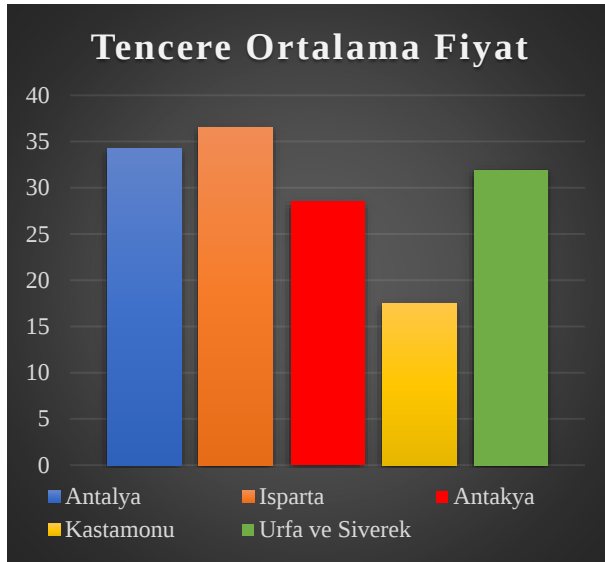
Mutfakta Kullanılan Eşyalar ve Fiyatları

Tablo Ek-2. 2. 1864 – 1870 Yılları Arasında Bazı Bölgelere Ait Mutfakta Kullanılan Eşyalar ve Fiyatları (En Düşük, En Yüksek ve Ortalama Fiyat)

	Antalya	Isparta	Antakya	Kastamonu	Urfa ve Siverek
Tencere	8/100 – 34,2	5,2/360 – 36,5	5/100 – 28,5	4/55 – 17,5	20/41 – 31,9 ¹¹⁷¹
Tava	3/50 – 13,8	2/20 – 6,8 ¹¹⁷²	2/206 – 20	6/72 – 27	5/60 – 17
Kazan	20/380 – 83,4	20/901 ¹¹⁷³	6/200 – 84,5	-	10/300 – 51,2
Sini	6,5/280 – 64,4	5/151,5 – 47,5	10/120 – 39,7	10/45 – 27	10/230 – 41,5
Leğen	4/150 – 40,9	20/69 – 49,8	5/50 – 37 ¹¹⁷⁴	-	7/150 – 31,7
Sahan	5/80 – 17,8	2/55 – 17,4	5/80 – 11,39	3/31 – 12,9	1,3/33 – 9,6
Tepsi	3/175 – 25	5/45,5 – 20	-	1/15 – 10,6	-

Kaynaklar: AŞS. 93; Ataş, 2011; Atmaca, 2018; Bahçeci 2014; Çakar, 2019; Esiroğlu, 2015; Göktaş, 2012; Horasanlı, 2016; Silsüpür, 2011; Taşbaş, 2007.

Grafik EK-2. 2. 1864 – 1870 Yılları Arasında Bazı Bölgelere Ait Ortalama Mutfak Eşya Fiyatları

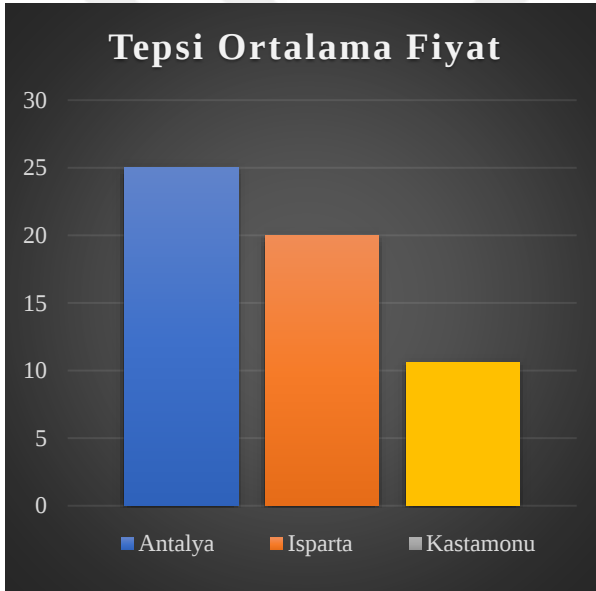
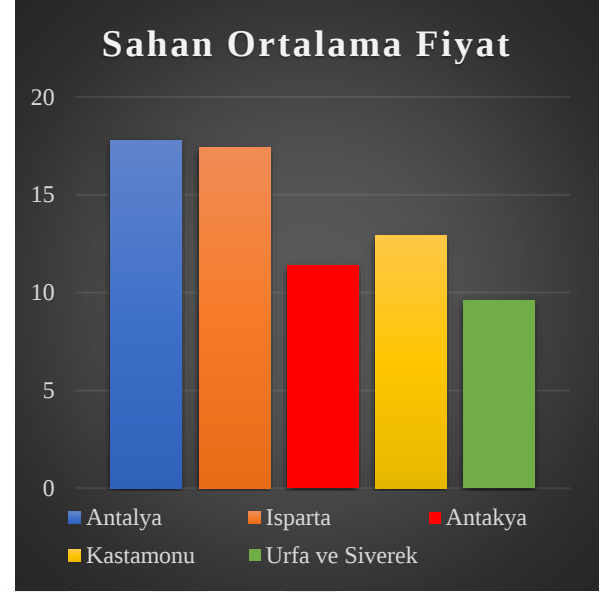
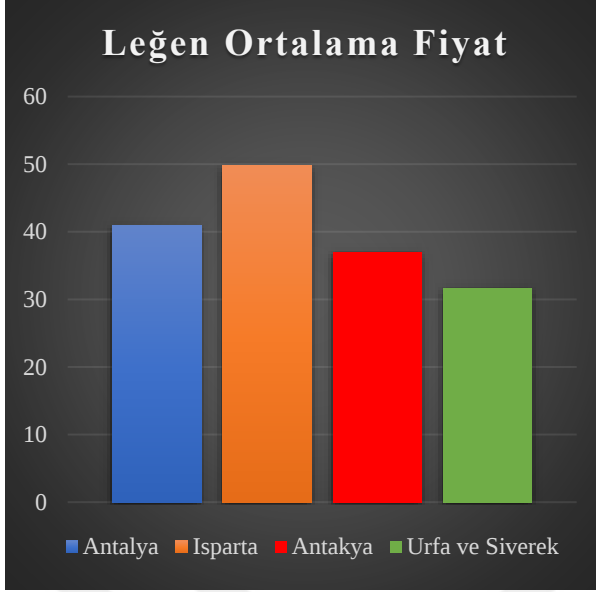

¹¹⁷¹ Urfa hariç.

¹¹⁷² 191 hariç.

¹¹⁷³ 190 hariç.

¹¹⁷⁴ 35 Hariç.

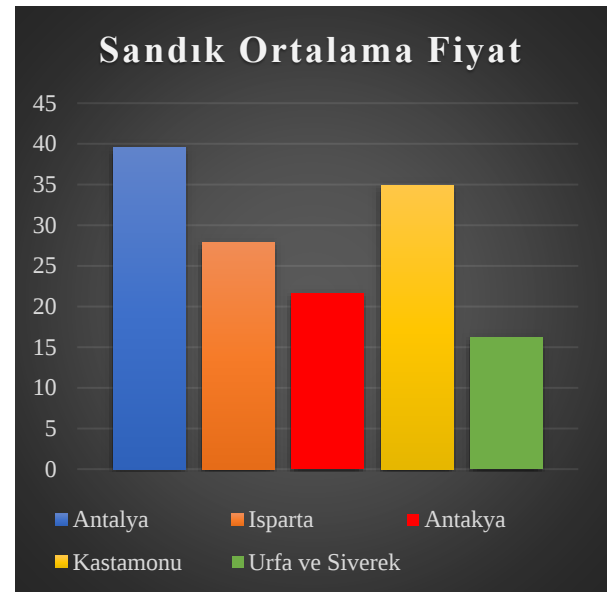
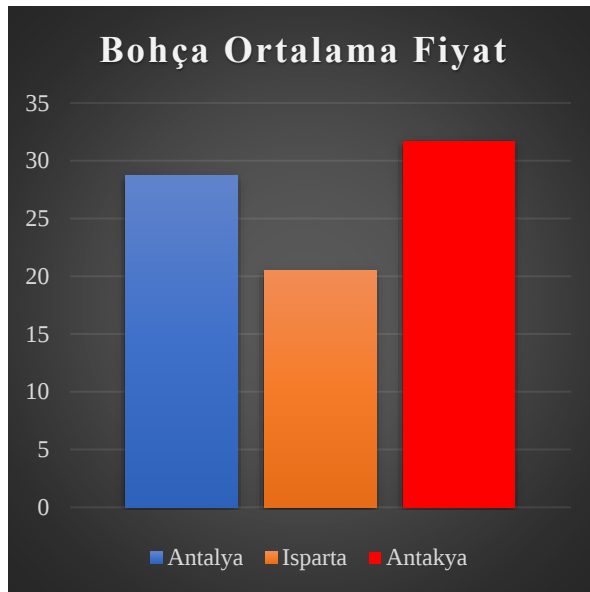
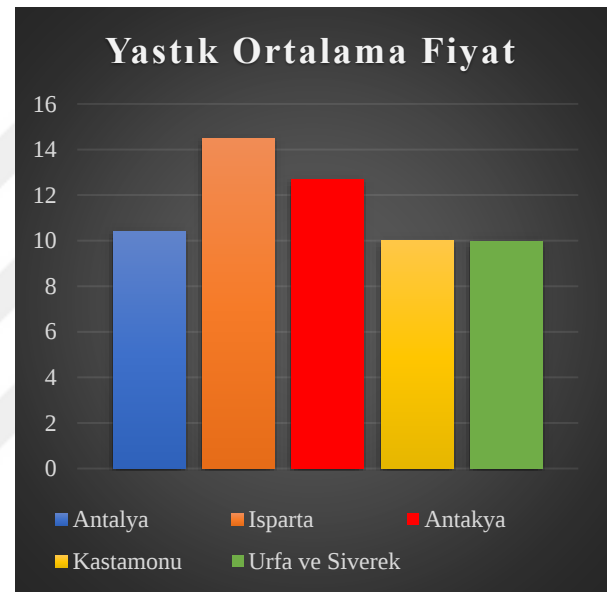
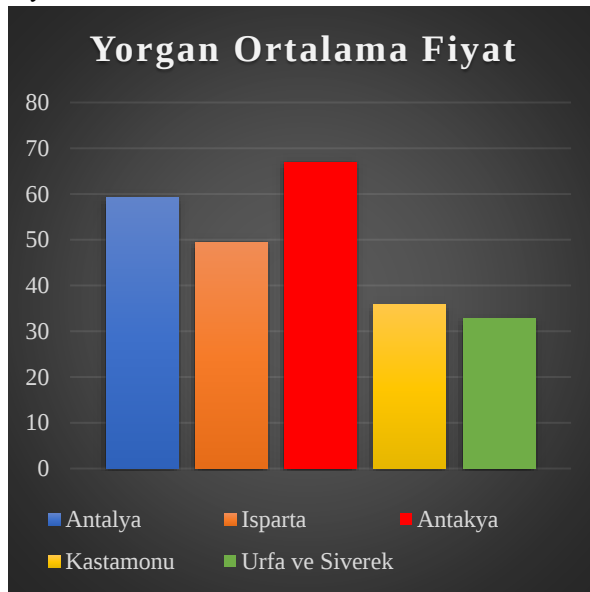
Yatak Odasında Kullanılan Eşyalar ve Fiyatları

Tablo Ek-2. 3. 1864 – 1870 Yılları Arasında Bazı Bölgelere Ait Yatak Odasında Kullanılan Eşyalar (En Düşük, En Yüksek ve Ortalama Fiyat)

	Antalya	Isparta	Antakya	Kastamonu	Urfa ve Siverek
Yorgan	3,5/250 – 59,2	11,5/450 – 49,5	14/281 – 67,1	6/125 – 35,75	6/75 – 32,8
Yastık	6/240 – 10,4	5/50 – 14,5	3/110 – 12,7	3,3/23 – 10	1,4/100 – 10
Bohça	5/80 – 28,7 ¹¹⁷⁵	2/120 – 20,5	3,8/300 – 31,7	-	-
Sandık	2/650 – 39,5	2/110 – 27,9	1/120 – 21,6	4/60 – 34,9	10/30 – 16,2

Kaynaklar: AŞS. 93; Ataş, 2011; Atmaca, 2018; Bahçeci 2014; Çakar, 2019; Esiroğlu, 2015; Göktaş, 2012; Horasanlı, 2016; Silsüpür, 2011; Taşbaşı, 2007.

Grafik EK-2. 3. 1864 – 1870 Yılları Arasında Bazı Bölgelere Ait Yatak Odasında Kullanılan Eşyalar ve Ortalama Fiyatları

¹¹⁷⁵ 14 Numaralı hariç.

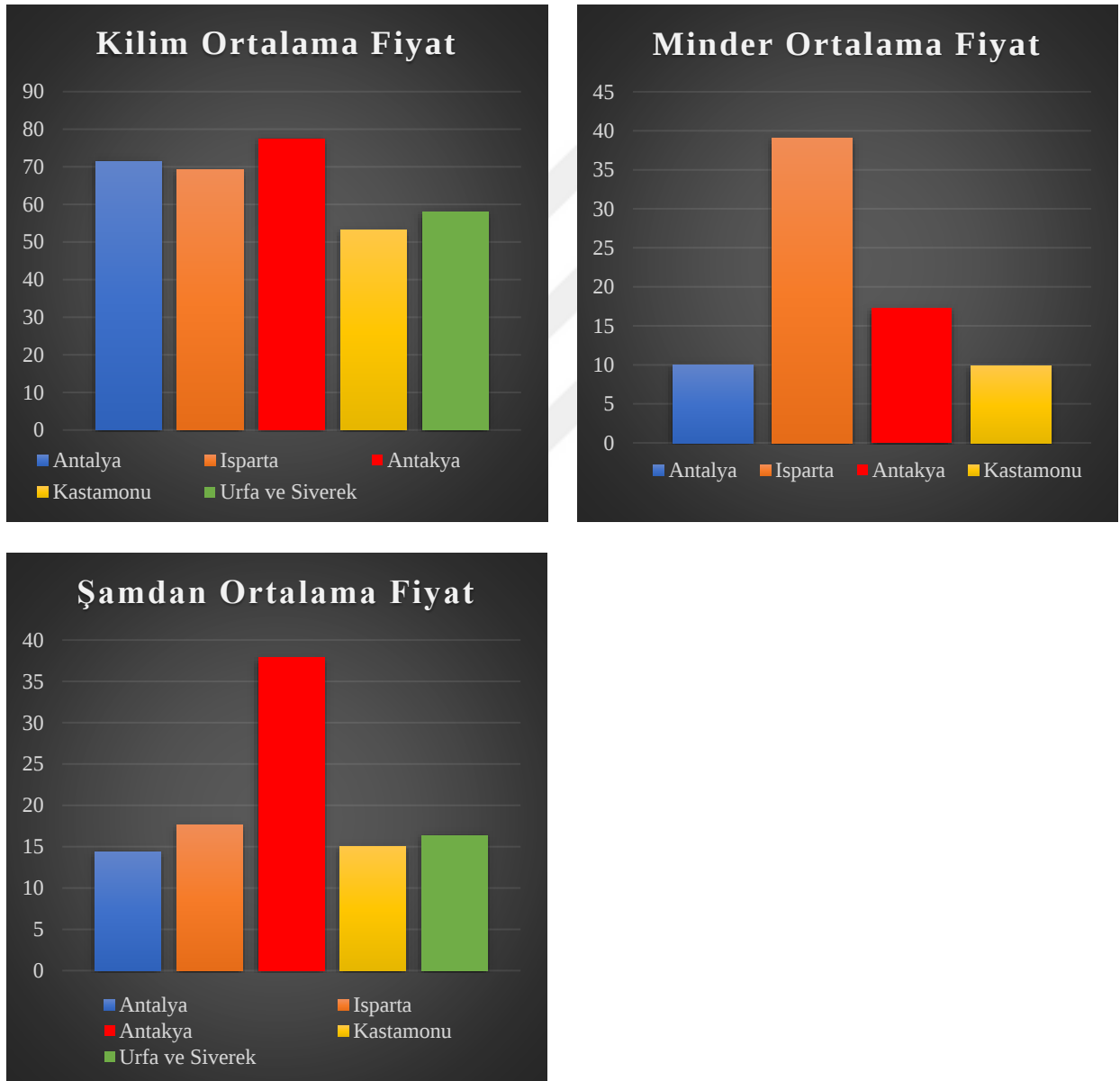
Oturma Odasında Kullanılan Eşyalar ve Fiyatları

Tablo Ek-2. 4. 1864 – 1870 Yılları Arasında Bazı Bölgelere Ait Oturma Odası Eşyaları (En Düşük, En Yüksek ve Ortalama Fiyat)

	Antalya	Isparta	Antakya	Kastamonu	Urfa ve Siverek
Kilim	6/450 – 71,5	5/225 – 69,3	20/240 – 77,5	2/150 – 53,2	10/250 – 58
Minder	1,5/70 – 10	6/125 – 39	2/50 – 17,25	5/17,5 – 9,84	-
Şamdan	5/40 – 14,4	2/60 – 17,6	10/92,5 – 37,9 ¹¹⁷⁶	5/30 – 15	4/80 – 16,4

Kaynaklar: AŞS. 93; Atas, 2011; Atmaca, 2018; Bahçeci 2014; Çakar, 2019; Esiroğlu, 2015; Göktaş, 2012; Horasanlı, 2016; Silsüpür, 2011; Taşbaşı, 2007.

Grafik EK-2. 4. 1864 – 1870 Yılları Arasında Bazı Bölgelere Ait Oturma Odası Eşyaları ve Ortalama Fiyatları

¹¹⁷⁶ 35 numaralı defter hariç.

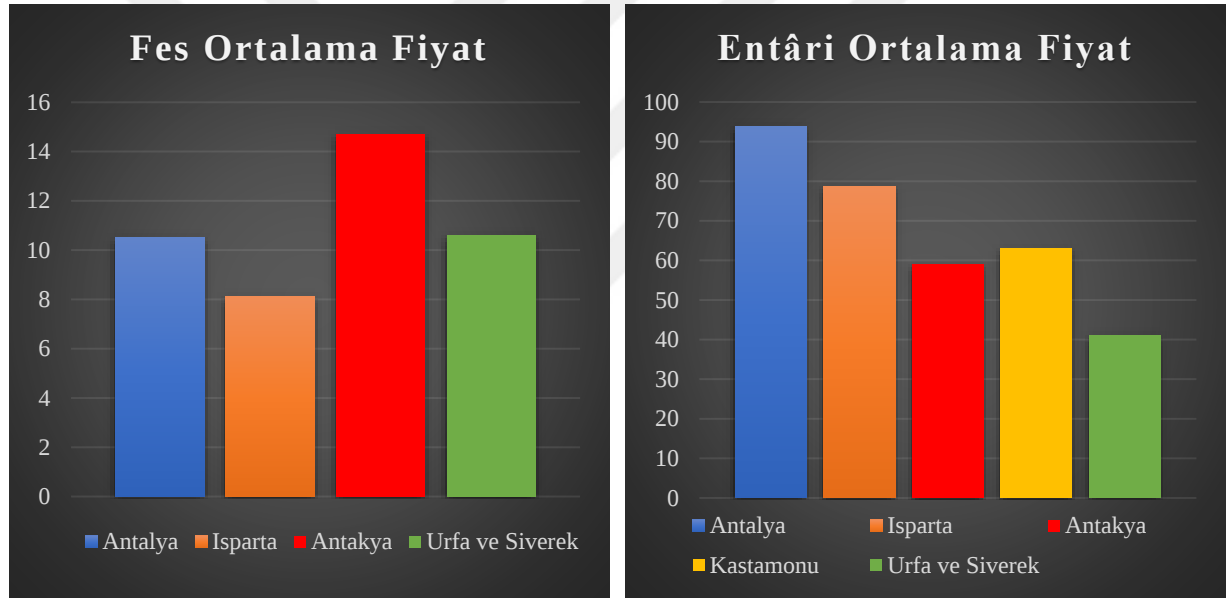
Giyim-Kuşam Eşyaları ve Fiyatları

Tablo Ek-2. 5. 1864 – 1870 Yılları Arasında Bazı Bölgelere Ait Giyim-Kuşam Eşyaları (En Düşük, En Yüksek ve Ortalama Fiyat)

	Antalya	Isparta	Antakya	Kastamonu	Urfa ve Siverek
Fes	2,5/100 – 10,5	6/20 – 8,1	4/36,5 – 14,7	-	4/30 – 10,6
Entari	2,5/600 – 93,7	10/720 – 78,7 ¹¹⁷⁷	7/500 – 59	5/200 – 63	10/120 – 41,1
Mintan	5/500 – 55,9 ¹¹⁷⁸	6/200 – 44,2 ¹¹⁷⁹	-	-	-
Kürk	5/500 – 77,5 ¹¹⁸⁰	5,5/600 – 147,9	-	10/250 – 73,3	10/190 – 46,6 ¹¹⁸¹
Şalvar	5/150 – 43	4/500 – 59,6	4,5/200 – 7,3 ¹¹⁸²	10/150 – 150	14,5/90 – 33,8 ¹¹⁸³
Yüzük	1,5/1.000 – 267,4 ¹¹⁸⁴	25/400 – 134,8	20/45 – 25 ¹¹⁸⁵	-	-
Küpe	20/200 – 108,3 ¹¹⁸⁶	20/200 – 06,6 ¹¹⁸⁷	2,5/270 – 35,2	-	5/145 – 44,2

Kaynaklar: AŞS. 93; Ataş, 2011; Atmaca, 2018; Bahçeci 2014; Çakar, 2019; Esiroğlu, 2015; Göktaş, 2012; Horasanlı, 2016; Silsüpür, 2011; Taşbaş, 2007.

Grafik EK-2. 5. 1864 – 1870 Yılları Arasında Bazı Bölgelere Ait Giyim-Kuşam Eşyaları ve Ortalama Fiyatları

¹¹⁷⁷ 191 No'lu defter hariç.

¹¹⁷⁸ 14 No'lu defter hariç.

¹¹⁷⁹ 191 No'lu defter hariç.

¹¹⁸⁰ 14 ve 15 No'lu defterler hariç.

¹¹⁸¹ Siverek hariç.

¹¹⁸² 35 No'lu defter hariç.

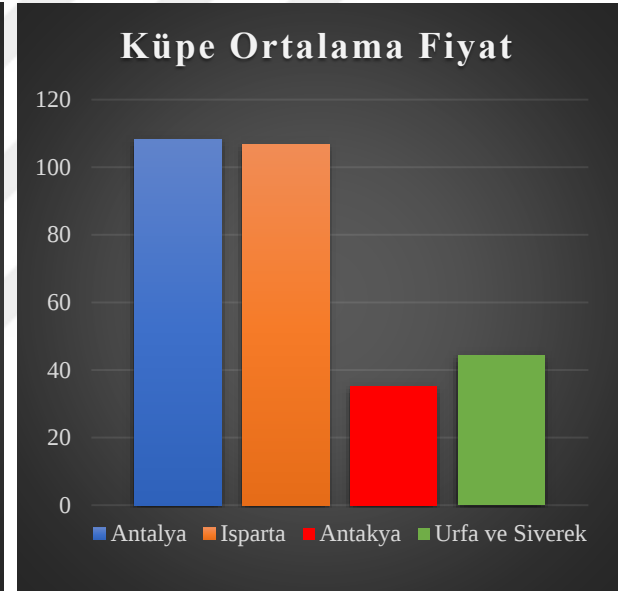
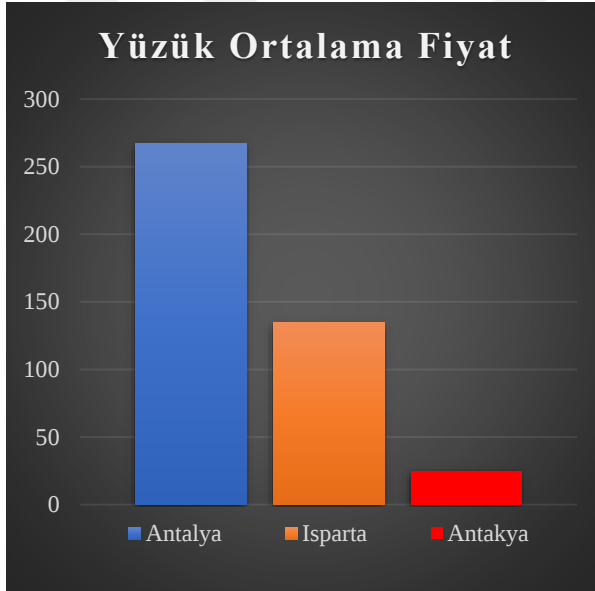
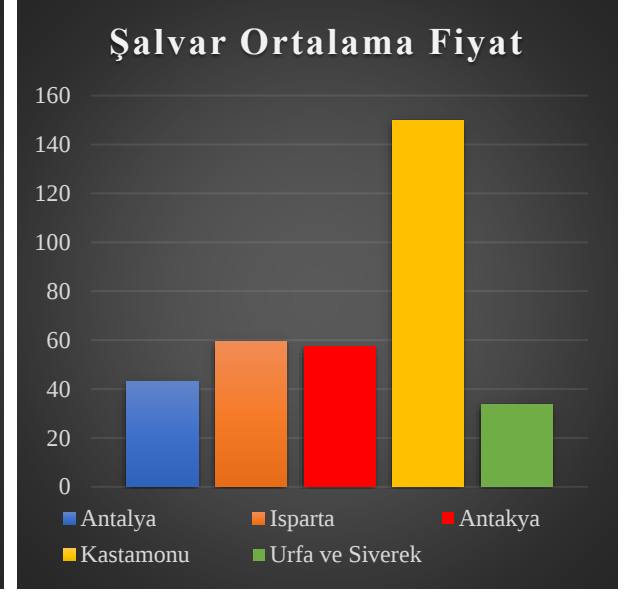
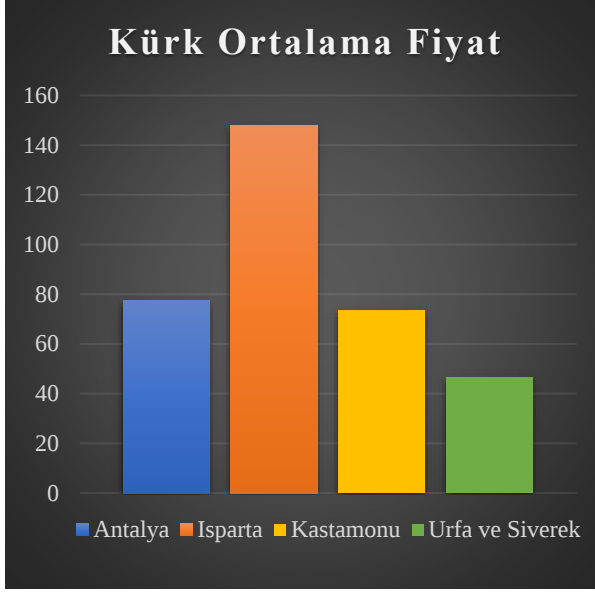
¹¹⁸³ Urfa hariç.

¹¹⁸⁴ 14 No'lu defter hariç.

¹¹⁸⁵ 35 No'lu defter hariç.

¹¹⁸⁶ 14 ve 15 No'lu hariç.

¹¹⁸⁷ 191 No'lu defter hariç.

TRANSKRİPSİYON

Sayfa [1]

Yâ Fettâh ve yâ Alîm ve yâ Ganî ve yâ Azîz ve yâ Kavî ve yâ Kadîr Bismillâhi'r-Rahmâni'r-rahîm elhamdü lillâhi Rabbi'l-âlemîn ve's-salâtü ve's-selâmu alâ-seyyidînâ Muhammed ve âlihî ve sahbihi ecma'in emmâ ba'd fihrist-i sicill-i müteyemmin ve mübârek İnşallahu te'âlâ fî zemen-i niyâbet el-Hâcc Mehmed el-Gavzî li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf min hicret-i min bâ'isü'l-feyz ve ayne'r-rahmetü sallallahü te'âlâ aleyhi ve sellem

Hüküm [1]

Medîne-i Antalya mahallâtından Çavuş Bağçesi Mahallesi sâkinlerinden Emine bint-i el-Hâcc Hüseyin nâm Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezbûre mahallâtından Kızılsaray Mahallesi sâkinelerinden Havva Ana nâm Hâtûn muvâcehesinde üzerinize şöyle da'vâ ve takrîr-i kelâm edüb benim li-eb er karındaşım dokuz yaşında Yusuf bin el-Hâcc Hüseyin-i sagîr benim nezdinde terbiye olunmakda ve benim ma'rifetimle mektebe gönderilüb ta'lîm-i Kur'ân olunmakda iken hâzıra-i merkûme Havva merkûm-ı sagîrin mücerred hâlidesiyim diyerek sagîr-i merkûmu benden alub âhar karyelere götürüb te'dîb ve terbiyemde ve ta'lîm-i Kur'ân'dan mahrûm etmek dâ'iyesinde olmağla su'âl olunub sagîr-i merkûmu alub götürüb karye-i mahallerde idâre etmekden men' olunmak hâlâ murâdımdır dediği udûl-i ricâl-i Müslimîn sikâtü'l-kelimâtın meclis-i şer'a ihbârlarıyla vâkı'a mutâbık olduğu lede's-şer'i'l-enver zâhir ve mütehakkık olmağın merkûme Havva sagîr-i merkûme müdâhale etmekden men' olundukda ol dahi sagîr-i merkûma müdâhale etmeyüb te'dîb ve terbiye ve ta'lîm-i Kur'ân olunmak üzere şehr-i mahallde hemşîresi medîne-i mezbûre Emine'nin yanında terk etmeği müte'ahhide olduğu gıbbe't-tasdîki's-şer'i mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmi't-tâsi' min şehr-i Muharremü'l-harâm li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 24 Mayıs 1866]

[Şühûdü'l-hâl]

Karahisarlı el-Hâcc Mehmed Ağa

Hamidli Osman Ağa

İbrahim Usta

Numan Hâfız

Ve gayruhum

Hüküm 2

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Medîne-i Antalya mahallâtından İskender Çelebi Mahallesi ahâlîsinden Yörükoğlu Mecnûn Yusuf'un tesviye-i umûruna bâ-hüccet-i şer'îyye vasî-i mansûbesi olan ma'rîfetü'z-zât Ümmügülsüm tarafından vekîl-i müsbet-i şer'îsi Debbâğ Ali Onbaşı ibn-i Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Elmalu kasabası ahâlîsinden Asir oğlu Petro nâm kimesne muvâcehesinde merkûm Petro mecnûn-ı merkûmun malından on bin üç yüz buçuk guruşluk gön almış olmağla semeni olan meblağ-ı mezbûr on bin üç yüz buçuk guruşu mü'ekkilem vasî-i merkûmeye teslim olunmak üzere merkûm Petro'dan hâlâ taleb ederim deyü da'vâ eyledikde merkûm Petro cevâbında fi'l-vâki' mezkûr gön mecnûn-ı merkûmun malından aldığını ikrâr lâkin semeni olan meblağ-ı mezbûru bilâ-emr'ül-vasî o el-kâdı Yörükoğlu Mehmed Efendi'ye edâ eyledim deyü makâm-ı def'de îrâd eylediği kelâmı şer'an müvecceh olmayub alâ-mûceb ikrâra meblağ-ı mezbûr on bin üç yüz buçuk guruş vasî-i merkûmeye şer'an lâzım geldiği merkûm Petro'ya tefehhüm ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu el-emr li-men-lehü'l-emrindir fi'l-yevmi'l-hâdî aşer min şehri Muharremü'l-harâm li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 26 Mayıs 1866]

Hüküm [3]

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Medîne-i Antalya mahallâtından İskender Çelebi Mahallesi ahâlîsinden Yörükoğlu Mecnûn Yusuf'un tesviye-i umûruna bâ-hüccet-i şer'îyye vasî-i mansûbesi olan ma'rîfetü'z-zât Ümmügülsüm tarafından vekîl-i müsbet-i şer'îsi Debbâğ Ali Onbaşı ibn-i Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezbûre mahallâtından Âhi Kızı Mahallesi sâkinlerinden ve Debbâğ esnâfından Halil Ağa ibn-i Osman nâm kimesne muvâcehesinde bundan akdem merkûm Halil Ağa mecnûn-ı merkûm Yusuf'un malından yedi bin üç yüz guruşluk gön almış olmağla semeni olan meblağ-ı mezbûr yedi bin üç yüz buçuk guruş mü'ekkilem vasî-i merkûmeye teslim olunmak üzere merkûm Halil Ağa'dan hâlâ taleb ederim deyü da'vâ eyledikde

Sayfa 1 [2]

merkûm Halil Ağa dahi cevâbında fi'l-vâki' mecnûn-ı merkûmun malından mezkûr gönleri aldığını ikrâr lâkin semeni olan meblağ-ı mezbûru bilâ-emr'ül-vasî o el-kâdı Yörükoğlu Mehmed Efendi'ye edâ eyledim deyü makâm-ı def'de îrâd eylediği kelâm şer'an müvecceh olmayub alâ-mûceb ikrâra meblağ-ı mezbûr yedi bin üç yüz guruş vasî-i merkûmeye teslîmi şer'an lâzım geldiği merkûm Halil Ağa'ya tefehhüm ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm

olundu el-emr li-men-lehü'l-emr hurrîre fi'l-yevmi'l-hâdî aşer min şehr-i Muharremü'l-harâm li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 26 Mayıs 1866]

Hüküm [4]

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Bıyıklı karyesi ahâlisinden Hüseyin bin Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde babası Hüseyin tarafından vekîl-i müsbet-i şer'î[si] Osman nâm kimesne muvâcehesinde mü'ekkil-i merkûm Hüseyin benim hâl-i sagîrimde babam mevrûsum Hüseyin'den bana üç yaşında bir re's dişi davarımı fuzûlî zabt ettikten sonra mezkûr davarım ile'l-ân üç re's deve dahi doğurub cem'an dört re's oldu şimdi ben mezkûr develerimi merkûm Hüseyin'den hâlâ taleb ederim deyü lede'd-da'vâ merkûm Osman dahi cevâbında mezkûr davarım mü'ekkil babası Hüseyin'in nitâcından hâsıl malı olduğunu da'vâ ettikde zi'l-yed beyyinesi evveli olmağla müdde'î vekîl-i merkûm Osman'dan da'vâsına mutâbık beyyine taleb olundukda da'vâyı meşrûhasını lede't-tezkiye adl ve makbûlî's-şehâde idükleri ihbâr olunan Kovanlık Burnu Mahallesi¹¹⁸⁸ ahâlisinden Mehmed bin Ahmed ve Mehmed bin Veli nâm kimesnelerin şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nech-i şer'î isbât etmeğin mücebine mezkûr develer merkûm Osman'ın mü'ekkil babası Hüseyin'in yedinde ibkâ olunmak şer'an lâzım geldiği tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu el-emr li-men-lehü'l-emr hurrîre fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-ışrîn min şehr-i Muharremü'l-harâm li-senete sâlis ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 7 Haziran 1866]

Hüküm 3 [5]

Medîne-i Antalya mahallâtından Meydan Mahallesi'nde sâkine iken bundan akdem vefât eden Adanalı Ayşe Hâtûn ibnete Mehmed bin Abdullah'ın zâhirde vâris-i ma'rûfesi olmamağla bi'l-cümle terekesi Cânib-i Beytü'l-mâl'a â'id ve râci' olmağın Teke Sancağı Kâ'im-makâmı olub Beytü'l-mâl Emâneti dahi müteferri'ât me'mûriyyetinden olan mîr-i mîrân-ı kirâmdan Sa'âdetlü el-Hâcc Rıdvan Paşa Hazretleri'nin taraf-ı bâhirü's-şereflelerinden mürsel-i vekîl-i müseccel-i şer'îsi ketebeden Mehmed Emin Efendi ibn-i Süleyman Efendi ma'rifetiyle tahrîr ve bey' olunan müteveffiyeye-i mezbûrenin terekesi defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur fi'l-yevmi's-sânî aşer min şehr-i Recebi'l-ferd li-senete isnâ ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 1 Aralık 1865]

	Aded	Guruş
Kapaklı tencere	1	30
Nühâs tava	1	16

¹¹⁸⁸ Kovanlık Burnu mahalle değil. Kâtip muhtemelen mahall demek istedi.

Tahra	2	3
Kâse	1	
Toprak çanak ve desti ve sac ayağı ve sâ'ir hırdavat	-	3
Hırdavat	-	3
Bir mikdâr tatlı limon	-	1 – Para/30
Tatlı kabak	1	1
Def'â hırdavat	-	2,5
Su destisi	1	7
Köhne yorgan	1	
Minder	1	20
Yastık	1	
Bir mikdâr mısır darısı tahmînen – Kile/2	-	20
Kahve değirmeni	1	7
Fincan	5	
Amel-mânde merkep re's	1	40
Minha'l-mâl		
	Guruş	Para
Yekûn	154	10
Techîz-i tekfîni	41	20
Yekûn	112	30
Dellâliyye	3	0
Yekûn	109	30
Kaydiyye	0	20
Yekûn	109	10
Varaka bahâ	0	20
Yekûn	108	30
Resm-i âdi	2	30
Yekûn	106	0
Bâlâda ihrâc olunan dellâliyyenin Cânib-i Hazîne-i Celîle'ye â'id olan nısfı	1	20
Bâlâda ihrâc olunan kaydiyyenin Cânib-i Hazîne-i Celîle'ye â'id olan nısfı	0	10
Yekûn	107	30

İşbu yüz yedi guruş otuz parayı emîn-i müşârü'n-ileyh tamâmen ahz ü kabz edüb usûlüne tatbîken idhâl-i cedvel ederek Cânib-i Hazîne-i Celîle'ye irsâl ve teslîm edeceği iş bu mahalle şerh verildi

Sayfa 3

Hüküm 4 [6]

Medîne-i Antalya mahallâtından Baba Doğan Mahallesi mütemekkinlerinden ve Devlet-i Aliyye teba'asının Rum Milleti'nden olub bundan akdem vefât eden Tuzcuoğlu Hâcî

İstirati veled-i Yorgi veled-i İstirati'nin verâseti zevce-i metrûkesi Hâce Eleni bint-i Pavlos nâm Hâtûn ile sulbî kebîr oğulları Nikola ve Yorgi ve sulbî sagîr oğulları Yordan ve Kosta ve Petro ve¹¹⁸⁹ sulbiyye sagîre kızları Marya ve Anna'ya münhasire olduğu bi'l-ihbâr lede's-şer'i'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra sığâr-ı merkûmûnun anaları ve tesviye-i umûrlarına kibel-i şer'den bâ-hüccet-i şer'iyye vasî nasb ve ta'yîn olunan merkûm Hâce Eleni ve üzerine hasbî nâzır nasb olunan Yaylaoğlu Hâcî Dimitri veled-i Vasili taleb ve ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve terkîm ve beyne'l-verese bi'l-farîzati's-şer'iyye tevzî' ve taksîm olunan müteveffâ-yı merkûmun terekisi defter-i kassâmıdır ki ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur tahrîren fi'l-yevmi's-sâlis min* şehr-i Muharremü'l-harâm li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 18 Mayıs 1866]

		Guruş
Mahalle-i mezbûrda vâki' ma'lûmu'l-hudûd ve'l-müştemilât bir bâb mülk-i menzili		80.000
Medîne-i mezbûrede İskender Çelebi Mahallesi'nde vâki' Habbâzzâde Hâfız Ali Efendi'den iştirâ olunan bir kıt'a mülk bağçede olan nısf hisse-i şâyi'ası		9.000
Antalya Çarşısı'nda vâki' bir bâb terzi dükkânı		3.000
Antalya İskeleyi'nde gümrük hanı dâhilinde bir bâb mülk mağaza		12.000
Yine İskeleye buğday hanı dâhilinde bir bâb mülk mağaza		18.000
Hüseyin Kapudan'ın süvâr olduğu bir kıt'a berik sefinesinde rub' hissesi		12.500
Osman Kapudan'ın süvâr olduğu bir kıt'a berik sefinesinin kırk pâre i'tibârıyla yirmi sekiz pâre hissesi		20.000
Murad Kapudan'ın süvâr olduğu bir kıt'a berik sefinesinde nısf hissesi		20.000
Çürük bir kıt'a bombardar sefinesi		5.000
Sîm devât		350
Saat		500
Müsta'mel çuha ¹¹⁹⁰ kablı uzun alca kürk	Aded	300
	1	
Def'a müsta'mel çuha kablı uzun boğaz kürk	1	250
Müsta'mel uzun teyyûn kürk	1	200
Müsta'mel çitari entârî ¹¹⁹¹	1	200
Müsta'mel çuha cübbe	2	200
Müsta'mel kilim	5	500
Müsta'mel seccâde	4	400
Oturak saat	1	500

¹¹⁸⁹ Mükerrer kelime. Bundan sonra mükerrer olan kelimelerin sonuna “*” işareti konulacaktır.

¹¹⁹⁰ Belgenin çeşitli yerlerinde bu kelime “çuka ve çuha” olarak geçtiği tespit edilmiştir. Tek bir usul belirlemek adına “çuha” olarak yazılmıştır. Bundan sonra da bu şekilde devam edilecektir.

¹¹⁹¹ Belgede “anterî” şeklinde geçmesine karşın, günümüzde hâlâ kullanılmaya devam edilen “entârî” tercih edilmiş, bundan sonra da aynı usul uygulanmıştır.

İki oda döşemesi mak'ad ve basma örtü ve ma'lûmu'l-aded yastık	-	750
Minder ve döşek	6	500
Yastık	6	
Yorgan	3	
Kazan ¹¹⁹²	2	300
Kebîr tencere	1	100
Sagîr tencere	6	240
Büyük ve küçük sini	3	250
Nühâsi kebîr mangal	1	500
Demir ¹¹⁹³ sandık	1	650
Cedîd ve müsta'mel sandalye	21	200
Büyük ve küçük ayna	4	300
Büyük ve küçük köhne çubuk takımı	5	750
Zuhûr eden nakd-i mevcûd		11.315,5
Zimem Elmalu kasabasında Yahya zimmetinde bâ-sened		84.000
Avva ¹¹⁹⁴ İskelesinde Bâzergân Tüfeng'in yeğeni Yordan ma'rifetiyle tahtacı ta'ifesinde		55.000
Antalyalı Yağcıoğlu Mehmed zimmetinde		1.141
Antalya'da Yağcı Hasan Rıdvan zimmetinde		7.457
Isparta'da Kundakçıoğlu Hüseyin zimmetinde		688
Antalyalı Leylekoğlu Ali zimmetinde		1.562
Çeltikci Ağası Mehmed Ağa zimmetinde bâ-sened		19.565
Sarı Dimitri oğlu Hâce Eleni zimmetinde		1.923,5
Finike'de Deli Yorgi zimmetinde		18.000
Hasan Kapudan zimmetinde		2.800
Pabuççu ¹¹⁹⁵ Luka oğlu Hâcî Pandeli zimmetinde		3.044
Hâcî Nakib Ağa torunu Hüseyin Efendi zimmetinde bâ-sened		2.532
Çakallıklı Topal İmam zimmetinde		595,5
Salih Çavuş		170
Hurşid Efendi zimmetinde		587
Kapudanzâde Hüseyin Efendi zimmetinde		2.111
Çirkinobalı Hüseyin zimmetinde		1.060
Hâcî İbrahim Ağazâde Ahmed Efendi zimmetinde		3.075
Birâderi Şaban Efendi zimmetinde		344,5
İmecikli Ali Çavuş zimmetinde		4.626

¹¹⁹² Belgede "kazgân" şeklinde geçmekte ancak, günümüzde kazan şeklinde dilimize yerleştiği için "kazan" olarak yazılması uygun görülmüştür.

¹¹⁹³ Belgede "temür" şeklinde geçmekte ancak, günümüzde demir şeklinde dilimize yerleştiği için "demir" olarak yazılması uygun görülmüştür.

¹¹⁹⁴ Avva "Ağva": Günümüzdeki Antalya'nın Kemer ilçesi.

¹¹⁹⁵ Belgede "Babuşçı" şeklinde geçmekte. Bundan sonra da "Pabuççu" olarak yazılacaktır.

Sayfa 4

	Guruş
Alâ'iyeli Temürcü Akro zimmetinde	720
Hâcî Şeyh Efendizâde Süleyman Efendi zimmetinde	6.000
Çirkinoba karyesinde iri ve ufak camus – Aded/5	2.000
Temürcü Petro zimmetinde	313,5
Hâcî Süleyman Efendi zimmetinde	1.304
Gaffar oğlu Ali zimmetinde	283,5
Pabuççu Sivaslı Hasan zimmetinde	138
Burdurî Dubâracıoğlu Ahmed zimmetinde	1.934
Katırcı Kürdoğlu Süleyman zimmetinde	1.033
Manaylı Mustafa Kâhya zimmetinde	1.145
Elmalu'da Ayânoğlu Hâfız Mustafa zimmetinde	1.162
A'zâ'dan Moravî Ali Ağa zimmetinde	2.989
Öksüz Kostanti zimmetinde	2.665
Hâcî Pandeli ve Altıparmak Hâcî Yani ma'rifetleriyle Yörükân ve Millü ahâlisinden	1.737
Debbâğ Numan Hâfız zimmetinde	673
Debbâğ Hâcî Hasan oğlu Mehmed Çavuş	835
Debbâğ Molla Ali oğlu Ahmed zimmetinde	2.665
Birâderi Mehmed Ali zimmetinde	100
Debbâğ Kalburkulak İsmail zimmetinde	1.737
Debbâğ Kadir oğlu Hâfız Süleyman zimmetinde	300
Debbâğ Hayta oğlu İbrahim zimmeti	230
Kalayoğlu Deli Süleyman zimmetinde	1.160
Debbâğ Ali Onbaşı'nın kayını Debbâğ Süleyman zimmetinde	565
İzmirli Mehmed Efendi ma'rifetiyle iskelede mevcûd tuzda ba'de'l-muhâsebe sermâye ve ticâreti	39.969
İzmirli Mehmed Efendi ma'rifetiyle İzmir'e gönderilen hinta semeninden bâki babası Mustafa Ağa zimmetinde	7.103,5
Debbâğ Manav Ali Onbaşı zimmetinde	750
Dizdarzâde Hasan Beğefendi zimmetinde ba'de'l-muhâsebe bâki zuhûr eden	10.000
Cem'-i yekûni'l-mâl	552.240
Minhâ'l-ihracât	
	Guruş
Masârif-i hazariyyesi ve ayinîlerince Kilise ve Papaslara veyâ bi'l-cümle harç ve sarf olunan	3.229 – Para/30
Deyn-i müsbet Rum Milleti'nden Yafalı Abram ve Debbas?	7.500
Deyn-i müsbet Meisli Kapudan neferi	2.403
Deyn-i müsbet Sandıkçıoğlu İtamri	4.000

Deyn-i müsbet Devocioğlu Ahmed Ağa	9.500	
Deyn-i müsbet Zanâiroğulları Hâcî Ester ve Hâcî Evran çorbacılar ve tahtacılarından dolayı	37.384	
Deyn-i müsbet Sakızlı Kosta Bâzergân	13.676	
Uşağı Kostanti'ye deyn-i müsbet	5.000	
Kara Vasili kızı Katarina Hâtûn'a deyn-i müsbet	4.400	
Deyn-i müsbet Tüfeng Seradi Bâzergân	5.000	
Deyn-i müsbet zevcesi Hâce Eleni	38.890	
Deyn-i müsbet Topal Andon'un kızı	1.941	
Resm-i kısmet ve kaydiyye ve kâtibiyye ve huddâmiyye ve muhzırıyye ve varaka bahâ ve sâ'ir bi'l-cümle masârif-i müteferrika	21.550	
[Yekûn]	[397.666/10 para]	
	Guruş	Para
Cem'-i yekûni'l-ihracât	154.573 ¹¹⁹⁶	30
Hissetü'z-zevce'ti'l-merkûme Hâce Eleni	49.708	10
Hissetü'l-ibni'l-kebîri'l-merkûm Nikola	57.993	-
Hissetü'l-ibni'l-kebîri'l-merkûm Yorgi	57.993	-
Hissetü'l-ibni's-sagîreti'l-merkûm Yordan	[57.993]	-
Hissetü'l-ibni's-sagîri'l-merkûm Kosta	57.993	-
Hissetü'l-ibni's-sagîri'l-merkûm Petro	57.993	-
Hissetü'l-binti's-sagîreti'l-merkûme Marya	28.996	20
Hissetü'l-binti's-sagîreti'l-merkûme Anna	28.996	20

Sayfanın geri kalanı “sahh” işareti ile doldurulmuş.

Sayfa 5

Hüküm 5 [7]

Medîne-i Antalya mahallâtından Meydan Mahallesi ahâlîsinden ve Bahçıvan esnâfindan olub bundan akdem vefât eden Güdökkıroğlu Mehmed Ali bin Hüseyin bin Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Emine bint-i Ali nâm Hâtûn ile sulbî kebîr oğlu Mustafa ve sulbî sagîr oğulları Ali ve Süleyman ve sulbiyye kebîre kızları Fatma ve Ümmü ve sulbiyye sagîre kızı Ayşe Dudu'ya münhasıre olduğu bi'l-ihbâr inde's-şer'i'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra sığâr-ı merkûmûnun vâlideleri ve tesviye-i umûrlarına kıbel-i şer'den vasî-i mensûbeleri mezbûre Emine Hâtûn taleb ve ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve terkîm ve beyne'l-verese bi'l-farîzati's-şer'iyye tevzî' ve taksîm olunan terek-i müteveffâ-yı mezbûr

¹¹⁹⁶ Yapılan hesapta borçlar ve masraflar çıkarıldığında 154.473 gurus 30 para kalması gerekiyor. Arada 100 gurusluk bir fark var.

defter-i kasâmıdır ki ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur tahrîren fi'l-yemi's-sâdis min şehri zi'l-hicce'ti's-şerîfe li-senete isnâ ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 22 Nisan 1866]

	Aded	Guruş
Mahalle-i mezbûrede vâki' hudûd ve müştemilâtı ma'lûm bir bâb mülk bağçe	-	8.000
Öküz re's	3	1.200
Vasiyyet-i müsbeti için ta'yîn eylediği ala öküz re's	1	450
Amel-mânde koca öküz re's	1	50
Merkep re's	1	200
Köhne leğen	1	60
İbrik	1	
Köhne sagîr sini	1	60
Çukur sahan	1	20
Mertebânî	1	
Mısır darısı – Kile/12 – Fî/15	-	180
Köhne döşek	1	120
Minder	1	
Yastık	1	
Çift takımı	2	100
Tüfeng	1	40
Hırdavat		160
Cem'-i yekûn		10.640
Minhâ'l-ihracât		
		Guruş
Techîz ve tekfîn		95
Kefârât ve vücûh-ı yed için vasiyyet etmiş olduğu derûn-ı terekede muharrer bir re's ala öküz kesb-i kıymeti bâ-şehâdet Küçük Ahmed oğlu Ali ve Derviş el-Hâcc Yusuf dede		450
Mehr-i mü'eccel-i müsbet zevce-i mezbûre Emine		201
Deyn-i müsbet el-Hâcc Abdurrahman oğlu Mehmed Ağa		262
Deyn-i müsbet Çöle'lerin Mustafa		30
Süleyman için cânib-i mirîye bâki deyn		48
Deyn-i müsbet Abacı		20
Deyn-i müsbet Papazoğlu İstrati Bâzergân		870
Deyn-i müsbet بافندی Bakasdi?		15
Deyn-i müsbet Kel Yani oğlu Pandeli		42
Resm-i kısmet		215
Kaydiyye		16
Masârif-i müteferrika		114
Cem'-i yekûni'l-ihracât		2.376

Sahhu'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese		8.264	
	Guruş	Para	Akçe
Hissetü'z-zevceti'l-mezbûre Emine Hâtûn	1.033	-	-
Hissetü'l-ibni'l-kebîri'l-merkûm Mustafa	1.606	35	1
Hissetü'l-ibni's-sagîri'l-merkûm Ali	1.606	35	1
Hissetü'l-ibni's-sagîri'l-merkûm Süleyman	1.606	35	1
Hissetü'l-binti'l-kebîreti'l-mezbûre Fatma	803	17	2
Hissetü'l-binti'l-kebîreti'l-mezbûre Ümmü	803	17	2
Hissetü'l-binti's-sagîreti'l-mezbûre Ayşe Dudu	803	17	2

Sayfa 6

Hüküm 6 [8]

Medîne-i Antalya mahallâtından dâhil-i sûrda kâ'in Âhi Yusuf Mahallesi ahâlîsinden olub nefsinden asıl li-ebeveyn kız karındaşı Ayşe Hanım ibneti'l-müteveffâ Mübâyaacı Halil Ağa nâm Hâtûn tarafından dahi zikri husûsda ikrâra vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi bi'l-ma'rifeti's-şer'iyeye ârifân Hammâm Ebubekir Ağa ibn-i Mehmed ve el-Hâcc Atiye ibn-i Süleyman nâm kimesneler şehâdetleriyle mahzar hasm-ı câhidde ber-nehc-i şer'î sâbit ve sübût asâlet ve vekâletine hükm-i şer'î lâhik olan Mübâyaacızâde Mustafa Beğ ibni'l-müteveffâyî'l-merkûm Halîl Ağa nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde mahalle-i mezbûre İmamı Abdullah Hâfizzâde Ebubekir Efendi mahzarında bi'l-asâle ve bi'l-vekâle ikrâr-ı tâmm ve takîr-i kelâm edüb Der-aliyye'de mütemekkin Devlet-i Aliyye teb'asının Rum Milleti'nden ve Sarrafândan gâ'ib-i ani'l-belde Zanteoğlu Yorgi'nin benden mutâlebe etmekde olduğu otuz altı bin guruş da'vâsından dolayı bu def'a Der-aliyye'ye tarafımdan merkûm Yorgi ile mahallinde li-eclî'l-mürâfa'a ve'l-muhâsama bâ-hüccet-i şer'iyeye irsâl eylediğim vekîlim medîne-i mezbûre ahâlîsinden Aydın oğlu el-Hâcc Ahmed Ağa ba'de'l-mürâfa'a ve'l-hükm merkûm Yorgi'ye zimmetimde deynim zuhûr eylediği hâlde ve evvelinde zuhûr eden deynimi edâ edemez isem altı sehm i'tibârıyla beş sehmi benim ve bâkî bir sehm mü'ekkilim kız karındaşı mezbûre Ayşe Hanım'ın ukadâti'z-zikrin sudûruna değin iştirâken yedimizde mülk-i mevrûsumuz olan sâlifü'z-zikr Âhi Yusuf Mahallesi'nde vâki' bir taraftan benim mülk-i bağçem ve bir taraftan Mültezim Karabet konağı ve bir taraftan benim mülk-i harem konağımın yolu ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd ve mümtâz kiremit pûşîdeli dört oda ve tahtında ahır ve havluda başkaca dört bâb cedîd kâgîr mağaza ve bir mikdâr havluyu müştemil bir bâb mülk-i hâriciyye konâğımızı semen-i misliyle âhara bey' ve kabz-ı semene ve semeninden zuhûr edecek mezkûr deynimi edâya ve fazla kalır ise bana îsâle ve bunların mütevakkıf olduğu umûrun küllisine kelîmâtının? fâniyyet-i vekîl-i mazmûnu üzre

azl ve in‘izâlden masûn vekâlet-i devriyye ile mezbûr Ebubekir Efendi’yi tarafımdan vekîl ve nâib-i menâb nasb ve ta‘yîn eyledim dedikde ol dahi vekâlet-i mezbûreyi kabûl ve hidmet-i lâzimesini edâya ta‘ahhüd ve iltizâm etmeğın mâ-vak‘a bi’t-taleb ketb ve imlâ olundu fî’l-yevmi’s-sâlis aşer min şehr-i Muharremü’l-harâm li-senete selâse ve semânîn ve mi’eteyn ve elf [M. 28 Mayıs 1866]

Sayfanın geri kalanı “sahh” işareti ile doldurulmuş.

Sayfa 7

Hüküm 7 [9]

Medîne-i Antalya nevâhîsinden Serik Nâhiyesi kurâsından İstavros karyesi ahâlîsinden iken bundan akdem vefât eden Hasan Ali Ağa ibni’l-müteveffâ el-Hâcc Ali Ağa ibn-i Hasan’ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Fatma bint-i Mehmed Kethüdâ nâm Hâtûn [ve] kendüden evvel fevt olan zevce-i sâbıkası Saliha Hâtûn’dan mütevellid sulbî sagîr oğlu Ali’ye münhasıre olduğu bi’l-ihbâr inde’ş-şer‘i’l-enver zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra sagîr-i mezbûr Ali’nin li-ebeveyn ammetesi olub babası müteveffâ-yı mezbûr Hasan Ali Ağa’dan ve mukaddemâ vefât eden vâlidesi mezbûre Saliha Hâtûn’dan müntakıl mâl-ı mevrûsunu hafîze ve tesviye-i umûruna kibel-i şer‘den bâ-hüccet-i şer‘iyye vasî nasb ve ta‘yîn olunan Fatma Hâtûn ibneti’l-müteveffâ el-Hâcc Ali Ağa ma‘rifeti ve ma‘rifet-i şer‘le tahrîr ve bey‘ olunan tereke-i müteveffâ-yı mezbûr defter-i kassâmıdır ki ber vech-i âtî zikr olunur tahrîren fî’l-yevmi’t-tâsi‘ min şehr-i cemâziye’l-evvel li-senete isnâ ve semânîn ve mi’eteyn ve elf [M. 30 Eylül 1865]

	Aded	Guruş
Köhne kazan	1	70
Cedîd kebîr ala keçe	1	65
Def‘a müsta‘mel keçe	1	31
Def‘a ala keçe	1	70
Def‘a keçe	2	116
Köhhne çul	2	52
Yapağı ve yün – Kıyye/12	-	120
Penbe memlû kutnî yastık	1	25
Def‘a kutnî yastık	1	25
Mavi köhne Moskof bezi yüzölü döşek	1	116,5
Ve yastık	1	
Def‘a kutnî yastık	1	39 – Para/10
Müsta‘mel yorgan	1	65
Mushaf-ı Şerîf	1	100

Mavi yastık	1	16
Kırmızı keçe	1	37,5
Heybe	1	30
Çuval	1	
Nakışlı meşin parçası	1	16
Müsta‘mel yağmurluk	1	165
Kara takım kırık tüfeng	1	80
Kebîr kantar	1	53,5
Çukur sahan	3	70
Lenger	2	
Sagîr kadayıf tepsisi	1	12 – Para/10
Def‘a kadayıf tepsisi	1	14
Def‘a kadayıf tepsisi	1	34
Nühâsî ibrik	1	12
Köhne nühâsî çömlek	1	
Köhne sagîr sini	1	23,5
Def‘a sagîr sini	1	23
Köhne sefer tası parça	5	57
Oturak değirmeni	1	10
Kebîr yağ tavası	1	30
Sagîr yağ tavası	1	12
Kapaklı tencere	2	125
Kapaksız tencere	3	
Su tası ma‘den sahan	2	
Kebîr lenger	1	42
Kebîr çukur sahan	1	35
Kebîr sahan kapağı	2	26
El ibriği	1	35
Köhne çuval	4	80
Köhne harâr	1	
Kır esb re’s	1	450
Müsta‘mel çuha şalvar	1	317
Mintan ¹¹⁹⁷	1	
Cübbe	1	
Eski pamuklu köhne sevâ‘î entâri	1	180
Müsta‘mel altıparmak çitari entâri	-	100
Dört arşun mikdârı kutnî ve çitari parçaları	-	40

¹¹⁹⁷ Belgede “nîm-ten” şeklinde yazılmıştır. Tek bir üslup belirlemek için bundan sonra “mintan” olarak yazılacaktır.

Gümüş sofralık	1	100
Bakır sofralık	1	
Ağaç sofralık	1	
Köhne sevâ'î kalpak	1	27
Müsta'mel Trablus kuşak	1	80
Nakışlı cedid uçkur	3	60
Çevre	3	
Peşkir	1	
İç donu	1	380 – Para/10
Duhân kîse	2	
Pullu	1	
Al çeki	1	
Yüz sûrî ¹¹⁹⁸ tesbih	-	35
Def'a yüz sûrî tesbih	1	70
Basma mak'ad örtüsü	1	34
Müsta'mel Kıbrıs kârî basma mak'ad örtüsü	1	500
Sîm köstekli sîm basma saat	-	400
Basma mak'ad örtüsü	2	35
Beyaz çarşaf	-	61
Beyaz şilte yüzü	1	
Abânî mintan	1	46
Bez gömlek	3	80
Sofra peşkîri	1	24
Asgar peşkir	1	
Havlu	1	
Nakışlı don	1	36,5
Gömlek	1	
Peşkir	-	
Köhne Hama kuşağı	-	53
Kıbrıs basması mak'ad örtüsü	1	-
Köhne şal	1	16,5
Ve gömlek	1	
Peşkir	1	
Sofra peşkîri ve don	1	29
Gömlek	1	
Köhne çuha şalvar	1	20,5
Çuha örtüsü parça	1	125
Sagîr ceyp tabancası	1	12

¹¹⁹⁸ Sicillerde sûrî, sivri ve sürü olarak geçiyor.

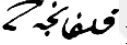
Nargile	1	20
Eski saat	1	200
Kalay at reşmesi	2	100
Gümüşî en'âm kabı	1	24
Bir mikdâr duhân ma'a muşamma'	-	40
Şifre kutusu ve bir mikdâr şifre kâğıdı	-	8
Bez parça	3	40
Def'a donluk bez parçası	-	30
Duhân tahmînen – Kıyye/15	-	100
Dizgin ve terki bâğı	-	10
Demir sikke ve köstek	-	15
Demir at bukâğı	1	15

Sayfanın geri kalanı "sahh" işareti ile doldurulmuş.

Sayfa 8

		Aded	Guruş
Seccâde		1	50
Kızıl ip – Kıyye/1		-	8
Büyük ve küçük tahta sandık		5	100
En‘âm-ı Şerîf		-	20
Kebîr kantar		1	80
Müsta‘mel çizme çift		-	30
Ayna		1	20
Eyer takımı		2	200
Su tası		3	30
Soba kazanı		1	40
Bir mikdâr kendir mihâlıcı		-	10
Kebîr nühâs sini		1	125
Başlıklı gem		1	20
Başlıksız gem		1	10
Desti penâ’iri desti		2	24
 ?		1	
Revgan-ı sâde	Kıyye	-	200
	20		
Def‘a revgan-ı sâde	10	-	100
Bulgur – Kile/1	-	-	20
Def‘a bulgur – Kile/1	-	-	20
Dakîk – Kile/8	-	-	160

Def'a peynir	18	-	36
Kıl	5	-	30
Tahta su desti	1	2	24
Revgan-ı sâde	20	-	200
Def'a revgan-ı sâde	10	-	100
Tahta sütlük		1	20
Antalya'da Paşa Câmî'-i Şerîfine vakf etmiş olduğu cedîd kilim		1	25
Karye-i mezbûrede vâki' mescid-i şerîf kezâlik vakf etmiş olduğu cedîd kilim		-	200
Kara takım tûfeng		1	150
Kumaş – Tob/2		-	60
Kebîr tahta anbar		1	1.000
Mevcûd kiremit		5.000	500
Sagîr tahta un anbarı		-	100
Saban demiri		4	60
Def'a saban demiri		12	120
Harman döğeni		12	360
Serik'de kabzalı tûfeng		1	50
Kocayataklı Yunus'da tûfeng		1	50
Taşkesiği karyesinde Koparan Mehmed'de tûfeng		1	50
Oda'nın kahve takımı		1	50
Kebîr tahta		35	105
Arı kovanı		3	90
Saman ve bir mikdâr kireç ve hırdavat-ı menzil			250
Anbarında mevcûd hınta	Kile	Fî	1.810
	90,5	20	
Anbarında mevcûd şa'ır	63	10	630
Melâz	5	[18]	90
Susam	62	45	2.790
Penbe – Kıyye/182,5			1.130
Taşkesiği karyesinde ortağı Koparan Mehmed ma'rifetiyle sâhib olan zahîreden merkûm ortak Koparan Mehmed'in bâki zimmeti Leylekoğlu Ali'nin makbûzu			
	Kile	Guruş	
Hınta – Fî/25	21	525	
Şa'ır	6	60	
Melâz	17	340	
Hınta	28	800	
Şa'ır	13	180	
Öküz re's – Aded/3			600

Karye-i merkûmede vâki' kiremit pûşîdeli iki odalı cedîd mülk harem dâ'iresi menzil		6.000
Kiremit pûşîdeli iki odalı mülk misâfirhâne		1.000
Saz pûşîdeli mülk ahır		150
	Aded	Guruş
Hâcî Kerim oğlu İbrahim Efendi'ye ve Enes oğlu Mehmed'e ana koyun – Fî/63	30	1.890
Kuzu – Fî/35	12	420
Keçi	6	150
Bey' olunan erkek davar	4	150
Üç yaşında doru tay	1	500
Topal kısarak iki yaşında kör tay	1	150
Bir yaşında dişi tay	1	150
Üç yaşında kır celeb kısarak	1	350
Yağız celeb kısarak	1	350
Kebîr kısarak	1	150
İki yaşında kör tay	1	150
Solak'da Kalkanca'da? al kısarak	1	400
Bir yaşında erkek tay	1	150
Beş yaşında yağız celeb kısarak	1	400
Canavar tutuklu kulunlu doru kısarak	1	400
Al kısarak	1	350
Kulunlu kır kısarak	1	350
Yalın al kısarak	1	450
Dumanlarda kulunlu al kısarak	1	150
Kır merkep	1	400
Siyah merkep	1	250
Amel-mânde kırmızı merkep	-	150
Solak'da ikişer yaşında tosun	2	400
İki yaşında düğe	1	150
Bir yaşında dana	1	60
İnek	3	600
İstavros'da ¹¹⁹⁹ kısır inek	3	600
Üç yaşında düğe	4	600
İkişer yaşında düğe	3	300
Danalı sığır	1	250
Buzağılı sığır	7	1.750
Üç yaşında tosun	2	500
Beş yaşında ala tosun	1	300

¹¹⁹⁹ Günümüzdeki ismi Boztepe.

Ortağı Sinan oğlu Hasan Ali yedinde öküz	2	800
Ortağı Kara Ali yedinde öküz	3	1.200
Ortağı İsa oğlu Kara Ahmed yedinde öküz	2	800
Ortağı Elmalı[lı] Ali'nin Hasan yedinde öküz	2	1.000
Ortağı Mercan yedinde öküz	2	600
Kocabaş Ahmed yedinde öküz	3	1.200
Tahralı Ali yedinde öküz	2	900
Deli Hurşid yedinde öküz	2	850
Hâcî Hüseyin'in oğlu Mehmed Telli yedinde öküz	2	900
Benli Mehmed yedinde öküz	2	600
Hoboğlan Mustafa yedinde öküz	2	700
Hâcî Kerim oğlundan iştirâ eylediği boz öküz	1	250
Sinan'dan aldığı iki yaşında tosun	1	150
Kuyruğu ak iki yaşında tosun	1	150
Kara ala tosun	1	150
Kendüden evvel vefât eden vâlidesi Ayşe Hâtûn'dan müntakil İstanos Nâhiyesinde vâki' mülk-i menzil arsası		500
Yine kendüden evvel vefât eden zevcesi Saliha Hâtûn'dan müntakil ber-mûceb-i defter-i kassâm hisse-i irsiyyesi zimem		2.187
Tokur Süleyman zimmeti		99
Derviş Mehmed zimmeti		125
Varsaklı'nın Hasan zimmeti		70
Dübre Mehmed zimmeti		90
Kara Ömer zimmeti		87
Deli Durmuş'un kaynı Kepser Ali zimmeti		35
Deli Durmuş zimmeti		35
Dübeoğlu Mustafa zimmeti		222,5
Kör Mehmed zimmeti		70
Kara Yusuf zimmeti		70
Karındaşı Deli Hasan zimmeti		35
Keremdali zimmeti		35
Hâcî Hüseyin oğlu Abdullah zimmeti		35
Kara İsmail zimmeti		52,5
Kocabaş Ahmed zimmeti		40
Sülükçü'nün Hasan zimmeti		176,5
Karatahralı Ali zimmeti		440

Sayfanın sonu "sahh" işareti ile doldurulmuş.

Sayfa 9

	Guruş	
Kara Ahmed zimmeti	50	
İsa oğlu Kara Ahmed zimmeti	22	
Sinan oğlu Hasan zimmetinde	135	
Abbas'da malı	20	
Kara Ali zimmeti	30	
Hâcî Hüseyin'in Mehmed zimmeti	25	
Arpacık yediyle Çatallık? zimmetinde	245	
Yörük Ahmed Çavuş zimmeti	345	
Mercan zimmeti	92	
Sancar oğlu Mehmed Ağa zimmeti	740	
Çömlekci Anastas zimmeti	1.985	
Cem'-i yekûni'l-mâl	62.050 – Para/20	
Minhâ'l-ihrâcât		
	Guruş	
Techîz ve tekfin ve kefarât ve vücûh-ı hayr içün vasiyyet-i müsbet bâ-şehâdet Enişte Oğlu Ahmed ve diğer Ahmed bin Ahmed şehâdetleriyle ba'det-tezkiye ve'l-hükm	1.000	
Karye-i mezbûrede vâki Câmi'-i Şerîfine vakf-ı müsbet bâ-şehâdet-i şâhidân-ı merkûmân ba'de't-tezkiye ve'l-hükm	Nakden	1.000
	Cedîd kilim	200
	Yekûn	1.200
Antalya'da Paşa Câmi'-i Şerîfine bast olunmak üzere vakf-ı müsbet bâ-şehâdet-i şâhidân-ı merkûmân ba'de't-tezkiye ve'l-hükm cedîd kilim – Aded/1	250	
Mehr-i mü'eccel-i müsbet zevce-i mezbûre Fatma bâ-şehâdet şâhidân-ı merkûmân ba'de't-tezkiye ve'l-hükm ve'l-hilaf	1.100	
Mehr-i mü'eccel-i müsbet kendüden evvel vefât eden zevcesi Saliha bâ-şehâdet-i şâhidân-ı merkûmân ba'de't-tezkiye ve'l-hükm ve'l-hilaf	800	
Yine kendüden evvel vefât eden zevcesi mezbûre Saliha Hâtûn terekesinden hayâtında kabz edüb zevce-i sâniyesi Fatma Hâtûn'a vermiş olduğu altın ve sîm kuşak ve bilezik ve ferâce ve sırma tepeli fes ve kilim ve evânî-i nühâsına	3.235	
Kendüden evvel vefât eden babası el-Hâcc Ali Ağa'nın hâric-i defter-i kassâm-ı terekesinden zimmetinde zuhûr eden mâl-ı müstehlikden veresesine ber-mûceb-i defter-i kassâm bâkî deyni		
	Guruş	Para
Müteveffâ-yı merkûm zevcesi Ayşe Hâtûn	509	15
Müteveffâ-yı merkûm el-Hâcc Ali Ağa'nın sagîr oğlu Yusuf	1.018	30
Sagîre kızı Kamile'ye	509	15
Diğer sagîr kızı Huri'ye	509	15
Yekûn	2.546	35

Yine müteveffâ-yı merkûm el-Hâcc Ali Ağa'nın kebîre kızı Fatma Hâtûn'a deyn-i müsbet	-	-
Mukaddemâ vefât eden vâlidese Ayşe Hâtûn'un Antalya ve İstanos menzillerinden	1.675	-
Babası el-Hâcc Ali Ağa'nın hâric defter-i kassâm-ı terekesinden	509	15
Yekûn	2.184	15
	Guruş	
Deyn-i müsbet Hamza Hoca bin Ali an-cihet-i karz bâ-şehâdet Abbas oğlu Durmuş ve Mercan bin Abdullah ba'de't-tezkiye ve'l-hilaf ve'l-hükm	170	
Deyn-i müsbet İstavros karyeli Derviş Mehmed an semen-i hayvân bâ-şehâdet Kula Mahmud ve Enes oğlu Mehmed ba'de't-tezkiye ve'l-hilaf	400	
Deyn-i müsbet Kara İbrahim kızı Ayşe bâ-şehâdet Hacı Kerim oğlu İbrahim Efendi ve Mercan bin Abdullah	200	
Sagîr oğlu Ali'nin sūd anası Elif Hâtûn'un irzâ' eylediği müddet şer'an lâzım gelen ücret misüllü	542	
Deyn-i müsbet Mandarlı karyeli Deli Mehmed	30	
Resm-i kısmet ve kaydiyye ve kâtibiyye ve harc-ı hücec ve evrâk-ı bahâ ve hayvân kirâları ve bi'l-cümle masârif-i müteferrika	2.826	
	Guruş	Para
Cem'-i yekûni'l-ihracât	16.484	30
Sahhu'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	45.565	30
Hissetü'z-zevceti'l-mezbûre Fatma Hâtûn	5.695	30
Leylekoğlu Ali Ağa ma'rifetiyle vukû' bulan masârif-i müteferrikadan semen	62	20
Yekûn	5.633	10
Hissetü'l-ibni's-sagîri'l-mezbûr Ali	39.870	
Merkûm Ali marifetiyle vukû' bulan masârif-i müteferrikadan hissese tenzîl	437,5	
Yekûn	39.432,5	
Merkûm Leylekoğlu Ali ma'rifetiyle sarf olan üç aylık nafaka mukaddimesi	900	
Yekûn	38.532,5	
Merkûm Ali Ağa'nın vesâyetinden azline kadar işlemiş olan iki aylık ücreti	600	
Yekûn	38.932,5 ¹²⁰⁰	
Ber-müceb diğerk defter-i kassâm vâlidese müteveffîyye Saliha'dan hissedâr tekyesi	5.103	
Yekûn	43.035	
	Aded	Guruş
Zevce-i mezbûre Fatma Hâtûn'un bâlâda muharrer hisse-i irsiyyesi mukâbelesinden ¹²⁰¹	-	500
Vekîli babası Mehmed Kethüdâ'ya terekeden teslim olunan al tay	1	256
Al tay	1	?

¹²⁰⁰ Olması gereken 37.932,5. Kâtib, burada hesap hatası değil, yazım yanlış yapmıştır.

¹²⁰¹ Burada karışıklık var.

Hâcî Kerim oğlu İbrahim Efendi ve Enes oğlu Mehmed'den bi'l-muvâcehe kabul etmiş olduğu koyun ve keçi semeni	-	850
Deli Durmuş yedinden öküz çift	-	?
Ala tosun re's	1	300
Kırmızı merkep re's	1	150
Kara takım tüfeng	1	150
Haleb alacası kumaş – Tob/1	-	60
		550
Solak'da Kalkanca'da al kısarak 1 aded 400 guruş		
Bir yaşında erkek tay 1 aded 150 guruş		
Yekûn		5.160

Sayfa 10

Hüküm 8 [10]

Medîne-i Antalya nevâhîsinden Serik Kazâsı¹²⁰² kurâsından İstavros karyesinde sâkine iken bundan akdem vefât eden Saliha Hâtûn ibnete Ali bin* el-Hâcc İbrahim'in verâseti zevc-i meşrûhu Hasan Ali bin el-Hâcc Ali ve babası merkûm Leylekoğlu Ali ibn-i el-Hâcc İbrahim ile sadrî sagîr Ali'ye münhasıre olduğu inde's-şer'i'l-enver zâhir ve nümâyân oldukdan sonra sagîr-i mezbûr Ali'nin li-ebeveyn ammetesi ve tesviye-i umûruna kibel-i şer'den vasî-i mensûbesi Fatma bint-i el-Hâcc Ali Ağa nâm Hâtûn ma'rifet ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve bey' ve beyne'l-verese bi'l-farîzati's-şer'iyye tevzî' ve taksîm olunan tereke-i müteveffât-ı mezbûredir ki ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur tahrîren fi'l-yevmi't-tâsi' min şehri cemâziye'l-evvel li-senete isnâ ve semânîn [ve mi'eteyn] ve elf [M. 30 Eylül 1865]

	Aded	Guruş
Sakız işi müsta'mel telli entâri	1	560
Şalvar	1	
Canfes şalvar	1	
Müsta'mel Selîmiye entâri	1	160
Müsta'mel çuha üzerine sırma nakışlı salta	-	360
Gümüş zenne kuşağı	1	520
Minder	1	47
Yastık	1	
Def'a minder	1	90
Yastık	1	
Müsta'mel yorgan	1	60

¹²⁰² Nâhiye mi kazâ mı? karışıklık var.

Cedîd kutnî yorgan	1	160
Al çuha yüzlü yastık	4	56
Kapaklı tencere	9	123
Kapaksız tencere	1	
Sahan kapağı	2	
Mertebânî sahan	1	
Çukur sahan	1	
Sefer tavaşı taşı	1	
Kadayıf tepsisi	-	50
Köhne leğen ibrik	1	
Müsta'mel zınbalı çitari entâri	1	
Müsta'mel sarı çitari entâri	1	
Köhne canfes şalvar	1	
 Er?	1	
Sandık	1	41
Def'a sandık	1	26
Def'a sandık	1	70
Gümüş sac borusu	1	
Nakışlı çarşaf başı	2	72
Çitari şalvar	1	
Yelek	1	
Peşkir	1	
Zevc-i merkûm Hasan Ali'nin umûruna ma'rifetle istihlâk etmiş olduğu bütün altını yirmilik	-	2.000
Gümüş bilezik çift	1	100
Müsta'mel canfes ferâce	1	250
Evânî-i nühâs	-	100
Sırma tepeli fes	1	100
Kapaklı sahan	1	40
Kapaksız sahan	1	
Müsta'mel kilim	2	125
Ayna	1	20
Baş altını – Rub'iyye altın – Fi/10	16	136
Mezkûr baş altını ittisâlinde Mahmûdiye bütünü altın	2	160
Mezkûr baş altını ittisâlinde Mahmûdiye nısfı altın	1	38
Mezkûr baş altınında ittisâlinde yaldız altın	2	120
Mezkûr baş altını ittisâlinde İstanbulî nısfı altın	5	75
Mezkûr baş altını ittisâlinde Mısır nısfı altın	1	14
Mezkûr baş altını ittisâlinde inci – Miskâl/2	-	300

Gümüş sarkıtma “aded”	-	30
Ucunda yeni yirmilik altın	4	88
Ucunda eski yirmilik altın	2	50
Gümüş mâşallah	1	50
Mezkûr mâşallah ucunda rub‘iyye altın	4	40
Ucunda eski onluk altın	2	30
Yeni onluk altın	2	22
İstanbulî bütünü altın	1	30
Gümüş zülûf basdı	2	50
Ve mâşallah çift	1	
Mezkûr zülûf basdı ucunda Adliyye rub‘u altın	1	50
Mâşallah ucunda rub‘iyye altın	6	60
Mezkûr mâşallah ucunda adliyye rub‘u altın	2	10
Diğer sîm zülûf basdı	1	50
Ucunda adliyye rub‘u altın	12	60
Ucunda adliyye bütünü altın	2	40
Bir miskâl mikdârı alınlık inci	-	150
Mezkûr alınlık ucunda adliyye nısfı altın	1	120
Yine mezkûr alınlık ucunda yaldız altın	1	60
Ednâ sîm sîne-bend çift		100
Tekrar zuhûr eden beyaz akçe gurusı		30
Zevci merkûm Hasan Ali zimmetine mehr-i mü‘eccel hakkı		800
Cem‘-i yekûn mukaddemâ Serik Kazâsı nâibi Hüseyin Efendi’nin dahi tahrîr etmiş olduğu tereke ve bu def‘a tahrîr olunan terekenin mecmû‘î işbu defter-i kassâma idhâl olunmuştur		9.298
Mukaddemâ Serik Kazâsı nâibi mûmâ-ileyh Hüseyin Efendi’nin kabz eylediği resm ve kaydiyye ve sâ‘ire		183
Yekûn		9.115
Bu def‘a alınan resm ve kaydiyye ve sâ‘ir masârif-i müteferrika		367
Sahhu’l-bâkî li’t-taksîm beyne’l-verese		8.748
Hissetü’z-zevci’l-merkûm Hasan Ali		2.187
Ba‘demâ vefât eden zevci merkûm Hasan Ali hayâtında derûn-ı terkekeden kabz edüb umûruna sarfıyla istihlâk eylediği nakd ve eşya		
	Aded	Gurusı
Yirmilik altın	100	2.000
Sîm zenne kuşağı	1	520
Sîm bilezik çift	1	100
Canfes ferâce	1	250
Evânî-i nühâs – Kıyye/5	-	100
Sırma tepeli fes	-	100

Kapaklı sahan	1	40
Kapaksız	1	
Kilim	2	125
Zimmetinde olan mehr-i mü'eccel deyni		800
Yekûn		4.035

Sayfa 11

	Guruş
Nakl-i yekûn	4.035
Bâlâda muharrer hisse-i irsiyyesi	2.187
Yekûn	1.848
Ebb-i merkûm Leylekoğlu Ali'ye hissesi mukâbelesinde kendi yanında vermiş olduğu bâkî deyni	1.158
Yekûn	690
Hissetü'l-ebb'ü'l-merkûm Leylekoğlu Ali	1.458
Mukaddemâ makbûz	1.158
Yekûn	300
Bi'd-def'a	300
Yekûn	0
Hissetü'l-ibni's-sagîret'il-merkûm Ali	5.103
Diğer defter-i kassâma nakl olundu	

Hüküm 9 [11]

Medîne-i Antalya nevâhîsinden Serik Kazâsı kurâsından İstavros karyesinde sâkine iken bundan on beş sene mukaddem vefât eden Kaşlıkızı Ayşe Hâtûn ibnete Abdullah bin Abdurrahman'ın verâseti zevc-i metrûku el-Hâcc Ali Ağa ibn-i Hasan Kethüdâ nâm kimesne ile sadrî kebîr oğlu Hasan Ali sadriyye kebîre kızı Fatma'ya münhâsire olduğu lede's-şer'i'l-enver zâhîr ve nümâyan oldukdan sonra bi't-taleb tahrîr ve terkîm olunan tereke-i müteveffât-ı mezbûre defter-i kassâmıdır ki ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur tahrîren fî'l-yevmi't-tâsi' aşer min şehr-i cemâziye'l-evvel li-senete isnâ ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 10 Ekim 1865]

	Guruş
Nefs-i Antalya'da Şeyh Sinan Mahallesi'nde vâki' oğlu merkûm Hasan Ali'nin ahîre bey' etmiş olduğu bir bâb mülk-i harâbe menzil semeni	6.500
İstanos Nâhiyesinde Yukarıpazar nâm mahallde vâki' bir bâb mülk-i menzil bağçesi	500
Yekûn	7.000
Resm-i kısmet ve kaydiyye ve kâtibiyye ve sâ'ir masârif	300
Sahhu'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	6.700

Ba'demâ vefât etmekle terekisine iddihâl ve diğer defter-i kassâma nakl olundu	-
Hissetü'z-zevci'l-merkûm el-Hâcc Ali Ağa	1.675
Hissetü'l-ibneti'l-kebîr'il-mezbûre Fatma	1.675
Hissetü'l-ibni'l-merkûm Hasan Ali	3.350
Aynen İstanos'da mülk-i menzili	500
Yekûn	2.850
Arsası bâkî ve mevcûd olarak hissesine mahsûb ve vefâtına mebnî defter-i* kassâma idhâl olundu	2.850
Yekûn	0

Hüküm 10 [12]

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Medîne-i Antalya'da sâkin Tüccâr-ı Hayriyye'den müteveffâ el-Hâfız Abdü ibn-i Mehmed nâm kimesnenin verâseti sagîreteyn tesviye-i umûruna kıbel-i şer'-i şerîfden bâ-hüccet-i şer'iyye vasî-i mensûbuna medîne-i mezbûre ahâlîsinden el-Hâcc Ömer Ağa nâm kimesne muvâcehesinde meclis-i şer'-i şerîf-i envere yine medîne-i mezbûre sâkinlerinden İbrahim bin Halil nâm kimesnenin müteveffâ-yı merkûm Abdü'ye hayâtında kendü emriyle bir mâh ikişer yüz guruş olmak üzere on üç mâh hizmet-i etibbâ etdiğim cihetle iki bin altı yüz guruş tereke-i müteveffâ-yı merkûmdan hâlâ taleb ederim deyü lede'd-da'vâ ve'l-inkâr müdde'î-i merkûm İbrahim da'vâ-yı meşrûhasını lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde eyledikleri ihbâr olunan İbrahim bin Abdullah ve Abdullah Bali ibn-i Abdullah nâm kimesnelerin şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î isbât ve yemîn etmeğin mücebince meblağ-ı mezbûr iken bin altı yüz guruş tereke merkûm İbrahim'e edâ etmek üzere vasî-i merkûm el-Hâcc Ömer Ağa'ya tenbîh olunduğu tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlileriyle i'lâm olundu el-emr li-men-lehü'l-emr hurrîre fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ısrîn min şehr-i saferü'l-hayr li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 9 Temmuz 1866]

Hüküm [13]

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Medîne-i Antalya mahallâtından Tuzcular Mahallesi sâkinelerinden Emine bint-i Mehmed nâm Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde yine mahalle-i mezbûre ahâlîsinden Hasan bin Mehmed nâm kimesne muvâcehesinde merkûm Hasan mukaddem benim zevc-i dâhîlim ise de bundan bir mâh mukaddem sen fâhişelik ediyorsun öyle olacak ba'de-zîn ben seni istemem deyü ma'a'l-gasb bana söylediğinden ben merkûm Hasan'dan boşa düştüğüm cihetle zimmetinde olan üç yüz bir guruş nikâh ve yüz guruş nafaka-i iddet ve beş yüz guruş nişân ve beş yüz guruşluk bir Selîmiye entâri ve üç yüz guruşluk bir kât yatak hakkımı merkûmdan aliverilmek hâlâ murâdımdır deyü da'vâ etdikde talâk-ı mâh-ı sinî merkûm Hasan inkâr ve

müdde'yye Emine bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î isbât etdikden sonra mâru'z-zikr da'vâ olunan nikâh ve nafaka ve nişân ve entâri ve yataktan bir zâ'i't-tarafeyn bin gurus üzerine akd-i musâlaha-i şer'yye eylediği tescil ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu el-emr li-men-lehü'l-emr hurrire fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ışrîn min şehr-i saferü'l-hayr li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. Temmuz 1866]

Sayfa 12

Hüküm 11 [14]

Medîne-i Antalya mahallâtından Tuzcular Mahallesi sâkinelerinden Emine bint-i Mehmed nâm Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde yine mahalle-i mezbûre ahâlîsinden Hasan bin Mehmed nâm kimesne mahzarında üzerine şöyle da'vâ ve takrîr-i kelâm edüb merkûm Hasan beni tatlık etmekle merkûmun firâşından hâsıla ve benden mütevellide ve hâlâ hucr ve terbiyemde bulunan sagîre Fatma için şehriyye alâ kadri'l-kifâye nafaka merkûm babası Hasan'ın üzerine farz ve takdîr olunmak hâlâ matlûbumdur dedikde hâkim-i muvakki'-i sadr-ı kitâb fahrü'l-müvellâ ilâ-sebîli's-savâb Efendi Hazretleri merkûme sagîre Fatma için merkûm babası Hasan üzerine şehriyye otuz gurus farz ve takdîr ve lede'l-hâcete merkûmenin anası Emine'ye sagîre-i merkûme için istidâneye ve inde'z-zafer babası merkûm Hasan'ın üzerine rücû'a izin vermeğin ba'de't-tasdîki's-şer'î mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu tahrîren fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ışrîn min şehr-i saferü'l-hayr li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 9 Temmuz 1866]

Şühûdü'l-hâl

Mahkeme Başkâtibi İsmail Efendi

Muhzırbaşı Mehmed Ağa

Muhzır İsmail Ağa

Muhzır Ali Ağa

Ve gayruhum

Hüküm 12 [15]

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Medîne-i Antalya mahallâtından Makbûle Mahallesi ahâlîsinden iken bi-emri'llâhi te'âlâ vefât eden Tuzcuoğlu İstirati veled-i Nikola'nın veresesinden kebîr oğlu Nikola ve Yorgi nâm kimesneler muvâcehesinde meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezbûre mahallâtından Âhi Yusuf Mahallesi sâkinlerinden Süleyman Kapudan ibn-i Osman nâm kimesne bin müteveffâ-yı merkûmun emriyle yedi mâh kendüsüne yonga? reisliği hidmeti etdiğim cihetle yedimde olunan fetvâ-yı şerîfe mücebince ecr-i misilim olan iki bin sekiz yüz elli gurusu müteveffâ-yı merkûmun terekesinden hâlâ taleb ederim deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-inkâr müdde'î-

i merkûm Süleyman Kapudan da'vâ-yı meşrûhasını lede't-tezkiye adl ve makbûli's-şehâde idükleri ihbâr olunan Kalafat Ali bin Abdullah ve Mehmed bin Yusuf nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î isbât ve yemîn dahi etmeğin mücebince müteveffâ-yı merkûmun terekesinden meblâğ-ı mezbûru edâ etmek veresân-ı merkûmân Nikola ve Yorgi'ye tenbîh olunduğu tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu el-emr li-men-lehü'l-emr hurrîre fî'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ısrîn min şehr-i saferü'l-hayr li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 9 Temmuz 1866]

Hüküm [16]

Medîne-i Antalya mahallâtından Temürcü Süleyman Mahallesi sâkinlerinden iken bi-emri'llâhi te'âlâ vefât eden Hâfız Abdü ibn-i Mehmed nâm kimesnenin vâris-i sagîrinin tesviye-i umûruna kibel-i şer'-i şerîfden bâ-hüccet-i şer'îyye vasî nasb ve ta'yîn olunan medîne-i mezbûre vücûhundan el-Hâcc Ömer Ağa ibn-i el-Hâcc Ahmed Ağa nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu hâmilî'r-rakîm İskenderiyeli Mehmed Çelebi ibn-i Ahmed nâm kimesne mahzarından bi-tav'ihâ ikrâr-ı tâmm ve ta'bîr-i ani'l-merâm edüb merkûm Mehmed Çelebi'nin lede'l-mürâfa'a ve'l-muhâsebeti's-şer'îyye müteveffâ-yı merkûm Abdü zimmetinde mahkûmun-bih altı yük otuz bin guruş alacak hakkı zuhûr edüb bi-hasebi'l-vesâye vâz'-ı yed bulunduğum tereke-i müteveffâ-yı merkûmdan meblağ-ı mezbûru taleb etmekle meblağ-ı deyn-i mezbûrun yüz elli bin guruşuna takâs ve mahsûb olmak üzere müteveffâ-yı merkûmun hayâtında kendi malı olarak Antalya İskelesi'nde i'mâd ? isbâl eyleyüb ve hâlâ İskenderiye'de bulunan on dört bin kilelik ve yirmi sekiz zirâ' tûlünde ve on zirâ' arzında ve yedi zirâ' irtifa'ında Fethullah nâmında bir Duman Sefinesini meblağ-ı mezbûr yüz elli bin guruşa tarafeynden îcâb ve kabulü hâvî şûrût-ı müfside ve muvâza'adan ârî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile hâzır ve ibn-i merkûm Mehmed Çelebi'ye bey' ve temlîk ve taslît eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tasallut ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr yüz elli bin guruşu deyn-i meblağ-ı mezbûrdan tenzîl eyledi fîmâ-ba'd sefine-i mezbûrede sagîr-i mezbûrun aslân ve kat'ân alâka ve medhali kalmayub müşterî-i merkûm Mehmed Çelebi'nin mâl-ı müşterâsı olmuştur keyfe mâ yeşâ'en ve hasbemâ yehtâr mâlik ve mutasarrîf olsun dedikde gîbbe't-tasdîki's-şer'î mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu tahrîren fî'l-yevmi's-sâlis min şehr-i rebî'ü'l-evvel li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 16 Temmuz 1866]

Şühûdü'l-hâl

Abdülhamid Efendi

Hatabcı el-Hâcc Süleyman Ağa

Şehbender Ahmed Efendi

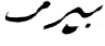
Eş-Şeyh İbrahim

Ve Edib Efendi

Ve gayruhum

Sayfa 13

Hüküm 13 [17]

Medîne-i Antalya mahallâtından Makbûle Mahallesi sâkinlerinden ve Devlet-i Aliyye teba'asının Rum Milleti nisvânından Marya bint-i Mihail nâm Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde zevci Andon veled-i Birmi? nâm kimesne mûvâcehesinde üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edüb merkûm Andon zevc-i dâhilim ise de beni nezdinde iskân etmeyüb mahall-i âhara ihrâc eyledi ve merkûmdan hâsıl ve benden mütevellidân sagîre İvanya ve Desbene nâm kızlar için babaları merkûm Andon üzerine alâ kadri'l-kifâye nafaka takdîr olunmak hâlâ muradımdır dedikde hâkim-i muvakkî'-i sadr-ı kitâb tûbâ-lehû ve hüsn-i me'âb ve veffekahü'l-mevlâ fî külli'l-umûri ilâ-sebîli's-savâb Efendi Hazretleri sagîretân-ı mezbûretândan her birerleri için şehriyye yirmi beşer guruşdan cem'an elli guruş farz ve takdîr edüb ve lede'l-hâcete sagîretân-ı mezbûretânın nafaka-i mezbûrelerine gayrıdan istidâne ve inde'z-zafer babaları merkûm Andon'a rücû'a merkûm Marya'ya izin vermeğin gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâvak'a bi't-taleb ketb olundu tahrîren fi'l-yevmi's-sâlis min şehr-i rebî'ü'l-evvel li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 16 Temmuz 1866]

Şühûdü'l-hâl

Mahkeme kâtibi İsmail Efendi

Ve Muhzırbaşı Mehmed Ağa

Ve Muhzır Ali Ağa

Ve Muhzır İsmail Ağa

Ve gayruhum

Hüküm 14 [18]

Medîne-i Antalya ahâlîsinden el-Hâcc Osman bin el-Hâcc Ömer nâm kimesne ile medîne-i mezbûre ahâlîsinden ve Devlet-i Aliyye teba'âsından Rum Milleti'nden Begondi veled-i Vasili nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîfe ma'an hâzırân olub bi-tav'ihâ her biri ikrâr-ı tâmm ve takrîr-i kelâm edüb İstanos Nâhiyesine tâbî' Anbehan karyesinde vâkî' ve karye-i mezbûreden cereyân eden nehir üzerinde dâ'ır Yordan değirmeni etmek ile ma'rûf olan değirmeni ikimiz kendi malımızdan nısfıyyet üzere iki bin beş yüz elli guruş sarf ile müceddeden binâ ve inşâ eyledik hâlâ ikimizin mülk-i müştarekimizdir fimâ-ba'd ikimizden her birimiz istiklâliyyet-i da'vâ eder ise aslâ da'vâ-yı merşûhası mesmû'a olmasun dediklerinde

gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu tahrîren fî'l-yevmi'l-aşer min şehr-i rebî'ü'l-evvel li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 23 Temmuz 1866]

Şühûdü'l-hâl

Mahkeme Başkâtibi İsmail Efendi

Muhzırbaşı Mehmed Ağa

Muhzır Ali Ağa

Muhzır İsmail Ağa

Ve gayruhum

Hüküm 15 [19]

Medîne-i Antalya mahallâtından Temürcü Süleyman Mahallesi sâkinlerinden ve Devlet-i Aliyye teba'asının Rum Milleti'nden Atnaş veled-i Andon nâm kimesne meclis-i şer'î i şerîf-i enverde oğlu Hâcî Andon nâm kimesne ile merkûm Andon'un zevcesi Despina nâm Hâtûn mahzarlarında bi-tav'ihâ ikrâr-ı tâmm ve takrîr-i kelâm edüb akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin yedimde mülküm olub Rumkuşu nâm mahallde vâki' etrâf-ı erba'adan bir tarafı Hâcî İstafroz bağçesi ve bir tarafı şarampol ve tarafeyni yol ile mahdûd dört dönüm mikdârı mülk-i bağçemi tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfside ve muvâza'adan ârî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile hâzırân-ı merkûmân Hâcî Andon ile zevcesi Despina'ya iki bin beş yüz guruşa bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve temlik ve teslîm eylediğimde anlar dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eylediklerinden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr iki bin beş yüz guruş tamâmen ve kâmilen bana edâ ve teslîm eylediler fî-mâ-ba'd bağçe-i mahdûd-ı mezkûrda aslân ve kat'ân benim alâka ve medhalim kalmayub müşteriyân-ı merkûmân Andon ve Despina'nın müştereken mülk-i müşterâları olmuştur keyfe mâ yeşâ'en ve yehtârân mâlikîn ve mutasarrıfîn olsunlar dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu tahrîren fî'l-yevmi'l-aşer min şehr-i rebî'ü'l-evvel li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 23 Temmuz 1866]

Şühûdü'l-hâl

Yiğitbaşı Mehmed Ağa

Gökmen'in birâderi Hüseyin

Ve Gökmen Mehmed Ağa

Ve Ayân Mustafa Ağa

Ve gayruhum

Sayfa 14**Hüküm 16 [20]**

Medîne-i Antalya mahallâtından¹²⁰³ Hâcî Kirye veled-i Yorgi nâm zimmî meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde mahalle-i mezbûre sâkinlerinden ve Devlet-i Aliyye teb‘asının Rum Milleti ricâlinden Hâcî Vasili veled-i Mihail nâm kimesne mahzarında bi-tav‘ihâ ikrâr-ı tâmm ve takrîr-i kelâm edüb akd-i âti‘z-zikrin sudûruna değin yedimde mustakillen mülküm olub mahalle-i mezbûrda vâki‘ bir taraftan Üfürükcü menzili ve bir taraftan Katırlı menzili ve bir taraftan değirmen ve taraf-ı râbî‘i tarîk-i âmm ile mahdûd bir bâb mülk-i menzili tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfside ve mûvâza‘adan ârî bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘î ile cem‘î müştemilâtıyla hâzır-ı merkûm Hâcî Vasili’ye dört yüz elli guruşa bey‘ ve temlik ve teslim eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl edüb semeni olan meblağ-ı mezbûr dört yüz elli guruşu tamâmen ve kâmilten yedime edâ ve teslim eyledi fi-mâ-ba‘d menzil-i mahdûd-ı mezkûrda aslân ve kat‘ân benim alâka ve medhalim kalmayub müşterî-i merkûm Hâcî Vasili’nin mülk-i müşterâsı olmuştur keyfe mâ yeşâ‘en mâlik ve mutasarrıf olsun dedikde gıbbe’t-tasdikî’ş-şer‘î mâ-vak‘a bi’t-taleb ketb olundu tahrîren fi’l-yevmi’l-aşer min şehr-i rebî‘ü’l-evvel li-senete selâse ve semânîn ve mi’eteyn ve elf [M. 23 Temmuz 1866]

Şühûdü’l-hâl

İmam-ı mahalle Ahmed Efendi

Muhtar Mehmed Ağa

Deveci Ali oğlu İbrahim

Ve gayruhum

Hüküm 17 [21]

An-asl Rodos Cezîresi sâkinlerinden ve Devlet-i Aliyye teba‘asının Yehûdî Milleti’nden olub li-ecli’t-ticâre Analya’da sâkin olan Nesim veled-i Avram nâm Yehûdî mükellef-i akl ü bâliğ olduğu hâlde Antalya mahkeme-i şer‘iyyesinde akd-i âti‘z-zikrin sudûruna değin yedimde mülk ve hakkım olub Rodos Çarşısında Kazzâzlar sırasında vâki‘ bir taraftan Musa dükkânı ve bir taraftan Kazzâz Hanım dükkânı ve bir taraftan Araboğlu İshak dükkânı ve taraf-ı râbî‘i tarîk-i âmm ile mahdûd bir bâb dükkânı tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfside ve mûvâza‘adan ârî bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘î on bin guruşa işbu hâzır-ı merkûm Karabet’e bey‘ ve temlik ve kabzına taslît eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tasallut ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr on bin guruşu tamâmen ve kâmilten bana edâ ve teslim eyledi fi-mâ-ba‘d dükkân-ı mahdûd-ı mezkûrda

¹²⁰³ Mahalle ismi verilmemiş.

aslân ve kat'ân benim alâka ve medhalim kalmayub müşterî-i merkûm Karabet'in mülk-i müşterâsı olmuştur keyfe mâ yeşâ'en ve hasbemâ yehtâr mâlik ve mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu tahrîren fi'l-yevmi'l-hâdî ve'l-ısrîn min şehr-i rebî'ü'l-evvel li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 3 Ağustos 1866]

Şühûdü'l-hâl

Arnabud el-Hâcc Ali Ağa

Aydınlı Avram Yehûdî

Bâyi'in birâderi Beyram Yehûdî

Ve anası Meryem

Ve diğer birâderi Musa

Ve gayruhum

Hüküm 18 [22]

Medîne-i Antalya mahallâtından Kızılsaray Mahallesi ahâlîsinden Moralı Yusuf Ağa ibn-i Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde yine mahalle-i mezbûre sâkinlerinden iken bi-emri'llâhi te'âlâ vefât eden Ali Efendi ibn-i Hasan bin Abdullah nâm kimesnenin verese-i sığârının tesviye-i umûrlarına kıbel-i şer'-i şerîfden bâ-hüccet-i şer'iyye vasî-i mensûbları olan Kızılsaray Mahallesi ahâlîsinden el-Hâcc Osman bin el-Hâcc Süleyman nâm kimesne muvâcehesinde benim müteveffâ-yı merkûm Ali Efendi zimmetinde cihet-i karz-ı şer'îden dokuz bin altı yüz altmış gurus hâlâ alacak hakkım olmağla meblağ-ı mezbûru bi-hasebi'l-vesâye tereke-i müteveffâ-yı merkûmu vâz'-ı yed olan iş bu vasî-i hâzır-ı merkûm el-Hâcc Osman'dan hâlâ taleb ederim deyü lede'd-da'vâ ve'l-inkâr merkûm Yusuf dahi da'vâ-yı meşrûhasını lede't-tezkiye adl ve makbûli's-şehâde idükleri ihbâr olunan mahalle-i mezbûre ahâlîsinden Ahmed Ağa ibn-i Hâfız Abdülkadir ve yine Şeyh Sinan Mahallesi sâkinlerinden Hüseyin bin Halil nâm kimesnelerin şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nech-i şer'î isbât ve yemîn dahi etmeğin mücebince meblağ-ı mezbûr dokuz bin altı yüz altmış gurusu tereke-i merkûmeden müdde'î-i merkûm Yusuf Ağa'ya edâ etmek üzere vasî-i merkûm el-Hâcc Osman'a tenbîh olunduğu tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu el-emr li-men-lehü'l-emr hurrire fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ısrîn min şehr-i rebî'ü'l-evvel li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 7 Ağustos 1866]

Sayfa 15

Hüküm 19 [23]

An-asl medîne-i Alâ'iyye ahâlîsinden olub li-ecli't-ticâre medîne-i Antalya'ya gelüb Bahçıvan Kel Ayân'ın odasında işbu bin iki yüz seksen üç senesi mâh-ı saferü'l-hayrın evâ'ilinde bi-emri'llâhi te'âlâ vefât eden mu'tak Mehmed bin Abdullah bin Abdullah'ın

veresesi Antalya’da olmayub Alâ’iyye’de bulunduklarından tereke-i müteveffâ-yı merkûm veresenin zuhûruna değin Cânib-i Beytü’l-mâl’dan zabt olunmak irâde-i seniyye-i muktezâ-yı âlîsinden bulunmağla böyle gâ’iblerin mîrâsını alub Antalya Mâl Sandığı’na teslîme me’mûr bulunan Hâfız Mehmed ibn-i Kadir nâm kimesnenin ve şer’-i şerîfin ma’rifetleriyle tahrîr olunan tereke-i müteveffâ-yı merkûmun defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur tahrîren fî’l-yevmi’l-hâmis ve’l-ışrîn min şehr-i rebî’ü’l-evvel li-senete selâse ve semânîn ve mi’eteyn ve elf [M. 7 Ağustos 1866]

	Aded	Guruş
Entâri	2	60
Müsta‘mel habâ cepken	1	25
Gümüş hâtem	1	5
Yirmilik altın	12	240
Mısır altını	2	48
Cem‘an Yekûn		526 ¹²⁰⁴
Minhâ‘l-ihracât		
	Guruş	Para
Techîz-i tekfîn	120	-
Dellâliyye-i eşyâ-i mübî‘a	2	10
Kaydiyye-i defter	0	30
Varaka bahâsı	0	20
Resm-i âdî	13	-
Cem‘i’l-ihracât	136	20
Yekûnü’t-tereke	526	-
Ber-mûceb-i bâlâ masârifât-ı vâkı‘ası olub tenzîl kılınan	136	20
Yekûn	389	20
Hazîne-i Celîliye â‘id nısf-ı dellâliyye	1	5
Kezâlik hazîne-i merkûmeye nısf-ı kaydiyye	0	15
Yekûn	391 ¹²⁰⁵	0

İşbu bâlâda muharrer üç yüz doksân bir guruşu Teke Mâl Sandığı’na teslîm etmek üzere me’mûr-ı mûmâ-ileyh Hâfız Mehmed’e teslîm olunduğu işbu mahalle şerh verildi

¹²⁰⁴ 378 guruş olması gerekiyor. Hesapta hata olduğu için bu hata kademeli olarak sonuca etki etmiştir.

¹²⁰⁵ Hesapta hata var. Hata çıkarma yerine toplama yapılmasından kaynaklanmaktadır. 388 kuruş yazılması gerekirken 391 kuruş yazılmış.

Hüküm 20 [24]

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Medîne-i Antalya mahallâtından Şeyh Sinan Mahallesi sâkinlerinden Moralı Hüseyin Ağa ibn-i Halil nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezbûre mahallâtından Kızılsaray Mahallesi ahâlîsinden iken bi-emri'llâhi te'âlâ vefât eden Moralı Ali Efendi ibn-i Hasan bin Abdullah'ın verese-i sığârının tesviye-i umûruna kibel-i şer'-i şerîfden bâ-hüccet-i şer'îyye vasî nasb olunan el-Hâcc Osman bin Abdullah nâm kimesne muvâcehesinde müteveffâ-yı merkûm Ali Efendi zimmetinde cihet-i karz-ı şer'îden beş yüz gurusş alacak hakkım olmağın tereke-i müteveffâ-yı merkûmu bi-hasebi'l-vesâye vâz'-ı yed olan işbu hâzır-ı merkûm el-Hâcc Osman'dan meblağ-ı mezbûru hâlâ taleb ederim deyü lede'd-da'vâ ve'l-inkâr müdde'î-i merkûm Hüseyin Ağa da'vâ-yı meşrûhasını lede't-tezkiye adl ve makbûlû's-şehâde idükleri ihbâr olunan mahalle-i mezkûre ahâlîsinden Ahmed Ağa ibn-i Hâfız Abdulkadir ve Yusuf Ağa ibn-i Mehmed nâm kimesnelerin şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nech-i şer'î isbât ve yemîn dahi etmeğın mücebince müteveffâ-yı merkûmun terekesinden meblağ-ı deyn-i mezbûr beş yüz gurusşu müdde'î-i merkûm Hüseyin Ağa'ya teslim etmek üzre vasî-i merkûm el-Hâcc Osman'a tenbîh olunduğu tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu el-emr li-men-lehû'l-emr hurrire fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ısrîn min şehr-i rebî'ü'l-evvel li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 7 Ağustos 1866]

Sayfanın geri kalanı "sahh" işareti ile doldurulmuş.

Sayfa 16**Hüküm 21 [25]**

Medîne-i Antalya Kazâsına muzâfe Ahatlı karyesi sâkinelerinden Gülsüm bint-i Kara Ahmed nâm Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Antalya'da Câmi'-i Atîk Mahallesi sâkinlerinden Mehmed bin Ahmed nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edüb merkûm Mehmed benim zevc-i mutlakım olub kendü firâşından hâsıla ve benden mütevellid sagîre ve fakîre kızı Dudu için alâ kadri'l-kifâye babası merkûm Mehmed üzerine nafaka takdîr olunmak hâlâ matlûbumdur dedikde hâkim-i muvakkî'-i sadr-ı kitâb vaktü'l-müvellâ ilâ-sebîli's-savâb ve tûbâ-lehû ve hüsn-i me'âb Efendi Hazretleri sagîre-i merkûme Dudu için babası merkûm Mehmed üzerine şehriyye yirmi beşer gurusş farz ve takdîr ve mâh be mâh sagîre-i merkûmenin anası müdde'îyye-i merkûme Gülsüm'ün yedine edâ ve teslim ve tenbîh eyledikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu tahrîren fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-ısrîn min şehr-i rebî'ü'l-evvel li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 9 Ağustos 1866]

Şühûdü'l-hâl

Muhzırbaşı Mehmed Ağa

Muhzır Ali Ağa

Muhzır İsmail Ağa

Ve Kahvecibaşı Hamidullah Kavvâs

Ve gayruhum

Hüküm 22 [26]

Fi'l-asl Mora muhâcirlerinden olub medîne-i Antalya mahallâtından Temürcü Süleyman Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem vefât eden Kayıkçı Çakal Hasan bin Salih bin İbrahim'in verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Fatma bint-i Süleyman nâm Hâtûn ile mezbûreden mütevellidler sulbî sagîr oğulları Salih ve Murad ve Osman ve sulbiyye sagîre kızı Hafize ve müteveffîyye zevcesi Nefise bint-i Usta Ramazan'dan mütevellidler sulbî sagîr oğlu Süleyman ve diğer müteveffîyye zevcesi Fatma'dan mütevellidlere sulbiyye kebîre kızı Havva'ya münhasire iddi'â olduğu bi'l-ihbâr inde'ş-şer'î'l-enver zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra sıgâr-ı mezbûrûnun vâlideleri ve tesviye-i umûrlarına kıbel-i şer'den vasî-i mensûbeleri mezbûre Fatma Hâtûn ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr olunan tereke-i müteveffîyye-i mezbûredir ki ber-vech-i âtî zikr olunur fi'l-yevmi's-sâmin aşer min şehr-i zi'l-hiccetî's-şerîfe li-senete isnâ ve semânîn ve mi'eteyn* ve elf [M. 4 Mayıs 1866]

	Aded	Guruş
Mahalle-i mezbûrede vâki' ma'lûmu'l-hudûd ve'l-müştemilât bir bâb mülk-i menzil	-	5.000
Zevcesinde kazan	1	125
Zevcesinde kapaklı tencere	1	25
Zevcesinde toprak çanak tabak kâse	14	15
Şişe	5	3
Zevcesinde müsta'mel kilim	1	40
Zevcesinde hamur leğeni	1	50
Zevcesinde yağ tavası	2	20
Zevcesinde sac	1	10
Sac ayağı	3	
Yün memlû yastık	2	12
Amelgân bez dizlik	1	20
Gömlük	1	
Kapaklı sahan	8	150
Def'â kilim	1	40
Bey' olunan kapaklı tencere	1	94

Kapaksız tencere	2	
Nühâs lenger	4	
Tas	1	
Nargile	1	
Köhne sagîr tahta sanduka	1	21
Ma'a tava tabak ve hırdavat	-	
Oğlu Süleyman'da kilim	2	33
Oğlu Süleyman def'a kilim	1	30
Müsta'mel çuha salta	1	45
Alaca kısa entârî	1	
Zevcesinde ot memlû köhne yastık	8	15
Nühâs destî	1	5
Büyük ve küçük destî	7	7
Bâ-def'a tahta sanduka	1	5
Kayık ma'a yelken ve kürek	-	760
Zincir	1	175
Demir	1	
Def'a demir	1	65
Yekûn		1.000
Yekûn		6.765-Para/10
Minhâ'l-ihracât		
		Guruş
Techîz ve tekfîn		91 – Para/10
Mehr-i mü'ccel zevceti'l-mezbûre Fatma Hâtûn		401
Deyn-i müsbet kayın vâlidesi Sakine Hâtûn		260
Deyn-i müsbet Meryem Hâtûn		32

Sayfa 17

	Guruş
Deyn-i müsbet oğlu Süleyman ber-mûceb-i defter-i kassâm vâlidesinde müntakîl hisse-i irsiyyesi olup babası müteveffâ-yı merkûm zimmetinde idüğü şer'ân sâbit olan meblağ	600
Deyn-i müsbet kebîr kızı Havva'nın ber-mûceb-i defter-i kassâm vâlidesinden müntakîl hisse-i irsiyyesi olup babası müteveffâ-yı merkûm zimmetinde olduğu sâbit olan meblağ	1.056
Resm-i kısmet ve kaydiyye ve kâtibiyye ve huddâmiyye ve muhızırıyye ve sâ'ir masârif-i müteferrika	295
Dellâliyye-i eşyâ-i mübî'a	26
Hammâliyye	4
Cem'-i yekûni'l-ihracât	2.765
Sahhu'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	4.000

Hissetü'z-zevce ve'l-mezbûre Fatma Hâtûn semen	500
Derûn-ı ihrâcâtıda mehri	401
Yekûn	901
Eşyâdan aynen makbûza	525
Yekûn	376
İşbu emti'a esmânından nakden menzilde hisse	269
Yekûn	107
Hissetü'l-ibni'l-merkûm sagîr Salih (menzilde hisse)	700
Hissetü'l-ibni'l-merkûm sagîr Murad (menzilde hisse)	700
Hissetü'l-ibni'l-merkûm sagîr Osman (menzilde hisse)	700
Hissetü'l-binti'l-mezbûre sagîre Hafize (menzilde hisse)	350
Hissetü'l-ibni'l-merkûm Süleyman-ı sagîr	700
Derûn-ı ihrâcâtıda vâldesinden dolayı alacağı	600
Yekûn	1.300
Nakden vasîsi Salih Reis yedine teslim	200
Yekûn	1.100
Aynen teslim olunan kilim – Aded/3	63
Menzilde hisse	1.037
Hissetü'l-bint'il-merkûme kebîre Havva	-
Vâldesinden dolayı alacağı	350
Menzilde hisse	1.056
Yekûn	1.406

Hüküm 24 [27]

Medîne-i Antalya Kazâsına tâbi' Karaveliler karyesi sâkinelerinden ma'rifetü'z-zât Emine Hâtûn bint-i Yusuf bin Abdullah meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezbûre mahallâtından Makbûle Mahallesi ahâlîsinden Abdurrahman bin el-Hâcc Yusuf mahzarında ikrâr-ı tâmm ve takrîr-i kelâm edüb medîne-i Burdur Kazâsına tâbi' Hacılar çiftliğinde sâkin Karaçallu Aşîreti efrâdından Ali bin İsmail nâm kimesne benim zevce-i dâhilim olub beni bilâ-nafaka bırakub gidüb çiftlik-i mezbûrda sâkin olmağın varub Burdur mahkeme-i şer'iiyesinde benim gelüb nafaka-yı bi'l-kelimâtımı der-hüsn merkûm Ali'den talep ve da'vâya işbu hâzır-ı merkûm Abdurrahman vekîl ve nâib-i menâb nasb ve ta'yîn* eyledim dedikde ol dahi vekâlet-i mezbûre fî kıbel-i hidmet-i lâzîmesini kemâ-yenbagî edâya müte'ahhid olmağın mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu tahrîren fi'l-yevmi's-sâlis min şehr-i rebî'ü'l-âhir li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 15 Ağustos 1866]

Şühûdü'l-hâl

Katırcı Burdurlu Hâcî Osman

Burdurlu Dubaracıoğlu Ahmed

Ve Hasan Ali oğlu Halil

Zabtiye İlyas

Ve gayruhum

Sayfa 18

Hüküm 25 [28]¹²⁰⁶

Medîne-i Antalya mahallâtından Temürcü Süleyman Mahallesi sâkinelerinden Hafize bint-i Halil nâm Hâtûn meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde işbu bâ‘isü’l-kitâb İsmail bin Nasir nâm kimesne mahzarında bi-tav‘ihâ ikrâr-ı tâmm ve takrîr-i kelâm edüb akd-i âti’z-zikrin sudûruna değin yedimde mülk ve hakkım olub mahalle-i mezbûrede vâki‘ bir taraftan [...ce] oğlu menzili ve bir tarafı Mustafa Çavuş menzili ve tarafı İdris menzili ve bir tarafı tarîk-i âmm ile mahdûd olan arsamı tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfsideden ârî bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘î ile işbu hâzır-ı merkûm İsmail’e bin üç yüz guruşa bey‘ ve temlik ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûru bin üç yüz guruşu tamâmen i’tâ eyledi fî-mâ-ba’d arsa-i mahdûde-i mezkûrda aslân ve kat‘ân benim alâka ve medhalim kalmayub müşterî-i merkûm İsmail’in mülk-i müşterâsı olmuştur keyfe mâ yeşâ’en mâlik ve mutasarrıf olsun dedikde gıbbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ-vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi 3 rebî‘ü’l-âhir sene [12]83 [M. 15 Ağustos 1866]

Hüküm 26 [29]

Medîne-i Antalya mahallâtından Temürcü Süleyman Mahallesi sâkinlerinden el-Hâcc İsmail ibn-i el-Hâcc Nasir nâm kimesne meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde yine mahalle-i mezbûre sâkinelerinden Zeyneb bint-i el-Hâcc Abid ile merkûmenin oğlu İbrahim bin Ali nâm kimesneler mahzarında bi-tav‘ihâ ikrâr-ı tâmm ve takrîr-i kelâm edüb akd-i âti’z-zikrin sudûruna değin yedimde mustakillen mülk ve hakkım olub mahalle-i mezbûrda vâki‘ etrâf-ı erba‘adan bir tarafı Dellâl İsa menzili ve bir tarafı vakıf menzili ve bir tarafı Sipâhîler menzili ve taraf-ı tarîk-i âmm ile mahdûd olan bir bâb menzilimi tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfside ve muvâza‘adan ârî bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘î ile yedi bin beş yüz guruşa hâzırûn-ı merkûmûn Zeyneb ve İbrahim’e bey‘ ve temlik ve teslîm eylediğimde anlar dahi ber-vech-i meşrûh iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr yedi bin beş yüz guruşu tamâmen bana edâ ve teslîm eylediler fî-mâ-ba’d menzil-i mahdûd-ı mezkûrda benim aslân ve kat‘ân alâka ve medhalim kalmayub müşteriyân-ı

¹²⁰⁶ Bu hükmün olduğu sayfanın baş kısmı yan sayfa ile birleşmiş. Bu yüzden baş taraftaki kelimelerin bir kısmı gözükmemektedir. Ancak, cümlelerin akışına göre okunabilmektedir.

mezbûrân Zeyneb ve oğlu İbrahim'in mülk-i müşterâları olmuştur keyfe mâ yeşâ'en ve yehtârân mâlikîn ve mutasarrıfîn olsunlar dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ-vak'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu tahrîren fi'l-yevmi'l-hâdî min şehr-i cemâziye'l-evvel li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 15 Eylül 1866]

Şühûdü'l-hâl

Kudsizâde Hâfız Ali

Ve Ali Çavuş

Yağcı Hasan Rıdvan

Muhzırbaşı Mehmed Ağa

Ve gayruhum

Hüküm 27 [30]

Medîne-i Antalya mahallâtından Takyeci Mahallesi sâkinelerinden Mebruke bint-i Yusuf nâm Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Paşa Câmi'si civârı sâkinlerinden Hasan Beğ ibn-i Osman nâm kimesne mahzarında üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edüb merkûm Hasan bundan akdem zevcim olub beynimizde hüsn-i mu'âşeret olmadığından merkûm Hasan beni tatlîk eyledi ise de merkûmun firâşından hâsılan ve benden mütevellidân ve halâ bi-hasebi'l-hidâne hucre ve terbiyemde bulunan Cemile ve Ahmed Necib nâm sagîrân için babaları merkûm Hasan üzerine nafaka takdîr olunmak hâlâ matlûbumdur dedikde hâkim-i muvakkî-i sadr-ı kitâb vaktü'l-müvellâ ilâ-sebîli's-savâb ve'l-hüsn-i bi's-sa'âde ve hüsnü'l-me'âb Efendi Hazretleri sagîrân-ı merkûmândan her birileri merkûm Hasan üzerine

Sayfa 19

şehriyye otuzar gurus ki cem'an altmış gurus nafaka-i kisve bahâ farz ve takdîr eyledikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ-vak'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu tahrîren fi'l-yevmi'l-hâdî aşer min şehr-i cemâziye'l-ulâ li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 21 Eylül 1866]

Şühûdü'l-hâl

Muhzırbaşı Mehmed Ağa

Mehmed Salih Ağa

Muhzır Ali Ağa

Ve gayruhum

Hüküm 28 [31]

Medîne-i Antalya mahallâtından Âhi Kızı Mahallesi sâkinelerinden iken işbu bin iki yüz seksen üç senesi rebî'ü'l-âhirin beşinci günü bi-emri'llâhi te'âlâ vefât eden Hatice Hâtûn bint-i eş-Şeyh Mehmed nâm Hâtûn'un verâseti zevci Sa'idî Şeyh İbrahim bin Abdullah ve sadrî sagîr oğlu Mehmed ve sadriyye sagîre kızları Zeyneb ve Ayşe ve sadriyye kebîre kızı Fatma'ya

inhisârı lede'ş-şer'î'l-enver zâhir ve nümâyân oldukdan sonra sagîrûn-ı merkûmûnun bâ-hüccet-i şer'îyye vasîleri babaları merkûm Şeyh İbrahim'in bi'l-verâse ve bi'l-vesâye taleb ve ma'rifet-i mezbûre Fatma'nın talebiyle ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farîzati'ş-şer'îyye tevzî' ve taksîm olunan tereke-i müteveffâ-yı mezbûre defteridir ki ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur tahrîren fi'l-yevmi's-sâlis aşer min şehr-i cemâziye'l-evvel li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 23 Eylül 1866]

	Aded	Guruş
Mahalle-i mezbûrede vâki' bir bâb mülk-i menzili	-	6.500
Kebîr kapaklı tencere	1	80
Hamam leğeni	1	50
Def'a tencere ma'a kapak	2	70
Çamaşır leğeni	1	80
Köhne sini	2	45
Kadayıf tepsisi	1	30
Çorba tası	1	20
Köhne hamam tası	1	5
Sagîr tencere	1	15
Kapaklı sahan	1	40
Mertebânî	3	
Yağ tavası	1	5
Müsta'mel sevâ'î entâri	1	50
Müsta'mel çitari entâri	1	20
Bir parça sevâ'î eskisi	1	20
Kebe salta	1	10
Basma şalvar	1	15
Kuşak şal	1	10
Hırdavat	-	15
Sandık	1	20
Müsta'mel kilim	1	10
Yorgan	2	200
Döşek	2	
Yastık	2	
Minder	2	
Mak'ad	1	50
Baş altın onluk	50	580
Mahmûdiye	1	
Kahve takımı		20
Ekmekçi dükkânından hissesi		1.500

Zevcinden nikâh	151	
Cem‘-i yekûni’l-mâl ve’l-eşyâ	9.611	
Minhâ’l-ihracât		
	Guruş	
Resm-i kismet	240	
Kalemiyye-i defter-i kassâm	30	
Kaydiyye	15	
Kâğıd bahâsı	3	
Ve masârif-i sâ’ire	17	
Muhzırıyye	15	
Cem‘i’l-ihracât	320	
Sahhu’l-bâkî li’t-taksîm beyne’l-verese	[9.291]	
	Guruş	Para
Hissetü’z-zevci’l-merkûm Şeyh İbrahim	2.322	30
Hissetü’l-ibni’s-sagîri’l-merkûm Mehmed	2.787	12
Hissetü’l-binti’l-kebîri’l-mezbûre Fatma	1.393	26
Hissetü’l-binti’s-sagîri’l-mezbûre Ayşe	1.393	26
Hissetü’l-binti’s-sagîri’l-mezbûre Zeyneb	1.393	26

Sayfa 20

Hüküm 29 [32]

Fi‘l-asl Trablusşam ahâlîsinden Ömer Ağa ibn-i İbrahim nâm kimesne meclis-i şer‘-i şerîf-i hâzır ve Dimyat ahâlîsinden Reis Abdullah Mehmed nâm kimesne Antalya suru dâhilinde kâ‘in bir bâb mülk-i menzili mahzar-ı şühûdda bana kırk aded Osmanlı parasına bey‘ eyledi ve ben dahi iştirâ eyledim kelâmını kâ‘il ve bu kelâmını Dimyat ahâlîsinden Reis Mehmed Zâbit ve Reis Ahmed nâm kimesneler dahi şehâdet ve ihbâr ve tasdik eylediklerinden sonra işbu kelâmı bir vesîka-i şer‘iyyede mastûr bulunmasını taleb ve râgıb olunmağın gıbbe‘t-tasdîki‘ş-şer‘î mâ-vak‘a bi‘t-taleb ketb olundu fi* fi‘l-yevmi‘l-sâlis aşer min şehri cemâziye‘l-evvel li-senete selâse ve semânîn ve mi‘eteyn ve elf [M. 23 Eylül 1866]

Şühûdü‘l-hâl

Ahmed Alâ‘iyyeli

Reis Hüseyin

Harputlu Reis Mehmed Zeheb

Ve gayruhum

Hüküm 30 [33]

Medîne-i Antalya mahallâtından Hatib Süleyman Mahallesi sâkinelerinden iken bu def‘a vefât eden Sülüha bint-i Ali nâm Hâtûn’un verâseti zevci Hâcî Talib ibn-i Ahmed ve sadr-

i sagîr oğulları Mehmed ve Ahmed ve sadriyye sagîre kızları Ayşe ve Fatma'ya münhasıre olduğu lede's-şer'i'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra sagîrûn-ı mezbûrûnun kıbel-i şer'-i şerîfden vasî-i mensûbları dayıları el-Hâcc Talib Ağa ibn-i Abdullah nâm kimesne ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farîzati's-şer'iyye tevzi' ve taksîm olunan tereke-i müteveffât-ı mezbûre defteridir ki ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur tahrîren fi'l-yevmi'l-hâmis aşer min şehr-i cemâziye'l-evvel li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 25 Eylül 1866]

	Aded	Guruş
Gerdanlık	1	160
Altın-ı âdî	2	25
Yirmilik nısf altın	3	33
Yirmilik	1	20
Beşlik	1	5
İpek mendil	2	20
Köhne entâri	1	70
Basma – Zirâ'/15	-	72
Basma şalvar	1	15
Gömlek	1	5
Çarşaf	1	20
Def'a çarşaf	1	15
Def'a entâri	1	70
Havlu peşkîr	2	10
Köhne salta	1	10
Köhne çitari entâri	1	20
Basma entâri	1	10
Köhne şalvar	2	10
Şal	1	15
Peştemâl	1	30
Mahrama	1	
Yazma	2	5
Bohça	1	10
Sakandırık	-	20
Çamaşır leğeni	1	140
Leğen	1	70
İbrik	2	
Kadayıf tepsisi	1	20
Kapaklı sahan	5	30

Tencere ma'a kapak	3	100
Şamdan	1	7,5
Hırdavat	-	15
Yüzük	2	30
Cem'-i yekûni'l-mâl ve'l-eşyâ		1.612 – Para/20
Minhâ'l-ihracât		
		Guruş
Resm-i kısmet		40
Kaydiyye		3
Kalemiyye kağıd bahâsı		25
Muhzırıyye		15
Vesâ'ir masârif		6
Cem'i'l-ihracât		89

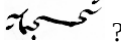
Sayfa 21

	Guruş	Para
Sahhu'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	[1.522]	[20]
Hissetü'z-zevci'l-merkûm Hâcî Talib	380	25
Hissetü'l-ibni'l-merkûm Mehmed	380	25
Hissetü'l-ibni's-sagîri'l-merkûm Ahmed	380	25
Hissetü'l-binti's-sagîri'l-mezbûre Fatma	190	12,5
Hissetü'l-binti's-sagîri'l-mezbûre Ayşe	190	12,5

Hüküm 31 [34]

Medîne-i Antalya mahallâtından Tuzcular Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem vefât eden müteveffâ Ömer Beğın Zenci gulâm mu'takı Mercan ibn-i Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Zeyneb bint-i Abdurrahman ve sulbiyye sagîre kızı Fatma ve ibni'l-mu'takı Süleyman Beğ ibn-i Ömer Beğ inhisârı lede's-şer'i'l-enver zâhir ve nümâyân oldukdan sonra sagîr-i mezbûre Fatma'nın tesviye-i umûruna vasî-i şer'îsi vâlidesi mezbûre Zeyneb ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farîzati's-şer'iyye tevzî' ve taksîm olunan tereke-i müteveffâ-yı mezbûr defteridir ki ber-vech-i âtî zıkr ve beyân olunur tahrîren fi'l-yevmi's-sâmin aşer min şehr-i cemâziye'l-evvel li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 28 Eylül 1866]

	Aded	Guruş
Uzunçarşı'da vâki' îcâr etmiş olduğu bir bâb kahvenin îcâr ve takım hissesi	-	800
Çukur kâse	6	36

Yassı tabak	21	
Def'a çukur kâse	2	5
Nühâs sagîr sini	1	45
Nühâs leğen ma'a ibrik	1	90
Çuha şalvar	1	195
Çuha mintan	1	
Çuha yelek tozluk	1	
Yağ	1	
Basma kısa entâri	1	19
Yelek	1	
Beyaz dizlik	1	37 – Para/10
Gömlek	-	
Mısır fesi	1	37
Müsta'mel kuşak	1	5 – Para/5
Müsta'mel ?	12	20
Ednâ gümüşin tüfeng bileziği	8	41
Cedid yağ torbası	1	10
Müsta'mel	1	
Sac ayağı	2	5 – Para/5
Maşa	1	
Kapaklı çorba kâsesi	1	10
Zevcesinde olduğu kebîr sandık	1	30
Bu dahi sagîr tahta sandık	1	30
Cem'-i yekûni'l-eşyâ ve'l-mâl		1.435 – Para/25
Minhâ'l-ihracât		
		Guruş
Mehr-i mü'eccel zevcetü'l-mezbûre zînet		151
Techîz ve tekfîn ve masârif-i sâ'ire		151
Merkûm Süleyman Beğ'e deyn-i müsbet		300
Evlâd-ı Arab'dan Şeyh İsmail'e deyn-i müsbeti		274
El-Hâcc Kara Efendi'nin dâmâdı Ahmed Çavuş'a deyn-i müsbet		20
 ?		18
Resm-i kısmet		20
Kalemiyye		15
Kaydiyye		5
Muhzırıyye ve masârif-i müteferrik		15
Kâğıd bahâ ve hammâliyye ve sâ'ire		18
Yekûni'l-ihracât		936

	Guruş	Para
Sahhu'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	498	25
Hissetü'z-zevceti'l-mezbûre Zeyneb	62	12,5
Mehr-i mü'eccel	101	-
Hissetü'l-binti's-sagîreti'l-mezbûre Fatma	249	12,5
Hissetü'l-ibni'l-mu'taki'l-merkûm Süleyman Beğ	187	-

Sayfanın geri kalanı “sahh” işareti ile doldurulmuş.

Sayfa 22

Hüküm 32 [35]

Medîne-i Antalya mahallâtından Kızılharım Mahallesi sâkinelerinden Ayşe bint-i Osman nâm Hâtûn meclis-i şerîf-i enverde Sofular Mahallesi ahâlîsinden Moralı Kır Salih bin Halil nâm kimesne mahzarında bi-tav'ihâ ikrâr-ı tâmm ve takrîr-i kelâm edüb merkûm Salih mukaddem zevc-i dâhilim idi ise de beynimizde hüsn-i mu'âşeret olmamağla iki yüz elli bir guruşu mehr-i mü'eccel ve yüz guruşu nafaka-i iddet ve bir çitari entârî ve bir çuha salta ve bir yazma salta ve biri püsküllü öbürü iki [yüzlü] peştemâl cümlesinden kendü hüsn-i rızâm ile geçüb merkûm ile hul'oldum âmm-i de'âvî ve kâffe-i mutâlebâtдан merkûm Salih'in kabûlünü hâvî zimmetini ibrâ-yı âmm-ı sahîh-i şer'î ile ibrâ eyledim dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu tahrîren fi'l-yevmi'l-hâdî ve'l-ısrîn min şehr-i cemâziye'l-evvel li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 1 Ekim 1866]

Şühûdü'l-hâl

İbrişimoğlu Osman Ağa

Muhzırbaşı Mehmed Ağa

Muhzır İsmail

Ve gayruhum

Hüküm 33 [36]

Medîne-i Antalya mahallâtından Makbûle Mahallesi mütemekkinlerinden ve Devlet-i Aliyye teba'asının Rum Milleti'nden olup bundan akdem vefât eden Berber Hâcî Andirine veled-i Serazi'nin verâseti zevce-i metrûkesi Anna veled-i Zanâil nâm Hâtûn ile sulb-i kebîr oğulları Seradi Viyan ve Todori ve Ligori ve sulbî sagîr oğulları Vasili ve Odon ve sulbiyye sagîre kızı Espina münhasıre bulunduğu bi'l-ihbâr bâ inde's-şer'î'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra sığâr-ı merkûmânın anaları ve tesviye-i umûrlarına kibel-i şer'den vasî-i mensûbeleri mensûb-ı mezbûre Anna taleb ve ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farîzati's-şer'iyye tevzî' ve taksîm olunan tereke-i müteveffâ-yı merkûm defter-i

kassâmıdır ki ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur tahrîren fi'l-yevmi'l-ısrîn min şehri cemâziye'l-evvel li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 30 Eylül 1866]

	Aded	Guruş
Mahalle-i mezbûrede vâki' bir bâb mülk-i menzili	-	15.000
Kebîr meydan sini	1	100
Kebîr çamaşır leğeni	1	100
Sagîr hamur leğeni	1	40
Sagîr kazan	1	80
Sagîr tencere	2	50
Yağ tavaşı	1	10
Tütün tablası	4	30
Toprak tabak	9	
Su bakracı	1	25
Nargile	1	
Kebîr ve sagîr şişe	20	30
Kebîr toprak tabak	3	6
Müsta'mel kilim	2	120
Tulumbalı şamdan	1	5
Kebîr çul	1	70
Kilim	1	
Döşek	4	300
Yorgan	3	
Yastık	3	
İhrâm	1	
Sandık	1	20
Kahve takımı	1	25
Değirmen ve sâ'ire	-	
Sandalye	4	25
Def'a sandık	1	20
Sagîr bezîr şekeri	25	50
Gömlek	6	105
Don	3	
Çuha şalvar	1	80
Mintan	1	
Şal	1	40
Kısa entâri	2	30
Müsta'mel yelek	5	
Anbar	2	200

Dolab	2	
Hırdavat-ı beyt ve desti küp		200
Nakden çubuk akçesi		80
Kel İlyas oğlu zimmetinde alacağı		270
Dükkânında ve menziline bulunan cemî'i berber takımı		300
Cem'an yekûni'l-mâl ve dellâliyye?		17.416 ¹²⁰⁷

Sayfa 23

Minhâ'l-ihracât			
	Guruş		
Resm-i kısmet	448,5		
Kalemiyye-i defter	50		
Kaydiyye	25		
Varaka bahâ	7,5		
Muhzirriyye ve sâ'ir masârif-i müteferrika	52,5		
Vasî-i hüccet-i sahîh	137		
Yekûni'l-ihracât	720		
Cem'an yekûn Sahhu'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	16.696 ¹²⁰⁸		
	Guruş	Para	Akçe
Hissetü'z-zevceti'l-merkûme Anna	2.087	-	-
Hissetü'l-ibni'l-kebîri'l-merkûm Serazi	2.247	20	4
Hissetü'l-ibni'l-kebîri'l-merkûm Yani	2.247	20	4
Hissetü'l-ibni'l-kebîri'l-merkûm Todori	2.247	20	4
Hissetü'l-ibni'l-kebîri'l-merkûm Ligorî	2.247	20	4
Hissetü'l-ibni's-sagîri'l-merkûm Vasili	2.247	20	4
Hissetü'l-ibni's-sagîri'l-merkûm Odon	2.247	20	4
Hissetü'l-ibneti's-sagîri'l-merkûme Espina	1.123	30	2

Hüküm 34 [37]

Medîne-i Antalya mahallâtından Meydan Mahallesi ahâlisinden iken bundan akdem vefât eden Hafize bint-i* Hüseyin nâm Hâtûn'un verâseti zevci Mustafa ile vâlidesi Hafize ve sulb-i sagîr oğlu Bekir ve sulbiyye sagîre kızı Şerife inhisârı bi'l-ihbâr lede's-şer'î'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra sığâr-ı merkûmun vasî-i şer'îleri Müderris Ahmed Efendi ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farîzati's-şer'iyye tevzî' ve taksîm olunan tereke-i müteveffîyye-i mezbûre defter-i kassâmıdır ki ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur

¹²⁰⁷ 17.411 olması gerekiyor.

¹²⁰⁸ 16.691 olması gerekiyor.

tahrîren fi'l-yevmi's-sânî ve'l-ısrîn min şehr-i cemâziye'l-evvel li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 2 Ekim 1866]

	Aded	Guruş
Müsta'mel sevâ'î entâri	1	60
Köhne çitari entâri	1	30
Kısa entâri	1	
Müsta'mel canfes şalvar	1	30
Müsta'mel çuha salta	1	50
Müsta'mel fes	1	25
Ma'a tepelik	-	
Yazma	1	10
Basma iç entâri	1	
Bakır kuşak	1	80
Yirmilik altın	5	100
İstanbul bütün	1	28
Altın	-	
Onluk	16	160
Rub'iyeye altın	15	135
Beşlik	1	5
Beyaz akçe	-	6
Sandık	-	30
Evânî-i nühâs – Kıyye/4 – Dirhem/100	-	68
Hamam leğeni	1	50
Hurda leğen	1	40
İbrik	1	
Köhne yatak	1	68
Zevcinden mehri		200
Hırdavat-ı beyt		60
Cem'an yekûni'l-mâl ve'l-eşyâ		1.261
Minhâ'l-ihracât		
		Guruş
Techîz ve tekfîn-i masârif		33
Resm-i kısmet ve kaydiyye varaka bahâ		50
Muhzırıyye ve sâ'ir masârif		10
Yekûni'l-ihracât		93
Sahhu'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese		1.168
	Guruş	Para
Hissetü'z-zevci'l-merkûm Mustafa	292	-

Hissetü'l-ümmi'l-mezbûre Hafize	146	-	-
Hissetü'l-ibni's-sagîri'l-merkûm Bekir	486	26	2
Hissetü'l-binti's-sagîri'l-mezbûre [Şerife]	243	13	1

Sayfa 24

Hüküm 35 [38]

Medîne-i Antalya mahallâtından Makbûle Mahallesi sâkinlerinden iken bi-emri'llâhi te'âlâ vefât eden Rum Milleti ricâlinden Berber Hâcî Andirine veled-i Serazi nâm müteveffânın verese-i sığârı oğulları Vasili ve Odon ve diğer sagîre kızı Espina'nın tesviye-i umûrlarına bir vasî nasb ve ta'yîn olunmak lâzım olmağın hâkim-i muvakkî-i sadr-ı kitâb veffekahü'l-mevlâ ilâ-sebîli's-savâb ve tûbâ-lehû ve hüsn-i me'âb Efendi Hazretleri sığâr-ı mezbûrûnun anaları Anna bint-i Zanâil nâm Hâtûn vesâyet-i mezbûreye muktedire olmağla sığâr-ı mezbûrûn için merkûmeyi vasî nasb ve ta'yîn edüb ve merkûme dahi vesâyete mezbûreyi bi'l-kabûl hidmet-i lâzimesini kemâ-yenbagî edâya müte'ahhîde oldukda gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ-vak'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu tahrîren fi'l-yevmi'l-hâdî ve'l-ısrîn min şehr-i cemâziye'l-evvel li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn* ve elf [M. 1 Ekim 1866]

Şühûdü'l-hâl

Mültezim Karabet

Muhzırbaşı Mehmed Ağa

Muhzır Ali Ağa

Ve gayruhum

Hüküm 36 [39]

Medîne-i Antalya mahallâtından Makbûle Mahallesi mütemekkinlerinden ve Devlet-i Aliyye teb'asının Rum Milleti'nden olub bundan akdem vefât eden Dinkçi Hâcî Yako veled-i Yorgi'nin verâseti zevce-i metrûku Marya veled-i Yorgi nâm Hâtûn sulb-i sagîr oğlu Nikola ve sulbiyye kebîre kızı Kırye ve sulbiyye sagîre kızı Eleni'ye münhasıre olduğu bi'l-ihbâr inde's-şer'i'l-enver zâhir ve nümâyân oldukdan sonra sığâr-ı merkûmun tesviye-i umûrlarına kıbel-i şer'den vasî-i mensûbeleri mezbûre anaları Marya ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'-i şerîf ile tahrîren ve beyne'l-verese bi'l-farîzati's-şer'iyye tevzî' ve taksîm olunan tereke-i müteveffâ-yı merkûm defteridir ki ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur tahrîren fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ısrîn min şehr-i cemâziye'l-evvel li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 5 Ekim 1866]

	Aded	Guruş
Mahalle-i mezbûrede vâki' bir bâb mülk-i menzili	-	2.000
İki re's merkep	-	200

Şalvar	1	200
Köhne mintan	1	
Tahta sandık	1	25
Müsta‘mel kilim	1	25
Hırdavat-ı beyt		50
Cem‘-i yekûni‘l-mâl ve‘l-eşyâ		2.500
Minhâ‘l-ihracât		
		Guruş
Resm-i kısmet		65
Kalemiyye		25
Kaydiyye ve kâğıd bahâsı		10
Muhzırıyye ve sâ‘ir masârif		20
Cem‘-i yekûni‘l-ihracât		120
Sahhu‘l-bâkî li‘t-taksîm beyne‘l-verese		2.380
	Guruş	Para
Hissetü‘z-zevci‘l-mezbûre Marya	297	10
Hissetü‘l-ibni‘l-merkûm Nikola	1.041	14
Hissetü‘l-binti‘l-merkûme Kirye	520	27
Hissetü‘l-binti‘l-merkûme Eleni	520	27

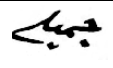
Sayfanın geri kalanı “sahh” işareti ile doldurulmuş.

Sayfa 25

Hüküm 38 [40]

Medîne-i Antalya mahallatından Meydan Mahallesi ahâlîsinden iken bundan akdem vefât eden Mustafa ibn-i Bekir’in verâseti sulb-i sagîr oğlu Bekir ve sulbiyye kebîre kızı Kamile ve sulbiyye sagîre kızı Şerife’ye münhasıre olduğu bi‘l-ihbâr inde’ş-şer‘i‘l-enver zâhir ve nümâyân oldukdan sonra sıgâr-ı merkûmun vasî-i mensûbeleri Müderris-i Kirâm’dan Ahmed Efendi ma‘rifeti ve ma‘rifet-i şer‘le tahrîr ve beyne‘l-verese bi‘l-farîzati’ş-şer‘iyye tevzî‘ ve taksîm olan tereke-i müteveffâ-yı merkûmdur ki ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur tahrîren fi‘l-yevmi‘l-hâmis ve‘l-ısrîn min şehr-i cemâziye‘l-evvel li-senete selâse ve semânîn ve mi‘eteyn ve elf [M. 5 Ekim 1866]

	Aded	Guruş
Erkek merkep	1	600
Tosun	1	
Def‘a tosun	1	200
Sagîr kazan	1	125

Süt çömlek	1	20
Kadayıf tepsisi	1	20
Köhne hamur leğeni	1	15
Su tası	1	15
Mertebânî	1	
Köhne ibrik	1	25
Evânî-i nühâs – Kıyye/4 – Fî/16	-	64
Müsta‘mel ? libâs	1	80
Köhne çitari entâri	1	50
Sagîr sandık	1	15
Gümüslü tûfeng	1	400
Müsta‘mel harâr çift	1	15
Müsta‘mel kara heybe	1	15
Köhne çul	1	10
Diğêr köhne çul	1	10
Müsta‘mel çuval	5	75
Köhne yatak	1	70
Bulgur	Kile	20
	1	
Melâz	1	15
Şa‘îr	1	8
Hırdavat-ı beyt	-	25
Kabak kıymeti	-	150
Duhân – Kıyye/5	-	250
Bakla	2	40
Kahve takımı – Adet/1	-	20
Elikırkoğlu Mahmud’da darı	2	18
Kocabıyık Ali’de		20
Kulakoğlu’nun ortağı Durali’de		42
Çölelerin Durali’de		6
 Cemilli? İbrahim’de		10
Kuduzoğlu Yusuf’da		5
Merhûmun Kapan Murad’da		100
Çil Ali’nin Osman’da		100
İzci Mehmed’de		45
 Pezmalının? oğlunda		10
Koca Molla Ali’de		24
Serik Kazâsında Kel Veli oğlu Molla Mustafa		15

Bahçıvan Bozoğlan'da	40
Yörük Ömer Ali'de	270
Karaçallı Murad'da	10
Nakden akçe	169
Cem'an yekûni'l-mâl ve'l-eşyâ ve'l-nakd	3.245
Minhâ'l-ihracât	
	Guruş
Müteveffıye zevcesine mehr-i mü'eccel deyni	200
Şeriki Ahmed Efendi deyn-i müsbeti	450
Techiz-i tekfini masârif	114
Çırağı Ahmed'e deyn-i müsbet	280
Hâcî Hüseyin Ağa'ya deyn-i müsbet	40
Hâcî Hasan'a deyn-i müsbet	50
Resm-i kısmet ve kaydiyye ve kâğıd bahâsı	100
Cem'-i yekûni'l-ihracât	1.234
Sahhu'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	2.021 ¹²⁰⁹
	Guruş Para
Hissetü'l-ibni's-sagîri'l-merkûm Bekir	1.010 20
Hissetü'l-binti'l-kebîri'l-merkûme Kamile	505 10
Hissetü'l-binti's-sagîri'l-merkûme Şerife	505 10

Sayfa 26

Hüküm 39 [41]

Medîne-i Antalya mahallâtından Makbûle Mahallesi ahâlîsinden ve Devlet-i Aliyye teb'asının Rum Milleti ricâlinden Hâcî Anastas veled-i İstefani'nin verâseti zevce-i metrûku Deste veled-i Fili ile sulb-i kebîr oğlu İstefan ve sulb-i sagîr oğulları Kostanti ve Ligori ve Vasili ve sulbiyye kebîre kızı Şerbene münhasıre olduğu bi'l-ihbâr lede's-şer'i'l-enver zâhir ve nümâyân oldukdan sonra sagîr-i merkûmenin tesviye-i umûrlarına kıbel-i şer'den vasî-i mensûbları anaları mezbûre Deste ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farîzati's-şer'ıyye tevzî' ve taksîm olunan tereke-i müteveffâ-yı merkûm defteridir ki ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur tahrîren fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ışrîn min şehr-i cemâziye'l-evvel li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 5 Ekim 1866]

	Aded	Guruş
Mahalle-i mezbûrda vâkî' nısf-ı menzil kıymeti	-	3.000
Yorgan	2	100

¹²⁰⁹ 2.011 olması gerekiyor.

Sandık	1	30
Müsta‘mel keçe	1	10
Müsta‘mel kilim	1	20
Müsta‘mel elbise	-	1210
Kısrak	1	300
Ma‘a tay	-	
Üç yaşında inek	2	300
Cem‘an yekûni‘l-mâl ve‘l-eşyâ		3.810
Minhâ‘l-ihracât		
		Guruş
Resm-i kısmet		95
Kalemiyye		20
Kaydiyye ve kağıd bahâ		5
Muhzirîyye		15
Masârif-i sâ‘ire ve müteferrika		30
	Guruş	Para
Cem‘-i yekûni‘l-ihracât	155 ¹²¹¹	-
Beyt-i gecesine verdiler	10	-
Sahhu‘l-bâkî li‘t-taksîm beyne‘l-verese	3.645	-
Hissetü‘z-zevceti‘l-merkûme Deste	455	25
Hissetü‘l-ibni‘l-kebîri‘l-merkûm İstefan	709	34
Hissetü‘l-ibni‘s-sagîri‘l-merkûm Kostanti	709	34
Hissetü‘l-ibni‘s-sagîri‘l-merkûm Ligori	709	34
Hissetü‘l-ibni‘s-sagîri‘l-merkûm Vasili	1212	34
Hissetü‘l-ibneti‘l-kebîri‘l-merkûme Şerbene	354	37

Hüküm 40 [42]

Medîne-i Antalya mahallâtından Baba Doğan Mahallesi sâkinelerinden ve Devlet-i Aliyye teb‘asının Rum Milleti nisvânından iken bundan akdem vefât eden Hâce Şerbene veled-i Hâcî Mihail’in verâseti zevci Dimitri veled-i Yorgi ile sadr-i sagîr oğlu Atnaş’a münhasıre olduğu inde‘ş-şer‘i‘l-enver zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra sagîr-i merkûm Atnaş’ın tesviye-i umûruna vasî babası merkûm Dimitri taleb ve ma‘rifeti ve ma‘rifet-i şer‘le tahrîr ve beyne‘l-verese bi‘l-farîzati‘ş-şer‘iyye tevzî‘ ve taksîm olunan tereke-i müteveffîyye-i

¹²¹⁰ Yapılan hesapta toplam değer 3.760 olduğu görülmüştür. Belgede toplam 3.810 kuruş yazdığı için aradaki 50 kuruşluk fark elbiseye ait olmalı.

¹²¹¹ 165 olması gerekiyor.

¹²¹² Erkek çocuklara 709 guruş 34 para verildiği göz önünde bulundurulduğunda bu şahsa da aynı para verilmelidir.

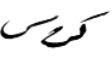
mezbûredir ki ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur tahrîren fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ısrîn min şehr-i cemâziye'l-evvel li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 5 Ekim 1866]

	Aded	Guruş
Kebîr tencere	1	40
Kebîr yağ tava	1	20
Orta sini	1	80
Sagîr tencere	1	20
Su tası	1	15
Hamam leğeni	1	50
Mertebânî	4	60
Çukur sahan	2	
Leğen	1	30
Entâri	1	80
Şalvar	1	
Kürk	1	
Sandık	1	40
Döşek	1	80
Yastık	1	
Onluk baş altın	50	500
Cem'an yekûni'l-mâl ve'l-eşyâ		1.015
Minhâ'l-ihracât		

Sayfa 27

	Guruş
Resm-i kısmet ve kalemiyye ve kaydiyye ve kâğıd bahâsı ve sâ'ir masârifî	80
Sahhu'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	935
Hissetü'z-zevci'l-merkûm Dimitri	233 – Para/30
Hissetü'l-ibni'l-merkûm Atnaş	701 – Para/10

Hüküm 41 [43]

Medîne-i Antalya mahallâtından Makbûle Mahallesi mütemekkinlerinden ve Devlet-i Aliyye teb'asının Rum Milleti nisvânından iken bundan akdem vefât eden Hâcî Keresi? veled-i Hâcî Luka'nın verâseti zevci Yani ile vâlidesi Hâce Şirine veled-i Yorgi ve sadriyye sagîre kızı Dürdü'ye münhasire olduğu bi'l-ihbâr inde's-şer'i'l-enver zâhir ve nümâyân oldukdan sonra sagîr-i merkûmun tesviye-i umûruna kibel-i şer'den vasî-i mensûbu babası merkûm Yani ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farîzati's-

şer‘iyye tevzî‘ ve taksîm olunan tereke-i müteveffîyye-i mezbûr defter-i kassâmıdır ki ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur tahrîren fî‘l-yevmi‘l-hâmis ve‘l-ışrîn min şehr-i cemâziye‘l-evvel li-senete selâse ve semânîn ve mi‘eteyn ve elf [M. 5 Ekim 1866]

	Aded	Guruş
Baş altın onluk	89	1.000
Ve Mısır	-	
Mahmûdiye altın	1	50
Köhne kısa kürk	1	80
Kebîr	1	
Müsta‘mel entâri	2	30
Nısf şal	1	
Bir bohça derûnunda hamam takımı ve sâ‘ir hırdavat	-	50
Eski sandık	1	30
Nühâs sini	1	80
Sarı leğen	1	50
Hamam leğeni	2	50
Kebîr hamam taşı	1	30
Tencere	2	50
Döşek	1	120
Yorgan	1	
Yastık	1	
Cem‘an yekûn‘il-mâl ve‘l-eşyâ		1.620
Minhâ‘l-ihracât		
		Guruş
Resm-i kısmet		45
Kalemiyye		25
Kaydiyye varaka bahâsı		10
Muhzırıyye		20
Ve sâ‘ir masârif-i müteferrika		15
Yekûni‘l-ihracât		1.505
Sahhu‘l-bâkî li‘t-taksîm beyne‘l-verese		1.505
	Guruş	Para
Hissetü‘z-zevci‘l-merkûm Yani	351	10
Hissetü‘l-ümmi‘l-merkûm Şirine	250	35
Hissetü‘l-binti‘l-sagîri‘l-merkûm Dürdü	902	35

Sayfanın geri kalanı “sahh” işareti ile doldurulmuş.

Sayfa 28

Hüküm 42 [44]

Medîne-i Antalya mahallâtından Câmî'-i Cedîd Mahallesi sâkinelerinden ve Devlet-i Aliyye teb'asının Rum Milleti nisvânından olup bundan akdem vefât eden Meryem veled-i Elyon nâm kimesnenin verâseti zevci Yorgi ile vâlidesi Kadrina ve sadr-i sagîr oğlu Nikola ve sadriyye sagîre kızı Kadrina'ya münhasîre oldukdan sonra zevci merkûm Yorgi dahi münhasîre kable't-taksîm vefât edüb verâseti sulb-i sagîr oğlu [Nikola] ve sulbiyye sagîre kızı Kadrina'ya münhasîre olduğu zâhir oldukdan sonra müteveffâ-yı merkûmun er karındaşı ve sagîrân-ı merkûmânın tesviye-i umûrlarına vasî-i mensûbları Ligori taleb ve ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farîzati'ş-şer'iyye tevzî' ve taksîm olunan tereketân mütavaffa-i merkûm defter-i kassâmıdır ki ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur tahrîren fi'l-yevmi's-sâdis ve'l-ışrîn min şehr-i cemâziye'l-evvel li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 6 Ekim 1866]

	Aded	Guruş
Aşağıpazar nâm mahallde bir bâb Kürkçü dükkânı	-	2.500
Entâri	1	100
Şalvar	1	
Kuşak	1	
Bir sandık	1	300
Derûnunda köhne entâri ve çul ve sâ'ir hırdavat	-	
Döşek	1	100
Yastık	1	
Ayna	1	50
Kebîr sini	1	100
Kadayıf tepsisi	1	20
Tencere	3	100
Hamam leğeni	1	30
Şamdan	1	10
Leğen ibrik	1	100
Sandık	1	30
Cem'-i yekûni'l-mâl ve'l-eşyâ		3.440
Minhâ'l-ihracât		
		Guruş
Resm-i kısmet		85
Kaydiyye ve kalemiyye		20
Muhzırıyye ve sâ'ir masârif		20

Kâğıd bahâsı		5
Yekûni'l-ihracât		130
Sahhu'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese		3.310
	Guruş	Para
Hissetü'z-zevci'l-merkûm Yorgi	827	20
Hissetü'l-ümme'l-merkûme Kadrina	552	30
Hissetü'l-ibni'l-merkûm Nikola	1.293	36
Hissetü'l-binti'l-merkûme Kadrina	646	26
Mu'ahharen zevce-i merkûm vefât etdikden sonra ma'rifet-i şer'le tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farîzati's-şer'iyye tevzî' ve taksîm olunan tereke-i müteveffâ-yı merkûmdur ki ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur tahrîren fi'l-yevmi'l-hâmîs ve'l-ışrîn min şehr-i cemâziye'l-evvel li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf		
	Guruş	
Mahalle-i mezbûrede vâki' nısf menzilinden beş sehminde iki i'tibârıyla menzil kıymeti		7.100
İskele'de bir bâb dükkân beş hissede iki hissesi		2.600
Evânî-nühâs – Kıyye/20 – Fi/20		400
Entâri	Aded	65
	1	
Mintan	1	
Kilim	1	100

Sayfa 29

	Aded	Guruş
Yorgan	1	150
Def'a yorgan	1	100
Döşek	1	5
Nâmûsiyye	1	30
Hırdavat-ı beyt		300
Derûn-ı defterde zimemâtı		1.000
Cem'-i yekûnü'l-eşyâ		11.895
Minhâ'l-ihracât		
		Guruş
Resm-i kısmet		295
Kalemiyye		40
Kaydiyye ve kâğıd bahâsı		20
Muhzırıyye ve masârif		15
Yekûni'l-ihracât		370
Sahhu'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese		11.525
	Guruş	Para
Hissetü'l-ibni's-sagîri'l-merkûm Nikola	7.683	12
		Akçe
		4

Hissetü'l-binti's-sagîri'l-merkûme Kadrina	3.941	26	2
--	-------	----	---

Hüküm 43 [45]

Medîne-i Antalya mahallâtından Baba Doğan Mahallesi sâkinlerinden ve Devlet-i Aliyye teb'asının Rum Milleti nisvânından olub bundan akdem fevt olan Hâce Marya veled-i Nikola'nın verâseti zevci Hâcî Kirye veled-i Hâcî İvan ile sadr-i sagîr oğulları İvan ve Vasili ve sadriyye sagîre kızları Kadrina ve Anine münhasire olduğu bi'l-ihbâr inde's-şer'i'l-enver zâhir ve nümâyân oldukdan sonra sagîrûn-ı merkûmûnun tesviye-i umûruna vasî-i mensûbları babaları merkûm Hâcî Kirye taleb ve ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farîzati's-şer'iyte tevzî' ve taksîm olunan tereke-i müteveffiyeye-i merkûme defteridir ki ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur tahrîren fi'l-yevmi's-sâdis ve'l-ısrîn min şehr-i cemâziye'l-evvel li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 6 Ekim 1866]

	Aded	Guruş
Eski onluk baş altın	78	926
Mahmûdiye bütün altın	1	80
İnci – Miskâl/1,5	-	220
Altın gerdanlık	-	250
Altın	1	
Eski işi boyun takımı	1	100
Baş iğnesi	1	230
Küpe çift	1	
Yüzük	1	
Canfes mintan	1	100
Kuşak	1	
Fes	1	120
Sırma püskül	1	
Kebîr entâri	1	100
Kısa entâri	1	
İpekli gömlek	1	50
Pûşî	1	
Bir bohça derûnunda hamam takımı canfes şalvar	1	400
Sırmalı entâri	1	
Kebîr sini	1	120
Leğen	1	100
İbrik	1	
Kebîr hamam leğeni	1	70
Sagîr leğen	1	

Hamam tası	1	
Yağ tavaşı tencere	2	100
Kadayıf tepsisi	1	20
Sagır sahan	6	50
Müsta‘mel seccâde	1	40
Döşek	1	10
Yastık	1	
Yorgan	1	
Sandık-ı kebîr	1	50
Cem‘-i yekûni‘l-mâl ve‘l-eşyâ		3.241
Minhâ‘l-ihracât		
		Guruş
Resm-i kısmet		81
Kalemiyye		30
Kaydiyye ve kâğıd bahâsı		10
Muhzırıyye		15
Ve sâ‘ir masârif		15
[Yekûn]		[3.090]
<i>Sayfalar karışmış</i> ¹²¹³		

Sayfa 30¹²¹⁴

Hüküm 44 [46]

[Medîne-i Antalya mahallâtından Baba Doğan Mahallesi] mütemekkinlerinden ve Devlet-i Aliyye [teb‘asının] Rum Milleti ricâlinden olup bundan [akdem] vefât eden Zehariye veled-i Yafani’nin verâseti zevci Dürdü veled-i Hâcî Todoros ile sulb-i sagır oğlu Yafani’ye [bi‘l-ihbâr] inde‘ş-şer‘i‘l-enver zâhir ve nümâyân oldukdan sonra mu‘ahharen kable‘t-taksîm [zevce-i] mezbûre Dürdü dahi fevt edüb verâseti babası Todoros ve anası Merdan ile sadr-i [sagır] oğlu Yafani’ye münhasıre olduğu inde‘ş-şer‘i‘l-enver zâhir ve nümâyân oldukdan sonra sagır-i merkûmun tesviye-i [umûrlarına] kıbel-i şer‘den bâ-hüccet-i şer‘iyye vasî-i mensûbu müteveffıyye-i mezbûrenin babası merkûm Hâcî Todoros ma‘rifeti ve ma‘rifet-i şer‘le tahrîr ve beyne‘l-verese bi‘l-farîzati‘ş-şer‘iyye tevzî‘ ve taksîm olunan tereke-i müteveffân-ı merkûmândır ki ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur tahrîren fi‘l-yevmi’s-sâdis ve‘l-ısrîn min şehr-i cemâziye‘l-evvel li-senete selâse ve semânîn [ve mi‘eteyn] ve elf [M. 6 Ekim 1866]

¹²¹³ Tereke, AŞS., 93, vrk. 18-a’dan devam ediyor.

¹²¹⁴ Sayfanın muhtelif yerlerinde yıpranma ve yırtılma olduğu için okunamayan yerler [...] şeklinde gösterilmiştir.

	Aded	Guruş
Mahalle-i mezbûrda vâki' fevkânî tahtânî iki odayı müştemil bir bâb mülk-i menzili	-	20.000
Kebîr çamaşır leğeni	1	80
Hamur leğeni	1	40
Kebîr tencere	1	90
Sagîr	1	
Def'a sagîr tencere	2	40
Bakraç	1	65
Saban	1	
Sitil	1	
Mangal	1	80
Havân	1	
Tava	1	
Kebîr kazan	1	200
Müsta'mel sini	1	70
Tencere	1	40
Şamdan	1	
Tepsi	1	
Nargile ma'a marpuç	1	15
Döşek	2	150
Minder	2	
Yastık	1	
Yorgan	1	
Köhne yorgan	1	40
Basma perde	1	
Kebîr kilim	1	100
Yorgan	1	100
Yastık	1	
Müsta'mel kilim	2	80
Seccâde	1	
Kebîr sagîr köhne sandık	4	80
Şerbet takımı ma'a kadeh	-	30
Ma'den kaşık	12	25
Piron	6	
Bir küp içinde yağ-ı sâde	-	50
Kamış memlû yastık	8	20
Nühâs kevgir	1	25
Sahan	1	
Sandalye	4	25
Müsta'mel kundura sagîr	-	15

Köhne cübbe ve şalvar ve elbise	3	180
Entâri	1	60
Def'a entâri	2	80
Gömlek	3	
Köhne kilim	1	15
Hırdavat-ı beyt küp desti ve ?		300
Babalığı Hâcî Todoros'da alacağı ve nakdi		17.380
[Cem'-i] yekûni'l-mâl ve'l-eşyâ ve'l-nakd		39.445
[Minhâ'l]-ihrâcât		
	Guruş	
[Resm-i kıs]met		98[6]
Kalemiyye-i defter		100
Kaydiyye		60
Kâğıd bahâsı		20
Muhziriyyesi		50
[Ve] sâ'ir masârif-i müteferrika		30
Harc-ı hüccet-i vasî		300
[Yekûn]i'l-ihrâcât		1.546
[Sahhu'l]-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese		37.899
	Guruş	Para
Hissetü'z-zevceti'l-mezbûre müteveffıyye Dürdü	4.737	[...]
Hissetü'l-ibni's-sagîri'l-merkûm Yafani	33.161	25

Sayfa 31¹²¹⁵

<i>Bu tereke önceki terekenin devamı değil. Sayfalar karışmış.</i>		
	Guruş	Para
[Mehr-i mü'eccel]	151	-
Sahhu'l-bâkî [li't-taksîm beyne'l-verese]	3.090	-
Hissetü'z-zevci'l-merkûm Hâcî Kirye	772	20
Hissetü'l-ibni's-sagîri'l-merkûm İvan	772	20
Hisseti'l-ibni's-sagîri'l-merkûm Vasili	772	20
Hisseti'l-ibneti's-sagîri'l-merkûme Kadrina	386	10
Hissetü'l-binti's-sagîri'l-merkûme Anine	386	10

¹²¹⁵ Bu sayfa AŞS., 93, vrk. 17-a'nın devamıdır.

Hüküm 45 [47]

Medîne-i Antalya mahallâtından Câmî‘-i Cedîd Mahallesi sâkinelerinden ve Devlet-i Aliyye teb‘asının Rum Milleti nis[vânından] olub bundan akdem fevt olan Meryem veled-i Anastas’ın verâseti zevci Vasili ve [...] ile sadriyye sagîre kızı Marya’ya münhasıre olduğu bi’l-ihbâr inde’ş-şer‘i’l-enver zâhir [ve nümâ]yân oldukdan sonra sagîre-i mezbûretânın tesviye-i umûruna kibel-i şer‘den vasî-i mensûbu babası merkûm Vasili taleb ve ma‘rifeti ve ma‘rifet-i şer‘le tahrîr ve beyne’l-verese bi’l-farîzati’ş-şer‘iyye tevzî‘ ve taksîm olunan tereke-i müteveffıyye-i mezbûre defter-i kassâmıdır ki ber-vech-i âtî zıkr ve beyân olunur tahrîren fi’l-yevmi’s-sâdis ve’l-ısrîn min şehr-i cemâziye’l-evvel li-senete selâse ve semânîn ve mi’eteyn ve elf [M. 6 Ekim 1866]

	Aded	Guruş
Onluk baş altın	35	500
Yüzük	2	3
Hamam takımı havlu ve sâ’ir	-	80
Entâri	2	100
Mintan	[...]	
Şalvar	1	
Gömlek	2	
Trablus kuşak	1	60
Arab çarşafı	1	50
Ve sâ’ire	-	
Bir bohça içinde hırdavat	-	10
Köhne şalvar	1	10
Selîmiye entâri	2	250
Mintan	1	
Canfes gömlek	1	
Peşkîr	3	
[...]	-	20
Leğen	1	100
İbrik	1	
Kadayıf tepsisi	1	30
Hamam leğeni	2	80
Yağ tavaşı	1	3
Kebîr tencere	[...]	60
Kebîr mertebânî	3	60
Sagîr mertebânî	3	40
Sagîr sini	1	40

Şamdan	1	10
Ayna	1	30
Döşek	1	80
Yastık	1	
Cem'-i yekûni'l-mâl ve'l-[eşyâ]		1.681
Minhâ'l-[ihrâcât]		
		Guruş
Resm-i kismet		42
Kalemiyye		20
Kaydiyye ve kâğıd bahâsı		10
Muhzırıyye ve sâ'îr masârif		15 ¹²¹⁶
Yekûn[i'l-ihrâcât]		[97]
Sahhu'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese		1.584
Hissetü'z-zevci'l-merkûm Vasili		396
Hissetü'l-binti's-sagîr [Marya]		1.188

Sayfa 32

Hüküm 46 [48]

Mu'ahharen vefât [eden ...] zevce-i metrûkesi mezbûre [...] ma'rifet-i şer'le tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farî[zati]'ş-şer'iyye tevzî' ve taksîm olunan terekesidir ki ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur tahrîren fi'l-yevmi's-sâdis ve'l-ısrîn min şehr-i cemâziye'l-evvel li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 6 Ekim 1866]

	Aded	Guruş
Müsta'mel seccâde	1	60
Onluk sac altın	100	1.100
Yirmilik altın	20	400
Baş altın	58	696
İnci müsta'mel	3	500
Gerdanlık	1	700
Altın	1	
Baş askısı	1	80
Sırmalı entâri	1	350
Şalvar	3	
Fes	1	150
Sırmalı püskül	1	
Bir bohça derûnunda canfes parçası	2	80

¹²¹⁶ Sayfa katlandığı için 10 kuruşluk farkın ne olduğu tespit edilememiştir.

Selîmiye parçası	-	
Sırmalı pabuç çift	1	20
Baş örtüsü	1	40
Kuşak	1	
Gömlek	1	70
Kısa entâri	1	
Çevre	3	
Canfes ferâce	1	200
İpekli gömlek	11	400
Bez – Tob/1	-	70
Çarşaf	1	
Bir bohça içinde parça	4	50
Hamam takımı sırmalı	2	120
Omuz peşkîri	1	50
Ve sâ'ire	-	
Yazma	2	70
Çevre	1	
Pûşî	4	
Tahta pabucu çift	-	
Bir bohça içinde hırdavat	-	25
Şamdan	1	107
Sandık	1	
Leğen	1	100
İbrik	1	
Hamam takımı leğen taşı	1	80
Tencere	2	75
Kadayıf tepsisi	1	
Tava	1	115
Kapaklı sahan	5	
Orta sini	1	80
Döşek	1	250
Yorgan	1	
Yastık	1	
Kilim	1	
	Guruş	Para
Müteveffâ zevcinden hisse-i irsiyyesi	4.737	15
Cem'an yekûni'l-eşyâ ve'l-mâl	11.125	15
Minhâ'l-ihracât		
	Guruş	Para
Resm-i kısmet	240	-

Sahhu'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	[10.885]	[15]
Hissetü'l-ümme'l-merkûm Merdan	1.814	9
Hissetü'l-ibni'l-merkûm Todoros	1.814	9
Hissetü'l-ibni'l-merkûm Yafani	7.256	37
	33.161	25
Yekûn	40.418	22

Bâlâda zikr olunduğu vechine sagîr-i merkûmun hisse-i irsiyyesi olan kırk bin dört yüz on sekiz gurus yirmi iki parayı vasî-i merkûm Hâcî Todoros'a teslîm olunduğu işbu mahalle şerh verildi fi 26 cemâziye'l-evvel sene [1]283 [M. 6 Ekim 1866]

Sayfanın geri kalanı “sahh” işareti ile doldurulmuş.

Sayfa 33

Hüküm 47 [49]

Medîne-i Antalya mahallâtından Baba Doğan Mahallesi ahâlîsinden ve Devlet-i Aliyye teb'asının Rum Milleti sıbyânından Yafani nâm sagîrin babası müteveffâ Zehariye veled-i Yafani [nâm] müteveffâ Dürdü bint-i Todoros'dan intikâl eden mal[ını] hıfza ve umûr-ı sâ'iresini tesviyeye bir vasî nasb ve ta'yîn şer'an lâzım olmağın sagîr-i merkûm Yafani'nin min cihetü'l-ümm ceddi mahalle-i mezbûr [ahâlîsinden] ve Devlet-i Aliyye teb'asından Hâcî Todoros Arnabes hüccet-i vesâyâyâ mezbûreyi ehl ü erbâb olduğu millet-i merkûm tarafından cânib-i şer'a ihbâr olunmağın hâkim-i muvakkî'-i sadr-ı kitâb vaktü'l-müvellâ ilâ-sebîli's-savâb ve ahsen bi-tav'ihâ ve hüsn-i me'ab Efendi Hazretleri merkûm Todoros vasî-i merkûm dahi vesâyet-i mezbûreyi cemî-i ahvâlî içün vasî nasb ve ta'yîn ve vasî-i merkûm dahi vesâyet-i mezbûreyi kabûl edüb ve hidmet-i lâzımesini kemâ-yenbagî edâya müte'ahhîde olmağın mâ-vak'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu tahrîren fi'l-yevmi't-tâsi' ve'l-ışrîn min şehr-i cemâziye'l-evvel min li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 9 Ekim 1866]

Şühûdü'l-hâl

Muhzırbaşı Mehmed Ağa

Muhzır Ali Ağa

Muhzır Hasan

Ve gayruhum

Hüküm 48 [50]

Medîne-i Antalya mahallâtından Şeyh Sinan Mahallesi ahâlîsinden iken bundan akdem vefât eden Gökçe Hâcî oğlu Süleyman ibn-i Hüseyin ibn-i Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrukesi Zeliha bint-i Mehmed nâm Hâtûn ile sulbî sagîr oğlanları Abdülkerim ve Mehmed ve sulbiyye sagîre kızı Şerife ve sulbiyye kebîre kızı Hafize'ye münhasire olduğu bi'l-

ihbâr inde'ş-şer'i'l-enver zâhir ve nümâyân oldukdan sonra sığâr-ı mezbûrûnun akrabalarından olub mallarını* hıfza ve tesviye-i umûrlarına kibel-i şer'den vasî nasb olunan Mevlûd oğlu Ali bin* Halil ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve terkîm ve beyne'l-verese mezbûrûn tevzî' ve taksîm olunan tereke-i müteveffâ-yı mezbûredir ki ber-vech-i âtî zikr olunur fi'l-yevmi'l-hâdî* ve'l-ışrîn min şehr-i cemâziye'l-evvel li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf* [M. 1 Ekim 1866]

	Aded	Guruş
Mahalle-i mezbûrda fevkânî bir bâb menzili	-	5.000
Sini	1	30
Hamur leğeni	1	50
Kazan	1	80
Kıyye	4	
Çorba tası	1	15
Hamam tası	1	5
Tepsi	1	15
Hamam leğeni	1	25
Tağan	2	25
Bakraç	1	20
Tencere	2	80
Çukur çanak	8	80
Büyük mertebânî	2	20
Küçük mertebânî	1	5
Müsta'mel mahfe kilimi	1	200
Halı seccâde	1	80
Müsta'mel Türkmen kilimi	1	130
Müsta'mel Yörük kilimi	1	50
Büyük namazlağı	1	35
Küçük namazlağı	1	
Cedîd çul	1	80
Müsta'mel çul	1	
Kaşlı çuvalı	2	40
<i>Sayfalar karışmış</i> ¹²¹⁷		[6.065]

¹²¹⁷ Bu tereke AŞS., vrk., 21-b'den devam ediyor.

Sayfa 34¹²¹⁸

	Guruş	
[Kağıd] bahâ	2[4]	
Dellâliyye-i eşyâ-i mübî'a	56,5	
Masârif-i müteferrika	100	
Cem'-i yekûni'l-ihracât	2.089	
Sahhu'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	23.930	
	Guruş	Para
Hisse-i zevce-i mezbûre Saliha Hâtûn	2.991	10
Hisse-i ümmi'l-mezbûre Şerife Hâtûn	3.955	-
Hisse-i ibn-i kebîr merkûm Hâfız Hasan	4.852	20
Hisse-i ibn-i sagîr-i merkûm Salih	4.852	20
Hisse-i ibn-i sagîr-i mezbûr Ali	4.852	20
Hisse-i bint-i sagîre-i mezbûre Rabia	2.426	10

Hüküm 49 [51]

Medîne-i Antalya mahallâtından Sağır Beğ Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem vefât eden Çivîdcioğlu el-Hâcc Ali Ağa ibn-i el-Hâcc Hasan Ağa ibn-i Ahmed'in sulbî sagîr oğulları Salih ve Ali sulbiyye sagîre kızı Rabia'nın tesviye-i umûrlarına kıbel-i şer' den bir vasî nasbı lâzım ve mühim olmağın sığâr-ı merkûmûnun li-ebeveyn ammîleri olub emânet ile ma'rûf ve istikâmet ile mevsûf ve her vechle vesâyet uhdesinden gelmekle kâdir idüğü zeyl-i vesîkada muharrerü'l-esâmî Müslimîn ihbârlarıyla lede's-şer'i'l-enver zâhir ve mütehakkık olan iş bu bâ'isü'l-kitâb Çivîdcizâde İsmail Efendi el-merkûm el-Hâcc Hasan Ağa nâm kimesne sığâr-ı merkûmûn Salih ve Ali ve Rabia'nın vakt-i rüşd-i sedâdlarına değin tesviye-i umûrlarına kıbel-i şer' den vasî ve üzerine işbu hâzır-ı bi'l-meclis diğerr ammîleri Ahmed Çavuş ibni'l-merkûm el-Hâcc Hasan Ağa nâm kimesne hasbî nâzır nasb ve ta'yîn olunduklarında anlar dahi ber-minvâl-i muharrer vesâyet ve nezâret-i mezkûreler kabûl ve hidmet-i lâzımelerini kemâ-yenbagî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eylediklerinden sonra vasî-i merkûm İsmail Efendi talebiyle cânib-i şer'-i şerîfden sığâr-ı mezbûrûn mâl-ı mevrûslarından işbu târîh-i kitâbdan kadr-i ma'rûf idüğü ihbâr olunan sagîrân-ı mezbûrûn Salih ve Ali'ye yevmî ikişer guruşdan cem'an dört guruş ve sagîre-i mezbûre Rabia'ya yevmî bir guruşdan üç sene min haysü'l-mecmû' küllî yevm-i beşer guruş nafaka ve kisve bahâ farz ve takdîr olunub meblağ-ı mevrûz-ı mecmû'-ı mezkûr yevmiye beşer guruş sığâr-ı mezbûrûnun ber-vehc-i muharrer nafaka ve kisve bahâ ve sâ'ir levâzım-ı zarûriyyelerine harc ve sarf ve vakt-i hâcetde istidâneye veled-i inde'z-zafer sığâr-ı

¹²¹⁸ Sayfalar karışmış. Bu tereke AŞS., vrk. 20-b, 21-a'nın devamı.

mezbûrûnun mallarına rücû'a ammîleri vasî ve nâzır-ı mezbûrân İsmail Efendi ve Ahmed Çavuş'a tenbîh-i izin vermeğin mâ-vak'a bi't-taleb ketb olunur fî gurre-i saferü'l-hayr li-senete erba' ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 4 Haziran 1867]

Şühûdü'l-hâl

Ulemâ'dan Mükerrermetlû Saadeddin Efendi

Dâmâdı Ulemâ'dan Avdanlı Hüseyin Efendi

Tüccârdan Çivîdcizâde el-Hâcc Hasan Ağa

Mahkeme-i Şer'iyeye Başkâtibi İsmail Hakkı Efendi

Tüccârdan Hacı Ağazâde Hasan Efendi

Debbâğ Hayta oğlu İbrahim

Muhzırbaşı Mehmed Ağa

Muhzır Ali

Ve gayruhum

Sayfanın geri kalanı kalemle çizilerek doldurulmuş.

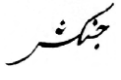
Sayfa 35

Hüküm 50 [52]

Fi'l-asl İçelli olup bir müddetten berü medîne-i Antalya mahallâtından Takyeci Mahallesi'nde [müte'ehhil?] iken bundan akdem vefât eden Veli Hoca ibn-i Mehmed bin Abdullah'ın verâseti zevce-i metrûkesi Havva bint-i Mustafa nâm Hâtûn ile kendüden evvel vefât eden li-ebeveyn er karındaşı Hasan'ın sulbî sagîr oğlu Yakub'a münhasır olduğu bi'l-isbât inde's-şer'î'l-enver zâhir ve nümâyân oldukdan sonra sagîr-i mezbûrun anası olup tesviye-i umûruna kıbel-i şer'den bâ-hüccet-i şer'iyeye vasî nasb ve ta'yîn olunan Fatma bint-i Mehmed nâm Hâtûn tarafından vekîl-i müseccel-i şer'îsi mezbûrenin zevci Yolcu Deli Mehmed bin Hüseyin ve zevce-i mezbûre Havva Hâtûn'un tarafından dahi vekîl-i müseccel-i şer'îsi mahalle-i mezbûre muhtarı عیاض oğlu Molla Hasan ibn-i İsa taleb ve ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le Eytâm Müdürü Yörükzâde Mehmed Efendi ibn-i el-Hâcc Ahmed Ağa dahi hâzır olduğu hâlde tahrîr ve bey' ve beyne'l-verese bi'l-farîzati's-şer'iyeye tevzî' ve taksîm olunan tereke-i müteveffâ-yı mezbûr defter-i kassâmıdır ki ber-vech-i âtî zikr olunur fî gurre-i saferü'l-hayr li-senete erba' ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 4 Haziran 1867]

	Aded	Guruş
Çuha cübbe müsta'mel	1	65
Müsta'mel siyah aba yağmurluk	1	61
Müsta'mel Kadıköy alacası entâri	1	32
Yelek	1	

Don	2	46
Gömlek	2	
Uçkur	2	
Çevre	2	
Yeşil sarık	1	15
Müsta'mel beyaz sarık	1	15
Müta'mel çuha	1	10
Fes	1	12
Terlik	2	
Cedîd serhatli siyah mest çift	1	7
Kantar	1	50
Divit	1	10
İbrik	1	44
Heybe	1	10
Müsta'mel çizme	1	27 – Para/20
Yemeni çift	1	15
Sagîr seccâde köhne	1	7 – Para/20
Köhne çul	1	7 – Para/20
Denizli işi büyük peştemâl – Çift/3	-	60
Sagîr peştemâl – Çift/7,5	-	70
Cenâzesine sarf olan büyük peştemâl	3	30
Denizli boğası kırmızı – Tob/8,5	-	90
Gök kuşak – Çift/1	-	21
Beyaz üstlük	11	51
Bargîr re's	1	501
Ma'a semer	-	
Kesesinde zuhûr eden nakdi		748
Yekûn'il-eşyâ-i mübî'a ma'a nakd		2.005 / Para/30
Zimmeti ber-mûceb-i defter		
	Guruş	Para
Kıbrıs pazarında Çuhacı Ciridoğlu Ali zimmeti	5	20
Töngüşlü Çobanoğlu Süleyman zimmeti	3	
Eskiyörük'de Seyyid Ahmedli Mahallesi'nde Tilkioğlu Hasan zimmeti	13	-
Karakızıoğlu Halil zimmeti	3	-
Deli Ahmed oğlu Efkuşde? zimmeti	32	-
Seydî oğlu Deli Halil zimmeti	15	-
 İşli? nâm kimesne zimmeti	25	-
Sarı Hasan'ın kızı Koca Ayşe zimmeti	57	3

Yörük kızı zimmeti	7	10
Kara Halil oğlu Ahmed zimmeti	303	20
Birâderi Arab zimmeti	146	20
Töngüşlü Kızlı? Musa zimmeti	10	-
 Cenkeşiroğlu? İbrahim zimmeti	5	-
Boğazak kenârında Çulluoğlu Hâfız'ın ortağı Kara Mehmed zimmeti	131	-
Kara Hâcî Alibaz oğlu Osman zimmeti	19	-
Eskiyörük'de Hürzem oğlu Süleyman zimmeti	90	-
Boğazak'da Akbıykoğlu Alibaz'ın oğlu Mehmed zimmeti	18	-
Eskiyörük Babaoğlanoğlu Kör Ali zimmeti	100	20
Boğazak'da Eskiyörük'den Dumanoğlu Mehmed zimmeti	116	2
Koca Ömer oğlu Hâcî Osman zimmeti	46	-
Kadın Ayşe zimmeti	34	-
Karâşahin'in birâderinin oğlu Ali zimmeti	45	-
Karâşahin'in oğlu Mehmed zimmeti	274	-
Boğazak'da Eskiyörük'den İbrahim oğlu İbiş zimmeti	97	-
Ser-çeşmeoğlu Molla Süleyman'ın zevcesi Raziye Hanım zimmeti	7	-
Eskiyörük'de Çankara Mahallesi'nde Gökkızıoğlu Osman zimmeti	51	20
<i>Sayfalar karışmış</i> ¹²¹⁹		

Sayfa 36

Hüküm 51 [53]

Medîne-i Antalya mahallâtından Sağır Beğ Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem vefât eden Çivîdcioğlu el-Hâcc Ali Ağa ibn-i el-Hâcc Hasan ibn-i el-Hâcc Ahmed'in verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Saliha ibnete Mehmed ve vâlidesi Şerife bint-i Süleyman nâm Hâtûnlar ile kendüden evvel vefât eden zevcesi Emine bint-i Mehmed nâm Hâtûn'dan mütevellid sulbî kebîr oğlu Hâfız Hasan ve sulbî sagîr oğlu Salih ve hâlâ zevce-i menkûha-i metrûkesi mezbûre Saliha Hâtûn'dan mütevellid sulbî sagîr oğlu Ali ve sulbiyye sagîre kızı Rabia'ya münhasıre olduğu bi'l-ihbâr lede's-şer'i'l-enver zâhir ve nümâyân oldukdan sonra sığâr-ı merkûmûnun li-ebeveyn ammîleri ve tesviye-i umûrlarına kibel-i şer'den bâ-hüccet-i şer'iyye vasî nasb ve ta'yîn olunan İsmail Efendi ve üzerine hasbî nâzır nasb olunan Ahmed Çavuş ibni'l-merkûm el-Hâcc Hasan taleb ve ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le Eytâm Müdürü Yörükzâde Mehmed Efendi ibn-i el-Hâcc Ahmed Ağa dahi hâzır olduğu hâlde tahrîr ve terkîm ve beyne'l-verese bi'l-farîzati's-şer'iyye tevzî' ve taksîm* olunan tereke-i müteveffâ-yı mezbûr

¹²¹⁹ Bu terekenin devamı AŞS., vrk., 37-b'den 39-b'ye kadar olan kısımdır. (39-b dahil).

defter-i kassâmıdır ki ber-vech-i âtî zikr olunur fî gurre-i saferü'l-hayr li-senete erba' ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 4 Haziran 1867]

		Tob	Guruş
Dükkânında mevcûd bulunub bi'l-müzâyede bey' olunan manifatura		-	-
Burdur alacası	Fî	7,5	127,5
	17		
 ? alacası	12	9	108
Usta Burdur kuşağı	-	5	20
Sagîr Burdur kuşağı	7	7	12
Kırmızı boğası	8	8	64
Kadıköy kuşağı – Aded/1		-	40
Buldan kuşağı – Aded/1		-	
Beyrut alacası		8	160
Altıparmak Hurşîdi alaca		1	45
İplik kazmir çitari		1	
Bir yüzöl basma şal		Aded	84
		24	
İki yüzöl basma şal		9	54
Dokuma şal		4	40
İzmir ve Denizli peştemâlî		8	48
Buldan yaşmağı		13	45,5
Sarık		2	14
İplik Burdur peştemâlî		1	3,5
Orta havlu		1	12
Kaba yazma		57	114
Engili metre? basma – Yârda/194,5		-	427
[Enli] ve ensiz basma – Yârda/207		-	350
Tob basması – Tob/4 – Yârda/4		-	140
Büzme al fes – Deste/2,5		-	60
Mecîdiye fes – Deste/1		-	110
Fes		1	
Kâğıdlı yazma		42	84
Mal-ı çivîdi bez	Tob	-	37,5
	1,5		
Amelgân	5	-	160
İngiliz mahramalığı	2	-	8
Engili Amelgân	1,5	-	75

Çevrelik	1	-	20
عزوب Ezûc? mahramalık		4	70
Ağır hümâyûn – Arşun/30		-	60
Aynalı astarlık – Arşun/30		-	25
Kirazlı mücessem		8	30
Yağlık		2	
Sîm-i kâzib – Kıyye/2		-	40
Sîm-i kâzib kaytan – Arşun/15		-	5
Çorap – Çift/2		-	5
Kazzâz ipliği – Deste/15		-	15
İplik hurc – Çift/15		-	7,5
Sagîr vezne terâzi		6	15
Mikrâs		1	
Demir arşun		7	
[...] انجن esmân? eşyâ-i mübî'a			2.807,5
Takdîm-i bahâ olunarak aynen terk ve ibkâ olunan akâr ve menkûlât mahalle-i mezbûrede vâki' ma'lûmu'l-hudûd ve'l-müştemilât kiremit puşîde tahtânî iki odalı mustakîllen mâlik olduğu bir bâb mülk-i menzili			8.000
İstanos'da vâki' babasından mevrûs bir bâb mülk-i menzilde olduğu sülûs hisse-i şâyi'ası			1.000
Yine İstanos çarşısında vâki' babasından mevrûs bir bâb mülk-i menzilde olan sülûs hisse-i şâyi'ası			1.000
Antalya Çarşısı'nda vâki' babasından mevrûs bir bâb mülk-i dükkânda sülûs hisse-i şâyi'ası			800
		Aded	Guruş
Cedîd Ali Fahreddin kilim		2	120
Müsta'mel kilim		1	25
Köhne mahfe kilim		1	100
Cedîd heybe		1	60
Orta sini		1	45

Sayfa 37

	Aded	Guruş
Hamur leğeni	1	60
Güğümlü	1	50
İbrik	1	20
Kadayıf tepsisi	1	20
Kapaklı çorba tası	1	20
Çorba leğeni	1	10
Saplı tas	1	10

Mertebânî	1	20
Tunç havân	1	20
Tencere	1	25
Çuval – Çift/3	-	75
Serik çulu	1	50
Harâr – Çift/1	-	25
Yağmurluk	1	80
Zuhûr eden nakdi		500
[Yekûn]		[14.942,5]
Defterde mukayyed mustakillen kendi alacağı olan zimem		-
Tabur Müncer İsmail Ağa zimmeti		174
Merkûm Tabur Müncer oğlu Mustafa zimmeti		40
Salkımoğlu Hasan zimmeti		50
Hamidli Yusuf zimmeti		16
Küçük Ali Fahreddinli Hâcî Bekir'in birâderi Hâcî Kadir zimmeti		26,5
Nazlı Bekir'in Fatma zimmeti		27
Hâcî İsa'nın oğlu Molla Bekir zimmeti		110
Debbâğ Hikmet oğlu Hâcî Mustafa zimmeti		13
Çil Ömer'in Hasan Usta zimmeti		26
Küçük köylü Hâcî İsmail zimmeti		20
Akkiliseli Kedi Ali'nin oğlu Osman kefâletiyle Durmuş Ali zimmeti		22
Sincaboğlu Mehmed Ağa zimmeti		50
İmecikli Delice'nin zimmeti		30
Deveci Durali zimmeti		59
Akçainişli Ömer Ali analığı zimmeti		173
Merkûm Ömer Ali zimmeti		85
Tabur Müncer'in Hâce Ayşe Hâtûn zimmeti		20
Kışlakçı Beşkazâlî Ahmed zimmeti		90
Kışlakçı Topal zimmeti		33,5
Yazırlı Ceyboğlu Osman zimmeti		100
Yekûn		[1.164]
Müteveffâ-yı merkûm el-Hâcc Ali Ağa ile birâderleri Ahmed Çavuş ve İsmail Efendi'nin babalarından mevrûs ale'l-iştirâki's-seviyy şâyi'an mutasarrıf ol[duğu] eşyâ ve mevâşîleri		
	Aded	Guruş
Kazan – Kıyye/11	1	165
Sagîr kazan – Kıyye/4	1	60
Çamaşır leğeni	1	100
Kebîr sini	1	200
Merkep re's	1	200
Göç havlusu	1	75

Akkilise karyesinde Deli Hasan oğlu Durali yedinde amel-mânde öküz		1	150
Karabayır'da kısarak		1	300
Kulun		1	
Bir yaşında dişi tay		1	150
Çıgılık karyesinde Ali Fahreddin karyesinde kısarak		1	300
Üç yaşında kısarak		1	200
İki yaşında kısarak		1	100
Yazır karyesinde keçi		42	750
	Guruş	Para	Akçe
Yekûn'il-mâl-ı müşterek taksîm şüd	2.750	26	2
Birâderi merkûm Ahmed Çavuş hissesi tenzîl	916	13	1
Yekûn	1.833	6	2
Diğer birâderi İsmail Efendi hissesi tenzîl	916	26	2
Bâki müteveffâ-yı merkûm Hâcî Ali Ağa'nın terekesine idhâli lâzım gelen hissesi	916	-	-
			Guruş
Müteveffâ-yı mezbûr el-Hâcc Ali Ağa ile birâderi Ahmed Çavuş ve İsmail Efendi'nin [...] müteveffâ babalarından mevrûs ale'l-iştirâki's-seviyy zimem-i nâsda bâ-müfredât [...] şâyi'â alacakları olan ber-müceb-i diğer defter-i mümzâ meblağdan müteveffâ-yı mezbûr el-Hâc Ali Ağa'nın hissesi			9.185
Yekûni't-tereketi'l-mezbûre (min ciheti'l-mecmû')			26.019
Minhâ'l-ihrâcât			
			Guruş
Techîz ve tekfin ma'a'l-kefârât bi'l-vasiye			1.000
Mehr-i mü'eccel-i müsbet zevce-i mezbûre Saliha Hâtûn			251
Resm-i kısmet-i âdî			619
Kaydiyye-i defter			37,5
... ¹²²⁰			

Sayfa 38¹²²¹

	Aded	Guruş
Köhne çuval	4	20
Mahfe	1	15
Kantar	1	15
Müsta'mel leğen	1	40
Müsta'mel yorgan	2	180
Döşek	1	

¹²²⁰ Bu tereke AŞS., 93, vrk. 19-b'den devam ediyor.

¹²²¹ Sayfalar karışmış. Bu tereke AŞS., 93, vrk. 19-a'daki hükmün devamıdır.

Yastık	1	
Minder	3	40
Yastık	4	
Alaca	80	1.380
	Kıyye	Guruş
Hamid ipliği	38	874
بورالجم ؟ ipliği	88	1.490
Harâr – Çift/1	-	80
Kırmızı iplik	15	450
Mavi iplik	19	475
Beyaz iplik	4	80
Kırmızı boya	4	235
Şab	45	150
طی ؟	14	58
Kırmızı iplik	4	120
Kahve takımı – Aded/1		34
Entâri don gömlek		40
Hırdavat-i menzil		100
Defterinde muharrer zimem-i nâsda nakîd alacağı		
		Guruş
Hâcî Bekir oğlu Ali’de		600
Uncu Abdi oğlu Ahmed’de		370
Dönmeoğlu Molla Süleyman’da		50
Sarı Kula’da		62
Hasan Hüseyin’de karındaşı Osman’da		390
Cem’-i yekûn tereke-i mezbûre		12.792 ¹²²²
Minhâ’l-ihracât		
		Guruş
Techîz ve tekfini ve bâ-vasiyyet-i müsbet ıskâta salât ve kefâret yemîn ve savm ve sâ’ir hayrât		800
Mehr-i mü’eccel-i müsbeti’z-zeceti’l-mezbûre Zeliha Hâtûn		151
Kalfası Ali’ye deyn-i müsbet		100
Resm-i kısmet		368
Kaydiyye		18
Kalemiyye		30
Huddâmiyye		20
Muhzırıyye		20

¹²²² 13.413 olması gerekiyor.

Varaka bahâsı			6
Cem‘-i yekûni‘l-ihracât			1.313 ¹²²³
Sahhu‘l-bâkî li‘t-taksîm beyne‘l-verese			11.479 ¹²²⁴
	Guruş	Para	Akçe
Hissetü‘z-zevceti‘l-mezbûre Zeliha Hâtûn – Para/1	1.434	35	2
Hissetü‘l-ibni‘s-sagîri‘l-merkûm Abdülkerim	3.348	1	2
Hissetü‘l-ibni‘s-sagîri‘l-merkûm Mehmed	3.348	-	-
Hissetü‘l-binti‘l-kebîreti‘l-mezbûre Hafîze	1.674	-	22
Hissetü‘l-binti‘s-sagîreti‘l-mezbûre Şerife	1.674	-	2,5

Sayfanın geri kalanı “sahh” işareti ile doldurulmuş.

Sayfa 39

Hüküm 52 [54]

Medîne-i Antalya mahallâtından Kızılsaray Mahallesi ahâlîsinden iken bundan akdem vefât eden İsmail bin Mehmed’in verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Adile bint-i Abdullah sulb-i kebîr oğlu Hüseyin ve sulbiyye kebîre kızı Ayşe’ye münhasire oldukdan sonra وارثون dâru‘ş-şu‘ûn? merkûmun iddi‘â ve taleb ve ma‘rifeti ve ma‘rifet-i şer‘le tahrîr ve beyne‘l-verese bi‘l-farîzati‘ş-şer‘iyye tevzî‘ ve taksîm olunan tereke-i müteveffâ-yı merkûmdur ki ber vech-i âtî zıkr ve beyân olunur tahrîren fi‘l-yevmi‘t-tâsi‘ ve‘l-ışrîn min şehr-i cemâziye‘l-evvel li-senete selâse ve semânîn ve mi‘eteyn ve elf [M. 9 Ekim 1866]

Terekenin başlangıcına kadar olan kısım “sahh” işareti ile doldurulmuş.

	Aded	Para
Kapaklı sahan	2	40
Kebîr tencere	1	50
Sagîr tencere	2	20
Nâmûsiyye	1	45
İhrâm	1	60
Çuha salta	1	30
Kahve değîrmân	-	40
Tabanca	1	40
Köhne sandık	1	
Tabure	2	25
Balta	1	

¹²²³ 1.513 olması gerekiyor

¹²²⁴ 11.900 olması gerekiyor.

Eyer	1	
Kahve deyneği	1	
ك ؟	4	15
Tabak	5	
Kebîr tabak	2	
Fincan	2	5
Zarf	2	
Cezve	1	
Def'a kahve takımı	1	15
Desti	2	10
Şişe	3	
Desti	2	6
ح ؟	3	-
Tobrak tahra ve hatab tahta ve sâ'ir hırdavat-ı beyt		60
Cem'an yekûni'l-eşya		521
Minhâ'l-ihracât		
		Guruş
Resm-i kismet		13
Kalemiyye ve kaydiyye ve sâ'ir masârif-i müteferrika		25
Mehr-i mü'eccel-i müsbet zevce-i mezbûre		61
Cem'an yekûni'l-ihracât		99
Sahhu'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese		322
	Guruş	Para
Hissetü'z-zevceti'l-merkûme Adile Hanım	52	3
Mehri	61	-
Yekûn	113	3
Hissetü'l-ibni'l-kebîri'l-merkûm Hüseyin	246	6
Hissetü'l-binti'l-kebîri'l-merkûme Ayşe Hanım	123	3

Sayfa 40

Hüküm 53 [55]

Medîne-i Antalya mahallâtından Şeyh Sinan Mahallesi mütemekkinlerinden ve Devlet-i Aliyye teb'asının Rum Milleti ricâlinden olup bundan akdem vefât eden Nikolaki veled-i Yani'nin verâseti zevce-i metrukesi Kadrina veled-i Andon ile sulb-i sagîr oğulları Yani ve Yorgi ve مينا Mena? sulbiyye kebîre kızları Fasılkan ve Adimiye ve sulbiyye sagîre kızları Anastasya ve Anna'ya münhasire olduğu inde'sş-şer'i'l-enver zâhir ve nümâyân oldukdan sonra

sagîrûn-ı merkûmûnun tesviye-i umûrlarına kibel-i şer‘den vasî-i mensûbları mezbûr anaları Kadrına ma‘rifeti ve ma‘rifet-i şer‘le tahrîr ve beyne’l-verese bi’l-farîzati’ş-şer‘iyye tevzî‘ ve taksîm olunan tereke-i müteveffâ-yı merkûmdur ki ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur tahrîren fi’l-yevmi’s-sâlîs min şehr-i cemâziye’l-âhir li-senete selâse ve semânîn ve mi’eteyn ve elf [M. 13 Ekim 1866]

	Aded	Guruş
Mahalle-i mezbûrda vâki‘ bir bâb mülk-i menzili	-	13.500
Yorgan	1	100
Yastık	1	
Kazan	1	125
Tencere	2	40
Sahan	3	
Müsta‘mel cübbe	1	150
Entâri	1	
Gömlek	1	
Dizlik	1	
Şa‘îr – Kile/3	-	24
Kebîr entâri	1	250
Ve hırdavat-ı beyt		
Cem‘-i yekûni’l-mâl ve’l-eşyâ		14.189
Minhâ’l-ihracât		
		Guruş
Resm-i kısmet		310
Kalemiyye		34
Kaydiyye ve kâğıd bahâsı		30
Muhzırıyye		20
Masârif ve sâ‘ir		20
Yekûni’l-ihracât		414
Sahhu’l-bâkî li’t-taksîm beyne’l-verese		13.725 ¹²²⁵
	Guruş	Para
Hissetü’z-zevci’l-mezbûre Kadrına	1.715	25
Hissetü’l-ibni’l-merkûm Yani	2.401	35
Hissetü’l-ibni’l-merkûm Yorgi	2.401	35
Hissetü’l-ibni’s-sagîri’l-merkûm Mena?	2.401	35
Hissetü’l-binti’l-kebîri’l-mezbûre Fasılkan	1.200	37
Hissetü’l-binti’l-kebîri’l-mezbûre Adimiye	1.200	37

¹²²⁵ 13.775 olması gerekiyor.

Hissetü'l-binti's-sagîri'l-mezbûre Anastasya	1.200	37
Hissetü'l-binti's-sagîri'l-mezbûre Anna	1.200	37

Hüküm 54 [56]

Medîne-i Antalya mahallâtından Baba Doğan Mahallesi mütemekkinlerinden ve Devlet-i Aliye teb'asının Rum Milleti ricâlinden olup bundan akdem vefât eden Kirye veled-i Anastasi'nin verâseti zevce-i metrûkesi Marya veled-i Yorgi ile sulb-i sagîr oğlu Anastasi ve sulbiyye sagîre kızı Eleni'ye münhasıre olduğu inde'sş-şer'i'l-enver zâhir ve nümâyân oldukdan sonra sığâr-ı merkûmânın tesviye-i umûrlarına vasî-i mensûbe anaları mezbûre Marya ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve beyne'l-verese i bi'l-farîzati'sş-şer'iyye tevzî' ve taksîm olunan müteveffâ-yı merkûm defter-i kassâmıdır ki ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur tahrîren fi'l-yevmi's-sânî min şehr-i cemâziye'l-âhir li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 12 Ekim 1866]

Sayfa 41

	Aded	Guruş
Mahalle-i mezbûrede vâki' bir bâb mülk-i menzili	-	10.000
Nühâs sini	1	30
Tava	1	
Köhne kilim	1	20
Yorgan	1	150
Döşek	1	
Yastık	1	
Müsta'mel sandık	1	10
Hırdavat-ı beyt		50
Cem'-i yekûni'l-mâl ve'l-eşyâ		10.260
Minhâ'l-ihracât		
		Guruş
Resm-i kısmet		261,5
Kalemiyye		40
Kaydiyye varaka bahâ		20
Muhziriyeye		30
Ve sâ'ir masârif		30
Yekûni'l-ihracât		381,5
	Guruş	Para
Sahhu'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	9.878	20
Hissetü'z-zevceci'l-mezbûre Marya	1.234	32
Hissetü'l-ibni's-sagîri'l-merkûm Anastasi	5.095	18
Hissetü'l-binti's-sagîri'l-mezbûre Eleni	2.547	29
		Akçe
		-
		1,5
		1
		0,5?

Hüküm 55 [57]

Medîne-i Antalya mahallâtından Câmi‘-i Cedîd Mahallesi mütemekkinlerinden ve Devlet-i Aliyye teb‘asının Rum Milleti nisvânından Dürdü veled-i Hâcî Elyon nâm müteveffîyenin verâseti li-ebeveyn er karındaşı müteveffânın sulb-i sagîr oğlu Anastas’a münhasıre olduğu bi’l-ihbâr lede’ş-şer‘i’l-enver zâhir ve nümâyân oldukdan sonra sagîr-i merkûmun vasîsi anası Deste ma‘rifeti ve ma‘rifet-i şer‘le tahrîr ve beyne’l-verese bi’l-farîzati’ş-şer‘iyye tevzî‘ ve taksîm olunan tereke-i müteveffâ-i mezbûrdur ki ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur tahrîren fi’l-yevmi’l-hâmis min şehr-i cemâziye’l-âhir li-senete selâse ve semânîn ve mi’eteyn ve elf [M. 15 Ekim 1866]

	Aded	Guruş
Mahalle-i mezbûrede vâki‘ sehmd e bir sehm mülk-i menzili	-	6.000
Mertebânî	2	30
Kuzu tenceresi	1	40
Sagîr sini	1	50
Cem‘-i yekûni’l-mâl		6.120
Minhâ’l-ihracât		
		Guruş
Resm-i kısmet kalemiyye ve kaydiyye ve sâ’ir masârif-i müteferrika		238
Sahhu’l-bâkî li’t-taksîm beyne’l-verese		5.882
Yekûn terekesi <i>كنوز</i> kenevir? münhasıre olan merkûm Anastas’ın hissesi		5.882

Sayfanın geri kalanı “sahh” işareti ile doldurulmuş.

Sayfa 42

Hüküm 56 [58]

Antalya Niyâbet-i Şer‘iyyesine

Mükerremetlü Efendi

Beyândan müstagnî olduğu vechle hükkâm-ı şer‘in muhavvel-i uhdeleri olan mesâlih-i ibâda mîzân-ı adl ve hakkâniyyet olan şer‘at-i mutahhara ve kavânîn-i mer‘iyye-i mü’essese ahkâm-ı münîfesi dâ’iresinde cereyân etdirmeleri ve fasl-ı de‘âvî esnâsında tarafeynden yek-diğerini istishâb ve iltizâm sûretlerinden tevakkî ve mübâ‘adet ve hukûk-ı ibâdı vüs‘ ettiği mertebe-i tedkîkât-ı lâzıme icrâsıyla zâhire ihrâcına bezl-i makderetle berâber vazîfe-i nazîfe-i me’mûriyyetlerini sû-i isti‘mâlden himâye ve nâmûs-ı şer‘at-ı garrâyı vikâye eylemeleri matlûb ve mültezim-i âlî bulunduğu gibi me’mûrîn-i şer‘-i şerîfin enzâr-ı nâsda san‘at-ı me’mûriyyetlerine yakışacak hâl ve kıyâfetde bulunmaları dahi lâhika-i fâ’ika-i tasavvur ve

mülâhazâtdan olub bu da haklarında âtifet-bahş olan hüsn-i nazar ve teveccüh-i sanavber-i âlîyi câlib ve aksi zuhûrunda dahi te'dîb ve terbiyelerini dâ'î ve müstevcib olacağı emr-i âşikârdır çünkü bir me'mûr-ı umûr-ı vâkı'asında hakkâniyyet ve ma'delet-i seniyyeyi cemî'i zamânda iltizâm ve mesâlih-i vâkı'asını bî-garazâne mihver-i lâyıkinda cereyân etdirmeğe sa'y ve ihtimâm eylediği hâlde hilâf-i rızâ-yı âlî nâsın kendüsüne hiçbir madde teklîf edemeyeceği mir'ât-ı tasavvurda ednâ-yı mülâhaza ile sûret-nümâ olacağı vâreste-i kayd-ı beyândır bununla berâber tama'an icrâ-yı tekâlif-i nâ-sezâyâ rû-yı rızâ gösterdikleri hâlde ba'de't-tahkîk tebeyyün edecek hâlde göre müstehak olacakları cezânın icrâsında aslâ tevakkuf olunmayacaktır ve bu yolda dûçar olacakları mücâzât ve ukûbet-i tama'a ve irtikâba düşerek da'imâ menâfî-i zâtiyyesi sermâye-i selâmet-i dâreyn olan iffet ve istikâmete tercîh ile çirkîn ve yolsuz şeyler vukû'a getürmelerinden nâşî kesb-i yed ihtiyârları olacağı umûr-ı vâzihadandır ba'de-zîn hükkâm-ı şer'-i şerîfin bâlâda beyân olunduğu vechle umûr-ı me'mûrelerini matlûb-ı âlî ya'ni şer'-i şerîf ve kânun-ı münîf üzere rû'yet ve tesviye etmeyüb de mûgâyir-i şer' ve kânûn-ı etvâr ve harekâta cür'etleri ve saffet-i me'mûriyyetlerine yakışmayacak hâl ve hey'et ve sû-i zannı îcâb etdirir mahallerde ve nâmûs-ı şerî'at-ı mutahharaya nakîsa verdirecek mevki'lerde bulunurlar ise inde'llâh ahretde görecekları ikâbdan başka dünyâda dahi taht-ı mes'ûliyyet ve pençe-i mücâzât-ı kânûniyyeden hiçbir vechle tahlîs kesr-i beyân edemeyecekleri emr-i muhakkaktır işte ber-minvâl-i muharrer beyân olunan saffet ve hâlât-ı nâ-marziyyeden begâyet tevakkî ve mücânebet ve vehâmet encâmı derpîş nazar-ı ibret ve her bir kâr ve evzâ'ını sa'âdet ve selâmet-i dâreyn olan şerî'at-ı mutahhara ve Kavânîn-i Devlet-i Aliyye Ahâm-ı Mûndericesine tevfiğ ve tatbîka sarf-ı nakdîne-i himmet ve her bir de'âvî-i şer'iyyeyi usûlû vechle cerîdeye zabt ile istimâ' ve taraf-ı şer'den verilen i'lâmât ve hücec ve senedât-ı sâ'ire-i şer'iyyenin bi-ibâretihâ sicill-i mahkemeye kayd olunmadıkça sâhibine*

Sayfa 43

Hüküm 57 [59]

verilmemesi husûsuna mezîd-i i'tinâ ve dikkat olunmak vesâyâsıyla işbu ihtâr-nâmemiz ta'mîmen tastîr ve bi'l-cümle Reis-i Eyâlet ve kürsî-i livâda bulunan hükkâm ve nüvvâba tesyîr kılındığı gibi bir kıt'ası dahi taraf-ı şerîfelerine gönderilmiş olmağla sûretinin ihrâcıyla birer nüshasının dâhil-i dâ'ire-i eyâlet ve elviye olan kazâlar nüvvâbına umûmen irsâl ve takayyüdât-ı meşrûha esbâbının hâlâ ve istikbâlen istihkâm ve istikmâline bezl-i makderet olunmak siyâkında şukka-i mahsûsa terkîm kılındı fî 7 Câ sene 1283 [M. 17 Ekim 1866]

Mehmed Naimü'r-Refik

Hüküm 58 [60]

Medîne-i Antalya mahallâtından Tuzcular Mahallesi sâkinlerinden iken işbu bin iki yüz seksen üç senesi mâh-ı rebî'ü'l-evvelinin on beşinci günü ecl-i mev'ûduyla vefât eden Tüccârdan el-Hâcc Ali Raşid bin el-Hâcc Mehmed bin Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Zeyneb bint-i İbrahim ve sulb-i kebîr oğulları Abdülfettah ve Hasan ve Abdülhamid ve sulbî sagîr oğulları Süleyman ve Ali ve sulbiyye kebîre kızı Adile ve sulbiyye sagîre kızı Bağde'ye inhisârı lede'ş-şer'i'l-enver zâhir ve nümâyân oldukdan sonra sagîrûn-ı merkûmûnun vasî-i muhtârları kebîr er karındaşları Abdülfettah ve verese-i kibâr-ı sâ'irenin taleb ve ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farîzati'ş-şer'iyye tevzî' ve taksîm olunan tereke-i müteveffâ-yı mezbûrudur ki ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur tahrîren fî'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ışrîn min şehr-i rebî'ü'l-evvel li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 7 Ağustos 1866]

				Guruş	
Mahalle-i mezbûrede vâki‘ fevkânî tahtânî sekiz odayı müştemil birbirine muttasıl iki bâb mülk-i menzili				15.000	
Sûk-ı Sultânî’de vâki‘ Aşağıpınar nâm mahalde bir bâb dükkânı				10.000	
Sûk-ı Sultânî’de vâki‘ bir bâb yağcı dükkânı				10.000	
	Kıyye	Fî	Para	Guruş	Para
Dükkânda ve mağazada Girid sabunu	324	6	10	14.525	-
Ayvalık sabunu	249	3	10	809	10
Trablus sabunu	345	8	10	2.846	10
Siyah biber	326	3	3	2.449	20
Kahve	947	10	-	9.470	
Pirinç	12.000	2	25	3.150	
Yafa sabunu	108	Fî		972	
		9			
Bal mumu	158	18		4.844	
Frenk mumu	2.000	3		6.000	
Karanfil	70	6		420	
Çilek?	70	4		280	
Şeker	110	6		660	
Siyah üzüm	50	2		100	
Mısır süpürgesi – Aded/140	-	2		280	
Kurşun saçma – Para/20	200	4		900	
Gülmez çitari – Tob/9	-	75		675	
İplik alaca – Tob/4	-	20		80	

Dükkânda müsta‘mel seccâde ve yastık	Aded	-	-	50
	1			
Serrâc için meşin	12	-	10	60
Mîzân dirhem	2	-	-	60
Kil	-	20	-	100
Resim tahtası	2	-	-	30

Sayfa 44

	Aded	Guruş
Cedîd Türkmen kilimi	2	400
Müsta‘mel Hamid kilimi	1	60
Def‘a müsta‘mel kilim	1	60
Cedîd halı	1	200
Müsta‘mel seccâde	5	250
Cedîd seccâde	1	120
Battaniye	2	300
Çuha şalvar	4	300
Cedîd cübbe	1	250
Müsta‘mel şalvar	1	50
Köhne şalvar	1	20
Müsta‘mel seccâde	5	250
Müsta‘mel sagîr cübbe	1	30
Çuha mintan	2	12
Trablus kuşağı	1	150
Çitari entâri	1	80
Müsta‘mel destâr	1	30
Müsta‘mel şal	1	50
Sagîr havlu	4	50
Çarşaf	1	
Nısf alaca	-	
Basma entâri	1	30
Çuha yelek	1	100
Nim kıyye mikdârı ipek	-	
Abânî destâr	1	
Abânî	1	50
Müsta‘mel destâr	3	40
Sofra peşkîri	2	30
Müsta‘mel şalvar	1	150
Cübbe	1	

Mintan	2	
Yelek	4	
Def'a kısa entâri ve yelek	9	50
Müsta'mel maşlah	1	40
Gömlek	4	80
Don	5	
Cedid gömlek	3	80
Cedid çevre	2	10
Müsta'mel	1	
Basma – Zirâ'/25	-	80
Trablus müsta'mel kuşak	1	40
Bir bohça derûnunda hırdavat	-	20
Kebîr köhne bıçak	1	20
Müsta'mel kürk	2	200
Fes	1	80
Destâr	1	
Çitari entâri	-	70
Cübbe	1	
Şalvar	1	300
Mintan	1	
Trablus kuşâğı	1	
Müsta'mel şal	1	20
Kapaklı sahan	11	250
Çorba tası	1	
Leğen	2	200
İbrik	2	
Sefer tası	1	100
Çorba tası	1	
Kahve takımı ve değirmen	-	50
Derûn-ı menzilde evânî-i nühâs – Kıyye/37 – Fî/20	-	740
Tunç havân	2	60
Şamdan	2	40
Kadayıf tepsisi	1	20
Sagîr sini	1	20
Kebîr sarı sini	1	80
Orta nühâs sini	1	80
Kebîr meydan sinisi	1	200
Rehavili saat	1	300
Çalar saat	1	

Su bakırı	1	440
Kadayıf tepsisi	2	50
Çamaşır leğeni	3	380
Mangal	2	200
Şamdan	4	30
Sandık	2	100
Tabak ma'a keçe?	73	75
Şerbet bardağı	-	52,5
Sırça sebet – Deste/2	-	20
Ayna	2	30
Hoşaf kaşığı – Deste/1	-	20
Yorgan	2	250
Döşek	1	
Minder	1	
Yastık	1,5	
Köhne terkûn	-	20
Müsta'mel kilim	2	100
Oda döşemesi yastık	6	30
Def'a şamdan	1	10
Def'a yorgan	1	60
Minder	1	
Yastık	1	
Saplı su tası	1	10
Kısa entârî	1	20
Bir torba derûnunda nişâsta ve bamya	-	20
Def'a oda yastığı	-	30
Sandalye	9	50
Mısır hasırı	1	100
Çul	1	
Sandık	1	
Çuval	1	
Bir küp içinde tahminen yağ – Kıyye/25 – Fî/10	-	250
Hırdavat-ı beyt	-	200
Sandıkda çıkan nakdi	-	1.467
Piryol saat	1	400
Basma saat	1	
Mushaf-ı şerîf	2	600
Delâ'ilü'l-hayrât	1	

Sayfa 45

	Aded	Guruş
Sîm hâlis zarf	10	600
Çubuk takımı	3	400
Baş altın takımı	-	392
Tabân hançer	1	150
Tesbih	1	20
Müteveffânın sulb-i kebîr oğlu Hasan'da bâ-sened alacağı		12.000
Çubukcuzâde İsmail Efendi'de		300
Yolcu Mehmed Hoca'da		1.200
Kürt Osman Efendi'de		1.585
Mirahurlu Kel Osman'da		300
Pehlivanoğlu Kostanti'de		1.000
Pabuççu Sava oğlu Vasili'de		948
İbrişimoğlu Osman'da		2.150
Kulakoğlu Mehmed'in ortağı Alâ'iyyeli Bahçıvan'da		450
İbrahim oğlu Mustafa'da		350
Antalya Mâl Sandığı'nda bedel-i istikrâzı		2.000
Mülâzım Hüseyin Ağa'da		170
El-Hâcc Süleyman Efendi'de		1.300
Deli İmam'da		55
Hâcî İbrahim'de		1.091
Hâcî Cerde?		21
Duhâncı Kürt Mustafa'da		170
Ormanalı Eyüb oğlu Ahmed'de		420
Refiki Ali Efendi'de		194
Hüzümlü Ali Efendi'de		30
Samurkaşoğlu Vasili'de		120
Mahkeme Başkâtibi İsmail Efendi'de		126,5
Taviloğlu İbrahim'de		164
Hüseyin Ağa'da		332
Senirkentli Mehmed Ağa'da		300
Ormanalı Eyüb oğlu Mustafa'da		444,5
Türkmen Osman Ağa'da		47
Hâcî Şeyh Efendizâde Süleyman Efendi'de		91,5
Behvan oğlu Kostanti'de		156 – Para/30
Bahçıvanlar Yiğitbaşı Molla Mehmed'de		100
Hüsamlı Aşîreti'nden Ömer Ağa'da		200
Refik Mehmed'de		64

Mısırlı Kolağası'nda	87
Katırcı Arabacı	18
Yusuf Reiszâde İbrahim Efendi'de	40
Zabtiye Nuri'de	13
Hüsamlı Arab Mustafa'da	56
Hâcî Ömer Ağazâde Mehmed Efendi'de	132
Tatar Hâfız oğlu Musa'da	250
Sarıkeçili Aşîreti'nden Mehmed Ali'de	220
Mirahur karyesinde baş نفرکەرن ? buğday bedeli	300
Hüsamlı Zabtiye'de	60
Refiki Çavuş oğlunda	32
Hüsamlı Halil İbrahim'de	74
Refiki Hasan'da	92
Hüsamlı Aşîreti'nde	14
Paşa Câmî'i İmamı ve birâderi	70,5
Mehmed Ali سبوحه ?	28,5
Kudsizâde Ali Hâfız'da	20
Solomon oğlu Kiryako'da	102 – Para/30
Filyo oğlu Baris'de	253,5
Terzi Hâcî Yorgi'de	44
Serikli İsmail Çavuş	20
Zanâiloğlu Hâcî Ligorî	110
Burdurlu oğlunda	267 – Para/30
Zanâiloğlu Hâcî'nin ortağı يؤربىلى Yörebelli? İbrahim'de	126
Mehmed Edib Efendi'de	102
Leylekoğlu Mehmed Efendi'de	133
Dayı Mustafa Ağa'da	151

Sayfa 46

	Guruş
ب Beğ? karyeli Hâcî Ali'de	20
Kasab Hâcî Hüseyin'de	90
مايفجى Mayfeci? Osman'da	32
Mirahur karyesinde Manav Ali'de	2.195
Kolağası Ramiz Efendi'de	161
Manavgat postacısında	300
Bahçıvan ortağında	710

Miralay Beğzâde Hasan Beğ'de	7		
Sandıkçıoğlu'nda	7		
Cem'-i yekûni'l-eşyâ ve'l-mâl ve'l-nakd ve'z-zimemât	140.376 ¹²²⁶		
Minhâ'l-ihâcât			
	Guruş		
Deyn-i müsbet ibni'l-merkûm Abdülfettah	10.000		
Vasiyyet-i müsbet ve techîz ve tekfîn	1.500		
Mehr-i mü'eccel zevce-i menkûhası mezbûre Zeyneb Hâtûn	201		
Resm-i kısmet	3.510		
Kalemiyye	350		
Dellâliyye-i eşyâ	600		
Kaydiyye-i varaka bahâ	300		
Muhzırıyye ve masârif-i müteferrika	310		
Cem'-i yekûni'l-ihrâcât	16.761 ¹²²⁷		
Sahhu'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	123.615 ¹²²⁸		
	Guruş	Para	Akçe
Hissetü'z-zevce'ti'l-mezbûre Zeyneb Hâtûn	15.451	35	-
Hissetü'l-ibni'l-kebîri'l-merkûm Abdülfettah	18.027	7	1,5
Hissetü'l-ibni'l-kebîri'l-merkûm Hasan	18.027	7	1,5
Hissetü'l-ibni'l-kebîri'l-merkûm Abdülhamid	18.027	7	1,5
Hissetü'l-ibni's-sagîri'l-merkûm Süleyman	18.027	7	1,5
Hissetü'l-ibni's-sagîri'l-merkûm Ali	18.027	7	1,5
Hissetü'l-binti'l-kebîreti'l-mezbûre Adile	9.013	24	1
Hissetü'l-binti's-sagîri'l-mezbûre Bağde	9.013	24	1

Hüküm 59 [61]

Mu'ahharen kable't-taksîm zevce-i merkûme Zeyneb Hâtûn dahi vefât edüb verâseti vâlidesi Ayşe Hâtûn ile kebîr oğulları Abdülfettah ve [Abdül]hamid ve Süleyman ve Ali ve kebîre kızı [Adile] ve sagîre kızı Bağde'ye münhasıre inde's-şer'i'l-enver zâhir olub vasî-i merkûm Abdülfettah ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve taksîm olunan tereke-i müteveffâ-yı mezbûredir ber-vech-i âtî zikr olunur fi 5 rebî'ü'l-âhir sene [12]83 [M. 17 Ağustos 1866]

	Guruş	Para
Zevcinden hisse-i irsiyyesi – Akçe/1	15.451	35
Mehr-i mü'eccel	201	-

¹²²⁶ 130.947,5 olması gerekiyor.

¹²²⁷ 16.771 olması gerekiyor.

¹²²⁸ 114.176,5 olması gerekiyor.

	3.514	
Bey' olunan terekesi Osman	19.166	35
Minhâ-i resm	474	-
Yekûn	18.692	35
Hissetü'l-ümme'l-mezbûre Ayşe Hâtûn	3.115	20
Hissetü'l-ibni'l-merkûm Abdülfettah	3.115	19
Hissetü'l-ibni'l-merkûm Abdülhamid	3.115	19
Hissetü'l-ibni's-sagîri'l-merkûm Süleyman	3.115	19
Sayfa 47		
	Guruş	Para
Hissetü'l-ibni's-sagîri'l-merkûm Ali	3.115	19
Hissetü'l-binti'l-kebîri'l-merkûm Adile	1.557	29
Hissetü'l-binti's-sagîri'l-mezbûre Bağde	1.557	29

Hüküm 60 [62]

Mu'ahharen kable't-taksîm ibni'l-merkûm Abdülhamid dahi vefât edüb verâseti ümmi'l-ümme'l-mezbûre Aşye Hâtûn ile li-ebeveyn kebîr er karındaşı Abdülfettah ve sagîr karındaşı Süleyman ve Ali ve kebîre kız karındaşı Adile ve sagîre kız karındaşı Bağde'ye münhasire olduğu şer'an zâhir olduktan sonra vasî-i merkûm Abdülfettah ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tevzi' ve taksîm olunan tereke-i müteveffâ-yı merkûmdur ki ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur fî 5 rebî'ü'l-âhir sene [12]83 [M. 17 Ağustos 1866]

	Guruş	Para	Akçe
Müteveffâ pederinden hisse-i irsiyyesi	18.027	7	1,5
Vâldesinden hisse-i irsiyyesi	3.115	19	-
Yekûn	21.142	26	1,5
Resm-i minhâ	528	-	-
Yekûn	20.614	26	1,5
Hissetü'l-ümme'l-ümme'l-mezbûre Ayşe Hanım	3.435	31	-
Hissetü'l-ahi'l-merkûm Abdülfettah	4.294	28	2,5
Hissetü'l-ahi'l-merkûm Süleyman	4.294	28	2,5
Hissetü'l-ahi'l-merkûm Ali	4.294	28	2,5
Hissetü'l-uhti'l-mezbûre Bağde	2.147	14	1

Hüküm [63]

Mu'ahharen kable't-taksîm Süleyman vefât edüb verâseti ümmi'l-ümme'l-mezbûre Ayşe Hanım ile li-ebeveyn er karındaşı Abdülfettah ve li-ebeveyn sagîr er karındaşı Ali ve kebîre kız karındaşı Adile ve sagîre kız karındaşı Bağde'ye münhasire olub vasî-i merkûm

Abdülfettah ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tevzi' ve taksîm olunan tereke-i müteveffâ-yı merkûmudur ki ber-vech-i âtî zıkr ve beyân olunur fi 5 rebî'ü'l-âhir sene [12]83 [M. 17 Ağustos 1866]

	Guruş	Para	Akçe
Müveffâ pederinden hisse-i irsiyyesi	18.027	7	1,5
Vâidesinden hisse-i irsiyyesi	3.115	19	-
Karındaşı [Abdül]hamid'den hissesi	4.295	28	2,5
Yekûn	25.431	14	4
Resm-i minhâ	636	-	-
Yekûn	24.802	4	14
Hissetü'l-ümmi'l-ümmi'l-mezbûre Ayşe Hanım	4.133	22	1,5
[Abdül]hamid'den	3.435	31	-
Kızından	3.115	20	-
Yekûn	10.684	33	1,5
Hissetü'l-ahi'l-merkûm Abdülfettah	6.889	10	2,5
[Abdül]hamid'den	4.294	28	2,5
Vâidesinden	3.115	19	1,5
Pederinden	18.027	7	1,5
Yekûn	32.326	24	8
Hissetü'l-ahi's-sagîri'l-merkûm Ali	6.889	10	2,5
[Abdül]hamid'den	4.294	28	2,5
Vâidesinden	3.115	19	1,5
Pederinden	18.027	7	1,5
Yekûn	32.326	24	8
Hissetü'l-uhti'l-mezbûre Adile	3.444	25	1
[Abdül]hamid'den	2.147	14	1
Vâidesinden	1.557	29	1,5
Pederinden	9.013	24	1
Yekûn	16.163	12	4,5
Hissetü'l-uhti'l-mezbûre Bağde	3.444	25	1
[Abdül]hamid'den	2.147	14	1
Vâidesinden	1.557	29	1,5
Pederinden	9.013	24	1
Yekûn	16.163	12	4,5

Sayfa 48**Hüküm 61 [64]**

Bâlâ'da zikr olunduğu vechle sagîr-i merkûm Ali'nin hisse-i irsiyyesi olan otuz iki bin üç yüz yirmi altı guruş yirmi dört para sekiz akçe ve sagîre-i mezbûre Bağde'nin hisse-i irsiyyesi olan on altı bin yüz altmış üç guruş on iki para dört buçuk akçeyi vasî-i merkûm Abdülfettah yedine teslîm olunduğu işbu mahalle şerh verildi tahrîren fi'l-yevmi'l-hâmis min şehr-i rebî'ü'l-âhir li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 18 Temmuz 1866]

Hüküm 62 [65]

Ma'rûz-ı dâ'ileridir ki

Medîne-i Antalya mahallâtından Bali Beğ Mahallesi sâkinlerinden Hamâmcı Ahmed'in oğlu Hasan nâm kimesne meclîs-i şer'-i şerîf-i enverde li-ebeveyn kız karındaşı Hatice bint-i Ahmed nâm Hâtûn muvâcehesinden bundan akdem vefât eden pederimiz merkûm Ahmed'in terekesinden yirmi üç Osmanlı parası ve bir aded bütün Mahmûdiye altını ve bir beş yüz guruşluk kuşağı merkûme Hatice ketm ve ihfâ etmekle su'âl olunub merkûmeden hisse-i irsiyyem aliverilmek hâlâ murâdımdır deyü da'vâ etdikde merkûme Hatice dahi cevâbında merkûm Ahmed ile bundan akdem hesâb görölüb işbu da'vâ eylediği meblağ ve kuşak semeni ba'zan pederimizin cenâzesine ve ba'zan ^{حاضر} ? harc intikâline ve levâzım-ı hammâmiyyeye harc ve sarf olunduğu tebeyyün etdikden sonra zevcim müteveffâ Abdullah Bali'nin yedinde masârifimize merkûm Hasan'ın ve cümlemizin ma'rifetiyle ahz ve sarf olunmuş iki yüz guruş daha dey[ni]miz zuhûr etmiş ve merkûm Hasan mîrâsa mute'allik âmme-i da'vâdan zimmetinde ibrâ dahi etmişdi deyü lede'd-def' ve'l-inkâr dâfi'-i merkûme Hatice'den def'-i meşrûhuna mutâbık beyyine taleb olundukda dâfi'-a-i merkûme Hatice dahi mahalle-i mezbûre ahâlîsinden el-Hâcc Ömer Ağa ibn-i Ahmed ve el-Hâcc Atiye ibn-i Süleyman nâm kimesnelerin şehâdetleriyle def'-i meşrûhunu bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î isbât etmegin müdde'î-i merkûm Hasan bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' olunduğu tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu el-emr li-men-lehü'l-emr hurrîre fi'l-yevmi's-sâbi' min şehr-i cemâziye'l-âhir li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 17 Ekim 1866]

Hüküm [66]

Medîne-i Antalya mahallâtından Câmi'-i Cedîd Mahallesi ahâlîsinden ve Devlet-i Aliyye teb'asının Rum Milleti'nden sagîr oğlu İstati'nin vasî-i mensûbu Ligorî veled-i Kiryako nâm kimesne meclîs-i şer'-i şerîf-i enverde yine mahalle-i mezbûre ahâlîsinden ve teb'a-i merkûmenin millet-i merkûmesinden Nikola veled-i İstati nâm kimesne muvâcehesinde üzerine şöyle da'vâ ve takrîr-i kelâm edüb vasîsi olduğum sagîr-i merkûm oğlum İstati ile bana zevcim ve sagîr-i merkûmun anası ^{طرانظفيل} Trantefile? bint-i Apostol Hâtûn müteveffîyyenin şer'an ve

mustakillen yedinde ile'l-vefât mülkü iken bu def'a vefâten benim ile oğlum merkûm mevrûs olan mahalle-i mezbûrede vâki' bir bâb mülk-i menzili merkûm Nikola fuzûlî zabt eder olmağla su'âl olunub menzil-i mezbûrdan ^{فوزلر بنسب} ? olunmak hâlâ murâdımdır dedikde merkûm Nikola dahi menzil-i mezbûru zabtını ikrâr lâkin menzil-i mezbûr müteveffâ-yı mezbûre Trantefile'nin? malı olduğunu inkâr etdikde vasî-i merkûm Ligorî yedinde menzil-i mezbûr mûrisleri merkûm Trantefile'nin? bi'l-istiklâl malı olduğun li-ecli'l-isbât-ı beyyine taleb olundukda müdde'î-i vasî-i merkûm Ligorî dahi lede't-tezkiye makbûli's-şehâdet etdikleri ihbâr olunan Muhzırbaşı Mehmed Ağa ve Tüccârdan Abdülhamid Efendi ve Anastas veled-i Yorgi ve Hâcî Vasili veled-i Seradi nâm kimesnelerin şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î isbât etmeğin mücebince merkûm Nikola menzil-i mezbûrdan kasr-ı yedd etmek üzere

Sayfa 49

kendüsüne tenbîh olundu gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu tahrîren fi'l-yevmi'l-hâdî aşer min şehr-i cemâziye'l-âhir li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 21 Ekim 1866]

Şühûdü'l-hâl

Muhzırbaşı Mehmed Ağa

Ve Tüccârdan Abdülhamid Efendi

Ve Anastas veled-i Yorgi

Ve Hâcî Vasili veled-i Seradi

Ve gayruhum

Hüküm 63 [67]

Medîne-i Antalya mahallâtından Temürcü Kara Mahallesi sâkinlerinden ve Devlet-i Aliyye teb'asının Rum Milleti ricâlinden Nikola veled-i Vasili nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde mahalle-i mezbûre ahâlîsinden ve teb'a-i merkûmenin millet-i merkûmesinden Hâcî Andon veled-i ^{استورينا} İstorina? nâm kimesne mahzarında bi-tav'ihâ ikrâr-ı tâmm ve takrîr-i kelâm edüb akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin merkûm Hâcî Andon ile şer'an ve müştereken beynlerimizde mülk ve hakkımız olan bir bâb menzilde olan nısf hissemi tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şûrût-ı müfside ve muvâza'adan ârî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile semeni misillü olan beş bin guruşa bey' ve temlik ve teslîm eyledikde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr beş bin gurus tamâmen ve kâmilten bana edâ ve teslîm eyledi fî-mâ-ba'd nısf-i hisse-i mezbûrede aslân ve kat'ân benim alâka ve medhalim kalmayub müşterî-i merkûm Hâcî Andon'un tamâmen mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sırfı olmuşdur keyfe mâ yeşâ'en ve hasbemâ yehtâr mâlik ve mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ-vak'a bi't-taleb ketb

olundu tahrîren fi'l-yevmi'l-hâdî aşer min şehr-i cemâziye'l-evvel li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 21 Ekim 1866]

Şühûdü'l-hâl

Zabtiye Çavuşu Mustafa Ağa

Mühendis Kolağası Ramiz Efendi

Muhzırbaşı Mehmed Ağa

Bahçıvan Koca Osman

Nikola Usta

Apostol Hâcî Kostanti

Ve gayruhum

Hüküm 64 [68]

Medîne-i Antalya mahallâtından Baba Doğan Mahallesi sâkinelerinden ve Devlet-i Aliyye teb'asının Rum Milleti nisvânından olub bundan akdem fevt olan ¹²²⁹ترانیده? Tranide? veled-i Hâcî Apostol'un verâseti zevci Ligorî veled-i Kiryako ile sadr-i sagîr oğlu İstati'ye münhasıre olduğu inde'ş-şer'i'l-enver zâhir ve nümâyân oldukdan sonra sagîr-i merkûmun tesviye-i umûruna vasîsi babası merkûm Ligorî ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farîzati'ş-şer'iyye tevzî' ve taksîm olunan tereke-i müteveffîyye-i mezbûre defter-i kassâmıdır ki ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur tahrîren fi'l-yevmi'l-hâmis aşer min şehr-i cemâziye'l-âhir li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 25 Ekim 1866]

	Aded	Guruş
Mahalle-i mezbûrede vâki' bir bâb mülk-i menzili	-	10.000
Döşek	1	100
Yorgan	1	
Yastık	1	
Entârî	1	50
Mîntan	1	
Kebîr kazan	1	120
Tencere	1	40
Tava	2	
Mertebânî	2	20
Sini	1	60
Bir bohça içinde hamam takımı	-	100
Sandık	2	50

¹²²⁹ Bu şahıs daha önce طرانتفله? Trantefile? şeklinde geçmektedir.

Cem‘-i yekûni‘l-mâl	15.540 ¹²³⁰
Minhâ‘l-ihracât	
	Guruş
Resm-i kismet	263,5
Kalemiyye	20
Kaydiyye ve kâğıd bahâsı	20
Muhzırıyye	21,5
Huddâmiyye ve sâ‘ir masârif-i müteferrika	25
Yekûni‘l-ihracât	350
Sahhu‘l-bâkî li‘t-taksîm beyne‘l-verese	10.190
Hissetüz-zevci‘l-merkûm Ligori	2.547,5
Hissetü‘l-ibni‘s-sagîri‘l-merkûm İstati	7.642,5

Sayfa 50

Hüküm 65 [69]

Medîne-i Antalya mahallâtından Câmi‘-i Cedîd Mahallesi sâkinelerinden ve Devlet-i Aliyye teb‘asının Rum Milleti nisvânından olub bundan akdem vefât eden Marya veled-i Kostanti‘nin verâseti zevci Dimitri veled-i Kırye ve anası Kere veled-i Arslan ve sadr-i sagîr oğlu Panayir‘e münhasıre olduğu inde‘ş-şer‘i‘l-enver zâhir ve nümâyân oldukdan sonra sagîr-i merkûmun tesviye-i umûruna vasî-i mensûbu ammîsi Yani veled-i Karagöz ma‘rifeti ve ma‘rifet-i şer‘le tahrîr ve beyne‘l-verese bi‘l-farîzati‘ş-şer‘iyye tevzî‘ ve taksîm olunan tereke-i müteveffıyye-i mezbûre defter-i kassâmıdır ki ber-vech-i âtî zıkr ve beyân olunur tahrîren fi‘l-yevmi‘l-hâmis aşer min şehr-i cemâziye‘l-âhir li-senete selâse ve semânîn ve mi‘eteyn ve elf [M. 25 Ekim 1866]

	Aded	Guruş	Para
Kısa kürk	1	25	-
Basma entâri şalvar	1	15	15
Mahrama ve pûşî	1	20	20
Gömlek ve bez parçası		31	10
İç entâri diğer parçası		40	-
Hakîr entâri		150	-
Trablus kuşak		41	-
Havlu ve çorap		22	-
Müsta‘mel kundura		25	-
Çekmece		12	20

¹²³⁰ 10.540 olması gerekiyor. Muhtemelen yazım hatası var.

Hırdavat ve çevre		21	20
Gümüş istavroz	Aded	40	-
	1		
Altın yüzük	2	50	-
İpek ve gömlek?	-	70	-
Basma şalvar ve entâri ve fûta	-	13	25
Hamam takımı	1	30	-
Döşek	1	140	-
Yorgan	1		
Yastık	1		
Def'a döşek	1	120	-
Yorgan	1		
Yastık	1		
Minder	2	56	-
Yastık	4		
İhrâm ve seccâde	1	36	-
Leğen	1	90	-
İbrik	1		
Tencere	2	51	15
Hamam leğeni	1	52	5
Kadayıf tepsisi	-		
Balık tavaşı	1	13	20
Yâğ tavaşı	1	15	
Mertebânî	5	97	-
Sahan	2		
Hamam tası	1	27	-
Tepsi	1	15	5
Kahve güğümü ve dibek	-	20	-
Balta	1	7	-
Havân	1	38	5
Çuval	2	35	-
Heybe	1		
Sandık	1	75	-
Def'a müsta'mel sandık	1	16	5
Sırma çiçek	1	27	10
Ve tob	1		
			Guruş
Mahalle-i mezbûrede vâki' pederi menziline dokuz sehmden bir sehm hisse-i irsiyye kıymeti			1.164
Zevc-i merkûm Dimitri'den baş altın ve inci alacağı			650

Cem‘-i yekûni’l-mâl ve’l-eşyâ	3.353		
Tehchîz ve tekfîn	130		
Resm-i kısmet	70		
Dellâliyye	37,5		
Kantariyye	30		
Kaydiyye ve kâğıd bahâsı	20		
Muhzırıyye	20		
Huddâmiyye ve masârif	25		
Hammâliyye-i eşyâ	6		
Yekûni’l-ihrâcât	338,5		
Sahhu’l-bâkî li’t-taksîm beyne’l-verese	3.114,5 ¹²³¹		
Hissetü’z-zevci’l-merkûm Dimitri			
	Guruş	Para	
Eşyâdan	487	15	
Menzilden	291	-	
Yekûn	778	15	
Hissetü’l-ümmi’l-mezbûre Kere			
	Guruş	Para	Akçe
Eşyâdan	325	7	-
Menzilden hissesi	160	26	20
Yekûn	485	33	20
Hissetü’l-ibni’l-merkûm Panayir			
	Guruş	Para	Akçe
Eşyâdan	1.188	18	1
[Menzilden]	712	13	-
Yekûn	1.900	31	1

Sayfa 51

Hüküm 66 [70]

Medîne-i Antalya mahallâtından Câmi‘-i Cedîd Mahallesi mütemekkinlerinden ve Devlet-i Aliyye teb‘asının Rum Milleti ricâlinden olup bundan akdem vefât eden Hâcî Yani veled-i Vasili’nin verâseti zevce-i metrûkesi Desbene veled-i Hâcî İstati ile sulb-i sagîr oğlu İstelyanos’a münhasıre olduğu inde‘ş-şer‘i‘l-enver zâhir ve nümâyân oldukdan sonra sagîr-i merkûmun tesviye-i umûruna kıbel-i şer‘-i şerîfden bâ-hüccet-i şer‘iyye vasî-i mensûbesi mezbûre anası Desbene ve nâzır sagîr-i merkûmun ammîsi Hâcî Dimitri veled-i Vasili¹²³²

¹²³¹ 3.014,5 olması gerekiyor.

¹²³² Kâtip aslında Dimitri Hâcî Vasili şeklde kayda geçirmiştir. Vefât eden ağabeyine bakıldığında doğru yazımın düzelttiğimiz hali olduğu aşikardır.

ma‘rifeti ve ma‘rifet-i şer‘le tahrîr ve beyne’l-verese bi’l-farîzati’ş-şer‘iyye tevzî‘ ve taksîm olunan tereke-i müteveffâ-yı merkûmdur ki ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur tahrîren fi’l-yevmi’l-hâmis min şehr-i cemâziye’l-âhir li-senete selâse ve semânîn ve mi’eteyn ve elf [M. 15 Ekim 1866]

		Guruş
Mahalle-i mezbûrda vâki‘ pederi menzilinden hisse-i irsiyyesi		17.500
Sûk-ı Sultânî’de Lonca karşısında vâki‘ dükkânda hisse-i irsiyyesi		2.000
İskelede vâki‘ dükkân hissesi		5.000
Değirmenönü nâm mahallde vâki‘ mülk bağçesi		4.000
Terziler içinde vâki‘ bir bâb mülk dükkân		1.500
Altın saat	Aded	1.200
	1	
Ma‘a kordon	-	
Sofra takımı	2	200
Gümüş kablî saat	1	300
Gümüş devât	1	450
Gümüş zarf	6	180
Moskof altını	1	250
Eski altın	1	70
 Dobline/Doblon?	1	86
Konstantinos	1	55
Mahmûdiye	1	265
Ve Kostanti	2	
Fındık rub‘u	-	200
Def‘a Kostanti altını	1	55
Altın çan	1	30
Nisf yaldız	-	27,5
Nisf Kostanti	2	55
Saclı riyâl	1	22,5
Dökme Kostantinoz?	1	80
Ufak eski para	-	75
Eski yüzlük ipeklik	-	245
 Kıl/kal? olunmuş ayarlı altın dirhem	15	300
Eski onluk altını	3	40
Gümüş tatlı kaşığı	2	80

Beyaz Mecîd akçe	-	135
Def'a beyaz akçe	-	1.305
Altıparmak çitari	2	260
Bez – Top/2	-	100
Çuha pantolon	1	60
Seccâde	1	150
Sagîr müsta'mel kilim	2	40
Beyaz – Tob/1	-	150
Çorap çift	4	24
Fırça	3	20
Def'a çorap	4	20
Gömlek için bez	-	150
Amelgân bezi – Tob/5	-	380
Yorgan yüzü	5	200
Leb bezi	1	
Uzun çitari entâri	2	200
Gömlek	2	80
Kıbrıs yorgan yüzü	1	20
Nâmûsiyye	1	50
Hind ipliği ve keten ipliği	-	60
Acem şalı	2	320
Fes	2	60
Çuha zârî' شَر ?	1	50
Sabun – Kıyye/2	-	40
Müsta'mel nâfe kürk	1	250
Samur parçası	-	100
Galle sandık	2	150
Penbezâr gömlek	3	600
İç dizliği	4	
İplik bezi	-	

Sayfa 52

	Aded	Guruş
Atlâs – Tob/2	-	250
Kutnî	1	200
Atlâs	1	
Parlak çitari	-	200

تداريح Tedârih? çitari – Tob/10	-	1.500
Dağ işi çitari	10	1.120
Hakîr	1	
Püskül – Dirhem/20	-	20
Çorap – Çift/11	-	80
Kısa çorap – Çift/14	-	20
Trablus kuşak	1	80
سايه ? – Tob/1	-	200
Nısf tob hümâyûn	-	50
Entâri	1	100
Yelek	1	
Püskül	9	135
Hoşaf kaşığı – Deste/1	-	30
Bir bohça derûnunda basma parçası	-	100
Amelgân bezi – Top/1	-	150
Hümâyûn bezi	?	
İplik – Kıyye/2	-	60
Kumaş – Top/1	-	30
Gömlek bezi – Top/4	-	250
Bir miktar Amelgân	-	40
İplik kaytan ve ipek hurc	-	150
Kaşık – Deste/1	-	120
Piron	1	
Bıçak	1	
Bir bohça içinde gömlek bezi	-	50
Mangal	1	200
Mintan	2	150
Çuha parçası	-	
Bir bohça derûnunda müsta‘mel elbise	-	150
Tütün çubuğu ma‘a takım	7	300
Tütün tablası	6	15
Çul	1	80
Dolab içinde hırdavat	-	80
Def‘a dolab içinde şişe	-	60
Kantar	1	100
Tüfeng	1	
Döşek	1	150
Yorgan	1	

Yastık	1	
İhrâm	1	70
Minder	2	50
Yastık	4	
Duhân – Kıyye/15	-	75
Sandalye	6	60
Bir oda derûnunda müsta‘mel sandık ve çocuk elbisesi	-	150
Anbar dolab ve sâ‘ir hırdavat-ı beyt	-	300
Müsta‘mel kürk	1	300
Müteveffâ-yı merkûmun defter ve senedât mücebince zimemât-ı sahihası ber-vech-i zîr beyân olunur		
	Guruş	Para
Doyranlı Güdükçüoğlu’nda bâ-sened	2.460	20
Teslim olunduğu	438	-
Yekûn	2.022	-
Def‘a Güdükçüoğlu Ali’de bâ-defter	36	-
Gökçamlı İçoğlu Mustafa bâ-sened	521	-
Doyranlı Koca Mehmed’in oğlu İsmail bâ-sened	2.114	20
Doyranlı Kütükcü’nün oğlu Mehmed bâ-sened	1.512	-
Doyranlı Emin Efendi bâ-sened	21	20
	Guruş	
Doyranlı Aşanlı? Mehmed’in Mehmed	62,5	
Doyranlı Torlu Hasan	76	
Bahtılı karyesinden Kel Abdullah oğlu	82	
Doyranlı Koca Musa’da	80	
Karye-i mezbûrede Kara Dayı’da	102	
Karye-i mezbûrede Emin Efendi	188	
Gökçamlı Keloğlanoğlu Kara Halil	305	

Sayfa 53

	Guruş	
Bahtılı Topcak Ali’de	146	
Karye-i mezbûreden Kulakoğlu Süleyman	110	
Karye-i mezbûreden Kulak Mehmed	113	
Bahtılı Nizâm İsmail	220	
	Guruş	Para
Gökçamlı Sarnıçoğlu Bekir	294	20
Bahtılı Receb oğlu İbrahim	123	-
Karye-i mezbûreden Bıçakoğlu	33	20

Karye-i mezbûreden Koca Ali	100	-
Karye-i mezbûreden كورل Kürkoğlu? Mustafa	270	-
Solaklar karyesinden Kara Koca'nın Hasan	3.055	-
Solaklar karyesinden İbrahim'in oğlu İsmail	2.885	20
Kocayatak karyesinden Doğruparmak Mehmed	633	20
Murtanalı Sarı Ali'nin oğlu Mehmed	401	
Solaklı Onbaşı	790	
Solaklı Odabaşı'nın Hasan	150	
Çirkinovalı Rıdvan oğlu Hasan	1.512	
Kocayatak'da Süllü Kâhya'da	1.040	
Meydanlı Hasan'ın ortağı Koca Osman	80	
Solaklı Hasan'ın سبب yine? Musa'da	75	
Burdurlu Hüseyin	6	
Solaklarlı Tatar'ın Koca İbrahim'in oğlu İsmail	1.130	
Meydanlı İsmail	1.320,5	
Solaklı Kara Koca'nın Hasan ma'rifetiyle susam akçesi	1.175	
Def'a Hasan'ın ma'rifetiyle hayvan bahâsı	1.170	
Yeltanlı Kallâş'ın oğlu Ahmed	2.818	
Küçük Yani oğlu Vasili	10.176 – Para/30	
Papazoğlu Hâcî Ligorî	397	
Burdur katırcısı Mustafa Çavuş	500	
Burdurlu Tekelioğlu Süleyman	125	
Çivîdcioğlu Hâcî Hasan	9.940	
Çivîdcioğlu Mehmed	4.848	
Yolcu طرنبه ? Salih	1.331 – Para/20	
Yolcu Akoğlu Halil	173	
Ligorî Ağa'nın oğlu Elyaz ve Mihail	13.100	
Midilli Berber Dimitri ma'rifetiyle عسب ?	3.450	
İspartalı Şerefüddin oğlu Vasili	27.402	
Hâcî Luka ve Hâcî Evran	5.000	
Antalya Mal Sandığı'nda istikrâzı	2.000	
Burdurlu Hâcî Ali Beğ'in oğlu Mehmed Beğ	780 – Para/20	
Hekîm Kostantaki	825	
Ankaralı Kalaycı Yaris	330	
Yeltanlı Kallâşoğlu Ahmed kefâletiyle Çivicioğlu	644	
(Müsta'mel sandık)		
Cem'-i yekûni'l-mâl ve'l-eşyâ	154.160 – Para/10	

Minhâ'l-ihracât		
	Guruş	
Techîz ve tekfîn ve deyn-i müsbet	4.000	
Resm-i kısmet	3.754	
Kalemiyye	500	
Kaydiyye	250	
Kâğıd bahâsı	75	
Muhzırıyye	150	
Huddâmiyye ve masârifât-ı müteferrika	200	
Vasî-i hüccet	350	
Cem'-i yekûni'l-ihracât	9.279	
	Guruş	Para
Sahhu'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	144.881	10
Hissetü'z-zevceti'l-mezbûre Desbene	18.110	6
Hissetü'l-ibni's-sagîri'l-merkûm İstelyanos	126.771	4

Sayfa 54

Hüküm 67 [71]

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Medîne-i Antalya mahallâtından Câmi'-i Cedîd Mahallesi ahâlîsinden müteveffâ Yaylaoğlu Hâcî Yani veled-i Vasili nâm Hristiyan'ın terekesi tahrîr olunur iken müteveffâ-yı merkûmun terekesi miyânında yirmi sekiz bin yüz kırk guruşluk nisâyâ mahsûs beyne'l-hâzırîn fî zâlike'l-mecâlis ma'lûmu'l-aded ve'l-evsâf hulliyât ve eşyâ-yı sâ'ire zuhûr edüb hulliyât ve eşyâ-yı mezbûre tasdîk-i şer'î ile zevcesi Desbene veled-i İstati nâm Hâtûn'un kendi malı olmağın tereke-i mezbûreden ifrâz ve yedime ^{دیه} ? merkûmeye tamâmen teslim olunduğu tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu el-emr li-men-lehü'l-emr hurrire fî'l-yevmi's-sâlis aşer min şehr-i cemâziye'l-âhir li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 23 Ekim 1866]

Hüküm 68 [72]

Medîne-i Antalya mahallâtından Baba Doğan Mahallesi mütemekkinelerinden ve Devlet-i Aliyye teb'asının Rum Milleti nisvânından olub bi-emri'llâhi te'âlâ bundan akdem vefât eden Marya veled-i Arslan nâm Hâtûn'un verâseti zevci Kosta veled-i Kostanti ile sulb-i sagîr oğulları Panayir ve Yani ve Kara Limboz'a münhasıre olduğu inde's-şer'î'l-enver zâhir ve nümâyân oldukdan sonra sagîrûn-ı merkûmûnun tesviye-i umûrlarına kıbel-i şer' den bâ-hüccet-i şer'iyye vasî-i mensûbu Vasili veled-i Arslan ve bâ-hüccet-i şer'iyye nâzırı Kara Yorgi veled-i Yorgi ma'rifet-i şer'le tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farîzati's-şer'iyye tevzî' ve taksîm

olunan tereke-i müteveffîyye-i mezbûredir ki ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur tahrîren fî'l-
yevmi'l-hâmis aşer min şehr-i cemâziye'l-âhir li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf
[M. 25 Ekim 1866]

	Aded	Guruş	
Döşek	1	350	
Yorgan	2		
Yastık	2		
Sagîr mintan	4	175- Para/20	
Yorgan	1		
Kebîr döşek	1	235	
Kilim	1	70	
Nâmûsiyye	1		
Çarşaf	1		
Cedîd kilim	1	80	
Def'a kilim	1	70	
Yastık	12	41	
Ocak perdesi	1	20	
Sagîr çekmece	1	40	
Sırma püskül	-	211	
Bir bohça derûnunda sırmalı terlik ve hakîr parçası ve sâ'ire	-	70	
Uçkur	1	40	Para
Yağlık	2		20
Çorap	2		
Trablus kuşak diğerkuşak pûşî ve ince gömlek	-	80	-
Bir bohça derûnunda pûşî dizme ve sâ'ire	-	170	20
İşli don	1	58	10
Gömlek	1		
Kürk "iki"	2	355	20
Yastık yüzü	2	60	-
 Fes?	1		
Bohça	2		
Kürk parçası	-		
Çitari entâri	1	93	5
Şalvar	1		
Çitari şalvar	1	82	-
Kısa entâri	1		
Müsta'mel hakîr entâri	1	36	5

Şalvar	1		
Def'a şalvar	1	39	20
Entâri	1		
Entâri gömlek ve sâ'ire	-	38	-
Sırma püsküllü fes	1	152	10
Âdî	1		
Sevâ'î entâri	1	120	-
Canfes şalvar	1	183	5
Entâri	1		
Gömlek	2	100	-
Örtü	1		
Şalvar	2		
Hakîr entâri	1	92,5	-
Şalvar	1		
Sırmalı salta	1	356	-
Entâri	1		
Humus kuşağı	1	80	-
Kebîr sandık	1	120	-
Polat tepsi	1	20	10
Köhne kürk	2	55	10
Sagîr sofa peşkîri	16	43	
Hamam takımı	1	105	
Bir bohça derûnunda hırdavat	-	31	
Bir tob fes	-	30	
Bükülmüş ibrişim	150	115	
Selîmiye bohça içinde ipek	-	130	
Terâzi	2	40	
Ma'a dirhem	-		
Şamdan	1		
Kebîr sandık	-	32	

Sayfa 55

	Aded	Guruş
Trablus kuşak	-	170
Çuha salta	1	205
Şalvar	1	
Fes	1	
Bir mikdâr çuha	-	50
Acem şalı	1	50

Çitari entâri	2	135
Yelek	2	
Boyun bağı	-	
Çocuk entâri	1	60
Köhne nâmûsiyye	1	28
Köhne parçası	-	30
Galle sandık	2	56
Müsta‘mel gömlek	7	20
Entâri	2	80
Yelek don	1	
Çarşaf	1	
Bir mikdâr ipek üç parça kumaş	-	70
Hırdavat	-	50
Kebîr galle sandık	1	72
Kebîr çul	1	37 – Para/20
Baş altın	85	2.444
Mahmûdiye	1	
İnci – Miskâl/2	-	
Altın mırmır	1	800
Sac altın eski onluk	100	1.300
İstanbul ve Mısır altını	21	588
Bütün ecnâs altın	1	180
Altın küpe çift	1	200
Kırk dirhem mikdârı gümüş	-	100
Tob altın ve rub‘iyye ve Konstantinos	-	650
Bir buçuk miskâl mikdârı inci	-	225
Arab eli ma‘a inci	-	60
Yüzük incili küpe	1	100
Gümüş kaşık	1	20
Gümüş iğne	2	15
Sırmalı çocuk fesi	1	120
Yaldız altın	1	
İstavroz	1	
Gümüş sofralık	-	80
Sandıkda çıkan nakd akçe	-	146,5
Sandık	1	40
Yaldız ve Macar altın	23	1.800
İstanbul	13	
Altın enteşe çift	1	2.500
Gerdanlık ma‘a İngiliz	-	810

İncili küpe çift	-	50
Elmas yüzük	1	300
Elmaslı istavroz	-	1.000
Yüzük	2	400
Antika yüzük	1	20
Mangal	1	200
Kazan	5	125
Yağ tavası	1	37,5
Kadayıf tavası	-	30
Tencere	2	120
Hamam leğeni	1	60
Sini	2	150
Hamam taşı	1	50
Sarı leğen ibrik	1	200
Kapaklı sahan	5	150
Şamdan	1	40
Cem'an yekûni'l-eşyâ ve'l-nakd		20.588 ¹²³³
Minhâ'l-ihracât		
	Guruş	
Resm-i kısmet	515	
Kalemiyye	250	
Kaydiyye	50	
Varaka bahâ	20	
Dellâliyye-i eşyâ	131	
Muhzırıyye	100	
Huddâmiyye ve sâ'ir masârif-i sâ'ire	150	
Hammâliyye	38,5	
Vasî-i hüccet	300	
Nâzır-ı hüccet	150	
Yekûni'l-ihracât	1.674 ¹²³⁴	
Sahhu'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	18.414 ¹²³⁵	
	Guruş	Para
Hissetü'z-zevci'l-merkûm Kosta	4.630	20
Hissetü'l-ibni's-sagîri'l-merkûm Panayir	4.594	20
Hissetü'l-ibnis's-sagîri'l-merkûm Yani	4.594	20
Sayfa 56	-	-
Hissetü'l-ibni's-sagîri'l-merkûm Kara Limboz	4.594	20

¹²³³ 19.640/10 olması gerekiyor.

¹²³⁴ 1.704,5 olması gerekiyor.

¹²³⁵ 17.935/30 olması gerekiyor.

Hüküm 69 [74]

Mu‘aharen kable’t-taksîm zevc-i merkûm Kosta dahi vefât edüb verâseti sulb-i sagîr oğulları Panayır? ve Yani ve Kara Limboz’a münhasîre olub vasî ve nâzır-ı merkûmlar *ma‘rifeti* ve *ma‘rifet-i şer‘le* tahrîr olunan tereke-i müteveffâ-yı merkûmdur ki ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur tahrîren fî 20 cemâziye’l-âhir sene [12]83 [30 Ekim 1866]

	Guruş
Müteveffâ-yı merkûmun dükkânında bi’l-müzâyede fûrûht olunan eşyâsı semeni	1.555
Def‘a zevcesinin terekesiyle fûrûht olunan eşyâsı semeni	1.100
Zevcesinden hisse-i irsiyyesi	4.630 – Para/20
Ber-mûceb-i defter ba‘zı kessânda zimemâtı beyân olunur	-
Odabaşı’nın güveyi Hammâl Mustafa	44,5
Sucuoğlu Osman	637
Kayıkçı Andon	30,5
Ve Yenice’de	12,5
Abacı Petro	3,5
Hammâl Yusuf	8 – Para/10
Çalgıcı Yanko	110
Hammâl Efendi’nin karındaşı	3 – Para/35
Gavril oğlu Yorgi	8
Kıbrıslı Arab Abdül’de	4
Sucu Hâcî Kiryako	10
Hammâl Haşgeş [Haşhaş] Mehmed	5 – Para/25
Hurşid Kapudan	22
Balıkçı Zeynel	23 – Para/15
Kapıcı Seradi	70
Hâcî الزوينو Anidize?	15
Vasili	12,5
Katırcı Ali	443
Çulha Osman Baba	488
Yasakçı Hüseyin Ağa’da	1.406
Aksekili Koca Hasan oğlu	468
Zabtiye Feyzullah	66
Eşkici Nazîf’e	7
Yağcı Ali Çavuş	18
بابديجي Yaylacı? Hâcî Nikola	82,5
Hammâl Seradi	23
Kelleci Hüseyin	7

Hâcî Duman'ın oğlu Hâcî İstodolob	142
Alâ'iyeli Gemici İsmail	7
Kıbrıslı Hammâl Sava	10,5
Mustafa Çavuş	140
Topçu Bahçıvan	40
Hammâl Kara Abdullah	15
Ebe Hâce Eleni	37
Yanbasdıoğlu	21
Aridi oğlu Vasili	37
Kileci Nuri	77
Çandır Hatîb oğlu Hâcî Hâfız	94
Cem'an yekûni'l-mâl ve'l-eşyâ ve'z-zimemât	11.924 ¹²³⁶
Minhâ'l-ihracât	
	Guruş
Kapıcı Seradi'ye bâ-şehâde kızımızı oğlu Mihail veled-i Petro ve باشالی Başalı? Yorgi veled-i Kostanti ve bâ-tahlîf deyn-i müsbeti	6.200
Kayıkcılara deyn-i müsbet	200
Resmiyye	200
Dellâliyye-i eşyâ	64
Yekûni'l-ihracât	6.764 ¹²³⁷
Sahhu'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	5.160 ¹²³⁸
Hissetü'l-ibni's-sagîri'l-merkûm پناير Panayir?	1.720
Hissetü'l-ibni's-sagîri'l-merkûm Yani	1.720
Hissetü'l-ibni's-sagîri'l-merkûm Kara Limboz	1.720

Sayfa 57

Hüküm 70 [75]

Mu'ahharen kable't-taksîm ibni'l-merkûm Panayir? dahi vefât edüb verâseti li-ebeveyn sagîr er karındaşları Yani ve Kara Limboz'a münhasıre oldukdan sonra vasî-i merkûm ve nâzır-ı merkûm ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tevzî* ve taksîm olunan tereke-i müteveffâ-yı merkûmdur ki ber-vech-i âtî beyân olunur fî 20 cemâziye'l-âhir sene [12]83 [30 Ekim 1866]

	Guruş
Vâldesinden hisse-i irsiyyesi	4.594 – Para/20

¹²³⁶ 11.938/10 olması gerekiyor.

¹²³⁷ 6.664 olması gerekiyor.

¹²³⁸ 5.269 olması gerekiyor.

Pederinden hisse-i irsiyyesi	1.722 – Para/20
Yekûn	6.314 ¹²³⁹
Resm-i minhâ	150
Yekûn	6.164 ¹²⁴⁰
Karantina masârifî	364
Yekûn	5.800 ¹²⁴¹
Hissetü'l-ahi'l-merkûm Yani	3.082
Vâlidesinde	4.594
Pederinde	1.720
Yekûn	9.396
Karantina masrafı	182
Yekûn	9.214
Hissetü'l-ahi'l-merkûm Kara Limboz'a	3.082
Vâlidenden	4.594
Pederinden	1.720
Yekûn	9.396
Karantina masrafı	182
Yekûn	9.214

Hüküm 71 [76]

Medîne-i Antalya mahallâtından Temürcü Süleyman Mahallesi sâkinlerinden iken bundan akdem bi-emri'llâhi te'âlâ vefât eden Uşaklı el-Hâcc İbrahim Efendi ibn-i Mehmed bin Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Seyyide bint-i İbrahim ile sulb-i kebîr oğlu Ahmed ve sulb-i sagîr oğlu o İbrahim ve sulbiyye kebîre kızları Zeyneb ve Zühre'ye münhasire olduğu inde'ş-şer'i'l-enver zâhir ve nümâyân oldukdan sonra sagîr-i merkûm İbrahim'in tesviye-i umûruna kıbel-i şer'-i şerîfdan vasî-i mensûbu li-ebeveyn er karındaşı merkûm Ahmed taleb ve ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farîzati'ş-şer'iyye tevzî' ve taksîm olunan tereke-i müteveffâ-yı merkûmdur ki ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur tahrîren fi'l-yevmi'l-hâmis aşer min şehr-i cemâziye'l-âhir li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 25 Ekim 1866]

	Aded	Guruş
Mahalle-i mezbûrede vâki' bir bâb mülk-i menzili	-	20.000
Yukarıpazar nâm mahallde vâki' mülk dükkânı	-	2.500
Müsta'mel kilim	3	70

¹²³⁹ 6.317 olması gerekiyor.

¹²⁴⁰ 6.303 olması gerekiyor.

¹²⁴¹ 5.938 olması gerekiyor.

Cedîd kilim	1	250
Döşek	1	161
Yastık	1	
İhrâm	1	
Battaniye	1	
Çuha – Zirâ'/1,5	1,5	40
Peştemâl	1	45
Basma perde	3	5
İskenderiye kuşağı	3	30,5
Mendil oyası	-	11
Müsta'mel cübbe	1	40
Kumaş entâri	1	31
Çuha mintan dizlik	1	15
İskenderiye kuşağı	2	22,5
Şalvar	1	200
Salta	1	
Gömlek	7	255
Gömlek için bez	-	40
İç dizliği	3	54,5
Gömlek bez – Tob/1	-	181
Mahramalık hümâyûn	-	43
Çitari – Tob/1	-	100
نيس ؟	1	6,5
Basma – Zirâ'/3	3	10
Entâri	1	32
Peşkîr	2	10
Çevre	1	47
Uçkur	2	
Bürüncek gömlek	2	25
Bohça	2	10
Bir bohça derûnunda altın burgu ve sâ'ir hırdavat	-	150
Kapaklı sahan	2	63
Çorba tası	1	
Kadayıf tepsisi	3	93,5
Çukur sahan	4	110
Mertebânî	2	
Su bakırı	1	33
Leğen	1	51
İbrik	1	

Def'a ibrik	1	13,5
Çamaşır leğeni	1	107
Kebîr tencere	1	80
Ma'a kapak	1	
Tencere	1	51
Kapak	1	
Yağ tavaşı	-	30
Havân	1	65
Terâzi ma'a dirhem	-	40
Şamdan	1	12
Kazan	3	260
Sarı tel – Kıyye/2	-	80
Heybe	1	15
Kilim	2	34
Köhne seccâde	1	
Peşkîr	6	32
Kantar	1	70
Oda döşemesi yastık	-	15
Nâmûsiyye	1	10
Tabanca – Çift/1	-	200
Saat	1	200
Aselbend ve sâ'ir mu'âlecât	-	760
Çuha kâğıdı sandığı	-	200
Minder	3	51
Yastık	2	
Tabanca çift	6	190
Sandık	1	
Sabun – Kıyye/3	-	
Su bakırı	1	20
Koku âlâtı		50
Hırdavat-ı beyt		200
Tahminen beş miskâl inci		655
Dâmâdı Hasan Efendi'de bâ-sened alacağı		2.100

Sayfa 58

	Aded	Guruş
Halil ? bâ-sened alacağı	-	8.321
Nâmûsiyye	1	20
Tesbih ve bilezik	-	21

Kulplu sepet	-	4,5
Sandık	1	10
Dükkân eşyası	-	220
Kitap	19	250
Def'a sandık içinde kitap	-	840
Def'a kitap	6	210
Nakd-i mevcûdu	-	1.290
Zevce-i metrûkesi mezbûre Zeyneb Hâtûn ma'rifetiyle bâ-defter alacağı beyân		
Helvacı Salih kefâle[ti]yle inci akçesi		140
Bakkal Onbaşı'da		130
Bakkal İmam		30
Havva Ana'nın kızı		170
Aşçı Hâcî Mehmed'de		300
Barutçu kızı		180
Mustafa Beğ zevcesi		72
Hüseyin Efendi zevcesi		35
Kabadayıoğlu Hüseyin Efendi'de		1.160
Kabadayıoğlu kızı		145
Def'a Kabadayı kızı		70
Ali Daver zevcesi Hanife		145
 Münine? kefâletiyle		100
Manavoğlu zevcesi		190
Hâcî Abdullah kefâletiyle		380
Hurşid Efendi'nin zevcesi		371
Kovacı Hâcî Ahmed'in kızı		145
Ali Paşa'nın oğlu zevcesi		309
Çeribaşı'nın gelini		152,5
 ? Halime		337
Osman Kapudan zevcesi		95
Konyalıoğlu gelin		150
Çaykenarlı Halil Efendi'nin gelini		150
Postacı Ahmed zevcesi		145
Yörük kızı Adile Hanım		180
Daveroğlu kızı Hafize		390
Hüseyin Efendi'nin karındaşı		303
Helvacı'nın zevcesi		149
Helvacı'nın kefâletiyle		145
Osman Hâfız zevcesi		48

Hâce Rabia	43
Şerife Hâce	19
Büyük Hamam'da Benli Ayşe	100
Dâmâdı İbrahim'de	311
Helvacı Salih zevcesi	195
Şaban Ağa zevcesi	150
Terzi Mehmed'in oğlu zevcesi	138
Bacaksız Zeyneb	10
Uzun Hasan	20
Yörük Mustafa zevcesi	7
؟ وازان	32
İç güveyinin kızı	10
Talâklı gelin	4
Ağzı eğri zevcesi	22
Abdülkadir zevcesi	17
Moralı İsmail zevcesi Safiye	157
Koca Mercan kızı	26
Def'a Mercan kızı	36
Cezairli Nefise	18
Safiye'nin karındaşı	44
İbrahim'in zevcesi	90
Mahmud Ağa zevcesi	7,5
Komşu Ali zevcesi	18
Hamamcıoğlu Hasan	150
Mehmed Abid zevcesi	40
Kalaycı Hüseyin zevcesi	3,5
Şahin kızı	18
Yetimoğlu zevcesi	4
Salim'in bağçesinde Hafize	13
Hâcî Ali oğlu Çeribaşı	13
İsbahan'ın kızı	22
Şâfi'î	140
Kör Hasan kızı	15
Destadi'nin zevcesi	76
Ömer Hoca	31
Ali Daver'in zevcesi	5
Latife kızı	10
Çubukçu Hanife	16
Şeyh Sinan Mahallesi İmam'ın zevcesi	10

 Ammare'nin? zevcesi	7
Varsaklı Halil Efendi	10
Şeyh Ali'nin zevcesi	46
Rum Milleti'nden Desbene	10
Mutâf Osman	110
Esmâ anası	3
Mutâf Osman'ın baldızı	20
Hekîm Mehmed Efendi'nin bıraktığı zevcesi	7,5

Sayfa 59

		Guruş	
Hâcî Ömer Ağa'nın karındaşı		5,5	
Buhâralı Hâcî İbrahim'in kayın vâlidesi		37,5	
Buhâralı Hâcî İbrahim'in kefâletiyle		25	
Kuru Ali		113	
İbrahim'in zevcesi		25	
Def'a basma akçe		28	
Def'a bir pûşî		22	
Hâfız Bali'nin zevcesinde		400	
Cem'-i yekûni'l-mâl ve'l-eşyâ		50.878 – Para/20 ¹²⁴²	
Minhâ'l-ihrâcât			
		Guruş	
Resm-i kısmet		1.270	
Kalemiyye		150	
Kaydiyye ve kâğıd bahâsı		120	
Muhzırıyye		50	
Huddâmiyye ve sâ'ire		150	
Dellâliyye-i eşyâ		181	
Yekûni'l-ihrâcât		1.921	
Sahhu'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese		48.957 – Para/20 ¹²⁴³	
	Guruş	Para	Akçe
Hissetü'z-zevceti'l-mezbûre Seyyide Hâtûn	6.119	27	1,5
Hissetü'l-ibni'l-kebîri'l-merkûm Ahmed	14.27/5	37	1,5
Hissetü'l-ibni's-sagîri'l-merkûm İbrahim	14.27/5	37	1,5
Hissetü'l-binti'l-mezbûre Zeyneb	7.137	39	-
Hissetü'l-binti'l-mezbûre Zühre	7.137	39	-

¹²⁴² 50.589/20 olması gerekiyor.

¹²⁴³ 48.668/20 olması gerekiyor.

Hüküm 72 [77]

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Medîne-i Antalya mahallâtından Temürcü Kara Mahallesi ahâlîsinden Hüseyin Kâhya ve Mehmed ibn-i Mustafa nâm kimesneler meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Antalya'da Beytü'l-mâl me'mûru bulunan Hâfız Mehmed Ağa ibn-i Abdullah nâm kimesne muvâcehesinde mûrisimiz olub bu def'a vefât eden Hanife bint-i Veli nâm Hâtûn'un bizler usûbet-i nesebiyye cihetiyle vârisleri bulunub cemî'-i malı bize mevrûs olmuş iken me'mûr-ı merkûm Hâfız Mehmed Ağa müteveffât-ı merkûmenin cemî'-i fuzûlî Beytü'l-mâl için zabt etmek murâd etmekle su'âl olunub mâl-ı mezbûr mezbûreden kifâyedine tenbîh olunmak halâ bi'l-verâse matlûbumuzdur deyü da'vâ etdiklerinde me'mûr-ı merkûm Hâfız Mehmed Ağa dahi cevâbında fi'l-vâki' mal-ı mezbûru zabtına ikrâr lâkin müdde'iyân-ı merkûmânın verâsetlerini inkâr etmeğin müdde'iyân-ı merkûmân Hüseyin Kâhya ve Mehmed dahi da'vâ-yı meşrûhalarına lede't-tezkiye adl ve makbûli's-şehâde idükleri ihbâr olunan Şeyh Sinan Mahallesi sâkinlerinden İmam oğlu el-Hâcc Ali ve Temürcü Kara Mahallesi'nden Molla Hasan oğlu Hüseyin nâm kimesnelerin şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î isbât etmeğin mücebince me'mûr-ı merkûm Hâfız Mehmed Ağa mal-ı mezbûre bî-vech-i şer'î müdâhale etmemek üzere kendisine tenbîh olunduğu tescîl ve bi'l-iltimâs* huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu el-emr li-men-lehü'l-emr hurrire fi'l-yevmi'l-hâmis aşer min şehr-i cemâziye'l-âhir li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 25 Ekim 1866]

Hüküm [78]

Medîne-i Antalya mahallâtından Çavuş Bağçesi Mahallesi mütemekkinlerinden ve Devlet-i Aliyye teb'asının Rum Milleti ricâlinden olub bundan akdem vefât eden İstavli Usta veled-i Yani'nin verâseti zevce-i metrûku Marya veled-i Barşuka? ile sulb-i sagîr oğlu ? münhasıre olduğu inde's-şer'î'l-enver zâhir ve nümâyân oldukdan sonra sagîr-i merkûmun tesviye-i umûruna vasî-i mensûbu Manol veled-i Yordan ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farîzati's-şer'iyye tevzi' ve taksîm olunan tereke-i

Sayfa 60

müteveffâ-yı merkûmdur ki ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur tahrîren fi'l-yevmi's-sâdis aşer min* şehr-i cemâziye'l-âhir li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 26 Ekim 1866]

	Aded	Guruş
Mahalle-i mezbûrda vâki' bir bâb mülk-i menzili	-	7.000
Şalvar	1	71 – Para/5
Mintan	1	

Bez şalvar	1	40
Şal	1	30
Aba salta	-	45
Fes ma'a püskül	-	40
Çitari entâri	1	67 – Para/10
Yelek	1	
Dülger takımı	1	100
Sini	1	30
Mertebânî sahan	2	20
Müsta'mel tencere	1	15
Kebîr leğen	1	120
Kadayıf tepsi	1	20
Kahve ibriği	2	15
Kahve takımı	1	20
Ma'a değirmen ?	-	
Desti tabak ve sâ'ire	-	20
Müsta'mel kilim	1	40
 ?	1	60
Kilim	1	
Yorgan	1	120
Döşek	1	
Yastık	1	
Hırdavat-ı beyt ve anbar	-	100
Müsta'mel sako	1	40
Minder	1	20
Yastık	3	
Köhne kahve çulumu	3	8
Köhne yün minder	-	17
Heybe	1	12 – Para/15
Çuval	2	
Zenbil içinde hırdavat	-	4 – Para/5
Köhne hasır	3	9
Sandık	1	40
Carlı Hâcî Yorgi'de alacağı		82
Cem'an yekûni'l-mâl ve'l-eşyâ		8.226 – Para/25

Minhâ'l-ihracât	
	Guruş
Resm-i kismet	205
Kalemiyye	60
Kaydiyye ve kâğıd bahâ	25
Muhzırıyye	40
Huddâmiyye ve masârif-i müteferrika	40
Dellâliyye	13,5
Vasî-i hücceti	100
Hammâliyye	3
Def'a masârif-i millet	20
Cem'an yekûni'l-ihracât	506 – Para/2
Sahhu'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	7.720 – Para/2
Hissetü'z-zevce'ti'l-mezbûre Marya	965
Hissetü'libni's-sagîri'l-merkûm Yani	6.755

Sayfa 61

Hüküm 73 [79]

Ma'rûz-ı dâ'ileridir ki

Medîne-i Antalya mahallâtından Câmi'-i Cedîd Mahallesi sâkinlerinden ve Devlet-i Aliyye teb'asının Rum Milleti ricâlinden olub vefât eden Pavli veled-i Andon nâm kimesnenin terk eylediği mahalle-i mezbûrede vâki' bir bâb mülk-i menzilin rub'î-i irsen müteveffâ-yı merkûmun zevcesi Kadrina bint-i Sava'ya ve Yako erbâ'-i selâsesi li-ebeveyn kız karındaşı Eleni'ye intikâl etmiş ise de menzil-i mezbûr kable'l-kismet olmadığından bir zâ'i't-arafeyn bey' ve semenini beynlerinde iktisâm etmekleri sûretde müheyyât-ı şer'iyye müte'ayyine olub üç mâh uht-ı merkûm Kadrina ve beher mâh zevce-i merkûme yâhûd üç sene merkûm Kadrina ve bir sene merkûm Eleni menzil-i mezbûrda oturub bu vechle mutasarrıfetân olmaları şer'an lâzım gelmeğin eğer ahad-ı tarafeyn râzı olmaz ise şer'an cebr-i ale'l-muhâyee olması kütüb-i fıkhiyyede mastûr bulunduğu tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu el-emr li-men-lehü'l-emr hurrire fi'l-yevmi's-sâbi' aşer min şehr-i cemâziye'l-âhir li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 27 Ekim 1866]

Hüküm 74 [80]

Medîne-i Antalya mahallâtından Şeyh Sinan Mahallesi sâkinelerinden ve Devlet-i Aliyye teb'asının Rum Milleti nisvânından iken bundan akdem fevt olan Desbene veled-i Kara Limboz'un verâseti zevci Alikro veled-i Nikola ile li-ebeveyn er karındaşı Luka ve kız karındaşı Şirin ve sadriyye kebîre kızı Eleni ve Marya'ya münhasıre olduğu inde'ş-şer'i'l-enver zâhir ve

nümâyân oldukdan sonra vâris-i kibârın iddi'â ve taleb ve ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farîzati'ş-şer'iyye tevzi' ve taksîm olunan tereke-i müteveffîyye-i mezbûrdur ki ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur tahrîren fi'l-yevmi'l-hâmis aşer min şehr-i cemâziye'l-âhir li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 25 Ekim 1866]

	Aded	Guruş
Müteveffîyyenin bağçe gediği	-	450
Kazan	1	100
Leğen	1	30
Köhne sandık	1	10
Çitari entâri	1	60
Salta	1	40
Köhne yün – Kıyye/20	-	50
Gümüş zarf	1	10
Tencere	1	50
Tava	1	
Mertebânî	3	40
Sahan	1	
Kahve takımı tepsi ve ibrik ve cezve	-	40
Baş altın	19	405
Cem'-i yekûni'l-mâl ve'l-eşyâ		1.285
Âyinilerince masraf-ı hazariyyesi		214,5
Resm-i kısmet		100
Yekûni'l-ihracât		314,5
	Guruş	Para
Sahhu'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	970	20
Hissetü'z-zevci'l-merkûm Alikro	242	25
Hissetü'l-binti'l-mezbûre Eleni	323	20
Hissetü'l-binti'l-mezbûre Marya	323	20
Hissetü'l-ahi'l-merkûm Luka	53	36
Hissetü'l-uhti'l-mezbûre Şirin	26	38-Akçe/1

Hüküm 75 [81]

Mu'ahharen kable't-taksîm zevce-i merkûm Alikro dahi vefât edüb verâseti sulbiyye kebîre kızı Eleni ve li-ebeveyn kız karındaşı Marya'ya münhasıre olduğu inde'ş-şer'i'l-enver zâhir ve nümâyân oldukdan sonra vâris-i kibârın iddi'â ve taleb ve ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le tevzi' ve taksîm olunan tereke-i müteveffâ-yı

Sayfa 62

merkûmdur ki ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur tahrîren fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ısrîn min şehr-i cemâziye'l-âhir li-senete ve selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 4 Kasım 1866]

	Aded	Guruş
Mahalle-i mezbûrede Yalıkenarı mahallde vâki' mülk bağçesi	-	2.000
Öküz çift	1	600
Merkep	1	300
Esb	1	150
Müsta'mel kilim	1	60
Hamur leğeni	1	50
Tencere	1	30
Tava	1	20
Nühâs süzgeç	1	10
Peynir – Kıyye/15	-	40
Duman'ın ortağında alacağı	-	50
Pamuk – Kıyye/25	-	80
Bağçede mevcûd şeker kamışı ve sâ'ire	-	100
Sandık	1	30
Tahra	2	8
Orak	2	
Çuval	1	15
Harâr	1	
Şalvar	1	40
Heybe	1	
Köhne elbise	-	6
Kahve tavaşı	1	
Sac ayak	1	15
Kahve ibriği	1	
Şişe	3	3
Nacak	1	15
Demir kürek	1	
Zevcesinden hisse-i irsiyyesi		242–Para/25
Cem'an yekûni'l-mâl ve'l-eşyâ		3.864–Para/25
Minhâ'l-ıhrâcât		
		Guruş
Resm-i kısmet		100
Kalemiyye		50
Kaydiyye ve kâğıd bahâ		25

Muhzırıyye			30
Huddâmiyye ve masârif-i müteferrika			40
Yekûni'l-ihrâcât			240
Sahhu'l-bâki't-taksîm beyne'l-verese			1.623
	Guruş	Para	Akçe
Hissetü'l-binti'l-kebîri'l-mezbûre Eleni	1.932	12	-
Harç	120	-	-
Yekûn	1.812	-	1,5
Hissetü'l-uhtî'l-mezbûre Marya	1.932	12	1,5
Harç	120	-	-
Yekûn	1.812	-	[1,5]

Hüküm 77 [82]

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Bayırlı Karyesi ahâlîsinden Feyzullah ibn-i Mehmed nâm kimesne cânib-i hükûmetden gönderilen arzuhâliyle meclis-i şer'-i şerîfe gelüb karye-i mezbûre sâkinlerinden Ali ibn-i Abdullah nâm kimesne muvâcehesinde merkûm Ali ben hânemde yok iken gelüb benim zevcime fi'l-i şenî' etmek üzere icbâr etmiş olmağla müceb-i şer'î nizâmı merkûmun hakkında icrâ olunması hâlâ matlûbumdur deyü lede'd-da'vâ ve'l-inkâr müdde'î-i merkûm Feyzullah'dan da'vâsına mutâbık-ı beyyine taleb olundukda şâhidim yokdur ve ben dahi bulunmadım zevcemın hayrı üzere da'vâ ediyorum deyüb taleb-i yemîn etmekle müdde'î-i aleyh merkûm adem ^{صلى} za'yına? yemîn edüb alacağı olduğu tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu el-emr li-men-lehü'l-emr hurrire fi'l-yevmi't-tâsi' aşer min şehri cemâziye'l-âhir li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 29 Ekim 1866]

Sayfa 63

Hüküm 78 [83]

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Medîne-i Antalya mahallâtından Elmalu Mahallesi sâkinlerinden Moralı Halil bin Ali Ağa meclis-i şer'-i şerîfde Yaba Mehmed nâm kimesne tarafından bi'l-vekâletihî isâbet İptâl Kethüdâsı İsmail bin Abdullah nâm kimesne muvâcehesinde bundan akdem mü'ekkilim Yaba Mehmed yedinden merkûm İsmail Kethüdâ bâ-sened cihet-i karz-ı şer'den altı yüz guruş ahz ü kabz etmekle meblağ-ı mezbûr yed-i merkûmdan bi'l-vekâlet hâlâ talep ederim deyü da'vâ etdikde merkûm İsmail Kethüdâ dahi cevâbında sened-i merkûm kendisinin olduğunu tâyı'an ikrâr ve i'tirâf etmiş iken dönüb meblâğ-ı mezbûru müdde'î-i isbât eylesün demesi şer'ân mesmû'a olmayub mücebince meblâğ-ı mezbûr altı yüz guruşun tahsîl ve müdde'î Halil'e teslîmi lâzım geldiği tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu el-emr li-men-lehü'l-

emr hurrire fi'l-yevmi'l-ısrîn min şehri cemâziye'l-âhir li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 30 Ekim 1866]

Hüküm 79 [84]

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Fi'l-asl Kütahya mahallâtından Balıklı Mahallesi sâkinlerinden ve Devlet-i Aliyye teb'asının Ermeni Milleti'nden Haçık veled-i Kigork nâm kimesne meclis-i şer'i şerîf-i enverde Antalya Beytü'l-mâl me'mûru vekîli el-Hâfız Mehmed bin Abdullah nâm kimesne muvâcehesinde bundan akdem karındaşımız olub işbu Antalya'da vefât eden Saatçi Artin veledi'l-merkûm Kigork'un ben ve kız karındaşımız Roza'dan başka vâris olmadığını işbu yedimizde bulunan hüccet-i şer'iyeye nâtika olduğu üzere medîne-i Kütahya hâkimi Efendi huzûrunda şâhidîn-i makbûlîn ile ba'de's-sebât mezbûre kız karındaşım Roza hisse-i irsiyyesini ahz ü kabz ve kendüsüne isâle beni vekîl eyledi ve ben dahi vekâlet-i mezbûreyi kabûl eyledim ise de hâzır-ı merkûm Hâfız Mehmed mâl-ı mevrûsumuzu zabt etmiş olmağla su'âl olunub mâl-ı mevrûsumuzu bana teslîm-i tenbîh olunmak bi'l-verâse ve bi'l-vekâle hâlâ matlubumdur dedikte merkûm Hâfız Mehmed bi'l-me'mûrîn cevâbında müteveffâ-yı merkûmun malını bi-hasebi'l-me'mûrîn zabtını ikrâr lâkin müdde'î-i merkûm Haçık'ın verâset ve vekâlet da'vâsını lede'l-inkâr müdde'î-i merkûm Haçık dahi da'vâ-yı meşrûhasını lede't-tezkiye adl ve makbûli's-şehâde idükleri ihbâr olunan Kütahyalı Kiracı Memed bin Osman ve Çoban Mehmed bin Ali nâm kimesnelerin şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î isbât etmeğin mücebine mâl-ı mevrûslarını vâris-i vekîl-i merkûm Haçık'e teslîm etmek üzere me'mûr-ı merkûm Hâfız Mehmed'e tenbîh olunduğu tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu el-emr li-men-lehü'l-emr hurrire fi'l-yevmi'l-hâdî ve'l-ısrîn min şehri cemâziye'l-âhir li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 31 Ekim 1866]

Hüküm 80 [85]

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Medîne-i Antalya ahâlîsinden ve Devlet-i Aliyye teb'asının Rum Milleti nisvânından olub vefât eden Anastasya veled-i Seradi nâm Hâtûn'un verese-i sığarı taraflarından vasîleri Hâce Maryam bint-i Leviz nâm Hâtûn meclis-i şer'î-i şerîf-i enverde işbu bâ'isü'l-i'lâm müteveffâ-yı mezbûrenin zevci Manol veled-i Petro nâm kimesne muvâcehesinde müteveffât-ı mezbûreden vasîsi bulunduğum sığâr-ı mezbûrûna mevrûse-i kâffe-i eşyâdan alâ tarîki't-tehârüc yalnız bin iki yüz guruşu üzerine sulh olub zevc-i merkûmun kabûlünü hâvî zimmetini ibrâ eyledim dediği tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olunur el-emr li-men-lehü'l-emr hurrire fi'l-yevmi't-tâsi' min şehri cemâziye'l-âhir li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 19 Ekim 1866]

Sayfa 64**Hüküm 81 [86]**

Medîne-i Antalya mahallâtından Temürcü Süleyman Mahallesi ahâlîsinden iken bundan akdem vefât eden Aşçı Ömer bin Abdurrahman ibn-i Abdullah'ın zevce-i menkûha-i metrûkesinden başka zâhîrde vâris-i ma'rûf ve ma'rûfesi olmamağla zevci Fatma Hâtûn'un husûsi ve masârif-i vâkı'a-i sahîhası ba'de'l-ihrac sahhü'l-bâkisi Cânib-i Beytü'l-mâl'a â'id ve râci' olmağın bu makûle bilâ vâris vefât edenlerin terekelerini Cânib-i Beytü'l-mâl için kabza me'mûr hâlâ Teke Sancağı Kâ'im-makâmı olup Beytü'l-mâl Emâneti dahi müteferri'ât me'mûriyyetinden olan Rumeli Beylerbeyi pâyelülerinden Sa'âdetlü el-Hâcc Hâfız Rıdvan Paşa Hazretleri'nin taraf-ı bâhirü's-şereflerinden mürsel vekîl-i müseccel-i şer'ileri Hâfız Mehmed bin Kadir taleb ve ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve Sûk-ı Sultânî'de bi'l-müzâyede ahire bey' olunan tereke-i müteveffâ-yı merkûm defter-i kassâmıdır ki ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur tahrîren fi'l-yevmi's-sâlis ve'l-ışrîn min şehr-i cemâziye'l-âhir li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 2 Kasım 1866]

	Aded	Guruş
Müsta'mel don	1	55
İhrâm	1	
Kısa entârî	1	
Kuşak	1	
Müsta'mel yorgan	1	114
Mînder	2	
Yastık	2	
Müsta'mel çuval	2	83
Gömlek	2	
Kese derûnunda iplik – Kıyye/83	-	
Tencere	3	132
Kahve takımı ve sâ'ire	-	
Müsta'mel sandık	1	80
Tava	1	
Mertebânî	1	
Şişe	2	
Toprak çanak demir tava kömür ve sâ'ire	-	66
Kazan	1	205
Leğen	1	
Nâmûsiyye	1	
Ahz ve bey' olunan mülk-i menzil semeni		2.000

Cem‘-i yekûni’l-mâl ve’l-eşyâ	2.735		
Techîz ve tekfîn	50		
Hammâliyye-i eşyâ	12		
Deyn-i müsbet Ekmekçi Zeybek	45		
Deyn-i müsbet Deli Mehmed ve Kasab Hâcî Hüseyin	90		
Mehr-i mü’eccel-i müsbet	200		
Dellâliyye-i eşyâ ve mülk	54		
Kaydiyye-i defter	4		
Varaka bahâsı	2		
Yekûni’l-ihracât	457		
	Guruş	Para	Akçe
Sahhu’l-bâkî	2.278	-	-
Sülûs malından vasiyyet-i müsbet	759	26	2
Yekûn	1.518	13	1
Taraf-ı şer‘e â’id olan resm	38	-	-
Yekûn	1.480	13	1
Hissetü’z-zevci’l-mezbûre Fatma Hâtûn	372	13	1
Yekûn	1.107	30	-
Derûn-ı ihracâtta muharrer olan Hazîne-i Celîle’ye â’id nısf dellâliyye	27	-	-
Derûn-ı ihracâtta muharrer olan Hazîne-i Celîle’ye â’id nısf kaydiyye	2	-	-
Yekûn	1.136	30	-

İşbu bâlâda muharrer bin yüz otuz altı guruş otuz parayı bana mâl sandığına vaz‘ olunmak üzere me’mûr-ı mûmâ-ileyh ma‘rifetiyle emîn-i sandığa teslim olunduğu işbu mahalle şerh verildi

Hüküm 82 [87]

Medîne-i Antalya kurâlarından Varsak karyesi ahâlîsinden ve Asâkir-i Şâhâne topçu altıncı alayın birinci taburun üçüncü bölümünde altıncı nefer olub bu def‘a vefât eden Mehmed bin Hüseyin nâm kimesnenin vârisi mevcûd olmayub alay-ı mezbûr Binbaşısı Rif‘atlı İbrahim Ağa ma‘rifeti ve ma‘rifet-i şer‘le tahrîr olunan tereke-i müteveffâ-yı merkûmdur ki ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur tahrîren fi’l-yevmi’l-hâmis aşer min şehr-i cemâziye’l-âhir li-senete selâse ve semânîn ve mi’eteyn ve elf [M. 25 Ekim 1866]

Nakd-i mevcûdu ve eşyâsı semeni – 155 guruş

İşbu bâlâda zikr olunduğu üzere yüz elli beş guruş mûmâ-ileyh İbrahim Ağa’ya teslim olunduğu işbu mahalle şerh verildi

Sayfa 65**Hüküm 83 [88]**

Medîne-i Antalya mahallâtından Makbûle Mahallesi mütemekkinlerinden ve Devlet-i Aliyye teb‘asının Rum Milleti’nden iken bundan akdem vefât eden Vasili veled-i Seradi’nin verâseti sulb-i sagîr oğlu Yani ve sulbiyye sagîre kızı Desbene’ye münhasire olduğu inde’ş-şer‘i’l-enver zâhir ve nümâyân oldukdan sonra sagîr-i merkûmun dayıları ve tesviye-i umûrlarına vasî-i mensûbu Yaris Usta veled-i Durmuş ma‘rifeti ve ma‘rifet-i şer‘le tahrîr ve beyne’l-verese bi’l-farîzati’ş-şer‘iyye tevzî’ ve taksîm olunan tereke-i müteveffâ-yı merkûmdur ki ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur tahrîren fi’l-yevmi’l-hâmis ve’l-ısrîn min şehr-i cemâziye’l-âhir li-senete selâse ve semânîn ve mi’eteyn ve elf [M. 4 Kasım 1866]

	Aded	Guruş
Rumkuşu nâm mahalde bir buçuk dönüm mikdârı mülk bağçe	-	2.000
Kilim	1	100
Çul	1	30
Kebîr tencere	3	120
Köhne tepsi	2	25
Yağ tavası	1	20
Köhne tas	1	3
Sahan	4	
Toprak çanak	10	10
Döşek	1	100
Yorgan	1	
Yastık	1	
Müsta‘mel heybe	1	20
Köhne değîrmen	1	10
Tahta sandık	2	15
Keman çalgı	1	10
Duhân – Kıyye/15 – Fî/5	-	75
Cem‘-i yekûni’l-mâl ve’l-eşyâ		2.585
Minhâ’l-ihracât		
		Guruş
Resm-i kismet		64,5
Kalemiyye		25
Kaydiyye ve kâğıd bahâsı		10
Muhzırıyye		20
Masârifât-ı müteferrika		30,5
Vasî-i hücceti		50

Yekûni'l-ihracât	200
Sahhu'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	2.385
Hissetü'l-ibni's-sagîri'l-merkûm Yani	795
Hissetü'l-binti's-sagîri'l-mezbûre Desbene	1.590

Hüküm 84 [89]

Medîne-i Antalya mahallâtından Makbûle Mahallesi mütemekkinlerinden ve Devlet-i Aliyye teb'asının Rum Milleti ricâlinden olup bundan akdem vefât eden Hâcî Kiryako veled-i Yorgi'nin verâseti zevcesi Kadrina veled-i Kostanti ile sulb-i kebîr oğlu Mazaros ve sulb-i sagîr oğulları Yani ve Kostanti ve sulbiyye kebîre kızı Marya ve Desbene'ye münhasıre oldukdan sonra zevcesi dahi vefât edüb verâseti bâlâda muharrer oğulları ve kızlarına münhasıre oldukdan sonra sagîrûn-ı merkûmûnun tesviye-i umûrlarına vasî-i mensûbları dayıları Nikola ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farîzati's-şer'iyye tevzî' ve taksîm olunan tereke-i müteveffiyât-ı merkûmândır ki ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur tahrîren fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ışrîn min şehr-i cemâziye'l-âhir li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 4 Kasım 1866]

	Aded	Guruş
Mahalle-i mezbûrda vâkî' nısf mülk-i menzil hissesi	-	8.000
Döşek	1	80
Yorgan	1	
Yastık	-	
Sini	1	50
Tencere	1	
Tava	1	
Şamdan	1	20
Tas	1	
Sandık	1	30
Müsta'mel kilim	1	
Cem'-i yekûni'l-mâl ve'l-eşyâ		8.210
Minhâ'l-ihracât		
Resm-i kismet ve sâ'ire		100
Sahhu'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese		8.110
	Guruş	Para
Hissetü'l-ibni'l-kebîri'l-merkûm Mazaros	2.002	20
Hisset-i ibni's-sagîri'l-merkûm Yani	2.002	20
Hisset-i ibni's-sagîri'l-merkûm Kostanti	2.002	20
Hissetü'l-binti'l-kebîri'l-mezbûre Marya	1.001	10
Hissetü'l-binti'l-kebîri'l-mezbûre Desbene	1.001	10

Sayfa 66

Hüküm 85 [90]

Medîne-i Antalya mahallâtından Makbûle Mahallesi dâhilinde Acemhâne sâkinlerinden ve Devlet-i Aliyye teb‘asının Ermeni Milleti’nden olub bundan akdem vefât eden Ohannes veled-i Akdeb’in? verâseti zevce-i metrûkesi Hurispime veled-i Serkiz ile vâlidesi Marya veled-i Arakil ve li-ebeveyn er karındaşı Makara? ve Haçik ve sulbiyye sagîre kızları Zanik ve Takusye’ye münhasire olduğu inde’ş-şer‘i’l-enver zâhir ve nümâyân oldukdan sonra sagîrân-ı mezbûrânın tesviye-i umûrlarına vasî-i mensûbeleri ammîleri Makara? taleb ve ma‘rifeti ve ma‘rifet-i şer‘le tahrîr ve beyne’l-verese bi’l-farîzati’ş-şer‘iyye tevzî‘ ve taksîm olunan tereke-i müteveffâ-yı merkûmdur ki ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur tahrîren fi’l-yevmi’l-hâmis ve’l-ışrîn min şehr-i cemâziye’l-âhir li-senete selâse ve semânîn ve mi’eteyn ve elf [M. 4 Kasım 1866]

	Aded	Guruş
Kilim	1	80
Minder	2	
Yastık	2	
Kebîr leğen	1	120
Kazan	1	120
Kadayıf tepsisi	1	20
Mertebânî	2	20
Tencere	1	50
Tava	2	
Havân	1	45
Kahve takımı ma‘a değirmen	-	
Toprak tabak	20	20
 ?	8	
Dükkânda mevcûd nal – Çift/16	-	440
Mih	4.000	220
Nalband takımı	-	120
Sagîr çekmece	1	6
Dükkân icârı		200
Cem‘an yekûni’l-eşyâ		1.471
Minhâ’l-ihracât		
		Guruş
Resm-i kısmet ve sâ’ir masârif		80

Sahhu'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese			1.391
	Guruş	Para	Akçe
Hissetü'z-zevceti'l-mezbûre Hurispime	173	35	-
Hissetü'l-ümme'l-mezbûre Marya	231	33	1
Hissetü'l-binti's-sagîri'l-mezbûre Zanic	363	26	2
Hissetü'l-binti's-sagîri'l-mezbûre Takusye	363	26	2
Hissetü'l-ahi'l-merkûm Makara?	28	39	-
Hissetü'l-ahi'l-merkûm Haçik	28	39	-

Hüküm 86 [91]

Ma'rûz-ı dâ'ileridir ki

Medîne-i Antalya mahallâtından Bali Beğ Mahallesi ahâlîsinden iken bundan akdem vefât eden Bayrakdar Mehmed bin Abdullah'ın vâris-i kibârları oğlu Ahmed nâm kimesne ve kızı Emine nâm Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezbûre kurâlarında Kum karyesi ahâlîsinden Zenci Mahbûb ibn-i Abdullah nâm kimesne muvâcehesinde üzerine şöyle da'vâ eyledikleri bundan mukaddem mevrûsumuz pederimiz müteveffâ Mehmed'in malından ve bizim yedimizden merkûm Ahmed yedi yüz elli guruş alub masârif-i vâkı'asına sarf etmekle etmiş olmağla verâsetimiz cihetiyle mezkûr yedi yüz elli [guruşu] merkûm Mahbûb elinden alıverilmek hâlâ murâdımızdır dediklerinde merkûm Mahbûb dahi cevâbında meblâğ-ı mezbûr yedi yüz elli guruş ikrâr ve i'tirâf etmeğın mücebince meblâğ-ı mezbûre merkûm Mahbûb'dan tahsîl ve müdde'iyân-ı merkûmâna teslîmi lâzım geldiği tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu el-emr li-men-lehü'l-emr hurrire fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ışrîn min şehri cemâziye'l-evvel li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 5 Ekim 1866]

Sayfa 67

Hüküm 87 [92]

Medîne-i Antalya mahallâtından Âşık Doğan Mahallesi sâkinelerin[den] iken bundan akdem vefât eden Nimet Hâtûn bint-i Abdullah'ın zâhirde vâris-i ma'rûf ve ma'rûfesi olmamağla kâffe-i terekesinden techîz ve tekfîn ve masârifât-ı vâkı'a-i sahîhası ba'de'l-ihrac* sahhu'l-bâkî Cânib-i Beytü'l-mâl'a â'id ve râci' olmağın bu makûle bilâ vâris ma'rûf ve ma'rûfe vefât edenlerin terekelerinin kabza me'mûr Teke Sancağı Kâ'im-makâmı olub Beytü'l-mâl Emâneti dahi müteferri'âtı me'mûriyyetinden olan Rumeli Beylerbeyi pâyelülerinden Sa'âd[etlü] el-Hâcc Rıdvan Paşa Hazretleri'nin taraf-ı bâhirü's-şerefelerinden mürsel vekîl-i müseccel-i şer'ileri Hâfız Mehmed bin Kadir taleb ve ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve Sûk-ı Sultânî'de bi'l-müzâyede ahz ve bey' olunan tereke-i müteveffîyye-i mezbûre defter-i

kassâmıdır ki ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur tahrîren fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ısrîn min şehri cemâziye'l-âhir li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 4 Kasım 1866]

	Aded	Guruş
Hurda yorgan	1	38
Yastık	1	
Köhne minder	1	20
Yastık	1	
Köhne yağ tava	1	20
Tencere	1	
Köhne tepsi	1	19
Sac ayak ve sac	-	
Köhne çanak	2	15
Müsta'mel nâmûsiyye	1	20
Köhne yastık ve şişe	-	6
Hurda entâri	1	22
Sandık	1	
Cem'an yekûni'l-eşyâ		160
Minhâ'l-ihracât		
		Guruş
Techîz ve tekfîn bâ-şehâdet		85
Hâce Fatma'ya deyn-i müsbit		36
Hammâliyye		3
Dellâliyye-i eşyâ		4
Varaka bahâ para		20
Kaydiyye-i defter		20
Yekûni'l-ihracât		129 ¹²⁴⁴
	Guruş	Para
Sahhu'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-[verese]	31 ¹²⁴⁵	-
Taraf-ı şer'e â'id olan resm	-	30
Yekûn	30	10
Derûn-ı ihracâtta olan dellâliyyeden	2	-
Cânib-i Beytü'l-mâl'a â'id nısf-ı dellâliyye	-	10
Derûn-ı ihracâtta olan kaydiyyeden Cânib-i Beytü'l-mâl'a â'id nısf-ı kaydiyye	32	20

İşbu bâlâda muharrer otuz iki guruş yirmi para Teke Mâl Sandığı'na vaz' olunmak üzere me'mûr-ı mûmâ-ileyh ma'rifetiyle emîn-i sanduka teslîm olunduğu işbu mahalle şerh verildi

¹²⁴⁴ Borç ve masrafların toplamı aslında 168 guruş olması gerekiyor.

¹²⁴⁵ -8 olması gerekiyor. Şahsın malvarlığı aslında masrafları ve borcu karşılayamamış.

Sayfa 68

Hüküm 88 [93]

Medîne-i Antalya mahallâtından Bali Beğ Mahallesi sâkinelerinden iken bundan akdem vefât eden Meryem bint-i el-Hâcc Mehmed'in verâseti zevci Mehmed Ağa ibn-i el-Hâcc Ahmed ile sadr-i kebîr oğulları Hüseyin ve Abdulkadir ve sadr-i sagîr oğulları Ahmed ve İsmail ve vâlidesi Fatma bint-i Abdullah'a münhasire olduğu inde'sş-şer'î'l-enverde [zâhir] ve nümâyân olduktan sonra sagîrân ve merkûmânın tesviye-i umûrlarına kibel-i şer' den vasî-i mensûbları babaları merkûm Mehmed Ağa taleb ve ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farîzati'sş-şer'îyye tevzî' ve taksîm olunan tereke-i müteveffâ-yı mezbûre defter-i kassâmıdır ki ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur tahrîren fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ısrîn min şehr-i cemâziye'l-âhir li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 4 Kasım 1866]

		Guruş
Mahalle-i mezbûrede vâki' pederinden irsen menzilde dörtte bir hissesinin semeni		3.750
Boyun altını Mahmûdiye ve yirmilik ve sâ'ir altın		3.000
Gerdanlık altın yirmilik Hurşîd adliyye eski yirmilik ve inci		1.327
Sac altın yirmilik	Aded	1.520
	76	
Sarkıtma ucunda yıldız İstanbul ve sâ'ir altın	-	468
Elmaslı henteş – Çift/1	-	2.000
Elmas çiçek	1	2.000
Gümüş kuşak	1	600
İnci – Miskâl/15 – Fî/300	-	4.500
Lâl yüzük	1	200
Sırmalı mintan	1	500
Selîmiye entâri	1	300
Altın oluk entâri	1	600
Sevâ'î entâri	1	250
Hâre şalvar	3	225
Çitari	1	
Çitari entâri	5	550
Canfes mintan	1	60
Şal	1	
Hamam takımı havlu	6	250
Fûta	1	
Çuha mintan	1	70
Ma'a kürk	-	
Peştemâl ma'a mahrama	2	40

Çuha mintan	1	40
Müsta‘mel diz kürkü	1	200
Def‘a kürk	1	80
Yatak takımı	2	500
Sandık	2	100
Bâ-sened zevcinde alacağı	-	4.400
Mehr-i mü‘eccel-i müsbet	-	500
Baş altın İstanbul nısfı	26	266
Cedîd onluk altın	117	1.170
Eski onluk	-	687,5
Mısır nısfı	1	12,5
İnci – Miskâl/4	-	500
Cem‘an-yekûni‘l-mâl ve‘l-eşyâ		30.666
Minhâ‘l-ihracât		
		Guruş
Vasiyyet-i müsbet ma‘a‘l-kefâret		2.000
Resm-i kısmet		765
Kalemiyye		75
Kaydiyye ve kâğıd bahâsı		55
Muhzırıyye		50
Masârif ve huddâmiyye		55
Yekûni‘l-ihracât		3.000
Sahhu‘l-bâkî li‘t-taksîm beyne‘l-verese		27.666
	Guruş	Para
Hissetü‘z-zevci‘l-merkûm Mehmed Ağa	6.416	20
Hissetü‘l-ümmi‘l-mezbûre Fatma Hanım	4.611	-
Hissetü‘l-ibni‘l-merkûm Hüseyin	4.034	25
Hissetü‘l-ibni‘l-sagîri‘l-merkûm Abdülkadir	4.034	25
Hissetü‘l-ibni‘l-sagîri‘l-merkûm Ahmed	4.034	25
Hissetü‘l-ibni‘l-sagîri‘l-merkûm İsmail	4.034	25

Sayfa 69

Hüküm 89 [94]

Medîne-i Antalya mahallâtından Câmi‘-i Cedîd Mahallesi sâkinelerinden ve Devlet-i Aliyye teb‘asının Rum Milleti nisvânından olub bundan akdem vefât eden Yasmi Kadın veled-i ^{ترانیده} Teranide’nin? verâseti zevci Yorgi veled-i Kiryako ile sadr-i sagîr kızları Alenko ve ^{وآنتیه} Evante’ye? münhasıre olduğu inde’ş-şer‘i‘l-enver zâhir ve nümâyân oldukdan sonra sagîrân-ı mezbûrânın ve tesviye-i umûrlarına vasî babaları Yorgi taleb ve ma‘rifeti ve ma‘rifet-

i şer‘le tahrîr ve beyne’l-verese bi’l-farîzati’ş-şer‘iyye tevzî‘ ve taksîm olunan tereke-i müteveffât-ı mezbûre defter-i kassâmıdır ki ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur tahrîren fi’l-yevmi’l-hâmis ve’l-ısrîn min şehr-i cemâziye’l-âhir li-senete selâse ve semânîn ve mi’eteyn ve elf [M. 4 Kasım 1866]

	Aded	Guruş
Altın henteş – Çift/1	-	2.000
Boyunduruk	1	600
Baş altın ma‘a inci	-	1.000
Sac altın rub‘iyye	80	800
Küpe – Çift/1	-	150
Yüzük	3	450
Evânî-i nühâs	-	200
Ayna	1	40
Cedîd ve atik kürk	3	500
Hakîr entâri	3	500
Çitari	2	
Basma entâri ma‘a şalvar	4	150
Şalvar müsta‘mel	4	100
Hamam takımı	1	200
Fes	3	150
Yazma	3	
Pûşî	1	
Trablus kuşak	2	150
Sandık	1	50
Gömlek ve sâ‘ir hırdavat		50
Cem‘an yekûni’l-mâl ve’l-eşyâ		7.090
Minhâ’l-ihracât		
		Guruş
Resm-i kısmet		200
Kalemiyye		40
Kaydiyye ve kâğıd bahâsı		20
Muhzırıyye		50
Masârif-i müteferrika		30
Vasî-i hüccet		150
Yekûni’l-ihracât		500 ¹²⁴⁶
Sahhu’l-bâkî li’t-taksîm beyne’l-verese		6.590 ¹²⁴⁷

¹²⁴⁶ 490 olması gerekiyor.

¹²⁴⁷ 6.600 olması gerekiyor.

	Guruş	Para
Hissetü'z-zevci'l-merkûm Yorgi	1.647	20
Hissetü'l-binti'l-mezbûre Alenko	2.471	10
Hissetü'l-binti'l-mezbûre Evante?	2.471	10

Hüküm 90 [95]

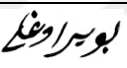
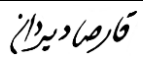
Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

İstanos Nâhiyesine tâbi' Fığla karyesi ahâlîsinden Halil bin Molla Hüseyin nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Antalya ahâlîsinden Postacı Murad bin Abdullah nâm kimesne muvâcehesinde bundan on mâh mukaddem malımdan zâyî' olan alnı sakar ve kış ayağı sekil ve beş yaşında beş yüz guruş kıymetli bir re's doru atımı merkûm Murad'ın yedinde bulmamla su'âl olunub mezkûr atım merkûm Murad'dan alıverilmek hâlâ murâdımdır deyü da'vâ eyledikde merkûm Murad dahi cevâbında mezkûr atı Çandar Hatîbi oğlu el-Hâcc Hâfız'dan şer'an aldığını beyânıyla müdde'î Halil'in malı olduğunu inkâr etmekle merkûm Halil da'vâ-yı mezkûresini lede't-tezkiye adl ve makbûli's-şehâde idükleri ihbâr olunan Kızıllı karyesi ahâlîsinden Mehmed bin Süleyman ve İbrahim bin Ali nâm kimesneler şehâdetleriyle isbât ve yemîn dahi etmeğin mücebince merkûm Murad mezkûr atı müdde'î-i merkûm Halil'e teslîm-i tenbîh olunduğu tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu el-emr li-men-lehü'l-emr hurrire fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-ısrîn min şehr-i cemâziye'l-âhir li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 6 Kasım 1866]

Sayfa 70¹²⁴⁸

<i>Bu tereke yukarıdaki hüküm ile alakasız. Sayfalar karışmış.</i>		
	Guruş	Para
Eskiyörük'de Hürzem oğlunun kızı Emine zimmeti	57	-
 Halil'in? birâderi Topal Mehmed zimmeti	11	3
Eskiyörük'den Koca Ömer oğlu Ali zimmeti	7	20
Boğazak'da Akbıykoğlu Memiş zimmeti	260	-
Boğazak'da Kepez'de Odabaşoğlu Mehmed Ali zimmeti	84	-
Kepez'de Çulluoğlu Hüseyin zimmeti	8	-
Karadaş'da Çolak Hasan'ın oğlu Yusuf	34	-
Karadaş'da Hürzem? oğlu Deli Abdullah zimmeti	10	-
Burgazak'da Akbıykoğlu Hasan zimmeti	78	30
Akbıykoğlu ?	104	-

¹²⁴⁸ AŞS., 93, vrk., 37-b'den 39-b'ye kadar olan kısım (39-b dahil), AŞS., 93, vrk. 20-a'daki hükmün devamıdır.

Eskiyörük'de Çankara Mahallesi'nde Gökoğlan zimmeti	11	-
Hâcî Halil zimmeti	76	-
Boğazak'da Eskiyörük'de Molla Mehmed zevcesi zimmeti	8	-
Eskiyörük'de Seyyid Ahmedli Köse Ali oğlu Hasan'ın zevcesi Fatma zimmeti	85	30
Köse Ali oğlu Ali zimmeti	210	-
Köse Ali'nin oğlu İsmail'in katıncısı İbrahim zimmeti	40	-
Köse Ali oğlu Ali'nin İmam İbrahim Hoca zimmeti	54	-
Boğazak'da Arab Hasan'ın zevcesi Emine zimmeti	62	20
Boğazak'da İçelli Nebi zimmeti	62	-
Eskiyörük'de Seyyid Ahmedli'de Köylüoğlu Ahmed zimmeti	82	-
Köylüoğlu İsmail zimmeti	55	-
Seyyid Ahmedli'de Köse Ali oğlu İsmail zimmeti	149	-
Eskiyörük'de Molla Ömer oğlu Hasan zimmeti	239	-
Çankara Mahallesi'nde Manavoğlu Ali zimmeti	62	-
Eskiyörük'de Çankara Mahallesi'nde Himmet oğlu Koca Mehmed zimmeti	435	20
Himmet oğlu Koca Mehmed'in dâmâdı Koca Nizam zimmeti	92	30
Çankara Mahallesi'nde Kara Şahin'in birâderi Koca Mustafa zimmeti	277	20
Seyyid Ahmedli Karakız'ın oğlu Ahmed'in zevcesi Ayşe zimmeti	294	-
Seyyid Ahmedli Köylü Ahmed Ali'nin zevcesi Emişan? zimmeti	149	-
Eskiyörük'de Seyyid Ahmed es-Seyyid Köse Ali zimmeti	263	20
Manavgat'da Buyaroğlu? zimmeti	11	-
Eskiyörük'de Öksüz Mehmed zimmeti	8	-
Perâkende Abdullah Dâ'i'nin oğlu Ali zimmeti	5	20
Kara Mehmed'in oğlu Bilal'de Manavgat'da zimmeti	11	20
Kazlar'da Kara Mehmed'in oğlu Beşe zimmeti	15	-
Töngüşlü Molla Ömer zimmeti	63	-
Töngüşlü Gökbaş'ın oğlu Süleyman zimmeti	4	-
Karacaagaç'da Molla Mehmed'in oğlu Mustafa zimmeti	24	-
Hitamlı Kars Dürdan? oğlu Hâcî Hasan zimmeti	49	20
Hitamlı Öksüz Mehmed zimmeti	10	-
Hitamlı Sarı Mehmed zimmeti	25	-
Hitamlı Yusuf oğlunun hemşiresi Fatma zimmeti	20	-
Hitamlı Deli İmam'ın birâderi Deli Akca zimmeti	21	20
Hitamlı Hâcî Mustafa zimmeti	2	20
Hitamlı Kara Kerim zimmeti	58	30
Hitamlı Hâcî Nasuh birâderi Hâcî Mehmed zimmeti	20	-
Manavgat'da Bereketli Hâcî Mustafa zimmeti	84	-
Sarrâclarlı Mısırlıoğlu Molla Yusuf zimmeti	20	-

Hitamlı Yeniçeri'nin birâderi Gök Hasan zimmeti	36	20
Hitamlı Softaoğlu İsmail zimmeti	25	30
	Guruş	
Hitamlı Dumanoglu Mehmed zimmeti	20	
Hitamlı <i>قارصا دیردان</i> Kars Dürdan? oğlu Adıgüzel zimmeti	117	
Hitamlı Yeni Çivîd zimmeti	80	
Yeni Osmanlı Köse Kethüdâ oğlu Mehmed zimmeti	256	
Zivelioğlu Deli Ali zimmeti	20	
Kısalırlı Abdullah Efendi zimmeti	82	
Kısalırlı Ali Efendi oğlu Mustafa Hoca zimmeti	38	

Sayfa 71

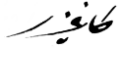
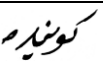
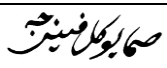
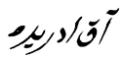
	Guruş	Para
Manavgat'da Dedebeğ Aşîreti'nde Parmaksızoglu Abdurrahman zimmeti	83	30
Manavgat'da Dedebeğ Aşîreti'nde Hamza zimmeti	17	-
Bakırcı'da zimmeti	3	20
Güzel zimmeti	5	3
Küçük birâderi oğlu Halil zimmeti	2	-
Manavgat Aşîreti'nde Recebli İbrahim zimmeti	90	-
Dedebeğ zimmeti	44	-
Babaoğlu Aşîret-i Dedebeğ zimmeti	17	20
Gökmen zimmeti	11	-
Nasuh zimmeti	4	20
Torunoğlu Abdal zimmeti	71	30
Kürt Hüseyin'de zimmeti	10	20
Kocayeğen zevcesi zimmeti	6	-
Binbaşoğlu Hüseyin Hoca zimmeti	8	-
Memiş Ağa zimmeti	3	-
Sarı Mehmed'in oğlu İbrahim zimmeti	43	-
Memiş oğlu Süleyman zimmeti	10	-
Sepetçioğlu İsmail zimmeti	17	-
Karabıykoğlu Süleyman zimmeti	54	20
Çatal zimmeti	75	-
İsmet oğlu Meki Mehmed zimmeti	24	-
Ümmühan oğlu Osman zimmeti	45	-
Manavgat'da Dedebeğ Aşîreti'nde Recebli İbrahim Efendi'nin oğlu Köçek zimmeti	135	-
Manavgat'da Gümüş zimmeti	40	-
Yeğeni Mehmed zimmeti	32	-
Sülekoğlu Mehmed zimmeti	25	-

Dilik İmam oğlu İbrahim zimmeti	39	-
Dilik İmam'ın oğlu Hüseyin Hoca zimmeti	45	20
Gömeçoğlu Hüseyin Efendi zimmeti	13	20
Manavgat'da Dedebeğ Aşireti'nde Küçük Hoca zimmeti	95	30
Manavgat'da Dedebeğ Aşireti'nde Sarı Hasan oğlu Kerim zimmeti	131	20
Manavgat'da Sağır? Mehmed zimmeti	90	-
Yine Sağır Abdullah Murad'ın oğlu Süleyman zimmeti	45	-
Erkekoğlu ? zimmeti	16	-
Manavgat'da Dedebeğ Aşireti'nden Çuhadâroğlu Mustafa zimmeti	154	20
	Guruş	
Manavgat'da Receb'li Alibaz oğlu Süleyman zimmeti	100	
İhtiyarın oğlu Veli zimmeti	35	
Dedebeğ Aşireti'nde Recebli İbrahim Efendi'nin oğlu Mustafa zimmeti	69	
Recebli İbrahim oğlu Köçek zimmeti	75	
Ispartalı Hâcî Muammer zimmeti	2.850	
Hâcî Musli oğlu Hâcî İbrahim oğlu Ahmed Efendi zimmeti	300	
Birâderi Hüseyin Efendi zimmeti	400	
Deveci Mustafa Cihan? zimmeti	400	
Arab Hasan oğlu İbrahim zimmeti	452	
Manavgat'da Karacağağaç'da Molla Ali oğlu Hüseyin Zimmeti	150	
Karacağağaç'da Deli Süleyman'ın zevcesi Havva zimmeti	5	
Karağağaç'da Gök Mustafa'nın zevcesi Finike Kazâsında Ümmügülsüm zimmeti	160	
Arifli karyesinde Hâcî İbrahim oğlu Ömer zimmeti	12	
Birâderi Ahmed zimmeti	25	
Arifli Koca Mustafa oğlu Halil zimmeti	45	
Arifli köy Nebatlı? Hüseyin zimmeti	40	
Arifli Ispartalıoğlu Osman zimmeti	15	
Arifli Koca Durali oğlu Veli zimmeti	5	
Arifli Salih Hoca'nın birâderi Abdullah zimmeti	40	
Arifli Hâcî Durmuş'un oğlu Mehmed zimmeti	30	
	Guruş	Para
Arifli Kara Mehmed'in oğlu Abdullah zimmeti	94	20
Arifli Topal Süleyman zimmeti	88	20
Elmalu'da Dereköylü Kör Ömer zimmeti	24	-
Yalnızdamlı Bekir oğlu Mehmed zimmeti	40	-
Düdenköylü Hâcî Hasan zimmeti	213	-
Yalnızdamlı Hâcî Köse zimmeti	269	20
Mandaloğlu Hüseyin zimmeti	199	-

Nasreddin oğlu Hâcî Ahmed zimmeti	5	-
Yalnızdamlı Hüseyince zimmeti	60	-
صالح‌لرد Salarlar'da? Kerim Efendi zimmeti	35	-
Finike'de Durkadın zimmeti	4	20
İvaslı'da Kara Osman'dan Mehmed zimmeti	120	20
Deli İsmail zimmeti	158	20
Hâcî دورحاج Durhacı? Ali'nin zevcesi Hatice zimmeti	51	20
Molla Osman oğlu zimmeti	1	-
شورایدہ ? Şerife kızı Rahime zimmeti	100	-

Sayfa 72

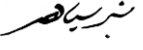
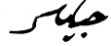
	Guruş	Para
قباش Kayaşoğlu? İsmail zimmeti	117	20
Birâderi Abdullah zimmeti	155	20
Alilerin Ahmed zimmeti	60	-
İvaslı'da Kocabaşoğlu Hüseyin zimmeti	91	20
Hâcî Veli zimmeti	237	20
Küçük Veli zimmeti	189	-
Elmalu'da Eskihişar'da Efendi'nin Ömer zimmeti	5	-
Adıgöçmezoğlu Ali Efendi zimmeti	20	20
	Guruş	
Binbaşî zimmeti	45	
Köylü Salih Hoca'nın birâderi Mustafa Hoca zimmeti	20	
Kuyu'da Eyüb zimmeti	105	
Kuyulu Şallı zimmeti	5	
Kuyulu Feyyaz zimmeti	94	
Kuyu'da Salih Hoca zimmeti	40	
Kuyu'da Emin zimmeti	45	
	Guruş	Para
Kuyulu Köse Ali oğlu İsmail zimmeti	11	20
Kuyulu Hamza zimmeti	117	20
Köylü Çavuş zimmeti	25	20
Köylü Türkmen Ali zimmeti	90	-
Ali Kara'nın Ahmed zimmeti	9	-
Köylü Hâcî oğlu İbrahim zimmeti	88	-
Köylü شهباز Şahbaz? zimmeti	322	20

Kuluköy'de ? oğlu Hacı Süleyman zimmeti	46	20
Kuluköy'de? Kocabıyık zimmeti	72	20
Birâderi İnce Süleyman zimmeti	3	-
Hacı Mehmed oğlu Süleyman zimmeti	50	-
Halil oğlu İsmail zimmeti	3	-
 ? oğlu Mehmed Çavuş zimmeti	102	20
 ? Kureyşoğlu Musa zimmeti	221	20
Koca Mustafa oğlu Osman zimmeti	39	20
	Guruş	
Elmalu'da Kışlalı Ömer Hoca zimmeti	168	
İmircikli Tellioglu Durmuş zimmeti	140	
Elmalu'da Ermeni Kara Cici'de zimmeti	25	
Kortanlı Ümmügülsüm zimmeti	95	
Kortanlı Havadisoglu Ömer zimmeti	60	
Kortan İmamı'nın birâderi Mahmud zimmeti	5	
Kortanlı Durmuş Pehlivan zimmeti	23	
Kara zimmeti	2	
Kortanlı Camuş'un Mehmed zimmeti	56	
Kortanlı İmam Molla Mehmed zimmeti	26	
İmircikli Topal Ömer zimmeti	87 – Para/20	
Musa Dayı zimmeti	104	
Molla'nın Mehmed zimmeti	154	
Beşkaza'da ? Hasan oğlu Bekir zimmeti	45	
İmircikli Mustafa Ağa zimmeti	50	
İmircik'de Molla Yusuf zimmeti	205	
Karacıklı Şahmar? oğlu Abdurrahman zimmeti	7	
İmircikli Aşık zimmeti	210	
Birâderi Ali zimmeti	8	
 Semâyüklü? Feyzice? zimmeti	10	
Nizam Kadir zimmeti	5	
Köse Osman zimmeti	2	
Kabancıl原因 Kara Ahmed zimmeti	29	
Akçaoğlu Mustafa zimmeti	16	
 ? Yoz Ali zimmeti	19	
 ? Sakallıoğlu Mehmed zimmeti	14	

Ahadlı Kaba Ali zimmeti	17
Ahadlı Hâcî Mehmed oğlu Ahmed zimmeti	15
Kaş'da Bâdeli Hızıroğlu Hüseyin Hoca zimmeti	850
Ahadlı Bölükoğlu Hüseyin zimmeti	45
Kaş'da Sancaklı Hatîbi Yusuf zimmeti	5
Çukurbağ'da Receb oğlu Ömer'in Mehmed zimmeti	9
كاشي ? Hâcî Bekir oğlu Osman Hoca zimmeti	35
Kaş'da Çukurbağ'da Receb oğlu Halil zimmeti	50
İslamlarlı Zeybekoğlu Ahmed Hoca zimmeti	5
Kaş'da Sancaklı Kara Hasan zimmeti	24
Kaş'da Sancaklı Hâcî Süleyman zimmeti	140
Kaş Çiftliği'nde Hâcî Hızır'ın birâderi Osman zimmeti	15
Belekli Kara Velî oğlu Osman zimmeti	24
Çukurbağ'da Sadık Kethüdâ zimmeti	25
Çukurbağ'da Receb oğlu Hüseyin zimmeti	-
Osman Hoca oğlu Molla Mustafa zimmeti	40
Bayındırlı Mehmed Ağa zimmeti	20
سويي ? Cânioğlu Mehmed zimmeti	80
Kara Ömerlerin Koca Ali zimmeti	33

Sayfa 73

	Guruş
Kel Ömer'in oğlu Kara Halil zimmeti	35
Hâcîoğlu Hızır zimmeti	6
Yusuf oğlu Hasan Çavuş zimmeti	2 – Para/20
Bayındırlı Hasan Hoca zimmeti	10
Çakır oğlu Süleyman zimmeti	15
Kel Ali'nin İbrahim zimmeti	12
Elmalu'da Hoca İnce zimmeti	69 – Para/30
Elmalu Mumcu Hâcî Kötürüm'ün oğlu Osman zimmeti	550
Elmalu'da طاشي ? Osman Hoca zimmeti	142 – Para/20
Yuvalı Kara Ahmed zimmeti	29
Yuvalı Salih Efendi zimmeti	63
Yuvalı صبيح ? Ali zimmeti	145 – Para/20
Yuvalı Ayvaz karısı zimmeti	5
Yuvalı Kır Halil oğlu Mahmud zimmeti	17
Yuvalı Molla Osman zimmeti	45

Yuvalı Hasan Kethüdâ oğlu Mehmed zimmeti	25
Elmalulu Serrâc Baki Ali zimmeti	33
Elmalu'da Ermeni Ohan zimmeti	118?
Dikici Boyacı'nın oğlu Kostanti zimmeti	3
Elmalu'da Ali Bâzergân zimmeti	94
Elmalu'da Dikici Pedro zimmeti	10
Elmalu'da Serrâc Ballı Ömer zimmeti	6
Dikici ? zimmeti	6
Bardakoğlu İsmail zimmeti	6 – Para/20
Semayüklü Gök Salih zimmeti	40
Süllüoğlu Kara Osman zimmeti	18
Kasabalı Traşoğlu Hüseyin zimmeti	40
Kaş'da Barklı? Kocagöz Mustafa zimmeti	124 – Para/20
Ahadlı Gani oğlu Hasan Hoca zimmeti	255
Sancaklı Yörükoğlu Abdurrahman zimmeti	4
Sancaklı ? oğlu Yusuf	90
Yörükoğlu Ali zimmeti	12
Demreli Kurd Ali oğlu Durmuş Ali zimmeti	77 – Para/20
Kaş'da Barklı Hasan Hoca zimmeti	172 – Para/20
Armutlu'da Emir Yusuf oğlu Mustafa zimmeti	29
Ahadlı ? oğlu Ali zimmeti	40
Ahadlı Hâcî Gök Ali oğlu Mehmed Ali zimmeti	32 – Para/3
İslamlarlı Alice oğlu Hâcî Mehmed zimmeti	85
Ahadlı Uzoğlu? Osman zimmeti	10
Ahadlı Çivîdci Yusuf zimmeti	90
Kaş'da ? Hâcî Bekir oğlu Süleyman Hoca zimmeti	100
Hâcî Bekir oğlu Bekir zimmeti	78
Kaş'da Osman Hoca çiftliğinde	140
Yalnızdamlı Hâcî Ali zimmeti	13
 ? mu'allimlerin Hasan zimmeti	40
Yalnızdamlı Ömer Hoca zimmeti	158
Bayındırlı Mehmed Hoca zimmeti	170
Elmalu'da Karamıklı Abdullah Efendi zimmeti	120
Elmalu'da Himmet Hoca zimmeti	1.530
 Bayralarlı? Hâcî Siyâhîoğlu Osman zimmeti	148

Arab Hasan oğlu Mustafa zimmeti	500
İstanos'da Hoca Akşehirli Osman Usta zimmeti	625
Töngüşlü Kabak Halil'in oğlu Sarı zimmeti	1.217 – Para/20
İstanos'da Kel Hasan oğlu Ahmed'in zevcesi Havva Ana zimmeti	120
Oduncuoğlu Osman'ın babalığı Mustafa zimmeti	15 – Para/20
Yolcu Veli Mehmed zimmeti	104
Varsaklı Halil Efendi zimmeti	24
İçelli Yunus Efendi zimmeti	35
Kadayıfcı oğlanın birâderi Yolcu Terzi Mehmed zimmeti	15
Yeşil Ördek nâm-ı diğer Şerife zimmeti	10
Sandıkçıoğlu Elyon Bâzergân zimmeti	37
Oduncu Gülsüm'de zimmeti	4
Mahalle-i mezbûre İmamı Bekir Hâfız zimmeti	28

Sayfa 74

	Guruş
İçelli Hacı Halil Efendi zimmeti	54 – Para/20
Sofular Mahallesi'nde Moralı Mehmed Hoca zimmeti	13
Aşık Ömer'in oğlunun oğlu Halil Hâfız zimmeti	28 – Para/20
Antalyalı Ali bi-tabânoğlu Ali zimmeti	520
Yekûni'l-eyyâ ve'l-nakd ve zimemât	28.345 ¹²⁴⁹
Minhâ'l-ihracât	
	Guruş
Techîz ve tekfin ma'a'l-kefârât bi'l-vesiyye bâ-şehâdet şâhidîn-i âdilîn ba'de't-tezkiye ve'l-hükm	680
Arab Mescidi Mahallesi mescid-i şerîfine kandil için bi-tarîki'l-vasiyye müsbet nükûd-ı mevkûfesi	60
Yol hayratı nâmıyla bi-tarîki'l-vasiyye müsbet nükûd-ı mevkûfesi	80
Elmalu'da Âhi Sinan Câmi'-i Şerîfine bir kilim alınmak üzere vasiyyet-i müsbet	100
İşbu vesâyâsının tenfizinde yine vasî-i muhtâr Ulemâ'dan Hacı Terlikzâde Hüseyin Efendi'ye ücret olarak sâbit olan meblağ	50
Kezâlik nâzırı Uncu Ali oğlu Osman için sâbit olan	30
Mehr-i mü'eccel-i müsbet zevceti'l-mezbûre Havva Hâtûn	251
Deyn-i müsbeti'z-zevceti'l-mezbûre Havva Hâtûn bint-i Mustafa an-cihet-i karz bâ-şehâdet Eskici Veli oğlu Hâfız Mehmed bin Abdullah ve Ahmed Sipâhî oğlu Serrâc Şeyh Ali ba'de't-tezkiye ve'l-hilaf ve'l-hükm	1.000
Deyn-i müsbet üvey oğlu Osman bin Kınakaşoğlu el-Hâcc İsmail nâm mürâhik malından vasîsi vâlidese Havva bint-i Mustafa yedinden ber-müceb-i temessük an-	11.500

¹²⁴⁹ 28.210 olması gerekiyor.

cihet-i karz makbûz bâ-şehâdet Eskici Veli oğlu Hâfız Mehmed bin Abdullah'a ve Ahmed Sipâhî oğlu Serrâc Şeyh Ali ba'de't-tezkiye ve'l-hilâf ve'l-hükm	
Deyn-i müsbet Tüccârdan Beşeli? Hâcî Vasili Bâzergân an-semen-i men' bâ-şehâdet Hâcî Musli oğulları Hüseyin ve Ahmed Efendiler ba'de't-tezkiye	651,5
 ? yemîn olduğu hâlde fedâen li'l-yemîn-i tenzîl	101,5
Yekûn	550
Tereke-i bakıyyesinden birer paradan resm-i kısmet	351
Kaydiyye-i defter	36
Dellâliyye-i eşyâ-i mübî'a	25
Harc-ı hüccet	100
Evrâk bahâsı	25
Masârif-i müteferrika	-
Yekûni'l-ihracât	15.138
Sahhu'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	13.207
Hissetü'z-zevce-i mezbûre Havva Hâtûn	3.301 – Para/23,5?
Hisse-i ibni'l-ahi'l-merkûm sagîr Yakub	9.905 – Para/32,5

Sayfanın geri kalanı çizilerek doldurulmuş.

Sayfa 75

Hüküm 91 [96]

Fi'l-asl İçelli olub medîne-i Antalya mahallâtından Takyeci Mahallesi'nde müte'ehhil sâkin iken bundan akdem vefât eden Veli Hoca ibn-i Mehmed ibn-i Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Havva bint-i Mustafa nâm Hâtûn ile kendüden evvel vefât eden li-ebeveyn er karındaşı Hasan'ın sulbî sagîr oğlu Yakub'a münhasire olduğu bi'l-isbât inde's-şer'î'l-enver zâhir ve nümâyân oldukdan sonra sagîr-i mezbûr Yakub'un tesviye-i umûrlarına kıbel-i şer'eden bir vasî nasbı lâzım ve mühim olmağın emânet ile ma'rûfe ve istikâmet ile mevsûfa ve her vechle vesâyet uhdesinden gelmekle kâdire idüğü zeyl-i kitâbda muharrerü'l-esâmî Müslimîn ihbârlarıyla inde's-şer'î'l-enver zâhir ve mütehakkık olan sagîr-i mezbûrun vâlidesi işbu bâ'isetü'l-kitâb Fatma Hâtûn ibnete Mehmed sagîr-i mezbûr Yakub'un vakt-i rüşd ve sedâdına değin kıbel-i şer'eden vasî nasb ve ta'yîn olundukda ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezkûreyi kabûl ve hidmet-i lâzimesini edâya ta'ahhüd ve iltizâm eyledikten sonra zâtları ta'rîf-i şer'î ile ma'rifetân zevce-i mezbûre Havva ve vasî-i mezbûr Fatma nâm Hâtûnlardan her biri medîne-i mezbûre mahkemesinde meclis-i şer'-i şerîf-i enverde takdîr-i kelâm ve ta'bîr-i ani'l-merâm edüb müteveffâ-yı mezbûr Veli Hoca'nın bâ-ma'rifet-i şer'-i şerîf tahrîr olunan terekesi müteferrik ve zimem-i nâsda olan alacakları kazâ ve kurâ-yı ba'idede olub cem' ve tahsîlinde usret olduğundan ve bizler nisvândan olduğumuz eclden kazâ ve kurâ-

yı ba'îdeye gitmeklen müteferri olduğundan ve hasbî-i hizmet ve zimemât-ı müteveffâ-yı merkûmu mahallinden tahsîle aslâ kimesne tâlib olmadığından tarafımızdan vekîl nasb ve ta'yîn eylediğimiz işbu hâzırân-ı bi'l-meclîs mahalle-i mezbûre ahâlisinden **عیاض** ? oğlu Molla Hasan ibn-i İsa ve yolcu hâncının Deli Mehmed Ağa ibn-i Hüseyin nâm kimesneler için bi'l-cümle terekeden olmak üzere kıbel-i şer' den her birerlerine kadrî-i ma'rûf şehriyye ücret ta'yîn ve tahsîs* olunmak bi'l-asâle ve bi'l-vesâye matlûbumuzdur dediklerinde zevce-i mezbûre Havva ve vasî-i mezbûre Fatma Hâtûnların takrîr-i meşrûhları vâkı'a mutâbık ve nefsü'l-emre muvâfık idüğüne zikr-i âtî meblağ-ı ecr-i misl olduğu zeyl-i kitâbda muharrerü'l-esâmî Müslimîn ihbârlarıyla tahakkuk eylediğine mebnî hâkim-i muvakki'-i sadr-ı kitâb tûba-lehû ve hüns-i me'âb Efendi Hazretleri dahi ancak müteveffâ-yı mezbûrun zimem-i nâsda olan alacağı tahsîl ve tesviyesi hitâmına* değin işbu tarîh-i hüccetden i'tibâren bi'l-cümle terekeden almak üzere merkûmân Molla Hasan ve Mehmed Ağa'dan her birine şehriyye ikişer yüz ellîşer guruşdan cem'an ikisine beş yüz guruş ücret ta'yîn ve tahsîs buyurub uhdelere muhavvel ve müfевvez olan hizmet-i mezkûreyi idâre ve rü'yet edüb bilâ-kusûr edâ-i hizmet eyledikleri hâlde ikişer yüz ellîşer guruşdan cem'an ta'yîn olunan meblağ-ı mezkûr beş yüz guruşu merkûmân Molla Hasan ve Mehmed Ağa bi'l-cümle terekeden mâh be mâh ahz ü kabz etmeleri için izin vermeğın mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu fi gurre-i rebî'ü'l-evvel li-sene erba' ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 3 Temmuz 1867]

Şühûdü'l-hâl

Ulemâ'dan Camterlikzâde Mükерremetlü Hâfız Hüseyin Efendi

Mu'allimü's-sıbyân Mustafa Efendi

Mu'teberân-ı Tüccârdan Yörükzâde Mehmed Efendi

Arab İmam oğlu Mustafa Efendi

Avcı Ali oğlu Dikici Osman

Mahkeme Kâtibi İsmail Efendi

Muhzırbaşı Mehmed Ağa

Ve gahruhum

Sayfa 76

Hüküm 92 [97]

Medîne-i Antalya mahallâtından Hasbalaban Mahallesi ahâlisinden Azmi Efendi ibni'l-merhûm Çeribaşızâde el-Hâcc İbrahim Efendi nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu bâ'isü'l-kitâb Kasabbaşı el-Hâcc Ahmed Ağa ibn-i İbrahim Yunus nâm kimesne mahzarında bi't-tav' ve'r-rızâ ikrâr-ı tâmm ve takrîr-i kelâm edüb akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin bi'l-irsi's-şer'î mustakillen yedimde mülk ve hakkım olub medîne-i mezbûre çarşısında Sebilhâne

Önü nâm mahallde vâki‘ tarafeyni ümem-i müteveffâ Yusuf Ağa eytâmlarının iki bâb sebze ve etçi dükkânları ve bir taraftan hendek ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd ve ma‘lûmu’l-müştemilât bir bâb mülk sebze ve etçi dükkânımı cemî‘i tevâbi‘i müştemilâtıyla tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfside ve muvâza‘adan ârî bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘* ile iki bin sekiz yüz guruşa mezbûr el-Hâcc Ahmed Ağa’ya bey‘ ve temlik ve teslim eylediğimde ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr iki bin sekiz yüz guruş müşterî-i mezbûr el-Hâcc Ahmed Ağa yedinden tamâmen ve kâmilan ahz ü kabz eyledim fimâ-ba’d dükkân-ı mahdûd-ı mezkûrda benim aslân ve katân alâka ve medhalim kalmayub cemî‘i müştemilâtıyla mezbûr el-Hâcc Ahmed Ağa’nın mülk-i müşterâsı olmuştur keyfe mâ yeşâ’en ve yehtâr mâlik ve mutasarrıf olsun dedikde gıbbe’t-tasdîki’ş-şer‘î mâ-vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi evâ’il-i saferü’l-hayr li-senete erba‘ ve semânîn ve mi’eteyn ve elf [M. 4 – 13 Haziran 1867]

Şühûdü’l-hâl

Hâcî Abdullah oğlu Mehmed Ağa

Şeyh el-Hâcc Hasan Ağa

Mu‘teberân-ı Tüccârdan Kandilzâde Hâfız Yusuf Efendi

Mu‘teberân-ı Tüccârdan Mehmed Edib Efendi

Kundulu Mehmed Kethüdâ

Mahkeme Başkâtibi İsmail Hakkı Efendi

Muhzırbaşı Mehmed Ağa

Ve gayruhum

Hüküm 93 [98]

Medîne-i Antalya mahallâtından Hasbalaban Mahallesi ahâlîsinden Şaban Efendi ibni’l-merhûm Çeribaşızâde el-Hâcc İbrahim Efendi nâm kimesne meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde mu‘teberân Tüccârdan Mehmed Edib Efendi ibn-i el-Hâcc İbrahim nâm kimesne mahzarında bi’t-tav‘ ve’r-rızâ ikrâr-ı tâmm ve takrîr-i kelâm* edüb akd-i âti’z-zikrin sudûruna değin bi’l-irs yedimde mülk ve hakkım olub medîne-i mezbûre çarşısında Sebilhâne Önü nâm mahallde vâki‘ bir taraftan mûmâ-ileyh Mehmed Edib Efendi dükkânı ve bir taraftan Kasab el-Hâcc Ahmed Ağa dükkânı ve bir taraftan hendek ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd ve ma‘lûmu’l-müştemilât bir bâb mülk-i sebze ve etçi dükkânımı cemî‘i tevâbi‘i müştemilâtıyla tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfside ve muvâza‘adan ârî bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘î ile iki bin sekiz yüz elli guruşa mûmâ-ileyh Mehmed Efendi’ye bey‘ ve temlik ve teslim eyledikde ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr iki bin sekiz yüz elli guruşu müşterî-i mûmâ-ileyh Mehmed Edib

Efendi yedinden tamâmen ve kâmilten ahz ü kabz eyledim fîmâ-ba'd dükkân-ı mahdûd-ı mezkûrda benim aslân ve katân alâka ve medhalim kalmayub cemî'î müştemilâtıyla mûmâ-ileyh Mehmed Edib Efendi'nin mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sırfı olmuşdur keyfe mâ yeşâ'en ve yehtâr mâlik ve mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmi'l-hâdî aşer min şehr-i saferü'l-hayr li-senete erba' ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 14 Haziran 1867]

Şühûdü'l-hâl

A'zâ'dan Fütüvvetlü Ahmed Pertev Efendi

Yağcı el-Hâcc Hüseyin Ali

Attar el-Hâcc Mercan Ağa

Kâtib-i mahkeme İsmail Hakkı Efendi

Ve gayruhum

Sayfa 77

Hüküm 94 [99]

Medîne-i Antalya mahallâtından Şeyh Sinan Mahallesi ahâlisinden iken bundan akdem vefât eden Bahçıvan Sancakdaroğlu Koca Ahmed bin Mehmed ibn-i Abdullah'ın verâseti zevce-i metrûkesi Şerife bint-i Mehmed nâm Hâtûn ile sulbî kebîr oğulları Asâkir-i Şâhâne'de gâ'ib-i ani'l-belde İsmail ve hâzır-ı bi'l-belde* Mehmed ve hâzire-i bi'l-belde sulbiyye kebîre kızı Hatice'ye münhasıre olduğu inde'ş-şer'î'l-enver zâhir ve nümâyân oldukdan sonra verese-i hâzırûn-ı merkûmûn Şerife ve Mehmed ve Hatice'nin bundan akdem Antalya meclisine iki def'a takdîm eyledikleri arzûhâllerinde mûrisleri müteveffâ-yı mezbûrun düyûn-ı kesîresi olduğu eelden terekesinde tahrîr ve bey'îyle edâ-i* deyn olunmasını talep ve iltimâs eylediklerine binâ'en ibn-i hâzır-ı merkûm Mehmed bi'l-asâle ve zevce-i hâzire-i mezbûre Şerife ve bint-i hâzire-i mezbûre Hatice'nin vekîl-i müsbet-i şer'îleri bint-i mezbûre Hatice'nin zevci Tüccârdan Hâfız Halil bin Hâfız Abdullah Bali ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le Eytâm Müdürü Yörükzâde Mehmed Efendi ibn-i el-Hâc Ahmed dahi hâzır olduğu hâlde tahrîr ve Sûk-ı Sultânî'de bi'l-müzâyede semen-i misliyle âhara bey' ve ba'de'l-isbât ve't-tahlîf eshâb-ı hukûka edâ-i deyn olunan esmân-ı tereke müteveffâ-yı mezbûrdur ki ber vech-i âtî zikr olunur fî'l-yevmi's-sâbi' min şehr-i Muharremü'l-harâm li-senete erba' ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 11 Mayıs 1867]

	Aded	Guruş
Öküz re's	1	600
Kır bargîr re's	1	380
Orta tahta anbar	1	100

Sîmli tûfeng	1	155
Sagîr kara takım Macar tûfeng	1	38
Bıçak	1	40
Öküz gönü	1	40
Sagîr sini	1	38
Kapaklı tencere	1	25
Köhne hamur leğeni	2	60
Köhne sagîr sini	1	8 – Para/5
Kazan	1	110
Kahve güğümü	1	19
Yağ tavaşı	1	25
Sefer tavaşı	1	
Ma’a kapak	-	
Sahan bakır balık tavaşı	1	15
Çorba tası	1	54
El bakırı	1	
Mertebânî sahan	4	70
Sagîr sahan	1	8
Su tası	1	
Çukur sahan	6	55 – Para/5
Kadayıf tepsisi	1	15
Kebîr çukur sahan	1	30
Tahra	1	12,5
Tırpan	1	
Balta	1	
Kahve tepsisi	1	61,5 – Para/10
Kilim müsta’mel	1	50
Kır heybe	1	10
Köhne yorgan	1	15
Cedîd çuval	1	15
Mertebânî kebîr	1	30
Oğlu merkûm Mehmed’in mukaddemce Luka oğlu Hâcî Pandeli Bâzergân’a bey’ etmiş olduğu karasığır inek	1	170
Sâkin olduğu bağçede vefâtından sonra mevcûd bulunub oğlu Mehmed’in zimmetine geçen mahsûlün Bahçıvan Yiğitbaşı Mehmed Ağa ve sâ’ir ehl-i vukûfun keşf ve tahmînleriyle tahakkuk eden kıymeti		700
Taht-ı icâresinde olan bağçede kesîm ta’bîr olunur gerek		1.800
Mahalle-i mezbûrede vâki’ bir bâb mülk-i menzil		1.500
Yekûni’t-tereke		6.209

Minhâ'l-ihracât	
	Guruş
Mehr-i mü'eccel zevceti'l-mezbûre Şerife Hâtûn	501
Deyn-i müsbet müteveffâ Hocaoglu Ömer Ali bâ-ikrârü'l-verese	1.000
Deyn-i müsbet-i müseccel-i şerîf vakıf malından müteveffâ Aziz Efendi bâ-ikrârü'l-verese	115
Deyn-i müsbet Kınakaşoglu el-Hâcc İsmail oğlu Osman bâ-ikrârü'l-verese	115
Deyn-i müsbet Kara Mustafa bâ-ikrârü'l-verese	115
Deyn-i müsbet Sancakdar'ın mu'tak Zenci gulâmı Selim bâ-ikrârü'l-verese	158
Deyn-i müsbet Alâ'iyyeli Kavâf Ali Çavuş bâ-ikrârü'l-verese	100
Deyn-i müsbet Tüccâr Luka oğlu Hâcî Pandeli Bâzergân bâ-ikrârü'l-verese	210
Bey' olunan öküz ve bargîr için Pazar Ağası Hüseyin Ağa'ya verilen bâc-ı bâzar	24,5
Dellâliyye-i tereke-i mübî'a	60
Eytâm Müdürü Yörtükzâde Mehmed Efendi'ye â'id olub verilmiş olunan	36
Yekûn	24
Dellâllere â'id olub verilmiş olan	15
Yekûn	9
Mahkemeye â'id	9
Yekûn	0
Mübâşirleri Arab Çil İbrahim oğlu Zabtiye Mehmed yediyle Cânib-i Hükûmet'e verilen resm	72,5
Merkûm Zabtiye Mehmed'in almış olduğu ücret	15
Yekûn	87,5
Masârif-i müteferrika	55
Resm-i kısmet	97,5
Kaydiyye	10
Varaka bahâ	3
Cem'-i yekûni'l-ihracât	2.651,5

Sayfa 78

	Guruş	Para
Sahhu'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	3.557,5	-
Hisse-i zevceti'l-mezbûre Şerife	444	20
Hisse-i ibni'l-gâ'ibi'l-mezbûr İsmail	1.245	8
Hisse-i ibni'l-mezbûr kebîr Mehmed	1.245	8
Hisse-i binti'l-mezbûre kebîre Hatice	622	23

Hüküm 95 [100]

Medîne-i Antalya mahallâtından Çavuş Bağçesi Mahallesi ahâlîsinden Temürcü Hamidli* Osman Ağa ibn-i Osman nâm kimesne tarafından zikr-i âti bey'î takrîr ve i'tâ-i cihet vekîl Hâcî Veli oğlu Yusuf ve Marolyalı¹²⁵⁰ Berber Süleyman bin el-Hâcc Ahmed nâm kimesne şehâdetleriyle mahzar hasm-ı câhidde ber-nehc-i şer'î sâbit olan Temürcü esnâfından Mumcuoğlu Mustafa bin İbrahim nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu bâ'isü'l-kitâb Serban oğlu Berber Mehmed Ağa ibn-i el-Hâcc Hâfız Mustafa nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle ikrâr-ı tâmm ve takrîr-i kelâm edüb mü'ekkilem merkûm Hamidli Osman Ağa akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin bi-tarîki's-şer'an mustakillen yedimde mülk ve hakkım olup medîne-i mezbûre muzâfe İstanos Nâhiyesi çarşısında vâki' bir taraftan benim kahvehânem ve bir taraftan Berber Şeyh Ali Ağa'nın Berber dükkânı ve bir taraftan Kazzâz kızı dükkânları ve taraf-ı râbi' Buğday Pazarı meydanı ile mahdûd bir bâb mülk-i berber dükkânım cemî'i tevâbi'i müştemilâtıyla tarafeynden ve kabûlü hâvî şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bât-ı sahîh-i şer' ile dokuz yüz guruşa merkûm Berber Mehmed Ağa'ya bey' ve temlîk ve mahallinde kabza taslît eylediğimde ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temllük ve tasallut ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr dokuz yüz gurus müşteri-i merkûm Mehmed Ağa yedinden tamâmen ve kâmilan ahz ü kabz eyledim fimâ-ba'd dükkân-ı mahdûd-ı mezkûrda benim aslân ve kat'ân alâka ve medhalim kalmayub cemî'i müştemilâtıyla merkûm Berber Mehmed Ağa'nın mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarîhi olmuştur keyfe mâ yeşâ'en ve yehtâr mâlik ve mutasarrıf olsun dedikde* gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ışrîn min şehr-i saferü'l-hayr li-senete erba' ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 28 Haziran 1867]

Şühûdü'l-hâl

Mahkeme-i Şer'iyye Başkâtibi Meveddetlü İsmail Hakkı Efendi

Tüccârdan Yörükzâde Ahmed Efendi

Mukayyid Moralı Mahmud Efendi

Muhzırbaşı Mehmed Ağa

Hâcî Veli oğlu Yusuf

Marolyalı Berber Hâcî Süleyman Ağa

Ve gayruhum

Sayfanın geri kalanı kalemle çizilerek doldurulmuş.

¹²⁵⁰ Günümüzdeki Akseki.

Sayfa 79

Hüküm 96 [101]

Medîne-i Antalya mahallâtından Şeyh Sinan Mahallesi'nden sâkin Hâcî Dalgıçoğlu Osman Ağa el-müteveffâ ibn-i el-Hâcc Mehmed nâm kimesne meclis-i şer'-i hazîr-ı lâzımü't-tevkîrde li-ebeveyn kız karındaşı zât-ı ta'rîf-i şer'* ile ma'rûfe olan işbu bâ'isetü'l-kitâb Hatice binti'l-merkûm el-Hâcc Mehmed nâm Hâtûn tarafından zikr-i âtî husûsda vekîl-i müsbet-i şer'îsi mezbûrenin zevci Çivîdcizâde Ahmed Çavuş ibn-i el-Hâcc Hasan Ağa nâm kimesne mahzarında bi't-tav' ve'r-rızâ ikrâr-ı tâmm ve takrîr-i kelâm edüb sâlifü'z-zikr Şeyh Sinan Mahallesi'nde vâki' bir taraftan Aziz Efendi ve Yörük el-Hâcc İbrahim Ağa menzilleri ve bir taraftan li-eb er karındaşımız Ahmed Ali'nin menzil hissesi ve bir taraftan badem ağaçlı Yolcu Molla İbrahim menzili ve bir taraftan Çakallıklı Hüseyin Efendi Medresesi ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd fevkânî iki oda ve bir mikdâr bağçeyi hâvî bir bâb mülk-i menzili kız* karındaşım mü'ekkile-i mezbûre Hatice Hâtûn ile li'z-zekeri mislû hazzi'l-ünseyeyn bi'l-irsi's-şer'î iştirâken yedimizde mülkümüz olmağın bi't-terâzî beynimizde iktisâm eylediğimizde Aziz Efendi ve Yörük Hâcî İbrahim Ağa menzilleri tarafında vâki' fevkânî bir oda ve tahtında bir ahır ve fevkânî bir ocaklı sofa ve bir mûmşâ ve bir mikdâr havlu ve bağçe müştemilâtıyla ifrâz ve kız karındaşım mü'ekkile-i mezbûre Hatice Hâtûn hissesine ta'yîn ve tahsîs ve li-eb karındaşım Ahmed Ali menzili tarafında vâki' fevkânî şehnişînli bir oda ve tahtında bir ahır ve fevkânî bir sofa ve bir nerdübân ve iki kanat sokak kapusu ve bir mikdâr havlu ve bağçe müştemilâtıyla ikrâz ve benim hisse-i mehr ta'yîn ve tahsîs ve beyne-hümâya i'lâmat-ı fâsıla vaz' ve her birimiz hisselerimizi kabz edüb husûs-ı mezbûre mute'allike âmm-i da'vâdan her birimiz ahzen zimmetini ibrâ-i âmm-ı sahîh-i şer' ile ibrâz-ı iskât eyledik deyü merkûm Osman Ağa'nın sâdır olan cemî'i takrîr-i meşrûhunu vekîl-i mezbûr* Ahmed Çavuş dahi bi'l-vekâle tasdik ve ibrâ-i mezkûru kabûl etmeğın mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâbi' aşer min [şehr-i] zi'l-ka'deti's-şerîfe li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 13 Mart 1867]

Şühûdü'l-hâl

Müftü-i belde Fekâhetlü el-Hâfız Mustafa Efendi

Ulemâ'dan Ömer Efendizâde Mükerrerretlü Ahmed Efendi

Ulemâ'dan Mükerrerretlü Sadullah Efendi

Dâmâdı Avdanlı Hüseyin Efendi

Ulemâ'dan Kara el-Hâcc Hüseyin Efendi

Ulemâ'dan Sürmelizâde el-Hâcc Yusuf Efendi

Aziz Efendi

Mu'teberân-ı Tüccârdan Yörük el-Hâcc İbrahim Ağa

Ve Muhzırbaşı Mehmed Ağa

Ve gayruhum

Hüküm 97 [102]

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Medîne-i Antalya mahallâtından Takyeci Mahallesi ahâlisinden müteveffâ Kınakaşoğlu el-Hâcc İsmail'in sulbî mürâhik oğlu Osman'ın malından olmak üzere hâl-i sagîrinde vasîsi vâlidesi Havva bint-i Mustafa nâm Hâtûn yedinde kabz edüb kable'l-edâ bu def'a vefât eden Veli Hoca ibn-i Mehmed zimmetinde ber-mûceb-i temessük cihet-i karzdan on bir bin beş yüz guruş ve mezbûre Havva Hâtun'un dahi kendi alacağı olmak üzere yine müteveffâ-yı mezbûr Veli Hoca zimmetinde ber-mûceb-i zikr bir kıt'a temessük cihet-i karzdan bin guruş ki cem'an on iki bin beş yüz guruş hakları medîne-i mezbûre ahâlisinden Eskici Veli oğlu Hâfız Mehmed bin Abdullah ve Serrâc Şeyh Ali bin Ahmed Sipâhî nâm kimesneler şehâdetleriyle müteveffâ-yı mezbûr Veli Hoca'nın hasran vârisi er karındaşı[nın] oğlu sagîr Yakub'un vâlidesi ve kibel-i şer'den bâ-hüccet-i şer'iyeye vasî-i mensûbesi olub müteveffâ-yı mezbûrun terekeseine vâz'-ı yed olan Fatma bint-i Mehmed nâm Hâtûn muvâcehesinde vech-i şer'î üzere ba'de'l-isbâtî't-tahlîf mûcebince tereke-i müteveffâ-yı mezbûrdan meblağ-ı mecmu'-ı mezkûr on iki bin beş yüz guruşdan on bir bin beş yüz guruşu mürâhik-i mezbûr Osman için ve bin guruşu vâlidesi mezbûre Havva Hâtûn için müdde'iyeye-i asliyye ve vasî-i mezbûre Havva Hâtûn'a edâ ve teslîme vasî-i mezbûre Fatma Hâtûn'a tenbîh olunduğu tescîl ve bi'l-iltimâs* huzûr-ı sa'âdetlerine i'lâm olundu el-emr li-men-lehü'l-emr fî gurre-i saferü'l-hayr li-senete erba' ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 4 Haziran 1867]

Sayfa 80

Hüküm 98 [103]

Medîne-i Antalya mahallâtından Hasbalaban Mahallesi ahâlisinden Azmi Efendi ibni'l-merhûm Çeribaşızâde el-Hâcc İbrahim Efendi nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde mu'teberân-ı Tüccârdan işbu bâ'isetü'l-kitâb Mehmed Edib Efendi ibn-i el-Hâcc İbrahim nâm kimesne mahzarında bi't-tav' ve'r-rızâ ikrâr-ı tâmm ve takrîr-i kelâm edüb akd-i âtî'z-zikrin sudûruna değin bi-tarîki'l-irs mustakillen yedimde mülk ve hakkım olub medîne-i mezbûre çarşısında Sebilhâne Önü nâm mahallde vâki' bir taraftan müteveffâ Acem Yusuf Ağa'nın eytâmları dükkânı bir taraftan birâderim Şaban Efendi dükkânı ve bir taraftan hendek ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd bir bâb mülk-i sebze ve etçi dükkânımı bi-cümletihî mâ yeştemilehû ve yahvîhi tarafeynden îcâb ve kabûlû hâvî şürût-i müfside ve muvâza'adan ârî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile iki bin altı yüz guruşa mûmâ-ileyh Mehmed Edib Efendi'ye ve bey'

ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-minvâl-i iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr iki bin altı yüz guruşu müşterî-i mezbûr ile Mehmed Efendi yedinden tamâmen ve kâmilan ahz ü kabz eyledim fîmâ-ba'd dükkân-ı mahdûd-ı mezkûrdan benim aslân ve kat'ân alâka ve medhalim kalmayub cemî'i müştemilâtıyla mûmâ-ileyh Mehmed Edib Efendi'nin mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarîhi olmuşdur keyfe mâ yeşâ'en ve hasbe mâ yehtâr mâlik ve mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâlis aşer min şehr-i saferü'l-hayr li-senete erba' ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 16 Haziran 1867]

Şühûdü'l-hâl

Hâcî Abdullah oğlu Mehmed Ağa

Ceran Süleyman Çavuş

Kasab el-Hâcc Ahmed Ağa

Tüccârdan Kandilzâde Hâfız Yusuf Efendi

Yağcı ? el-Hâcc Hüseyin Ağa

Pazar Ağası Hüseyin Ağa

Kundulu Mehmed Kethüdâ

Ve gayruhum

Sayfanın geri kalanı "sahh" işareti ve kalemle çizilerek doldurulmuş.

Sayfa 81

Hüküm 99 [104]

Medîne-i Antalya mahallâtından Sofular Mahallesi sâkinelerinden Fatma ve Rabia binteyn-i Hasan nâm Hâtûnlar taraflarından zıkr-i âtî bey'î takrîr ve i'tâ-yı hüccete vekîl oldukları zât-ı mezbûretân bi'l-ma'rifeti'ş-şer'îyye ârifân* ? el-Hâcc Mehmed bin Mehmed ve Dellâl Hasan ibn-i İbrahim nâm kimesneler şehâdetleriyle mahzar hasm-ı câhidde ber-nehc-i şer'î sâbit ve sübût vekâletlerinin hükm-i şer'î lâhik olan Süleyman ibn-i el-Hâcc Hüseyin ve mezbûre Rabia'nın oğlu Hüseyin bin el-Hâcc Mustafa nâm kimesneler meclis-i şer'-i şerîf-i enverde nefsinden asîl ve zevcesi ma'rifetü'z-zât Ayşe bint-i Mehmed nâm Hâtûn tarafından zıkr-i âtî şirâya vekîl-i müsbet-i şer'îleri işbu bâ'isü'l-kitâb Mumcu esnâfından Âsitanlı İsmail Ağa ibn-i Mehmed nâm kimesne mahzarında her biri bi'l-vekâle ikrâr-ı tâmm ve takrîr-i kelâm edüb mü'ekkilelerimiz mezbûretân Fatma ve Rabia Hâtûnlar akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin bi'l-irsi'şer'î ale'l-iştirâki's-seviyy yedimizde mülk-i mevrûs ve hakkımız olub medîne-i mezbûre mahallâtından* Elmalu Mahallesi'nde vâki' bir taraftan A'zâ'dan müftü-i esbâk Hasan Vehbi Efendi menzili ve bir taraftan eniştesi Yusuf Efendi menzili ve bir taraftan Saraybağçesi ve taraf-ı râbî'i tarîk-i hâss ile mahdûd fevkânî bir oda ve tahtânî bir oda ve mikdâr

havluyu müştemil bir bâb mülk-i menzilimizi cemî'î tevâbi'i ve levâhiki ve kâffe-i hukûk ve merâfıkı ile tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfside uhûd-i mübtelâ ve tagrîr ve gabîn ve muvâza'adan ârî bey-i bât-ı sahîh-i şer'î* ile mezbûr İsmail Ağa'ya altı bin iki yüz guruşa bey' ve temlik ve teslim eylediğimizde ol dahi nısfını nefsiyçün ve diğeri nısfını mü'ekkilesi zevcesi Ayşe için bi'l-asâle ve bi'l-vekâle* iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr altı* bin iki yüz guruşu müşterî-i asîl ve vekîl-i merkûm İsmail Ağa yedinden tamâmen ve kâmilen* ahz ü kabz eyledim fîmâ-ba'd menzil-i mahdûd-ı mezkûrda bizim aslân ve kat'ân alâka ve medhalimiz kalmayub cemî'î müştemilâtıyla merkûm İsmail Ağa ile zevcesi mezbûre Ayşe'nin ale'l-iştirâki's-seviyy mülk-i müşterâları ve hakk-ı sarîhleri olmuşdur keyfe mâ yeşâ'en ve yehtâr mâlik ve mutasarrîf olsun dediler dediklerinde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâlis min şehr-i zi'l-ka'deti's-şerîf li-senete erba' ve semânin ve mi'eteyn ve elf [M. 26 Şubat 1868]

Şühûdü'l-hâl

Mahalle-i mezbûre cânibinden ve a'zâ meclisinden mükerremetlü Hasan Efendi

Mahalle-i mezbûre Muhtarî Duhâncı el-Hâcc Hasan

Sofular Mahallesi'nden Kasab Ahmed

تألف به ؟ Elmalılı Ahmed Ağa

Mahkemebaşı Kâtib İsmail Hakkı Efendi

Muhzırbaşı Mehmed Ağa

Ve gayruhum

Sayfanın geri kalanı kalemle çizilerek doldurulmuş.

Sayfa 82

Hüküm 100 [105]

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Medîne-i Antalya Kazâlarından Serik Kazâsı kurâsından Boğazak karyesinde sâkin iken bundan altı sene mukaddem ile vefât eden Ser-çeşmeoğlu Osman Ağa ibn-i Ahmed Ağa bin Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Raziye bint-i Ömer nâm Hâtûn sulbî sagîr oğulları Durmuş Ali ve Mustafa Teslime'ye münhasire olduğu bi'l-ihbâr inde's-şer'î'l-enver zâhir ve nümâyân oldukdan sonra zâtı ta'rîf ile ma'rûfe olan zevce-i mezbûre Raziye Hâtûn medîne-i mezbûre mahkemesinde meclis-i şer'-i şerîf-i enverde zevc-i sânis ve evvelâ sığârî merkûmûnun vasî-i mensûbları müteveffâ-yı merkûmun er karındaşı Molla Süleyman bin el-merkûm Ahmed Ağa muvâcehesinde zevcem Molla-i merkûm Süleyman ile karındaşı zevc-i sâbıkım müteveffâ-yı merkûm Osman Ağa'nın babaları müteveffâ-yı mezbûr Ahmed Ağa'dan mevrûs olan medîne-i mezbûrede vâki' Anbarlı Bağçe demekle ma'rûf ma'lûmu'l-hudûd ve'l-

müştemilât bir bâb mülk-i bağçeyi târîh-i i'lâmdan sekiz sene mukaddem karındaşı zevc-i sâbıkım merkûm Osman Ağa'nın izniyle mugayyer? vefâtından iki sene mukaddem hâl-i hayâtında sekiz bin guruşa semen-i makbûz merkûm Molla Süleyman mukâbelesinde Ulemâ'dan el-Hâcc Şeyh Muhyiddin Efendi'ye bey' ve semen-i mezkûr sekiz bin guruş merkûm Molla Süleyman ? umûruna sarfla istihlâk etmekle su'âl olunub bağçe-i mezkûre semeninden nısfı olub zevc-i sâbık müteveffâ-yı merkûm Osman Ağa'nın hisse-i irsiyyesine isâbet eden dört bin guruş terekesine idhâl etmek üzere merkûm Molla Süleyman şebîh? olunmak murâdımdır deyü ba'de'd-da'vâ ve's-su'âl merkûm Molla Süleyman cevâbında bağçe-i mezkûru müştereği karındaşı müteveffâ-yı merkûm Osman Ağa'nın hâl-i hayâtında izniyle ol târîhte semen-i mezkûre bey' ve semenini mustakillen kendi umûruna sarfla istihlâk eylediği ikrâr lâkin karındaşım müteveffâ-yı merkûm Osman Ağa dahi hayâtında babamız bu müteveffâ-yı merkûm Ser-çeşme Ahmed Ağa'dan ikimize mevrûs olan medîne-i* mezbûrede vâki' ma'lûmu'l-hudûd ve'l-müştemilât bir bâb mülk-i su değirmenini mukaddemâ on bir bin guruşa Hâcî İbrahim Ağa'ya bey ve semenini mutlakâ kendüsü kabz ve kendi umûruna sarfla istihlâk etmiş olmağla benim değirmen-i mezkûr semeninde olan nısf hisse-i irsiyyem mütakâbilesinde karındaşım merkûm Osman Ağa bağçe-i mezkûrede olan nısf hissesini bana terk ve i'tâ edüb ben değirmen-i mezkûrda olan hissemi karındaşım merkûm Osman Ağa'dan ol dahi bağçe-i mezkûrede olan hissesini benden her birimiz istîfâ edüb binâ'en-aleyh karındaşım merkûm Osman Ağa ve veresesinde bağçe-i mezkûrdan hisse-i irsiyye mutâlebesine mute'allıka da'vâdan zimmetim berî olmuş idi deyü merkûm Molla Süleyman'ın mûris-i def'de tasaddî eylediği cemî'-i takrîr-i meşrûhunu müdde'iyeye-i mezbûre Raziye Hâtûn'a tasdîk eylediğine binâ'en bağçe-i mezkûr ve semeninde müteveffâ-yı mezbûr Osman Ağa ve veresesinde alâkası kalmayub mustakillen merkûm Molla Süleyman'ın malı olduğu mezbûre Raziye Hâtûn'a ba'de't-tefhîm yine mezbûre Raziye Hâtûn kendi malından olmak üzere zevc-i sânisî merkûm Molla Süleyman'ın emr ve tevkîliyle âhara bey' ve beynehümâlarında harc ve sarf eylediği yedi yüz guruş bir deve ve beş yüz yetmiş yedi guruş bir kısrağ semenleri da'vâsından mezbûre Raziye Hâtûn bi-tav'ihâ fî nâ-fârîga? olduğunu dahi meclis-i şer' den ikrâr ve i'tirâf eylediği mübâşirleri Moravî İsmail Ağa yediyle huzûr-ı sa'âdetlerine i'lâm olundu el-emr li-men-lehü'l-emr fi'l-yevmi'l-hâdî aşer min şehri rebî'ü'l-evvel li-senete erba' ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 13 Temmuz 1867].

Sayfa 83**Hüküm 101 [106]****Antalya Nâib-i Şer'iiyesine**

Fazîletlü Efendi

Arâzî kânûn-nâme-i hümayûnuna zeyl ve ilâve kılınmak üzere altı maddeyi şâmilidir a'şâr-ı şer'iiyenin sûret-i te'diye ve i'tâsını müştamil olub bâlâları hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûn-ı cenâb-ı mülk-dârî ile mezîn ve müveşşeh olarak bu kere tab' ve temsîl edilmiş olan fıkârât-ı kânûniyye her birerer nüshaları bâ-tahrîrât-ı mahsûsa eyâlât ve elviye hükkâmına ta'mîmen gönderildiği gibi birer nüshası dahi matviyyen taraf-ı şerîfinize irsâl kılınmış ve mezâmîn-i münîfesinin derciyle bundan böyle ahkâmının düstûrû'l-'amel tutulması hakkında Makâm-ı Meşîhat-i İslamiyye'ye hitâben bir kıtâ fermân-ı âli dahi şeref-sudûr etmiş olmağla nüshasına matbû'alarda mûnderic olan mevâdın ba'de-zîn medlûlünün bi-tamâmihâ îfâ ve icrâsına bezl-i nakdine-i semt ve hilâfî hâl ve hareket îfâ'sından tevakkî ve mücânebet ve sicill-i mahkemeye bi-ibaretihâ kayt ve imlâsıyla îcâb-ı takrîrinle beraber sûretinin livâ dâhilinde bulunan kazâlar nüvvâb ve münkîlerine irsâl ve isbâline mezîd-i i'tinâ ve dikkat eylemeniz siyâkında şukka-ı mahsûsuna hacc-ı terkîm kılındı

Fî 19 S. sene 1284 [M. 22 Haziran 1867]

Mehmed Naimü'r-Refik

Hüküm 102 [107]**Sûret-i Hatt-ı Hümayûn Mûcebince Amel Oluna**

Mücerred-i teshîl-i mu'âmelât ile emr-i zirâ'at ve ticâretin ve o cihetle servet ve me'mûriyyet-i memleketin bir kât daha tezyîd ve tevsî'î maksadıyla bâ-tapu tasarruf oluna gelen arâzi-i emiriyye ve mevkûfenin usûl-i intikâlâtı hakkında karar-gîr olan müsâ'adât-ı seniyye ber-vech-i âtî beyân olunur

Birinci madde bâ-tapu tasarruf olunan arâzi-i emiriyye ve mevkûfenin evlâd-ı zükûr ve inâsa mütesâven bi'l-intikâl hakkında arâzî-i kânûn-nâme-i hümayûnun ta'yîn eylediği ahkâm ve müsâ'ade kemâ-kân bâkî olub fakat arâzî-i emiriyye ve mevkûfe mutasarrıflarının evlât-ı zükûr ve inâsı mevcûd olmadığı hâlde uhdesinde bulunan arâzî-i sâniyen ahvâdına ya'ni evlâd-ı zükûr ve inâsının oğluna ve kızına sâlisen baba ve anasına râbî'an li-ebeveyn ve li-eb er karındaşına hâlâ li-ebeyen ve li-eb kız karındaşına sâdisen li-üm er karındaşına sâbî'an li-üm kız karındaşına bilâ-bedel mütesâviyen intikâl edecektir ve ta'dâd olunan verese her biri bulunmadığı takdirde sâminen zevceden zevceye ve zevceden zevce intikâl eyleyecektir

Hüküm 103 [Bu hüküm değil]

İkinci

İkinci madde bâlâda derecâtı ta'yîn olunan hakk-ı intikâl ashâbından birinci derecede i'tibâr olunan verese mevcûd iken ikinci derecede bulunan verese hakk-ı intikâle nâ'il olamayacaktır meselâ evlâd var iken ahfâda ve ahfâd mevcûd iken ebeveyne arâzî intikâl etmeyib fakat baba ve anasının hayâtında vefât eden evlâd-ı zükûr ve inâsın evlâdı evlâd makâmına kâ'im olarak ced ve ceddelerinden baba ve analarına intikâl edecek hisse kendülerine intikâl edeceği misillü yalnız ebeveynden li-üm kız karındaşa kadar hakkı intikâl ashâbından bulunan vereseye intikâl edecek arâzîden dahi zevc [ve] zevceye birer rub' hisse intikâl eyleyecektir ve evlâd ve ahfâd var iken zevc ve zevcenin arâzîden hisse almaya salâhiyeti olmayacaktır

Üçüncü madde gerek te'mîn-i deyn için cârî olan ferâğ bi'd-defâ usûlü ve gerek medyûnun vefâ-yı ferâğ olunmamış olan arâzîsinin hayâtında veya vefâtında ilgâ-yı deyn edebileceği ahvâl ve mu'âmelât-ı nizâmât-ı mahsûsa ile ta'yîn olunacaktır

Dördüncü madde mülk-nâme-i hümayûn ile tasarruf olunan çiftlikât ve arâzî-i sâ'ire hakkında dahi tamâmıyla arâzî-i emiriyye ve mevkûfe mu'âmelâtı icrâ kılınıb fakat bunlardan alınmakta olan mu'accele-i seneviyye-i kâ'ide mahsûsasına tatbîkan kemâ-kân ahz ve istifâ olunacaktır

Beşinci madde arâzî-i emiriyye ve mevkûfe üzerinde bulunan ebniye ve eşcârın tasarrufu hakkında arâzî kanûn-nâme-i hümayûnunun ta'yîn eylediği ahkâm kemâ-kân icrâ kılınacaktır

Sayfa 84

Altıncı madde işbu kânûn-ı târîh-i i'lânından i'tibâren mer'ıyyü'l-icrâ olunacaktır ve arâzî kânûn-nâme-i hümayûnuyla tapu nizâm-nâmesi mevâd-ı sâbıkada beyân olunan ahkâm-ı kânûniyyeye tevfikân tashîh olunarak neşr ve i'lân kılınacaktır

Matba'a-i Âmire'de tab' olunmuştur

Fî 17 M. Sene 1284 [M. 21 Mayıs 1867]

Hüküm 104 [108]**Sûret-i Hatt-ı Hümayûn Mûcebince Amel Oluna**

Rakabesi Beytü'l-mâl'a â'id olan arâzî-i emiriyye ve mevkûfenin hakk-ı intikâli şimdiye kadar evlâd ile ebeveyne münhasır iken mücerred ahâlînin arâzîde olan hukûk-ı tasarrufiyyesi tevessük edilmek maksad-ı âlisiyle bu kere bâ-irâde-i seniyye neşr ve ilân olunan kânûn-i cedîd hükmünce arâzî-i emiriyye ve mevkûfenin hakk-ı intikâlât-ı tevessü' eylediği cihetle bundan arâzî mutasarrıflarının vukû' bulacak istifâdelerinin ve mahlûlâtıdan dolayı ^{فزیلت} ? edeceği

bedeli olmak üzere arâzînin hâsılât-ı seneviyyesinin bir buçuk öşrüne mu'âdil bir şey olunması mukarrerdir fakat bunun def'ine istifâsı veyâhud nakd-i istihsâli ashâb-ı arâzîye bâr-ı usreti mûceb olacağından işbu bedelin beş seneye taksîmiyle ve mahsûlât-ı seneviyyede aynen ve ashâb-ı arâzî istediği halde bedelen istîfâ kılınacaktır

Hüküm 105 [Bu hüküm değil]

Ve beş seneye taksîm ile beher sene bir cüz'î alınacak bir buçuk öşrün birinci senede ya'ni işbu seksen üç senesinde sülûsü ya'ni arâzî-i emiriyye ve mevkûfe mahsûlâtından ber-mu'tâd alınan öşrün nısfı alınacaktır meselâ bir kile öşür veren ashâb-ı arâzîden işbu bir kile öşürden başka yarım kile dahi ahz olunacaktır ashâb-ı arâzîden işbu bir kile öşürden başka bir kilenin dörtte biri dahi alınacaktır ve dördüncü ve beşinci senelerde ikinci senedeki öşrün birer rub'ı ahz ve istîfâ kılınub beş senenin hitâmında ashâb-ı arâzîden öşürden başka bir şey alınmayacaktır

Hakk-ı cedîd mukâbilinde ber-minvâl-i muharrer alınacak bir buçuk öşür ashâb-ı arâzîye mahsûs olduğundan bunun hîn-i tahsîlinde mezrâ'dan beher sene alınır ise ashâb-ı arâzînin hissesine â'id olacağı misüllü müste'cirden istîfâ olunacak şey dahi mûcire â'id olacaktır

Ve işbu bedel-i bâ-tapu tasarruf olunan arâzî-i emîriyye ve mevkûfe mahsûlâtına münhasır olub zeytin ve tut ve kürûm ve eşcâr-ı müsmire sâ'ir mahsûlâtından alınmayacaktır

Tapu ile tasarruf olunan kışlak ve yaylak gibi arâzî-i gayr-i mezrû'anın hâsılât ve vâridât-ı seneviyyesinin yüzde on beş arâzî-i mezru'adan alınan bedele tatbîkan beş senede bir taksît ile ahz olunacaktır

Mülk-nâme-i hümayûn ile tasarruf olunan arâzî hakkında dahi arâzî-i emiriyye [ve] sâ'ire muâmelesi icrâ olunub fakat işbu emlâk-ı hümayûn dâhilinde bulunan arâzînin mü'eccele-i seneviyyesi hakkında bundan sonra verilecek karâra tevfikân mu'âmele olunacaktır

Matba'a-i Âmire'de tab' olunmuştur

Fî 17 M. sene 1284 [M. 21 Mayıs 1867]

Sayfa 85

Hüküm 106 [109]

Medîne-i Antalya mahalle kurâsından Kundu karyesi ahâlîsinden iken bundan akdem vefât eden Ahmed bin Fakîh Mehmed bin Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Ümmü bint-i Ahmed nâm Hâtûn ile sulbî sagîr oğulları Hasan Ali ve Yusuf ve sulbiyye sagîre kızları Ayşe ve Emine'ye münhasire* olduğu bi'l-ihbâr inde's-şer'i'l-enver zâhir ve nümâyân oldukdan sonra sığâr-ı mezbûrûnun vâlideleri olub babaları müteveffâ-yı mezbûrûna müntakîl ve mevrûs mallarını hıfz ve tesviye-i umûruna kîbel-i şer' den vasî nasb ve ta'yîn olunan zevce-

i mezbûre Ümmü Hâtûn ve üzerine hasbî nâzır nasb olunan sığâr-ı mezbûrûnun dayıları Kör Ali bin Ahmed taleb ve iltimâsları ve taraf-ı şer‘ den mürsel Kâtib Ahmed Rıfat Efendi ve ma‘ân ba‘ s olunan ümenâ-i şer‘ ma‘rifetleriyle tahrîr ve terkîm ve beyne’l-verese bi’l-farîzati’ş-şer‘iyye tevzî ve taksîm olunan tereke-i müteveffâ-yı mezbûr defter-i kassâmıdır ki ber vech-i âtî zikr olunu fi’l-yevmi’l-hâmis ve’l-ısrîn min şehr-i rebî‘ü’l-evvel li-senete erba‘ ve semânîn ve mi’eteyn ve elf [M. 27 Temmuz 1867]

	Aded	Guruş
Öküz çift	1	800
Buzağılı karasığır inek re’s	2	500
Erkek merkep re’s	1	200
Tahta sütlük	1	15
Sagır kapaklı tencere	2	30
Yağ tavaşı	2	40
Sahan	3	
Süt leğeni	2	40
Köhne çuval	3	15
Müsta‘mel keçe	1	10
Hınta	Kile	225
	15	
Şa‘ır	10	100
Darı	10	100
Susam	5	150
Hırdavat-ı menzil		100
Yekûni’t-tereketi’l-mezbûre		2.325
Minhâ’l-ihracât		
		Guruş
Techîz ve tekfîn		50
Mehr-i mü‘eccel-i müsbet zevceti’l-mezbûre		101
Resm-i kısmet		57
Kaydiyye		4
Varaka bahâ ma‘a bi’l-cümle masârifât-ı müteferrika		68
Yekûni’l-ihracât		281
Sahhu’l-bâkî li’t-taksîm beyne’l-verese		2.044
	Guruş	Para
Hisse-i zevce-i mezbûre Ümmü Hâtûn	255	20
Hisse-i ibni’l-mezbûr-ı sagır Hasan Ali	596	6
Hisse-i ibni’l-mezbûr-ı sagır Yusuf	596	6
Hisse-i ibneti’l-mezbûr-ı sagire Ayşe	298	3

Hisse-i binti'l-mezbûre-i sagîre Emine	298	3	1
--	-----	---	---

Sıgâr-ı mezbûrûn Hasan Ali ve Yusuf ve Ayşe ve Emine'nin babaları müteveffâ-yı mezbûrdan müntakıl ber-mûceb-i defter-i kassâm hisse-i irsiyyeleri vasîleri vâlideleri mezbûre Ümmü Hâtûn'un yed ve hıfzında olduğu işbu mahalle şerh verildi

Sayfa 86

Hüküm 107 [110]

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Medîne-i Antalya nevâhîsinden Serik Kazâsı ahâlîsinden arzuhâl takdîm eden Ayboğlu Ahmed bin Mehmed nâm kimesne medîne-i mezbûre mahkemesinde meclis-i şer'imizde derûn-ı arzuhâlde mezkûrî'l-ism müteveffâ Moravî Zeynel Ağa ibn-i İbrahim nâm kimesne zimmetinde cihet-i karzdan bin altı yüz altmış beş guruş ve beher kıyyesi üç buçuk guruşdan üç yüz yirmi kıyye penbe semeni bin yüz yirmi guruş ve yirmi kıyye hinta ve yirmi kıyye dakîk semenleri her kırk guruş ve beher kıyyesi beş buçuk guruşdan yirmi buçuk kıyye asel-i musaffâ semeni yüz iki buçuk guruş ve bir koyun semeni altmış guruş ki cem'an iki bin dokuz yüz seksen yedi buçuk guruş alacak hakkı olduğunu veresesinden sulbî kebîr oğlu ve terekesine vâz'-ı yed olan Ali muvâcehesinde Moravî İsmail Ağa ibn-i İbrahim ve Necib Efendi ibn-i Molla İbrahim nâm kimesneler şehâdetleriyle vech-i şer' üzere ba'de'l-isbât ve't-tahlîf mûcibince müteveffâ-yı mezbûrun terekesinden meblağ-ı mecmû'-ı mezkûr iki bin dokuz yüz seksen yedi buçuk guruş müdde'-i merkûm Ahmed'e edâ ve teslîm etmek üzere müteveffâ-yı mezbûrun oğlu mezbûr Ali'ye tenbîh olunduğu mübâşirleri Asâkir-i Zabtiye neferâtından Zenci mu'tak Server yediyle huzûr-ı âlîlerine i'lâm olunur el-emr li-men-lehü'l-emr fi'l-yevi'l-hâmis min şehri rebî'ü'l-âhir li-senete* erba' ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 6 Ağustos 1867]

Hüküm 108 [111]

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Medîne-i Antalya mahallâtından Bali Beğ Mahallesi'nde sâkin yağcı esnâfından Hasan Rıdvan ibn-i [...] nâm kimesne medîne-i mezbûre mahkemesinde meclis-i şer'imiz Mehmed el-Fizânî ibn-i Mehmed nâm kimesne muvâcehesinde merkûm Mehmed el-Fizânî zimmetinde semen-i mübî'den altı yüz elli guruş def'a-i semen-i mübî'den bin guruş ve bir bargîr semeninden yedi yüz guruş ki cem'an iki bin üç yüz elli guruş alacağımın merkûmun bana teslîm olan altı kile susam kıymeti iki yüz kırk guruş ve sekiz kıyye duhân kıymeti seksen guruş ve bir yük şa'îr kıymeti elli guruş ve bir yük darı kıymeti altmış guruş ve nakden üç yüz guruş ve yine nakden kırk sekiz guruş ki cem'an yedi yüz yetmiş sekiz guruş ba'de't-tezyîd bâkî bin beş yüz yetmiş iki guruş merkûm Mehmed el-Fizânî zimmetinde hakkım kalmağla hâlâ

merkûmdan taleb ederim deyü ba'de'd-da'vâ ve's-su'âl müdde'î-i mezbûr Hasan Rıdvan sahîhen deyni olduğunu tâyi'an ikrâr ve i'tirâf edüb lâkin meblağ-ı mezkûr iki bin üç yüz elli guruşdan bin dokuz yüz elli guruşunu susam ve nakd ve sâ'ire olarak ceste ceste merkûma def' ve teslim edüb bâkî müdde'î-i merkûm Hasan Rıdvan'a dört yüz guruş deynim kalmışdır deyü ba'de'd-def' ve'l-inkâr def'î-i merkûm Mehmed el-Fizânî def'-i meşrûhunu isbâtıdan izhâr-ı acz edüb yemîne dahi tâlib olmamağla alâ-mûcib ikrâra meblağ-ı mezbûrîn beş yüz yetmiş iki guruşu müdde'î-i mezbûr Hasan Rıdvan'a edâ ve teslîme merkûm el-Fizânî'ye tenbîh olunduğu

بارئى شىر bi'l-iltimâs? huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu el-emr li-men-lehü'l-emr fi'l-yevmi'l-hâmis min şehr-i rebî'ü'l-âhire li-senete erba' ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 6 Ağustos 1867]

Sayfa 87

Hüküm 109 [112]

Medîne-i Antalya mahallâtından Âhi Yusuf Mahallesi'nde mütemekkin Devlet-i Aliyye teb'asının Rum Milleti mu'teberânından ve mültezim tâ'ifesinden Bursalı Nikolaki veled-i Cisidi meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezbûre mahallâtından Makbûle Mahallesi mütemekkinlerinden ve Devlet-i Aliyye teb'asının millet-i merkûmesinden ve Saatçı esnâfindan Hâcî Pandeli veled-i Yorgaki mahzar ve muvâcehesinde bi't-tav' ve'r-rızâ ikrâr-ı tâmm ve takrîr-i kelâm edüb akd-i âti'z-zikrîn sudûruna değin bâ-hüccet-i şer'îyye şer'ân ve mustakillen yedimde ve mülk ve hakkım olub sâlifü'z-zikr Âhi Yusuf Mahallesi'nde vâkî' bir taraftan Arab Ahmed Cemil menzili ve bir taraftan mültezimînden Hoca Karabet mülkü ve tarafeyni tarîk-i âmm ile mahdûd derûnunda kiremit pûşîdeli bir köşk ve bir su havuzu ve portakal ve limon ve sâ'ir eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireli bir bâb mülk-i bağçemi cemî'i tevâbî' ve levâhıkı ve kâffe-i hukûk ve merâfıkıyla tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfside ve uhûd-ı mübtelâ ve tagrîr ve gabîn ve muvâza'adan ârî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile otuz beş bin guruş semen tesmiyesiyle merkûm Hâcî Pandeli'ye bey' ve temlîk ve teslim eylediğimde ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semenî olan meblağ-ı mezbûr otuz beş bin guruşu müşterî-i merkûm Hâcî Pandeli yedinden tamâmen ve kâmilten ahz ü kabz eyledim fîmâ-ba'd bağce-i mahdûde-i mezkûrede benim aslân ve katân alâka ve medhalim kalmayub cemî'i müştemilâtıyla merkûm Hâcî Pandeli'nin mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarîhi olmuşdur keyfe mâ yeşâ'en ve yehtâr mâlik ve mutasarrıf olsun dedikde gibbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ışrîn min şehr-i rebî'ü'l-evvel li-senete erba' ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 27 Temmuz 1867]

[Şühûdü'l-hâl]

Mahkeme Kâtibi Meveddetlü İsmail Hakkı Efendi

Muhzırbaşı Mehmed Ağa

Papasoglu Hâcî Luka

Birâderi Daskalos

Hâcî Mihail

Sakızlı Pandeli

Zavrako

Ve gayruhum

Hüküm 110 [113]¹²⁵¹

Medîne-i Antalya mahallâtından Câmi'-i Cedîd Mahallesi mütemekkinelerinden ve Devlet-i Aliyye teb'asının Rum Milleti nisvânından şahsı ta'rîf-i şer' ile ma'rûfe olan işbu râfî'ü'r-rakîm Deste bint-i* Tiryandafil oğlu Kostanti nâm Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde zevc-i dâhili Çakıroğlu Ligorî veled-i Nikola nâm kimesne mahzarında takrîr-i kelâm ve ta'bîr-i ani'l-merâm edüb ben merkûm Ligorî'nin zevce-i medhûlün-bihâsı ve işbu hucr ve terbiyemde olan beş yaşında nâm sagîr dahi merkûm Ligorî'nin firâşından hâsıl ve benden mütevellid oğlu olub merkûm Aleksandroz Ligorî bundan akdem beni oğlu ve sagîr-i merkûmu bilâ nafaka ve lâ-münfik menzilinden tard etmiş olduğu eelden ben ve oğlu sagîr-i merkûm nafaka ve kisve ve süknâya muhtâc olmamız ile zevcim merkûm beni ve oğlu sagîr-i merkûmu yanına alub imtizâca râğbet etmez ise benim ve oğlu sagîr-i merkûm Aleksandroz için zevcim ve sagîr-i merkûmun babası merkûm Ligorî üzerine kıbel-i şer'den kadri kifâye meblağ farz ve takdîr olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe't-tasdîk hâkim-i muvakkî'-i sadr-ı kitâb tûbâ-lehû ve hüsn-i me'âb Efendi Hazretleri dahi merkûm Deste Hâtûn ile sagîr-i merkûm Aleksandroz'un nafaka ve kisve bahâ ve süknâları için merkûm Ligorî üzerine işbu târîh-i hüccetden beri şehriyye yüz yetmiş beş gurus farz ve takdîr buyurub meblağ-ı mefrûz-ı mezkûr şehriyye 175 gurus kendi ve sagîr-i merkûm Aleksandroz'un nafaka ve kisve bahâ ve sâ'ir levâzım-ı zarûriyyelerine harc ve sarfa ve lede'l-iktizâ istidâneye ve inde'z-zafer merkûm Ligorî üzerine rücû'a merkûm Deste Hâtûn'a izin vermeğin mâ-hüve'l-vâki' bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâlis min şehr-i rebî'ü'l-âhire li-senete erba' ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 4 Ağustos 1867]

Şühûdü'l-hâl

Topçu Binbaşlıları Rif'atlü İbrahim Ağa

A'zâ'dan Mükerrermetlü Hasan Vehbi Efendi

¹²⁵¹ Bu hükmün üzerine battal yazılarak iptal edilmiş.

A'zâ'dan Hâcî Kabadayızâde Fütüvvetlü Hüseyin Efendi

Eşref Hânedân'dan Rif'atlü el-Hâcc Ömer Ağa

Ve gayruhum

Sayfa 88

Hüküm 111 [114]

Hüve

Medîne-i Antalya mahallâtından derûn-ı kal'ada Baba Doğan Mahallesi mütemekkinlerinden ve Devlet-i Aliyye teb'asının Rum Milleti'nden olub bundan cend sene akdem vefât eden Yohanni oğlu Yani veled-i Kirye veled-i Kostanti'nin verâseti zevce-i metrûkesi Meisli Desbene bint-i Nikola ile sulbî kebîr oğulları Pabuççu Kostanti ve Bahçıvan Nikola'ya münhasıre ve tashîh-i mes'ele mîrâsları bi-hükmi'l-ferâ'izâdan altı sehm i'tibârıyla sihâm-ı mezkûreden iki sehmi zevce-i merkûme Meisli Desbene'ye ve yedişer sehmden cem'an on dört sehmi oğulları merkûmân Kostanti ve Nikola'ya inhisârı tahakkukundan sonra ma'rifeti's-şahs zevce-i merkûme Meisli Desbene ve oğulları merkûmân Kostanti ve Nikola'ya meclis-i şer'-i şerîf-i enverde yine mahalle-i merkûmede mütemekkiye Devlet-i Aliyye teb'asının Rum Milleti nisvânından işbu râfî'ü'r-rakîm Bakırcı Hâcî Vasili zevcesi ve Anna oğlu kızı demekle ma'rûfe Ademiya bint-i Kiryoz mahzarında her biri bi't-tav' ve'r-rızâ ikrâr-ı tâmm ve takrîr-i kelâm edüb sâlifü'z-zikr Baba Doğan Mahallesi'nde vâki' bir taraftan merkûm Bakırcı Hâcî Vasili menzili bir taraftan Bahçıvan Efendi menzili ve bir taraftan Usta Simyon menziliyle müşterek duvar ve bir taraftan Zehariye kızı Marya menzili ve bir taraftan kal'a duvarı ve bir taraftan tarîk-i hâss ile mahdûd fevkânî nisf oda ve bir mikdâr havlu ve nisf-ı sokak kapusunu müştemil mülk-i menzil akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin bi'l-irsi's-şer'î iştirâken yedimizde mülk-i mevrûsumuz olmağla menzil-i mahdûd-ı mezkûrda olan hisse-i irsiyye-i ma'lûmelerimizi tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfside ve muvâza'adan ârî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile iki bin guruşa merkûme Anna oğlu kızı Ademiya'ya bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimizde ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr iki bin guruşu müşteriyye-i merkûme Ademiya Hâtûn yedinden tamâmen ve kâmilan ahz ü kabz edüb bi-kadri'l-hisâs beynimizde iktisâm eyledik fîmâ-ba'd menzil-i mahdûd-ı mezkûrda bizim aslân ve kat'an alâka ve medhalimiz kalmayub cemî'i müştemilâtıyla merkûme Ademiya Hâtûn'un mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarîhi olmuşdur keyfe mâ yeşâ'en ve yehtâr mâlike ve mutasarrıfe olsun dediklerinde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi't-tâsi' min Şa'bâni'l-mu'azzam li-senete erba' ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 6 Aralık 1867]

Sayfanın geri kalanı çizilerek doldurulmuş.

Sayfa 89

Hüküm 112 [115]

İşbu merbût olan defter-i kassâm-ı atîk derûnunda mezkûri'l-ism müteveffâ Zeynel Ağa ibn-i İbrahim bin Hasan'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Fatma bint-i Salih nâm Hâtûn ile kendüden evvel vefât eden zevce-i sâbıkası diğeri Fatma Hâtûn'dan mütevellid sulbî oğlu ol vakt sagîr ve hâlâ kebîr Ali ve zevce-i menkûha-i metrûkesi mezbûre Fatma'dan mütevellid sulbî sagîr oğulları İbrahim ve Murad ve sulbiyye kebîre kızları Saliha ve Ümmühan ve ol vakt sagîre ve hâlâ kebîre Zeyneb ve sulbiyye sagîre kızları Tenzile ve Kamile'ye ba'de'l-inhisâr müteveffâ-yı mezbûrun bundan akdem terekesi selefimiz el-Hâcc Mehmed Fevzi Efendi zamânında tahrîr ve takvîm-i bahâ ile defter-i kassâmı tanzîm olunmuş ise de evlâd-ı sığârının vasîleri Moravî İsmail Ağa ibn-i İbrahim müteveffâ-yı mezbûrun emvâl ve eşyâsını hıfz u hırâsetde tekâsülû ve umûr-ı vesâyetde gadr ve hıyâneti olduğunu bi'l-beyân ma'rifet-i şer'le müteveffâ-yı merkûmun dâhil ve hâric defter-i kassâm-ı atîk bi'l-cümle terekesinin ba'de'l-bey' esmân-ı hâsıla ve nûkûd-i mevcûde ve zimmet-i müstahsîle ve bakıyye-i sahîhası tahrîr ve taksîm-i evvelin feshiyle müceddeden ibni'l-verese bi'l-farîzati's-şer'iyye tevzî' ve taksîm olunmak bâbında nâzırları merkûm Necib Ağa ibn-i Molla İbrahim ve ibn-i kebîr-i merkûm Ali ve benât-ı kebîrât-ı mezbûrât Saliha ve Ümmühan ve Zeyneb taraflarından Antalya meclisinde bâ-arzuhâl-i istid'â olduğuna binâ'en bin iki yüz seksen iki senesi zi'l-ka'deti's-şerîfesinin on beşinci gününden işbu bin iki yüz seksen dört senesi rebî'ü'l-evvelinin on beşinci gününe değin on altı ay zarfında vasî-i merkûm İsmail Ağa'nın müteveffâ-yı mezbûrun dâhil ve hâric defter-i kassâm-ı atîk terekesinden makbûz ve masrafının ma'rifet-i şer'le Eytâm Müdürü mu'teberân ahâlîsinden Yörükzâde Ahmed Efendi ibn-i el-Hâcc Ahmed Ağa hâzır olduğu hâlde yegân yegân muhâsebesi ru'yet olundukda vasî-i merkûm İsmail Ağa'nın umûr-ı vesâyetde gadr ve hıyâneti olduğu inde's-şer'i'l-enver zâhir ve nümâyân olduğundan mâ-'adâ merkûm İsmail Ağa vesâyet-i mezkûrdan bi't-tav' ve'r-rızâ isti'fâ ve istinkâf etmekle merkûm İsmail Ağa'nın azliyle yerine mu'temed ve müstakîm olduğu ihbâr olunub bu def'a vasî nasb olunan akrabâsından Moravî Yahya Efendi ibn-i Kör Mehmed nâzır-ı merkûm Necib Ağa ve verese-i kibâr ma'rifetleriyle tahrîr ve Sûk-ı Sultânî'de bi'l-müzâyeden bey' olunub ba'dehû ihrâci'd-düyûn ve'l-masârif taksîm-i evvel münfesihi ve merbût olan defter-i kassâm-ı atîkin lağvıyla sahu'l-bâkî dâhil ve hâric ez-defter-i kassâm-ı atîk müceddeden tevzî' ve taksîm olunan müteveffâ-yı mezbûrun terekesi defter-i kassâmıdır ki ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur tahrîren fi'l-yevmi'l-hâmis aşer min şehr-i rebî'ü'l-evvel li-senete erba' ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 17 Temmuz 1867]

	Aded	Guruş
Kapaklı sahan	6	330
Çorba tası	1	
Pilav tası	1	
Cedîd kapaklı tencere	3	180
Lenger	2	60
Bakır mangal	1	150
Sagîr şamdan	2	31 – Para/10
Leğen ma‘a ibrik	-	84
Tunç havân	1	40
Tabanca çift	1	126
Kılıç	1	20
Kara kıl tüfeng	1	170
Heybe	1	31
Kantar	1	61
Kebîr çamaşır leğeni	1	211
Kebîr kazan	1	250
Kebîr dîvân sini	1	280
Evsat sini	1	120
Sagîr sini köhne	2	55 – Para/2
Def‘a leğen	1	80
İbrik	1	
Def‘a köhne leğen ma‘a ibrik	1	41 – Para/10
Demir terâzi	1	40
Dirhem	400	
Duhân tablası	9	27
Eski kapaklı sahan	6	100
Kapaklı çorba tası	1	25
Tunç sahan kapağı	3	11 – Para/10
Sagîr kadayıf tepsisi	2	35

Sayfa 90

	Aded	Guruş
Kahve güğümü	1	13
Kebîr kapaklı tencere	1	60
Kebîr sandık	1	30
Kebîr köhne güğüm	1	50
Sahan	4	35
Kapak	1	

Tava	1	
Sagîr su bakırı	1	30
Saplı tas	1	
Sahan kapağı	1	
Kebîr nacak	1	15
Toprak kebîr ve sagîr bardak	2	40
Şişe gülebdân	1	
Şerbet billûru	7	35
Ma'a teneke tepsi	1	
Kebîr toprak tabak	2	20
Kâse	2	
Müsta'mel göz Kula seccâdesi	1	180
Müsta'mel çuha kablı uzun kürk	1	150
Müsta'mel lâciverd çuha cübbe	1	80
Müsta'mel çuha şalvar	2	130
Çuha kablı kısa kürk	1	58
Müsta'mel Kaplan post cüsse	1	120
Köhne cübbe	1	1 – Para/20
Beyaz keçe	1	30
Köhne sagîr kehribâr takımlı çubuk	2	60
Taş takımlı çubuk	2	
Müsta'mel Türkmen kilimi	1	109
Zili müsta'mel kilim	1	150
Müsta'mel ve köhne kilim parça	3	65
Köhne kilim	1	6
Yarım Türkmen kilim	1	65
Namazlağı	1	
Sagîr minder	5	90
Kamış memlû duvar yastığı	10	80
Basma yüzölü kamış memlû duvar yastığı	6	50
Yün memlû yastık	7	35
Penbe memlû döşek	2	81
Köhne yorgan	1	100
Def'a yorgan	1	60
Katık memlû mak'ad	2	100
Def'a katık memlû mak'ad	2	105
Köhne çul	2	30
Cedîd ve müsta'mel çul	2	70
Keçe	2	60

Köhne şemsiye	1	9 – Para/20
Kahve takımı cezve	2	70
İbrik	1	
Tepsi	1	
Değirmen	1	
Fincan	9	
Zarf	9	
Kahve tavaşı	1	-
Ma‘den buhûrdanlık	1	10
Sandık	1	25
Köhne sagîr ihrâm	1	8
Nargile	1	15
Sîm mahfazalı pîryol saat	1	600
Sîm zarf	8	110
Yüz sûrî tesbih	1	36
At başlığı	2	62
Sagîr kapaklı tencere	2	37
Hamur leğeni	1	50
Def‘a havân	1	46
Acem şalı	1	206
Mak‘ad yüzü parça	2	13
Varilde bir mikdâr iğne mihı	-	30
Kelâm-ı kadîm	1	105
Def‘a kelâm-ı kadîm	1	56
Yapağı – Kıyye/44	-	44
Su billûru	1	5 – Para/20
Sandalye	4	7
Yorgan	2	200
Döşek	2	250
Penbe memlû yastık	2	22
Türkmen kilim	1	200
Merkep re’s	1	185
Penbe – Kıyye/770 – Fî/2	-	1.540

Sayfa 91

	Aded	Guruş
Serik Kazâsında çift öküzü re’s	21	17.200
Ma‘a bir senelik hırdavat hâsılâtı esmânı	-	
Yine Serik Kazâsında karasığır ineği re’s	19	3.000

Öküz re's	2		
Cem'an semenleri	-		
Ana davar ve keçi – Fî/21	80	1.700/Para/20	
Ana koyun	93	2.600	
Yine Serik Kazâsında arı kovarı – Fî/20	23	360	
Dişi merkep re's	1	100	
Al tay re's	1	350	
Yine Serik'de kazan	1	200	
Tencere	1		
Yağ tavası	1		
Su bakırı	1		
Bakır çömlek	1		
Kahve cezvesi	1		
Yine Serik'de kebîr tahta anbar	1	500	
Müsta'mel eyer	1	14	
Bargîr re's	1	25	
Kereste semeninden makbûz	-	1.250	
Al bargîr re's	1	926	
Acem kısarak re's	1	700	
Ma'a tay	-		
Çuha mintan	1	40	
Beyaz eyer keçesi	1	30	
Def'a keçe	1	30	
Toklu koyun	5	275	
Yapâğı	Kıyye	-	145
	29		
Revgan-ı sâde	5	-	50
Peynir-i tulûm	30	1	60
Asel-i musaffâ	63	-	315
Def'a yapâğı	16	-	56
Def'a revgan-ı sâde	8	-	64
Duhân – Fî/6	15		90
Def'a revgan-ı sâde – Fî/8	11		88
Çoban Yörük Zeybek Mehmed'den tahsîl olunan sekiz kıyye yapâğı semeni	-		32
Çebiç	7		140
Toklu	6		180
Büzme fes	22		55
Dâmâdı Yahya zimmetinde bir öküz gönü semeni			90
Moravî Salih Ağa'nın oğlu İbrahim zimmeti olup vasî-i sâbık İsmail Ağa'nın tahsîl etmiş olduğu meblağ			2.012/Para/20

Moravî Mahmud zimmeti olup vasî-i sâbık İsmail Ağa'nın tahsîl etmiş olduğu meblağ	151,5
Bülücoğlu Osman'ın zimmeti olup vasî-i sâbık merkûm İsmail Ağa zimmetine geçmiş olan meblağ	1.449,5
Moravî Sarı Mehmed zimmeti olup vasî-i sâbık İsmail Ağa'nın tahsîl etmiş olduğu meblağ	5
Topal karısı zimmeti olup vasî-i sâbık İsmail Ağa'nın tahsîl etmiş olduğu meblağ	320

Sayfa 92

			Guruş
Serikli Osman Kethüdâ zimmeti olup vasî-i sâbık İsmail Ağa'nın tahsîl etmiş olduğu meblağ			500
Çoban Zeybek Mehmed zimmeti olup vasî-i sâbık İsmail Ağa'nın tahsîl etmiş olduğu meblağ			45
İçelli İmam zimmeti olup yine merkûm İsmail Ağa'ya geçmiş olan meblağ			558
Ak Veli oğlu İsmail zimmeti olup vasî-i sâbık İsmail Ağa'nın makbûz			305 – Para/20
Kara Mustafa oğlu Musa zimmeti olup merkûm İsmail Ağa'nın makbûz			26 – Para/20
Hamza Kâhya zimmeti olup merkûm İsmail Ağa'nın makbûz			11
Serikli Ayboğlu Ahmed zimmeti olup merkûm İsmail Ağa'nın makbûz			223 – Para/20
Eyüb? oğlu Ahmed zimmeti olup merkûm İsmail Ağa'nın makbûz			201
Moravî Reşid Ağa zimmeti olup vasî-i sâbık İsmail Ağa'nın tahsîl etmiş olduğu meblağ			65
Hinta İstanbulî	Kile	Fî	3.800
	190	20	
Şa'îr	86	9	774
Darı	80	[15]	1.200
Melâz	43	15	645
Susam – Kıyye/5	24	45	1.107,5
Fi'illiyesi masârif			60
Yekûn			1.047,5
Köhne harâr – Çift/5			80
Davâr kılı – Kıyye/2			12
Derûn-ı defter-i kassâm-ı atıkde muharrer yekûn nakd			19.152 – Para/10
Harc-ı defter-i kassâm-ı atik kesesinde zuhûr eden nakd			235
Yine derûn-ı defter-i kassâm-ı atıkde mukaddemâ şeriki vasî-i sâbık İsmail Ağa zimmetinde cihet-i şerikinden ba'del-muhâsebe zuhûr eden sermâye ma'a ticâret			16.459 – Para/30
Mahalle-i mezbûrede vâki' hudûd ve müştemilâtı ma'lûm aynen ibkâ olunan bir bâb mülk-i menzil			20.000
Hâlâ tahsîl olunmayub bakâyâ kalmış olan zimemât			
			Guruş
Belkızlı Kara Süleyman zimmeti			278

Karahacılı Emin Beğ* zimmeti	170
Baba Sarioğlu Kadir zimmeti	9
Karahacılı Güral oğlu Güzel zimmeti	59 – Para/10
Karahacılı Kara Kethüdâ'nın Himmet zimmeti	36
Karahacılı Tekeli zimmeti	3,5
Döndü oğlu Koca zimmeti	11,5
Karazoroğlu Osman zimmet	98 – Para/30
Köçek Ali oğlunun gulâm Mercan zimmeti	43
Araboğlu Musa zimmeti	423 – Para/20
Hâsılı İsmail zimmeti	241 – Para/20

Sayfa 94 [93]

	Guruş
Köle Ahmed zimmeti	771
Mehmedce oğlu Koca Hasan zimmeti	79
Çukurca'dan Abdullah zimmeti	6
Köleoğlu Ahmed zimmeti	833
Teke Hüseyin zimmeti	802
Kürdoğlu Hüseyin zimmeti	100
Bülücoğlu Deli Mustafa zimmeti	437 – Para/20
Kara Halil oğlu Mehmed zimmeti	1.192
Baba Hasan oğlu Ali Kethüdâ zimmeti	191
Yük Güzel zimmeti	850
Karındaşı Mehmed zimmeti	511
Akbaşlı Molla Yusuf zimmeti	126
Türkmenoğlu Ramazan zimmeti	2.847 – Para/10
 Göceoğlu? Ahmed Ali zimmeti	10
Hâcî Tora? zimmeti	53
Köle'nin kayını Deli Ali zimmeti	25
Koca Dâ'î Mustafa zimmeti	360
Bekir oğlu Osman zimmeti	174
Deli Hasan kızı zimmeti	14
Ayvadlıoğlu Molla İsa zimmeti	1.077 – Para/10
Def'a merkûm Molla İsa zimmeti	160
Moravî Sarı Mehmed'in Baki zimmeti	242
Yeni Osmanlı Aşîreti'nden Kethüdâ zimmeti	86 – Para/20
Moralı Hâcî Ali zimmeti bâ-sened	1.000
Serik Kazâsı müdürü Zaim oğlu Hasan Ağa zimmeti	1.708

Moravî Mahmud zimmetinde bâkî	54,5
Türkmenoğlu Ramazan zimmetinde bir gön semeni	60
Hâsılı Koca zimmetinde bir gön semeni	60
Def'a Börk gözlü Koca zimmeti	32
Ayvadlıoğlu Molla İsa zimmeti	40
Def'a Ayvadlıoğlu Molla İsa zimmeti	339,5
Antalyalı Abdullah Bali'nin yeğeni Mehmed Efendi zimmetinde kereste semeninden bâkî	350
Cem'an yekûni't-tereke-i mübî'a ve'l-nakd ve'l-menzil	108.854 ¹²⁵² – Para/10
Yekûn-i zimemât muharrer-i bâkiye	15.963 ¹²⁵³
Yekûn	124.817 ¹²⁵⁴ – Para/10
Minhâ'l-ihracât	
	Guruş
Derûn-ı defter-i kassâm-ı atıkde muharrer yekûni'l-ihracât	38.986–Para/10
Bu def'a dâhil-i defter-i kassâm olan çift hâsılâtlarının husûlüne kadar vasî-i sâbık mezbûr İsmail Ağa ma'rifetiyle bi'l-izni's-şer'î bâ-defter-i müfredât çiftlerine ve hayvânâtlarına vukû' bulan kâffe-i masârifât-ı sahîha	1.200
Deyn-i müsbet Serikli Kara Mustafa'nın oğlu Musa'ya iki toklu semeni	100
Deyn-i müsbet Serikli Oduncu Kızı nâm Hâtûn'a bir kıyye revgan-ı sâde semeni	8
Deyn-i müsbet Serikli Hamza Kethüdâ'ya sekiz buçuk kıyye revgan-ı sâde semeni	85
Deyn-i müsbet-i hâsılı Hasan	19,5
Deyn-i müsbet Andiyeli Hâcî oğlu iki kile bulgur semeni	60
Deyn-i müsbet Karıncalı karyesinden Kör Süleyman	46 – Para/10

Sayfa 95 [94]

	Guruş	
Ba'de külli'l-hesâb vasî-i sâbık merkûm İsmail Ağa zimmetinde zuhûr eden yirmi yedi bin altı yüz üç guruş on paranın tahsili Cânib-i Hükûmet'e bâ-arzuhâl istid'â olunmağla taraf-ı hükûmete â'id olub verilmiş olan resm-i tahsîliyye	690	
Dellâliyye-i tereke-i mübî'a	790	
Yekûni'l-ihracât	41.985	
	Guruş	Para
Sahhu'l-bâkî	82.832	10
İşbu tereke-i bakıyyeden resm-i kısmet ma'a kaydiyye	1.200	-
Minhâ'l?	-	-
Sahhu'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	[81.632]	10
Hisse-i zevceti'l-mezbûre Fatma Hâtûn	10.204	1/1

¹²⁵² 108.966 olması gerekiyor.

¹²⁵³ 16.020 olması gerekiyor.

¹²⁵⁴ 124.986 olması gerekiyor.

Defter-i kassâm-ı atıkde derûn-ı ihrâcâtta mehr-i mü'eccel hakkı işbu mahalle nakl olundu	201	-	
Yekûn	10.505	1	
Hisse-i ibni'l-merkûm sagîr ve hâlâ kebîr Ali	1.986	38	
Defter-i kassâm-ı atıkde derûn-ı ihrâcâtta babası müteveffâ-yı mezbûrun hâl-i hayâtta Sünnetlik nâmıyla sâbit olan hibesi işbu mahalle nakl olundu	4.000	-	
	Guruş	Para	Akçe
Yekûn	16.980	38	-
Vakt-i sagîretde bülûğuna kadar on altı ay zarfında vasî-i sâbık İsmail Ağa'nın bâ-hüccet-i şer'iyeye nafaka-i mukadderesine harc eylediği masraf	866	-	-
Yekûn	16.120	31	1?
Hisse-i ibni'l-merkûm sagîr İbrahim	12.986	38	-
Kezâlik derûn-ı ihrâcât-ı mezkûrede sâbit olan mâl-ı mevhûbu işbu mahalle nakl olundu	4.000	-	-
Yekûn	16.986	38	
On altı ay müddet vasî-i sâbık merkûm İsmail Ağa'nın bâ-hüccet-i şer'iyeye nafaka-i mukadderesine harc ve sarf eylediği minhâ	866	-	6
Yekûn	16.120	31	1
Hisse-i ibni'l-merkûm sagîr Murad	12.986	38	-
Kezâlik derûn-ı ihrâcât-ı mezkûrede sâbit olan mâl-ı mevhûbu işbu mahalle nakl olundu	4.000	-	-
Yekûn	16.986	38	-
On altı ay müddet vasî-i sâbık merkûm İsmail Ağa'nın bâ-hüccet-i şer'iyeye nafaka-i mukadderesine harc ve sarf eylediği	866	-	6
Yekûn	16.120	31	2
Hisse-i binti'l-mezbûre kebîre Saliha	6.493	19	-
Hisse-i binti'l-mezbûre kebîre Ümmühan	6.493	19	-
Hisse-i binti'l-mezbûre sagîre Kamile	6.493	19	-
Derûn-ı ihrâcâtta sâbit olan mâl-ı mevhûbu	2.000	-	-
Yekûn	8.493	19	-
On altı ay zarfında nafaka-i mukadderesine harc ve sarf	866	6	2
Yekûn	7.627	12	1

Sayfa 96 [95]

	Guruş	Para	Akçe
Hisse-i binti'l-mezbûre sagîre Zeyneb	6.493	19	-
Kezâlik derûn-ı ihrâcât-ı mezkûrede sâbit olan mâl-ı mevhûbu işbu mahalle nakl olundu	2.000	-	-
Yekûn	8.493	19	-

On altı ay müddet vasî-i sâbık merkûm İsmail Ağa'nın bâ-hüccet-i şer'iyeye nafaka-i mukadderesine harc ve sarf eylediği	[866]	6	2
Yekûn	7.627	12	1
Hisse-i binti'l-mezbûre Tenzile	6.493	19	-
Kezâlik derûn-ı ihrâcât-ı mezkûrede sâbit olan mâl-ı mevîhûbu işbu mahalle nakl olundu	2.000	-	-
Yekûn	8.493	19	-
On altı ay müddet vasî-i sâbık merkûm İsmail Ağa'nın bâ-hüccet-i şer'iyeye nafaka-i mukadderesine harç ve sarf eylediği	866	6	2
Yekûn	7.627	12	1

Sayfanın geri kalanı kalemle çizilerek doldurulmuş.

Sayfa 97 [96]

Hüküm 113 [116]

Medîne-i Antalya'da bir müddetten berü ticâret tarîkiyle mütemekkin Devlet-i Aliyye teb'asının Ermeni milleti mu'teberânından ve mültezim gürûhundan Hoca Karabet veled-i Artin meclis-i şer' hatîr-i lâzımü't-tevkîrde medîne-i mezbûre mütemekkinlerinden ve Devlet-i Aliyye teb'asının Rum Milleti'nden işbu bâ'isü'r-rakîm Kosta oğlu Yorgi سوزانك Sevzani? nâm Bâzergân mahzar ve muvâcehesinde bi't-tav' ve'r-rızâ ikrâr-ı tâmm ve takrîr-i kelâm edüb akd-i âtî'z-zikrin sudûruna değin bâ-hüccet-i şer'iyeye bi-tarîki's-şer'an yedimde mülk ve hakkım olub medîne-i mezbûre muzâfâtından İstanos Nâhiyesi çarşısı civârında vâki' bir taraftan Kâtib Hâcî Osman Efendi menzili ve bir taraftan Boyacı Mustafa menzili ve bir taraftan su harkı ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd bir kıt'a hâne arsamı bi-cümletihî mâ yeştemilehû ve yahvîhi tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfside ve muvâza'adan ârî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bin guruşa merkûm Kosta oğlu Yorgi Sevzani? Bâzergân'a bey' ve temlîk ve mahallinde kabza taslît eylediği ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâr ve temellük ve tasallut ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr bin guruşu müşterî-i merkûm Kosta oğlu Yorgi Sevzani? yedinde tamâmen ve kâmilten ahz ü kabz eyledim fîmâ-ba'd arsa-i mahdûde-i mezkûrede benim aslân ve kat'ân alâka ve medhalim kalmayub merkûm Kosta oğlu Yorgi Sevzani? Bâzergân'ın mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sırfı olmuşdur keyfe mâ yeşâ'en ve yehtâr mâlik ve mutasarrıf olsun dedikde mâ-vak'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu fi'l-yevmi'l-hâdî aşer min şehri cemâziye'l-evvel li-senete erba' ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 10 Eylül 1867]

Şühûdü'l-hâl

Sandıkçıoğlu Hâcî Nikola

Nalçacı Yaris oğlu Yorgaki

Sandıkçıoğlu Elyon

Ve gayruhum

Hüküm 114 [117]

Medîne-i Antalya mahallâtından Temürcü Süleyman Mahallesi'nde sâkine ve zât-ı ta'rîf-i şer'î ile ma'rûfe Hatice binti'l-müteveffâ Usta Ramazan nâm Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde kerîmesi zât-ı ta'rîf-i şer'î ile ma'rûfe olan Fatma bint-i Moralı Abdullah Kavvâs nâm Hâtûn mahzarında bi-tav'ihâ takrîr-i kelâm ve ta'bîr-i anî'l-merâm edüb mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Hamit oğlu el-Hâcc Mustafa menzili ve bir taraftan Yağcıoğlu Mehmed menzili ve bir taraftan Moravî Mustafa Reis menzili ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd taş duvar ile muhât tahtânî bir kebîr oda ve çeşme duvar ile muhât tahtânî bir sagîr oda ve ittisâlinde vâki' bir kenef ve bir mikdâr havluyu müştemil bir bâb mülk-i menzil babam müteveffâ Usta Ramazan'ın yedinde mustakillen mülkü olduğu hâlde vefâtından bir ay mukaddem hâl-i hayât ve kemâl-i akl ve sıhhatinde menzil-i mahdûd-ı mezkûrdan Mustafa Reis menzili tarafında vâki' çeşme duvar ile muhât tahtânî bir sagîr oda ve ittisâlinde kâ'in bir kenef ve tûlen sokak kapusu hizâsında olan bir mikdâr havluyu ma'a sokak kapusu ikrâz ve kızım hâzire-i mezbûre Fatma'ya hibe ve teslîm edüb ba'dehû babam merkûm Usta Ramazan vefât etmekle mâ-'adâ taş duvar ile muhât tahtânî mezkûr bir kebîr oda müştemil olduğu bir mikdâr havlusuyla bana ve gâ'ib-i anî'l-meclis li-ebevyn er karındaşım Sandıkcı Hasan'a irsen intikâl eyledikten sonra mezil-i mahdûd-ı mezkûr bundan akdem meclis-i livâdan ta'yîn ve irsâl olunan Ebniye me'mûru Kolağası Fütüvvetlü Ramiz Efendi ve taraf-ı şer'den mürsel Kâtib İsmail Efendi ve sâ'ir ehl-i vukûf hâzır oldukları hâlde karındaşım merkûm Hasan ile beynimizde bi't-terâzi iktisâm olundukda menzil-i mahdûd-ı mezkûrun Hikmet oğlu Hacı Mustafa menzili tarafından üç sehmdede iki sehmi ikrâz ve karındaşım merkûm Hasan hissesine ta'yîn ve tahsîs ve kızım mezbûre Fatma'nın hisse-i mevhûbesi tarafından bâkî kalan bir sehmi ikrâz ve benim hisseme ta'yîn ve tahsîs ve karındaşım merkûm Hasan ile beyne-hümâyâ i'lâmat-ı fâsıla vaz' ve her birimiz hisselerimizi feyz ve ibrâ-i zimmet ve istîfâ-i hakk eylediğimizden sonra benim ve kızım hâzire-i mezbûre Fatma'nın hissesi birbirine müsâvî ve mu'âdil olduğu hâlde hisse-i mezkûremizi kızım mezbûre Fatma ile ma'an ve müştereken bana ve müceddeden fevkânî iki oda ve sofa ve nerdübân ve bir sokak kapusu inşâ eylediğime binâ'en menzil-i mezkûrun nısfı kızım mezbûre Fatma'nın mülk-i mevhûbesi ve diğer nısfı benim mülk-i mevrûsum olmağla ben ve kızım mezbûre Fatma menzil-i mezkûre ber-vech-i nısfıyyet ale'l-iştirâki's-seviyy zabt ve tasarrufumuz içün kabl-i şer'-i şerîfden yedimize bir kıt'a hüccet i'tâsı matlûbumuzdur dedikde

Sayfa 98 [97]

mezbûre Hatice Hâtûn'un cemî'-i takrîrini kızı mezbûre Fatma ve cem'an ve şifâhen tahkîk ve tasdîk etmeğin mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'l-hâmis aşer min şehr-i cemâziye'l-evvel li-senete erba' ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 14 Eylül 1867]

Şühûdü'l-hâl

Hikmet oğlu Hâcî Mustafa

Moralı Salih Reis

Mumcu Hâcî Mehmed

Moralı Kâtib Süleyman Efendi

Mahkeme Başkâtibi Meveddetlü İsmail Hakkı Efendi

Muhzırbaşı Mehmed Ağa

Ve gayruhum

Hüküm 115 [118]

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Medîne-i Antalya mahallâtından Câmi'-i Cedîd Mahallesi mütemekkinelerinden ve Devlet-i Aliyye teb'asının Rum Milleti nisvânından Eleni bint-i Küçük Dimitri oğlu Hâcî Kostanti tarafından zıkr-i âtî husûsda da'va ve kabza vekîl olduğu şahıs merkûmeyi bi'l-ma'rifeti's-şer'îyye ârifân Ali Ağa ibn-i Mehmed ve Mehmed Ağa ibn-i el-Hâcc Halil nâm kimesneler şehâdetleriyle mahzar hasm-ı câhidde ber-nehc-i şer'î sâbit olan mahalle-i merkûme mütemekkinlerinden ve Devlet-i Aliyye teb'asının millet-i merkûmesinden Solomon oğlu Yani veled-i Kostanti nâm kimesne medîne-i mezbûre mahkemesinde meclis-i şer'imizde medîne-i mezbûre kurâsından Solak karyesi ahâlîsinden Tataroğlu Molla İsmail ibn-i İbrahim nâm kimesne ile bi'l-vekâlete terâfu'larında mü'ekkile-i merkûme Eleni'nin babası müteveffâ küçük oğlu Hâcî Kostanti'den mevrûs merkûm Molla İsmail zimmetinde semen-i mübî'a ve cihet-i karzdan bâ-temessük bin yedi yüz yirmi beş gurusu alacak hakkı olub hattâ tarîh-i i'lâmdan sekiz gün mukaddem meblağ-ı mezbûr cihet-i merkûmeden mü'ekkile-i merkûmeye deyni olduğunu merkûm Molla İsmail şühûd-ı mahzarlarında ikrâr ve eşhâd dahi etmiş idi binâ'en-aleyh meblağ-ı mezbûr bin yedi yüz yirmi beş gurusu merkûm Molla İsmail'den bi'l-vekâle hâlâ taleb ederim deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-inkâr müdde'î vekîl-i merkûm Solomon oğlu Yani ber-vech-i muharrer müdd'âsını lede't-tezkiye adl ve makbûli's-şehâde idüklerin ihbâr olunan Kâtib el-Hâcc Osman Efendi ibn-i Mehmed ve Zabtiye Denizlili Ali Ağa ibn-i Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle vech-i şer'î üzere isbât etmeğin mücebince meblağ-ı mezbûr bin yedi yüz yirmi beş gurusu müdde'î vekîl-i merkûm Solomon oğlu Yani'ye iddiâ ve teslîm mezbûr Molla İsmail'e tenbîh olunduğu mübâşirleri Asâkir-i Zabtiye neferâtından Ali Ağa yediyle huzûr-ı

âlîlerine i'lâm olundu el-emr li-men-lehü'l-emr fi'l-yevmi'l-hâmis aşer min şehr-i cemâziye'l-evvel li-senete erba' ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 14 Eylül 1867]

Hüküm 116 [119]

Fi'l-asl Malatya ahâlisinden olub müddet-i vefireden berü medîne-i Antalya mahallâtından Âşık Doğan Mahallesi'nde müte'ehhil sâkin iken bundan akdem vefât [eden] Zabtiye neferâtından Kürdoğlu Mustafa ibn-i Hasan bin Abdullah'ın zâhirde zevce-i menkûha-i metrûkesi Hatice bint-i Hasan nâm Hâtûn'dan gayrı vâris-i ma'rûf ve ma'rûfesi olmayub kâffe-i terekesinin rabi'î zevcesi mezbûreye mevrûs ve sülüsüne erbâ'î Cânib-i Beytû'l-mâl'a â'id ve râci' olduğu zâhir ve mukarrer oldukdan sonra zevce-i mezbûre Hatice Hâtûn medîne-i mezbûre mahkemesinde meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezbûrede Teke ve Alâ'iyye sancakları mutasarrıfı olub Beytû'l-mâl Emâneti dahi müteferri'ât me'mûriyyetinden olan Sa'âdetlü el-Hâcc Hâfız Rıdvan Paşa Hazretleri'nin taraf-ı bâhirü's-şereflerinden vekîl-i müsbet-i şer'îsi olub cânib-i şer'at-ı garrâdan dahi husûmeti re'y olunan livâ-i mezbûr mal kâtibi Ali Vasfî Efendi mahzar ve muvâcehesinde üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edüb sâlifü'z-zikr Âşık Doğan Mahallesi'nde vâki' bir taraftan Yüzbaşı Ahmed Ağa ve Uzun Süleyman menzilleri ve bir taraftan Kâdıkıran Hüseyin menzili ve bir taraftan Rabia Hâtûn menzili ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd tahtânî kiremit pûşîdeli iki oda ve sâz pûşîdeli bir ahır ve bir fevkânî çardak ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmireli bağçe ve havluyu müştemil zevcim müteveffâ-yı mezbûr Mustafa ile ma'â sâkin olduğum bir bâb menzil târîhden altı sene mukaddem gâ'ib-i ani'l-belde Mısırlı el-Hâcc Ahmed Efendi nâm kimesneden dört bin beş yüz guruş semen medfû'

Eksik sayfa var

Sayfa 99 [98]

Hüküm 117 [120]

Medîne-i Antalya mahallâtından Baba Doğan Mahallesi mütemekkinlerinden ve Devlet-i Aliyye teb'asının Rum Milleti'nden olub zikr-i âti bir bâb mülk-i menzil arsasının târîh-i hüccetden altı sene mukaddem Serikli Ser-çeşmeoğlu müteveffâ Osman Ağa'nın hayâtında semen-i ma'lûm iştirâ edüb ol vechle şirâ-i mâliki ve mutasarrıfı olduğu birâderi Ser-çeşmeoğlu Molla Süleyman el-merkûm Ahmed Ağa ve Sarıoğlu'nun kayını Sarı Hasan bin Ali nâm kimesnelerin alâ tarîki's-şehâde ihbârlarıyla mütehakkık olan Tüccârdan Pandeli veled-i Hâcî Kiryako nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezbûre mahallâtından Meydan Mahallesi ahâlisinden işbu bâ'isü'l-kitâb Mehmed Ağa ibn-i el-Hâcc Abdurrahman nâm kimesne mahzarında bi't-tav' ve'r-rızâ ikrâr-ı tâmm ve takrîr-i kelâm edüb akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin bi-tarîki's-şer'an mustakillen yedimde mülk ve hakkım olan sâlifü'z-zikr

Meydan Mahallesi'nde vâki' bir taraftan Parmaksız Andon menzili ve bir taraftan Kirazoğulları menzilleri ve bir taraftan İstavri menzili ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd tahtânî saz puşîde bir oda ve bir dönüm mikdârı havluyu müştemil bir bâb mülk-i menzil arsamı işbu târîh-i hüccet üç sene mukaddem tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile üç bin beş yüz elli guruşu mezbûr Ahmed Ağa'ya bey' ve temlik ve teslim eylediğimde ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr üç bin beş yüz elli guruşu müşterî-i mezbûr Mehmed Ağa yedinden tamâmen ve kâmilan ahz ü kabz etmemle arsa-i mahdûde-i mezkûre târîh-i merkûmdan berü müşterî-i merkûm Mehmed Ağa'nın mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sırfı olub benim aslân ve kat'ân alâka ve medhalim kalmamışdır keyfe mâ yeşâ'en ve yehtâr kemâ-kân mâlik ve mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi't-tâsi' min şehr-i zi'l-hiceti'ş-şerîfe li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 14 Nisan 1867]

Şühûdü'l-hâl

Me'zûn-ı bi'l-iftâ Fekâhetlü Mustafa Efendi

A'zâ'dan Mükerrermetlü Hasan Vehbi Efendi

Mezkûr Meydan Mahallesi İmamı Ahmed Hoca

Yine mahalle-i mezbûr ahâlîsinden Manav Kırı oğlu Mustafa

Mahkeme Başkâtibi Meveddetlü İsmail Hakkı Efendi

Ve Muhzırbaşı Mehmed Ağa

Muhzır Ali Ağa

Ve gayruhum

Sayfanın geri kalanı çizilerek doldurulmuş.

Sayfa 100 [99]

Hüküm 118 [121]

Fi'l-asl Karadeniz'de Akçaşehir Kazâsından olub Vilâyet-i Anadolu'da Konya Eyâleti dâhilinde Teke sancağında* Nefs-i Antalya İskelesi'nde sâkin iken bundan akdem vefât eden ? denmekle meşhûr Mustafa ibn-i Eyüb ibn-i Abdullah'ın zâhirde vâris-i ma'rûf ve ma'rûfesi olmayub kâffe-i terekesi Cânib-i Beytü'l-mâl'a â'id ve râci' olmağla livâ-i mezkûrda bu makûle bilâ vâris ma'rûf ve ma'rûfe vefât edenlerin terekelerini kazâ-i me'mûr Teke Sancağı Kâ'im-makâmı olub Beytü'l-mâl Emâneti dahi müteferri'ât me'mûriyyetinden olan Sa'âdetlü el-Hâcc Hâfız Rıdvan Paşa Hazretleri'nin taraf-ı bâhirü'ş-şereflerinden vekîl-i şer'îsi livâ-i mezbûr Eytâm Müdürü medîne-i Antalya ahâlîsinden Yörükzâde Mehmed Efendi ibn-i el-Hâcc Ahmad taleb ve ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve bey' olunan tereke-i müteveffâ-yı

mezbûrdur ki ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur fi'l-yevmi'r-râbi' ve'l-ısrîn min şehri zi'l-kâdeti's-şerîfe li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 30 Mart 1867]

		Guruş
Fıçı derûnunda bir mikdâr sardalya balığı		11
Desti derûnunda revgan-ı zeyt – Kıyye/8		53
Desti derûnunda asel? – Kıyye/12		49
Çanak derûnunda bir mikdâr bütün ve binlik sirke şişesi		8
Sepet derûnunda bir mikdâr soğan		2
Sac ayağı	Aded	3
	2	
Orta desti	2	7,5
Sagîr desti	2	4
Kâse toprak ve bir mikdâr ?	-	24
Nân-ı azîz	-	10
Müsta'mel mîzân	-	20
Yağ tavaşı	1	3
Köhne sandık	1	10
Şifre kâğıdı	-	17
Müsta'mel çul	1	40
Boyalı köhne dünyâlık	1	37
Köhne gömlek ma'a iç donu	3	10
Müsta'mel fes	1	6,5
Mâlî bez parça	1	10
Müsta'mel kundura ve mest	-	20
Köhne kaput	1	5
Köhne yorgan	1	18
Zimemât		
		Guruş
Keçici Yunus'da		50
Köylü Osman'da		30
Tevfik'de		10
Bekçi İbrahim'de		17,5
Halil'de		3,5
Kalafât Ahmed'de		122,5
Yekûni't-tereke		491 – Para/30 ¹²⁵⁵

¹²⁵⁵ 601/20 olması gerekiyor.

Minhâ'l-ihracât		
	Guruş	Para
Techîz-i tekfîn-i masârifi	62	-
Deyn-i müsbet Ekmekçi Mehmed Korkud ibn-i İbrahim an-semen-i meblâğ bâ-şehâdet-i şâhidîn-i âdilîn ba'de't-tezkiye ve'l-hilâf ve'l-hükm	153	-
Dellâliyye-i eşyâ-i mübî'a	7	20
Dellâllara â'id	3	10
Yekûn	5	10
Eytâm Müdürüne â'id	3	30
Yekûn	1	20
Mahkemeye â'id	1	20
Yekûn	0	0
Yekûn	229	-
Sahhu'l-bâkî		
	Guruş	Para
Taraf-ı şer'e â'id olan resm-i kısmet	262	30
Kaydiyye-i defter	6	20
Yekûn	256	10
	0	20
Sahhü'l-bâkî â'id ? Cânib-i Beytül-mâl	255	30

Hüküm 119 [122]

Cânib-i Beytül-mâl'a â'id olan işbu sahu'l-bâkî iki yüz elli beş guruş otuz para mü'esses olan irâde-i seniyye mücebince beş sene müddet li-ecli'l-istirbâh Teke Sancağı Eytâm Müdürü medîne-i mezbûre mu'teberân ahâlîsinden Yörükzâde Mehmed Efendi ibn-i el-Hâcc Ahmed Ağa nâm kimesneye teslim olunub müteveffâ-yı merkûmun zikr olunan beş sene zarfında ve ? ve yâhûd taraflarından bir vekîlleri zuhûr etmediği

Sayfa 101 [100]

hâlde cedvele idhâl ve Cânib-i Hazîne-i Celîle'ye irsâl olunmak üzere livâ-i mezbûr mâl sandığı me'mûruna teslim müdür-i eytâm mûmâ-ileyh Mehmed Efendi'ye tenbîh olunduğu işbu mahalle şerh verildi

Hüküm 120 [123]

Fi'l-asl Kastamonu Sancağında Alibeyoğlu karyesi ahâlîsinden olup bir müddetten berü medîne-i Antalya'nın hükûmet konâğında zabtiyelik hizmetiyle istihdâm olunmakda iken bundan akdem vefât eden Şakir Ağa ibn-i Abdullah bin Abdullah'ın zâhirde vâris-i ma'rûf ve ma'rûfesi olmayub terekesi Cânib-i Beytül-mâl'a â'id ve râci' olmağla livâ-i mezbûr Kâ'im-

mâkâmı olub Beytül-mâl Emâneti dahi müteferri'ât me'mûriyyetinden olan Rumeli Beylerbeyiliği pâye-i refî'asına hâ'iz Sa'âdetlü el-Hâcc Hâfız Rıdvan Paşa Hazretleri'nin taraf-ı zî-şereflerinden vekîl-i müsbet-i şer'ileri livâ-i mezbûr Eytâm Müdürü medîne-i mezbûre-i mu'teberân ahâlîsinden Yörükzâde Mehmed Efendi ibn-i el-Hâcc Ahmed Ağa ma'rifetiyle tahrîr ve Sûk-ı Sultânî'de bi'l-müzâyede bey' olunan tereke-i müteveffâ-yı mezbûr defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-ışrîn min [şehr-i] zi'l-hicce'ti'ş-şerîfe li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 2 Mayıs 1867]

	Aded	Guruş	Para
Kara takım tabanca çift	1	105	5
Kebîr bıçak	1	26	-
Çizme çift	1	24	-
Köhne habâ cepken	1	-	-
Köhne şalvar	1	15	-
Müsta'mel yağmurluk	1	50	
Yazma	1	15	-
Gömlük	1		
Terlik	1		
Kalçın	1	10	-
Fes	1		
Köhne kuşak	1		
Duhân-ı muşamma'	1	8	20
Bir köhne muşamma' içinde bir mikdâr hırdavat	-	11	-
Heybe	1	25	-
Demir sikke ve köstek	-	7	10
Silahlık	2	15	-
Sagîr bıçak	1	5	30
Kopça ve kurşun	-	11	20
Bargîr re's	1	530	-
Ma'a eyer takımı	-		
Müsta'mel kısa entâri	2	70	-
Kısa aba entâri	1		
Duhân kesesi	1		
Hayvan torbası	1		
Ma'a bir mikdâr barut	-		
Mevcûd nakdi "guruş"		173	-
Hin-i vefâtına değin zabtiye sandığında zuhûr eden ma'âşın bakıyyesi		160	-

Zabtiye Bölükbaşı Ali Ağa zimmetinde cihet-i karzdan alacağı olub tahsîl olunan meblağ	1.767	35
Zabtiye Osman Çavuş zimmetinde karzen alacağı olub tahsîl olunan meblağ	100	-
Yekûn	3.136 ¹²⁵⁶	35
Minhâ'l-ihracât		
	Guruş	
Techîz ve tekfîn-i masârîfî	73	
Fürûht olunan bargîrin bâc pazarı	13 – Para/10	

Sayfa 102 [101]

	Guruş	
Zincirci Hâcî Hüseyin ma'rifetiyle mezkûr bargîriyye vuku' bulan masârîf	12	
Hammâliyye-i eşyâ ma'a masârîfât-ı müteferrika	25	
Dellâliyye-i eşyâ-i mübî'a	22,5	
Eytâm Müdürü Mehmed Efendi'ye â'id olan	13	
Yekûn	9,5	
Dellâllere â'id olan	5,5	
Yekûn	4	
Taraf-ı şer'e â'id olan	4	
Yekûn	0	
	Guruş	Para
Yekûni'l-ihracât	145	20
Sahhu'l-bâkî	2.991	15 ¹²⁵⁷
Taraf-ı şer'e â'id olan resm	75	-
Yekûn	2.916	15
Kaydiyye-i defter	3	15
Sahhu'l-bâkî â'id ? Cânib-i Beytü'l-mâl	2.913	[15]

Hüküm 121 [124]

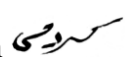
Cânib-i Beytü'l-mâl'a â'id olan işbu sahhü'l-bâkî iki bin dokuz yüz on üç gurus on beş para mü'esses olan irâde-i seniyye mücebince beş sene müddet li-ecli'l-istirbâh Teke Sancağı Eytâm Müdürü medîne-i mezbûre mu'teberân ahâlîsinden Yörükzâde Mehmed Efendi ibn-i el-Hâcc Ahmed Ağa nâm kimesneye teslim olunub müteveffâ-yı merkûmun zikr olunan bir sene zarfında vârisi ve yâhûd tarafından bir vekîl-i şer'îsi zuhûr etmediği hâlde cedvele idhâl ve

¹²⁵⁶ 3.130 olması gerekiyor.

¹²⁵⁷ 2.984/20 olması gerekiyor.

Cânib-i Hazîne-i Celîle'ye irsâl olunmak üzere livâ-i mezbûr mâl sandığı me'mûrîne teslîme müdür-i mâl mûmâ-ileyh Mehmed Efendi'ye tenbîh olunduğu işbu mahalle şerh verildi

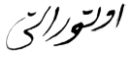
Hüküm 122 [125]

Medîne-i Antalya'ya muzâfe İstanos Nâhiyesi kurâsından Yaka karyesi ahâlîsinden Gözerlioğlu Ömer Ağa ibn-i İbrahim Ağa nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezbûre mütemekkinlerinden ve Devlet-i Aliyye teb'asının Rum Milleti'nden işbu bâ'isü'r-rakîm Papasoğlu Hâcî Yani ibn-i Hâcî Gabi mahzarında bi't-tav' ve'r-rızâ ikrâr-ı tâmm ve takrîr-i kelâm edüb akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin bi'l-irsi's-şer'î yed ve tasarrufumda mülk ve hakkım olan sâlifü'z-zikr Yaka karyesinde vâki' bir taraftan Acem Mehmed Ağa bağı ve bir taraftan birâderim Salih oğlu Osman bağı ve bir taraftan yine Acem Mehmed Ağa tarlası ve bir taraftan merkûm Papasoğlu Hâcî Yani bağçesi ve tarîk-i âmm ile mahdûd tahminen üç dönüm mikdârı bir kıt'a bağımın kürûm-ı memlûkesini tarafeynden îcâb ve kabûlû havî şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bin seksen altı guruşa merkûm Papasoğlu Hâcî Yani'ye bey' ve temlik ve teslîm arsasını dahi bâ-ma'rifet sâhib-i arz bedel-i mâ'lûm ve makbûza ferâğ ve tevfiz eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temlik? ve teslîm ve tefevvüz ve kabûl eyledikten sonra semen-i mezkûr bin seksen altı guruş müşterî-i merkûm Hâcî Yani yedinden tamâmen ve kâmilten ahz ü kabz eyledim fimâ-ba'd bağ-ı mahdûd-ı mezkûrda benim aslân ve kat'ân alâka ve medhalim kalmayub merkûm Papasoğlu Hâcî Yani Bâzergân'ın ? mülk-i müşterâ ve arsası dahi dâhil-i havza-i tasarrufu olmuştur keyfe mâ yeşâ'en ve yehtâr mâlik ve mutasarrıf olsun dedikde gıbe't-tasdîki's-şer'î mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâbi' aşer min şehr-i zi'l-hiccetî's-şerîfe li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 22 Nisan 1867]

Şühûdü'l-hâl

Moravî Ahmed Şevki Efendi ibn-i Abdülkadir

Debbağ Hancızâde Osman bin el-Hâcc Hüseyin

 Oturaklı? oğlu Hüseyin bin Mehmed

Mahkeme Kâtibi İsmail Hakkı Efendi

Muhzırbaşı Mehmed Ağa

Muhzır Ali Ağa

Ve gayruhum

Sayfa 103 [102]**Hüküm 123 [126]**

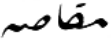
Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Fi'l-asl Akşehir Kazâsı mütemekkinlerinden ve Devlet-i Aliyye teb'asının Rum Milleti

nisvânından ma'rifeti's-şahs Anna binti'l-mütevveffâ سوری Sodori? veled-i Dimitri nâm Hâtûn medîne-i Antalya mahkemesinde meclis-i şer'imizde medîne-i mezbûrede mütemekkin Devlet-i Aliyye teb'asının millet-i merkûmesinden Ankaralı Kalaycı Hâcî Kostanti veled-i diğer Sodori? nâm kimesne muvâcehesinde merkûm Hâcî Kostanti babam ve mûrisim mütevveffâ-yı merkûm Sodori'den? hayâtından yedinden ve malından ikrâz ve kabz eylediği iki bin gurusu ve bâ-devr-i şer'î bir senelik işlemiş olan ribhi dört yüz gurusu ki cem'an iki bin dört yüz gurusu kabe'l-ahz ve'l-istîfâ babam merkûm Sodori? fevt ve meblağ-ı mezbûr bana mevrûs olub lâkin merkûm Hâcî Kostanti meblağ-ı mezbûru edâya ikrârı olmamağla حبیج ta'acüble? tâlib olarak ben dahi meblağ-ı mezbûrun diğer bir senelik birinci olmak üzere dört yüz kırk gurusu dahi sehmler min-haysü'l-mecmû' bâliğ olan iki bin sekiz yüz kırk gurusu taleb ederim deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-murâfa'a irbâh-ı mezkûreden fâhiş olan üç yüz doksan gurusu ba'de't-tezyîl bâkî merkûm Hâcî Kostanti zimmetinde ikrârı mücebince zuhûr eden iki bin dört yüz elli gurusun müdde'î-i merkûm Anna Hâtûn'a edâsıyla merkûm Hâcî Kostanti ilzâm olunduğu mübâşirleri Süvârî-i Asâkir-i Zabtiye neferâtından Mumcu Hâcî Mehmed Ağa oğlu İsmail yediyle huzûr-ı sa'âdetlerine i'lâm olundu el-emr li-men-lehü'l-emr fî gurre-i Muharremü'l-harâm li-senete erba' ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 5 Mayıs 1867]

Hüküm 124 [127]

Medîne-i Antalya mahallâtından İğdir Hasan Mahallesi sâkinelerinden Dudu bint-i Hamza nâm Hâtûn tarafından zikr-i âti bey'î takrîre ve i'tâ-yı hüccete vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi bi'l-ma'rifeti's-şer'iyye ârifân mahalle-i mezbûre ahâlisinden Arab Hasan oğlu İbrahim ve Arab Ali oğlu Arab Mehmed nâm kimesneler şehâdetleriyle mahzar hasm-ı câhidde ber-nehc-i şer'î sâbit ve sübût vekâletine hükm-i şer'î lâhik olan mezbûrenin zevci Çulhaoğlu Ahmed bin Mahmud nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde dâmâdı işbu bâ'isü'l-kitâb Buharalı el-Hâcc Mehmed bin Hüseyin mahzarında bi'l-vekâle ikrâr-ı tâmm ve takrîr-i kelâm edüb mü'ekkilem zevcim mezbûre Dudu Hâtûn akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin mustakillen yedimde mülk ve hakkım olub mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan İmecikli Hamza oğlu Mustafa menzili ve bir taraftan Âşıkkızı Ayşe Hâtûn menzili ve tarafeyni tarîk-i âmm ile mahdûd tahtânî saz pûşideli bir oda ve bir mikdâr havluyu müştamil bir bâb mülk-i menzilimi bi-cümletihî mâ yeştemilehû ve yahvîhi tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfside ve muvâza'adan ârî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bin dört yüz gurusu semen tesmiyesiyle dâmâdım

mezbûr Hâcî Mehmed'e bey' ve temlîk ve teslîm eylediğime ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semen-i mezkûr bin dört yüz guruşdan dâmâdım müşterî-i merkûm Hâcî Mehmed'in mukâbilinde bana bey' ve temlîk ve teslîm eylediği mahalle-i mezbûrede vâkî' ma'lûmu'l-hudûd ve'l-müştemilât bir bâb mülk-i menzilinin semeni olarak zimmetimde olan bin guruş hakkına takâs ve mahsûb eylediğinde ben dahi mukâseme? ve kabûl edüb bâkî semen-i mezkûrdan dört yüz guruşunu dahi müşterî-i dâmâdım merkûm Hâcî Mehmed bana tamâmen edâ ve teslîm ben dahi yedinden kâmilan ahz ü kabz eyledim semen-i mezkûr bin dört yüz guruşun mutâlebesine mute'allike âmme-i da'vâdan dâmâdım müşterî-i merkûm Hâcî Mehmed'in zimmetini ibrâ ve ıskât eylediğimde ol dahi ibrâ-i mezkûru ber-vech-i muharrer kabûl etmeğin fîmâ-ba'd menzil-i mahdûd-ı mezkûrda benim aslân ve kat'ân alâka ve medhalim kalmayub cemî'i müştemilâtıyla dâmâdım merkûm Hâcî Mehmed'in mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sırfı olmuştur keyfe mâ yeşâ'en ve yehtâr mâlik ve mutasarıf olsun dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâlis min Muharremü'l-harâm li-senete erba' ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 7 Mayıs 1867]

Şühûdü'l-hâl

Mahalle-i mezbûrdan Fakîh Efendizâde el-Hâcc Mustafa Efendi

Arab Hasan oğlu İbrahim Ağa

Arab Mehmed bin Ali

Mahkeme Kâtibi İsmail Hakkı Efendi

Muhzırbaşı Mehmed Ağa

Muhzır Ali Ağa

Ve gayruhum

Sayfa 104 [103]

Hüküm 125 [128]

Medîne-i Antalya kurâlarından Ekşili karyesinde sâkin iken bundan beş gün mukaddem fevt olan Mehmed ibn-i İsmail bin Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Hatice bint-i el-Hâcc Hasan nâm Hâtûn sulbî kebîr oğulları Ali ve Osman ve Ahmed ve sulbî sagîr oğulları İbrahim ve Mustafa ve İsmail ve Hasan ve sulbiyye kebîre kızı Ayşe'ye münhasire olduğu bi'l-ihbâr inde's-şer'î'l-enver zâhir ve nümâyân oldukdan sonra sagîrûn-ı mezbûrûn dahi malını hıfz-ı tesviye-i umûrlarına kıbel-i şer'den mensûb vasîleri kebîr er karındaşları Osman ve verese-i kibârın taleb-i ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'î ile tahrîr ve terkîm ve beyne'l-verese bi'l-farîzati's-şer'iyye tevzî' ve taksîm tereke-i müteveffâ-yı mezbûr defter-i kassâmıdır

ki ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur fi'l-yevmi's-sâlis min şehran M.-harâm¹²⁵⁸ li-senete erba' ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 7 Mayıs 1867]

	Aded	Guruş
Yedi yaşında ak re's deve	1	600
Yirmi yaşında dişi kırmızı deve	1	350
Deve re's	1	
Beş yaşında kırmızı erkek deve	1	750
Def'a beş yaşında kırmızı erkek deve	1	700
Sekiz yaşında al kısırak re's	1	400
İki yaşında bir re's düğ	1	150
Kısır inek	1	200
Oğlaklı davar	40	1.200
Beş yaşında boz merkep	-	200
Çebiç	10	200
Al bakır	1	40
Kebîr kazan	1	100
Mertebânî	2	20
Çukur çanak	2	30
Sagîr tağan	1	6
اوجق Uçuk? ibrik	1	35
Harânî	1	30
Çorba tası	1	5
Su tası	1	
Kara takım tüfeng	1	50
Cedîd kilim	1	60
Köhne kilim	1	30
Köhne seccâde	1	24
Köhne seccâde	1	
Köhne çul	1	
Müsta'mel çuval çift	40	70
Kahve takım	1	25
Müsta'mel sac	1	5
İplik – Kıyye/2	-	30
Müsta'mel حنبر ?	1	270
Hırdavat-ı menzil	-	50

¹²⁵⁸ Muharremü'l-harâm.

Bir kat çamaşır	-	10
Cedîd çuval çift	1	50
Müsta‘mel çuval	1	10
Cem‘an yekûni’t-tereke		5.800
Minhâ‘l-ihracât		
		Guruş
Techîz ve tekfîn-i masârifât-ı müteferrika		20
Mehr-i mü‘eccel zevce-i mezbûre Hatice Hâtûn		51
Resm-i kısmet		146
Ve masârifât-ı müteferrika vasî ma‘rifetiyle		130
Yekûni‘l-ihracât		347
Sahhu‘l-bâkî li’t-taksîm beyne‘l-verese		5.453
	Guruş	Para
Hissetü‘z-zevceti‘l-mezbûre Hatice Hâtûn	681	25
Hisse-i ibni‘l-kebîri‘l-mezbûr Ali	636	6
Hisse-i ibni‘l-kebîri‘l-mezbûr Osman	636	6
Hisse-i ibni‘l-mezbûr Ahmed	636	6
Hisse-i ibni‘l-sagîri‘l-mezbûr İbrahim	636	6
Hisse-i ibni‘l-sagîri‘l-mezbûr Mustafa	636	6
Hisse-i ibni‘l-sagîri‘l-mezbûr İsmail	636	6
Hisse-i ibni‘l-sagîri‘l-mezbûr Hasan	636	6
Hisse-i ibneti‘l-kebîre-i mezbûre [Ayşe]	318	3
Bargîr	10	-

Sayfa 105 [104]

Hüküm 126 [129]

Medîne-i Antalya mahallâtından dâhil-i sûrda vâki‘ Âhi Yusuf Mahallesi sâkinlerinden Çanderî Hatîbzâde el-Hâcc Hâfız Ahmed Efendi ibn-i el-Hâcc İbrahim nâm kimesne medîne-i mezbûre mahkemesinde meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde medîne-i mezbûre ahâlisinden işbu bâ‘isü‘l-kitâb Kahvecioğlu Mülâzım Ali Ağa ibn-i Süleyman Ağa nâm kimesne mahzar ve muvâcehesinde bi’t-tav‘ ve’r-rızâ ikrâr-ı tâmm ve takîr-i kelâm edüb akd-i âti‘z-zikrin sudûruna değin bi-tarîki‘ş-şer‘an mustakillen yedimde mülk ve hakkım olub sâlifü‘z-zikr Âhi Yusuf Mahallesi’nde vâki‘ bir taraftan benim menzilim ve bir taraftan Hâce Ayşe ve Kahve[ci] Mehmed menzilleri ve tarafeyni tarîk-i âmm ile mahdûd mümtâz fevkânî bir oda ve tahtında bir mağaza ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireli bir mikdâr havlu ve iki kanat sokak kapusunu müştemil bir bâb mülk-i menzilimi havlu duvarı ikimiz beyninde müşterek ve benim tarafımda olan ocak duvarı mustakillen benim olmak üzere tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şûrût-ı müfside uhûd-i mübtelâ ve tagrîr ve gabîn ve muvâza‘adan ârî bey-i bât-ı sahîh-i şer‘î

ile on üç bin beş yüz guruşa mezbûr Ali Ağa'ya bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr on üç bin beş yüz guruşu müşterî-i mezbûr Ali Ağa yedinden tamâmen ve kâmilan ahz ü kabz eyledim fîmâ-ba'd menzil-i mahdûd-ı mezkûrda benim aslân ve kat'ân alâka ve medhalim kalmayub cemî'i müştemilâtıyla mezbûr Ali Ağa'nın mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sırfı olmuşdur keyfe mâ yeşâ'en ve yehtâr mâlik ve mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmi's-sâbi' min Muharremü'l-harâm li-senete erba' ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 11 Mayıs 1867]

Şühûdü'l-hâl

Antalya Hânedânı'ndan Dizdarzâde Hasan Beğ

Mahalle-i mezbûr ahâlîsinden Şehbender vekîli Ahmed Tevfik Efendi

Mahalle-i mezbûr ahâlîsinden ve mu'teberân-ı Tüccârdan Abdülhamid Efendi

Mu'teberân-ı Tüccârdan Katırkazıgızâde el-Hâcc Ali Efendi birâderi Hasan Efendi

Tüccârdan Manavzâde Ali Ağa

Alâ'iyeli Tamgacı Kerim Ağa

Fenârcızâde Hâfız Ahmed

Ve gayruhum

Hüküm 127 [130]

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Fi'l-asl Bağdâdî olub medîne-i Antalya'da Bahçıvan Yiğitbaşı Mehmed Ağa bağçesinde sâkin Seyyâhînden arzûhâl takdîm eden Derviş Mehmed bin Mustafa medîne-i mezbûre mahkemesinde meclis-i şer'imiz vâcibü't-tevkîrde işbu bâ'isü'l-i'lâm Ümmü bint-i Mustafa nâm Hâtûn muvâcehesinde zevc-i dâhili İçelli Mehmed bin Mehmed hâzır olduğu hâlde üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edüb mezbûre Ümmü Hâtûn târîh-i i'lâmdan bir sene mukaddem elli bir guruş mehr-i mü'eccel tesmiyesiyle şühûd-ı mahzarlarında nefsi bana tezvîc ve nikâh ben dahi tezevvüc ve kabûl ve ba'de'd-duhûl diyâr-ı âhara gidüb ben diyâr-ı âharda iken mezbûre Ümmü Hâtûn nefsi işbu hâzır-ı merkûm İçelli Mehmed'e dahi tezvîc etmekle su'âl olunub nikâh-ı sâninin fesâdına binâ'en feshiyle hükm olunub mezbûre Ümmü Hâtûn'un kemâ fî'l-evvel bana zevciyyete inkiyâd-ı dîniyye tenbîh-i şer'î olunmak matlûbumdur dedikde gıbbe's-su'âl mezbûre Ümmü Hâtûn cevâbında târîh-i i'lâmdan bir sene mukaddem nefsi beyne'ş-şühûd elli bir guruş mehr-i mü'ecceliyle müdde'î-i merkûm Derviş Mehmed'e tezvîc edüb zevc-i medhûl bihâsı olduğunu ikrâr lâkin târîh-i i'lâmdan bir sene mukaddem merkûm Derviş Mehmed diyâr-ı ahâra gider iken beni bâyin tatlîk eyledi ve ba'de'd-def' ve's-su'âl merkûm Derviş Mehmed tatlîkini inkâr etmemekle dâfi'a-i mezbûre Ümmü Hâtûn def'-i meşrûhasını

lede't-tezkiye adl ve makbûli's-şehâde idükleri ihbâr olunan Bahçıvan Mehmed bin Hüseyin ve Mahmud bin Hasan nâm kimesene şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î isbât etmeğin mücebince müdde'î-i merkûm Mehmed da'vâ-i mezkûresiyle mezbûre Ümmü Hâtûn'a bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' olduğu Asâkir-i Zabtiye neferâtından Ali Çavuş oğlu İsmail yediyle huzûr-ı sa'âdetlerine i'lâm olundu el-emr li-men-lehü'l-emr fi'l-yevmi't-tâsi' ve'l-ısrîn min şehr-i zi'l-hicce'ti's-şerîfe li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 4 Mayıs 1867]

Sayfa 106 [105]

Hüküm 128 [129]

Medîne-i Antalya mahallâtından dâhil sûrda vâki' Âhi Yusuf Mahallesi ahâlisinden ve medîne-i mezbûre Hânedânı'ndan olub zikr-i âtî bey'i takrîre ve a'zâ-yı hüccete nefsinden asîl ve li-ebeveyn kız karındaşı Ayşe Hanım tarafından vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi bi'l-ma'rifeti's-şer'îyye ârifân mahalle-i mezbûre İmam Ebubekir Efendi ibn-i Hâfız Abdullah ve Süleyman Beğ ibn-i Ali nâm kimesneler şehâdetleriyle mahzar hasm-ı câhidde ber-nehc-i şer'î sâbit ve sübût vekâletine hükm-i şer'î lâhik olan Mübâyaacızâde Mustafa Beğ ibn-i Halil Ağa nâm kimesne medîne-i mezbûre mahkemesinde meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezbûrede ticâret tarîkiyle sâkin Mültezim tâ'ifesinden ve Devlet-i Aliyye teb'asının Rum Milleti mu'teberânından işbu bâ'isü'r-rakîm Nikolaki veled-i Cisidi nâm kimesne mahzar ve muvâcehesinde bi't-tav' ve'r-rızâ ikrâr-ı tâmm ve takrîr-i kelâm edüb sâlifü'z-zikr Âhi Yusuf Mahallesi'nde vâki' bir taraftan Mültezimînden Hoca Karabet menzili ve bir taraftan Arab Ahmed Cemil menzili* ve tarafeyni tarîk-i âmm ile mahdûd mümtâz derûnunda kiremit pûşîdeli bir köşk ve bir* su havuzu ve limon ve portakal ve sâ'ir eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmireli ve iki kanat sokak kapusunu müştemil bir bâb mülk bağçenin üç sehm i'tibârıyla iki sehm benim ve bâkî bir sehm mü'ekkilem kız karındaşı Ayşe Hanım'ın akd-i âtiz'z-zikrin sudûruna değin bi'l-irsi's-şer'î iştirâken yedimizde mülk-i mevrûsumuz olmağla ben bağçe-i mahdûde-i mezkûrede olan hisse-i şâyi'amı mü'ekkilem kız karındaşı Ayşe Hanım'ın hissesiyle ma'an cemî'i tevâbi'i ve levâhıkı ve kâffe-i hukûk ve merâfıkıyla tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şûrût-ı mübtile ve uhûd-ı müfside ve tagrîr ve gabîn ve muvâza'adan ârî bey-i bât-ı sahîh-i şer'î ile otuz bin guruşa merkûm Nikolaki'ye bi'l-asâle ve bi'l-vekâle bey' ve temlîk ve teslîm eylediğim ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni* meblâğ-ı mezbûr otuz bin guruşu müştêrî-i merkûm Nikolaki yedinden bi'l-asâle ve bi'l-vekâle tamâmen ve kâmilten ahz ü kabz edüb mü'ekkilem kız karındaşı Ayşe Hanım ile bi-kadri'l-hisâs beynimizde iktisâm eyledik fîmâ-ba'd bağçe-i mahdûde-i mezkûre benim ve mü'ekkilem kız karındaşı Ayşe Hanım'ın aslân ve

kat'ân alâka ve medhalimiz kalmayub cemî'i müştamilâtıyla merkûm Nikolaki'nin mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sırfı olmuşdur keyfe mâ yeşâ'en ve yehtâr mâlik ve mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâbi' min [şehr-i] Muharremü'l-harâm li-senete erba' ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 11 Mayıs 1867]

Şühûdü'l-hâl

Antalya Hânedânı'ndan ve Hâcegân-ı Dîvân-ı Hümâyûn'dan Fütüvvetlü el-Hâce Süleyman Efendi

Yine Antalya Hânedânı'ndan Dizdârzâde Fütüvvetlü Hasan Beğ

Tüccâr-ı Hayriyye'den Abdülhamid Efendi

Birâderi Tüccârdan Mehmed Edib Efendi

Tüccârdan Katırcızâde Hâfız Yusuf Efendi

Ve Muhzırbaşı Mehmed Ağa

Ve Muhzır Ali Ağa

Ve gayruhum

Sayfanın geri kalanı kalemle çizilerek doldurulmuş.

Sayfa 107 [106]

Hüküm 129 [130]

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Medîne-i Antalya'ya muzâfe İstanos Nâhiyesinde Kışla karyesi ahâlîsinden arzuhâl takdîm eden Menevşe oğlu Mehmed bin Süleyman nâm kimesne medîne-i mezbûre mahkemesinde meclis-i şer'imizde medîne-i mezbûre kazâlarından Serik Kazâsı kurâsından Ala Câmi' karyesi ahâlîsinden derûn-ı arzûhâlde mezkûrî'l-ism Hasan bin Baba Hasan oğlu Ali Kethüdâ nâm kimesne muvâcehesinde medîne-i mezbûre mahallâtından Temürcü Süleyman Mahallesi'nde sâkin Tüccârdan Moravî Mustafa Tosun Ağa bin Süleyman hâzır olduğu hâlde târîh-i i'lâmdan yedi ay mukaddem yedimden ve malımdan zâyi' olan bir re's kır esbimi hâlâ merkûm Hasan yedinde bulmamla bi'l-istihkâk taleb ederim deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-istintâk mezbûr Hasan cevâbında esb-i mezkûru üç ay mukaddem işbu hâzır-ı bi'l-meclis Moravî Mustafa Tosun Ağa'dan bin iki yüz guruşa semen-i medfû' ve makbûza iştirâ etmekle mal-ı müşterâsı olub müdde'î-i mezbûr Mehmed'in mülkü olduğunu ba'de'l-inkâr hâzır-ı merkûm* Mustafa Tosun Ağa'dan dahi cevâbında benim müdde'î-i merkûm Menevşe oğlu Mehmed zimmetinde cihet-i deyn-i şer'îden alacağım olduğu eelden zikr olunan esb merkûm Mehmed'in yedinde malı ve mülkü olduğu hâlde yedi ay mukaddem İstanos'dan Antalya'ya bana irsâl ve bin iki yüz guruş kıymetini kat' ve beyân ederek bana mektûb dahi tahrîr etmekle ben dahi dört ay mürûrunda mezkûr esbi bin iki yüz guruşa merkûm Hasan'a bey' ve teslîm ve kabz-ı semen

eylediğinden sonra merkûm Mehmed İstanos'dan Antalya'ya yanıma gelüb bey'-i mezkûrım merkûma ifâde ol dahi râzı ve mucîz olarak merkûm ile beynimizde cereyân eden ahz ve i'tâmızın hâla ba'de'r-rü'ye esb-i mezkûrun sekiz yüz gurusunu benim merkûm Mehmed zimmetinde zuhûr eden sekiz yüz gurusu alacak hakkımı takâs ve mahsûb edüb esb-i mezkûr semeninden yedimde bâkî kalan dört yüz gurusu dahi merkûm Mehmed yedine def' ve teslîm edüb ben deyn-i merkûm* Mehmed'den esb-i mezkûru bana bey' ve kabz-ı semen eylediğiz târîh-i i'lâmdan yirmi beş gün mukaddem şühûd mahzarlarından ikrâr ve eşhâd dahi etmekle binâ'en aleyh esb-i mezkûr ve semenine mute'allıka da'vâdan zimmetim beri olmuştur deyü ba'de'd-def'î ve'l-inkâr-ı dâf'i-i merkûm Mustafa Tosun Ağa def'-i meşrûh lede't-tezkiye adl ve makbûli's-şehâde idükleri ihbâr olunan Zincircibaşı Çavuşu el-Hâcc Hüseyin Ağa ibn-i Resul ve Ispartalı Zabtiye-i sâbık Hüseyin Çavuş ibn-i Mustafa nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer' isbât etmeğin mücebine müdde'î-i merkûm Mehmed da'vâ-yı mezkûresiyle merkûm Hasan bi-vech-i şer'î mu'ârazadan men' olunub esb-i mezkûr müdde'î-i merkûm Hasan yedinde şer'ân ibkâ olunduğu mübâşirleri Zabtiye Zenci mu'tak Server yediyle huzûr-ı âlilerine i'lâm olundu el-emr li-men-lehü'l-emr fi'l-yevmi't-tâsi' min Muharremü'l-harâm li-senete erba' ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 13 Mayıs 1867]

Sayfanın geri kalanı kalemle çizilerek doldurulmuş.

Sayfa 108 [107]

Hüküm 130 [131]

Medîne-i Antalya mahallâtından Bali Beğ Mahallesi ahâlîsinden iken bundan akdem vefât eden Hâfız Abdullah Bali ibn-i Şeyh Mehmed Bali ibn-i Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Hatice bint-i Ahmed nâm Hâtûn ile sulbî kebîr oğulları Mehmed ve Halil Efendi ve Abdullah ve Ahmed ve sulbî sagîr oğulları Abdülfettah ve Ömer ve sulbiyye kebîre kızı Adile ve sulbiyye sagîre kızı Fatma'ya münhasire olduğu bi'l-ihbâr inde's-şer'î'l-enver zâhir ve mukarrer oldukdan sonra sığâr-ı mezbûrûnun li-ebeveyn kebîr er karındaşları olub tesviye-i umûrlarına kibel-i şer'den bâ-hüccet-i şer'iyye vasî nasb ve ta'yîn olunan mezbûr Halil Efendi nefsiden bi'l-asâle ve kebîre kız karındaşı ma'rifetü'z-zât mezbûre Adile Hâtûn tarafından bi'l-vekâle ve sığâr-ı mezbûrûnun vasîleri olmağla bi'l-vesâye ve kibâr-ı merkûmûn Mehmed ve Abdullah ve Ahmed'den her biri bi'l-asâle meclis-i şer'-i şerîf-i enverde zikr-i âtî menzile vaz'-ı yedi beyyine-i âdile ile mütehakkık olub zeyl-i hüccetde muharrerü'l-esâmî Müslimîn ta'rîfleriyle ma'arrefe olan işbu râfi'atü'l-vesîka zevce-i mezbûre Hatice Hâtûn tarafından zikr-i âtî husûsda husûmet ve redd-i cevâba vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi bi'l-ma'rifeti's-şer'iyye ârifân-ı mahalle-i mezbûre ahâlîsinden el-Hâcc İbrahim ibn-i el-Hâcc Atiye ve Topsakaloğlu Berber Mehmed bin el-Hâcc Mustafa nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-

muvâcehe ber-nehc-i şer'î sâbit olan mahalle-i mezbûre ahâlîsinden Mehmed Efendi ibn-i el-Hâcc* Atiye nâm kimesne mahzar ve muvâcehesinde üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edüb babamız ve mûrisimiz müteveffâ-yı mezbûr Hâfız Abdullah Bali'nin ile'l-vefât yedinde mülk ve hakkı olub ba'de vefâtihî bizim ile sâ'ir verese-i mezbûrûna intikâl eden sâlifü'z-zıkr Bali Beğ Mahallesi'nde vâki' bir taraftan Yağcı Hâcî Selim menzili ve [bir] taraftan vakıf menzili ve bir taraftan Hammâmî Arab Ahmed menzili ve taraf-ı râbi'î tarîk-i âmm ile mahdûd fevkânî dört oda ve bir matbah ve tahtında bir oda ve bir ahır ve odunluk ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireli bir mikdâr havlu ve iki kanat sokak kapusunu müştemil bir bâb mülk-i menzilin semen hissesi zevcesi vâlidemiz mü'ekkile-i mezbûre Hatice Hâtûn'a irsen isâbet etmişiken mezbûre menzil-i mezkûrda olan semen hisse-i irsiyyesine kanâ'at etmeyüb menzil-i mezkûru mustakillen zabt etmekle su'âl olunub semen hissesinden mâ-'adâdan keff-i yed ve bizlere teslîmî mezbûreye izâfetle vekîl-i merkûm Mehmed Efendi'ye tenbîh olunmak bi'l-asâle ve bi'l-vesâye ve bi'l-vekâle matlûbumuzdur dedikde gıbbe's-su'âl vekîl-i merkûm Mehmed Efendi cevâbında mü'ekkilem mezbûre Hatice Hâtûn'un zevci müteveffâ-yı merkûm Hâfız Abdullah Bali hâl-i hayât ma'âl-akl ve sıhhatinde târîh-i hüccetden üç sene mukaddem menzil-i mahdûd-ı mezkûru yedinde mülk ve hakkı olduğu hâlde tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfside ve muvâza'adan ârî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile yirmi iki bin üç yüz guruşa mü'ekkilem zevcesi mezbûre Hatice Hâtûn'a Müslimîn huzûrunda bey' ve temlîk ve teslîm ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-i mezbûr yirmi iki bin üç yüz guruşu mü'ekkilem mezbûre Hatice Hâtûn'un zevci müteveffâ-yı merkûm Hâfız Abdullah Bali zimmetinde babası müteveffâ Ahmed Gavil nâm kimesneden müntakîl hamam hissesi semeninden on bin üç yüz guruş ve baş ve boyun altını olarak on iki bin guruş ki cem'an yirmi iki bin üç yüz guruş alacak hakkına takâs ve mahsûb eylediğinde ol dahi mukâssa ve kabûl edüb mü'ekkilem mezbûre deyn-i merkûmu zevci merkûmdan* ol dahi menzil-i mezkûrun semen-i mezbûreden her biri istîfâ eyleyüb ol vechle mü'ekkilem mezbûrenin mülk-i müşterâsı olmağla bi-hakk mustakillen vaz'-ı yed eder deyü def'le mukâbele edecek gıbbe'l-istintâk ve'l-inkâr dâfi'î vekîl-i merkûm Mehmed Efendi'den def'a-i meşrûhuna mutâbık beyyine taleb olundukda udûl-i ahrâr-ı ricâl-i Müslimîn'den ve mahalle-i mezbûre ahâlîsinden Yağcı Hasan Rıdvân bin Amir ve Mehmed Nuri ibn-i Mustafa nâm kimesneler li-ecli's-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olub istişhâd olunduklarında fi'l-hakîka müdde'iyye-i mü'ekkile-i mezbûre Hatice Hâtûn'un zevci müteveffâ-yı mezbûr Hâfız Abdullah Bali hâl-i hayât ve kemâl-i akl ve sıhhatinde târîh-i hüccetten üç sene mukaddem menzil-i mahdûd-ı mezkûru yedinde mülk ve hakkı olduğu hâlde

tarafeynden îcâb ve kabul ü hâvî şürût-ı müfside ve muvâza‘adan ârî bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘î ile yirmi iki bin üç yüz guruşa

Sayfa 109 [108]

zevcesi mü‘ekkile-i mezbûre Hatice Hâtûn’a bizim huzûrumuzda bey‘ ve temlîk ve teslîm ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr yirmi iki bin üç yüz guruşu mü‘ekkilem mezbûre Hatice Hâtûn’un zevci merkûm Hâfız Abdullah Bali zimmetinde hamam hissesi semeninden on bin üç yüz guruş ve baş ve boyun altını olarak on iki bin guruş ki cem‘an yirmi iki bin üç yüz guruş alacak hakkına takâs ve mahsûb eylediğinde ol dahi mukâssa ve kabûl edüb mü‘ekkilem mezbûre Hatice deyn-i merkûmu zevci merkûmdan ol dahi menzil-i mezkûrun semenini mezbûreden her biri istîfâ eylediğin ikrâr ve bizi eşhâd etmekle menzil-i mahdûd-ı mezkûr mezbûre Hatice Hâtûn’un mülk-i müşterâsı olmuştur bizler bu husûsa bu vech üzere şâhitleriz şehâdet dahi eyleriz deyü her biri müttefiku’l-lafz ve’l-ma‘nâ bi’l-muvâcehe ber-nehc-i şer‘î edâ-i şehâdet-i şer‘iyye etdiklerinde ba‘de’t-ta’dîl ve’t-tezkiye şehâdetleriz makbûl olmağın mücebince menzil-i mahdûd-ı mezkûr mezbûre Hatice Hâtûn’un mülk-i müşterâsı olduğuna ba‘de’l-hükm verese-i müdde‘ûn asîl-i vekîl ve vasî-i merkûmdan da‘vâ-yı mezkûreleriyle bi-vech-i şer‘î mu‘ârazadan men‘ olunub mâ-vak‘a bi’t-talb ketb olundu fi’l-yevmi’t-tâsi‘ min Muharremü’l-harâm li-senete erba‘ ve semânîn ve mi’eteyn ve elf [M. 13 Mayıs 1867]

Şühûdü’l-hâl

Fütüvvetlü el-Hâcc Süleyman Efendi

El-Hâcc Atiye Efendi

Yörükzâde Mehmed Efendi

Halebî el-Hâcc Mehmed

Tüccârdan Abdülfettah Efendi

Tüccârdan Abdülâl

Ve Mahkeme Başkâtibi İsmail Hakkı Efendi

Muhzır Mehmed Ağa

Muhzır Ali

Ve gayruhum

Hüküm 131 [132]

Ma‘rûz-ı dâ‘îleridir ki

Teke Sancağında Serik Kazâsı hudûdunda meskûn Hâcî İsalı Aşîreti’nden arzuhâl takdîm eden Beşe Hâcî Mehmed bin Abdul nâm kimesne medîne-i mezbûre mahkemesinde meclis-i şer‘imizde derûn-ı arzuhâlde mezkûri’l-ism medîne-i mezbûre hudûdunda hayme-nişîn

Töngüşlü Aşîreti medîne-i mezbûre hudûdunda müdür-i sâbık el-Hâcc Mehmed bin Mümin nâm kimesne muvâcehesinde merkûm Töngüşlü müdür-i sâbık el-Hâcc Mehmed benim Serik Kazâsında vâki‘ çiftliğim hudûdundan hatab kat‘ eder iken gâ’ib-i ani’l-meclis oğlum Molla Hasan merkûm ile nizâ‘ ve mücâdele ederek oğlum merkûm* Hâcî Mehmed’in sağ elinin parmaklarını nacak ile darb ve cerh etmekle merkûm Hâcî Mehmed benden bilâ-mürâfa‘a fuzûlî iki bin beş yüz guruş ahz ü kabz etmiş olduğundan meblağ-ı mezbûr iki bin beş yüz guruşu merkûmdan istirdâd ve bana teslim olunmak matlûbumdur deyü da‘vâ etdikde merkûm Hâcî Mehmed cevâbında müdde‘î-i merkûm Beşe Hâcî Mehmed’in oğlu gâ’ib-i ani’l-meclîs merkûm Molla Hasan bir sene mukaddem hatab kat‘ husûsundan dolayı beni darb ve cerh edüb hâlâ sağ elinin orta parmağım amel-mânde olduğu bahîsle ikrâr lâkin ben müdde‘î-i mezbûr Beşe Hâcî Mehmed’den husûs-ı mezbûrdan dolayı iki bin beş yüz guruş almadım deyü külliyyen inkâr etmekle müdde‘î-i merkûm Beşe Hâcî Mehmed’den da‘vâsına mutâbık beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden ibtât-ı müdde‘âdan izhâr-ı acz edüb bi’t-taleb müdde‘î-i aleyh Hâcî Mehmed meblağ-ı mezbûr iki bin beş yüz guruş mutâlebesiyle merkûm Töngüşlü Hâcî Mehmed’e bilâ-tenbîh mu‘ârazadan men‘ olduğu mübâşirleri Asâkir-i Zabtiye neferâtından Moravî Hüseyin Ağa yediyle huzûr-ı âlîlerine i‘lâm olundu el-emr li-men-lehü’l-emr fi’l-yevmi’l-hâdî aşer min Muharremü’l-harâm li-senete erba‘ ve semânîn ve mi’eteyn ve elf [M. 15 Mayıs 1867]

Sayfa 110 [109]

Hüküm 132 [133]

Ma‘rûz-ı dâ‘îleridir ki

Medîne-i Antalya’ya muzâfe İstanos kurâsından Andiye karyesi tîmârı dâhilinde

Alaybeyi nâm mahallde vâki‘ bir taraftan Necmlioğlu? Ahmed tarlası ve bir taraftan Yakıkoğlu? Ahmed tarlası ve bir taraftan Koca Hasan tarlası ve bir taraftan Kula Mustafa tarlasıyla mahdûd tahmînen kırk dönüm bir kıt‘a tarlanın bâ-tapu mutasarrıfesi işbu mezbût arzûhâl sâhibesi medîne-i mezbûre mahallâtından Sofular Mahallesi sâkinelerinden Hâce Ayşe binti’l-müteveffâ Halil Efendi nâm Hâtûn tarafından tarla-yı mahdûd-ı mezkûru derûn-ı arzuhâl-ı mezkûrda mezkûri’l-ism Belek karyesi ahâlîsinden Kemerlioğlu Molla Halil bin Ahmed nâm kimesneye ferâğ-ı kat‘î-i mu‘teber ile sekiz yüz guruş bedel-i medfû‘ makbûza ferâğa ve sâhib-i arz-ı vekîl huzûrunda takrîre vekâlet idd‘âsında olan mezbûrenin zevci Hâcî Ramazan oğlu Ahmed Efendi ibn-i el-Hâcc İbrahim nâm kimesne vekâletini huzûr-ı şer‘de mefrûğun-leh el-merkûm Molla Halil muvâcehesinde mahalle-i mezbûre ahâlîsinden olub zât-ı mezbûreyi bi’l-ma‘rifeti’s-şer‘iyye ârifân Mustafa ibn-i Mehmed ve Abdullah bin el-Hâcc

Süleyman nâm kimesneler şehâdetleriyle ber-nehc-i şer‘ isbât eylediği Antalya mahkemesinden huzûr-ı sa‘âdetlerine i‘lâm olundu el-emr li-men-lehü’l-emr fi’l-yevmi’s-sâlis aşer min şehr-i Muharremü’l-harâm li-senete* erba‘ ve semânîn ve mi’eteyn ve elf [M. 17 Mayıs 1867]

Hüküm 133 [134]

Ma‘rûz-ı dâ‘îleridir ki

Medîne-i Antalya mütemekkinlerinden ve Devlet-i Aliyye teb‘asının Rum Milleti’nden işbu râfî‘i’l-ümm Hoca Yani veled-i Kostanti medîne-i mezbûre mahkemesinde meclis-i şer‘imizde medîne-i mezbûre kurâsından Çamköy nâm karye ahâlîsinden Himmet bin Osman nâm kimesne muvâcehesinde merkûm Himmet zimmetinde semen-i mübî‘adan bin dokuz yüz yirmi yedi gurus alacak hakkım olmağla hâlâ merkûmdan taleb ederim deyü ba‘de’d-da‘vâ ve’s-su‘âl merkûm Himmet cevâbında meblağ-ı mezbûr bin dokuz yüz yirmi yedi gurus müdde‘î-i merkûm Hoca Yani’ye zimmetinde tamâmihâ sahîhen deyni olduğunu tâyi‘an ve kat‘iyyen ikrâr ve i‘tirâf edüb lâkin meblağ-ı merkûmun edâsına gâ‘ib-i ani’l-meclis Antalyalı Kurdoğlu Ali kefil ve zâmîn olub hâlâ meblağ-ı merkûm-ı medyûnum merkûm edâ olunmamış ise de meblağ-ı merkûmu ben vermem kefilim merkûmdan mutâlebe eylesün deyü sûret-i def‘de tasaddî eylediği kelâmı şer‘an mesmû‘a ve iltifâta şâyân olmamağla ikârı mücebince meblağ-ı merkûm bin dokuz yüz* yirmi yedi gurusun asıl merkûm Himmet’den şer‘an tahsîl ve müdde‘î-i merkûm Hoca Yani’ye teslîmi lâzım geldiği bi’l-iltimâs huzûr-ı sa‘âdetlerine i‘lâm olundu el-emr li-men-lehü’l-emr fi’l-yevmi’l-hâmis aşer min şehr-i Muharremü’l-harâm li-senete erba‘ ve semânîn ve mi’eteyn ve elf [M. 17 Mayıs 1867]

Sayfa 111 [110]

Hüküm 134 [135]

Medîne-i Antalya kurâlarından Uncalı karyesinde bundan bir sene mukaddem vefât eden Tuzcuoğlu? Ali bin Abdullah’ın verâseti sulbî kebîr oğulları Mustafa ve Molla Veli ve İsa ve sulbiyye kebîre kızları Dursun ve Keziban ve Meryem’e münhasire olduğu bi’d-da‘vâ inde’ş-şer‘i’l-enver zâhir ve nümâyân oldukdan sonra verese-i mezbûrûndan gâ‘ib-i anil-kurâ mezbûre Dursun’un dahî malını hıfza kebîr er karındaşı Molla Veli ve verese-i kibârın taleb ve ma‘rifetleri ve ma‘rifet-i şer‘le tahrîr ve terkîm ve beyne’l-verese bi’l-farîzati’ş-şer‘iyye tevzi‘ ve taksîm olunan tereke-i müteveffâ-yı mezbûr takrîridir ki ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur fi’l-yevmi’t-tâsi‘ min şehr-i Muharremü’l-harâm li-senete erba‘ ve semânîn ve mi’eteyn ve elf [M. 13 Mayıs 1867]

	Aded	Gurus
Oğlaklı davar	41	1.800
Küçük merkep	1	250

Sagır kazan	1	70
Bakır	1	10
Çukur çanak	2	20
Kapaksız tencere	1	25
Mertebânî	1	10
El bakırı	2	20
Demir tüfeng	1	20
Kara takım tabanca	1	15
İp – Kıyye/3,5?	-	28
Köhne çandır	1	20
Müsta‘mel kilim	2	60
Köhne yastık	1	10
Cedîd çuval	2	40
Köhne çuval çift	2	30
Cedîd çuval	2	60
Def‘a müsta‘mel çuval	2	20
Davar	7	225
Molla’nın yedinde	-	
Def‘a koca merkep	1	250
Sıpası	1	
Def‘a merkep sıpalı	1	250
Hırdavat-ı menzili		25
Cem‘an yekûni’t-tereke		3.263
Minhâ‘l-ihracât		
		Guruş
Techîz-i tekfîn ve vasiyyet-i müsbet		300
Deyn-i müsbet Rum Milleti’nden Kara Yorgi		150
Resm-i kısmet		81
Bi‘l-cümle verese ma‘rifetiyle masârifât-ı müteferrika		100
Minhâ‘l-ihracât		332 ¹²⁵⁹
Sahhu‘l-bâkî li‘t-taksîm beyne‘l-verese		2.632
	Guruş	Para
Hisse-i ibni‘l-kebîri‘l-mezbûr Mustafa	584	36
Hisse-i ibni‘l-kebîri‘l-mezbûr Molla Veli	584	36
Hisse-i ibni‘l-kebîri‘l-mezbûr İsa	584	36
Hisse-i binti‘l-kebîri‘l-mezbûre [Dursun]	292	18
Hisse-i bint Keziban	292	18
Hissetü‘l-binti‘l-kebîr‘il-mezbûre Meryem	292	18

¹²⁵⁹ 631 olması gerekiyor.

Sayfa 112 [111]**Hüküm 135 [136]**

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

İşbu merbût arzuhâl sâhibi Çıvgalar karyeli Osman Çavuş ibn-i Bekir Antalya Mahallesi'nde meclis-i şer'imizde iâde olmak üzere mukaddemâ Cânib-i Beytü'l-mâl'dan zabt ve müddet-i örfiyyesi tamâmında yüz elli guruş semen-i makbûz mukâbilinde âhara bey' olunmuş olan ma'lûmu'l-evsâf iki yaşında bir re's doru tay kendi kırsağından doğma mülkü olduğu karye-i mezbûre ahâlîsinden lede't-tezkiye adl ve makbûlî'ş-şehâde idükleri ihbâr olunan Hâcî Topaloğlu Osman bin Mehmed ve Dumanoglu Mustafa ibn-i Süleyman nâm kimesneler şehâdetleriyle Emîn-i Beytü'l-mâl muvâcehesinde ba'de'l-isbât ve't-tahlîf mûcebince tay-ı mezkûrun semeni olan meblağ-ı mezbûr yüz elli guruş müdde'î-i merkûm Osman Çavuş'a edâ ve teslimine beytü'l-mâl me'mûru cânibine tenbîh olunduğu mübâşirleri Asâkir-i Zabtiye neferâtından Çil İbrahim oğlu Mehmed yediyle huzûr-ı sa'âdetlerine i'lâm olundu el-emr li-men-lehü'l-emr fi'l-yevmi't-tâsi' min şehr-i Muharremü'l-harâm li-senete erba' ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 13 Mayıs 1867]

Hüküm 136 [137]

Medîne-i Antalya mahallâtından Şeyh Sinan Mahallesi'nde sâkine ve zât-ı ta'rîf-i şer'î ile ma'rûfe Hatice bint-i Berber Mehmed nâm Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde zevc-i muhâla'ası işbu bâ'isü'l-kitâb Mustafa bin Abdulgaffar oğlu Ali nâm kimesne mahzarında kayınpederi merkûm Abdulgaffar oğlu Ali dahi hâzır olduğu hâlde bi-tav'ihâ ikrâr-ı tâmm ve takrîr-i kelâm edüb mezbûr Mustafa zevc-i dâhilim olub beynimizde adem-i hüsn-i mu'âşeretden nâşî ben muhâla'aya tâlibe ve mufârakata râgıbe olmamla mezbûrun zimmetinde mütekarrir ve ma'kûdün-aleyh olan altmış bir guruş mehr-i mü'eccelimden fâriğa olub nafaka-i iddet-i ma'lûmede ve me'ûnet-i süknâm dahi kendi üzerime olmak üzere zevcem mezbûre Mustafa ile muhâla'a-i sahîha-i şer'iyye ile hul' olduğumda ol dahi hul'-ı mezbûru ba'de'l-kabûl hukûk-ı zevciyyete mute'allike âmme-i da'vâdan mezbûr Mustafa zimmeti ve babam müteveffâ Berber Mehmed'in Temürcü Kara Mahallesi'nde kâ'in âhara bey' olunmuş olan menzili semeninden hisse-i irsiyyem olub kayınpederim hâzır-ı merkûm Abdulgaffar oğlu Ali makbûz olan altı yüz guruş da'vâmdan bâ-tavassut-ı muslihûn an-inkâr yüz guruşunu işbu meclis-i şer'de sulhen* bana def' ve teslim edüb ben dahi ba'de'l-ahz yâve-i müdde'âm mute'allike da'vâdan kayınpederim hâzır-ı merkûm Abdulgaffar oğlu Ali'nin zimmeti ibrâ ve ıskât ve yine her birimiz âharın ibrâsını ber-minvâl-i muharrer kabûl eyledik dedikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ-vak'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu fi'l-yevmi'l-hâmis aşer min şehr-i Muharremü'l-harâm li-senete erba' ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 19 Mayıs 1867]

Şühûdü'l-hâl

Mahkeme Kâtibi Meveddetlü İsmail Hakkı Efendi

 Melâce? oğlu Hüseyin

Moravî Abdullah Kavvâs

Zenci mu'tak Zabtiye el-Hâcc Said

Moravî Zeynel Ağa'nın mu'tak gulâm Abdulhayr

Muhzırbaşı Mehmed Ağa

Ve Muhzır Ali Ağa

Ve gayruhum

Sayfa 113 [112]

Hüküm 137 [138]

Medîne-i Antalya mahallâtından Bali Beğ Mahallesi sâkinelerinden iken bundan akdem vefât eden Hatice bint-i Derviş Ali bin Mehmed'in verâseti zevc-i metrûku Ma'unacı Mustafa Ağa ibn-i Osman ve vâlikesi Emine bint-i Abdullah ile sulbî sagîr oğulları Osman ve Ali ve sulbiyye sagîre kızı Dudu'ya münhasire olduğu bi'l-ihbâr inde'ş-şer'i'l-enver zâhir ve nümâyân oldukdan sonra sıgâr-ı mezbûrünün babaları ve velîleri olub Mahmud ? idüğü ihbâr olunan merkûm Ma'unacı Mustafa Ağa ? mezbûre Emine Hâtûn ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le medîne-i mezbûre Eytâm Müdürü Yörükzâde Mehmed Efendi ibn-i el-Hâcc Ahmed Ağa hâzır olduğu hâlde tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farîzati'ş-şer'iyye tevzi' ve taksîm olunan tereke-i müteveffâ-yı mezbûre defter-i kassâmıdır ki ber-vech-i âtî zikr olunur fi'l-yevmi't-tâsi' min Muharremü'l-harâm li-senete erba' ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 13 Mayıs 1867]

	Aded	Guruş
Selimiye entâri	1	180
Al canfes şalvar	1	60
Şalâki şalvar	1	35
Şalâki şalvar	1	50
Pullu işlemeli canfes entâri	1	100
Satrançlı kısa canfes hırka	1	40
Şam gezisi müsta'mel şalvar	1	50
Mavi sırmalı salta	1	120
Def'a sırmalı siyah çuha salta	1	250
Müsta'mel Trablus kuşağı	1	40
 ? bez entâri ve şalvar	-	50

Bürüncek gömlek	1	30
Dülbend gömlek	1	
Mahrama ve نشتی ? ve fes ma'a tepelik	-	60
Sandık	1	20
Kapaklı sahan	3	100
Çorba tası	1	
Tencere	1	
Lenger	1	
Müsta'mel basma yorgan	1	150
Döşek	1	
Yastık	1	
[Yekûn]		[1.335]
Zevci merkûm Mustafa Ağa zimmetinden		
		Guruş
Mehr-i mü'ccel hakkı		451
Nişân altını yirmilik – Aded/25		500
Yekûn		951
Cem'-i yekûni't-tereke		2.286
Minhâ'l-ihracât		
		Guruş
Resm-i kismet		57
Kaydiyye-i defter		4
Varaka bahâ		2
Dellâliyye-i eşyâ-i mübî'a		25
Eytâm Müdürü mûmâ-ileyh Mehmed Efendi'ye		15
Yekûn		10
Dellâllere		6,5
Yekûn		3,5
Mahkemeye		3,5
Yekûn		0
Verese-i kibâr ma'rifetiyle masârif-i müteferrika		38
Cem'-i yekûni'l-ihracât		126
Sahhu'l-bâkî' li't-taksîm beyne'l-verese		2.160
Hissetü'z-zevci'l-mezbûr Mustafa		270
Hissetü'l-ibni's-sagîri'l-mezbûr Osman		756
Hissetü'l-ibni's-sagîri'l-mezbûr Ali		756
Hissetü'l-binti's-sagîri'l-mezbûre Dudu		378

Sıgâr-ı mezbûrûnun ber-vech-i taksîm bâlâda hisse-i irsiyyeleri velîleri babaları merkûm Ma‘unacı Mustafa Ağa ahz ü kabz idüğü huzûr-ı şer‘de ikrâr ve i‘tirâf etmekle işbu mahalle şerh verildi

Sayfa 115 [113]

Hüküm 138 [139]

Medîne-i Antalya mahallâtından Sağır Beğ Mahallesi ahâlîsinden iken bundan akdem vefât eden Yorgancı el-Hâcc Abdurrahman Ağa ibn-i Ömer bin Abdurrahman’ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Hafize bint-i Ahmed nâm ile kendüden evvel vefât eden zevce-i sâbıkası Fatma bint-i Hüseyin nâm Hâtûn’dan mütevellid sulbî kebîr oğulları gâ’ib Hüseyin Efendi ve hâzır Hasan Efendi ve Hâfız Ali ve zevce-i menkûha-i metrûkesi mezbûre Hafize Hâtûn’dan mütevellid sulbî sagîr oğulları Mahmud ve Ömer ve Mehmed Emin ve sulbiyye kebîre kızı Fatma’ya münhasire olduğu bi’l-ihbâr inde’ş-şer‘i’l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra sıgâr-ı mezbûrûn Mahmud ve Ömer ve Mehmed Emin’in babaları müteveffâ-yı mezbûr el-Hâcc Abdurrahman Ağa’dan müntakil ve mevrûs mallarını hıfz ve tesviye-i umûrlarına kıbel-i şer‘den bâ-hüccet-i şer‘iyye vasî nasb ve ta’yîn olunan vâlideleri zevce-i mezbûre Hafize Hâtûn ve üzerine nâzır ve karındaşı ibn-i gâ’ib-i mezbûr Hüseyin Efendi’nin dahi hisse-i irsiyyesini kabza ve zuhûruna değin Hafize vasî ve kim nasb olunan kebîr-i merkûm Hasan Efendi ve merkûmân Hâfız Ali ve Fatma taleb ve ma‘rifetleri ve ma‘rifet-i şer‘le medîne-i mezbûre Eytâm Müdürü Yörükzâde Mehmed Efendi ibn-i el-Hâcc Ahmed Ağa nâm kimesne hâzır olduğu hâlde tahrîr ve terkîm ve beyne’l-verese bi’l-farîzati’ş-şer‘iyye tevzî‘ ve taksîm olunan tereke-i müteveffâ-yı mezbûr defter-i kassâmıdır ki ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur fi’l-yevmi’l-hâmis aşer min şehr-i Muharremü’l-harâm li-senete erba‘ ve semânîn ve mi’eteyn ve elf [M. 19 Mayıs 1867]

		Guruş
Mahalle-i mezbûrede vâki‘ binâsı kendi mülkü ve arsası kendüden evvel vefât eden zevcesi Fatma’dan mevrûs olan ma‘lûmu’l-hudûd ve’l-müştemilât bir bâb mülk-i menzil		25.000
Medîne-i mezbûrede bağçeler arasında vâki‘ Gökmen Mehmed’in taht-ı icâresinde olan bir kıt’a mülk kebîr bağçe		17.500
Antalya Çarşısı’nda Dikiciler içinde bir bâb mülk dikici dükkânı		3.500
İstanos’da vâki‘ bir bâb mülk-i menzil ve bağçe cemî‘i müştemilâtıyla		10.000
Yine İstanos’da bir bâb mülk dükkân		1.000
Âşık Doğan Mahallesi’nde kendüden evvel vefât eden ma‘tûk gulâmı Abdullah’dan mevrûs tahtânî bir saz odalı menzilde üç rub‘ hissesi		1.500
Kara Hayta çiftliğinde öküz çift	Aded	1.400
	2	

Erkek deve re's	1	600
Dişi deve re's	1	900
Def'a dişi deve re's	1	1.000
Ma'a köşek	-	
İstanos'da Kabaoğlu'nda inek re's	2	300
İstanos'da merkep re's	1	300
Kuzulu koyun	1	60
Zuhûr eden nakdi	-	350-Para/10
Mahfe kilimi	1	300
İki kanat cedîd Türkmen kilimi	1	300
Müsta'mel yeşilli Türkmen kilimi	1	60
Seccâde	1	60
Def'a seccâde	1	50
Def'a kebîr Yörük seccâdesi	1	50
Def'a kebîr Yörük seccâdesi	1	50
Seccâde yeşil	1	70
Namazlağı	1	10
Keçe köhne	4	60
Cedîd Serik çulu	1	70
Def'a çul	1	40
Def'a çul	1	50
Geyik postu	1	10
Köhne yorgan	2	50
Penbe memlû döşek	1	70
Yüz yastığı	1	
Yastık	3	20
Beyaz salta	1	

Sayfa 116 [114]

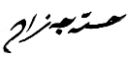
	Aded	Guruş
Yastık	4	50
Döşek	1	
Köhne beşik kilimi	1	10
Müsta'mel beyaz yağmurluk	1	40
Köhne heybe	3	20
Köhne minder	1	10
Köhne çuval	8	60
Cedîd harâr çift	2	40
Köhne harâr çift	2	20

Mavi çuha cübbe	1	150	
Köhne kürk	1	50	
Köhne kehribâr çubuk takımı	2	50	
Çubuk	1		
Orta sini	1	100	
Sagîr sini	2	50	
Kuzu sahanı	1	60	
Mertebânî	-		
Edirne sahanı	1	60	
Mertebânî	-		
El leğeni ma‘a ibrik	1	50	
Sagîr kadayıf tepsisi	1	20	
Sagîr mertebânî	3	45	
Orta şamdan	1	20	
Kerîmesinde	-		
Cedîd tencere	3	80	
Kerîmesinde	-		
Tunç kapaklı sahan	5	60	
Çorba tası	1		
Kerîmesinde	-		
Cedîd tencere	2	60	
Ali Hâfız üzerinde	-		
Kebîr su güğümü	1	50	
Ali Hâfız üzerinde	-		
Sagîr kahve güğümü	1	10	
Hamur leğeni	1	30	
Evânî-i nühâs ma‘a kazan ve çamaşır leğeni cem‘an – Kıyye/19	-	500	
	Çift	-	-
Deve takımı sarı çan	4	-	200
Kûze çan	8	-	80
Dizkur	1	-	100
Hatab çeki	1	-	30
Köhne hatab çeki	3	30	
Kûze	4		
Demir kürek çan	1	20	
Tunç el havânı	1	30	
Dibek ma‘a el	-	20	
Fener bakır	2	15	

Bakır kahve cezvesi ve ibrik	5	45
Gulebdân	1	
Teneke cezve	3	5
Cam fânus	1	10
Müsta‘mel eyer ve gem ma‘a keçe	-	50
Urgan	7	30
Mahfe kolân	2	
Mahfe – Çift/1	-	20
Yorgan çarşafı	1	20
Boyalı yün ip – Dirhem/300	-	20
Basma döşek yüzü	1	5
Sîm zarf – Dirhem/80	8	200
Fincan	8	8
Hoşaf kaşığı	6	12
Müsta‘mel çuha mavi şalvar	1	50
Basma – Tob/1	-	50
Basma hammâmiye	1	20
Müsta‘mel abânî sarı	1	80
Müsta‘mel ürbeli sarık	2	20
Gömlek	1	20
Don	1	
Müsta‘mel alaca entâri	1	40
Basma kısa entâri	1	
Sofra peşkîri	1	10
Cedîd bohça mükemmel	8	500
Kerîmesinde	-	
Sandık tahta	3	80
Sepet	1	
Sagîr tahta anbar	3	200
Su gülü	1	30
Yağ gülü	2	
Desti	2	
	Kile	Guruş
Dakîk	5	125
Bulgur	1	25
Ceviz	17	200
Hinta	15	350

Sayfa 117 [115]

	Aded	Guruş
Dikme ağaç	4	120
Çandır yarması	6	
Mısır darısı – Kile/15	-	225
Saat	1	450
Dökme sarı kapu halkaları ve kilid	-	150
Hamam leğeni	1	40
Kahve değirmeni	1	10
Hırdavat-ı menzil		150
[Yekûn]		[70.320]
Zimemât		
		Guruş
Ber-müceb-i diğer defter-i kassâm zevcesi müteveffıye Fatma Hâtûn'dan hisse-i irsiyye-i bakıyyesi		1.572
Bahçivan Gökmen Mehmed zimmeti		1.650
Manav Kırı oğlu Mustafa'da bâ-sened		1.500
Dumanlarlı İmam Ali Hoca'da bâ-sened		80
Muytâb Naim oğlu İbrahim'de bâ-sened		250
Bahçivan Kerce? Mehmed zimmeti		100
Mustafa Çavuş zimmeti		55
Deveci Kırtraşlıoğlu Mehmed zimmeti		516
Çıvgalarlı Hâcî Mehmed zimmeti		132
Zeytun Köylü Kara Hüseyin zimmeti		250
Mustafa İbiş İmam zimmeti		19
İstanos'da Bahçivan Süleyman zimmeti bâ-senet		795
Manaylı Mustafa Kethüdâ'nın oğlunda zimmeti		400
Hasan Hüseyin zimmeti		140
Kabaların Ali zimmeti		80
Kabaların Topal		80
Bahçivan Yörük Osman zimmeti		45
Yekûni't-tereke		77.984
Minhâ'l-ihracât		
		Guruş
Bâ-vasiyyet-i müsbet techîz ve tekfin ma'a'l-kefârât ve vücûh-ı berdi'l-mu'ayyinât bâ-şehâdet Hammâmî Bekir Ağa ibn-i Mehmed Darıcı Bekir Ağa ibn-i ba'de't-tezkiye ve'l-hükm		2.000
Mehr-i mü'eccel-i müsbet zevceti'l-mezbûre Hafize Hâtûn		201

Deyn-i müsbet Ali Fahreddin-i Sagır karyesinden Habibe Hâtûn an-cihet-i karz bâ-şehâdet Hasan Efendi ve Hâfız Ali ibni'l-müteveffâyi'l-mezbûr el-Hâcc Abdurrahman ba'de't-tezkiye ve'l-hilâf ve'l-hükm	2.948
Deyn-i müsbet Temürcü Kara Câmi'-i Şerîfi vakfı malından mütevellîsi Hastacazâde? Hâfız Aburrahman Efendi ibn-i Mehmed bâ-şehâdet şâhidân-ı merkûmân ba'de't-tezkiye ve'l-hilâf ve'l-hükm	575
Deyn-i müsbet Yorgancı Ömer'in vâlidesi Emine Hâtûn an-cihet-i karz bâ-şehâdet şâhidân-ı merkûmân ba'de't-tezkiye ve'l-hilâf ve'l-hükm	1.150
Deyn-i müsbet Tüccârdan Katırkazığzâde? el-Hâcc Hâfız Ali Efendi an-semen-i mübî'a bâ-şehâdet şâhidân-ı merkûmân ba'de't-tezkiye	240
Deyn-i müsbet Debbağ Kara Halil bâ-şehâdet şâhidân-ı merkûmân ba'de't-tezkiye	58
Deyn-i müsbet cümlesi vergüsünden muhtârları Muýtâb Hasan bâ-şehâdet şâhidân-ı merkûmân ba'de't-tezkiye ve'l-hilâf ve'l-hükm	50
Deyn-i müsbet Tüccârdan Kâhya oğlu Anastas an-semen-i mübî'a bâ-şehâdet şâhidân-ı merkûmân ba'de't-tezkiye	212 – Para/30
Deyn-i müsbet Kırmızıoğlu Mihail an-semen-i mübî'a bâ-şehâdet şâhidân-ı merkûmân ba'de't-tezkiye	29
Bâkî terekeden resm-i kısmet-i âdî	1.763
Kaydiyye-i defter	112
Varaka bahâ	35
Verese-i kibâr-ı vasî ma'rifetleriyle vukû' bulan masârif-i müteferrika	400

Sayfa 118 [116]

	Guruş	Para
Yekûni'l-ihracât	9.773	30
Sahhu'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	68.210	10
Hisse-i zevceti'l-mezbûre Hafize Hâtûn	8.526	10
Antalya menzilinden aynen ibkâ olunan semen hissesi	3.125	0
Yekûn	5.401	10
Antalya'da vâkî' kebîr bağçeden aynen ibkâ olunan semen hissesi	2.187	20
Yekûn	3.213	30
İstanos menzili ve bağçesinden aynen ibkâ olunan semen hissesi	1.750	0
Yekûn	1.963	30
Antalya'da vâkî' Dikici dükkânından aynen ibkâ olunan semen hissesi	467	20
Yekûn	1.526	10
İstanos'da vâkî' dükkândan aynen ibkâ olunan semen hissesi	1.125	0
Yekûn	1.401	10
Hisse-i binti'l-mezbûre kebîre Fatma	4.591	27,5
Antalya menzilinden aynen ibkâ olunan hissesi	1.682	12,5

Yekûn	2.908	35
Antalya’da vâki‘ kebîr bağçeden aynen ibkâ olunan hissesi	1.177	17,5
Yekûn	1.730	17,5
İstanos menzili ve bağçesinden aynen ibkâ olunan hissesi	673	20
Yekûn	1.057	37,5
Antalya’da vâki‘ Dikici dükkânından aynen ibkâ olunan hissesi	235	10
Yekûn	821	27,5
İstanos’da vâki‘ dükkândan aynen ibkâ olunan hissesi	67	-
Yekûn	754	-
Hisse-i ibn-i gâ’ib-i mezbûr kebîr Hüseyin Efendi	9.182	-
Antalya menzilinden aynen ibkâ olunan hissesi	3.365	15
Yekûn	5.816	25
Antalya’da vâki kebîr bağçeden aynen ibkâ olunan hissesi	2.355	30
Yekûn	3.460	35
İstanos menzili ve bağçesinden aynen ibkâ olunan hissesi	1.346	0
Yekûn	2.114	35
Antalya’da vâki Dikici dükkânından aynen ibkâ olunan hissesi	471	0
Yekûn	1.643	20
İstanos’da vâki Dikici dükkânından aynen ibkâ olunan hissesi	134	15
Yekûn	1.509	-
Hisse-i ibn-i kebîr-i mezbûr Hasan Efendi	9.182	-
Antalya menzilinden aynen ibkâ olunan hissesi	3.365	15
Yekûn	5.816	25
Antalya’da vâki‘ kebîr bağçeden aynen ibkâ olunan hissesi	2.355	30
Yekûn	3.460	35
İstanos menzili ve bağçesinden aynen ibkâ olunan hissesi	1.346	0
Yekûn	2.114	35
Antalya’da vâki‘ Dikici dükkânından aynen ibkâ olunan hissesi	471	0
Yekûn	1.643	35
İstanos’da vâki‘ dükkândan aynen ibkâ olunan hissesi	134	20
Yekûn	1.509	-

Sayfa 119 [117]

	Guruş	Para
Hisse-i ibn-i kebîr-i mezbûr Hâfız Ali	9.182	-
Antalya menzilinden aynen ibkâ olunan hissesi	3.365	15
Yekûn	5.816	25
Antalya’da vâki‘ kebîr bağçeden aynen ibkâ olunan hissesi	2.355	30
Yekûn	3.460	35

İstanos menzili ve bağçesinden aynen ibkâ olunan hissesi	1.346	0
Yekûn	2.114	35
Antalya'da vâki' Dikici dükkânından aynen ibkâ olunan hissesi	471	0
Yekûn	1.643	35
İstanos'da vâki' dükkândan aynen ibkâ olunan hissesi	134	20
Yekûn	1.509	15
Hisse-i ibn-i sagîr-i mezbûr Mahmud	9.182	15
Antalya menzilinden aynen ibkâ olunan hissesi	3.365	25
Yekûn	5.816	30
Antalya'da vâki' kebîr bağçeden aynen ibkâ olunan hissesi	2.355	35
Yekûn	3.460	0
İstanos menzili ve bağçesinden aynen ibkâ olunan hissesi	1.346	35
Yekûn	2.114	0
Antalya'da vâki' Dikici dükkânından aynen ibkâ olunan hissesi	471	35
Yekûn	1.643	20
İstanos'da vâki' dükkândan aynen ibkâ olunan hissesi	134	-
Yekûn	1.509	15
Mülk-i mevhûbu olduğu şer'an sâbit olan bir re's dişi deve – Aded/1	500	-
Yekûn	2.009	-
Hisse-i ibn-i sagîr-i mezbûr Ömer	9.182	-
Antalya menzilinden aynen ibkâ olunan hissesi	3.365	15
Yekûn	5.816	25
Antalya'da vâki' kebîr bağçeden aynen ibkâ olunan hissesi	2.355	30
Yekûn	3.460	35
İstanos menzili ve bağçesinden aynen ibkâ olunan hissesi	1.346	0
Yekûn	2.114	35
Antalya'da vâki' Dikici dükkânından aynen ibkâ olunan hissesi	471	0
Yekûn	1.643	35
İstanos'da vâki' dükkândan aynen ibkâ olunan hissesi	134	20
Yekûn	1.509	15
Mülk-i mevhûbu olduğu ber-nehc-i şer'î sâbit olan kulunlu doru kısarak – Aded/1	300	-
Yekûn	1.809	-
Hisse-i ibn-i sagîr-i mezbûr Mehmed Emin	9.182	0
Antalya menzilinden aynen ibkâ olunan hissesi	3.365	15
Yekûn	5.816	25
Antalya'da vâki' kebîr bağçeden aynen ibkâ olunan hissesi	2.355	30
Yekûn	3.460	35
İstanos menzili ve bağçesinden aynen ibkâ olunan hissesi	1.346	0
Yekûn	2.114	35
Antalya'da vâki' Dikici dükkânından aynen ibkâ olunan hissesi	471	0

Yekûn	1.643	35
İstanos'da vâki' dükkândan aynen ibkâ olunan hissesi	134	20
Yekûn	1.509	15

Sayfa 120 [118]

Hüküm 139 [140]

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Husûs-ı âti'l-beyânı mahallinde istimâ' ve fazl-ı hasm için savb-ı şer'-i enverden me'zûnen bi'l-hükm irsâl olunan Kâtib Ahmed Efendi medîne-i Antalya hudûdunda ^{انقرالاک} ? nâm mahallde meskûn Yeni Osmanlı Aşîreti'ne varub akd-i meclis-i şer'-i âlî etdikde sâlifü'z-zikr Yeni Osmanlı Aşîreti ahâlîsinden Molla Musa ibn-i meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda Kıptiyân ta'îfesinden Gökmen oğlu Hüseyin'in oğlu İbrahim muvâcehesinde kendi nitâcımından hâsıl ^{میوندرال} ? ta'bîr olunur nişân varâkası ^{عاط} ? parası ve bir mikdâr beyaz ^{توکیر} ? beş yaşında bir re's mor kırmızı devemi târîh-i i'lâmdan dört sene mukaddem Kurd Pınarı nâm mahallde otlar iken merkûm İbrahim ^{خصیتر} ? ahz ü gasb ve Kalkan Kazâsında bir kimesneye dokuz yüz* guruşa bey' ve sinîn-i merkûm ^{رضیر} ? ve merkûm İbrahim firâr ve gaybûbet edüb el-hâletü hazihî merkûm İbrahim gelmiş olmağla su'âl olunub mezkûr devam mevcûd ise aynen müstehlâk ise semen-i mezkûresi olan dokuz yüz guruşu merkûm İbrahim'den hâlâ taleb ederim deyü ba'de'd-da'vâ ve'l-inkâr müdde'î-i merkûm Molla Musa ber-vech-i muharrer müdde'âsını lede't-ezkiye adl ve makbûli's-şehâde idükleri ihbâr olunur Murtana Aşîreti'nden Gürsu Mahallesi'nden Mustafa bin Abdullah ve Töngüşlü Aşîreti'nden el-Hâcc Ali Efendi ibn-i Koca Hüseyin nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î isbât etmeğın mücebince mezkûr devenin semen-i mübî'ası olan meblağ-ı mezbûr dokuz yüz guruşu merkûm Kıbtî İbrahim'den şer'an tahsîli ve müdde'î-i merkûm Molla Musa'ya teslîmi lâzım geldiğini kâtib-i mûmâ-ileyh ^{معاذ} ? olunan emti'â-i şer'le meclis-i şer'e gelüb alâ merkû'a inhâ ve takrîr eylediği ^{بالاسیشر} bi'l-iltimâs? huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu el-emr li-men-lehü'l-emr fi'l-yevmi's-sâdis ve'l-ışrîn min şehr-i Muharremü'l-harâm li-senete erba' ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 30 Mayıs 1867]

Sayfanın geri kalanı "sahh" işareti ve kalemle çizilerek doldurulmuş.

Sayfa 121 [119]

Hüküm 140 [141]

Fi'l-asl vilâyet-i Rumeli'de Vidin ahâlîsinden olub müddet-i vefîreden berü medîne-i Antalya Çarşısı'nda Hoca Nebi vakıf odalarında müsâferet vechle sâkin iken bundan akdem

vefât eden el-Hâcc Mehmed bin Abdullah bin Abdurrahman'ın zâhirde vâris-i ma'rûf ve ma'rûfesi olmamağla kâffe-i terekesi Cânib-i Beytü'l-mâl'a â'id ve râci' olduğundan medîne-i mezbûrede bu makûle bilâ vâris ma'rûf ve ma'rûfesi vefât edenlerin terekesini kabza me'mûr Teke Sancağı Kâ'im-makâmı olub Beytü'l-mâl Emâneti dahi müteferri'ât me'mûriyyetinden olan Sa'âdetlü el-Hâcc Hâfız Rıdvan Paşa Hazretleri'nin taraf-ı bâhirü's-şereflerinden vekîl-i müseccel-i şer'îleri livâ-i mezbûr Eytâm Müdürü medîne-i mezbûre mu'teberân ahâlîsinden Yörükzâde Mehmed Efendi ibn-i el-Hâcc Ahmed Ağa taleb ve ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve Sûk-ı Sultânî'de bi'l-müzâyede bey' olunan tereke-i müteveffâ-yı mezbûrdur ki ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur fi'l-yevmi't-tâsi' aşer min Muharremü'l-harâm li-senete erba' ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 23 Mayıs 1867]

	Aded	Guruş
Evânî-i nühâsiyye parça – Kıyye/11	-	120
Sini	1	70
Tüfeng	1	120
Kılıç	1	46
Tabanca	1	
Kebîr bıçak	1	26
Köhne döşek	3	140
Yastık	2	
Köhne çukur cübbe	2	77
Köhne mintan	2	10
Müsta'mel çuha şalvar	2	115
Köhne hırka	1	46
Yelek	1	
Şal	1	
Kısa entâri	1	
Müsta'mel kuşak	1	40
Yemeni – Çift/1	-	
Yün memlû yastık	4	25
Köhne kamaş memlû yastık	3	15 – Para/10
Kebîr ve sagîr köhne ve müsta'mel seccâde	3	136
Müsta'mel kilim	2	80
Müsta'mel nâmûsiyye	1	15
Cedid heybe	1	57
Geyik postu	1	35
Köhne ihrâm	1	
Müsta'mel çitari entâri	2	135

Alaca entâri	1	
Köhne abânî sarık	5	50
Köhne gömlek	5	100
İç donu	1	
Beyaz hırka	1	35
Müsta‘mel çul	2	
Köhne kısa entâri	1	27
Yelek	4	
Köhne takye	7	23 – Para/10
El peşkîri	5	
Akçe tahtası	1	1
Köhne nakışlı çevre	4	22
Fes	1	
Köhne takımı ma‘a demir mangal	-	50
Küçük bıçak	1	4 – Para/10
Hırdavat ma‘a sandık	-	60
Def‘a hırdavat ma‘a sandık	-	10
Sagîr terâzi ma‘a hırdavat	-	42
Şişe ma‘a hudde kilid	-	2,5
Köhne demir mangal	3	16
Köhne sahan	2	16
Def‘a terâzi ma‘a dirhem	-	90 – Para/10
Köhne namazlağı	1	25 – Para/10
Karanfil ve ispirto dolu kutu	2	15
Kahve	Kıyye	Fî
	120	9,5
	-	1.140
؟ حناو	74,5	1
Karabiber	13	6
Şeker	68	5,5
Köhne kilim parçası	1	4 – Para/10
؟	1	
Köhne zenbil	-	24
Kahve çuvalı	23	46
Tahra	1	6,5
Küçük çakı	1	
Toprak kâse	3	8
İskemle ma‘a teneke	-	4
Tencere	1	81
Kapaklı sahan	3	

Bir mikdâr saçma ve kurşun	-	41
Divit	1	13
Pirinç – Kıyye/80 – Kile/107	-	214
Sabun – Kıyye/8 – Kile/9	-	72
Kutu derûnunda bir mikdâr karanfil	-	13
Kaba kağıd – Deste/8	-	5,5
Kil – Kıyye/25	-	9
Sagîr tahta sandık	1	20
Şiştâne tüfeng	1	80
Kömür – Kıyye/15	-	25
Sabun tozu – Kıyye/3,5	-	13,5
Kahve değirmeni	1	17,5
Saat	1	200
Köhne demir terâzi	1	13,5
Köhne hasır	1	12,5
Sac ayağı	1	
Tahta boş pirinç sandık	1	
Yağ ve عى ? – Dirhem/15	1	11
Köhne منوشى ? fener	1	
Kebîr tesbih	1	
Sâkin olduğu oda derûnunda zuhûr iden nakd-i mevcûdu gurus		1.502
Kesesinde zuhûr eden nakdi		181
-		1
Yekûn		182

Sayfa 122 [119]

	Guruş
Taht-ı icâresinde olan dükkânda zuhûr eden nakdi	174
Yekûnü's-semen	6.362 – Para/10
Minhâ'l-ihracât	
	Guruş
Techîz ve tekfîn ve kefarât ve sâ'ir mu'âyyen-i hayrât ve hasenâtı içün müsbet ve vasiyyeti olub tenfizine yine vasi-i muhtâr nasb ve ihtiyâr eylediği Peştemâlcızâde Hâfız Mustafa bin Mehmed ve Burdurî Sâkî el-Hâcc Hâfız Derviş Hasan ibn-i el-Hâcc İsmail şehâdetleriyle sâbit olan Kürdoğlu el-Hâcc Hüseyin Ağa ibn-i Halil Ağa ve nâzır-ı muhtâr Kasab el-Hâcc Ali Ağa ibn-i Ahmed nâm kimesnelere meclis-i şer'le bi't-teslîm ma'rifetleriyle sarf olunan vasiyyet yekûnü	2.500
Dellâliyye-i eşyâ-i mübî'a ber-mûceb-i nizâm bin gurusun yirmi gurusdan [...]	90

Eytâm Müdürü mûmâ-ileyh Mehmed Efendi'ye â'id olan minhâ	54
Yekûn	36
Münâdîlere â'id olan minhâ	22,5
Yekûn	13,5
Mahkeme hademesine â'id olan minhâ	13,5
Varaka bahâ	4
Resm-i âdî	94 – Para/10
Kaydiyye	10
Nakliye-i eşyâ ve sâ'ir masârifât-ı müteferrika	-
Cem'-i yekûni'l-ihrâcât	2.732 – Para/10
Sahhu'l-bâkî â'id ilâ Cânib-i Beytü'l-mâl	3.630

İşbu sahu'l-bâkî üç bin altı yüz otuz guruşu ber-müceb nizâm-ı seniyye beş sene müddet edâne ve istirbâh olunmak üzere Eytâm Müdürü mûmâ-ileyh Mehmed Efendi'ye meclis ma'rifetiyle teslim olunub zikr olunan beş sene zarfından müteveffâ-yı merkûmun vârisi veyâhud taraflarından vekîlleri zuhûr etmediği hâlde cedvele idhâl ve Cânib-i Hazîne-i Celîle'ye irsâl olunmak üzere Teke Mal Sandığı'na ribhiyle ma'â teslim Eytâm-ı müdür mûmâ-ileyh Mehmed Efendi'ye tenbîh olunduğu işbu mahalle şerh verildi

Hüküm 141 [142]

Medîne-i Antalya mahallâtından Tuzcular Mahallesi'nde sâkine iken bundan akdem vefât eden mu'taka Zeyneb bint-i Abdullah'ın verâseti sadriyye sagîre kızı Fatma ve müteveffât-ı mezbûreyi azâd eden mevlâsı Ömer Beğ ibn-i Bekir Beğ nâm müteveffânın sulbî kebîr oğulları ve min ciheti'l-velâ' vârisleri bulunan Ketebeden Mehmed ve* Süleyman Beğlere münhasır olduğu bi'l-ihbâr inde's-şer'i'l-enver zâhir ve mütehakkık olduğdan sonra sagîre-i mezbûrenin hisse-i irsiyyesini kabz ve hıfz ve tesviye-i umûruna kibel-i şer'den vasî nasb ve ta'yîn olunan Molla'nın oğlu mûmâ-ileyh Mehmed Beğefendi ve mûmâ-ileyh Süleyman Beğefendi taleb ve ma'rifetleriyle medîne-i mezbûre Eytâm Müdürü Yörükzâde Mehmed Efendi ibn-i el-Hâcc Ahmed Ağa hâzır olduğu hâlde tahrîr ve Sûk-ı Sultânî'de bi'l-müzâyede bey' ve ba'de'l-ihrâcât sahu'l-bâkî beyne'l-verese bi'l-farîzati's-şer'iyye tevzî' ve taksîm olunan esmân-ı tereke-i müteveffîyye-i mezbûredir ki ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur fi'l-yevmi'l-hâdî ve'l-ısrîn min Muharremü'l-harâm li-senete erba' ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 25 Mayıs 1867]

	Aded	Guruş
Yastık	3	69
Döşek	1	

Yorgan	1	
Namaz postu	1	14
Sagır köhne kilim	1	
Sepet	1	
Köhne çarşaf	1	
Bir mikdâr tömbeki	1	
Desti bardak ve şişe ve zenbil	-	4 – Para/30
Köhne ihrâm	1	20
Yastık	2	
Bir mikdâr penbe	-	
Döşeme	1	19
Köhne kilim	1	
Kapaklı tencere	2	60
Sahan	5	48
Sarı tas	1	
Köhne dizlik	1	33 – Para/30
Gömlek	1	
Beyaz mintan	1	
Bir mikdâr Amelgân bezi iç donu yastık yüzü	1	19
Hırdavat	-	14
Şerbet bardağı	5	19 – Para/30
Fincan	6	
Reçel tabağı	6	
Tahta sandık	1	17
Def'a hırdavat	-	3
Hamam havlusu	3	29 – Para/30
İç donu	1	
Çarşaf	1	
Çitari entâri	1	161
Canfes şalvar	1	
Müsta'mel hakîr entâri	1	77
Çuha mintan	1	
Gülmez entâri	1	32
Basma şalvar	1	
Basma entâri	1	30
Şalvar	1	
Basma hırka	1	

Sayfa 123 [120]

	Aded	Guruş
Basma entâri	1	11
Şalvar	1	
Beyaz çarşaf merinos	1	23
Kuşak	1	
Bir mikdâr basma	-	30
Şal taklidi kuşak	1	23,5
Döşek çarşafı	1	13 – Para/10
Kaşık – Deste/2	-	6
Zenne gömlek	1	31
Peştemâl	1	18
İstanbul yazması	2	14 – Para/5
Cedîd uçkur	3	38 – Para/5
Çevre	4	
Hırdavat	-	16
Def'a hırdavat	-	11
Gümüş bilezik – Çift/1	-	25
Gümüş gerdanlık	1	24
Küpe – Çift/1	-	
Yüzük ve mehr ve sâ'ire	-	10
Kebîrce sandık	-	30
Beşik	1	5
Ceyb çakısı	1	1
Kahve değirmeni	1	20
Nacak tahra	1	
Nakdî Hurşîd altını	1	28
Fındık rub'u altın	4	40
Onluk altın	1	12
Kaba rub'iyye altını	1	9
Yedilik altın	1	7
Yaldız altını	1	60
Adliyye altını	2	36
Yirmilik altın	4	80
Atık yirmilik	1	23,5
Beyaz akçe		25
Cem'-i yekûni'l-mâl		1.341
Minhâ'l-ihracât		
		Guruş
Techiz ve tekfin ma'a'l-kefârât bi'l-vasiyye		271

Dellâliyye-i eşyâ-i mübî'a	20
Resm-i kısmet	30
Kaydiyye-i defter	2
Varaka bahâ	1
Kâtibiyye ve huddâmiyye ve muhzırıyye	17
Cem'-i yekûni'l-ihracât	341
Sahhu'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	1.000
Hissetü'l-binti'l-mezbûre-i sagîre Fatma	500
Sagîre-i mezbûreyi merhameten terk ve teberru' eylediği	
Hisse-i ibni'l-mevlâ el-mezbûr Mehmed Beğ	250
Hisse-i ibni'l-mevlâ el-mezbûr Süleyman Beğ	250

Hüküm 142 [143]

İşbu sagîre-i mezbûre Fatma'nın vâlidesi müteveffıyye-i mezbûre Zeyneb'den müntakıl hisse-i irsiyyesi olan ber-vech-i taksîm bâlâ beş yüz guruş ve mûmâ-ileyhimâ Mehmed ve Süleyman Beğlerin iki yüz ellişer guruşdan cem'an terk ve teberru' eyledikleri beş yüz guruşla cem'an bin guruş vasî-i mensûbu mûmâ-ileyh Mehmed Beğ'e nakd ahz ü kabz eylediğini meclis-i şer' de ikrâr ve i'tirâf etmekle vech-i şer'* üzere istirbâh ve emr muhafazasına tenbîh olunduğu işbu mahalle şerh verildi*

Sayfa 124 [121]

Hüküm 143 [144]

Medîne-i Antalya mahallâtından Sağır Beğ Mahallesi ahâlîsinden iken bundan akdem vefât eden Yorgancı el-Hâcc Abdurrahman Ağa ibn-i Ömer bin Aburrahman'ın sulbî sagîr oğulları Ömer ve Mehmed Emin'in vâlideleri ve tesviye-i umûrlarına kıbel-i şer'den vasî-i mensûbeleri işbu bâ'isetü'l-kitâb Hafize bint-i Ahmed nâm Hâtûn tarafından husûs-ı âtîde vekîl-i şer'îsi ve sefirân-ı merkûmânın li-eb kebîr er karındaşları ve nâzır-ı mensûbları Hasan Efendi ibni'l-müteveffâ'il-merkûm el-Hâcc Abdurrahman Ağa talebiyle cânib-i şer'-i şerîfden sagîrân-ı mezbûrâna îrâdları hâsılâtından işbu târîh-i kitâbdan kadr-i ma'rûf idüğü ihbâr olunan sagîrân-ı mezbûrân Ömer ve Mehmed Emin'e yevmî dörder guruşdan ikisine cem'an yevmiye* sekiz guruş nafaka ve kisve bahâ farz ve takdîr olunub meblağın-i mefrûzîn-i mezkûrîni yevmiye sekiz guruşu sagîrân-ı mezbûrân Ömer ve Mehmed Emin'in ber-vech-i muharrer nafaka ve kisve ve sâ'ir levâzım-ı zarûriyyelerine harç ve sarfa ve vakt-i hâcetde istidâne ve lede'z-zafer sagîrân-ı mezbûrânın îrâdları hâsılâtlarına rücu'a vasîleri vâlideleri mü'ekkile-i mezbûre Hafize Hâtûn'a izin verilmeğın mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'l-hâmis aşer min şehr-i Muharremü'l-harâm li-senete erba' ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 19 Mayıs 1867]

Şühûdü'l-hâl

Me'zûn bi'l-iftâ Fekâhetlü Mustafa Efendi

A'zâ'dan Osman Ağazâde Fütüvvetlü Mustafa Beğ

Eytâm Müdürü Yörükzâde Mehmed Efendi

Hammâm Bekir Ağa

Bahçıvan Gökman Hüseyin Kethüdâ

Ve Muhzırbaşı Mehmed Ağa

Ve Muhzır Ali Ağa

Ve gayruhum

Hüküm 144 [145]

Medîne-i Antalya mahallâtından Elmalu Mahallesi ahâlîsinden Serrâc Yusuf bin Ahmed nâm kimesne medîne-i mezbûre mahkemesinde meclis-i şerîf-i enverde işbu bâ'isü'l-kitâb Nakkâl Hasan Çavuş ibn-i el-Hâcc Hüseyin mahzarında bi't-tav' ve'r-rızâ ikrâr-ı tâmm ve takrîr-i kelâm edüb akd-i âtî'z-zikrin sudûruna değin mustakillen yedimde mülk ve hakkım olub mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Mastaroğlu İbrahim menzili ve bir taraftan vakıf menzili ve tarafeyni tarîk-i âmm ile mahdûd fevkânî iki oda ve tahtında iki ahır ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmireli bir mikdâr bağçe ve havlu ve iki kanad sokak kapusunu müştemil bir bâb mülk-i menzilimi cemî'i tevâbi'i ve levâkiki ve kâffe-i hukûk ve merâfıkıyla tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfside ve uhûd-ı mübtela ve tagrîr ve gabîn ve muvâz'adan ârî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile yedi bin iki yüz guruşa mezbûr Hasan Çavuş'a bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr yedi bin iki yüz guruşu müşterî-i mezbûr Hasan Çavuş yedinden tamâmen ve kâmilan ahz eyledim fîmâ-ba'd menzil-i mahdûd-ı mezkûrda benim aslân ve kat'ân alâka ve medhalim kalmayub cemî'i müştemilâtıyla mezbûr Hasan Çavuş'un mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarîhi olmuşdur keyfe mâ yeşâ'en ve yehtâr mâlik ve mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmi's-sâbi' min şehr-i saferü'l-hayr li-senete erba' ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 10 Haziran 1867]

Şühûdü'l-hâl

Mahalle-i mezbûre İmamı Zobuzâde Hâfız Ahmed Efendi

Mahalle-i mezbûre Muhtarı Duhânî el-Hâcc Hasan Ağa

Boyacı Hâcî Ahmed Ağa'nın oğlu Boyacı Ali Çavuş

Tüccârdan Yörükzâde Mehmed Efendi

Hâcî Atiye Efendi

Bakkal Hâcî Ahmed Acel

Bâyi‘-i merkûmun dâmâdı Bekir

Mahkeme Kâtibi Meveddetlü İsmail Hakkı Efendi

Muhzırbaşı Mehmed Ağa

Muhzır Ali Ağa

Ve gayruhum

Sayfa 125 [122]

Hüküm 145 [146]

[Medîne-i An]talya mahallâtından Dîvân Pîrî Mahallesi sâkinelerinden Adile Hanım bint-i el-Hâcc Mehmed Ağa nâm Hâtûn tarafından zikr-i âti bey‘î takrîr ve i‘tâ-i hüccete vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi bi‘l-ma‘rifeti‘ş-şer‘iyye ârifân mahalle-i mezbûre ahâlîsinden Kara’nın Hâfız İbrahim’in oğlu Molla Hasan ve Dikici Konyalıoğlu Ahmed bin Mustafa nâm kimesne şehâdetleriyle münhasır hasm-ı câhidde ber-nehc-i şer‘î sâbit olan Hâcî Abdullah oğlu Hâcî Mehmed Ağa nâm kimesne meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde işbu bâ‘isü‘l-kitâb Marolyalı Zeybekoğlu Hasan Usta ibn-i Mehmed nâm kimesne mahzarında bi‘l-vekâle ikrâr-ı tâmm ve takrîr-i kelâm edüb mü‘ekkillem mezbûre Adile Hanım akd-i âti‘z-zikrin sudûruna değin irsen ve şîrâ‘en yedimde mustakillen mülk ve hakkım olub sâlifü‘z-zikr Dîvân Pîrî Mahallesi’nde vâki‘ bir taraftan Hâcî Süleyman menzili ve bir taraftan Berber Mehmed menzili ve bir taraftan Aşçı Mustafa menzili ve iki taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd Develik ta‘bîr olunur bir bâb mülk-i menzil arsamı bi-cümletihî mâ yeştemilehû ve yahvîhi tarafeynden îcâb ve kabûlû hâvî şûrût-ı müfside tagrîr ve gabîn ve muvâza‘adan ârî bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘î ile üç bin sekiz yüz elli guruşa mezbûr Hasan Usta’ya bey‘ ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr üç bin sekiz yüz elli guruşu müşterî-i mezbûr Hasan Usta yedinden tamâmen ve kâmilan* ahz ü kabz eyledim fîmâ-ba‘d arsa-i mahdûde-i mezkûrede benim aslân ve kat‘ân alâka ve medhalim kalmayub cemî‘i müştetilâtıyla mezbûr Hasan Usta’nın mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sırfı olmuşdur keyfe mâ yeşâ‘en ve yehtâr mâlik ve mutasarrıf olsun dedikde gıbbe’t-tasdîki‘ş-şer‘î mâ-vak‘a bi’t-taleb ketb ve imlâ olundu fi‘l-yevmi’s-sâlis aşer min şehr-i saferü‘l-hayr li-senete erba‘ ve semânîn ve mi‘eteyn ve elf [M. 16 Haziran 1867]

Şühûdü‘l-hâl

Kara’nın Hâfız İbrahim’in oğlu Molla Hasan

Dikici Konyalıoğlu Ahmed

Debbâğ Hayta oğlu İbrahim

Mahkemebaşı Kâtib Meveddetlü İsmail Hakkı Efendi

Muhzırbaşı Mehmed Ağa

Ve gayruhum

Hüküm 146 [147]

Medîne-i Antalya nevâhîsinden Gebiz Nâhiyesi mahallâtından Aşağıoba Mahallesi'nde sâkine iken işbu târîh-i kitâbdan üç sene mukaddem vefât eden Ümmügülsüm bint-i Abdullah nâm Hâtûn'un verâseti sadrî kebîr oğlu Mehmed ve sadriyye kebîre kızı Dudu evlâdî'l-müteveffâ Kâidecioğlu Molla Süleyman ile diğer sadriyye kebîre kızı Havva binti'l-müteveffâ Kara Mehmed nâm Hâtûn'a münhasıre ve tashîh-i mes'ele-i mîrâsları dört sehmden olub sihâm-ı merkûmenin iki sehm mezbûr Mehmed ve bir sehm mezbûre Dudu'ya ve bir sehm mezbûre Havva Hâtûn'a isâbeti tahakkukundan sonra zât-ı ta'rîf-i şer'î ile ma'rûfe olan merkûm Havva Hâtûn'a medîne-i mezbûre mahkemesinde meclis-i şer'-i şerîf-i enverde müteveffât-ı mezbûrenin zikr-i âtî terekesine bi'l-verâse vaz'-ı yedi müte'ayyin olan işbu bâ'isü'l-kitâb karındaşı merkûm Mehmed mahzarından bi-tav'ihâ bi'l-verâse ikrâr-ı sahîh-i şer'î ve i'tirâf-ı sarîh-i mer'î edüb mûrisem vâlidem müteveffât-ı mezbûrenin kâffe-i terekesi olub huzûr-ı Müslimînde bi't-terâzî beynimizde bahâlarını takdîm eylediğimiz on altı re's deve yetmiş altı re's keçi ve sekiz re's öküz ve sekiz re's karasığır inek ve iki re's dana ve iki re's tosun ve iki re's kısarak ve dört re's tay ve ma'lûmu'l-mikdâr evânî-i nühâs ve çul ve çuval ve kilim ve keçe ve sâ'ir eşyâ-i ma'lûmenin cem'an on dokuz bin guruşa bâliğ olan terekesinden bir tashîh-i mezkûr dört* sehmden bir sehm hisse-i irsiyyeme isâbet eden dört bin yedi yüz elli guruş mukâbili sekiz yüz guruş kıymetli bir re's dişî deve ma'a köşek ve beş yüz guruş kıymetli bir re's topal deve ve sekiz yüz guruş kıymetli bir re's dişî kısır deve ve beş yüz guruş kıymetli iki yaşında bir re's erkek deve ve iki yüz elli guruş kıymetli bir re's yağız kısarak ve biri ikişer yüz guruşdan mecmû' altı yüz guruş kıymetli üç re's karasığır inek ve sekiz yüz guruş kıymetli bir çift öküz ve beheri yirmi beşer guruşdan mecmû' beş yüz guruş kıymetli yirmi re's keçileri karındaşım merkûm Mehmed bana aynen tamâmen ve kâmilten def' ve teslîm eylediğinde ben dahi yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz edüb meblağ-ı merkûm dört bin yedi yüz eli guruşdan karındaşım merkûm Mehmed'in yed ve zimmetinde bir nesne bâkî kalmamağla vâlidem müteveffîyye-i mezbûre Ümmügülsüm Hâtûn'un işbu dâhil-i hüccet bâkî terekesine ve târîhden otuz sene mukaddem vefât eden babam Kara Mehmed'in dahi terekesinin mutâlebesine mute'allike da'vâdan karındaşım merkûm Mehmed'in zimmetini ibrâ-i âmm sahîh-i şer'î ile bi'l-verâse ibrâ ve ıskât

Sayfa [123]

eylediğimde ol dahi bana teslîm olan hayvanât-ı muharrere-i mezkûrelerin istirdâd yine mute'allike-i da'vâdan benim zimmetimi ibrâ-i âmm sahîh-i şer'î ile bi'l-verâse ibrâ ve ıskât ve

tarafeynden her* birimiz âharan ibrâsını kabûl eyledik dedikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ-hüve'l-vâki' bi'l-ibtigâ ketb ve imlâ olundu fi'l-yevmi's-sâbi' aşer min saferü'l-hayr li-senete erba' ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 20 Haziran 1867]

Şühûdü'l-hâl

Antalya Hânedânı'ndan ve Hâcegân-ı Dîvân-ı Hümâyûn'dan Fütüvvetlü el-Hâcc Süleyman Efendi

Mu'teberân-ı Tüccârdan Ministreli Hüseyin Ağa

Mu'teberân-ı Tüccârdan Ağa Yörükzâde Mehmed Efendi

Antalya Mahkeme Kâtibi İsmail Hakkı Efendi

Gebiz Nâhiyesinden Aşağıobalı Mülâzım Mustafa Ağa

Yine Gebiz Nâhiyesinden Aşağıobalı Saffar oğlu Ali

Yine Gebiz Nâhiyesinden Aşağıobalı Cebeloğlu Halil

Ve Muhzırbaşı Mehmed Ağa

Ve gayruhum

Sayfanın geri kalanı kalemle çizilerek doldurulmuş.

Sayfa 126 [124]

Hüküm 147 [148]

[Medîne-i An]talya mahallâtından Câmî'-i Cedîd Mahallesi mütemekkinlerinden ve Devlet-i Aliyye teb'asının Rum Milleti'nden olub [bundan] akdem vefât eden Basmacıoğlu Ligorî veled-i Kostanti'nin verâseti zevce-i metrûkesi [Hâ]ce Desbene bint-i [...] bi'l-ihbâr lede'ş-şer'î'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra sığâr-ı merkûmunun mallarını hıfz ve tesviye-i umûrlarına babaları müteveffâ-yı merkûmun hayâtında vasî-i muhtâr nasb ve ihtiyâr eylediği şer'an sâbit ve yedine hüccet-i şer'îyye i'tâ olunan medîne-i mezbûre mahallâtından Makbûle Mahallesi mütemekkinlerinden ve Devlet-i Aliyye teb'asının millet-i merkûmesinden Pandeli oğlu Hâcî Yani veled-i Dimitri ve üzerine nâzır-ı muhtâr nasb ve ihtiyâr eylediği Hoca Yani oğlu Hoca Yani veled-i Kostanti nâm kimesneler taleb ve ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le Eytâm Müdürü Yörükzâde Mehmed Efendi ibn-i el-Hâcc Ahmed Ağa nâm kimesne hâzır olduğu hâlde tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farîzati'ş-şer'îyye tevzî' ve taksîm olunan müteveffâ-yı merkûmun terekası defter-i kassâmıdır ki ber vech-i âtî zikr olunur fî gurre-i saferü'l-hayr li-senete erba' ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 4 Haziran 1867]

	Aded	Guruş
Cedîd kilim	6	600
Müsta'mel kilim	2	100
Müsta'mel seccâde	1	50

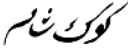
Basma yüzölü penbe memlû minder ve döşek	6	350
Basma yorgan	3	250
Mak'ad yastığı	10	100
Evânî-i nühâs	25	500
Müsta'mel çul	2	60
Müsta'mel çuval	2	40
Çitari uzun entâri	2	180
Çuha cübbe	1	120
Çuha şalvar	1	80
Mintan	1	
Saat	1	250
Tahta sandık	3	50
Tahta anbar	1	250
Revgan-ı sâde – Kıyye/55	-	500
Peynir – Kıyye/50	-	100
Hırdavat-ı menzil		500
Bâ defter-i müfredât basma ve Amelgân bezi ve Frenk alacası ve sâ'ir manifatura kıymeti		3.000
Sandığında zuhûr eden nakdi		3.400
Hurma karyesinde çift öküzü – Çift/1		900
Mahalle-i mezbûrede vâki' aynen terk ve ibkâ olunan ma'lûmu'l-hudûd ve'l-müştemilât bir bâb mülk-i menzil		40.000
Yekûni'l-eşyâ ve'l-nakd ve'l-menzil		51.380
Defterinde mukayyed zimemâtı		
Karye-i Bahtılı		
		Guruş
Molla Ali zimmeti		576
Kekiçoğlu Mustafa zimmeti		2.493
Kürüşoğlu Kara Mehmed zimmeti		2.581
Kel Abdül oğlu Mehmed zimmeti		451
Hâcî Halil'in İbrahim zimmeti		13 – Para/20
Hâcî Hüseyin'in Veli Onbaşı zimmeti		500
Emir Mehmed oğlu Ali zimmeti		2.323
Kör Hüseyin oğlu veresesi zimmeti		1.398
Bıçak Hüseyin zimmeti		98
Mehmed oğlu Ali zimmeti		656
Ayân'ın Koca Arab zimmeti		1.178
Abdî oğlu Ayân'ın zimmeti		1.680
Kör Osman'ın Süleyman zimmeti		110
Erdelekli karısında zimmeti		49

İmam Hasan zimmeti	663
Çıvgalarlı Kara Ali zimmeti	476 – Para/20
Kara Osman'ın Musa zimmeti	350
Hâcî Hâfız zimmeti	24
Serikli Kör Mehmed zimmeti	1.063
Kötürümün İbrahim zimmeti	89
Kötürümün Durmuş zimmeti	239
Serikli Kel Mehmed zimmeti	433
بجک ? Ali zimmeti	227
Halil'in Kara Mehmed zimmeti	64
Yusuf oğlu Yusuf zimmeti	543
Köçekoğlu Mustafa'nın Mehmed zimmeti	908
Kısrakçı'nın Ahmed zimmeti	1.550
Ömer Sipâhî oğlu Hâcî Hasan zimmeti	189
Kılıncın Kara Mehmed zimmeti	24
Karye-i Çakırlar	
	Guruş
Topsakal'ın Halil zimmeti	2.070
Yeğeni Mehmed zimmeti	628
ارسيل Arsil? Ahmed zimmeti	5.089
Serbülent Mehmed zimmeti	142
Nasuh'un Mehmed zimmeti	2.490
Durali oğlu Molla Halil zimmeti	480
Kocaoğlu Mehmed zimmeti	338
عبدالی Abdal? oğlu Ali zimmeti	748
Köçek Ali oğlu Molla Mehmed zimmeti	2.940

Sayfa 127 [125]

	Guruş
Kötebe Ali zimmeti	2.980
Kötürümün karındaşı Mustafa zimmeti	445
Koca Mehmed oğlu Mustafa zimmeti	1.000
Türkmen Hâcî İbrahim zimmeti	761
Karye-i Hurma	
	Guruş
Bekir oğlu Veli zimmeti	76
Osman Molla Hüseyin oğlu zimmeti	18

Karabelaoğlu Mehmed zimmeti	169
Karye-i Geyikbayırı	
	Guruş
İmam Veli Efendi zimmeti	236
Abdurrahman oğlu Mehmed zimmeti	1.054
Veli Ahmed'in Veli İbrahim zimmeti	199
Osman oğlu Mestan zimmeti	264
Kocaoğlu'nın Mehmed zimmeti	258
Dadı'nın İsmail zimmeti	229
Ayân'ın İbrahim zimmeti	686
Kartoğlu Mustafa zimmeti	1.200
Karye-i Kırıcibayırı	
	Guruş
Avcı'nın Musa zimmeti	700
Veli Ömer oğlu İbrahim zimmeti	240
Kara İbrahim oğlu Salih zimmeti	1.807
Avcıoğlu Ali'nin karısı zimmeti	336
Molla İbrahim oğlu Mustafa zimmeti	480
İmam'ın oğlu Mehmed zimmeti	537
Topal Osman'ın karındaşı zimmeti	800
Karye-i Duraliler	
	Guruş
Koca Veled'in Halil zimmeti	456
Güllü'nün Ali zimmeti	76
Koca Yusuf oğlu Ali zimmeti	218
Koca Yusuf oğlu Mehmed zimmeti	420
Karye-i Aşağı Karaman	456
Tat Hüseyin'in analığı zimmeti	106
Tat Hüseyin zimmeti	437
Koca Yusuf oğlu İbrahim	100
Molla Mehmed zimmeti	400
Kuyulu İbrahim zimmeti	210
Karye-i Uncalı	
	Guruş
 ? Veli zimmeti	38,5
Ahmed Ali'nin oğlu zimmeti	11
Koca Memiş zimmeti	10
Kel Ahmed zimmeti	167

Karye-i Gökşam?	
	Guruş
Molla Kadir zimmeti	49
Köçek Hüseyin zimmeti	249,5
Ayânoğlu Mehmed Onbaşı zimmeti	105
Hurmalı Ayân'ın oğlu İbrahim zimmeti	210
Karye-i Yazır	
	Guruş
İnce Ömer zimmeti	1.915
İşçi Abdullah zimmeti	870
Sipâhî Mehmed zimmeti	400
Sipâhî Mehmed'in oğlu Ali zimmeti	511
Duman İbrahim zimmeti	85
Habîb Osman zimmeti	2.000
Habîb oğlunun oğlu Osman zimmeti	1.350
Veli Efendi'nin karındaşı Mehmed zimmeti	1.875
Duman Halil zimmeti	198
Kaymak karısı zimmeti	610
Köseoğlu Parmaksız Mehmed zimmeti	480
İbrahim Efendi zimmeti	528
Habîb Hasan Efendi'nin oğlu zimmeti	491
Habîb Mehmed zimmeti	266
Sarı Ömer zimmeti	1.100
Kara Veli zimmeti	373
Koca Muhtar'ın Ömer zimmeti	697
Koca Muhtar Veli zimmeti	570
Koca Muhtar'ın Ahmed Çavuş	500
Kara İbrahim zimmetinde Ayân zimmetinde Mehmed Ali'nin kefâleti	485
Mestan Koca Ahmed'in oğlu zimmeti	809
Köseoğlu İbrahim zimmeti	457
Bekir Çavuş zimmeti	1.262 – Para/20
Ayân'ın Ömer zimmeti	1.518
Boya Mehmed zimmeti	757
Sipâhî Hasan zimmeti	170
Veli zimmeti	1.826
Ali Usta'nın Derviş zimmeti	1.179
Süleyman Efendi zimmeti	2.114
İnce İsmail zimmeti	6.210
Elmalu kurâlarından Çuğun karyesi	

	Guruş
Burhan oğlu Osman zimmeti	346
Topal Tulukoğlu Hüseyin zimmeti	711
Kara Durmuş zimmeti	1.128
Yörük Ali'nin oğlu Mehmed Çavuş zimmeti	770
Çobanoğlu Mehmed zimmeti	162
Salih oğlu Halil zimmeti	700
Yunus oğlu Kadir zimmeti	800

Sayfa 128 [126]

	Guruş
[...] ? Süleyman zimmeti	460
Kara Veli'nin Abdurrahman zimmeti	645
Kör Ömer'in Mehmed zimmeti	600
Burhan oğlu Mehmed Hoca zimmeti	300
Alacaoğlu Solak zimmeti	838
Burhan oğlu Ahmedlü Ali Yusuf zimmeti	5.578
Kara Mustafa zimmeti	85
Burhan'ın Veli İsmail zimmeti	290
Alaca'nın Mehmed zimmeti	34
Kara Kursak zimmeti	150
Karye-i Çobanisa	
	Guruş
Veli Kâhya'nın Çavuş zimmeti	883
 Gülen? Mehmed oğlu Bekir zimmeti	5.145
Kocabıyık Hüseyin zimmeti	430
Hâcî Süleyman zimmeti	444
Hâcî Bekir'in Hâcî Hasan zimmeti	2.979
Kerim zimmeti	3.243
Veli Kâhya zimmeti	975
Karye-i Dire	
	Guruş
Hâcî Bekir'in karındaşı Osman zimmeti	2.712
Sarioğlu Molla zimmeti	660
Bekir oğlu Hâcî Halil zimmeti	81
Cafer oğlu Durmuş zimmeti	1.720
 ? Ali'nin Hasan zimmeti	45

Topal İsmail zimmeti	257
Tekâ'üd'ün Nizam Salih zimmeti	1.900
Halil Çavuş zimmeti	210
Karye-i Karaköy	
	Guruş
Celil'in oğlu Durmuş zimmeti	67
Dönük Mehmed zimmeti	330
Nizam Süleyman zimmeti	72
Hâcî Salih'in Arab zimmeti	81
Kara Ali zimmeti	100
Habîb Ali'nin zimmeti	60
Kesik Ahmed zimmeti	40
Karye-i Semayük	
	Guruş
Molla Veli zimmeti	244
موسى Musaca? Mustafa zimmeti	301
Ahmed Ali zimmeti	490
Ömer Ali'nin Ömer zimmeti	234
کورکوت Korkut? İbrahim zimmeti	123
Karye-i Müğren	
	Guruş
Hâcî Abdurrahman zimmeti	400
İbrahim'in Ali zimmeti	601
İnce Ali zimmeti	510
Ali Hoca oğlu Ali zimmeti	511
Hâcî Hatib'in karındaşı Hasan zimmeti	1.900
Kör Mehmed'in Durali zimmeti	380
Karındaşı Mehmed zimmeti	230
Hâcî Hüseyin zimmeti	300
Osman Enişte zimmeti	1.187
Hâzır Ali'nin Mustafa zimmeti	368
Ali Hoca oğlu Ömer zimmeti	757
Yenicelerin Süleyman zimmeti	300
Şabanların Mustafa zimmeti	723
Kasab Ömer oğlu İbrahim zimmeti	1.365
Karabayırlı Hasanca'nın İbrahim zimmeti	950
Hâcî Mustafa'nın oğlu Mehmed zimmeti	1.900
Hâcî Ömer zimmeti	1.400
Kasab Hâcî Hüseyin zimmeti	602

İmamoğlu Hâcî Mehmed zimmeti	868
Deli Veli'nin Ahmed Ali zimmeti	1.550
Ali Hoca oğlu Salih zimmeti	2.315
Koca İhtiyâr Bekdaş oğlu Salih'in zimmeti	1.500
Kara Ali Gülizar'ın zimmeti	798
Bekdaş oğlu Mehmed zimmeti	3.788
Ömer'in oğlu Hâcî Mehmed zimmeti	108
Nefs-i Antalya'da	
	Guruş
Deveci'nin Yusuf zimmeti	267
Çavuşoğlu Süleyman zimmeti	230
Deveci İbrahim zimmeti	405
İmam Yusuf oğlu Ali zimmeti	136
Devecioğlu'nun uşağı Ömer zimmeti	68
Solak oğlu Ali zimmeti	212
Karaözlü Mustafa zimmeti	40
Çakal Hâfizoğlu Mustafa Efendi zimmeti	968
Kara Mustafa zimmeti	280
Değirmenönlü Halil Hoca zimmeti	890
اسفندونک ? Kör Mehmed zimmeti	93
Dülger Todoros zimmeti	109,5
Meydan Mahallesi'nde Çavuş oğlu Ömer zimmeti	348
Meydan'da Receb oğlu Hasan zimmeti	358
Meydan'da Receb oğlu Ömer zimmeti	351
Bahçıvan Bulgurcu'nun Abdullah zimmeti	90
İncebacak Hâcî Sava zimmeti	26
Bâlâlı İmam Mehmed Hoca zimmeti	2.500
Bâlâlı Bayram zimmeti	94

Sayfa 129 [127]

	Guruş
Yekûni'z-zimemât	160.204
Yekûni'l-eşyâ ve'l-menzil ve'l-nakd ve'z-zimemât min haysü'l-mecmû'	211.584
Minhâ'l-ihracât	
	Guruş
Cenâzesine vukû' bulan masârif-i hafriyye ve külliyele sarf olunan ve Metropolit ve Papaslara ve oda fukarâsına verilen meblağ bi'l-vasiyye	4.000

Deyn-i müsbet zevce-i merkûm Desbene an-cihet-i karz bâ-şehâdet Hoca Yani oğlu İstefan veled-i Kostanti ve Pandeli oğlu Hâcî Elyaz veled-i Dimitri lede't-tezkiye müceb-i şer'isi ba'de'l-icrâ hükm olunan meblağ	28.750
Deyn-i müsbet Papas Kabasakaloğlu Papa Dimitri veled-i ? bâ-şehâdet merkûmân Hoca Yani oğlu İstefan veled-i Kostanti ve Pandeli oğlu Hâcî Elyaz veled-i Dimitri lede't-tezkiye müceb-i şer'isi ba'de'l-icrâ hükm olunan meblağ	36.000
Resm-i kısmet-i âdî	5.000
Kaydiyye-i defter	300
Evrâk-ı bahâ	85
Vasî ve nâzır ma'rifetiyle vukû' bulan bi'l-cümle masârif-i müteferrika	1.865
Yekûni'l-ihracât	76.000
Sahhu'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	135.584
Hisse-i zevce-i merkûme Desbene	16.948
Hisse-i ibni'l-merkûm-ı sagîr Kostanti	59.318
Hisse-i binti'l-merkûme-i sagîre Katarina	29.659
Hisse-i binti'l-merkûme-i sagîre Nazlı	29.659

Hüküm 148 [149]

Medîne-i Antalya mahallâtından Câmî'-i Cedîd Mahallesi mütemekkinlerinden ve Devlet-i Aliyye teb'asının Rum Milleti'nden olub bundan akdem fevt olan Basmacioğlu Ligori veled-i Kostanti'nin sulbî sagîr* oğlu Kostanti ve sulbiyye sagîre kızları Katarina ve Nazlı'nın tesviye-i umûrlarına kıbel-i şer'den bir vasî nasbı lâzım ve mühim olmağın Hristiyan beynlerinde müstakîm eylediği ve müteveffâ-yı merkûmun hayâtında vasî-i muhtâr nasb ve ihtiyâr eylediği teb'a-i merkûmeden Hoca Yani oğlu İstefan veled-i Kostanti ? Hâcî Vasili veled-i Kiryako nâm kimesneler şehâdetleriyle sâbit olan sığâr-ı merkûmun akrabâlarından ve tab'a-i merkûmeden işbu bâ'isü'l-ferd Pandeli oğlu Hâcî Yani veled-i* Dimitri sığâr-ı merkûmûn Kostanti ve Katarina ve Nazlı'nın vakt-i rüşd ve sedâdlarına değin tesviye-i umûrlarına kıbel-i şer'den vasî ve üzerine nâzır-ı muhtâr olduğu dahi şâhidîn-i merkûmân şehâdetleriyle sâbit olan işbu hâzır-ı bi'l-meclis millet-i merkûmeden Hoca Yani oğlu Hoca Yani veled-i Kostanti hasbî nâzır nasb ve ta'yîn olunduklarından anlar dahi berminvâl-i muharrer vesâyet ve nezâret-i mezkûreleri kabûl ve hizmet-i lâzımelerini kemâyenbagî edâya müte'ahhid ve iltizâm etmeleriyle mâ-vak'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu fî gurre-i saferü'l-hayr li-senete erba' ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 4 Haziran 1867]

Şühûdü'l-hâl

Çukuroğlu Hâcî Yordan veled-i İstirati

Kıbrıslı Kostanti

Hâcî Alika veled-i Yorgi

Ve gayruhum

Sayfa 130 [128]

Hüküm 149 [150]

Sûret-i Emirnâme-i Hazret-i Meşihat-penâhî

Fazîletlü Efendi

Memâlik-i Mahrûse-i Şâhâne'de tavattun eden Kabâ'il-i Muhâcir-i Çerâkise-i Resende-i İslâm'dan Medîne Beğleri'nin taht-ı rıkkıyetlerinde kalarak ara sıra nizâ'-i tekevvün eylemekde bulunduğuna binâ'en üserâ tarafından şikâyet ve iddi'â vukû' bulan mahallerde mâlik ile memlûk beynlerinde mekâtibe-i usûl-i meşrû'asının icrâsıyla ıslâh-ı zâtü'l-beyn olunmasına iknâ kılınması ve bir de ba'zı revıyyâta nazaran müteferrik sûretle iskân edilen muhâcirîn için devletince tehdîd ve irâ'e olunan yerlerden başka mahall-i iskânlarının karye ve civârında zirâ'at ve imâretten hâlâ arâzî-i emîriyye bulunduğundan üserâyâ mutasarrıf olan rû'esâ-yı muhâcirîne işbu arâzî-i hâliye parça parça ve bir kaç nev' ve derece i'tibârıyla meccânen terk ve i'tâ kılınmak mukâbilinde taht-ı rıkkıyetlerinde bulunan nüfûs-ı zükûr ve inâsın muvâfakat ve rızâlarıyla atik ve azâd etdirilerek haklarında sâ'ir ahrâr-ı muhâcirîn gibi mu'âmele olunsa ve bu yolda verilecek arâzînin şeref mevki'isine göre birkaç nev'e teslim olunacağı misüllü azâd etdirilmesi lâzım gelen üserâ dahi hâl ve sıfatları iktizâsınca sunûf-ı müte'addideye münkasım edilmesiyle bedel-i atik olmak üzere terk olunacak mahallerin kıymet-i mütefâvitesiyle muvâzeneye i'tinâ kılınsa hem o makûle arâzî ma'mûr ve âbâd ve hemde velî ve mâliklerinin hoşnûdî ve rızâlarıyla bir çok nüfûs-ı esîre kayd-ı rıkkıyetden azâd olmuş olacağından şu mütâla'anın esbâb-ı icrâ'ıyye-i imkâniyyesi her tarafca te'emmül edilüb arâzî-i hâliye olan mahallerde bu sûretin rû'esâ-yı muhâcirîn-i meskûne hüsn-i tebliğ ve tefhîmiyle muvâfakat-ı sahîhaları istihsâl edilebildiği takdîrce fi'iliyâtına ibtidâr olunması ve fakat bu mu'âmelâtın cereyânı rızâyâ meşrût olduğundan rû'esâ-yı muhâcirînden hiç birisi hakkında mu'âmele-i cebriyye vukû'a getirilmesi ve icra'ât-ı vâkı'anın pey-der-pey Bâb-ı Âlî'ye iş'âr ve inhâ edilmesi ve esnâ-yı mürâfa'ada isbât-ı hürriyete muktedâr olamayub da kendülerinin müte'allikât ve kabîlelerinin mahall-i iskânlarını beyân ve orada isbât-ı müdde'âyâ iktidârlarını dermiyân edecek olanlara gelince muhâcirînin iskân olundukları yerler birbirine ba'de'l-mesâfe olmak hasebiyle bunları mütevâliyen mensûb oldukları sancâklara göndermek su'ûbet ve müşkilâtı istilzâm eyleyeceğinden meskenlerinde isbât-ı hürriyet edeceklerini beyân eyleyenler olur ise o nev'i kessânın hâl ve keyfiyyeti ya'ni sahîhan hür olub olmadığı ve kimin nesi ve kangı şahsın mensûb ve mensûbesi idüğü kabîlesinden ve sâ'ir iktizâ edenlerden bi'l-etraf tahkîk olunarak bâ-mazbata beyân ve iş'âr olunması sûretinin dahi usûl-i

ittihâz kılınması husûsuna Meclis-i Vâlâ ve Encümen-i Mahsûsâ-i Vûkelâ karârıyla bi'l-istizân ol bâbda şeref-sudûr ve sünûh buyurulan irâde-i seniyye-i cenâb-ı mülûkâne üzerine sûret-i hâl-i iktizâ eden mahaller me'mûrîn-i mülkiyyesine bâ-emirnâme-i sâmi tavsiye ve iş'âr kılındığı gibi Reis-i Eyâlet ve Livâ'da bulunan bi'l-cümle me'mûrîn-i şer'-i şerîfe dahi ta'mîmen bâ-tahrîrât-ı muhyî beyân olunmuş olmağla ba'de-zîn husûs-ı mezkûrun ber-minvâl-i meşrûh fi'iliyâtının meydana getirülmesi ve işbu tahrîrâtın bir sûretinin dâhil-i eyâlet ve elviye bulunan kazâlar nüvvâbına irsâl kılınması huzûrlarına himmet eylemeniz siyâkında terkîm şukka-i mecîye ibtidâr kılındı fi gurre-i s. sene [1]284 [M. 4 Haziran 1867]

Mehmed Naimü'r-Refik

Sayfa 131 [129]

Hüküm 150 [151]

Medîne-i Antalya mahallâtından Câmi'-i Cedîd Mahallesi ahâlîsinden ve Devlet-i Aliyye teb'asının Rum Milleti'nden Berber Yani veled-i [...] ve Mederine bint-i Sava nâm kimesneler meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu bâ'isü'l-merkûm Ispartalı Tüccârdan Hâcî Lazaroz veled-i Atnaş nâm kimesne mahzarından bi-tav'ihâ ikrâr-ı tâmm ve takrîr-i kelâm edüb akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin irsen yedimizde müşterek hakkımız olan mahalle-i mezbûrede vâki' bir bâb menzil ve etrâf-ı erba'adan tarafeyni tarîk ve tarâf sâlisî kal'a ve tarâf-ı râbi'î Pabuççu Çolak Pavlos menzili ile mahdûd olan menzillerini tarafeynden îcâb ve kabulü hâvi şûrût-ı müfsideden ârî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile on dört bin yedi yüz elli guruşa hâzır-ı merkûm Hâcî Lazaroz'a bey' ve temlik ve teslim eylediğimizde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr on dört bin yedi yüz elli guruşu tamâmen yedime i'tâ eyledi fi-mâ-ba'd menzil-i mahdûd-ı mezkûrda aslân ve kat'ân benim alâka ve medhalim kalmayub müştêrî-i merkûm Hâcî Lazaroz'un mülk-i müştêrâsı olmuşdur keyfe mâ yeşâ'en ve yehtâr mâlik ve mutasarrıf olsun dedikten sonra gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu tahrîren fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-ışrîn min şehri-i cemâziye'l-âhir li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 6 Kasım 1866]

Şühûdü'l-hâl

Hâcî Vasili

Çilingir Anastas

Muhzırbaşı Mehmed Ağa

Muhzır Salih Ağa

Ve Baş Hâfız

Hüküm 151 [152]

Medîne-i Antalya mahallâtından Rumkuşu Mahallesi¹²⁶⁰ sâkinelerinden ve Devlet-i Aliyye teb‘asının Rum Milleti nisvânından olub bundan akdem vefât eden Anastasya veled-i Hâcî Seradi’nin verâseti zevci Manol veled-i Petro ile li-ebeveyn er karındaşı müteveffâ Dimitri’nin sulb-i sagîr oğlu Panayir’i ve Seradi ve Ligor ve li-ebeveyn er karındaşı müteveffâ Vasili’nin sulb-i sagîr oğlu Yani’ye münhasıre olduğu bi’l-ihbâr inde’ş-şer‘i’l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra vâris-i kibârın iddi‘â ve taleb [ve] ma‘rifetleri ve sagîr-i merkûmûnun vasî-i mensûbeleri Hâce Şirin ma‘rifeti ve ma‘rifet-i şer‘le tahrîr ve beyne’l-verese bi’l-farîzati’ş-şer‘iyye tevzî‘ ve taksîm olunan tereke-i müteveffîyye-i mezbûredir ki ber-vech-i âtî zirk ve beyân olunur tahrîren fi’l-yevmi’s-sânî min şehr-i Recebi’l-ferd li-senete selâse ve semânîn ve mi’eteyn ve elf [M. 10 Kasım 1866]

	Aded	Guruş
Rumkuşu nâm mahallde vâki‘ iki buçuk dönüm mikdârı mülk-i bağçe kıymeti	-	1.600
Minder	1	45
Yorgan	1	
Yastık	1	
Hasır tekne	2	
Desti hurda kadayıf tepsi	1	64
Tas	1	
Fincan	2	
Ve sâ’ire	-	
Tencere	2	120
Tas	1	
Tava	1	
Sahan	8	
Leğen	1	50
Tepsi	1	
Leğen ma’a ibrik	2	50
Tepsi ve hurda	-	15
Bir bohça derûnunda hamam takımı	-	54
Canfês şalvar	1	190
Entâri	1	
Trablus kuşak	1	70
Sandık	2	20
Soğan – Kıyye/25		25

¹²⁶⁰ Rumkuşu mahalle değil. Kâtip muhtemelen mahall demek istedi.

Biber ve bamya – Para/5	27
Nışasta – Para/1,5	3
Zevci merkûm minvâlde alacağı	1.200
Cem'-i yekûni'l-eşyâ ve emlâk [ve] bağçe ve eşyâ	3.532
Mihâ'l-ihracât	
Resm-i kısmet	80
Kalemiyye	25
Kaydiyye-i varaka bahâ	10
Muhzırıyye	15
Masârif-i sâ'ire	10
Dellâliyye-i eşyâ	17
Hammâliyye	15
Yekûni'l-ihracât	167 ¹²⁶¹

Sayfa 132 [130]

	Guruş
Sahhu'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese bağçe ve eşyâ	3.260 ¹²⁶²
Hissetü'z-zevci'l-merkûm Manol	
Bağçe'den hissesi	800
Eşyâdan hissesi	830
Hissetü'l-ahi'l-ibni'l-merkûm Penayir	
[Bağçe'den hissesi]	200
[Eşyâdan hissesi]	207
Hissetü'l-ahi'l-ibni's-sagîr Seradi	
[Bağçe'den hissesi]	200
[Eşyâdan hissesi]	207
Hisse-i ahi'l-ibni'l-merkûm Ligorî	
[Bağçe'den hissesi]	200
[Eşyâdan hissesi]	207
Hisse-i ahi'l-ibni'l-merkûm Yani	
[Bağçe'den hissesi]	200
[Eşyâdan hissesi]	207

Hüküm 152 [153]

Medîne-i Antalya mahallâtından Makbûle Mahallesi mütemekkinlerinden ve Devlet-i Aliyye teb'asının Rum Milleti ricâlinden olup bundan akdem vefât eden Rumkuşlu Vasili

¹²⁶¹ 172 olması gerekiyor.

¹²⁶² 3.260 olması gerekiyor.

veled-i Seradi'nin verâseti sulb-i sagîr oğlu Yani ve sulbiyye sagîre kızı Desbene'ye münhasıre olduğu gıbbe'ş-şer'î'l-enver zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra sagîre-i merkûmun tesviye-i umûrlarına vasî-i mensûbu müteveffıyye vâlidelerinin li-ebeveyn er karındaşı Dülger esnâfından **بارک** Yaris? veled-i Durmuş meclis-i şer'-i şerîf-i enverde takdîm-i kelâm ve ta'bîr-i ani'l-merâm edüb vasîleri olduğum sığâr-ı merkûmûnun nafaka ve kisveye eşedd-i ihtiyâcı olmağın babaları müteveffâ-yı merkûmîden müntakıl mâl-ı mevrûslarından nafaka ve kisve bahâ ve sâ'ir havâic-i zarûriyyeleri için kıbel-i şer'-den mikdâr-ı kifâye-i meblağ farz ve takdîr olunmak hâlâ matlûbumdur dedikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î hâkim-i muvakkî-i sadr-ı kitâb tûbâ-lehû hüsn-i me'âb Efendi Hazretleri dahî işbu târîh-i kitâbdan i'tibâren beher ay sagîr-i merkûm Yani'ye on beş ve sagîre-i mezbûre Desbene'ye yirmi gurus cem'an otuz beş gurus vakt-i rüşd ve sedâdına değin nafaka ve kisve bahâ farz ve takdîr* buyurub meblağın-i mevrûzîn-i mezkûrîn sığâr-ı mezbûrun nafaka ve kisve bahâ ve sâ'ir levâzım-ı zarûriyyelerine harc ve sarfa ve lede'l-iktizâ istidâneye ve inde'z-zafer mâl-ı mevrûslarına rücû'a vasî-i merkûm Yaris? izin vermeğın mâ-vak'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu tahrîren fi'l-yevmi'l-hâmis min şehr-i cemâziye'l-âhir li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 15 Ekim 1866]

Şühûdü'l-hâl

Dülger Dimitri

Anastas

Ve sâ'ir

Muhzırbaşı Mehmed Ağa

Muhzır Ali Ağa

Hüküm 153 [154]

Medîne-i Antalya mahallâtından Câmi'-i Cedîd Mahallesi ahâlîsinden ve Devlet-i Aliyye teb'asının Rum Milleti'nden olub bundan akdem vefât eden Papas Pavlos veled-i Seradi'nin verâseti sulb-i sagîr oğlu Yordan'a münhasıre olduğu inde'ş-şer'î'l-enver zâhir ve nümâyân oldukdan sonra sagîr-i merkûmun tesviye-i umûruna kıbel-i şer'-den bâ-hüccet-i şer'iyye vasîsi min-kıbeli'l-ümm ceddesi Hâce Todori veled-i Todoros taleb ve ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farîzati'ş-şer'iyye tevzi' ve taksîm olunan tereke-i müteveffâ-yı merkûm defter-i kassâmıdır ki ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur tahrîren fi'l-yevmi'l-hâmis min şehr-i Recebi'l-ferd li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 13 Kasım 1866]

	Aded	Guruş
Mahalle-i mezbûrda vâki‘ altı hissede bir hisse mülk-i menzilden hissesi	-	2.500
Mahalle-i mezbûrda vâki‘ diğer menzilde üçde bir hisse-i irsiyyesi	-	1.000
Saat	1	150
Gümüş sofralık	1	40
Def‘a gümüş hâm – Dirhem/80	-	160

Sayfa 133 [131]

	Aded	Guruş
Kazan	1	80
Evânî-i nühâs – Kıyye/2	-	50
Yatak takımı	1	80
Yorgan	-	
Döşek	-	
Sandıkdan çıkan nakd-i mevcûdu		350
Karındaşı Vasili’de karzen alacağı		8.000
Cem‘an yekûni’l-mâl ve’l-eşyâ		12.410
Minhâ’l-ihracât		
		Guruş
Deyn-i müsbet ve masârif-i hazariyyesi		690
Resm-i kısmet		310
Kalemiyye-i defter		50
Kaydiyye ve kâğıd bahâ		30
Masârif-i müteferrika		40
Vasî-i hüccet		60
Cem‘an yekûni’l-ihracât		1.210 ¹²⁶³
Sahhu’l-bâkî li’t-taksîm beyne’l-verese		11.200
Cemî‘-i hissetü’s-sagîri’l-merkûm Yordan		11.200

Hüküm 154 [155]

Medîne-i Antalya mahallâtından Câmi‘-i Cedîd Mahallesi ahâlîsinden ve Devlet-i Aliyye teb‘asının Rum Milleti ricâlinden olup bundan akdem vefât eden Papas Pavlos veled-i Seradi’nin verâseti sulbiyye sagîr oğlu Yordan’a münhasıre olduğu inde’ş-şer‘i’l-enver zâhir ve nümâyân oldukdan sonra sagîr-i merkûm Yordan’ın tesviye-i umûruna kıbel-i şer‘den bir vasî nasb ve ta’yîn olunmak lâzım olmağın hâkim-i muvakkî‘-i sadr-ı kitâb veffekahü’l-mevlâ tûbâ-lehû hüsn-i me’âb Efendi Hazretleri dahî sagîr-i merkûmun min kıbeli’l-ümm ceddesi

¹²⁶³ 1.180 olması gerekiyor.

Todori veled-i Todoros nâm Hâtûn vesâyet-i mezbûreyi muktedir ehl ve erbâb olduğu millet-i merkûmeden bi'l-ihbâr sagîr-i merkûmun tesviye-i umûruna mezbûre Todori'yi vasî nasb ve ta'yîn buyurub mezbûre Todori dahi vesâyet-i mezbûreyi bi'l-kabûl hidmet-i lâzimesi kemâyenbagî edâya müte'ahhide oldukda gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ-vak'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu tahrîren fi'l-yevmi'l-hâmis min şehr-i Recebi'l-ferd li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 13 Kasım 1866]

Şühûdü'l-hâl

Muhzırbaşı Mehmed Ağa

Muhzır Ali Ağa

Millet-i merkûmdan Hâcî İstafroz

Ve Papas Dimitri

Ve gayruhum

Sayfa 134 [132]

Hüküm 155 [156]

Medîne-i Antalya mahallâtından Câmi'-i Cedîd Mahallesi mütemekkinlerinden ve Devlet-i Aliyye teb'asının Rum Milleti nisvânından olub bundan akdem vefât eden Yasmin veled-i Hâcî İsa'nın verâseti zevci Hâcî Yani veled-i Hâcî Abram ile vâlidresi Hâce ^{حاجه} Dozari? veled-i Yorgi ve li-ebeveyn er karındaşı İstelyanos ve kız karındaşı Kadrina ve sulbiyye sagîre kızı Amalya'ya münhasıre olduğu inde's-şer'î'l-enver zâhir ve nümâyân oldukdan sonra sagîr-i merkûm Amalya'nın tesviye-i umûruna min kable'l-ümm ceddesi Dozari? ma'rifeti ve ma'rifeti-i şer'le tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farîzati's-şer'iyye tevzî' ve taksîm olunan tereke-i müteveffıyye-i mezbûre defter-i kassâmıdır ki ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur tahrîren fi'l-yevmi'l-hâmis min şehr-i cemâziye'l-âhir li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 15 Ekim 1866]

	Aded	Guruş
Baş altın onluk – Kıymet?/500	-	970
Mahmûdiye	1	
İnci – Miskâl/2	-	
^{انقر فيون} Ankorfıyon? – Çift/1	-	120
Gümüş tob	1	220
Ma'a altın rub'iyye	17	
Beşlik	4	
Gümüş arpalık	1	50

Çifte yirmilik	1	60
Ma'a boncuk	-	
Altın küpe çift	1	40
Altın yüzük	1	50
Boyun altını İstanbul nısfı	8	112
Yirmilik altın	14	280
Eski yirmilik	4	92
Bütün İstanbul	2	56
Fındık altın	2	70
Adliyye	1	18
Yaldız altın	2	110
Def'a İstanbul	1	28
Mahmûdiye	1	70
Canfes ferâce	1	150
Canfes kuşak	1	40
Gömlek	2	150
Don	2	
Çevre	2	40
Peşkîr	5	
Çitari entâri	1	100
Şalvar	1	
Hamam takımı	1	50
Trablus kuşak	1	80
Mintan	1	
Entâri	1	
Bir bohça derûnunda hurda	-	20
Ayna	1	50
Sandık	1	50
Döşek	1	150
Yorgan	1	
Yastık	1	
Leğen	1	100
İbrik	1	
Hamam leğeni	2	60
Tencere	1	60
Sarı tas	1	16
Şamdan	1	
Kadayıf tepsisi	1	30
Sini	1	80

İhrâm	1	50
Nâmûsiyye	1	
Sûk-ı Sultânî'de terziler içinde vâki' pederinden mülk-i dükkân hissesi		540
Mahalle-i mezbûrda vâki' pederi menzilinden hisse-i irsiyyesi		2.840
Pederimiz dükkânından hissesi		48
Cem'an yekûni'l-emplâk ve'l-eşyâ'		7.050
Mihâl-l-ihracât		
		Guruş
Resm-i kısmet		176
Kalemiyye		40
Kaydiyye-i defter ve kağıd bahâ		25
Muhzırıyye		30
Masârif-i müteferrika		30
Harc-ı hüccet-i vasî		49
Millet		20
Cem'-i yekûni'l-ihracât		350/20
Yekûn		370
Sahhu'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese		6.680
	Guruş	Para
Hissetü'z-zevci'l-merkûm Hâcî Yani	1.670	-
Hissetü'l-ümmi'l-mezbûre Dozari? – Akçe/1	1.116	13
Hissetü'l-ahi'l-merkûm İstelyanos	369	4
Hissetü'l-uhti'l-mezbûre Kadrina	184	22
Hisse-i binti's-sagîreti'l-mezbûre Amalya	3.340	-
Kişver akçe	2	-

Sayfa 135 [133]

Hüküm 156 [157]

Medîne-i Antalya mahallâtından Câmi'-i Cedîd Mahallesi mütemekkinlerinden ve Devlet-i Aliyye teb'asının Rum Milleti nisvânından iken bundan akdem vefât eden Yasmin veled-i Hâcî İsa'nın verâseti zevci Hâcî Yani veled-i Abram ile vâlidesi Hâce Dozari? veled-i Yorgi ve li-ebeveyn er karındaşı İstelyanos ve kız karındaşı Kadrina ve sadriyye sagîre kızı Elya'ya münhasıre olduğu inde'sş-şer'i'l-enver zâhir ve nümâyân oldukdan sonra sagîr-i merkûm Amalya'nın tesviye-i umûruna bir vasî nasb ve ta'yîn olunmak lâzım olmağın hâkim-i muvakkî'-i sadr-ı kitâb vaktü'l-müvellâ ilâ-sebîli's-savâb ve tûbâ-lehû ve hüsn-i me'âb Efendi Hazretleri dahî sagîr-i merkûm Amalya'nın min kîbel-i ceddesi Hâce Dozari? nâm Hâtûn vesâyet-i muktedir ehl u erbâb olduğunu millet-i merkûme tarafından bi'l-asâle sagîr-i merkûm Amalya'nın tesviye-i umûruna mezbûre Dozari? vasî nasb ve ta'yîn buyurub mezbûre Dozari?

dahi vesâyet-i mezbûreyi bi'l-kabûl hizmet-i lâzimesini kemâ-yenbagî edâya müte'ahhid oldukda gıbbe't-tasdîk vasî-i mezbûre Dozari? yine meclis-i şer'-i şerîf-i enverde ikrâr-ı tâmm ve takrîr-i kelâm edüb sagîr-i mezbûrenin nafaka ve kisveye ihtiyâcları olmağın müteveffât-ı mezbûrede müntakıl mâl-ı mevrûsundan nafaka ve kisve bahâ ve sâ'ir levâzım-ı zarûriyyeleri içün kıbel-i şer'-den kadr-i kifâye meblağ farz ve takdîr olunmak bi'l-vesâye matlûbumdur dedikde hâkim-i muvakki'-i sadr-ı kitâb Efendi Hazretleri dahi sagîre-i mezbûre içün anası müteveffât-ı mezbûreden müntakıl mâl-ı mevrûslarından işbu târîh-i kitâbdan sagîre-i mezbûre Amalya içün yevmî kırk para farz ve takdîr buyurub mebâliğ-ı mefrûze-i mezkûreyi sagîr-i mezbûreye harc ve sarf ve lede'l-iktizâ istidâneye ve inde'z-zafer mâl-ı mevrûslarına rücû'a vasî-i mezbûre Dozari? izin vermeğın mâ-vak'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu tahrîren fi'l-yevmi's-sâdis min şehr-i Recebi'l-ferd li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 14 Kasım 1866]

Şühûdü'l-hâl

Muhzırbaşı Mehmed Ağa

Çilingir Anastas

Hâcî Yorgi

Ve Ligorî

Ve İstelyanos

Ve gayruhum

Hüküm 157 [158]

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Medîne-i Antalya mahallâtından Temürcü Kara Mahallesi sâkinlerinden ve Devlet-i Aliyye teb'asının Rum Milleti'nden Andon veled-i İstavrona nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Anastas ve Kiremitci Nikola veled-i Vasili nâm kimesne muvâcehesinde merkûm Nikola bundan on bir sene akdem vefât eden pederimden karzen bin üç yüz gurus aHz ü kabz eyledi ve ben merkûm Nikola'nın emriyle merkûmun sâkin olduğu değirmen hayli mebâliğ-i ma'lûm sarf eyledim ciheteyn-i mezbûreteynden merkûm Nikola'nın zimmetinde olan hakkımı hâlâ taleb ederim deyü da'vâ eyledikde merkûm Nikola dahi cevâbında kayınpederim müteveffâ-yı merkûm İstavrona kable'l-vefât ve hayyüzü'l-vefât zimmetimde bir habbe alacağı olmadığını karâren ikrâr ve i'tirâf etmiş idi ve biz değirmen ve sâ'ireden dolayı merkûm Andon ile rü'yet-i muhâsebe eyledik benim merkûm Andon'a üç yüz seksen gurus ribhim zuhûr eyledi mâ-'adâ ? merkûm Andon ibrâ-yı âmm-ı şer'î ile benim zimmetimi ibrâ eyledi ve ben dahî ibrâ-yı mezbûru kabul eyledim deyü def' eyledikde merkûm Andon dahî def'-i meşrûhu inkâr etmekle dâfi'-i merkûm Nikola'dan dahi meşrûhiyye-i mutâbık-ı beyyine taleb oldukda

makbûli's-şehâde idükleri ihbâr olunan Değirmenönü Mahallesi'nden İbrahim bin Ahmed ve Makbûle Mahallesi'nden Hâcî Sava veled-i ^{صطفى} İstafil? ve Temürcü Kara Mahallesi'nden Ahmed Hâfız ibn-i Mehmed ve Demirci Mustafa bin Mehmed ve Koparanoğlu Mehmed nâm kimesne şehâdetleriyle def'-i meşrûhunu bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î isbât etmeğin mücebince müdde'î-i merkûm Andon bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men olunduğu tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olunur el-emr li-men-lehü'l-emr hurrire fi'l-yevmi't-tâsi' min şehr-i Recebi'l-ferd li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 17 Kasım 1866]

Sayfa 136 [134]

Hüküm 158 [159]

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Medîne-i Antalya mahallâtından Câmi'-i Cedîd Mahallesi ahâlîsinden Seradi veled-i Kirye ve Mihail nâm kimesneler meclis-i şer'-i şerîf-i enverde mahalle-i mezbûre sâkinelerinden Hâce Katarina bint-i Sava ve Eleni bint-i Andon nâm Hâtûn muvâcehelerinde bundan akdem vefât eden merkûm Katarina'nın zevci ve Eleni'nin karındaşı Pavli veled-i Andon'un biz min ciheti'l-usûbeti'n-nesebiyye vârisleri iken merkûm Katarina ve Eleni mevrûsumuz merkûm Pavli'nin cemî' terekesi zabt edüb bizi mîrâsdan mahrûm etdiklerinden su'âl olunub hisse-i irsiyyemizi merkûmetândan aliverilmek hâlâ murâdımızdır deyü da'vâ etdiklerinde merkûm Katarina ve Eleni müteveffâ-yı merkûmun cemî'-i malını bi'l-verâse zabt etdiklerini ikrâr ve müdde'ûn-ı merkûmûnun da'vâyı verâsetîlerini inkâr etmeleriyle med'ûn-i merkûmdan da'vâlarına mutâbık-ı beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden izhâr-ı acz etmeleriyle bi't-taleb müdde'î-i aleyhi tahlîf olunub mücebince müdde'ûn-ı merkûmun bilâ beyyine mu'ârazadan men' olundukları tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu el-emr li-men-lehü'l-emr hurrire fi'l-yevmi't-tâsi' min şehr-i Recebi'l-ferd li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 17 Kasım 1866]

Hüküm 159 [160]

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Medîne-i Antalya mahallâtından Câmi'-i Cedîd Mahallesi ahâlîsinden Kuyumcu ^{كسبيجي} ? Hâcî Seradi'nin müteveffîyye zevcesi* Meryem bint-i Dimitri'nin li-ebeveyn er karındaşı oğulları Dimitri ve Yorgi nâm kimesneler mûriseleri müteveffât-ı merkûme Meryem'den kendülerine kalîl ü kesîr isâbet eden hisse-i irsiyyelerinden alâ tarîkü't-tehârüc beynlerinde ma'lûmu'l-mu'ayyen yedi bin altı yüz yirmi yedi guruşluk eşyâ üzerine sulh oldukları tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu el-emr li-men-lehü'l-emr hurrire

fi'l-yevmi't-tâsi' min şehr-i Recebi'l-ferd li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 17 Kasım 1866]

Hüküm 160 [161]

Medîne-i Antalya mahallâtından Arab Mescidi Mahallesi sâkinlerinden Zenci mu'tak Elmas bin Abdullah nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu bâ'isü'l kitâb zevce-i menkûhası Saliha bint-i Abuzer nâm Hâtûn muvâcehesinde ikrâr-ı tâmm ve takrîr-i kelâm edüb akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin yedimde mustakillen hakkım* olan mahalle-i mezbûrede vâki' etrâf-ı erba'adan bir tarafı Sağır Hüseyin menzili ve tarafı Arif* Efendi menzili ve bir tarafdandır zevcem mezbûre Saliha Hâtûn menzili ve taraf-ı râbi'i tarîk-i* âmm ile mahdûd tahtânî bir oda ve bir mikdâr havluyu müştamil bir bâb mülk-i menzilimi tarâfeynden îcâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfside ve muvâza'adan ârî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bin elli guruşu zevcim mezbûre Saliha Hâtûn bey' ve temlik ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer ahz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr bin elli guruşu müştariyye-i mezbûre zevc Saliha Hâtûn yedinde tamâmen ve kâmilten ahz ü kabz ve kabûl eyledim fî-mâ-ba'd menzil-i mahdûd-ı mezkûrda aslân ve kat'ân benim alaka ve medhalim kalmayub menzil-i mahdûd-ı mezkûr mezbûre Saliha'nın mülk-i müştârâ ve hakk-ı sarîhi olmuştur keyfe mâ yeşâ'en ve hasbî yehtâr mâlike ve mutasarrîfe olsun dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ-vak'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu tahrîren fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ışrîn min şehr-i Recebi'l-ferd li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 3 Aralık 1866]

Şühûdü'l-hâl

Mahalle-i mezbûr muhtarı Moravî Kürrâsî? el-Hâcc Hasan

 Müşgahoğlu? Hüseyin

Moravî Abdülaziz

Demirci Mustafa

Moravî Mutfak Hüseyin

Yağcı Ammare? oğlu Hüseyin

Ve gayruhum

Sayfa 137 [135]

Hüküm 161 [162]

Medîne-i Antalya mahallâtından Kızılharım Mahallesi sâkinelerinden Dudu bint-i Cafer nâm Hâtûn meclis-i şer'-i şerîf-i enverde mahalle-i mezbûre ahâlîsinden Said bin Abdullah nâm kimesne mahzarında tâyi'aten ikrâr-ı tâmm ve takrîr-i kelâm edüb merkûm Said ile mahalle-i mezbûrede vâki' bir arsa nizâ'mız dolayı hüsn-i rızâm ile yalnız iki yüz guruşa sulh olub

meblağ-ı bedel-i sulh mezbûr iki yüz guruşu tamâmen merkûm Said'in yedinden ahz ü kabz eyledikten sonra sulh-ı* mezbûre müte'allika-i âmme-i da'vâdan merkûm Said'in zimmetini ibrâ eyledim dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu tahrîren fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-ısrîn min şehr-i Recebi'l-ferd li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 5 Aralık 1866]

Şühûdü'l-hâl

Muhzırbaşı Mehmed Ağa

Muhzır Ali Ağa

Muhzır Salih Ağa

Ve gayruhum

Hüküm 162 [163]

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Medîne-i Antalya ahâlîsinden Devlet-i Aliyye teb'asının Rum Milleti'nden Pandeli veled-i Yakob nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde Abdalân tâ'ifesinden Ahmed bin Süleyman nâm kimesne muvâcehesinde bundan akdem merkûm Ahmed'e malımdan iki re's kısrak ile bir re's tay dokuz yüz elli guruşa bey' ve teslîm eylemiş idim merkûm Ahmed semen-i meblağ-ı mezbûrumu hâlâ bana edâ etmediğinden su'âl olunub meblağ-ı mezbûru bana edâ etmek üzere merkûm Ahmed'e tenbîh olunmak murâdımdır deyü da'vâ etdikde merkûm Ahmed dahi cevâbında mezbûr kısrak ile tayı merkûm Pandeli'den semen-i mezbûre şirâsını ikrâr ancak meblağ-ı mezbûre mukâbil-i merkûm Pandeli'nin emriyle merkûmun oğlu ile zevcesine yükü yüz yirmi beş guruşdan beş yük buğday ve yükü elli beş guruşdan beş yük darı ve kilesi kırk guruşdan iki kile susam teslîm eyledim* aslâ deynim kalmadı deyü def' eyledikde müdde'î-i merkûm Pandeli dâfi'î-i merkûm Ahmed'in def'-i meşrûhunu lede'l-inkâr dâfi'î-i merkûm Ahmd'e def'-i meşrûhunu yine Abdalân tâ'ifesinden* Mustafa bin İsmail ve Hasan bin Murtaza nâm kimesnelerin şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î isbât etmeğin mücebince müdde'î-i merkûm Pandeli bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' olunduğu tescîl ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu el-emr li-men-lehü'l-emr hurrîre fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-ısrîn min şehr-i Recebi'l-ferd li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 5 Aralık 1866]

Sayfa 138 [136]

Hüküm 163 [164]

Medîne-i Antalya mahallâtından Elmalu Mahallesi ahâlîsinden el-Hâcc Hüseyin bin Süleyman nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde li-ümm er karındaşı Hüseyin bin Hasan nâm kimesne mahzarında bi-tav'ihâ ikrâr-ı tâmm ve takrîr-i kelâm* edüb akd-i âti'z-zikrin

sudûruna değin anamızdan mevrûse benim ile hâzır-ı merkûm Hüseyin ve gâ'ibe ani'l-meclis kız karındaşımızın beyninde müşterek mahalle-i mezbûrede vâki' ve tarafı râbi'i tarîk-i âmm ile mahdûd olan bir bâb mülk-i menzilde olan hisse-i irsiyyemi* tarafeynden îcâb ve kabûl-i hâvî şürût-ı müfside ve muvâza'adan âri bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile hâzır-ı merkûm karındaşım Hüseyin'e dört bin iki yüz guruşa bey' ve temlik ve teslim eyleyüb ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr dört bin iki yüz guruşu bana tamâmen edâ ve teslim eyledi fi-mâ-ba'd menzil-i mezbûrda olan hissemde aslân ve kat'ân alâka ve medhalim kalmayub karındaşım merkûm Hüseyin'in mülk-i müşterâsı olmuştur dedikden sonra müşterî-i merkûm Hüseyin dahi yine huzûr-ı şer'-i şerîfde enişterleri Hâfız Mehmed bin el-Hâcc Halil nâm kimesne mahzarında bi-tav'ihâ ikrâr-ı tâmm edüb akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin menzil-i mahdûd-ı mezkûrda şer'ân ve irsen beş sehmde dört sehm hisse-i şâyi'amı cem'an* sekiz bin üç yüz guruşa hâzır-ı merkûm eniştem Hâfız Mehmed bin el-Hâcc Halil'e tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfside ve mu'ârazadan âri bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile bey' ve temlik ve teslim eyleyüb ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûrîn [sekiz] bin üç yüz guruşu tamâmen ve kâmilen bana edâ ve teslim eyledi fi-mâ-ba'd hisse-i mezbûremde aslân ve kat'ân alâka ve medhalim kalmayub müşterî-i merkûm Hâfız Mehmed'in mülk-i müşterâsı olmuştur keyfe mâ yeşâ'en mâlik ve mutasarrîf olsun dedikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu tahrîren fi'l-yevmi's-sâlis aşer min şehr-i şevvalü'l-mükerrem li-senete isnâ ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 1 Mart 1866]

Şühûdü'l-hâl

Kabadayızâde Hâfız Osman Efendi

Kişoğlu Osman

Menzilci Bekir Ağa

Kısacıkzâde Abdurrahman

Muhzırbaşı Mehmed Ağa

Muhzır Ali Ağa

Ve gayruhum

Hüküm 164 [165]

Medîne-i Antalya mahallâtından Makbûle Mahallesi mütemekkinlerinden ve Devlet-i Aliyye teb'asının Rum Milleti'nden olub bundan akdem vefât eden Sarıklıoğlu Ligorî veled-i Yorgi'nin verâseti li-ebeveyn kız karındaşları Anna ve Kire ve Kadrina ve li-ebeveyn müteveffâ er karındaşı Nikola'nın sulb-i sagîr oğlu Panayir ve sulbiyye sagîre kızları Malike ve Yasmi'ye münhasıre olduğu bi'l-ihbâr zâhir ve nümâyân oldukdan sonra sagîr-i merkûmunun tesviye-i

umûrlarına kıbel-i şer‘den vasî-i mensûbları ... Yani? veled-i Luka taleb ve ma‘riveti ve ma‘rifet-i şer‘le tahrîr ve beyne’l-verese bi’l-farîzati’ş-şer‘iyye tevzî‘ ve taksîm olunan tereke-i müteveffâ-yı merkûm defter-i kassâmıdır ki ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur tahrîren fi’l-yevmi’s-sâlis min şehr-i cemâziye’l-âhir li-senete selâse ve semânîn ve m’eteyn ve elf [M. 13 Ekim 1866]

			Guruş	
Mahalle-i mezbûrda vâki‘ pederi mülk-i menzilden hisse-i irsiyyesi			3.000	
	Tob	Fî	-	
Amelgân bezi	7	-	225	
Kahve çuhallığı – Zirâ‘/3	-	4	120	
Astarlık Amelgân	18	-	341	
Fanila şal	36	4,5	162	
İplik Hama kuşağı	6	23	138	
Def‘a Hama kuşağı	6	10	60	
İki yüzölü şal	11	6,5	Guruş	Para
			71	10
İplik Trablus kuşağı – Aded/8	-	-	53	-
Bez parçaları	-	-	45	5
Kirazlı mücessem	12	-	35	-
Boyalı sarı bez	2	-	50	10
 ? kaytan – Kıyye/2			97	30
			Aded	Guruş
Fanila			1	40
Yaşmak			1	
Püskül			1	
Ve zenne			1	30
Arşun			1	
Yedi kırat yazma			Tob	297
			127	
Dokuz kırat yazma			97	291
Eriş şal			3	80
İpekli şal			4	115

Sayfa 139 [137]

	Aded	Guruş
Frenk çitarisi	25	728

Peştemâl – Fî/10	11	110	
İzmir yazması	20	54	
Def'a peştemâl – Fî/9,5	4	38	
Mecîdiye fesi	16	144	
Zenne fesi – Fî/7	11	85	
Al fes	6	180	
Mora fesi	23	Guruş	Para
		218	20
Boyun bağı	11	36	35
Sırma püskül ve tepeliği	4	456	20
Astarlık Amelgân – Fî/31	6	186	-
Def'a Amelgân	13	403	-
Def'a Amelgân	-	25	-
Gömleklilik Amelgân	23	638	10
Nâmûsiyyelik Amelgân	2	15	10
Def'a Amelgân	3	138	15
Def'a Amelgân	4	164	-
Def'a [Amelgân]	2	82	-
Frenk gömleği	5	100	-
Kâğıd yazması	77	261	10
Def'a yazma	54	144	20
İstanbul yazması	19	128	10
İpekli yün basma – Zirâ'/68	-	325	-
Amelgân bezi	18	686	10
Def'a Amelgân	9	337	5
Astarlık Amelgân	4	109	-
Fanila – Zirâ'/6	-	39	-
İpekli pûşî	3	70	20
Amelgân bez parçası	-	101	5
Tob basma	Tob	390	-
	10		
Def'a basma	12	480	-
Perde basması	33	86	25
Def'a basma yârda – Fî/2,5	67	175	35
Def'a basma	100	262	20
Def'a yârda basma	63	165	15
İzmir yazması – Fî/3	36	108	-
Def'a İzmir işi yazma mücessem kirazlı	44	166	5
Frenk şalı	41	69	20
Def'a şal	1	17	15

Mendil – Deste/5	-	115	25
Def'a şal	1	28	20
Ankene bezi	4	450	10
	Tob	Guruş	
Yünlü Hind ipliği	10	512	
Tire ipliği	-	135	
Def'a Amelgân bezi	2	60	
Def'a Amelgân	2	120	
Basma	4	340	
Def'a basma	6	235	
Def'a basma	11	770	
Def'a	4	330	
Def'a basma	3	270	
Def'a basma parçası	-	335	
Frenk çitarisi	6	170	
İpek çitari	10	264 – Para/20	
Kırk kalem çitari	8	300	
Astarlık hümayûn – Aded/2	-	63	
Frenk sofı	2	400	
Def'a Amelgân bezi	4	110	
Kırmızı fanila – Zirâ'/7	-	47	
Basma	10	398	
Def'a basma	10	398	
Def'a basma	52	79	
Def'a basma	10	395	
Def'a basma	1	38	
Def'a basma	12	480	
Boyalı Amelgân	10	292	
Elvân Amelgân	13	380	
Def'a Amelgân	2	56	
Def'a boyalı Amelgân	13	391	
Şal	30	150	
Def'a şal	41	190	
Frenk çitarisi	17	380	
Mavi dimi	2	167	
Hurşîd ipliği	-	267	
Basma fanila	1	201	
Def'a fanila	1	143	
Leb bezi	4	83	
Hümayûn	2	281	

Kavaklı hümâyûn	5	275	
Def'a hümâyûn bezi	2	140	
Çevrelik	8	191	
Mahramalık	2	210	
	-	Guruş	Para
Sakangûr bezi	7	161	20
Bâze	2	86	20
Def'a Amelgân	3	100	10
Def'a Amelgân	6	150	20

Sayfa 140 [138]

	Tob	Aded	Guruş	
Astarlık Amelgân	2	-	155	
Şal	-	1	28 – Para/20	
Çitari	-	-	43	
Def'a Amelgân bezi	3	-	232 – Para/20	
Basma parçası	-	-	201	
Def'a basma parçası	-	-	101	
Amelgân bezi ve gezi	-	3	500	
Def'a basma parçası	-	-	116	
Def'a basma parçası	-	-	131	
Def'a basma	5	-	251	
Def'a basma parçası	-	-	151 – Para/5	
Boyun bağı	-	5	56	
Çitari	-	2	132	
Mendil	-	2		
Mahramalık hümâyûn	1	-	90	
Sırma kaytan	125	-	170	
	-	-	Guruş	Para
Siyah çuha – Zirâ'/8 – Fi/42	3	-	351	20
Püskül ipek – Dirhem/15	-	-	73	20
Def'a	1	-		
Def'a püskül – Dirhem/22	-	-	38	20
Def'a Amelgân	2	-	74	-
Merinos – Zirâ'/27		-	131	25
İpekli hurc ma'a kaytan		-	55	-
Kılabdan sırma – Miskâl/40		-	263	30

	-	Guruş
Hurda kahve çuvalı	6	50
Def'a çuval	5	28
Duhân kîsesi	4	12
Saat	1	282
Ma'a kordon	1	
Elmas yüzük	1	370
Antika yüzük	1	43
Def'a basma ve Amelgân ve sâ'ire		312
Amelgân ve basma parçaları		215
Müteveffânın Sûk-ı Sultânî'de fûruht olan menzil eşyası		1.966
Müteveffâ-yı merkûmun zimemâtı		
	Guruş	Para
Kadrina	18	-
Emir oğlu Mehmed	209	30
منوہ Mesude?	14	20
Keşirlerli Ali'nin ahâlî-i medîne	143	20
Yasakçı Hüseyin Ağa'nın oğlu Abdullah	105	-
Karadenizli Hoca	43	-
Zeytun karyesinden Kurmaoğlu Mustafa	61	20
Berber Hâcî Hüseyin	173	-
Hâcî İstelyanos	1.510	-
Tomazoğlu Kâhya Dimitri	126	-
Hâcî İbrahim'in dâmâdı Yusuf	149	-
Papaz Efendi	100	20
Çubuklarlı Gökçe oğlu Hüseyin	27	-
Zabtiye Kahveci Mehmed	18	-
Moralı Tosun	57	-
اوزونيك Üzeyin'in? kızı Eleni	21	-
Hâcî Yaris	141	-
Turnaoğlu ?	62	-
Keşirlerli Karaoğlu	33	-
Hâcî Esmer'in kızı Deste	27	-
Kahveci'nin Hâcî Dimitri	34	-
Pandeli'nin ehli	120	-
Hâcî Yorgi'nin kızı Yaris	24	20
Berber Kulak Usta	19	-
Hâcî Esber'in oğlu Dimitri	-	-

Elmalulu Hâcî Mustafa oğlu Çavuş	78	-
جالی سادیکن Calisâde'nin? karısı Eleni	5	-
یاریم Yarim? oğlu Yani	35	-
Karagözoğlu Yanî	22	20
کورمندان پناکو Gürcü'nün Yanako?	22	20
مورالی جفو ? Osman	98	20
Yorgancı مرنوه Mernuh?	33	20
Felink oğlu Hâcî	70	-
Hoca Mihail	239	20
بو جفو ? Yani	13	-
Demirci Kirye'nin Kostanti	95	-
Mustafa Paşa kızı	438	20
Kosdaklar kızı	137	-
Kıbrıslı ekmekçi	281	-
Hâcî Elyon'un kızı Anna	110	-

Sayfa 141 [139]

	Guruş
Ziftci Eleni	84
İlyas'ın karısı	53 – Para/20
İstavri	30
Arab Hoca'nın kızı	66
Hâcî Atiye'nin oğlu	70
Esber oğlu Kara Beğ	32
Kıbrıslı Pedro'nun kardeşi	171 – Para/20
Hoca نزاره ?	131
Hâcî Yani	267
Pavlos Ağa'nın Yordan	81
یاکسی ? uşağı Andon	74
Hâcî سیرنیک ? karındaşı Luka	32– Para/20
Cem'an yekûni'l-eşyâ ve'z-zimemât	41.422

Minhâ'l-ihracât			
	Guruş		
Deyn-i müsbet Zanâiloğlu Vasilaki	3.550		
Deyn-i müsbet Hâcî قوجو Kucur?	2.100		
Deyn-i müsbet Ispartalı Gökbaşıoğlu Aleksi	560		
Deyn-i müsbet تفتیان ? oğlu Pandeli	178		
Deyn-i müsbet Çakıroğlu Kostanti	103 – Para/20		
Deyn-i müsbet Yorgancı Hâcî Kirye	400		
İskele'de Terzi کيوز ? deyn-i müsbet	140		
Techîz ve tekfîni ve masârif-i hazariyyesi	410		
Dellâliyye-i eşyâ-i mübî'a	663		
Resm-i kısmet	1.035		
Kalemiyye	120		
Kaydiyye-i defter	62		
Kâğıd bahâ	20		
Muhzırıyye ve masârif-i müteferrika	163		
Harc-ı hüccet-i vasî	250		
Hammâliyye-i eşyâ	22		
Cem'an yekûni'l-ihracât	9.777		
Sahhu'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	31.645		
	Guruş	Para	Akçe
Hissetü'l-uhti'l-mezbûre Anna	7.032	8	2
Hissetü'l-uhti'l-mezbûre Kire	7.032	8	2
Hissetü'l-uhti'l-mezbûre Kadrina	7.032	8	2
Hisset-i ibni'l-ahi's-sagîri'l-merkûm Panayir	10.548	13	2
Kişver akçe	-	-	1

Hüküm 165 [166]

Medîne-i Antalya mahallâtından Elmalu Mahallesi'nde sâkine iken bundan akdem vefât eden Hafize bint-i Kocabeğ Mehmed bin el-Hâcc Yusuf'un verâseti zevc-i metrûku Mustafa bin Ahmed nâm kimesne ile sadriyye sagîre kızı Kamile ve babası merkûm Kocabeğ Mehmed ibni'l-merkûm el-Hâcc Yusuf nâm kimesneye münhasire olduğu bi'l-ihbâr inde's-şer'i'il-enver zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra sagîre-i mezbûrenin واسيني vasîsini? babası zevc-i merkûm Mustafa ve ebb-i merkûm Kocabeğ Mehmed taleb ve ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve terkîm ve beyne'l-verese bi'l-farîzati's-şer'iyye tevzî' ve taksîm olunan tereke-i

müteveffât-ı mezbûre defteridir ki ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur fi'l-yevmi'r-râbi' ve'l-ışrîn min şehr-i Recebi'l-ferd li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 2 Aralık 1866]

		Guruş
Kendüden evvel vefât eden vâlidesi Emine Hâtûn'dan müntakil ve mevrûs olarak babası merkûm Kocabeğ Mehmed zimmetinde merkûmun ikrârıyla sâbit olan alacağı		1.414
Zevci merkûm Mustafa zimmetinde cihet-i karzdan ikrârıyla sâbit olan alacağı		1.000
Müsta'mel sevâ'î entâri	Aded	150
	1	
Cedîdce çuha salta	1	70
Müsta'mel mahrama ve peştemâl	-	30
Cedîd ipekli gömlek	1	25
Nakışlı uçkur	5	20
Çevre	1	
Bir bohça derûnunda basma parçası ve yazma ve terlik ve sâ'ir ufak ? ve sâ'ir hırdavat		30

Saya 142 [140]

	Aded	Guruş
Müsta'mel bez çarşaf	3	30
Hamam takımı harîr müsta'mel fûta ve iplik çulu parçası	5	30
Müsta'mel basma yorgan	1	80
Döşek	1	
Yastık	1	
Sanduka	1	30
Kapaklı çorba tası	1	15
Hamam tası	1	15
Kapaklı sagîr tencere	1	20
Kapaksız çukur sahan	3	50
Mertebânî	1	
Kapaklı sahan	1	
Su tası	1	5
Sagîr yağ tavası	1	
Zevci merkûm Mustafa zimmetinde mehr-i mü'eccel hakkı		351
Baş altını		150
Cem'-i yekûni'l-mâl		3.515
Techîz ve tekfîn ve kefareti için vasiyyet etmiş olduğu sâbit olan baş altın ihrâcı		150
Yekûn		3.365
Resm-i kısmet ma'a kaydiyye ve kâtibiyye ve huddâmiyye ve muhziyye ve kâğıd bahâ		135

Sahhu'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese			3.230
	Guruş	Para	Akçe
Hissetü'z-zevci'l-merkûm Mustafa	807	20	-
Hissetü'l-ebü'l-merkûm Kocabeğ Mehmed	538	13	1
Hisse-i binti'l-mezbûre Kamile	1.884	6	2

Sagîre-i mezbûre Kamile'nin vâlidesi müteveffîyye-i mezbûreden müntakîl ber-vech-i bâla hisse-i irsiyyesi olan bin sekiz yüz seksen dört guruş altı para iki akçesi vasîsi babası merkûm Mustafa* yedinde ve hıfzında olduğu işbu mahalle şerh verildi

Hüküm 166 [167]

Medîne-i Antalya mahallâtından Meydan Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem vefât eden Bahçıvan Ahmed bin Hüseyin bin Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Ayşe bint-i Ahmed ve diğer zevce-i menkûha-i metrûkesi Fatma bint-i Hüseyin nâm Hâtûnlar ile mezbûre Ayşe Hâtûn'dan mütevellide sulbiyye sagîre kızı Hanife ve mezbûre Fatma Hâtûn'dan mütevellide sulbiyye sagîre kızı Ayşe ve li-ebeveyn kız karındaşı Ayşe'ye münhasîre olduğu bi'l-ihbâr inde's-şer'î'l-enver zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra sagîre-i mezbûre Hanife'nin vâlidesi ve tesviye-i umûruna kıbel-i şer'den vasî-i mensûbesi mezbûre Ayşe Hâtûn ve diğer zevce-i mezbûre Fatma ve uht-i mezbûre Ayşe Hâtûnlar taleb ve ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farîzati's-şer'îyye tevzî' ve taksîm olunan tereke-i müteveffâ-yı mezbûredir ki ber-vech-i âtî zikr olunur fi'l-yevmi'l-hâmis min şehr-i Recebi'l-ferd li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 13 Kasım 1866]

	Aded	Guruş
Öküz çift	1	900
Def'a öküz çift	1	800
Bargîr re's	1	600
Ma'a eyer ve gem	-	
Merkep	1	400
Kundu karyesinde kısarak	3	1.000
Mahalle-i mezbûrede vâkî' eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireyi hâvî tahmînen yirmi bir dönüm mülk-i harîm		3.000

Sayfa 145 [141]

	Fî	Guruş
Mısır darısı – Kile/35	8	280
Susam – Kile/4	45	180
Duhân – Kıyye/15	6	900

Def'a duhân – Kıyye/[60]	3	180
Çifte demirli tûfeng	Aded	380
	1	
Köhne leğen ve ibrik	-	50
Sahan	1	80
Çamaşır	1	100
Kebîr tencere	1	50
Kadayıf tepsisi	1	30
Sagîr yağ tavası	1	6
Sagîr sahan	4	30
Kahve takımı	-	50
Penbe memlû beyaz döşek	1	150
Sagîr döşek	1	
Yorgan	1	
Yastık	3	
Müsta'mel kilim	1	50
Namazlağı	1	11,5
Çul	1	50
Harâr – Çift/1	-	22
Çuval – Çift/1	-	20
Müsta'mel serrâclı heybe	1	30
Sagîr tahta anbar	1	40
Tahta sandık	1	40
Sagîr ? sandık	1	
Demir bel ve çapa ve balta ve tahra	-	50
Çift takımı	2	50
Hırdavat-ı menzil		50
Mevcûd bal kabağı tahmînen – Kıyye/1.500 – Fî/6 Para		225
Taht-ı icâresinde olan Süleyman Ağa bağçesinde kesîm?		2.500
Çift ortağı Beşkonaklı Mehmed zimmetinde bâ-ikrâr alacağı		663
Üzerinde zuhûr eden nakdi		107
Cem'-i yekûn		13.394,5
Minhâ'l-ihracât		
		Guruş
Techîz ve tekfîn		126,5
Bâlâda muharrer sekiz yüz guruş kıymetli bir çift öküz semenini vücûh-ı birre vasiyyet etmiş olduğu Mahmud bin Mustafa ve Kara Mehmed bin Abdullah şehâdetleriyle isbât ve hükm olunduğu		800
Mehr-i mü'eccel-i müsbet zevceti'l-mezbûre Ayşe		301

Mehr-i mü'eccel-i müsbet diğer zevcetü'l-mezbûre Fatma Hâtûn	401
Deyn-i müsbet kaynı Ahmed bâ-şehâdet Mahmud bin Mustafa ve Kara Mehmed bin Abdullah şehâdetleriyle ba'de'l-isbât ? kebîre ve'l-hilâf ve'l-hükm	720
Deyn-i müsbet hizmetkârı Mehmed bâ-şehâdet-i şâhidân-ı merkûmân ba'de't-tezkiye ve'l-hilâf ve'l-hükm	720
Deyn-i müsbet Temürcü Kara Câmi'-i Şerîfî vakfı malından mütevellisi Abdurrahman Hâfız bâ-sened	460
Deyn-i müsbet Duhâncı el-Hâcc Hasan Ağa	301,5
Deyn-i müsbet Duhâncı el-Hâcc Ahmed	90
Deyn-i müsbet Ahmed Efendi'nin Bahçıvanı Ahmed	140
Deyn-i müsbet Kundulu Mehmed Kethüdâ	100
Deyn-i müsbet Deli Fatma	50
Papasoglu Hâcî İstirâtî Bâzergân'a deyn	2.200
Deyn-i müsbet taht-ı icâresinde olan bağçenin Hâcî Celalzâde Süleyman ? bağçesi icâresi	580
Cânib-i mîrî bağçe öşrü deyni	150
Cânib-i mirîye duhân öşrü deyni	37
Resm-i kısmet ma'a kaydiyye ve kâtibiyye ve huddâmiyye ve muhziyye	450
Varaka bahâ	7,5
Cem'-i yekûnî'l-mâl	7.634,5 ¹²⁶⁴
Sahhu'l-taksîm beyne'l-verese	5.760 ¹²⁶⁵

Sayfa [142]

	Guruş
Hissetü'z-zevceti'l-mezbûre Ayşe Hâtûn	360
Derûn-ı ihrâcâtıda mehr-i mü'eccel hissesi	301
Yekûn	661
Hisse-i diğer zevceti'l-mezbûre Fatma Hâtûn zîde nakd	360
Hissetü'l-binti'l-mezbûre sagîre Hanife zîde nakd	1.920
Hissetü'l-binti'l-mezbûre sagîre Ayşe	1.920
Hisse-i uht li-ebeveyni'l-mezbûre Ayşe Hâtûn	1.200

Hüküm [168]

Ba'de-hû kable't-taksîm bint-i sagîre-i mezbûre Ayşe dahî müte'âkıben fevt olub vârisi vâlidesi mezbûre Fatma Hâtûn ile li-eb sagîre kız karındaşı mezbûre Hafize'ye münhasıre olduğu bi'l-ihbâr inde's-şer'î'l-enver zâhir ve nümâyân oldukdan sonra vasî-i mezbûre Ayşe ve

¹²⁶⁴ 7.534,5 olması gerekiyor.

¹²⁶⁵ 5.860 olması gerekiyor.

ümm-i mezbûre Fatma Hâtûn'a طبن taleben? sagîre-i müteveffîyye mezbûre Ayşe bâlâda muharrer babası müteveffâ-yı evvel merkûm Ahmed'den müntakıl hisse-i irsiyyesidir ki ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur tahrîren fi't-târîhi'l-mezbûr

	Guruş
Ber-vech-i bâlâ müteveffîyye-i sagîre-i mezbûre Ayşe'nin kendüden evvel vefât eden babası Ahmed'den müntakıl hisse-i irsiyyesi beyne'l-verese taksîm olunduğu ber-vech-i âtî zikr olunur	1.920
Hissetü'l-ümme'l-mezbûre Fatma Hâtûn	
	Guruş
Kızından	640
Ber-vech-i bâlâ zevcinden	360
Derûn-ı ihrâcâtta olan mehr-i mü'eccel-i hakkı	401
Yekûn	1.401
Hisse-i uhti'l-ebû'l-mezbûre sagîre Hafîze	
	Guruş
Li-eb kız karındaşından	1.280
Ber-vech-i bâlâ babasından	1.920
Yekûn	3.200

Hüküm [169]

Medîne-i Antalya mahallâtından Makbûle Mahallesi mütemekkinlerinden ve Devlet-i Aliyye teb'asının Rum Milleti ricâlinden iken bundan akdem vefât eden Kostanti veled-i Esber'in verâseti zevce-i metrûkesi Eleni veled-i Hristo ile sulb-i sagîr oğulları Atnaş ve Kiryako ve Yorgi ve Esber ve sulbiyye sagîre kızı Desbene'ye münhasıre olduğu inde'ş-şer'i'l-enver zâhir ve nümâyân oldukdan sonra sagîrân-ı merkûmânın tesviye-i umûrlarına Burdurlu

بنافو ? veled-i Nikola ve Makbûle Mahallesi'nden İstirati veled-i Nikola kefâletiyle vasî-i mensûbeleri ve ebîleri Hâcî Dimitri taleb ve ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farîzati'ş-şer'iyye tevzî' ve taksîm olunan tereke-i müteveffâ-yı merkûm defter-i kassâmıdır ki ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur tahrîren fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-ısrîn min şehri i Recebi'l-ferd li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 5 Aralık 1866]

	Kıyye	Fî	Aded	Guruş
Mahelle-i mezbûrede vâki' babası mülk-i menzilinden nısf mülk hissesi	-	-	-	10.000
Yaldız altın	8	55	-	440
Mahmûdiye altın	3	80	-	240
Hurşîd altın	11	28	-	308

Nısf Mahmûdiye	-	-	1	38
Eski yirmilik	6	23,5	-	141
İstanbul bütünü	11	28	-	308
Fındık altını	3	35	-	105
Kostanti altını	-	-	1	35
Rub'ıyye	33	10	-	330
Mısır rub'u	10	6	-	60
Gümüş zarf			5	75
Sofra takımı			1	60
Elmas yüzük			1	200
Ve kırık yüzük			1	
Gümüş köstek			1	40
Müsta'mel kilim			3	300
Müsta'mel çul ve kilim parçası			-	50
Sagîr beşik kilimi			1	15
Çamaşır leğeni kebîr			1	90

Sayfa [143]

	Aded	Guruş
Kazan	1	90
Rakı kazanı	1	60
Hamur leğeni	2	80
Helva tavaşı	1	30
Orta sini	2	100
Kadayıf tepsisi	2	40
Kebîr hamam taşı	1	25
Su bakırı	1	30
Çorba taşı	1	45
İbrik	1	
Kebîr ve sagîr mertebânî	4	60
Köhne çukur sahan	3	25
Sefer tavaşı	1	50
Yağ tavaşı	1	
Çuval	1	40
Sagîr ve kebîr tencere	3	110
Döşek	2	175
Yorgan	2	
Yastık	2	
Müsta'mel cübbe	3	150

Müsta‘mel entâri	1	190	
Köhne kürk	2		
Peşkîr	3	15	
Müsta‘mel fes	1	30	
Ve köhne elbise	-		
Sandık	1	120	
Kahve takımı ve toprak tabak	-		
Gömlek	1	40	
Mülk-i menziline mevcûd kereste ve ağaç	-	1.000	
Sagîr ve kebîr anbar	2	200	
Tahta dolab	1	65	
Ve kile – Kıyye/100	-		
Gümüş piron	1	12	
Kadıköy alacası	24	360	
Şa‘îr – Kile/23 – Fî/8		184	
Karındaşı Dimitri ile ? hesâbından zimemâtı sahîha ve mal bahâsı olub karındaşı Dimitri zimmeti		2.000	
Def‘a karındaşı Dimitri’de anası hisse		125	
Hırdavat-ı beyt		180	
Cem‘an yekûni’l-mâl ve’l-eşyâ		36.156	
Minhâ’l-ihrâcât			
		Guruş	
Techîz ve tekfîn ve masârif hazariyyesi		600	
Resm-i kısmet		900	
Kalemiyye		120	
Kaydiyye-i defter		50	
Kâğıd bahâ		15	
Masârif-i müteferrika ve muhzırıyye		115	
Cem‘an yekûni’l-mâl ve’l-eşyâ’		1.800	
Sahhu’l-bâkî li’t-taksîm beyne’l-verese		34.356	
	Guruş	Para	Akçe
Hisset-i ibni’s-sagîri’l-merkûm Atnaş	7.634	8	2
Hisset-i ibni’s-sagîri’l-merkûm Kiryako	7.634	8	2
Hisset-i ibni’s-sagîri’l-merkûm Yorgi	7.634	8	2
Hisset-i ibni’s-sagîri’l-merkûm Esber	7.634	8	2
Hisset-i binti’s-sagîreti’l-mezbûre Desbene	3.817	4	1

Sayfa 145 [144]**Hüküm 167 [170]**

Medîne-i Antalya mahallâtından Temürcü Süleyman Mahallesi sâkinelerinden müteveffâ el-Hâfız Abdü ibn-i Mehmed'in vâris-i sagîri li-ebeveyn er karındaşı müteveffâ Mehmed'in oğlu Ahmed için mûris-i müteveffâ-yı merkûm Abdü'nün terekesinden alâ kadri'l-kifâye nafaka takdîr olunmak lâzım olmağın sagîrîn-i merkûmun tesviye-i umûruna kibel-i şer'-i şerîfden bâ-hüccet vasî nasb olunan el-Hâcc Ömer Ağa ibn-i el-Hâcc Ahmed sagîr-i merkûmun mâl-ı mevrûsundan sagîr-i merkûmun nafaka ve kisvesine şehriyye yüz gurus harc ve sarf etmeğın üzere* kendüsüne hâkim-i muvakki'-i sadr-ı kitâb tûbâ-lehû ve hüsn-i me'âb Efendi Hazretleri tenbîh eyledi ve gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu tahrîren fi'l-yevmi'l-hâdî min şehr-i Recebi'l-ferd li-senete isnâ ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 20 Kasım 1865]

Şühûdü'l-hâl

Mahkeme Kâtibi İsmail Efendi

Muhzırbaşı Mehmed Ağa

Muhzır Ali Ağa

El-Hâcc Atiye

Ve gayruhum

Hüküm 168 [171]

Medîne-i Antalya mahallâtından Temürcü Kara Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem vefât eden Hocaoglu Ömer bin Ali bin Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Hatice bint-i Ahmed nâm Hâtûn ile sulbî sagîr oğulları Hasan ve Mustafa ve Bekir ve sulbiyye sagîre kızı Havva ve kendünden evvel vefât eden zevcesi Şerife'den mütevellide sulbiyye kebîre kızı Fatma'ya münhasire olduğı bi'l-ihbâr inde's-şer'î'l-enver zâhir ve mütahakkık oldukdan sonra sığâr-ı mezbûrûnun vâlideleri ve tesviye-i umûrlarına kibel-i şer'-den vasî nasb ve ta'yîn olunan zevce-i mezbûre Hatice ve bint-i kebîre-i mezbûre Fatma Hâtûnların taleb ve ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farîzati's-şer'îyye taksîm olunan tereke-i müteveffâ-yı mezbûr defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur fi'l-yevmi'l-hâdî aşer min şehr-i cemâziye'l-âhir li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 23 Ekim 1866]

	Gurus
Antalya Çarşısı'nda Yukarıpazar'da vâki' Aşçı Hâcî Mustafa'nın taht-ı icâresinde olan bir bâb mülk-i aşçı dükkânı	10.000
İstanos'da vâki' pederinden mevrûs bir bâb mülk-i menzil	4.500

Yine İstanos’da menzil-i mezkûr ittisâlinde vâki’ şîrâen* mülk olduğu bir bâb mülk-i menzil	1.000	
Mahalle-i mezbûrede sâkin bir bâb mülk-i bağçede olan yetmiş beş sehmden otuz sehm hisse-i şâyi’ası	2.500	
Bağçe-i mezkûr derûnunda kendi malıyla ve müşterekesi zevcesi mezbûre Hatice Hâtûn icâresiyle binâ eylediği kiremit pûşîdeli tahtânî iki bâb odanın ebniyesi	1.200	
	Aded	Guruş
Arı kovanı	5	125
Murtana’da karasığır ineği	2	400
Tosun	1	150
Çul	3	100
Müsta‘mel kilim	1	51
Çuval – Çift/2	-	50
Köhne terki heybesi	1	5
Kıl heybe	1	10
Büyük sini	1	80
Sagîr sini	1	50
Kebîr çorba tavaşı	1	25
Kebîr hamur leğeni	1	60
Sagîr hamur leğeni	1	40
Kadayıf tepsisi	1	25
Bakır kahve tepsisi	1	10
Nühâsî kahve güğümü	2	30
Üç gözlü sefer tası	-	60
Kahve su güğümü	2	100
Gümüş zarf	7	100
Tepsi	1	12,5
Fincan	-	7,5
Kazan	1	250
Kıyye	1	
Çamaşır leğeni	1	100
Kahve – Dirhem/100	-	
Tüfeng	1	100
Köhne ihrâm	1	15
Müsta‘mel yorgan	1	150
Döşek	1	
Minder	1	
Yastık	1	
Sagîr tahta anbar	1	30
Harîr Trablus kuşağı	1	100
Cedîd ipekli gömlek	1	40

Gömlek	1	
Müsta‘mel çuha mintan	1	20
Kebîr toprak Mağrib küpü	1	40
Hırdavat-ı menzil		100
[Yekûn]		[21.636]
Zimemât		
		Guruş
Bağçevan Koca Osman zimmeti		20
Kalenderoğlu Yani zimmeti		48
سہیلا ? Ayşe سہیلا Süheyla? zimmeti		30

Sayfa 146 [145]

	Guruş
حوالی Havalık? Şerîfesi zimmeti	400
Burdurî İbrahim Çavuş zimmeti	359
سہیلا ? kızı Havva Ana zimmeti	40
Başhoğlu zevcesi zimmeti	31
İbrahim Çavuş’un kız karındaşı zimmeti	139,5
Kamile Kadın	35
Karabıçak nasrâniyye	45
Tomarın kızı zimmeti	255
Yasmine zimmeti	36,5
Aslan’ın karısı zimmeti	25
حوالی Havalığın? Mehmed zimmeti	200
Yaylaoğlu bağçesinde Yani zimmeti	80
Asiye Hâtûn zimmeti	61
حور ?	40
Mancı zimmeti	117,5
Hâcî Abdurrahman’ın karındaşı	19,5
Hülya Hâtûn zimmeti	131
Dönme Ayşe’de	30
Pandeli zimmetinde dükkân kirâsından	150
İbrahim Çavuş’un hizmetkârı Çil Ali	102
Karacasulu’nun zevcesi	20
Aşçı el-Hâcc Mehmed	89
Zabtiye Kadri’nin anası zimmetinde	50

Tellak Abdurrahman	68	
Hâcî Dalgıçoğlu Ahmed Ali zimmeti	80	
Arab Fatma zimmeti	152	
Kel Ahmed	124	
Sağır Pandeli	40	
Kara Mustafa zimmeti	154	
Bekir kızı Şerife	8	
 ? oğlu Yani	5	
Kır Salih'in oğlu İbrahim	79	
Köçekçilerin Ali	7,5	
Koca Kuruşun Arab'ı	103,5	
Cem'-i yekûni'l-mâl	25.010 ¹²⁶⁶	
Minhâ'l-ihrâcât		
	Guruş	
Techîz ve tekfîn ma'a'l-kefârât bi'l-vasiyye	500	
Mehr-i mü'eccel-i müsbet zevcetü'l-mezbûre Hatice Hâtûn	501	
Deyn-i müsbet kebîre kızı Fatma'ya vâlidese Şerife'den mevrûse hissesinden bâkî	350	
Deyn-i müsbet Moravî el-Hâcc Ömer Ağa bâ-şehâdet Uşaklı el-Hâcc İbrahim bin Mehmed ve el-Hâcc Osman Efendi ibn-i Mehmed ba'de't-tezkiye ve'l-hilâf ve'l-hükm	785,5	
Taraf-ı şer'e â'id olan resm-i kısmet ve kaydiyye ve kâtibiyye ve huddâmiyye ve varaka bahâ cem'an	750	
Cem'-i yekûni'l-ihrâcât	2.886,5	
Sahhu'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	22.123,5 ¹²⁶⁷	
	Guruş	Para
Hissetü'z-zevzeti'l-mezbûre Hatice Hâtûn	2.765	15
Hissetü'l-ibni'l-mezbûr sagîr Hasan	4.839	20
Hissetü'l-ibni'l-mezbûr sagîr Mustafa	4.839	20
Hissetü'l-ibni'l-mezbûr sagîr Bekir	4.839	20
Hissetü'l-binti'l-mezbûre sagîre Fatma	2.419	30
Hissetü'l-binti'l-mezbûre kebîre Fatma	2.419	30
Derûn-ı ihrâcâtta vâlideseinden dolayı babası müteveffâ-yı mezbûr zimmetinde sâbit olan alacağı	350	-
Yekûn	2.769	30
Zimemât-ı muharrereden tahsîl ve mezbûreye teslim olunan	170	-
Yekûn	2.599	30

¹²⁶⁶ 24.911 olması gerekiyor.

¹²⁶⁷ 22.021,5 olması gerekiyor.

Sayfa 147 [146]**Hüküm 169 [172]**

Medîne-i Antalya mahallâtından Makbûle Mahallesi'nde müte'ehhilen sâkin iken bundan akdem vefât eden Anamurlu Mustafa Kapudan ibn-i Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Saide Hanım ibnete Osman nâm Hâtûn* ile zevce-i mutlakası Şerife Hâtûn'dan mütevellideler sulbî kebîr oğlu Halil Efendi ve Cezîre-i Rodos'da sâkineler sulbiyye kebîre kızları Sıdika ve Adile ve hâzîre-i bi'l-belde zevce-i mezbûre Saide Hanım'dan mütevellide sulbiyye sagîre kızı Cemile'ye münhasîre olduğu bi'l-ihbâr inde'ş-şer'î'l-enver zâhir ve mütahakkık oldukdan sonra bu makûle veresesinden gâ'ib ve gâ'ibesi olduğu hâlde vefât edenlerin ma'rifet-i şer'le tahrîr olunan terekelerinden verese-i gâ'ib hisseleri Beytü'l-mâl Emâneti ma'rifetiyle ahz ü kabz ve gâ'ib mezbûrelerin zuhûrlarına* değin Hazîne-i Hâliye-i Celîle'den hıfz olunmak bâ-irâde-i seniyye nizâmı iktizâsından olmağla binâ'en-aleyh gâ'ibetân-ı mezbûretân Sıdika ve Adile'nin zuhûrlarına değin hisse-i irsiyyelerini ahz ü kabz ve ber-vech-i* muharrer hıfza me'mûr olub kıbel-i şer'den dahi gâ'ibetân-ı mezbûretâna vasî ve kayyûm nasb olunan medîne-i mezbûre Beytü'l-mâl Emâneti tarafından vekîl-i müseccel-i şer'î Hâfız Mehmed bin Abdulkadir ve verese-i hâzırûndan sagîre-i mezbûre Cemile'nin tesviye-i umûruna kıbel-i şer'den vasî nasb ve ta'yîn olunan Tüccârdan Mezistireli Hüseyin Ağa ibn-i Hasan ve zevce-i hâzîre-i mezbûre Saide Hanım ve ibn-i kebîr-i hâzır-ı merkûm Halil Efendi ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve bey' ve taksîm olunan müteveffâ-yı mezbûrenin terekesidir ki ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur tahrîren fi'l-yevmi'l-ışrîn min şehr-i Recebi'l-ferd li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 28 Kasım 1866]

	Tob	Fî	Guruş	Para
Sûk-ı Sultânî'de bey' olunan dükkân eşyâsı	-	-	-	-
Perdeli aynalı astarlık Amelgân bezi	57	38	2.180	10
Kalın Amelgân bezi	28	45	1.274	-
Gömleklik Amelgân bezi	15	31	465	-
Arslan tamgalı Amelgân bezi	15	49	736	35/5
Öküz tamgalı Amelgân bezi	2	51,5	103	-
Def'a öküz tamgalı Amelgân bezi	3	51,5	154,5	-
Def'a öküz tamgalı Amelgân	7	54	378	-
Yeşil kenar Amelgân bezi	13	53	689	-
Gömleklik Amelgân bezi	30	32	960	-
Def'a gömleklik Amelgân bezi	10	32	320	-
Def'a gömleklik Amelgân bezi	10	32	320	-
Def'a gömleklik [Amelgân] bezi	5	32	160	-

Def'a gömleklik Amelgân bezi	2	32	64	-
Yeşil kenar Amelgân bezi	3	65	195	-
Def'a yeşil kenar Amelgân bezi	5	75	375	25/5
Dört yüz elli numaralı Amelgân bezi	5	50	250	-
İki yüz yetmiş altı numaralı Amelgân bezi	8	34	272	-
Parçalı Amelgân bezi	2	60,5	121	-
Büyük öküz bezi Amelgân	2	196	392	-
Sarı boyalı bez	6	34	225	10/25
Yeşil boyalı bez	2	32	64	-
Mavi boyalı bez	9	37	333	-
Tob basması	7	56	392	35/5
Ensiz basma	11	51,5	566,5	-
Çivîdî basma	6	42	252	-
Def'a çivîdî basma	3	42	126	-
Def'a çivîdî basma	1	-	42	-
İki yüzlü şal – Aded/12	-	26,5	318	-
Çevrelik dülbend	3	27,5	82,5	-
Def'a çevrelik	1	-	27,5	-
Yekûnî'l-eşyâ-i mübî'a muharrere-i mezkûre			12.460	15

Sayfa 148 [147]

	Tob	Fî	Guruş
Bâkî dükkânda kalub mü'ahheren takvim-bahâ olunan eşyâ	-	-	-
Hakîr kumaş	12	95	1.140
İpekli Frenk çitarisi	25	100	2.500
İpekli Frenk gezisi	6	90	540
Def'a Frenk çitarisi	5	100	500
Hurşîdiyye iplik alacası	12	26	312
Siyah ipek Beyrut alacası	11,5	23	264,5
Basma Frenk şalı	46,5	5	232,5
Harîr Şam kârî şal	Aded	25	175
	7		
Tire ipliği topak	2	180	360
Beyaz üzerine kırmızılı dülbend mendil	48	1,5	72
Mora fesi	60	8	480
سروپیان Serviyân? fesi	14	9	126
Def'a Mora fesi	2	-	16
Ednâ al fes	88	3	264
İskenderiye taklîdî Frenk fesi	30	22	660

Aşağılık fes	10	12	120
Mecîdiye taklîdi Frenk fesi	7	10	70
İplik çorap çift	35	3	105
Kırmızılı minder	60	1,5	90
Telli elvân mendil	109	2	218
Sekiz kırat kaba yazma	200	2,5	500
Def'a kaba yazma	56	2	112
Def'a kırmızılı mendil	9	1,5	13,5
Yedi kırat yazma	180	2	360
Frenk mücessemi	114	2	228
Def'a sekiz kırat yazma	8	2,5	20
Def'a yedi kırat yazma	19	2	38
Sagîr Mora yazması	68	-	51 – Para / 30
Kağıdlı yazma	110	2,5	275
Def'a kağıdlı yazma	362	2,5	905
Püsküllü harîr ve püskül – Dirhem/36	-	1?	360
Sagîr harîr Trablus kuşağı – Dirhem/530	10	-	530
Hümâyûn – Tob/2	-	-	200
Def'a hümâyûn – Arşun/30	-	-	60
Çivîdî basma parçaları tahmînen – Zirâ'/35	-	1,5	52,5
Astarlık ve sâ'ir Amelgân parçaları tahmînen zirâ'	80	1	100 – Para/5
Sarı boyalı bez parça – Zirâ'/13	-	1,5	19,5
Yeşil boyalı bez – Zirâ'/62	-	1,5	18
Mavi boyalı bez – Zirâ'/7	-	-	10,5
Oyalı İstanbul yazması	4	-	16
Köhne iplik kuşak	1	-	4
Enli basma – Tob/5 – Yârda/130	-	3	390
Def'a enli basma – Tob/18 – Yârda/463	-	3	1.389
Enli parçalı basma parça – Yârda/252	15	-	756
Beyaz سوق ? basma – Zirâ'/22	-	2	44
Harîr pûşî	30	16	480
Def'a İskenderiye taklîdi fes	1	-	22
Demir arşun	1	-	12
Mikras	1	-	
Fare قفاز kapanı?	1	-	
Sagîr köhne minder	1	-	
Dükkânda zuhûr eden nakdi			279
Yekûn			15.490

Mu'ahharen dükkânda takvîm-bahâ olunarak aynen terk olunan eşyâ			
Mahalle-i mezbûrede taht-ı icâresinde bulunan menzilde bulunub takdîm-i bahâ olunarak aynen terk olunan eşyâ			
	Tob	Fî	Guruş
Enli astarlık Amelgân bezi	22	38	841,5-Para/10
Üç bereli ensiz Amelgân bezi	20	32	640

Sayfa 149 [148]

	Aded	Guruş		
Kasa ta‘bîr olunur demir dolab derûnunda zuhûr eden nakdî İngiliz lirası altın	1	86,5		
Fransız altını	1	86,5		
Beyaz Mecîdiye	8	165		
Rub‘iyye	1			
Yekûn		1.843		
Zevcesi Saide Hanım yedinde emânet olmağla mücedded takvim-bahâ olunarak aynen istirdâd olunan eşyâ				
	Aded	Tob	Fî	Guruş
Sagîr beyaz mendil	170	-	1	170
Enli basma – Yârda/137	-	-	3	411
Ensiz kırmızı basma	-	8	55	440
Kırmızılı sakangûr	-	6	25	150
Enli astarlık Amelgân bezi	-	4	38	153 – Para/10
İpekli şal	2		25	50
Hakîr kumaş	-	11	95	1.045
Hümâyûn	-	1	-	135
Gömleklilik Amelgân	-	12	32	384
İpekli dülbend	-	5	30	150
Beyaz dülbend	-	2	-	40
Sagîr beyaz mendil	9	-	-	9
Mora fesi	17	-	8	136
Çivîdî basma	-	2	-	100
Def‘a hasır çivîdî basma	-	2	-	100
Soğuk basma – Yârda/31,5	-	-	90	70 – Para/30
Kırmızı mendil	45	-	1,5	67,5
İpekli dülbend	-	2	-	60
İşlemeli dülbend			-	20
Def‘a soğuk basma – Yârda/25 para			90	56 – Para/10
Hümâyûn – Arşun/36				72

Zevce-i mezbûre ma‘rifetiyle bey‘ olunan eşyâ semeninden mezbûre yedinde bâki‘ kalub zevci müteveffânın ve Hüseyin vefâtından techîz ve tekfinine harc ve sarf olunan meblağ		220	
Yekûn		4.039 – Para/20	
Sûk-ı Sultânî’de bey‘ olunan menzîl eşyâsı			
	Aded	Guruş	Para
Ot memlû yastık	6	72	15
Basma mak‘ad örtüsü	1		
Penbe memlû sagîr minder	2	59	-
Müsta‘mel seccâde	1	50	-
Müsta‘mel yorgan	1	68	5
Kapaklı sagîr tencere	2	60	-
Teneke el leğeni	1	32	-
İbrik	3		
Demir tava	1		
Nühâs kadayıf tepsisi	1		
Ve kahve tavaşı ve sâ‘ir hırdavat	-		
Tunç havân	1	41	-
Nühâs çamaşır leğeni	1	106	-
Sagîr kazan	1	74	-
Şişe ve desti ve sâ‘ir hırdavat	-	3	-
Kebîr hasırlı şişe	1	13	5
Müsta‘mel sandalye	1	10	5
Köhne şemsiye	1	13	10
Müsta‘mel çuha şalvar	1	120	-
Mîntan	1		
Müsta‘mel çuha kukuleta	1	90	-
Köhne şalvar	1	31	-
Mîntan	1		
Müsta‘mel fes	1	45	30
Harîr köhne şal	1		
Gömlek	1	34	10
Basma kısa entâri	2		
Don	1		
Köhne sagîr tahta sandık	1	2	5
قابیه ? sandık	1	100	-
Köhne sîm basma saat	1	100	-
Şişe nargile	2	38	-
Ma‘a marpuç ve ser	-		

Demir kapı kilidi	1	5	-
Teneke cezve	2	3,5	-
Bıçak	1		
Müsta‘mel kilim	2	150	-
Yekûn		1.331	25
Zuhûr eden senedât mücebince zimem-i nâsda olan alacağı			
			Guruş
نہیلے ? zimmeti ? uşağı دسویک			81 – Para/10
Zabtiye Moravî İsmail’in dâmâdı zimmeti			40
Hammâl Deli Mehmed’in kız karındaşı Şerife Hâtûn zimmetinde bağı			622

Sayfa 150 [149]

	Guruş	Para
Hâce Rabia Hâtûn zimmeti	859	25
Kahraman Ağa zimmeti	62	-
Karadenizli Kocabıyık Mehmed Reis zimmeti	11	10
Moravî Topal Süleyman zimmetinde bağı	487	-
Gümrük Zabtiyesi Ispartalı Hüseyin Ağa	146	-
Abacı Hâcî Petro zimmeti	155	20
Nüfûs Nâzırı Kabadayızâde Hüseyin Efendi zimmeti	118	-
Moravî Süleyman Beğ’in yediyle Ala’iyye’de Moravî İzzet	308	-
Abacı Hâcî Petro zimmeti	70	-
Hamidli Köroğlu zimmeti	32	30
Hurşid Efendi zimmetinde bâ-pusula سهود ?	841	10
Buharalı عطار Abdar? el-Hâcc İbrahim ve zevcesi Fidan Hâtûn’un bâ-sened zimmetleri	1.000	-
Solak Osman zevcesi Ayşe Hâtûn zimmeti bâ-sened	1.200	-
Gümrükcü sâbık el-Hâcc Mehmed Efendi zimmeti bâ-pusula	72,5	-
Mevlevî Şeyhi Hüseyin Efendi zimmeti	199	5
Yekûni’z-zimemât	6.306	10
Mîn-haysü’l-mecmû‘	-	-
Yekûn	41.470	30
Techîz ve tekfîn-i minhâ?	220	0
Yekûn	41.250	30
Dellâliyye-i eşytâ-i mübî‘a-i minhâ	275	-
Yekûn	40.975	30
Varaka bahâ	30	0
Yekûn	40.945	-

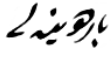
Mehr-i mü'eccel-i müsbet zeci'l-mezbûre Saide Hanım	301	-
Yekûn	40.644	-
Resm-i kısmet-i âdî	1.016	1.077
Kaydiyye-i defter	61	
Sahhu'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	39.567	
Hissetü'z-zevceti'l-mezbûre-i hâzire Saide Hanım	4.945	35
Hissetü'l-ibni'l-mezbûr-ı hâzır Halil Efendi	13.848	18
Hissetü'l-binti'l-gâ'ibe-i mezbûre Sıdika	6.924	9
Hissetü'l-binti'l-gâ'ibe-i mezbûre Adile	6.924	9
Hissetü'l-binti'l-sagîreti'l-mezbûre-i hâzire Cemile	6.924	9

Sayfa 151 [150]

Hüküm 170 [173]

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Medîne-i Antalya mahallâtından Temürcü Süleyman Mahallesi'nde sâkine ve zât-ı ta'rîfe-i şer'î ile ma'rûfe işbu râfî'ü'l-i'lâm Fatma bint-i Moravî Abdullah Kavvâs nâm Hâtûn tarafından zikr-i âtî husûsda vekîl-i müseccel-i şer'îler arzuhâl takdîm eden babası merkûm Abdullah ibn-i Hüseyin nâm kimesene medîne-i mezbûre mahkemesinde meclis-i şer'imizde mahalle-i mezbûre[de] sâkin [iken] bundan akdem vefât eden Moravî Usta Ramazan bin Mehmed bin Abdullah'ın sulbî kebîr oğlu olup terekesinde vâz'-ı yed olan Sandıkçı Hasan muvâcehesinde sâlifü'z-zikr Temürcü Süleyman Mahallesi'nde vâki' bir taraftan Moravî Mustafa Reis menzili ve bir taraftan Yağcıoğlu Mehmed menzili ve bir taraftan Hikmet? oğlu el-Hâcc Mustafa menzili ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd tahtânî kebîr ve sagîr iki oda ve bir mümşâ ve iki kanad sokak kapusunu müştemil bir bâb mülk-i menzil müteveffâ-yı merkûm Usta Ramazan'ın yedinde mustakillen mülk ve hakkı olduğu hâlde vefâtından on gün mukaddem hâl-i hayât ve kemâl-i akl ve sıhhatinde menzil-i mahdûd-ı mezkûrdan Mustafa Reis menzili tarafında olan tahtânî bir sagîr oda ve ittisâlinde olan bir mümşâ ve iki kanad sokak kapusunu ikrâz ve tahdîd ve ba'de't-tahlîti'-ş-şer'îyye kızı Hatice'nin kızı mü'ekkilem mezbûre kızım Fatma'ya münhasır şühûdda hâliye-i sahîha-i şer'îyye ile hibe ve teslîm eylediğinde ol dahi ber-vech-i muharrer ittihâb ve teslîm ve kabz ve kabûl edüb ol vechle menzil-i müferrez-i mezkûr mü'ekkilem kızım mezbûre Fatma'nın mülk-i mevhubesi olmuş iken merkûm Hasan menzil-i müferrez-i mezkûru mûrisi babası müteveffâ-yı merkûm Usta Ramazan'ın terekesinden olmak zu'miyle zabt etmek murâd eder su'âl olunub menzil-i müferrez-i mezkûrdan keff-i yed mü'ekkilem kızım mezbûre Fatma için bana teslîme merkûm Hasan'a tenbîh olunmak bi'l-vekâle matlûbumdur deyü ba'de'd-da'vâ ve's-su'âl ve'l-inkâr

müdde'î vekîl-i merkûm Abdullah ber-vech-i muharrer müdde'âsını lede't-tezkiye adl ve makbûli's-şehâde idükleri ihbâr olunan Bardunya'lı? Yusuf Ağa ibn-i Receb ve Hikmet oğlu el-Hâcc Mustafa ibn-i Hasan ve Muhzırbaşı Mehmed bin Halil ve Çuhadâr Ahmed bin Abdullah nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'-i isbât etmeğin mücebince menzil-i müferrez-i mezkûr müdde'iyye-i mü'ekkile-i mezbûre Fatma Hâtûn'un mülk-i mevhûbesi olduğuna ba'de'l-hükm menzil-i müferrez-i mezkûru müdde'iyye mü'ekkile-i mezbûre Fatma Hâtûn'a teslîm etmek üzere merkûm Hasan'a tenbîh olunduğu bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu el-emr li-men-lehü'l-emr hurrîre fi'l-yevmi's-sâmin ve'l-ışrîn min şehr-i Recebi'l-ferd li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 6 Aralık 1866]

Hüküm 171 [174]

Medîne-i Antalya mahallâtından Makbûle Mahallesi ahâlîsinden iken bundan yirmi ay mukaddem Der-aliyye'de vefât eden el-Hâcc Şeyh Efendizâde Süleyman Efendi ibn-i el-Hâcc Mehmed Efendi ibn-i Osman'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Ayşe Hanım ibnete Mustafa Paşa ibn-i Mehmed nâm Hâtûn ile sulbiyye sagîre kızları Emine-i Münevvere ve Hatice-i Dilruba ve vâlidesi Ayşe Hanım bint-i Abdullah nâm Hâtûn'a münhasîre olduğu bi'l-ihbâr inde's-şer'-i'l-enver zâhir ve nümâyân olduktan sonra ba'dehû bint-i sagîre-i mezbûre Dülruba dahi fevt olub verâseti vâlidesi mezbûre Ayşe Hanım bint-i Mustafa Paşa ile li-eb ammi Nazif ibn-i Hüseyin Efendi ve li-ebeveyn kız karındaşı sagîre-i mezbûre Emine-i Münevvere'ye münhasîre olduğu ba'de't-tahkiki's-şer'-î sagîre-i mezbûre Hatice-i Münevvere'nin¹²⁶⁸ vâlidesi ve tesviye-i umûruna kıbel-i şer'-den vasî nasb ve ta'yîn olunan zevce-i mezbûre Ayşe Hanım tarafından vekîl-i şer'îsi Dizdarzâde Hasan Beğ ibn-i Ali ve üzerine hasbî nâzır nasb olunan el-Hâcc Kabadayızâde Nüfus Nâzırı Hüseyin Efendi ibn-i el-Hâcc Ali ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve terkîm ve beyne'l-verese bi'l-farîzati's-şer'iyye taksîm olunan tereke-i müteveffâ-yı mezbûr deferidir ki ber-vech-i âtî zikr olunur fi'l-yevmi'l-hâmis min şehr-i Recebi'l-ferd li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 13 Kasım 1866]

	Aded	Guruş
Kelâm-ı kadîm	1	100
Müsta'mel çuha cübbe	2	320
Müsta'mel çuha kablı kürk	2	350
Müsta'mel çuha kürk kabı	2	150
Müsta'mel pantolon	5	300
Müsta'mel sako	3	350

¹²⁶⁸ Daha önce Hatice-i Dilruba olarak geçti.

Çuha yelek	2	40
Müsta‘mel şâlî setre	1	50
Hamam leğeni	1	100
Sîmli tabanca	1	150
Çifte demirli tûfeng	1	200
Kuzu sahanı	1	80
Köhne sagîr ve evsat sini	-	200
Çamaşır leğeni	1	100
Bargîr re’s	1	300
Bey‘ olunan doru bargîr re’s	1	1.000
Amel-mânde koca öküz çift	1	400
Karasığır inek	4	600
Ma‘a buzağı	-	
Sagîr tahta anbar	1	150
Def‘a sagîr tahta un anbarı	1	40
Köhne al çuha kaput	-	100
Köhne çuval aded	9	150
Köhne seccâde	1	60
Köhne kilim	4	300

Sayfa 152 [151]

	Aded	Guruş
Derûnı saman memlû çuha mak‘ad ma‘a kılıf	1	150
Ve yastık	7	
Köhne mahfe – Çift/2	-	100
Köhne mahfe kilimi	1	200
Karadavud kitabı yazma	1	120
Yazma altıparmak kitabı	1	50
Nahv ve sarf cümlesi ve sâ‘ir ketb-i kıt‘a	5	50
Basma delâ‘il-i incîrât	1	50
Müsta‘mel el leğeni	1	130
İbrik	1	
Ceviz tahtasından ma‘mûl kebîr elbise sandığı	-	200
Dere karyesinde ceviz ağacı	1	100
Pederinden mevrûs piryol saat	1	350
Basma hilâlî saat	2	400
Antalya Çarşısı’nda Sebilhâne Önü nâm mahallde vâki‘ bir bâb mülk-i Çilingir dükkânı	1	2.500

Zikr olunan Makbûle Mahallesi'nde vâki' vâidesi Hanım'ın mülk-i menzili havlusu kenarında bir mikdâr mülk arsa	-	2.000
Yine mahalle-i mezbûrede vâki' hudûd ve müstemilâtı ma'lûm fevkânî odaları ve tahtânî mağaza ve havluyu müstemil bir bâb mülk-i harem da'iresi ma'a anbar	-	35.000
Menzil-i mezkûr karşısında Mecdüddin Mahallesi'nde vâki' tahtânî iki oda ve ahır ve bir mikdâr havluyu müstemil bir bâb mülk-i menzil ya'nî selâmlık da'iresi	-	20.000
Köhne su güğüm	1	50
Köhne kebîr tahta sandık	1	60
Müsta'mel eyer ma'a köhne keçe ve başlık ve kemer	-	150
İstanos'da Yukarıpazar nâm mahallde babasından müntakıl muhterika-i menzil arsası ve hâvî olduğu mülk bağçeme ez-gayr-i arâzi-i hayriyye		4.000
İstanos çarşısında vâki' mülk-i han arsası		1.000
Köhne Frenk çizmesi – Çift/1		30
Karakoyun nâm mahallde vâki' çiftliği derûnunda ez-gayr-i arâzi-i emlâk ve sâ'ir metrukâtı beyânı		-
Çiftlik-i mezbûr derûnunda kiremit pûşîdeli taş duvar ile muhât tahtânî iki bâb mülk-i harem odaları ve müstemil olduğu beş dönüm mikdârı mülk-i bağçe ma'a saz pûşîdeli iki bâb çiftçi damı		4.000
Yine çiftlik-i mezbûr derûnunda kiremit pûşîdeli iki oda ve karşısında vâki' altı dönüm mikdârı dut eşcârını hâvî ma'a mülk-i bağçe		5.000
Yine çiftlik-i mezbûr derûnunda vâki' saz pûşîde taş duvar ile muhât iki ahır ve bir samanlık		2.000
Çiftlik-i mezkûrdan hâsıl olan duhân		
		Guruş
Seksen senesinde hâsıl olan		4.000
Seksen bir senesinde hâsıl olan		2.000
Seksen bir senesinde hâsıl olan		2.200
Seksen iki senesinde hâsıl olan		8.200
Çiftlik-i mezkûrdan hâmil olan darı		
		Guruş
Seksen senesi bî-hâsıl		0
Darı – Kile/152 – Fî/15 Seksen bir senesinde hâsıl olan		2.280
Darı – Seksen iki senesinde hâsıl olan – Kile/650 – Fî/12		7.800
Yekûn		10.080
Çiftlik-i mezkûrdan hâsıl olan susam		
		Guruş
Seksen senesi bî-hâsıl		0
Seksen bir senesi susam – Kile/5		200

Seksen iki senesi bî-hâsıl	0
Yekûn	200
Çiftlik-i mezkûrun icârât-ı maktû'ası	
	Guruş
Kendüsü hayâtında kabz etmiş olduğu seksen senesi icâresi	0
Seksen bir senesi icâresi olan iki bin guruşdan bin guruşunu müteveffâ-yı mûmâ-ileyh hayâtında kabz edüb bâkî	1.000
Seksen iki senesinde mahsûben beher çifti altmış guruşdan cem'an otuz iki çiftin icârât-ı maktû'ası	2.020
Yekûn	3.020

Sayfa 153 [152]

Müteveffâ-yı mûmâ-ileyhin bi'l-icâreteyn taht-ı tasarrufunda olan vakf-ı dekâkin ve bağçe-hânın icâre-i seneviyyeleri	
	Guruş
Seksen senesi hâsıl olan icâreleri müteveffâ-yı mûmâ-ileyh hayâtında kabz etmiş olduğu	0
Seksen bir senesi icârâtı	3.000
Seksen iki senesi icâresinden kızı Hatice-i Münevvere hissesi	2.050
Yine seksen iki senesi icâre kızı Dilruba'nın altı aylık hissesi	1.025
Yekûn	6.075
Hüseyin vefâtında yanında bulunur ve Der-aliyye'den vefâtından sonra kayınpederi Mustafa Paşa'nın irsâl etmiş olduğu nakdi	1.200
Otuzbir Mehmed Usta'nın taht-ı icâresinde olan ekmekçi helvacı dükkânında icâresi	1.500
Hayâ[tında] kendüsü kâmilen Hammâloğlu dükkânı kezâlik	0
Serrâc dükkânı kezâlik	0
Çubukçu dükkânı hâlî	0
Çoban'ın Hüseyin taht-ı icâresinde olan bağçenin	750
Deli Mehmed'in taht-ı icâresinde olan bağçenin	750
Bâlâya nakl	3.000
Cem'-i yekûni't-tereketi'l-mezbûre	111.955
Minhâ'l-ihracât	
	Guruş
Mehr-i mü'eccel-i müsbit zevceti'l-mezbûre Ayşe Hanım	2.500
Antalya'da şehir harkı vakfı malından mütevellisi Hüseyin Efendi'ye bâ-sened i'lâm mahkûmün-bih deyn-i müsbit	2.383,5
Dellâloğlu zevcesi Zeliha Kadın'a bâ-sened ve bâ-i'lâm mahkûmün-bih deyn-i müsbit	3.450

Tuzcuoğlu Hâcî İstirati ma'rifetiyle Hocaoglu Bali'ye bâ-sened ve bâ-i'lâm mahkûmün-bih deyn-i müsbeti	6.000
El-Hâcc Naim Efendi zevcesi Eminehan Hâtûn'a deyn-i müsbeti	1.000
Topçu Binbaşı İbrahim Ağa'nın oğlu Mehmed Efendi'ye deyn-i müsbeti	125
مکینه ? Bâzergân'a deyn-i müsbeti	684
Moravî Şahoğlu zevcesi Şerife Hâtûn'a deyn-i müsbeti	750
Sandıkçioğlu Hâcî Nikola'ya deyn-i müsbeti	1.600
A'sâr Mültezimi Karabet Ağa'ya a'sâr رفق ربهند ? re's maldan zimmetinde zuhûr eden	47.100
Şehbender vekîli Ahmed Tevfik Efendi'ye müteveffâ-yı mûmâ-ileyhin hatt ve hetmini hâvî bir kıt'a pusula mücebinde deyn-i müsbeti	160
Üvey pederi Nûfûs Nâzırı Hüseyin Efendi'ye müteveffâ-yı mûmâ-ileyhin defterinde kendi hattıyla muharrer bâ-müfredât deyn-i müsbeti	900
Çiftlik arâzisinin kerîmeleri üzerine intikâl eyledikde vukû' bulan harç-ı intikâliyyeleri olarak verilmiş olan	1.050
Vakıf dekâkîni ve bağçehânın için Evkâf Müdürü Selim Efendi yed ve ma'rifetiyle Cânib-i Hazîne-i Evkâf-ı Hümâyûn'a irsâl olunan	-
Vakıf dekâkîni ve bağçehânın seksen bir senesi muharreminden seksen üç sene[sı] muharremine kadar üç sene zarfında câbî-i vakf Hüseyin Efendi'ye verilmiş olan icâre-i mü'eccele	810
Mahalle-i mezbûrede vâki' mülk-i menziline masârif-i tahmîriyyesi	500
Yirmi mâh zarfında sagîretân-ı mezbûretâna bi'l-izni's-şer'î harç ve sarf olunan nafaka ve kiseve bahâ	12.000
Tereke-i bakıyyeden taraf-ı şer'e â'id olan resm-i kısmet	750
Kaydiyye-i defter	45
Varaka bahâ	40
Kâtibiyye	250
Huddâmiyye ve huddâmiyye*	100
Cem'-i yekûni'l-ihracât	83.197,5
Sahhu'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	28.757,5
Derûn-ı terekeye idhâl ve tahrîr olunmuş olan seksen iki senesi vakf mustakillen kerîmelerine â'id olmağla اخلاوسبرده ? muharrer hisseleri	3.075
Sahhu'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	25.682,5
Hissetüz-zevceti'l-mezbûre Ayşe Hanım	3.210 – Para/12,5

Sayfa 154 [153]

	Guruş	Para
Hissetü'l-binti'l-mezbûre sagîre Hatice-i Münevvere	9.095	35,5
Bâlâda vakıf dekâkîn ve bağçelerin seksen iki senesi icâresinde hissesi	2.050	0

Yekûn	11.145	35,5
Hissetü'l-binti'l-mezbûre sagîre üzerine zamm olundu Emine-i Dilruba	9.095	35,5
Bâlâda vakıf dekâkîn ve bağçelerin seksen iki senesi icâresinden altı aylık hissesi	1.025	0
Yekûn	10.120	35,5
Hissetü'l-ümme'l-mezbûre Ayşe Hanım	4.280	16,5

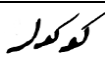
Hüküm [175]

Bint-i sagîre-i mezbûre Emine-i Dilruba dahî fevt olub verâseti vâlidesi mezbûre Ayşe Hanım ibnete Mustafa Paşa nâm Hâtûn ile li-ebeveyn sagîre kız karındaşı mezbûre Hatice-i Münevvere ve li-eb ammî Nazif Efendi ibn-i Hüseyin Efendi'ye tahakkukdan sonra vasî-i ümm-i mezbûre Ayşe Hanım vekîli Dizdarzâde mûmâ-ileyh Hasan Beğ ve ümm-i mûmâ-ileyh Nazif Efendi ma'rifetiyle tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-farîzati's-ser'iyye taksîm olunan müteveffîyye-i mezbûre bâlâda muharrer babasından müntakıl hisse-i irsiyyesidir ki ber-vech-i âtî zikr olunur ber-vech-i taksîm

	Guruş	Para
Bâlâda hisse-i müteveffîyye-i mezbûre Emine-i Dilruba	10.120	35,5
Beyne'l-verese bi'l-farîzati's-ser'iyye taksîm olunduğu	-	-
Hissetü'l-ümme'l-mezbûre Ayşe Hanım	3.373	25
Hissetü'l-uhti'l-li-ebeveyni'l-mezbûre sagîre Hatice-i Münevvere	5.060	17,5
Hissetü'l-ammi'l-mezbûr Nazif Efendi	1.686	33

Hüküm [176]

Medîne-i Antalya mahallâtından Değirmenönü Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem helâk olan Anna veled-i Yorgi nâm hâlîkenin verâseti zevci Banayot ile kızı kebîre Desbene ve sagîre Marya'ya münhasıre olmağla sagîre-i mezbûrun babası ve vasîsi ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr olunan terekenin defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur fî 11 Şa'bân Sene [12]83 [M. 19 Aralık 1866]

	Guruş
Altın küpe	120
Mâşallah	20
Şalvar – Aded/2	40
Entâri	80
 Gönül? iplik – Kıyye/ 0,5 – Fî/200	100
Bükülmüş ibrişim – Dirhem/100	100

Kazan	120
Çamaşır leğeni	60
Leğen ibrik	100
Tencere	70
Sini	100
Tağan	15
İki kulplu tağan	8
Havân	30
Terâzi	20
Tepsi	15
Kil kutusu	5
Fincan tepsisi	10
Cezve	15
Kahve değirmeni	10
Sahan	40
Trablus	250
Kassâm-ı atıkde zikr olunan	
	Guruş
Bağçede isâbet eden zevc-i evveli Pandeli'de yirmi dört sehmden üç sehm semen hissesi def'a ellisiyle sûls hisse iki def'a makbûzdadır hisse cem'an altı sehm	1.500
Yekûni'l-mâl	2.825 ¹²⁶⁹

Sayfa 155 [154]

Minhâ'l-ihracât	
	Guruş
Resm ve kaydiyye ve kalemiyye	128
Sahhu'l-bâkî	2.700 ¹²⁷⁰
Hissetü'z-zevc Banayot	675
Hisse-i bint Desbene	1.012,5
Hisse-i bint Marya	1.012,5
Sagîre-i mezbûrenin hissesi babası vasîsi Banayot'a teslim olunan ? işbu muharrer şerh verildi	

Hüküm 172 [177]

Medîne-i Antalya mahallâtından Değirmenönü mahalle sâkinelerinden iken bundan akdem hâlîke olan Nasrâniyye Anna veld-i Yorgi'nin vârisleri bulunan zevci Banayot veled-i

¹²⁶⁹ 3.028 olması gerekiyor.

¹²⁷⁰ 2.900 olması gerekiyor.

Alâ'iyveli Banayot ile *سکت الہیسیز* ? ve diğer sagîre Marya'ya inhisarından sonra mezbûre Desbene işbu bâ'isü'l-vesîka Banayot mahzarında bağçe arasında kânî bir taraftan Nikola bağçesi ve bir taraftan Hâcî İstafroz bağçesi ve bir taraftan Hâcî Abdurrahman bağçesi ve tarîk ile mahdûd bağçenin beyne'l-verese taksîmi lâzım iken merkûm Banayot'a mustakillen vaz' etmekle su'âl olunub taksîmi matlûbemdir dedikde gıbbe's-su'âl ve men'-i yedini ikrârınca hâlike-i mezbûrdan zevc Anna hâl-i hayâtında ve kemâl-i akl ve sıhhatinde vefâtından üç mâh makeddem bağçe-i mezkûru üç bin guruşa bana bey'-i bât-ı sahîh-i şer'îyye ile bey' ve teslîm ve semeni olan meblağı tamâmen edâ ve teslîm eyledim mezbûre ile *عبرتنہ* ? bağçe semen-i muğlakamız da'vâda ibrâ olduk deyü def'-i meşrûhuna beyyine taleb olundukda Kostanti veled-i Sava ve İstavroz veled-i Yani şehâdetleriyle bağçe-i mezkûrda müsâ'id veresinin hakkı olmayub mustakillen merkûm Banayot'un mülk-i müşterâsı olduğu şer'an sâbit ve hükm-i şer'î lâhik olmağla mâ-vak'a bi't-taleb ketb ve imlâ olunur tahrîren fi'l-yevmi's-sâlis min şehr-i şa'bânî'l-mu'azzam li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 11 Aralık 1866]

Şühûdü'l-hâl

Çilingir Anastas veled-i Yorgi

Ve Muhzır Mehmed Ağa

Ve Banayot

Ve Yorgi

Ve *صیغ* ?

Ve Dimitri

Ve gayruhum

Hüküm 173 [178]

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Değirmenönü Mahallesi'nde ve Rum Milleti'nden şahsı ta'rîf-i şer'le ma'rûfe olan Desbene veled-i Pandeli nâm Hâtûn ve yine Rum Milleti'nden üvey babası Banayot veled-i Alâ'iyveli Banayot muvâcehesinde bundan akdem helâk olan pederim Pandeli'nin malında bir re's öküz iki re's tosun ve bir re's merkep ve bağçe hissemi taleb ederim deyü ba'de'd-da'vâ ve gıbbe's-su'âl cevâbından mersûmenin babası altmış dört târîhinde helâk olduğu mücebince aynen hakkı olub mâ-'adâ ve cedd-i yedinde telef olduğu sâbit iken bî-vech-i mersûm Banayot mu'âzaa etmekle men' olunduğu i'lâm olundu hurrîre f'il-yevmi'l-hâdi aşer min şehr-i şa'bânî'l-mu'azzam li-senete* selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 19 Aralık 1866]

Sayfa 156 [155]**Hüküm 174 [179]**

Medîne-i Antalya mahallâtından Câmî‘-i Cedîd Mahallesi’nden olub bundan akdem vefât eden Rum Milleti’nden Todoros veled-i Yanko nâm müteveffânın zevcesi Varvar veled-i Nikola ile sulbiyye sagîre kızları Deste ve Kadıno ve kız karındaşı Marya ve Almiya’ya münhasire olmağla sagîretân-ı mezbûretânın vasî-i mensûbeleri vâlîde Varvar verese-i kebîreler ma‘rifeti ve ma‘rifet-i şer‘le tahrîr olunan tereke defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur gurre-i Şa‘bân sene [12]83 [M. 9 Aralık 1866]

	Guruş
Mahalle-i mezbûrede menzil	6.000
Çamaşır leğeni – Aded/1	50
Tencere – Aded/3	40
Yağ tava	5
Havân – Aded/1	25
Köhne bakraç	10
Kazan hurda	30
Kahve tepsisi	3
Sini sagîr	15
Çorba tası	10
Su tası	5
Mertebânî – Aded/5	20
Cezve	5
Tahra	2
Nacak	5
Müsta‘mel kilim	20
Basma şalvar hurda	5
Entâri	5
Peşkîr gömlek	22
Kuşak	30
Sandık	20
Küp	20
Havân	25
Yekûni’l-mâl	6.372
Resm-i âdî kaydiyye ve kalemiyye	150
Sahhu’l-bâkî’l-ihracât li’t-taksîm beyne’l-verese	6.222
Hisset-i zevce Varvar	777
Hisset-i bint Deste	2.074

Hisset-i bint Kadıno	2.074
Hisset-i uht Marya	148 – Para/5
Hisse-i uht Almiya	148 – Para/[5]

Bâlâda muharrer sagîretân-ı mezbûretân Deste ve Kadıno'nun hisse-i irsiyyelerine isâbet eden dört bin yüz kırk sekiz gurus *عشر الم* re'îs? ve vâlîde? bulunan Varvar'a ba'de't-teslîm sagîretân-ı mezbûretânın mâlından beheri içün *بطانة الوصية* -vasiyye yevmiyye otuz para nafaka ve kisve-bahâsı takdîr olunduğu işbu mahalle şerh ve temhîr kılındı hurrîre fî'l-yevmi's-sâlis min şehr-i şa'bân li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 11 Aralık 1866]

Hüküm 175 [180]

Medîne-i Antalya mahallâtından Câmi'-i Cedîd Mahallesi'nden zât-ı ta'rîf-i şer'le ma'rûfe olan Marya ve Almiya bint-i Yakomi ile sagîretân Deste ve Kadıno veled-i Todoros'un vasî-i mensûbeleri *انت* ? veled-i Nikola işbu bâ'isü'l-kitâb Varvar bint-i Nikola mahzarında bundan akdem vefât eden Todoros veled-i Yakomi nâm müteveffâ verâseti zevcesi mezbûre Varvar veled-i Nikola ve sulbiyye kızları Deste ve Kadıno ve kız karındaşı mezbûretân Marya ve Almiya ve *لواء قولى* ? münhasıre olub bi-hasebi'l-ferâ'iz yirmi dört sehmden sülüsânı olan altı sehm kızlarına ve üç sehm zevcesi mezbûre Varvar'a bâkî beş sehm kız karındaşı mezbûretân Marya ve Almiya isâbet eder iken mahalle-i mezkûre[de] vâki' bir tarafı Hâcî *بلوى* ? ve bir tarafı Anderiye öbür taraf İskoliye ve sofa *اونفو* ? ile mahdûd Feraye menzili cümlemize bi-hasebi'l-ferâ'iz taksîm olunmak iktizâ eder iken mezbûre Varvar mustakillen zabt ve taksîme rağbet etmediğinden beyne'l-verese taksîmi matlûbumdur dediklerinde gıbbe's-su'âl mezbûre ve cevânibde zevc-i müteveffâ-yı merkûm Todoros hâl-i hayâtında ve kemâl-i akl ve sıhhatinde iki sene mukaddem bin gurus semen-i ma'lûme ile bana bey' ve teslîm ve ben dahi kabz ve kabûl ve semenini dahi edâ ve teslîm eyledim deyü def'-i meşrûhuna *بيت* beyt? taleb olundukda mahalle-i mezkûre Yakos veled-i Kiryos Vasili veled-i Simyon ve Hâcî Angel veled-i Yorgi nâmûnlara ber-minvâl-i muharrer bin gurus kıymet semen-i misliyle zevcesi mezbûre yedinden tamâmen ve kâmilan ahz ü kabz eyledi fî-mâ-ba'd menzil-i mezkûrede aslân ve kat'ân alâka ve medhalim kalmadı müşterî-i mezbûre Varvar'ın mülk-i müşterâsıdır dedi bu vechle şahidiz ve şehâdet dahi ederiz deyü bi'l-muvâcehe edâ-i şehâdet-i şer'îyye eylediklerinde menzil-i mezkûr mustakillen mezkûre Varvar'ın mülk-i müşterâsı olduğu şer'an sâbit ve hükm-i şer'î-i lâhik olduğu mâ-vak'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu tahrîren fî'l-yevmi's-sânî min şehr-i şa'bânî'l-mu'azzam li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 10 Aralık 1866]

Şühûdü'l-hâl

Osman Efendi

Ve Mehmed Ağa

کرنجی Keresteci? Vasili

اورال سبیت ? oğlu Ahmed Efendi

کلبی نو ? oğlu Salih

عنباس ? Çorbacı

Çilingir ? الرودي

Ve gayruhum

Sayfa 157 [156]¹²⁷¹

Hüküm 176 [181]

Medîne-i Antalya mahallâtından Makbûle Mahallesi ahâlîsinden ve Devlet-i Aliyye teb'asının Rum Milleti'nden Papa Yani veled-i [...] ve li-ebeveyn er karındaşı İstafroz ve karındaşı oğlu Vasili veled-i Yorgi ve Kostanti veled-i Todoros [... nâm] kimesneler meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu hâmilî'r-rakîm Anna bint-i Nikolaki nâm Hâtûn mahzarında [bi-tav'ihâ] ikrâr-ı tâm ve ta'bîr-i anî'l-merâm edüb akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin irsen ve müştereken [...] olub mahalle-i mezbûrda vâki' etrâf-ı erba'adan bir tarafı Turnaoğlu menzili ve bir [tarafı] Sarıklıoğlu menzili ve bir tarafı Kara Yani menzili ve taraf-ı râbî'i tarîk-i hâss ve [...] ile mahdûd olan on bir sehm i'tibârından ikişer sehm ki cem'an sekiz sehm menzil hisselerimiz [tarafeynden?] îcâb ve kabûlü hâvî şûrût-ı müfside ve gabîn ve muvâza'adan ârî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î [ile] altı bin yüz elli guruşu merkûm Anna'ya bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimizde ol dahi ber [-vech-i muharrer] iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl etdikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr altı bin yüz elli guruş bizlere tamâmen ve kâmilten i'tâ ve teslîm eyledi fi-mâ-ba'd menzil-i mahdûd-ı [mezkûrda] aslân ve kat'ân alâka ve medhalim kalmayub müşteriyye-i merkûme Anna'nın mülk-i müşterâsı ve [hakkı sarfî?] olmuşdur keyfe mâ yeşâ'en ve hasbî yehtâr mâlike ve mutasarrîfe olsun dedikde gıbbe't-tasdîki's-[-şer'î] mâ-vak'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu tahrîren fi'l-yevmi's-sâbi' ve'l-ısrîn min [şehr-i] Recebi'l-ferd li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 5 Aralık 1866]

Şühûdü'l-hâl

Muhzırbaşı [Mehmed Ağa]

Muhzır Ali Ağa

¹²⁷¹ Bu sayfanın ortası diğer sayfa ile birleştiği için bazı kelimeler eksik.

حاجی انجی ? Hâcî Nikola

Kuyumcu Hâcî Elyon حاجی ?

Hâcî Vasili

Çilingir Ansistas

Ve gayruhum

Hüküm 177 [182]

Antalya Niyâbet-i Şer'îyesine

Mükerremetlü [boşluk] Efendi

Memâlik-i Mahrûse-i Şâhâne'de iskân etdirilen muhâcirîn-i ahâlî-i sâ'ire hükmünde olduklarından [...] terekât ve sâ'ir husûslarında tavattun eyledikleri Kazâ Niyâbet-i Şer'îyesine mürâca'at eylemeleri lâzımeden [...] iken beynlerinde tahrîr ve rü'yet emelinde oldukları rivâyet olunarak ve bunların müceb-i tahrîr [olan] terekelerinin hükkâm-ı şer'e tahrîrden ictinâb eylemeleri resm vermemek maksadına mübtenî [olduğu?] fi'l-hakîka bunlar aceze ve fukarâdan olduklarından şu makûle rûsûmât için dahi ma'rifet-i ^{انتشار} inşâya? [...] şân merâhim-nişân-ı âlî'ye muvâfık görünüyor ise de terekelerinden aslâ resm alınmaması mahzûrdan gayrı [...] olduğuna mebnî ma'a-mâfih muhâcirîn-i merkûmenin devletce mu'ayyen olan müddet-i mu'âfiyyetleri zarfında terekelerinin tahrîriyle nısfen resm alınması muvâfık-ı hâl ve maslahat olduğu anlaşılarak icrâ-yı îcâbı tensîb kılınmış olmasıyla binâ-berîn kâffe-i muhâcirîn müceb-i tahrîr olan terekelerini ^{بنده} ? [...] tahrîr etmeyerek her hâlde hükkâm-ı şer'-i şerîfe mürâca'at eylemeleri ve siyâsete dâ'ir muhâcirîn iskân olunan mahaller me'mûrîn-i mülkiyesine tahrîr ^{المنابر} ? tastîr olunmuş olduğu bâ-tezkere-i sâmiye taraf-ı ^{مجى} ? beyân ve iş'âr buyurulmuş olmağla ba'de-zîn muhâcirîn-i merkûmenin mu'âfiyyetleri ^{انقصا} ? kadar nizâmen tahrîri lâzım gelen terekât-ı vâkı'alarından ba'de ihrâci'd-düyûn ^{والوصايا بنصف} ? resm [...] tahrîr ve taksîmiyle emvâl etmemek her sûretle sarf ve ^{تلف} ? vikâyesine sarf-ı gayret ve hilâfından [...] ve mücânebet olunması zımnında muhâcirîn iskân olunan eyâlât ve elviye nüvvâbına tahrîrât-ı ^{حضور} mahsûsa? [...] tasdîr kılınmış olduğu gibi bir kıt'ası dahi taraf-ı şerîflere gönderilmiş olmağla dâhil-i eyâlet ve livâ [...] muhâcirîn iskân olunan kazâlar nüvvâbına birer sûretinin gönderilmesiyle berâber minvâl-i meşrûh üzere îcâb-ı hâlin icrâsına sa'y ü gayret eylemeniz bâbında şukka-i mahsûsa ^{صحبى} ? terkîm kıl[ındı]

Fî 21 B. sene [1]283 [M. 29 Kasım 1866]

Mehmed Naimü'r-Refik

Sayfa 158 [157]**Hüküm 178 [183]**

[A‘lemü’l-]ulemâi’l-mütebahhirîn efdâlü’l-fudalâi’l-müteverri‘în yenbû‘ü’l-fazl ve’l-yakîn keşşâfû’l-müşkilâtî’d-dîniyye [hallâlû’l]-mu‘dilâtî’l-yakîniyye mifâhu künûzi’l-hakâyık misbâhu rumûzi’d-dekâyık el-mahfûfu bi-sunûf-i avâtıfı’l-[melîki’l]-a‘lâ bi’l-fi‘il Şeyhülislâm ve müftî’l-enâm olub murassa‘ Nişân-ı Osmânî ile birinci rütbe mecîdî nişân-ı [zî-şâ]nını hâ’iz ve hâmil olan Mehmed Refik Efendi edâmallâhü te‘âlâ fezâ’ilehü tevkî‘-i refî‘-i hümayûnum vâsıl olucak [ma‘l]ûm ola ki cülûs-ı hümayûn-ı mes‘adet-makrûn-ı şâhânem rûz-ı firûzundan berü efkâr-ı ma‘delet-disâr-ı [mülûkâ]nem yed-i mü‘eyyed-i hilâfetime vedî‘a-i cenâb-ı kibriyâ olan kâffe-i sünûf-ı teba‘a-i Devlet-i Aliyyemin her hâlde istihsâl [ve istikmâl-i] âsâyış ve istirahatleriyle berâber hukûk-ı meşrû‘âlarının kıstâs-ı adâlet ve mi‘yâr-ı hakkâniyet [olan] şerî‘at-ı mutahhara-i Ahmediye’ye tevfikân hüsn-i rü‘yet ve muhâfazasına ma‘tûf ve bu dahi esnâ-yı terâfu‘de lede’l-îcâb ikâme olunan şühûdün keyfiyet-i şehâdetlerine ve şehâdetlerinin menât-ı kabûl ve adem-i kabûlleri olan [adâletin?] vücûd ve fîkdânına medâr-ı vukûf ve ittîlâ‘ olan tezkiyeye kemâl-i dikkat ve i‘tinâyâ vâbeste ve menût [olduğu] hâlde bir müddetten berü şühûdün sırren tezkiyesi emrinde iğmâz ve müsâmaha olunarak yalnız alenen tezkiye ile [iktifâ] kılınmakla ve çünkü alâniye tarafeyn hazır oldukları hâlde muvâcehe-i şühûdda icrâ olunan tezkiyeden [ibâret] olub tezkiye olunanlar her ne kadar fâsık ve mu‘lin ve gayr-ı mevsûk olsalar bile yüzlerine karşı cerh [ve tez]yîfleri müşkil bulunmak hasebiyle âdil ve gayr-ı âdilden fark ve temyîz ve sâdık ve kâzib ta‘rîf ve teşhîs [olu]namamakda idiğinden ahvâl-i ehl-i zamâna nazaran ba‘zı hukûk-ı ibâdın zâyî‘ olması ihtimâlâtından görünmeğın hâl-i mezkûrun ıslâhı zımnında ba‘demâ esnâ-yı mürâfa‘a ve istimâ‘-ı şühûdda hükkâm-ı şer‘ taraflarından [tedkî]kât-ı lâzıme bilâ-kusûr icrâ olunarak tezkiye-i aleniyye ile iktifâ olunmayıp evvel-emirde kütüb-i fıkhiyyede [bast] ü beyân olunduğu vechle örf-i fukahâda mestûre tab‘bîr olunan varakaya müdde‘î ve müdde‘â-aleyhin [isimle]ri ve iddi‘â olunan şey ile şühûdün isim ve şöhet ve san‘atları ve şekil ve mahalleri ve babaları ve dedeleri isimleri [tah]rîr varaka-i mezkûreyi zarf derûnuna vaz‘ ile üzeri temhîr olunduktan sonra müzekkî intihâb olunan kimesnelere [hâkim] tarafından ba‘de’l-irsâl müzekkîler mestûreyi beynlerinde feth ve kırâet edib içinde isimleri muharrer olan [şâhidler] âdiller ise isimleri tahtına adl ve makbû[lü]’ş-şehâde deyü tahrîr ve âdil değıller ise gayr-ı adl [deyü] terkîm ve imzâ eyleyerek mestûreyi îsâl eden adamı ve âhar kimesneyi mazmûnuna vâkıf etmeksizin [üze]rini bi’t-temhîr hâkime i‘âde edib adl ve makbûlü’ş-şehâde oldukları muharrer ise [mertebe-i] sâbitede müterâfi‘ân beraber oldukları hâlde şâhidler tezkiye nâi‘bine terfikan mahallerinde alenen tezkiye [olunma]ları ve gayr-ı adl murakkam bulunanların şehâdetleri kabûl olunmayıp müdde‘îden âhar şâhid taleb olunması ve

[fîmâ]-ba'd huzûr-ı hâkimü'ş-şer'de şehâdet edenler mensûb oldukları cânibden ya'ni talebe-i ulûmdan ise sâkin [oldu]kları medresesinin müderrisiyle mu'temed ahâlîsinden ve askerîden ise bulunduğu tabur zâbitânından ve ketebeden [ise] kalem zâbiti ve hulefâsından ve tüccârdan ise mu'teber ve mevsûk ehl-i tüccârdan ve esnâf ise kethüdâsıyla lonca [...] ustalarından ve sunûf-ı mezkûre hâricinde bulunanlar sâkin oldukları mahalle ve karyeleri imam ve [muh]târlarıyla mu'temed kimesnelerden ber-minvâl-i meşrûh sırren ve ba'dehû alenen tezkiyelerinin icrâsı ve senedât-ı [şer']iyyede müzekkîlerin isim ve şöhretleri tasrîh olunması ve sırren ve alenen tezkiye olunmayan şühûdün şehâdetlerini [kabûl] ile hükümden umûm hükkâmın men' olunmaları ve tezkiye-i sırrın keyfiyeti evrâk-ı mahsûsaya tab' ile birer kıt'asının tezkiye icrâ olunacak mahallere i'tâsı bi't-tensîb karârlaştırılmış olduğundan ol bâbda [lâzım] gelen emr-i şerîfimin tasdîri tarafından ifâde ve inbâ olunmuş olmakdan nâşî keyfiyet cânib-i eşref-i [pâdiş]âhâneme arz ile lede'l-istizân ol vechile icrâsı husûsuna irâde-i ma'delet-âde-i mülûkânem ta'allukuyla emr-i hümâyûn-ı şâhânem sünûh ve sudûr eylemiş olmağın muktezâ-yı münîfî üzere tenbîhen ve i'lânen Dîvân-ı [Hümâ]yûnumdan işbu emr-i celîlü'l-kadrim ısdâr ve i'tâ olundu keyfiyet emr ü irâde-i seniyye-i mülûkânem memâlik-i [mahrûse-i] şâhânemde bulunan bi'l-cümle hükkâm ve nüvvâba i'lân ve işâ'atla ba'de-zîn esnâ-yı terâfu'de tahkîkât-ı [lâzıme] ve tedkîkât-ı mukteziye icrâsıyla beraber sırren ve alenen tezkiye olunmayan şühûdün şehâdetleri kabûlle hükm [edil]memesi için tenbîhât-ı lâzıme ve kaviyye icrâsı ve tezkiye-i sırrın keyfiyeti evrâk-ı mahsûsaya tab' ettirilerek [birer] kıt'asının icâb eden mahallere i'tâsı husûslarına mezîd i'tinâ ve sarf-ı himmet ve işbu emr-i âlişânım [sicille] kayd ile hükm-i münîfinin dâ'imâ ve müstemirren mer'ıyyü'l-icrâ tutulması emrine bezl-i cell-i miknet eyleyesin tahrîren fi'l-yevmi'l-hâdî min şehr-i cemâziye'l-âhir li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 11 Ekim 1866]

Sayfa 159 [158]

Hüküm 179 [184]

Antalya Niyâbet-i Şer'ıyyesine

Mükerremetlü Efendi

Mürâfa'a-i şer'ıyye zımnında şehâdet eden şühûdün sırren dahi tezkiyelerinin ifâ ve icrâ olunmasını ve sırren ve alenen tezkiye olunmayan şühûdün şehâdetleriyle umûmen hükkâm-ı şer'in hükmünden memnû' olduklarını hâvî ve tenbîhât-ı sâ'ireyi* muhtevî şeref-sudûr buyurulan fermân-ı celîli'l-unvânın ihrâc etdirilen suver-i matbû'asından bir nüshasını tezkiye-i sırrın keyfiyet-i mu'âmelâtını mübeyyin numûne olmak üzere tab' etdirilen mestûre varakası leffen taraf-ı şerîfinize irsâl kılındı tezkiye-i sırrın keyfiyet-i icrâsı sûret-i fermân-ı âlî mazmûn-ı münîfinden ma'lûm olacağı vechle ba'de-zîn hükkâm-ı şer'-i şerîfin istimâ' edecekleri şühûd

hakkında tedkîkât-ı mukteziyye icrâsıyla berâber inde'l-fukahâ mestûre ta'bîr olunan varakanın keyfiyet-i mu'âmelâtıyla emr-i tezkiyenin ve fermân-ı ma'delet-ünvânın nâtik olduğu ahkâm-ı münîfesinin* bi-tamâmihâ îfâsına bezl-i makderet ve hilâfından be-gâyet tevakkî ve mücânebet olunmak ve suver-i mersûlenin bir aynı ihrâc etdirilerek dâhil-i eyâlât ve elviye bulunan kazâlar nüvvâbına irsâl ve* isbâline ve yalnız mestûre sûretinin e'imme ve sâ'ir iktizâ eden mahallere i'tâsıyla berâber mu'âmelât-ı lâzîmesinin tefhîmine sarf-ı nakdîne-i himmet kılınmak vesâyâsıyla işbu tenbîhnâme-i mahsûsa ta'mîmen tasfîr ve bi'l-cümle eyâlât ve elviye hükkâm ve nüvvâbına tesbîl kılındığı gibi taraf-ı şerîfinize dahî ba's ve tesyîr olundu*

Fî 11 C. Sene [12]83 [M. 21 Ekim 1866]

Mehmed Naimü'r-Refik

Hüküm 180 [185]

Şâhidlerin Tezkiyeleri İcrâ Olunacak Mahalle İrsâl Kılınacak Mestûre Sûretidir

İstanbul'da Mollagürânî Mahallesi'nde sâkin Filan Efendi ibn-i Filan bin Filana yine İstanbul'da Hoca Sinan Mahallesi'nden müderrisinden Filan Efendi'den kitâb semeninden bin guruşu Mahmud Paşa mahkemesinde da'vâ ve müdde'â-aleyhin inkârına binâ'en müdde'âsına işbu mestûre zeylinde ismi muharrer şâhid ile diğer şâhid şehâdet etmeleriyle işbu ismi muharrer olan şâhidin âdil ve makbûli'sh-şehâde olub olmadığı bilinmek lâzım olduğundan hasbeten lillâhi te'âlâ ma'lûmâtınız vechle şâhid-i mezbûrun ismi zîrine makbûl olub olmadığı tahrîr ile müsâb olalar

Hoca Paşa kurbunda Çelebioğlu Alaaddin Mahallesi'nden ve Mısır Çarşısı Attârlarından orta boylu kumral sakallı Hocazâde Filan Efendi ibn-i Filan bin Filan

Adl ve makbûli'sh-şehâdedir

El-imzâ Ali bin Hasan an-attarân

İmzâ El-Hâcc Hasan bin Hüseyin kethüdâ-yı attarân

İmzâ Ali bin Mehmed an-asl attarân

Müzekkîler mu'âmelesinin ta'lîmât ve ta'rîfâtıdır

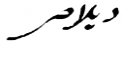
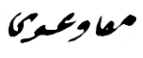
Mestûre zeylinde ismi muharrer şâhidin âdil ve makbûl olduğu müzekkî indinde ma'lûm ise ismi zîrine adl ve makbûli'sh-şehâde deyü tahrîr âdil ve makbûl değil ise kezâlik ismi zîrine adl ve makbûli'sh-şehâde ve değildir deyü tahrîr ve vaz'-ı imzâ ve yâhûd temhîr olunacaktır ve bu mestûre denilen varakanın mazmûnu me'mûrîne ve âhar kimesneye bildirilmeyerek yine zarf derûnuna vaz' ile üzeri mühürlenüb yine i'âde kılınacaktır

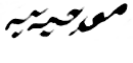
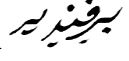
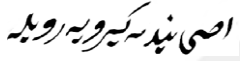
Sayfa 160 [159]

Hüküm 181 [186]

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Sâdır olan fermân-ı sâmililerine imtisâlen husûs-ı âti'l-beyânın mahallinde keşf [ve]

tahkîki için bu fakîr ? zikr-i âti münâza'un-fihâ olan mahalle varılub Teke Sancağı Kâ'im-makâmı Sa'âdetlü el-Hâcc Hâfız Rıdvan Paşa Hazretleri'nin vekîl-i müseccel-i şer'îleri İstanos Nâhiyesi Kâ'im-makâmı vekîli Rif'atlü Davud Hâkim Beğefendi ve Evkâf Müdürü Fütüvvetlü Selim Efendi tarafından kezâlik vekîl-i müseccel-i şer'îleri Kabadayızâde Osman Efendi ve medîne-i mezbûre meclis a'zâsından Osman Ağazâde Fütüvvetlü Mustafa Beğ hâzır olduğu hâlde* İstanos Nâhiyesine tâbi' Selâmet Boğazı'nda vâki' Koğanı nâm mahalle varılub akd-i meclis-i şer'-i âlî olundukda nâhiye-i mezbûre kurâsından Dere karyesi ahâlîsinden Ayân Hüseyin bin İsmail ve Muhtar Mustafa bin Ali ve Şeyh Mehmed Efendi bin Hüseyin ve Süleyman bin Abdünnabi ve Tobcanoğlu Ahmed bin Osman ve Molla Yakub bin Osman ve Hâcî Mehmed bin Hasan ve Abdullah ibn-i İsmail nâmûn kimesneler meclis-i ma'kûd-ı mezkûrda Sultan Hâtûn Vakfı'nın bâ-berât-ı âlî müderrisi ve mütevellîleri Torunzâde İsmail Efendi ve Sadullah Efendiler muvâcehelerinde biz bundan akdem her biri da'vâ ve takrîr-i kelâm edüb vakf-ı mezkûr müstakillâtından olub nâhiye-i mezbûrda hudûdu dâhilinde bermûceb-i defter-i hâkânî Selâmet Boğazı karyesinin bir tarafı Gök Hırka ? Pınarı ve Kaşkiri ve bir tarafı Akyokuş ve Çadırağılı ve Üççamlar ve bir tarafı Uluyol ve Cirin Boğazı ve bir tarafı Malkayası ve Pencereli ve Kartal Pınarı ile mahdûd ki dâhilinde Koğalı ve Kartal Pınarı ve Pencereli? ma'rûf mahall mine'l-kadîm bizim nesnemiz ile Varsak karyesine mahsûs yaylağımızdır deyü mukaddemâ Dere ve Varsak karyesi ahâlîleri ma'lûmu'l-esâmî kimesneler ile mûmâ-ileyhimâdan ma'âd-da'vâ? eylediğimizde mûceb-i sıhhat-i şer'iyye Varsak ve Dere ve ? karyesinden yirmişer guruşdan altmış guruş cânib-i vakfa sâl-be-sâl verilip beynimizde müştereken intifâ' etmek üzere her birimiz râzı olmuş idik lâkin vakf-ı mezkûr Gök Hırka olmayıb ? yolu olmağla mezkûr Gök Hırka ile ? yolu beyninde olan ma'lûmu'l-kat' arâzi-i mîriyye olmağla müdâhaleden men' olunmak matlûbumuzdur deyü da'vâ etdiklerinde ezher vasî cevâblarının mine'l-kadîm vakf-ı mezbûrun hudûdu Gök Hırka'dır deyü def'ân mukâbele etmeleriyle dâfi'a-i mûmâ-ileyhimâ İsmail ve Sadullah Efendilerden da'vâ-yı def'lerine mutâbık-ı beyyine taleb olundukda lede't-tezkiye adl ve makbûlü's-şehâde edecekleri ihbâr olunan Kışla karyesi ahâlîsinden Ayân Ali'ye* Hüseyin ve Kızılsaray Mahallesi ahâlîsinden Müminoğlu Fahreddin-i Sagîr karyesi

ahâlîsinden Hâcî Ömer ibn-i Hüseyin ve Ahmed Hâfız bin Musa ve Akçainişli Abdullah ibn-i Mahmud ve İbrahim ibn-i Mahmud ve ? ahâlîsinden Arab Mehmed ibn-i Ahmed ve Haymanalı Kara Osman bin Osman ve altı[da] bir ? Hâcî Mehmed ve Hüseyin ? Bekir bin Süleyman ve Abdülcélil ibn-i Ömer ve Kürt Veli ibn-i Yusuf ve Koca Ömer oğlu Hamza ve İbrahim ibn-i Osman ve Aydınli Bekir bin İbrahim ve Yüzük? Hasan oğlu Süleyman nâm kimesneler şehâdetleriyle mütevâtiren bi'l-muvâcehe isbât etmeleriyle müdde'ûn-ı merkûmûn da'vâ-yı mezkûreleriyle mûmâ-ileyhimâ İsmail ve Sadullah Efendilere bi-vech-i şer'î mu'ârazadan men' ve nasb-ı vakf-ı mezbûrun hudûd-ı muharreresi sâbit ve hükm-i şer'îsi lâhik olmağla hudûd-ı mezkûr dâhilinde bulunan arâzîye cânib-i ? ve bir yılan kapusundan ? cânib-i vakfdan senedlerinin tahliyesiyle a'sâr-ı şer'îsi cânib-i vakfa â'id olduğu bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu el-emr li-mine'l-emr fi'l-yevmi's-sâdis aşer min Muharremü'l-harâm li-senete isnâ ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 11 Haziran 1865]

El-Abdü'd-dâ'î li'd-devâm-ı ömr-i devlet-i kümü'l-âlî

Es-Seyyid Mustafa Mesud en-nâibi'l-vekîl-i Nâhiye-i İstanos

Es-Seyyid Mustafa Mesud

Sayfa 161 [160]

Hüküm 182 [187]

Medîne-i Antalya mahallâtından Hatib Süleyman Mahallesi ahâlîsinden olub bundan akdem İstanos Nâhiyesinde vefât eden Eyüb oğlu Molla Hasan Efendi bin el-merkûm Eyüb bin Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Fatma bint-i el-Hâcc Hâfız Abdü nâm Hâtûn ile sulbî sagîr oğulları Abdurrahman ve Eyüb ve Ali ve sulbiyye sagîre kızı Rabia'ya münhasire olduğu bi'l-ihbâr inde's-şer'î'l-enver zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra sığâr-ı mezbûrûnun vâlideleri olub tesviye-i umûrlarına kıbel-i şer'den bâ-hüccet-i şer'iyye vasî nasb ve ta'yîn olunan zevce-i mezbûre Fatma Hâtûn taleb ve ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve bahâya takvîm ve beyne'l-veresetü'l-mezbûrîn alâ-mâ farzallâhu'l-hakîm tevzî' ve taksîm olunan tereke-i müteveffâ-yı mezbûr defter-i kassâmıdır ki ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur fi gurre-i şa'bânü'l-mu'azzam li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 9 Aralık 1866]

	Guruş
Mahalle-i mezbûrede hudûd ve müştetilâtı ma'lûm bir bâb mülk-i menzil ma'a anbar	20.000
Mahalle-i mezbûrede menzil-i mezkûr karşısında kal'a duvarı dibinde bir mikdâr mülk bağçe	1.000

Antalya’da Şeyh Sinan Mahallesi’nde vâki‘ Çavuş Hâcî Mehmed bağçesi ittisâlinde bir bâb mülk bağçe	16.000	
İstanos Nâhiyesi’nde vâki‘ hudûd ve müştemilâtı ma‘lûm bir bâb mülk-i menzil	3.000	
Antalya’da Temürcü Kara Mahallesi’nde vâki‘ bir bâb mülk su değirmeninde sülûs âsiyâb hissesi	7.000	
Yine Antalya Çarşısı’nda Yukarıpazar’da vâki‘ bir bâb mülk helvacı dükkânında nısf hisse-i şâyi‘ası	6.000	
Yine Antalya Çarşısı’nda Bâtpazarı civârında vâki‘ Ekmekçi Korkud Mehmed Usta’nın taht-ı icâresinde olan ekmekçi dükkânı	10.000	
Yine Antalya Çarşısı’nda Bâzergânlar içinde vâki‘ Kürkçüoğlu’nda taht-ı icâresinde olan bir bâb mülk attâr dükkânı	2.000	
Yine Antalya Çarşısı’nda Lonca karşısında bir bâb mülk Bâzergân dükkânında rub‘ hisse-i şâyi‘ası	3.000	
Ali Fahreddin-i Sagîr karyesinde Hâcî Mustafa oğlu Hüseyin’in anbarında mevcûd hinta – Kile/125 – Fî/20	2.500	
İstanos’da Ceran’ın Kamile Hâtûn menziline anbarı derûnunda mevcûd hinta – Kile/20	400	
Kâ’in-i müteveffâ-yı merkûmda darı – Kile/15	150	
Mezkûr anbar	Aded	300
	1	
Bargîr re’s	1	400
Amel-mânde merkep re’s	1	150
İstanos’da buzağılı karasığır inek re’s	2	300
İstanos’da amel-mânde öküz re’s	5	1.200
Bayır karye[sinde] amel-mânde öküz	1	
Geyikbayırı karyesinde Koca Barış oğlu Topal Mehmed yedinde	-	-
Hinta – Kile/13	-	260
Şa’îr – Kile/13,5	-	335
Antalya’da menzil derûnunda susam – Kile/5	-	200
Evânî-i nühâs – Kıyye/20	-	400
Köhne güğüm	2	30
Sini	1	40
Kadayıf tepsisi	1	15
Çakırlar karyesinde Hâcî Çobanhâne’sinde darı – Kile/10	-	100
Köhne çuval – Çift/3	-	30
Cedîd harâr – Çift/1	-	30
Kıl heybe	1	15
Çul	1	
Bir kat köhne yatak	-	50
Sagîr kantar	1	10
Tüfeng	1	40
Köhne mahfe çift	1	20

İstnaos'da keçi	4	100
Ma'a çebiç	-	
Dakîk – Kile/4		180
Bulgur – Kile/4		
Hırdavat-ı menzil		100
		[75.355]
Zimemât		
		Guruş
Kışlak karyeli Ramazan Kethüdâ zimmeti		1.200
Kışlak karyeli Deli İbrahim oğlu Ahmed zimmeti		1.300
Kışlak karyeli Çavuşoğlu el-Hâcc İsmail zimmeti		320
Kışlak karyeli Rencber Abdullah zimmeti		500
Kışlak karyeli Kel Hasan oğlu Hüseyin zimmeti		1.020
ملیخا ? oğlu Kara Mehmed zimmeti		115
Şehirli Cam Türkoğlu Ali zimmeti		114
Kırcıbayırı karyesinde Kara Musa oğlu Molla Mustafa zimmeti		100
Kırcıbayırı'nda Tazıoğlu Yusuf zimmeti		600

Sayfa 162 [161]

	Guruş
Kışlak karyeli Kara Zeybek Yusuf zimmeti	1.000
Ali Fahreddin-i Sagîr karyeli Hâcî Hasan oğlu Osman zimmeti	770
Ali Fahreddin-i Sagîr karyeli Piroğlu Yusuf zimmeti	220
Yine karye-i mezbûreden Nizam oğlu Hüseyin zimmeti	120
ابو ? oğlu el-Hâcc Hüseyin Ağa'nın Bahçıvanı Zeybek Mehmed zimmeti	420
Kışlakçı Ceran kâmileşi	320
Kışlakçı Bucaklı Hasan'da oğlu Manav Yusuf zimmeti	100
Kışlakçı Kel Himmet zimmeti	300
Gökçamlı Molla Kadir zimmeti	260
Cem'-i yekûni't-tereketü'l-mezbûre	84.149¹²⁷²
Minhâ'l-ihracât	
	Guruş
Techîz ve tekfîn ve sâ'ir kefârât ve vücûh-ı hayr için şehâdetleriyle sâbit olan	2.000
Mehr-i mü'ccel-i müsbit zevci'l-mezbûre Fatma	501
Taraf-ı şer'e â'id olan resm-i kısmet ve kaydiyye ve kâğıd bahâ ve sâ'ir masârif-i müteferrika	2.700

¹²⁷² 84.134 olması gerekiyor.

Cem‘-i yekûn	5.201
Sahhu‘l-bâkî li‘t-taksîm beyne‘l-verese	78.948 ¹²⁷³
Hissetü‘z-zevceti‘l-mezbûre Fatma	9.868 – Para/20
Hissetü‘l-ibni‘l-mezbûr sagîr Abdurrahman	19.737
Hissetü‘l-ibni‘l-mezbûr sagîr Eyüb	19.737
Hissetü‘l-ibni‘l-mezbûr sagîr Ali	19.737
Hissetü‘l-binti‘l-mezbûre sagîre Rabia	9.768 – Para/20

Hüküm 183 [188]

Medîne-i Antalya mahallâtından¹²⁷⁴ ve Devlet-i Aliyye teb‘asının Rum Milleti’nden Hâcî Nikola ve Yorgi veled-i Hâcî Seradi nâm kimesneler meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde işbu bâ‘isü‘l-kitâb kız karındaşları Eleni nâm Hâtûn mahzarında bi-tav‘ihâ ikrâr-ı tâmm ve ta‘bir-i ani‘l-merâm edüb akd-i âti‘z-zikrin sudûruna değin irsen mülkümüz olan mahalle-i mezbûrede vâki‘ bir tarafı **سردار** Serdar? oğlu menzili ve bir tarafı Ustabaşı menzili ve bir tarafı kal‘a duvarı ve taraf-ı râbî‘i tarîk-i âmm ile mahdûd olan menzillerde hisseleri[mi]zi dört bin beş yüz guruşa hâzîre-i merkûme **العنبر** Eleni? tarafından îcâb ve kabûlü hâvî bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘î ile bey‘ ve temlik ve teslîm eylediğimizde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr dört bin beş yüz guruş tamâmen bize edâ eyledi fî-mâ-ba‘d hisse-i mezbûremizde aslân alâka ve medhalimiz kalmayub müşterî-i mezbûre kız karındaşımız Eleni’nin mülk-i müşterâsı olmuştur keyfe mâ yeşâ‘en mutasarrîfe olsun dediklerinde gıbbe‘t-tasdîki‘ş-şer‘î mâ-vak‘a bi‘t-taleb ketb olundu tahrîren fî‘l-yevmi‘l-hâmis aşer min şehr-i şa‘bânî‘l-mu‘azzam li-senete selâse ve semânîn ve mi‘eteyn ve elf [M. 23 Aralık 1866]

Şühûdü‘l-hâl

Papasoglu **صلارو** ... Luka?

Paşalı Hâcî Vasili

Şişman Berber Viyan

Kirye veled-i Hâcî Atnaş

Ve gayruhum

¹²⁷³ 78.933 olması gerekiyor.

¹²⁷⁴ Mahalle ismi yazılmamış.

Sayfa 163 [162]**Hüküm 184 [189]**

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Medîne-i Antalya mahallâtından Câmi'-i Cedîd Mahallesi mütemekkinlerinden ve Devlet-i Aliyye teb'asının Rum Milleti'nden Sîroğlu Ligorî veled-i Nikola ve Pabuççu Dimitri veled-i Kirye ve Berber Seradi veled-i Pandeli ve Hâcî Andon veled-i İstavrona ve Yorgi veled-i Kostanti ve Sakızlı Manol veled-i Petro nâmûn kimesneler cumhûr-ı meclis-i şer'-i şerîf-i enverde işbu bâ'isü'l-i'lâm millet-i merkûmenin mahalle-i mezbûre sâkinlerinden Çilingir Anastas veled-i Yorgi muvâcehesinde bundan akdem her birimiz hüsn-i rızâmızla merkûm Anastas'a birer mikdâr ücret verüb hizmetimizi ? ile berâber gördük ise şimdi mezbûr ücreti her birimiz merkûm Anastas'dan talep ederiz deyü da'vâları şer'an mesmû' olduğu kendilerine tefhîm ve bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu el-emr li-men-lehü'l-emr hurrire fi'l-yevmi's-sâbi' min şehr-i şa'bânî'l-mu'azzam li-senete [selâse?] ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 15 Aralık 1866]

Elhamdü lillâhi Rabbi'l-âlemîn ve's-salâtü ve's-selâmu alâ-seyyidînâ Muhemmed ve âlihî ve sahbihî ecma'în emmâ ba'de fakdetümü's-selâm bi's-selâm ve'l-feyzü ve'l-bereketü ve'l-hayru ve's-selâmu alâ-seyyidînâ Muhammeden ve alâ ve sahbihî ecma'în ve's-selâmü ale'l-mürselîn ve'l-hamdüli'llâhi rabbi'l-â'lemîn

Sayfanın sonundaki mühürler okunmuyor

Sayfa 164 [163]**Hüküm 185 [190]**

Medîne-i Antalya mahallâtından Dîvân Pîrî Mahallesi sâkinelerinden Ayşe Kadın bint-i Mehmed nâm Hâtûn tarafından zikr-i âtî bey'i takrîr ve i'tâ-i hüccete vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi bi'l-ma'rifeti's-şer'îyye ârifân udûlden Hâcî Abdullah oğlu el-Hâcc Mehmed Ağa ve Muýtâb Kara Hüseyin bin Hasan nâm kimesneler şehâdetleriyle vech-i şer'î üzere sâbit olan mezbûrenin dâmâdı Mehmed Azmi Efendi ibni'l-müteveffâ el-Hâcc İbrahim Efendi nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezbûre mahallâtından Şeyh Sinan Mahallesi ahâlîsinden işbu bâ'isü'l-kitâb Kesikcizâde el-Hâcc Mehmed Ağa ibn-i Ali nâm kimesne mahzarından bi'l-vekâle ikrâr-ı tâmm ve takrîr-i kelâm edüb mü'ekkilem kayın vâlidem Ayşe Kadın akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin yedimde arsa ve mustakillen malım ve mülküm olan medîne-i Antalya'da Sûk-ı Sultânî'de Yukarıpazar'da vâki' bir taraftan müftü-i belde Fekâhetlü Hâfız Mustafa Efendi dükkânı ve bir taraftan Leylekli el-Hâce Fatma Kadın dükkânı ve arka tarafı kışla meydanı ve taraf-ı râbi'i tarîk-i âmm ile mahdûd ve ma'lûmu'l-müştemilât bir bâb mülk sebze ve etçi dükkânımı bi'l-cümle mâ yeştemilehû ve yahvîhi tarafeynden icâb

ve kabûlü hâvî şürût-ı müfside ve uhûd-ı mübtelâ ve tagrîr ve gabîn ve muvâza‘adan ârî bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘î ile altı bin beş yüz guruşa merkûm Kesikcizâde el-Hâcc Mehmed Ağa‘ya bey‘ ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr altı bin beş yüz guruşa müşterî-i merkûm el-Hâcc Mehmed Ağa yedinde tamâmen ve kâmilten ahz ü kabz eyledim fi-mâ-ba‘d dükkân-ı mahdûd-ı mezkûrda benim aslân ve kat‘ât alâka ve medhalim kalmayub cemî‘i müştemilâtıyla merkûm Kesikcizâde el-Hâcc Mehmed Ağa’nın mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarîhi olmuştur keyfe mâ yeşâ‘en ve yehtâr mâlik ve mutasarrıf olsun dedikte gıbbe‘t-tasdîki‘ş-şer‘î mâ-vak‘a bi‘t-taleb ketb olundu fi‘l-yevmi‘-s-sâmin aşer min şehr-i şa‘bânî‘l-mu‘azzam li-senete selâse ve semânîn ve mi‘eteyn ve elf [M. 26 Aralık 1866]

Şühûdü‘l-hâl

Hüseyin Beğ ibn-i İsmail Beğ

Hammâmî Hacı Osman oğlu Tüccâr Ömer Ali Ağa

Araboğlu Hasan Ağazâde Ömer Ali Ağa

Hacı Abdullahzâde el-Hâcc Mehmed Ağa

Muytâb Kara Hüseyin

Muhzırbaşı Mehmed Ağa

Muhzır Ali Ağa

Ve gayruhum

Hüküm 186 [191]

Medîne-i Antalya mahallâtından Takyeci Mahallesi’nde sâkin Moravî Dürzî Halil Ağa ibn-i Ali nâm kimesne meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde yine mahalle-i mezbûre sâkinlerinden işbu râfî‘i‘l-kitâb Hüseyin ibn-i‘l-müteveffâ Moravî İsmail Efendi nâm kimesne mahzarından bi‘t-tav‘ ve‘r-rızâ ikrâr-ı tâmm ve takrîr-i kelâm edüb akd-i âti‘z-zikrin sudûruna değin yedimde irsen ve şirâ‘en mustakillen malım ve mülküm olub sâlifü‘z-zikr Takyeci Mahallesi’nde vâki‘ bir taraftan Bakkal Arab el-Hâcc Hüseyin menzili ve bir taraftan Moravî İsmail menzili ve bir taraftan Solakoğlu Osman menzili ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd fevkânî iki oda ve tahtında iki mefâze ve bir mikdâr havluyu müştemil bir bâb mülk-i menzilimi cemî‘i tevâbi‘i ve levâhiki ve kâffe-i hukûk ve merâfıkı ile tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfside ve uhûd-ı mübtelâ ve tagrîr ve gabîn ve muvâza‘adan ârî bey-i bât-ı sahîh-i şer‘î ile dört bin yüz guruşa merkûm Hüseyin’e bey‘ ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr dört bin yüz guruşu müşterî-i merkûm Hüseyin yedinden tamâmen ve kâmilten ahz ü kabz eyledim fi-mâ-ba‘d menzil-i mahdûd-ı mezkûrda benim aslân ve kat‘ân alâka ve medhalim

kalmayub cemî'i müstemilâtıyla merkûm Hüseyin'in mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sırfı olmuştur keyfe mâ yeşâ'en ve yehtâr mâlik ve mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ-vak'a bi't-taleb [...] olundu fi'l-yevmi's-sâbi' aşer min şehr-i şa'bânî'l-mu'azzam li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [25 Aralık 1866]

Şühûdü'l-hâl

Mahalle-i mezbûr İmamı Kara Bekir oğlu Hâfız Bekir

Mahalle-i mezbûr muhtarı عیامن ? oğlu Molla Hasan

Moralı Keresteci Yusuf Ağa'nın oğlu Mehmed Efendi

Muhzırbaşı Mehmed Ağa

Muhzır Ali Ağa

Ve gayruhum

Sayfa 165 [164]

Hüküm 187 [192]

Medîne-i Antalya mahallâtından Meydan Mahallesi ahâlîsinden Katrancı Hâfız oğlu Receb bin Hâfız Ahmed nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde yine mahalle-i mezbûre ahâlîsinden işbu râfi'î'l-kitâb Kel* Mehmed oğlu İsmail nâm kimesne mahzarında bi't-tav' ve'r-rızâ ikrâr-ı tâmm ve takrîr-i kelâm edüb akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin yedimde irsen mustakillen malım ve mülküm olub sâlifü'z-zikr Meydan Mahallesi'nde vâki' bir taraftan Hâcî İbrahim Ağa bağçesi ve bir taraftan merkûm* Kel Mehmed oğlu İsmail mülkü ve bir taraftan kendi mülküm ve taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd ve ma'lûmu'l-müştemilât tahmînen altı dönüm eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmireli mülk-i bağçemi cemî'i tevâbi'i ve levâhıkıyla tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şûrût-ı müfside ve muvâza'adan ârî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile iki bin iki yüz altmış buçuk guruşa merkûm Kel Mehmed oğlu İsmail'e bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr iki bin iki yüz altmış buçuk guruşu müşterî-i merkûm İsmail yedinden tamâmen ve kâmilten ahz ü kabz eyledim fî-mâ-ba'd bağçe-i mahdûde-i mezkûrede benim aslân* ve kat'ân alâka ve medhalim kalmayub cemî'i müstemilâtıyla merkûm Kel Mehmed oğlu İsmail'in mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sırfı olmuştur keyfe mâ yeşâ'en ve yehtâr mâlik ve mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâmin aşer min şehr-i şa'bânî'l-mu'azzam li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 26 Aralık 1866]

Şühûdü'l-hâl

Mahalle-i mezbûr ahâlîsinden ve Ulemâ'dan Bezci İbrahim Efendi

Yine mahalle-i mezbûr ahâlîsinden Hâcî Ahmed oğlu Osman Efendi

Yine mahalle-i mezbûr ahâlîsinden Kabuloğlu Halil

قورنافيل Kornafil? Manav Mustafa

Keleş Ali

Ve gayruhum

Hüküm 188 [193]

Medîne-i Antalya mahallâtından Âşık Doğan Mahallesi ahâlîsinden İsmail bin Ömer nâm kimesne meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde işbu râfî‘i’l-kitâb Yağcıoğlu Halil bin Mehmed nâm kimesne mahzarında bi-tav‘ihâ ikrâr-ı tâmm ve takrîr-i kelâm edüb akd-i âti’z-zikrin sudûruna değin yedimde mustakillen malım ve mülküm olub sâlifü’z-zikrin Âşık [Doğan] Mahallesi’nde vâki‘ bir taraftan Kahveci Ahmed menzili ve bir taraftan Kepezburunoğlu Ahmed menzili ve tarafeyni tarîk-i âmm ile mahdûd ma‘lûmu’l-müştemilât bir mikdâr mülk-i menzil arsamı cemî‘i tevâbi‘i ve levâhık ile tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfsideden ârî bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘î ile altı yüz guruşa merkûm Yağcıoğlu Halil’e bey‘ ve temlik ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr altı yüz guruşu müşterî-i merkûm Halil yedinden tamâmen ve kâmilten ahz ü kabz eyledim fi-mâ-ba’d arsa-i mahdûde-i mezkûrede benim aslân ve kat‘ân alâka ve medhalim kalmayub müşterî-i merkûm Halil’in mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sırfı olmuşdur keyfe mâ yeşâ‘en ve yehtâr mâlik ve mutasarrıf olsun dedikde gıbbe’t-tasdikî’ş-şer‘î mâ-vak‘a bi’t-taleb ketb ve imlâ olundu fi’l-yevmi’s-sânî ve’l-ısrîn min şehri-şâ‘bânî’l-mu‘azzam li-senete selâse ve semânîn ve mi’eteyn ve elf [M. 30 Aralık 1866]

Şühûdü’l-hâl

Ulemâ’dan Çandırılı Ömer Efendi

Dellâl Arab Mehmed

Dikici Ali Usta’nın oğlu Mustafa Onbaşı

Üzümoğlu Halil

Muhzırbaşı Mehmed Ağa

Muhzır Ali Ağa

Ve gayruhum

Sayfa 166 [165]

Hüküm 189 [194]

Medîne-i Antalya mahallâtından Şeyh Sinan Mahallesi’nde sâkin iken bundan on iki sene mukaddem vefât eden Moravî Esirci Mustafa ibn-i Ali nâm müteveffânın sulbiyye sagîre kızı Kamile’nin vasîsi merkûm Hüseyin Ağa bu def‘a irtihâl ve irtikâ* eylemiş olduğundan yetmiş yedi senesi zi’l-hiceti’ş-şerîfesinin yirmi altıncı gününden seksen üç senesi şâ‘bânî’l-

mu‘azzamının yirmi* altıncı gününe kadar meblağ-ı mezbûrun nemâsı sinîn-i mezbûrede ve hâdimesi Zenciyye’nin nafaka ve kisve bahâlarına takâs ve mahsûb olunmağla asıl malı olan meblağ-ı mezbûr otuz bir bin dört yüz guruş ve vasî-i müteveffâ-yı mezbûr Hüseyin Ağa’nın kendi malından hayâtında sagîre-i mezbûreye teberru‘ etmiş olunduğu iki bin guruş ki cem‘an otuz üç bin dört yüz guruşdan zîr-i muharrer-i müfredât vechle bin üç yüz guruşu sagîre-i mezbûre için vâlidesi نوريه Nuriye? Hanım’a emânet tarîkiyle teslim ve ميسر Mısır? Yehûdî Hâcî Yasef’in zimmeti olan bin beş yüz guruşu dahi merkûmun vüs‘-i beşerine değin züyûf hükmünde olarak şimdilik tenzîl olunmağla sahhu’l-bâkî mâl olan otuz bin altı yüz guruş on* bir hesâbıyla istirbâh olunmak üzere bu def‘a sagîre-i mezbûreye kibel-i şer‘-i şerîfden vasî nasb ve ta‘yîn olunan üvey babası diğer Hüseyin Ağa bin Halil Ağa nâm kimesneye teslim olunduğu ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur tahrîren fi’l-yevmi’s-sâdis ve’l-ısrîn min şehr-i şa‘bânî’l-mu‘azzam li-senete selâse ve semânîn ve mi’eteyn ve elf [M. 3 Ocak 1867]

	Guruş
Sagîre-i mezbûrenin asıl malı ez-gayr-i habâriye menzil nakd olarak	31.400
Vasîsî sâbık müteveffâ-yı merkûm Hüseyin Ağa’nın kendi malından teberru‘ etmiş olduğu meblâğ	2.000
Yekûn	33.400
Zam-ı meblağ-ı mezbûrdan züyûf hükmünde olan Yehûdî Hâcî Yasef zimmeti	1.500
Yekûn	31.900
Tenzîl sagîre-i mezbûre için vâlidesi Nuriye? Hanım’a emânet olarak teslim olan	1.300
Yekûn	30.600
Harc-ı muhâsebe ma‘a kaydiyye	300
Yekûn	30.300
Altın ipekli çarşaf – Aded/1	800
İplik topak – Aded/1	300
Sakangûr ve ipek	175/25
Yekûn	1.300

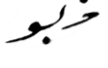
Hüküm 190 [195]

Sagîre-i mezbûre Kamile ve hâdimesi Zenciyye’nin mukaddemâ farz ve takdîr olunan şehriyye yüz guruşdan beher sene bin iki yüz guruş nafaka ve kisvelerine kifâyet etmediği bi’l-ihbâr mütehakkık olmağla vasî-i cedîd-i merkûm Hüseyin Ağa talebiyle cânib-i şer‘-i şerîfden sagîre-i mezbûreye bâlâda muharrer otuz bin üç yüz guruş nakdinin on* bir hesâbıyla senevî hâsıl olacak üç bin altı yüz guruş ribhinden işbu târihten beher sene meblağ-ı ma‘rûz-ı mezkûr bin beş yüz guruş sagîre-i mezbûreye harc ve sarfı ve ribhi mezkûrdan senevî fazla kalan bin

beş yüz otuz gurus dahi beher sene sagîre-i mezbûrenin asıl malına zamma vasî-i merkûm Hüseyin Ağa'ya tenbîh olunduğu işbu mahalle şerh verildi

Sayfa 167 [166]

Hüküm 191 [196]

Medîne-i Antalya mahallâtından Kirişçiler Mahallesi[nde] sâkine iken bundan akdem vefât eden Alime Hâtûn ibnete Mustafa bin Abudullah'ın verâseti zevc-i metrûku Zabtiye Arnabut el-Hâcc Hüseyin ibn-i ? nâm kimesneler ile sadriyye kebîre kızları Serik Kazâsında sâkine Şerife ve Der-aliyye'de sâkine Emine ve Antalya'da hâziretâ-ı bi'l-belde sadriyye sagîre kızları Dudu ve Penbe'ye münhasıre olduğu bi'l-ihbâr inde's-şer'î'l-enver zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra sagîretân-ı mezbûretân Dudu ve Penbe'nin li-ümm teyzeleri ve tesviye-i umûrlarına kıbel-i şer'den vasî-i mensûbeleri Kamile bint-i el-Hâcc Said nâm Hâtûn'un zevc ve* tarafeynden vekîl-i şer'îsi Mümin oğlu Ahmed ve zevc-i merkûm el-Hâcc Hüseyin ve Eytâm Müdürü Hâfız Osman Efendi bin el-Hâcc Ali nâm kimesneler taleb ve ma'rifetleriyle tahrîr ve bey' ve beyne'l-verese bi'l-farîzati's-şer'îyye tevzî' ve taksîm olunan müteveffâ-yı mezbûrenin terekesi defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ışrîn min şehr-i şa'bânî'l-mu'azzam li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 2 Ocak 1867]

	Aded	Guruş	Para
Mînder	1	40	-
Yastık	5		
Yorgan	1	65	10
Yastık	4		
Köhne kilim	2	24	5
Tahta dolab	1	15	10
En'âm-ı şerîf	1	3	15
Müsta'mel fil dişî tarak	2	9	20
Hırdavat	-	5	5
	-	Guruş	
Def'a hırdavat	-	20	
Köhne çitari entâri	2	45	
Çarşaf ve sâ'ir hırdavat	-	23,5	
Mest pabuç çift	-	11	
Bir mikdâr ipek	-	10	
Nakdî	-	5	
Sandık	1	20	

Tüfeng	1	20
Kazan	1	125
Ağaç	4	10
Sini	1	36 – Para/5
Çamaşır leğeni	1	52
Tencere	1	30
Hırdavat	-	12
Def'a tencere ma'a kapak	2	44,5
Mertebânî	3	30
Sahan	2	52
Çorba tası	1	
Su tası	1	
Çakmak	1	32
Hırdavat	-	12,5
Çuval	1	14,5
Hasır	2	5
Desti	5	5
Sac	1	4
Def'a nakdi	1 – Para/30	
Zevci merkûm el-Hâcc Hüseyin zimmetinde mehr-i mü'eccel hakkı	101	
Zikr olunan Kirişçiler Mahallesi'nde vâki' hudûd ve müştemilâtı mu'allâm eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireli bağçeyi hâvî aynen ibkâ olunan bir bâb mülk-i menzili	6.000	
Cem'-i yekûni't-tereke	6.856	
Minhâ'l-ihrâcât		
	Guruş	
Vasiyyet-i müsbet bâ-şehâdet Mehmed bin Ali ve diğer Mehmed bin Hüseyin ba'de't-tezkiye ve'l-hükkâm techiz ve tekfin ma'a'l-kefârât	350	
Dellâliyye-i eşyâ-i mübî'a	15	
Hammâliyye-i eşyâ	7	
Resm-i kısmet ma'a kaydiyye ve kağıd' bahâ ve sâ'ire	210	
Cem'i'l-ihrâcât	582	
Sahhu'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese	6.274	
Hissetü'z-zevci'l-merkûm el-Hâcc Hüseyin	1.568 – Para/20	
Aynen terk ve ibkâ olunan menzilden rub' hissesi	1.500	
Yekûn	68 – Para/20	
Zevc-i merkûm el-Hâcc Hüseyin zimmeti	332	
Zimmetinde olan mehr-i mü'eccel	101	
Bâlâda ez-gayr-i menzil-i eşyâdan hissesi	134,5	
Bâkî zevc-i merkûm el-Hâcc Hüseyin'in diğer hissesi*	68,5	
Yekûn	66	

Sayfa 168 [167]

Hissetü'l-binti'l-kebîr Şerife sâkine-i Serik		
	Guruş	Para
Aynen terk ve ibkâ olunan menzilden hissesi	1.176	15
Bâkî eşyâ-i mübî'a semeninden nakd <i>انزو</i> ? ve vasîsi mezbûre Kamile vekîl-i zevc Mümin oğlu Ahmed'e teslim	1.125	0
Yekûn	51	15
Hissetü'l-binti'l-kebîre Emine sâkine-i Der-aliyye		
	Guruş	Para
Aynen terk ve ibkâ olunan menzilden hissesi	1.176	15
Bâkî eşyâ-i mübî'a semeninden nakd <i>انزو</i> ? ve vasîsi mezbûre Kamile vekîl-i zevc Mümin oğlu Ahmed'e teslim	1.125	0
Yekûn	51	15
Hissetü'l-binti'l-sagîreti'l-mezbûre Dudu bint ikmâli içün vasî vekîli Ahmed'e teslim		
	Guruş	Para
Aynen terk ve ibkâ olunan menzilden hissesi	1.176	15
Bağ-ı eşyâ' semeninden nakd	1.125	0
Yekûn	51	15
Teyzesi Kamile Hâtûn'un zevci ve vasî vekîli Mümin oğlu Ahmed'e teslim		
Hissetü'l-binti's-sagîreti'l-mezbûre Penbe		
	Guruş	Para
Aynen terk ve ibkâ olunan menzilden hissesi	1.176	15
Bağ-ı eşyâ-i mübî'a semeninden nakd <i>انزو</i> ? vasî-i mezbûre Kamile Hâtûn'un zevci Mümin oğlu Ahmed'e teslim	1.125	0
Yekûn	51	15

Hüküm 192 [197]

Medîne-i Antalya mahallâtından Kirişçiler Mahallesi'nde sâkine iken bundan akdem vefât eden Alime Hâtûn ibnete Mustafa bin Abdullah'ın sadriyye sagîre kızları Dudu ve Penbe'nin tesviye-i umûrlarına kibel-i şer'eden bir vasî nasbı lâzım ve mühim olmağın diyânet ile ma'rûfe ve istikâmet ile mevsûfe ve her vechle vesâyet uhdesinden gelmeğe kâdire idüğü zeyl hüccetde muharrerü'l-esâmî Müslimîn ihbârlarıyla mütehakkık olan sagîretân-ı mezbûretânın li-ümm teyzeleri işbu bâ'isü'l-kitâb Kamile bint-i el-Hâcc Said nâm Hâtûn hâkim-i muvakki'-i sadr-ı kitâb tûbâ-lehû ve hüsn-i me'âb Efendi Hazretleri sagîretân-ı mezbûretân Dudu ve Penbe'nin vakt-i rüşd ve sedâdlarına değin tesviye-i umûrlarına vasî nasb

ve ta'yîn buyurdukda ol dahi ber-vech-i muharrer vesâyet-i mezkûreyi kabûle hidmet-i lâzîmelerini kemâ-yenbagî edâya ta'ahhüd ve iltizâm eyledikden sonra vasî-i mezbûre Kamile Hâtûn'un zevci ve tarafeynden husûs-ı âtîde vekîl-i şer'îsi Mümin oğlu Ahmed nâm kimesne talebiyle cânib-i şer'-i şerîfden sagîretân-ı mezbûretâna menzilleri icâresinden işbu târîh-i kitâbdan kadr-i ma'rûf idüğü ihbâr olunan sagîretân-ı mezbûretân Dudu ve Penbe'den her birine yevmî otuzar paradan cem'an altmış para nafaka ve kisve bahâ farz ve takdîr olunub meblağın-ı mefrûzeyn-i mezkûrîni sagîretân-ı mezbûretânın ber-vech-i muharrer nafaka ve kisve bahâ ve sâ'ir levâzım-ı zarûriyyelerine harc ve sarfa ve vakf-ı hâcetten istidâneye ve lede'z-zafer sagîretân-ı mezbûretânın menzil hisselerine rücû'a teyzeleri ve vasîleri mü'ekkiye-i mezbûre Kamile Hâtûn'a izin vermeğin ma-vak'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ısrîn min şehr-i şa'bânî'l-mu'azzam li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 2 Ocak 1867]

Şühûdü'l-hâl

Hâcî Kabadayızâzde Hâfız Osman Efendi

Mahalle-i mezbûr sâkinlerinden İstanbulî İbrahim Efendi

Muhzırbaşı Mehmed Ağa

Muhzır Ali Ağa

Ve gayruhum

Sayfa 169 [168]

Hüküm 193 [198]

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

İspartalı Asım? oğlu İbrahim nâm kimesne Antalya mahkemesinde meclis-i şer'imizde Debbâğ esnâfından Yolcu Kadir oğlu Hâfız Süleyman ve birâderi Hüseyin mûvâcehelerinden târîh-i i'lâmdan on beş gün mukaddem bin dört yüz elli gurus semen medfû' ve makbûzuna merkûmdan Hâfız Süleyman ve Hüseyin'den iştirâ ve kabz eylediğim işbu ma'âniye olunan on üç adede pişmiş? deve gönlerinde gabn-i fâhiş olub merkûmân Hâfız Süleyman ve Hüseyin ba'ide işbu sana bey' eylediğimiz gönlerin on adedi Mısır gönü ve fakat üç adedi Antalya yerlü gönüdür deyü beni takrîr edüb lâkin mezkûr gönlerin cümlesi Antalya yerlü gönü olduğundan bey'-i mezbûr-ı sahîh olmağla mezkûr gönler ehl-i hibreye ibrâ'e olunarak gabn-ı fâhiş olduğu tahakkuk eder ise redd-i semen ve kabz-ı mübî'a olunmak matlûbumdur deyü da'vâ etmekle kıbel-i şer'den Esnâf Şeyh Hâfız Ahmed Efendi ve Debbâğ Yiğitbaşılar el-Hâcc Mustafa Ağa ve esnâf-ı merkûmân Halil Ağa ve Tamgacı Abdulkerim Ağa ve sâ'ir bey'-i zurr erbâb-ı vukûfa irâ'e olundukda meblağ-ı mezkûr* bin dört yüz elli gurus zikr olunan on üç aded gönlerin el-yevm semen-i misilleri ve kıymet-i adlleri olduğunu her biri alâ tarîki's-şehâde bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer' ihbâr etmeleriyle mûcebince müdde'î-i

mezbûr Asım? oğlu İbrahim da'vâ-yı mezkûresiyle merkûmân Hâfız Süleyman ve Hüseyin'e bî-vech-i şer' mu'ârazadan men' olduğu bi'l-ihbâr huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu el-emr li-men-lehü'l-emr hurrire fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ışrîn min şehr-i ramazânî'l-mübârek li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 31 Ocak 1867]

Hüküm 194 [199]

Medîne-i Antalya mahallâtından Baba Doğan Mahallesi mütemekkinlerinden ve Devlet-i Aliyye teb'asının Rum Milleti'nden olup bundan akdem vefât eden ^{مقبول} ? oğlu Hâcî Toturus veled-i Sava'nın verâseti zevce-i metrûkesi Şirin bint-i Mihail ile kendüden evvel vefât eden li-ebeveyn er karındaşı Anastas'ın oğlu Vasili'ye münhasıre olduğu bi'l-ihbâr lede's-şer'i'l-enver zâhir ve mukarrer oldukdan sonra ibni'l-ahi'l-merkûm Vasili meclis-i şer'-i şerîf-i enverde zikr-i âtî menzile vaz'-ı* yedi beyyine-i âdile ile mütehakkık olup zeyl-i hüccetde muharrerü'l-esâmî kesân ta'rîfleriyle ma'rûfe olan işbu bâ'isetü'r-rakîm zevce-i merkûme Şirin mahzarında bi'l-verese üzerine da'vâ ve takrîr-i kelâm edüb mûrisim ümem-i müteveffâ-yı merkûm ^{مقبول} ? oğlu Hâcî Todoros'un terekesinden olup sâlifü'z-zikr Baba Doğan Mahallesi'nde vâki' bir taraftan Tomaoglu Hâcî İstirati menzili ve bir tarafta Acemhâne ve bir taraftan babam müteveffâ Anastas menzili ve bir taraftan tarîk-i hâzır ile mahdûd fevkânî iki oda ve bir mikdâr havluyu müştamil bir bâb menzilin dört sehm i'tibârıyla üç sehmi bana ve bir sehmi merkûme Şirin'e isâbet etmiş iken merkûme Şirin menzil-i mezkûrda olan rub' hissesine kanâ'at etmeyüb menzil-i mezkûru müstakılleten zabt etmekle su'âl olunub rub' hissesinden mâ'-adâdın kifâyet ve bana teslimine tenbîh olunmak bi'l-verâse matlûbumdur dedikde gıbbe's-su'âl merkûme Şirin cevâbında zevcim müteveffâ-yı merkûm Hâcî Todoros hâl-i hayâtında ve kemâl-i akl sıhhatinde târîh-i hüccetden on üç sene mukaddem menzil-ı mahdûd-ı mezkûr yedinde mülk ve hakkı olduğu hâlde şühûd mahzarında nısf hisse-i şâyi'asını bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile iki bin* yüz guruş ve dört sene mürûrunda diğer nısf hisse-i şâyi'asını dahi üç bin guruş ki bi'l-cümle menzil-i mahdûd-ı mezkûr cem'an beş bin iki yüz guruş semen-i medfû' ve makbûza bana bey' ve temlîk ve vech-i lâyıki üzere teslim eylediğinde ben dahi berminvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabûl eyleyüb ol vechle mülk-i müşterâm olmağla bi-hakk-ı müstakılleten vaz-ı yedim deyü ba'de'd-def' ve'l-inkâr dâfi'a-i merkûme Şirin def'-i meşrûhasını millet-i merkûmeden lede't-tezkiye adl ve makbûli's-şehâde idükleri ihbâr olunan Hâcî İstafroz veled-i Aleksî ve Hoca Yani oğlu İstefan veled-i Kostanti ve Kara Yorgi veled-i Kiryako ve Hâcî Ligori veled-i Dimitri nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe vech-i şer' üzere isbât etmekle mücebiyle bi'l-cümle menzil-i mahdûd-ı mezkûr dâfi'a-i merkûme Şirin Hâtûn'un mülk-i müşterâsı olduğuna ba'de'l-hüküm müdde'î-i merkûm Vasili da'vâ-yı mezkûresiyle merkûme Şirin'e bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' olundukdan

sonra merkûm Vasili meclis-i şer‘den kable’l-mufâraka yine merkûme Şirin muvâcehesinde mûrisim ümem-i müteveffâ-yı merkûm ? oğlu Hâcî Todoros’un

Sayfa 170 [169]

terekesinden olub hâric ez-defter-i kassâm beheri elli birer buçuk guruşdan cem‘an bin sekiz yüz iki buçuk guruşa mu‘âdil otuz beş aded Macar altını ve bin iki yüz guruş kıymetli altı yarım bukağı ve üç yüz guruş kıymetli on beş dâne altın arpalık ile beş bin guruş nakdini merkûme Şirin bi-gayr-ı hakk mustakillen ahz ü kabz ve ketm ve ihfâ etmekle su‘âl olunub eşyâ-i muharrere-i mezkûre mevcûd ise Ayân’dan ve müstehleke ise de ba‘de’s-sübût kıymetleri olunan cem‘an üç bin yedi yüz elli iki buçuk guruş ve nakd-i merkûm beş bin guruş ki min heytü’l-mecmû‘ sekiz bin yedi yüz elli iki buçuk guruşdan hisse-i irsiyye-i ma‘lûmemi merkûme Şirin Hâtûn’dan bi’l-verâse taleb ederim deyü ba‘de’d-da‘vâ ve’l-istintâk ve’l-inkâr müdde‘î-i merkûm Vasili ber-vech-i muharrer müdde‘âsını ber-vechle isbâta kâdire olmayub ityân-ı beyyineden izhâr-ı acz eylemesine tâlib olmağın merkûme Şirin Hâtûn’a bi’l-muvâcehe ber-nehc-i şer‘ yemîn verilmekle mücebince müdde‘î-i merkûm Vasili da‘vâ-yı mezkûresiyle merkûme Şirin’e bilâ beyyine mu‘ârazadan men‘ olunub mâ-vak‘a bi’t-taleb ketb olundu fi’l-yevmi’l-hâdî ve’l-ısrîn min şehr-i şa‘bânî’l-mu‘azzam li-senete selâse ve semânîn ve mi’eteyn ve elf [M. 29 Aralık 1866]

Şühûdü’l-hâl

Zanâiroğlu Hâcî İstirati Çorbacı

Oğlu Hâcî Vasili

 Buyaroğlu? İstirati

Sandıkçioğlu Hâcî Nikola

Papasoğlu Hâcî Luka

Mazıcıoğlu Hâcî Yani

Kara Yorgi oğlu Mihâil’in oğlu Yani

Ve gayruhum

Hüküm 195 [200]

Medîne-i Antalya mahallâtından Baba Doğan Mahallesi mütemekkinelerinden ve Devlet-i Aliyye teb‘asının Rum Milleti nisvânından şahs-ı ta‘rîf-i şer‘ ile ma‘rûfe olan Hâce Eleni bint-i Elyaz nâm Hâtûn meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde sadriyye kebîre kızı Şehnas? ma‘rûfe işbu bâ‘isetü’r-rakîm Desbene bint-i Asir nâm Hâtûn tarafından zikr-i âtî bey‘de tasdîke vekîl-i müsbet-i şer‘îsi merkûmunun zevci Kosta oğlu Dimitri veled-i Todoros mahzarında bi-tav‘ihâ ikrâr-ı tâmm ve takrîr-i kelâm edüb sâlifü’z-zikr Baba Doğan

Mahallesi'nde vâki' bir tarafdān Usta? Yani oğlu Pandeli menzili ve bir tarafdān Vasili oğlu menzili ve bir tarafdān Pabuççu Seradi menzili ve taraf-ı râbi'i tarîk-i âmm ile mahdûd fevkânî bir oda ve bir matbah ve bir mikdâr havluyu müştemil bir bâb mülk-i menzil on sehm i'tibârıyla sehâm-ı mezkûreden iki sehm bi-tarîki'l-irs benim ve yedi sehm mü'ekkile-i merkûm kızım Desbene'nin irsen ve yedi sehm diğēr kızım Anna'dan müşterî-i dâmâdım vekîl-i merkûm Kosta oğlu Dimitri'nin olmağla ben menzil-i mahdûd-ı mezkûrda olan semen hisse-i şâyi'amı tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfsideden ârî bey'-i bât-ı sahîh-i şer' ile bin beş yüz gurus kızım mü'ekkile-i merkûme Desbene'ye bey' ve temlik ve vech-i lâyıkı üzere teslîm eylediğimde ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr bin beş yüz gurus kızım mü'ekkile-i merkûme Desbene yedinden tamâmen ve kâmilēn ahz ü kabz eyledim fî-mâ-ba'd menzil-i mahdûd-ı mezkûrda semen hisse-i şâyi'asında benim aslân ve kat'ân alâka ve medhalim kalmayub kızım mü'ekkile-i merkûme Desbene'nin mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarîhi olmuştur keyfe mâ yeşâ'en ve yehtâr mâlike ve mutasarrîfe olsun dedikde gıbbe't-tasdîki'ş-şer'î yine merkûme Hâce Eleni meclis-i şer'de kızı mü'ekkile-i merkûme Desbene'nin tarafından tasdîke vekîli zevci merkûm Kosta oğlu Dimitri muvâcehesinde bi-tav'ihâ takrîr-i kelâm edüb hibe-i âti'z-zikrin sudûruna değin yedimde malım ve mülküm olub şühûd mahazarlarında mevcûd mu'âyene olunan kırk aded yirmilik altın ve bir aded altın boyunduruk ve iki aded elmas taşlı yüzük ve iki aded entârî ve iki aded şalvar ve bir kat hamam takımı ve bir aded tahta sandığı hibe-i sahîha-i şer'îyye ile kızım mü'ekkile-i merkûme Desbene'ye hibe ve temlik ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-minvâl-i muharrer meclis-i ? bilâ-mâni' ittihâb ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl edüb fî-mâ-ba'd altın ve eşyâ'-i muharrere-i mezkûrelerde benim aslân ve kat'ân alâka ve medhalim kalmayub kızım mü'ekkile-i merkûm Desbene'nin emvâl-i mahsûbesi ve hakk-ı sırfı olmuştur dedikde ? merkûme Hâce Eleni'nin cemî'-i takrîrini vekîl-i merkûm Dimitri tasdîk etmeğın mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu tahrîren fî'l-yevmi's-sâbi' ve'l-ısrîn min şehr-i şa'bânî'l-mu'azzam li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 4 Ocak 1867]

Şühûdü'l-hâl

Kel? Yani oğlu Pandeli veled-i İstirati

Cehennemoglu Nikola veled-i İstefani

Ve Baba Seradi

Yorgi

Ve gayruhum

Sayfa 171 [170]**Hüküm 196 [201]**

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Medîne-i Antalya mahallâtından Kızılsaray Mahallesi'nde sâkin işbu râfî'ü'l-i'lâm Moravî Halvetioğlu? İbrahim Onbaşı ibn-i Ali nâm kimesne medîne-i mezbûre mahkemesinde meclis-i şer'imizde yine medîne-i mezbûre mahallâtından* Elmalu Mahallesi'nde sâkine ve zât-ı ta'rîf-i şer' ile ma'rûfe Gebeş kızının kızı Zeliha bint-i Hüseyin nâm Hâtûn muvâcehesinde mezbûre Zeliha Hâtûn zimmetinde cihet-i karzdan yedi yüz elli gurus alacak hakkım olmağla hâlâ taleb ederim deyü da'vâ etdikde mezbûre Zeliha Hâtûn dahi bi'l-küllîye inkâr etmekle müdde'â-i mezbûr İbrahim ber-vech-i muharrer müdde'âsını lede't-tezkiye adl ve makbûli's-şehâde idükleri ihbâr olunan Moravî Çil Mahmud bin Hüseyin ve Moravî Molla* Hasan oğlu Mustafa nâm kimesneler şehâdetleriyle vech-i şer'î üzere bi'l-muvâcehe isbât etmeğın mücebiyle meblağ-ı mezkûr yedi yüz elli gurusun mezbûre Zeliha Hâtûn şer'an tahsîli ve müdde'î-i mezbûr İbrahim Onbaşı teslimi lâzım geldiği mübâşirleri Asâkir-i Zabtiye neferâtından Mumcuoğlu İsmail yediyle huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu fi'l-yevmi'l-hâdî aşer min şehr-i ramazânî'l-mübârek li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 17 Ocak 1867]

Hüküm 197 [202]

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Sâhib-i arzuhâl Moravî el-Hâcc Osman Efendi bundan akdem takdîm eylediği diğer arzuhâlde merkûm Yusuf Ağa'nın ortağı müteveffâ Moravî Ali Efendi hayâtında hâneme gelüb beher tobu yüz gurusdan mecmû'î beş bin sekiz yüz gursa bâliğ olan elli sekiz tob Amelgân bezlerim merkûm Ali Efendi ile pazarlık ve merkûm Ali Efendi'ye bey' etdikden sonra müşterî-i merkûm Ali Efendi ortağım Yusuf Ağa'yı sana göndereyim mezkûr Amelgân bezlerini senden alsın bana göndersin kelâm üzerine ba'dehu merkûm Yusuf Ağa'nın tarafından çocuğu hâneme gelüb beni babam gönderdi Ali Efendi'nin sende bezleri var imiş eğerçi verir isen götüreceğim dedikde ben dahi mezkûr bezleri mezbûrun çocuğuna teslîm etmiş olmamla ve her ne kadar mezkûr bezler merkûm Ali Efendi'ye vâsıl olmuş ise de merkûm Yusuf Ağa müteveffâ-yı merkûm Ali Efendi'nin ? bez ve şer'îki bulunmağla mezkûr bezlerin semenleri olan meblağ-ı mezkûr beş bin sekiz yüz gurusu merkûm Yusuf Ağa'dan taleb ederim deyü takrîr eylediği da'vâsı meşrû'a olmadığından başka husûs-ı mezbûrda merkûm Yusuf Ağa'ya su'âl dahi teveccüh etmemekle müdde'î-i merkûm el-Hâcc Osman Efendi da'vâ-yı mezkûresiyle merkûm Yusuf Ağa'ya bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' olunduğu bi'l-iltimâs huzûr-ı âlîlerine

i'lâm olundu el-emr li-men-lehü'l-emr fi'l-yevmi'r-râbi' aşer min şehr-i ramazâni'l-mübârek li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 20 Ocak 1867]

Sayfa 172 [171]

Hüküm 198 [203]

Medîne-i Antalya Suru dâhilinde vâki' Makbûle Mahallesi ahâlîsinden ve evlâd-ı Arab'dan Hüseyin Besyoni ibn-i Halife nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde medîne-i mezbûre mütemekkinlerinden ve Devlet-i Aliyye teb'asının Rum Milleti'nden işbu bâ'isü'l-sifr Tomazoğlu Kostanti veled-i Dimitri nâm Hristiyân mahzar ve muvâcehesinde bi't-tav' ve'r-rızâ ikrâr-ı tâmm ve takrîr-i kelâm edüb akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin bi-tarîki's-şer' imtisâlen yedimde malım ve mülküm olan sâlifü'z-zikr Makbûle Mahallesi'nde vâki' bir taraftan Alamanoglu Kostanti menzili ve bir taraftan kal'a duvarı ve tarafeyni tarîk-i âmm ile mahdûd fevkânî bir oda ve tahtânî bir oda ve bir mefâze ve ittisâlinde bir mikdâr limon bağçesi ve bir mikdâr havluyu müştemil bir bâb mülk-i menzilimi cemî'i tevâbi'i ve levâhiki ve kâffe-i hukûk ve merâfıkıyla tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfside ve uhûd-ı mübtela ve tagrîr ve gabîn ve muvâza'adan ârî bey-i bât-ı sahîh-i şer'î ile on altı bin guruşa merkûm Tomazoğlu Kostanti'ye bey' ve temlik ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr on altı bin guruşu müşterî-i merkûm Kostanti yedinden tamâmen ve kâmilan ahz ü kabz eyledim fî-mâ-ba'd menzil-i mahdûd-ı mezkûrda benim aslân ve kat'ân alâka ve medhalim kalmayub cemî'i müştemilâtıla merkûm Tomazoğlu Kostanti'nin mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sırfı olmuşdur keyfe mâ yeşâ'en ve yehtâr mâlik ve mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâlis aşer min şehr-i ramazâni'l-mu'azzam li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 19 Ocak 1867]

[Şühûdü'l-hâl]

Tüccârdan Ferrâcoğlu? Abdü'l-âl Ağa

Aksu İskeleyi Karantina Müdürü Mustafa Efendi

Dürzî Abdullah oğlu Mumcu Çolak İbrahim Ağa

Gemici tâ'ifesinden Mustafa ibn-i İbrahim

Muhzırbaşı Mehmed Ağa

Muhzır Ali Ağa

Mukayyid-i Mahkeme-i Şer' iyye Mahmud Efendi

Moravî Abdullah Kavvâs

Ve gayruhum

Hüküm 199 [204]

Asâkir-i Redîfe-i [Şâ]hâne yüzbaşlarından olub medîne-i Antalya mahallâtından Tahıl pazarı Mahallesi'nde ve müte'ehhilen sâkin iken bundan akdem vefât eden Hüseyin Ağa ibn-i Ebubekir bin Abdullah'ın verâseti zevce-i menkûha-i metrûkesi Fatma bint-i Ömer nâm Hâtûn ile kendüden evvel vefât eden zevce-i menkûhası Saliha bint-i Süleyman nâm Hâtûn'dan mütevellidân sulbî kebîr oğlu Mehmed İzzet Molla ve sulbiyye kebîre kızı Hatice ve hâlâ zevcesi mezbûre Fatma Hâtûn'dan mütevellidân sulbî sagîr oğlu Abdurrahman ve sulbiyye sagîre kızı Leyla'ya münhasıre olduğu bi'l-ihbâr inde's-şer'i'l-enver zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra sagîrân-ı mezbûrân Abdurrahman ve Leyla'nın vâlideleri ve tesviye-i umûrlarına kıbel-i şer'den vasî-i mensûbeleri mezbûre Fatma Hâtûn ve ibn-i kebîr-i mezbûr Mehmed İzzet Molla ve bint-i kebîre-i mezbûre Hatice taleb ve ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le tahrîr ve bey' olunub techîz ve tekfîn ve düyûn-ı müsbetesi ve sâ'ir ve mazârifât-ı vâkı'ası ba'de'l-ihrâc sahu'l-bâkî beyne'l-verese bi'l-farîzati's-şer'iyye taksîm olunan tereke-i müteveffâ-yı mûmâ-ileyh defteridir ki ber-vech-i âtî zikr olunur tahrîren fî gurre-i Recebi'l-ferd li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 9 Kasım 1866]

	Aded	Guruş
Kamış memlû yastık	6	160
Saman memlû mak'ad	1	
Sagîr minder	1	
Def'a yastık	6	50
Saman memlû mak'ad	1	
Döşek	1	205
Yorgan	1	
Yastık	2	
Seccâde	1	100
Def'a müsta'mel seccâde	1	30
Türkmen kilimi	1	110
Köhne kilim	1	30
Sagîr köhne kilim seccâde	1	25
Köhne kilim	2	10
Minder	3	56
Yastık	2	
Yorgan	1	
Döşek	1	102
Yastık yorgan	1	
Heybe	1	200

Cedîd çuha setre	2	250
Pantolon	2	
Kürk	1	50
Yelek	1	
Çay takımı	-	101
Kehribâr çubuk takımı	1	155
Nargile	1	27
Şerbet takımı	-	40
Bir mikdâr çay	-	12,5
Fırça	1	12,5
Şişe ve toprak çanak ve tabak	-	16,5
Kahve takımı	-	50
Sünger	1	7
Leğen	1	70
İbrik	2	
Sini	1	110
Kadayıf tepsisi	1	
Leğen	2	125
Tencere	4	110
Kuşhâne	1	
Sahan	3	
Tas	1	
Fener	1	
Şamdan	1	

Sayfa 173 [172]

	Aded	Guruş
Def'a tencere	4	110
Çorba tası	2	
Lenger	1	
Yağ tavaşı	1	
Kadayıf tepsisi	-	
Hurc heybe	1	50
Bir mikdâr pul	1	5
Fes	3	25
Tabanca çift	1	102
Sagîr kazan	1	50
Ruganlı nalın – Çift/1	-	32
Geyik postu	1	15

Kebîr ayna	1	10
Muşamma'lı sako	1	255
Kılıç	1	75
Bargîr re's	1	300
Mahalle-i mezbûrede vâki' hudûd ve müstemilâtı ma'lûm aynen terk ve ibkâ olunan bir bâb mülk-i menzil		8.000
İhsân-ı Şâhâne buyurulan ma'âşından bakıyye kalub Hüseyin vefâtından cânib-i miriden veresesinin kabz eyledikleri Haziran ve Temmuz ma'âşları		1.033
Çift ortağı Garibceli Koca Ahmed zimmetinde mahsul hissesi		
	Yük	Kile
Hinta	3	3
Melâz	1	12?
Şa'ir	1	3
Çift ortağı merkûm Koca Ahmed zimmetinde cihet-i karzdan		320
Cem'-i yekûni'l-ihracât		13.032
Minhâ'l-ihracât		
		Guruş
Techîz ve tekfîn ma'a'l-kefârât bi'l-vasiyye		500
Mehr-i mü'eccel zevcetü'l-mezbûre Fatma		301
Kebîr oğlu merkûm Mehmed İzzet Molla'nın vâlidesi müteveffıyye Saliha'dan müntakil hisse-i irsiyyesi olub babası müteveffâ-yı mezbûr zimmetinde olduğu şer'ân sâbit olan alacağı		240
Kebîre kızı mezbûre Hatice'nin kezâlik vâlidesi müteveffıyye-i mezbûre Saliha'dan müntakil hisse-i irsiyyesi olub babası merkûm zimmetinde olan alacağı		120
Müteveffıyye-i mezbûre Saliha'nın zevc-i sâbıkının firâşından hâsıl Kütahya'da sâkin kebîr oğlu Süleyman'ın vâlidesi mezbûreden müntakil hisse-i eşyâsı olub merkûm Hüseyin Ağa zimmetinde sâbit olan alacağı		240
Def'a cihet-i âhardan sâbit olan alacağı		500
Def'a sâbit olan alacağı		200
Yekûn		940
Deyn-i müsbet Serrâc Hâcî Ahmed		17,5
Deyn-i müsbet Çivioğlu Hasan		14
Deyn-i müsbet Helvacı İsmail		5
Deyn-i müsbet Temürcü Sireli? Hâcî Osman		14
Resm-i kısmet ma'a kaydiyye ve kâtibiyye ve huddâmiyye ve muhziyye ve kâğıd bahâ		477,5
Cem'-i yekûni'l-ihracât		2.629
Sahhu'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese		10.403
	Guruş	Para
Hissetü'z-zevceti'l-mezbûre Fatma	1.300	15

Hissetü'l-ibni'l-kebîri'l-merkûm Mehmed İzzet	3.034	8
Hissetü'l-ibni's-sagîri'l-merkûm Abdurrahman	3.034	[8]
Hissetü'l-binti'l-kebîre Hatice	1.517	4
Hissetü'l-binti's-sagîreti'l-mezbûre Leyla	1.517	4

Sayfa 174 [173]¹²⁷⁵

Sayfa 175 [174]

Hüküm 200 [205]

Hüve

Yâ Fettâh yâ Rezzâk yâ Alîm yâ Ganî yâ Azîz yâ Kâdir yâ Kayyûm

Bismi'l-lâhi'r-Rahmâni'r-Rahîm iftah lenâ hayrû'l-bâb

Fazilet-medâr şerî'at-şî'âr mevâlî-i fihâmdan Ketânîzâde Mevlânâ Mehmed Aziz Efendi dâme muvaffikân bi'l-hayr

Ba'de't-tahiyyeti'l-vâfiye inhâ olunur ki Antalya Kazâsının umûr-ı ahkâm-ı şer'iiyesi işbu bin iki yüz seksen üç senesi şehr-i ramazânî'l-mübâreği gurresinden zât-ı hazret-i fetvâ-penâhînin inhitâb ve tercîh buyurduklarına ve nezâret-i âmmemize binâ'en tarafımızdan cenâb-ı fezâil-me'âblarına ihâle ve tefvîz kılınmışdır gerekir ki kazâ-i mezkûru gurre-i şehr-i mezbûrûna bi'n-niyâbe zabt edüb beyne'l-ahâlî icrâ-yı hükkâm-ı şer'-i âlîde sa'y-ı cemîl eyleyüb mürâfa'a olunan muhallefât-ı mevtâ-yı askeriye'nin müceb-i tahrîr olanlarını kalem-i şer'-i kavîm tahrîr ve terkîm ve beyne'l-verese bi'l-farîzati's-şer'iiye tevzi' ve taksîmi husûsunda ihtimâm ve dikkat eylesiz ve's-selâm

El-fakîr Arabzâde Mehmed Edib

El-kâdı bi-asker-i Anadolu

Hüküm 201 [206]

Fazilet-medâr şerî'at-şî'âr mevâlî-i kirâmdan Ketânîzâde Mevlânâ Mehmed Aziz Efendi dâme muvaffikân bi'l-hayr

Ba'de't-tahiyyeti'l-vâfiye inhâ olunur ki Germiği nâm-ı diğeri Bucak Kazâsının umûr-ı ahkâm-ı şer'iiyesi işbu bin iki yüz seksen üç senesi şehr-i ramazânî'l-mübâreği gurresinden zât-ı hazret-i fetvâ-penâhînin inhitâb ve tercîh buyurduklarına ve nezâret-i âmmemize binâ'en tarafımızdan cenâb-ı fazilet-me'âblarına ihâle ve tefvîz kılınmışdır gerekir ki kazâ-i mezkûru gurre-i şehr-i mezbûrdan bi'n-niyâbe zabt edüb beyne'l-ahâlî icrâ-yı hükkâm-ı şer'-i âlîde sa'y-ı cemîl eyleyüb mürâfa'a olunan muhallefât-ı mevtâ-yı askeriye'nin müceb-i tahrîr olanlarını

¹²⁷⁵ Bu sayfa tamamen boş.

kalem-i şer‘-i kavîm ile tahrîr ve terkîm ve beyne’l-verese bi’l-farîzati’ş-şer‘iyye tevzi‘ ve taksîmi husûsuna ihtimâm ve dikkat eylesiz ve’s-selâm

El-fakîr Arabzâde Mehmed Edib

El-kâdı bi-asker-i Anadolu

Hüküm [207]

Fazilet-medâr şerî‘at-şi‘âr mevâlî-i fihâmdan Ketânîzâde Mevlânâ Mehmed Aziz Efendi dâme muvaffikân bi’l-hayr

Ba‘de’t-tahiyyeti’l-vâfiye inhâ olunur ki Karahisar-ı Teke Kazâsının umûr-ı ahkâm-ı şer‘iyyesi işbu bin iki yüz seksen üç senesi şehr-i ramazânî’l-mübâreği guresinden zât-ı hazret-i fetvâ-penâhînin inhitâb ve tercîh buyurduklarına ve nezâret-i âmmemize binâ’en tarafımızdan cenâb-ı fazilet-me’âblarına ihâle ve tefvîz olunmuşdur gerekir ki kazâ-i mezkûru gurre-i şehr-i merkûmdan bi’n-niyâbe zabt edüb beyne’l-ahâlî icrâ-yı hükkâm-ı şer‘-i âlîde sa’y-ı cemîl eyleyüb murâfa‘a olunan muhallefât-ı mevtâ-yı askeriyeinin müceb-i tahrîr olanlarını kalem-i şer‘-i kavîm ile tahrîr ve terkîm ve beyne’l-verese tevzi‘ ve taksîmi husûsuna ihtimâm ve dikkat eylesiz ve’s-selâm

El-fakîr Arabzâde Mehmed Edib

El-kâdı bi-asker-i Anadolu

Hüküm 202 [208]

Fazilet-medâr şerî‘at-şi‘âr mevâlî-i fihâmdan Ketânîzâde Mevlânâ Mehmed Aziz Efendi dâme muvaffikân bi’l-hayr

Ba‘de’t-tahiyyeti’l-vâfiye inhâ olunur ki Kızılkaya Kazâsının umûr-ı ahkâm-ı şer‘iyyesi işbu bin iki yüz seksen üç senesi şehr-i ramazânî’l-mübâreği guresinden zât-ı hazret-i fetvâ-penâhînin inhitâb ve tercîh buyurduklarına ve nezâret-i âmmemize binâ’en tarafımızdan cenâb-ı fazilet-me’âblarına ihâle ve tefvîz olunmuşdur gerekir ki kazâ-i mezkûru gurre-i şehr-i merkûmdan bi’n-niyâbe zabt edüb beyne’l-ahâlî icrâ-yı hükkâm-ı şer‘-i âlîde sa’y-ı cemîl eyleyüb murâfa‘a olunan muhallefât-ı mevtâ-yı askeriyeinin müceb-i tahrîr olanlarını kalem-i şer‘-i kavîm ile tahrîr ve terkîm ve beyne’l-verese tevzi‘ ve taksîmi husûsuna ihtimâm ve dikkat eylesiz ve’s-selâm

El-fakîr Arabzâde Mehmed Edib

El-kâdı bi-asker-i Anadolu

Sayfa 176 [175]

Hüküm 203 [209]

Medîne-i Antalya mahallâtından Dîvân Pîrî Mahallesi sâkinelerinden Ümmügülsüm Güldalı Hanım binti’l-müteveffâ Ayân el-Hâcc Mehmed Ağa tarafından zikr-i âtî bey‘-i takrîre

ve i'tâ-yı hüccete vekîl olduğu zât-ı mezbûreyi bi'l-ma'rifeti's-şer'iyye ârifân medîne-i mezbûre mahallâtından Sağır Beğ Mahallesi ahâlîsinden Manavzâde Hüseyin Efendi ibn-i Mehmed Ali Ağa ve Hacı Kabadayızâde Hâfız Osman Efendi ibn-i el-Hâcc Ali nâm kimesneler şehâdetleriyle mahzar hasm-ı câhidde ber-nehc-i şer'î sâbit olan mezbûrenin zevci Mehmed Azmi Efendi ibn-i el-Hâcc İbrahim Efendi meclis-i şer'-i şerîf-i enverde yine medîne-i mezbûre mahallâtından Şeyh Sinan Mahallesi ahâlîsinden işbu bâ'isü'l-kitâb Kesikcizâde el-Hâcc Mehmed Ağa ibn-i Ali nâm kimesne mahzarında bi'l-vekâle ikrâr-ı tâmm ve takrîr-i kelâm edüb mü'ekkelem zevcem mezbûre Ümmügülsüm Güldalı Hanım akd-i âti'z-zikrin sudûruna değin bi-tarîki'l-irs mustakillen yedimde malım ve mülküm olan medîne-i mezbûre çarşısında Yukarıpazar nâm makallde vâki' bir taraftan Kasab el-Hâcc Ahmed Ağa'nın duhân dükkânı ve tarafeyni vakf-ı Ekmekçi dükkânı ve taraf-ı râbî'i tarîk-i âmm ile mahdûd bir bâb mülk dükkânım bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık ve kâffetü'l-hukûk ve'l-merâfık tarafeynden icâb ve kabûlü hâvî şürût-ı müfside ve uhûd-ı mübtela ve tegrîr ve gabîn ve muvâza'adan ârî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile iki bin altı yüz guruşa merkûm Kesikcizâde el-Hâcc Mehmed Ağa'ya bey' ve temlîk ve teslim eylediğimde ol dahi ber-minvâl-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezkûr iki bin altı yüz guruşu müşterî-i merkûm el-Hâcc Mehmed Ağa yedinden tamâmen ve kâmilten ahz ve* kabz eyledim fî-mâ-ba'd dükkân-ı mahdûd-ı mezkûrda benim aslân ve kat'ân alâka ve medhalim kalmayub cemî'i müştemilâtıyla merkûm el-Hâcc Mehmed Ağa'nın mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sırfı olmuştur keyfe mâ yeşâ'en ve yehtâr mâlik ve mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't-tasdikî's-şer'î mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmi't-tâsi' aşer min şehr-i ramazânî'l-mübârek li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 25 Ocak 1867]

Şühûdü'l-hâl

Hammâmî Ebubekir Ağa

Manavzâde Hüseyin Efendi

Hacı Kabadayızâde Hâfız Osman Efendi

Hacı Abdullahzâde el-Hâcc Mehmed Ağa

Tüccârdan Hamâmzâde Ömer Ali Ağa

Mahkeme Kâtibi İsmail Efendi

Muhzırbaşı Mehmed Ağa

Muhzır Ali Ağa

Ve gayruhum

Hüküm 204 [210]

Ma'rûz-ı dâ'îleridir ki

Fi'l-asl Mora muhâcirelerinden olub medîne-i Antalya mahallâtından Temürcü Süleyman Mahallesi'nde sâkine iken bundan akdem vefât eden Fatma Hanım bint-i Mehmed bin Abdullah'ın verâseti zevc-i metrûku hâzır-ı bi'l-belde el-Hâcc Bayram Ağa ibn-i el-Hâcc Hasan ile Mekke-i Mükerreme'de sâkin li-ebeveyn er karındaşı el-Hâcc Mustafa Efendi ve İskenderiye'de sâkine li-ebeveyn kız karındaşı Hâce Hanife ve hâzıra-i bi'l-belde li-ebeveyn kız kardaşı Hafize'ye münhasıre ve tashîh-i mes'ele mîrâsları bi-hükmi'l-ferâ'iz on altı sehm i'tibârıyla sehm-i mezkûreden sekiz sehm zevc-i merkûm el-Hâcc Bayram Ağa'ya dört sehm ah-i gâ'ib-i merkûm el-Hâcc Mustafa Efendi'ye ve iki sehm uht-i gâ'ibe-i mezbûre Hâce Hanife'ye iki sehmi uht-i hâzire-i mezbûre Nefise'ye isâbeti tahakkukundan sonra arzuhâl takdîm eden zevc-i hâzır-ı merkûm el-Hâcc Bayram Ağa bi'l-asâle ve uht-i hâzire-i mezbûre Nefise Hâtûn tarafından zikr-i âtî husûsuyla vekîl-i müsbet-i şer'îsi Mehmed Efendi ibn-i Moravî Yusuf Ağa bi'l-vekâle medîne-i mezbûre mahkemesinde meclis-i şer'imizde derûn-ı arzuhâlde mezkûrû'l-ism Mehmed Hurşid Efendi ibn-i Abdullah muvâcehesinde mûrisemiz müteveffıyye-i mezbûre Fatma Hanım'ın mûmâ-ileyh Mehmed Hurşid Efendi zimmetinde işbu deyn temessükü nâtika olduğu üzere cihet-i karzdan dört bin iki yüz altmış altı buçuk guruş alacak hakkı mûrise-i mezbûre Fatma Hanım kable'l-ahzü'l-istikâ fevt olmağla hâlâ meblağ-ı mezbûrdan bir tashîh mezkûr hisse-i irsiyyelerimizi bi'l-verâse taleb eyleriz deyü ba'de'd-da'vâ ol dahi ikrâr lâkin meblağ-ı mezkûrun iki yüz altmış altı buçuk guruşu bilâ-devr-i şer'î ribâ-yı mahzar olub mâ-'adâ ^{اورتیکیب} ? bin guruşa cihet-i karzdan müteveffıyye-i mezbûre Fatma Hanım'a ve benim ise de meblağ-ı mezbûr îcâb ilzâm-ı ribh etmeksizin ceste ceste kırk altı ay zarfında cem'an bin dokuz yüz yirmi guruşa ^{سالمه} ? olmak üzere Fatma Hanım hayâtında vekîli Rıdvan Efendi ma'rifetiyle ahz ü kabz etmiş idi deyü mûmâ-ileyh Mehmed Hurşid Efendi'nin sûret-i def'de îrâd eylediği kelâmını verese-i asîlen ve vekîl-i müdde'ıyyân-ı merkûmân el-Hâcc Bayram ve Mehmed Efendi tasdîk etmeğın mücebince mûmâ-ileyh Hurşid Efendi'nin ilzâm-ı ribh olunmaksızın müteveffıyye-i mezbûreye hayâtından def' ve teslim etmiş olduğu meblağ-ı mezbûr bin dokuz yüz yirmi guruşu asıl deyn-i mezkûre dört bin guruşun ol mikdârına takâs ve mahsûb olunub meblağ-ı bâkî iki bin seksen guruşdan tashîh-i mezkûr üzere bin kırk guruşu zevc-i hâzır-ı merkûm Hacı Bayram Ağa'ya iki yüz altmış guruşa uht-i hâzire-i mezbûru Nefise Hâtûn el-Hâcc vekîl-i merkûm Mehmed Efendi'ye ve beş yüz yirmi guruşunu

Sayfa 176

ah-ı gâ'ib-i merkûm Mustafa Efendi ^{الهي} ? ve iki yüz altmış gurusunu uht-i gâ'ibe-i mezbûre Hâce Hanife Hâtûn ^{الهي} ? Cânib-i Beytü'l-mâl'a edâsıyla mevâlîye Mehmed Hurşid Efendi ilzâm olunduğu Mübâşir-i Zabtiye neferâtından Arnabut Abdulfettah kulları yediyle huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu el-emr li-men-lehü'l-emr fi'l-yevmi'l-hâmis ve'l-ısrîn min şehr-i ramazânî'l-mübârek li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 31 Ocak 1867]

Hüküm 205 [211]

Medîne-i Antalya mahallâtından Şeyh Sinan Mahallesi'nde sâkine iken bundan akdem bi-emri'llâhi te'âlâ müteveffîye olan Şerife bint-i Hüseyin ibn-i Abdullah'ın verâseti zevc-i metrûku Aşçı İbrahim ibn-i Halil ile sulb-i sagîr oğlu Halil ve sulbiyye sagîre kızı Emine ve vâlidesi Fatma bint-i Hasan nâmûn kimesnelere inhisârı inde's-şer'î'l-enver zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra sagîr-i mezbûrânın tesviye-i umûruna kibel-i şer'den mensûb vasîsi pederi merkûm İbrahim ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le müteveffîye-i mezbûrenin terekesi tahrîr ve beyne'l-verese tevzi' olunan muhalledfât-ı mezbûre defteridir ki ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur tahrîren fi'l-yevmi's-sâlis ısrîn min şehr-i ramazânî'l-mübârek sene selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 29 Ocak 1867]

	Aded	Guruş
Müsta'mel canfes ferâce	1	200
Müsta'mel Trablus kuşağı	1	150
Sakız işi entâri	1	600
Müsta'mel kadife salta	1	350
Selîmiye entâri	1	300
Çuha salta	1	400
Beyaz kürk kabı	-	
Canfes entâri	1	60
Canfes şalvar	1	50
Köhne hâre şalvar	1	100
Mahrama peştemâl	1	40
Gömleklik bez	-	60
Müsta'mel basma entâri	2	40
Gömlek	1	
Hamam takımı beyaz havlu kebîr	1	60
Sagîr	4	

Çorap çift	1	5	
Yazma	10	60	
Kebîr	5		
Sagîr	5		
Rub'îyye altını	81	972	
Mahmûdiye	3	240	
Dört Macar i'tibârlı altın	1	250	
İnci – Miskâl/22	-	250	
Yekûn	-	1.712	
Kapaklı sahan	1	100	
Kapaklı tencere	1		
Bir kat basma yatak	1	150	
Kilim	1	100	
Sandık	1	40	
Zevc-i merkûm zimmetinde alacağı		1.200	
Zevc-i merkûm zimmetide mehri		50	
Yekûni't-tereke		5.827	
Minhâ'l-ihracât			
		Guruş	
Vücûh-ı yedd için vasiyyet-i ma'a'l-kefâret-i müsbet bâ-şehâdet Çanderî Ömer Efendi ibn-i Ali ve Kürdoğlu Ali Mustafa Ağa ibn-i Abdullah şehâdetleriyle ba'de'l-isbât ve'l-hükm		800	
Resm-i kismet-i âdî		125,5	
Kaydiyye-i defter		8	
Varaka bahâ		3	
Vasî-i merkûm ma'rifetiyle vukû bulan masârifât-ı müteferrika		83	
Yekûni'l-ihracât		1.020	
Sahhu'l-bâkî li't-taksîm beyne'l-verese		4.807	
	Guruş	Para	Akçe
Hisse-i zevc-i mezbûr İbrahim	1.201	30	6
Hisse-i ümm-i mezbûre Fatma	801	15	1
Hisse-i ibn-i mezbûr Halil	1.869	27	1
Hisse-i bint-i mezbûre Emine	934	-	-

Hüküm 206 [212]

Sagîrân-ı mezbûrân Halil ve Emine'nin vâlideleri müteveffîyye-i mezbûreden müntakıl ber-vech-i taksîm-i bâlâ bin sekiz yüz altmış dokuz guruş on beş para bir akçe ve dokuz yüz otuz dört guruş yirmi yedi [para] iki akçe ki cem'an iki bin sekiz yüz dört guruş üç paraları velîleri babaları merkûm İbrahim yedine teslîm olundukda ol dahi tamâmen ahz ü kabz eylediği ikrâr ve i'tirâf itmeğin işbu mahalle şerh verildi fi 23 Ramazân sene [12]83 [M. 29 Ocak 1867]

Sayfa 177¹²⁷⁶

Hüküm 207 [213]

[...] bi'l-verâse bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyledim fî-mâ-ba'd babamız ve mûrisimiz müteveffâ-yı [...] ve kesîr-i celîl ü hakîr nukûd ve urûz ve akâr ve menkûl-i ma'lûm ve mechûl bi'l-cümle ism-i [...] olunur terekesine ve hukûk-ı mîrâsa müte'allika âmmе-i de'âvî ve mutâlebât ve kâffe-i [...] mu]hâsamâtдан karındaşım merkûm Hâcî Mihail'in zimmetini ibrâ'-i âmm sahih-i şer' ile bi'l-verâse [...] eylediğimde ol dahi bana müdde'î olan bedel-i sulh merkûm yirmi bin gurus ile [...] bir çift altın bileziğin istirdâdına ve cemî'i hukûk-ı mîrâsa müte'allika âmmе-i de'â[vî] [...] zimmetimi bi'l-verâse ibrâ ve ıskât ve her birimiz ber-vech-i muharrer âharın ibrâsını kabûl [eyledik?] dedikde gibbe't-tasdîki'l-mu'teber mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâbi' [aşer? min] şehr-i zi'l-hicce'ti's-şerîfe li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 22 Nisan 1867]

Şühûdü'l-hâl

Antalya Hânedânı'ndan ve Hâcegân'dan Dîvân-ı Hümâyûn'dan Fütüvvetlü el-Hâcc Süleyman Efendi ibn-i Süleyman

Tüccârdan el-Hâcc Mehmed Raşid ibn-i el-Hâcc Mehmed Raşid

Tüccârdan el-Hâcc Mehmed Çelebi

Tüccârdan Halil ibn-i Ramazan

Mahkeme Başkâtibi İsmail Hakkı Efendi

Sandık Emîni sâbık Vasilaki veled-i Zanâir

[... ...]

[... ...] bin Ali

[Ve gayruhum]

Hüküm 208 [214]

[Fi'l]-asl Mora muhâcirelerinden olub medîne-i Antalya mahallâtından Temürcü Süleyman Mahallesi'nde sâkine [iken bun]dan akdem vefât eden Saliha bint-i Mehmed bin Abdullah'ın verâseti kendüden evvel vefât eden [...] kız karındaşı Fatma'nın sadrî kebîr oğlu Hasan Arif ile vasiyyet-i bi's-sülûsüne münhasıre [...] bi's-sülûs mezkûresini âlâ-mûcib ? tenfîze Tüccârdan Moravî el-Hâcc [...] Efendi ibn-i Abdullah nâm kimesneyi vasî-i muhtâr nasb ve ihtiyâr eylediği muallimü's-sıbyân [...] Hâfız İsmail Efendi ibn-i Ali ve Ömer Ali bin Abdül nâm kimesneler şehâdetleriyle [...] bi'l-isbât lede's-şer'i'l-enver zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra merkûm Hasan Arif [...] ve bi'l-asâle ve vasî-i muhtâr-ı mezbûr

¹²⁷⁶ Sayfanın iç kısmı katlandığı için okumaya engel olmaktadır.

el-Hâcc Osman Efendi tarafından vekîl-i müsbet-i şer'îsi Ulemâ'dan [...] Hüseyin Efendi ibn-i Bayram nâm kimesne dahi bi'l-vekâle meclis-i şer'-i şerîf-i enverde zât-ı ta'rîf-i şer'î ile ma'rûfe olan işbu bâ'isetü'l-kitâb Hamide bint-i Ömer nâm Hâtûn tarafından zıkr-i âtî şirâyâ vekîl-i müsbet-i şer'îsi mezbûrenin li-ebeveyn kebîr er karındaşı Abdülaziz Efendi ibni'l-merkûme [...] mahzarında ikrâr-ı tâmm ve takrîr-i kelâm edüb müteveffîye-i mezbûre Saliha Hâtûn'un terekesinden olub sâlifü'z-zıkr Temürcü Süleyman Mahallesi'nde vâki' bir tarafdân Moravî Ali Ağa menzili ve bir tarafdân Sandıkçı Molla Hasan menzili ve bir tarafdân Manaylı Mustafa Ağa menzili ve taraf-ı râbi'i tarîk-i hâss ile mahdûd fevkânî bir oda ve tahtında bir mefâze tahtânî bir oda ve bir mikdâr havluyu müştamil bir bâb mülk-i menzil cem'i tevâbi'i ve levâhıkı ve kâffe-i hukûk ve merâfıkı ile Sûk-ı Sultânî'de ba'de'l-müzâyede tarafeynden îcâb ve kabûlü havî şürût-ı müfside ve uhûd-ı mübtelâ ve tagrîr ve gabîn ve muvâza'adan ârî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile üç bin elli guruş merkûm Abdülaziz Efendi'ye bi'l-verâse vasî-i muhtâr-ı merkûm tarafeynden bi'l-vekâle bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimizde ol dahi mü'ekkilesi kız karındaşı mezbûre Hamide Hâtûn için iştirâ ve temlîk ve teslîm [ve kabz] ve kabûl eyledikten sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr üç bin elli guruşu müşteriyye-i mezbûrenin malından vekîli karındaşı merkûm Abdülaziz Efendi yedinden bi'l-verese ve vasî-i muhtâr-ı merkûm tarafından bi'l-vekâle tamâmen ve kâmilten ahz ü kabz edüb bi-kadri'l-husûs beynimizde iktâm eyledik fî-mâ-ba'd menzil-i mahdûd-ı mezkûrda bizim aslân ve kat'ân alâka ve medhalimiz kalmayub cem'i müşteriyyâtıyla mü'ekkile-i mezbûre Hamide Hâtûn'un mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sırfı olmuşdur keyfe mâ yeşâ'en ve yehtâr mâlike ve mutasarrîfe olsun dedikde gıbbe't-tasdikî's-şer'î mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu fî'l-yevmi't-tâsi' aşer min şehri zi'l-hiceti's-şerîfe li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 24 Nisan 1867]

Şühûdü'l-hâl

Pâsbân Salih [...]

Berber İbrahim Usta

Koflukoğlu Hüseyin Onbaşı

Tüccârdan Manav Hacı Yusuf oğlu Ahmed Efendi

Dellâl Hasan

Ve gayruhum

Sayfa 178¹²⁷⁷

Hüküm 209 [215]

Medîne-i Antayla civârında hîn-nişîn Ahadlı Aşîreti ahâlîsinden iken [...] mukaddem vefât eden Kara Ahmed bin Mustafa bin Abdullah nâm kimesnenin [...] Elif nâm Hâtûn zâtı

¹²⁷⁷ Sayfanın iç kısmı katlandığı için okumaya engel olmaktadır.

ba'de't-ta'rîfi's-şer' meclis-i şer'-i şerîf-i enverde [...] müteveffâ-yı merkûmun terekesine vâz'-ı yed olan li-ebeveyn kebîr [...] işbu bâ'isetü'l-vesîka Mustafa ve Osman ibni'l-müteveffâyı'l-merkûm Kara [Ahmed ...] muvâcehelerinde zevci Mehmed bin Odabaşı Ahmed nâm kimesne dahi hâzır [...] bi-tav'ihâ ikrâr-ı tâm ve takrîr-i kelâm edüb babam ve mûrisim müteveffâ-yı [merkûm ...] müntakil ber-mûceb-i defter-i kâssam hisse-i irsiyyem olan sekiz yüz yirmi yedi [guruş ...] fevt olan li-ebeveyn kız karındaşım Dudu'dan müntakil hisse-i irsiyyem [...] altı buçuk guruş ki cem'an dokuz yüz üç buçuk guruş hakkım ^{مطابق بند} ? [...] merkûmlarının târîh-i hüccetten iki sene mukaddem terekeden bana te'mînâtları olan [...] guruş kıymetli bir re's deve dört yüz guruş kıymetli iki re's karasığır [...] üç guruş buçuk kıymetli beş re's keçilerden mezkûr dört yüz guruş [...] bana ba'de't-teslîm karındaşlarım merkûmândan Osman yedinden ^{وربعیت} ? bilâ nakdi ^{مشف رنفه} ? helâk olduğunu merkûm Osman şâhidîn [...] muvâcehemde vech-i şer' üzere isbât eyledikden sonra bâki merkûm yedinden [...] mezkûr iki re's karasığır ineğim beş yüz elli guruş ve beş keçilerim dahi yüz yirmi [...] cem'an altı yüz yirmi guruşu semen-i medfû' ve makbûzum karındaşım merkûm Osman'a bey' [...] eylediğimden başka hâric ez-defer-i kassâm tereke esmânından zuhûr eden beş yüz elli [guruş] bi-tarîki'l-münâsaha hisse-i irsiyyem isâbet eden elli sekiz guruş dahi [...] meclis-i şer'de karındaşım merkûm Osman yedinden tamâmen ve kâmilten bi'l-verâse ahz ü kabz edüb babam mûrisim müteveffâ-yı merkûm Kara Ahmed'in terekesinde müte[allika] âmme-i da'vâdan karındaşlarım merkûmûn Mustafa ve Osman zimmetlerini bi'l-verâse [...] ibrâ eyledim dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi's-sâlis aşer min şehr-i zi'l-hiceti's-şerîfe li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 18 Nisan 1867]

Şühûdü'l-hâl

Aşîret-i mezkûrdan Hasan Kâhya bin İsmail

Ve diğer Hasan bin Ali

Ve Hacı Ahmed bin Mehmed

Ve Said oğlu Hasan

Ve gayruhum

Hükûm 210 [216]

Medîne-i Antalya mahallâtından Baba Doğan Mahallesi mütemekkinlerinden ve Devlet-i Aliyye teb'asının Rum Milleti'nden işbu bâ'isü'r-rakîm Pandeli ibn-i Hâcî Kiryako nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde takrîr-i kelâm ve ta'bîr-i ani'l-merâm edüb medîne-i mezbûre mahallâtından Meydan Mahallesi'nde vâki' bir taraftan Parmaksız Andon menzili ve bir taraftan Kirazoğulları menzili ve bir taraftan İstavri menzili ve bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd tahtânî saz puşîde bir oda ve bir dönüm mikdârı havluyu müştemil bir bâb mülk-i

menzil arsasını cemî'i müstemilâtıyla bin iki yüz yetmiş yedi senesi zi'l-ka'deti's-şerîfesinin uhdesinde irsen mâliki olan Serikli müteveffâ Ser-çeşmeoğlu Osman Ağa ibn-i Ahmed Ağa nâm kimesneden hayâtında iki bin beş yüz gurus semen medfû' ve makbûza iştirâ ve kabz edüb ol vechle arsa-i mahdûd-ı mezkûr târîh-i mezkûrdan berü şirâen mustakillen yedimde malım ve mülküm olub lâkin taraf-ı şer' den senedim olmağla hakikat-i hâl erbâb-ı vukûdan lede'l-istihbâr kibel-i şer'-i şerîfden yedimize bir kıt'a hüccet i'tâ olunmak murâdımdır dedikde hâl-i merkûm Pandeli'nin bast u beyân eylediği minvâl-i muharrer üzere ol dahi husûs-ı merkûm vukuf-ı tammırları olan müteveffâ-yı merkûmun li-eb[even] er karındaşı Molla Süleyman el-merkûm Ahmed Ağa ve medîne-i mezbûre ahâlîsinden Sarıoğlu'nun kaynı Sarı Hasan bin Ali nâm sikât-ı sahîhatü'l-kelimâtın meclis-i şer' de alâ-tarîki's-şehâde ihbârlarıyla lede's-şer'i'l-enver zâhir ve mütehakkık olmağın vâki'-i hâl hıfz-ı li'l-makâl işbu vesîka-i enîka bi't-taleb ketb ve imlâ ve li-ecli's-sened merkûm Pandeli yedine i'tâ olundu fi'l-yevmi's-sâbi' aşer min şehr-i zi'l-hicce'ti's-şerîfe li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 22 Nisan 1867]

Şühûdü'l-hâl

Me'zûn-ı bi'l-iftâ Fekâhetlü Mustafa Efendi

A'zâ'dan Mükerrermetlü Hasan Vehbi Efendi

Mezkûr Meydan Mahallesi İmamı Ahmed Hoca

Yine mahalle-i mezbûr ahâlîsinden Manav Kırı oğlu Mustafa

Mahkeme Başkâtibi Meveddetlü İsmail Hakkı Efendi

Muhzırbaşı Mehmed Ağa

Muhzır Ali Ağa

Ve gayruhum

Sayfa 179

Hüküm 211 [217]

Medîne-i Antalya'ya muzâf İstanos Nâhiyesi kurâlarından Ali Fahreddin-i Kebîr sâkinelerinden ma'rifetü'z-zât Ayşe bint-i Hoca Ahmed nâm bîkr-i bâliğa ? medîne-i mezkûre mahkemesinde meclis-i şer'-i şerîf-i enverde mahfil-i dîn-i münîf-i ezherde yine nâhiye-i mezbûre kurâsından Akçainiş karyesi ahâlîsinden işbu ba'isü'l-vesîka Tolunoğlu Veli bin Mahmud nâm kimesne mahzar muvâcehesinde ikrâr-ı tamm ve takrîr-i kelâm ve ta'bîr-i ani'l-merâm edüb mezbûr Veli beni tezvîce tâlib ve râgıb olmağla ben dahi sekiz yüz gurus mehr-i mu'accel ve iki yüz gurus mehr-i mü'eccele tesmiyesiyle mahzar-ı şühûdda nefsimi mezbûr Veli'ye akd ve tezvîc eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer tezvîc ve kabûl eyledim dedikde gibbe't-tasdîki's-şer'î mâ-vak'a bi't-taleb ketb ve imlâ olundu tahrîren fi'l-yevmi's-

sâdis min şehr-i şevvalü'l-mükerrem li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 11 Şubat 1867]

Hüküm 212 [218]

Ma'rûz-ı dâ'î-i kemîneleridir ki

Medîne-i Antalya mahallâtından Takyeci Mahallesi sâkinlerinden Moravî Çil Ali bin el-müteveffâ Osman nâm kimesne medîne-i mezbûre Mahallesi'nde meclis-i şer'imizde yine mahalle-i mezbûre ahâlîsinden Moravî el-Hâcc Ömer Ağa ibn-i Mustafa muvâcehesinde târîh-i i'lâmdan yirmi sene mukaddem vefât eden hasran vârisi olduğum vâlidem Şefika bint-i Abdullah nâm Hâtûn'un terekesinden bana müntakıl ve mevrûs olan bin guruş nakdi ile beheri bin guruş kıymetli elmas taşlı altın halkalı altı adet yüzükleri merkûm el-Hâcc Ömer Ağa benim hâl-i sagîremde vasî-i mensûbum olduğu hasebiyle ahz ü kabz edüb hattâ târîh-i i'lâmdan üç gün mukaddem merkûm Hâcî Ömer Ağa bana nakd-i mezkûr bin guruşdan beş yüz guruş ve altı adet yüzüklerden aynen üç adet yüzük vermek üzere sulha dahi rağbet etmiş idi binâ'enaleyh merkûm Hâcî Ömer Ağa'nın malından sulha rağbet etmesi şer'an ikrâr demek olmağla su'âl olunub nakd-i mezkûr bin guruş ile zikr olunan altı adet yüzüklerimi tamâmen merkûmdan hâlâ taleb ederim deyü da'vâ etdikde gıbbe's-su'âl merkûm Hâcî Ömer Ağa dahi cevâbında küllüyen inkâr etmekle müdde'î-i merkûm Ali'den ber-vech-i muharrer müdde'âsına mutâbık beyyine taleb olundukda ityân-ı beyyineden ızhâr-ı acz edüb tahlîfe tâlib olmağın merkûm Hâcî Ömer Ağa dahi alâ-vefkı'l-mes'ûl ber-nehc-i şer'î bi'l-muvâcehe yemîn billâhî'l-aliiyyi'l-azîm etdikden sonra ba'de'l-men' müdde'î-i merkûm Ali'nin târîhden yirmi dört sene mukaddem vefât eden babam Osman'dan mevrûs bir re's Zenci gulâm semeni olarak bin altı yüz guruş merkûm Hâcî Ömer Ağa zimmetinde kalmış idü bundan akdem huzûr-ı hâkimde merkûmdan tasaddî eylediğim da'vâ-yı şer'le fasl olunarak ben ol vakt da'vâ-yı mezkûrem ile men' olunub merkûm Hâcî Ömer Ağa yedine i'lâm-ı şer'î dahi verilmiş ise de el-hâletü hâzihî ben murâfa'a-i sâbıka mâni' değilim deyü merkûm Ali'nin tekrâr tasaddî eylediği da'vâsı meşrû'a ve iltifâta şâyân olmadığı kendüye ba'de't-tefhîm müdde'î-i merkûm Ali da'vâ-yı mezkûreleriyle merkûm Hâcî Ömer Ağa'ya bî-vech-i şer'î mu'ârazadan men' olunduğu mübâşirleri Asâkir-i Zabtiye neferâtından Aydınli Zeybek Mustafa yediyle huzûr-ı âlîlerine i'lâm olundu el-emr li-men-lehü'l-emr fi'l-yevmi'l-hâdî ve'l-ışrîn min şehr-i ramazânî'l-mübârek li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 27 Ocak 1867]

Hüküm 213 [219]**Konya Vâililiğine****Sûret-i Emirnâme-i Sâmî Cenâb-ı Vekâlet-penâhî**

Devletlü Efendim Hazretleri

Teke Sancağı'nın Kâ'im-makâmlik makarrı olan Antalya kasabasında ve iç kal'a mahallesinde kâ'in hânelerin Hristiyân tâ'ifesi yedlerine geçmesi cihetiyle oralarda bulunan yedi bâb câmi'-i şerîf ile iki mekteb mu'attal kaldığından ve bu aralık tâ'ife-i merkûm dış kal'a nâm mahallde olan İslâm hânelerini iştirâyâ teşebbüs eyledikleri cihetle bunun önü alınmadığı takdîrde bu hâneler dahi tâ'ife-i merkûm yedlerine geçeceğinden ve iç kal'a mahallesi hânelerinin istirdâdı mümkün olamayacağından bahisle dış kal'ada bulunan hânelerin Hristiyân ellerine geçirilmemesi ve icâr dahi olunmaması kasaba-i mezbûre ahâlî-i Müslimesi tarafından tanzîm ve vekîlleri Ahmed nâm kimesne cânibinden bâ-arzuhâl takdîm olunan mahzar gûnâ varakada istid'â olunmasıyla keyfiyyet Meclis-i Vâlâ-yı Ahkâm-ı Adliyye'de lede'l-mutâla'a ekserî memleketde İslâm mahallelerinde Hristiyân ve Hristiyân mahallerinde İslâm ikâme olunmaması mer'î ve müttehas olan usulden bulunduğu hâlde kasaba-i merkûmede vâki' İslâm hânelerinin Hristiyân ellerine geçmesi ve bu yüzden birtakım hayrât ve müberrât-ı şerîfenin mu'attal kalması tecvîz olunamayacağından ba'de-zîn usul ve te'âmülü

Sayfa 180

vechle zikr olunan İslâm mahallelerinde bulunan hânelerin Hristiyan'a sattırılmaması ve icâr dahi ettirilmemesi vesâ'ilinin istihsâli ve şâyed bir aralık ihrâk vukû' bulub da Hristiyân harîkzâdegânı açıkda kalır ise sâye-i adâlet-vâye-i hazret-i şâhânede hiç kimsenin hâl ü sefâlet ve perîşâniyyetde kalması tecvîz olunamayacağından böyle bir mecbûriyyet vukû'u takdirinde şu kâ'idenin hâricinde mu'âmele-i istisnâ'iyeye icrâsı lâzım geleceğinden âna göre hareket olunması husûsunun savb-ı sâmîlerine bildirilmesi tezekkür ve tebliğ ve mezkûr varaka leffen irsâl kılınmağla ifâ-yı muktezasına himmet buyurmaları siyâkında şukka-i senâverî terkîmine ibtidâr kılındı fî 4 Şa'bân sene [12]83 [M. 12 Aralık 1866] ve fî 29 Teşrîn-i Sânî sene [12]82 [M. 11 Aralık 1866]¹²⁷⁸

Sa'âdetlü Efendim Hazretleri

Bâlâda sûret-i aliyyesi muharrer olan emir-nâme-i sâmî cenâb-ı vekâlet-penâhîde gösterilen mevâddın irâde-i aliyyeye tevfikân tesviye-i icâbı husûsuna himmet buyurmaları bâbında irâde efendimindir fî 25 Ramazan sene [12]83 [M. 31 Ocak 1867]

Ahmed İzzet

¹²⁷⁸ Rumi ay ile hicri ayı miladiye çevirince arada 1 günlük fark çıkıyor.

Hüküm 214 [220]

Medîne-i Antalya mahallâtından Hatib Süleyman Mahallesi'nden Kazzâzoğlu el-Hâcc Mustafa bin Ali nâm kimesne meclis-i şer'-i şerîf-i enverde yine mahalle-i mezbûre ahâlîsinden işbu bâ'isü'l-kitâb Aksu İskelesi Karantina Müdürü Mustafa Ağa ibn-i Mehmed mahzarında ikrâr-ı tâmm ve takrîr-i kelâm edüb akd-i âti'z-zikrin sudûruna deġin yedimde mustakillen ve malım ve mülküm olan mahalle-i mezbûrede vâki' bir taraftan Hasan Kapudan menzili ve bir taraftan Ekmekçi Korkud Mehmed menzili ve bir taraftan kal'a duvarı bir taraftan tarîk-i âmm ile mahdûd fevkânî bir bâb oda ve tahtânî bir bâb mağaza ve bir mikdâr havluyu müştemil bir bâb mülk-i menzilimi bi-cümleti't-tevâbi' ve'l-levâhık ve kâffetü'l-hukûk ve'l-merâfık tarafeynden îcâb ve kabûlü hâvî şûrût-ı müfside ve muvâza'adan ârî bey'-i bât-ı sahîh-i şer'î ile altı bin iki yüz elli guruşa mezbûr Mustafa Ağa'ya bey' ve temlîk ve teslîm eylediğimde ol dahi ber-vech-i muharrer iştirâ ve temellük ve tesellüm ve kabz ve kabûl etdikden sonra semeni olan meblağ-ı mezbûr altı bin iki yüz elli guruşu müşterî-i mezbûr Mustafa Ağa yedinden bi't-tamâm ve'l-kemâl ahz ü kabz eyledim fi-mâ-ba'd menzil-i mahdûd-ı mezkûrda benim aslân ve kat'ân alâka ve medhalim kalmayub müşterî-i mezbûr Mustafa Ağa'nın mülk-i müşterâsı sahîhi ve hakk-ı sarîhi olmuşdur keyfe mâ yeşâ'en ve yehtâr mutasarrıf olsun dedikde gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu tahrîren fi'l-yevmi's-sâbi' min şehr-i şevvalü'l-mükerrem li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 12 Şubat 1867]

Şühûdü'l-hâl

Hatib Süleyman Mahallesi'nde Mahfeci Osman Usta

Ve yine mahalle-i mezbûreden Terzi Abdullah oğlu Kolsuz İbrahim Ağa

Tahıl pazarı Mahallesi'nde Keresteci Bekir

Ve Mahkeme Kâtibi İsmail Efendi

Ve Muhzır Mehmed Ağa

Ve Muhzır Ali Ağa

Ve gayruhum

Mine'l-hâzırûn

Sayfanın geri kalanı kalemle çizilerek doldurulmuş.

Sayfa 181

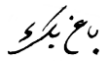
Hüküm 215 [221]

Medîne-i Burdur mütemekkinlerinden [ve] Devlet-i Aliyye teb'asının Rum Milleti'nden olub bundan akdem vefât eden İdemiye veled-i Yorgi veled-i Ataman verâseti medîne-i mezbûrede mütemekkinine zevce-i metrûkesi Kalye? bint-i Kiryako ile li-ebeveyn kız karındaşı Kiryako ve li-ebeveyn ammî Nikoli'ye münhasıre olduğu bi'l-isbât inde's-şer'î'l-

enver zâhir ve mütehakkık oldukdan sonra verese-i merkûmûn taraflarından vekâlet iddi'âsında olan medîne-i mezbûre mütemekkinlerinden ve Devlet-i Aliyye teb'asının Rum Milleti'nden işbu bâ'isü'r-rakîm Yeredeğmez? veled-i Todoros nâm kimesne medîne-i Antalya mahkemesinde meclis-i şer'-i şerîf-i enverde fi'l-asl Kayseriyye ahâlîsinden ve Devlet-i Aliyyesinin Rum Milleti'nden olup bu esnâda medîne-i mezbûrede ticâret tarîkiyle mütemekkin Hâcî Kostanti veled-i Yorgi muvâcehesinde müteveffâ-yı merkûm İdemiye'nin merkûm Hâcî Kostanti zimmetinden cihet-i karzdan alacağı olan yirmi gurusu kable'l-ahz ve'l-istikâ fevt olup

ben verese-i merkûmûn Kalya? ve Kiryako ve Nikola taraflarından mûrisleri müteveffâ-yı merkûm İdemiye'den mevrûs bâ-defter ve bâ-senedât Antalya'ya tâbi' Murtana Aşîreti Kazzâz ahâlîsi kurâ ve mahall-i sâ'irede zimem-i nâsda olan alacaklarını taleb ve da'vâ ve ahz ü kabz ve makbûzum kendülere îsâl ve teslîm ve lede'l-iktizâ sulh ve ibrâya ve husûsu mezbûrun mütevakkıf olduğu umurun küllîsine vekîl olduğu hasebiyle meblağ-ı mezbûr yirmi gurusu merkûm Hâcî Kostanti'den taleb ederim deyü ba'de'd-da'vâ ve's-su'âl merkûm Hâcî Kostanti cevâbında deyn-i merkûmu ikrâr lâkin merkûm Yeredeğmez'in? vekâlet iddi'âsını külliyyen inkâr etmekle müdde'î-i merkûmun ber-vech-i muharrer vekâlet müdde'âsına mutâbık beyyine taleb olundukda medîne-i Antalya'da mütemekkin udûl-i ahrâr-ı ricâl-i millet-i merkûmeden ve teb'a-i Devlet-i Aliyye'den ve mülteziminden Tarakçıoğlu Yorgi veled-i Kostanti ve Bursalı Nikolaki veledi ? nâm kimesneler şehâdetleriyle bi'l-muvâcehe ber-nehc-i şer'î isbât etmeğin mücebiyle müdde'î-i merkûm Yeredeğmez'in? vekâletine ba'de'l-hükm ve't-tenbîh mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu tahrîren fi'l-yevmi's-sâbi' min şehri i şevvalü'l-mükerrem li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 12 Şubat 1867]

Şühûdü'l-hâl

 Bağbek? Mahallesi'nden Nikola

Duhâncı Mehmed Ağa

Solomon oğlu Yani Rum Milleti'nden ve millet-i merkûmeden ?

Ve yine Nikola Aslanbali oğlu

Ve Muhzırbaşı Mehmed Ağa

Ve Muhzır Ali Ağa

Ve gayruhum

Mine'l-hâzırûn

Hüküm 216 [222]

Medîne-i Antalya mahallâtından Bali Beğ Mahallesi'nde sâkine ma'rifetü'z-zât işbu ba'isü'r-rakîme Rahime bint-i Saka el-Hâcc Mehmed nâm Hâtûn ber-vech-i âtî istihbâr-ı şer'î sudûrundan sonra udûl-i ahrâr-ı ricâl-i Müslimîn'den mahalle-i mezbûre ahâlîsinden Hacı Mahmud bin Mehmed ve Horasan'dan İsa bin Sadullah nâm kimesneler li-ecli'ş-şehâde meclis-i şer'e hâzırân olub istihbâr olunduklarında fi'l-hakîka işbu müstahbere-i mezbûre Rahime Hâtûn'un zevc-i dâhili gâ'ib-i ani'l-belde ^{میران} Mirân? ibn-i Abdurrahman târîh-i hüccetden altı ay mukaddem ya'ni işbu bin iki yüz seksen üç senesi Rebî'ü'l-âhirin dokuzuncu günü bizler Denizli Kazâsında bulunub kazâ-i mezbûre Çınardibi nâm mahalde kâ'in kahvehânede merkûm Mirân? ile mülâkat edüb ^{ابن خلدون} ? ya'ni zevcem mezbûre Rahime Hâtûn'u bâyinen tatlık eyledim deyü bizim huzûrumuzda tav'an ikrâr ve i'tirâf ve husûs-ı mezbûre bizi işhâd etmekle binâ'en-aleyh zevcem müstahbere-i mezbûre Rahime Hâtûn merkûm Mirân'dan? talâk-ı bâyin ile mutallakadır biz bu husûsla bu vech üzere şâhidleriz şehâdet dahi ederiz deyü müstahbere-i mezbûre Rahime Hâtûn muvâcchesinde her biri alâ-tarîki'ş-şehâde ihbâr etdikde ol dahi muhbirân-ı merkûmânı cemî'-i kelimât-ı meşrûhalarında tasdîk etmeğin vâki'-i hâl ve hıfzenli'l-makâl ibtigâ ketb olundu tahrîren fi'l-yevmi's-sâmin min şehr-i şevvalü'l-mükerrem li-senete selâse ve semânîn ve mi'eteyn ve elf [M. 13 Şubat 1867]

Şühûdü'l-hâl

Bali Beğ Mahallesi'nden Alemdâr oğlu Ahmed

Ve Mahkeme Kâtibi İsmail Hakkı Efendi

Ve Muhzırbaşı Mehmed Ağa

Ve Muhzır Ali Ağa

Ve gayruhum

E'l-hâzırûn

Sayfa 182

Hüküm 217 [223]**Hüve**

Medîne-i Antalya'ya muzâfe Zeytun karyesi sâkinlerinden iken ve Kıptiyân tâ'ifesinden olub bundan akdem vefât eden Kayıkçı Mehmed bin İsmail ibn-i Abdullah'ın verâseti zevce-i metrûkesi Güllü bint-i Mahmud ile sulbî kebîr oğlu Mustafa ve sagîr oğlu İsmail ve Mehmed nâm vâlidesi Elif nâm kimesneler inhisârı inde'ş-şer'î zâhir ve nümâyân oldukdan sonra sagîr-i mezbûrânın kıbel-i şer'den mansûb vasîleri li-ebeveyn er karındaşları merkûm Mustafa ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le müteveffâ-yı merkûmun terekesi tahrîr ve beyne'l-verese tevzi' ve

taksîm olunan muhallefât defteridir ki ber-vech-i âtî zikr ve beyân olunur fî 10 Şevval sene [12]83 [M. 15 Şubat 1867]

	Aded	Guruş
Al kısarak ma'a tay	1	300
Def'a al kısarak ma'a tay	1	350
Doru kısarak ma'a tay	1	400
Def'a al kısarak ma'a tay	1	450
Siyah kısarak ma'a tay	1	500
Def'a siyah kısarak ma'a tay	1	500
İki yaşlı kır tay	1	200
Üç yaşlı doru tay	1	400
Muhallef merkep ma'a sapa	1	200
Kazan – Kıyye/4	1	112
Tencere	1	30
Çanak	2	20
Yağ tavaşı	1	10
Sac	1	5
Leğen	1	10
Kâse çanak	1	3
Köhne yorgan	2	100
Köhne minder	2	60
Yastık	2	
Çadır	1	100
Çuval çift	4	50
Çul köhne	2	30
Kahve sepeti	1	10
Çift demirli tüfeng	1	250
Zahire – Kile/1	-	20
Darı – Kile/1	-	15
Tahıl – Kile/1	-	5
Hırdavat-ı menzil ve elbiseye? ve sâ'ireye dâ'ir		150
Yekûn		4.280
İhrâcât-ı masârif-i müteferrika ? ma'rifetiyle zevcesine ve sâ'ir		341
Yekûn		3.939
Hisse-i zevce [Güllü]		493
Hisse-i ümm [Elif]		576
Hisse-i ibn-i mezbûr [Mustafa]		960

Hisse-i ibn-i mezbûr [İsmail]	960
Hisse-i ibn-i mezbûr [Mehmed]	960

Sagîr-i mezbûrânın babası müteveffâ-yı merkûmdan müntakıl hisse-i irsiyyelerini ber-vech-i bâlâ vâsileri li-ebeveyn er karındaşları Mustafa'ya teslîm olunduğu işbu mahalle şerh verildi fi 10 Şevval sene [12]83 [M. 15 Şubat 1867]

Hüküm 218 [224]

Medîne-i Antalya'ya tâbi' Yeni Osmanlı Aşîreti mahallâtından Başında Yoklu Mahallesi sâkine ve zâtı ta'rîf-i şer' ile ma'rûfe Ayşe bint-i el-Hâcc Süleyman nâm bikri-bâliğa-i âkile medîne-i mezbûre meclisinde ma'kûd-ı meclis-i şer'-i şerîf-i enverde yine Aşîret-i mezkûreden mahalle-i mezbûre ahâlîsinden işbu bâ'isü'l-kitâb Mehmed bin Veliyüddin nâm kimesne mahzar ve muvâcehesinde bi-tav'ihâ ikrâr-ı tâmm ve takrîr-i kelâm edüb merkûm Mehmed beni tezevvüce tâlib ve râgıb olmağla ben dahi sekiz yüz gurus mehr-i mu'accel ve iki yüz gurus mehr-i mü'eccele tesmiyesiyle nefsimi mahzar-ı şühûdda ber-nehc-i şer'î merkûm Mehmed'e akd ve tezvîc eylediğimde ol dahi ber-minvâl-i muharrer tezevvüc ve kabûl eyledi deyü mezbûre Ayşe Hâtûn'un cemî'i takrîrini merkûm Mehmed ve vicâhen ve şifâhen tasdik ve tahkîk ve kabûl etmeğın mâ-vak'a bi't-taleb ketb olundu fi'l-yevmi'l-hâdî aşer min şehr-i şevvalü'l-mükerrem li-senete selâse ve semânîn [ve mi'eteyn] ve elf [M. 16 Şubat 1867]

Şühûdü'l-hâl

Miralay İsmail Beğ'in kaynı Yusuf Efendi

Zabtiye Hazînedârı el-Hâcc Ahmed Ağa

Zabtiye Davud oğlu Ahmed

Zabtiye Burdurî Mustafa Çavuş

Muhzırbaşı Mehmed Ağa

Muhzır Ali Ağa

Ve gayruhum

HÜKÜM ÖZETLERİ

Hüküm [1]

Bir çocuğun alıkonulması.

9 yaşındaki Yusuf adlı bir çocuğun tüm ihtiyaçları ablası olan Emine tarafından karşılanıp, yanında ikamet ederken, Havva adlı bir kadın bu çocuğu alıkoymuş. Mahkemeye başvuran Emine haklı bulunarak, çocuğun kendisine teslim edilmesine karar verilmiştir.

Hüküm 2

Alacak-verecek davası.

Borçlu: Asir oğlu Petro.

Alacaklı: İskender Çelebi Mahallesi'nde ikamet eden Yörükoğlu Mecnûn Yusuf.

Alacaklının Vasîsi: Ümmügülsüm.

Vasînin Vekili: Debbâğ Ali Onbaşı.

Borç: 10.300,5 kuruş.

Borcun Konusu: Asir oğlu Petro adındaki şahıs, Mecnûn Yusuf'un malından 10.300,5 kuruşluk gön (deri) almış ve parayı vasîsi olan Ümmügülsüm'e teslim etmemiş. Ümmügülsüm bunun için kendisine vekil tayin ettiği Debbâğ Ali Onbaşı aracılığıyla mahkemeye başvurmuştur. Asir oğlu Petro, mezkûr gönleri aldığını söylüyor ancak, bahsi geçen 10.300,5 kuruşu o el-kâdı Yörükoğlu Mehmed Efendi'ye teslim ettiğini de dile getirmektedir. Mahkeme bu durumu uygun görmüyor ve Asir oğlu Petro'nun, bahsi geçen parayı Mecnûn Yusuf'un vasîsi Ümmügülsüm'e teslim etmesi gerektiğine karar veriyor.

Hüküm [3]

Alacak-verecek davası.

Borçlu: Halil Ağa.

Alacaklı: İskender Çelebi Mahallesi'nde ikamet eden Yörükoğlu Mecnûn Yusuf.

Alacaklının Vasîsi: Ümmügülsüm.

Vasînin Vekili: Debbâğ Ali Onbaşı

Borç: 7.300,5 kuruş.

Borcun Konusu: Halil Ağa adındaki şahıs, Mecnûn Yusuf'un malından 7.300,5 kuruşluk gön almış ve parayı vasîsi olan Ümmügülsüm'e teslim etmemiş. Ümmügülsüm bunun için kendisine vekil tayin ettiği Debbâğ Ali Onbaşı aracılığıyla mahkemeye başvurmuş. Halil Ağa, mezkûr gönleri aldığını söylüyor ancak, bahsi geçen 7.300,5 kuruşu “*bilâ-emrû'l-vasî*” o el-kâdı Yörükoğlu Mehmed Efendi'ye teslim ettiğini de dile getirmektedir. Mahkeme bu durumu

uygun görmüyor ve Halil Ağa'nın, bahsi geçen parayı Mecnûn Yusuf'un vasîsi Ümmügülsüm'e teslim etmesi gerektiğine hükmediyor.

Hüküm [4]

3 yaşında 1 re's devenin gasp edilmesi.

Davacı: Osman.

Davalı: Hüseyin bin Mehmed.

Dava Konusu: Osman, Hüseyin bin Mehmed'in 3 yaşında 1 re's dişi devesini zapt ettiğini ve devenin doğurup 3 yavrusunun olduğunu dile getirmektedir. Mezkûr deveyi yavrularıyla birlikte Hüseyin'den almak istemektedir. Bu iddiasını şahitlerle tasdik ettiği için mahkeme Osman'ı haklı bulmuştur.

Hüküm 3 [5]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Meydan Mahallesi'nde ikamet eden Adanalı Ayşe Hâtûn ibnete Mehmed bin Abdullah.

Herhangi bir mirasçısı olmadığı için terekesi önce Cânib-i Beytü'l-mâl'a daha sonra da Cânib-i Hazîne-i Celîle'ye aktarılmıştır.

Hüküm 4 [6]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Baba Doğan Mahallesi mütemekkinlerinden ve Rum Milleti'nden Tuzcuoğlu Hâcî İstirati veled-i Yorgi veled-i İstirati.

Mirasçılar: Eşi Hâce Eleni bint-i Pavlos, büyük oğulları Nikola ve Yorgi, küçük oğulları Yordan, Kosta ve Petro, büyük kızları Marya ve Anna.

Reşit Olmayan Çocuklara Atanan Vasî: Hâce Eleni.

Reşit Olmayan Çocuklara Atanan Nâzır: Yaylaoğlu Hâcî Dimitri veled-i Vasili.

Miras Taksimi İçin Mahkemeye Başvuran Kişi: Yaylaoğlu Hâcî Dimitri veled-i Vasili.

Hüküm 5 [7]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Meydan Mahallesi ahâlîsinden ve Bahçıvan esnâfından Güdökkıroğlu Mehmed Ali bin Hüseyin bin Abdullah.

Mirasçılar: Eşi Emine bint-i Ali, büyük oğlu Mustafa, küçük oğulları Ali ve Süleyman, büyük kızları Fatma ve Ümmü, küçük kızı Ayşe Dudu.

Reşit Olmayan Çocuklara Atanan Vasî: Emine bint-i Ali.

Miras Taksimi İçin Mahkemeye Başvuran Kişi: Emine bint-i Ali.

Hüküm 6 [8]

Alacak-verecek davası.

Borçlu: Âhi Yusuf Mahallesi sâkinlerinden Mübâyaacı Mustafa Beğ.

Alacaklı: Zanbeoğlu Yorgi (Sarraf, Rum).

Borç: 36.000 kuruş.

Borcu Ödeyemezse Rehin Gösterdiği Gayrimenkul: 5/6 hisseye sahip olduğu kiremit puşîdeli dört oda ve tahtında ahır ve havluda başkaca dört bâb cedîd kâgîr mağaza ve bir miktar havluyu müstemil bir bâb mülk-i hâriciyye konak.

Hüküm 7 [9]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Serik Nâhiyesi kurâsından İstavros karyesi ahâlîsinden Hasan Ali Ağa ibnü'l-müteveffâ el-Hâcc Ali Ağa ibn-i Hasan.

Mirasçılar: Eşi Fatma bint-i Mehmed Kethüdâ, kendisinden önce vefât eden zevce-i sâbıkası Saliha Hâtûn'dan olma küçük oğlu Ali.

Reşit Olmayan Çocuğa Atanan Vasî: Fatma Hâtûn.

Miras Taksimi İçin Mahkemeye Başvuran Kişi: Fatma Hâtûn.

Hüküm 8 [10]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Serik Kazâsı kurâsından İstavros karyesinde sâkine Saliha Hâtûn ibnete Ali bin el-Hâcc İbrahim.

Mirasçılar: Eşi Hasan Ali bin el-Hâcc Ali, babası Leylekoğlu Ali ibn-i el-Hâcc İbrahim ve küçük oğlu Ali.

Reşit Olmayan Çocuğa Atanan Vasî: Fatma bint-i el-Hâcc Ali Ağa.

Miras Taksimi İçin Mahkemeye Başvuran Kişi: Fatma bint-i el-Hâcc Ali Ağa.

Hüküm 9 [11]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Serik Kazâsı kurâsından İstavros karyesinde sâkine iken bundan on beş sene önce vefât eden Kaşlı kızı Ayşe Hâtûn ibnete Abdullah bin Abdurrahman.

Mirasçılar: Eşi el-Hâcc Ali Ağa ibn-i Hasan Kethüdâ, büyük oğlu Hasan Ali, küçük kızı Fatma.

Hüküm 10 [12]

Alacak-verecek davası.

Borçlu: Tüccâr-ı Hayriyye'den müteveffâ el-Hâfız Abdü ibn-i Mehmed. Vefât ettiği için doğal olarak borcu mirasçıları reşit olmayan çocuklarına kalmıştır.

Alacaklı: İbrahim bin Halil.

Borç: 2.600 kuruş.

Borcun Konusu: Aylık 200 kuruşa doktorluk hizmeti vermiş.

Vasî: El-Hâcc Ömer Ağa.

Hüküm [13]

Boşanma davası.

Tuzcular Mahallesi sâkinelerinden Emine bint-i Mehmed nâm Hâtûn, fahişelik ettiği iddiası ile kocası tarafından evden atılmış. Bunun üzerine Emine Hâtûn, boşanma davası açmış. 301 kuruş nikah, 100 kuruş nafaka-i iddet, 500 kuruş nişan, 500 kuruşluk Selîmiye entârî, 300 kuruşluk bir kât yatak hakkını da talep etmekte. Taraflar 1.000 kuruş üzerinde anlaşma sağlamış.

Hüküm 11 [14]

Boşanma sonucu nafaka talebi.

Tuzcular Mahallesi sâkinelerinden Emine bint-i Mehmed nâm Hâtûn, Hasan bin Mehmed ile boşanmış. Bu iki şahsın Fatma adında küçük bir çocuğu var. Bu çocuk annesi Emine'nin yanına verilmiş. Emine ise çocuğu için aylık 30 kuruş nafaka talep etmektedir.

Hüküm 12 [15]

Alacak-verecek davası.

Borçlu: Tuzcuoğlu İstirati veled-i Nikola. Vefât ettiği için doğal olarak borcu mirasçıları olan Nikola ve Yorgi'ye kalmış.

Alacaklı: Âhi Yusuf Mahallesi sâkinlerinden Süleyman Kapudan ibn-i Osman.

Borç ve Borcun Konusu: 2.850 kuruş. Alacaklı Süleyman Kapudan, borçlu Tuzcuoğlu İstirati'ye 7 ay boyunca yonga? reisliği hizmeti yapmış. Borç bundan kaynaklanmaktadır.

Hüküm [16]

Alacak-verecek davası.

Borçlu: Temürcü Süleyman Mahallesi sâkinlerinden Hâfız Abdü ibn-i Mehmed. Borçlu daha önceden vefât etmiş. Alacaklı borcu, çocuklara vasî olarak tayin edilen el-Hâcc Ömer Ağa ibn-i el-Hâcc Ahmed Ağa'dan talep etmekte.

Alacaklı: İskenderiyeli Mehmed Çelebi ibn-i Ahmed.

Borç: Altı yük otuz bin kuruş. Borcun 150.000 kuruşluk kısmı Fethullah nâmında bir Duman Sefinesi'nin alacaklı zimmetine geçirilerek ödenmiştir.

Hüküm 13 [17]

Nafaka davası.

Andon veled-i Birmi? eşi Marya bint-i Mihail nâm Hâtûn'u evinden kovmuş. Andon ve Marya'dan olma İvanya ve Desbene adında reşit olmayan iki çocukları var. Marya her çocuk için 25 kuruştan toplam 50 kuruş nafaka talep etmekte. Mahkeme, çocuklar için 50 kuruş nafakaya hükmetmiştir.

Hüküm 14 [18]

Gayrimenkul üzerine şerh.

El-Hâcc Osman bin el-Hâcc Ömer ile Rum Milleti'nden Begondi veled-i Vasili adında iki şahıs İstanos Nâhiyesine bağlı Anbehan karyesinde bulunan nehir üzerinde ortaklaşa bir değirmen inşa etmişler. Birbirlerinden habersiz bir şekilde değirmende olan hisselerini satamamaları için aralarında anlaşmışlar ve mahkeme huzurunda bu durumu resmileştirmişler.

Hüküm 15 [19]

Gayrimenkul alım-satımı.

Satışa Konu Olan Gayrimenkul: Rumkuşu nâm mahallde 4 dönüm bahçe.

Fiyatı: 2.500 kuruş.

Satan Kişi: Temürcü Süleyman Mahallesi sâkinlerinden ve Devlet-i Aliyye teba'asının Rum Milleti'nden Atnaş veled-i Andon.

Alıcılar: Atnaş veled-i Andon'un yani satıcının oğlu Hâcî Andon ve Hâcî Andon'un eşi Despina Hâtûn.

Hüküm 16 [20]

Gayrimenkul alım-satımı.

Satışa Konu Olan Gayrimenkul: Bir bâb mülk-i menzil.

Fiyatı: 450 kuruş.

Satan Kişi: Hâcî Kirya veled-i Yorgi.

Alıcı: Hâcî Vasili.

Hüküm 17 [21]

Gayrimenkul alım-satımı.

Satışa Konu Olan Gayrimenkul: Rodos Çarşısında Kazzâzlar içinde dükkân.

Fiyatı: 10.000 kuruş.

Satan Kişi: Aslen Rodoslu olup ticaret amacıyla Antalya'da bulunan Nesim veled-i Avram nâm Yehûdî.

Alıcı: Karabet.

Hüküm 18 [22]

Alacak-verecek davası.

Borçlu: Ali Efendi ibn-i Hasan bin Abdullah. Şahıs vefât ettiği için borç yetimlere kalmış.

Alacaklı: Kızılsaray Mahallesi ahâlîsinden Moralı Yusuf Ağa ibn-i Mehmed.

Borç: 9.660 kuruş.

Vasî: El-Hâcc Osman bin el-Hâcc Süleyman.

Hüküm 19 [23]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Aslen Alâ'yye ahâlîsinden olup ticaret yapmak amacıyla Antalya'ya gelen ve Bahçıvan Kel Ayân'ın odasında Haziran/Temmuz 1866 tarihinde vefât eden Mu'tak Mehmed bin Abdullah bin Abdullah.

Mirasçılar Alâ'yye'de olduğu için terekesi geçici olarak Cânib-i Beytü'l-mâl'a aktarılmış.

Hüküm 20 [24]

Alacak-verecek davası.

Borçlu: Moralı Ali Efendi ibn-i Hasan bin Abdullah. Şahıs vefât ettiği için, borcu reşit olmayan çocuklara vasî olarak tayin edilen el-Hâcc Osman bin Abdullah'tan istemektedir.

Alacaklı: Şeyh Sinan Mahallesi sâkinlerinden Moralı Hüseyin Ağa ibn-i Halil.

Borç: 500 kuruş.

Hüküm 21 [25]

Nafaka davası.

Ahatlı karyesi sâkinlerinden Gülsüm bint-i Kara Ahmed nâm Hâtûn, reşit olmayan çocuğu Dudu için “eski” kocası Mehmed bin Ahmed'den aylık 25 kuruş talep etmektedir.

Hüküm 22 [26]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Aslen Mora muhâcirlerinden olup medîne-i Antalya mahallâtından Temürcü Süleyman Mahallesi'nde sâkin Kayıkçı Çakal Hasan bin Salih bin İbrahim.

Mirasçılar: Eşi Fatma bint-i Süleyman nâm Hâtûn, küçük oğulları Salih, Murad ve Osman, küçük kızı Hafize, vefât eden eşi Nefise bint-i Usta Ramazan'dan olma küçük oğlu Süleyman ve vefât eden diğer eşi Fatma'dan olma büyük kızı Havva.

Reşit Olmayan Çocuklara Atanan Vasî: Fatma Hâtûn.

Miras Taksimi İçin Mahkemeye Başvuran Kişi: Fatma Hâtûn.

Hüküm 24 [27]

Nafaka davası.

Karaveliler karyesi sâkinelerinden Emine Hâtûn bint-i Yusuf bin Abdullah, Burdur Kazâsına tâbi‘ Hacılar çiftliğinde sâkin Karaçallu Aşîreti efrâdından Ali bin İsmail’in kendisine nafaka ödemediğini dile getirmekte. Kendisine vekil olarak tayin ettiği Makbûle Mahallesi ahâlîsinden Abdurrahman bin el-Hâcc Yusuf aracılığıyla Burdur mahkemesine başvurarak nafaka talebinde bulunmuştur.

Hüküm 25 [28]

Gayrimenkul alım-satımı.

Satışa Konu Olan Gayrimenkul: Temürcü Süleyman Mahallesi’nde Arsa.

Fiyatı: 1.300 kuruş.

Satan Kişi: Temürcü Süleyman Mahallesi sâkinelerinden Hafize bint-i Halil nâm Hâtûn.

Alıcı: İsmail.

Hüküm 26 [29]

Gayrimenkul alım-satımı.

Satışa Konu Olan Gayrimenkul: Temürcü Süleyman Mahallesi’nde mülk-i menzil.

Fiyatı: 7.500 kuruş.

Satan Kişi: El-Hâcc İsmail ibn-i el-Hâcc Nasir.

Alıcılar: Zeyneb bint-i el-Hâcc Abid ile merkûmenin oğlu İbrahim bin Ali.

Hüküm 27 [30]

Nafaka davası.

Paşa Câmî’si civârı sâkinlerinden Hasan Beğ ibn-i Osman, Takyeci Mahallesi sâkinelerinden Mebruke bint-i Yusuf nâm Hâtûn’u boşamış. Bunun sonucunda Mebruke bint-i Yusuf nâm Hâtûn küçük çocukları Cemile ve Ahmed Necib için nafaka talep etmekte. Mebruke Hâtûn çocukları için belli bir nafaka ücreti belirtmemiş. Mahkeme çocuk başı 30 kuruştan toplam altmış kuruş nafakaya hükmetmiştir.

Hüküm 28 [31]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Âhıkızı Mahallesi sâkinelerinden iken 17 Ağustos 1866 tarihinde vefât eden Hatice Hâtûn bint-i eş-Şeyh Mehmed nâm Hâtûn.

Mirasçılar: Eşi Sa‘idî Şeyh İbrahim bin Abdullah, küçük oğlu Mehmed, küçük kızları Zeyneb ve Ayşe, büyük kızı Fatma.

Reşit Olmayan Çocuklara Atanan Vasî: Şeyh İbrahim.

Miras Taksimi İçin Mahkemeye Başvuran Kişi: Şeyh İbrahim.

Hüküm 29 [32]

Gayrimenkul alım-satımı.

Satışa Konu Olan Gayrimenkul: Antalya’da Sur İçinde bir bâb mülk-i menzil.

Fiyatı: 40 adet Osmanlı parası.

Satan Kişi: Dimyat ahâlîsinden Reis Abdullah Mehmed.

Alıcı: Aslen Trablusşam ahâlîsinden Ömer Ağa ibn-i İbrahim.

Hüküm 30 [33]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Hatib Süleyman Mahallesi sâkinelerinden Sülûha bint-i Ali nâm Hâtûn.

Mirasçılar: Eşi Hâcî Talib ibn-i Ahmed, küçük oğulları Mehmed ve Ahmed, küçük kızları Ayşe ve Fatma.

Reşit Olmayan Çocuklara Atanan Vasî: Dayıları el-Hâcc Talib Ağa ibn-i Abdullah.

Miras Taksimi İçin Mahkemeye Başvuran Kişi: El-Hâcc Talib Ağa ibn-i Abdullah.

Hüküm 31 [34]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Tuzcular Mahallesi sâkinlerinden müteveffâ Ömer Beğ’in Zenci gulâm mu’takı Mercan ibn-i Abdullah.

Mirasçılar: Eşi Zeyneb bint-i Abdurrahman, küçük kızı Fatma, ibnü’l-mu’takı Süleyman Beğ ibn-i Ömer Beğ.

Reşit Olmayan Çocuğa Atanan Vasî: Zeyneb bint-i Abdurrahman.

Miras Taksimi İçin Mahkemeye Başvuran Kişi: Zeyneb bint-i Abdurrahman.

Hüküm 32 [35]

Boşanma davası.

Kızılharim Mahallesi sâkinelerinden Ayşe bint-i Osman nâm Hâtûn ile Sofular Mahallesi ahâlîsinden Moralı Kır Salih bin Halil aralarında anlaşarak boşanmışlar.

Hüküm 33 [36]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Makhbûle Mahallesi mütemekkinlerinden ve Devlet-i Aliyye teba’asının Rum Milleti’nden Berber Hâcî Andirine veled-i Serazi.

Mirasçılar: Eşi Anna veled-i Zanâil, büyük oğulları Seradi Viyan, Todori ve Ligori, küçük oğulları Vasili ve Odon, küçük kızı Espina.

Reşit Olmayan Çocuklara Atanan Vasî: Anna veled-i Zanâil.

Miras Taksimi İçin Mahkemeye Başvuran Kişi: Anna veled-i Zanâil.

Hüküm 34 [37]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Meydan Mahallesi ahâlîsinden Hafize bint-i Hüseyin nâm Hâtûn.

Mirasçılar: Eşi Mustafa, vâlidesi Hafize, küçük oğlu Bekir ve küçük kızı Şerife.

Reşit Olmayan Çocuklara Atanan Vasî: Müderris Ahmed Efendi.

Miras Taksimi İçin Mahkemeye Başvuran Kişi: Müderris Ahmed Efendi.

Hüküm 35 [38]

Vasî tayini.

Makbûle Mahallesi sâkinlerinden ve Rum Milleti'nden Berber Hâcî Andirine veled-i Serazi'nin vefâtından dolayı reşit olmayan çocukları Vasili, Odon ve Espina'ya vasî olarak bu çocukların anneleri Anna bint-i Zanâil nâm Hâtûn tayin edilmiştir.

Hüküm 36 [39]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Makbûle Mahallesi mütemekkinlerinden ve Devlet-i Aliyye teb'asının Rum Milleti'nden Dinkçi Hâcî Yako veled-i Yorgi.

Mirasçılar: Eşi Marya veled-i Yorgi, küçük oğlu Nikola, büyük kızı Kirya, küçük kızı Eleni.

Reşit Olmayan Çocuklara Atanan Vasî: Marya veled-i Yorgi.

Miras Taksimi İçin Mahkemeye Başvuran Kişi: Marya veled-i Yorgi.

Hüküm 38 [40]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Meydan Mahallesi ahâlîsinden Mustafa ibn-i Bekir.

Mirasçılar: Küçük oğlu Bekir, büyük kızı Kamile ve küçük kızı Şerife.

Reşit Olmayan Çocuklara Atanan Vasî: Müderris-i Kirâm'dan Ahmed Efendi.

Miras Taksimi İçin Mahkemeye Başvuran Kişi: Müderris-i Kirâm'dan Ahmed Efendi.

Hüküm 39 [41]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Makbûle Mahallesi ahâlîsinden ve Devlet-i Aliyye teb'asının Rum Milleti ricâlinden Hâcî Anastas veled-i İstefani.

Mirasçılar: Eşi Deste veled-i Fili, büyük oğlu İstefan, küçük oğulları Kostanti, Ligori ve Vasili, büyük kızı Şerbene.

Reşit Olmayan Çocuklara Atanan Vasî: Deste veled-i Fili.

Miras Taksimi İçin Mahkemeye Başvuran Kişi: Deste veled-i Fili.

Hüküm 40 [42]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Baba Doğan Mahallesi sâkinelerinden ve Rum Milleti'nden Hâce Şerbene veled-i Hâcî Mihail.

Mirasçılar: Eşi Dimitri veled-i Yorgi ve küçük oğlu Atnaş.

Reşit Olmayan Çocuğa Atanan Vasî: Dimitri veled-i Yorgi

Miras Taksimi İçin Mahkemeye Başvuran Kişi: Dimitri veled-i Yorgi.

Hüküm 41 [43]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Makbûle Mahallesi mütemekkinlerinden ve Rum Milleti'nden Hâcî Keresi? veled-i Hâcî Luka.

Mirasçılar: Eşi Yani, vâlidesi Hâce Şirine veled-i Yorgi ve küçük kızı Dürdü.

Reşit Olmayan Çocuğa Atanan Vasî: Yani.

Miras Taksimi İçin Mahkemeye Başvuran Kişi: Yani.

Hüküm 42 [44]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Câmi'-i Cedîd Mahallesi sâkinelerinden ve Rum Milleti'nden Meryem veled-i Elyon.

Mirasçılar: Eşi Yorgi, vâlidesi Kadrina, küçük oğlu Nikola ve küçük kızı Kadrina.

Vefât Eden Şahıs: Yorgi. Eşinden sonra vefât etmiştir.

Mirasçılar: Küçük oğlu Nikola ve küçük kızı Kadrina.

Reşit Olmayan Çocuklara Atanan Vasî: Vefât eden Nikola'nın erkek kardeşi Ligorî.

Miras Taksimi İçin Mahkemeye Başvuran Kişi: Vefât eden Nikola'nın erkek kardeşi Ligorî.

Hüküm 43 [45]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Baba Doğan Mahallesi sâkinlerinden ve Rum Milleti'nden Hâce Marya veled-i Nikola.

Mirasçılar: Eşi Hâcî Kirya veled-i Hâcî İvan, küçük oğulları İvan ve Vasili, küçük kızları Kadrina ve Aniz.

Reşit Olmayan Çocuklara Atanan Vasî: Hâcî Kirya.

Miras Taksimi İçin Mahkemeye Başvuran Kişi: Hâcî Kirya.

Hüküm 44 [46]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Rum Milleti ricâlınden Zehariye.

Mirasçılar: Eşi Dürdü veled-i Hâcî Todoros ve küçük oğlu Yafani.

Vefât Eden Şahıs: Dürdü veled-i Hâcî Todoros. Dürdü eşinden sonra vefât etmiştir.

Mirasçılar: Babası Todoros, annesi Merdan ve küçük oğlu Yafani.

Reşit Olmayan Çocuğa Atanan Vasî: Dürdü'nün babası Hâcî Todoros.

Miras Taksimi İçin Mahkemeye Başvuran Kişi: Dürdü'nün babası Hâcî Todoros.

Hüküm 45 [47]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Câmî'-i Cedîd Mahallesi sâkinelerinden ve Rum Milleti'nden Meryem veled-i Anastas.

Mirasçılar: Eşi Vasili ve küçük kızı Marya.

Reşit Olmayan Çocuğa Atanan Vasî: Vasili.

Miras Taksimi İçin Mahkemeye Başvuran Kişi: Vasili.

Hüküm 46 [48]

Miras taksimi.

Hüküm kısmında sayfa yıprandığı için isimler okunmuyor. Miras taksimine bakıldığında vefât eden şahsın mirasçısı olarak annesi Merdan, oğulları Yafani ve Todoros olduğu anlaşılmaktadır.

Hüküm 47 [49]

Vasî tayini.

Baba Doğan Mahallesi ahâlîsinden ve Rum Milleti'nden olup vefât eden Dürdü bint-i Todoros'un reşit olmayan oğlu Yafani'ye Anne tarafından dedesi Hâcî Todoros Arnabes vasî olarak tayin edilmiştir.

Hüküm 48 [50]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Şeyh Sinan Mahallesi ahâlîsinden Gökçe Hâcî oğlu Süleyman ibn-i Hüseyin ibn-i Abdullah.

Mirasçılar: Eşi Zeliha bint-i Mehmed nâm Hâtûn, küçük oğulları Abdülkerim, Mehmed, küçük kızı Şerife ve büyük kızı Hafize.

Reşit Olmayan Çocuklara Atanan Vasî: Akrabalarından Mevlüd oğlu Ali bin Halil.

Miras Taksimi İçin Mahkemeye Başvuran Kişi: Mevlüd oğlu Ali bin Halil.

Hüküm 49 [51]

Vasî, nâzır tayini ve nafaka talebi.

Sağır Beğ Mahallesi'nde sâkin iken bundan akdem vefât eden Çivîdcioğlu el-Hâcc Ali Ağa ibn-i el-Hâcc Hasan Ağa ibn-i Ahmed'in küçük oğulları Salih ve Ali, küçük kızı Rabia'ya amcaları Çivîdcizâde İsmail Efendi el-merkûm el-Hâcc Hasan Ağa vasî, Ahmed Çavuş ibni'l-merkûm el-Hâcc Hasan Ağa ise nâzır olarak tayin edilmiştir. İsmail Efendi, 3 yıl boyunca çocuklara nafaka bağlatmıştır. Salih ve Ali için günlük 2'şer kuruştan toplam 4 kuruş, Rabia için ise günlük 1 kuruş.

Hüküm 50 [52]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Aslen İçelli olup bir müddetten beri Takyeci Mahallesi'nde ikamet eden Veli Hoca ibn-i Mehmed bin Abdullah.

Mirasçılar: Eşi Havva bint-i Mustafa, kendinden önce vefât eden erkek kardeşi Hasan'ın küçük oğlu Yakub.

Reşit Olmayan Çocuğa Atanan Vasî: Annesi Fatma bint-i Mehmed.

Miras Taksimi İçin Mahkemeye Başvuran Kişi: Mahalle muhtarı عیاض ? oğlu Molla Hasan.

Hüküm 51 [53]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Sağır Beğ Mahallesi'nde sâkin Çivîdcioğlu el-Hâcc Ali Ağa.

Mirasçılar: Eşi Saliha ibnete Mehmed, vâlidesi Şerife bint-i Süleyman, kendinden önce vefât eden eşi Emine bint-i Mehmed'dan olma büyük oğlu Hâfız Hasan ve küçük oğlu Salih, eşi Saliha'dan olma küçük oğlu Ali ve küçük kızı Rabia.

Reşit Olmayan Çocuklara Atanan Vasî: Amcaları İsmail Efendi.

Reşit Olmayan Çocuklara Nâzır Olarak Atanan Kişi: Diğer amcaları Ahmed Çavuş.

Miras Taksimi İçin Mahkemeye Başvuran Kişi: İsmail Efendi ve Ahmed Çavuş.

Hüküm 52 [54]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Kızılsaray Mahallesi ahâlîsinden İsmail bin Mehmed.

Mirasçılar: Eşi Adile bint-i Abdullah, büyük oğlu Hüseyin ve büyük kızı Ayşe.

Miras Taksimi İçin Mahkemeye Başvuran Kişi: İsim okunamamıştır.

Hüküm 53 [55]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Şeyh Sinan Mahallesi mütemekkinlerinden Rum Milleti'nden Nikolaki veled-i Yani.

Mirasçılar: Eşi Kadrina veled-i Andon, küçük oğulları Yani, Yorgi ve Mena?, büyük kızları Fasilkan ve Adimiye, küçük kızları Anastasya ve Anna.

Reşit Olmayan Çocuklara Atanan Vasî: Anneleri Kadrina veled-i Andon.

Miras Taksimi İçin Mahkemeye Başvuran Kişi: Eşi Kadrina veled-i Andon.

Hüküm 54 [56]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Baba Doğan Mahallesi mütemekkinlerinden ve Rum Milleti'nden Kirye veled-i Anastasi.

Mirasçılar: Eşi Marya veled-i Yorgi, küçük oğlu Anastasi, küçük kızı Eleni.

Reşit Olmayan Çocuklara Atanan Vasî: Anneleri Marya veled-i Yorgi.

Miras Taksimi İçin Mahkemeye Başvuran Kişi: Marya veled-i Yorgi.

Hüküm 55 [57]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Câmî'-i Cedîd Mahallesi mütemekkinlerinden ve Rum Milleti'nden Dürdü veled-i Hâcî Elyon.

Mirasçılar: Vefât eden erkek kardeşinin küçük oğlu Anastas.

Reşit Olmayan Çocuğa Atanan Vasî: Annesi Deste.

Miras Taksimi İçin Mahkemeye Başvuran Kişi: Vefât eden şahsın yengesi Deste.

Hüküm 56 [58]

Kadı ve nâiblerin yargılamalarda uyması gereken kurallar hakkında ihtarname.

Hüküm 58 [60]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Tuzcular Mahallesi sâkinlerinden iken 28 Temmuz 1866'da vefât eden Tüccârdan el-Hâcc Ali Raşid.

Mirasçılar: Eşi Zeyneb bint-i İbrahim, büyük oğulları Abdülfettah, Hasan ve Abdülhamid, küçük oğulları Süleyman ve Ali, büyük kızı Adile, küçük kızı Bağde.

Reşit Olmayan Çocuklara Atanan Vasî: Büyük abileri Abdülfettah.

Miras Taksimi İçin Mahkemeye Başvuran Kişi: Reşit olan çocuklar.

Hüküm 59 [61]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Tüccârdan el-Hâcc Ali Raşid'in eşi Zeyneb Hâtûn.

Mirasçılar: Büyük oğulları Abdülfettah, Abdülhamid, Süleyman ve Ali, büyük kızı Adile, küçük kızı Bağde.

Reşit Olmayan Çocuğa Atanan Vasî: Büyük abisi Abdülfettah.

Miras Taksimi İçin Mahkemeye Başvuran Kişi: Reşit olan çocuklar.

Hüküm 60 [62]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Tüccârdan el-Hâcc Ali Raşid'in oğullarından Abdülhamid.

Mirasçılar: Anneanesi Ayşe Hâtûn, büyük erkek kardeşi Abdülfettah, küçük erkek kardeşleri Süleyman ve Ali, büyük kız kardeşi Adile ve küçük kız kardeşi Bağde.

Reşit Olmayan Çocuklara Atanan Vasî: Abileri Abdülfettah.

Miras Taksimi İçin Mahkemeye Başvuran Kişi: Reşit olan çocuklar.

Hüküm [63]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Tüccârdan el-Hâcc Ali Raşid'in oğullarından Süleyman.

Mirasçılar: Anneanesi Ayşe Hanım, erkek kardeşi Abdülfettah, küçük erkek kardeşi Ali, büyük kız kardeşi Adile ve küçük kız kardeşi Bağde.

Reşit Olmayan Çocuklara Atanan Vasî: Abileri Abdülfettah.

Miras Taksimi İçin Mahkemeye Başvuran Kişi: Reşit olan çocuklar.

Hüküm 61 [64]

Reşit olmayan Ali ve Bağde'ye düşen mirasın abileri Abdülfettah'a teslim edildiği.

Hüküm 62 [65]

Alacak-verecek davası.

Bali Beğ Mahallesi sâkinlerinden Hamamcı Ahmed'in oğlu Hasan, kardeşi Hatice'nin miras taksimi sırasında birtakım malları sakladığı için dava açmıştır. Hatice ise cevabında malları babalarının cenaze masrafları vs. gibi durumlar için harcadığını söylemektedir. Bu iddiasını şahitler tarafından desteklediği için mahkeme Hatice'yi haklı bulmuştur.

Hüküm [66]

Mülkü gasp.

Câmi'-i Cedîd Mahallesi ahâlisinden ve Rum Milleti'nden olup vefât eden Trantefile? bint-i Apostol Hâtûn'dan, eşi Ligorî veled-i Kiryako ve küçük oğlu İstati'ye miras kalan evi, Nikola veled-i İstati adlı bir şahıs zapt etmiştir. Ligorî veled-i Kiryako şahitlerin de tasdik

etmesiyle evin, eşinden kaldığını ispat ederek Nikola veled-i İstati'nin evi boşaltmasına dair mahkemeden karar çıkarttırmıştır.

Hüküm 63 [67]

Gayrimenkul alım-satımı.

Satışa Konu Olan Gayrimenkul: Bir bâb menzilde olan nısf hisse.

Fiyatı: 5.000 kuruş.

Satan Kişi: Nikola veled-i Vasili.

Alıcı: Hâcî Andon.

Hüküm 64 [68]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Baba Doğan Mahallesi sâkinelerinden ve Rum Milleti'nden Tranide? veled-i Hâcî Apostol.

Mirasçılar: Eşi Ligori veled-i Kiryako ve küçük oğlu İstati.

Reşit Olmayan Çocuğa Atanan Vasî: Babası Ligori veled-i Kiryako.

Miras Taksimi İçin Mahkemeye Başvuran Kişi: Ligori veled-i Kiryako.

Hüküm 65 [69]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Câmi'-i Cedîd Mahallesi sâkinelerinden ve Rum Milleti'nden Marya veled-i Kostanti.

Mirasçılar: Eşi Dimitri veled-i Kırya, annesi Kere veled-i Arslan ve küçük oğlu Penayir.

Reşit Olmayan Çocuğa Atanan Vasî: Amcası Yani veled-i Karagöz.

Miras Taksimi İçin Mahkemeye Başvuran Kişi: Yani veled-i Karagöz.

Hüküm 66 [70]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Câmi'-i Cedîd Mahallesi mütemekkinlerinden ve Rum Milleti'nden Hâcî Yani veled-i Vasili.

Mirasçılar: Eşi Desbene veled-i Hâcî İstati, küçük oğlu İstelyanos.

Reşit Olmayan Çocuğa Atanan Vasî: Desbene veled-i Hâcî İstati

Reşit Olmayan Çocuğa Atanan Nâzır: Amcası Dimitri Hâcî Vasili.

Miras Taksimi İçin Mahkemeye Başvuran Kişi: Dimitri Hâcî Vasili.

Hüküm 67 [71]

Tereke taksiminde karışıklık.

Câmi‘-i Cedîd Mahallesi ahâlîsinden müteveffâ Yaylaoğlu Hâcî Yani veled-i Vasili’nin tereke taksimi yapılırken yanlışlıkla eşi Desbene veled-i İstati’nin 28.140 kuruşluk malı da dahil edilmiştir. Bu durum tespit edildikten sonra mallar Desbene’ye iade edilmiştir.

Hüküm 68 [72]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Baba Doğan Mahallesi mütemekkinelerinden ve Rum Milleti’nden Marya veled-i Arslan.

Mirasçılar: Eşi Kosta veled-i Kostanti, küçük oğulları Penayir, Yani ve Kara Limboz.

Reşit Olmayan Çocuklara Atanan Vasî: Vasili veled-i Arsan.

Reşit Olmayan Çocuklara Atanan Nâzır: Kara Yorgi veled-i Yorgi.

Miras Taksimi İçin Mahkemeye Başvuran Kişi: Kara Yorgi veled-i Yorgi.

Hüküm 69 [74]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Marya veled-i Arslan’ın eşi Kosta.

Mirasçılar: Küçük oğulları Penayir, Yani ve Kara Limboz.

Reşit Olmayan Çocuklara Atanan Vasî: Vasili veled-i Arslan.

Reşit Olmayan Çocuklara Atanan Nâzır: Kara Yorgi veled-i Yorgi.

Miras Taksimi İçin Mahkemeye Başvuran Kişi: Kara Yorgi veled-i Yorgi.

Vasî, nâzır tayini ve mahkemeye başvuran şahsın bilgilerine bir önceki hükümden ulaşılmıştır.

Hüküm 70 [75]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Marya veled-i Arslan ve eşi Kosta’nın oğulları Penayir.

Mirasçılar: Küçük kardeşleri Yani ve Kara Limboz.

Reşit Olmayan Çocuklara Atanan Vasî: Vasili veled-i Arslan.

Reşit Olmayan Çocuklara Atanan Nâzır: Kara Yorgi veled-i Yorgi.

Miras Taksimi İçin Mahkemeye Başvuran Kişi: Kara Yorgi veled-i Yorgi.

Vasî, nâzır tayini ve mahkemeye başvuran şahsın bilgilerine bir önceki hükümden ulaşılmıştır.

Hüküm 71 [76]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Temürcü Süleyman Mahallesi sâkinlerinden Uşaklı el-Hâcc İbrahim Efendi ibn-i Mehmed.

Mirasçılar: Eşi Seyyide bint-i İbrahim, büyük oğlu Ahmed, küçük oğlu İbrahim, büyük kızları Zeyneb ve Zühre.

Reşit Olmayan Çocuğa Atanan Vasî: Ağabeyi Ahmed.

Miras Taksimi İçin Mahkemeye Başvuran Kişi: Vefât eden şahsın büyük oğlu Ahmed.

Hüküm 72 [77]

Mirasın haksız yere beytü'l-mâl'a aktarılmasına itiraz.

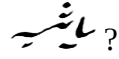
Antalya'da Beytü'l-mâl me'mûru Hâfız Mehmed Ağa ibn-i Abdullah'ın haksız bir şekilde mirasçılarının mallarına beytü'l-mâl'a aktarıldığı iddia edilmektedir.

Temürcü Kara Mahallesi ahâlîsinden Hüseyin Kâhya ve Mehmed ibn-i Mustafa adlı şahıslar, Hanife bint-i Veli nâm Hâtûn'un kendilerinin mûrisi olduğunu dile getirmekteler. Bu iddialarını şahitler tarafından da tasdik ederek Antalya Beytü'l-mâl me'mûru Hâfız Mehmed Ağa ibn-i Abdullah'ın Hanife Hâtûn'dan miras kalan malları mahkeme kararıyla zimmetlerine geçirmişlerdir.

Hüküm [78]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Çavuş Bağçesi Mahallesi mütemekkinlerinden ve Rum Milleti'nden İstavli Usta veled-i Yani.

Mirasçılar: Eşi Marya veled-i Barşuka? ve küçük oğlu ?

Reşit Olmayan Çocuğa Atanan Vasî: Manol veled-i Yordan.

Miras Taksimi İçin Mahkemeye Başvuran Kişi: Manol veled-i Yordan.

Hüküm 73 [79]

Miras yoluyla intikal eden evde hissedar olan şahısların ne şekilde ikamet edecekleri.

Hüküm 74 [80]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Şeyh Sinan Mahallesi sâkinelerinden ve Rum Milleti'nden Desbene veled-i Kara Limboz.

Mirasçılar: Eşi Alikro veled-i Nikola, erkek kardeşi Luka, kız kardeşi Şirin, küçük kızları Eleni ve Marya.

Reşit Olmayan Çocuklara Atanan Vasîler: Vefât eden şahsın erkek kardeşi Luka ve kız kardeşi Şirin.

Miras Taksimi İçin Mahkemeye Başvuran Kişi: Vefât eden şahsın erkek kardeşi Luka ve kız kardeşi Şirin.

Hüküm 75 [81]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Desbene veled-i Kara Limboz'un vefât eden eşi Alikro.

Mirasçılar: Büyük kızı Eleni ve kız kardeşi Marya.

Miras Taksimi İçin Mahkemeye Başvuran Kişi: Eleni ve Marya.

Hüküm 77 [82]

Fi'l-i şenî' davası.

Hüküm 78 [83]

Alacak-verecek davası.

İsmail Kethüdâ'nın Elmalu Mahallesi sâkinlerinden Moralı Halil bin Ali Ağa'ya 600 kuruş borcunu ödemesi hakkında mahkeme kararı.

Hüküm 79 [84]

Beytü'l-mâl memur vekilinin mirasa haksız yere el koyması.

Antalya Beytü'l-mâl memuru vekîli el-Hâfız Mehmed bin Abdullah'ın vefât eden şahsın mirasçılarından Roza adlı Ermeni'nin malına haksız yere el koyduğu iddia edilmektedir.

Mahkemeye Roza'nın abisi başvurarak, Roza'ya vekil olduğunu ve malların kendisine teslim edilmesi gerektiği halde betü'l-mâl memuru vekili el-Hâfız Mehmed bin Abdullah'ın haksız yere bu mallara el koyduğunu dile getirmektedir. Kardeşine vekil olduğunu şahitlerle de ispat edince mahkeme malların kendisine teslim edilmesine hükmetmiştir.

Hüküm 80 [85]

Belli bir para (1.200 kuruş) karşılığı mirastan feragat.

Hüküm 81 [86]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Temürcü Süleyman Mahallesi ahâlîsinden Aşçı Ömer bin Abdurrahman.

Mirasçı: Fatma Hâtûn.

Böyle durumlarda malın 1/4'ü mirasçıya geri kalan kısmı beytü'l-mâl'a aktarılmaktadır.

Hüküm 82 [87]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Varsak karyesi ahâlîsinden olup askerdeyken vefât eden Mehmed bin Hüseyin.

Şahsın mirasçısı olmadığı için malları Binbaşı Rif'atlı İbrahim Ağa'ya kalmıştır.

Hüküm 83 [88]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Makbûle Mahallesi mütemekkinlerinden ve Rum Milleti'nden Vasili veled-i Seradi.

Mirasçılar: Küçük oğlu Yani ve küçük kızı Desbene.

Reşit Olmayan Çocuklara Atanan Vasî: Dayıları Yaris Usta veled-i Durmuş.

Miras Taksimi İçin Mahkemeye Başvuran Kişi: Yaris Usta veled-i Durmuş.

Hüküm 84 [89]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Makbûle Mahallesi mütemekkinlerinden ve Rum Milleti'nden Hâcî Kiryako veled-i Yorgi.

Mirasçılar: Eşi Kadrina veled-i Kostanti, büyük oğlu Natros?, küçük oğulları Yani ve Kostanti, büyük kızları Marya ve Desbene.

Vefât Eden Şahıs: Kiryako veled-i Yorgi'nin eşi Kadrina veled-i Kostanti. Eşinden sonra vefât etmiştir.

Mirasçılar: Büyük oğlu Natros?, küçük oğulları Yani ve Kostanti, büyük kızları Marya ve Desbene.

Reşit Olmayan Çocuklara Atanan Vasî: Dayıları Nikola.

Miras Taksimi İçin Mahkemeye Başvuran Kişi: Nikola.

Hüküm 85 [90]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Makbûle Mahallesi dâhilinde Acemhâne sâkinlerinden ve Ermeni Milleti'nden Ohannes veled-i Akdeb?

Mirasçılar: Eşi Hurispime veled-i Serkiz, annesi Marya veled-i Arakil, erkek kardeşleri Makara ve Haçik, küçük kızları Zanic ve Takusye.

Reşit Olmayan Çocuklara Atanan Vasî: Amcaları Makara?

Miras Taksimi İçin Mahkemeye Başvuran Kişi: Makara?

Hüküm 86 [91]

Alacak-verecek davası.

Borçlu: Zenci Mahbûb ibn-i Abdullah.

Alacaklılar: Bali Beğ Mahallesi ahâlîsinden iken vefât eden Bayrakdar Mehmed bin Abdullah'ın oğlu Ahmed ve kızı Emine nâm Hâtûn.

Borç ve Borcun Konusu: Zenci Mahbûb ibn-i Abdullah, vefât eden şahsın yani alacaklıların babasının cenaze masrafı için 750 kuruş para almıştır. Alacaklılar bu parayı geri istemektedirler. Mahkeme alacaklıları haklı bulmuştur.

Hüküm 87 [92]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Âşık Doğan Mahallesi sâkinelerinden Nimet Hâtûn bint-i Abdullah. Şahsın mirasçısı olmadığı için malları Cânib-i Beytû'l-mâl'a aktarılmıştır.

Hüküm 88 [93]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Bali Beğ Mahallesi sâkinelerinden Meryem bint-i el-Hâcc Mehmed.

Mirasçılar: Eşi Mehmed Ağa ibn-i el-Hâcc Ahmed, büyük oğulları Hüseyin ve Abdulkadir, küçük oğulları Ahmed ve İsmail, annesi Fatma bint-i Abdullah.

Reşit Olmayan Çocuklara Atanan Vasî: Babaları Mehmed Ağa.

Miras Taksimi İçin Mahkemeye Başvuran Kişi: Mehmed Ağa.

Hüküm 89 [94]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Câmî'-i Cedîd Mahallesi sâkinelerinden ve Rum Milleti'nden Yasmi Kadın veled-i Teranide?

Mirasçılar: Eşi Yorgi veled-i Kiryako, küçük kızları Alenko ve Evante?

Reşit Olmayan Çocuklara Atanan Vasî: Yorgi veled-i Kiryako.

Miras Taksimi İçin Mahkemeye Başvuran Kişi: Yorgi veled-i Kiryako.

Hüküm 90 [95]

Malı gasp davası.

Halil bin Molla Hüseyin'in 500 kuruş değerli bir re's doru atı Postacı Murad bin Abdullah tarafından zapt edilmiştir. Ancak şahıs atı Çandar Hatîbi oğlu el-Hâcc Hafız'dan satın aldığını dile getirmekte. Halil bin Molla Hüseyin atın kendisine ait olduğunu şahitler tarafından ispat edince mahkeme atın eski sahibine iade etmesine hükmetmiştir.

Hüküm 91 [96]

Vasî ve vekil tayini.

Takyeci Mahallesi'nde sâkin iken vefât eden Veli Hoca ibn-i Mehmed ibn-i Abdullah'ın mirasçıları ve reşit olmayan yeğeni Yakub'a vasî olarak Yakub'un annesi Fatma Hâtûn ibnete Mehmed tayin edilmiştir. Vefât eden Veli Hoca'nın eşi Havva Hâtûn ve yeğenine vasî olarak tayin edilen Fatma Hâtûn ortaklaşa karar vererek terekeye bahis olan alacakların ifası için Molla Hasan ve Mehmed Ağa'yı tayin etmişler. Mahkeme ise bu şahıslara hizmeti ifa etmeleri

karşılığında her birine 250 kuruştan toplam 500 kuruş bedel ödenmesine hükmetmiştir. Bu bedel terekeden tahsil edilecektir.

Hüküm 92 [97]

Gayrimenkul alım-satımı.

Satışa Konu Olan Gayrimenkul: Sebilhâne Önü nâm mahallde ma'lûmu'l-müştemilât bir bâb mülk sebze ve etçi dükkânı.

Fiyatı: 2.800 kuruş.

Satan Kişi: Hasbalaban Mahallesi ahâlîsinden Azmi Efendi.

Alıcı: Kasabbaşı el-Hâcc Ahmed Ağa.

Hüküm 93 [98]

Gayrimenkul alım-satımı.

Satışa Konu Olan Gayrimenkul: Sebilhâne Önü nâm mahallde ma'lûmu'l-müştemilât bir bâb mülk-i sebze ve etçi dükkânı.

Fiyatı: 2.850 kuruş.

Satan Kişi: Hasbalaban Mahallesi ahâlîsinden Şaban Efendi.

Alıcı: Tüccârdan Mehmed Edib Efendi.

Hüküm 94 [99]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Şeyh Sinan Mahallesi ahâlîsinden Bahçıvan Sancakdaroğlu Koca Ahmed.

Mirasçılar: Eşi Şerife bint-i Mehmed, büyük oğulları Asâkir-i Şâhâne'den olup mahkemede bulunmayan İsmail ve mahkemede hazır olan Mehmed ve büyük kızı Hatice.

Mirasçılardan Şerife, Mehmed ve Hatice'nin talepleri neticesinde mallar Sûk-ı Sultânî'de satılarak meblağın bir kısmının vefat eden şahsın borçlu olduğu kişilere, geri kalan meblağın ise mirasçılara taksim edilmesine karar verilmiştir.

Hüküm 95 [100]

Gayrimenkul alım-satımı.

Satışa Konu Olan Gayrimenkul: İstanos Nâhiyesi çarşısında müştemilâtıyla birlikte bir bâb mülk-i berber dükkânı.

Fiyatı: 900 kuruş.

Satan Kişi: Çavuş Bağçesi Mahallesi ahâlîsinden Temürcü Hamidli Osman Ağa.

Alıcı: Berber Mehmed Ağa.

Hüküm 96 [101]

Miras kalan gayrimenkullere ortaklaşa hissedar olma ve/veya hisseden feragat.

Hüküm 97 [102]

Alacak-verecek davası.

Takyeci Mahallesi ahâlîsinden iken vefât eden Kınakaşoğlu el-Hâc İsmail'in, vefât eden Veli Hoca ibn-i Mehmed'den 11.000 kuruş, eşi Havva Hâtûn'un ise 1.000 kuruş alacağı vardır. Havva Hâtûn kendi alacağı olan 1.000 kuruş ve el-Hâcc İsmail'in mirasçısı olup reşit olmayan oğlu Osman adına 11.000 kuruşu Veli Hoca ibn-i Mehmed'in mirasçısı olup, reşit olmayan Yakub'dan doğal olarak onun vasîsi Fatma Hâtûn'dan talep etmektedir.

Hüküm 98 [103]

Gayrimenkul alım-satımı.

Satışa Konu Olan Gayrimenkul: Sebilhâne Önü nâm mahallde sebze ve etçi dükkânı.

Fiyatı: 2.600 kuruş.

Satan Kişi: Hasbalaban Mahallesi ahâlîsinden Azmi Efendi.

Alıcı: Tüccârdan Mehmed Edib Efendi.

Hüküm 99 [104]

Gayrimenkul alım-satımı.

Satışa Konu Olan Gayrimenkul: Elmalu Mahallesi'nde vâki' fevkâni bir oda ve tahtânî bir oda ve mikdâr havluyu müstemil bir bâb mülk-i menzil.

Fiyatı: 6.200 kuruş.

Satan Kişiler: Sofular Mahallesi sâkinelerinden Fatma ve Rabia binteyn-i Hasan nâm Hâtûnlar.

Vekiller: Alım-satım işi için vekil olarak atanan kişi İstanbullu? İsmail Ağa ibn-i Mehmed'dir.

Alıcılar: İsmail Ağa ve eşi Ayşe Hâtûn.

Hüküm 100 [105]

Alacak-verecek davası.

Alacak-verecek Davasına Konu Olan Gayrimenkul: Anbarlı Bağçe'de ma'lûmu'l-hudûd ve'l-müştemilât bir bâb bahçe.

Fiyatı: 8.000 kuruş.

Satin Alan Kişi: Ulemâ'dan el-Hâcc Şeyh Muhyiddin.

Anlaşma Sağlanmasına Sebep Olan Gayrimenkul: Anbarlı Bağçe'de ma'lûmu'l-hudûd ve'l-müştemilât bir bâb mülk-i su değirmeni.

Fiyatı: 11.000

Konu: Raziye Hâtûn, 8 yıl önce vefât eden ilk eşi Serik Kazâsı kurâsından Boğazak karyesinde sâkin Ser-çeşmeoğlu Osman Ağa ibn-i Ahmed Ağa'nın hakkı olduğunu iddia ettiği bahsi geçen 8.000 kuruşa satılan bahçeden payına düşen 4.000 kuruşu istemektedir. 4.000 kuruşu talep ettiği kişi vefât eden ilk eşi Ser-çeşmeoğlu Osman Ağa'nın kardeşi ve aynı zamanda ikinci eşi olan Molla Süleyman'dır. Raziye Hâtûn, eşi vefât ettikten sonra eşinin kardeşi Molla Süleyman ile evlenmiş. Molla Süleyman ise babalarından kalan bahsi geçen bahçeyi Ser-çeşmeoğlu Osman Ağa vefât etmeden 2 yıl önce sattıklarını ve paranın tamamını kendisinin aldığını itiraf etmektedir. Ancak, yine babalarından kalma su değirmenini 11.000 kuruşa sattıklarını ve kardeşi ile anlaşarak kendisinin bu değirmenden elde edilen paradan feragat ettiğini ve Osman Ağa'nın da bahsi geçen bahçeden feragat ettiğini dile getirmektedir. Mahkeme Molla Süleyman'ı haklı bulmuştur.

Ayrı bir mevzu: Bu husustan ayrı 700 kuruşluk bir deve ve 577 kuruşluk bir kısrak hususu var. Raziye Hâtûn bu hayvanlar üzerinde hak talep etmekte.

Hüküm 101 [106] – 102 [107] – 103 – 104 [108] – 105

1867 tarihli Arazi Kanunnamesi sureti.

Hüküm 106 [109]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Kundu karyesi ahâlîsinden Ahmed bin Fakîh Mehmed.

Mirasçılar: Eşi Ümmü bint-i Ahmed, küçük oğulları Hasan Ali ve Yusuf, küçük kızları Ayşe ve Emine.

Reşit Olmayan Çocuklara Atanan Vasî: Ümmü bint-i Ahmed.

Reşit Olmayan Çocuklara Atanan Nâzır: Çocukların dayıları Kör Ali bin Ahmed.

Miras Taksimi İçin Mahkemeye Başvuran Kişi: Ümmü Hâtûn ve Kör Ali bin Ahmed.

Hüküm 107 [110]

Alacak-verecek davası.

Borçlu: Serik Kazâsı ahâlîsinden müteveffâ Ayboğlu Ahmed. Şahıs vefât ettiği için borç doğal olarak mirasçısı Ali'ye intikal etmiştir.

Alacaklı: Moravî Zeynel Ağa ibn-i İbrahim.

Borç: 1.665 kuruş nakit, 1.120 kuruşluk penbe, 40 kuruşluk hınta ve dakîk, 102,5 kuruşluk asel-i musaffâ, 60 kuruşa 1 koyun. Toplam 2.987,5 kuruş.

Hüküm 108 [111]

Alacak-verecek davası.

Borçlu: Mehmed el-Fizânî ibn-i Mehmed.

Alacaklı: Bali Beğ Mahallesi'nde sâkin yağcı esnâfindan Hasan Rıdvan.

Borç: 572 kuruş. Borç aslen 2.350 kuruş olup 1.950 kuruşu daha önce taktim edildiği anlaşılmıştır. Mahkeme tarafından aradaki fark olan ve borçlunun da ikrar ettiği 400 kuruş değil 572 kuruş ödenmesi gerektiğine karar verilmiştir.

Hüküm 109 [112]

Gayrimenkul alım-satımı.

Satışa Konu Olan Gayrimenkul: Ahî Yusuf Mahallesi'nde vâki', kiremit puşîdeli bir köşk ve bir su havuzu ve portakal ve limon ve sâ'ir eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireli bir bâb mülk-i bahçe.

Fiyatı: 35.000 kuruş.

Satan Kişi: Rum Milleti'nden ve Mültezim tâ'ifesinden Bursalı Nikolaki veled-i Cisidi.

Alıcı: Rum Milleti'nden ve Saatci esnâfindan Hâcî Pandeli veled-i Yorgaki.

Hüküm 110 [113]

Bu hükmün üzerine battal yazılarak iptal edilmiştir.

Hüküm 111 [114]

Gayrimenkul alım-satımı.

Satışa Konu Olan Gayrimenkul: Baba Doğan Mahallesi'nde vâki', fevkânî nısf oda ve bir mikdâr havlu ve nısf sokak kapusunu müstemil mülk-i menzil.

Fiyatı: 2.000 kuruş.

Satanlar: Meisli Desbene ve oğulları Pabuççu Kostanti ve Bahçıvan Nikola.

Alıcı: Anna oğlu kızı Ademiya (Ademiya bint-i Kırnoz).

Hüküm 112 [115]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Zeynel Ağa ibn-i İbrahim.

Mirasçılar: Eşi Fatma bint-i Salih, kendinden önce vefât eden önceki eşi Fatma Hâtûn'dan olma oğlu Ali, hayatta olan eşinden olma küçük oğullar İbrahim ve Murad, küçük kızları Saliha ve Ümmihan, büyük kızı Zeyneb, diğer küçük kızları Tenzile ve Kamile.

Reşit Olmayan Çocuklara Atanan Vasî: Akrabalarından Moravî Yahya Efendi ibn-i Kör Mehmed.

Reşit Olmayan Çocuklara Atanan Nâzır: Necib Ağa.

Miras Taksimi ve Diğer Husus İçin Mahkemeye Başvuran Kişiler: Necib Ağa, reşit olan çocukları Ali, Saliha, Ümmühan ve Zeyneb.

Vefât eden şahsın terekesi daha önce el-Hâcc Mehmed Fevzi Efendi tarafından taksim edilmiş. Reşit olmayan çocuklara vasî olarak atanan Moravî İsmail Ağa ibn-i İbrahim'in "...vasiyy-i merkûm İsmail Ağa'nın umûr-ı vesâyetde gadr ve hıyâneti olduğu inde'ş-şer'i'l-

enver zâhir ve nümâyân olduğundan mâ'adâ merkûm İsmail Ağa vesâyet-i mezkûrdan bi't-tav' ve'r-rızâ isti'fâ ve istinkâf etmekle merkûm İsmail Ağa'nın azliyle..." ifadesi yazılarak üzerine düşen yükümlülüğe ihanet ettiği belirtilerek vasilikten azledilmiştir. Bu şahsın yerine vasî olarak çocukların akrabası olan Moravî Yahya Efendi ibn-i Kör Mehmed tayin edilmiştir.

Hüküm 113 [116]

Gayrimenkul alım-satımı.

Satışa Konu Olan Gayrimenkul: İstanos Nâhiyesi çarşısı civârında vâki' bir kıt'a hâne arsa.

Fiyatı: 1.000 kuruş.

Satan Kişi: Ermeni milleti mu'teberânından ve mültezim gürûhundan Hoca Karabet veled-i Artin.

Alıcı: Kosta oğlu Yorgi Sevezani? Bâzergân.

Hüküm 114 [117]

Mirasçılar arasında birtakım mallar üzerinde hak talebi.

Hüküm 115 [118]

Alacak-verecek davası.

Borçlu: Solak karyesi ahâlîsinden Tataroğlu Molla İsmail ibn-i İbrahim.

Alacaklı: Câmî'-i Cedîd Mahallesi mütemekkinlerinden ve Ermeni milletinden Solomon oğlu Yani veled-i Kostanti.

Borç: 1.725 kuruş.

Borcun Konusu: Borç Tataroğlu Molla İsmail'in babasından intikal etmiştir.

Hüküm 116 [119]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Aslen Malatyalı olup Âşık Doğan Mahallesi'nde sâkin Zabtiye neferâtından Kürdoğlu Mustafa ibn-i Hasan bin Abdullah.

Mirasçı: Eşi Hatice bint-i Hasan.

Bu gibi durumlarda mirasın belli bir kısmı (bu orana bakılacak) Beytü'l-mâl'a aktarılmaktadır. Hükmün devamında farklı durumlar var ancak, eksik sayfa olduğu için ne olduğu anlaşılamamıştır.

Hüküm 117 [120]

Gayrimenkul alım-satımı.

Satışa Konu Olan Gayrimenkul: Meydan Mahallesi'nde vâki' tahtânî saz puşîde bir oda ve bir dönüm mikdârı havluyu müstemil bir bâb mülk-i menzil arsa.

Fiyatı: 3.550 kuruş.

Satan Kişi: Tüccârdan Pandeli veled-i Hâcî Kiryako.

Alıcı: Meydan Mahallesi ahâlîsinden işbu bâ'isü'l-kitâb Mehmed Ağa ibn-i el-Hâcc Abdurrahman.

Hüküm 118 [121]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Aslen Karadeniz'in Akçaşehir Kazâsında ikamet edip, ticaret amacıyla Antalya'ya gelip Nefs-i Antalya İskelesi'nde sâkin Mustafa ibn-i Eyüb.

Mirasçısı bulunamadığı için malları Cânib-i Beytü'l-mâl'a aktarılmıştır.

Hüküm 119 [122]

Mirasçısı bulunmayan Mustafa ibn-i Eyüb'ün mallarının beytü'l-mâl'a kim tarafından ve ne süre için aktarıldığı.

Hüküm 120 [123]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Aslen Kastamonu Sancağında Alibeyoğlu karyesi ahâlîsinden olup bir müddetten beri Antalya'nın hükûmet konağında zaptiyelik yapmakta olan Şakir Ağa ibn-i Abdullah bin Abdullah.

Mirasçısı bulunamadığı için malları Cânib-i Beytü'l-mâl'a aktarılmıştır.

Hüküm 121 [124]

Mirasçısı bulunmayan Şakir Ağa ibn-i Abdullah bin Abdullah'ın mallarının beytü'l-mâl'a kim tarafından ve ne süre için aktarıldığı.

Hüküm 122 [125]

Gayrimenkul alım-satımı.

Satışa Konu Olan Gayrimenkul: Yaka karyesinde tahminen üç dönüm mikdârı bir kıt'a bağın kürûm-ı mahlûlesi. Bu kayıttan yalnızca bağın içinde bulunan "kürûm-ı mahlûle" bağ kütüklerini sattığı anlaşılmaktadır. Ancak "fîmâ-ba'd bağ-ı mahdûd-ı mezkûrda benim aslân ve kat'ân alâka ve medhalim kalmayub" tabiri bize bağın, içerisindeki kütüklerle birlikte satıldığını göstermektedir.

Fiyatı: 1.086 kuruş.

Satan Kişi: İstanos Nâhiyesi kurâsından Yaka karyesi ahâlîsinden Gözerlioğlu Ömer Ağa ibn-i İbrahim Ağa.

Alıcı: Papasoğlu Hâcî Yani.

Hüküm 123 [126]

Alacak-verecek davası.

Borçlu: Ankaralı Kalaycı Hâcî Kostanti.

Alacaklı: Aslen Akşehir Kazâsı mütemekkinlerinden ve Rum Milleti nisvânından Anna binti'l-mütevveffâ Sodori? veled-i Dimitri. Bu alacak babası Sodori'den intikal etmiştir.

Borç: 2.840 kuruş. (840 kuruşluk kısmı faiz). Ödenmesine hükmedilen meblağ 2.450 kuruş.

Borcun Konusu: Sodori veled-i Dimitri hayattayken, Ankaralı Kalaycı Hâcî Kostanti'ye 2.000 kuruş borç vermiştir. Bu ana paraya asıl alacaklı hayattayken 1 yıllık 400 kuruş, vefât ettikten sonra ise mirasçısı olan kızı Anna'nın ifadesine göre 440 kuruş faiz işlemiştir. Böylelikle borç 2.840 kuruş olmuştur. Borçlu Hâcî Kostanti borcu ödemeye yanaşmamaktadır. Mahkeme borcun 390 kuruşunun fâhiş olduğunu dile getirerek Hâcî Kostanti'nin 2.450 kuruş ödemesi gerektiğine hükmetmiştir.

Hüküm 124 [127]

Gayrimenkul alım-satımı.

Satışa Konu Olan Gayrimenkul: İğdir Hasan Mahallesi'nde tahtânî saz puşîdeli bir oda ve bir mikdâr havluyu müştemil bir bâb mülk-i menzil.

Fiyatı: 1.400 kuruş. Menzil bedelinin 1.000 kuruşu üzerinde aynı mahallede bir bâb mülk-i menzil karşılığında anlaşılmış, geri kalan 400 kuruş ise alıcı tarafından nakit olarak ödenmiştir.

Satan Kişi: İğdir Hasan Mahallesi sâkinelerinden Dudu bint-i Hamza nâm Hâtûn. Alım satım için eşi Çulhaoğlu Ahmed bin Mahmud'u vekil olarak tayin etmiştir.

Alıcı: Asıl mülk sahibinin eşi Çulhaoğlu Ahmed'in dâmâdı Buharalı el-Hâcc Mehmed bin Hüseyin.

Hüküm 125 [128]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Ekşili karyesinde sâkin iken bundan beş gün önce vefât eden Mehmed ibn-i İsmail bin Abdullah.

Mirasçılar: Eşi Hatice bint-i el-Hâcc Hasan, büyük oğulları Ali, Osman ve Ahmed, küçük oğulları İbrahim, Mustafa, İsmail, Hasan ve küçük kızı Ayşe.

Reşit Olmayan Çocuklara Atanan Vasî: Abileri Osman.

Miras Taksimi İçin Mahkemeye Başvuran Kişi: Reşit olan çocuklar.

Hüküm 126 [129]

Gayrimenkul alım-satımı.

Satışa Konu Olan Gayrimenkul: Âhi Yusuf Mahallesi'nde vâki', fevkânî bir oda ve tahtında bir mağaza ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireli bir mikdâr havlu ve iki kanâd sokak kapusunu müştemil bir bâb mülk-i menzil. "Havlû duvarı ikimiz beyninde müşterek ve benim

tarafında olan ocak duvarı mustakillen benim olmak üzere” tabirinden anlaşıldığı üzere mülk-i menzilin bir kısmında hakkı devam etmektedir.

Fiyatı: 13.500 kuruş.

Satan Kişi: Âhi Yusuf Mahallesi sâkinlerinden Çanderî Hatîbzâde el-Hâcc Hâfız Ahmed Efendi ibn-i el-Hâcc İbrahim.

Alıcı: Kahvecioğlu Mülâzım Ali Ağa ibn-i Süleyman Ağa.

Hüküm 127 [130]

Boşanmaya itiraz.

Davacı: Derviş Mehmed bin Mustafa.

Davalılar: Ümmü Hâtûn ve yeni eşi İçelli? Mehmed bin Mehmed.

Dava Sebebi: Derviş Mehmed seyahat için yola çıkmış, eşi de İçelli? Mehmed bin Mehmed ile evlenmiş. Derviş Mehmed geri dönünce eşinin başkasıyla evlendiğini görünce mahkemeye başvurup eşinin yeni kocasından boşanıp kendisinin nikahının geçerli olmasını istemektedir.

Dava Sonucu: Derviş Mehmed’in açtığı bu dava, seyahate çıkmadan önce eşi Ümmü Hâtûn’u bâyin-i tatlık ettiğini (boşadığını) itiraf etmesi sebebiyle düşmüştür.

Hüküm 128 [129]

Gayrimenkul alım-satımı.

Satışa Konu Olan Gayrimenkul: Âhi Yusuf Mahallesi’nde vâki‘, kiremit puşîdeli bir köşk ve bir su havuzu ve limon ve portakal ve sâ’ir eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmireli ve iki kanâd sokak kapusunu müstemil bir bâb mülk bahçe.

Fiyatı: 30.000 kuruş.

Satan Kişiler: Mübâyaacızâde Mustafa Beğ ibn-i Halil Ağa ve vekili olduğu kız kardeşi Ayşe Hanım.

Alıcı: Nikolaki veled-i Cisidi.

Hüküm 129 [130]

Alacak-verecek davası.

Davacı: İstanos Nâhiyesinde Kışla karyesi ahâlîsinden arzuhâl takdim eden Menevşe oğlu Mehmed bin Süleyman.

Davalı: Serik Kazâsı kurâsından Ala Câmi‘ karyesi ahâlîsinden Hasan bin Baba Hasan oğlu Ali Kethüdâ.

Davaya Konu Olan Alacak: 1.200 kuruş değerli bir re’s kır esb.

Hüküm 130 [131]

Ölüm sonucu miras taksimi sırasında anlaşmazlık.

Bali Beğ Mahallesi ahâlîsinden iken vefât eden Hâfız Abdullah Bali ibn-i Şeyh Mehmed Bali ibn-i Abdullah'tan miras kalan fevkânî dört oda ve bir matbah ve tahtında bir oda ve bir ahır ve odunluk ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-ı müsmireli bir mikdâr havlu ve iki kanâd sokak kapusunu müştemil bir bâb mülk-i menzil üzerinde çocukları ve eşi Hatice Hâtûn ortaklaşa hissedar olmuşlardır. Hatice Hâtûn hissesine düşene razı olmayıp, eşi hayattayken bu menzili kendisinden 22.300 kuruşa (babasından kalma hamam hissesinden 10.300 kuruş, baş ve boyun altını olarak 12.000 kuruş karşılığı) satın aldığını dile getirmektedir. Şahitlerle bu iddiasını desteklediği için mahkeme mülk-i menzilin Hatice Hâtûn'a ait olduğuna karar vermiştir.

Hüküm 131 [132]

Alacak-verecek davası.

Davacı: Serik Kazâsı hudûdunda meskûn Hâcî İsalı Aşîreti'nden arzuhâl takdîm eden Beşe Hâcî Mehmed bin Abdul.

Davalı: Töngüşlü müdür-i sâbık el-Hâcc Mehmed.

Davanın Konusu: Töngüşlü müdür-i sâbık el-Hâcc Mehmed, Beşe Hâcî Mehmed'in çiftliğinde odun keserken oğlu Molla Hasan ile kavga etmişler. Arbede sırasında Beşe Hâcî Mehmed'in oğlu Molla Hasan, Töngüşlü müdür-i sâbık el-Hâcc Mehmed'in sağ elinin parmaklarını nacak ile darp etmiş. Bunun üzerine Töngüşlü müdür-i sâbık el-Hâcc Mehmed, mahkeme kararı olmadan Molla Hasan'ın babası Beşe Hâcî Mehmed'den 2.500 kuruş almış. Beşe Hâcî Mehmed ise bu parayı geri alabilmek için mahkemeye başvurmuştur.

Hüküm 132 [133]

Gayrimenkul alım-satımı.

Satışa Konu Olan Gayrimenkul: İstanos kurâsından Andiye karyesi timârı dâhilinde Alaybeyi nâm mahallde vâki', tahmînen kırk dönüm bir kıt'a tarla.

Fiyatı: 800 kuruş.

Satan Kişi: Sofular Mahallesi sâkinelerinden Hâce Ayşe binti'l-müteveffâ Halil Efendi.

Alıcı: Belek karyesi ahâlîsinden Kemerlioğlu Molla Halil bin Ahmed.

Hüküm 133 [134]

Alacak-verecek davası.

Borçlu: Çamköy nâm karye ahâlîsinden Himmet bin Osman.

Alacaklı: Rum Milleti'nden Hoca Yani veled-i Kostanti.

Kefil: Antalyalı Kurdoğlu Ali.

Borç: 1.927 kuruş.

Borcun Konusu: Rum Milleti'nden Hoca Yani, Çamköylü Himmet bin Osman'a 1.927 kuruş borç vermiş ve bu parayı kendisinden alamadığı için mahkemeye başvurmuştur. Himmet bin Osman borç aldığını inkâr etmiyor ancak parayı kendisi ödemeyeceğini, kendisine kefil olan Kurdoğlu Ali'den alması gerektiğini dile getirmektedir. Mahkeme “*sûret-i def‘de tasaddî eylediği kelâmı şer‘an mesmû‘a ve iltifâta şâyân olmamağla*” şeklinde şerh düşerek asıl borçlunun yani Himmet bin Osman'ın borcu ödemesi gerektiği hükmüne varmıştır.

Hüküm 134 [135]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Uncalı karyesinde bundan bir sene mukaddem vefât eden Tuzcuoğlu? Ali bin Abdullah.

Mirasçılar: Büyük oğulları Mustafa, Molla Veli ve İsa, büyük kızları Dursun, Keziban ve Meryem.

Miras Taksimi İçin Mahkemeye Başvuran Kişiler: Mirasçı olan çocuklar.

Dursun kendi payına düşen kısmı muhafaza etmesi için kardeşi Molla Veli'yi tayin etmiştir.

Hüküm 135 [136]

Daha önce Cânib-i Beytü'l-mâl tarafından zapt edilip satılan 150 kuruş değerli kısrak, Çıvgalar karyeli Osman Çavuş ibn-i Bekir'in malı olduğu, kendisinin mahkemeye başvurması sonucu ortaya çıkmıştır. Şahıs şahitlerle bu durumu ispat edince malın değeri olan 150 kuruşun kendisine iade edilmesine karar verilmiştir.

Hüküm 136 [137]

Boşanma davası.

Şeyh Sinan Mahallesi'nden Hatice bint-i Berber Mehmed nâm Hâtûn ile Abdulgaffar oğlu Ali aralarında anlaşarak boşanmışlardır.

Hüküm 137 [138]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Bali Beğ Mahallesi sâkinelerinden Hatice bint-i Derviş Ali bin Mehmed.

Mirasçılar: Eşi Ma'unacı Mustafa Ağa ibn-i Osman, annesi Emine bint-i Abdullah, küçük oğulları Osman ve Ali ve küçük kızı Dudu.

Reşit Olmayan Çocuklara Atanan Vasî: Ma'unacı Mustafa Ağa ibn-i Osman. Hükümde veli olarak geçiyor.

Miras Taksimi İçin Mahkemeye Başvuran Kişiler: Vefât eden şahsın eşi Ma'unacı Mustafa Ağa ve annesi Emine bint-i Abdullah.

Hüküm 138 [139]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Sağır Beğ Mahallesi ahâlîsinden Yorgancı el-Hâcc Abdurrahman Ağa ibn-i Ömer.

Mirasçılar: Eşi Hafîze bint-i Ahmed, kendinden önce vefât eden eşi Fatma bint-i Hüseyin'den olma büyük oğulları mahkemede bulunmayan Hüseyin Efendi, Hasan Efendi ve Hâfız Ali, eşi Hafîze Hâtûn'dan olma küçük oğulları Mahmud, Ömer ve Mehmed Emin, büyük kızı Fatma.

Reşit Olmayan Çocuklara Atanan Vasî: Reşit olmayan Mahmud, Ömer ve Mehmed Emin ve mahkemede bulunmayan Hüseyin Efendi'ye vasî olarak Hafîze Hâtûn tayin edilmiştir.

Miras Taksimi İçin Mahkemeye Başvuran Kişiler: Hasan Efendi, Hâfız Ali ve Fatma.

Hüküm 139 [140]

Kıptiyân ta'îfesinden Gökmen oğlu Hüseyin'in oğlu İbrahim, Yeni Osmanlı Aşîreti ahâlîsinden Molla Musa'nın malından bir re's mor kırmızı deveyi gasp edip, Kalkan Kazâsında birine 900 kuruşa satmıştır. Molla Musa ise bu deveden elde edilen 900 kuruşu alabilmek için mahkemeye başvurmuştur. Bu iddiasını şahitlerle de tasdik edince mahkeme Kıptî İbrahim'in 900 kuruşu Molla Musa'ya vermesine hükmetmiştir.

Hüküm 140 [141]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Aslen Rumeli'de Vidin ahâlîsinden olup uzun süredir Antalya Çarşısı'nda Hoca Nebi Vakfı odalarında misafir olan el-Hâcc Mehmed bin Abdullah bin Abdurrahman.

Şahsın herhangi bir mirasçısı olmadığı için malları Cânib-i Beytü'l-mâl'a aktarılmıştır. Eytâm Müdürü Mehmed Efendi'ye 5 sene zarfında herhangi bir mirasçı ortaya çıkmadığı surette mallar Cânib-i Hazîne-i Celîle'ye ribhilye aktarılması şartıyla teslim edilmiştir.

Hüküm 141 [142]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Tuzcular Mahallesi'nde sâkine Mu'taka Zeyneb bint-i Abdullah.

Mirasçılar: Küçük kızı Fatma ve kendisini azat eden sahibi Ömer Beğ ibn-i Bekir Beğ'in büyük oğulları Ketebeden Mehmed ve Süleyman.

Reşit Olmayan Çocuğa Atanan Vasî: Mehmed Beğefendi.

Miras Taksimi İçin Mahkemeye Başvuran Kişiler: Vefât eden şahsı azat eden kişinin çocukları Mehmed ve Süleyman.

Hüküm 142 [143]

Mu‘taka Zeyneb bint-i Abdullah’ın toplam 1.000 kuruşluk malını Mehmed Beğ’in tamamen üzerine aldığına dair hüküm. “*İstirbâh*” tabirinden anlaşıldığı üzere Mehmed Beğ bu parayı kullanarak kazanç elde etme düşüncesindedir.

Hüküm 143 [144]

Nafaka talebi.

Sağır Beğ Mahallesi ahâlîsinden iken vefât eden Yorgancı el-Hâcc Abdurrahman Ağa ibn-i Ömer’in reşit olmayan küçük çocuklarına erkek kardeşi Hasan Efendi’nin (nâzır) talebiyle çocuk başına günlük 4 kuruştan toplam 8 kuruş nafaka verilmesine karar verilmiştir.

Hüküm 144 [145]

Gayrimenkul alım-satımı.

Satışa Konu Olan Gayrimenkul: Elmalu Mahallesi’nde fevkâni iki oda ve tahtında iki ahır ve eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmireli bir mikdâr bağçe ve havlu ve iki kanad sokak kapusunu müstemil bir bâb mülk-i menzil.

Fiyatı: 7.200 kuruş.

Satan Kişi: Elmalu Mahallesi ahâlîsinden Serrâc Yusuf bin Ahmed.

Alıcı: Nakkâl Hasan Çavuş ibn-i el-Hâcc Hüseyin.

Hüküm 145 [146]

Gayrimenkul alım-satımı.

Satışa Konu Olan Gayrimenkul: Dîvân Pîrî Mahallesi’nde vâki‘, bir bâb mülk-i menzil arsa.

Fiyatı: 3.850 kuruş.

Satan Kişi: Dîvân Pîrî Mahallesi sâkinelerinden Adile Hanım bint-i el-Hâcc Mehmed Ağa nâm Hâtûn.

Alıcı: Marolyalı Zeybekoğlu Hasan Usta ibn-i Mehmed.

Hüküm 146 [147]

Ölüm sonucu miras taksimi sırasında Havva Hâtûn’un vârisi olan abisi Mehmed, Havva’ya düşen payı da kendi üzerine almıştır. Havva Hâtûn, reşit olduktan sonra kendi payına düşen kısmı abisi ve vasîsi olan Mehmed’den talep etmektedir.

Hüküm 147 [148]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Câmi‘-i Cedîd Mahallesi mütemekkinlerinden ve Rum Milleti’nden Basmacıoğlu Ligorî veled-i Kostanti.

Mirasçılar: Eşi Hâce Desbene, küçük oğlu Kostanti ve küçük kızları Katarina ve Nazlı. Çocukların isimleri hükümde geçmediği için miras taksimi kısmından tespit edilmiştir.

Reşit Olmayan Çocuklara Atanan Vasî: Pandeli oğlu Hâcî Yani veled-i Dimitri.

Reşit Olmayan Çocuklara Atanan Nâzır: Hoca Yani oğlu Hoca Yani veled-i Kostanti.

Reşit olmayan çocuklara babaları hayattayken vasî ve nâzır tayin etmiştir.

Hüküm 148 [149]

Vasî ve nâzır tayini.

Câmi‘-i Cedîd Mahallesi mütemekkinlerinden ve Rum Milleti’nden olup vefât eden Basmacıoğlu Ligori veled-i Kostanti, hayattayken reşit olmayan çocukları Kostanti, Katarina ve Nazlı’ya Pandeli oğlu Hâcî Yani veled-i Dimitri’yi vasî ve nâzır olarak tayin etmiştir.

Hüküm 149 [150]

Muhâcir olan Çerkeslerin ne şekilde iskân edilecekleri.

Hüküm 150 [151]

Gayrimenkul alım-satımı.

Satışa Konu Olan Gayrimenkul: Câmi‘-i Cedîd Mahallesi’nde bir bâb menzilde hisse. Menzilin diğer kısmı yine alıcı Lazaroş’a ait.

Fiyatı: 14.750 kuruş.

Satan Kişi: Câmi‘-i Cedîd Mahallesi ahâlisinden ve Rum Milleti’nden Berber Yani.

Alıcı: Ispartalı Tüccârdan Hâcî Lazaroş veled-i Atnaş.

Hüküm 151 [152]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Rumkuşu Mahallesi (mahall olmalı) sâkinelerinden ve Rum Milleti nisvânından Anastasya veled-i Hâcî Seradi.

Mirasçılar: Eşi Manol veled-i Petro, vefât eden erkek kardeşinin küçük oğulları Penayir, Seradi ve Ligori, vefât eden diğer erkek kardeşinin küçük oğlu Yani.

Reşit Olmayan Çocuklara Atanan Vasî: Hâce Şirin.

Miras Taksimi İçin Mahkemeye Başvuran Kişiler: Reşit olan mirasçılar ve Hâce Şirin.

Hüküm 152 [153]

Ölüm sonucu vasî tayini ve reşit olmayan çocuklara nafaka talebi.

Vefât Eden Şahıs: Makbûle Mahallesi mütemekkinlerinden ve Rum Milleti’nden Rumkuşlu Vasili veled-i Seradi.

Mirasçılar: Küçük oğlu Yani ve küçük kızı Desbene.

Reşit Olmayan Çocuğa Atanan Vasî: Vefât eden şahsın erkek kardeşi olan Dülger esnafından Yaris veled-i Durmuş.

Nafaka Ücreti: Yani'ye aylık 15 kuruş, Desbene'ye ise 20 kuruş nafaka takdir edilmiştir.

Nafaka Talebi İçin Mahkemeye Başvuran Kişi: Yaris veled-i Durmuş.

Hüküm 153 [154]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Câmi'-i Cedîd Mahallesi ahâlîsinden ve Rum Milleti'nden Papas Pavlos veled-i Seradi.

Mirasçı: Küçük oğlu Yordan.

Reşit Olmayan Çocuğa Atanan Vasî: Anneannesi Hâce Todori veled-i Todoros.

Miras Taksimi İçin Mahkemeye Başvuran Kişi: Hâcî Todori veled-i Todoros.

Hüküm 154 [155]

Vasî tayini.

Câmi'-i Cedîd Mahallesi ahâlîsinden ve Rum Milleti'nden olup vefât eden Papas Pavlos veled-i Seradi'nin Reşit olmayan küçük oğlu Yordan'a anneannesi Hâce Todori veled-i Todoros vasî olarak tayin edilmiştir.

Hüküm 155 [156]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Câmi'-i Cedîd Mahallesi mütemekkinlerinden ve Rum Milleti nisvânından Yasmin veled-i Hâcî İsa.

Mirasçılar: Eşi Hâcî Yani veled-i Hâcî Abram, annesi Hâce Dozari? veled-i Yorgi, erkek kardeşi İstelyanos ve kız kardeşi Kadrina ve küçük kızı Amalya.

Reşit Olmayan Çocuğa Atanan Vasî: Anneannesi Hâce Dozari? veled-i Yorgi.

Miras Taksimi İçin Mahkemeye Başvuran Kişi: Vefât eden şahsın annesi Hâce Dozari? veled-i Yorgi.

Hüküm 156 [157]

Ölüm sonucu vasî tayini ve reşit olmayan çocuklara nafaka talebi.

Vefât Eden Şahıs: Câmi'-i Cedîd Mahallesi mütemekkinlerinden ve Rum Milleti nisvânından Yasmin veled-i Hâcî İsa.

Mirasçılar: Eşi Hâcî Yani veled-i Abram, vâlidesi Dozari? veled-i Yorgi, erkek kardeşi İstelyanos, kız kardeşi Kadrina, küçük kızı Elya.

Reşit Olmayan Çocuğa Atanan Vasî: Reşit olmayan çocuğu Amalya'ya vasî olarak atanan kişi anneannesi Hâce Dozari? nâm Hâtûn'dur.

Amalya İçin Nafaka Talep Eden Kişi: Anneannesi Hâce Dozari? nâm Hâtûn'dur.

Hüküm 157 [158]

Alacak-verecek davası.

Borçlu: Kiremitci Nikola veled-i Vasili.

Alacaklı: Temürcü Kara Mahallesi sâkinlerinden Rum Milleti'nden Andon veled-i İstavrona.

Borç: 1.300 kuruş.

Borcun konusu: Milleti'nden Andon veled-i İstavrona'nın ifadesine göre Kiremitci Nikola veled-i Vasili'nin, 11 sene önce babası İstavrona'dan 1.300 kuruş borç almıştır. Kiremitci Nikola ise bu borç konusunu merhum İstavrona hayattayken aralarında anlaşarak kapattıklarını ifade etmektedir. Kiremitci Nikola bu iddiasını şahitlerle tasdik ettiği için mahkeme davayı düşürmüştür.

Hüküm 158 [159]

Miras taksiminde anlaşmazlık.

Davacılar: Câmî'-i Cedîd Mahallesi ahâlîsinden Seradi veled-i Kirya ve Mihail.

Davalılar: Câmî'-i Cedîd Mahallesi sâkinelerinden Hâce Katarina bint-i Sava ve Eleni bint-i Andon.

Davaya Konusu: Davacılar Seradi veled-i Kirya ve Mihail, vefât eden Pavli veled-i Andon'un mirası üzerinde hak talep etmektedirler. Davacıların söylemine göre vefât eden şahsın eşi Katarina ve kız kardeşi Eleni ortaklaşa mirası zapt etmişlerdir. Mahkeme bu talebi uygun bulmayıp davayı düşürmüştür.

Hüküm 159 [160]

Vârislerden bir kısmının belli bir meblağ karşılığında terekeden feragati.

Hüküm 160 [161]

Gayrimenkul alım-satımı.

Satışa Konu Olan Gayrimenkul: Arab Mescidi Mahallesi'nde vâki', tahtâni bir oda ve bir mikdâr havluyu müştemil bir bâb mülk-i menzil.

Fiyatı: 1.050 kuruş.

Satan Kişi: Arab Mescidi Mahallesi sâkinlerinden Zenci Mu'tak Elmas bin Abdullah.

Alıcı: Satıcının eşi Saliha bint-i Abuzer.

Hüküm 161 [162]

Alacak-verecek davası.

Borçlu: Kızılharim Mahallesi sâkinelerinden Said bin Abdullah.

Alacaklı: Kızılharim Mahallesi sâkinelerinden Dudu bint-i Cafer nâm Hâtûn.

Borç: 200 kuruş.

Borcun Konusu: Kızılharım Mahallesi'nde bir arsa üzerinde anlaşmazlık mevcuttur. Bu anlaşmazlık sulh ile sonuçlanmıştır.

Hüküm 162 [163]

Alacak-verecek davası.

Borçlu: Abdalân tâ'ifesinden Ahmed bin Süleyman.

Alacaklı: Rum Milleti'nden Pandeli veled-i Yakob.

Borç: 950 kuruş.

Borcun Konusu: Pandeli veled-i Yakob, Abdalân tâ'ifesinden Ahmed bin Süleyman'a 2 re's kısırak ve 1 re's tay satmıştır. Pandeli ismi geçen hayvanları Ahmed'e teslim ettiğini ancak 950 kuruşu kendisinden alamadığını söylemektedir. Ahmed ise Pandeli'nin emriyle oğlu ve eşine yükü 125 kuruştan 5 yük buğday ve yükü 55 kuruştan 5 yük darı ve kilesi 40 kuruştan 2 kile susam teslim ederek borcunu ödediğini dile getirmektedir. Ahmed bu iddiasını şahitlerle tasdik etmesi sebebiyle mahkemece haklı bulunmuştur.

Hüküm 163 [164]

Gayrimenkul alım-satımı.

Satışa Konu Olan Gayrimenkul: Elmalu Mahallesi'nde vâki', bir bâb mülk-i menzil.

Hissedarlar: El-Hâcc Hüseyin bin Süleyman, anne bir erkek kardeşi Hüseyin bin Hasan ve ismi geçmeyen kız kardeşleri.

Mülkün Ne Şekilde Satıldığına Dair: El-Hâcc Hüseyin bin Süleyman, anne bir erkek kardeşi Hüseyin bin Hasan'a düşen hisseyi 4.200 kuruşa satın alıyor. Daha sonra kendisi satın aldığı hisseyle birlikte kendi hissesini kız kardeşinin eşi Hâfız Mehmed bin el-Hâcc Halil'e 8.300 kuruşa satmıştır.

Hüküm 164 [165]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Makbûle Mahallesi mütemekkinlerinden ve Rum Milleti'nden Sarıklioğlu Ligor veled-i Yorgi.

Mirasçılar: Kız kardeşleri Anna?, Kire ve Kadrina, vefât eden erkek kardeşi Nikola'nın küçük oğlu Penayır ve küçük kızları Malike? ve Yasmi.

Reşit Olmayan Çocuklara Atanan Vasî: Yani veled-i Luka.

Miras Taksimi İçin Mahkemeye Başvuran Kişi: Yani veled-i Luka

Hüküm 165 [166]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Elmalu Mahallesi'nde sâkine Hafize bint-i Kocabeğ Mehmed.

Mirasçılar: Eşi Mustafa bin Ahmed, küçük kızı Kamile, babası Kocabeğ Mehmed.

Reşit Olmayan Çocuğa Atanan Vasî: Mustafa bin Ahmed.

Miras Taksimi İçin Mahkemeye Başvuran Kişiler: Mustafa bin Ahmed ve babası Kocabeğ Mehmed.

Hüküm 166 [167]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Meydan Mahallesi'nde sâkin Bahçıvan Ahmed bin Hüseyin bin Abdullah.

Mirasçılar: Eşleri Ayşe bint-i Ahmed ve Fatma bint-i Hüseyin, Ayşe Hâtûn'dan olma küçük kızı Hanife ve Fatma Hâtûn'dan olma küçük kızı Ayşe ve kız kardeşi Ayşe.

Reşit Olmayan Çocuğa Atanan Vasî: Hanife'ye annesi Ayşe Hâtûn atanmıştır.

Miras Taksimi İçin Mahkemeye Başvuran Kişiler: Vefât eden şahsın eşleri Ayşe ve Fatma ve kız kardeşi Ayşe.

Hüküm [168]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Bahçıvan Ahmed bin Hüseyin'in kızı Ayşe.

Mirasçılar: Annesi Fatma Hâtûn ve baba bir kız kardeşi Hafize.

Hüküm [169]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Makbûle Mahallesi mütemekkinlerinden ve Rum Milleti ricâlinden Kostanti veled-i Esber.

Mirasçılar: Eşi Eleni veled-i Hristo, küçük oğulları Atnaş, Kiryako, Yorgi ve Esber ve küçük kızı Desbene.

Reşit Olmayan Çocuklara Atanan Vasî: Hâcî Dimitri.

Miras Taksimi İçin Mahkemeye Başvuran Kişi: Hâcî Dimitri.

Hüküm 167 [170]

Reşit olmayan çocuk için nafaka talebi.

Temürcü Süleyman Mahallesi sâkinelerinden müteveffâ el-Hâfız Abdü ibn-i Mehmed'in vârisi vefât eden erkek kardeşi Mehmed'in oğlu Ahmed için vasî olarak tayin edilen el-Hâcc Ömer Ağa ibn-i el-Hâcc Ahmed'in talebiyle aylık 30 kuruş nafaka takdir edilmiştir.

Hüküm 168 [171]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Temürcü Kara Mahallesi'nde sâkin Hocaoglu Ömer bin Ali bin Abdullah.

Mirasçılar: Eşi Hatice bint-i Ahmed, küçük oğulları Hasan, Mustafa ve Bekir, küçük kızı Havva, kendinden önce vefât eden eşi Şerife'den olma büyük kızı Fatma.

Reşit Olmayan Çocuklara Atanan Vasî: Hatice bint-i Ahmed.

Miras Taksimi İçin Mahkemeye Başvuran Kişiler: Hatice bint-i Ahmed ve büyük kızı Fatma.

Hüküm 169 [172]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Makbûle Mahallesi'nde sâkin Anamurlu Mustafa Kapudan ibn-i Abdullah.

Mirasçılar: Eşi Saide Hanım ibnete Osman, diğer eşi Şerife Hâtûn'dan olma küçük oğlu Halil Efendi ve Cezîre-i Rodos'da sâkin olan büyük kızları Sıdika ve Adile, Saide Hanım'dan olma küçük kızı Cemile

Reşit Olmayan Çocuklara Atanan Vasî: Gaibe olan büyük kızların (Sıdika ve Adile) mallarını hıfz ve kabz için vasî ve kayyum olarak tayin edilen kişi Hâfız Mehmed bin Abdülkadir, reşit olmayan Cemile'ye ise vasî olarak tayin edilen kişi Tüccârdan Mezistreli Hüseyin Ağa ibn-i Hasan'dır.

Miras Taksimi İçin Mahkemeye Başvuran Kişiler: Vasî olarak atananlar ve vefât eden şahsın eşi Saide Hanım ve büyük oğlu Halil Efendi'dir.

Mahkemede bulunmayan Cezîre-i Rodos'da ikamet eden mirasçıların hisselerine geçici bir süreliğine yani mirasçıların Antalya'ya gelip miraslarını talep edinceye kadar Beytü'l-mâl Emâneti tarafından Hazîne-i Hâliye-i Celîle aktarılmasına karar verilmiştir.

Hüküm 170 [173]

Miras üzerinde hak talebi.

Davacı: Temürcü Süleyman Mahallesi'nde sâkine olan Fatma bint-i Moravî Abdullah Kavvâs.

Mahkemeye Başvuran Kişi: Davacı Fatma'nın babası Abdullah ibn-i Hüseyin.

Davalı: Sandıkçı Hasan.

Dava Konusu: Davacı Fatma bint-i Moravî Abdullah Kavvâs, davalı Sandıkçı Hasan'ın babası Moravî Usta Ramazan'ın tahtânî bir sagîr oda ve ittisâlinde olan bir mümşâ ve iki kanad sokak kapusunu, kendisine hibe ettiğini ve Sandıkçı Hasan'a da bu mülkü teslim etmesi gerektiğini tembih etmiştir. Ancak, davalı Sandıkçı Hasan'ın mülkün tamamını gasp ettiği anlaşılmaktadır. Davacı Fatma bu iddiasını şahitlerle da tasdik ettiği için mahkeme, davalı Sandıkçı Hasan'ın, Fatma'nın hakkını iade etmesi gerektiğine karar vermiştir.

Davaya Konu Olan Mülkün Tamamı: Temürcü Süleyman Mahallesi'nde vâki', tahtânî kebîr ve sagîr iki oda ve bir mümşâ ve iki kanad sokak kapusunu müştemil bir bâb mülk-i menzil.

Hüküm 171 [174]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Makbûle Mahallesi ahâlisinden iken bundan yirmi ay önce Der-aliyye'de vefât eden el-Hâcc Şeyh Efendizâde Süleyman Efendi.

Mirasçılar: Eşi Ayşe Hanım, küçük kızları Emine-i Münevvere, Hatice-i Dilruba ve annesi Ayşe Hanım.

Vefât Eden Şahıs: Hatice-i Dilruba.

Mirasçılar: Annesi Ayşe Hanım, amcası Nazif ibn-i Hüseyin Efendi ve kız kardeşi Emine-i Münevvere.

Reşit Olmayan Çocuğa Atanan Vasî: Ayşe Hanım.

Reşit Olmayan Çocuğa Atanan Nâzırlar: El-Hâcc Kabadayızâde Nüfus Nâzırı Hüseyin Efendi ibn-i el-Hâc Ali.

Vekil Olarak Tayin Edilen Kişi: İşlerin halledilebilmesi için Ayşe Hanım tarafından Dizdarzâde Hasan Beğ tayin edilmiştir.

Miras Taksimi İçin Mahkemeye Başvuran Kişiler: Vasî, nâzır ve vekil.

Hüküm [175]

Vefât eden Emine-i Dilruba'nın miras taksimi.

Hüküm [176]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Değirmenönü Mahallesi'nde sâkin iken helâk olan Anna veled-i Yorgi.

Mirasçılar: Eşi Banayot, büyük kızı Desbene ve küçük kızı Marya.

Reşit Olmayan Çocuğa Atanan Vasî: Babası Banayot.

Miras Taksimi İçin Mahkemeye Başvuran Kişi: Vefât eden şahsın eşi Banayot.

Hüküm 172 [177]

Miras üzerinde hak talebi.

Davacılar: Vefât eden şahsın çocukları ... ve Marya.

Davalı: Vefât eden şahsın eşi Banayot veled-i Alâ'ıyyeli Banayot.

Dava Konusu: Değirmenönü mahallesi sâkinelerinden iken bundan akdem hâlike olan Nasrâniyye Anna veld-i Yorgi'den kalma bahçe üzerinde hak talebi. Vefât eden şahsın çocukları, babalarının bahçeyi tamamen ele geçirdiğini ve bu bahçede kendilerinin de hakkı

olduğunu iddia etmektedirler. Ancak, Anna veled-i Yorgi vefât etmeden önce mezkûr bahçeyi eşi Banayot’a 3.000 kuruşa satmıştır. Banayot bu iddiasını şahitlerle tasdik edince mahkeme tarafından haklı bulunmuştur.

Hüküm 173 [178]

Miras üzerinde hak talebi.

Hüküm 174 [179]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Câmi‘-i Cedîd Mahallesi’nden Rum Milleti’nden Todoros veled-i Yanko.

Mirasçılar: Eşi Varvar veled-i Nikola, küçük kızları Deste ve Kadıno, kız kardeşleri Marya ve Almiya.

Reşit Olmayan Çocuklara Atanan Vasî: Varvar veled-i Nikola.

Miras Taksimi İçin Mahkemeye Başvuran Kişiler: Vefât eden şahsın eşi Varvar ve kız kardeşleri Marya ve Almiya.

Hüküm 175 [180]

Miras üzerinde hak talebi.

Davacılar: Vefât eden Todoros veled-i Yakomi’nin kızları Deste, Kadıno ve kız kardeşleri Marya ve Almiya.

Davalı: Vefât eden Todoros veled-i Yakomi’nin eşi Varvar veled-i Nikola.

Dava Konusu: Vefât eden Todoros veled-i Yakomi’den kalma Câmi‘-i Cedîd Mahallesi’nde vâki‘ menzilde davalılar ve davacının müşterek hakları olduğu iddia edilmektedir. Davacılar göre bu mülk davalı Varvar tarafından haksız bir şekilde tamamen ele geçirilmiştir. Davalı Varvar bu mülkü eşi hayattayken satın aldığını söylemektedir. Bu iddiasını şahitlerle tasdik ettiği için mülk tamamen Varvar’ın olduğu mahkemece onanmıştır.

Hüküm 176 [181]

Gayrimenkul alım-satımı.

Satışa Konu Olan Gayrimenkul: Makbûle Mahallesi’nde cem‘an sekiz sehm menzil hisse.

Fiyatı: 6.150 kuruş.

Satan Kişiler: Makbûle Mahallesi ahâlîsinden ve Rum Milleti’nden Papa Yani veled-i [...] ve li-ebeveyn er karındaşı İstafroz ve karındaşı oğlu Vasili veled-i Yorgi ve Kostanti veled-i Todoros.

Alıcı: Anna bint-i Nikolaki.

Hüküm 177 [182]

Memâlik-i Mahrûse-i Şâhâne’de iskân ettirilen muhâcirlerden maddi durumları kötü olanların terekelerinden vergi alınmaması ve diğer muhâcirlerin terekelerinden nısf (yarım) vergi alınması.

Hüküm 178 [183]

Şahitlerin açık ve gizli olarak ne şekilde soruşturulacağına dair ferman.

Hüküm 179 [184]

Mahkemede şahitlik yapacak kişilerin güvenilir olup olmadıkları hakkında araştırma yapılması.

Hüküm 180 [185]

Şahidlerin tezkiyeleri icrâ olunacak mahalle irsâl kılınacak mestûre sûretidir. Ayrıca “*Müzekkîler mu’âmelesinin ta’lîmât ve ta’rîfâtıdır*” başlıklı bir hüküm daha var.

Hüküm 181 [186]

Sultan Hâtûn Vakfı yöneticileri ve bazı şahıslar arasında bir arazi üzerindeki hak talepleri.

Hüküm 182 [187]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Hatib Süleyman Mahallesi ahâlîsinden olup, İstanos Nâhiyesinde vefât eden Eyüb oğlu Molla Hasan Efendi bin el-merkûm Eyüb bin Abdullah.

Mirasçılar: Eşi Fatma bint-i el-Hâcc Hâfız Abdü, küçük oğulları Abdurrahman, Eyüb ve Ali, küçük kızı Rabia.

Reşit Olmayan Çocuklara Atanan Vasî: Fatma bint-i el-Hâcc Hâfız Abdü.

Miras Taksimi İçin Mahkemeye Başvuran Kişi: Fatma bint-i el-Hâcc Hâfız Abdü.

Hüküm 183 [188]

Gayrimenkul alım-satımı.

Satışa Konu Olan Gayrimenkul: Menzilde hisse.

Fiyatı: 4.500 kuruş.

Satan Kişiler: Rum Milleti’nden Hâcî Nikola ve Yorgi veled-i Hâcî Seradi.

Alıcı: Satıcıların kız kardeşi Eleni Hâtûn.

Hüküm 184 [189]

Alacak-verecek davası.

Hüküm 185 [190]

Gayrimenkul alım-satımı.

Satışa Konu Olan Gayrimenkul: Antalya'da Sûk-ı Sultânî'de Yukarıpazar'da vâki', ma'lûmu'l-müştemilât bir bâb mülk sebze ve etçi dükkânı.

Fiyatı: 6.500 kuruş.

Satan Kişi: Dîvân Pîrî Mahallesi sâkinelerinden Ayşe Kadın bint-i Mehmed.

Alıcı: Şeyh Sinan Mahallesi ahâlîsinden Kesikcizâde el-Hâcc Mehmed Ağa ibn-i Ali.

Hüküm 186 [191]

Gayrimenkul alım-satımı.

Satışa Konu Olan Gayrimenkul: Takyeci Mahallesi'nde vâki', fevkânî iki oda ve tahtında iki mefâze ve bir mikdâr havluyu müştemil bir bâb mülk-i menzil.

Fiyatı: 4.100 kuruş.

Satan Kişi: Takyeci Mahallesi'nde sâkin Moravî Dürzî Halil Ağa ibn-i Ali.

Alıcı: Hüseyin ibn-i'l-müteveffâ Moravî İsmail Efendi.

Hüküm 187 [192]

Gayrimenkul alım-satımı.

Satışa Konu Olan Gayrimenkul: Meydan Mahallesi'nde vâki', ma'lûmu'l-müştemilât tahmînen altı dönüm eşcâr-ı müsmire ve gayr-i müsmireli mülk-i bahçe.

Fiyatı: 2.260,5 kuruş.

Satan Kişi: Katrancı Hâfız oğlu Receb bin Hâfız Ahmed.

Alıcı: Kel Mehmed oğlu İsmail.

Hüküm 188 [193]

Gayrimenkul alım-satımı.

Satışa Konu Olan Gayrimenkul: Âşık Doğan Mahallesi'nde vâki', ma'lûmu'l-müştemilât bir mikdâr mülk-i menzil arsa.

Fiyatı: 600 kuruş.

Satan Kişi: Âşık Doğan Mahallesi ahâlîsinden İsmail bin Ömer.

Alıcı: Yağcıoğlu Halil bin Mehmed.

Hüküm 189 [194]

Şeyh Sinan Mahallesi'nde sâkin iken bundan 12 sene önce vefât eden Moravî Esirci Mustafa ibn-i Ali'nin reşit olmayan kızı Kamile'ye vasî olarak tayin edilen Hüseyin Ağa'nın da vefât etmesinden dolayı Kamile'ye ait olup idare ettiği 30.600 kuruş, Kamile hala reşit olmadığı için yeni vasîsi üvey babası Hüseyin Ağa bin Halil Ağa'ya teslim edilmiştir.

Hüküm 190 [195]

Reşit olmayan Kamile ve hâdimesi zenciyye için takdir edilen aylık 100 kuruştan senelik 1.200 kuruş nafaka ve kisvenin ödenmediği yeni tayin edilen vasî Hüseyin Ağa tarafından ihbar edilmiştir. Kamile'nin malı olan ve Hüseyin Ağa tarafından işletilen 30.300 kuruşun senelik faizi 3.600 kuruştur. Bu paranın 1.500 kuruşu Kamile için harcanacak geri kalan 1.530 kuruş ise ana paraya eklenecektir.

Hüküm 191 [196]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Kirişçiler Mahallesinde sâkine Alime Hâtûn ibnete Mustafa.

Mirasçılar: Eşi Zabtiye Arnabut el-Hâcc Hüseyin, büyük kızlar Serik Kazâsında sâkine Şerife ve Der-aliyye'de sâkine Emine, küçük kızları Dudu ve Penbe.

Reşit Olmayan Çocuklara Atanan Vasî: Dudu ve Penbe'ye vasî olarak teyzeleri Kamile bint-i el-Hâcc Said tayin edilmiştir.

Miras Taksimi İçin Mahkemeye Başvuran Kişiler: Vasî Kamile ve Kamile'nin vekili eşi Mümin oğlu Ahmed, vefât eden şahsın eşi el-Hâcc Hüseyin ve Eytâm Müdürü Hâfız Osman Efendi.

Hüküm 192 [197]

Vasî tayini ve nafaka talebi.

Kirişçiler Mahallesi'nde sâkine iken vefât eden Alime Hâtûn ibnete Mustafa bin Abdullah'ın reşit olmayan çocukları Dudu ve Penbe'ye teyzeleri Kamile bint-i el-Hâcc Said tayin edilmiştir. Kamile'nin eşi ve vekili Mümin oğlu Ahmed'in talebiyle reşit olmayan çocukların malı olan menzillerin kirasından çocukların her birine günlük 30 paradan toplam 60 para nafaka takdir edilmiştir.

Hüküm 193 [198]

Alacak-verecek davası.

Davacı: Ispartalı Asım? oğlu İbrahim.

Davalı: Debbâğ esnâfından Yolcu Kadir oğlu Hâfız Süleyman.

Dava Konusu: 13 adet pişmiş? gön (tabakalaşmış deri). Davacı Ispartalı Asım?, Yolcu Kadir oğlu Hâfız Süleyman ve biraderi Hüseyin'den 10 tanesi Mısır gönü, 3 tanesi de Antalya gönü olmak üzere toplam 13 gönü 1.450 kuruşa satın almıştır. Davacı bu gönlerin tamamının Antalya yeri gönü olduğunu ve 1.450 kuruşun fahiş olduğunu dile getirmektedir. Ancak ehl-i hibre yani bilirkişiler tarafından gönlerin değerinin doğru olduğu tasdik edilince dava düşmüştür.

Hüküm 194 [199]

Miras taksiminde anlaşmazlık.

Baba Doğan Mahallesi mütemekkinlerinden ve Rum Milleti'nden olup vefât eden *مِقُول* ? oğlu Hâcî Toturus veled-i Sava'nın mirasçısı olarak eşi Şirin bint-i Mihail ve erkek kardeşi Anastas'ın oğlu Vasili tespit edilmiştir. Şirin, eşinden kalma Baba Doğan Mahallesi'nde vâki', fevkânî iki oda ve bir mikdâr havluyu müştemil bir bâb menzilde olan 1/4 hisseye itiraz edip tamamının kendisine verilmesini istemektedir. Şirin, eşi vefât etmeden 13 sene önce bu menzili 5.100 kuruş karşılığında satın aldığını iddia etmektedir. Bu iddiasını şahitlerle ispat ettiği için haklı bulunup, mezkûr menzilin tamamı kendisine verilmiştir.

Bundan sonra Vasili, mirasa dahil olması gereken ancak tamamını Şirin'in gasp ettiğini iddia ettiği beheri 51,5 kuruştan toplam 1.802,5 buçuk kuruşluk 35 adet Macar altını ve 1.200 kuruş kıymetli 6 yarım bukağı ve 300 kıymetli 15 tane altın arpalık ile 5.000 kuruş nakit para, toplam 8.752,5¹²⁷⁹ kuruştan kendisine düşen payı istemektedir. Ancak bu durumu ispat edemediği için dava düşmüştür.

Hüküm 195 [200]

Gayrimenkul alım-satımı ve hibe.

Satışa Konu Olan Gayrimenkul: Baba Doğan Mahallesi'nde vâki', fevkânî bir oda ve bir matbah ve bir mikdâr havluyu müştemil bir bâb mülk-i menzilde on sehmde iki sehm hisse.

Fiyatı: 1.500 kuruş.

Satan Kişi: Desbene'nin babası Asir.

Alıcı: Desbene bint-i Asir.

Alıcının Vekili: Eşi Kosta oğlu Dimitri veled-i Todoros.

Hibe Edilen Mallar: 40 adet yirmilik altın, 1 aded altın boyunduruk, 2 adet elmas taşlı yüzük, 2 adet entâri, 2 adet şalvar, 1 kat hamam takımı ve 1 adet tahta sandık.

Hibe Eden: Hâce Eleni bint-i Elyaz.

Hibe Alan: Hibe edenin kızı Desbene.

Hibe Alan Şahsın Vekili: Eşi Kosta oğlu Dimitri veled-i Todoros.

Hüküm 196 [201]

Alacak-verecek davası.

Borçlu: Gebeş kızının kızı Zeliha bint-i Hüseyin nâm Hâtûn.

Alacaklı: Moravî Halvetioğlu? İbrahim Onbaşı ibn-i Ali.

Borç: 750 kuruş.

¹²⁷⁹ 450 kuruşluk bir açık var.

Sonuç: Alacaklı mahkeme tarafından haklı bulunmuştur.

Hüküm 197 [202]

Alacak-verecek davası.

Borçlu: Müteveffâ Moravî Ali Efendi. Alacaklı, borcu vefât eden şahsın ortağı Yusuf Ağa'dan talep etmektedir.

Alacaklı: Moravî el-Hâcc Osman Efendi.

Borç: 5.800 kuruşluk Amelgân bezi.

Sonuç: Mahkeme, alacaklının iddialarını uygun bulmadığı için dava düşmüştür.

Hüküm 198 [203]

Gayrimenkul alım-satımı.

Satışa Konu Olan Gayrimenkul: Mahallesi'nde vâki', fevkâni bir oda ve tahtâni bir oda ve bir mefâze ve ittisâlinde bir mikdâr limon bağçesi ve bir mikdâr havluyu müştemil bir bâb mülk-i menzil.

Fiyatı: 16.000 kuruş.

Satan Kişi: Makbûle Mahallesi ahâlîsinden ve evlâd-ı Arab'dan Hüseyin Besyoni ibn-i Halîfe.

Alıcı: Tomazoğlu Kostanti veled-i Dimitri nâm Hristiyân.

Hüküm 199 [204]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Asâkir-i Redîfe-i Şâhâne yüzbaşlarından Tahılpazarı Mahallesi'nde sâkin Hüseyin Ağa ibn-i Ebubekir bin Abdullah.

Mirasçılar: Eşi Fatma bint-i Ömer, kendinden önce vefât eden eşi Saliha bint-i Süleyman'dan olma büyük oğlu Mehmed İzzet Molla ve büyük kızı Hatice, eşi Fatma'dan olma küçük oğlu Abdurrahman ve küçük kızı Leyla.

Reşit Olmayan Çocuklara Atanan Vasî: Fatma bint-i Ömer.

Miras Taksimi İçin Mahkemeye Başvuran Kişi: Reşit olan mirasçılar.

Hüküm 200 [205]

Ketânîzâde Mevlânâ Mehmed Aziz Efendi Antalya Kazâsına Naib olarak tayin edilmiştir. 7 Ocak 1867.

Hüküm 201 [206]

Ketânîzâde Mevlânâ Mehmed Aziz Efendi Germiği nâm-ı diğer Bucak Kazâsına Naib olarak tayin edilmiştir. 7 Ocak 1867.

Hüküm [207]

Ketânîzâde Mevlânâ Mehmed Aziz Efendi Karahisar-ı Teke Kazâsına Naib olarak tayin edilmiştir. 7 Ocak 1867.

Hüküm 202 [208]

Ketânîzâde Mevlânâ Mehmed Aziz Efendi Kızılkaya Kazâsına Naib olarak tayin edilmiştir. 7 Ocak 1867.

Hüküm 203 [209]

Gayrimenkul alım-satımı.

Satışa Konu Olan Gayrimenkul: Yukarıpazar nâm makallde vâki', bir bâb mülk dükkân.

Fiyatı: 2.600 kuruş.

Satan Kişi: Dîvân Pîrî Mahallesi sâkinelerinden Ümmügülsüm Güldalı Hanım binti'l-müteveffâ Ayân el-Hâcc Mehmed Ağa.

Vekil: Satıcının eşi Mehmed Azmi Efendi ibn-i el-Hâcc İbrahim Efendi.

Alıcı: Şeyh Sinan Mahallesi ahâlisinden Kesikcizâde el-Hâcc Mehmed Ağa ibn-i Ali.

Hüküm 204 [210]

Alacak-verecek davası.

Borçlu: Temürcü Süleyman Mahallesi'nde sâkine iken vefât eden Fatma Hanım bint-i Mehmed bin Abdullah. Borçlu vefât ettiği için borç mirasçılarına kalmıştır.

Alacaklı: Mehmed Hurşid Efendi ibn-i Abdullah.

Borç: 4.266,5 kuruş.

Hüküm 205 [211]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Şeyh Sinan Mahallesi'nde sâkine Şerife bint-i Hüseyin ibn-i Abdullah.

Mirasçılar: Eşi Aşçı İbrahim ibn-i Halil, küçük oğlu Halil, küçük kızı Emine ve annesi Fatma bint-i Hasan.

Reşit Olmayan Çocuklara Atanan Vasî: Aşçı İbrahim ibn-i Halil.

Miras Taksimi İçin Mahkemeye Başvuran Kişi: Aşçı İbrahim ibn-i Halil.

Hüküm 206 [212]

Reşit olmayan Halil ve Emine'nin hakkı olan meblağın, vasîleri babaları İbrahim tarafından teslim alındığı.

Hüküm 207 [213]

Alacak-verecek davası.

Hüküm 208 [214]

Gayrimenkul alım-satımı.

Satışa Konu Olan Gayrimenkul: Temürcü Süleyman Mahallesi'nde vâki', fevkânî bir oda ve tahtında bir mefâze tahtânî bir oda ve bir mikdâr havluyu müştemil bir bâb mülk-i menzil.

Fiyatı: 3.050 kuruş.

Satan Kişiler: Antalya mahallâtından Temürcü Süleyman Mahallesi'nde sâkine iken vefât eden Saliha bint-i Mehmed bin Abdullah'ın mirasçıları.

Alıcı: Hamide bint-i Ömer nâm Hâtûn.

Vekil: Alıcının erkek kardeşi Abdülaziz Efendi.

Hüküm 209 [215]

Alacak-verecek davası. (Defterin yan kısmı deforme olduğu için dava konusu tam olarak anlaşılamamıştır).

Hüküm 210 [216]

Alacak-verecek davası.

Borçlu: Baba Doğan Mahallesi mütemekkinlerinden ve Devlet-i Aliyye teb'asının Rum Milleti'nden işbu bâ'isü'r-rakîm Pandeli ibn-i Hâcî Kiryako.

Alacaklı: Serikli müteveffâ Ser-çeşmeoğlu Osman Ağa ibn-i Ahmed Ağa. Alacaklı öldüğü için alacak "senet" kardeşi Molla Süleyman el-merkûm Ahmed Ağa ve Sarıoğlu'nun kayını Sarı Hasan bin Ali'ye intikal etmiş.

Borç ve Borcun Konusu: Gayrimenkul alım-satımı sırasında hazırlanan 2.500 kuruşluk senet.

Hüküm 211 [217]

Evlilik akdi.

İstanos Nâhiyesi kurâlarından Ali Fahreddin-i Kebîr sâkinelerinden Ayşe bint-i Hoca Ahmed ile nâhiye-i mezbûre kurâsından Akçainiş karyesi ahâlîsinden Tolunoğlu Veli bin Mahmud'un nikah akdi. Ayşe bint-i Hoca Ahmed 800 kuruş mehr-i mu'accel ve 200 kuruş mehr-i mü'eccel istemiştir.

Hüküm 212 [218]

Alacak-verecek davası.

Borçlu: Moravî el-Hâcc Ömer Ağa ibn-i Mustafa.

Alacaklı: Moravî Çil Ali bin el-müteveffâ Osman.

Borç ve Borcun Konusu: 1.000 kuruş nakit ve her biri 1.000 kuruş kıymetli 6 adet elmas taşlı altın halkalı yüzük. Alacaklı ve borçlu anneleri bir kardeştir. Bahsi geçen nakit para ve yüzükler, vefât eden anneleri Şefika'dan kalmıştır. Ancak Moravî el-Hâcc Ömer Ağa, Moravî Çil Ali'nin vârisi olduğu iddiasıyla nakit para ve yüzükleri zimmetine geçirmiştir. Ömer Ağa mahkemeden 3 gün önce bahsi geçen 1.000 kuruşun 500 kuruşunu ve 6 adet yüzüğün 3 adedini Ali'ye verip anlaşmaya varmak istemiştir. Ancak Ali davaya konu olan borcun tamamını istemektedir. Ömer Ağa ise borcun tamamına itiraz edip gerçeği yansıtmadığını dile getirmektedir. Ayrıca Ali, 24 sene önce vefât eden babasından kalma Zenci Gulâm'ın değeri olan 1.600 kuruşu da Ömer Ağa'nın zapt ettiğini dile getirmektedir. Mahkeme her iki davada da Ali'yi haksız bulmuştur.

Hüküm 213 [219]

Müslüman mahallelerinde Hristiyân ve Hristiyân mahallerinde Müslümanların ikamet etmemesi hususunda Meclis-i Vâlâ-yı Ahkâm-ı Adliyye'den çıkan karara riayet edilmediğine dair hüküm.

Hüküm 214 [220]

Gayrimenkul alım-satımı.

Satışa Konu Olan Gayrimenkul: Hatib Süleyman Mahallesi'nde fevkanî bir bâb oda ve tahtânî bir bâb mağaza ve bir mikdâr havluyu müstemil bir bâb mülk-i menzil.

Fiyatı: 6.250 kuruş.

Satan Kişi: Hatib Süleyman Mahallesi'nden Kazzâzoğlu el-Hâcc Mustafa bin Ali.

Alıcı: Aksu İskelesi Karantina Müdürü Mustafa Ağa ibn-i Mehmed.

Hüküm 215 [221]

Alacak-verecek davası.

Borçlu: Hâcî Kostanti veled-i Yorgi.

Alacaklı: İdemiye veled-i Yorgi veled-i Ataman'ın mirasçıları Kalye?, Kiryako ve Nikola.

Vekil: Yeredeğmez? veled-i Todoros.

Borç ve Borcun Konusu: 20 kuruş. Borçlu Hâcî Kostanti borcunu inkâr etmiyor ancak, alacaklıların vekili olan Yeredeğmez'in vekil olduğuna inanmadığını dile getirmekte. Yeredeğmez ise şahitlerle vekil olduğunu ispat etmiştir.

Hüküm 216 [222]

Boşanma davası.

Balı Beğ Mahallesi'nde sâkine Rahime bint-i Saka el-Hâcc Mehmed nâm Hâtûn, gaip olan eşi Mirân? ibn-i Abdurrahman'dan boşandığını şahitlerin de şahitliğiyle mahkeme tarafından tasdik ettirmiştir.

Hüküm 217 [223]

Miras taksimi.

Vefât Eden Şahıs: Zeytun karyesi sâkinlerinden ve Kıptiyân tâ'ifesinden Kayıkçı Mehmed bin İsmail ibn-i Abdullah.

Mirasçılar: Eşi Güllü bint-i Mahmud, büyük oğlu Mustafa, küçük oğulları İsmail ve Mehmed, annesi Elif.

Reşit Olmayan Çocuklara Atanan Vasî: Abileri Mustafa.

Miras Taksimi İçin Mahkemeye Başvuran Kişi: Reşit olan Mustafa.

Hüküm 218 [224]

Evlilik akdi.

Yeni Osmanlı Aşîreti mahallâtından Başında Yoklu Mahallesi sâkinelerinden Ayşe bint-i el-Hâcc Süleyman ile Mehmed bin Veliyüddin'in evlilik akdi. Ayşe Hâtûn, 800 kuruş mehr-i mu'accel ve 200 kuruş mehr-i mü'eccel istemiştir.

SÖZLÜK

Adl: Adâlet, hakkaniyet, doğruluk, tarafsızlık.

Adliyye: 2. Mahmud tarafından bastırılan altın paraya verilen ad.

Âhar: Diğer, başka.

Ahz u kabz: Alma, teslim alma.

Akâr: Gelir getiren ev, dükkân, bağ ve bahçe gibi mülk.

Akdem: Önce, eski.

Akd-i müsâlaha-i şer‘iyye: Şer‘î hukuku esaslarına uygun olarak yapılan barış, sulh.

Akl ü bâliğ: Çocukluktan çıkıp, ergin duruma gelmek.

Alâ kadri’l-kifâye: Yeterince, yeteri kadar.

Amel-mânde: İş yapamaz durumda olan.

Âmme davası: Emniyet düzenini bozanlar, suç işleyenler için yetkili mercilerce ceza mahkemelerinde açılan kamu davası.

Ammî: Amca.

An-asl: Aslen, aslında, hakikaten.

Ârî: (Bir şeyden) Kurtulmuş, soyunmuş olan, (o şeyi) üzerinden atmış bulunan.

Arşın: Metrenin kabulünden önce kullanılan eski uzunluk ölçüsü. Yaklaşık olarak 68 cm’dir.

Aselbend: Üst solunum yolları rahatsızlıklarında ve parfüm yapımında kullanılan vanilya kokulu reçine. Defterde mu‘âcelât (ilaç) ile birlikte kaydedildiğini belirtmekte fayda var.

Asgar: Çok küçük.

Âtıfet: Karşılık beklemeden verme.

Âti’z-zikr: Aşağıda sözü geçen.

Bâ:- Bâzı Arapça ve Farsça kelimelerin önüne gelen ve *ile* anlamında olan ön ek.

Ba‘de: Sonra.

Ba‘de’t-ta‘âm: Yemekten sonra.

Ba‘demâ: Bundan böyle, bundan sonra.

Ba‘de-zîn: Bundan sonra.

Bahş: Verme, bağış, ihsan, hibe. Kelimenin sonuna geldiğinde “ihsan eden, veren” anlamı katar.

Bâis: Sebep olan şey, sebep.

Bâlâ: Yukarı.

Bargîr: Beygir kelimesinin eski metinlerde kullanılan asıl şekli.

Bast u beyân: Anlatma, beyan etme.

Bâtpazarı: Bitpazarı.

Bâzergân: Tüccar, tâcir.

Be-gâyet: Son derece, pek çok, fazlasıyla.

Berî: Arınmış, temizlenmiş, temiz.

Ber-minvâl-i muharrer: Yazıldığı biçimde. Yazılı olduğu gibi.

Ber-nehc-i şer'î: Şer'î hukuka göre.

Ber-vech-i âti: Aşağıdaki gibi, aşağıda olduğu gibi.

Ber-vech-i muharrer: Yukarıda yazıldığı gibi.

Bey': Satma, satış.

Bey-i bât: Kesin satış.

Beyyine: Bir husûsun doğruluğunu ispat etmeye yarayan delil, hüccet.

Bezîr: Keten tohumundan çıkan yağ.

Bezî: Esirgemenen bol bol verme, harcama.

Bi'l-asâle: Bizzat, kendisi.

Bi'l-cümle: Bütün, hepsi.

Bi'l-muvâcehe: Yüz yüze gelmek, görüşmek.

Bi'l-vekâle: Vekâlet yoluyla, vekâlete.

Bi't-tamâm: Eksiksiz ve tam olarak.

Bi't-tav': İstek ile, isteyerek.

Bi-hasebi'l-vesâye: Verâset nedeniyle.

Bilâ beyyine: Delilsiz, herhangi bir dayanaktan yoksun.

Bilâ: Arapça kelimelerin başına gelerek olumsuzluk bildirir.

Bint: Kız.

Buhûr: Bilhassa dinî törenlerde kokusu için yakılan, etrafa güzel bir koku yayan tütsü.

Bukağı: Kaçmalarını, çifte atmalarını önlemek için atların ayağına vurulan demir halkalı köstek.

Cedîd: Yeni, kullanılmamış.

Celep: Bir yaşını aşmış dişi tay.

Cem'an-yekûn: Toplam olarak.

Çebiç: Keçi yavrusu.

Çivîdî: Koyu mâvi.

Çubuk: Tütün içmek için kullanılan uzun ağızlık. Çoğunlukla yasemin, kiraz, gül, pelesenk gibi ağaçlardan yapılmaktadır.

Çulha: El tezgahında bez dokuyan kişi, dokumacı.

Dâ'îye: Arzu, istek, iddia.

Dakîk: Un.

Dellâl: Tellâl, satılacak şeyi satan. Alıcı ile satıcı arasında vasıta olan kimse.

Dellâliye: Tellala verilen para.

Der-aliyye: İstanbul'a verilen isimlerden biri.

Derpîş: Göz önünde bulundurma, göz önüne alma.

Derûn: İç, iç taraf, dâhil.

Devât: Divit.

Deyn: Borç.

Dilik: Üst dudağı yukarıdan aşağıya doğru yarık olan kişi.

Dirhem: Yaklaşık 3 grama tekabül eden ağırlık ölçüsü.

Doru: Atların kırmızı ile kahverengi arası renklisi. Antalya yöresinde toru da denilmektedir.

Dûçâr: Uğramış, tutulmuş, yakalanmış.

Duhân: Tütün.

Dülger: Yapıların kapı, pencere dışındaki kaba tahta ve ağaç işlerini yapan usta.

Dünyâlık: Mal, mülk, servet ve para anlamlarına gelmektedir.

Eb: Baba.

Ecr-i misil: Bir iş için bilir kişi tarafından belirlenen ücret.

Ecr-i müsemma: Taraflar arasında pazarlıkla kararlaştırılan ücret.

Ednâ: Çok aşağı, âdi.

Efrâd: Fertleri kişiler, kimseler.

Ehl-i hibre: Bilirkişi.

Elvân: Renkli, rengârenk.

Emti'a: Mallar, satılacak eşyalar.

En'âm: At, deve, sığır ve koyun gibi hayvanlar.

Encâm: Son, nihâyet.

Enzâr-ı nâs: İnsanların bakışları, görüşleri.

Erbâb: Bir işten iyi anlayan, o işte becerikli usta.

Esb: At.

Esmân: Bedeller, değerler.

Eşcâr-ı müsmire: Meyveli ağaçlar.

Etrâf-ı erba'a: Dört taraf.

Etvâr: Tavırlar, davranışlar, haller, tarzlar.

Evzâ': Durumlar, duruşlar, haller, vaziyetler.

Fâ'ika: Daha üstün, tercih edilecek üstünlükte. Seçkin, yüksek, güzide.

Fâniyyet: Fanilik, ölümlülük.

Fasl: Çözme halletme, hükme varma.

Fekâhetlü: Eskiden müftülere verilen resmî unvan.

Fevkânî ve tahtânî: Altı üstlü.

Fevkânî: Üstte olan, yukarıda bulunan.

Fevt olmak: Ölmek.

Fi'l-asl: Aslında, aslen.

Fi'l-i şenî': Irza vuku bulan saldırı hakkında kullanılan bir tabirdir. Ancak mutlak şekilde bir cinsel saldırı vs. kast edilmemektedir.

Fi'l-vâki': Hakikaten, gerçekten, doğrusu.

Fîmâ-ba'd: Ondan sonra, bir daha.

Firâş: Kadınla erkeğin meşru olarak, baba ile çocuk arasında nesep bağı doğuracak şekilde berâber yaşamaları durumu.

Fuzûlî: Haksız yere, boş yere.

Galle: Kumbara, kasa.

Gıbbe't-tasdîki's-şer'î mâ-vaka' bi't-taleb ketb olundu: Tarafların beyanlarının ardından sicilın en sonunda bu ifade yer almakta ve beyanların, tarafların talebi üzerine kaydedildiği anlatılmaktadır.

Gulâm: Köle.

Gülebdân: Gül suyu serpmek için kullanılan, camdan veya madenden ufak kap. Şekil itibarıyla karın kısmı şişkin, uzun boyunlu ve ağzı deliklidir.

Hafîz: Koruyan, saklayan.

Hâmil: Kendinde bulunduran, sâhip olan.

Harânî: Kazan.

Harîm: Harem dairesi.

Hasbî: Karşılık beklemeden.

Hâsıla: Elde edilen kazanç, sonuç.

Hasm-ı câhid: Bile bile inkâr eden "düşman".

Hatab: Odun.

Hâvî: İçine alan, içinde bulunduran, içeren.

Hayme-nişîn: Göçebe, çadırdaki yaşayan bedevi.

Hazariyye: Tekkelerin ihtiyaçlarını karşılamak üzere fermanla verilen erzak ve para tahsîsâtı.

Hemşîre: Kız kardeş.

Heybe: Yolculukta binek hayvanların eyerine geçirilen, içine öteberi koymaya mahsus iki taraflı torba.

Hıfz: Koruma, saklama, muhâfaza etme.

Hınta: Buğday.

Hısas: Paylar, hisseler, nasipler.

Hidâne: Küçük çocukların bakımı, gözetimi ve terbiyesi anlamına gelen fıkıh terimi.

Hilâf: Ters, aykırı. Yalan.

Hisse-i şâyi'a: Ortak mülkiyet.

Hudde: Çukur.

Hul': Kadının isteği üzerine erkeğin ondan boşanması.

Hüddâmiyye: *Hüddâm*; Hizmet edenler, hizmetçiler, uşaklar. Bu işi gören kişilere verilen ücret.

Hükkâm: Hâkimler.

Hüsn-i nazar: İyi gözle bakma, takdir etme, iltifat.

İslâh-ı zâtü'l-beyn: Aralarındaki kışkınlığı kaldırarak iki kişiyi barıştırmak.

İ'lâm: Bildirme, anlatma. Mahkeme kararını gösteren resmî belge.

İ'tâ: Verme, verilme.

İbâd: Kullar, abdler.

İbkâ etmek: Sürekli kılmak.

İcbâr: Zorlama, cebretme.

İctinâb: Kaçınma, sakınma, çekinme.

İddihâl: Girme, duhul etme, dahil olma.

İhrâc: İlişisini kesme, çıkarma.

İhtimâm: Bir şeyin iyi olması için özenerek gayret gösterme, özenme.

İkâb: Azap, eziyet.

İkrâr: Kabul etme, tasdik etme, itiraf etme, kararlaştırma.

İle'l-ân: Şimdiye kadar, bu âna kadar, hâlâ.

İltizâm: Birinin veya bir şeyin tarafını tutma, onu tercih etme. Gerekli bulma, buna göre gereğini yapma.

İnd: Kat, görüş, yan, kişisel.

İnhisâr: Bir ürün veya maddenin işlenme, alınıp satılma imtiyazının bir kuruluş veya şahsa ait olması.

Îrâd: Gelir getiren mülk.

Îrâde-i seniyye: Padişahın sözlü veya yazılı emri için kullanılan bir tabir.

İrs: Miras.

İrza‘: Emzirme.

İsâl: Ulaştırma.

İsbâl: Gönderme.

İstidâne. Borç alma, ödünç alma.

İstîfâ: Tamamıyla alma, tam olarak alınma.

İstihlâk: Kullanmak suretiyle tüketme, sarf etme, tüketim.

İstikbâlen: Gelecekte, ileride. Karşılama üzere, karşılayarak.

İstiklâliyet: Bağımsızlık.

İstikmâl: Eksiklerini tamamlama.

İstikrâz: Fâizle akçe alma, borç etme.

İstimâ‘: Kulak verme, dinleme. Dinleyip kabul etme.

İştirâ: Satın alma, mübâyaa.

İttisâlinde: Bitişğinde, yanında.

İzâfet: Bir şeyle diğer bir şeyi ortak bir bağ yoluyla bağlama.

Kâ’il: Râzı olmuş, boyun eğmiş. İnanmış, kabul etmiş. Söyleyen, diyen, bir sözü nakleden.

Kâ’in: Olan, bulunan, var olan.

Kabz: Bir malı teslim alma, ele geçirme.

Kâffe: Hep, bütün, cümle.

Kâgir: Taş ve tuğladan yapılmış yapı.

Kalîl ü kesîr: Az çok.

Karye: Köy

Karz: Ödünç.

Kâtibiyye: Kâtibin aldığı ücret.

Kavâf: Düşük nitelikli hazır ayakkabı yapan ve satan kişi.

Kaydiyye: Deftere kaydetme parası.

Kazzâz: İpekçi, ipek işleyen, ipek satan.

Kebîr: Büyük.

Kelâm-ı Kadîm: Kur’ân-ı Kerim.

Kemâ-yenbagî: Gereği gibi, lâıyk olduğu gibi, uygun şekilde.

Kendir: Kenevir sapından çıkarılan lif, kabaca keten.

Kesb: Kazanç.

Kesb-i yed: Hak edilen şey, istihkak, el emeği.

Ketb: Yazma.

Ketebe: Kâtipler.

Keyfe mâ-yeşâ: Nasıl isterse, dilediği şekilde, keyfine göre.

Kezâlik: Bu da öyle, yine öyle, kezâ.

Kıbel-i şer‘: Şer‘at yönünden.

Kıbel-i şer‘-i şerîf: Şer‘at yönünden.

Kile: Tahılın türüne, kullanıldığı yere ve zamana göre ağırlığı değişen ölçek.

Kirâm: Soyu temiz, soylu kimseler, şerefli ve ulu kişiler.

Kîse: Kese.

Kolân: Atın eyer ve semerini bağlamak için karnının altından geçirilerek bağlanan yassı bağ.

Köhne: Eskimiş, yıpranmış, eski.

Kurâ: Köyler.

Kürûm: Üzüm kütükleri. Bağ kütükleri.

Lâhik olmak: Ulaşmak, yetişmek, katılmak, eklemek.

Lâhika: Bir yazıya eklenen kısım, zeyil.

Lâl: Parlak kırmızı renkli kıymetli taş.

Lede’l-hâce: İhtiyaç görüldüğü zaman.

Libâs: Elbise, giyecek şeyler.

Li-eb: Baba bir (kardeşler).

Li-ebeveyn: Ana baba bir kardeş.

Li-ecli’t-ticâre: Ticaret yapmak amacıyla.

Ma’a: İle beraber.

Ma’ân: Beraber, birlikte.

Ma’delet: Adâletli ve insaflı olma, adâlet, hakkâniyet.

Ma’kûdün-aleyh: Akdin yapılmasına esas olan, üzerinde akit yapılan şey.

Ma’rûf: Bilinen, belli, mâlûm.

Ma’unacı “Mavnacı”: **Mavna:** Limanlarda kıyı ile gemiler arasında yük taşımakta kullanılan büyük kayık, güvertesiz tekne. Mavnacı: Geçimini mavna işleterek sağlayan, mavna ile yük taşıyan kişi.

Mâh: Ay.

Mahdûd: Sınırlı, belli bir ölçünün dışına çıkamayan, kısıtlı.

Mahmûdiye: 2. Mahmud zamanında basılan ve son dönemlerde süs altını olarak da kullanılan, yaklaşık 25 gümüş kuruş değerindeki ince ve yassı altın sikke.

Mahsûb: Hesaplanmış, hesaba geçirilmiş, hesaba dâhil edilmiş.

Mahzar: Yüksek makam ve mevkide bulunan birinin yanı, katı, önü. Yüce bir makama takdim edilen çok imzalı dilekçe, mazbata.

Makbûli's-şehâde: Şahitlikleri makbul olan, kabul gören kişiler.

Makderet: Güç, kuvvet, kudret, iktidar.

Mâlî: İçi dolu.

Mâlik: Bir şeye sahip olan kişi.

Marpuç: Nargileye takılan, hortum biçiminde uzun boru.

Mârru'z-zikr: İsmi geçen, zikredilen.

Masârif-i müteferrika: Harcanan, sarfedilen paralar, giderler, masraflar.

Mastûr: Yazılmış, çizilmiş.

Masûn: Korunmuş, muhâfaza edilmiş, mahfuz, emin.

Matlûb: İstenilen, aranan, talep edilen şey. Borç verilen ve zamanı gelince ödenmesi istenen alacak.

Mâ-vak'a: Olan, vuku bulan şey.

Mazmûn: Kastedilen asıl mana, anlam, kavram.

Mebnî: Bir şeye dayanan, istinat eden. Binaen.

Meclis-i şer'-i şerîf-i enver: Mahkeme yerine kullanılan tabir.

Mecmû': Bir araya getirilmiş, toplanmış varlık ve nesnelerin tamamı, hepsi, cümlesi.

Medhal: Bir işe karışma, parmağı olma, etkisi bulunma.

Mefrûğun-leh: Bir şeyin mülkiyetinin ve tasarruf hakkının verildiği kişi.

Melâz: Karışık tahıl.

Memlû: Dolmuş, dolu.

Menâfi'-i zâtîyye: Kişisel menfaatler, şahsi çıkarlar.

Menkûha: Nikahlı kadın, zevce, eş.

Menkûlât: Menkuller.

Mensûbe: Bir şahıs veya şeye nisbet ve taalluku olan.

Merkep: Eşek.

Merkûm: Yazılmış, adı geçmiş.

Merkûme: Yazılmış, adı geçmiş. (Kadın için).

Mesâlih: İşler.

Meşmû': Duyulmuş, haber alınmış.

Meşrûha: Açıklanmış, izah olunmuş.

Mevâşî: Yük hayvanı olarak kullanılan veya etleri, sütleri için beslenen deve, sığır, koyun, keçi, vb. hayvanlar.

Meveddetlû: Rütbesi olmayan kadı.

Mevhûb: Bağışlanmış, hibe edilmiş olan.

Mevrûs: Miras kalmış.

Mevsûf: Kendisini benzerlerinden ayıran bir nitelik kazanmış.

Mezbûre: Adı geçen, yukarıda söylenmiş olan. (Kadın için)

Mezîd: Artma, çoğalma. Artmış, çoğalmış, büyümüş.

Mikrâs: Kesecek alet, makas.

Mîr-i mîrân: Paşalığın ikinci kademesindeki ferikliğe denk mülkî rütbe ve bu rütbede bulunan kişi, eyalet valisi, beylerbeyi.

Miskâl: Son zamanlarda altın, gümüş, inci gibi kıymetli eşyaları tartmakta kullanılan ve kullanıldığı yere, zamana göre değişiklik gösteren ağırlık ölçü birimi. Antalya’da 1923 gram ve 1,5 dirhem olarak tarif edilmektedir.

Mîzân: Bir tüccarın işlerini ve ticârî durumunu kontrol etmek için belirli zamanlarda yaptığı hesap özeti.

Mu‘âdil: Denk, eşit, eş değer.

Mu‘âlecât: İlaç.

Mu‘âşeret: Birlikte yaşayıp hoş geçinme.

Mu‘tak: Azat edilmiş köle.

Mu‘ahharen: Sonradan, daha sonra.

Mûceb: Bir söz veya işin gerektirdiği, gerekli kıldığı şey.

Mufârakat: Ayrılma, ayrılık.

Muharrer: Yazılı, yazılmış, tahrir edilmiş.

Muhâsama: Kavga, düşmanlık.

Muhavvel: Olduğundan başka bir şekle sokulmuş, değiştirilmiş, tahvil edilmiş. Bir başkasına yükletilmiş, yüklenmiş, ısmarlanmış, sipâriş edilmiş.

Muhzîriyye: Aleyhine açılan dava dolayısıyla muhzır gönderilerek getirilenlerden alınan para.

Mukaddem: Önce gelen, önceki, daha önce.

Mukaddemâ: Bundan önce, evvelce, eskiden.

Mukadder: Değeri biçilmiş.

Mukaddime: Bir işin veya bir olayın başlangıcı.

Muktedir: Bir işe gücü yeten, o işi yapacak veya yaptıracak güce, bilgi ve yeteneğe sahip olan.

Muktezâ: Bir şeyin gereği olan, gereken, lâzım gelen şey.

Mûmâ-ileyh: Adı geçen, sözü edilen.

Mushaf-ı Şerîf: Kur’ân-ı Kerîm.

Muşamma‘: Muşamba. Eski metinlerde genellikle bu imla ile yazılmaktadır.

Mutâbık: Uygun.

Mutahhar: Maddî ve manevî kirlerden temizlenmiş, paklanmış, arınmış.

Mutahhara: Mutahhar kelimesinin aynı anlamdaki müennes şekli.

Mutâlebat: İstenen şeyler, istekler.

Muvâcehe: Yüzleşme, yüz yüze gelme,

Muvâcehesinde: Karşısında.

Muvâza‘adan ârî bey‘-i bât-ı sahîh-i şer‘î: Hukuka uygun şekilde yapıldığı belirtiliyor.

Muytâb: Kıl dokuyan, dokumak suretiyle kıldan çul, yem torbası vb. eşya yapan kişi, dokumacı, mutaf.

Muzâf: Bir şeye veya bir kişiye bağlanan, eklenen.

Mübîn: İyiyi kötüyü, doğruyu yanlış biribirinden ayırt eden, açıkça ortaya koyan.

Mübtenî: 1- Bir şey üzerine bina edilmiş, kurulmuş, kurulu. 2- Bir şeye dayanan, istinat eden, müstenit.

Mücânebet: Uzaklaşma, uzak durma, çekinme, sakınma, kaçınma.

Mücâzât: Ceza verme, cezalandırma. Suça karşı olarak verilen ceza.

Müdde‘î: 1-) İstek ve iddiâsında inatla direnen kişi, iddiacı. 2-) *Hukuk:* Birini dava eden, dava açan kişi, davacı.

Mügâyir: Uymayan, bağdaşmayan, aykırı, zıt, muhalif.

Mükellef: Bir işi yapmak zorunda olan kişi, yükümlü.

Mülâhaza: Etraflıca ve iyice düşünme.

Mülâhazât: Düşünceler.

Mümtâz: Seçilmiş, seçkin.

Mümzâ: İmzalanmış, imzalı. Kesinlikle kabul edilmiş, tasdik edilmiş.

Münhasır: Yalnız bir kişiye veya bir şeye mahsus olan.

Münîf: Yüce, yüksek, ulu.

Müntakîl: Bir kişiden diğerine geçen, intikal eden, nakl olunan.

Mürâfa‘a: Duruşma.

Mürâhik: On iki yaşını bitirip de bâliğ olmamış erkek çocuk.

Müsâb: Sevaba nail olmuş.

Müseccel: Resmî kayıtlara geçirilmiş, tescil edilmiş.

Müsta‘mel: Kullanılmış, kullanılan.

Müstagnî: İhtiyaç ve eksiklik duymayan, elinde olanla yetinen kişi. İlgi, alâka göstermeye tenezzül etmeyen, umursamaz kişi.

Müstehlik: Kendi ihtiyacı için bir şeyi satın alan.

Müstevcib: Gerektiren, icap ettiren şey. Bir şeyin kendisine verilmesini, yapılmasını gerekli kılan, hak eden kişi.

Müşârü'n-ileyh: İsmi önceden geçen.

Müştemil: İçine alan, kapsayan, ihtiva eden.

Müştemilât: Çiftlik, konak, vb. binaların içinde bulunan hizmetçi odası, mutfak, ahır gibi yerler.

Mütâlebe: 1-) İsteme, istekte bulunma, talep etme. 2-) *Hukuk:* Birinden hakkını, alacağını isteme.

Müte'ahhide: Bir işi üzerine alan.

Müte'ehhil: Evlenmiş, evli.

Mütehakkık: Doğrulan, doğruluğu meydana çıkan.

Mütemekkin: İkamet eden.

Müteveffâ: Vefât etmiş, ölmüş kişi. (Erkek için).

Müteveffîye: Vefat etmiş, ölmüş kişi. (Kadın için).

Mütevellid: Doğan, doğmuş.

Müvâza'a: Hukuki bir muamelede birden fazla kişinin arasındaki danışıklı iş.

Müvecceh: Herkesin kabul ettiği.

Nakîsa: Eksiklik, noksan. Kusur, ayıp.

Nakkâl: Taşıyan, nakleden kişi.

Nakl-i yekûn: Önceki sayfanın toplamı sonraki sayfanın başına yazılırken kullanılır.

Nâ-marzî: Beğenilmeyen, arzu ve isteğe uygun olmayan.

Nân-ı azîz: Mübarek kabul edilen ekmek.

Nasb: Bir memurluğa tayin.

Nâ-sezâ: Münasip olmayan, layık olmayan.

Nâşî: İleri gelen, neşet eden. "-den" dolayı, sebebiyle.

Nâtika: Düzgün ve iyi konuşma yeteneği.

Nazar-ı ibret: İbretle bakış.

Nerdübân: Merdiven.

Nevâhî: Nâhiyeler.

Nezdimde: Nazarında, kabul ve anlayışına göre.

Nısf: Yarım.

Nısfıyyet: Yarım olma durumu, yarımlik.

Nisvân: Kadınlar.

Nitâc: Yavrulama, doğrma.

Nümâyân: Görünen, aşkar olan.

Nüvvâb: Naipier.

Pâre: Parça.

Pûşîde: Örtülü, örtülmüş.

Râci' olmak: -Dönmek, rücu etmek.

Râgıb: İstekli, isteyen kişi.

Re's: Baş.

Reşme: At başlığında atın alnı ve burnu üzerine sallandırılan, üstüne gümüş veya altın yaldızlı süsler takılmış zincire verilen ad.

Revgan-ı sâde: Sade yağ.

Ribh: Ticaretten elde edilen kar, kazanç, faiz.

Ricâl: Büyük mevkilerde bulunanlar, ileri gelen devlet adamları.

Rub': Dörtte bir, çeyrek.

Rub'îyye: Eskiden kullanılan bir altının dörtte biri. Çeyrek altın.

Rû-yı rızâ: Memnuluk ifadesi.

Rû'yet: Görme, bakış, görüş. Bakma, araştırma. Yönetme, nezaret etme, çevirme, idare etme.

Rücû': Sözünü geri alma, sözünden cayma.

Saffet: Maddî ve manevî mâniada temizlik, saflık. Kurnazlığa aklı etmeme, kolayca aldatılabilme, saflık.

Sagîr: Küçük

Sâlifü'z-zikr: Bahsi geçen, belirtilen.

San'at: Bir şeyi gerektiği gibi tam ve güzel yapmak için sahip olunması gereken bilgi ve ustalık.

Satranç: Satranç tahtası gibi kare kare olan, satranç tahtasına benzeyen, kareli.

Sebât: Kararından ve sözünden dönmeme, bir iş veya davranışta azim ve kararlılık gösterme.

Sefîne: Gemi.

Sehm: Hisse, pay.

Sekil: (At için) Ayağında sekisi olan. *Seki:* Bazı atların ayaklarındaki, bileğe veya dize kadar çıkan beyazlık.

Semen: Fiyat, değer, bedel.

Ser-çeşme: Vilâyet sipahilerinin başı durumunda olan kişi, alay beyi.

Serrâc: At takımları, eyer ve koşum yapan veya satan kişi.

Sitil: Madenî büyük su kabı, bakraç, kova.

Sofa: Evlerde oda kapılarının açıldığı ve eskiden ev halkının birlikte oturduğu, yemek yediği genişçe yer, hol.

Sudûr: Meydana gelmek, hasıl olmak.

Sû-i isti'mâl: Yetki, görev, hak vb.ni kötüye kullanma, yolsuzluk yapma.

Sû-i zann: Kötü zan besleme, kötü zan.

Sulbî: Bir erkeğin neslinden gelen erkek çocuk.

Sulbiyye: Bir erkeğin neslinden gelen kız çocuk.

Sûret-nümâ: hasıl olan, vücut bulan.

Sübût: Varlığı, gerçekliği kesin olarak ortaya çıkma, gerçekleşme.

Süvâr olmak: At vb. bir binek hayvanına veya bir taşıta binmek.

Şa'îr: Arpa.

Şâyi'a: Herkesin duyduğu söylenti, her tarafa yayılmış olan söz, yaygın haber.

Şebîh: Benzer.

Şehriye: Aylık.

Şerîk: Ortak.

Şifâhen: Söyleyerek.

Şilte: Üzerinde yatılan veya oturulan, içi yün, pamuk vb. ile doldurulmuş döşek veya minder.

Şişhâne: Namlusunda altı yiv bulunan tüfek veya top.

Şukka: Üzeri yazılı kâğıt parçası, küçük tezkere.

Şühûd: Şahitler, tanıklar.

Şürût: Şartlar.

Ta'bîr-i ani'l-merâm: Maksudını, meramını ifade etme.

Ta'mîmen: Tamim etmek suretiyle, genelge ile duyurarak.

Tahkîk: Bir şeyin doğru olduğunu ortaya çıkarma.

Tahlîs: Kurtarma, kurtarılma.

Tahrîr: Kaydetme, deftere geçirme.

Tahrîren: Yazılı olarak, yazı ile.

Tahtânî: Aşağıda olan, aşağıda bulunan.

Takayyüd: Bağlanma, bağlı olma, kayıtlanma, mukayyet olma. Çalışma, çabalama, uğraşma.

Takrîr-i kelâm: Söylemek, ifadede bulunmak.

Taksîm: Parçalara ayırıp bölme, bölüştürme, pay etme.

Tama'an: Hırs ve açgözlülük sebebiyle.

Tâmm: Noksansız, eksiksiz.

Tarîk-i âmm: Herkesin geçme hakkı bulunan yol, sokak, anayol.

Tasallut: Kabul etme.

Tasavvur: Düşünce, niyet, maksat, plan.

Taslîf: Musallat etme, musallat edilme.

Tastîr: Satır haline koyma, satır halinde yazma, yazı yazma.

Tatlîk: Boşanma.

Tavattun: Bir yere yerleşme, orayı vatan edinme.

Te'dîb: Terbiye etme, terbiyesini verme, haddini bildirme.

Te'diye: Ödeme, borcunu verme.

Teberru': Bağışlanan şey, bağış.

Tebeyyün: Belli olma, meydana çıkma, görülüp anlaşılma.

Techîz-i tekfîn: Ölüyü gömülmek üzere hazırlama, yıkayıp kefenleme.

Tedkîkât-ı mukteziye: Gerekli araştırmalar, zorunlu incelemeler.

Tefehhüm: Anlama, farkına varma.

Tefevvüz: Bir işi üzerine alma.

Temellük: Sahip olma, malik olma.

Temlîk: Bir hakkı diğer bir kişiye geçirme, devretme.

Tenzîl: Çıkarma.

Terâfu': Birbirinden davacı olarak mahkemeye başvurma, murafaa.

Terkîm: Yazma.

Tesellüm: Teslim edilen bir şeyi alma.

Tesviye-i umûr: İşlerin görülüp, neticelendirilmesi.

Tesyîr: Yürütme, ilerletme. Gönderme, yollama.

Tevakkî: Çekinme, sakınma, ihtiraz.

Tevakkuf: Bekleme, durma. Olması diğer bir şeye bağlı olma.

Tevsîk: Bir şeyin doğruluğunu belge ile ispat etme, belgeleme.

Tevzî: Herkese payını verme, taksim etme.

Teyyûn: Postu yazlık ince kürk imaline yarar küçük bir hayvan. Hurma sıçanı.

Tezkiye: Kusurlardan arıtıp temiz duruma getirme, aklama.

Tûl: Uzunluk, boy.

Uhde: Bir işi üzerine alma, yüklenme, sorumluluk" anlamında olan kelime daha çok aşağıdaki deyimlerde kullanılır.

Ukûbet: Cezâ.

Ûrbe: Büklüm.

Vâkı'a: Hadise, olay.

Varaka bahâ: Evrak ücreti.

Vâreste: Affedilmiş, halas bulmuş, kurutulmuş, serbest.

Vaz'-ı yed: El koyan. Eline alan. Bir malı eline geçirmiş olan.

Vâzih: Şüphe bırakmayacak şekilde açık olan, açık seçik, apaçık.

Vech: Tarz, biçim, yol. Sebep, vesile.

Vehâmet: Güç ve tehlikeli olma durumu, tehlike.

Vesâyâ: Vasiyetler.

Vikâye: Koruma, gözetme, kayırma. Himaye etme, sahip çıkma.

Vüs': Bir işi yapabilme gücü, güç, kuvvet, kudret, iktidar. Zenginlik bolluk.

Yağız: Doru. At için kullanılmakta.

Yağlık: Büyük bez, mendil.

Yed: El.

Yek-diğer: Birbiri.

Yevmiye: Bir günlük çalışma karşılığı olan ücret.

Yük: 1 yük 100.000 guruş.

Zâ'i't-tarafeyn: İki tarafın dışında. Genellikle anlaşmazlık veya çatışma durumunda, tarafsız ve objektif bir pozisyonu ifade etmek için kullanılan bir tabirdir.

Zâhir: Ortaya çıkan, görünen, zuhur eden.

Zâmîn: Kefil olan, tazmin eden, ödeyen kişi.

Zâr: Sonuna geldiği kelimelere yer, mahal anlamı katarak Farsça usulüyle birleşik isimler yapar.

Zâri': Ekin eken, ziraatla meşgul adam, çiftçi, rencber.

Zenne: Kadın işi.

Zevce-i menkûha-i metrûke: Eşi tarafından terk edilen nikahlı kadın. Bu tabir genellikle erkeğin vefatı neticesinde mirasçı olarak geride kalan nikahlı eş (kadın) için kullanılmakta.

Zevce-i sâbika: Önceki eş.

Zi'l-yed: Mutasarrıf, bir malı ele geçirip tasarruf etmekte olan.

Zili: Enine ve boyuna motifleri olan, daha çok yolluk olarak kullanılan kilim.

Zimem: Zimmetler, borçlar.

Zirâ': Dirsekten orta parmak ucuna kadar olan uzunluk ölçüsü.

ÖZGEÇMİŞ

ADI ve SOYADI	Veysel KÖSE
EĞİTİM DURUMU	
Mezun Olduğu Lise	Dr. Şerafettin Tombuloğlu Lisesi
Lisans Diploması	Akdeniz Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü
Tezli Yüksek Lisans Diploması	
Tezli Yüksek Lisans Tez Konusu	93 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicil Defteri'nin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi (H. 1282 – 1284 M. 1865 – 1868)
Yabancı Dil/Diller	İngilizce
BİLİMSEL FAALİYETLER	
Şakir Garami. (2023). <i>Osmanlı Ordu Teşkilâtı</i> . (hızl. V. Köse), Berikan Yayınevi, Ankara. (Basım aşamasında)	
İŞ DENEYİMİ	
Staj	Akdeniz Üniversitesi Eğitim Fakültesi Pedagojik Formasyon Eğitimi